

2019

**STAATSBLAG
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 95

**WET VAN 6 SEPTEMBER 2019, HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE STAATSBEGROTING VAN
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2019 (WET STAATSBEGROTING 2019).**

PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat op grond van het bepaalde in artikel 156 van de Grondwet van de Republiek Suriname het noodzakelijk is de Ontwerp Staatsbegroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2019, vast te stellen;

Heeft de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Afdeling 1. Het Ministerie van Justitie en Politie

Artikel 1

De begroting van Het Ministerie van Justitie en Politie wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	387.600
611	Sociale Premies	38.600
612	Gebruik van goederen en diensten	30.987
616	Sociale Uitkeringen	1.200
	Totaal Lopende uitgaven	458.387
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	458.387

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma	Raming
0101	Bouw en inrichting Kantongerechten Strafzaken	2.000
0103	Bouw en inrichting Parket van de Procureur-generaal	250
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en inrichting gebouwen Justitie	1.000
0105	Bouw, renovatie en inrichting van dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuis	500
0106	Verbetering infrastructuur KBS	100
0202	Institutionalisering onderzoek HvJ	11.974
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie	200
0203	Professionalisering Parketorganisatie	1.890
0238	Capaciteitsversterking personeel Justitie	100
0239	Verbetering human capacity KPS	3.175
0303	Kinder-, jeugd- en genderbeleid	800
0312	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	100
0405	Aanpak openbare orde en verkeersveiligheid	100
0408	Aanpak zware criminaliteit	1.500
0744	Versterking brandweezorg	2.000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	25.689

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
	Niet belasting middelen	
53202	Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten	4.919
53210	Leges Rijbewijzen	3.469
53213	Loterijvergunning	6
53409	Vernieuwing, verstrekken en dupliceren rijbewijzen	2.300
53413	Legalisatie	390
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	1.500
53414	Opbrengst keuring voertuigen	5.815
53415	Bestekken	1
53508	Opbrengst diensten Kantongerecht	1.290
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en i diensten	2.500
53602	Diverse boetes en transacties	5.610
53153	Diverse vergoedingen	11.000
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	38.800
	Donormiddelen	
13220	Europese Unie	14.539
13220	United Nations Population Fund (UNFPA)	200
13220	United Nations Children Fund (UNICEF)	600
13220	Caribbean Development Bank(CDB)	2.400
	Totaal Donorontvangsten	17.739
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	56.539

Afdeling 2. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

De begroting voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT ALGEMENE ZAKEN

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Lopende uitgaven		Bedragen x SRD1,000.00
Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	114.000,00
611	Sociale Premies	7.000,00
612	Gebruik van goederen en diensten	30.000
614	Subsidies	
615	Schenkingen en bijdragen	-
616	Sociale uitkeringen	1.660
TOTAAL LOPENDE UITGAVEN		152.660,00
Kapitaal uitgaven		Bedragen x SRD 1,000.00
Code	Kapitaal uitgaven	Raming
620	Inventaris	960
621	Transport middelen	-
624	Gebouwen en constructies	-
625	Kunstwerken	-
TOTAAL KAPITAAL UITGAVEN		960
TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN		153.620,00

TITEL II: PROGRAMMA'S

		Bedragen x SRD 1,000.00
Code	Programma	Raming
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	400.00
0210	Inst. Versterking Rekenkamer	300.00
0211	Inst. Versterking Kab. VP	345.00
0212	Inst. Versterking Kab.President	200.00
0245	Inst. Versterking ALZA	150.00
0503	E-Government	16,000.00
0901	Subsidie stg. Planbureau Suriname	9,933.00
1001	Welvaartsbevordering	50,000.00
1101	Milieu bescherming en milieu rehabilitatie	18,598.00
TOTAAL PROGRAMMA'S		95,926.00
TOTAAL GEHELE DIENST		249,546.00

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

		Bedragen x SRD 1.000,00
Code	Ontvangsten	Raming
Kapitaal Ontvangsten		
52200	IDB	-
52204	UNDP Donatie	1,500.00
52212	Overige Donaties	12,598.00
Totaal Donormiddelen		14,098.00
Totaal Middelenbegroting		14,098.00

TITEL IV: Parastatalen

- S.R.S.
- S.T.V.S
- N.I.M.O.S

DIRECTORAAT BINNENLANDSE ZAKEN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**

		Bedragen x SRD 1.000
Code	Lopende uitgaven	Begroting 2019
610	Lonen en salarissen	109.000
611	Sociale Premies	9.000
612	Gebruik van goederen en diensten	10.000
616	Sociale uitkeringen	25
	Totaal Lopende uitgaven	128.025
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	400
	Totaal Kapitaal uitgaven	400
	Totaal Operationele Uitgaven	128.425

Titel II: Programma's**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma: Infrastructurele Werken	Begroting 2019
0110	Renovatie en bouwwerkzaamheden aan de kantoorruimtes	3.000
	Sub-totaal	3.000
	Programma: ICT (Automatisering)	
0504	Informatie Technologie	500
	Sub-totaal	500
	Programma: Informatie en Communicatie	
0605	Voorlichting	300
	Sub-totaal	300
	Programma: Binnenlandse Veiligheid	
0802	Opzet Kustwacht	12.000
	Sub-totaal	12.000
	Programma: Subsidie en bijdrage	
0972	Bijdrage aan DNA	51.359
	Sub-totaal	51.359
	Programma: Algemene Openbare Diensten	
0902	Bijdrage huishoudens (onderstandens)	43.000
1202	Nationaal Archief Suriname	3.000
1203	Pre- en postelectorale activiteiten (Verkiezingen)	57.000
1204	Centraal Bureau voor Burgerzaken	5.000
1205	Religieuze aangelegenheden	350
1206	Onafhankelijk Kiesbureau	500
1207	Centraal Hoofdstembureau	500
1208	Bevolkingsbeleid	200
1209	Genderaangelegenheden	300
	Sub-totaal	109.850
	Programma: Wetgeving	
1301	Management Regelgeving	250
	Sub-totaal	250
	Totaal Programma's	177.259

Titel III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Begroting 2019
	Lopende ontvangsten	
53200	Leges	25.500
53423	Diverse vergoedingen	7
	Totaal niet belasting middelen	25.507
	Totaal Middelenbegroting	25.507

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCE**TITEL I: PROGRAMMA'S****Bedragen x SRD 1000**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en salarissen	11.701
611	Sociale Premies	2.038
612	Gebruik van goederen en diensten	1.300
616	Sociale uitkeringen	25
	Totaal Lopende uitgaven	15.064
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	1.500
	TOTAAL KAPITAAL UITGAVEN	1.500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	16.564

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma: Algemene Openbare diensten	Raming
0257	Operationalisering Human Resource management	11.250
	Totaal Programma	11.250

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
	Lopende ontvangsten	
53404	Examen en Inschrijfgelden (VAAO en Sur)	35
	Examen en Inschrijfgelden (HBO Bestuurskunde en Overheidsmanagement)	90
	TOTAAL NIET BELASTING MIDDELEN	125
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	125

Afdeling 3. Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling

De begroting voor het Ministerie van Regionale Ontwikkeling wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	169,491
611	Sociale Premies	20,141
612	Gebruik van goederen en diensten	3,878
616	Sociale uitkeringen	300
	Totaal lopende uitgaven	193,810
	Kapitaaluitgaven	
620	Inventaris	120
621	Transportmiddelen	120
	Totaal Kapitaal uitgaven	240
	Totaal Operationele uitgaven	194,050

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma	Raming
0112	Onderhoud gebouwen en terreinen	2,000
0113	Onderhoud wegen, irr. en kunstwerken	1,500
0114	Bouwkundige werken / acc. Voorz.	2,000
0610	Radio Boskopu	500
0903	Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland	3,650
0904	Instituut Bestuursambtenaren Suriname (IBAS)	500
0906	Waterschappen	2,961
0996	Stichting Nyun Kombe	1,725
0997	Reconstructie Binnenland	500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	15,336

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belasting Middelen	
53203	Opbrengsten leges van marktvergunningen en koelcellen (marktgeden)	3.000
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	5.000
53501	Opbrengsten van recreatieoordn, sportaccommodatie, musea	2.500
53415	Bestekkosten	1
	Totaal Niet Belasting Middelen	10.501

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND.**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	4,725
611	Sociale Premies	589
612	Gebruik van goederen en diensten	840
616	Sociale uitkeringen	20
	Totaal Lopende uitgaven	6,174
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	150
621	Transportmiddelen	500
	Totaal Kapitaal uitgaven	650
	Totaal Operationele Uitgaven	6,824

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma'S	Raming
0156	Werktuigen	200
3902	Capaciteitsopbouw	50
4001	Zaai, poot en plantmateriaal	200
4002	Cultuurtechnische werken	200
4003	Ondersteuning teelttechnieken en verwerking	150
4004	Onderzoek en ondersteuning cassave en andere aardvruchten	250
4005	Hooglandrijst	250
4007	Podosirieteelt en verwerking	550
4010	Gemberteelt en verwerking	250
4011	Duurzame pluimveeteelt	116
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2,216

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	14,751
611	Sociale Premies	295
612	Gebruik van goederen en diensten	700
616	Sociale uitkeringen	50
	Totaal lopende uitgaven	15,796
	Kapitaaluitgaven	
620	Inventaris	50
621	Transportmiddelen	125
	Totaal Kapitaal uitgaven	175
	Totaal Operationele uitgaven	15,971

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

CODE	Programma'S	Raming
0989	Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland	600
0990	Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	200
0991	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	100
0992	Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland	2,000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2,900

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	5,259
611	Sociale Premies	245
612	Gebruik van goederen en diensten	407
616	Sociale Uitkeringen	20
	Totaal lopende uitgaven	5,931
	Kapitaaluitgaven	
620	Inventaris	50
621	Transportmiddelen	300
624	Gebouwen en constructies	100
	Totaal Kapitaal uitgaven	450
	Totaal Operationele uitgaven	6,381

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

CODE	Programma's	Raming
0307	Traditioneel Gezag Inheemsen	250
0308	Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen	250
0309	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen	100
0310	Grondenrechten Inheemsen	800
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1,400

Afdeling 4. Het Ministerie van Defensie

De begroting voor het Ministerie van Defensie wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Lopende uitgaven		Bedragen xSRD1000
Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	270,415
611	Sociale Premies	10,135
612	Gebruik van goederen en diensten	22,000
615	Schenken en bijdragen	100
616	Sociale uitkeringen	24,000
	Totaal Lopende uitgaven	326,650
Kapitaaluitgaven		Bedragen x SRD1000
Code	Kapitaal uitgaven	Raming
620	Inventaris	460
621	Transportmiddelen	1,000
	TOTAAL KAPITAAL UITGAVEN	1,460
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	328,110

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD1000		
Code	Programma's	Raming
0703	Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg	3,000
0803	Bijzondere aanschaffingen Defensie	2,000
0804	Bijzondere Voorzieningen Defensie	3,000
0805	Kosten ivm waarborgen veiligheid	1,000
0806	Opzet van een jungle survival site	-
0919	Bijdragen St. Reïntegratie Ex-Militairen	2,100
0920	Bijdragen Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	300
1403	Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	11,900

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1000		
	Lopende ontvangsten	
53	Niet Belasting Middelen	
53145	Bestekskosten	3
53423	Diverse vergoeding	45
	Totaal Niet belasting middelen	48
	Totaal Middelenbegroting	48

Afdeling 5. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken

De begroting voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Omschrijving	Raming
	Lopende Uitgaven	
610	Lonen en Salarissen	70,940
611	Sociale Premies	8,902
612	Gebruik van Goederen en Diensten	69,644
616	Sociale Uitkeringen	175
	Totaal Lopende Uitgaven	149,661
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	200
	Totaal Kapitaal Uitgaven	200
	Totaal Operationele Uitgaven	149,861

TITEL II: BELEIDSPROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Omschrijving	Raming
0704	Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	100
1210	Migratie en Personenverkeer	4,110
1404	Bilaterale Betrekkingen	2,957
1405	Multilaterale Betrekkingen	913
1406	Regionale Integratie	2,871
1407	Opzetten van Ambassades en Consulaten	500
1408	Internationale Onderhandelingen	734
	Totaal Programma's	12,185

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Omschrijving	Raming
	Ontvangsten: 53 Niet-Belastingmiddelen	
53110	Leges	36
53139	Vernieuwing Rijbewijs	45
53141	Opbrengst Consulaire Diensten	46,254
53142	Kanselarijrechten	1,011
53143	Legalisatie	10
53153	Diverse Vergoedingen	418
	Totaal Niet-Belastingmiddelen	47,774

Donormiddelen

52204	UNDP Donatie	375
52212	Overige Donatie	2,025
	Totaal Donorontvangsten	2,400
	Totaal Middelenbegroting	50,174

Afdeling 6. Het Ministerie van Financiën

DIRECTORAAT FINANCIËN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Begroting 2019
610	Lonen en Salarissen	21,218
611	Sociale Premies	2,186
612	Gebruik van goederen en diensten	15,000
615	Schenken en bijdragen	200
616	Sociale Uitkeringen	100
	Totaal Lopende Uitgaven	38,704
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	1,687
621	Transportmiddelen	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1,687
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	40,391

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	Begroting 2019
0115	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	11,400
0151	Renovatie oud domeinkantoor	1,000
	Sub-totaal	12,400
	Programma: 02 Institutionele versterking	
0217	Capaciteitsopbouw Financien	1,000
	Sub-totaal	1,000
	Programma: 05 ICT (Automatisering)	
0505	Nieuw IFMIS	16,000
	Sub-totaal	16,000
	Programma: 09 Subsidie en Bijdragen	
0921	Bureau voor de Staatsschuld	2,937
0922	CLAD	8,000
0923	Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelingsprojecten	3,500
0998	Subsidie aan EBS	950,000
	Sub-totaal	964,437
	Programma: 15 Sociale zekerheid	
1501	Suppletie overheidsbijdrage pensioenfonds	377,000
	Sub-totaal	377,000
	Programma: 16 Financieel Economisch	
1609	Rentes	973,528
1610	Aflossingen	1,413,851
1611	Fees	43,325
1612	Ondersteuning woningbouw	-
1613	Nationaal Woningbouwfonds	150,000
1614	Nationaal Garantiefonds Huisvesting	10,000
0266	Fiscal Strengthening to Support Economic Growth	146,723
	Sub-totaal	2,737,427
	Programma: 17 Noodreserve	
1701	Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampen beheersing en -bestrijding	2,500
1702	Algemeen Onvoorzien	750,000
	Sub-totaal	752,500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	4,860,764

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD .1.000

Code	Ontvangsten	Begroting 2019
	Niet Belasting Middelen	
53014	Dividend	313,651
53015	Winst CBvS	27,342
53171	Opbrengsten verkoop Stroomlevering	350,000
53154	Opbrengst verkoop van overheidsaandelen	150,000
	Totaal Niet belasting Middelen	840,993
	Leningen	
54199	Overige ontvangen leningen	2,614,900
54101	IDB Lening	146,723
	Totaal Leningen	2,761,623
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	3,602,616

DIRECTORAAT BELASTINGEN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	41,665
611	Sociale Premies	3,402
612	Gebruik van goederen en diensten	12,500
616	Sociale Uitkeringen	345
	Totaal Lopende Uitgaven	57,912
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	500
621	Transportmiddelen	500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1,000
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	58,912

TITELII:PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma's	Raming
0119	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	2,900
0120	Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	450
0121	Aanschaf kantoorgebouwen	500
0218	Capaciteitsopbouw Belasting Dienst	1,000
0219	Modernisering/verzelfstandiging van de belastingorganisatie	3,665
0506	Nieuw automatisering belastingstelsel, alsmede onderhoud van het Douane systeem en Scans	3,750
1604	Fiscale controle Binnenland	500
1605	Introductie nw.fiscale wet- en regelgeving	1,000
1802	Beveiliging Kantoorgebouwen Belastingen	113
	TOTAAL PROGRAMMA'S	13,878

TITEL III: MIDDELBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Directe Belastingen	Raming
51010	Inkomsten Belasting (incl. Loonbelasting)	1,733,424
51020	Vermogensbelasting	3,734
51021	Huurwaarde Belasting	3,252
51030	Loterijbelasting	4,333
51031	Dividendbelasting	16,731
51032	Casino belasting	35,000
51034	Bronbelasting	2,526
	Totaal Directe Belastingen	1,799,000
	Indirecte Belastingen	
51170	Invoerrechten	740,085
51173	Statistiekrechten	40,078
51130	Omzetbelasting	592,178
51171	Uitvoerrecht op hout	99,852
51140	Accijns op Alcohol vrije dranken	57,165
51141	Accijns op Gedistilleerd	79,356
51142	Accijns op Bier	62,909
51143	Accijns op Rooktabak en Sigaretten	138,318
51161	Verbruiksbelasting op motorbrandstoffen	147,085
51162	Belasting op Publieke Vermakelijkheden	7,000
51174	Rij en voertuigenbelasting	82,974
	Totaal Indirecte Belastingen	2,047,000
	Totaal Belastingmiddelen	3,846,000
	Niet Belastingmiddelen	
55003	AOV Premie	180,000
53111	Consent en deviezenrecht	52,821
53124	Ontvangsten inzake uitvoer aluinaarde en bauxiet	-
53129	Ontvangsten inzake in en doorvoer van goederen	15,253
53131	Entrepotgelden	1
53153	Diverse Vergoedingen	11,125
53202	Fiscale boeten vervolgingsgelden etc.	864
53109	Royalties	-
53176	Aanvraag restitutie	2
53177	Numm.platen rij-en voertuigen	1,917
53204	Diversen meeropbrengsten	88
	Totaal Niet Belastingen	262,071
	Leningen	
54101	IaDB	-
	Totaal Leningen	-
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	4,108,071

DIRECTORAAT PLANNING EN ONTWIKKELINGSEINANCIERING.**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	2.705
611	Sociale Premies	295
612	Gebruik van goederen en diensten	950
616	Sociale Uitkeringen	45
	Totaal Lopende uitgaven	3.995
	Kapitaal Uitgaven	Raming
620	Inventaris	60
	Totaal Kapitaal uitgaven	60
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	4.055

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Programma's	Raming
0926	Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS)	9,050
0246	Investsur	645
1606	Sociaal Economische Ontwikkeling	150
1608	Sociaal Economische Raad	1,900
	TOTAAL PROGRAMMA'S	11,745

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53108	Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en -diensten	80
	Totaal Niet Belasting Middelen	80
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	80

Afdeling 7. Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme

De begroting voor het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Operationele Uitgaven	Raming 2019
	Lopende Uitgaven	
610	Lonen en Salarissen	30.046
611	Sociale Premies	3.070
612	Gebruik van goederen en diensten	3.850
615	Schenken en Bijdragen	15
616	Sociale Uitkeringen	18
	Totaal Lopende Uitgaven	36.999
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	438
621	Transportmiddelen	754
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.192
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	38.191

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma's	Raming 2019
	Programma: 02 Institutionele Versterking	
0244	Beleid Institutionele Versterking	50
	Sub-totaal	50
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0707	Ontwikkeling Industriële Sectoren	1,128
0708	Ontwikkeling Diensten Sectoren	84
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat en concurrentievermogen	40,686
0749	Ontwikkeling Innovatie en Eco Systemen	400
0750	Ontwikkeling Beleid Intellectueel Eigendom	1,000
0753	Economische planning en ontwikkeling	400
0754	Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur	1,387
0755	Beleid Interne Markt	479
	Sub-totaal	45,564
	Programma: 09 Subsidies en Bijdragen	
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	3,612
0928	Surinam Business Forum	40
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	1,605
0962	Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC)	1,336
0963	Ontwikkeling Toerisme Sector	1,869
	Sub-totaal	8,462
	Programma: 13 Wetgeving	
1307	Beleid economische Wet & regelgeving	350
	Sub-totaal	350
	Programma: 14 Internationale Samenwerking	
1409	Internationaal Handelsbeleid	1,900
	Sub-totaal	1,900
	Programma: 20 Contributies	
2001	Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties	2,439
	Sub-totaal	2,439
	Programma: 41	
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	15,000
	Sub-totaal	15,000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	73,765

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming 2019
52	Schenken	
52212	Overige Donaties World Bank Group (WBG)	5,600
	Totaal Schenken	5,600
53	Niet Belasting Middelen	
53110	Leges vergunningsrechten voor Intellectuele Eigendommen	725
53116	Leges Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven	792
53132	Justeerloon (IJKgelden)	511
53145	Bestekskosten	1
53153	Diverse Ontvangsten	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	2,031
54	Leningen	
54101	CUS - IDB Lening	20,714
54107	IsDB - Lening	15,000
	Totaal Leningen	35,714
	Totaal Middelen Ontvangsten	43,345

TITEL IV: PARASTATALEN (Overheidsinstellingen)

- N.V. Hotelmaatschappij Torarica
- Stichting Toerisme Suriname (STS)
- Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC)

Afdeling 8. Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij

De begroting voor het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij wordt vastgesteld, als

TITEL I : Operationele uitgaven

Bedragen xSRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en salarissen	62,225
611	Sociale Premies	5,760
612	Gebruik van goederen en diensten	1,250
614	Subsidies aan particuliere en overheidsbedrijven	30
	Totale Lopende uitgaven	69,265
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	50
621	Transport middelen	30
	Totale Kapitaal uitgaven	80
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	69,345

volgt:

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	8,250
0124	Institutionele Vormgeving	5,300
0125	Reactivering waterschappen	6,000
0126	Bouwwerkzaamheden	169
0164	Buyers Credit Agreement Pumpingstation	15,000
	Sub-totaal	34,719
	Programma: 02 Institutionele versterking	
0220	Kennis	25
	Sub-totaal	25
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0712	Stimulering Private Sector	10,356
0714	Stimulering Landbouwsector	40,200
0715	Veehouderij	5,600
0716	Visserij	4,900
0761	Agro-Industrial Park	266,208
0762	Landbouwonwikkeling Brokopondo	10,000
	Sub-totaal	337,264
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage	
0929	Alliance	720
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	420
0931	Stichting Nationale Parken	20
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	20
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	2,344
0975	Stichting Experimentele Landbouw	84
	Sub-totaal	3,608
	TOTAAL PROGRAMMA'S	375,616

TITEL III : MIDDELENBEGROTING

Bedragen xSRD1.000

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
51162	Zeevergunningrecht en andere visvergunningen	7,049
53100	Verhuur van Landsgebouwen en toebehoren	19
53145	Bestekkosten	96
53167	Opbrengsten Planten Onderzoek en Resultaten	4,376
53150	Opbrengst Veeteelt (o.a. Slacht- en Keuringsgelden)	3,846
	Totaal Niet Belastingmiddelen	15,386
52	Schenkingen/ Donormiddelen	
52100	China donatie	7,400
52101	India donatie	10,356
52102	Indonesie donatie	940
52107	Japan donatie	3,700
52201	Europese Unie donatie	31,117
52207	Food and Agricultural organizations donatie	306
52209	Global Fund donatie (GEF)	555
52212	Overige donatie (IsDB)	341
52212	Overige donatie (Italië)	463
52212	Overige donatie (CDB)	89
	Totaal Ontvangen Schenkingen	55,267
54	Ontvangen Leningen	
54002	Ontvangen leningen India	15,000
54101	IDB ontvangen leningen	11,762
54707	IsDB ontvangen leningen	825
55010	Ontvangen leningen Israel	276,208
	Totaal leningen	303,795
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	374,448

Afdeling 9. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen

De begroting voor het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: Operationele uitgaven

Bedragen x SRD1000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	40,431
611	Sociale Premies	3,013
612	Gebruik van goederen en diensten	9,279
	Totaal Lopende uitgaven	52,723
Code	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	600
621	Transport middelen	1,240
	Totaal Kapitaal uitgaven	1,840
	Totaal Operationele uitgaven	54,563

TITELII: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD1000

Code	Programma's	Raming
0129	Nieuwbouw kantoorgebouw B.F.Z./N.H. aan de Grote Combe weg	500
0718	Uitvoering projecten t.b.v Geologische Mijnbouwkundige Dienst (G.M.D.)	1,000
0719	Voorbereiding Mineralen Instituut	350
0758	Duurzame organisatie ontwikkeling	50
1305	Institutionele voorziening en wetgeving watersector	350
1306	Energie Autoriteiten Suriname	1,500
xxxx	Nutsvoorzieningen	54,144
0935	Bauxiet Instituut Suriname	2,500
2202	Openbare straatverlichting	3,000
2205	Renewable Energy (Zonne-, Hydro- en Wind energie)	11,900
2301	Ordering Goudsector	3,500
	Totaal Programma's	78,794

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD1000

Code	Ontvangsten	Raming
53014	Dividend Staatsolie	456.000
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	188
53103	Overheidswaterleidingbedrijven in de districten	5
53104	Overheidselectriciteitbedrijven in de districten	2
53109	Royalties	639.000
53302	Vergunnings-en concessierechten overige delfstoffen	15.000
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	1.110.195
	Donormiddelen	
52200	I.D.B	11.400
	Totaal Donormiddelen	11.400
	Leningen	
54199	Overige Leningen	54.144
	Totaal Overige Leningen	54.144
	Totaal Middelenbegroting	1.175.739

TITEL IV: Parastatalen

N.V Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.
De N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
N.V. Grasshopper Aluminium Company

Afdeling 10. Het Ministerie van Arbeid

De begroting voor het Ministerie van Arbeid wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Lopende uitgaven	Raming 2019
610	Lonen en Salarissen	24.210
611	Sociale premies	2.000
612	Goederen en Diensten	6.400
616	Sociale uitkeringen	30
	Totaal Lopende Uitgaven	32.640

Code	Kapitaal uitgaven	Raming 2019
620	Inventaris	145
621	Transport middelen	160
624	Gebouwen en constructies	60
	Totaal Kapitaal Uitgaven	365
	Totaal Operationele Uitgaven	33.005

TITEL II: PROGRAMMA'S

De Programma's aangaande **Titel II: Programma's** worden als volgt gewijzigd:

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Programma: Subsidie en Bijdragen	Raming 2019
0936	Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO)	3.360
2401	Armoede bestrijding/Onderwijs en Volksontwikkeling Verbetering Sociale Bescherming	752
0313	Wet Arbeidsbescherming Gezin	6.000
	Totaal Programma's	10.112
	Totaal Operationele Uitgaven en Programma's	43.117

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

De ontvangsten aangaande **Titel III: Middelenbegroting** blijven **ongewijzigd**:

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Ontvangsten	Raming 2019
53	Niet Belasting middelen	
53148	Werkvergunning vreemdelingen	100
53148	Werkvergunning vreemdelingen Goudsector	200
53148	Werkvergunning/Status Bekwame Burgers	15
	Totaal Niet Belasting Middelen	315
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	315

TITEL IV: PARASTATALEN

- Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO)
- Stichting Productieve Werkenheden (SPWE)
- Suriname Hospitality Tourism and Training Centre (SHTTC)
- Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS)

Afdeling 11. Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

De begroting voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting wordt vastgesteld, als volgt:

Titel I: Operationele uitgaven

Bedragen x SRD 1000		
Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	134.200
611	Sociale Premies	15.800
612	Gebruik van goederen en diensten	10.000
	Totaal Lopende uitgaven	160.000
Code	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	400
621	Transport	0
	Totaal Kapitaal uitgaven	400
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	160.400

Titel II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000		
Code	Programma's	Raming
0221	Instituut en scholing	5.800
0745	Versterken Child Indicators Monitoring System (CIMS)	2.000
0746	Versterking Immateriele Zorg	542
0937	Subsidie aan overheidsstichtingen o.b.v. exploitatietekorten	5.000
0938	Subsidie aan particuliere sociale instellingen o.b.v. tarieven per verblijfsdagen	7.500
1002	Sociaal Beschermingsprogramma	23.000
2403	AOV Fonds	377.000
2404	Algemene Kinderbijslag	57.616
2408	Zorgvervoer	1.700
2409	Armoedebestrijding	13.500
2410	Conditional Cash Transfers Programma	1.000
2411	Monitorings- en evaluatiemechanisme bij de uitvoering van integraal kinderrechtenbeleid (MUIK)	100
2414	Bijdrage in acute noodsituaties	1.000
2415	Financiële Bijdrage aan mensen met een beperking	64.572
2416	Financiële Bijdrage aan sociaal zwakke huishoudens	6.677
2502	Bijdrage aan medische hulpmiddelen	500
2503	Thuiszorg	500
2504	Premie betalingen Basiszorgverzekering	150.000
2505	Meerkosten Medische Zorg	10.000
2601	Low Income Shelter Program	16.567
	TOTAAL PROGRAMMA'S	744.574

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Ontvangsten	Raming
	Niet Belasting Ontvangsten	
53153	Diverse vergoedingen	6.000
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	6.000
	Donor	
52204	UNDP	230
	Totaal Donor	230
	Leningen	
54707	Islamic Development Bank	15.442
	Totaal leningen	15.442
	Totaal Ontvangen	21.672
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	21.672

TITEL IV: PARASTATALEN

1. Algemeen Oudedags Voorzieningsfonds (AOV-Fonds)
2. Stichting Beheer en Exploitatie Bejaarden Centraï SBEB-Huize Ashiana
3. Stichting Beheer en Exploitatie Crèchesi SBEC
4. Esther Stichting
5. Stichting Trainingsprojecten voor Jeugdige Gehandicapten in Suriname (TJG)
6. Stichting Kinder i en Jongeren Telefoon (KJT)
7. Stichting Low Income Shelter Program (LISP)
8. Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS)

Afdeling 12. Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur

De begroting voor het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT ONDERWIJS

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	1.240.799
611	Sociale Premies	115.000
612	Gebruik van goederen en diensten	120.000
	Totaal Lopende Uitgaven	1.475.799
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	200
	Totaal Kapitaal Uitgaven	200
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	1.475.999

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Omschrijving	Raming
0265	Institutionele Versterking aan Stichtingen	800
0721	Early Childhood Development (ECD)	250
0722	Schoolvoeding	15,000
0726	Vernieuwing Onderwijsstelsel en Verbetering van het Onderwijs	15,000
0747	Suriname National Training Authority (SNTA)	100
2605	Huisvesting in Internaten	600
2701	Ondersteuning voor verbetering van het Basisonderwijs in Suriname	36,980
2702	Bijzonder Lager Onderwijs	305,000
2801	Bijzonder Nijverheidsonderwijs	1,500
2802	Christelijke Pedagogisch Instituut	8,800
2703	Ondersteuning voor verbetering van het Beroepsonderwijs	126,728
2901	ADEK Universiteit van Suriname	160,000
2902	Stichting Polytechnisch College Suriname	3,000
2904	Studietoelagen voor Beursalen in Hoger Onderwijs	1,500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	673,758

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
53	Niet Belastingmiddelen	
53133	Opbrengstschoolvervoer	410
53134	Examen- en Inschrijfgelden	85
	Totaal Niet Belasting Middelen	495
54	Leningen	
54101	CDB	12.274
	IDB	104.454
	IADB	36.980
	Totaal leningen	153.708
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	154.203

TITEL IV: Parastatalen

- De Anton de Kom Universiteit van Suriname
- Stichting Polytechnic College Suriname.

DIRECTORAAT CULTUUR**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	12,049
611	Sociale Premies	1,042
612	Gebruik van goederen en diensten	1,500
	Totaal Lopende Uitgaven	14,591
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	40
	Totaal Kapitaal Uitgaven	40
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	14,631

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Omschrijving	Raming
0730	Bevordering van Cultuurstudies	50
0731	Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v de Staatscollectie	10
0976	Subsidie en bijdragen aan Culturele en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties	25
	Programma: Kunst en Cultuur	
3001	Reguliere specifieke culturele activiteiten	50
3009	Cultuur erfgoedzorg	35
3010	Revitalisering van de historische binnenstad	30,080
	TOTAAL PROGRAMMA'S	30,250
	Totaal Gehele Dienst	44,881

TITEL III: MIDDELENBEGOTING

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Ontvangsten	Raming
54	Leningen	
54101	IDB	30.080
	Totaal leningen	30.080
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	30.080

TITEL IV: Parastatalen

- Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs (AHKCO)
- De Nola Hatterman ArtAcademy
- Het Cultureel Centrum Suriname (CCS) en de Volksmuziekschool(VMS)
- Stichting SurinaamsMuseum
- Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname(SGES)
- Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam(SOFNA)

Afdeling 13. Het Ministerie van Volksgezondheid

De begroting voor het Ministerie van Volksgezondheid wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen XSRD1.000,=		
Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	28.766
611	Sociale Premies	2.430
612	Gebruik van goederen endiensten	28.118
616	Sociale uitkeringen	1.127
	Totaal Lopende uitgaven	60.441
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	3.168
621	Transportmiddelen	853
	Totaal Kapitaal uitgaven	4.021
	Totaal Operationele uitgaven	64.462

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000,=

Code	Programma's	Raming
0158	Health Services Improvement Project	15,000
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	500
0250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg	50
0262	Human Resources for Health	2,314
0263	Institutionele Versterking Ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen	150,000
0759	Vorbereiding Opzetten Nieuwbouw Ministerie van Volksgezondheid	500
0264	Health Services Improvement Project	2,330
0734	Aanvulling tekort medische specialisten en overig medisch kader	2,500
0756	Beleid, Wet en Regelgeving	1,000
0757	Health Promotion	150
0807	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	550
0951	Subsidie a/d Centrale Opleiding Verpleegkundigen en Beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB)	13,000
0952	Subsidie a/d Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.)	33,000
0953	Subsidie a/d Stg. Jeugd tandverzorging (J.T.V.)	11,000
0954	Lig -, verpleeg - en medische kosten chronische patiënten Psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S.)	25,000
0955	Subsidie a/d Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	33,000
0956	Subsidie Stichting Bureau Dak- en thuislozen	3,500
0957	Subsidie aan het Surinaams rode Kruis	4,000
0973	Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	55,000
0995	Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis (SMZ)	11,500
	Subsidie aan Stichting Drs L. Mungra Medisch Centrum	5,173
3101	Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw Voorzieningen (Ovh)	45,600
3106	Terugdringen moeder- en kindersterfte	594
3108	Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suicidepreventie	500
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)	33,108
3110	Rationeel gebruik Medicamenten inclusief High Cost Medicines	100
3111	Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen	6,600
3112	Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering	4,000
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicam, hulpm en lab kosten tbv de Publieke Gezondheidszorg	5,483
0978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale gemeenschap	65,000
0518	SZF/ICT - project	76,704
	TOTAAL PROGRAMMA'S	606,756

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

	Ontvangsten	Raming
	Niet-Belastingmiddelen	
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	130
53504	Opbrengst van het B.O.G.	650
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	24
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	804
	Donormiddelen	
52209	Global Fund	10,991
	Totaal Donormiddelen	10,991
	Leningen	
54101	IaDB	15,000
54199	Overige Lening	76,704
	Totaal Leningen	91,704

TITEL IV: Parastatalen

1. Academisch ZiekenhuisParamaribo
2. Stg. Bureau Dak-enThuislozen
3. Bedrijf Geneesmiddelen VoorzieningSuriname
4. Stg.COVAB
5. Stg.Jeugdtandverzorging
6. Stg. ós Landshospitaal
7. Stg. MedischeZending
8. Psychiatrisch CentrumSuriname
9. Stg. RegionaleGezondheidsdienst
10. Stg.StaatsZiekenfonds
11. Stg.StreekZiekenhuis
12. Stg. Nationale bloedbank van het Surinaamse RodeKruis

Afdeling 14. Het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie

De begroting voor het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie wordt vastgesteld, als volgt:

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	14.630
611	Sociale Premies	1.186
612	Gebruik van goederen en diensten	2.901
616	Sociale uitkeringen	17
	Totaal Lopende uitgaven	18.734
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	80
621	Transportmiddelen	100
	Totaal Kapitaal uitgaven	180
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	18.914

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: Sociaal Maatschappelijk Welzijn	Raming
0131	Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren	1.000
0132	Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenarenwoningen	2.409
0133	Bouwen van landsgebouwen	200
0134	Volkswoningbouw	55.719
	TOTAAL PROGRAMMA'S	59.328

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1.000

	Omschrijving	Raming
Code	Ontvangsten	
53115	Bouwvergunningsrecht	320
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	3
53415	Bijdragen bestekkosten	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	325
	Ontvangen leningen	
55010	Overige ontvangen leningen	50.966
	Totaal ontvangen leningen	50.966
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	51.291

DIRECTORAAT CIVIELTECHNISCHE WERKEN**TITEL I: Operationele uitgaven****Bedragen x SRD 1000**

Code	Lopende uitgave	Raming 2019
610	Lonen ensalarissen	46.834
611	Sociale premies	5.382
612	Gebruik van goederen en diensten	19.500
616	Sociale uitkeringen	36
	Totaal Lopende Uitgaven	71.752
	Kapitaal Uitgaven	
620	Inventaris	200
621	Transportmiddelen	500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	700
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	72.452

TITEL II: Programma's**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma's	Raming 2019
0135	Onderhoud wegen	5.193
0136	Aanleg/verbetering wegen	459.540
0137	Onderhoud bruggen	1.600
0138	Bouwbruggen	4.000
0139	Onderhoud ontwateringswerken	8.700
0140	Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	36.400
0141	Onderhoud waterkeringswerken	2.100
0142	Verbetering waterkeringswerken	150
0143	Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	460
0405	Verkeersvoorzieningen	50
3201	Vuilophaalen-verwerking	19.200
0740	Upgrading Grondmechanisch Lab	200
0741	Verbetering dienstverlening Waterloopkundige afdeling	50
0742	Verbetering dienstverlening Meteorologisch dienst	100
0159	Baggeren Suriname Rivier	150.400
0160	Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP (NIP), Djojo Bedrijven Groep NIP	363.400
0161	Sea-Defence/Zeebescherming	376.000
0162	Wegen	112.800
0165	Rehabilitatie Saramacca Kanaal	500
3404	Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	500
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1.541.343
	TOTAAL GEHELE DIENST	1.613.795

TITEL III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming 2019
53106	Opbrengstgasoline/dieselParamaribo	150
53107	Opbrengstgasoline/dieselNickerie	70
53110	Verkoop roerende goederen	25
53415	Bestekkosten	15
53423	Diversevergoedinglab onderzoek/Waterstand meteo informatie/OpbrengstAutowerkplaats	309
53506	Opbrengstcontainerhuur	1.426
54110	Overigeontvangenleningen	1.479.120
	TOTAALMIDDELENBEGROTING	1.481.115

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000,-**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	50.980
611	Sociale Premies	5.297
612	Gebruik van goederen en diensten	4.000
616	Sociale uitkeringen	10
	Totaal lopende uitgaven	60.287
	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	320
621	Transport middelen	1.300
625	Kunstwerken	-
	Totaal kapitaal Uitgaven	1.620
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	61.907

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma's	Raming
3202	Het opruimen van illegale vuilstortplaatsen en het ophalen van groot vuil	1,842
3302	Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening	200
3303	Boomzorg	400
3304	Nationale Schoonmaakacties en overige milieuprojekten	
	TOTAAL PROGRAMMA'S	2,442

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
531	Opbrengst van goederen en diensten	
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	4.5
53153	Diverse vergoedingen	78
	Totaal opbrengst van goederen en diensten	82.5
532	Boeten Straffen en verbeurdverklaringen	
53202	Diverse boetes en transacties	7.5
	Totaal boeten, straffen en verbeurdverklaringen	7.5
	Totale ontvangsten	90

DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en salarissen	50.939
611	Sociale Premies	4.035
612	Gebruik van goederen en diensten	5.000
616	Sociale uitkeringen	25
	Totaal lopende uitgaven	59.999
	Kapitaaluitgaven	
620	Inventaris	100
	TOTAAL KAPITAAL UITGAVEN	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	60.099

TITEL II: PROGRAMMA'S**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Programma: Institutionele versterking	Raming
2002	ICAO Contributie	610
0959	Subsidie Scheepvaart Maatschappij Suriname (SMS)	5,000
3401	Ordering Transport Sector	250
3403	Verbetering Vliegveiligheid luchthaven Zanderij	857,888
0409	Aankoop en onderhoud ILS	2,890
	TOTAAL PROGRAMMA'S	866,638

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD1.000**

Code	Ontvangsten	Raming
53016	Opbrengst parastatalen	58.814
53204	Opbr. Autobusvergun.	200
53211	Diverse vergunn.	9
53014	Dividend	115
54199	Overige Leningen	857.888
	Totale Ontvangsten	917.026

TITEL IV: Overheidsinstellingen

- N.V. Havenbeheer Suriname
- Maritieme Autoriteit Suriname(MAS)
- N.V. Scheepvaart Maatschappij Suriname(S.M.S)
- N.V. Nationaal Vervoer Bedrijf(NVB)
- N.V. Luchthaven Beheer Suriname
- Surinaamse Luchtvaart Maatschappij(SLM)
- Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur)
- Telecommunicatie Autoriteit Suriname(TAS)
- Civil Aviation Safety Authority Suriname(CASAS)

Afdeling 15. Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer

De begroting voor het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN:

Lopende Uitgaven		Bedragen x SRD.1.000
Code	Lopende uitgaven	Raming 2019
610	Lonen en Salarissen	27.264
611	Sociale Premies	3.725
612	Gebruik van goederen en diensten	3.773
616	Sociale uitkeringen	2
	Totaal Lopende uitgaven	34.764
Code	Kapitaal uitgaven	
620	Inventaris	100
	Totaal Kapitaal uitgaven	100
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	34.864

TITEL II: PROGRAMMA'S

	Bedragen x SRD. 1.000	
Code	Programma: Institutionele versterking	Raming 2019
0251	Institutionele versterking Grondbeheer	400
	Totaal Programma's	400

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

	Bedragen x SRD. 1.000	
Code	Ontvangsten	Raming 2019
53017	Landtaxen, akkergelden, huur, erfrechten, recognities en grondhuur	89,950
53102	Opbrengst verkoop onroerend goed	85,000
53303	Retributie op hout	43,910
53423	Diverse Niet Belasting Ontvangsten	375
	Totaal Niet Belastingmiddelen	219,235
	Totaal Middelenbegroting	219,235

TITEL IV: Parstaten

Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

Afdeling 16. Het Ministerie van Sport en Jeugdzaken

De begroting voor het Ministerie van Sport en Jeugdzaken wordt vastgesteld, als volgt:

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende uitgaven	Raming
610	Lonen en Salarissen	29.848
611	Sociale Premies	2.741
612	Gebruik van goederen en diensten	4.000
615	Schenkingen en bijdragen	-
616	Sociale uitkeringen	15
	Totaal lopende uitgaven	36.604
	Kapitaal uitgaven	Raming
620	Inventaris	349
621	Transportmiddelen	200
	Totaal kapitaal uitgaven	549
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	37.153

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD1.000

Code	Programma's	Raming
0147	Bouw-, Civieltechnische- en Logistieke programma's v/h algemeen Sport-en Jeugdbeleid.	1.000
0737	Ontwikkeling van sport- en jeugdbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheidsbevordering.	400
0967	Subsidies aan Sportorganisaties en andere instellingen.	1.500
0968	Subsidies aan Jeugdorganisaties.	250
0969	Bijdragen aan overheidsinstellingen/ niet commerciële instellingen.	1.000
3601	Intensieve aanpak van de Recreatiesport, Jeugdsport en Bewegingsrecreatie.	1.500
3603	Instituut Nationale Sportselecties.	100
3604	Topsport projecten.	1.000
3605	Jeugd- en Sportontwikkeling Regionale gebiedsdelen.	-
3607	Internationale Jeugdsportevenementen.	3.000
3701	Voorzien in de ontwikkeling van de Jeugd, ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid.	2.000
3702	Ondersteuning instellingen met jeugdprogramma's.	-
3703	Instandhouding en verdere uitbouw Nationaal Jeugd Instituut.	1.500
3704	Versterking en begeleiding risico jongeren.	400
3705	Versterking Jeugd-en Gemeenschapontwikkeling.	1.350
	TOTAAL PROGRAMMA'S	15.000

TITEL III: MIDDELENBEGROTING**Bedragen x SRD 1000**

Code	Ontvangsten	Raming
	NIET belasting middelen	
53153	Opbrengst veldhuur WBA Sportcentrum	17
	Totaal NIET belasting middelen	17
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	17

TITEL IV: Parastatalen

Stichting Anti Doping Autoriteit Suriname (SADA)

Stichting Nationaal Indoor Stadion (NIS)

Stichting Regional Sports Academy (RSA) Stichting

Schoolsport Federatie Suriname (SSFS)

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (BEOS)

Artikel 1a

In verband met de financiering van de in artikel 1 genoemde projecten, is het bepaalde in artikel 3a van de Wet op Staatsschuld van toepassing.

Artikel 2.

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Staatsbegroting 2019.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd en treedt in werking op 1 januari 2019.
3. Met de uitvoering van deze wet zijn belast de Minister van Financiën als mede:
 - a. voor afdeling 1 de Minister van Justitie en Politie
 - b. voor afdeling 2 de Minister van Binnenlandse zaken
 - c. voor afdeling 3 de Minister van Regionale Ontwikkeling
 - d. voor afdeling 4 de Minister van Defensie
 - e. voor afdeling 5 de Minister van Buitenlandse Zaken
 - f. voor afdeling 6 de Minister van Financien
 - g. voor afdeling 7 de Minister van Handel, Industrie en Toerisme
 - h. voor afdeling 8 de Minister van Landbouw, Veeteelt en Visserij
 - i. voor afdeling 9 de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen
 - j. voor afdeling 10 de Minister van Arbeid
 - k. voor afdeling 11 de Minister van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
 - l. voor afdeling 12 de Minister van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
 - m. voor afdeling 13 de Minister van Volksgezondheid
 - n. voor afdeling 14 de Minister van Openbare Werken, Transport en Communicatie
 - o. voor afdeling 15 de Minister van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer
 - p. voor afdeling 16 de Minister van Sport en Jeugdzaken

Gegeven te Paramaribo, 6e september 2019,

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 13e september 2019
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.M.F. NOERSALIM

**WET VAN 6 SEPTEMBER 2019, HOUDENDE VASTSTELLING VAN DE STAATSBEGROTING VAN
UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2019 (WET STAATSBEGROTING 2019).**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Afdeling 1.

Ministerie van Justitie en Politie

De hoofddoelstelling van het ministerie van Justitie en Politie is het garanderen van een effectieve Rechtshandhaving, het bieden van voldoende Rechtsbescherming en Veiligheid voor de gehele samenleving en op het totale grondgebied van de Republiek Suriname.

Uitgaande van haar hoofddoelstelling zijn de doelen die het ministerie nastreeft de volgende:

- het op een adequate en efficiënte wijze waarborgen van de naleving en bescherming van de rechten van de mens door de daartoe ingestelde en aangewezen organen;
- een adequate en efficiënte handhaving van de integrale veiligheid (openbare veiligheid, verkeers-en brandveiligheid, preventie en repressie, criminaliteitsbestrijding) door het stellen van en het doen naleven van veiligheidsnormen.

Een belangrijke randvoorwaarde voor het bereiken van de gestelde doelen is een wettelijk kader, dat voldoet aan kwalitatieve eisen van goede wetgeving. Dit wettelijk kader moet beantwoorden aan de aspiraties van de samenleving, de tijdgeest inademen en een goede weerspiegeling zijn van internationale ontwikkelingen.

Voorgenomen beleid voor het jaar 2019

Ter vergroting van het draagvlak van het beleid en voor een tijdige en effectieve uitvoering ervan, is het beleid binnen het ministerie ontwikkeld op basis van een constructieve dialoog met alle betrokken actoren.

De hervorming en herstructurering van het totale Ministerie is cruciaal om de geïdentificeerde beleidsdoelen te realiseren. Er moet een mindshift van afhankelijkheid naar onafhankelijkheid, meer ownership, zelfwerkzaamheid, inkomsten generering en het minimaliseren van de uitgaven. worden gemaakt bij de medewerkers. Leidinggevenden zullen meer dan ooit moeten werken aan de ontwikkeling, motivatie en inspiratie van de medewerkers om deze nieuwe beleidsvisie te kunnen uitvoeren.

Door het gebrek aan financiële middelen zijn ministeries genoodzaakt om een zeer effectief en efficiënt beleid uit te voeren en op zoek te gaan naar inkomsten om het beleid mede te helpen financieren. Dit is ook deel van de uitdaging waar het ministerie van Justitie en Politie voor staat.

Het ministerie van Justitie en Politie heeft de volgende beleidsvoornemens geformuleerd:

- Evaluatie en versterking van de instituten voor rechtshandhaving, rechtsbescherming en rechtspraak;
- Effectieve aanpak van alle vormen van criminaliteit;
- Het treffen van rechtstaat versterkende maatregelen;
- Voeren van een integraal en structureel veiligheidsbeleid op het totale grondgebied van de Republiek Suriname;
- Preventie naast repressie bij criminaliteitsbestrijding;
- Verbeteren van de kindbescherming middels het landelijk opzetten van meldpunten en het formuleren van beleid inzake misdaad preventie bij jeugdigen.
- Preventie gericht op reductie recidive;
- Handhaven mensenrechten;
- Rechtvaardigheid, eerlijke, toegankelijke en onafhankelijke rechtspraak; integraal en preventief gericht door verzelfstandiging van de rechterlijkemacht;
- Eerlijke en rechtsvaardige rechtsbedeling voor een ieder in Suriname en vergroting van de toegankelijkheid en aanspreekbaarheid van de rechtshandhaving, rechtsprekende- en rechtsbescherminginstituten naar de samenleving toe;
- Intensiveren van de internationale samenwerking ter versterking van de internationale rechtshandhaving.
- Verbeteren van de vreemdelingen zorg en formuleren van een nationaal migratiebeleid.

De beoogde resultaten zijn:

- Het veiligheids- en rechtsgevoel van de burgerij wordt verhoogd terwijl het rechtsbewustzijn in de samenleving toeneemt;
- De veiligheid in Suriname verder verbeteren, zodanig dat er orde en rust heerst in de samenleving;
- De rechtshandhaving, rechtsbescherming, en rechtsprekende instituten zullen in alle opzichten beter functioneren;
- Verbeteren van de mensenrechtensituatie in de Republiek Suriname;
- Het beleid van het ministerie zodanig vergroten, dat er sprake zal zijn van een optimale aansturing van het beleid.

Om de aansturing en het monitoren van de gestelde beleidsdoelen zo effectief mogelijk te doen verlopen en zorg te dragen voor een integraal beleid, zijn een aantal beleidsgebieden vastgesteld, waarbinnen de verschillende ontwikkelingen zullen plaatsvinden. De beleidsgebieden zijn hieronder opgesomd, te weten:

1. Bestuur en Justitie;
 - o Bestuur
 - o Justitie
 - Versterking Rechtsstaat
 - Rechtshandhaving en Rechtsbescherming
 - Mensenrechten
 - Resocialisatie en nazorg
 - Huiselijk geweld
2. Veiligheid en internationaal beleid
 - o Interne en externe veiligheid
 - o Immigratiebeleid
3. Kernthema's:
 - o Infrastructurele voorzieningen Justitie en Politie
 - o Kinder-, jeugd- en genderbeleid

Bestuur en Justitie**Versterking rechtsstaat****Rechterlijke Macht met rechtspraak belast****1. Rechterlijke Macht met rechtspraak belast Missie**

De missie van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast behelst toezicht houden op de geregelde afdoening van alle rechtsgedingen. De Rechterlijke Macht met rechtspraak belast heeft de belangrijke maatschappelijke opdracht om de grondrechten van burgers te beschermen, om binnen redelijke termijn op integere en deskundige wijze strafbare feiten te berechten en rechtsgeschillen te beslechten. Tegen deze achtergrond en met inachtneming van de Speerpunten van de Rechtspraak 2016-2021 heeft de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast voor het dienstjaar 2019 de hierna te noemen programma's geformuleerd.

2. Infrastructurele Werken**2.1 Achtergrond**

Het gerechtsgebouw gelegen aan de Mgr. Wulfinghstraat no. 5 te Paramaribo is in gebruik genomen en de verhuizing van het Kantongerecht Strafzaken is voltooid. Het Kabinet van de Rechter - Commissaris in Strafzaken en het Hof van Justitie Strafzaken hebben thans hun domicilie in het gerechtsgebouw aan de Mgr. Wulfinghstraat.

Het gerechtsgebouw aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo, is uitsluitend bedoeld voor huisvesting van de Kantongerecht en Civiele Zaken.

De renovatie werkzaamheden aan het gerechtsgebouw gelegen aan het Onafhankelijkheidsplein no. 6 te Paramaribo zijn na de verhuizing van het Hof van Justitie Strafzaken en de Kantongerechten Strafzaken hervat. Aan de oplevering van voormeld gerechtsgebouw wordt gewerkt.

Meteen na deze oplevering zullen het Hof van Justitie Civiele Zaken en het Bestuurscentrum van het Hof van Justitie, thans tijdelijk ondergebracht in het gerechtsgebouw gelegen aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo verhuizen naar het gerechtsgebouw gelegen aan het Onafhankelijkheidsplein no. 6 te Paramaribo.

In het in aanbouw zijnde gebouw te Nieuw Nickerie toebehorende aan het Ministerie van Justitie en Politie zijn ruimten voor de Kantongerechten voorzien. Het gaat om een zittingszaal, een werkkamer en logeerruimten voor rechters, personeel van de Griffie der Kantongerechten en lijfwachten. De verwachting is dat de oplevering van dit gebouw in het laatste kwartaal van het dienstjaar 2018 plaats vindt en dat de in dit gebouw voor de Kantongerechten geormerkte ruimten het dienstjaar 2019 in gebruik kunnen worden genomen.

3. Institutionele Versterking Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en Rechterlijke Organisatie

3.1 Achtergrond

De missie van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast vereist dat de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter en van de rechterlijke organisatie zijn gegarandeerd en dat daartoe voldoende institutionele waarborgen worden getroffen.

3.2 Institutionele waarborgen

De in het dienstjaar 2019 te treffen institutionele waarborgen hebben betrekking op:

- de ontwerp wet vaststelling geldelijke voorzieningen voor de leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie en hun nabestaanden. De ontwerp wet staat voor hervatting van de behandeling door De Nationale Assemblee. Na aanneming zal afkondiging van de wet door de President van de Republiek Suriname plaatsvinden. Wettelijk regelen van de geldelijke voorzieningen voor rechters en hun nabestaanden is voorgeschreven in artikel 141 lid 3 van de Grondwet. Teneinde uitvoering te geven aan deze grondwettelijke bepaling is de ontwerp wet in het dienstjaar 2014 opgesteld. In het dienstjaar 2015 is deze ontwerp wet aangepast.
- het staatsbesluit regelende de geldelijke voorzieningen voor en overige kwesties betreffende de rechtspositie van de medewerkers van de hierna te noemen Griffies. Mede met het oog op de verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie is in het dienstjaar 2015 in de hiervoor genoemde ontwerp wet een bepaling opgenomen over het daarin incorporeren van de geldelijke voorzieningen geldende voor de medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, de Griffie der Kantongerechten en het Kabinet van de Rechter - Commissaris in Strafzaken. Na aanneming van de wet geldelijke voorzieningen voor de leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie en hun nabestaanden zullen de geldelijke voorzieningen geldende voor en overige kwesties betreffende de rechtspositie van de medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, bij de Griffie der Kantongerechten en bij het Kabinet van de Rechter - Commissaris in Strafzaken bij staatsbesluit worden geregeld.

3.3 Verzelfstandiging¹ rechterlijke organisatie

De bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie² - personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting³ is nog in handen van het Ministerie van Justitie en Politie. Als gevolg van veranderde omstandigheden op het gebied van de bedrijfsvoering van gerechten en het voortschrijdend inzicht ten aanzien van de institutionele onafhankelijkheid ook van de rechterlijke organisatie is handhaving van de status quo niet wenselijk.

Met het oog op het in gang zetten van het proces van verzelfstandiging van de bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie zullen de volgende op elkaar afgestemde programma's in het dienstjaar 2019 worden voorbereid en/of voortgezet:

- het ontwikkelen en beschrijven van een verbeterplan aan de hand van de bevindingen en aanbevelingen van de in 2017 uitgevoerde quick scan van de rechterlijke organisatie.
- het uitvoeren van het hiervoor bedoelde verbeterplan.
- het ontwikkelen en beschrijven van een plan gericht op de verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie.

¹Hiermee wordt bedoeld beheer van de rechterlijke organisatie in handen van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast.

²De Griffie van het Hof van Justitie, de Griffie der Kantongerechten en het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken.

³Hierna aangeduid: PIOFAH-onderdelen.

- het creëren van een formatie plaats voor en waarderen van de functie directeur bedrijfsvoering, werven, selecteren, aantrekken en inwerken/coachen van een interim directeur. Het Hof van Justitie heeft het functie profiel enkele jaren geleden vastgesteld en besproken met de Minister van Justitie en Politie en de Minister van Binnenlandse Zaken.

De samenhang tussen de hiervoor opgesomd eprogramma's noodzaakt tot simultane uitvoering van enkele van de hiervoor opgesomde programma's.

3.4 Financiering

Voor de financiering van de rechtspraak moeten er objectieve maatstaven gelden zoals:

- Wat is nodig voor een goederechtspraak?;
- Wat mag hetkosten?;
- Wat is de rechtstaat onswaard?

In het dienstjaar 2019 moeten er objectieve maatstaven worden gehanteerd bij het vaststellen van het percentage van de jaarlijkse staatsbegroting die zal worden geormerkt voor de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast.

3.5 Randvoorwaarden doorbreking personele unie Hof van Justitie en Kantongerechten

Uit hoofde van de personele unie die er tussen het Hof van Justitie en de Kantongerechten bestaat, wordt de betrekking van kantonrechter i alleen sprekende rechter in eerste instantie - waargenomen door leden en leden - plaatsvervangers van het Hof van Justitie. Ieder jaar wijst het Hof van Justitie uit zijn midden rechters aan die gedurende het zittingsjaar de betrekking van kantonrechter zullen waarnemen.

Alle rechters nemen bovendien deel aan het primaire proces bij het Hof van Justitie en enkelen van hen treden ook op als rechter-commissaris in strafzaken.

De randvoorwaarden waaronder het vereiste aantal rechters, zittingsgriffiers en schrijffjuristen, administratief medewerkers en zittingszalen, die nodig zijn voor doorbreking van de personele unie zijn in kaart gebracht.

4. Snellere rechtsspraak en Deskundigheidsbevordering

4.1 Achtergrond

Er zijn thans 19 rechters, terwijl er volgens de Wet op de Inrichting en Samenstelling van de Rechterlijke Macht minimaal 40 rechters zouden moeten zijn. Naar zowel internationale maatstaven als regionale maatstaven is het huidige aantal rechters ver beneden algemeen aanvaardbare norm. Deze chronische onderbezetting leidt tot ongewenst lange doorlooptijden en onaanvaardbare achterstanden. Daarnaast is sprake van geen of onvoldoende juridische ondersteuning aan de rechter. Duurzame verbetering in de status quo vereist simultaan en onafgebroken uitvoeren van verschillende opleidingen en het treffen van flankerende programma's.

Met de beleidsmaatregel snelle rerechtspraak beoogt de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast het huidige bestand van rechters uit te breiden, zodat zowel binnen afzienbare termijn enige verlichting komt in de werkdruk van de huidige rechters als op langere termijn het tekort aan rechters op duurzame wijze wordt opgeheven en normen kunnen worden ontwikkeld om snellere rechtspraak te bewerkstelligen.

Het rekruteren van rechters kan door middel van:

- opleidingen;
- eigen identificatie van het Hof van Justitie.

4.2 Opleidingen totrechter

Opleiden van rechters gebeurt op de volgende wijze:

- de vijfjarige Raio Opleiding Zittende Magistratuur, bedoeld voor juristen met onvoldoende ervaring in de rechtspraak;
- de tweejarige Rio Opleiding Zittende Magistratuur, bedoeld voor juristen met ruime ervaring in de rechtspraak en met voor het Hof van Justitie relevante maatschappelijke ervaring.

Elke tot nu toe uitgevoerde Raio Opleiding Zittende Magistratuur is gestart met een lichting van gemiddeld tien deelnemers en heeft gemiddeld vijf rechters afgeleverd. Uitgangspunt voor alsnog is dat de tweejarige Rio Opleiding Zittende Magistratuur zal starten met een lichting van circa zes deelnemers en dat elke lichting circa drie tot vier rechters zal afleveren.

Uitgaande van het huidig aantal rechters, de in de ontwerp wet geldelijke voorzieningen voor rechters en hun nabestaanden vastgestelde pensioengerechtigde leeftijd van zeventig jaar, en aangenomen dat elke cyclus van de Raio Opleiding Zittende Magistratuur vijf rechters aflevert, dat elke cyclus van de Rio Opleiding Zittende Magistratuur drie rechters aflevert en dat van elk van de hiervoor opgesomde opleidingen drie cycli simultaan en onafgebroken worden uitgevoerd, zou het resultaat er als volgt uit kunnen zien:

- 2019: 21 rechters;	- 2023: 29 rechters;	- 2032: 36 rechters.
- 2021: 22 rechters;	- 2024: 28 rechters;	
- 2022: 27 rechters;	- 2027: 31 rechters;	

Teneinde het schrijnende tekort aan rechters op duurzame wijze terug te dringen alsook de onaanvaardbaar hoge werkdruk van de rechter te verminderen en een efficiency slag te maken, zullen de volgende programma's simultaan moeten worden getroffen:

- onafgebroken uitvoeren van drie cycli van de hiervoor genoemde opleidingen totrechter.
- opzetten van de Opleiding tot Schrijffjurist en onafgebroken uitvoeren van drie cycli van deze opleiding.
- verbeteren van de inhoudelijke ondersteuning van zittingsgriffiers aan de rechter.

In de 1^e helft van 2018 is er een aanvang zijn gemaakt met deze opleidingen.

Realisatie van het voorgaande is afhankelijk van door het Ministerie van Justitie en Politie te treffen flankerende programma's, zoals:

- activeren van de Raad voor de Selectie en Opleiding ten behoeve van de Rechterlijke Macht.
- selecteren, werven en aanstellen van raio's, rio's en aspirantschrijffjuristen.

De in gang gezette uitvoering van de selectie- en wervingsprocedure voor de eerste cyclus van de Opleiding tot Schrijffjurist en de eerste cyclus van de Rio Opleiding Zittende Magistratuur is gedurende het dienstjaar 2017 voltooid. De uitvoering van deze cycli is in *januari* 2018 of kort daarna aangevangen.

In het dienstjaar 2017 heeft de toenmalige minister van Justitie en Politie een aanzet gegeven tot het opnieuw activeren van de Raad voor de Selectie en Opleiding ten behoeve van de Rechterlijke Macht. De selectie- en wervingsprocedure is in gang gezet en de eerste cyclus van de Raio Opleiding Zittende Magistratuur is in 2018 in uitvoering genomen.

4.3 Eigen identificatie Hof van Justitie

De derde mogelijkheid om het bestand van rechters uit te breiden is eigen identificatie van het Hof van Justitie. Hierbij gaat het om juristen die op grond van hun ruime kennis van het recht en ruime ervaring in de toepassing van het recht vrijwel meteen na benoeming tot rechter op voltijdse dan wel deeltijdse basis kunnen worden ingeschakeld in het primaire proces en die beschikken over voor het Hof van Justitie relevante maatschappelijke ervaring. Hierbij valt te denken aan docenten verbonden aan de Faculteit der Juridische Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, [net gepensioneerde] vervolgingsambtenaren, advocaten en notarissen.

Het proces van consultatie is na instemming van de toenmalige minister van Justitie en Politie in het dienstjaar 2017 in gang gezet. Het Hof van Justitie heeft circa tien kandidaten gescout. Het is de bedoeling om deze kandidaten, nadat daartoe van Regeringszijde fiat is verleend, voor te dragen voor benoeming tot rechter, zodat zij kunnen worden ingezet in het primaire proces. De hiermee gepaard gaande kosten zijn begroot onder de post ambtelijke salarissen, sociale premies en sociale uitkeringen.

4.4 Deskundigheidsbevordering van rechters

In het kader van voortdurende deskundigheidsbevordering nemen de rechters vanaf 2003 jaarlijks deel aan a- en

bijscholing, die uit hoofde van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur worden verzorgd.

Deze opleiding wordt sindsdien tot volle tevredenheid van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast door de Stichting Juridische Samenwerking Suriname - Nederland in opdracht van het Ministerie van Justitie en Politie uitgevoerd. In de loop der jaren heeft dit opleidingsinstituut steeds voorzien in de behoeften op het gebied van deskundigheidsbevordering van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast.

Het jaarplan voor het dienstjaar 2019 van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur beslaat circa vijf onderwijsactiviteiten. Zoals gebruikelijk zal het overleg over het jaarplan voor het dienstjaar 2019 - inhoud, duur, leerdoel, programma, materiaal en in te schakelen deskundigen- van elke onderwijsactiviteit tussen het hiervoor genoemde opleidingsinstituut en de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast binnenkort van start gaan.

De kosten gepaard gaande met dit onderdeel komen ten laste van de kostensoort 612 - goederen en diensten en zijn voor 2019.

4.5 Verbetering juridischeondersteuning

Teneinde de juridische ondersteuning aan de rechter te verbeteren en zodoende de onaanvaardbare werkdruk van rechters binnen afzienbare tijd te verminderen, worden voor het dienstjaar 2019 de volgende programma's getroffen:

- ontwikkelen en beschrijven van het coachingstraject voor huidige zittingsgriffiers; hierbij zullen centraal staan effectief plannen van de uit te voeren werkzaamheden, effectief en tijdig uitvoeren van de werkzaamheden, verbeteren van de kwaliteit van processen-verbaal en concept verstekvonnissen en in samenspraak met elke zittingsgriffier opstellen van een persoonlijk ontwikkelplan;
- ontwikkelen, beschrijven en uitvoeren van een plan gericht op het opfrissen en effectief toepassen van juridische kennis van de zittingsgriffiers; een gunstig neveneffect is dat zodoende de belangstelling van zittingsgriffiers voor de functie ñschrijffjuristò wordt aangewakkerd;
- uitvoering van de 15-maanden durende Opleiding tot Schrijffjurist Civiel;
- ontwikkelen en beschrijven van de Leergang tot Zittingsgriffier;

De hiervoor bedoelde programma's verruimen bovendien de mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling van zittingsgriffiers binnen de rechterlijke organisatie.

De hiervoor genoemde Opleiding tot Schrijffjurist alsook het hiervoor bedoelde opleidingstraject voor zittingsgriffiers zullen ook worden uitgevoerd door de Stichting Juridische Samenwerking Suriname - Nederland. Dit opleidingsinstituut voert vanaf 2003 de Permanente Opleiding Griffiers in opdracht van het Ministerie van Justitie en Politie uit.

Met het oog op de hiervoor genoemde programma's zal het Ministerie van Justitie en Politie in nauwe samenspraak met de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en het Ministerie van Binnenlandse Zaken in het dienstjaar 2018 en zo nodig gedurende het dienstjaar 2019 de volgende flankerende programma's treffen:

- commitment verkrijgen van zittingsgriffiers tot deelname aan het coachingstraject en/of deelname aan het traject gericht op opfrissen en effectief toepassen van juridische kennis;
- formatieplaats voor de functie ñschrijffjuristò creëren en deze functiewaarderen;
- aanstellen van toekomstige ñschrijffjuristenò.

5. ICT-infrastructuur

5.1 Achtergrond

Gebruik van ICT-voorzieningen binnen de rechterlijke organisatie en binnen de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast staat nog in de kinderschoenen. Er zijn enorme verschillen tussen de in de gerechtsgebouwen aanwezige technische infrastructuur, waarvan een aanzienlijk deel verouderd is en niet geschikt is voor nieuwe ICT-toepassingen.

Ook op het gebied van het effectief aanwenden van geïnstalleerde software en ICT-voorzieningen kan winst worden behaald.

5.2 Inventarisatie

Teneinde zicht te krijgen in de staat en conditie van de in de gerechtsgebouwen geïnstalleerde technische infrastructuur is in het dienstjaar 2018 onder auspiciën van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast een inventarisatie gemaakt van de technische infrastructuur aanwezig in:

- het gerechtsgebouw gelegen aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo, waarin de Kantongerechten Civiele Zaken zijn gehuisvest; in dit gerechtsgebouw is ook het Hof van Justitie Civiele Zaken - zij het tijdelijk - gehuisvest.
- het gerechtsgebouw gelegen aan de Mgr. Wulfinghstraat no. 5 te Paramaribo, waarin de Kantongerechten Strafzaken, het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken en het Hof van Justitie Strafzaken zullen worden gehuisvest;
- het gerechtsgebouw gelegen aan het Onafhankelijkheidsplein no. 6 te Paramaribo, waarin het Hof van Justitie Civiele Zaken en het Bestuurscentrum van het Hof van Justitie zullen worden gehuisvest.

Het één en ander mede met het oog op aanschaf en ontwikkelen van software, die de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie in staat zal stellen:

- de interne informatievoorziening - centrale opslag van data, e-mailverkeer en intranet - te automatiseren en te verbeteren;
- de gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan - werkprocessen in kaart brengen en verbeteren, invoeren van zaak registratie systemen en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank i te verbeteren;
- sturings- en management informatie - met behulp van zaak registratie- en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank i te genereren;
- de maatschappij met behulp van een website en een publieke uitsprakendatabank voor te lichten en te voorzien van rechterlijke uitspraken.

5.3 ICT-beleid

De Rechterlijke Macht met rechtspraak belast heeft in het dienstjaar 2018 een ICT-beleid ontwikkeld en beschreven. Dit ICT-beleid heeft betrekking op:

- het automatiseren en verbeteren van de interne informatievoorziening en communicatie - waaronder centrale gegevensopslag, e-mailverkeer en intranet;
- het verbeteren c.q. ondersteunen van gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan - waaronder in kaart brengen en zo nodig verbeteren van werkprocessen, bouwen dan wel aanschaffen en implementeren van zaaksregistratie systemen en document managementsystemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank;
- het genereren van sturings- en management informatie;
- het verstrekken van voorlichting en informatie (website) aan de maatschappij;
- het effectief en aanwenden van software.

In het te ontwikkelen en beschrijven ICT-beleid zal vanzelfsprekend centraal staan het waarborgen van zowel de onafhankelijkheid van de rechter en de rechterlijke organisatie als de onpartijdigheid van de rechter en de rechterlijke organisatie evenals de beveiliging [afscherming van data voor onbevoegden, computer beveiliging, informatiebeveiliging en bescherming tegen verlies en vermindering van data] van het ICT-systeem.

De mate waar in de ICT-voorzieningen getroffen worden, zal een sterke invloed hebben op de snelheid van ontwikkeling en ingebruikname van ICT-toepassingen per locatie. Het welslagen van het gebruik van ICT-toepassingen zal sterk afhankelijk zijn van een adequate beheer- en onderhoudsorganisatie van de technische infrastructuur. Technisch beheer, systeembeheer en applicatiebeheer zullen in kwantitatief en kwalitatief opzicht op orde moeten zijn.

5.4 Instituut Persrechter

In het dienstjaar 2017 is een aanzet gegeven om een plan te ontwikkelen gericht op het opzetten en operationeel maken van het instituut persrechter. Deze activiteit wordt voortgezet. Het streven is erop gericht om dit instituut op middenlang termijn operationeel te laten zijn.

5.5 ICT-adviseur

Ter ondersteuning van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast bij het ontwikkelen van een ICT- beleid en bij de coördinatie en bewaking van activiteiten op het gebied van ICT wordt een door de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast beoogde ICT-adviseur aangetrokken en wel totdat de aan te trekken interim directeur bedrijfsvoering in staat bleken is deze taken zelfstandig uit te voeren.

5.6 Zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg

Enige tijd geleden is het zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg gebouwd. Dit systeem wordt in het dienstjaar 2018 verder geïmplementeerd. Deze implementatie houdt het volgende in:

- proefdraaien op de in het gerechtshuis aan de Grote Combéweg no. 2 te Paramaribo aanwezige hardware (stand alone computers en server);
- opstellen van een protocol over het gebruik en toekennen van bevoegdheden - invoeren, alleen lezen en/of wijzigingen aanbrengen en voorwaarden voor het aanbrengen van wijzigingen e.d. i aan daarvoor in aanmerking komende functionarissen (rechters, zittingsgriffiers en administratief medewerkers);
- trainen van daarvoor in aanmerking komende functionarissen in het hanteren van het systeem;
- uitbesteden van het onderhoud en beheer van het systeem.

Het Openbaar Ministerie

HALT (Het Alternatief)

HALT is een transactie mogelijkheid.

A. Bij volwassenen: op het niveau van de vervolgingsambtenaar ingevolg artikel 100 van het Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44), waarbij als transactie een taakstraf wordt toegepast in plaats van vervolging. Hierbij kan de vervolgingsambtenaar vóór de aanvang van de terechtzitting een of meer voorwaarden stellen ter voorkoming van de strafvervolging wegens strafbare feiten, met uitzondering van misdrijven waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van meer dan 6 jaar. Door voldoening aan die voorwaarden vervalt het recht tot strafvordering.

Een voorwaarde kan zijn: het verrichten van onbetaalde arbeid of het volgen van een leerproject gedurende ten hoogste 120 uren.

1. De taakstraf bestaat uit een werkstraf, een leerstraf of een combinatie van beide, alsmede het aantal uren dat de straf zal duren. Bij een werkstraf worden de aard van de te verrichten werkzaamheden vermeld. Bij een leerstraf wordt het te volgen leerproject vermeld.
2. De termijn binnen welke de taakstraf moet worden verricht, wordt verlengd met de tijd dat de betreffende persoon rechs de vrijheid is ontnomen alsmede met de tijd dat deze ongeoorloofd afwezig is.
3. Het Openbaar Ministerie is belast met het toezicht op de uitvoering van de taakstraf.
4. De rechter en het Openbaar Ministerie kunnen aan een reclasseringsinstelling dan wel aan een bijzondere reclasseringsambtenaar opdracht geven de veroordeelde begeleiding te bieden bij en toezicht te houden op de wijze waarop de taakstraf wordt verricht. Indien een taakstraf niet naar behoren is verricht, maakt de reclasseringsambtenaar daarvan terstond melding aan het Openbaar Ministerie.
5. Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de inhoud van de taakstraf, de ten uitvoerlegging van de taakstraf en de rechten en plichten van de tot een taakstraf veroordeelde.

B. Bij jeugdigen: op het niveau van de hulpofficier, die daartoe door de Procureur-generaal is aangewezen ingevolg artikel 105c van het Wetboek van Strafrecht.

Deze aangewezen hulpofficier kan na verkregen toestemming van de Procureur-generaal aan de verdachte voorstellen dat deze deelneemt aan een project. Door de Procureur-generaal worden de strafbare feiten aangewezen die op deze wijze kunnen worden afgedaan.

1. Bij dit voorstel deelt de hulpofficier de verdachte en diens wettelijke vertegenwoordiger mede dat de verdachte niet verplicht is aan het project deel te nemen en licht deze in over de mogelijke gevolgen van niet-deelneming.
2. De Procureur-generaal geeft algemene aanwijzingen omtrent de wijze van afdoening. Deze aanwijzingen betreffen in ieder geval:
 - a. de projecten en de categorieën van strafbare feiten die, gelet op de aard van deze projecten, in aanmerking komen voor deze wijze van afdoening;
 - b. de duur van de deelneming, afhankelijk van de aard van het strafbare feit en het project;
 - c. de wijze waarop de toestemming van de Procureur-generaal kan worden verkregen.

Justitie

Rechtshandhaving en Rechtsbescherming

Rechtshandhaving en Rechtsbescherming staan centraal in het overheidsbeleid.

Voor de bestrijding van de financiële criminaliteit moet het Meldpunt ongebruikelijke transacties verder worden geïnstitutionaliseerd. Voor het efficiënt oplossen van gepleegde misdrijven moet de samenwerking tussen CUFO en overige instituten binnen het ministerie van Justitie worden geformaliseerd. Inzake het voorbereiden en uitvoeren van projecten voor de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel is de commissie TIP wederom ingesteld en wordt de samenwerking met de TIP Unit van het KPS voortgezet. Ook de huisvesting van de TIP Unit van het KPS is verbeterd.

In het kader van de integrale veiligheid moeten het Korps Penitentiaire Ambtenaren en de ondersteuningsgroepen adequaat getraind en toegerust worden. Er moeten speciale voorzieningen worden getroffen voor de gevangenen inrichtingen zoals speciale beveiligingsapparatuur. Het Korps Penitentiaire Ambtenaren moet geëvalueerd worden ten aanzien van haar huidige structuur en functioneren.

Wetgeving moet gewijzigd worden om tot invoering van alternatieve straffen over te gaan.

Voorlichting, gezinscoaching en het begeleiden van pupillen zullen steunpilaren moeten zijn waarmee wordt beoogd een sterke vermindering van recidive.

Mensenrechten

Het Bureau Mensenrechten wordt getransformeerd naar een Instituut Mensenrechten met een breder mandaat, meer autoriteit en een betere structuur. Dit, volgens de Paris Principles, hetgeen betekent dat het bureau als een onafhankelijke watch dog zal functioneren.

Hiervoor wordt een formatie- en inrichtingsplan opgesteld en de taken en bevoegdheden worden herzien. Er is een noodzaak voor personele uitbreiding en training op basis van het nieuwe formatieplan.

Om de fundamentele rechten van de mens te garanderen, te bevorderen en te beschermen worden diverse projecten voorbereid en uitgevoerd. Met name een bewustwordingscampagne is geïmplementeerd. De bestaande instituten voor rechtsbescherming, kosteloze rechtsbijstand en slachtofferzorg worden aan een evaluatie onderworpen en gedecentraliseerd. Bestaande wetgeving moet geëvalueerd en waar nodig worden aangepast. Aanvullende wetgeving moet indien nodig worden voorbereid.

Veiligheid en internationaal Beleid

Interne veiligheid en externe veiligheid

Het Korps Politie Suriname, het Nationaal Leger en het Bureau Nationale Veiligheid van het Kabinet van de President zullen de krachten bundel en bij de handhaving van de openbare orde en inwendige veiligheid van en op het gehele Surinaamse grondgebied. Ter verhoging van de integrale veiligheid zullen concrete projecten met tastbare fysieke resultaten en beleidsproducten uitgevoerd worden. De samenwerking zal geïntensiveerd worden met de militaire politie, met de douane met haar recherche afdeling, met de centrale inlichtingen- en veiligheidsdienst en met overige beveiligings-, buurt- en bewakings organisaties.

In het kader van het herstel van het politiegezag en toezicht in het binnenland en de kustvlakte wordt de bewaking van en het toezicht op het territoire en de grenzen van de Republiek Suriname in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries en met alle ten dienste staande middelen gehandhaafd.

Er moet worden geïnvesteerd in de renovatie en nieuwbouw van politieposten. Met het oog op de criminaliteitsbeheersing zal het KPS de beschikking moeten hebben over een modern geavanceerde Telecom netwerksysteem.

Teneinde een voortdurend kwalitatief hoogwaardige politiezorg aan de gemeenschap te kunnen bieden, zijn de volgende projecten voorbereid, uitgevoerd dan wel afgerond:

- de bestrijding van de criminaliteit te water;
- het afbouwen van het Hoofdbureau van Politie en overige posten;
- het opzetten van een geautomatiseerd (basis) informatie voorzieningssysteem waarop alle in Paramaribo gevestigde posten aangesloten zullen worden;
- het voorbereiden en uitvoeren van diverse criminaliteitsbestrijding projecten, betreffende onder andere inbraak bestrijding, verkeersveiligheid, drugsbestrijding, aanpak van overvallen en berovingen, aanpak van huiselijk geweld en aanpak van illegale mijnbouw.
- Het voorbereiden en uitvoeren van projecten ter bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel
- het versterken en verder professionaliseren van de technische recherche door o.a. de opzet van een forensisch opsporingsgebouw.

Ter verbetering van de landelijke brandweezorg worden in deze planperiode repressieve en preventieve maatregelen getroffen en activiteiten uitgevoerd. De brandveiligheid in zowel de hoofdstad als de gewesten wordt structureel verbeterd door fysieke uitbreidingen en verhoogde mobiliteit.

Ook worden verschillende projecten voorbereid en uitgevoerd. Hierbij wordt gedacht aan onder andere de volgende projecten:

- herstructurering brandweer organisatie;
- training personeel;
- het verbeteren van de bluswatervoorziening
- ontwikkelen en implementeren regelgeving m.b.t. brandveilig bouwen
- bevorderen van bewustwording bij burgers door voorlichting;

Drugsbestrijding en grensoverschrijdende criminaliteit

Drugsgebruik, drugshandel en alle vormen van grens overschrijdende criminaliteit vormen een grote bedreiging voor de ontwikkeling van de samenleving. De aanpak van de drugsproblematiek in Suriname vereist derhalve een gecoördineerde en multidisciplinaire inspanning van alle betrokkenen vanuit de optiek van opsporing en rechtshandhaving alsook vanuit de gezondheidszorg en de sociaal economische ontwikkeling.

Verdragen met internationale organisaties en bilaterale drugsbestrijding overeenkomsten, vormen de grondslag voor internationale samenwerking in de strijd tegen drugsgebruik en drugshandel en tegen andere vormen van grensoverschrijdende criminaliteit. Bij de preventie en bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit zal de samenwerking op regionaal niveau geoptimaliseerd worden. De samenwerking wordt geïntensiveerd door middel van het aangaan van veiligheidsovereenkomsten met onze grens- en buurlanden.

Immigratiebeleid

In het kader van het te voeren immigratiebeleid is het vreemdelingen beleid aangescherpt. Bij het verlenen van toelating en verblijf aan vreemdelingen in Suriname zijn belangen van nationale aard doorslaggevend. In verband hiermee wordt de Hoofdafdeling Vreemdelingen zaken verder geprofessionaliseerd en zullen onder andere automatiseringsprojecten verder ter hand worden genomen.

In samenwerking met keten partners zullen we komen tot een nationaal immigratie beleid.

Kernthema's

Infrastructurele voorzieningen Justitie en Politie

Het Ministerie van Justitie en Politie zal in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken de lopende infrastructuurprojecten verder uitvoeren.

Kinder-, jeugd- en genderbeleid

Er wordt gewerkt aan de opvang en begeleiding van slachtoffers van alle vormen van gewelds- en zedendelicten. In het kader hiervan is de wet Huiselijk Geweld reeds door DNA goedgekeurd. Er is ook een opvanghuis voor slachtoffers van huiselijk geweld operationeel.

Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid is conform haar taakstelling het speerpunt bij de coördinatie van het gender-, zeden- en jeugdbeleid. In 2019 zullen er landelijk o.a. awareness programma's over huiselijk geweld worden gerealiseerd en zullen activiteiten in het kader van het kinder actie plan uitgevoerd. Ook seksueel molest op de werkvloer wordt aangepakt.

Hangjongeren

Het beleid van het Ministerie van Justitie en Politie met betrekking tot hangjongeren is gericht op een integrale aanpak van dit probleem. In samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Sociale zaken en NGO's, moet er gewerkt worden zodat voorkomen wordt dat steeds meer jongeren als drop outs en Youth at Risk worden aangemerkt en ten slotte het criminele pad opgaan. Eveneens wordt hiermee beoogd dat de gemeenschap zo min mogelijk overlast van hangjongeren ondervindt.

TOTAAL OVERZICHT

TITEL I: Operationele uitgaven

Tabel 1 Lopende Uitgaven

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	256.379	304.012	387.600	400.310	408.620	392.630	401.040
611	Sociale Premies	29.866	29.033	38.600	40.290	41.550	105.810	108.870
612	Gebruik van goederen en diensten	22.649	62.935	30.987	95.600	120.000	142.900	165.800
616	Sociale Uitkeringen	3.313	2.738	1.200	6.000	7.000	8.500	10.000
Totaal Lopende Uitgaven		312.207	398.718	458.387	542.200	577.170	649.840	685.710

TITEL II: Programma's

Tabel 2 Programma's

Bedragen x SRD1.000

Code	Justitie	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP- Beleidsgebied Bestuur en Justitie								
Programma: Infrastructurele Werken								
0101	Bouw en inrichting Kantongerechten Strafzaken	0	500	2.000	500	500	500	500
0103	Bouw en inrichting Parket van de Procureur Generaal	0	0	250	100	0	0	0
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en inrichting gebouwen Justitie	35	70	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
0105	Bouw, renovatie en inrichting van dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuis	0	100	500	500	1.500	2.000	2.000
0106	Verbetering Infrastructuur KBS	0	100	100	500	500	1.000	1.000
	Subtotaal	35	770	3.850	2.600	3.500	4.500	4.500

Institutionele Versterking								
0202	Institutionalisering onderzoek HvJ	141	0	11.974	2.407	0	0	0
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie	0	0	200	50	50	50	50
0203	Professionalisering parketorganisatie	0	0	1.890	0	0	0	0
0238	Capaciteitsversterking personeel Justitie	0	0	100	100	100	100	100
0239	Verbetering van human capacity KPS	0	100	3.175	800	850	900	1.000
Subtotaal		141	100	17.339	3.357	1.000	1.050	1.150
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming								
0303	Kinder-, jeugd- en genderbeleid	0	300	800	800	800	800	800
0312	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	0	0	100	100	100	100	100
0405	Aanpak openbare orde en veiligheid	0	450	100	800	850	900	1.000
Subtotaal		0	750	1.000	1.700	1.750	1.800	1.900
Programma: Interne en Externe Veiligheid								
0408	Aanpak zware criminaliteit	0	800	1.500	700	700	750	800
0744	Versterking brandweerzorg	2.472	1.904	2.000	2.000	3.000	4.000	4.000
Subtotaal		2.472	2.704	3.500	2.700	3.700	4.750	4.800
Totaal Programma's		2.648	4.324	25.689	10.357	9.950	12.100	12.350

TITEL III: Middelenbegroting**Tabel 3 Programma's****Bedragen x SRD1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53202	Opbrengst van vuurwapen-vergunningen en jachtakten	1.493	2.500	4.919	4.925	4.930	4.933	4.933
53210	Leges Rijbewijzen	2.020	3.000	3.469	3.475	3.480	3.485	3.485
53213	Loterijvergunning	4	6	6	8	8	10	10
53409	Vernieuwing, verstrekken en dupliceren rijbewijzen	1.829	2.300	2.300	2.520	2.825	3.000	3.000
53413	Legalisatie	374	370	390	410	450	460	470
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	953	1.200	1.500	1.600	1.700	1.800	1.900
53414	Opbrengst Keuring voertuigen	5.572	5.600	5.815	5.920	6.125	6.125	6.500
53415	Bestekken	0	0	1	1	1	1	1
53508	Opbrengst diensten Kantongerecht	1.195	1.230	1.290	1.300	1.310	1.320	1.330
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en - diensten	1.195	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
53602	Diverse boetes en transacties	3.639	5.000	5.610	5.815	5.920	6.125	6.125
	Diverse vergoedingen	0	11.000	11.000	0	0	0	0
Totaal Niet Belasting Ontvangsten		18.274	34.206	38.800	28.474	29.249	29.759	30.254
Donoren								
13220	Europese Unie	0	0	14.539	3.082	675	675	0
13220	United Nations Population Fund (UNFPA)	0	0	200	200	200	200	200
13220	United Nations Children Fund (UNICEF)	0	0	600	600	600	600	600
13220	Caribbean Development Bank	0	0	2.400	0	0	0	0
Totaal Donorontvangsten		0	0	17.739	3.882	1.475	1.475	800
Totaal Middelenbegroting		18.274	34.206	56.539	32.356	30.724	31.234	31.054

DE RECHTERLIJKE MACHT**(met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie)****TITELI: Operationele uitgaven****Tabel 4 Lopende Uitgaven**

Code	Kostensoort	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen		18.500	18.500	23.900	25.800	27.900	30.100
611	Sociale premies		1.800	1.800	2.730	3.230	3.730	4.230
612	Gebruik van goederen en diensten		2.700	2.400	7.000	9.000	10.000	11.000
Totaal Lopende Uitgaven			23.000	22.700	33.630	38.030	41.630	45.330

Tabel 5 610 Lonen en Salarissen

Code	Kostensoort	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	15.151.000
61002	Vakantiegeld	727.000
61005	Overig salaris	18.000
61006	Vacatiegelden	340.000
61017	Waarnemingstoelage	20.000
61020	Telefoonvergoeding	133.000
61021	Representatietoelage	1.204.000
61022	Huishuurvergoeding	12.000
61023	Vervoersvergoeding	860.000
61024	Overige vergoedingen	35.000
Totaal 610 Lonen en Salarissen		18.500.000

Tabel 6 611 Sociale premies

61101	Werkgeverslasten pensioen	938.000
61102	Werkgeverslasten SZF	862.000
Totaal 611 Sociale premies		1.800.000

Toelichting Lonen, salarissen en sociale premies

Deze kosten soorten hebben betrekking op de rechters en op het personeel werkzaam bij de rechterlijke organisatie⁴. De toelagen van deurwaarders zijn meegerekend in de post Overige toelage. De ambtelijke salarissen zijn in het dienstjaar 2017 verhoogd door het doorvoeren van de koopkracht versterking. De personele kosten zullen in het dienstjaar 2019 vermeerderd worden aangezien de verwachte salaris verhoging van 25% ook hierin is opgenomen.

In de post Sociale premies zijn meegerekend de premiebijdrage voor SZF en de pensioenbijdrage, die op grond van wettelijke regelingen worden afgeleid van de ambtelijke salarissen.

Tabel 7 Aantal Rechters (30 juni 2016)

Rechters	Aantal
Waarnemend President van het Hof van Justitie	01
Vice President van het Hof van Justitie	01
Leden van het Hof van Justitie	09
Leden-Plaatsvervangers van het Hof van Justitie	08
Aantal	19

⁴De Griffie der Kantongerechten, de Griffie van het Hof van Justitie en het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken.

Tabel 8 Leeftijdsofbouw en gender rechters (30 juni 2017)

Leeftijd	Rechters	
	Man	Vrouw
31 t/m 35	01	
36 t/m 40		02
41 t/m 45	01	05
46 t/m 50	03	01
51 t/m 55		02
56 t/m 60		01
61 t/m 65		03
Totaal	05	14

Tabel 9 Ambtelijk Maandsalaris Rechters (30 juni 2017)

Categorie	Aantal	Gemiddeld
Waarnemend president van het Hof van Justitie	01	21.314,=
Vice president van het Hof van Justitie	01	23.587,=
Leden van het Hof van Justitie	09	18.239,=
Leden-plaatsvervangers van het Hof van Justitie	08	13.871,=

Tabel 10 Ziekteverzuim Rechters

Jaar (periode)	Aantal Dagen
01 juli 2016 - 31 december 2016	11
01 januari 2017 - 30 juni 2017	03

Tabel 11 Personeel Griffie der Kantongerechten Civile Zaken (30 juni 2016)

Functie	Functiegroep	Aantal
Substituut griffiers ⁵	Functiegroep 11, Schaal 11C	02
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, Schaal 11A	08
Fungerend griffier 2 ^e klasse	Functiegroep 10, Schaal 10A	01
Senior procesbegeleider RA	Functiegroep 10, Schaal 10A	01
Bureelchef ⁶	Functiegroep 9, Schaal 9C	01
Junior juridisch medewerker	Functiegroep 8, Schaal 8C	01
Aspirant juridisch medewerkers	Functiegroep 8, Schaal 8A	04
Griffie medewerkers 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 7, Schaal 7B	02
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	Functiegroep 6, Schaal 6C	13
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Functiegroep 5, Schaal 5C	01
Administratief medewerkers JusPol	Functiegroep 5, Schaal 5A	02
Assistent griffie medewerkers	Functiegroep 4, Schaal 4B	02
Huismeester	Functiegroep 5, Schaal 5C	01
Chauffeur/Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	01
Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	01
Telefonist	Functiegroep 3, Schaal 3C	01
Totaal		42

⁵ Een van hen neemt vanaf 01 januari 2014 waar in de functie van griffier. Deze functie beslaat ook de Griffie der Kantongerechten Strafzaken.

⁶ Deze functie beslaat ook Griffie der Kantongerechten Strafzaken.

Tabel 12 Personeel Griffie der Kantongerechten Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	Functiegroep	Aantal
Substituut griffier	Functiegroep 11, Schaal 11C	01
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, Schaal 11A	09
Fungerend griffiers 2 ^e klasse	Functiegroep 10, Schaal 10A	02
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	Functiegroep 9, Schaal 9B	03
Aspirant juridisch medewerkers ⁷	Functiegroep 8, Schaal 8A	04
Griffie medewerker 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 7, Schaal 7B	01
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	Functiegroep 6, Schaal 6C	05
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	Functiegroep 5, Schaal 5C	03
Assistent griffie medewerkers	Functiegroep 4, Schaal 4B	02
Chef zittingsadministratie	Functiegroep 9, Schaal 9A	01
Chauffeur/Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	01
Telefonist	Functiegroep 3, Schaal 3C	01
Totaal		33

Tabel 13 Ambtelijk Maandsalaris⁸ Personeel Griffie der Kantongerechten (30 juni 2016)

Functie	Functiegroep / Schaal	Gemiddeld
Substituut griffiers der Kantongerechten	Functiegroep 11, Schaal 11C	5.438,=
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, Schaal 11A	4.475,=
Fungerend griffiers 2 ^e klasse	Functiegroep 10, Schaal 10A	3.816,=
Senior procesbegeleider R.A.	Functiegroep 10, Schaal 10A	3.700,=
Fungerend Griffiers 3 ^e klasse	Functiegroep 9, Schaal 9B	2.917,=
Bureelchef	Functiegroep 9, Schaal 9C	3.234,=
Chef zittingsadministratie	Functiegroep 9, Schaal 9A	3.081,=
Junior juridisch medewerker	Functiegroep 8, Schaal 8C	2.545,=
Aspirant juridisch medewerkers	Functiegroep 8, Schaal 8A	2.180,=
Griffie medewerkers 1 ^e klasse	Functiegroep 7, Schaal 7B	1.993,=
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	Functiegroep 6, Schaal 6C	1.872,=
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	Functiegroep 5, Schaal 5C	1.704,=
Administratief medewerkers JusPol	Functiegroep 5, Schaal 5B	1.312,=
Assistent griffie medewerkers	Functiegroep 4, Schaal 4B	1.293,=
Huismeester	Functiegroep 5, Schaal 5C	1.545,=
Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	1.384,=
Chauffeurs / Bodes	Functiegroep 4, Schaal 4B	1.153,=
Telefoniste	Functiegroep 3, Schaal 3C	1.102,=

⁷ Een van hen is van 01 augustus 2016 tot en met 01 september 2017 met verlof buitenbezwaar.

⁸ Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen.

Tabel 14 Leeftijd Personeel Griffie der Kantongerechten Civiele Zaken (30 juni 2016)

Functie	25 t/m 29	30 t/m 34	35 t/m 39	40 t/m 44	45 t/m 49	50 t/m 54	55 t/m 59
Substituut griffiers	-	-	-	-	01	01	-
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	-	01	-	05	02	-	-
Fungerend griffier 2 ^e klasse	-	-	01	-	-	-	-
Senior procesbegeleider RA	-	-	-	01	-	-	-
Junior juridisch medewerker	-	-	01	-	-	-	-
Aspirant juridisch medewerkers	01	02	01	-	-	-	-
Griffie medewerkers 1 ^{ste} klasse	-	-	-	01	01	-	-
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	01	05	04	01	01	01	-
Griffie medewerker 3 ^e klasse	-	-	-	-	01	-	-
Administratief medewerkers	02	-	-	-	-	-	-
Assistent griffie medewerkers	01	-	-	-	01	-	-
Bureelchef	-	-	01	-	-	-	-
Huismeester	-	-	-	-	-	01	-
Chauffeur / Bode	-	01	-	-	-	-	-
Bode	-	-	-	-	-	01	-
Telefonist	01	-	-	-	-	-	-
Totaal	06	09	08	08	07	04	0

Tabel 15 Leeftijd Personeel Griffie der Kantongerechten Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	25 t/m 29	30 t/m 34	35 t/m 39	40 t/m 44	45 t/m 49	50 t/m 54	55 t/m 59
Substituut griffier	-	-	-	-	01	-	-
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	-	01	04	01	01	-	02
Fungerend griffiers 2 ^e klasse	-	-	-	01	-	-	01
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	-	01	-	-	02	-	-
Aspirant juridisch medewerkers	01	02	-	01	-	-	-
Griffie medewerker 1 ^{ste} klasse	-	01	-	-	-	-	-
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	-	-	03	-	01	01	-
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	-	-	-	-	-	03	-
Assistent griffie medewerkers	01	-	-	-	-	-	01
Chef zittingsadministratie	-	-	-	-	-	01	-
Bode / Chauffeur	-	-	-	01	-	-	-
Telefonist	01	-	-	-	-	-	-
Totaal	03	05	07	04	05	05	04

Tabel 16 Gender Personeel Griffie der Kantongerechten Civiele Zaken (30 juni 2016)

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Substituut griffiers	01	01
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	02	06
Fungerend griffier 2 ^e klasse	-	01
Senior procesbegeleider RA	-	01
Junior juridisch medewerker	-	01
Aspirant juridisch medewerkers	-	04
Griffie medewerkers 1 ^{ste} klasse	-	02
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	01	12
Griffie medewerker 3 ^e klasse	-	01
Administratief medewerkers	-	02
Assistent griffie medewerkers	-	02
Bureelchef	01	-
Huismeester	01	-
Chauffeur / Bode	01	-
Bode	01	-
Telefonist	-	01
Totaal	08	34

Tabel 17 Gender Personeel Griffie der Kantongerechten Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Substituut griffier	01	-
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	-	09
Fungerend griffiers 2 ^e klasse	-	02
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	01	02
Aspirant juridisch medewerkers	-	04
Griffie medewerker 1 ^{ste} klasse	01	-
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	-	05
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	-	03
Assistent griffie medewerkers	-	02
Chef zittingsadministratie	-	01
Bode / Chauffeur	01	-
Telefonist	-	01
Totaal	04	29

Tabel 18 Ziekteverzuim Personeel Griffie der Kantongerechten

	Civiele Zaken	Strafzaken
Periode	Aantal Dagen	Aantal Dagen
01 juli 2016 - 31 december 2016	317	272
01 januari 2017 - 30 juni 2017	412	367

Toelichting ziekteverzuim**Tabel 19 Personeel Kabinet RC in Strafzaken (30 juni 2017)**

Functie	Funcatiegroep / Schaal	Aantal
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Funcatiegroep 11, schaal 11A	02
Fungerend griffier 2 ^e klasse	Funcatiegroep 10, schaal 10A	01
Griffie medewerker 2 ^e klasse	Funcatiegroep 6, schaal 6C	01
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Funcatiegroep 5, schaal 5C	01
Telefonist	Funcatiegroep 3, schaal 3C	01
Totaal		06

Tabel 20 Ambtelijk Maandsalaris⁹ Personeel Kabinet RC in Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	Funcatiegroep / Schaal	Gemiddeld
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Funcatiegroep 11, schaal 11A	4.435,=
Fungerend griffier 2 ^e klasse	Funcatiegroep 10, schaal 10A	3.963,=
Griffie medewerker 2 ^e klasse	Funcatiegroep 6, schaal 6C	1.849,=
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Funcatiegroep 5, schaal 5C	1.667,=
Telefonist	Funcatiegroep 3, schaal 3C	1.199,=

Tabel 21 Leeftijd en Gender Personeel Kabinet RC Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	Leeftijd	Gender	
		Man	Vrouw
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	59 jaar	-	01
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	36 jaar	-	01
Fungerend griffier 2 ^e klasse	59 jaar	-	01
Griffie medewerker 2 ^e klasse	37 jaar	-	01
Griffie medewerker 3 ^e klasse	42 jaar	01	-
Telefonist	54 jaar	-	01

Tabel 22 Ziekteverzuim Personeel Kabinet RC in Strafzaken

Periode	Dagen
01 juli - 31 december 2016	31
01 januari - 30 juni 2017	63

Tabel 23 Personeel Griffie Hof van Justitie Civile Zaken (30 juni 2016)

Functie	Funcatiegroep / Schaal	Aantal
Griffier van het Hof van Justitie	Funcatiegroep DR	01
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	Funcatiegroep 11, Schaal 11A	01
Fungerend griffier 3 ^e klasse	Funcatiegroep 9, Schaal 9B	01
Bureelchef	Funcatiegroep 9, Schaal 9C	01
Junior juridisch medewerker	Funcatiegroep 8, Schaal 8C	01
Secretaresses President Hof van Justitie	Funcatiegroep 8, Schaal 8C	02
Aspirant juridisch medewerkers	Funcatiegroep 8, Schaal 8A	02
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	Funcatiegroep 6, Schaal 6C	04
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Funcatiegroep 5, Schaal 5C	02
Administratief medewerker Juspól	Funcatiegroep 5, Schaal 5A	01
Assistent griffie medewerker	Funcatiegroep 4, Schaal 4B	01
Aspirant griffie medewerker	Funcatiegroep 4, Schaal 4A	01
Chauffeur / Bode	Funcatiegroep 4, Schaal 4B	01
Totaal		19

⁹ Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen

Tabel 24 Personeel van de Griffie Hof van Justitie Strafsaken (30 juni 2016)

Functie	Functiegroep / Schaal	Aantal
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11 / Schaal 11A	01
Fungerend griffier 2 ^e klasse	Functiegroep 10 / Schaal 10A	01
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	Functiegroep 9 / Schaal 9B	03
Junior juridisch medewerkers	Functiegroep 8 / Schaal 8C	02
Griffie medewerker 3 ^e klasse	Functiegroep 5 / Schaal 5C	01
Bode / Ordonnans	Functiegroep 4 / Schaal 4B	01
Totaal		09

Ambtelijk Maandsalaris¹⁰ Personeel Griffie Hof van Justitie (30 juni 2016)

Tabel 25

Functie	Functiegroep	Gemiddeld
Griffier	Functiegroep DR	9.044,=
Fungerend griffiers 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, schaal 11A	4.489,=
Fungerend griffier 2 ^e klasse	Functiegroep 10, schaal 10A	3.612,=
Fungerend griffiers 3 ^e klasse	Functiegroep 9, schaal 9B	3.142,=
Junior juridisch medewerkers	Functiegroep 8, schaal 8C	2.552,=
Aspirant juridisch medewerkers	Functiegroep 8, schaal 8A	2.180,=
Bureelchef	Functiegroep 9, schaal 9C	3.571,=
Chef bibliotheek	Functiegroep 8, schaal 8A	2.271,=
Secretaresses President Hof van Justitie	Functiegroep 8, schaal 8C	2.807,=
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	Functiegroep 6, schaal 6C	1.849,=
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	Functiegroep 5, schaal 5C	1.621,=
Administratief medewerker Juspol	Functiegroep 5, schaal 5A	1.398,=
Assistent griffie medewerker	Functiegroep 4, schaal 4B	1.363,=
Aspirant griffie medewerker	Functiegroep 4, schaal 4A	1.290,=
Bode / Ordonans	Functiegroep 4, schaal 4B	1.384,=
Chauffeur / Bode	Functiegroep 4, schaal 4B	1.259,=

Tabel 26 Leeftijd Personeel Griffie Hof van Justitie Civiele Zaken (30 juni 2016)

Functie	25 t/m 29	30 t/m 34	35 t/m 39	40 t/m 44	45 t/m 49	50 t/m 54	55 t/m 59
Griffier ¹¹	-	-	-	-	01	-	-
Fungerend griffier 1ste klasse	-	-	-	01	-	-	-
Fungerend griffier 3e klasse	-	-	-	01	-	-	-
Junior juridisch medewerker	-	-	-	-	01	-	-
Aspirant juridisch medewerker	01	01	-	-	-	-	-
Griffie medewerker 2e klasse	02	02	-	-	-	-	-
Griffie medewerker 3e klasse	-	-	01	-	-	-	01
Administratief medewerker	-	-	01	-	-	-	-
Assistent griffie medewerker	-	-	-	-	-	01	-
Aspirant griffie medewerker	-	-	-	-	-	-	01
Secretaresse President Hof	-	-	-	-	01	-	-
Secretaresse President Hof	-	-	-	-	-	-	01
Bureelchef ¹²	-	-	-	01	-	-	-
Chauffeur / Bode ¹³	01	-	-	-	-	-	-
Totaal	04	03	02	03	03	01	03

¹⁰ Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen.

¹¹ Deze functie beslaat ook Griffie Hof van Justitie Strafsaken en Kabinet Rechter-Commissaris in Strafsaken.

- 12 Deze functie beslaat ook Griffie Hof van Justitie Strafzaken en Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken. Deze functionaris is beëdigd tot fungerendgriffier.

- 13 Valt onder Afdeling Algemene Zaken van het Ministerie van Justitie en Politie

Tabel 27 Leeftijd Personeel Griffie Hof van Justitie Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	25 t/m 29	30 t/m 34	35 t/m 39	40 t/m 44	45 t/m 49	50 t/m 54	55 t/m 59
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	-	-	-	-	01	-	-
Fungerend griffier 2 ^e klasse	-	-	-	01	-	-	-
Fungerend griffier 3 ^e klasse	-	-	-	-	01	01	01
Junior juridisch medewerker	01	-	01	-	-	-	-
Griffie medewerker 3 ^e klasse	-	-	-	01	-	-	-
Bode / Ordonnans	-	-	-	-	-	01	-
Totaal	01	-	01	02	02	02	01

Tabel 28 Gender Personeel Griffie Hof van Justitie Civiele Zaken (30 juni 2016)

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Griffier	-	01
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	-	01
Fungerend griffier 3 ^e klasse	-	01
Junior juridisch medewerker	01	-
Aspirant juridisch medewerkers	-	02
Bureelchef	-	01
Secretaresses President Hof van Justitie	-	02
Griffie medewerkers 2 ^e klasse	01	03
Griffie medewerkers 3 ^e klasse	-	02
Administratief medewerker	-	01
Assistent griffie medewerker	-	01
Aspirant griffie medewerker	-	01
Chaufeur / Bode	01	-
Totaal	03	16

Tabel 29 Gender Personeel Griffie Hof van Justitie Strafzaken (30 juni 2016)

Functie	Gender	
	Man	Vrouw
Fungerend griffier 1 ^{ste} klasse	-	01
Fungerend griffier 2 ^e klasse	-	01
Fungerend griffier 3 ^e klasse	01	02
Junior juridisch medewerker	-	02
Griffie medewerker 3 ^e klasse	01	-
Bode / Ordonnans	01	-
Totaal	03	06

Tabel 30 Ziekteverzuim Personeel Griffie Hof van Justitie

	Civiele Zaken	Strafzaken
Periode	Dagen	Dagen
01 juli - 31 december 2016	644	56
01 januari - 30 juni 2017	273	84

Toelichting Ziekteverzuim

Tabel 31 Maandelijks Toelage Deurwaarder (30 juni 2016)

Ambt	Aantal	Bedrag
Deurwaarders	29	120,=

Tabel 32 Deurwaarders - Leeftijd en Gender (30 juni 2016)

Leeftijd	Deurwaarders	
	Man	Vrouw
31 t/m 35	-	02
36 t/m 40	01	01
41 t/m 45	02	03
46 t/m 50	02	01
51 t/m 55	03	-
56 t/m 60	01	01
61 t/m 65	07	-
66 t/m 70	-	01
71 t/m 75	-	-
76 t/m 80	02	-
81 t/m 85	02	-
Totaal	20	09

Tabel 33 612 Gebruik van goederen en diensten

61208	Binnenlandse reiskosten	320.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	175.000
61210	Buitenlandse reiskosten	420.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	153.000
61215	Kantoormiddelen	100.000
61220	Onderhoud kantoor middelen	10.000
61221	Vergaderkosten	18.000
61230	Overige Kantoorkosten	5.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	45.000
61247	Schoonmaakmiddelen	10.000
61254	Onderzoekskosten	1.144.000
Totaal 612 Gebruik van Goederen en Diensten		2.400.000

Toelichting Gebruik van goederen en diensten

Tot 612 ñGebruik van goederen en dienstenñ t.b.v. de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie omvat onder meer onderhoud en exploitatie van de dienstvoertuigen die ter beschikking zijn gesteld van leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie, bekendmakingen via de media (aanbestedingen ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, oproepingen door deurwaarders op verzoek van de rechter etc.), abonnementskosten, aankoop vakliteratuur en de onderhoudskosten van gebouwen.

Deze kostensoort behelst voorts aanschaf en onderhoud van computers en randapparatuur t.b.v. de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast. Hierin zij ook inbegrepen de kosten gepaard gaande met deelname in het buitenland aan na- en bijscholing, conferenties e.d. door rechters, medewerkers werkzaam bij de Griffie van het Hof van Justitie, medewerkers werkzaam bij het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken en medewerkers bij de Griffie der Kantongerechten, waaronder reis- en verblijfskosten. De kosten die gepaard gaan met het accommoderen van internationale deskundigen, die vanwege opleidingen en dergelijke ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast in Suriname vertoeven, zijn ook inbegrepen.

Kosten van de rechters, zittingsgriffiers en lijfwachten verband houdende met zittingen buiten Paramaribo (zoals in het district Nickerie) vallen mede onder deze noemer (binnenlandse reis- en verblijfskosten). Doordat het aantal misdrijven in het binnenland is toegenomen, moeten de rechters vaker naar het binnenland afreizen voor het doen een plaatselijk onderzoek. In de meeste gevallen moet een vliegtuig worden gecharterd, omdat het gebied waar het onderzoek moet worden uitgevoerd niet met de auto bereikbaar is.

Vergoedingen in verband met de inzet van tolken ten behoeve van vreemdelingen, doven en slechthorenden bij

voorgeleiding aan de Rechter-Commissaris in Strafzaken, de behandeling in raadkamerzittingen de behandeling ter openbare terechtzitting en andere deskundigen komen ook ten laste van kostensoort 612. Zo ook vergoedingen in verband met de inzet van medische specialisten - waaronder gynaecologen, pathologen scheikundigen, psychologen, psychiaters en eed afnemers.

Deze kostensoort heeft ook betrekking op de verdere outillage en exploitatie van alle gebouwen die ter beschikking zijn gesteld van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie en op de maandelijkse kosten voor de instandhouding van de videoconference-apparatuur ten behoeve van de Caribbean Court of Justice (CCJ).

Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie

De bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie¹⁴, personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting¹⁵ is in handen van het Ministerie van Justitie en Politie. Als gevolg van veranderde omstandigheden op het gebied van de bedrijfsvoering van gerechten en het voortschrijdend inzicht ten aanzien van de institutionele onafhankelijkheid ook van de rechterlijke organisatie is handhaving van de status quo niet wenselijk.

Met het oog op de verzelfstandiging van de bedrijfsvoering van de rechterlijke organisatie worden de volgende op elkaar afgestemde programma's voor het dienstjaar 2019 uitgevoerd en/of voortgezet:

- het ontwikkelen en beschrijven van een verbeterplan aan de hand van de bevindingen en aanbevelingen van de in 2017 uitgevoerde quick scan van de rechterlijke organisatie.
- het uitvoeren van het hiervoor bedoelde verbeterplan.
- het ontwikkelen en beschrijven van een plan gericht op de verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie.
- het creëren van een formatieplaats voor en waarden van de functie directeur bedrijfsvoering, werven, selecteren, aantrekken en inwerken/coachen van een interim directeur. Het Hof van Justitie heeft het functieprofiel enkele jaren geleden vastgesteld en besproken met de Minister van Justitie en Politie en de Minister van Binnenlandse Zaken.

De samenhang tussen de hiervoor opgesomde programma's noodzaakt tot simultane uitvoering van enkele van de hiervoor opgesomde programma's.

In het kader van voortdurende deskundigheidsbevordering nemen de rechters vanaf 2003 jaarlijks deel aan na- en bijscholing, die uit hoofde van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur worden verzorgd.

Deze opleiding wordt sindsdien tot volle tevredenheid van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast door de Stichting Juridische Samenwerking Suriname - Nederland in opdracht van het Ministerie van Justitie en Politie uitgevoerd. In de loop der jaren heeft dit opleidingsinstituut steeds voorzien in de behoeften op het gebied van deskundigheidsbevordering van de Rechterlijke Macht met rechtspraakbelast.

Het jaarplan voor het dienstjaar 2019 van de Permanente Opleiding Zittende Magistratuur beslaat circa vijf onderwijsactiviteiten. Zoals gebruikelijk zal het overleg over het jaarplan voor het dienstjaar 2019 - inhoud, duur, leerdoel, programma, materiaal en in te schakelen deskundigen- van elke onderwijsactiviteit tussen het hiervoor genoemde opleidingsinstituut en de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast binnenkort van start gaan.

De kosten gepaard gaande met dit onderdeel komen ten laste van de kostensoort 612 - goederen en diensten en zijn voor 2019.

ICT (automatisering) ICT-beleid

De Rechterlijke Macht met rechtspraak belast heeft in het dienstjaar 2018 een ICT-beleid ontwikkelt en beschreven.

Dit ICT-beleid heeft betrekking op:

- het automatiseren en verbeteren van de interne informatievoorziening en communicatie - waaronder centrale gegevensopslag, e-mailverkeer en intranet;
- het verbeteren c.q. ondersteunen van gerechtelijke procedures en de kwaliteit daarvan-waaronder in kaart brengen en zo nodig verbeteren van werkprocessen, bouwen dan wel aanschaffen en implementeren van zaaksregistratie systemen en document management systemen met inbegrip van een interne uitsprakendatabank;
- het genereren van sturings- en managementinformatie;
- het verstrekken van voorlichting en informatie (website) aan demaatschappij;
- het effectief en aanwenden van software.

- ¹⁴De Griffie van het Hof van Justitie, de Griffie der Kantongerechten en het Kabinet van de Rechter-Commissaris in Strafzaken.

- ¹⁵Hierna aangeduid:PIOFAH-onderdelen

In het ontwikkelt en beschreven ICT-beleid zal vanzelfsprekend het waarborgen van zowel de onafhankelijkheid van de rechter en de rechterlijke organisatie als de onpartijdigheid van de rechters de rechterlijke organisatie evenals de beveiliging [afscherming van data voor onbevoegden, computerbeveiliging, informatiebeveiliging en bescherming tegen verlies en verminking van data] van het ICT-systeem centraal staan.

De mate waarin de ICT-voorzieningen getroffen worden, zal een sterke invloed hebben op desnelheid van ontwikkeling en ingebruikname van ICT-toepassingen per locatie. Het welslagen van het gebruik van ICT-toepassingen zal sterk afhankelijk zijn van een adequate beheer- en onderhoudsorganisatie van de technische infrastructuur. Technisch beheer, systeembeheer en applicatiebeheer zullen in kwantitatief en kwalitatief opzicht op orde moeten zijn.

Instituut Persrechter

In het dienstjaar 2017 is een aanzet gegeven om een plan te ontwikkelen gericht op het opzetten en operationeel maken van het instituut persrechter. Deze activiteit wordt voortgezet. Het streven is erop gericht om dit instituut op middenlang termijn operationeel te laten zijn.

ICT-adviseur

Ter ondersteuning van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast bij het ontwikkelen van een ICT- beleid en bij de coördinatie en bewaking van activiteiten op het gebied van ICT wordt een door de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast beoogde ICT-adviseur aangetrokken en wel totdat de aante trekken interim directeur bedrijfsvoering in staat gebleken is deze taken zelfstandig uit te voeren.

De kosten gepaard gaande met dit onderdeel komen ten laste van de kostensoort 612 - goederen en diensten en zijn voor 2019.

Titel II: Programma's ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie

Tabel 34 Programma's

Bedragen x SRD.1.000

Code	OP-Hoofdbeleidsgebied: Bestuur en Justitie	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Programma: Infrastructurele Werken								
Code	Project							
0101	Bouw en inrichting KantongerechtenStrafzaken	0	500	2.000	500	500	500	500
	Subtotaal	0	500	2.000	500	500	500	500
Programma: Institutionele Versterking								
0202	Institutionalisering Hof vanJustitie	141	0	11.974	2.407	0	0	0
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie	0	0	200	50	50	50	50
	Subtotaal	141	0	12.174	2.457	50	50	50
Totaal		141	500	14.174	2.957	550	550	550

Toelichting op programma's ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de rechterlijke organisatie

Infrastructurele Werken

0101 Bouw en inrichting Kantongerecht en Strafzaken

De voor het dienstjaar 2019 voor het programma Infrastructurele Werken begrote bedragen behelzen bestedingen die betrekking hebben op de bouw en inrichting van het gerechtsgebouw Kantongerechten Strafzaken en het gerechtsgebouw Hof van Justitie Strafzaken gelegen aan de Mgr. Wulfinghstraat 5 te Paramaribo;

0202 Institutionalisering Hof van Justitie

Vanuit het project Support Effectiveness Criminal Justice System in the Caribbean worden de verschillende programma's voor de toekomstige rechters van Kanton Strafzaken en Civiele Zaken, uitgevoerd alsook voor de overige personeelsleden.

Het totaal bedrag voor de uitvoering van deze programma's bedraagt ú 1.330.355,- Deze programma's worden gefinancierd uit de ñdonatie van de Europese Unie.

0252 Zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg

Enige tijd geleden is het zaaksregistratiesysteem civiele zaken eerste aanleg gebouwd. Dit systeem wordt in het dienstjaar 2019 verder geïmplementeerd. Deze implementatie houdt het volgende in:

- proefdraaien op de in het gerechtsgebouw aan de Grote Combéweg no.2 te Paramaribo aanwezige hardware (stand alone computers en server);
- opstellen van een protocol over het gebruik en toekennen van bevoegdheden - invoeren, alleen lezen en/of wijzigingen aanbrengen en voorwaarden voor het aanbrengen van wijzigingen e.d. - aan daarvoor in aanmerking komende functionarissen (rechters, zittingsgriffiers en administratief medewerkers);
- trainen van daarvoor in aanmerking komende functionarissen in het hanteren van het systeem;
- uitbesteden van het onderhoud en beheer van het systeem.

Verdeelsleutel van de bedragen voor 2019 t.b.v. de Rechterlijke Macht met rechtspraak belasten de rechterlijke organisatie:

Tabel 35 Bedragen x SRD 1.000

Hoofd Beleidsgebied: 1 Bestuur en Justitie				
Code	Programma: Infrastructurele Werken	Projecten	Raming reguliere begroting 2019	Raming Donor 2019
0101	Bouw en inrichting Kantongerechten Strafzaken	Afronden, opleveren en inrichten gerechtsgebouw Wulfinghstraat no. 5 te Paramaribo en gerechtsgebouw te Nieuw Nickerie . Adequate/vervangende huisvesting voor Kabinet RC in Strafzaken te Paramaribo	2.000	
0202	Institutionalisering Hof van Justitie			11.974
Subtotaal			2.000	11.974
Code	Programma: Institutionele versterking Projecten			
0252	Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie		200	
	Subtotaal		200	
Totaal			2.200	11.974

Tabel 36 Toelichting op de Prestatie en ResultaatIndicatoren:

Hoofd Beleidsgebied: Bestuur en Justitie Programma: Infrastructurele werken			
Programma	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Bouw en inrichting Kantongerechten Strafzaken	Verbetering huisvesting Kantongerechten Strafzaken en HvJ Strafzaken en van Kabinet RC in Strafzaken	Gerechtsgebouw opgeleverd en in gebruik genomen. Aanpassingen bouwtechnische zaken ter hand genomen.	Gerechtsgebouw is operationeel
Hoofd Beleidsgebied: Bestuur en Justitie Programma: Institutionele versterking			
Verbetering rechterlijke organisatie en verzelfstandiging rechterlijke organisatie			

Tabel 37 TitelIII:Middelenbegroting**Bedragen x SRD1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoede-lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53413	Legalisatie	374	370	390	410	450	460	470
53508	Opbrengst diensten Kantongerecht	1.195	1.230	1.290	1.300	1.310	1.320	1.330
	Donor							
13220	Europese Unie	0	0	1.890	2.407	0	0	0
	Totaal donatieopbrengsten	0	0	1.890	2.407	0	0	0
Totaal Niet Belasting Ontvangsten		1.569	1.600	3.570	4.117	1.760	1.780	1.800

Toelichting op de middelenbegroting ten behoeve van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast:

- 53413 Legalisatie (SRD 390.000); het gaat in deze om de jaarlijkse ontvangsten voor het legaliseren van documenten door de Griffier van het Hof van Justitie.
- 53508 Vastrecht Kantongerecht (SRD 1.290.000); op grond van de Wet Tarieven in Burgerlijke Zaken wordt vastrecht betaald door rechtzoekende voor het indienen van verzoekschriften bij de Kantongerechten Civiele Zaken en Het Hof van Justitie Civiele Zaken (S.B. 2005 no.315).

13220 Donatie Europese Unie (ú 1.330.355).

DE RECHTERLIJKE MACHT
(Openbaar Ministerie)

TITELI: **Operationele uitgaven**

Tabel 38 Lopende Uitgaven

Code	Kostensoort	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloof 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen		8.996	11.100	11.300	11.600	11.900	12.200
611	Sociale premies		900	1.100	1.130	1.160	1.190	1.220
612	Gebruik van goederen en diensten		1.100	240	2.400	2.600	2.800	3.000
Totaal Lopende Uitgaven			10.996	12.440	14.830	15.360	15.890	16.420

Tabel 39 610 Lonen en Salarissen

Code	Kostensoort	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	8.821.000
61002	Vakantiegeld	600.000
61003	Overwerk	10.000
61004	Bonussen en gratificaties	50.000
61006	Vacatiegelden	50.000
61014	Persoonlijke toelage	75.000
610616	Gezinstoelage en kinderbijslag	5.000
61017	Waarnemingstoelage	54.000
61021	Representatietoelage	700.000
61022	Huishuurvergoeding	35.000
61023	Vervoersvergoeding	700.000
Totaal 610 Lonen en Salarissen		11.100.000

Toelichting Lonen, salarissen en sociale premies

Deze kostensoorten hebben betrekking op de rechters en de vervolgingsambtenaren alsook op het personeel werkzaam bij de rechterlijke organisatie en bij het Openbaar Ministerie. De toelagen van deurwaarders zijn meegerekend in de post Overige toelage.

De ambtelijke salarissen zijn tijdens het dienstjaar 2019 verhoogd met een koopkrachtsversterking. De verwachte salarisverhoging van 25% is hierin ookopgenomen.

Tabel 40 611 Sociale premies

Code	Kostensoort	Bedrag
61101	Werkgeverslasten pensioen	350
61102	Werkgeverslasten SZF	750
Totaal 611 Sociale premies		1.100

In de post Sociale premies zijn meegerekend de premiebijdrage voor SZF en de pensioenbijdrage, die op grond van wettelijke regelingen worden afgeleid van de ambtelijke salarissen.

Tabel 41 Aantal Vervolgingsambtenaren en Rechters

Vervolgingsambtenaren	Aantal	Rechters
Procureur-Generaal	1	Waarnemend President van het Hof van Justitie
Waarnemend Advocaat Generaal	2	Vice President van het Hof van Justitie
Hoofdofficier van Justitie	1	Leden van het Hof van Justitie

Officiëren van Justitie	12	Leden i Plaatsvervangers van het Hof van Justitie
Substituut Officiëren van Justitie	2	
Aantal	18	

Tabel 42 Leeftijdsopbouw en gender vervolgingsambtenaren en Rechters (30 juni 2017)

Leeftijd	Vervolgingsambtenaren		Rechters	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
31 t/m 35		2		
36 t/m 40		3		
41 t/m 45		2		
46 t/m 50	1	2		
51 t/m 55		5		
56 t/m 60	2	2		
61 t/m 65	1			
Totaal	4	16		

Tabel 43 Ambtelijk Maandsalaris¹⁶ Vervolgingsambtenaren

Categorie	Aantal	Gemiddeld
Procureur-generaal bij het Hof van Justitie	1	25.323
Waarnemend advocaat-generaal	2	22.059
Hoofdofficier van Justitie	1	1.854
Officiëren van Justitie	12	14279
Susstituut Officiëren van Justitie	2	10.886

Tabel 44 Ziekteverzuim conform ingediende attesten

Zittende Magistratuur	104
Staande Magistratuur	15
Totaal	119

Tabel 45 Ziektebeeld van het Personeel van het Parket

Jaar (periode)	Gemiddeld aantal ziekte- / verlofdagen
Juni 2017 i juni 2018	841

¹⁶ Gemiddeld ambtelijk maandsalaris exclusief toelagen

Tabel 46 Personeel Parket (30 juni 2017)

Afdeling (Parket)			Gemiddeld ambtelijk maandsalaris
Functie	Functiegroep	Aantal	
Hoofd Parketsecretariaat	Functiegroep 11, Schaal 11C	1	4570
Onderhoofd Parketsecretariaat	Functiegroep 11, Schaal 11B		
Onderhoofd Administratieve Diensten Parket	Functiegroep 11, Schaal 11A	1	4896
Hoofd DIRSIB	Functiegroep 11, Schaal 11A		
Hoofd Civiele Vorderingen	Functiegroep 11, Schaal 11A	1	4462
Parketsecretaris 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 11, Schaal 11A	9	4179
Parketsecretaris 2 ^e klasse	Functiegroep 10, Schaal 10A	5	3919
Parketsecretaris 3 ^e klasse	Functiegroep 9, Schaal 9B	9	3550
Hoofdsecretariaat PG	Functiegroep 9, Schaal 9B	1	2928
Adjunct Parketsecretaris 1 ^e kl.	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	3357
Junior Juridisch medewerker	Functiegroep 8, Schaal 8C	2	2613
Secretaris PG	Functiegroep 9, Schaal 9A	1	2636
Chef Extra Judicieleel	Functiegroep 9, Schaal 9A	1	3142
Chef Aanhoudingsadministratie	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	2836
Senior Med. Zittingsadm.	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	3142
Secretaresse PG	Functiegroep 8, Schaal 8C	2	2836
Chef Algemene Zaken	Functiegroep 8, Schaal 8C	1	3541
Sectiechef Dynamisch DIV	Functiegroep 8, Schaal 8B	1	2932
Aspirant juridisch medewerker	Functiegroep 8, Schaal 8A	12	2750
Aspirant parketsecretaris	Functiegroep 8, Schaal 8A	3	2194
Junior medew. Aanhoudingsadm. / Extra Jud medew.	Functiegroep 7, Schaal 7B	7	2522
Secretaresse dienstonderdeel	Functiegroep 7, Schaal 7C	1	2278
Senior medewerker DIV/ Dossiervormer	Functiegroep 6, Schaal 6C	1	2192
Ambtenaar	Functiegroep 10, Schaal 10C	1	2037
Administratief medewerker Parket 1 ^{ste} klasse	Functiegroep 5, Schaal 5B	9	1534
Administratief medewerker Juspul	Functiegroep 5, Schaal 5A	5	1362
Chauffeur/Bode	Functiegroep 4, Schaal 4B	1	1269
Telefoniste	Functiegroep 3, Schaal 3C	1	1155
Schoonmaakster	Functiegroep 3, Schaal 3B	2	1173
Totaal		78	

**Tabel 47 Leeftijdsopbouw Personeel
Parket (30 juni 2016)**

Leeftijdsklasse	Man	Vrouw	Totaal
20 t/m 25		1	1
26 t/m 30	3	4	7
31 t/m 35	4	10	14
36 t/m 40	1	12	13
41 t/m 45	1	12	13
46 t/m 50	1	4	5

51 t/m 55	1	7	8
56 t/m 60	1	5	6
Totaal	12	55	67

Tabel 48 612 Gebruik van goederen en diensten

code	Kostensoort	Bedrag
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl seminars en workshops)	50.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	50.000
61210	Buitenlandse reiskosten	50.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	50.000
61254	Onderzoekskosten	40.000
	totaal 612 gebruik van goederen en diensten	240.000

Toelichting Gebruik van goederen en diensten

Tot 612 Tot ñGebruik van goederen en dienstenñ worden gerekend alle uitgaven die betrekking hebben op het onderhoud en de exploitatie van het Openbaar Ministerie. Om de diensten vanuit het Openbaar Ministerie voort te kunnen zetten, dient het Openbaar Ministerie tijdig voorzien te worden van kantoorbenodigdheden, vertaalkosten etc. De kosten voor het opleiden en trainen van de leden van het Openbaar Ministerie inclusief de reis- en verblijfskosten voor het dienstjaar 2019 worden eveneens hierin opgenomen. De kosten voor de participatie van het Openbaar Ministerie aan de rechtszittingen buiten Paramaribo (district Nickerie) vallen mede onder deze noemer (binnenlandse reis- en verblijfskosten) alsook voor de plaatselijke onderzoeken buiten Paramaribo.

HALT (Het Alternatief)

HALT is een transactie mogelijkheid.

A. Bij volwassenen: op het niveau van de vervolgingsambtenaar ingevolge artikel 100 van het Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44), waarbij als transactie een taakstraf wordt toegepast in plaats van vervolging.

Hierbij kan de vervolgingsambtenaar vóór de aanvang van de terechtzitting een of meer voorwaarden stellen ter voorkoming van de strafvervolging wegens strafbare feiten, met uitzondering van misdrijven waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van meer dan 6 jaar. Door voldoening aan die voorwaarden vervalt het recht tot strafvordering.

Een voorwaarde kan zijn: het verrichten van onbetaalde arbeid of het volgen van een leerproject gedurende ten hoogste 120 uren.

1. De taak straf bestaat uit een werkstraf, een leerstraf of een combinatie van beide, -alsmede het aantal uren dat de straf zal duren. Bij een werkstraf worden de aard van de te verrichten werkzaamheden vermeld. Bij een leerstraf wordt het te volgen leerproject vermeld.
2. De termijn binnen welke de taakstraf moet worden verricht, wordt verlengd met de tijd dat de betreffende persoon rehtens de vrijheid is ontnomen alsmede met de tijd dat deze ongeoorloofd afwezig is.
3. Het Openbaar Ministerie is belast met het toezicht op de uitvoering van de taakstraf.
4. De rechter en het Openbaar Ministerie kunnen aan een reclasseringsinstelling dan wel aan een bijzondere reclasseringsambtenaar opdracht geven de veroordeelde begeleiding te bieden bij en toezicht te houden op de wijze waarop de taakstraf wordt verricht. Indien een taakstraf niet naar behoren is verricht, maakt de reclasseringsambtenaar daarvan terstond melding aan het Openbaar Ministerie.
5. Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels gesteld over de inhoud van de taakstraf, de tenuitvoerlegging van de taakstraf en de rechten en plichten van de tot een taakstraf veroordeelde.

B. Bij jeugdigen: op het niveau van de hulpofficier, die daartoe door de Procureur-generaal is aangewezen ingevolge artikel 105c van het Wetboek van Strafrecht.

Deze aangewezen hulpofficier kan na verkregen toestemming van de Procureur-generaal aan de verdachte voorstellen dat deze deelneemt aan een project. Door de Procureur-generaal worden de strafbare feiten aangewezen die op deze wijze kunnen worden afgedaan.

1. Bij dit voorstel deelt de hulpofficier de verdachte en diens wettelijke vertegenwoordiger mede dat de verdachte

niet verplicht is aan het project deel te nemen en licht deze in over de mogelijke gevolgen van niet-deelneming.

2. De Procureur-generaal geeft algemene aanwijzingen omtrent de wijze van afdoening. Deze aanwijzingen betreffen in ieder geval:
 - a. de projecten en de categorieën van strafbare feiten die, gelet op de aard van deze projecten, in aanmerking komen voor deze wijze vanafdoening;
 - b. de duur van de deelneming, afhankelijk van de aard van het strafbare feit en het project en
 - c. de wijze waarop de toestemming van de Procureur-generaal kan worden verkregen.
3. De duur van de deelneming is ten hoogste 20 uren.
4. Indien de hulpofficier van oordeel is dat de verdachte naar behoren aan een project heeft deelgenomen, stelt deze de Procureur-generaal en de verdachte hiervan schriftelijk in kennis. Daarmee vervalt het recht tot strafvordering, behalve indien een bevel wordt gegeven als bedoeld in artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering. In dat geval houdt de rechter, indien deze een straf oplegt, rekening met de voltooide deelneming aan het project.

Titel II: Programma's

Tabel 49 Programma's Bedragen x SRD.1.000

Code	OP-Hoofdbeleidsgebied: Bestuur en Justitie	Realisatie 2017	Vermoede-lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Programma: Infrastructurele Werken								
Code	Project							
0103	Bouw en inrichting Parket van de Procureur Generaal	0	0	250	100	0	0	0
0203	Professionalisering Parketorganisatie	0	0	1.890	0	0	0	0
	Totaal	0	0	2.140	100	0	0	0

0103 Bouw en inrichting Parket van de Procureur Generaal (Infrastructurele werken OM)

Uitvoeren van de bouwwerkzaamheden voor de noodtrap, voor het creëren van een vluchtweg bij calamiteiten, e.e.a. in het kader van een veiligheids- en ontruimingsplan.

0203 Professionalisering Parketorganisatie

Vanuit het project Support Effectiveness Criminal Justice System in the Caribbean worden de volgende projecten ten behoeve van het Openbaar Ministerie uitgevoerd:

- Internship Training for prosecutors voor een bedrag van ú30.000;
- Institutionalizing of Alternative sentencing programme voor een bedrag van ú150.000;
- Digitalization of the investigation database voor een bedrag van ú30.000.

Het totaal bedrag voor de uitvoering van de bovengenoemde projecten bedraagt ú 210.000. Deze programma's worden gefinancierd uit de donatie van de Europese Unie.

Tabel 50 Verdeelsleutel programma's Openbaar Ministerie

Hoofd Beleidsgebied: 1 Bestuur en Justitie					
Code	Programma: Infrastructurele Werken	Projecten		Raming reguliere begroting 2019	Raming donor 2019
0103	Bouw en inrichting Parket van de Procureur-generaal	-Inrichting Parket van de Procureur Generaal -Het bouwen van een omrastering en twee bewakingsgebouwen bij het Parket van de Procureur Generaal aan de Limesgracht		250	

0203	Professionalisering Parketorganisatie	-Internship Training for prosecutors -Institutionalizing of Alternative sentencing programme -Digitalization of the investigation		1.890
Subtotaal			250	1.890

Tabel 51 Titel III: MIDDELENBEGROTING Bedragen x SRD1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Donor							
13220	Europese Unie donatie	0	0	1.890	0	0	0	0
Totaal donorontvangsten		0	0	1.890	0	0	0	0

Toelichting op de middelenbegroting ten behoeve van het Openbaar Ministerie:
13220 Europese donatie (ú 210.000)

JUSTITIE

Met ingang van juni 2017, is per resolutie door de regering het besluit genomen het Directoraat Justitie en Politie op te heffen en per even vermelde datum in te stellen bij het Ministerie van Justitie en Politie:

Het Directoraat Justitie en het Directoraat Operationele Diensten

TITEL I: Operationele uitgaven

Tabel 52 Lopende Uitgaven Bedragen x SRD1.000

Code	Kostensoort	Realisatie 2017	vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen	72.236	54.705	70.500	71.910	72.320	74.320	76.320
611	Sociale premies	14.621	4.888	7.000	7.140	7.280	7.420	7.560
612	Gebruik van goederen en diensten	6.617	25.000	9.747	21.000	21.000	21.500	21.500
616	Sociale uitkeringen	2.443	1.838	600	1.500	1.500	2.000	2.500
Totaal Lopende Uitgaven		95.917	86.431	87.847	101.550	102.100	105.240	107.880

Toelichting op de lopende uitgaven t.b.v. de Justitie en Operationele Diensten

Tabel 53 610 Lonen en salarissen (inclusief KPA)

Code	Kostensoort	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	53.285.000
61002	Vakantiegeld	3.000.000
61003	Overwerk	11.000.000
61004	Bonussen en gratificaties	60.000
61006	Vacatiegelden	120.000
61013	Functionele toelage	10.000
61014	Persoonlijke toelage	600.000
61016	Gezinstoelagen	300.000
61017	Waarnemingstoelage	600.000

61020	Telefoonvergoeding	25.000
61021	Representatietoelage	400.000
61022	Huishuurvergoeding	1.000.000
61023	Vervoersvergoeding	100.000
	Totaal 610 Lonen en salarissen	70.500.000

Tabel 54 611 Socialepremies

Code	Kostensoort	Bedrag
61101	Werkgeverslasten pensioen	4.000.000
61102	Werkgeverslasten SZF	3000.000
	Totaal 611 Sociale premies	7.000.000

Toelichting Lonen, salarissen en socialepremies:

Bij de Lonen en Salarissen worden de bezoldigingsbedragen inclusief de koopkrachtversterking, de vakantiegelden en de diverse toelagen en vergoedingen van de werknemers van het dienstonderdeel Justitie opgenomen. De sociale premies behelzen de SZF- en pensioenlasten van de werkgever. De verwachte salarisverhoging van 25% is hierin ook opgenomen.

Tabel 55 Personeelsverloop bij het Directoraat Justitie (juni 2016 t/m juni 2017)

Instroom	Uitstroom		
	Pensioen	Ontslag	Overige overlijden)
12	17	39	3

Tabel 56 Leeftijdsopbouw Burgerpersoneel van Justitie

leeftijdsklasse	Man	Vrouw	Aantal
20 t/m 25	5	10	15
26 t/m 30	15	40	55
31 t/m 35	14	57	71
36 t/m 40	15	32	77
41 t/m 45	18	47	65
46 t/m 50	20	34	54
51 t/m 55	16	47	63
56 t/m 60	18	22	40
Totaal	121	319	440

Tabel 57 Ziekteverzuim (Justitie)

Periode	juni 2017- juni 2018
Administratief en technisch personeel	5713
Directie -	3
Afdelingshoofden	412
Penitentiaire Ambtenaren	
Totaal	6128

Tabel 58 612 Gebruik van goederen en diensten

Code	Kostensoort	Bedrag
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl seminars en workshops)	300.000
61202	Kosten opleidingen buitenland (incl seminars en workshops)	300.000
61208	Binnenlandse reiskosten	100.000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	100.000
61210	Buitenlandse reiskosten	200.000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	300.000
61213	Overige externen	500.000
61215	Kantoormiddelen	525.000
61220	Onderhoud Kantoor middelen	25.000
61221	Vergaderkosten	100.000
61222	Verbruiksgoederen	500.000

61224	Licenties en programma kosten	200.000
61226	Advertenties en bekendmakingen	300.000
61233	Huur van gebouwen en terreinen	700.000
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	200.000
61247	Schoonmaakmiddelen	200.000
61251	Voeding	500.000
61252	Contributie	300.000
61254	Onderzoekskosten	100.000
61261	Inhuur externe juridische bijstand	200.000
61263	Overige algemene kosten	500.000
61279	Medicijnen	50.000
61283	Huur van voertuigen	1.300.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	2.247.000
	Totaal 612 gebruik van goederen en diensten	9.747.000

Toelichting Gebruik van goederen en diensten

Voor het dienstjaar 2019 wordt in kostensoort 612 "Gebruik van goederen en diensten" uitgaven opgenomen om de dienstverlening naar de samenleving toe te garanderen. Het is van groot belang dat de dienstverlening bij de overheid in stand wordt gehouden.

Te denken valt aan, bijvoorbeeld, kantoorkosten, automatiseringskosten, onderhoud van gebouwen en terreinen, opleidingskosten die voor de dienst noodzakelijk zijn etc. In het kader van het voorgaande kunnen de volgende uitgaven worden genoemd:

- kantoorkosten: Bij kantoormiddelen gaat het om alle goederen, die nodig zijn om de normale administratieve werkzaamheden te verrichten zoals: het aankopen van papier, perforators, nietmachines, enveloppen, schrijfgerei etc.;
- transportkosten: De overheid heeft als taak om beleid uit te voeren. Hierdoor is noodzakelijk dat zij beschikt over voldoende en adequate transport mogelijkheden. Het ministerie moet bijv. dagelijks zorg dragen voor het vervoeren van penitentiaire ambtenaren en arrestanten;
- kosten i.v.m. onderhoud en aanpassingen, renovaties, inrichting en verbetering van voorzieningen ten behoeve van gebouwen en terreinen, voor groot onderhoud en renovatie dient een programma's te worden belast;
- buitenlandse dienstreizen: vanwege participatie aan o.a. buitenlandse conferenties, uitwisselingsprogramma's, trainingen en opleidingen inclusief verzekeringskosten en reiskosten;
- binnenlandse dienstreizen: Hier worden uitsluitend de reiskosten van binnenlandse reizen geboekt. De luchttransport kosten en verzekeringskosten verbonden aan binnenlandse reizen worden ook hier geboekt en andere binnenlandse vervoerskosten. De afdelingen Bureau Familie Rechterlijke Zaken (BUFAZ) en Justitiële Kinderbescherming (JKB) moeten in opdracht van de rechter regelmatig huisbezoekjes afleggen in de verschillende districten om onderzoek te plegen naar de huissituatie. Ook de afdeling Forensische Maatschappelijke Zorg (FMZ) moet regelmatig naar Nickerie voor het begeleiden van de gedetineerden;
- communicatie- en voorlichtings kosten: Hierbij gaat het om de bekendmakingen en voorlichtingsprogramma via de diverse dagbladen, radio en tv. Alsmede bewustwordingscampagnes in het kader van mensenrechten. De vele hervormingen binnen het justitieel apparaat, wetswijzigingen en verandering van regelgeving, waarover de samenleving dient te worden geïnformeerd, worden ook via diverse media-kanalen overgebracht;
- schoonmaakkosten: De kosten van schoonmaak van gebouwen in gebruik bij de overheid in breedste zin des woord, eveneens worden externe bedrijven die voor de overheid schoonmaakwerken verrichten hier meegenomen;
- onderzoekskosten (gerechtelijk schouwing);
- diverse kosten in verband met onderzoek of research bij wetswijzigingen en wettelijke regelingen;
- rechterlijke vonnissen: uitgaven die gepleegd moeten worden op basis van rechtelijke vonnissen (vonnissen tegen de Staat);
- onderscheidingen voor personeel binnen het departement Justitie: Kosten voor het organiseren van ambtsjubilea, onderscheidsbijeenkomsten, en andere feestelijke bijeenkomsten worden hiergeboekt;
- inhuur externe juridische bijstand bij, onder andere, geschillen en civiele processen tegen de Staat: Justitie en Politie is het aangewezen ministerie dat namens het OM de Staat moet vertegenwoordigen bij diverse rechtszaken. Ook advocaten die door de overheid worden ingehuurd om namens haar civiele procedures in te voeren, inclusief de proces- en legeskosten worden hiergeboekt;
- onderwijskosten voor geïnterneerde c.q. veroordeelde jeugdigen die in het kader van het integratieproces onderwijs moeten genieten, dan wel vakgericht worden opgeleid;

- kosten in verband met de inzet van tolken ten behoeve van vreemdelingen en analfabeten;
- voedingskosten (overwerkvoeding en arrestantenvoeding). Vanwege een tekort aan manschappen bij het KPA zijn de penitentiaire ambtenaren genoodzaakt om over te werken om de dienst draaiende te houden en de gemeenschap veilig te stellen. Daarnaast moeten de gedetineerden die in het Huis van Bewaring (HVB) zijn opgesloten, voorzien worden van voeding;
- kosten in verband met het operationeel houden van de diverse inrichtingen, waaronder kleding (aankoop uniformkleding en attributen), bewassing, lonen gedetineerden en onderhoud van de gebouwen. Ten aanzien van de inrichtingen moet ook rekening worden gehouden met vandalisme gepleegd door de gedetineerden, waardoor regelmatig onderhoudsinvesteringen moeten worden gepleegd;
- onderhouden van het wagenpark van het dienstonderdeel justitieel, de exploitatiekosten, waaronder ook brandstofkosten en regulier onderhoud van de dienstvoertuigen, zijn substantieel toegenomen;
- contributiekosten aan verschillende internationale organisaties;
- nutsvoorzieningen;
- Vanwege dit tekort is het ministerie genoodzaakt om diverse afdelingen te huisvesten in huurpanden. De panden die thans door Justitie worden gehuurd zijn: Opvanghuis voor slachtoffers van Huiselijk Geweld, Wapenvergunning, Bufaz, TIP unit, Bureau Slachtofferzorg, Juridische aangelegenheden.
- Tevens worden er grote uitgaven gepleegd in verband met de uitrusting van het Korps Penitentiaire Ambtenaren dat in 2019 verder wordt uitgebreid. Hierbij zullen er wapens en munitie worden aangekocht voor Delinquentenzorg;
- Verschillende capaciteitsversterkende en kwaliteitsverbeterende trainingen ten behoeve van het personeel van Justitie;
- Uitgaven in verband met het Surinaams Forensisch Instituut, Meldpunt Ongebruikelijke Transactie en de afdeling TIP-unit en TCİK;
- Operationele uitgaven voor het van start gaan van de Raad van Kinderbescherming;
- Kosten in verband met de re-integratie van gedetineerden alsmede het uitvoeren van samenwerkingsprogramma's met het buitenland;
- Het bestaande software-systeem ten behoeve van personeelszaken aanpassen/updaten
- Voortzetting project illegalen, waarbij de opbrengsten verkregen uit dit project aangewend zullen worden om diverse activiteiten ten behoeve van het ministerie uit te voeren.
- Uitvoering activiteit in het kader van het beleidsplan Huiselijk geweld.

Tabel 59 616 Sociale uitkeringen

Code	Kostensoort	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	200.000
61612	Poliklinische kosten	100.000
61614	Overige medische kosten	100.000
61605	Rechtsbijstand on- en minvermogenden	100.000
61606	Bijdragen aan overigen	100.000
	Totaal 616 Sociale uitkeringen	600.000

Toelichting sociale uitkeringen:

- De medische kosten die gemaakt worden ten behoeve van het ambtelijk personeel worden geboekt bij kostensoort "lig- en verpleegkosten" en "poliklinische kosten". Ook worden hier geboekt de medische en psychologische begeleiding van cliënten die zich aanmelden bij het Bureau Slachtofferzorg en het Bureau Familierechtelijke Zaken.
- Conform het Penitentiair Besluit heeft elke gedetineerde recht op medische verzorging. Te denken valt aan: opnamekosten, verpleegkosten, medicamenten, tandheelkundige behandeling, labkosten, röntgenfoto's (AZP). Indien een gedetineerde vanwege zijn psychische ongesteldheid een gevaar vormt in het cellenhuis of inrichting, is het ministerie genoodzaakt om bedoelde gedetineerde op te laten nemen in het PCS voor behandeling. PCS brengt hiervoor een particulier tarief in rekening. De kosten die hierbij worden gemaakt worden geboekt bij kostensoort "Overige medische kosten".
- Conform de wet heeft elke rechtzoekende recht op rechtskundige bijstand. De kosten ter dekking van de kosten voor juridische bijstand aan minderbedeelden worden geboekt bij kostensoort "Rechtsbijstand on- en minvermogenden".

- Bijdragen in gevallen van bijv. overlijden worden geboekt bij kostensoort "Bijdragen aanoverigen"

Justitie

KPA: de administratieve- en financiële zaken van het Korps Penitentiaire Ambtenaren lopen nog steeds via Justitie.

In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de totale Penitentiaire Ambtenaren verdeeld naar functie, schaal, leeftijdsgroep, totaal burgerpersoneel verdeeld naar geslacht, de gemiddelde loonsommen en het ziekteverzuim van het administratief en technisch personeel en het Korps Penitentiaire ambtenaren.

Tabel 60 Leeftijdsofbouw en rang Penitentiaire Ambtenaren

Leeftijdsklasse	KPA	Rang/functie	Fgr/schaal	Aantal
		Korps Hoofd	OD	1
		Penitentiaire Directeuren	11C	4
		Penitentiaire Onderdirecteuren	10C	5
		Opper Penitentiaire Ambtenaren	9C	14
		Adjunct Opper PA	9B	34
		Hfd PA 1e klasse	9A	29
		Hfd PA 2e klasse	8A	29
		Hfd PA 3e klasse	7B	54
		Adjunct Hfd PA	7A	3
		PA 1 ^e klasse	6C	205
		PA 2 ^e klasse	6B	82
		PA 3 ^e klasse	6A	118
		PA 4 ^e klasse	5B	96
		Adspirant PA	4A	----
Totaal		Totaal		674

Tabel 61 Gemiddelde Loonsommen (inclusief toelagen)

Categorie:	Aantal:	Gemidd. loon p/m SRD:
Administratieve en technisch personeel	353	
KPA	674	SRD. 5.592
Totaal personeel	1.027	

Tabel 62 Gemiddelde loonsommen Directie Inrichtingen (inclusief toelagen)

Categorie	Gemidd. loon p/m SRD:
Penitentiaire Directeuren	9707
Penitentiaire Onderdirecteuren	7589

Tabel 63 Aantal medewerkers (burger) per functieschaal/- groep (KPA)

Funcitieschaal/-groep	Aantal	Funcitieschaal/-groep	Aantal
3b	46	8a	28
3c	9	8b	2
4a	7	8c	14
4b	16	9a	17
4c	2	9b	8
5a	48	9c	15

5b	8	10a	14
5c	2	10b	4
6a	7	10c	7
6b	3	11a	9
6c	13	11b	3
7a	38	11c	1
7b	3	Onderdirecteur	8
7c	17	Directeur	4
		Totaal	353

TITEL II: Programma's**Tabel 64 Programma's bedragen x SRD 1.000**

Code		Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Ramin g 2019	Ramin g 2020	Ramin g 2021	Ramin g 2022	Ramin g 2023
OP-Hoofdbeleidsgebied: Bestuur en Justitie								
Programma: Infrastructurele Werken								
Code	Project							
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en Inrichting gebouwen Justitie	35	70	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	Subtotaal	35	70	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Programma: Institutionele Versterking								
Code	Project							
0238	Capaciteitsversterking personeel Justitie	0	0	100	100	100	100	100
	Subtotaal	0	0	100	100	100	100	100
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming								
Code	Project							
0303	Kinder-, Jeugdbeleid en Gender	0	300	800	800	800	800	800
0312	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	0	0	100	100	100	100	100
	Subtotaal	0	300	900	900	900	900	900
	Totaal	35	370	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000

Tabel 65 Verdeelsleutel Dienstonderdeel Justitie en Operationele Diensten bedragen x SRD 1.000

Hoofd Beleidsgebied: 1 Bestuur en Justitie

Code	Programma: Infrastructurele werken	Projecten	Raming Reguliere begroting 2019	Raming Donor 2019
0104	Aanschaf, bouw, renovatie en Inrichting gebouwen Justitie	De diverse gebouwen van het ministerie van Justitie en Politie bouwen, renoveren en inrichten.	1.000	0
	Subtotaal		1.000	0
Code	Programma: Institutionele versterking	Projecten		
0238	Capaciteitsversterking personeel justitie	Trainingen personeel Justitie	100	0
	Subtotaal		100	0
Code	Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming	Projecten		
0303	Kinder-, Jeugdbeleid en Gender	Dataverzameling		800
		Aanpak Huiselijk Geweld		
		Het opzetten van een Kinderombudsinstituut		
		Aanpak seksueel molest op de werkplek		
		Overige activiteiten BVK - Opzetten meldpunten kindermisbruik - Misdaad preventie jeugd		
		Het opzetten van het Unit Hangjongeren		
	subtotaal		0	800
0312	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	100	0
	Subtotaal		100	0
	Totaal		1.200	800

Toelichting op programma's ten behoeve van dienstonderdeel Justitie:

Infrastructuur

0104 Aanschaf, bouw, renovatie en Inrichting gebouwen Justitie

Het Ministerie van Justitie en Politie zal in samen werking met het Ministerie van Openbare Werken de volgende lopende infrastructurele projecten verder uitvoeren:

- Afronding bouw Jeugd Correctie Centrum;

Institutionele Versterking

0238 Capaciteitsversterking personeel Justitie

Ter verbetering van de dienstverlening van de personeelsleden van het ministerie, is voorgenomen om de volgende trainingen te doen verzorgen:

- Gespecialiseerde vak- en/of refreshmenttrainingen;
- Training intervisie, coaching en counseling;
- Leiderschaps- en Management Trainingen;
- Procurement training
- Training in Resultbased Management; Monitoring en Evaluatie;

Rechtshandhaving en Rechtsbescherming

0303 Kinder-, Jeugdbeleid en Gender

Aanpak Geweld tegen kinderen.

Het Ministerie van Justitie en Politie heeft in samenwerking met de UNICEF meldpunten kinderscherming opgezet in Apoera, Coronie en Parbo i Zuid. Deze meldpunten zijn in samenwerking met de UNICEF geëvalueerd. De bestaande meldpunten zullen in het jaar 2019 worden versterkt middels trainingen t.b.v. het bestaande personeel en aantrekken van meer personeelsleden tbv de meldpunten.

Het streven is ook om in tenminste nog 1 gebied een meldpunt op te zetten in het jaar 2019. Verder zullen de community participations voortgezet worden en zal er voorlichting gegeven worden aan de gemeenschap/samenleving m.b.t. de meldpunten en geweld tegen kinderen via de media, scholen, social media, etc. Er zullen hiervoor ook voorlichtingsmateriaal en programma's worden ontwikkeld.

Aanpak Huiselijk Geweld

De Nationale Raad Huiselijk Geweld is in juni 2017 door de Minister van Justitie en Politie ingesteld voor 3 jaren. Een van de taken van de Nationale Raad Huiselijk Geweld is het actualiseren van het Nationale Beleidsplan Structurele Aanpak Huiselijk Geweld 2014-2017, welke door de interdepartementale Stuurgroep Huiselijk Geweld in samenwerking met het platform Huiselijk Geweld is geformuleerd. Het werk plan is reeds aangeboden aan de Minister van Justitie en Politie. In het jaar 2019 zal gewerkt worden aan de implementatie van de acties opgenomen in het Werkplan Huiselijk Geweld.

In het werkplan is onder andere opgenomen, de uitvoering van een pilot project in een district waar de aanmeldingen van huiselijk geweld hoog zijn. Hierbij zal zoveel mogelijk met plaatselijke organisaties en de bevolking worden gewerkt. In de begroting is ook inbegrepen het opzetten van structuren, awareness programma's (voorlichting) over huiselijk geweld en trainingen voor diverse actoren (beroepsgroepen) betrokken bij de structurele aanpak van huiselijk geweld.

Opzetten van een Kinderombudsinstituut

Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid heeft samen met stakeholders de conceptwet "Wet Kinderombudsinstituut" voorbereid. Het gaat om een kritisch en onafhankelijk orgaan dat toezicht houdt op de naleving van kinderrechten. De concept wet is in het jaar 2017 aangepast, waarbij de wet Kinderombudsinstituut is samengevoegd in de wet Nationale Ombudsinstituut. Het aangepast concept is in 2017 aangeboden aan de leiding van Juspol. In het jaar 2019 zal het Ministerie na verkregen goedkeuring van de Raad van Ministers en Staatsraad aanbieden aan de Nationale Assemblée. Er zullen middelen vrijgemaakt moeten worden voor de huisvesting en operationalisering van dit instituut.

De conceptwet is in het jaar 2017 wederom geactualiseerd en zal worden aangeboden aan de Raad van Ministers voor goedkeuring. Na de goedkeuring van deze wet zal er een kinderombudsman en ander personeelsleden moeten worden aangetrokken. Ook zal er een gebouw, meubilair en kantoorbenodigdheden nodig zijn voor dit instituut. Verder zal er ook gewerkt moeten worden aan awareness programma's en trainingen.

Aanpak seksueel molest op het Ministerie van Justitie en Politie

Het ministerie van Justitie en Politie is in het jaar 2010, in samenwerking met de Stg. Ilse Henar Hewitt juridische bijstand voor vrouwen, gestart met het formuleren van het beleid inzake aanpak seksueel molest op de werkplek. Hiervoor is er op het ministerie een werkgroep ingesteld waarin afgevaardigden van alle diensten participeren. De werkgroep heeft de beleidsnotitie geformuleerd en deze is in augustus 2013 goedgekeurd door de leiding van het Ministerie van Justitie en Politie.

In het jaar 2018 zal er gewerkt worden aan de randvoorwaarden (instellen van de klachten commissie en benoemen van vertrouwenspersonen) ter uitvoering van deze beleidsnotitie.

De leden van de klachtencommissie en de vertrouwenspersonen zullen ook worden getraind om hun taak goed uit te voeren. Op het ministerie zijn er trainers getraind om voorlichting te kunnen geven aan het totaal personeel. Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid heeft in samenwerking met de trainers in het eerste kwartaal van 2018 een aanvang gemaakt met de voorlichtingssessies op het Ministerie. De voorlichting zal in het jaar 2019 gecontinueerd worden en er zal ook voorlichtingsmateriaal worden ontwikkeld.

Het Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid is conform haar taakstelling het speerpunt bij de coördinatie van het beleid gender, zeden en jeugd. Vanuit dit Bureau is er in het jaar 2017, 2018 in samenwerking met het Bureau Genderaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een aanvang gemaakt met bewustwording van het personeel van het ministerie over gender en gendergerelateerde onderwerpen. Gender zal hierdoor vanuit een meer strategisch niveau worden gemainstreamed door het totale ministerie.

In het jaar 2019 zal er ook gewerkt worden aan capaciteitsversterking van het personeel van Bureau Vrouwen- en Kinderbeleid, zodat het kinder/jeugd- en genderbeleid vanuit dit Bureau beter kan worden gecoördineerd. Daarnaast zal er gewerkt worden aan aantrekken van meer personeel ten behoeve van dit Bureau.

In mei 2017 is er een plan ondertekend tussen de Regering van Suriname en de VN organisaties, de United Nations Multi country Sustainable Development Framework (UN MSDF) voor een periode van January 2017 - December 2021. De vier prioriteitsgebieden opgenomen in de UNMSDF zijn:

Pillar 1: An Inclusive Equitable and Prosperous Caribbean

Pillar 2: A Healthy Caribbean

Pillar 3: A Safe, Cohesive and Just Caribbean

Pillar 4: A Sustainable and Resilient Caribbean

Ook is er tussen de Regering van Suriname en de VN organisaties een Country Implementation Plan ondertekend, waarin de resultaten (outcomes en outputs) zijn uitgewerkt.

De VN organisaties waarmee het Bureau Vrouwen en Kinderbeleid samen werkt zijn United Nations Population Fund (UNFPA) en United Nations Children Fund (UNICEF). Bij de samenstelling van de begroting voor 2019 heeft het Bureau Vrouwen en Kinderbeleid nog geen zicht op het bedrag welke de UN ter beschikking van het ministerie zal stellen ter uitvoering van projecten in het jaar 2019. De begrotingen van de UN worden aan het eind van het jaar voorbereid. Voor het jaar 2018 is tot nu toe (2 augustus 2018) reeds een bedrag van SRD215795,50 beschikbaar gesteld door UNICEF aan Juspol. In samenwerking met de VN organisaties zullen in het jaar 2019 projecten op het gebied van capaciteitsversterking, institutionele versterking, voorlichting, trainingen en wetgeving worden uitgevoerd. Geschatte bedrag voor 2019:

Unicef: USD 75 000, 00

UNFPA: USD 25.000,00

Opzet Unit Hangjongeren

Om het project hangjongeren aan te pakken zal een unit hangjongeren worden opgezet die belast zal worden met het hangjongeren vraagstuk. Het project hangjongeren zal worden geïmplementeerd om te voorkomen dat jongeren overlast bezorgen, ontsporen en het criminele pad opgaan. Middels het uitvoeren van dit project zal getracht worden om het hangjongeren vraagstuk effectief aan te pakken. In dit kader zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Vormen van een projectteam.
- Het inventariseren van het probleem hangjongeren.
- Het formuleren van een plan van aanpak.
- De aanpak van dit probleem.

Het projectteam zal o.a. belast worden met de volgende activiteiten:

- Onderzoek doen naar het probleem hangjongeren.
- Plan van aanpak opstellen.
- Gezamenlijk opzetten en uitvoeren van de maatregelen uit het plan van aanpak.
- Zorgen voor kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering.
- Levend houden van het onderwerp bij de participerende organisaties, bijvoorbeeld door het verstrekken van voortgangsrapportages.
- Evalueren en bijsturen van het project.

Om er voorzorg te dragen dat de unit hangjongeren adequaat functioneert, is het van belang dat deze unit van de nodige randapparatuur wordt voorzien. Te denken valt aan o.a. computers, scanners, fax-apparaten, bureau's, bureaustolen. Verder zullen ook diverse trainingen worden verzorgd.

0312 De voorbereidingen en het schrijven van het Common Core document terzake de United Nations

De voortgang van de uitvoering van de door de Staat Suriname aangenomen aanbevelingen zal over 4,5 jaar door de VN Mensenrechten Raad worden geëvalueerd. De staat heeft op het forum van de VN Mensenrechten Raad aangegeven haar mensenrechten agenda te zullen actualiseren. De UNDP vertegenwoordiging in Suriname heeft

inmiddels kenbaar gemaakt dat zij bereid is hierbij technische assistentie te bieden.

De algemene vergadering van de Verenigde Naties heeft in zijn resoluties 52/118 en 53/138, te heeft aangenomen de richtlijnen betreffende de vormen inhoud van de rapport en van Staten die partij zijn bij de verschillende core verdragen van de VN. Verder heeft de Algemene Vergadering ook beslist dat Staten die één of meerdere van de core verdragen. Achterliggende waarde van het proces in dit document is dat de regeringen de gelegenheid hebben na te gaan:

- a. Wat de genomen maatregelen zijn met betrekking tot het mensenrechten beleid in zijn algemeenheid.
- b. Als er sprake is van vooruitgang.
- c. Wat de problemen zijn
- d. Hoe het mensenrechtenbeleid te formuleren en te implementeren.

Tabel 66 Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

Hoofd Beleidsgebied: Bestuur en Justitie			
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Infrastructurele werken			
Aanschaf, bouw, renovatie en Inrichting gebouwen Justitie	De diverse afdelingen binnen het ministerie beter te huisvesten.	m.b.t. de Infrastructurele voorzieningen Justitie en Politie zijn slechts kleine verbouwingen, reparaties, renovaties ter hand genomen	Weder opstart bouw, renovatie en inrichting JCC.
Programma: Institionele versterking			
Capaciteitsversterking personeel justitie	Het personeel aanvullende trainingen te doen volgen zodat de werkzaamheden beter en efficiënter kan worden uitgevoerd. Wetgevingsjuristen zijn opgeleid.	Specifieke trainingen zijn voorbereid.	Leiderschap- en management trainingen afgerond Procurement training uitgevoerd.
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming			
Kinder-, Jeugdbeleid en Gender	Het project hangjongeren zal worden geïmplementeerd om te voorkomen dat jongeren overlast bezorgen, ontsporen en het criminele pad opgaan.	Projectdossier voorbereiden om te starten met de diverse projecten. Het projectdossier is afgerond en goedgekeurd. Randvoorwaarden zijn in kaart gebracht. De unit misdaad preventie jeugdigen wordt operationeel gemaakt	Afronding van de diverse projecten. Unit Hangjongeren is operationeel Er is een aanvang gemaakt met de voorbereidende activiteiten.
De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations	De voorbereidingen en het schrijven van het Commoncore document ter zake de United Nations		

Titel III: Middelenbegroting**Tabel 67 Bedragen x SRD1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53213	Loterijvergunningen	4	6	6	8	8	10	10
53423	Diverse Niet-Belasting Ontvangsten	953	1.200	1.500	1.600	1.700	1.800	1.900
53415	Bestekken	0	0	1	1	1	1	1
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en diensten	1.195	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
53153	Diverse vergoedingen	0	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
	Totaal Niet-Belasting Ontvangsten	2.152	14.206	15.007	15.109	15.209	15.311	15.411
	Donormiddelen							
13220	United Nations Population Fund(UNFPA)	0	75	200	200	200	200	200
13220	United Nations Children	0	180	600	600	600	600	600
	Totaal Donorontvangsten	0	255	800	800	800	800	800
	Totaal Middelenontvangsten	2.152	14.461	15.807	15.909	16.009	16.111	16.211

Toelichting op de middelen begroting t.b.v. dienstonderdeel Justitie:

53213 Loterijvergunningen (SRD6.000).

Voor elke loterij moet er een vergunning worden aangevraagd. De vergunningplicht komt voort uit de Wet op de kansspelen.

53423 Diverse niet belastingontvangsten (SRD1.500.000)

53415 Bestekken (SRD1.000)

In verband met de te houden Openbare aanbestedingen zullen er bestekken worden verkocht.

53108 Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en diensten (SRD 2.500.000)

Het gaat in deze om de volgende inkomsten:

- Oprichting NV/Statuutwijziging NV
- Oprichting Coöperatieve Vereniging/Statuutwijziging
- Inschrijving Handelsmerk, enz.
- Crematievergunning
- In- en uitvoerlijken
- Inlichtingen uit het testamentregister
- Toelating, verlenging, vestiging, verklaringen en duplicaten
- Vervolgingskosten
- Modelstatuten
- Overige ontvangsten Justitie

53153 Diverse vergoedingen (SRD 11.000.000)

Deze inkomsten in verband met het project illegalen, waarbij een verblijfsvergunning wordt verleend aan illegalen die aan de voorwaarden voldoen.

Donoren

13220 United Nations Population Fund (UNFPA) (SRD 200.000,-)

13220 United Nations Children Fund (UNICEF) (SRD 600.000,-)

KORPS POLITIE SURINAME (KPS)**TITEL I: Operationele uitgaven****Tabel 68****Lopende Uitgaven****Bedragen x SRD1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoed- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	128.280	152.112	197.000	201.000	205.000	209.000	213.000
611	Sociale Premies	9.300	15.132	19.700	20.100	20.500	20.900	21.300
612	Gebruik van Goederen en Diensten	13.500	29.035	16.000	55.000	75.000	95.000	115.000
616	Sociale Uitkeringen	670	750	600	4.500	5.500	6.500	7.500
	Totaal Lopende Uitgaven	151.750	197.029	233.300	280.600	306.000	331.400	356.800

Toelichting op Lopende Uitgaven ten behoeve van het Korps Politie Suriname**Tabel 69****610 Lonen en Salarissen**

Code	Kostensoort	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk salaris	112.563.000
61002	Vakantietoelage	12.000.000
61003	Overwerk	57.377.000
61004	Bonussen en Gratificaties	400.000
61006	Vacatiegelden	50.000
61010	Wachtgelden	1.100.000
61012	Detacheringstoelagen	1.000.000
61013	Functionele toelagen	1.000.000
61014	Persoonlijke toelagen	7.000.000
61015	Lesurenvergoedingen	1.600.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	600.000
61017	Waarnemingstoelagen	10.000
61021	Representatievergoeding	200.000
61022	Huishuurvergoeding	2.100.000
	Totaal 610 Lonen en Salarissen	197.000.000

Toelichting Lonen en Salarissen:

Het personeelsbestand van het Korps is in het afgelopen jaar afgenomen. Het huidige bestand bestaat uit 2.510 leden, waarvan politieambtenaren en 293 burgerpersoneelsleden.

Het bovengenoemd bestand voldoet niet helemaal aan de behoefte van het KPS. Door de precaire financiële situatie van het land is het niet gelukt om in het dienstjaar 2018 de nodige hoeveelheid rekruteren, vandaar dat er ook beoogd wordt om in 2019 wederom een lichting te rekruteren om een inhaalslag te maken door nog 150 man in dienst te nemen. De verwachte salarisverhoging van 25% is hierin ook opgenomen.

Tabel 70**611 Sociale Premies**

Code	Kostensoort	Bedrag in SRD
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	11.820.000
61102	Werkgeverslasten Staats Ziekenfonds	7.880.000
	Totaal 611 Sociale Premies	19.700.000

Tabel 71 Personeelsbestand KPS (anno mei 2018)

POLITIE		BURGER	
RANG	Aantal	RANG	Aantal
Hfd Comm v Pol	1	Functiegroep 11	0
Comm v Pol	7	Functiegroep 10	1
Hfd Insp v Pol (11A)	29	Functiegroep 9	8
Insp v Pol 1e kl (10A)	28	Functiegroep 8	24
Insp v Pol 2 ^e kl (9C)	24	Functiegroep 7	25
Insp v Pol 3 ^e kl (9B)	94	Functieroep 6	26
Onder Insp v Pol (8C)	260	Functieroep 5	99
Maj v Pol (8B)	9	Functiegroep 4	42
Brig v Pol (7C)	104	Functiegroep 3	68
Agent v Pol 1 ^e kl (7A)	824	Functiegroep 1	
Agent v Pol 2 ^e kl (6C)	366	Losse Dienst	
Agent v Pol 3 ^e kl (6B)	152		
Adsp Agent v Pol (6A)	89		
Hulpagent 1 ^e kl (5B)	28		
Hulpagent 2 ^e kl	195		
Bavp	8		
Totaal politiepersoneel	2217	Totaal burgerpersoneel	293

Tabel 72 Leeftijdsopbouw (anno april 2018)

Leeftijdsklasse	Politie	Burger	Totaal
19 i 24	200	----	200
25 i 29	404	6	410
30 i 34	404	13	417
35 i 39	360	14	374
40 i 44	290	50	340
45 i 49	214	55	269
50 i 54	185	88	273
55 i 59	155	58	213
60 i 64	5	9	14
Totaal	2217	293	2510

Tabel73 Personeelverloop

Jaar	Instroom	Uitstroom					
		Pensioen	Ontslag	Afgekeurd	Overleden	Overplaatsing	Totaal
2017	4	36	11	18	3	13	72
t/m april 2018	3	15	1	1	6	8	19

Personeelsverloop

Met betrekking tot het personeelsverloop volgens de bovenstaande tabel zien we dat in 2017 de uitstroom uit 96 ambtenaren bestond (Burger + Politiepersoneel) en een instroom van 1 persoon. Tot en met april 2018 is er een uitstroom van 18 personen (burger + politie). In totaal zijn 11 ambtenaren zowel politie als burgerpersoneel naar de keuringscommissie verwezen in verband met langdurige ziekte. Hiervan is 1 afgekeurd door de commissie.

Tabel 74 Ziektebeeld KPS

Jaar/Periode	Gemiddeld aantal ziekteverlofdagen	
	Politiepersoneel	Burgerpersoneel
2017 januari t/m december	2,7	4,8
2018 januari t/m december	3	5,7

Tabel 75 Gemiddelde Loonsom

POLITIE		
RANG	AANTAL	Gemidd.loon p/mnd
Hfd Comm v Pol	1	SRD. 8.545,-
Comm v Pol	8	SRD. 6.926,25
Hfd Insp v Pol (11A)	7	SRD. 4.407,33
Insp v Pol 1e kl (10A)	53	SRD. 4.082,-
Insp v Pol 2e kl (9C)	27	SRD.3.173,-
Insp v Pol 3 ^e kl (9B)	37	SRD.3.127,-
Onder Insp v Pol (8C)	2	SRD. 2.744,58
Maj v Pol (8B)	235	SRD . 2.408,-
Brig v Pol (7C)	120	SRD. 2.139,-
Agent v Pol 1 ^e kl (7A)	108	SRD. 1.971,20
Agent v Pol 2e kl (6C)	601	SRD.1.842.25
Agent v Pol 3 ^e kl (6B)	267	SRD.1.699,66
Adsp Agent v Pol (6A)	339	SRD.1.568,50
Hulpagent 1e kl (5B)	164	SRD. 1.533,17
Hulpagent 2e kl	28	SRD. 1.337,-
Recruten	89	SRD. 915.-
Totaal politie personeel	2217	

Tabel 76 612 Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Kostensoort	Bedrag in SRD
61201	Kosten opleidingen binnenland inclusief seminars en workshop exclusief reis en verblijf	200.000
61208	Binnenlandse reiskosten	50.000
61209	Binnenlandse verblijfkosten	10.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	200.000
61222	Verbruiksgoederen	1.000.000
61240	Water	1.000.000
61249	Werkkleding inclusief schoeisel e.a.	3.000.000
61251	Voeding	1.000.000
61252	Contributie	1.000.000
61254	Onderzoekskosten	1.000.000
61263	Overige algemene kosten	1.000.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	6.540.000
	Totaal 612 Gebruik van Goederen en Diensten	16.000.000

Toelichting kosten voor gebruik van goederen en diensten

Hierin zijn opgenomen de vaste lasten, zoals huur van gebouwen, onderhoud wagenpark, voeding, vervoer van arrestanten, de aankopen van brandstof en auto-onderdelen en de nutsvoorzieningen.

Gelet op de fluctuerende koersen binnen de economie en het feit dat door de devaluatie KPS door zijn strategische voorraad heen is, is de organisatie genoodzaakt om een hoge raming te doen voor de kostensoort goederen en diensten. Deze kosten zijn nodig om de organisatie draaiende te houden. Onder deze kosten vallen de volgende activiteiten:

- uitbreiding van het wagenpark en de politievloot, waardoor de onderhoudskosten zijn toegenomen;
- Operationeel stellen van aantal nieuwe stations zijn de kosten van de kantormiddelen ook toegenomen (aanschaf van papier, inkt, pennen etc);
- Opstarten van de nieuwe Bachelor Politie opleiding; Binnen deze opleiding zullen alle politieambtenaren die een HBO of Universitaire opleiding hebben in de gelegenheid worden gesteld om deze opleiding te doen;
- Opstarten van kaderopleiding;
- Het rekruteren van manschappen;
- De betalingen van voeding voor arrestanten in diverse cellenhuizen;

- De diverse interventie- en specialistische opleidingen;
- De kosten voor aanschaf van kleding voor politiepersoneel;
- de betaling van achterstallige contributies aan internationale organisaties, waardoor het ministerie als totaliteit en KPS in het bijzonder kan profiteren van bedoelde internationale organisaties, zoals Interpol en Caricom Veiligheidsinstituten.

Tabel 77 616 Sociale Uitkeringen

Code	Kostensoort	Bedrag in SRD
61611	Lig- en Verpleegkosten	300.000
61612	Poliklinische Kosten	300.000
	Totaal 616 Sociale Uitkeringen	600.000

Toelichting Sociale Uitkeringen

Onder deze uitgaven vallen de navolgende betalingen:

- Medische kosten: door de groei van het personeelsbestand zijn de medische kosten van de ambtenaren ook toegenomen;
- De kosten met betrekking tot de medische zorg van arrestanten.
- En de achterstallige rekeningen van de diverse specialisten en de politie doktoren zijn meegerekend

TITEL II Programma's**Tabel 78 Bedragen x SRD1.000**

Hoofd Beleidsgebied: 1 Bestuur en Justitie								
Code		Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Programma: Infrastructurele Werken							
0105	Bouw, renovatie en inrichting van dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuis	0	100	500	500	1.500	2.000	2.000
	Subtotaal	0	100	500	500	1.500	2.000	2.000
	Programma: Institutionele versterking							
0239	Verbetering van Human capacity	0	100	3.175	800	850	900	1.000
	Subtotaal	0	100	3.175	800	850	900	1.000
	Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming							
0405	Aanpak openbare orde en verkeersveiligheid	0	450	100	800	850	900	1.000
	Subtotaal	0	450	100	800	850	900	1.000
	Programma: Interne en Externe Veiligheid							
0408	Aanpak zware criminaliteit	0	800	1.500	700	700	750	800
	Subtotaal	0	800	1.500	700	700	750	800
	Totaal	0	1.450	5.275	2.800	3.900	4.550	4.800

Verdeelsleutel van de bedragen voor 2019 ten behoeve van Dienstonderdeel KPS:

Tabel 79

Bedragen x SRD1.000

Hoofdproject	Deelproject	Raming Reguliere begroting 2019	Raming Donor 2019
Programma: Infrastructurele Werken			
0105 - Bouw, renovatie, inrichting dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuizen	- Voorzetting renovatie diverse politiestations, dienstwoningen en cellenhuizen	500	
Programma: Institutionele versterking			
0239 - Verbetering van human capacity	- opleiding nieuwe lichting IPBSc; - specialistischeopleiding; - lichting reservepolitie; - loopbaanontwikkeling - aankoopmotorfietsen	100	3.075
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming			
0405 - Aanpak openbare orde en verkeersveiligheid	- bijscholing / training van politieambtenaren in het domein van verkeer (onderzoeken van aanrijdingen); - aankoop van software voor de afdeling rijbewijzen; - uitbreiding nummerplaten herkenning; - ontwikkelen van een methode voor het structureel terugkoppelen met aangevers en of slachtoffers	100	
Programma: interne- en externe Veiligheid			
0408 - Aanpak zware criminaliteit	- Uitbreiding vingersporen bestand bij vreemdelingendienst; - Versterking grensposten; - Versterking TIP unit;	1.500	
Totaal		2.200	3.075

Infrastructurele werken**0105 Bouw, renovatie, inrichting dienstwoningen en politiebureaus en cellenhuizen**

Heel wat bouwprojecten zijn in het afgelopen 3 jaren niet doorgegaan. In het dienstjaar 2019 wordt gestreefd om de na volgende projecten af te bouwen, renoveren, restaureren en/ of in te richten. Het gaat om diverse politieposten zoals: Centrale meldkamer (CMK Plus), Controlepost te Witagron, Stoelmanseiland, Benzdorp, FO gebouw en andere renovaties van politiebureau.

Institutionele versterking**0239 Verbetering humancapacity**

Door de slechte financiële ontwikkeling in het land is het KPS niet gelukt om de afgelopen 10 jaren een kader opleiding en een voortgezette opleiding te draaien, dit heeft als gevolg dat eind 2018 het korps te kampen heeft met 800 plus eerste klassers. In het kader daarvan wil de organisatie ernaar toe streven dat de bovengenoemde opleidingen worden gedraaid, waardoor er een door groei kan worden ontwikkeld.

Gelet op de verschillende technologische ontwikkelingen in de wereld is het noodzakelijk dat KPS investeert in diverse specialistische opleidingen z.a:

- Fotrainingen;
- Bikers;
- Mobieleleenheid;
- Digitalerecherche;
- Rechercheopleiding
- Aankoop motorfietsen uit de donormiddelen van Carribean Develoment Bank

Ook door de vergrijzing en de grote uitstroom binnen de organisatie is het KPS van mening op te investeren in nog een horizontale Bachelor politiekunde opleiding.

Vanuit het project Support Effectiveness Criminal Justice System in the Caribbean wordt het project The advance police training voor jaar 1 uitgevoerd voor een bedrag van ú 75.000 uitgevoerd. Dit is een programma is een donatie van de Europese Unie.

Rechtshandhaving en rechtsbescherming

0405 Aanpak openbare orde en veiligheid

In verband met de openbare orde en verkeershandhaving worden er verschillende activiteiten uitgevoerd in zowel het binnenland als het kustgebied te weten:

1. Er wordt gewerkt aan de verbetering van de basispolitiezorg d.m.v:
 - a. het verhogen van het veiligheidsgevoel van en/ of onder de burgers door de introductie van informatie gestuurde politiezorg;
 - b. door hot spots in kaart te brengen;
 - c. door verbeterde samenwerking met de verschillende ketenpartners.
2. Het structureel verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in de woongebieden door betere surveillanceplannen uit te voeren die afgestemd zijn op de problematiek van de betreffende gebieden.
3. Het verbeteren van de politiezorg in het binnenland d.m.v:
 - a. Een geografische dekking te creëren die representatief in verhouding staat tot de behoefte van de desbetreffende gebied(en);
 - b. een gezamenlijke patrouille met onder andere het Nationaal Leger.
4. Structureel verbeteren van de verkeersveiligheid (verkeersdoden, verkeersongevallen en letselgevallen) door:
 - a. opzetten van een politie -rijschool;
 - b. ontwikkelen van een protocol voor het afwikkelen van diverse schades;
 - c. voorlichting en surveillances.

Interne en externe Veiligheid

0408 Aanpak zware criminaliteit

Voor het opsporen en terugdringen van criminaliteit op trans- en grensoverschrijdend niveau is het noodzakelijk dat er gewerkt wordt op de volgende gebieden:

1. Verminderen van zeepiraterij;
2. Indammen van illegal vreemdelingen;
3. Aanpakken van jeugdcriminaliteit;
4. Het ontmantelen van criminele organisaties;
5. Aanpak mensenhandel en mensensmokkel;
6. Aanpak drugscriminaliteit;

Tabel 80 Verwachte programma resultaten ten behoeve van KPS:

Hoofd Beleidsgebied: Bestuur en Justitie			
Programma	Doel programma	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleids- resultaten per eind 2019
Programma: Infrastructurale Werken			
Bouw, renovatie, inrichting dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuizen	Verbetering huisvesting en politie bureaus.	Voortzetting renovatie diverse dienstwoningen, politiebureaus en cellenhuizen	De diverse politiestations in de diverse gebieden operationaliseren voor een betere dienstverlening naar de gemeenschap toe
Programma: Rechtshandhaving en Rechtsbescherming			
Openbare orde en verkeersveiligheid	Het structureel verbeteren van de basispolitiezorg, veiligheid en leef- baarheid in de woongebieden, politiezorg in het binnenland en de verkeersveiligheid.	Snelle doorstroming van verkeer, waardoor er minder aanrijdingen zijn met materiële en persoonlijke schade.	Afname aanrijdingen met materiële en persoonlijke schade.
Programma: Interne en externe veiligheid			
Aanpak zware criminaliteit	Het indammen van internationale en nationale criminaliteit.	- Grotere pakkansen - hogere oplossingspercentage - veiligheidsgevoel - vergroten.	-Daling van drugsmokkel en productie met 35% - Veiligheidsgevoel binnen de samenleving vergroot, de pakkansen zijn reeds verhoogd.

Tabel 81**Titel III: Middelenbegroting****Bedragen x SRD1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoede- lijkbeloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53202	Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten	1.493	2.500	4.919	4.925	4.930	4.933	4.933
53210	Leges Rijbewijzen	2.020	3.000	3.469	3.475	3.480	3.485	3.485
53409	Vernieuwing, verstrekken en dupliceren rijbewijzen	1.829	2.300	2.300	2.520	2.825	3.000	3.000
53414	Opbrengst Keuring voertuigen	5.572	5.600	5.815	5.920	6.125	6.125	6.500
53602	Diverse boetes en transacties	3.639	5.000	5.610	5.815	5.920	6.125	6.125
	Donor							
13220	Europese Unie donatie	0	0	675	0	0	0	0
13220	Caribbean Development Bank			2.400				
	Totaal Donorontvangsten	0	0	3.075	0	0	0	0
Totaal Niet Belasting Ontvangsten		14.553	18.400	25.188	22.655	23.280	23.668	24.043

Toelichting op middelen begroting ten behoeve van KPS:

Hierin is het middel opbrengst verkoop smokkelwaar verwerkt.

53112 *Opbrengst van vuurwapenvergunningen en jachtakten (SRD 4.919.000)*

53117 *Leges en rijbewijzen (SRD 3.469.000)*

53139 *Vernieuwing rijbewijzen (SRD 2.300.000)*

53144 *Keuring voertuigen (SRD 5.815.000)*

53203 *Diverse boetes en transacties (SRD 5.610.000)* Hierin zijn de volgende middelen verwerkt:

- transactieboete
- verkeersovertredingen(rijwet).

13220 Europese donatie (ú 75.000)

13220 Caribbean Development Bank donatie (US 300.000)

HET KORPS BRANDWEER SURINAME**TITEL 1: Operationele uitgaven****Tabel 82****Lopende uitgaven****Bedragen x SRD1.000**

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	44.163	52.699	66.500	67.800	69.100	70.400	71.700
611	Sociale Premies	4.845	5.013	6.600	6.750	6.900	7.050	7.200
612	Gebruik van goederen en diensten	2.300	4.500	2.000	8.000	10.000	11.000	12.000
Totaal Lopende uitgaven		51.308	62.212	75.100	82.550	86.000	88.450	90.900

Lopende uitgaven ten behoeve van het Korps Brandweer Suriname:**Tabel 83****Lonen en Salarissen**

Code	Omschrijving	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	45.305.000
61002	Vakantietoelage	5.000.000
61003	Overwerk	8.000.000
61004	Bonussen en Gratificaties	400.000
61006	Vacatiegelden	40.000
61012	Detachering toelagen	250.000
61013	Functionele toelagen	50.000
61014	Persoonlijke toelagen	6.000.000
61015	Lesuren vergoeding	350.000
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	600.000
61017	Waarnemingstoelage	50.000
61018	Inconveniënten	100.000
61020	Telefoonvergoeding	50.000
61021	Representatievergoeding	75.000
61022	Huishuurvergoeding	200.000
61023	Vervoersvergoeding	30.000
	Totaal Lonen en Salarissen	66.500.000

Toelichting Lonen en Salarissen:

Het brandweerkorps heeft een huidig (2018) personeelsbestand van 868 personeelsleden, waarvan 808 brandweerambtenaren en 60 burgerpersoneel.

Tot het burgerpersoneel worden gerekend:

- administratieve krachten op de diverse afdelingen;
- ambtenaren bij de Technische Dienst;
- onderhoudskrachten van brandweergebouwen enterreinen.

Het KBS heeft een tekort aan uitrukpersoneel. Voornamelijk voor de posten Apoera, Brownsweg, Albina, Moengo, Groot Henar, Wageningen en Friendship. Ook is het voornemen ter verbetering van de opkomsttijd te Santo Boma (Brandweer Opleidingscentrum) een hulppost en te Gemaalweg (Nickerie) een oefen/instructiecentrum te bewerkstelligen. In verband hiermee zal in het jaar 2019, 100 Adspirant-brandwachten door het KBS worden opgeleid tot Brandwacht. De verwachte salarisverhoging van 25% is hierin ook opgenomen.

Tabel 84 **Personeelsbestand**

BRANDWEER			BURGER	
RANG	Fgr	AANTAL	Functiegroep	AANTAL
Hoofdcommandeur (OD 2 ^e ged.)		1	Functie groep 11	0
Adjunct-Hoofdcommandeur (OD1e ged.)		4	Functie groep 10	1
Commandeur (11A)		15	Functie groep 9	0
Hoofdbrandmeester 1e klasse (10A)		63	Functie groep 8	7
Hoofdbrandmeester (9A)		39	Functie groep 7	6
Adjunct-Hoofdbrandmeester (8C)		36	Functie groep 6	2
Brandmeester 1e klasse (8B)		16	Functie groep 5	4
Brandmeester (7C)		67	Functie groep 4	16
Onderbrandmeester (7B)		124	Functie groep 3	24
Hoofdbrandwacht (6C)		4	Functie groep 2	0
Brandwacht 1e klasse (6B)		282	Functie groep 1	0
Brandwacht 2e klasse (6A)		150		
Brandwacht (6A)		0		
Adspirant-Brandwacht		100		
Hulpbrandwacht 1e klasse (5C)		7		
Totaal aantal personeelsleden		908		60

Leeftijdsopbouw

Uit gegevens van de afdeling Personeelszaken blijkt het volgende met betrekking tot de leeftijd van het KBS personeel (2019).

Tabel 85 **Leeftijdsopbouw**

Leeftijdsklasse	Brandweer	Burger
18 i 24	170	0
25 i 29	132	0
30 i 34	200	6
35 i 39	100	5
40 i 44	82	12
45 i 49	71	14
50 i 54	74	14
55 i 59	65	9
60 i 64	14	0
Totaal	908	60

Tabel 86 **Gemiddelde Loonsommen (excl.Toelagen)**

Categorie:	Aantal:	Gemidd. Loon p/m:
Hoofdcommandeur	1	7.825
Adjunct-Hoofdcommandeur	4	6.825
Commandeur	15	4.257
Hoofdbrandmeester 1 ^e klasse	63	3.221
Hoofdbrandmeester	39	2.764
Adjunct hoofdbrandmeester	36	2.546
Brandmeester 1 ^e klasse	16	2.369
Brandmeester	67	2.170
Onderbrandmeester	124	2.170
Hoofdbrandwacht	4	1.842
Brandwacht 1 ^e klasse	282	1.691

Brandwacht 2 ^e klasse	150	1.639
Brandwacht	0	0
Adspirant-Brandwacht	100	967
Hulpbrandwacht 1 ^e klasse	7	1.667
Totaal brandweerambtenaren	908	
Functie groep 11	0	-----
Functie groep 10	1	4.095
Functie groep 9		-----
Functie groep 8	7	2.538
Functie groep 7	6	2.011
Functie groep 6	2	1.720
Functie groep 5	4	1.569
Functie groep 4	16	1.256
Functie groep 3	24	1.115
Totaal burgerpersoneel	60	
Totaal personeel	968	

Tabel 87 Personeelsverloop bij het KBS(2017-2019)

Jaar	Instroom	Uitstroom			
		Pensioen	Ontslag	Overige	Totaal
2017	0	14	6	3	23
2018	100	14	7	2	23
2019	100	12	0	0	112

De uitstroom bestaat uit brandweerpersoneel dat op eigen verzoek, wegens overplaatsing, wegens het plegen van een strafrechtelijk feit, onwettige afwezigheid, overlijden, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd of vanwege het beëindigen van de arbeidsovereenkomst niet meer werkzaam is binnen de organisatie.

Ziektebeeld

In de onderstaande tabel wordt het ziektebeeld met betrekking tot het aantal ziekteverlofdagen van 2015 tot en met 2017 weergegeven. Er zal getracht worden dit aantal te laten verminderen door:

- het bevorderen van een gezonde leefwijze middels verplicht gestelde sportbeoefening, functie en gezondheid gerelateerde oefeningen;
- gezondheidsvoorlichting;
- het creëren van een goed werkklimaat.

Tabel 88 Ziektebeeld KBS:

Jaar	Gemiddelde ziekteverlofdag in %
2015	2.9
2016	3.1
2017	3.6

Tabel 89 Sociale Premies

61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	2.500.000
61102	Werkgeverslasten Staatsziekenfonds	4.100.000
	Totaal sociale premies	6.600.000

Toelichting Sociale Premies:

Deze zijn premies waarbij de overheid gedeeltelijk of geheel inkomt voor het personeel.

Tabel 90 Gebruik van goederen en diensten

Code	Omschrijving	Bedrag
61201	Kosten van opleiding Binnenland (incl.seminars en workshops) excl. Reis en Verblijf	250.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	300.000
61220	Onderhoud Kantoormiddelen	200.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	300.000
61249	Werkkleding incl schoeisel e.a.	300.000
61251	Voeding	300.000
61263	Overige algemene kosten	100.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	250.000
	Totaal 612	2.000.000

Toelichting Gebruik van goederen en diensten t.b.v. Korps Brandweer Suriname:

Deze kostensoort heeft betrekking op reis- verblijfkosten binnen, buitenland i.v.m. inhuren van deskundigen, implementatie van jaarprogramma betrekking hebbende op samenwerkingsverbanden met Brandweerorganisaties buiten Suriname.

Buitenlandse dienstreizen in verband met deelname aan o.a. buitenlandse conferenties, uitwisselingsprogramma's, trainingen en opleidingen inclusief verzekeringskosten en reiskosten.

Ook de docentenvergoeding m.b.t. de uitvoering van de Brandweer Elementaire Opleiding, Onderofficiersopleiding en eventueel een officiersopleiding zullen hieruit gefinancierd worden.

Hierin zijn ook opgenomen de vaste lasten m.b.t. onderhoud van het wagenpark logistieke en uitruk- voertuigen, voeding, de aankopen van brandstof en auto-onderdelen en de nutsvoorzieningen. Verder zullen de materialen/materieel t.b.v. incidentbestrijding structureel onderhouden en gekeurd worden.

De exploitatiekosten zijn een gevolg van:

- het operationeel stellen van een aantal nieuwe brandweerposten waardoor de kosten van de kantoormiddelen ook zijn toegenomen (aanschaf van papier, inkt, pennen etc.);
- de groei van het personeelsbestand. Hierdoor zijn de medische kosten van de ambtenaren ook toegenomen;
- de trainingen voor brandweer- en burgerpersoneel ter versterking van de huidige capaciteit;
- de diverse specialistische opleidingen;
- het bevorderen van de zelfredzaamheid bij de samenleving middels voorlichtingsactiviteiten.

Het brandstofverbruik zal vanwege aanschaf van meer dienstvoertuigen, de uitvoering van het project Community Safety (Meer rood op straat), inzet van een brandweervaartuig en aanschaf van onderdelen m.b.t. onderhoud van logistieke voertuigen (thans in eigen beheer) toenemen.

Onderhoud, renovaties, aanpassingen, inrichting en verbetering van voorzieningen ten behoeve van gebouwen en terreinen zullen uitgevoerd worden.

Sedert 2016 is er bij KBS een achterstand m.b.t. onderscheidingen (ambtsjubilea etc.). Het ligt in de bedoeling deze in 2019 in te lopen.

TITEL II: Programma's**Tabel 91****Programma's****Bedragen x SRD1.000**

Code	Programma	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Programma: Infrastructurele werken							
0106	Bouw renovatie en inrichting KBS	0	100	100	500	500	1.000	1.000
	Subtotaal	0	100	100	500	500	1.000	1.000
	Programma: Interne en externe veiligheid							
0744	Versterking brandweezorg	2.472	1.904	2.000	2.000	3.000	4.000	4.000
	Subtotaal	2.472	1.904	2.000	2.000	3.000	4.000	4.000
Totaal		2.472	2.004	2.100	2.500	3.500	5.000	5.000

Toelichting op programma's t.b.v. Korps Brandweer Suriname:**0106 Bouw renovatie en inrichting KBS:**

Het beleid gericht op verbetering van de infrastructuur in Suriname zal gecontinueerd worden.

De kazerne te Moengo zal operationeel gesteld worden. De voortzetting van de renovatie werkzaamheden van de gebouwen te Waterloo Nickerie zullen plaats vinden. Deze zal als een hulppost dienen. In het kader van een tekort aan dienstwoningen voor het personeel in de diverse districten zal een aanvang worden gemaakt met het bouwen van een doorgangshuis te Albina, Coronie en te Lelydorp. De brandweerposten Wageningen, Tamanredjo en Albina, de hulpposten Groot Henar, Brownsweg en Apoera zijn niet voorzien van een deugdelijke garage. Dit zal in 2018 tot het verleden gaan behoren.

Het streven is dat het kleedgebouw en de leslokalen te Santo Boma (opleidingscentrum KBS) bouwtechnisch zijn opgeleverd, geschilderd, ingericht en in gebruik genomen.

De bouwwerkzaamheden van het zwembad zullen voortgezet worden. Tevens zal de bouwtekening van het hoofdkantoorgebouw Verl. Gemenelandsweg worden voorbereid. De bestaande huisvesting zal gerenoveerd worden. Ook de huidige alarmcentrale zal een renovatiebeurt ondergaan.

Post Toekomstweg en het terrein te Flora zullen omrasterd worden en er zal een aanvang worden gemaakt met de bouwwerkzaamheden van post Flora. De bouwwerkzaamheden van de Brandweerkazerne te Moengo zullen worden gecontinueerd. Eventueel zal deze kazerne operationeel worden gesteld. De voorbereiding en eventueel aanvang van de bouw van een telefooncentrale annex brandweerkantoor zal plaatsvinden.

0744 Versterking brandweezorg:

Het beleid van het Korps Brandweer Suriname zal zich de komende jaren voornamelijk richten op de pro-actieve, de preventieve en de preparatieve brandweezorg. Zowel op het gebied van pro-actie, preventie als preparatie zal de brandweer in diverse overlegorganen participeren met het doel om processen te helpen bewaken o.a. de opkomsttijden, permanente verkeersmaatregelen etc.

De Technische Brandveiligheidsvoorschriften van Suriname, welke betrekking hebben op brandveilig bouwen en brandveilig gebruiken zullen verder ontwikkeld worden.

Ter bevordering van de burgerparticipatie en zelfredzaamheid bij de samenleving met betrekking tot brandveiligheid, zal het landelijke community safety programma voortgezet worden.

De activiteiten die hieruit zullen voortvloeien zijn:

- Meer Rood op Straat met als sub activiteiten huisbezoekjes, scholenbezoek, droge tijd actieperiode etc.
- Vuurwerkactieperiode.

De jeugd zal geïnteresseerd worden in het brandweerwerk om zodoende te geraken tot een kweekvijver van jeugdigen. Dit moet in de toekomst geleidelijk aan resulteren in Jeugdbrandweer Suriname. De vrijwillige brandweer wordt geïntroduceerd.

Het aspect brandveiligheid zal in een veel breder kader bekeken worden. Hetgeen impliceert, dat deze ook in het schoolonderwijscurriculum op diverse schoolniveaus opgenomen zal worden.

Hiervoor zullen ook verschillende brandpreventieprogramma's ontwikkeld worden.

Ter verbetering van de bluswatervoorziening zullen conform de classificatie van de risico gebieden de capaciteit en bereikbaarheid van diverse bluswaterwinplaatsen voorwaarden ontwikkeld en aangelegd worden. Verder zal het reguliere onderhoud van de bluswaterwinplaatsen landelijk geschieden.

In het kader van de preparatieve brandweezorg wordt er o.m.

- een risico-inventarisatie en een risicoanalyse van diverse verzorgingsgebieden uitgevoerd worden;
- aanvalsplannen, bevelvoerderskaarten/bereikbaarheidskaarten ontwikkeld.

Ter garanderen van de persoonlijke veiligheid van de brandweeramptenaren bij repressief optreden en i.v.m. de uitbreiding van beroepspersoneel t.b.v. nieuwe kazernes zullen uniformstoffen met bijbehorende attributen en Persoonlijke Standaard Uitrusting (bluskleiding, brandweerhelmen, blushandschoenen, uitruklaarzen en aanvullende beschermingsmiddelen) aangeschaft worden. Conform internationale standaarden zullen persoonlijke adembeschermende middelen worden afgeschreven en vervangen. Met betrekking tot effectief en efficiënt repressief optreden zullen materialen t.b.v. brandbestrijding en hulpverlening aangeschaft worden.

Vanwege afschrijvingen van voertuigen zal het wagenpark in 2019 verder worden versterkt.

Het voornemen is om uitrukvoertuigen zoals blusvoertuigen, watertankwagens, hulpverleningsvoertuigen en een kraan-/takelwagen met inventaris aan te schaffen.

Met het oog op ongevallen te water zullen ook aangepaste vaartuigen aangeschaft worden. Aanschaf van onderdelen en middelen ten behoeve van onderhoud materieel, materiaal en persoonlijke standaard uitrusting zullen plaatsvinden. Ook zullen de huidige onderhoudsovereenkomsten m.b.t. de uitrukvoertuigen met diverse bedrijven worden verlengd.

De infrastructurele voorzieningen met betrekking tot de radioverbinding landelijk moet verder aangepakt worden. Radioverbindingapparatuur en communicatiemiddelen zullen aangeschaft worden. Het project automatisering is in proces en in verband hiermee zullen computerprogramma's op maat worden aangekocht.

Samenwerking met andere overheidsinstanties/stakeholders is van eminent belang en zal in 2019 geëvalueerd worden voortgezet worden.

Op de plaats van incidentbestrijding zijn naast de brandweer ook andere externe hulpverlenende actoren aanwezig met wie wij samenwerken zoals de Politie, de Spoed Eisende Hulp, de Regionale Gezondheidsdienst en het Nationaal Leger alsook de nutsbedrijven, Energie Bedrijven Suriname en de Surinaamse Waterleiding Maatschappij. Hierbij is er sprake van een multidisciplinaire aanpak. Ter bevordering van de teambuilding zullen informatieve bijeenkomsten worden georganiseerd. Er zal beleid geformuleerd worden betreffende aanpak van incidentenbestrijding te water. Hiertoe zullen werkafspraken gemaakt worden met de Maritieme Autoriteit Suriname, de Kustwacht en overige relevante actoren.

Er worden voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een wasserij adembeschermingsunit in het district Nickerie.

Verdeelsleutel van de bedragen voor 2018 ten behoeve van Dienstonderdeel KBS:

Tabel 9 Bedragen x SRD1.000

Hoofdproject	Deelproject	Reguliere begroting
Programma: Infrastructurele Werken		
0106 - Verbetering Infrastructuur KBS	Voortzetting renovatie diverse brandweerposten	100
Programma: interne- en externe Veiligheid		
0744 i Versterking Brandweezorg	Voortzetting safety programma's	2.000
Totaal		2.100

Tabel 93

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

Programma	Doel programma	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Infrastructurele Werken			
Verbetering Infrastructuur KBS	é é .	Voortzetting renovatie gebouwen te Waterloo. Renovatiewerkzaamheden Alarmcentrale. Afbouw leslokalen en kleedgebouw en voort-zetting van de bouwwerkzaamheden voor het zwembad. Renovatiewerkzaamheden bestaande huisvesting in uitvoering. Omrastering Toekomstweg afgerond. Bestektekening nieuw hoofdkantoorgebouw annex Alarmcentrale Verl. Gemenelandsweg is af. Aanvang bouw doorgangshuizen Albina, Coronie en Lelydorp. Voortzetting bouwwerkzaamheden Brandweerkazerne te Moengo en eventueel operationeel stellen. Bouw garage Wageningen, Groot Henar, Brownsweg, Tamanredjo, Apoera en Albina. Terrein Flora is omrasterd en Voorbereidingen Bouw Kazerne Flora. Bouw telefooncentrale annex brandweerwinkel.	Aanvang bouw doorgangshuizen Albina, Coronie en Lelydorp. Bouw- en schilderwerkzaamheden brandweerkazerne en dienstwoningen te Moengo afgerond en eventueel operationeel gesteld. Voortzetting renovatie gebouwen te Waterloo. Renovatiewerkzaamheden Alarmcentrale. Afgebouwd leslokalen en kleedgebouwen voortzetting van de bouwwerkzaamheden voor hetzwembad. Renovatiewerkzaamheden bestaande huisvesting in uitvoering. Terreinomrastering Toekomstweg afgerond. Bestektekening nieuw hoofdkantoorgebouw annex Alarmcentrale Verl. Gemenelandsweg is voorbereid. Bouw garage Wageningen en Groot Henar afgerond. Terrein Flora en Toekomstweg is omrasterd Terrein deels Opleidingscentrum teSanto Boma isomrasterd. Voorbereidingen Bouw Kazerne Flora. Bouw telefooncentrale annex brandweerwinkel is aangevangen.
Programma: Interne en externe veiligheid			
Versterking brandweer zorg		Ontwikkeling Technische Brandveiligheidsvoorschriften Suriname gefinaliseerd en eventueel opgestuurd voor goedkeuring.	1e draft Technische Brandveiligheidsvoorschriften Suriname ontwikkeld.

		Voortgezet landelijke community safety (meer rood op straat, droge tijd en vuurwerkperiode etc.). Implementatie fysieke invulling brandweer in de diverse verzorgingsgebieden o.a. het bevorderen van zelfredzaamheid bij de dorpswoongemeenschappen. Regulier onderhoud bluswaterwinplaatsen landelijk uitgevoerd. Aanleggen, capaciteit en bereikbaarheid diverse bluswatervoorzieningen vindt conform geformuleerd beleid plaats. Internationale samenwerking: Voortzetting samenwerking met relevante actoren conform samengestelde jaarprogramma. Voortzetting samenwerking met andere overheidsinstanties/stakeholders: relevante actoren conform samengestelde jaarprogramma. Risico-inventarisatie van de diverse verzorgingsgebieden en risicoanalyse ten behoeve van de brandweezorg voortgezet en opgemaakt. Bevelvoerderskaarten en aanvalsplannen ontwikkeld. Vorbereidingen treffen m.b.t. het verder professionaliseren en formaliseren van rampenbeheersings-structuren. Benodigde kleding, uitrusting en attributen aangeschaft.	Voortgezet landelijke community safety (meer rood op straat, droge tijd en vuurwerkperiode etc.). Voortgezet implementatie fysieke invulling brandweer in de diverse verzorgingsgebieden o.a. het bevorderen van zelfredzaamheid bij de dorpswoongemeenschappen. Regulier onderhoud bluswaterwinplaatsen landelijk uitgevoerd. Aanleggen, capaciteit en bereikbaarheid diverse bluswatervoorzieningen vindt conform geformuleerd beleid plaats. Internationale samenwerking met buitenlandse brandweerorganisaties voortgezet conform samengesteld jaarprogramma. Voortzetting samenwerking met andere overheidsinstanties/stakeholders. Risico-inventarisatie van de diverse verzorgingsgebieden en risicoanalyse ten behoeve van de brandweezorg voortgezet en opgemaakt. Bevelvoerderskaarten en aanvalsplannen ontwikkeld. Voortgezet aanschaf kleding, uitrusting en attributen. Voortgezet aanschaffing materialen ten behoeve van brandbestrijding en hulpverlening. Voortgezet aanschaffing van logistieke- en uitrukvoertuigen conform meerjaren vervangings- en uitbreidingsplan voor logistieke- en uitrukvoertuigen (blus- en redvoertuigen, watertankwagens). Implementatie en verlenging onderhoudsovereenkomst 2018 m.b.t. voertuigtechnisch onderhoud uitrukvoertuigen met deskundig bedrijf. Aangeschaft auto-onderdelen i.v.m. brandweertechisch onderhoud door KBS.

		Aangeschafte materialen ten behoeve van brandbestrijding en hulpverlening. Aangeschaft logistieke- en uitrukvoertuigen conform meerjaren vervangings- en uitbreidingsplan voor logistieke- en uitrukvoertuigen (blus- en redvoertuigen, watertankwagens). Voortzetting aanpassing/uitbreiding radio- communicatie apparatuur en systeem i.v.m. introductie nieuwe posten en voertuigen. Regulier onderhoud materiaal en materieel: onderhoudscontracten getekend met verschillende bedrijven m.b.t. onderhoud uitrukvoertuigen . Onderhoud logistieke voertuigen is door KBS uitgevoerd. Vorbereiding m.b.t. tot het opzetten van een wasserij en tekenen van een onderhoudscontract. Vorbereiding opzetten van een adem-beschermingsunit.	Aangeschaft radiocommunicatieapparatuur. Aangeschaft communicatiemiddelen o.a. laptops, desktops, beamers etc. Vorbereiding introductie Jeugd Brandweer. Het KBS heeft geparticipeerd in overlegorganen betrekking hebbende op de gebieden pro-actie, preventie en preparatie ter verbetering van de brandweezorg.

DE BEVEILIGINGS- EN BIJSTANDSDIENST SURINAME

TITEL1: Operationele Uitgaven

Tabel 94 Lopende Uitgaven Bedragen x SRD1000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	11.700	17.000	24.000	24.400	24.800	25.200	25.600
611	Sociale Premies	1.100	1.300	2.400	2.440	2.480	2.520	2.560
612	Gebruik van goederen en diensten	232	600	600	2.200	2.400	2.600	2.800
	Totaal	13.032	18.900	27.000	29.040	29.680	30.320	30.960

Toelichting op Operationele uitgaven van de BBS Tabel95 Lopende uitgave

Code	Omschrijving	Bedrag
610	Lonen en Salarissen	
61001	Ambtelijk	22.502.000
61002	Vakantietoelage	1.080.000
61003	Overwerk	200.000
61004	Bonussen en gratificatie	40.000
61006	Vacatie gelden	13.000
61012	Detachering toelagen	13.000
61013	Functionele toelagen	13.000
61014	Persoonlijke toelagen	25.000
61016	Gezinstoelagen en kinderbijslag	3.000
61017	Waarneming toelagen	6.000
61018	Inconveniënten	105.000
	Subtotaal	24.000.000

Toelichting Lonen en Salarissen

De Beveiliging- en Bijstandsdienst Suriname bestaat heden uit 264 personeelsleden, waarvan 248 beveiligingsambtenaren en 16 burger personeelsleden. Tot het burger personeel worden gerekend de administratieve krachten, stafmedewerkers en het wnd. diensthoofd. De BBS kampt met een structureel personeelstekort, vanwege onderbezetting. De elementaire opleiding voor de lichte van 2018 is afgerond. De verwachte salarisverhoging van 25% is hierin ook opgenomen.

Tabel 96 611 Sociale premies

Code	Omschrijving	Bedrag
61101	Werkgeverslasten pensioenfonds	1.000.000
61102	Werkgeverslasten ziekenfonds	1.400.000
	Totaal 611	2.400.000

Toelichten Sociale Premies

Tot de Sociale Premies behoren de kosten met betrekking tot de pensioenvergoedingen en ziekenfonds.

Tabel 97 Personeelsbestand

Rangen/beveiligingsambtenaren	Aantal	Burgerpersoneel	Aantal
Beveiliging inspecteur 1 ^e kl.	0	Wnd. Diensthoofd	1
Beveiliging inspecteur 2 ^e kl.	0	O.D.A.B.	1
Hfd. beveiliging ambt. 1 ^e kl.	36	Secretaresse	2
Hfd. Beveiliging ambt. 2 ^e kl.	8	Hfd. Staf med.	2
Hfd. Beveiliging ambt. 3 ^e kl.	1	Med pz	3
Beveiliging ambt. 1 ^e kl.	2	Adm med	2
Beveiliging ambt. 2 ^e kl.	112	Coördinator pz	1
Beveiliging ambt. 3 ^e kl.	13	medewerker personeelszorg	1
Beveiliging ambt. 4 ^e kl.	76	Interieur verzorger	2
Totaal	248		16

Tabel 98 Personeelsverloop

Jaar	Instroom	Uitstroom		
		Pensioen	Ontslag	Overplaatsing
2013	95 rekruten	4	2	
2014		3	5	
2015		8	1	1
2016		1	2	1
2017	± 150 rekruten	1	3	1
2018		3		

Tabel 99 Leeftijdsopbouw

Leeftijd	Beveiligingsambtenaar	Burgerpersoneel
18 t/m 25	2	
26 t/m 30	59	
31 t/m 35	87	1
36 t/m 40	26	3
41 t/m 45	22	3
46 t/m 50	16	3
51 t/m 55	21	1
56 t/m 60	15	5
totaal	248	16

Tabel 100 Het gemiddelde aantal ziekteverlofdagen over de periode januari 2013 t/m mei 2017

Jaar	Gemiddelde ziekte verlofdagen
2013	10
2014	12
2015	11
2016	4
2017	5

Tabel 101 Gemiddeldeloonsommen

Categorie: beveiligingsambtenaren	Per maand	Per jaar
Diensthofd	4.402	52.824
Onderhoofd	3.142	40.846
Bev. inspecteur 1 ^e kl.	2.682	34.866
Bev. inspecteur 2 ^e kl.	2.522	32.786
Hfd. bev. ambt. 1 ^e kl.	1.975	23.700
Hfd. bev. ambt. 2 ^e kl.	1.780	21.360
Hfd. bev. ambt. 3 ^e kl.	1.652	19.824
Bev. ambt. 1 ^e kl.	1.484	17.808
Bev. ambt. 2 ^e kl.	1.425	17.849
Bev. ambt. 3 ^e kl.	1.269	15.228
Bev. ambt. 4 ^e kl.	1.196	14.352
Bev. ambt. 4 ^e kl.	1.113	13.356
Categorie: burgerpersoneel		
Coördinator PZ	4.679	56.148
Secretaresse	2.332	27.984
Adm.medw.juspol .	1.520	18.240
Adm.medw.juspol.	1.447	12.664
Adm.medw.juspol.	1.398	16.776
Interieur medw.	1.067	13.871
Wnd hfd cfz	2.836	36.868
Hfd. stafmedewerker	3.173	38.076
Hfd. stafmedewerker	3.142	37.704
Telefoniste	1.120	13.440
Maatschappelijk med.	3.081	36.972
Senior med. PZ	2.932	35.184

Tabel 102 612 Gebruik van Goederen en Diensten

Code	Omschrijving	Bedrag
61215	Kantoormiddelen	125.000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	125.000
61249	Kleding en bewassing	150.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	200.000
	Totaal 612	600.000

Toelichting Gebruik van goederen en diensten

De lopende kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op de noodzakelijke voorzieningen en vaste lasten ten behoeve van de dienst en de dienstverlening naar de diverse instanties, als mede het in stand houden van het geheel apparaat. Hierin zijn onder andere opgenomen: kantoorkosten, water, elektriciteit, onderhoud gebouwen en terreinen, bewaking wapenmagazijn, service en reparatie van dienstvoertuigen, brandstof, voeding, kleding en bewassing. Conform wettelijke bepalingen dient beveiligingspersoneel voorzien te worden van voorgeschreven uniformkleding met bijbehorende uitrusting. Met het oog op de nieuwe lichting is er al een aanbesteding gehouden, waardoor de dienst over voldoende kleding en attributen kan beschikken. Ook zal er voor de nieuwe lichting wapens en munitie aangeschaft moeten worden.

Afdeling 2. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Algemeen deel

Toelichting

Directoraat Algemene Zaken

Het Directoraat Algemene Zaken faciliteert de volgende Organen van de Staat Suriname namelijk: Het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, Het Kabinet van de Vice president van de Republiek Suriname, de Raad van Ministers (R.v.M.), de Staatsraad van Suriname, de Rekenkamer van Suriname, het Directoraat Nationale Veiligheid (D.N.V.), het Nationaal Informatie Instituut (N.I.I.), het Bureau Volks Contacten en Departementsleiding.

Bovengenoemde organen geven middels hun deelbegrotingen invulling aan de totale begroting van het Directoraat Algemene Zaken van welke het Ministerie van Binnenlandse Zaken de verantwoordelijkheid draagt. Op grond van het bovenstaande wordt als prioriteit gesteld het instand houden van het regulier functioneren en het te voeren beleid bij het Directoraat Algemene Zaken.

Het Directoraat Algemene Zaken dient als een centrum, waarbij het beleid, de reguliere uitgaven, de personele administratie en de begrotingstechnische zaken worden geadministreerd, uitgewerkt en bijgehouden voor de bovengenoemde Organen van de Staat. Bij de samenstelling van deze begroting zijn als uitgangspunten gehanteerd de reguliere uitgaven voor de Departementsleiding en de genoemde organen. Naast deze reguliere uitgaven wordt hierbij ook als uitgangspunt gehanteerd de programma's van de volgende organen van de Staat:

Programma's:

Omschrijving	Programma
Organen van de Staat:	
Kabinet van de President	Institutionele Versterking Kabinet President
	E- Government
	Milieubescherming en i rehabilitatie (N.I.M.O.S., Coördinatie Milieu)
Kabinet van de Vicepresident	Gebouwelijke aanpassing en inventaris regeringsgebouw
	Institutionele Versterking Kabinet Vicepresident
	Uitbreidings faciliteiten Kabinet Vicepresident
	Innovatie centrum
	Subsidie Stg. Planbureau Suriname (S.P.S)
Rekenkamer	Institutionele Versterking Rekenkamer
Directoraat Nationale Veiligheid	Institutionele Versterking Directoraat Nationale Veiligheid
	Bijzondere Aanschaffingen Directoraat Nationale Veiligheid
Nationaal Informatie Instituut	Institutionele Versterking Nationaal Informatie Instituut
Directoraat Algemene Zaken	Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken
	Welvaartsbevordering
	Vergroting bereikbaarheid Staatsmedia

Voor het Directoraat Algemene Zaken is het programma "Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken" opgenomen. In verband met de bezuinigingsmaatregelen in het dienstjaar 2018, is verbetering van het personeelsniveau minimaal opgang gekomen. Dit programma zal om eerder genoemde reden, dienen voor onder andere het opleiden van het personeel ter bevordering van een efficiënte en effectieve uitvoering van de werkzaamheden.

Het programma Welvaartsbevordering van het Directoraat Algemene Zaken betreft de integrale aanpak en het bieden van efficiënte en effectieve hulp aan lage inkomens gezinnen en de continuering van het optrekken van de armoedegrens.

Voor het Directoraat Algemene Zaken is tevens het programma "Vergroting Bereikbaarheid Staatsmedia" in de begroting opgenomen voor het aankopen van zendtijd bij de Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) en Stichting

Radio Omroep Suriname (S.R.S.) om inhoud te geven aan de bevordering van de communicatie met de bevolking.

Het Kabinet van de President geeft middels het programma "Institutionele Versterking Kabinet President" uitvoering aan het beleid van de President met betrekking tot de aankoop van kantoorpanden, het voorzien van de nodige kantoorinventaris, het uitvoeren van projecten met zowel interne als externe deskundigen.

Verder wordt doormiddel van subsidies aan het "Nationaal Instituut voor Milieuen Ontwikkeling in Suriname" (N.I.M.O.S.) en "Coördinatie Milieu" inhoud gegeven aan de "Milieubescherming en -Rehabilitatie" van ons land.

Voor het Directoraat Nationale Veiligheid zijn met betrekking tot de uitvoering van het beleid van de President met het oog op de veiligheid en inlichtingen, de volgende programma's in de begroting opgenomen: "Institutionele Versterking Directoraat Nationale Veiligheid" en "Bijzondere Aanschaffingen Directoraat Nationale Veiligheid".

Voor het Kabinet van de Vicepresident zijn de programma's "Gebouwelijke Aanpassingen en Inventaris Regerings Gebouw", "Institutionele Versterking Kabinet Vice-President" en "Subsidie Stichting Planbureau Suriname" opgenomen in de begroting om uitvoering te geven aan het beleid van de Vicepresident met betrekking tot bouwwerken aan het Kabinet van de Vicepresident, het voorzien van de nodige kantoorinventaris, het uitvoeren van doelprojecten met externe consultants, het moderniseren van het overheidsapparaat ter verbetering van de dienstverlening van de Overheid en de subsidie van de Stichting Planbureau Suriname.

In verband met de inhoud- en vormgeving aan de nieuwe opzet van de overheidscommunicatie, is voor het Nationaal Informatie Instituut het programma "Institutionele Versterking Nationaal Informatie Instituut" in de begroting opgenomen.

De Rekenkamer van Suriname maakt wederom gebruik van het programma "Institutionele Versterking Rekenkamer" en wil als onderdeel van het *Public Sector Reform Programma* dat nu wordt uitgevoerd door het Ministerie van Financiën, verder voortborduren op de reeds bereikte doelstellingen van de afgeronde institutionele versterkingsprojecten, welke zij sinds 2006 heeft mogen uitvoeren. Het doel is te komen tot versterking van de subsector "Beheer en Toezicht van de Staatsfinanciën".

Directoraat Binnenlandse Zaken

Algemeen deel

Het directoraat Binnenlandse Zaken stelt zich ten doel de toebedeelde taken uit te voeren aan de hand van criteria van efficiëntie en effectiviteit, evenals het continu nastreven van een hoogwaardige kwaliteit van de dienstverlening.

Dit directoraat is formeel belast met de volgende taken:

1. Het administratiefrechtelijke verkeer binnen de overheid;
2. De aangelegenheden betreffende de volksraadplegingen en de verkiezingen van leden voor de volksvertegenwoordigende lichamen;
3. Het overheidspersoneelsbeleid en de functionering van het overheidsapparaat;
4. De burger administratie en de bevolkingsboekhouding in geheel Suriname;
5. De afgifte van nationaliteitsbewijzen, legitimatie bewijzen en paspoorten;
6. De uitgifte van staatsbladen en het advertentieblad van de Republiek van Suriname;
7. De archivalia, het één en ander in overleg met het Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling;
8. Religieuze aangelegenheden;
9. Het ontwikkelen, coördineren, (doen) implementeren en uitdragen van een nationaal genderbeleid, met als resultaat een evenwichtige ontwikkeling c.q. gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Uit de bovengenoemde taken kunnen voor het directoraat de volgende beleidsgebieden worden gedestilleerd:

1. Overheidspersoneelsbeleid en het functioneren van het overheidsapparaat;
2. Administratiefrechtelijk verkeeroverheid;
3. Genderaangelegenheden;
4. Archiefwezen;
5. Burgeradministratie en bevolkingsboekhouding;
6. Religieuze aangelegenheden;
7. Volksraadpleging en verkiezingen.

Naast de hierboven genoemde beleidsgebieden valt sinds het dienstjaar 2012 ook de operationalisering van de Kustwacht Suriname (KWS) onder het directoraat Binnenlandse Zaken.

Aan de hand van zijn taken en de daaruit voortvloeiende beleidsgebieden zijn de onderstaande dienstonderdelen (en de daaraan gekoppelde beleidsmaatregelen) bij het directoraat Binnenlandse Zaken ingesteld.

No	Dienstonderdeel	Beleidprogramma's
1	Onderdirectoraat Overheidspersoneelsbeleid	Overheidspersoneelsbeleid
2	Onderdirectoraat Juridische Aangelegenheden	Management Regelgeving
3	Centraal Bureau voor Burgerzaken	CBB
4	Nationaal Archief Suriname (NAS)	Landarchiefdienst
5	Bureau Religieuze Aangelegenheden	Religieuze aangelegenheden
6	Bureau Gender Aangelegenheden	Gender aangelegenheden
7	Algemeen Secretariaat Verkiezingen	Pre- en postelektorale activiteiten
8	Kustwacht	Opzet Kustwacht Suriname
Naast de genoemde dienstonderdelen maken ook de volgende diensten deel uit van het directoraat Binnenlandse Zaken.		
9	Onderdirectoraat Algemeen Beheer	Renovatie en uitbreiding gebouwen hoofdkantoor ministerie
10	Communicatie Unit	Voorlichting
11	Automatisering	Informatietechnologie
12	Onderstanden	Bijdrage aan huishoudens van overheidswege (onderstanden)
Voorts faciliteert het directoraat vanwege zijn betrokkenheid bij de verkiezingen ook de instanties: het Onafhankelijk Kiesbureau en het Centraal Hoofdstembureau.		

In het algemeen deel van de begroting worden de beleidsaspecten van het ministerie belicht welke een hoge prioriteit genieten. Voor de apparaatskosten zijn de begrote bedragen aangegeven welke in de Memorie van Toelichting verder zijn uitgewerkt.

Uitdagingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor de beleidsperiode 2019

1. In het dienstjaar 2019 zal wederom de nadruk worden gelegd voor het transformeren van het Personeelsbeleid, waarbij er een strategisch Human Resource Management en Human Resource Development beleid zal worden uitgevoerd dat de hervormingen binnen het overheidsapparaat moet helpen realiseren. Binnen dit kader zal ten behoeve van de transformatie onder andere aandacht worden besteed aan capaciteitsversterking middels het verzorgen van functiegerichte - en HRM opleidingen voor overheidsfunctionarissen.
2. Ter bevordering van de Integriteit en Imago verbetering van de overheidsorganisatie zal de eedsaflegging voor landsdienaren, zoals vastgelegd in de Personeelswet worden voortgezet.
3. Ordening van de overheidspersoneelsadministratie zal worden gecontinueerd middels digitalisering en actualisering van de overheidspersoneelsbestanden.
4. Vanuit het Centraal Bureau voor Burgerzaken zal er bijzonder aandacht worden besteed voor optimaliseren en moderniseren van de dienstverlening naar de gemeenschap toe. Hiervoor zullen de kantoren van de verschillende Bureaus voor Burgerzaken worden gerenoveerd. Ook zal voorzetting plaatsvinden in de netwerkverbinding voor de uitwisseling van bevolkingsadministratieve data tussen de Bureaus voor Burgerzaken onderling en het hoofdkantoor.
5. Het ministerie zal zorgdragen voor de organisatie van de verkiezingen. Het ministerie zal erop moeten toezien dat de goede naam van Suriname op nationaal en internationaal vlak hoog wordt gehouden voor het organiseren van goede en transparante verkiezingen.
6. Professionalisering van archiefkader in Suriname zal gestructureerd worden middels het aanvangen van een bachelors opleiding Archivistiek en Records Management. De bestaande samenwerking met internationale beroepsorganisaties en buitenlandse erfgoedinstellingen in met name de zogenaamde herkomstlanden en in de regio zal worden geïntensiveerd. Ook de beschikbaarheid van de

archievencollectie ten behoeve van de nationale geschiedschrijving, de geschiedbeoefening en voor het publiek in het algemeen, zal worden vergroot door de archiefbronnen in versneld tempo nader te ontsluiten.

7. Er zullen vanuit het Bureau Genderbeleid Aangelegenheden (BGA) nationale en internationale partnerschappen worden aangegaan met internationale organisaties. Verder zal het genderbeleid worden geformuleerd in een meerjaren actie plan met de stakeholders. Institutionele versterking van het BGA, het opschonen van discriminatoire regelgeving het verzamelen van gender gespecificeerde data en het bewust maken van de samenleving over gender en gender gerelateerde onderwerpen zijn eveneens uitdagingen van het BGA.

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Algemeen deel

Het departement is voornemens om het Directoraat Human Resource Management (HRM) binnenkort operationeel te stellen. Vanaf de formele instelling van dit directoraat, ressorteren de personeelsbeleidsgerelateerde afdelingen van het ministerie, die voorheen onder de beleidspaplu waren van het directoraat Binnenlandse Zaken, nu onder de beleidsverantwoordelijkheid van het Directoraat HRM.

De doelstellingen van het Directoraat HRM zijn lange termijn richtlijnen die erop gericht zijn de visie van het Directoraat te verwezenlijken en zijn als volgt gedefinieerd: Als strategische partner, beleidsmatige inbreng van eigentijdse HRM uitgangspunten en instrumenten voor integrale toepassing op alle ministeries door HR functionarissen in relatie tot zowel het vigerende als het toekomstgerichte overheidsbeleid. Zulks door middel van het verbeteren, ontwikkelen, implementeren en monitoren van een eenduidig HR beleid en uitvoering gericht op ideale vorming van de landsdienaar

Formeel draagt dit directoraat zorg voor:

1. Personeelsplanning:

- Opstellen van ken- en stuurgetallen per werkeenheid
- Instrumenten voor in-, door- en uitstroom
- Instrumenten voor coaching en facilitation

2. Personeelsbeleid:

- Vaststelling werving en selectiecriteria
- Ontwikkelen van functieprofielen

3. Personeelsontwikkeling:

- Het ontwikkelen van functionerings- en beoordelingssystemen
- Ontwerpen van opleidingsplannen i.s.m. andere ministeries
- Opleidingen aanbieden en synchroniseren i.s.m. andere ministeries
- Coachingsplannen

4. Organisatie- en efficiëntiebeleid:

- Ontwikkelen en monitoren van concepten in de sfeer van verander management en transformaties
- Vaststellen en wijzigen organisatiestructuur
- Vastleggen van formaties
- Ontwikkelen van prestatieindicatoren ten behoeve van het verbeteren van de prestaties van de overheid

5. Personeelsbeheer:

- Invoering en beheer van een betrouwbare en actuele Human Resource Management Informatie Systeem
- Ombudsbureau over rechtspositionele zaken, beloningen, en pre-pensioen Aangelegenheden

6. Personeelszorg:

Het ontwikkelen van Arbobeleid waaronder:

- Optimaliseren van arbeidsomstandigheden gericht op het minimaliseren van gezondheidsrisico's binnen de totale overheid.
- Verminderen van ziekteverzuim door interventie van onder andere maatschappelijk werk.
- Het bevorderen van de re-integratie na langdurige ziekte.

- Alert zijn voor incentieven bij jubilea.
- Bijstandverlening bij familie omstandigheden.

Directoraat Algemene Zaken

Toelichting: Titel 1 Operationele uitgaven

Lopende uitgaven							Bedragen x SRD 1.000	
Code	Lopende uitgaven	Gerealiseerd 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen Salarissen	75.427,00	90.000,00	114.000,00	182.460,00	200.746,00	220.821,00	242.903,00
611	Sociale Premies	4.311,00	5.157,00	7.000,00	10.431,00	11.474,00	12.621,00	13.883,00
612	Gebruik van goederen en diensten	11.888,00	20.841,00	30.000,00	36.582,00	42.069,00	48.379,00	48.379,00
615	Schenkingen en bijdragen	-	-	-	-	-	-	-
616	Sociale uitkeringen	470,00	1.900,00	1.660,00	11.115,00	12.782,00	14.699,00	14.699,00
Totaal lopende uitgaven		92.096,00	117.898,00	152.660,00	240.588,00	267.071,00	296.520,00	319.864,00
Kapitaal uitgaven							bedragen x SRD 1.000.00	
Code	Kapitaal uitgaven	Gerealiseerd 2017	Vermoedelijk verloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
620	Inventaris	92,00	1.350,00	960,00	2.703,00	3.146,00	3.618,00	3.618,00
621	Transport middelen	-	-	-	-	-	-	-
624	Gebouwen en constructies	-	-	-	7.000,00	7.500,00	8.000,00	8.500,00
625	Kunstwerken	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Kapitaal uitgaven		92,00	1.350,00	960,00	9.703,00	10.646,00	11.618,00	12.118,00
Totale operationele uitgaven		92.188,00	119.248,00	153.620,00	250.291,00	277.717,00	308.138,00	331.982,00

Toelichting:

Lopende uitgaven.

De totale lopende uitgaven zijn voor het dienstjaar 2019 geraamd op **SRD 153.620.000,=**

610 Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2019 zijn vastgesteld op **SRD 114.000.000,=**

De samenstelling van de personeelskosten is gebaseerd op:

1. de reguliere periodieke verhoging aan landsdienaren,
2. de schaalbevorderingen en benoemingen welke worden toegekend aan landsdienaren,
3. het aantrekken van potentieel kader en diverse consultants,
4. representatietoelage aan elke Minister.

De stijging van de totale personeelskosten voor het dienstjaar 2019 is gebaseerd op de realisatiecijfers van het dienstjaar 2017, de verbonden cijfers van de afgelopen 6 maanden van het dienstjaar 2018 en de extrapolatie daarvan, mede gelet op het uit te voeren beleid in het dienstjaar 2019. Het personeelsbeleid zal erop gericht zijn het personeel ten alle tijden te bewegen de hun opgedragen taken gemotiveerd en gedisciplineerd uit te voeren. Om dit doel te bereiken, is reeds een aanvang gemaakt om het personeel middels trainingen en opleidingen bij te scholen. Dit zal in het dienstjaar 2019 worden voortgezet. De Rekenkamer van Suriname zal voor het personeel en het college lokale workshops en seminars organiseren. Nieuw kader in de volgende functies zullen worden aangenomen:

- 3 ICT medewerkers ter versterking van de afdeling ICT;

- 5 Junior Auditors;
- 1 Logistiek Medewerker;
- 1 Schoonmaakster;
- 1 Begrotings- en Financiële Zaken medewerker;
- 1 Administratieve Kracht;
- 1 Sectiechef Transport/Garage;
- 1 Medewerker Bibliotheek.

Toelichting Code 610: Directoraat Algemene Zaken

Codenr.	Omschrijving	Bedragen
61001	Ambtelijk Salaris	86,236,870.00
61002	Vakantietoelage	4,000,000.00
61003	Overwerk	4,500,000.00
61004	Bonussen en gratificatie	165,905.00
61006	Vacatie gelden	5,000,000.00
61013	Functionele toelagen	2,498,950.00
61014	Persoonlijke toelagen	3,352,525.00
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	1,537,000.00
61017	Waarnemingstoelagen	550,000.00
61099	Overige toelagen	280,750.00
61020	Telefoonvergoeding	133,000.00
61021	Representatievergoeding	3,540,000.00
61022	Huishuurvergoeding	1,095,000.00
61023	Vervoersvergoeding	860,000.00
61024	Overige vergoedingen	250,000.00
Totaal		114.000.000,00

De kosten voor de huldiging van het aantal personeelsleden dat in 2019 25, 30, 35 en 40 jaren in dienst zijn van de Overheid bedragen in totaal **SRD 165.905,=**

Hierbij is de indeling als volgt:

- 5 personen voor 25 dienstjaren;
- 6 personen voor 30 dienstjaren;
- 5 personen voor 35 dienstjaren;
- 3 personen voor 40 dienstjaren.

Per eind mei 2018 zijn er volgens de betaalrol in totaal 1907 landsdienaren werkzaam op het Directoraat Algemene Zaken en de eerder genoemde onderafdelingen.

In verband met de implementatie van FISO in functiegroepen is de onderverdeling naar categorie als volgt:

- De functiegroep 3 t/m 6 = lagerkader
- De functiegroep 7 en 8 = middenkader
- De functiegroep vanaf 9 en daarboven = hogerkader

In onderstaande tabel wordt de samenstelling van het personeel weergegeven naar geslacht en niveau:

Personeelsbestand:	Percentage 2018	Aantallen 2018	Man	Vrouw	Functiegroep
Burger personeelsleden:					
Lager Kader	28%	534	228	306	3 t/m 6
Midden Kader	52%	992	379	613	7 + 8
Hoger Kader	20%	381	181	200	9 ^
Totaal	100%	1907	788	1119	

Personeelsverloop:

Overzicht ziekte verzuim, in- en uitstroom van het Directoraat Algemene Zaken				
Jaar	Instroom	Uitstroom/ Pensioen	Ontslag en overplaatsing	Ziekte Verzuim (aantal dagen)
2014	117	12	13	2,110
2015	60	10	7	3,002
2016	40	12	5	3,422
2017	30	8	6	
2018	115	10	25	
2019	110	20	21	

611 Sociale Premies

De sociale premies bijdragen van de Overheid aan ambtenaren ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds, voor het dienstjaar 2019 zijn vastgesteld op **SRD 7.000.000,-**

Als gevolg van de 110 personeelsleden die zullen worden aangetrokken, zullen de werkgeverslasten, zieken- en pensioenfonds toenemen.

Het aantal personeelsleden dat in 2019 de dienst met pensioen verlaat is totaal 20.

Toelichting Code 611:

Codenr.	Omschrijving	Bedrag
61101	Werkgeverslasten pensioenfonds	2,500,000.00
61102	Werkgeverslasten ziekenfonds	4,500,000.00
Totaal		7.000.000,00

612 Gebruik van goederen en diensten

Het gebruik van goederen en diensten is voor het dienstjaar 2019 geraamd op het bedrag van **SRD 30.000.000,-** en houdt verband met de reguliere operationele kosten van het Directoraat Algemene Zaken.

Toelichting Code 612:

Codenr.	Omschrijving	Bedragen
61201	Kosten van opleidingen binnenland excl. reis en verblijfskosten	172,000.00
61202	Kosten van opleidingen buitenland excl. reis en verblijfskosten	40,000.00
61203	Contractanten	30,000.00
61204	Tijdelijk personeel	25,000.00
61205	Deskundigen binnenland	360,000.00
61206	Deskundigen buitenland	550,000.00
61208	Binnenlandse reiskosten	651,000.00
61209	Binnenlandse verblijfskosten	1,484,000.00
61210	Buitenlandse reiskosten	1,895,600.00
61211	Buitenlandse verblijfskosten	1,150,000.00
61212	Overige reis- en verblijfskosten	1,080,000.00
61214	Overige reis- en verblijfskosten	154,500.00
61215	Kantoormiddelen	1,585,500.00
61216	Copieer	295,300.00
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	1,186,000.00
61218	Bode diensten	2,500.00
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	302,375.00

61220	Onderhoud kantoormiddelen	41,650.00
61221	Vergaderkosten	607,500.00
61222	Verbruiksgoederen	691,000.00
61223	Onderhoudskosten automatisering	331,800.00
61224	Licenties en programmakosten	275,000.00
61225	Datalijnen	5,850.00
61226	Advertenties en bekendmakingen	180,000.00
61227	Radio en tv programma's	500,000.00
61228	Brochure en andere periodieken	13,150.00
61229	Tentoonstelling	-
61230	Overige kantoorkosten	41,750.00
61231	Overige kosten automatisering	151,550.00
61233	Huur van gebouwen en terreinen	550,000.00
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	205,500.00
61235	Verbouwingen	215,500.00
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	2,575.00
61237	Onderhoud van openbare terreinen	5,000.00
61238	Telefoon	1,000,000.00
61239	Gas	12,100.00
61240	Water	56,025.00
61241	Electriciteit	8,150.00
61242	Overige kosten gebouwen en energie	515,300.00
61244	Representatie	898,750.00
61245	Abonnementen en vakliteratuur	48,225.00
61246	Verzekeringen	582,500.00
61247	Schoonmaak	82,950.00
61248	Gereedschappen en apparatuur	13,100.00
61249	Kleding en bewassing	268,250.00
61250	Bewaking	35,000.00
61251	Voeding	391,000.00
61252	Contributie	452,000.00
61253	Vrachtkosten en porti	4,100.00
61254	Onderzoekskosten	500,000.00
61255	Rechterlijke vonissen	500,000.00
61256	Geheime uitgaven	1,000,000.00
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	511,500.00
61259	Nationale en internationale manifestaties	507,500.00
61260	Onderscheidingen	1,005,000.00
61263	Overige algemene kosten	1,000,000.00
61264	Wapens en munitie	1,000,000.00
61276	Verzorgingskosten	15,000.00
61278	Verzekeringen	315,000.00
61279	Medicijnen	1,771,000.00
61280	Hulpmiddelen	268,700.00
61283	Huur van voertuigen	552,000.00
61284	Onderhoud & exploitatie dienstvoertuigen	1,905,250.00
Totaal		30.000.000,00

616 Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen zijn voor het dienstjaar 2019 geraamd op het bedrag van **SRD 1.660.000,=**

Dit bedrag is bestemd voor de donaties aan personen, jubilea en medische kosten ten behoeve van de Departements Leiding, gepensioneerde gewezen hoogwaardigheidsbekleders en de meerkosten van de huidige hoogwaardigheidsbekleders.

Toelichting Code 616:

Codenr.	Omschrijving	Bedrag
61604	Gunstgaven en andere onverplichte betalingen	500,000.00
61606	Bijdragen aan overigen	50,000.00
61611	Lig en verpleegkosten	550,000.00
61612	Poliklinische kosten	560,000.00
61613	Preventieve medische voorzieningen	0
61614	Overige medische kosten	0
Totaal		1.660.000,00

620 Kapitaaluitgaven

De totale kapitaal uitgaven zijn voor het dienstjaar 2019 geraamd op **SRD 960.000,=**

Voor het dienstjaar 2019 zijn de aanschaffingen van inventaris geraamd op **SRD 960.000,=**

Dit bedrag is vastgesteld, rekeninghoudende met de kantoor inventaris van diverse afdelingen die aan vervanging toe is. Verder kan het personeel van het Directoraat Nationale Veiligheid de aan haar toebedeelde taken niet uitvoeren zonder het benodigde technisch apparaat. Hierbij wordt gedacht aan onder andere de versterking van de Explosieven & Opruimingsdienst, tactische middelen en adequaat communicatie apparaat. De aanschaf van het apparaat zal er aan bijdragen dat het personeel in staat wordt gesteld de werkzaamheden zonder gevaar voor eigen leven uit te voeren.

Toelichting Code 620:

Code 620	Omschrijving	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	390,500.00
62003	Communicatie	193,000.00
62004	Computers	182,000.00
62005	Printers	137,500.00
62006	Netwerken	30,000.00
62009	Gereedschappen en Apparaat	10,000.00
62010	Overige inventaris	12,000.00
62011	Overige automatisering	5,000.00
Totaal		960.000.00

Verdeling Operationele uitgaven:

TITEL I OPERATIONELE KOSTEN										
Code	Afdeling	610	611	612	615	616	620	621	624	Totaal
1	Departementsleiding	7,500,000	975,000	4,000,000	-	400,000	100,000	-	-	12,975,000
2	Alg. & Huish. Dienst	525,000	75,000	-	-	-	-	-	-	600,000
3	B.F.Z.	775,000	100,000	-	-	-	-	-	-	875,000
4	Personeelszak	650,000	100,000	-	-	-	-	-	-	750,000
5	Agenda, A.P.	350,000	75,000	-	-	-	-	-	-	425,000

10	Kabinet v.d. President	20,000,000	1,597,000	12,000,000		1,000,000	250,000			34,847,000
11	Staatsraad	3,000,000	75,000	150,000	-	10,000	30,000	-	-	3,265,000
12	DNV	54,800,000	2,323,000	3,000,000	-		-250,000		-	60,373,000
13	Kabinet v.d. V.P.	13,000,000	1,000,000	4,100,000		50,000	150,000		-	18,300,000
14	Raad van Ministers	7,200,000	-	900,000	-	100,000	30,000		-	8,230,000
15	NII	1,400,000	250,000	2,000,000	-		-100,000		-	3,750,000
18	Rekenkamer	2,600,000	250,000	850,000	-	50,000	50,000	-	-	3,800,000
21	Bureau Volkskontakten	2,200,000	180,000	3,000,000	-	50,000		-	-	5,430,000
Totaal operationele uitgaven		114,000,000	7,000,000	30,000,000	-	1,660,000	960,000	-	-	153,620,000

TITEL II: Programma's								
Bedragen x SRD 1,000.00								
Code	Programma: Infrastructurele Werken	Gealiseerd 2017	Vermoeelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	-	-	400,00	1.150,00	1.323,00	1.521,00	1.749,00
0109	Uitbreiding faciliteiten Kabinet VP	-	-	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	-	400,00	1.150,00	1.323,00	1.521,00	1.749,00
Programma: Institutionele versterking								
0210	Inst. Strengthening Rekenkamer	190,00	200,00	300,00	575,00	661,00	760,00	875,00
0211	Inst. Strengthening Kab. VP	-	-	345,00	345,00	397,00	456,00	525,00
0212	Inst. Strengthening Kab. Pres.	-	-	200,00	345,00	397,00	456,00	525,00
0248	Inst. Strengthening DNV	-	-	-	575,00	661,00	760,00	875,00
0249	Inst. Strengthening NII	-	-	-	805,00	926,00	1.065,00	1.224,00
0245	Inst. Strengthening Dir. ALZA	-	-	150,00	1.725,00	1.984,00	2.281,00	2.624,00
	Sub-totaal	190,00	200,00	995,00	4.370,00	5.026,00	5.778,00	6.648,00
Programma: ICT (Automatisering)								
0503	E-Government	-	-	16.000,00	5.750,00	6.613,00	7.604,00	8.745,00
	Sub-totaal	-	-	16.000,00	5.750,00	6.613,00	7.604,00	8.745,00
Programma: Informatie en Communicatie								
0604	Vergroting bereikbaarheid staatsmedia	-	-	-	1.150,00	1.323,00	1.521,00	1.749,00
	Sub-totaal	-	-	-	1.150,00	1.323,00	1.521,00	1.749,00
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling								
0702	Innovatie Centrum	-	-	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	-	-	-	-	-	-
Programma: Binnenlandse Veiligheid								
0808	Bijzondere aanschaffingen DNV	-	-	-	5.175,00	5.951,00	6.844,00	7.871,00
	Sub-totaal	-	-	-	5.175,00	5.951,00	6.844,00	7.871,00
Programma: Subsidie en Bijdragen								
0901	Subsidie stg. Planbureau Suriname	5.000,00	5.000,00	9.933,00	11.377,00	11.617,00	11.767,00	11.917,00
	Sub-totaal	5.000,00	5.000,00	9.933,00	11.377,00	11.617,00	11.767,00	11.917,00
Programma: Welvaart en Welzijn								
1001	Welvaartsbevorderi ng	110.000,00	110.000,00	50.000,00	116.320,00	125.000,00	130.000,00	135.000,00
	Sub-totaal	110.000,00	110.000,00	50.000,00	116.320,00	125.000,00	130.000,00	135.000,00
Programma: Milieubescherming								
1101	Milieu bescherming en milieu rehabilitatie	3.491,00	4.000,00	18.598,00	13.478,00	15.500,00	17.825,00	20.498,00
	Sub-totaal	3.491,00	4.000,00	18.598,00	13.478,00	15.500,00	17.825,00	20.498,00
	Totaal Programma's	118.681,00	119.200,00	95.926,00	158.770,00	172.353,00	182.860,00	194.177,00

Toelichting per programma

- Programma 0108: Gebouwelijke Aanpassingen en inventaris regeringsgebouw**

Het beheer en onderhoud van het Franklin Essedgebouw, meer bekend als het Regeringsgebouw, is nu in handen van het Kabinet van de Vicepresident. In dit gebouw zijn ondergebracht het Kabinet van de Vicepresident van de Republiek Suriname, de Stichting Planbureau Suriname, Coördinatie Milieu en de Raad van Ministers.

Er zijn menig mankementen die spoedig verholpen dienen te worden. Vandaar dat er nog enkele kleine renovatie- en herstel werkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

Er vinden tal van activiteiten plaats, waaronder de vergaderingen van de Raad van Ministers. In verband met de nieuwe beleidsinzichten van de regering en de huidige technologische ontwikkelingen is aanpassing binnen het Kabinet van de Vicepresident dringend noodzakelijk. In de dienstjaren 2013 tot en met 2018 zijn er reeds gedeeltelijke aanpassingen verricht en enkele nodige kantoormiddelen aangeschaft.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 400.000,=** Voor het dienstjaar 2019 ligt het in de bedoeling om deze werkzaamheden voort te zetten. Het betreft in deze:

1. Continuëring herinrichting van de ruimten door middel van minimale gebouwelijke aanpassingen (praktischer en transparanter maken);
2. Continuëring opknap- en schilderbeurten diverse ruimten;
3. Het volledig voorzien van de nodige kantoorinventaris.

- **Programma 0210: Institutionele Versterking Rekenkamer**

Voor het dienstjaar 2019 is het totaal bedrag van **SRD 300.000,=** opgenomen voor Institutionele Versterking van de Rekenkamer van Suriname. Eerder genoemd bedrag vertegenwoordigt de overheidsbijdragen.

In verband met het aantrekken van personeel is de huur van een additionele kantoorruimte noodzakelijk.

Aangezien de Rekenkamer in het dienstjaar 2018 het niet heeft kunnen realiseren, zullen twee (2) scanners voor de afdeling DIV in het dienstjaar 2019 worden aangeschaft. Tevens zal om eerder genoemde reden een auto worden ingekocht in verband met veldonderzoek van de Auditors in districten.

- **Programma 0211: Institutionele Versterking Kabinet Vicepresident**

Een aantal projecten is geïdentificeerd, waarbij onder andere gebruik gemaakt zal worden van externe deskundigen die de processen zullen begeleiden voor een jaar met een honorarium tussen de SRD 15,000.00 en SRD 20,000.00 per maand. Deze projecten zullen leiden tot verhoging van de effectiviteit, efficiëntie en de totale performance van het overheidsgebeuren.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 345.000,=**

- **Programma 0212: Institutionele Versterking Kabinet President**

Het Kabinet van de President van de Republiek Suriname geeft middels het programma "Institutionele Versterking Kabinet President" uitvoering aan het beleid van de President met betrekking tot de renovatie van kantoorpanden, het voorzien van de nodige kantoorinventaris, het uitvoeren van projecten met zowel interne als externe deskundigen.

Het totaal geraamd bedrag is **SRD 200.000,=**

- **Programma 0245: Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken**

Voor het Directoraat Algemene Zaken is het programma "Institutionele Versterking Directoraat Algemene Zaken" opgenomen. In verband met de bezuinigingsmaatregelen in het dienstjaar 2018, is verbetering van het personeelsniveau langzaam maar zeker op gang gekomen. Dit programma zal dienen voor onder andere het opleiden van het personeel middels opleidingen en trainingen ter bevordering van de motivatie van de medewerkers om de werkzaamheden zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren. In het kader van de communicatie en informatiestroom zal er een telefooncentrale worden aangeschaft om de interne communicatie te bevorderen. De renovatie van het pand is wederom in de planning opgenomen.

Het totaal geraamde bedrag voor het programma Institutional Versterking Directoraat Algemene Zaken is **SRD 150.000,=**

- **Programma 0503: E-Government**

E-Government gaat in essentie over het inzetten van nieuwe technologieën (ICT) en proces(-re) organisatie, met als doel; de dienstverlening naar de gemeenschap en de interne efficiëntie van de overheid te verbeteren.

Het voortzetten van het e-ID kaarten project zal in het dienstjaar 2019 verder worden uitgevoerd.

Het totaal geraamde bedrag voor het programma E-Government bedraagt **SRD 16.000.000,=**

- **Programma 0901: Subsidie Stichting Planbureau Suriname (S.P.S.)**

De begroting voor het dienstjaar 2019 stuit op een bedrag van **SRD 9.933.000,-**

Bij de opstelling van deze begroting is rekening gehouden met de verruimde taken van het Planbureau aangaande onder andere macro-economische forecasting en monitoring. Tevens is bij de vaststelling van het geraamde bedrag rekening gehouden met de aan ambtenaren toegewezen 25% loonsverhoging. De monitoring en evaluatie van het vigerend Ontwikkelingsplan, de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de ruimtelijke planning, als mede met betrekking tot de arbeidsmarkt en sociale studies en het noodzakelijkerwijs implementeren van een geïntegreerd planningsmechanisme; waardoor de werkzaamheden in een nauwere afstemming en samenspraak kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is meegenomen, de invulling van de reeds jaren opgevallende functies op Directie-niveau en de aantrekking van het benodigde kader voor een adequate vervulling van de taken.

Tenslotte is mede in ogenschouw genomen, de gewijzigde beleidsinzichten aangaande de representativiteit van het gebouw en directe omgeving alsook de locatie waar zwaardere eisen worden gesteld aan onder andere veiligheid als onderdeel van het regeringscentrum met inbegrip van bezoekers ter plaatse. In dit kader zullen voorzieningen worden getroffen om het complex efficiënt aan te wenden ten behoeve van de dienst. Dit zal onder meer gepaard gaan met de ontruiming van de beheerderswoning en een efficiënter gebruik van de technische ruimten.

Het personeelsbestand van het Planbureau telt in totaal 69 medewerkers. In de tabel hieronder staat de samenstelling van het personeel naar geslacht en functie categorie:

Functie categorie	Man	Vrouw	Totaal
Lager kader	12	15	27
Midden Kader	11	12	23
Hoger Kader	7	12	19
Totaal	30	39	69

De gemiddelde leeftijd bedraagt 47 jaar.

Het gemiddelde ziekteverzuim bedraagt 12,5 dagen per persoon.

Er zal instroom van personeel plaatsvinden.

2019	Instroom	Totaal
69	7	76

7 personeelsleden te weten:

2 hoger kader

1 middenkader

4 lager kader

- **Programma 1001: Welvaartsbevordering**

De economische ontwikkelingen in het land, die niet los gezien kunnen worden van ontwikkelingen in de wereldeconomie, nopen de Regering enkele maatregelen te treffen die individuen en gezinnen die onvoldoende maatschappelijke slagkracht kunnen mobiliseren om op eigen kracht hun bestaansniveau te beschermen, bij te staan in het dekken van kosten van levensonderhoud. In 2014 werd de aanvang gemaakt met een integraal bijstandsprogramma met een welvaartsbevorderend karakter. In 2019 zal integrale aanpak, efficiënt en effectief hulp geboden worden aan lage inkomens gezinnen, eveneens zal continuering plaatsvinden van het optrekken van de armoedegrens.

Armoede is een multidimensioneel probleem dat uit verschillende variabelen bestaat zoals onvoldoende financiële inkomsten, gelimiteerde ontwikkeling van menselijk kapitaal, zwak sociaal kapitaal, kwetsbaarheid bij risico's zoals ziekte, ongelukken en werkloosheid naast andere zaken.

De Regering acht het noodzakelijk om middels een integrale aanpak effectief en efficiënt hulp te bieden aan laag-inkomen-individuen en gezinnen in Suriname. Het programma zal financiële ondersteuning bieden via een systeem van subject subsidies ter dekking van de kosten van medische zorg, nutsvoorzieningen (elektriciteit, drinkwater, kookgas), babyvoeding, openbaar- en schoolvervoer.

De kostenraming ter behoeve van de uitvoer van dit programma ziet er als volgt uit:

Bedragen x SRD 1,000.00.

Omschrijving	Bedragen
Welvaartsbevordering	50,000.00
Totaal	50.000.00

• **Programma 1101: Milieu bescherming en Milieurehabilitatie**

In het kader van milieu bescherming en rehabilitatie zullen specifieke projecten uitgevoerd worden, zoals:

1. Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling Suriname(N.I.M.O.S.)

Het N.I.M.O.S. heeft als doelstelling het doen van voorstellen voor de verwezenlijking van nationale milieuwetgeving, het voorbereiden en doen van voorstellen ter verwezenlijking van de regelgeving inzake de bescherming van het milieu en mede uitoefenen van de controle en naleving daarvan. Hiervoor, zullen sectorrichtlijnen voor Milieu Effecten Analyse worden ontwikkeld zoals voor de Landbouw en Aquacultuur. Het doen van onderzoek naar te nemen maatregelen voor geluidsoverlast en afvalbeheer. Verder, zullen trainingen worden verzorgd en awareness activiteiten worden ontplooid in de diverse districten. Om de bovengenoemde activiteiten adequaat uit te voeren is het noodzakelijk dat het N.I.M.O.S. beschikt over hun eigen pand dat naar hun behoefte moet worden opgezet en ingericht. Momenteel is het N.I.M.O.S. geacomodeerd in een huurpand dat niet volledig voldoet aan de gestelde eisen om hun werkzaamheden efficiënt en effectief uit te voeren. Gelet op de taakstelling van het N.I.M.O.S. heeft het instituut in de afgelopen dienstjaren niet naar wens kunnen functioneren vanwege het gebrek aan financiële middelen, beschikbare faciliteiten en personeel.

De milieu aspecten die onder het milieu beleid vallen zijn onder andere:

- Klimaatsverandering,
- Afvalbeheer,
- Atmosfeer,
- Biodiversiteit,
- Hernieuwbare energie,
- Duurzaam landbeheer,
- Duurzaam waterbeheer,
- Milieu wet- en regelgeving,
- Milieu ondersteuningsmechanismen.

Het N.I.M.O.S. is het uitvoerende orgaan voor REDD-Plus en de UNDP is de instantie die namens de Internationale gemeenschap als counterpart voorziet in het goedkeuren van projecten en hetfaciliteren van de fondsen.

Voor de twee genoemde beleidsgebieden zullen onder andere bewustwordingsactiviteiten en actieplannen worden geïnitieerd.

De geraamde bijdrage voor het Nationaal Instituut voor Milieu en Ontwikkeling Surinamebedraagt:

Overheidsbijdrage: **SRD 4.000.000,=**

Donormiddelen: **SRD 8.595.000,=**

2. Coördinatie Milieu

Het coördinaatschap Milieu heeft als voornaamste taken het formuleren van het milieubeleid, de coördinatie van de uitvoering van het milieubeleid, de monitoring van de uitvoering hiervan, het formuleren van milieu wet- en regelgeving en het implementeren van milieu verdragen. Teneinde op efficiënte en effectieve wijze deze taken tot uitvoering te brengen is het noodzakelijk geweest om de taken van het toenmalig directoraat Milieu over te hevelen naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken ten behoeve van het Kabinet van de President. Vanuit dit coördinaatschap bij het kabinet van de President zal de coördinatie over het nationaal milieu gebeuren geschieden en zijn regels opgesteld voor het beheer, de voorkoming van vervuiling, regulering en rehabilitatie van het milieu. Hierbij is van eminent belang dat de bevolkingsparticipatie, middels de uitvoering van gefaseerde milieuprogramma's, verder gestimuleerd wordt.

De geraamde bijdrage is:

Overheidsbijdrage: **SRD 500.000,=**

Donormiddelen: SRD 5.502.660,=

Code	Programma: Infrastructurele Werken	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
0108	Gebouwelijke aanpassingen en inventaris regeringsgebouw	Gedeeltelijke herinrichting van de ruimten d.m.v. minimale gebouwelijke aanpassingen, vanwege bezuinigingsmaatregelen zijn de geplande beleidsinzichten konden niet uitgevoerd worden.	Vervanging van muren, toilettengroepen.
		Gedeeltelijke voorziening van de nodige kantoorinventaris.	Aanschaf van bureaustoelen, bureautafels, filekasten.
Programma: Institutionele versterking			
0210	Inst. Versterking Rekenkamer	Dat de voorgenomen en geplande workshops/ seminars worden gehouden voor het personeel en het college	Dat de voorgenomen en geplande workshops/ seminars worden gehouden voor het personeel en het college.
		Het proces voor het opnieuw huren van een kantoorpand zal wederom in werking worden gesteld (conform brief van de Vice President van 01 december 2017).	Het aangaan van een huurovereenkomst door de Rekenkamer van Suriname.
		Dat de 2 scanners aangeschaft zullen worden.	Dat de 2 scanners aangeschaft zullen worden.
		Dat de Dubbel cabine Pick-up aangeschaft kan worden ivm veldonderzoek van de Auditors.	Dat de Dubbelcabine Pick-up aangeschaft kan worden ivm veldonderzoek van de Auditors.
0211	Inst. Versterking Kab. VP	Het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.	Het aantrekken van lokale en/of externe deskundigen voor het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.
0212	Inst. Versterking Kab. Pres.	Het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.	Het aantrekken van lokale en/of externe deskundigen voor het trainen en bijscholen van het personeel met als doel de uitvoeringscapaciteit duurzaam te versterken.
			De aanschaf en renovatie van kantoor panden ten behoeve van het Kabinet van de President.
0248	Inst. Versterking DNV	Aanschaf van een gebouw voor het opslaan van rollend en vaarmateriaal.	Opzetten werkloosden, een opleidingsinstituut en werkruimtes.
		Gedeeltelijke aanschaf van diverse voertuigen m.b.t. verhoging en vervanging	
0249	Inst. Versterking NII	Het wagenpark uitbreiden met 2 personenauto's	Het beschikken over een goed uitgerust wagenpark.
			Aanschaf van modern zendapparatuur
0245	Inst. Versterking Alza	Opleiden van het personeel middels opleidingen en trainingen.	Opleiden van het personeel middels opleidingen en trainingen.
		Aanschaf telefooncentrale om de interne communicatie te bevorderen.	renovatie van het pand aan de Keizerstraat no 20
		Aanschaf inkloksysteem om de controle op het personeelsbeleid te verbeteren.	
		Renovatie van het pand aan de Keizerstraat no 20	
Programma: ICT (Automatisering)			
0503	E-Government	De aanschaf van moderne ICT apparatuur (hardware);	Voortzetting en continuering e-ID kaarten project.

		De aanschaf en installatie van ICT software	
		Internet voor het algehele overheidsapparaat	
		Training en bijscholing van alle overheidsambtenaren (op ICT gebied)	
		Monitoren, evalueren en eventueel bijsturen van geïmplementeerde projecten cq. Trajecten.	
		Plegen van onder andere kwaliteitsonderzoeken ter versterking en bestendiging van E-Governance.	
Programma: Informatie en Communicatie			
0604	Vergroting bereikbaarheid staatsmedia	Verbetering bereikbaarheid staatsmedia met betrekking tot de communicatie met de de gemeenschap op landelijk niveau.	Verbetering bereikbaarheid staatsmedia met betrekking tot de communicatie met de degemeenschap op landelijk niveau.
Programma: Binnenlandse Veiligheid			
0808	Bijzondere aanschaffingen DNV	Aanschaffing van een kantoorpand	Aanschaf van diverse explosieve opruimingsdienst apparatuur.
		Aanschaffing diverse voertuigen	Aanschaf van inlichtingen apparatuur en de daarbij behorende randapparatuur.
Programma: Subsidie en Bijdragen			
901	Subsidie Stichting Planbureau Suriname	Macro-economische forecasting;	Continuering macro-economische forecasting;
		Monitoring en evaluatie van het vigerend ontwikkelingsplan;	Continuering monitoring en evaluatie van het vigerend ontwikkelingsplan;
		Uitvoer van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de ruimtelijke planning, alsmede met betrekking tot de arbeidsmarkt en sociale studies;	Continuering uitvoer van de voorgenomen activiteiten met betrekking tot de ruimtelijke planning, alsmede met betrekking tot de arbeidsmarkt en sociale studies;
		Implementeren van een geïntegreerd planningsmechanisme	Verder uitvoeren van een geïntegreerd planningsmechanisme
Programma: Subsidie aan Overheidsinstellingen			
0901	Stichting Planbureau Suriname	Uitbetaling van de personele kosten.	Het Upgraden van de ICT- architecturen voor het nationaal Planapparaat.
			Stijging van de personele kosten, er zullen onder andere meer deskundigen worden aangetrokken.
			Ook stijging van de kosten voor onderhoud van het wagenpark, de aanschaf van kantoorartikelen,
			Het beheer en onderhoud van de Werkrumte (regeringsgebouw)
Programma: Welvaart en Welzijn			
1001	Welvaarts bevordering	Uitvoering van het Basis Zorgverzekering stelsel voor kinderen van 0 t/m 16 jr en ouder en van 60 jr en ouder.	Integrale aanpak, efficiënt en effectief hulp bieden aan lage inkomensgezinnen.

		Het aantrekken van deskundigen ter ondersteuning van het Nationaal Zorgsysteem.	Continuering optrekken armoedegrens.
		Het formaliseren van de staatsbesluiten m.b.t. de drie sociale wetten.	
Programma: Milieubescherming			
1101	Milieu bescherming en milieu	Coördinatie van de interactie met de bilaterale en multilaterale processen en	Continuering coördinatie van de interactie met de bilaterale en
	Ozon project (Ozonlaag afbrekende stoffen)	Voortzetting van de bewustzijns-activiteiten.	Voortzetting van de bewustzijns-activiteiten.
		Trainen van lokale koeltechnici voor wat betreft alternatieve technologieën.	Trainen van lokale koeltechnici en onderwijsgevendend die koeltechniek doceren over alternatieve technologieën.
		Samenwerking met overheidsinstanties om zodoende versterking van die instanties te bewerkstelligen.	Het continueren van de samenwerking met overheidsinstanties om zodoende versterking van die instanties te bewerkstelligen.

Titel III: Middelen begroting

Bedragen x SRD 1,000.00								
Code	Ontvangsten	Real. 2017	Vermoedelijk beloop	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
			2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Donormiddelen							
52200	IDB	-	0	0	0	0	0	0
52204	UNDP	-	7.000,00	1.500	7.000,00	8.057,00	9.266,00	10.655,00
52212	Overige Donaties	201,00	220	12.598,00	-	-	-	-
Totaal donormiddelen		201,00	7.220,00	14.098,00	7.000,00	8.057,00	9.266,00	10.655,00
Totaal middelen begroting		201,00	7.220,00	14.098,00	7.000,00	8.057,00	9.266,00	10.655,00

Toelichting:**Donormiddelen****UNDP**

Het N.I.M.O.S. is het uitvoerende orgaan voor REDD-Plus en de UNDP is de instantie die namens de Internationale gemeenschap als counterpart voorziet in het goedkeuren van projecten en het faciliteren van de fondsen.

Overige donatie's

Het N.I.M.O.S. werkt in samenwerking met de UNEP (United Nation Environment Programme) aan het uitbannen van ozonlaagverbrekende stoffen (ODS) en het aanreiken van alternatieve technologie en aan de koeltechnische sector. Om dit doet te bereiken worden de volgende activiteiten ontplooit:

1. Het aanpassen en ontwikkelen van het institutioneel raamwerk, beleidskader en wetgeving m.b.t. het importeren en het gebruik van ozonlaag afbrekendestoffen,
2. het ontwikkelen van strategieën en een plan van aanpak voor het nakomen van Suriname's verplichtingen vanaf 2013,
3. het bewustzijn verruimen van het publiek in het algemeen, maar van de koeltechnici in het bijzonder.

De UNDP en UNEP ondersteunen het programma "Milieubescherming en milieu-rehabilitatie".

Titel 4: Parastatalen**Toelichting:**

Voor wat betreft de parastatalen kan het volgende worden aangegeven:

In het kader van de herstructurering van de overheidscommunicatie en het professionaliseren daarvan, is een fuseringsproces ingezet in het dienstjaar 2010, met als doel de Surinaamse Televisie Stichting (S.T.V.S.) en de Stichting Radio-omroep Suriname (S.R.S.) te fuseren. Bij de S.R.S. is er enige verlichting voor wat betreft de personele uitgaven, aangezien 15 medewerkers per ingaande 1 mei 2011 ambtenaar zijn geworden. Aan de andere kant is er gekwalificeerd personeel aangetrokken om het bedrijf op grotere hoogten te brengen, waardoor deze vrijgekomen verlichting deels komt weg te vallen.

- **S.R.S.**

De S.R.S. is een communicatiebron tussen de Overheid en het volk, middels het voeren van radioprogramma's wordt het publiek voorzien van voorlichting. Er is een Raad van Toezicht, bestaande uit tenminste 5 en ten hoogste 7 leden. In artikel 6 van de statuten is bepaald dat op het geldelijke beheer van de S.R.S. de controle wordt uitgeoefend door de Centrale Lands Accountantsdienst.

- **S.T.V.S.**

De S.T.V.S. is een communicatiebron tussen de Overheid en het volk middels het voeren van televisieprogramma's wordt het publiek voorzien van voorlichting. Conform artikel 6 van de statuten is er een Raad van Toezicht, bestaande uit tenminste 3 en ten hoogste 5 leden. De S.T.V.S. zal, indien de Staat het noodzakelijk acht, zorgdragen voor het doen ontvangen van het televisie signaal in gebieden waar zulks nog niet mogelijk is. Reeds is een groter deel van Suriname voorzien van de nodige digitale televisie signalen.

DIRECTORAAT BINNENLANDSE ZAKEN**TITEL I: Operationele Uitgaven****Bedragen x SRD1.000**

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
610	Lonen en salarissen	68.485	82.000	109.000	110.000	120.000	130.000
611	Sociale Premies	4.972	7.000	9.000	10.300	10.300	10.500
612	Gebruik v. goederen en diensten	6.457	6.928	10.000	19.000	18.500	18.500
616	Sociale Uitkeringen	0	25	25	25	25	26
	Totaal Lopende Uitgaven	79.914	95.953	128.025	139.325	148.825	159.026

Code	Kapitaal uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
620	Inventaris	0	950	400	1.000	1.500	2.000
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	950	400	1.000	1.500	2.000
	Totaal Operationele uitgaven	79.914	96.903	128.425	140.325	150.325	161.026

Toelichting:**Lopende uitgaven**

Het directoraat Binnenlandse Zaken telt juli 2018 in totaal 1784 landsdienaren. Vergelijken met 2017 telde het directoraat 1820 landsdienaren. **Met de komst van het nieuwe directoraat Human Resource Management in 2019 zal er vanuit worden gegaan dat er 124 ambtenaren zullen worden overgeplaatst naar dit directoraat. Het directoraat Binnenlandse Zaken telt dan in het dienstjaar 2019 aan 1660 landsdienaren.**

Er kan niet precies worden aangegeven met hoeveel landsdienaren het directoraat in 2019 zal worden verminderd of vermeerderd, aangezien er elk jaar overplaatsing van landsdienaren plaats vindt. De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2019 zijn vastgesteld op **SRD 109.000.000,-** na verschuivingen van afdelingen naar het directoraat HRM.

Het voorgestelde bedrag van **SRD 109.000.000,-** voor het dienstjaar 2019 vindt o.a. haar grondslag in de realisatiecijfers van het eerste zes maanden van het dienstjaar 2018. De verbonden cijfers van de afgelopen 6 maanden van het dienstjaar 2018 en de extrapolatie daarvan, mede gelet op het uit te voeren beleid in 2019. In dit verband is mede in ogenschouw genomen:

- De benoeming en/of bevordering van o.a. afgestudeerde landsdienaren;
- Het toekennen van gratificaties aan ambtenaren met respectievelijk 25, 30, 35 en 40 dienstjaren;
- De toekenning van toeslagen aan ambtenaren vanwege de aard van de functie, zoals functionele toelagen, persoonlijke toelagen, representatievergoeding, telefoonvergoeding, alsmede de verhoogde vergoedingen aan commissies.
- De toekenning van stabiliserende en koopkrachtversterkende toelagen.
- De toekenning van koopkracht versterking van SRD 500,- welke augustus 2017 is ingegaan.
- Overuren in verband met de voorbereidende verkiezingswerkzaamheden.
- De toekenning van 25% loonsverhoging vanaf september 2018

De onderstaande tabel geeft een nadere specificatie van de Lonen en salarissen voor het dienstjaar 2019.

610 Lonen en salarissen

Specificatie Lonen en salarissen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lonen en salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	87.200
61002	Vakantiegelden	7.000
61003	Overwerk	6.000
61004	Bonussen en gratificatie	300
61006	Vacatiegelden	4.000
61019	Overige toelagen	2.500
61024	Overige vergoedingen	2.000
	Totaal	109.000

In het jaar 2019 zullen **34** landsdienaren van het directoraat Binnenlandse Zaken gehuldigd worden in verband met een 25-, 30-, 35- of 40- jarig dienstverband. De onderstaande tabel geeft een overzicht weer.

Aantal dienstjaren	Aantal landsdienaren
25	9
30	6
35	14
40	5

Aan de hand van de huidige FISO-functiegroepen kan het personeel als volgt worden ingedeeld:

- Functiegroep 3 t 5 : Lager kader
- Functiegroep 6 t 8 : Midden kader
- Functiegroep 9 en hoger : Hoger kader

Onderstaande tabel geeft de samenstelling van het BiZa-personeel per juli 2018 weer naar gender en kader.

Personeelsbestand	Personeel per juli 2018				Totaal	
	Man		Vrouw		Rel.	
	Abs.	Rel.		Abs.		
Categorie landsdienaren	730	44%	Categorie landsdienaren	730	44%	Categorie landsdienaren
Lager Kader (FG 3-5)	257	53%	Lager Kader (FG 3-5)	257	53%	Lager Kader (FG 3-5)
Midden Kader (FG 6 t 8)	303	37%	Midden Kader (FG 6 t 8)	303	37%	Midden Kader (FG 6 t 8)
Hoger Kader (FG 9 en >)	170	47 %	Hoger Kader (FG 9 en >)	170	47 %	Hoger Kader (FG 9 en >)

De volgende tabel geeft een overzicht van het personeels verloop naar dienstjaar, instroom en uitstroom.

Dienstjaar	Instroom	Uitstroom			
		Pensioen	Ontslag	Overplaatsing	Totaal
2018	-	23	07	18	18
2019	-	19	00	00	19

In het dienstjaar 2018 heeft het ministerie 8 personeelsleden aangetrokken, bestaande uit

- Personeelsleden die afkomstig zijn van andere ministeries;
- Personeelsleden die van tijdelijk naar vaste aanstelling;

In het dienstjaar 2019 zullen er 19 personeelsleden het dienstverband beëindigen wegens pensionering. Ofschoon er binnen de gehele organisatie behoefte is aan gekwalificeerd kader, kan er nog geen instroom aantal worden opgenoemd. Enerzijds vanwege de van kracht zijnde personeelsstop bij de overheid en anderzijds vanwege het feit dat een gedegen opgave van de behoefte niet voor handen is.

611 Sociale Premies

Specificatie sociale premies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	5.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	4.000
	Totaal	9.000

612 Gebruik van goederen

Gebruik van goederen is begroot voor een totaal bedrag van **SRD 10.000,-**

Uit dit bedrag moeten er nog openstaande rekening worden voldaan, over het dienstjaar 2016, 2017 en 2018 o.a: bewaking van gebouwen en nutsvoorziening, achterstallig onderhoud van transport en kantoor middelen. Wegens het niet of in onvoldoende mate vrijgegeven middelen vanuit het ministerie van Financien, zijn de openstaande rekeningen overgeheveld naar het dienstjaar 2019.

Daarnaast is er ten opzichte van de voorgaande dienstjaren een stijging te constateren bij de materiële kosten en wel vanwege de volgende redenen:

1. Door (geplande) bouwwerkzaamheden aan gebouwen van Binnenlandse Zaken, die voor een deel nog in uitvoering zijn en een deel in voorbereiding bij het ministerie van Openbare Werken, was het noodzakelijk om diensten van het ministerie elders (in gehuurde panden) onder te brengen. De huurpenningen voor deze panden conform de geldende regelingen dienen ten laste te komen van de materiële kosten. Nadrukkelijk moet worden vermeld, dat het onderbrengen van de diensten in gehuurde panden noodzakelijk was voor Binnenlandse Zaken, daar de gebouwen (met name het zgn. Volksmobilisatiegebouw en het monumentale gebouw aan het Onafhankelijkheidsplein) in dusdanige deplorabele staat verkeren, dat het niet verantwoord meer was om de medewerkers aldaar te blijven huisvesten.

2. Een inflatie van 40%

Het begrootte bedrag zal verder aangewend worden voor de vaste exploitatiekosten waaronder huur en klein onderhoud van gebouwen, exploitatie van dienstvoertuigen, kantoorkosten en groot onderhoud. Zo ook andere vaste lasten zoals drukwerken (advertentieblad van de Republiek Suriname), contractuele verplichtingen (nieuw paspoortstelsel), bewakings- en schoonmaak-contracten die zijn overgeheveld naar de materiële kosten.

Bedragen x SRD 1000

Code	Kostensoort	Bedrag(inSRD)
61233	Huur gebouwen	2.310
61250	Bewaking gebouwen voor het dienstjaar 2016, 2017, 2018 en 2019	4.980
61240	Waterlevering	60
61247	Schoonmaak	500
61238	Telefoon	250
61242	Andere vaste lasten voor het dienstjaar 2017	500
	Subtotaal 1	8.600
61284	Brandstof 58 auto's, 30 l. p/week a SRD 7.5	250

61284	Serviceenreparatie	150
	Subtotaal2	400
61215	Kantoorbenodigdheden: onderhoud inventaris, cartridges, kettlingformulieren, papier, etc.	1.000
	Subtotaal3	1.000
	Totaalbedrag	10.000

616 Sociale uitkeringen

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	15
	Totaal	25

Kapitaal Uitgaven

620 Inventaris

De afgelopen drie (3) jaren zijn er geen middelen beschikbaar geweest om de verouderde inventaris te vervangen.

Voor Inventaris is een bedrag van SRD 500.000 geraamd. Het budget zal onder meer worden aangewend voor de vervanging en het onderhoud van duurzame goederen zoals kantoor inrichting, kopieermachines, computers en printers.

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inventaris	400
	Totaal	400

TITEL II: Programma's

Bedragen x SRD 1.000

1. OPBeleidsgebied/Doel:	Realisatie	Vermoedelijk beloop2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Bestuurlijk en juridisch						
Bestuurlijk						
PublicSectorReform/hervormingp rogramma's						
1202 Landsarchiefdienst (Nationaal Archief Suriname - NAS)	464	2.610	3.000	2.000	5.000	5.000
OpenbaarBestuur						
1203 Pre en Post electorale activiteiten	0	2.000	57.000	75.000	10.000	10.000
1204 Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB)	3.213	3.800	5.000	5.000	8.000	10.000
1205 Religieuze aangelegenheden	0	350	350	360	390	400
1206 Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)		500	500	4.000	500	500
1207 Centraal Hoofdstembureau (CHS)	0	500	500	2.000	500	500
1208 Bevolkingsbeleid, Integratie en Migratie	0	400	200	550	500	500
Emancipatie: Gender						
1209 Gender aangelegenheden		0	300	525	505	505

Wetgeving							
1301	Management Regelgeving	0	0	250	350	400	400
Leefbaarheid							
0902	Bijdrage aan huishoudens (Onderstanden)	41.781	43.000	43.000	45.000	45.000	45.000
0972	Bijdrage DNA	28.597	32.242	51.359	41.000	41.000	41.000
0504	IT Biza	0	1.100	500	550	540	540
0605	Voorlichting	0	700	300	1.100	1.200	1.000
0802	Opzet Kustwacht Suriname (Operationalisatie) Kustwacht)	780	6.039	12.000	40.000	50.000	50.000
0110	Renovatie en uitbreiding gebouwen Ministerie van BinnenlandseZaken	360	3.000	3.000	2.050	3.950	2.750
Totaal Beleidsprogramma's		75.252	96.241	177.259	219.485	167.485	168.095

Toelichting

1202 's Lands Archiefdienst (Nationaal Archief Suriname - NAS)

Deze beleidsmaatregel is begroot voor een totaal bedrag van SRD 3.000.000,00 en dit wordt aangewend voor de onderstaande beleidsactiviteiten, t.w.:

1. Professionalisering archiefkader

Om te voldoen aan de actuele eisen van archiefbeheer, is continue scholing en bijscholing van archiefkader noodzakelijk. Binnen het dienstjaar 2019 zal aan het archiefpersoneel op verschillende onderwijsniveaus beroepsgerichte cursussen, trainingen en opleidingen worden verzorgd. Het creëren van mogelijkheden voor training en scholing van archiefkader in samenwerking met instellingen en organisaties in binnen- en buitenland zal worden voortgezet om te komen tot een adequaat functionerend archiefwezen.

De beleidsactiviteiten die in dit kader zullen worden uitgevoerd zijn:

- Het opleiden en trainen van personeel van de overheid werkzaam op de afdeling Documentaire Informatie Verzorging (DIV). Het betreft in deze de DIV - II opleiding (Train the Trainer en de aanpassing van het lesmateriaal van GO opleiding). De training heeft als resultaat de verdieping en verbreding van kennis en inzicht op het gebied van documentair - informatievoorzieningsprocessen en procedures van de vroegere en huidige overheid
 - Online Masters Archives and Record Management training i.s.m. de University of the West Indies
- De training heeft tot doel het bewerkstelligen van een beter inzicht in het digitaal archiefbeheer.

2. Onderhoud gebouw en installatie

Om het gebouw en de terreinen van het Nationaal Archief Suriname (NAS) in een goede conditie te houden, de representativiteit van de lokaliteiten te verzekeren alsook de archief collecties aldaar aanwezig te beschermen zijn reguliere onderhouds- en reparatiewerkzaamheden noodzakelijk.

De navolgende volgende activiteiten zullen in dit kader worden uitgevoerd, t.w.:

- het sluiten van onderhoudscontracten v.w.b. het koelings i en klimatologisch systeem op het NAS
- het doen repareren van de dakconstructie van het NAS-gebouw en
- de aanschaf van schijnwerpers/ lampen t.b.v parkeergelegenheid aldaar.

3. Internationale samenwerking

Er zal onder andere worden samengewerkt met relevante collega erfgoedinstellingen regionaal en internationaal. Het aangaan van samenwerkingsverbanden (MoU's) met de herkomstlanden geniet ook prioriteit voor het NAS, aangezien Suriname met deze landen een gemeenschappelijke band deelt in historisch opzicht. Er zal ook een uitwisseling

plaatsvinden van zowel relevante archiefbronnen, kennis, deskundigen of stagiaires. De organisatie van conferenties, workshops en trainingen staat ook op schema.

4. Onderzoek en publicatie

- a. Het inventariseren en verwerven van archieven uit met name de zogenoemde herkomstlanden.
- b. Het uitgeven van publicaties: De uitkomst van conferenties met een voor ons land geschiedkundige waarde alsook boekwerken met een bijzonder karakter die onze geschiedenis weergeven vanuit een nationale optiek zullen met ondersteuning van het NAS worden uitgegeven. De informatie van de conferenties en boekwerken zal via het internet op de website van het NAS ter beschikking worden gesteld aan het breder publiek.

5. Overbrenging overheidsarchieven

Het is niet altijd het geval geweest dat het archief van de ministeries overgebracht werd naar het NAS alsook hebben de ministeries niet zorg gedragen voor een adequaat archiefbeheer en opslagruimte t.b.v. het oud archief dat deel uitmaakt van het cultureel historisch erfgoed. Vanaf 2014 is er een aanvang gemaakt met het overbrengen van deze archieven naar het NAS. In het dienstjaar 2019 zullen de volgende activiteiten ontplooid worden in dit verband, t.w.:

- a. Inspectie (toetsing, advies en ondersteuning) en training overheidsorganen betreffende archiefbeheer en
- b. Het opzetten en inrichten van een opslagruimte / Tussendepot.

In dit begrotingsjaar zal er een start worden gemaakt met de bouw van een tussendepot. De archieffunctie bij de overheid zal worden verbeterd middels een gecoördineerde en structurele aanpak om te komen tot een goede informatiehuishouding van de overheid. Hiervoor zijn in het begrotingsjaar 2017 de volgende activiteiten gepland:

- i Het stimuleren, bevorderen van het formuleren van eenduidig beleid binnen de overheid m.b.t. kwaliteitseisen van materialen en apparatuur o.a. papier, inkt, aanschaf software, verpakings- en conserveringsmateriaal; Informatieprocessen binnen de DIV sector.
- ii Het adviseren, ondersteunen bij het opstellen van de selectielijsten ter beoordeling aan de Nationale Archiefraad.
- ii Het opzetten en inrichten van een Tussendepot om de achterstand die het NAS heeft v.w.b. de overbrenging van de overheidsarchieven, in te lopen. Archieven die in aanmerking komen voor overbrenging (en waarvan een bestandslijst aanwezig is) zullen worden ondergebracht in een Tussendepot. De selectie kan dan hier plaatsvinden.

6. Professionalisering van de dienstverlening

Ten behoeve van de optimale beschikbaarheid van de archieven en andere bronnen via de studiezaal en de website, zal de dienstverlening naar specifieke doelgroepen verbeterd worden. Reorganisatie en versterking van de infrastructuur van het NAS voor het klantgericht functioneren, zal daarom plaatsvinden. Hieronder vallen de volgende activiteiten, t.w.:

- a. De website van het NAS actualiseren,
- b. Het online beschikbaar stellen van digitale bestanden,
- c. Dienstverlening aan derden (in binnen- en buitenland) o.a. door het verrichten van een kort onderzoek,
- d. Het uitvoeren van publieksgerichte activiteiten om het gebruik van de archieven te bevorderen en meer bekendheid te geven aan de archievencollectie middels lezingen, tentoonstellingen en publicaties;
- e. Het stimuleren van het gebruik van de archiefbronnen. middels het initiëren, uitvoeren van onderzoeksprojecten, de archiefbronnen beschikbaar stellen voor o.a. onderwijsdoeleinden en het bevorderen van het gebruik van archiefbronnen door studenten, docenten, wetenschappers, genealogen, politici, journalisten, overheidsdiensten, bewijs- en rechtzoekenden.

7. Conservering van archiefbronnen

De navolgende activiteiten zullen hierbij aan de orde komen, t.w.:

- a. Microverfilming en digitalisering,
- b. Film, video en audio en
- c. De uitbreiding van apparatuur t.b.v. het conserverings - en restauratie atelier.

Het huidige archiefbestand zal worden veiliggesteld middels restauratie en conservering van archiefbescheiden. Dit geldt eveneens voor film, video en audio archiefmateriaal voor de opzet van een goed geconserveerde en toegankelijke archievencollectie. De activiteiten die verricht zullen worden:

- ii Het verfilmen en digitaliseren van (papieren) archiefmateriaal;
- ii Het conserveren van audiovisueel archiefmateriaal;
- ii Uitbreiding van apparatuur t.b.v. het conserverings- en restauratieatelier

8. Optimalisering bedrijfsvoering

De navolgende activiteiten zullen hierbij aan de orde komen, t.w.:

- a. De aanschaf van een kopieer apparaat,
- b. De aanschaf van een opslag capaciteit server en
- c. De verlenging van een contract t.b.v. nodige Firewall.

1203 Pre en Post electorale activiteiten (Verkiezing)

Voor de beleidsmaatregel Pre- en Postelectorale activiteiten (Verkiezingen) is voor het jaar 2019 het bedrag van **SRD 57.000.000** begroot.

In het jaar 2018 is er reeds een omschakeling gemaakt van de postelectorale naar de pre-electorale fase. De eerste stappen richting vorm geven aan het organiseren van de algemene, vrije en geheime verkiezingen in 2020 zijn inmiddels gezet.

In het jaar 2019 zal het ministerie van Binnenlandse Zaken zich toeleggen op de optimale uitvoering van fundamentele activiteiten die Suriname in staat zullen stellen om verkiezingen te organiseren die beantwoorden aan de wettelijk gestelde eisen en aan de internationale normen van democratische verkiezingen. Een deel van de organisatiestructuur van de verkiezingen 2020 is reeds ingevuld en in het jaar 2019 zal de structuur volledig zijn opgezet. Alle actoren zullen zich gezamenlijk buigen over de hen toebedeelde taken. Vooral de verkiezingswerkgroepen van het ministerie van Binnenlandse Zaken zullen in hoog tempo hun werkzaamheden verrichten.

De pre-electorale fase vertaalt zich verder in de volgende activiteiten:

1. Operationele activiteiten.

Onder deze noemer wordt er gewerkt aan de verkiezingsgerelateerde randvoorwaarden, waarbij voornamelijk de verkiezingswerkgroepen van het ministerie van Binnenlandse Zaken de technische werkzaamheden projectmatig zullen verrichten, welke zijn:

- a. Kiezersadministratie:
Het houden van de voorlopige ter inzage legging van de kiezerslijsten over geheel Suriname. Dit zal plaatsvinden op de verschillende Bureaus voor Burgerzaken. Mobiele mogelijkheden voor de voorlopige ter inzage legging zal ook plaatsvinden op verschillende strategische locaties.
- b. ID -kaarten:
In 2019 zal de productie van ID-kaarten toenemen. In de kustdistricten zal er onder andere ook mobiele units worden ingezet hiervoor. Het hebben van een ID-kaart is namelijk een belangrijk instrument voor kiesgerechtigden om zich te identificeren voorafgaand aan het uitbrengen van hun stem. Het produceren van ID-kaarten wordt direct ook gezien als verificatiemiddel om eventuele correcties in de persoonlijke burgeradministratie te identificeren en te corrigeren.
- c. Straatnaamborden en huisnummering:
Voor de plaatsing van straatnaamborden en -palen, alsook de vernummering van huizen over geheel Suriname, inclusief het binnenland zal de veldoriëntatie reeds vroeg in 2019 plaatsvinden. In de dorpsgebieden zal dit gebeuren in samenwerking met het ministerie van Regionale Ontwikkeling. Verder is het de bedoeling om de achterstand in de straatnaamgeving zoveel als mogelijk in te lopen. Elke Surinaamse burger en in het bijzonder elke kiesgerechtigde, moet namelijk worden voorzien van een juist adres dat bijdraagt tot het completeren van een volledige persoonlijke burgeradministratie.
- d. Legger:
De werkgroep Legger zal de veldoriëntatie plegen van de fysieke gesteldheid van locaties die eerder hebben gediend als stembureau ten behoeve van de voorlopige identificatie van stembureaus. Deze werkzaamheden worden gedaan in nauw overleg met de respectieve districtscommissarissen. De legger verschaft de nodige informatie op het aantal stembureaus die geplaatst moeten worden. Het aantal stembureaus die geplaatst moet worden hangt af van het aantal stemgerechtigden op de dag van de verkiezingen.
- e. Verkiezingsmeubilair en -materiaal:
De inventarisatie van verkiezingsmeubilair en -materiaal zal in 2019 geschieden om tijdig na te gaan hoeveel ervan dient te worden gerepareerd of te worden vervangen en zulks ook te doen. Er zal voorts ook rekening worden gehouden met een eventuele uitbreiding van het meubilair en materiaal, afhankelijk van de prognose van het aantal stembureaus die voor de verkiezingen van 2020 nodig zullen zijn. Het betreft in deze stembureau-materiaal en meubilair z.a. stemkits, stemhokken, stembussen, dranghekken, stembustafels etc.

f. ICT:

Aanschaffingen voor informatie verslaglegging en optimaliseren van het netwerk reeds in een vroeg stadium in 2019 is uitermate belangrijk, aangezien de verkiezingsorganisatie moet kunnen rekenen op een betrouwbaar en veilig communicatie- en datanetwerk.

g. Stembiljetten:

Het Ministerie is belast met de voorbereiding en distributie van de activiteiten van de stembiljetten. Zo zullen de logistieke voorzieningen worden getroffen voor de vouw-, perforer-, stempel- en telwerkzaamheden van de stembiljetten. Ook de procedure voor het aanschaffen van het papier voor het bedrukken van de stembiljetten zal worden in gezet. Het bedrukken van de stembiljetten zullen worden uitbesteed aan lokale drukkers. De werkzaamheden m.b.t. zijn aan termijnen gebonden zullen volgens een opgesteld uitvoeringsdraaiboek worden uitgevoerd.

h. Aanwerving stembureau personeel:

De Bemensing van het stembureau personeel vormt één van de belangrijkste aspecten bij de organisatie van de verkiezingen. Ter garanderen van een vlot verloop van de verkiezingen is het noodzakelijk dat de werving van stembureau personeel niet alleen gebaseerd is op geldende wettelijke regelingen, maar zo nodig ook wordt gelet op algehele organisatie van de werving op zich. Hierbij moet erop gelet worden dat de monitoring van de werving reeds bij de selectie tot bij het contracteren van stembureau personeel moet plaatsvinden.

i. Internationale Betrekkingen:

Het houden van Algemene, Vrije en Geheime verkiezingen heeft niet slechts de aandacht van nationale actoren doch eveneens van regionale en internationale actoren. De belangrijkheid die zijdens de internationale gemeenschap gehecht wordt aan het houden van vrije, transparante en eerlijke verkiezingen kan herleid worden naar het streven van de internationale gemeenschap naar de bevordering van democratie en/of een verdere democratisering in landen.

j. Financiële administratie:

Het organiseren van de verkiezingen gaat gepaard met vrijwel hoge kosten. Om de kosten enigszins te drukken is het van eminent belang dat alle financiële bestedingen en verantwoordingen op de juiste en correcte wijze worden vastgesteld en uitgevoerd overeenkomstig de geldende wettelijke comptabele regelingen van de overheid.

k. Veiligheid:

Een heel belangrijk aspect tijdens de verkiezingen is de veiligheid. Het ministerie zal in een vroeg stadium hiervoor voorzieningen treffen. Tevens zal het Ministerie een aantal belangrijke activiteiten uitstippelen om de veiligheid te garanderen.

l. Aanpassing Verkiezingswetgeving:

Binnen het juridisch kader van de organisatie van de verkiezingen wordt er rekening gehouden met mogelijke noodzakelijk aanpassing van de geldende verkiezings-wetgeving.

2. Institutionele voorzieningena. *De activering van de Onderraad Verkiezingen 2020 en de Beleidscommissie voor de Verkiezingen 2020 hebben reeds plaatsgevonden.*

De Beleidscommissie welke belast is met beleidsondersteuning naar de Onderraad en beleidsadviserend naar andere verkiezingsautoriteiten en organen, zal verder institutioneel worden versterkt voor het verkrijgen van een breder inzicht in het verkiezingskader en de organisatie daarop.

b. *Het aantrekken van externe adviseurs ter ondersteuning van de verkiezingsorganisatie.*
Ondersteuning door deskundigen met ruime ervaring in het organiseren en managen van de verkiezingsorganisatie heeft zijn noodzaak bij voorgaande verkiezingen bewezen. Ook in het traject naar de verkiezingen 2020 zal een beroep gedaan worden op externe adviseurs voor ondersteuning.c. *Het verzorgen van trainingen ten behoeve van verschillende verkiezingsactoren.*
Het huidige korps van o.a. districtscommissarissen is voor een overgroot deel nog weinig bekend met de wettelijke regelingen, de toepassing en de juiste interpretatie van de juridische en technische begrippen bij de uitoefening van hun verkiezingstaken en de handvatten die de verkiezingskalender biedt. Verschillende trainingen zullen daarom aan hen worden verzorgd om hen hierop voor te bereiden.**3. Management**

Het Algemeen Secretariaat Verkiezingen (ASV) dient als centrum voor alle activiteiten en is verantwoordelijk zijn voor het geven van ondersteuning aan de werkzaamheden bij de organisatie van de verkiezing van de volksraadpleging en volksvertegenwoordigende organen. Facilitering van het verkiezingsmanagement en de verkiezingsautoriteiten valt ook onder de werkzaamheden van het ASV.

4. Bevolkingseducatie verkiezingen

Een gedegen voorlichting via de media, brochures, andere literatuur met betrekking tot de verkiezingsaspecten heeft bewezen effectief te zijn op kiesgerechtigden optimaal te doen participeren. Bij de voorlichting zal onder andere de nadruk worden gelegd op specifieke groepen zoals de jeugd, burgers met een beperking, ongeschoolde kiezers etc.

1204 Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB)

Voor het dienstjaar 2019 is voor de beleidsmaatregel Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) een bedrag van **SRD 5.000.000,00** begroot.

De werkzaamheden van het Centraal Bureau voor Burgerzaken staan in het komende dienstjaar in het licht van het treffen van technische voorbereidingen in aanloop op de algemene, vrije en geheime verkiezingen die in 2020 zullen worden gehouden. In 2019 zal CBB zich daarom toeleggen op de specifieke ondersteuning van de verkiezingen in de vorm van de verkiezingswerkgroepen CBB en op de verdere optimalisering en modernisering van de dienstverlening en de huisvesting daarvan. Dit moet ertoe leiden dat CBB een steeds betere bijdrage levert aan de verkiezingsorganisatie.

Bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken zijn er bijkans 600 ambtenaren werkzaam die een uiteenlopende diversiteit aan burgeradministratieve dienstverlening biedt aan de samenleving. CBB is voorts ook verantwoordelijk voor het beheer van de bevolkingsboekhouding. De roep om de kernafdeling CBB te verheffen tot een directoraat is daarom reeds lang aan de orde. Een aanzet tot het exerceren van deze mogelijkheid dateert van 1985. Sindsdien heeft CBB significante veranderingen ondergaan en wordt de rechtvaardiging tot de verheffing van CBB tot een directoraat Burgerzaken nog meer benadrukt.

Het begrootte bedrag zal gebruikt worden ter uitvoering van de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

1. Actualisering (bijhouden/beheer) bevolkingsadministratie

Hoewel het actualiseren van de nationale bevolkingsadministratie inherent is aan de taak van CBB, is deze vanwege o.a. organisatorische beperkingen steeds een uitdaging om uit te voeren. Dit is voornamelijk het geval als het gaat om het binnenland. Voor het dienstjaar 2019 zullen actualisatiewerkzaamheden voor dit gebied worden uitgevoerd middels binnenlandse missies. Voor deze missies zullen er extra voorzieningen moeten worden getroffen zoals het werken buiten de reguliere werktijden, inzet extra personeel alsook logistieke voorzieningen. De werkzaamheden die worden uitgevoerd tijdens de missies naar het binnenland van Suriname bestaan o.m. uit:

- i aanmaak ID-kaarten;
- i beschrijving ter aanvulling van de registers van geboorten en overlijden;
- i aanmaak en afgifte van familieboekjes;
- i vaststelling van nationaliteit.

2. Vorming/Opleiding/Capaciteitsversterking

Om de dienstverlening steeds op niveau te houden en mee te gaan met de tijd voor wat betreft aangelegenheden van de burgerlijke stand, wetgeving, verantwoorde digitalisering en het proces om o.a. te komen van vastbladige naar losbladige registers en beter beveiligde documenten, zal er geïnvesteerd worden in de verdere vorming van het personeel op alle niveaus in de vorm van trainingen, cursussen en het organiseren van workshops of informatiebijeenkomsten. Hiermee wordt bedoeld op de verdere modernisering en verhoogde beveiliging van de dienstverlening van CBB.

3. Herziening of introductie van wetgeving

Alle werkzaamheden van het CBB betreffende de bevolkingsadministratie hebben een wettelijke grondslag. De wetten waarmee CBB werkt, dateren doorgaans van begin 1900. Hoewel een aantal reeds is aangepast, blijkt in de praktijk dat er fundamentele wijzigingen dienen te worden gepleegd in zowel de oude als de aangepaste wetgevingsproducten ten behoeve van de dienstverlening van het CBB. In 2019 is er prioriteit gegeven aan de volgende wetgevingsproducten:

a. Wet Kennelijke Schrijf- en Spelfouten:

Deze wet is aangepast in 2016 als initiatiefwet DNA. De aanpassing blijkt in de praktijk stagnerend te werken. De afhankelijkheid van CBB van o.a. de Procureur-Generaal is nog steeds groot en de bevoegdheid van de directeur van CBB is slechts beperkt bij de verbetering van kennelijke schrijf- en spelfouten. De lange wachttijd voor burgers om kennelijke schrijf- en spelfouten te corrigeren is hierdoor relatief ongewijzigd gebleven. De wetgeving zal daarom wederom moeten worden aangepast.

b. Wet en Besluit Bevolkingsregister:

Deze daten van 1917 en 1921 en beantwoorden nog slechts weinig aan de huidige werkprocessen en i situaties in de bevolkingsadministratie en dient spoedig te worden aangepast om te beantwoorden aan de inrichting van de huidige samenleving.

c. Wet Straatnaamgeving en Huizennummering:

Ook deze wet dateert van de beginjaren 1900 en dient daarom te worden gewijzigd naar de huidige standaarden van bevolkingsadministratie, gezien het feit dat deze wet ook de verkiezingsorganisatie faciliteert in het voorzien van burgers van een compleet adres.

d. Wet Nationaliteiten en Ingezetenschap:

De laatste aanpassing van deze wet heeft in 2014 plaatsgehad en gebleken is dat in de uitvoering er nog steeds belemmeringen bestaan bij de vaststelling en vastlegging van nationaliteiten.

4. Ordening straatnaamborden en huizennummering

De dienstverlening van straatnaamborden en huizennummering ligt verankerd in de wet en dient burgers te voorzien van een compleet adres. De werkzaamheden zijn daarom van continue aard. De beschikbaarheid van materiële middelen hebben er de afgelopen tijd toe geleid dat er thans een achterstand is in de voorziening van straten van straatnaamborden die deze ontberen, alsook het vernummen van huizen in doorgaans nieuw benoemde straten. De staat van de achterstand heeft ook voor een groot deel te maken met beschadiging van reeds geplaatst straatnaampalen en borden wegens o.a. verkeersongevallen, vandalisme en diefstal. Deze achterstand zal door de verkiezingswerkgroep worden ingelopen, terwijl de reguliere behoeftevoorziening zal worden voortgezet door de terzake afdeling. Hiervoor zullen de volgende stappen ondernomen worden:

- a. Aanschaf benodigde materiaal alsook kantoorbenodigdheden, - apparatuur en i meubilair
- b. Continuering vervanging en plaatsing van nieuwe stijl straatnaamborden en huizennummering
- c. Continuering landelijk veldonderzoeken/inloop achterstand werkzaamheden
- d. Onderzoeken naar straatnamen en huisnummering worden gecontinueerd en zo nodig opgevoerd.

5. Renovatie en beveiliging BvB's voor geheel Suriname en het CBB hoofdkantoor

Het kantoor waarin CBB is gehuisvest is reeds jaren toe aan algehele renovatie. Dit dient spoedig te worden aangepakt, aangezien de algehele nationale bevolkingsboekhouding hier is ondergebracht en van hieruit centraal wordt beheerd. Omdat alle gegevens die een burger identificeert hieruit voortkomen, is het uitermate essentieel dat het onderbrengen van deze gegevens in een fysiek veilig en betrouwbaar onderkomen als hoge prioriteit wordt gesteld. Het belang hiervan is nationaal. Daarbij wordt opgeteld dat vanwege de aard van de werkzaamheden van de verschillende afdelingen, de werkruimten ook een specifieke inrichting en uitrusting dienen te hebben. Ideaal zou het CBB moeten worden ondergebracht in een nieuw onderkomen die beantwoordt aan de huidige werkprocessen en behoeften van verantwoord beheer en dienstverlening. Daar dit echter voorhanden is, zullen er prioritaire renovatiewerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd om een zo werkbaar mogelijk huisvesting te kunnen bewerkstelligen. Dit is belangrijk voor zowel het personeel als de cliënten.

In 2017 en 2018 is een aanvang gemaakt met de renovatie van het gebouw, waarbij o.a. de afdelingen Inspectie, Aanvullingen en Verbeteringen, Vreemdelingenregistratie en Centrale Persoonskaarten (CPK) en Centrale Mutatie Verwerking (CMV) minimaal zijn gerenoveerd. Dit heeft ervoor gezorgd dat deze afdelingen een betere werkaccommodatie hebben, maar ook een betere dienstverlening kunnen bieden en documenten beter zijn beveiligd.

In 2019 zullen de volgende afdelingen prioriteit genieten voor wat betreft renovatie:

- a. De registerkamer
- b. De serverkamer
- c. De afdeling Paspoorten
- d. Bureau voor Burgerzaken (BvB) Flora

Daarnaast zullen de basale onderhouds- en renovatiewerkzaamheden van de overige BvB's worden voortgezet.

De subject en object bewaking alsook beveiliging van het CBB en alle BvB's zullen ook verder worden aangepakt. Het gaat in deze voornamelijk om alarminstallaties, brandpreventiesystemen, traliwerk en mansbewaking.

6. Versterking/Modernisering/Optimalisering van de dienstverlening

Het CBB streeft ernaar om continue te beantwoorden aan een kwalitatieve dienstverlening en het maximaliseren van de efficiëntie van de organisatie in de uitvoering van de werkzaamheden. Binnen dit kader zullen de volgende activiteiten worden gecontinueerd:

a. Project landelijke netwerkverbinding en dienstverlening

De landelijke netwerkverbinding werd opgestart met de bedoeling het CBB en alle BvB's digitaal met elkaar te verbinden om toegang te hebben tot de Centrale Burgeradministratie om landelijk real-time dienstverlening te kunnen bieden. In afwachting op de digitale verbindingsmogelijkheden vanuit Telesur, zal verder worden gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe diensten voor het publiek op basis van een geautomatiseerd netwerksysteem (BasS). Ook zal worden overgegaan tot het verder verfijnen van de procedures en processen landelijk en het testen van inrijkmogelijkheden voor andere dienstverlenende overheidsinstellingen. Er zal in verband met deze activiteiten afstemming met de E-Gov-commissie gepleegd worden.

b. One window service

Met de introductie van de ñOne Window Serviceò bij de burgeradministratieve loketdiensten is duidelijk gebleken dat het de algemene orde op de BvB's helpt bevorderen en cliënten ook sneller worden geholpen. Er zal verder gewerkt worden aan de uitbreiding van deze één loketdienst d.m.v. de aanschaf van klant begeleidingssystemen en andere voorzieningen die nodig zijn in dit verband.

c. Automatisering kassasysteem

Het oude kassasysteem was niet afgestemd op de ñOne Window Serviceò. Er zal verder landelijk gewerkt worden aan de automatisering van het kassasysteem van alle BvB's, waarbij ook de POS-betalingsysteem beschikbaar zullen zijn.

d. Herintroductie van een Closed User Group (CUG) telefoonsysteem:

Het CUG-telefoonsysteem maakte het bellen in besloten groep tegen minimale kosten mogelijk. Dit was vooral effectief gebleken bij de communicatie van binnenlandse missies voor verificatiewerkzaamheden en met de BvB's die vooralsnog niet beschikten over een digitale netwerkverbinding met het CBB.

7. Ceremoniën voor genaturaliseerden

Ter uitvoering van deze beleidsactiviteit, zullen de volgende stappen o.a. ondernomen worden, t.w.:

- i het identificeren van een geschikte en representatieve ruimte;
- i het plaatsen van bekendmakingen t.b.v. de belanghebbenden;
- i het drukken van informatiebrochures en het aanschaffen van geschenken.

8. Transformatie van het CBB naar een directoraat

De behoefte om het CBB te transformeren naar een directoraat die zich specifiek richt op de bevolkingsboekhouding en burgeradministratieve aangelegenheden is oud. De eerste aanzet was reeds gedaan met een formatierapport dat dateert van 1985 en werd CBB verheven tot een hoofdafdeling per resolutie d.d. 31 januari 1985, S.B. 1985 no. 7 en onderging het ook de huidige naamsverandering en de aanstelling van een directeur (resolutie d.d. 22 februari 1985, S.B. 1985 no. 20). Inmiddels is het CBB significant gegroeid en hebben er op het stuk van overheids-personeelsbeleid ook aanzienlijke transformaties plaatsgehad zoals de introductie van het Functie Informatie Systeem Overheid (FISO) en thans zijn de inspanningen gaande voor het opzetten van een Performance Excellence Overheid. Tegen deze achtergrond zal er een haalbaarheids- en transformatieonderzoek worden verricht voor een duurzame transformatie van een hoofdafdeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken karakter naar een zelfstandige organisatie in deze, nl. een directoraat Burgerzaken.

Gesprekken hebben reeds plaatsgevonden tussen de Bond van Ambtenaren bij de Bevolkingsadministratie in Suriname (BABS), de departementsleiding van het ministerie, de afdeling CSFE en de leiding van het CBB en is het traject van herwaardering inzake de functie upgrading en de totale opzet van de organisatie al gestart.

1205 Religieuze aangelegenheden

Ten behoeve van deze beleidsmaatregel is een bedrag van **SRD 350.000,00** begroot.

De beleidsactiviteiten bij het beleidsgebied Religieuze Aangelegenheden van het ministerie van Binnenlandse Zaken zullen zich in het bijzonder concentreren op o.m.: het continueren van de verbetering van het netwerk met de religieuze partners middels o.a. de uitbouw van de bestaande religieuze databank. het voorzien van de nodige aandacht v.w.b. de morele educatie op de basisscholen, er zal gewerkt worden aan de rechtspositie van de bezoldigde geestelijken in de vorm van een evaluatie en tevens zal verder gedaan worden aan deskundigheidsbevordering van de geestelijken en huwelijksambtenaren. Het begrootte bedrag zal in het dienstjaar 2019 aangewend worden voor de volgende activiteiten, t.w.:

1. Institutionele versterking

Voor dit jaar zal er worden voortgeborduurd op de activiteiten die reeds waren ingezet om de afdeling Religieuze Aangelegenheden in zowel formatiezin als capaciteitszin zodanig te structureren dat het optimaal bijdraagt aan de facilitering van nationale religieuze aangelegenheden. Hiervoor is een bedrag van SRD 10.000,00 begroot.

2. Deskundigheidsbevordering van huwelijksambtenaren en geestelijken

Het doel is het leveren van een bijdrage aan deskundigheidsbevordering van huwelijksambtenaren en geestelijken en het opleiden van personen die als huwelijksambtenaren religieuze wettige huwelijken kunnen sluiten. De opleidingen tot huwelijksambtenaar zullen verder verzorgd worden.

3. Morele educatie

In deze betreft het de navolgende activiteiten:

- Het uitvoeren van vormingsprojecten i.s.m. religieuze organisaties en
- Het i.s.m. met de IRIS en het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur produceren van de lesbrieven t.b.v. het onderwijscurriculum.

4. Efficiënt en effectief overlegstructuur

In deze betreft het de navolgende activiteiten:

- ï Het verlenen van ondersteuning aan religieuze organisaties,
- ï Herdenkingsactiviteiten i.v.m. Wereldreligiedag en World Inter Faith Harmony Week. Traditioneel financiert het ministerie van Binnenlandse Zaken jaarlijks de activiteiten i.v.m. de voornoemde herdenkingsdagen.
- ï En het verlenen van ondersteuning aan religieuze organisaties bij de viering van religieuze hoogtijden.

5. Verbetering netwerk religieuze partners

In deze betreft het de navolgende activiteiten:

- ï Verdere uitbouw van de bestaande religieuze databank,
- ï Voortzetting verificatie gegevens religieuze databank.
- ï Ter garantie van de juistheid van de informatie in deze databank wordt er dagelijks gewerkt aan het actueel houden van de gegevens van de verschillende religieuze organisaties,
- ï Continuering van de registratie van religieuze organisaties.
- ï De opname van religieuze organisaties in de religieuze databank wordt voortgezet en
- ï De uitgave van de Religieuze Wegwijzer 3 (Gebedshuizen).

6. Voorlichting

Het betreft in deze het produceren en doen uitzenden van video documentaires over de religieuze diversiteit in Suriname.

7. Integrale evaluatie bezoldigingsregeling geestelijken

De bezoldigingsregeling geestelijken zal nader worden geëvalueerd in 2019.

1206 Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)

Voor het dienstjaar 2019 is voor het Onafhankelijk Kiesbureau een bedrag ad SRD 500.000,= begroot.

Voor het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) staat 2019 in het licht van voorbereidingen treffen voor de toezichthoudende taak die het heeft op de organisatie en het verloop van de algemene, vrije en geheime verkiezingen 2020. Veel overleg en discussiemomenten in plenair verband zijn gepland om de verkiezingsactoren zoveel als mogelijk te horen en de eerste stappen te zetten richting constructieve communicatie onderling. Hiervoor zijn een aantal workshops en seminars gepland in binnen- en buitenland en training en stage van OKB-leden, eveneens in binnen- en buitenland. Naast de eerdergenoemde activiteiten, ook zijn in de middelenbegroting ook opgenomen transportkosten en personeels- en materiaalkosten.

1207 Centraal Hoofdstembureau (CHS)

Gelet op de betrokkenheid van het CHS en die van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de verkiezingen, worden de uitgaven van deze instantie integraal meegenomen op de begroting van het departement. Voor deze beleidsmaatregel is er voor het dienstjaar 2019 een totaal bedrag van SRD 500.000,00 begroot.

Het begrote bedrag zal aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

1. Voor een optimale functioneren van het CHS alle nodige activiteiten operationeel van aard.
2. Voor een adequate voorbereiding op de Verkiezingen 2020 alle nodige activiteiten in dat kader.

1208 Bevolkingsbeleid, Integratie en Migratie

Ten behoeve van deze beleidsmaatregel is een bedrag van SRD 200.000,00 begroot.

Vanaf het dienstjaar 2014 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de beleidsmaatregel Bevolkingsbeleid, Integratie en Migratie op haar begroting meegenomen. Deze beleidsmaatregel dient gezien te worden als een onderdeel van de uit te stippelen bevolkingspolitiek van de regering. Het bevolkingsbeleid behelst overheidsmaatregelen die bedoeld zijn om de omvang, de groei, de samenstelling en / of de spreiding van de bevolking te beïnvloeden. De bevolkingssamenstelling van de Republiek Suriname heeft in de afgelopen jaren een transformatie ondergaan, mede als gevolg van economische activiteiten in de landbouw, handel maar voornamelijk de goudsector. Als overheid is het van belang om inzicht en greep te hebben op:

- a) De bevolkingsgroei en omvang;
- b) De internationale migratie, met name de emigratie en de immigratie;
- c) De nationale (binnenlandse) migratie.

Op het departement is het Bureau Migratie Integratie (BMI) i.s.m. het CBB en andere relevante (overheids) actoren belast met het verzamelen, bijhouden en analyseren van actuele demografische gegevens om daarmee de voorbereiding en uitvoering van het bevolkingsbeleid te ondersteunen en mede gestalte te helpen geven.

Periodiek zullen er onderzoeksrapporten worden opgesteld, waarin o.m. resultaten van de bestudering van de mate van integratie van de vreemdelingen in Suriname wordt beschreven. Een meer verplichtend integratiebeleid zal nader uitgewerkt worden. In dit verband zal dan ook regelgeving omtrent inburgering samengesteld worden. Genaturaliseerden dienen die vaardigheden te verwerven die nodig zijn om in de Surinaamse samenleving te participeren en naar vermogen bij te dragen aan de ontwikkeling van ons land. Dit vergt niet alleen beheersing van o.a. de Nederlandse taal en het Sranan Tongo en het voorzien in het eigen levensonderhoud door inkomen uit arbeid, maar evengoed respect voor en het delen van kernwaarden van de Surinaamse rechtstaat waaronder vrijheid, verantwoordelijkheid, tolerantie en solidariteit.

Dit begrootte bedrag zal aangewend worden voor de verdere implementatie van het bevolkingsbeleid en inburgering van vreemdelingen in ons land, waarbij de volgende beleidsactiviteiten zullen worden uitgevoerd, t.w.:

1. Het identificeren van een locatie voor en inrichting van het Bureau Migratie Integratie BMI,
2. Het samenstellen en benoemen van een interdepartementale commissie Bevolkingsbeleid,
3. Het formuleren van een op maat gesneden Bevolkingsbeleid voor Suriname,
4. Het aangaan van nodige relevante partnerschappen met nationale, regionale en internationale actoren in dit verband en
5. Het verrichten van onderzoek naar bevolkingsbeleidgerelateerde onderwerpen i.s.m. de AdeKUS.
6. Het coördineren en monitoren van het nationale bevolkingsbeleid en
7. Het doen aan capacitybuilding m.b.t. bevolkingsbeleid.
8. Het aantrekken van nodige personeel t.b.v. het BMI en
9. Het opleiden en trainen van het BMI-personeel.

1209 Gender aangelegenheden

Voor deze beleidsmaatregel is een totaal bedrag van SRD 300.000,00 begroot.

De activiteiten van dit beleidsgebied staan in het licht van het verder professionaliseren van het Bureau Gender Aangelegenheden (BGA). De nadruk zal komen te liggen op het verrichten van onderzoekswerkzaamheden vanuit het BGA. Er zullen ter zake deskundigen voor het BGA aangetrokken worden en functionarissen van het BGA zullen verder opgeleid worden in genderanalyse en -onderzoek. Het BGA zal zich ook verder concentreren op contact met het publiek en de jeugd middels voorlichting en samenwerking met de relevante stakeholders. Gender bewustwordings-programma's zullen nationaal verder worden voortgezet.

De volgende beleidsactiviteiten zijn gepland voor het dienstjaar 2019, t.w.:

1. Beleidsbepaling

Met de beleidsbepaling is het de bedoeling dat het ministerie een voorname positie inneemt in het bepalen van het genderbeleid, waarbij het aangaan van partnerschappen op diverse niveaus, het beschikken over data, het wettelijke kader en genderbewustzijn van cruciaal belang zijn.

De activiteiten in dit verband zullen als volgt zijn:

- a. De voortzetting van de vaststelling / formulering van het nationaal genderbeleid 2018 t/m 2022,
- b. De voortzetting van de strategieën ter bestrijding van intiem partner geweld in Nickerie, o.a.:
 - i. Er zijn reeds acties geïdentificeerd voor de aanpak van intiem partner / huiselijk geweld en deze acties zullen worden meegenomen in het nog te formuleren Gender Actieplan Nickerie.
 - ii. Het samenstellen van het Gender Actie Plan Nickerie 2018-2021.
- c. Het aangaan van partnerschappen: de samenwerking tussen het BGA en mogelijke partners op nationaal, regionaal en internationaal niveau (zoals o.a. IWGDS van AdeKUS, Stg. Stop Geweld tegen Vrouwen, UNWOMEN, UNDP, PAHO, UNFPA)
- d. Onderzoek naar gendergerelateerde onderwerpen.
- e. Awareness activiteiten:
 - voortzetting genderbewustzijnsactiviteiten
 - voortzetting desbetreffende relevante gendergerelateerde trainingen.

2. De coördinatie en monitoring van het genderbeleid

Voor een vlot verloop van de implementatie van het vastgestelde / geformuleerde genderbeleid zullen er consultaties met stakeholders worden gehouden en zullen zij worden getraind en gecoacht in genderaangelegenheden in deze o.a. de Gender Focal Points, NGO's (Grassroot organisaties).

3. Versterking personeel BGA

Middels regelmatige scholing en bijscholing van de functionarissen van het BGA is er een betere garantie op het realiseren van gestelde doelen. Alvorens er nieuwe scholings- en bijscholingsactiviteiten worden geïdentificeerd, zal er een inventarisatie plaatsvinden van de huidige competenties van het BGA-personeel. Hierin zijn ook opgenomen de verschillende cursussen, trainingen en opleidingen gefinancierd en/of gefaciliteerd door het ministerie, zodat de beroepsspecifieke vorming richtig kan plaatsvinden. Ook zullen er enkele teambuilding sessies worden georganiseerd om de cohesie onder het personeel te versterken en zal er ook naar behoefte nieuw personeel worden aangetrokken.

4. Herdenkingen

Tegen de achtergrond van het stimuleren van het bewustzijn van gendergelijkwaardigheid op nationaal vlak, zal ook in het dienstjaar 2019 de herdenking van gendergerelateerde dagen plaatsvinden. Het gaat om o.a. de herdenking van de Internationale dag van de Vrouw, Sixteen days of activism against gender violence, Wereldmeisjesdag en Internationale dag voor de Plattelandse Vrouw.

5. Beleidsondersteunende projecten

De implementatie van het genderbeleid is niet alleen een verplichting van de Surinaamse overheid, maar ook van andere actoren in de samenleving zoals NGO's. Het BGA vormt hierbij een belangrijk kompas en zal als zodanig die rol vervullen alsook deze actoren ondersteunen waar nodig v.w.b. de activiteiten die zij ondernemen om uit te voeren.

6. Contributie Internationale Organisaties

Het committeren aan internationale afspraken brengt met zich dat staten het functioneren van internationale instituten financieel moeten ondersteunen. De contributieverplichtingen bij deze zijn die in relatie tot UNWOMEN en MESECVI.

1301 Management regelgeving

Het totaal begrote bedrag bij deze beleidsmaatregel is gesteld op **SRD 250.000,00**.

In het Ontwikkelingsplan (OP) 2017 - 2021 is aangegeven dat de regelgevende functie van de overheid steeds belangrijker wordt. Door de opkomst van concepten als *good governance* worden er steeds meer eisen gesteld aan het beter functioneren van de overheid. Management Regelgeving heeft daartoe in de voorgaande jaren reeds een aanzet gegeven door in 2012 en 2013 regelgeving tot stand te brengen om deze ontwikkelingen te faciliteren, evenwel meer met het oog op de vergroting van de rechtstatelijke kwaliteit.

Het beleidsgebied "Management Regelgeving" ressorteert onder het onderdirectoraat Juridische Aangelegenheden en Regelgeving (JAR) en is gericht op het tot stand brengen van het juridisch instrumentarium, dat nodig is voor de diverse beleidsgebieden ter uitvoering van de taken die behoren tot de zorggebieden van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het ministerie zal met behulp van o.a. haar juridisch instrumentarium het concept van *good governance* bevorderen, waarmee ook de rechtsstaatgedachte is gediend.

Het onderdirectoraat JAR heeft de volgende beleidsactiviteiten gepland voor het dienstjaar 2019, t.w.

1. Institutionele versterking JAR

De navolgende activiteiten zullen hierbij aan de orde komen, t.w.:

- a. De voortzetting aantrekking personeel.
Verdere invulling van de formatie van het onderdirectoraat door het aantrekken van competente medewerkers (in deze 2 juristen per jaar en een secretariële medewerker),
- b. De aanschaf van literatuur of abonnementen voor tijdschriften,
- c. Het bevorderen van kennisverbreding van het personeel middels het volgen van o.a. trainingen,
- d. De elektronische en fysieke beveiliging van het pand waarin JAR is gehuisvest,
- e. De voortzetting huur pand, internet, telefoon, huur parkeerplaats inclusief voorzien in 1 vergaderruimte, 1 ruimte voor de opslag van documenten en elektronisch apparatuur,
- f. De aanschaf en eventuele vervanging van computers, laptops, scanner en overige randapparatuur, softwareprogramma's, meubilair w.o. bezoekersstoelen, internet en telefoonaansluiting voor de werkruimtes, en servicekosten voor onderhoud van apparatuur
- g. De aanschaf dienstvoertuig t.b.v. ODJAR.

2. Voortzetting activiteiten Inhoud en vormgeving good governance and democracy

De navolgende activiteiten zullen hierbij aan de orde komen, t.w.:

- a. Het verlenen van juridische bijstand:
 - i aan het CBB v.w.b. relevante regelgeving zoals o.m. Wet Identiteit,
 - i aan het Bureau Gender Aangelegenheden als het komt tot o.m. de rapportageplicht i.v.m. de comitering aan Verdragen,
 - i in geval van Standaardisatie Administratiefrechtelijk verkeer en
 - i aan de Afdeling Vorming en Opleiding v.w.b. relevante regelgeving inzake de Ambtenaren opleidingen.
- b. Het concipiëren van uitvoeringsregelingen die betrekking hebben op o.a. de Anti-Corruptiewet en Wet Elektronisch Rechtsverkeer en
- c. De eventuele verlenging uitvoeringscommissie wijziging Aanwijzingen voor de Regelgevings-techniek.

3. Vergroten toegankelijkheid Staats - en Advertentiebladen en vonnissen betrekking hebbende op Biza

Deze beleidsactiviteit wordt niet allen ondernomen vanwege het vergroten van de toegankelijkheid van staats- en advertentiebladen alsook vonnissen die het betrekking hebbende op het ministerie van Binnenlandse Zaken, maar ook ter verhoging van de transparantie in dat verband.

De navolgende activiteiten zullen hierbij aan de orde komen, t.w.:

- a. Het opzetten, beheren en onderhouden van de juridische database,
- b. Het redigeren van geldende teksten en
- c. De eventuele verlenging van de zittingsduur van de uitvoeringscommissie vergroting toegankelijkheid vonnissen BiZa regarderende.

4. Screenen regelgeving

Het screenen van diverse concepten van regelgeving en andere documenten afkomstig van andere beleidsgebieden c.q. andere ministeries. Vermeldenswaard is dat bij dit screeningsproces tevens aan de orde komt de toetsing van de desbetreffende regelgeving aan o.a. de Aanwijzingen voor de Regelgevingstechniek.

0902 Bijdrage Huishoudens (Onderstanden)

De onderstanden zijn voor het dienstjaar 2018 begroot op een bedrag van **SRD 43.000.000,-**. Thans zijn er ongeveer 3.000 personen in het onderstandbestand, 130 gewezen ministers en/of presidenten, 100 leden gewezen (inclusief de weduwe/weduwnaar van de gewezen landsdienaar en de wezen).

De onderstanden bedragen gemiddeld per maand **SRD 2.769.230,77** wat neerkomt op een totaal van **SRD 36.000.000,00** voor het betreffende dienstjaar. Hier bovenop komen de SZF- premieafdrachten, die op jaarbasis **SRD 7.000.000,00** bedragen.

0972 Bijdrage aan De Nationale Assemblée

Voor dit beleidsgebied is er een bedrag van **SRD 51.359.000,=** begroot.

De Grondwet van de Republiek Suriname stelt in artikel 55:

1. De Nationale Assemblée vertegenwoordigt het volk van de Republiek Suriname en brengt de soevereine wil van de natie tot uitdrukking.
2. De Nationale Assemblée is het hoogste orgaan van de Staat.

De Nationale Assemblée stelt zich ten doel alle taken die door de Grondwet aan haar zijn toebedeeld op de meest effectieve en efficiënte manier uit te voeren met het Regelement van Orde als basis voor het handelen en het functioneren.

Het streven van DNA als wetgevend en toezichhoudend orgaan is erop gericht zich te ontwikkelen tot een zakelijk, deskundig en goed geïnformeerd orgaan, dat professioneel en zoveel als mogelijk onafhankelijk opereert. Het proces tot het verkrijgen van meer autonomie is reeds ingezet. Ook wordt nagegaan hoe dit proces juridisch te formaliseren. Ook wordt nagegaan hoe dit proces juridisch te formaliseren.

0504 Informatietechnologie

Met de toepassing van automatiseringssystemen en IT - technologieën wordt gestreefd naar een goed opgezette ICT-netwerk binnen de interne werkprocessen van het ministerie van Binnenlandse Zaken, hetgeen moet bijdragen aan een efficiënte en effectieve dienstverlening.

Voor deze beleidsmaatregel is begroot een totaal bedrag van SRD 500.000,00 en de middelen zullen aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

- a. De voortgang van de voorbereiding voor de elektronische uitgifte van het Staats- en Advertentie blad van de Republiek Suriname.
- c. De voortgang van de herinrichting van de huidige IT - werkruimte en de vervanging van IT - apparatuur.
- d. De verlenging van de softwarelicenties.

0605 Voorlichting

Voor de beleidsmaatregel Voorlichting is een totaal bedrag van **SRD 300.000,00** begroot.

De Communicatie Unit (CU) van het ministerie van Binnenlandse Zaken is in het leven geroepen om de voorlichting naar de samenleving toe op een professionele wijze te doen geschieden. Hiervoor zal de CU een centraal coördinerende rol vervullen binnen het ministerie, waarbij alle voorlichtingsactiviteiten m.b.t. mediaproducties (tv- en radio-uitzendingen, LED Billboard panel) via deze unit zullen plaatsvinden.

Het begrote bedrag zal aangewend worden voor de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

1. Mediaproducties en drukwerk (tv- en radio-uitzendingen en dagbladen, het maken van flyers, posters en banners, magazines) t.b.v. de verschillende dienstonderdelen van het departement, maar in het bijzonder het CBB en het beleidsgebied Verkiezingen gezien de opkomende Verkiezingen in 2020.

Met de mediaproducties en de drukwerken tracht het ministerie de gemeenschap consequent en ook kwalitatief te informeren over de positie en rol van het ministerie in het algemeen en de dienstverlenende beleidsgebieden van het ministerie in het bijzonder.

De werkzaamheden van de CU zullen gefocust zijn op:

- Het maken van radio- en tv-programma's;
- Het uitgeven van magazines en voorlichtingsmateriaal z.a. posters, flyers;
- Het plaatsen van advertenties/bekendmakingen in de dagbladen en via radio en televisie;
- Het maken van programma's zoveel mogelijk in alle talen die in Suriname gesproken worden om zoveel mogelijk de samenleving in haar geheel te betrekken bij en te informeren over de activiteiten van de regering;
- Het maken van mediaproducties op locatie;
- Het presenteren van belangrijke mededelingen van het ministerie via LED Billboard panels op strategische plaatsen zoals op het terrein van het hoofdkantoor, in en rondom de binnenstad.

2. Facilitaire voorzieningen.

Hieronder vallen onderhoudsvoorzieningen, transport en het treffen van de nodige logistieke voorzieningen. De voorbereidingswerkzaamheden i.h.k.v. de opkomende Verkiezingen zullen in het dienstjaar 2019 worden geïntensiveerd. Zo ook de voorlichting vanuit het departement. Er zal in deze veel veldwerk moeten worden verricht. Tegen deze achtergrond wordt het noodzakelijk geacht om voor de CU de nodige voertuigen aan te schaffen, zodat o.m. de verkiezings(gelateerde) activiteiten van het ministerie landelijk op verantwoorde wijze kunnen worden vastgelegd en aan de samenleving worden gepresenteerd.

3. Aanschaffingen.

Voor de inrichting van de verschillende werkruimten van het gebouw waarin de CU is gehuisvest zullen kantoormeubilair en kantoorapparatuur worden aangeschaft. Hieronder valt ook de aanschaf van studioapparatuur.

4. Trainingen.

Het wordt functioneel noodzakelijk geacht dat het personeel van de CU wordt getraind in de laatste studietechnieken en software- en hardwaregebruik, waardoor de (technische) kwaliteit van de overheidscommunicatie naar de samenleving kan voldoen aan de hedendaagse normen en standaarden.

0802 Opzet Kustwacht Suriname (KWS)

Het totaal begrootte bedrag voor deze beleidsmaatregel is gesteld op **SRD 12.000.000,00**

In het begrotingsjaar 2019 wordt de KWS verder opgezet en worden belangrijke delen daarvan in gebruik genomen. Het begrootte bedrag zal worden aangewend voor de realisatie van de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

- a. Voor het optimaal functioneren van de KWS en alle nodige activiteiten operationeel van aard t.b.v. de KWS basis te Paramaribo.
- b. De implementatie van de nieuwe loonreeks t.b.v. KWS. Het aantrekken van de nodige bemanning t.b.v. de KWS. Het betreft in deze een lichte van 25 functionarissen.
- c. Het voldoen aan de kosten voor onderhoud en exploitatie v.w.b. de vaartuigen van de KWS.
- d. Voor de optimale uitvoering van de KWS operaties alle nodige activiteiten operationeel van aard. Het betreft in deze KWS operaties v.w.b. vaarpatrouilles op zee alsook daaraan losgekoppeld die v.w.b. luchtpatrouilles op zee.
- e. De start van de nodige voorbereiding i.h.k.v. de uitbreiding van de KWS-huisvesting gelegen op het Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) terrein. Het ondernemen van alle nodige activiteiten ter bewerkstelling van de goedkeuring van de grond / het perceel t.b.v. het KWS-hoofdkwartier
- f. Het aanbrengen en aansluiten van de nodige wal spanning t.b.v. het drietal aan KWS-vaartuigen.
- g. De start van het opzetten van de KWS -steunpunt te district Nickerie gelegen op het terrein van de N.V. Havenbeheer. De start van het opzetten van de steunpunt te Boskamp, district Saramacca gelegen op het terrein van het ministerie van Defensie..
- h. Voor het optimaal functioneren van de Rescue and Coordination Centre (R.C.C.) van de KWS de voortzetting van alle nodige activiteiten operationeel van aard.
- i. De start van de nodige uitbreiding van de aanmeerfaciliteit bij de MAS-steiger t.b.v. KWS-vaartuigen.

0110 Renovatie en uitbreiding gebouwen hoofdkantoor van het ministerie van Binnenlandse Zaken

Ten behoeve van deze beleidsmaatregel is voor het dienstjaar 2019 begroot een totaal bedrag van SRD 3.000.000,00. Ook voor dit dienstjaar zal de nadruk worden gelegd op het realiseren van werk- en klantvriendelijke kantoorruimtes ten behoeve van de landsdienaren van Biza enerzijds en de afnemers van diensten anderzijds middels het doen verrichten van renovatie- en bouwwerkzaamheden aan de kantoorruimtes van het ministerie, alsook het rehabiliteren en waar van toepassing inrichten van het terrein en de parkeerruimte van het ministerie. Dit begrootte bedrag zal besteed worden voor de realisatie van de volgende beleidsactiviteiten, t.w.:

1. Renovatie en onderhoud voormalig "Volksmobilisatiegebouw" (zgn. oud ODAB-gebouw)

Het ministerie van Binnenlandse Zaken geeft grote prioriteit aan de renovatie en onderhoud van het oud ODAB-gebouw en om die reden is deze activiteit voor het dienstjaar 2019 wederom meegenomen ten laste van de begroting van het directoraat Binnenlandse Zaken.

Vermeldenswaard is dat de renovatie en het onderhoud van het oud ODAB-gebouw de afgelopen jaren steeds als beleidsactiviteit meegenomen is op de begroting van het departement, waarbij bij slechts mondjesmaat gewerkt kon worden aan de bestaande werkruimtes van de daarin gehuisveste diensten. Ongelukkigerwijs heeft dat een ongunstig verloop gekend, allemaal ter bewerkstelling dat deze diensten dan in gehuurde panden moesten worden ondergebracht, hetgeen op termijn noch de efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening, noch de staatsuitgaven ten goede komt.

De continuering van het renoveren en onderhouden van het oud ODAB-gebouw komt niet alleen ten bate van de daarin gehuisveste diensten, maar wordt tevens als zeer urgent ervaren vanwege het in orde of geschikt maken van de nodige werkruimtes i.v.m. de verkiezingswerkzaamheden die verricht zullen worden op het departement i.h.k.v. de Verkiezingen in 2020. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de afdeling Technische Dienst van het departement.

2. Onderhoud generatoren aangesloten op diverse elektra netwerken van directoraat Binnenlandse Zaken

Niet alleen vanwege het garanderen van de stroomtoevoer aan de waardevolle apparatuur van het departement bij eventuele stroomonderbrekingen, maar ook wegens de hoge investeringskosten in dit verband is het noodzakelijk dat

op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd op de stroomgeneratoren die aangesloten zijn op elektra netwerken van gebouwen ressorterende onder het directoraat Binnenlandse Zaken. Deze werkzaamheden worden op contractbasis uitbesteed aan derden / bedrijven.

3. Renovatie hoofdgebouw Biza

Het verrichten van de nodige renovatiewerkzaamheden aan het hoofdgebouw van het departement zullen erin moeten resulteren dat dit gebouw van CBB optimaal geconserveerd is alsook een geriefelijker en vriendelijke werkomgeving zal zijn. Het voornoemde allemaal ter bezuiniging en ter voorkoming dat de daarin gehuisveste diensten middels huur elders ondergebracht moeten worden. Vanwege de omvang van deze activiteit wordt het uitbesteed aan derden /bedrijven.

4. Onderhoud Airco-installaties van alle hoofdgebouwen van directoraat Binnenlandse Zaken

Wegens de hoge investeringskosten in dit verband is het noodzakelijk dat op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd op de airco-installaties van gebouwen ressorterende onder het directoraat binnenlandse Zaken. Ook zullen in bepaalde gevallen enkele airco-installatie worden vervangen of opnieuw worden geïnstalleerd. Het hoofddoel v.w.b. deze activiteit is het garanderen van adequaat gekoelde werkruimtes ten einde voortreffelijke, efficiënte en effectieve prestaties van functionarissen te behouden. Noemenswaardig is bij deze dat het departement ook over ICT i servers beschikt waarvan het vereist is dat deze ondergebracht moeten worden in adequaat gekoelde ruimtes gelet op het feit deze 1x24 uur in werking zijn. Deze werkzaamheden worden op contractbasis uitbesteed aan derden / bedrijven.

5. Opzet, renovatie en onderhoud BvB's

In het kader van het decentralisatie gedachte van de overheid, zullen diensten van het departement m.n. het CBB voortdurend dichtbij het publiek worden gebracht. Het is van eminent belang dat de BvB's te allen tijde onderhouden blijven, zodat de dienstverlening altijd gegarandeerd blijft. Bij diverse BvB's moeten grote renovatie werkzaamheden regulier verricht worden, zodat de levensduur verlengd kan worden. Hiermee creëert men zodoende een klantvriendelijke werkomgeving. Afhankelijk van de omvang van deze activiteit zal bekeken worden als de desbetreffende werkzaamheden uitbesteed zullen worden aan derden /bedrijven of uitgevoerd zullen worden door de afdeling Technische Dienst van het departement.

6. Upgrading elektrificatie afdeling Voorlichting / Communicatie Unit BiZa

Het gebouw waarin de afdeling Voorlichting / Communicatie Unit BiZa alsook de Bond van de CIVD en het Bureau Volkscontacten ressorterende onder het Kabinet van de President zijn ondergebracht kent een elektrificatie netwerk dat sterk verouderd is en dus niet meer voldoet aan de geldende huidige EBS-normen. Deze beleidsactiviteit moet het probleem van stroomuitval en stroomschommelingen tot het verleden behoren. Ook zullen de verouderde bekabeling en de ongecontroleerde aansluitingen en verdelingen tot het verleden behoren. Een veilige werkomgeving, vrij van brandgevaar, stroomonderbrekingen en stroomschommelingen. Deze nodige werkzaamheden zullen uitbesteed worden aan derden/bedrijven.

VERWACHTE BELEIDSRESULTATEN

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
1202: Nationaal Archief Suriname	Professionalisering archiefkader	–	Geen beleidsrealisatie vanwege financiële beperkingen.	DIV i II opleidingen. (Train The trainer en aanpassing lesmateriaal van Go opleiding)
	Onderhoud gebouw en installatie	Onderhouds-contract New Tech		1. Dakreparatie 2. Aanschaf schijnwerpers /lampen parkeerruimte
	Internationale samenwerking	Unesco: digitaliserings workshop		1. Uitvoeren van samenwerkings-overeenkomsten met relevante erfgoedinstellingen regionaal en international 2. Het organiseren en deelnemen aan

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
				conferenties, workshops en trainingen 3. Uitwisselen van deskundigen/ stagiaires
	Onderzoek en publicatie			1. A. Het verwerven van archieven over Suriname in het buitenland. 2. Publicaties
	Overbrenging overheids-archieven			1. Inspectie (toetsing, advies en ondersteuning) en trainingen overheidsorganen inzake archiefbeheer. 2. Bouw en inrichting tussendepot
	Optimalisering bedrijfsvoering			1. Aanschaf kopieer apparaat. 2. Aanschaf opslag capaciteit server. 3. Verlening contract Firewall
	Conservering van archiefbronnen			1. Microverfilming en digitalisering. 2. Film, video en audio 3. Uitbreiding van apparatuur ten behoefte van het conserverings-en restauratie atelier.
	Profes-sionalisering dienstverlening			1. De website van het Nationaal Archief actualiseren 2. Het online beschikbaar stellen van digitale bestanden. 3. Dienstverlening aan derden (binnen- buitenland) o.a door het verrichten van kort onderzoek. 4. Het uitvoeren van publieksgerichte activiteiten z.a lezingen, tentoonstellingen en publicaties. 5. Het stimuleren van het gebruik van archiefbronnen middels het initiëren, uitvoeren en beschikbaar stellen van archiefbronnen
1203 Pre en Post electorale Activiteiten (Algemene Openbare Diensten)	Voorbereidingen treffen voor de organisatie van algemene, vrije en geheime verkiezingen in 2020	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, zijn er geen financiële middelen vrij gegeven. De overige projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2018	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven.	1. Operationele activiteiten zijn uitgevoerd ter voorbereiding van de verkiezingsactiviteiten 2. Aanpassing Verkiezingswetgeving waarnodig. 3. Versterking institutionele voorzieningen onder de verkiezingsstructuren 4. Verkiezingsmanagement vindt vlot voortgang. 5. Bevolkingseducatie verkiezingen is uitgevoerd.

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
1204: Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) (Openbaar Bestuur)	Actualisering (bijhouden/beheer) Bevolkings- administratie	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, zijn er in het dienstjaar 2017 maar 80% gerealiseerd van de begroting 2017. De overige projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2018.	Vanuit het ministerie van financiën zijn er 23% aan financiële middelen vrijgegeven.	1. Actualisering (bijhouden/beheer) bevolkingsadministratie. 2. Vorming/Opleiding/Capaciteits- versterking. 3. Herziening of introductie van wetgeving. 4. Ordening straatnaamborden en huizennummering. 5. Renovatie en beveiliging BvB's voor geheel Suriname en het CBB hoofdkantoor. 6. Versterking/Modernisering/Optimalise- ring van de dienstverlening. 7. Ceremoniën voor genaturaliseerden. 8. Transformatie van het CBB naar een directoraat.
	Vorming / Opleiding / Capaciteitsversterking			Beroepsspecifieke vorming van personeel voor verdere modernisering documentbeheer en dienstverlening.
	Herziening / introduceren van (nieuwe) wetgeving			1. Wet Kennelijke Schrijf- en Spelfouten is herzien; 2. Wet en Besluit Bevolkingsregister zijn herzien; 3. Wet Straatnaamgeving en Huizennummering zijn herzien; 4. Wet Nationaliteiten en Ingezetenschap is herzien.
	Ordening Straatnaamborden en Huizennummering			Het plaatsen van straatnaamborden en vernummering van huizen ondervindt geen stagnatie en loopt samen met de behoefte.
	Renovatie/ beveiliging en onderhoud Bureaus voor Burgerzaken voor geheel Suriname en het CBB			1. Het personeel van de BvB's werken in een personeelsvriendelijke ruimte. 2. De registerkamer, serverkamer, afdeling Paspoorten en BvB Flora zijn gerenoveerd te CBB; 3. De BvB's zijn goed beveiligd.
	Versterking / Modernisering / Optimalisering van de dienstverlening			1. Project landelijke netwerkverbinding en dienstverlening heeft nieuwe diensten ontwikkeld o.b.v. BasS. 2. One Window Service is uitgebreid. 3. Kassasysteem BvB's wordt geautomatiseerd en POS-systeem is daar beschikbaar. 4. Closed User Group telefoonsysteem is gereactiveerd voor m.n. binnenlandse missies.
	Ceremoniën genaturaliseerden			2 ceremoniën voor genaturaliseerden zijn georganiseerd.
	Transformatie van het CBB naar een directoraat			Haalbaarheids- en transformatieonderzoek directoraat Burgerzaken is afgerond.
1205: Religieuze Aangelegenheden	Institutionele versterking		Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële	De capaciteit van de afdeling is versterkt.

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
			middelen vrijgegeven.	
	Deskundigheidsbevord ering huwelijksambtenaren en geestelijken			Opleiding tot huwelijksambtenaar is gecontinueerd.
	Morele educatie			Vormingsprojecten i.s.m. religieuze organisaties is uitgevoerd.
	Efficient en effectief overlegstructuur			1. Ondersteuning aan religieuze organisaties heeft voortgang gehad. 2. Herdenkingsactiviteiten hebben plaatsgevonden middels ondersteuning van Biza. 3. Biza heeft religieuze organisaties ondersteund bij de viering van religieuze hoogtijdagen.
	Verbetering netwerk religieuze partners			1. Religieuze databank is verder uitgebouwd, geverifieerd en geactualiseerd. 2. Registratie religieuze organisaties vindt voortgang. 3. De Religieuze Wegwijzer 3 is uitgegeven.
	Voorlichting	Aanvraag goedkeuring voor uitzending video documentaires * Video voorlichtingsprogra mma omtrent Kerst, Goede Vrijdag, Holi, Ied-ul-fitr en Ramadan		Video documentaires over religieuze diversiteit zijn geproduceerd en uitgezonden.
1206: Onafhankelijk Kiesbureau (OKB)	Capaciteitsversterking en voorbereiding taak OKB			Plenaire overleggen en workshops zijn georganiseerd t.b.v. een constructieve onderlinge communicatie tussen verkiezingsactoren.
	Training en stage binnen en buitenland			Workshops en seminars in binnen- en buitenland zijn bijgewoond t.b.v. capaciteitsversterking OKB.
1208: Bevolkingsbeleid, Intergratie en Migratie	Voortzetting implementatie bevolkingsbeleid en inburgering van vreemdelingen in ons land			1. Afdeling BMI heeft een adequate en permanente huisvesting; 2. Interdepartementale commissie Bevolkingsbeleid is geïnstalleerd; 3. Onderzoek i.s.m. met Adekus is opgestart; 4. Capaciteitsversterking personeel o.h.g.v. bevolkingsbeleid is gedaan
1209: Gender- aangelegen-heden	Beleidsbepaling		Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	1. Nationaal Genderbeleid 2018-2022 is is afgerond; 2. Gender Actieplan Nickerie 2018-2021 is samengesteld; 3. Awareness activiteiteten vinden voortgang.
	Coördinatie en monitoring van het			Trainers en coaches zijn getraind.

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
	genderbeleid			
	Versterking personeel BGA			1. Personeelscapaciteit is verruimd. 2. Personeel is verder getraind. 3. Teambuildingsessies hebben plaatsgehad.
	Herdenkingen			De volgende dagen zijn herdacht: 1. Internationale Dag voor de Vrouw 2. Orange Day 3. Sixteen Days of Activism against Gender Violence 4. Internationale Dag tegen Geweld van Vrouwen, Dag der Mensenrechten. 5. Wereldmeisjesdag 6. Internationale Dag voor de Plattelandse Vrouw.
	Beleidsondersteunende projecten			BGA heeft ondersteuning en richting gegeven aan sociaalmaatschappelijke actoren o.h.g.v. gender.
	Contributie internationale organisaties			Contributies aan internationale organisaties zijn betaald (UNWOMEN & MESECVI).
1301: Management en Regelgeving	Instutionele versterking JAR		Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	1. Meer deskundig personeel is aangetrokken; 2. Literatuur en abonnementen voor verruiming juridische scope ODJAR zijn aangekocht. 3. Personeel is verder getraind. 4. Huisvesting ODJAR is fysiek en elektronische beveiligd. 5. Vervangingsaanschaffingen van pc's, laptops en overig randapparatuur is gedaan.
	Voorzetting activiteiten inhoud en vormgeving good governance			1. Juridische bijstand is verleend aan CBB, BGA en V&O. 2. Uitvoeringscommissie wijziging Aanwijzigingen voor de Regelgevingstechniek is verlengd.
	Vergroten toegankelijkheid Staats- en Advertentiebladen en vonnissen betrekking hebbende op Biza			Het juridische database is opgezet en wordt beheerd door ODJAR; Geldende teksten zijn geredigeerd; Uitvoeringscommissie Vergroting Toegankelijkheid vonnissen Biza is verlengd.
0605: Voorlichting	Mediaproducties en drukwerk Facilitaire voorzieningen Aanschaffingen Trainingen	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, is er in het dienstjaar 2017 niets gerealiseerd. De projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2018	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	1. Transportmiddel aangeschaft om voorlichtingsactiviteiten voort te zetten. 2. Alle programma's met betrekking tot de beleidsgebieden van het ministerie zijn professioneler gemaakt. De voorlichting is daarmee naar een hoger niveau getild. 3. Goed geïnformeerde bevolking met betrekking tot alle activiteiten van het ministerie van Binnenlandse Zaken. 4. Het personeel is optimaal getraind in Basistraining journalistiek, TV en Radio Montage.

OP Beleidsprogramm a en Beleids- maatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
1. OP Beleidsgebied/doel: Bestuur en Juridisch				
0504 Informatietechnologie	. Modernisering uitgifte Staats- en Advertentieblad van de Republiek Suriname. . Verbetering werkomstandigheden . Continuering goed functionerende software programma's	Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, is er in het dienstjaar 2017 niets gerealiseerd. De projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2018	Vanuit het ministerie van financiën zijn er nog geen financiële middelen vrijgegeven	1. Electronisch uitgifte van het Staats- en Advertentie blad van de Republiek Suriname 2. Herinrichting huidige IT werkruimte en vervanging apparatuur. 3. Verlenging licentie software
0802: Opzet Kustwacht Suriname (KWS)		Vanwege beperkte financiële middelen van de Staat, is er in het dienstjaar 2017 90 % gerealiseerd van de begroting 2017. De overige projecten zijn overgehevend naar het dienstjaar 2018	Voor het begrotingsjaar 2018 zijn er tot heden 48 % gerealiseerd aan uitgevoerde activiteiten. De activiteiten die niet afgerond zijn in het desbetreffende jaar zal overgeheveld worden naar het dienstjaar 2019	
0110 : Renovatie en uitbreiding gebouwen hoofdkantoor ministerie van Binnenlandse Zaken	Verbetering en onderhoud huisvesting Ministerie van Binnenlandse Zaken en bijbehorende kantoren			1. Renovatie / onderhoud oud volksmobilisatie is afgerond. 2. Generatoren aangesloten op diverse electra netwerken van directoraat BiZa zijn onderhouden 3. Hoofdgebouw BiZa is gerenoveerd 4. BvB's zijn opgezet, gerenoveerd en onderhouden 5. Airco installaties hoofdgebouwen directoraat Biza zijn onderhouden 6. Elektrificatie Communicatie Unit is geupdate.

TITEL III: Middelenbegroting

Bedragen X SRD. 1000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
53200	Leges C.B.B.	5.173	20.000	25.500	26.800	27.000	27.000
53423	Diverse vergoedingen	7	7	7	8	8	8
Totaal niet belastingmiddelen		5.180	20.007	25.507	27.048	27.008	27.008
Totaal middelenbegroting		5.180	20.007	25.507	27.048	27.008	27.008

Toelichting**Leges CBB**

Ingaande 1 juni 2018, is het staatsbesluit van 23 april 2018 in werking getreden. Hierdoor zijn er nieuwe tarieven vastgesteld o.a: voor het afgeven van uitreksel, familieboek, verklaring of andere bescheiden is er een tarief van SRD 5,= vastgesteld. Voor paspoorten is het tarief vastgesteld vanaf SRD 300,=

Gemiddeld komen er per dag 100 - 150 aanvragen voor diverse soorten paspoorten binnen vanuit alle bureaus.

Op grond hiervan kan voor 2019 aan ontvangsten voor paspoorten en leges **SRD 25.500.000,=** worden opgebracht.

Verkoop van staatsbladen

Het tarief van staatsbesluiten is vastgesteld op SRD 0,10 per bedrukte pagina. Dit bedrag is niet kosten dekkend voor de aanschaf van inkt en papier vanwege de grote vraag naar staats-besluiten door vooral Universiteits studenten, ministeries en juristen.

DIRECTORAAT HUMAN RESOURCEMANAGEMENT

TITEL 1: Operationele Uitgaven

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
610	Lonen en salarissen	11.701	12.010	12.400	12.400
611	Sociale Premies	2.038	2.600	2.600	2.600
612	Gebruik van goederen en diensten	1.300	1.400	1.820	1.820
616	Sociale Uitkeringen	25	25	25	25
	Totaal Lopende Uitgaven	15.064	16.035	16.845	16.845

Bedragen x SRD 1000

Code	Kapitaal uitgaven	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
620	Inventaris	1.500	1.500	1.500	1.500
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.500	1.500	1.500	1.500
	Totaal Operationele uitgaven	16.564	17.535	18.345	18.345

Toelichting:

Lopende uitgaven

Het directoraat Human Resource Management zal in januari 2019 totaal 124 landsdienaren tellen. De lonen en salarissen voor het dienstjaar 2019 zijn vastgesteld op **SRD 11.701.000, =**

610 Lonen en salarissen

Specificatie Lonen en salarissen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lonen en salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	9.591
61002	Vakantiegelden	450
61003	Overwerk	910
61024	Overige vergoedingen	750
	Totaal	11.701

In het jaar 2019 zullen **7** landsdienaren van het directoraat HRM gehuldigd worden in verband met een 25-, 30-, 35- of 40-jarig dienstverband. De onderstaande tabel geeft een overzichtweert.

Aantal dienstjaren	Aantal landsdienaren
25	2
30	3
35	1
40	1

Aan de hand van de huidige FISO-functiegroepen kan het personeel als volgt worden ingedeeld:

- Functiegroep 3 ï 5 : Lagerkader
- Functiegroep 6 ï 8 : Middenkader
- Functiegroep 9 en hoger : Hogerkader

Onderstaande tabel geeft de samenstelling van het HRM personeel per januari 2019 weer naar gender en kader.

Personeelsbestand	Personeel per 01 januari 2019				Totaal	
	Man		Vrouw			
	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.	Abs.	Rel.
Categorie landsdienaren	52	42%	72	58%	124	100%
Lager Kader (FG 3- 5)	20	38%	33	62%	53	100%
Midden Kader (FG 6 ï 8)	17	39%	27	61%	44	100%
Hoger Kader (FG 9 en >)	15	56%	12	44%	27	100%

De volgende tabel geeft een overzicht van het personeelsverloop naar dienstjaar, instroom en uitstroom.

		Uitstroom			
		Pensioen	Ontslag	Overplaatsing	Totaal
2019	-	1	00	00	1

In het dienstjaar 2019 zal 1 personeelslid het dienstverband beëindigen wegens pensionering. Ofschoon er binnen de gehele organisatie behoefte is aan gekwalificeerd kader, kan er nog geen instroom aantal worden opgenoemd. Enerzijds vanwege de van kracht zijnde personeelsstop bij de overheid en anderzijds vanwege het feit dat een gedegen opgave van de behoefte niet voor handen is.

611 SocialePremies

Specificatie sociale premies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.038
	Totaal	2.038

612 Gebruik van goederen

Gebruik van goederen is begroot voor een totaal bedrag van **SRD 1.300.000,-** Het begrootte bedrag zal verder aangewend worden voor de vaste exploitatiekosten waaronder huur en klein onderhoud van gebouwen, exploitatie van dienstvoertuigen, kantoorkosten en groot onderhoud. Zo ook andere vaste lasten zoals bewakings- en schoonmaakcontracten die zijn overgeheveld naar de materiële kosten.

Bedragen x SRD 1000

Code	Kostensoort	Bedrag
61233	Huur gebouwen	410
61240	Waterlevering	50
61247	Schoonmaak	80
61238	Telefoon	60
61242	Andere vaste lasten	100
	Subtotaal 1	700
61284	Brandstof 10 auto's, 30 l. p/week a SRD 8,-	100
61284	Service en reparatie	100
	Subtotaal 2	200
61215	Kantoorbenodigdheden: onderhoud inventaris, cartridges, kettlingformulieren, papier, etc.	400
	Subtotaal 3	400
	Totaalbedrag	1.300

616 Sociale uitkeringen

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD1.000

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	15
	Totaal	25

Kapitaal Uitgaven 620 Inventaris

Voor Inventaris is een bedrag van **SRD 1.500 .000,=** geraamd. Het budget zal ondermeer worden aangewend voor de aanschaf en het onderhoud van duurzame goederen zoals kantoormeubilair apparatuur.

Specificatie Inventaris**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inventaris	1.500
	Totaal	1.500

TITEL II: Programma's

Programma: Algemene Openbare Diensten		Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
0257	Operationalisering HRM	11.250	15.000	18.750	18.750
Totaal Beleidsprogramma's		11.250	15.000	18.750	18.750

Toelichting:**2057 Operationalisering HRM****Human Resource Management beleid**

Dit beleidsprogramma is begroot voor een totaal bedrag van **SRD 11.250.000, =**

In 2019 zal binnen dit directoraat enkele projecten worden uitgevoerd, die specifiek te maken hebben met het Human Resource beleid. Alle projecten hebben een projectduur van een volledig kalenderjaar (Januari- December 2019) o.a.:

1. Functionerings- en beoordelingsgesprekken zijn een belangrijk instrument voor een leidinggevende. Bij functionerings- en beoordelingsgesprekken gaat het om het beoordelen van het functioneren van de werknemer. Bij functioneringsgesprekken staat het toekomstig functioneren van de medewerker in de organisatie centraal en is vooral gericht op het bevorderen en stimuleren van het functioneren van de medewerker. Bij beoordelingsgesprekken gaat het om het beoordelen van verrichte werkzaamheden en de output die is geleverd waaraan er eventueel een beloning aan wordt verbonden. Het gaat hierbij dus om het opzetten van een Staandaard Beoordelingssysteem voor de gehele Surinaamse Overheid.

Hiermee wordt er gewerkt aan een efficiënter ambtenarenapparaat waarbij het beleid gericht zal zijn op de optimale benutting van de aanwezige competenties, inzet van de menselijke bronnen en het doelgericht doen functioneren van het overheidsapparaat. Dit onderdeel zal in eerste instantie als pilot op het Ministerie van Binnenlandse Zaken worden uitgevoerd.

2. Implementatie van Performance Management bij de overheid.

Performance management (PM) omvat activiteiten die ervoor moeten zorgen dat overheidsdoelen op een effectieve en efficiënte manier consistent worden gehaald. Performance management kan zich focussen op de prestatie van een ministerie, een afdeling, een landsdienaar, of zelfs op de werkprocessen die een product of dienst moeten voortbrengen, en op vele andere gebieden. Performance Management kan beschouwd worden als een proces met behulp waarvan overheidsorganisaties hun hulpmiddelen, systemen, en landsdienaren aligneren met strategische doelen en prioriteiten.

Bij dit project zal bijzondere aandacht geschonken worden aan:

- i Vaststellen van planning en verwachtingen met betrekking tot het netwerk;
- ii Monitoren van werkprestaties;

- i Ontwikkelen van de capaciteit van medewerkers om te presteren;
 - i Meten en zichtbaar maken van prestatieresultaten;
- Doelgroep: alle ministeries

3. Persoonlijke Productiviteit

Persoonlijke productiviteit is het verhogen van de output van de individuele landsdienaar in relatie tot de geïnvesteerde inputs zoals kennis, tijd en energie. De voordelen voor het individu omvatten onder andere: toegenomen motivatie; verminderde stress; behalen van targets; beloning en erkenning.

Doelgroep: alle ministeries.

Institutionele versterking van alle afdelingen die in het transformatie proces opgenomen worden.

Om de dienstverlening van de boven aangehaalde afdelingen op hoger niveau te brengen, zal er flink geïnvesteerd worden in het aantrekken van kwalitatief kader en het gericht opleiden en trainen van het personeel op alle niveaus.

Hierbij denken we in de eerste plaats aan gerichte opleidingen m.b.t. formatievastlegging, training klantvriendelijkheid etc.

Daarnaast wordt er ook gedacht aan Computer trainingen, omdat in de praktijk gebleken is dat medewerkers niet/onzvoldoende over de nodige computervaardigheden beschikken. Dit zorgt voor stagnatie van de werkzaamheden.

Efficiënter verloop van in- en uitgaande stukken wat moet resulteren in snelle afhandeling van personele stukken.

4. HBO-opleiding

De nieuwe ontwikkelingen in de samenleving en de roep van diverse ministeries als de vakbonden, hebben de noodzaak aangegeven voor het verrichten van een haalbaarheidsstudie voor het opzetten van een HBO opleiding voor personeel in dienst van de overheid. Deze opleiding moet worden gezien als een vervolg op de beroepsgerichte opleidingen die reeds door de overheid worden verzorgd zoals het VAAO I en II. Deze opleiding moet verder bijdragen tot de realisatie van de prestatiegerichte overheid met een kwalitatief hoge dienstverlening.

5. Training, coaching en workshop

De trainingen, coachings en workshops zijn nodig voor het aanleren van de theoretische en praktische vaardigheden over formatievastlegging, evenals de competenties om o.a. prestatie management te introduceren en duurzaam te verankeren binnen de totale overheid.

6. Mobiliteitsunit

De mobiliteitsunit moet zorgen voor het bewerkstelligen van duurzame vervangende werkgelegenheid, binnen de overheid, voor huidig overheidspersoneel, dat als gevolg van herijking van taken, functies, personele formatie of taakafstoting boventallig zijn.

7. Functiebeschrijving

Met het operationaliseren van het Directoraat HRM zijn er nieuwe functies ontstaan die beschreven en gewogen moeten worden. Voor een objectieve beschrijving van de nieuwe functies zal hiervoor een consultant worden aangetrokken om dat te doen.

VERWACHTE BELEIDSRESULTATEN

OP Beleids- programma en Beleidsmaatregel	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	1. OP beleidsgebied/ doel: Bestuur en Juridisch		
	Bestuurlijk		
0257: Operationalisering HRM	1. Invoering van functionerings- en beoordelings-gesprekken. 2. Introduceren en toepassen van Performance Management 3. Persoonlijke Productiviteit. 4. Institutionele	De implementatie van het ingesteld directoraat HRM is tevens een feit. Thans worden de directie functies ingevuld om zodoende zaken beleidsmatig aan te pakken.	Capaciteitsversterking van de landsdienaren Duidelijke prestatie verwachtingen voor medewerkers en hoe prestatie gemeten zal worden. Verhogen van de performance en output van de individuele ambtenaar.

	versterking		Efficiëntie en effectiviteit verhoging
	5.HBO-opleiding		Wegwerken van het schrijnend tekort aan hoog kader
	6.Training, coaching en workshops		Helpen om employees voor te bereiden om problemen op de werkplek adequaat aan te kunnen pakken.
	7.Mobiliteitsunit		Effectieve herplaatsing van landsdienaren
	8.Functie-beschrijvingen		Eenduidige functiebeschrijvingen

TITEL III: Middelenbegroting`**Bedragen X SRD. 1000**

Code	Ontvangsten	Raming	Raming	Raming	aming 2022
	Examen- en inschrijfgelden (surnumerair-VAAO)	35	35	36	40
	Examen- en inschrijfgelden (HBO)	90	180	200	200
Totaal niet belastingmiddelen		125	215	236	240
Totaal middelenbegroting		125	215	236	240

Toelichting**Examen en inschrijfgelden**

Het inschrijfgeld bedraagt SRD 125 voor Surnumerair-VAAO en voor HBO Bestuurskunde & Overheidsmanagement SRD 1500,-. Dit geldt voor alle opleidingen die worden verzorgd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het beleid ten aanzien van de tariefbepaling van inschrijfgelden zal zodanig gericht zijn, dat deze betaalbaar blijven voor alle landsdienaren, vandaar dat ervoor gekozen is om alleen inschrijfgeld te betalen. De opleidingen zijn specifiek bestemd voor landsdienaren en hebben als doel het functioneren van het overheidsapparaat kwalitatief te verbeteren.

Afdeling 3. Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling

ALGEMEEN DEEL

Taakstelling

De taken van het ministerie zijn vastgelegd in artikel 8 van het ñBesluit Taakomschrijving Departementen 1998ò (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no.111).

I. Voor het ministerie worden de bijzondere taken als volgt omschreven:

De zorg voor:

- a) het regionaalbestuur;
- b) de betrekkingen tussen de regionale en de centrale overheid;
- c) een geïntegreerd overheidshandelen, gericht op regionale ontwikkeling en verbetering van het woon- en leefklimaat van de bewoners in de districten en de wederopbouw van het binnenland;
- d) een samenhangend beleid, gericht op de samenwerking tussen de districten, ter behartiging van gemeenschappelijke belangen;
- e) het ontwikkelen van administratieve procedures voor de verdere beleidsontwikkeling ten aanzien van inspraakbevordering in de besluitvorming op het niveau van ressorten en districten;
- f) het onderhouden van de relaties van de centrale overheid met de dignitarissen en de bewoners van het binnenland;
- g) het toezicht op het beheer van de Staatslogeergebouwen;
- h) de vuilophaal- en reinigingsdiensten in geheel Suriname, met uitzondering van het district Paramaribo;
- i) alle secundaire en tertiaire voorzieningen in geheel Suriname met uitzondering van het district Paramaribo;
- j) de markten in geheel Suriname;
- k) het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland.

II. Dit ministerie is tevens belast met de zorg voor alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

Beleid

Het beleid van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling is afgeleid van het regeringsbeleid geformuleerd in het Regeerakkoord, de Regeringsverklaring 2015-2020 en het Ontwikkelingsplan 2017-2021 en is erop gericht om middels het uitvoeren van duurzame ontwikkelingsprojecten en capaciteitsversterking het woon- en leefklimaat van de gemeenschappen te verbeteren. Om invulling te geven aan dit beleid is de structuur van het Ministerie van Regionale Ontwikkeling per Staatsbesluit gewijzigd. Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland (DAOB), is wederom ondergebracht bij het Ministerie van Regionale Ontwikkeling en de directoraten Duurzame Ontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland (DDOASB) en Duurzame Ontwikkeling Inheemsen (DDOI) zijn ingesteld.

DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING

Taakstelling

Het directoraat ontleent haar taak uit het ñBesluit Taakomschrijving Departementen 1998ò (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no. 111).

Doelstellingen

Voor het directoraat Regionale Ontwikkelingen zijn de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. Het voortzetten van het decentralisatieproces en beleid op het gebied van o.a. waterschappen, markten, staatslogeergebouwen, vuilophaal en vuilverwerking en burgerparticipatie.
2. Bijdragen aan verbetering van het woon- en leefklimaat van rurale gemeenschappen;
3. Het zorgdragen voor het aanleggen en onderhouden van de onder het directoraat vallende infrastructuur werken;
4. Het bevorderen van een adequaat Human Resource Managementbeleid.

Beleidsgebieden

Het beleid van het directoraat Regionale Ontwikkeling voor het dienstjaar 2019 is gestoeld op de volgende beleidsgebieden: decentralisatie, rurale ontwikkeling, rurale infrastructuur en human resource management.

Decentralisatie

Het verder decentraliseren van de districten, middels het genereren van meer inkomsten is een belangrijk streven van het ministerie de komende periode. Er zullen ook stappen worden ondernomen om de burgerparticipatie te verhogen, zodat burgers bewust worden van het te voeren beleid en daardoor beter kan aansluiten op hun behoeften en ervaringen. Het draagvlak voor de te nemen besluiten wordt groter en de inwoners kunnen optimaal profiteren van de collectieve voorzieningen. Het beheer en verzelfstandigen van de markten en staatslogeergebouwen is ook van eminent belang evenals het verbeteren van de vuilophaal en het invoeren van een vuilverwerkingsbeleid.

Het Onderdirectoraat Districtsbestuur en Decentralisatie zal zich inzetten om het bovenstaand beleid mede uit te voeren.

Rurale ontwikkeling

Het voornaamste doel van rurale ontwikkeling is het duurzaam ontwikkelen van rurale gemeenschappen, waarbij de kwaliteit van het leven van die burgers substantieel wordt verbeterd als mede welvaart en welzijn gewaarborgd zijn. Dit doel is vervat in het "Integraal Ruraal Ontwikkelingsprogramma" en zal gefaseerd worden uitgevoerd in samenwerking met alle relevante partners en belanghebbenden van zowel de publieke als private sector.

Voorts zal het ondernemerschap in het binnenland verder gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Het doelmatig en duurzaam beheer van de gemeenschapsbossen zal bevorderd worden door het vaststellen en implementeren van regels en richtlijnen.

Ontwikkelingsprojecten zullen van wijk- en dorpsniveau tot ressort- en districtsniveau worden geïnitieerd en uitgevoerd.

Rurale infrastructuur

Het efficiënt aanpakken van rurale infrastructuur is een noodzakelijke voorwaarde voor lokale gemeenschapsontwikkeling, alsmede het bestrijden van armoede. De afwezigheid van goede wegen, bruggen en andere faciliteiten verhogen de kosten van het levensonderhoud substantieel. In het "Integraal ruraal ontwikkelingsprogramma" zijn de ontwikkelingscentra Apoera, Atjoni, Snesikondre en Stoelmanseiland als pilotprojecten opgenomen, die bij voltooiing een grote spin-off effect zullen hebben op de verdere economische ontwikkeling van ons land. Voor het financieren van dit programma zijn wij in contact met de ISDB als ontwikkelingspartner. Evenzo zal het verzelfstandigen van diverse faciliteiten en werkmensen van het ministerie de effectiviteit en efficiëntie van het regionaal bestuur bevorderen.

Human Resource Management

De uitvoering van het Human Resource Management (HRM) beleid zal dit begrotingsjaar worden voortgezet. Met behulp van een uitgewerkt plan van aanpak zullen verschillende HRM instrumenten worden geïntroduceerd. De huidige juridische status van de FISO en de nationale financieel-economische situatie zullen in acht worden genomen bij de uitvoering van dit beleid. Institutionele versterking van het directoraat Regionale Ontwikkeling krijgt hierbij ook ruime aandacht.

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND

ALGEMEEN DEEL

Taakstelling:

Het directoraat ontleent haar taak aan het "Besluit Taakomschrijving Departementen 1998" (S.B. 1991 no.58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016, no. 111), namelijk het ondersteunen van de agrarische ontwikkeling in het binnenland. Hieruit vloeien de volgende taken voort:

- Het stimuleren en faciliteren van agrariërs in het binnenland met het telen en verwerken van agrarische producten voor eigen gebruik en afzet;
- Het maken en/of introduceren, van geschikte en/of betere variëteiten, rassen en species, voor betreffende gebieden;

- Het introduceren van nieuwe technologie in de agrarische sector in het binnenland;
- Het aanboren/creëren van afzetmarkten, zowel nationaal als internationaal.

Doelstellingen

1. De doelstellingen van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zijn:
2. Het creëren van bestaanszekerheid door middel van werkgelegenheid, productie en groei;
3. Het scheppen van randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de particuliere sector;
4. Het zorgdragen voor een goede infrastructuur;
5. Het garanderen van voedselzekerheid en voedselveiligheid.

Beleidsgebieden

In het jaar 2019 zal het directoraat zich concentreren op gewassen die op korte termijn duurzame werkgelegenheid scheppen en die inkomensverhogend kunnen werken. De vraag naar producten, w.o. biologisch c.q. organisch geteelde podosiri, hooglandrijst, gember en peper, neemt nationaal en internationaal sterk toe. Er zullen samenwerkingsverbanden worden ontwikkeld tussen afnemers en outgrowers die de producten willen telen voor de lokale markt en export. Voor de voorziening van outgrowers van kwalitatieve plantmateriaal zullen er kwekerijen worden opgezet.

Ten einde over te gaan tot permanente landbouw, zullen de nodige kennis en begeleiding over moderne teelttechnieken, ziekten- en plagenbestrijding beschikbaar worden gesteld. In samenwerking met het ministerie van LVV en andere instituten zullen reeds ondernomen initiatieven worden gecontinueerd.

Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zal, teneinde de afzetmogelijkheden van de lokaal geproduceerde gewassen te vergroten, te samen met lokale coöperaties zich concentreren op het opzetten van op- en verkooporganisaties. In dit kader zullen de telers gestimuleerd worden om hun productie verder te verhogen.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND

ALGEMEEN DEEL

Taakstelling

Dit directoraat is, conform de beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling van 19 oktober 2016 no. 6595 (S.B. 2016 no.127), belast met het ontwikkelen van programma's, projecten en activiteiten, die noodzakelijk worden geacht voor het systematisch verbeteren van de woon- en leefomstandigheden en de capaciteitsversterking van de Afro-Surinamers, die in stamverband leven.

Doelstellingen:

1. Het verbeteren van de economische- en sociaal- maatschappelijke positie van Afro-Surinamers die in stamverband leven in onsland.
2. Het mede helpen bevorderen van het proces ter erkenning van de rechten van de Afro-Surinamers die in stamverband leven in Suriname.
3. Het bevorderen van de actieve participatie, van het Traditioneel Gezag der Afro- Surinamers die in stamverband leven, de plaatselijke bevolking, Ngo's, Cbo's en andere vertegenwoordigde organen op lokaal niveau in het ontwikkelingsproces.
4. Participatie aan nationale-, regionale- en internationale activiteiten voor het uitdragen van de visie van de Regering van de Republiek Suriname, inzake Afro-Surinamers die in stamverband leven.
5. Het aangaan van strategische partnerschappen nationaal-, regionaal- en internationaal ter realisering van de hier bovenstaande doelen

Beleidsgebieden

Voor het dienstjaar 2019 zal het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Afro- Surinamers Binnenland zich richten op de volgende beleidsgebieden: Grondenrechten; Traditioneel Gezag; Gemeenschapsontwikkeling en Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling.

Grondenrechten

Voor wat betreft dit beleidsgebied zal er uitvoering gegeven worden aan het stappenplan, waarbij er verschillende krutu's en consultatie ronden gehouden zullen worden.

Traditioneel Gezag

Het beleid is gericht op de continuering van werkafspraken en capaciteitsversterking van het traditioneel gezag.

Gemeenschapsontwikkeling

Het beleid behelst het ontwikkelen/implementeren van duurzame ontwikkelingsprogramma's die betrekking hebben op ondernemerschap en dorpsontwikkeling.

Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling

Er zal gewerkt worden aan een base-line onderzoek, waarbij er informatie verzameld en vastgelegd zal worden ter verbetering van de woon- en leefomstandigheden van de gemeenschappen. Voorts zal er een interdepartementale commissie worden ingesteld.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN**ALGEMEEN DEEL****Taakstelling**

Dit directoraat is, conform de beschikking van de Minister van Regionale Ontwikkeling van 19 oktober 2016 no. 6595 (S.B. 2016 no.127), belast met het ontwikkelen van programma's, projecten en activiteiten, die noodzakelijk worden geacht voor het systematisch verbeteren van de woon- en leefomstandigheden en de capaciteitsversterking van de Inheemse gemeenschappen in Suriname.

Doelstellingen:

1. Het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname.
2. Het mede helpen bevorderen van het proces ter erkenning van de rechten van de Inheemse gemeenschappen in Suriname.
3. Het bevorderen van de actieve participatie, van het Traditioneel Gezag der Inheemsen, de plaatselijke bevolking en andere vertegenwoordigende organen op lokaal niveau alsmede relevante Ngo's, Cbo's etc., in het ontwikkelingsproces van de Inheemse gebieden.
4. Participatie aan nationale-, regionale- en internationale activiteiten voor het uitdragen van de visie van de Regering van de Republiek Suriname, inzake inheemse gemeenschappen.
5. Het aangaan van strategische partnerschappen nationaal-, regionaal- en internationaal ter realisering van de hier bovenstaande doelen.

Beleidsgebieden

Voor het dienstjaar 2019 zal het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Inheemsen voor wat betreft grondenrechten het beleid voortzetten door de uitvoering van het stappenplan en het Kaliña en Lokono vonnis. Ten behoeve van het Traditioneel Gezag zijn er middelen gereserveerd voor medische kosten, capaciteitsversterking en verbetering van de representativiteit. In het kader van gemeenschapsontwikkeling zal worden gewerkt aan vak trainingen op dorpsniveau. Ter realisering van het uitgestippeld beleid van het directoraat, wordt er een opleiding-entrainingsplan voorbereid, gericht op capaciteitsversterking van het personeel. Tevens zal er gewerkt worden aan het ontwerp van het Baseline-onderzoek Inheemse gemeenschappen.

TOELICHTING**DIRECTORAAT REGIONALE ONTWIKKELING****Titel I: Operationele uitgaven**

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 194.050.000,--** en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoede-lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	139,194	138,202	169,491	171,186	172,881	174,576	176,271
611	Sociale premies	15,219	15,933	20,141	20,342	20,544	20,745	20,947
612	Gebruik van Goederen en diensten	2,474	4,000	3,878	3,917	3,956	3,994	4,033
616	Sociale uitkeringen	-	200	300	303	306	309	312
	Totaal lopende uitgaven	156,887	158,335	193,810	195,748	197,686	199,624	201,562
					-	-	-	-
	Kapitaal uitgaven				-	-	-	-
620	Inventaris	-	200	120	121	122	124	125
621	Transportmiddelen	-	-	120	121	122	124	125
	Totaal kapitaal uitgaven	0	200	240	242	245	247	250
	Totaal operationele uitgaven	156,887	158,535	194,050	195,991	197,931	199,872	201,812

Lopende uitgaven**610: Lonen en Salarissen**

De lonen en salarissen van het departement zijn geraamd op ongeveer **SRD 169.491.000,--**.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	131,947
61002	Vakantietoeslag	13,957
61004	Bonussen en Gratificaties	3,794
61008	Vergoeding Controlerende organen	12,000
61019	Overige Toelagen	7,190
61024	Overige Vergoedingen	603
	Totaal	169,491

Het personeelsbestand van het directoraat bedraagt 3.776 met een totaal aan brutolonen ad. **SRD 131.947.000,--**

De gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 2.911,97**.

Het gemiddeld ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsformatie is ongeveer 7,5 %.

De instroom in het begrotingsjaar 2019 zal ongeveer 80 arbeidskrachten zijn, bestaande uit overgeplaatste krachten met een gemiddelde leeftijd van 30 jaar. De totale uitstroom zal ongeveer 125 bedragen, waarvan 40 wegens overplaatsingen en 85 wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De doorstroom zal naar schatting 600 arbeidskrachten bedragen.

De huidige verdeling van het personeel in lager, midden en hoger kader, op basis van schaalindeling geeft het volgende beeld:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	2,794	74%
Midden	5-8	831	22%
Hoog	9	151	4%
Totaal personeelsbestand		3,776	100%

611: Sociale premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op ongeveer **SRD 20.141.000,--**.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	14,382
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	5,759
	Totaal	20,141

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het ógebruik van goederen en diensten is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 3.878.000,--**

De geraamde kosten van de nutsvoorzieningen (telefoon, electriciteit en water) is totaal SRD 1.078.000,-- en van bewaking SRD 1.140.000,--

Specificatie gebruik goederen en Diensten

Bedragen x SRD 1.000

Code	Goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten voor opleiding Binnenland	60
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	800
61238	Telefoon uitgaven	800
61240	Water	28
61241	Electriciteit	250
61250	Bewaking	1.140
61283	Huur van voertuigen	300
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	500
	Totaal Goederen en Diensten	3.878

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad **SRD 300.000,--** bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	150
61612	Poliklinische kosten	150
	Totaal	300

620: Inventaris

Inventaris is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 120.000,--** en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62004	Computers	20
62006	Netwerken	100
	Totaal	120

621: Transportmiddelen

Transportmiddelen is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 120.000,--** en is bestemd voor de aanschaf van een tweedehandse dienstvoertuig.

Bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62103	Terreinwagens	120
	Totaal	120

TITEL II: Programma's

De Programma's voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 15.336.000,=** Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
	Programma: 01 Infrastructurele werken							
0112	Onderhoud gebouwen en terreinen	-	2,000	2,000	2,200	2,530	3,036	3,795
0113	Onderhoud wegen, irr. en kunstwerken	-	1,500	1,500	1,650	1,898	2,277	2,846
0114	Bouwkundige werken/ acc. Voorz.	900	2,000	2,000	2,200	2,530	3,036	3,795
	Sub-totaal	900	5,500	5,500	6,050	6,958	8,349	10,436
	OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie							
	Programma: 06 Informatie en Communicatie							
0610	Radio Boskopu	35	500	500	550	633	759	949
	Sub-totaal	35	500	500	550	633	759	949
	OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
	Programma: 09 Subsidies en Bijdragen							
0903	Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland	3,440	3,350	3,650	4,015	4,617	5,541	6,926
0996	Stichting Nyun Kombe	100	952	1,725	1,898	2,182	2,619	3,273
0997	Reconstructie Binnenland	905	500	500	550	633	759	949
	OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie							
0904	Instituut Bestuursambtenaren Suriname	1,800	500	500	550	633	759	949
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0905	Dorpsontwikkeling	195	-	-	-	-	-	-
0906	Waterschappen	2,800	2,850	2,961	3,257	3,746	4,495	5,618
	Sub-totaal	9,240	8,152	9,336	10,270	11,810	14,172	17,715
	Kernthema: Grondenrechtenvraagstuk							
0918	Grondenrechten en Traditioneel Gezag	1,900	-	-	-	-	-	-
	Sub-totaal							
	TOTAAL PROGRAMMA'S	12,075	14,152	15,336	16,870	19,400	23,280	29,100

TOELICHTING PER PROGRAMMA**0112 Onderhoud Gebouwen en Terreinen**

De projecten die vallen onder dit programma vloeien voort uit de beleidsprioriteiten rurale infrastructuur en -ontwikkeling.

In het dienstjaar 2019 is een bedrag ad **SRD 2.000.000,--** opgebracht ten behoeve van renovatie, onderhoud en uitbreiding van overheidsgebouwen in de districten Sipaliwini en Brokopondo.

Bedragen x SRD 1.000

No.	Omschrijving	Bedrag
1	Renovatie logeergebouw Poeketie	975
2	Renovatie logeergebouw Pusugrunu	850
3	Renovatie krutu oso Klaaskreek eerste fase	175
Totaal		2.000

0113 Onderhoud Wegen, Irrigatie en Kunstwerken

Onder dit programma vallen diverse onderhoudswerkzaamheden en het treffen van secundaire en tertiaire civieltechnische voorzieningen voor zowel natte als droge infrastructuur. Voor het dienstjaar 2019 is **SRD 1.500.000,-** opgebracht ten behoeve van de diverse projecten die zijn gepland, waaronder:

No.	Omschrijving	Bedrag
1	Betonnen brug Sipaliwini	540
2	Herstellen brug Marowijne Abadoe kondre, fase 1	400
3	Betonnen steigers Sipaliwini Tapanahony	560
Totaal		1.500

0114 Bouwkundige werken / accommodatie voorzieningen

Onder dit programma worden bouwkundige werken zijnde nieuwe bouwwerken ondergebracht. De kosten voor de geplande projecten ressorterend onder dit programma zijn geschat op **SRD 2.000.000,-**. Voor het dienstjaar 2019 zal het staatslogeergebouw te Godo Olo worden afgebouwd. Hiervoor is een bedrag van SRD 1.850.000,- begroot.

SRD 150.000,- is gereserveerd ten behoeve van de prijsherziening voor projecten van voorgaande dienstjaren.

0610 Radio Boskopu

Het beleid is erop gericht om de reikwijdte van radio Boskopu uit te breiden. Er zal verder invulling gegeven worden aan het ñcommunity radio plus principe. Hierbij is een functioneel reportagesysteem nodig dat live-uitzendingen vanuit diverse locaties mogelijk maakt. Bij deze uitzendingen zal er nauw samengewerkt worden met de Burger Informatie Centra (BIC) van de verschillende districten, die een zeer cruciale rol spelen bij het aspect van burgerparticipatie. Voor het aanschaffen van apparatuur om deze activiteiten mogelijk te maken is voor 2019 het bedrag **SRD 500.000,--** geraamd.

Bedragen x SRD 1.000

No.	Omschrijving	Bedrag
1	Apparatuur en inrichtingsmateriaal	150
2	Modernisering - website/online radio/live	150
3	Training personeel	50
4	Bewustwordingsproject	50
5	Uitwisselingsproject	100
Totaal		500

0903 Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland

Voor dit programma is er een bedrag van **SRD 3.650.000,--** voor het dienstjaar 2019 aan totale overheidsbijdrage opgenomen. Deze zal onder andere besteed worden aan:

Bedragen x SRD 1.000

No.	Omschrijving	Bedrag
1	Lonen en salarissen	1.075
2	Huur- en huisvestingskosten	400
3	Rehabilitatie waterprojecten	575
4	RWH Programma binnenland	650
5	Database programma	200
6	Identificeren en stimuleren kleine ondernemingen	500
7	Capaciteitsversterking	250
Totaal		3.650

Er zal ook intensiever worden samen gewerkt met relevante actoren binnen het ministerie van Regionale Ontwikkeling, alsook met andere departementen en NGO's.

0904 Instituut Opleiding Bestuursambtenaren Suriname (IBAS)

De middelbare en hoger beroepsopleiding ten behoeve van de bestuursambtenaren, zal in het dienstjaar 2019 worden hervat.

De liquiditeitsbehoefte voor administratieve kosten, huur van gebouwen, en bijkomende vaste lasten bedraagt **SRD 500.000,--**.

0906 Waterschappen

Waterschappen zijn gedecentraliseerde openbare lichamen aan welke de staat publiekrechtelijke bevoegdheden heeft toegekend. Ze zijn onder andere nodig voor het ontwikkelen en faciliteren van de agrarische sector waaronder de rijstbouw. Het Directoraat Regionale Ontwikkeling zal in 2019 verder inhoud geven aan haar waterschapstaken door middel van de volgende activiteiten:

- Trainingen aan het technisch personeel op het Ministerie in het managen, beheren en onderhouden van infrastructurele werken;
- Financiële ondersteuning voor regulier onderhoud van de natte- en droge infrastructuur;
- Installatie van waterschappen in de districten Coronie, Saramacca, Wanica en Commewijne.

Het ministerie zal erop toezien dat de waterschappen conform de wettelijke regelingen functioneren. Voor de geplande activiteiten is voor het dienstjaar 2019 een bedrag van **SRD 2.961.000,-** begroot ten behoeve van de afdeling Waterschappen en voor de operationele kosten van het Overliggend Waterschap Multipurpose Corantijn Project.

0996 Stichting Nyun Kombe

In het begrotingsjaar 2017 is de Stichting Nyung Kombe in het leven geroepen en opgenomen als programma. Deze stichting heeft ten doel:

- a. Het beheren van de cultuurcentra ten behoeve van de Afro Surinamers binnenland en de Inheemsen;
- b. Het verrichten van handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevordelijk kunnen zijn.

De kosten voor dit programma bedragen **SRD 1.725.000,-**. De lonen en salarissen voor dit programma zijn geraamd op **SRD 225.000,-**. Voorts zijn de kosten voor bewaking, renovatie en uitbreiding van de gebouwen geraamd op **SRD 1.500.000,-**.

0997 Reconstructie Binnenland

Het ministerie van Regionale Ontwikkeling heeft, mede gelet op de herhaaldelijke overstromingen en andere calamiteiten in het binnenland en haar taakstelling met betrekking tot wederopbouw van het binnenland, een herstelprogramma ingesteld om gericht hulpverlening te bieden.

Voor het dienstjaar 2019 is er voor dit programma **SRD 500.000,-** opgebracht.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma: 01 Infrastructurele werken				
Code/Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0112 Onderh. Gebouw.en terr.	In goede staat brengen en houden van gebouwen en terr.	Geen	Achterstallige betalingen zijn voldaan	2 logeergebouwen en 1 krutuoso zijn gerenoveerd
0113 Onderh. Wegen, irr. en kuntw.	Aanleg en onderh. van secundaire- en tertiaire land- en waterwegen	Geen	Achterstallige betalingen zijn voldaan	1 brug is opgezet in Sipaliwini 1 brug is gedeeltelijk hersteld in Marowijne Diverse betonnen stijgers zijn onderhouden
0114 Bouwkundige werken	Uitvoering van alle bouwkundige, inclusief werktuigb.w.kundig e werkz.h. z.a. elektra, water en laswerkz.h. m.u.v. district Par'bo	Geen	Achterstallige betalingen zijn voldaan	1 nieuw logeergebouw is opgezet
OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie				
Programma: 06 Informatie en Communicatie				
0610 Radio Boskopu	Bevorderen van het ontwikkelingsbewustzijn bij de doelgroep	Reguliere diensten zijn uitgevoerd	Aankoop apparatuur en betaling training voor medewerkers	Apparatuur en materiaal zijn aangeschaft Personeel is getraind
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma: 09 Subsidies en Bijdragen				
0903 Stichting Fonds Ontwikkeling Binnenland (SFOB)	Het wegwerken vd soc.- econom. achterstand vd gemeensch. ih binnenl.	Reguliere diensten zijn uitgevoerd	Veld- werkzaamheden zijn uitgevoerd	Rehabilitatie werkzaamheden, bewustwordingstrainingen en capaciteitsversterking zijn uitgevoerd
OP-Beleidsgebied: Bestuur en Justitie				
0904 Instituut Bestuursambtenar en Suriname (IBAS)	Trainen van bestuursambtenaren	Aan achterstallige betalingen voldoen	Aan achterstallige betalingen voldoen	Het college jaar is succesvol
OP Beleidsgebied: Welzijn				
0905 Dorpsontwikkeling	De ontwik. en verbetering v/h woon- en leefklimaat v/d bewoners in district en binnenland door:	Betaling achterstallig huur gebouw is voldaan	Niet begroot	Niet begroot
0906 Waterschappen	Ze zijn onder andere nodig voor het ontwikkelen en faciliteren van de agrarische sector, waaronder de rijstbouw	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd	Reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd
0996 Stichting Nyun Kombe	Het beheren van de cultuurcentra ten behoeve van de Afro Surinamers binnenland en de Inheemsen en het verrichten van handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevordelijk kunnen zijn.	Het bestuur is benoemd	Plan van aanpak is opgesteld	Het achterstallig onderhoud is ingelopen
0997 Reconstructie Binnenland	Het systematisch aanpakken van ontwikkelingsvraagstukken van het binnenland	Er is met andere actoren samen gewerkt aan het projectplan	Er is gewerkt met externe financiering	De geplande projecten zijn uitgevoerd

TITEL 111: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53	Niet Belasting Middelen							
53203	marktvergunningen en koelcellen	3,000	3,000	3,000	3,300	3,795	4,554	5,693
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	3,700	3,700	5,000	5,500	6,325	7,590	9,488
53501	Opbrengsten van recreatieoorden, sportaccommodatie, musea	2,500	2,500	2,500	2,750	3,163	3,795	4,744
53415	Bestekkosten	50	50	1	1	1	2	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	9,250	9,250	10,501	11,551	13,284	15,941	19,926
52	Donormiddelen							
52107	Japan donatie	911	-	-	-	-	-	-
52200	Inter American Development Ban	2,240	-	-	-	-	-	-
52204	UNDP donatie	167	-	-	-	-	-	-
52207	OAS donatie	190	-	-	-	-	-	-
	Totaal Donormiddelen	3,508	-	-	-	-	-	-
	Totaal Middelenbegroting	12,758	9,250	10,501	11,551	13,284	15,941	19,926

Toelichting**53203 Opbrengst van marktvergunningen en koelcellen (Marktgelden)**

Het Staatsbesluit houdende de aanpassing van de huurtarieven is reeds geslagen. In 2019 zal het ministerie uit hoofde van het herstructureringsplan van de markten de nieuwe markttarieven stapsgewijs invoeren. De opbrengsten voor het dienstjaar 2019 zijn daardoor geraamd op **SRD 3.000.000,-** voor de Centrale Markt Paramaribo, Vreedzaammarkt, Markt Zuid, Kwakoemarkt, Eénheidsmarkt en de markten van de districten Wanica, Marowijne, Saramacca, Coronie en Nickerie.

53423 Diverse niet belasting ontvangsten

De middelen geïnd voor het ministerie via de subbetaalmeesters in de districten en overige ontvangsten worden onder dit onderdeel van de middelen begroting geboekt. De totale opbrengsten hiervan zijn geraamd op **SRD 5.000.000,-**.

53501 Opbrengst van recreatieoorden, sportaccommodatie, logeergebouwen en musea

In de districten Nickerie, Coronie, Brokopondo, Marowijne en Sipaliwini zijn er staatslogeergebouwen welke over het algemeen gebruikt worden door de ambtenaren van de diverse ministeries. Voorts zal in het dienstjaar 2019 logeergebouw Albina operationeel worden. Het ministerie zal de huurtarieven van de staatslogeergebouwen aanpassen teneinde meer inkomsten te generen ten behoeve van de districtsfondsen.

Door de terugval van de economie is het ministerie niet in staat om bepaalde logeergebouwen af te bouwen en herinvesteringen te plegen inbestaande.

Ten einde kapitaal vernietiging te voorkomen, heeft het ministerie besloten invulling te geven aan de Public Private Partnership (PPP) gedachte, waarbij partnerschappen zullen worden aangegaan met ondernemers voor de exploitatie. De opbrengsten hiervan zijn geraamd op **SRD 2.500.000,-**.

53415 Bestekkosten

De verwachte opbrengsten voor bestekken voor het begrotingsjaar 2019 zijn **SRD 1.000,-**.

DIRECTORAAT AGRARISCHE ONTWIKKELING BINNENLAND**TITEL I: De Operationele uitgaven**

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 6.824.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000

code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	383	3,560	4,725	5,198	5,977	7,173	8,966
611	Sociale premies	52	432	589	648	745	894	1,118
612	Gebruik van Goederen en Diensten	100	1,109	840	924	1,063	1,275	1,594
615	Schenken en bijdragen	0	5	0	0	0	0	0
616	Sociale uitkeringen	0	60	20	22	25	30	38
	Totaal Lopende Uitgaven	535	5,166	6,174	6,791	7,810	9,372	11,715
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	220	150	165	190	228	285
624	Transportmiddelen	0	350	500	550	633	759	949
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	570	650	715	822	987	1,233
	Totaal Operationele Uitgaven	535	5,736	6,824	7,506	8,632	10,359	12,949

Toelichting op de Operationele Uitgaven Lopende uitgaven**610. Lonen en Salarissen**

De lonen en salarissen van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zijn geraamd op **SRD 4.725.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen**Bedragen x SRD1.000**

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	4,204
61002	Vakantiegelden	409
61019	Overige Toelagen	72
61024	Overige Vergoedingen	40
	Totaal	4,725

Het personeelsbestand van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland zal in het begrotingsjaar 2019, 109 arbeidskrachten zijn met een totaal aan lonen ad. **SRD 4.204.000,-**. Het gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 3.214,-**.

Het huidige personeelsbestand van het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland bedraagt 69 personeelsleden. Het directoraat is doende nog 20 personeelsleden in het begrotingsjaar 2018 over te nemen. Van de 89 personeelsleden zijn 38 mannen en 51 vrouwen. De instroom in het begrotingsjaar 2019 zal ongeveer 20 arbeidskrachten zijn,

bestaande uit nieuwe krachten met een gemiddelde leeftijd van 25 jaar. In dit jaar is er geen sprake van uitstroom, terwijl de doorstroom ongeveer 15 arbeidskrachten zal zijn.

Het gemiddeld ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsinformatie is ongeveer 5.6%.

De huidige verdeling van het personeel in lager, midden en hoger niveau op basis van de functiegroep ziet er als volgt uit:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Lager	1-4	54	61%
Midden	5-8	20	22%
Hoger	9	15	17%
Totaal personeelsbestand		89	100%

611: Sociale Premies

De sociale premies van het Directoraat Agrarisch Ontwikkeling Binnenland zijn geraamd op **SRD 589.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	420
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	169
	Totaal	589

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het gebruik van goederen en diensten is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 840.000,-**.

De geraamde kosten van de nutsvoorziening (telefoon) is totaal **SRD 20.000,-**.

Specificatie gebruik Goederen en Diensten

Bedragen x SRD 1.000

Code	Goederen en Diensten	Bedrag
61202	Kosten voor Opleiding Buitenland (incl.Seminars en workshops) excl.Reis & Verblijf	30
61208	Binnenlandse reiskosten	50
61209	Binnenlandse verblijfskosten	40
61210	Buitenlandse reiskosten	30
61211	Buitenlandse verblijfskosten	50
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	100
61221	Vergaderkosten	10
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	30
61233	Huur gebouwen en Terreinen	300
61238	Telefoon uitgaven	20
61250	Bewaking	100
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	80
	Totaal Goederen en Diensten	840

616 : Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad SRD 20.000,- bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Specificatie Sociale uitkeringen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	10
	Totaal	20

Kapitaal Uitgaven620 : Inventaris

Inventaris is voor het jaar 2019 geraamd op SRD 150.000,- en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Inventaris**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inventaris	50
62003	Communicatie	10
62004	Computers	80
62005	Printers	10
	Totaal	150

621 : Transportmiddelen**62104 Pickup's**

Het Directoraat zal voor een adequate uitvoering van haar taken dienstvoertuigen nodig hebben. Er zullen transportmiddelen aangeschaft worden voor de afdelingen en diensten, die onder andere belast zijn met veldwerkzaamheden. De transportkosten voor het jaar 2019 zijn geraamd op SRD 250.000,-.

62110: Overige Transportmiddelen

Aangezien het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland werkzaamheden in het Binnenland zal uitvoeren, is het noodzakelijk vaartuigen aan teschaffen.

Gebruikelijke korjalen en buitenboordmotoren voor de verschillende regio's moeten worden aangeschaft. Totaal aan overige transportmiddelen voor het jaar 2019 is geraamd op SRD 250.000,-.

Het totaal aan transportmiddelen voor het jaar 2019 is geraamd op SRD 500.000,- en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Transportmiddelen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62104	Pickup's	250
62110	Overige Transportmiddelen	250
	Totaal	500

TITEL II:PROGRAMMA'S

De Programma's voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 2.216.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000

Code	OP- Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2017	Vermoed. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	OP- Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
	Programma: Infrastructurele werken							
0156	Werktuigen	-	200	200	220	253	304	380
	Sub-totaal	-	200	200	220	253	304	380
	OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
	Programma : Agrarische kennis							
3902	Capaciteitsopbouw	-	50	50	55	63	76	95
	Sub-totaal	-	50	50	55	63	76	95
	OP- Beleidsgebied : Welzijn							
	Programma: Agrarische teelttechnische werken							
4001	Zaai, poot en plantmateriaal	-	0	200	220	253	304	380
4002	Cultuurtechnische werken	-	0	200	220	253	304	380
	Sub-totaal	-	0	400	440	506	607	759
	Kernthema: Agrarische sector							
4003	Ondersteuning teelttechnieken en verwerking	-	133	150	165	190	228	285
4004	Onderzoek en ondersteuning cassave en andere aardvruchten	-	250	250	275	316	380	474
4005	Hooglandrijst	-	350	250	275	316	380	474
4007	Podosirieteelt en verwerking	-	500	550	605	696	835	1.044
4010	Gemberteelt en verwerking	-	250	250	275	316	380	474
4011	Duurzame pluimveeteelt	-	100	116	128	147	176	220
	Sub-totaal	-	1.583	1.566	1.723	1.981	2.377	2.971
	TOTAAL PROGRAMMA'S	-	1.833	2.216	2.438	2.803	3.364	4.205

Toelichting per Programma 0156 Werktuigen

Teneinde de arbeidsintensiteit van de agrariërs te verminderen en hun productiviteit te verhogen, is het noodzakelijk dat het directoraat beschikt over de nodige werktuigen in alle regio's in het binnenland.

Hiervoor zullen mini-grondbewerkingsmachines en andere werktuigen worden aangeschaft. De kosten voor dit programma zijn geraamd op **SRD 200.000,-**

3902 Capaciteitsopbouw

In verband met de nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen op het gebied van de agrarische sector, is het noodzakelijk dat het technisch personeel van het directoraat en de outgrowers bijgeschoold worden.

Het doel hiervan is verhogen van de productie van verschillende gewassen in het binnenland, om zodoende te komen tot kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van de agrarische sector. In samenwerking met het ministerie van LVV zullen de landbouwers (outgrowers) en het technisch personeel getraind worden in het hanteren van onder andere Good Agriculture Practices (GAP), Integrated Pest Management (IPM), etc. waardoor de productie afgezet kan worden op de lokale, regionale en internationale markt. Totaal geraamd bedrag voor dit programma bedraagt **SRD 50.000,-**

4001 Zaai, poot en plantmateriaal

Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland, zal de agrariërs mobiliseren middels het verschaffen van goed plantmateriaal voor een kwantitatieve en kwalitatieve productie.

Dit zal tot uiting komen door de aankoop en het beschikbaar stellen van gember, podosirie, citrus, kokos en chilli peper plantjes. De kosten voor dit programma zijn geraamd op **SRD 200.000,-**.

4002 Cultuurtechnische werken

Voor het garanderen van voedsel veiligheid en i zekerheid zullen maatregelen genomen worden om over te gaan tot een permanent en duurzaam gebruik van landbouwarealen. Thans is er behoefte aan de overstap van zwerflandbouw naar permanente teelt in het binnenland. Dit met het doel de continuïteit van de productie van de verschillende gewassen te garanderen. Totaal geraamd bedrag voor dit programma bedraagt **SRD 200.000,-**.

4003 Ondersteuning teelttechnieken en verwerking

Het directoraat zal de nodige ondersteuning bieden op het gebied van teelt- en verwerkingstechnieken van diverse gewassen door onder andere de outgrowers te trainen in Good Agriculture Practices, biologische teelttechnieken, voedselveiligheid en -verwerking.

De verwerking zal worden gestimuleerd en gefaciliteerd middels het ter beschikkingstellen van diverse verwerkingsmachines en gereedschappen. Totaal geraamd bedrag voor dit programma bedraagt **SRD 150.000,-**.

4004 Onderzoek en ondersteuning cassave en andere aardvruchten

Voor het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland is het noodzakelijk om de cassave- en andere aardvruchten teelt te stimuleren en als zodanig de nodige ondersteuning te geven aan de agrariërs ter verhoging van de productie en de kwaliteit.

Het directoraat zal via coöperaties de verwerking van diverse producten ondersteunen door het opzetten van verwerkingsunits in diverse gebieden van het binnenland.

Middels dit project zal de productie van Surinaamse aardvruchten vanuit het binnenland worden gestimuleerd. Hierbij wordt getracht afzet lijnen op te zetten die ervoor moeten zorgen dat de producten zowel lokaal als in Paramaribo en omstreken afgezet kunnen worden. Het totaal geraamd bedrag voor dit programma bedraagt **SRD 250.000,-**.

4005 Hooglandrijst

Het directoraat heeft in planning de hooglandrijstbouw in het binnenland duurzaam te ontwikkelen ter verhoging van de rijstproductie en wenst dit doel te bereiken door:

- samen te werken met coöperaties van hooglandrijsttelers en de verwerking te moderniseren door verwerkingsunits op te zetten;
- te faciliteren bij het plantklaar maken van de arealen.

De kosten voor dit programma zijn geraamd op **SRD 250.000,-**.

4007 Podosirieteelt en verwerking

Het directoraat is voornemens de podosirie teelt te stimuleren door faciliteiten te creëren voor de kleine ondernemers. Hiervoor zullen de volgende kosten gemaakt worden:

- het opzetten van een podosiriekwekerij met bijbehorende materiaal in het district Marowijne;
- het opschonen van landbouwgronden ten behoeve van potentiële podosirietelers;
- het opzetten van een personeelsruimte en een beheerderswoning in het district Marowijne.

De kosten voor dit programma zijn geraamd op **SRD 550.000,-**.

4010 Gemberteelt en verwerking

Het Directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland wil de gemberproductie in het binnenland duurzaam ontwikkelen door:

- het ter beschikking stellen van kennis, kunde en moderne teelttechnieken;
- het opzetten van een kwekerij die plantjes zal leveren aan outgrowers. Voor de 1^e fase van vermeerdering zal er plantmateriaal worden aangeschaft dat virus- en bacteriënvrij is;
- het opzetten van een verwerkingsunit.

De kosten voor dit programma zijn geraamd op **SRD 250.000,-**.

4011 Duurzame pluimveeteelt

Het stimuleren en bevorderen van pluimveeteelt in het binnenland voor de eiwit voorziening, organische mest voorziening en het scheppen van werkgelegenheid. Er zal een inventarisatie gehouden worden om de pluimveehouders te identificeren. Vervolgens zal er een trainingsplan naar behoefte worden opgezet en uitgevoerd.

De kosten die hiermee gepaard gaan zijn geraamd op **SRD 116.000,-**.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per Eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per Eind 2019
Programma: Infrastructurele werken				
0156 Werktuigen	Ter beschikking stellen van agrarische werktuigen en verwerkingsmachines ten behoeve van de agrarische sector.	Geen goedkeuring RvM	De nodige agrarische werktuigen en verwerkingsmachines zijn in beeld gebracht en er is een aanvang gemaakt met de aanschaffingen.	De verschillende agrarische werktuigen zijn aangeschaft.
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur				
Programma: Agrarische kennis				
3902 Capaciteitsopbouw	Het in kaart brengen van de huidige situatie op agrarisch gebied. Toerusting zodat de ambtenaren kunnen beantwoorden aan de behoeften van de stakeholders Dat de stakeholders betere resultaten kunnen behalen	Geen goedkeuring RvM	Beter inzicht van het agrarisch gebeuren in het binnenland, de data is verzameld, verwerkt en ter beschikking voor het formuleren van het beleid. Ambtenaren zijn getraind tot voorlichters en begeleiders op specifieke kennis gebieden. Aantal stakeholders zijn getraind op specifieke landbouw technische zaken o.a. plantenteelt.	Getrainde ambtenaren zijn ingezet
OP-Beleidsgebied : Welzijn				
Programma : Agrarische teelttechnieken werken				
Kernthema: Agrarische sector				
4001 Zaai, poot en plantmateriaal	Voor het genoegzaam	Geen goedkeuring RvM	Strategische locaties zijn geïdentificeerd waar verschillende	Kwekerijen zijn in alle regio's op
	voorzien in plantmateriaal.		kwekerijen komen te staan. Stakeholders zijn goed voorzien in kwalitatief goed plantmateriaal.	strategische plaatsen opgezet. Stakeholders zijn goed voorzien in kwalitatief goed plantmateriaal.
4002 Cultuurtechnische werken	Introductie systematische grondbewerking. Toepassen van irrigatie en beheersing van de waterhuishouding van landbouw arealen	Geen goedkeuring autorisatie	Doelmatiger benutting van beschikbare landbouwgronden Hogere productie per grondeenheid	Doelmatiger benutting van beschikbare landbouwgronden. Hogere productie per grondeenheid
4003 Ondersteuning teelttechnieken en verwerking	Verhoging productiviteit en productie. Bescherming van de gewassen. Professionele verwerking van cassave tot meel dat ook gebruikt kan worden in de broodindustrie. Veilige en kwalitatieve teelt voor eigen voorziening en verkoop op lokale markt o.a. goudbedrijven.	Geen goedkeuring RvM/ autorisatie	Verschillende landbouw machines zijn in productie. Stakeholders passen nieuwe teeltmethoden en technieken toe en behalen kwalitatief hogere producties.	Verschillende landbouw machines zijn in productie. Stakeholders passen nieuwe teeltmethoden en technieken toe en behalen kwalitatief hogere producties.

4004 Onderzoek en ondersteuning cassave en andere aardvruchten	Onderzoek naar kwalitatieve en kwantitatieve betere variëteiten i.s.m. onderzoek instituten, LVV en ander stakeholders.	N.V.T	Studie om de productie en export van aardvruchten te verhogen is uitgevoerd.	De productie van aardvruchten is toegenomen. De binnenlandse markt is ruim voorzien met de mogelijkheid tot export. Aardvruchten worden geëxporteerd naar buitenlandse markten.
4005 Hooglandrijst	Telers identificeren voor minimaal een halve ha in elke regio. Onderzoek naar kwalitatief en kwantitatief betere hooglandrijst variëteiten Data vastleggen. Motivatatie mobilisatie d.m.v. introductie van aangepaste grondbewerkings- machines, verstrekken van goede zaaizaad, doeltreffend bestrijden van ziekte en plagen (liever organisch) en het installeren van rijstpelmolens en bouwen van opslagruimten op strategische plaatsen in alle regio's. Introductie van goede verpakkingsmethode	Geen goedkeuring RvM	Projectdocument van hooglandrijst is ready om in werking te treden. Rekruteren van outgrowers en investeerders om in de rijst sector te investeren.	De rijstverbouwers kunnen een deel van de markt in het binnenland voorzien. Meer mensen gaan hooglandrijst verbouwen vanwege verlichting van de werklast. De hooglandrijstcultuur gaat weer bloeien.
4007 Podosirieteelt en verwerking	Het stimuleren en faciliteren van kleine ondernemers en productiegroepen van de podosiriesector ten einde het creëren van duurzame werkgelegenheid en het genereren van duurzame inkomsten voor de lokale bevolking.	Geen goedkeuring RvM/autorisatie	De vernietiging van bestaande podosirie bomen is geminimaliseerd. Trainen van producenten in alternatieve teelttechnieken en coöperatief werken. Trainen van verwerkers in goede verwerkingstechnieken. Het oprichten van organisaties om de belangen van de kleine producenten te behartigen. Trainingen in ondernemerschaps-vaardigheden en marketing.	De vernietiging van bestaande podosirie bomen is geminimaliseerd. Getrainde producenten in alternatieve teelttechnieken en coöperatief werken. Getrainde verwerkers in verwerkingstechnieken. Er zijn producenten-organisaties opgericht om de belangen van de kleine producenten te behartigen. Getrainde telers in ondernemerschaps-vaardigheden en marketing. Een toename van de productiviteit binnen de sector.
4010 Gemberteelt en verwerking	Ter beschikking stellen van kennis, kunde, moderne teelttechnieken en productie- en verwerkings machines voor de verdere ontwikkeling van de sector.	Geen goedkeuring RvM	De telers zijn getraind in het verhogen van de productie. Per regio een verwerkingsunit opzetten.	Gembertelers zijn getraind en hun productie is verhoogd met minimaal 30%. Per regio is er minimaal een verwerkingsunit opgezet en is in productie.
4011 Duurzame pluimveeteelt	Het stimuleren en bevorderen van pluimveeteelt in het binnenland voor de eiwit voorziening, organische mest voorziening en het scheppen van werkgelegenheid.	N.V.T	Pluimveehouders zijn geïdentificeerd en een trainingsprogramma is opgesteld	Pluimveehouders zijn geïdentificeerd en een trainingsprogramma is opgesteld

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING AFRO-SURINAMERS BINNENLAND**Titel I: Operationele uitgaven**

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 15.971.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	2667	12,603	14,751	15,124	16,384	17,644	20,651
611	Sociale Premies	0	225	295	325	357	315	413
612	Gebruik van goederen en diensten	50	1,500	700	770	847	2,100	980
616	Sociale uitkeringen	0	50	50	55	61	70	70
	Totaal lopende uitgaven	2,717	14,378	15,796	16,273	17,648	20,129	22,114
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	100	50	55	61	140	70
621	Transportkosten	0	750	125	138	151	1,050	175
	Totaal kapitaal uitgaven	-	850	175	193	212	1,190	245
	Totaal operationele uitgaven	2,717	15,228	15,971	16,466	17,860	21,319	22,359

Lopende uitgaven**610: Lonen en Salarissen**

De lonen en salarissen van het directoraat zijn geraamd op **SRD 14.751.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	2,106
61002	Vakantiegelden	195
61003	Overwerk	19
61004	Bonussen en gratificaties	13
61006	Vacatiegelden	500
61009	Vergoeding Binnenlandsbestuur	11,880
61019	Overige toelagen	10
61020	Telefoonvergoeding	6
61021	Representatievergoeding	5
61024	Overige Vergoedingen	17
	Totaal	14,751

Het personeelsbestand van het directoraat bedraagt 41 met een totaal aan brutolonen ad. **SRD 2.106.000,-**. Het gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar is op maandbasis ongeveer **SRD 2.925,-**.

Het gemiddelde ziekteverzuim, uitgedrukt in percentage van de personeelsformatie is ongeveer 5,7%. Het aantal mannen bedraagt 12 en het aantal vrouwen bedraagt 29.

De instroom in het begrotingsjaar 2019 zal ongeveer 13 arbeidskrachten zijn, bestaande uit nieuwe - en overgeplaatste krachten met een gemiddelde leeftijd van 27 jaar.

De doorstroom zal ongeveer 14 arbeidskrachten zijn, bestaande uit bevorderingen.

De verdeling van het personeel in lager, midden en hoger niveau (o.b.v. functiegroep) geeft het volgende beeld weer:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	1	2%
Midden	5-8	39	95%
Hoog	9	1	2%
Totaal personeelsbestand		41	100%

611: Sociale Premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op **SRD 295.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Bedragen x SRD 1.000

61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	211
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	84
	Totaal	295

612: Gebruik van goederen en diensten

Het gebruik van goederen en diensten houdt verband met de reguliere operationele kosten van het directoraat. Deze is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 700.000,-**.

Specificatie gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD 1.000

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten voor opleiding Binnenland (incl. Seminars en workshops) excl. Reis & Verblijf	15
61208	Binnenlandse reiskosten	300
61209	Binnenlandse verblijfskosten	150
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	80
61226	Advertenties en Bekendmakingen	15
61227	Radio en Tv programma's	7
61233	Huur gebouwen en Terreinen	100
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	12
61263	Overige algemene kosten	6
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	15
	Totaal Goederen en Diensten	700

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen ad **SRD 50.000,-**, bestaan uit de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten.

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Uitkeringen	Bedrag
61611	Lig en verpleegkosten	35
61612	Poliklinische kosten	15
	Totaal	50

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

Inventaris is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 50.000,-** en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000,-

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	30
62003	Communicatie	6
62004	Computers	7
62005	Printers	7
	Totaal	50

621: Transportmiddelen

Aangezien het directoraat haar werkzaamheden voornamelijk in het binnenland uitvoert en de meeste dorpen slechts bereikbaar zijn via het water, zal behalve de aanschaf van een voertuig ook een vaartuig worden aangeschaft. Het totaal aan transportmiddelen voor het jaar 2019 is geraamd op **SRD 125.000,-** en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Transportmiddelen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Transportkosten	Bedrag
62104	Pickup's	100
62108	Vaartuigen	25
	Totaal	125

TITEL 11: Programma's

De Programma's voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 2.900.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000,-

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2017	Vermoed. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0989	Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland	0	600	600	660	759	911	1,139
0990	Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland	0	500	200	220	230	240	300
0991	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro- Surinamers Binnenland	0	100	100	110	115	120	150
	Sub-totaal		1,200	900	990	1,035	1,080	1,350
	Kernthema: Grondenrechtenvraagstuk							-
0992	Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland	0	1279	2,000	2,200	2,300	2,400	3,000
	Sub-totaal		1,279	2,000	2,200	2,300	2,400	3,000
	TOTAAL PROGRAMMA'S		2,479	2,900	3,190	3,335	3,480	4,350

TOELICHTING PER PROGRAMMA**0898 Traditioneel Gezag Afro-Surinamers Binnenland**

Dit programma is bedoeld voor het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Afro-Surinamers Binnenland en de Overheid. De kosten voor het organiseren van krutu's en andere vormen van consultaties met het Traditioneel Gezag worden ook opgenomen onder dit programma. Verder zal er invulling gegeven worden aan de capaciteitsversterking van het Traditioneel Gezag. Tevens zal er aandacht besteedt worden aan de representativiteit (kleding) van de gezagdragers. Met betrekking tot de medische kosten voor de Grootopperhoofden, zal het directoraat aanvullende verzekering sluiten om de hoge kosten te reduceren. Eveneens is meegenomen de kosten voor thuiszorg van voornoemde groep. De kosten zijn geraamd op **SRD 600.000,-**.

0990 Gemeenschapsontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland

Dit programma dient voor het ontwikkelen van projecten en activiteiten die gericht zijn op duurzame ontwikkeling van de Afro-Surinamers in het binnenland. In het kader van duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG), zullen in samenwerking met de lokale gemeenschappen projecten uitgevoerd worden. De kosten zijn geraamd op SRD 200.000,-.

0991 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro-Surinamers Binnenland

Er zal een baseline studie uitgevoerd worden. Hieruit zal voortvloeien de behoefte ter verbetering van de woon- en leefklimaat van de gemeenschappen. In dit kader zullen er projecten geïnitieerd worden, die een duurzaam karakter hebben. Overdracht aan kennis zal onder andere middels de moderne technologie geschieden. Voor 2019 zijn de kosten voor dit programma geraamd op SRD 100.000,-.

0992 Grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland

Dit programma is bedoeld voor het oplossen van het grondenrechten vraagstuk en alle anderen activiteiten die hieruit voortvloeit. Er zal tevens uitvoering gegeven worden aan het stappenplan ter oplossing van het grondenrechten vraagstuk. Hiervoor zal er een managementteam en driecommissies geïnstalleerd worden door de minister van Regionale Ontwikkeling, die zich middels dialoog en consensus zullen buigen over concrete wetsvoorstellen voor het gronden rechten vraagstuk. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van externe deskundigen. De kosten hiervoor zijn geraamd op SRD 2.000.000,-.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

		OP-Beleidsgebied: Welzijn		
		Programma:		
Code/Programma	Doel Programma	Realisatie 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
0898 Traditioneel Gezag Afro Surinamers Binnenland	Het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag en de Overheid.	Geen autorisatie	Continuering van de werkafspraken tussen het directoraat en het Traditioneel Gezag Per regio zijn er krutuôs (op verschillende niveauôs) gehouden in verband met de instelling van het nieuw directoraat.	Continuering van de werkafspraken tussen het directoraat en het Traditioneel Gezag Per regio zijn er krutuôs (op verschillende niveauôs) gehouden in verband met de instelling van het nieuw directoraat. Capaciteitsversterking Traditioneel Gezag heeft plaats gevonden.
0990 Gemeenschapsontwikkeling Afro Surinamers Binnenland	Het ontwikkelen van projecten en activiteiten die gericht zijn op duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen.	Geen autorisatie	Projecten betrekking hebbende op duurzame ondernemerschap en dorpsontwikkeling zijn geïmplementeerd.	Projecten betrekking hebbende op duurzame ondernemerschap en dorpsontwikkeling zijn geïmplementeerd.
0991 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Afro Surinamers Binnenland	Het verzamelen, vastleggen en verwerken van informatie van de gemeenschappen	Geen autorisatie	De behoefte van de dorpen zijn geïdentificeerd en vastgelegd. Diverse ontwikkelingsplannen zijn opgesteld.	De behoefte van de dorpen zijn geïdentificeerd en vastgelegd. Diverse ontwikkelingsplannen zijn opgesteld. Het ontwerp van het baseline onderzoek is opgesteld.
		Kernthema: Grondenrechten en boedelvraagstuk		

0992 Grondenrechten Afro Surinamers Binnenland	Het oplossen van het grondenrechtenvraagstuk.	De presidentiële commissie, inzake de rechten van Afro-Surinamers Binnenland, heeft een gezamenlijke verklaring en stappenplan aangeboden aan de president.	Aanvang uitvoering stappenplan ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten Afro-Surinamers Binnenland. Diverse krutuôs (o.a., dorps- en grankrutu) zijn gehouden. Er zijn concrete wetsvoorstellen voor de oplossing van het grondenrechten vraagstuk ter aanbidding aan DNA.	Diverse krutuôs (o.a., dorps- en grankrutu) zijn gehouden. Volledige uitvoering stappenplan ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten der Afro- Surinamers Binnenland. Er zijn concrete wetsvoorstellen voor de oplossing van het grondenrechten vraagstuk ter aanbidding aan DNA.

DIRECTORAAT DUURZAME ONTWIKKELING INHEEMSEN

Titel I: Operationele uitgaven

De operationele uitgaven voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 6.381.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	632	4,000	5,259	5,785	6,048	6,311	6,574
611	Sociale Premies	14	187	245	270	282	294	306
612	Gebruik van goederen en diensten	162	530	407	448	468	488	509
616	Sociale Uitkeringen	0	0	20	22	23	24	25
	Totaal lopende uitgaven	808	4,717	5,931	6,524	6,821	7,117	7,414
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	50	50	55	58	60	63
621	Transportkosten	0	75	300	330	345	360	375
624	Gebouwen en constructies	0	25	100	110	115	120	125
	Totaal kapitaal uitgaven	0	150	450	495	518	540	563
	Totaal operationele uitgaven	808	4867	6,381	7,019	7,338	7,657	7,976

Lopende uitgaven

610: Lonen en Salarissen

De lonen en salarissen van het directoraat zijn geraamd op **SRD 5.259.000,-**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	1,750
61002	Vakantietoelage	129
61003	Overwerk	13
61004	Bonussen en gratificaties	7
61006	Vacatiegelden	327
61009	Vergoeding Binnenlands Bestuur	2,600
61013	Functionele toelagen	10
61014	Persoonlijke toelagen	5
61016	Gezinstoelagen en kinderbijslag	10
61017	Waarnemingstoelage	313
61020	Telefoonvergoeding	5
61021	Representatievergoeding	59
61024	Overige vergoedingen	31
	Totaal	5,259

Het personeelsbestand per januari 2019 van het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Inheemsen bedraagt 31, waarvan 14 mannen en 17 vrouwen. De verwachte instroom in het begrotingsjaar 2019 zal ongeveer 10 nieuwe arbeidskrachten zijn met een gemiddelde leeftijd van 28 jaar. In dit jaar, is er sprake van uitstroom van 1 ambtenaar, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

De totale verwachting aan brutolonen is **SRD 1.750.000,-** en de gemiddelde bruto loonsom per ambtenaar op maandbasis is ongeveer **SRD 3.556,91**.

De verdeling van het huidige personeel in lager, midden en hoger niveau, o.b.v. functiegroep, geeft het volgende beeld weer:

Niveau	Functiegroep	Aantal	%
Laag	1-4	3	10%
Midden	5-8	12	39%
Hoog	9	16	52%
Totaal personeelsbestand		31	100%

De doorstroom binnen het directoraat zal in 2019 worden verhoogd, door het formuleren van een opleidingsbeleid ten behoeve van het directoraat. Op grond van het huidige niveau zal er een plan worden uitgewerkt ter realisering van het gewenste opleidingsniveau.

611: Sociale Premies

De sociale premies van het directoraat zijn geraamd op ongeveer **SRD245.000,-** Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Specificatie Sociale premies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	175
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	70
	Totaal	245

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Het 'Gebruik van Goederen en Diensten' houdt verband met de reguliere operationele kosten van het directoraat. Deze is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 407.000,-**.

De geraamde kosten van de nutsvoorzieningen (telefoonwater) zijn totaal **SRD 13.000,-**. De viering van de nationale dag der Inheemsen is geraamd op **SRD 30.000,-**.

Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten

Bedragen x SRD 1.000

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten voor opleiding Binnenland (incl. Seminars en workshops) excl. Reis & Verblijf	3
61205	Deskundigen Binnenland	3
61208	Binnenlandse reiskosten	100
61209	Binnenlandse verblijfskosten	75
61211	Buitenlandse verblijfskosten	8
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc.)	25
61216	Kopieer	25
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	3
61221	Vergaderkosten	25
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	25
61230	Overige kantoorkosten	3
61233	Huur gebouwen en Terreinen	3
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	10
61238	Telefoon uitgaven	10
61240	Water	3
61244	Representatie	3
61246	Verzekeringen	3
61247	Schoonmaak	5
61251	Voeding	10
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	30
61260	Onderscheidingen	5
61263	Overige algemene kosten	2
61279	Medicijnen	2
61283	Huur van voertuigen	1
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	25
	Totaal Gebruik van goederen en diensten	407

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen bestaan uit lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten ten behoeve van de directieleden en het Traditioneel Gezag. De raming voor het dienstjaar 2019 is **SRD 20.000,-**.

Specificatie Sociale Uitkeringen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	10
	Totaal	20

Kapitaal Uitgaven 620: Inventaris

Voor een goede dienst uitvoering is het van eminent belang dat het directoraat adequaat voorzien is van het benodigde meubilair, apparatuur etc. Deze uitgaven hebben betrekking op de aanschaf van kantoormeubilair t.b.v. de diverse afdelingen. Het bedrag is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 50.000,-** en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000,-

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	8
62003	Communicatie	8
62004	Computers	18
62005	Printers	10
62010	Overige inventaris	6
	Totaal	50

621: Transportmiddelen

De departementsleiding zal voor een adequate uitvoering van haar taken dienstvoertuigen nodig hebben. De transportkosten voor het jaar 2019 zijn geraamd op **SRD 300.000,-** en is als volgt opgebouwd:

Specificatie Transportmiddelen

Bedragen x SRD 1.000

62104	Pick-ups	150
62106	Bromfietsen	3
62108	Vaartuigen	130
62110	Overige transportmiddelen	17
	Totaal	300

624: Gebouwen en constructies

Het huidige pand, waarin het Directoraat Duurzame Ontwikkeling Inheemsen is gehuisvest zal, om de geplande groei van het personeel te kunnen accommoderen, uitgebreid worden. De locatie biedt technisch bekeken de mogelijkheid hiervoor. De uitbreiding zal gefaseerd geschieden. De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD100.000,-**.

Specificatie Gebouwen en constructies

Bedragen x SRD 1.000

Code	Gebouwen en constructies	Bedrag
62420	Kantoorgebouwen	100
	Totaal	100

TITEL 11: Programma's

De Programma's voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 1.400.000,=**. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Bedragen x SRD 1.000,-

Code	OP-Beleidsgebied/ Project	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Samenvatting 2019	Samenvatting 2020	Samenvatting 2021	Samenvatting 2022	Samenvatting 2023
	OP-Beleidsgebied: Welzijn							
0307	Traditioneel Gezag Inheemsen	0	200	250	275	287.5	300	312.5
0308	Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen	0	250	250	275	287.5	300	312.5
0309	Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen	0	134	100	110	115	120	125
	Sub-totaal	0	584	600	660	690	720	750
	Kernthema: Grondenrechtenvraagstuk							
0310	Grondenrechten Inheemsen	0	800	800	880	920	960	1000
	Sub-totaal	0	800	800	880	920	960	1000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	0	1,384	1,400	1,540	1,610	1,680	1750

TOELICHTING PER PROGRAMMA

0307 Traditioneel Gezag Inheemsen

Dit programma is bedoeld voor het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Inheemsen en de Overheid. Ook de kosten voor het organiseren van krutuûs en andere vormen van consultaties met het Traditioneel Gezag worden opgenomen onder dit programma. De planning voor het dienstjaar 2019 is mede gericht op capaciteitsversterking van het Traditioneel Gezag om hun taken als gezagdragers beter te kunnen uitvoeren. Verder zullen er projecten worden uitgevoerd om de representativiteit van het Traditioneel Gezag te verbeteren, zoals ambtskleding en het badgesproject. Gezien de hoge medische kosten van de stamhoofden, zal er een verzekering worden gesloten voor de stamhoofden. Voor deze activiteiten is er een raming van **SRD 250.00** opgenomen.

0308 Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen

Dit programma dient voor het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname. De planning voor het dienstjaar 2019 is om in overleg met de gemeenschappen te komen tot dorpsontwikkelingsplannen. Ter ondersteuning van deze ontwikkeling, zullen er dorpsfondsen worden ingesteld voor elk dorp. In samenwerking met relevante partners zal klein ondernemerschap gestimuleerd worden door het verzorgen van vak trainingen aan drop-outs, landbouwers en vissers (agrariërs). De kosten zijn geraamd op **SRD 250.000,-**.

0309 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen

Met dit programma wordt beoogd het verzamelen, analyseren en verwerken van informatie en het dossier klaarmaken van projecten, die gericht zijn op de ontwikkeling van de Inheemse gemeenschappen. Voor het dienstjaar 2019 zal er onder andere worden gewerkt aan het ontwerp van het baseline-onderzoek. De raming is **SRD 100.000,-**.

0310 Grondenrechten Inheemsen

Dit programma is bedoeld voor het oplossen van het grondenrechten vraagstuk. In dit jaar zal de uitvoering van het Stappenplan worden voortgezet. Verder zal er een deelstorting in het Gemeenschapsontwikkelingsfonds (GOF) plaatsvinden, alsook het betalen van de kosten van de delegatie van het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens (IAHRM) over de periode 16 tot en met 20 augustus 2015 in het kader van het Kaliña en Lokono case. De kosten voor de uitvoering van dit programma zijn voor het dienstjaar 2019 geraamd op **SRD 800.000,-**.

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP-Beleidsgebied: Welzijn				
Code/Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0307 Traditioneel Gezag Inheemsen.	Het onderhouden van de relatie tussen het Traditioneel Gezag van de Inheemsen en de Overheid.	Geen autorisatie.	Krutuûs en andere vormen van consultaties in ver gelegen Inheemse dorpen hebben plaatsgevonden. Verzekering voor het stamhoofd/ de granman is gerealiseerd.	Krutuûs en andere vormen van consultaties hebben plaatsgevonden. Capaciteitsversterking Traditioneel Gezag heeft plaats gevonden. De representativiteit van het Traditioneel Gezag is verbeterd. De verzekeringen t.b.v. grootopperhoofd/stamhoofden zijn aangesloten.
0308 Gemeenschapsontwikkeling Inheemsen.	Het verbeteren van de economische en sociaal-maatschappelijke positie van Inheemsen in Suriname.	Het proces van participatieve communicatie is opgestart.	Het naambordenproject is uitgevoerd.	Het dorpsontwikkelingsplan is opgesteld. Tenminste in elke regio is er een dorpsfondsingesteld. Vaktrainingen aan dropouts, vissers en landbouwers zijn verzorgd.

0309 Onderzoek, Documentatie en Projectontwikkeling Inheemsen.	Het verzamelen, analyseren en verwerken van informatie en het dossier klaarmaken van projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van de Inheemse gemeenschappen.	Een checklist dorpsprofiel, voor het verzamelen van basis dorpsinformatie is ontwikkeld. Geen autorisatie verleend voor de uitvoering van een baseline onderzoek in de Inheemse dorpen.	Diverse aanschaffingen ter voorbereiding van de (digitale) verwerking van verzamelde informatie en documentatie is gedaan. Trainingen, als onderdeel van capaciteitsversterking zijn geïdentificeerd.	Het ontwerp van het baseline-onderzoek is opgesteld.
Kernthema: Grondenrechten en boedelvraagstuk				
0310 Grondenrechten Inheemsen.	Het oplossen van het grondenrechtenvraag- stuk van de Inheemsen en al het andere dat hieruit voortvloeit.	De presidentiële commissie, inzake de rechten van Inheemse volken in Suriname, heeft een gezamenlijke verklaring en stappenplan aangeboden aan de president. De deelstorting in het Gemeenschapsontwikkelingsfonds van het Kaliña Lokono vonnis heeft niet plaats kunnen vinden, omdat er geen goedkeuring van de RvM is ontvangen.	Aanvang uitvoering stappenplan ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten der Inheemse en Tribale Volken in Suriname. Het Gemeenschaps-ontwikkelingsfonds van het Kaliña Lokono vonnis is opgericht en de eerste storting van de middelen heeft plaatsgevonden.	Volledige uitvoering stappenplan ter realisering van de wettelijke erkenning van de grondenrechten der Inheemsen in Suriname. De deelstorting in het Gemeenschapsontwikkelingsfonds (GOF) van het Kaliña Lokono vonnis heeft plaatsgevonden. Achterstallige kosten delegatie IAHRM is voldaan.

Afdeling 4. Het Ministerie van Defensie

Algemeen deel

In het Ontwikkelingsplan (OP) 2017 i 2021 is aan het ministerie van Defensie een taak toebedeeld binnen het hoofdbeleidsgebied nVeiligheid en Internationaal beleid.

Het Nationaal Leger (NL) is op grond van artikel 177 van de Grondwet van de Republiek Suriname belast met de verdediging van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de staat Suriname tegen buitenlandse gewapende militaire agressie. Echter kan het Nationaal Leger belast worden met bijzondere taken. Deze bijzondere taken die vastgelegd zijn in de Wet Nationaal Leger, bieden het NL de mogelijkheid om op verzoek van het wettig gezag ondersteuning te verlenen aan verscheidene operaties.

Echter, door de veranderende internationale veiligheidsomgeving, dienen de opvattingen over nationale veiligheid worden bijgesteld dan wel veranderd. Het betreft bijstelling van de rol van de defensie organisatie aan de veiligheidsdoctrine, de defensie doelen en specifieke capaciteiten, formaties, infrastructuur en logistiek van de defensie organisatie. Het defensiebeleid is in dit kader hoofdzakelijk gericht op de optimale aanwending van beperkte middelen ter garantie van de nationale veiligheid mede door regionale en internationale defensiesamenwerkingsverbanden, die in lijn zijn met de nationale ontwikkelingsdoelen.

Zonder haar primaire grondwettelijke taak en de nationale ontwikkelingsdoelen uit het oog te verliezen, zal de defensieorganisatie de gekozen beleidsrichting van 2017 en 2018, onverkort voortzetten in het dienstjaar2019.

Het ligt in de bedoeling dat defensie een bijdrage zal blijven leveren door het verlenen van diensten aan andere departementen van bestuur. De talloze ondersteunende activiteiten o.a. beveiligingswerkzaamheden, bus-transport, renovaties en bouwwerken zullen in 2019 gecontinueerd worden. Voor het verstevigen van recht en wet over het gehele grondgebied, in het bijzonder het binnenland, zal het NL bijstand blijven verlenen aan de Politie. Een verhoogde surveillance en een duidelijke aanwezigheid van het NL, te land, water en in de lucht, behoren tot enkele van de maatregelen, om het veiligheidsgevoel van elke Surinamer te verhogen.

Vanwege de huidige economische crisis waaronder ons land thans gebukt gaat, blijft de rode draad bij het uit te voeren beleid voor het komend dienstjaar het verder zelfvoorzienend maken van de defensieorganisatie. Zoals eerder gesteld in de begrotingen van 2017 en 2018 zal dit uit te voeren beleid de totale overheid ten goede komen, omdat het ministerie in staat zal zijn andere vak ministeries te faciliteren en de druk op de totale overheidsbegroting te helpen verminderen. Dit beleid zal ervoor moeten zorgdragen dat de kerntaken van de organisatie onverkort voortgang kunnen vinden en tegelijkertijd een besparing voor de organisatie oplevert. Bovendien zal deze besparing invloed hebben op de totale staatsbegroting, omdat de defensieorganisatie nagenoeg kosteloos haar diensten zal verlenen aan andere departementen van bestuur. Hieronder volgt er een uiteenzetting van het uitgevoerd alsook het uit te voeren zelfvoorzienend beleid.

Er zijn personen binnen de organisatie tot bakker opgeleid die zelfstandig brood bakken om te voorzien in de eigen behoeften van de organisatie.

Verder is de productie van het agrarisch bedrijf Von Freyburg te Saramacca opgevoerd en ligt het in de bedoeling dit landbouwareaal voor 100% te benutten. Al geruime tijd worden er diverse landbouwgewassen verbouwd en pluimvee gehouden. In dit dienstjaar zullen wederom de nodige investeringen gepleegd worden, voor de continuering van de bouw van plantenkassen door ons eigen genie personeel, met de bedoeling 80% van het areaal te voorzien van deze kassen. Voorts zal de reeds ingezette veeteelt van dit agrarisch bedrijf zorgen voor de productie van melk.

Ook worden er meer vissers opgeleid en boten aangekocht om de organisatie steeds beter te voorzien van vis. Er zal wederom in het kustgebied en de binnenwateren gevist worden.

De kleermakerij van het Nationaal Leger is nieuw leven ingeblazen en thans operationeel, maar het heeft verdere professionalisering en verdere uitbreiding van de capaciteit, zodat deze dienst aan de overige geüniformeerde korpsen kan worden aangeboden.

Het zwaar materiaal dat door de Republiek China aan de defensieorganisatie geschonken is,zal dienen ter ondersteuning van voornamelijk het Ministerie van Openbare Werken Transport en Communicatie bij de onderhoud van wegen, kreek en kanalen alsmede overige werken.

Infrastructurele werken worden nu gedaan door genie-eenheden, niet alleen t.b.v. de defensieorganisatie, maar ook t.b.v. andere departementen van bestuur en overige instellingen.

Voorts is reeds een aanvang gemaakt met de rijsteelt te Lareco, Saramacca, wat met zich meebrengt dat rijst binnen niet al te lange tijd niet meer aangeschaft hoeft te worden.

In het Tibiti gebied is er ook een aanvang gemaakt met de landbouw en ananasteelt. De samenwerking met een externe handelspartner is reeds in een ver gevorderde stadium.

Belangrijk op te merken is, dat de defensieorganisatie alles in het werk stelt de druk op de overheidsbegroting verder te verminderen. Zo worden diverse overheidsinstellingen beveiligd, zonder de verwachting van een financiële tegenprestatie. Ook het avondschool vervoer loopt gestadig en wordt kosteloos verzorgd. De telefoonkosten zijn drastisch afgenomen, vanwege het beperken van de mogelijkheden om te kunnen bellen naar mobiele nummers via de vaste lijnen van de organisatie. Ook bij de overige nutsvoorzieningen wordt er discipline opgelegd om de kosten zoveel als mogelijk te minimaliseren.

Voorts, zijn de opvattingen over en de concrete beleidsinterventies voor het defensie beleid in Suriname in dit dienstjaar in dit document verder uitgewerkt.

Doelstelling ministerie van Defensie:

Het ministerie van Defensie heeft tot doel het medewaarborgen van de veiligheid op het gehele grondgebied van Suriname als fundamentele voorwaarde voor stabiliteit en ontwikkeling.

Conform artikel 177 van de Grondwet van de Republiek Suriname is het Nationaal Leger belast met het verdedigen van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Suriname tegen buitenlandse gewapende militaire agressie. Vanwege de steeds veranderende eisen van de tijd moet echter in toenemende mate een intensieve bijdrage geleverd worden aan de interne veiligheid. De met overige ministeries en overheidsinstituten, waaronder het ministerie van Justitie & Politie en het Directoraat Nationale Veiligheid van het Kabinet van de President van de Republiek Suriname, gemaakte beleidsafspraken over samenwerking en assistentie, vormen het beleidskader hiertoe.

In internationaal opzicht nopen hedendaagse opvattingen over onder meer het karakter en bereik van veiligheidsdreigingen en veiligheidsrisico's tot aanpassing van defensiebeidsconcepten en -beleidsvaststellingsprocessen. Een gevolg hiervan is een toename van (sub) regionale en internationale veiligheids- en defensie-instituten, instrumenten en mechanismen. Strategieën zoals nauwere defensiesamenwerking en coöperatief optreden in het tegengaan van gemeenschappelijke dreigingen vergen verregaande inspanningen van het ministerie en het Nationaal Leger en beïnvloeden in steeds grotere mate de defensie- en veiligheidsbeleids-oriëntatie en daarmee het nationale defensie ambitie niveau.

Taakstelling:

Benevens de algemene taakomschrijving voor Departementen van Algemeen Bestuur zoals vervat in art. 5 van het Besluit Taakomschrijving Departementen van Algemeen Bestuur (S.B.1991 no. 58), zijn voor het Ministerie van Defensie de volgende taken omschreven: De zorg voor:

- a) de verdediging van de soevereiniteit en de zelfstandigheid van de Staat Suriname;
- b) de uitwendige veiligheid van het grondgebied van de Staat Suriname;
- c) de Krijgsmacht;
- d) het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen, verlenen van bijstand aan de Politie, in geval zulks ter handhaving van de inwendige veiligheid of openbare orde noodzakelijk is;
- e) het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen, verlenen van hulp ter voorkoming van rampen en ongevallen en de bestrijding van de gevolgen daarvan;
- f) het op aanvraag, conform de wettelijke regelingen verlenen van hulp en bijstand bij productieve en dienstverlenende activiteiten van de overheid;
- g) het toezicht op de bescherming van alle activiteiten in de territoriale wateren, de economische zone en het continentaal plateau, met inachtneming van het internationaal recht.

Voor zover niet specifiek aan een ander ministerie opgedragen, heeft het ministerie van Defensie ook de zorg voor alle aangelegenheden die direct of indirect in verband staan met voren aangehaalde onderwerpen.

Missie:

Het ministerie van Defensie vervult een leidende rol in het medewaarborgen van een veilig klimaat in ons land, waarbij er een voortdurend besef bestaat van zijn verantwoordelijkheid m.b.t. de zorg voor de krijgsmacht opdat deze tijdig en adequaat op een efficiënte en effectieve wijze haar bij wet opgedragen taken kan uitvoeren, zulks als garantie voor stabiliteit en duurzame ontwikkeling.

Visie:

- een werkklimaat creëren dat inspirerend is en gekenmerkt wordt door teamgeest met respect voor individuele kwaliteiten, kameraadschap, discipline en waarbij gezamenlijke inzet van burgers en militairen troef is;
- de civiel-militaire relaties bevorderen, gericht op voortgaande maatschappelijke integratie, waarbij ernaar gestreefd wordt het defensieapparaat te profileren als een waardevol en gerespecteerd deel van de Surinaamse samenleving;
- een professionele en efficiënte organisatie zijn;

- voortdurend de hoogste kwaliteit van dienstverlening bieden.

Zoals in de doelstelling is aangehaald heeft het ministerie van Defensie het Nationaal Leger als werkarm om de operationele taken uit te voeren. Het Nationaal Leger heeft voor deze dienstuitoefening de volgende krijgsmachtdelen en zelfstandige onderdelen ter beschikking:

de Landmacht, de Marine, de Luchtmacht en het Korps Militaire Politie.

Strategische fundamenteën:

De aanpak van en de te hanteren strategieën bij de rol, functie en taakuitvoering van het Nationaal Leger zullen geënt zijn op een duidelijk beschreven karakter, samenstelling inzetgebieden en operationele slagkracht. Een fundamenteel richtinggevend aspect hierbij is bovendien de formulering, vaststelling en operationalisering van een concreet ambitieniveau.

Het Nationaal Leger is thans te kwalificeren als een compleet en gemengd leger. Het bestaat uit drie krijgsmachtdelen en één zelfstandig onderdeel, terwijl het militair personeel bestaat uit beroepspersoneel en arbeidscontractanten.

Tegen de achtergrond van de nationale ontwikkelingsdoelen, het nationaal veiligheidsbeleid en de militair-strategische concepten en -uitgangspunten, zal ook in dit begrotingsjaar het accent gelegd worden op een flexibele, snel inzetbare krijgsmacht met moderne taken gestoeld op het 'capability'- driven concept.

Dat betekent dat naast capaciteitsverbetering ten behoeve van de primaire verdedigingstaken van het Nationaal Leger, de opbouw van de capaciteit verder zal worden voortgezet, met name op de volgende gebieden:

- crisisbeheersing en rampenmitigatie;
- het optreden in regionaal en internationaal verband w.o. vredes- en humanitaire operaties;
- nationale ontwikkeling- faciliterende en hierop gerichte taken;
- de bijstandstaak aan civiele autoriteiten en het Korps Politie Suriname;
- met in achtneming van het Stabilisatie en Herstelplan 2016-2018 en het Ontwikkelingsplan 2017-2021 van de Republiek Suriname, bijdragen aan het bezuinigingsbeleid van de overheid, waarbij de zelfverdien capaciteit en de vergroting van de ondersteuningscapaciteit aan de diverse departementen van bestuur het speerpunt zullen vormen.

Aan de bescherming van de natuurlijke hulpbronnen van de staat zal gepaste aandacht worden besteed. Dit taakgebied is divers en is geïntegreerd in de diverse deeltaken en plannen van de krijgsmachtdelen van het Nationaal Leger, zoals de Landmacht, de Marine en Luchtmacht en defensiesamenwerkingsverbanden met bevriende naties. Opvoering van troepenaanwezigheid in het binnenland, lucht- en zeepatrouilles, controle-operaties en het geïntegreerd gebruik van satelliet (foto- en beeld) materieel zijn enkele van de maatregelen die in dit kader zijn gepland en waarbij assistentie van bevriende naties is ingeroepen.

Naast deze operationele inzetkaders c.q. gebieden heeft de defensieorganisatie gewerkt aan een institutionele reorganisatie die de basis vormt voor het streven naar een kwalitatief hoogwaardige en volledig inzetbare krijgsmacht.

De Landmacht:

De landmacht is het grootste krijgsmachtdeel. Vanuit de landmacht worden de diverse detachementen over het hele grondgebied van Suriname bemand voor het uitvoeren van de taken van het Nationaal Leger. Het overheidsgezag zal bij met name de grenzen en in het binnenland versterkt worden. Dit zal plaatsvinden middels een gefaseerde uitvoering van het opvoeren van de aanwezigheid van troepen van het Nationaal Leger op het grondgebied van Suriname, met gepaste aandacht voor die delen van het binnenland die op grond van de resultaten van dreigings- en risicoanalyses hiervoor in aanmerking komen. Met name door het innemen van nieuwe posten, het versterken van bestaande posten en verhoogde patrouilles zal het gewenste resultaat worden bereikt.

Op deze manier zal er invulling gegeven worden aan de primaire taakstelling van het Nationaal Leger, hetgeen noodzaakt dat bestaande dreigingsanalyses en risico's periodiek worden geactualiseerd. De bestaande dreigingen hebben voornamelijk betrekking op illegale overschrijdingen van de landsgrenzen, illegale activiteiten en verblijf van illegalen op het grondgebied van Suriname, alsmede die dreigingen die het gevolg zijn van het gebrek aan overheidsaanwezigheid en overheidscontrole.

Aan de daadwerkelijke inname van deze posten en het uitvoeren van reguliere patrouilles gaan voorzieningen vooraf die voornamelijk te maken hebben met strategische verkenningen, aanleg van noodzakelijke infrastructuur, het voorhanden hebben van diverse logistieke voorzieningen waaronder geschikte en betrouwbare transport- en communicatiemiddelen, uitrustingsstukken en gekwalificeerd personeel. Het bijbrengen van de vereiste kennis en

vaardigheden van personeel zal door middel van interne en externe trainingen alsook lokale en buitenlandse opleidingen plaatsvinden.

De Marine:

De marine heeft als taak het waarborgen van veiligheid in de territoriale wateren, de exclusieve economische zone, alsmede op de grens- en binnen rivieren.

Het is van essentieel belang dat dit legeronderdeel voor zijn taakuitoefening over geschikt en betrouwbaar materieel beschikt. Dit materieel zal binnen worden gehaald middels o.a. schenkingen vanuit de Volks Republiek China, waarvan de kosten voor exploitatie en onderhoud ten laste zullen komen van de defensieorganisatie.

De Luchtmacht:

De luchtmacht van het Nationaal Leger is ingesteld bij Staatsbesluit van 23 maart 1982 (nBesluit Instelling Afdeling Luchtmacht van het Nationaal Leger, S.B. 1982 N0. 70).

De algemene doelstelling van de luchtmacht is het beschermen van het luchtruim boven het Surinaams grondgebied, het in hiervoor in aanmerking komende gevallen uitvoeren van luchtverkenningen, het verlenen van lucht(vuur)steun aan andere onderdelen van- het Nationaal Leger en het assisteren van overheidsinstanties, waar nodig. Deze assistentie kan bijvoorbeeld bestaan uit het verrichten van gezamenlijke operaties in verband met bescherming van de economische zone en het verlenen van specifiekeluchttransportsteun.

Om de luchtmacht in staat te stellen conform haar taakstelling duurzaam operationeel actief te zijn, is naast beschikbaarheid van betrouwbare middelen, uitbreiding van de bestaande infrastructurele, maar vooral materiële voorzieningen noodzakelijk. De gefaseerde uitvoering van verbetering van de luchtwaardigheid van dit krijgsmacht onderdeel is reeds aangevangen. De verbetering van institutionele, operationele- en personeelscapaciteit voor de fixed-wing unit van de Luchtmacht wordt voortgezet.

Het Korps Militaire Politie:

Het Korps Militaire Politie is een zelfstandig onderdeel van het Nationaal Leger en is ondermeer belast met:

- het verrichten van politiewerkzaamheden t.b.v. het Nationaal Leger zowel in Paramaribo als op de detachementen in de districten;
- het op aanvraag verlenen van assistentie aan het Korps Politie Suriname;
- zorgdragen voor orde, rust en veiligheid bij krijgsraadzittingen;
- motor escortes voor hoogwaardigheidsbekleders, alsook bij prioriteit transporten;
- toezicht op grensoverschrijding d.m.v. het uitvoeren van immigratiewerkzaamheden op de internationale luchthaven van Suriname, de J.A. Pengel Luchthaven en de aangewezen grensdoorlaatposten in Suriname (de districten Nickerie - South Drain), Marowijne (Albina) en Paramaribo (vliegveld Zorg & Hoop);
- ondersteunen van de anti-narcotica dienst van het KPS;
- specialistische opsporingswerkzaamheden (controle op echtheid van reisdocumenten bij grensoverschrijding en andere technische researchwerkzaamheden)
- opsporen en onderzoeken van strafbare feiten gepleegd door militairen en ook indien burgers in vereniging met militairen strafbare feiten hebben gepleegd).

Vakspecialistische opleidingen en trainingen met name op het gebied van immigratie, grensbewaking en controle op grensoverschrijdende wapensmokkel zullen ook in dit begrotingsjaar worden voortgezet.

Het Militair Hospitaal:

Vanuit het Militair Hospitaal wordt de primaire medische zorg voor militairen en hun gezinsleden gecoördineerd en verzorgd. Het hospitaal is in 1965 officieel in gebruik genomen. Bij de staatkundige onafhankelijkheid van Suriname in november 1975 is dit hospitaal aan de toenmalige Surinaamse Krijgsmacht overgedragen.

De uitvoering van de renovatie-, uitbreidings- en inrichtingsplannen van dit ziekenhuis zal ook in dit dienstjaar verder gestalte krijgen. Deze plannen zullen uiteindelijk ertoe leiden dat de volgende doelstellingen worden bereikt:

- het bieden van goede preventieve zorg en primaire curatieve gezondheidszorg zowel vanuit het Militair Hospitaal als bij activiteiten in het veld vanuit de mobiele militaire gezondheidszorg;
- het optreden als derde echelon van de mobiele gezondheidszorg;
- het verbeteren van de werkomstandigheden van het personeel;
- het verbeteren van de efficiëntiegraad van de bedrijfsvoering;
- de ingebruikname van de operatiekamers.

Hierbij moet gedacht worden aan de transformatie van het militair hospitaal tot een modern gezondheidscentrum, waarbij de dienstverlening aan het personeel op topniveau zal worden gebracht. De transformatie zal met zich meebrengen dat doelmatige aantallen gekwalificeerd en gespecialiseerd personeel, afgezet tegen de reële behoefte, worden aangetrokken.

De samenwerking met het Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP) is reeds van start gegaan en zal geformaliseerd en verder uitgebouwd worden in 2019. In samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid en het AZP, zullen de voornemens betrekking hebbende op het verbeteren van de bedrijfsefficiëntie en dienstverlening, in het bijzonder de automatiseringsprocessen, de ingebruikname en het management van de operatiekamers, in dit begrotingsjaar worden voortgezet. Deze samenwerking zal moeten resulteren in een win-win situatie voor alle betrokken partijen.

Stichting Reintegratie Ex- Militairen:

De Stichting Nazorg Dienstplichtigen en ex-militairen heeft een algehele wijziging van statuten ondergaan en heet thans Stichting Reintegratie Ex-Militairen (R.E.M). De Stichting R.E.M. coördineert in overeenstemming met haar doelstellingen en statuten het beleid aangaande ex-militairen van de defensieorganisatie. Zij wilt een effectieve organisatie zijn voor de ex-militairen, die behoefte hebben aan (meer) ondersteuning in het proces tot hun terugkeer in de burgermaatschappij. Door middel van optimale hulpverlening door alle actoren, wil de stichting zich inzetten voor erkenning van de doelgroep in de Surinaamse samenleving. De stichting is begonnen om in samenwerking met andere actoren opleidingen aan te bieden aan ex-militairen, zodat deze een betere aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt. Deze activiteit zal ook in dit dienstjaar worden voortgezet. Een gedeelte van de ex- militairen ontvangt een resocialisatie toelage. Daarnaast wordt aan de ex-militairen die vanwege fysieke of psychische problemen arbeidsongeschikt zijn geworden, een invaliditeitsuitkering gegeven.

De behandeling van ex-militair en die lijden aan het Post Traumatisch Stress Syndroom zal ook in 2019 onverkort voortgang vinden. Vooralsnog bestaat de zorg van deze groep uit begeleiding door daartoe opgeleide sociale werkers en door deskundigen van het Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS). Met de goedkeuring van de vaststelling van een projectplan voor deze specifieke doelgroep wordt voorzien in een uitbreiding van deze begeleiding. De activiteiten van de stichting zullen in verband met de uitstroom van arbeidscontractanten van het Nationaal Leger zich ook richten op training, om- en herscholing van deze groep, waarvoor er ook een bedrag is geraamd.

Ismay van Wilgen Sporthal

De Ismay van Wilgen sporthal is gebouwd met als primaire doelstelling om het Nationaal Leger van een accommodatie te voorzien om hun zaalsport te beoefenen.

Door de jaren heen zijn er mogelijkheden gecreëerd om derden tegen een redelijke vergoeding gebruik te laten maken van de sporthal. De IWS biedt aan tal van bezoekers de mogelijkheid om op adequate en plezierige wijze de verschillende zaalsportcategorieën te beoefenen. Het garanderen van de instandhouding van de sporthal zal wederom in dit dienstjaar prioriteit genieten.

Jungle Survival Site:

Deze maatregel is bedoeld voor het opzetten van een trainingsfaciliteit compleet met trajecten en andere voorzieningen, die bestemd zijn om militairen vaardigheden bij te brengen voor het uitvoeren van jungle-operaties en het beoefenen van deze specifieke vaardigheden. In dit dienstjaar zal er hieraan geen invulling worden gegeven.

Internationale, regionale en bilaterale defensiesamenwerking

Het Ministerie van Defensie onderkend het feit dat de ontwikkeling van het land inherent gekoppeld is aan veiligheid. Op grond hiervan is het ministerie voorstaander van een goed uitgewerkt buitenlandsdefensiebeleid waarin aspecten van veiligheid, soevereiniteit, integriteit, stabiliteit en welvaart terug te vinden zijn.

Aangezien er veel waarde gehecht wordt aan internationale, regionale en bilaterale relaties die veiligheid voorstaan en consolideren, zal het internationaal defensiebeleid ook in dit dienstjaar binnen een vastgesteld kader worden uitgevoerd, conform de veiligheidsdoelstellingen en het buitenlandsbeleid van de Republiek Suriname.

Prioriteit zal worden gegeven aan het inlopen van internationale verplichtingen inzake de implementatie van nationale wetgeving van verdragen die vallen onder het werkgebied van defensie; het onderhouden van regionale defensie samenwerkingsverbanden, alsook het bestendigen, verstevigen en waar nodig uitbreiden van de samenwerkingsrelaties met bevriende naties voor zover deze van strategisch belang zijn, wederzijds voordeel opbrengen en passen binnen de nationale belangen.

De bescherming van het land tegen externe gewapende militaire agressie is niet het enige waar de defensieorganisatie zich thans op richt. In haar ondersteunende taak naar andere ministeries en instanties toe, assisteert defensie o.a. ook bij het tegengaan van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en bescherming tegen sociaal en economisch verval. Dit vereist van de defensieorganisatie niet slechts aanpassing van bestaande structuren, maar ook het werven

en opleiden van personeelsleden met specifieke en of relevante kennis en kunde. De samenwerkingsverbanden en integratieprocessen van (sub) regionale- en internationale veiligheidssystemen nopen de defensieorganisatie immers de nodige maatregelen te treffen om geïnformeerd te blijven en actief te kunnen participeren. De hiermee gepaard gaande kosten voor opleidingen en trainingen (van militairen en burgerpersoneel) vormen een bijzondere uitdaging.

De uit te voeren activiteiten binnen dit beleidsgebied van het Ministerie van Defensie zijn divers. Naast reguliere rapportageverplichtingen, voortvloeiende uit de door de Republiek Suriname ondertekende en geratificeerde verdragen op het gebied van Ontwapening, Wapencontrole en Wapenbeheersing, zijn de volgende aspecten van belang:

- deelname aan interdepartementale commissies en werkgroepen op nationaal niveau
- nalevingsrapportages van internationale verdragen en resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties
- opgave van onze landenpositie en inzichten t.a.v. in ontwikkeling zijnde internationale instrumenten, resoluties en verklaringen van de V.N., de O.A.S., de Unie van Zuid Amerikaanse Naties (UNASUR) c.q. de Defensieraad van Zuid-Amerika (CDS) en Caricom *Standing Committees* etc.;
- assistentie bij technische voorbereidingen i.v.m. participatie in vergaderingen (reguliere en buitengewone) van diverse bilaterale, regionale en internationale organisaties;
- defensie-uitwisselingsbezoeken, training- en workshopparticipatie;
- (strategische) analyse van defensie- en veiligheidsontwikkelingen in voornamelijk de (sub) regio;
- voorbereiding, conform nationaal grondwettelijk voorgeschreven procedures, van defensie- gerelateerde internationale veiligheidsverdragen en de uitwerking hiervan.
- voorbereiding van bilaterale verdragen en MoU's
- implementatie van nationale wetgeving inzake o.a. massavernietigingswapens (biologische, nucleaire en chemische) conform internationale verplichtingen.

UNASUR- CDS

De Republiek Suriname is in 2010 toegetreden tot de Unie van Zuid Amerikaanse Naties (UNASUR). Deze regionale organisatie bestaat uit verschillende ministeriële raden alsook instituten. Defensie participeert actief in de Zuid Amerikaanse Defensie Raad (CDS) met als permanente instituten het Centrum voor Strategische Defensie Studies (CEED) en de Zuid Amerikaanse Defensie School (ESUDE).

Het Nationaal Secretariaat van de CDS is drukdoende de rapportageverplichtingen van het ministerie naar het CEED en de CDS te voltooien. Hierbij geldt o.a. dat zowel de militaire inventarissen, alsook de defensie uitgaven van het begrotingsjaar 2017 zijn verzonden naar het CEED ter completering van strategische rapporten, te weten: het Zuid-Amerikaans Register voor Militaire Inventarissen en het Zuid-Amerikaans Register voor Defensie Uitgaven. Overige rapporten zoals de Institutionele

Kenmerken van de Defensie Sector in Zuid-Amerika, Genderbeleid en *Cyber Defense* worden in de loop van het dienstjaar 2019 afgerond.

Naast de participatie in activiteiten van de CDS is in het begrotingsjaar 2018 de Luitenant Kolonel Ch. Nahar aangesteld als Surinaamse Afgevaardigde bij het Centrum voor Strategische Defensie Studies (CEED), te Buenos Aires, Republiek Argentinië. Tevens is de voormalig directeur van Defensie Kolonel M.J. Labadie op 13 april 2018, gekozen tot Directeur van het CEED. Daarnaast is er vanuit het Ministerie van Defensie de Majoor L.Klaverweide aangewezen om zitting te nemen in de Academische Raad van de ESUDE. Met de invulling van deze zeer belangrijke posten draagt het Ministerie van Defensie bij aan de institutionele versterking van de CDS, ESUDE en het CEED, alsook het consolideren van de regionale integratie.

Arms Trade Treaty (ATT)

Het Ministerie van Defensie heeft in samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse zaken en Justitie en Politie, de nationale verplichtingen voortvloeiende uit het in juni 2013 door Suriname ondertekend internationaal wapenverdrag (Arms Trade Treaty) verder ter hand genomen waarbij het proces van ratificatie opgang is gebracht. Deze wet is De Nationale Assemblee ondertussen gepasseerd. Assistentie/expertise (van internationale organisaties/donor landen) bij het formuleren van nationale wetgeving in dit kader, is gewenst.

Er zullen in het kader van de beleidsonderdelen c.q. thema's inzake ontwapening, wapencontrole en wapenbeheersing, veiligheidsbevorderende maatregelen worden getroffen voor deelname aan vergaderingen op het gebied van defensie en veiligheid.

Bilaterale Defensiesamenwerking

De Federatieve Republiek Brazilië:

De "Overeenkomst tussen de regering van de Federatieve Republiek Brazilië en de regering van de Republiek Suriname inzake defensie aangelegenheden" vormt de grondslag voor de defensie samenwerking tussen beide landen. Deze betreft voornamelijk samenwerking op het gebied van:

- Logistieke ondersteuning
- Uitwisseling van kennis op operationeel, wetenschappelijk en technologisch niveau
- Militaire trainingen, gezamenlijke trainingen en grenspatrouilles.

Brazilië verzorgt op militair gebied, zowel academische, carrière - als specialistische opleidingen. Vanaf 2009 tot medio 2015 werden vele opleidingen en trainingen gesponsord door Brazilië. De afgelopen 2-3 jaar beschikt Brazilië vanwege budgettaire beperkingen niet over de middelen om volledig gesponsorde trainingen en opleidingen aan te bieden. De Surinaamse defensieorganisatie moet in de regel dus zelf zorgdragen voor alle kosten (accommodatie, voeding, ticketkosten, handgeld). Door lobbywerk van de Braziliaanse defensie attaché, wordt per uitzondering (zo nu en dan) zorggedragen voor accommodatie en voeding.

Er vindt tweejaarlijks een "*Bilateral General Staff Meeting*" plaats en jaarlijks een "*Regional Military Interchange Meeting*" op het niveau van de Commandant Landmacht. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er inhoud gegeven aan hetgeen is vastgesteld in de bestaande defensie samenwerkingsovereenkomsten met de focus op voornamelijk opleidingen op verschillende niveaus en de uitvoering van gezamenlijke operaties (grenspatrouilles). De mogelijkheid voor het continueren van opleidingen voor militairen bij de militaire academie in Brazilië zal verder worden bekeken.

De Verenigde Staten van Amerika:

In de militaire samenwerking met de Verenigde Staten van Amerika wordt er invulling gegeven aan assistentieverlening op het gebied van deskundigheidstrainingen, materieel en operaties alsook activiteiten met een humanitair karakter.

Defensie Suriname komt voor de volgende activiteiten in met de nodige middelen en manschappen om op adequate wijze hierin te participeren:

- opleiding voor midden- en hoger kader aan defensie-instituten in de Verenigde Staten;
- gezamenlijke trainingen in Suriname (JCET&- Joint Combined Exercise Trainingen);
- deelname aan humanitaire projecten zoals de renovatie van scholen;
- deelname aan militaire oefeningen met andere Caricom lidstaten georganiseerd door de Verenigde Staten van Amerika (TRADEWINDS).

Het Ministerie van Defensie heeft al meer dan 10 jaar een bijzondere samenwerking met de staat South Dakota van de Verenigde Staten van Amerika genaamd: de "State Partnership Program". Bij deze vorm van samenwerking vinden o.a. plaats: instructiebekwaamheden en vaardigheidstrainingen, oriëntatie bezoeken en kennisuitwisseling.

De Republiek Frankrijk (Frans Guyana):

De samenwerking met het departement Frans Guyana van de Republiek Frankrijk zal ook in dit dienstjaar uitgebreid worden. Naast de reguliere activiteiten zoals gezamenlijke rivierpatrouilles, uitwisseling van troepen en officieren (oriëntatie bezoeken en participatie in nationale en militaire herdenkingsdagen), gezamenlijke trainingen en wederzijdse bezoeken van commandanten, zal er nauwere samenwerking plaatsvinden tussen de Marine en Luchtmacht. Verder zullen de operaties te land uitgebreid worden.

De Volksrepubliek China:

Suriname en de Volksrepubliek China onderhouden reeds geruime tijd defensiebetrekkingen. Een samenwerkingsovereenkomst op defensiegebied vormt de juridische basis voor deze samenwerking. Deze samenwerking houdt onder andere in dat Surinaamse militairen in de gelegenheid worden gesteld om opleidingen en trainingen aan militaire instituten van dit land te volgen. Er vindt uitbreiding plaats van het aantal aangeboden trainingen in verschillende krijgs- en algemene wetenschappelijke disciplines. Ook technische assistentie welke door China aan Suriname wordt verleend valt onder de samenwerking.

Op de begroting worden kosten opgenomen die in de samenwerking met China door het Ministerie van Defensie worden gedragen. Respectievelijk voor de medische screening van kandidaten die zijn aangewezen voor het volgen van opleidingen/trainingen, de aanvulling van de verblijfskosten van Surinaamse militairen in China en de inklaringskosten van schenkingsgoederen.

Titel I: OPERATIONELE UITGAVEN

De opzet van een professioneel opleidingsinstituut en implementatie van een integraal opleidingsplan ter garantie van de continue ontwikkeling van het personeel, waarbij human resource en capacity development (kweekvijver) als richtlijnen worden gehanteerd, zullen in dit begrotingsjaar gecontinueerd worden.

Invulling en goedkeuring van de formatiestaat zullen door o.a. de herstructurering van de defensieorganisatie plaatsvinden.

In dit kader zal het personeelsbestand van de defensieorganisatie aangevuld en aangepast worden. De beleidsvoorbereidende voorzieningen zijn reeds aangevangen. Dit geldt ook voor het vereiste wettelijk kader. Gedurende het dienstjaar 2019 zullen er 500 militaire personeelsleden ingelijfd worden, verdeeld over twee (02) lichtingsploegen ten behoeve van het Nationaal Leger. Met hen zal op basis van een arbeidsovereenkomst een dienstbetrekking worden aangegaan. Met de nieuwe ingeslagen weg van de defensieorganisatie is het van belang personeel aan te trekken om goed invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling en bijstandstaken, alsmede het zelfvoorzienend karakter.

De defensieorganisatie zal niet kunnen functioneren zonder een moderne Human Resource Management (HRM) benadering. Daarbij zal automatisering van de personeelszuil van belang zijn voor het faciliteren van de uitvoering van het nieuwe personeelsbeleid. Apparatuur ten behoeve hiervan zal dan ook gedurende dit begrotingsjaar aangeschaft worden.

Optimalisatie van de defensieorganisatie

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de verwezenlijking van een goed gestructureerd defensieapparaat, waarin er een goed gebalanceerde relatie bestaat tussen enerzijds de organisatiedoelstellingen en anderzijds de kwaliteit van het personeel. Daarbij is er gewerkt aan aanvulling/aanpassen van het wetgevingskader, aangepaste werkprotocollen, kantoorhulpmiddelen en meubilair. Ook is het proces van het actualiseren van de organisatiestructuur van de diverse dienst onderdelen van de defensieorganisatie reeds ingezet, wat heeft geresulteerd in een goedgekeurde organisatiestructuur. Bij de aanpassing is organisatie breed gekeken naar de structuur en deze is waar nodig aangepast aan de huidige behoefte van de organisatie, dan wel de samenleving. Dit heeft ertoe geleid dat er op het Ministerie van Defensie nu drie onderdirectoraten zijn in plaats van twee. Om optimale uitvoering van taken te bereiken is het Onderdirectoraat Materieel, Logistiek en Financiën opgesplitst in het Onderdirectoraat Materieel & Logistiek en het Onderdirectoraat Financiën.

Daarnaast is het kantoor van de Bevelhebber van het Nationaal Leger nu ook op het Ministerie van Defensie ondergebracht, waardoor deze functionaris direct betrokken wordt bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering en evaluatie van het beleid.

Het loopbaanbeleid vereist o.m. dat loopbaantrajecten en carrière mogelijkheden duidelijk en eenduidig worden vastgesteld en dat bij functies de correcte waardering wordt gehanteerd. De organisatiedynamiek brengt in dit verband met zich mee dat duale waardering van functies (toekennen van een burger- en een militaire waardering aan functies) waar mogelijk zal worden vastgesteld.

De inspanningen om te komen tot een training en opleidingsbeleid worden voortgezet. De formalisering van het opleidingsbesluit zal in 2019 gestalte krijgen. Opleidingen t.b.v. militairen vinden gestructureerd en op regelmatige basis plaats hier te lande en bij bevriende naties. Op nationaal niveau is er sprake van een opleidingsinstituut voor militaire opleidingen, een gespecialiseerd bureau, opleidingskalenders en diversifiëring van opleidingen in carrière en functionele opleidingen.

Momenteel is men bezig om de bestaande militaire opleidingen te projecteren in een op te richten militair instituut. Het burger personeel wordt gestimuleerd zich verder te scholen, dit geschied zowel op de overheidsopleidingen, extern- en on-the-job trainingen. Voor studiefinanciering kunnen zij terecht bij de Nationale ontwikkelingsbank (NOB).

In het kader van samenwerking met andere ministeries en NGO's heeft het Ministerie van Defensie een bijdrage geleverd aan de implementatie van de United Nations Multi-Country Sustainable Development Framework for the Caribbean (UN MSDF 2017-2021) en de Country Implementation Plan (CIP). Ook in 2019 zal de defensieorganisatie haar bijdrage aan deze projecten leveren en participeren aan programma's, workshops en presentaties inzake Gender, HIV/Aids, Kinderrechten, en NCD's. Daarnaast zal de defensieorganisatie in samenwerking met het Nationaal Archief Suriname (N.A.S) werken aan het zo goed mogelijk inrichten van haar archieven.

Gemotiveerde mensen leveren betere prestaties en de motivatie van de medewerkers is één van de succes factoren

voor de organisatie. Als onderdeel van de motivatie van het personeel zullen in 2019 een aantal van 117 personeelsleden voor gratificatie in aanmerking komen in verband met het feit dat zij 25, 30, 35 en 40 jaren in dienst zijn van de overheid. Hierbij is de indeling als volgt: 9 personen voor 25 jaar, 36 voor 30 jaar, 54 voor 35 jaar en 18 voor 40 jaar.

De eerder genoemde aanvullingen/aanpassingen van het wetgevingskader houden o.a. in:

1. De uitvoering van artikel 5 van de Wet Rechtspositie Militairen (WRM), betreffende vaststelling formaties is nu in de tweede fase. In deze fase worden alle functies van de goedgekeurde vastgestelde formatie van de defensie organisatie beschreven. In de derde fase zal via het Ministerie van Binnenlandse Zaken het functiebestand geformaliseerd worden.
2. Aan de uitvoering van artikel 6 van de WRM, betreffende georganiseerd overleg, wordt nog gewerkt.
3. De uitvoering van artikel 25 van de WRM, betreffende de opleiding van militaire landsdienaren (opleidingsbesluit) wordt nu ter hand genomen, middels het opstellen van een Opleidingsbesluit.
4. Artikel 26 van de WRM, het bevorderingsbesluit militairen, is reeds uitgevoerd en nader uitgewerkt in een Beschikking van de Minister van Defensie en gepubliceerd in het Staatsblad van de Republiek Suriname van 23 februari 2018 No.25
5. Ter uitvoering van de artikelen 14 t/m 17 van de Dienstplichtwet en artikelen 11 lid 1 van de Wet Rechtspositie Militairen (WRM), wordt nu gewerkt aan een Militair Keuring Reglement.

Personeelsbestand van Defensie

Per juli 2018 zijn er volgens de betaalro 14.748 landsdienaren werkzaam bij het Ministerie van Defensie. Dit aantal is inclusief het personeel ingedeeld bij het Directoraat Nationale Veiligheid (DNV). Van het totaal aantal personeelsleden zijn 267 burgers en 4.481 militairen.

In verband met de implementatie van het Functie Informatie Systeem van de Overheid (FISO) in functiegroepen is de onderverdeling naar categorie als volgt:

Functiegroep 1 t/m 6 = lager kader
 Functiegroep 7 en 8 = middenkader
 Functiegroep 9 en daarboven = hogerkader

In onderstaande tabel wordt de samenstelling van het personeel (per juli 2018) weergegeven naar niveau en gender.

Personeelsbestand	Percentage	Aantal	Man	Vrouw	Functie- groep	Gemiddelde loonsommen
Burger personeel						
Lager Kader	72%	192	112	80	3a - 6c	935 - 2.051
Midden Kader	13%	35	8	27	7a - 8c	1.806 - 2.932
Hoger Kader	15%	40	10	30	9a - 9	2.591 - 9.044
Totaal	100%	267	130	137		
Militair personeel						
Lager Kader	78%	3.472	3.260	212	5a - 6b	1.300 - 1.849
Midden Kader	16%	733	703	30	7b - 8c	1.964 - 2.818
Hoger Kader	6%	276	242	34	9a - 9	2.621 - 9.044
Totaal	100%	4.481	4.205	276		

Personeelsverloop:

Instroom

Vanaf augustus 2017 t/m juni 2018 zijn er 147 militaire personeelsleden in dienst getreden, verdeeld over twee lichtingsploegen. Voor het dienstjaar 2019 wordt gepland om twee lichtingsploegen van elk 250 personen in dienst te nemen.

Doorstroom

Vanaf augustus 2017 t/m juni 2018 zijn 579 militairen en 12 burgerpersoneelsleden bevorderd naar de naast hogere rangen/of functie. Er hebben 16 personen een tijdelijke aanstelling gehad en 63 een vaste aanstelling. Voor het dienstjaar 2019 wordt verwacht dat er 100 personen een tijdelijke aanstelling en 250 personen een vaste aanstelling zullen krijgen. Volgens prognose zullen voor 2019 ongeveer 1000 personeelsleden worden bevorderd.

Uitstroom

Vanaf augustus 2017 t/m juni 2018 hebben 51 personeelsleden de dienst verlaten wegens het bereiken van de pensioen gerechtigde leeftijd, 8 personeelsleden overgeplaatst naar andere ministeries en 78 personeelsleden met ontslag gegaan. Voor het dienstjaar 2019 zullen 65 personeelsleden volgens planning de dienst met pensioen

verlaten. Het betreft in deze 48 militairen en 17 burgerpersoneelsleden.

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD1000								
Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen	196,318	218,052	270,415	297,457	327,202	359,922	395,915
611	Sociale premies	4,936	6,000	10,135	11,351	12,713	14,239	15,948
612	Gebruik van goederen en diensten	4,477	22,000	22,000	25,000	27,000	30,000	33,000
615	Schenken en bijdragen	-	100	100	100	100	100	100
616	Sociale uitkeringen	14,212	24,000	24,000	25,000	25,000	27,000	27,000
	Totaal Lopende uitgaven	219,943	270,152	326,650	358,908	392,015	431,261	471,962
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	460	460	550	550	550	550
621	Transportmiddelen	-	100	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500
	Totaal Kapitaal uitgaven	-	560	1,460	2,050	2,050	2,050	2,050
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	219,943	270,712	328,110	360,958	394,065	433,311	474,012

Lopende uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Deze kosten hebben betrekking op de lonen, salarissen en emolumenten van personeelsleden werkzaam bij het Ministerie van Defensie.

Onderstaande tabel is een specificatie van de diverse componenten onder deze rubriek.

Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen xSRD1000		
Code	Lonen en Salarissen	Raming
61001	Ambtelijk	203,657
61002	Vakantiegelden	16,435
61004	Bonussen en gratificatie	2,000
61006	Vacatiegelden	150
61019	Overige Toelagen	47,334
61024	Overige Vergoedingen	839
	Totaal	270,415

611: Sociale Premies

Deze premies betreffen de verplichte bijdrage van de werkgever aan respectievelijk het Pensioenfonds en het Staats Ziekenfonds Suriname. De Pensioenbijdrage is geraamd op SRD 8.464.000,00 terwijl die voor het Staatsziekenfonds SRD 1.671.000,00 bedraagt.

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD1000		
Code	Sociale Premies	Raming
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	8,464
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1,671
	Totaal	10,135

612: Gebruik goederen en diensten

Onder deze kosten vallen binnenlandse- en buitenlandse reis- en verblijfkosten, organisatie kosten voor seminars, workshops en dergelijke, alsook kosten voor officiële publicaties, gerechtskosten en uitvoering van rechterlijke vonnissen en contributies. Hieronder vallen eveneens de kosten voor onderhoud en het operationeel houden van alle transportmiddelen (voer-, vlieg- en vaartuigen), ter garantie van niet alleen de verplaatsingen van het militair personeel, maar ook de dienstverlening naar andere departementen van bestuur toe. Verder zijn de kosten voor aanschaf van militaire uitrusting, waaronder textiel voor de aanmaak van uniformen, de aanschaf van voedingsmiddelen voor rechthebbenden en het personeel in verband met de opkomst van lichtingsploegen, in deze rubriek inbegrepen. Kosten voor het DR.F.A.C. Dumontier Militair Hospitaal zoals de aanschaf van goederen en apparatuur voor het inrichten van het bedden huis, laboratorium, apotheek en keuken en het upgraden van het klinisch niveau van het huisartsenpraktijk zijn ook hierin opgenomen. Voor dit dienstjaar zijn deze kosten geraamd op SRD 22.000.000,00.

De volgende tabel verschaft een overzicht van de diverse kosten evenals de bij deze kosten behorende raming.

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Bedragen x SRD1000		
Code	Goederen en diensten	Raming
61201	Kosten opleidingen binnenland inclusief seminars en workshop excl. reis- en verblijfkosten	150
61208	Binnenlandse Reiskosten	250
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	10
61210	Buitenlandse Reiskosten	370
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	500
61226	Advertentie en bekendmaking	20
61227	Radio en tv programma's	-
61228	Brochure en andere periodieken	-
61229	Tentoonstelling	-
61255	Rechterlijke Vonnissen	-
61252	Contributies	800
61263	Overige algemene kosten	19,900
	Totaal	22,000

Specificatie overige algemene kosten

Bedragen xSRD1000		
Code	Overige algemene kosten	Raming
612	Nutsvoorzieningen, schoonmaakmiddelen en verbruiksgoederen	4,115
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	468
61246	Verzekeringen	760
61249	Kleding en bewassing	2,035
61251	Voeding	4,227
61257	Dienst Specifieke exploitatiekosten	90
61284	Onderhoud en Exploitatievoer-, vaar- en vliegtuigen	8,205
	Totaal	19,900

615: Schenkingen en bijdragen

Deze kosten betreffen de bijdrage aan begrafenis- of crematiekosten van militairen, actief en gepensioneerd in geval van overlijden, en zijn geraamd op SRD 100.000,00.

Specificatie Schenkingen en Bijdragen

Bedragen x SRD1000		
Code	Schenkingen en bijdragen	Raming
61504	Bijdragen aan niet commerciële instellingen	100
	Totaal	100

616: Sociale uitkeringen

Voor het dienstjaar 2019 is de totale raming voor respectievelijk de lig- en verpleegkosten en de poliklinische kosten SRD 24.000.000,00. Uit deze begrote middelen worden de kosten die voortkomen uit opname in ziekeninrichtingen en poliklinische kosten t.b.v. militairen en hun gezinsleden voldaan.

Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD1000		
Code	Sociale uitkeringen	Raming
61611	Lig- en verpleegkosten	10,000
61612	Poliklinische kosten	14,000
	Totaal	24,000

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

De kosten voor aanschaf van kantoormeubilair en kantoor hulpmiddelen m.n. computers, diverse ICT apparatuur (printers, beamers, scanners, projectieschermen en servers) zijn geraamd op SRD460.000,=

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD1000		
Code	Inventaris	Raming
62001	Kantoor Inventaris	360
62003	Communicatie	0
62004	Computers	100
62005	Printers	0
62010	Overige inventaris	0
	Totaal	460

621: Transportmiddelen

Voor dit dienstjaar is een bedrag van SRD 1000.000,00 opgebracht voor de aanschaf van tactische voertuigen ten behoeve van het ministerie.

TITEL II: Programma's

Bedragen x SRD1000							
	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
O P-Beleidsgebied 1: Binnenlandse veiligheid							
0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg	0	3000	3000	4000	4500	5000	5500
Sub-totaal	0	3000	3000	4000	4500	5000	5500
0803 Bijzondere Aanschaffingen Defensie materieel	0	1000	2000	2500	3000	3000	3000

0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie	0	3000	3000	3500	3500	3500	3500
0805 Waarborgen veiligheid	0	0	1000	1500	2000	2500	3000
0806 Opzet Jungle Survival Site	0		0	500	500	500	500
Sub-totaal	0	4000	6000	8000	9000	9500	10000
Subsidie en Bijdragen							
0919 Bijdrage Stg. Reintegratie EX-Militairen	1555	2100	2100	2100	2100	2100	2100
0920 Bijdrage Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	233	300	300	300	300	300	300
Sub-totaal	1788	2400	2400	2400	2400	2400	2400
Internationale samenwerking							
1403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	0	400	500	500	500	500	500
Sub-totaal	0	400	500	500	500	500	500
Totaal	1788	9800	11900	14900	16400	17400	18400

Toelichting:**0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg**

In overeenstemming met de vastgestelde doelen voor dit programma, zal het Ministerie van Defensie in het dienstjaar 2019 compleet voorzien in de behoefte van het Nationaal Leger v.w.b. zowel agrarische als vee- en pluimveeteelt producten).

In dit beleidsjaar zal de verdere uitbreiding van de pluimvee-en veeteelt plaatsvinden, alsook de uitbreiding van de kassenteelt. Ook zal de melk productie gecontinueerd worden.

De deskundigheidsbevordering van het personeel zal verder ter hand worden genomen. In het kader van de gestelde voornemens van de defensieorganisatie aangaande het vergroten van de zelfvoorziening, zullen ten aanzien van de bestaande behoeften aan agrarische producten (groenten, fruit, vlees en melk) verdere voorzieningen worden getroffen voor het bereiken van dit doel. Het agrarisch bedrijf von Freyburg zal verder ingericht worden om deze doelstellingen te realiseren. De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op SRD 3.000.000,=

0803 Bijzondere aanschaffingen

De beschikbare middelen op dit programma zullen worden aangewend voor de aanschaf van textiel voor de aanmaak van diverse uniformen ten behoeve van de organisatie. Het Nationaal Leger zal dus hierdoor geen uniformen meer hoeven aan te schaffen en zullen eveneens andere overheidsinstanties kunnen worden voorzien. Teneinde de zelfvoorzieningsproject visserij uit te breiden, zullen boten en buitenboordmotoren worden aangeschaft. Deze uitbreiding zal dus de verdien capaciteit vergroten. Hiermede zal de druk op de staatsbegroting verder verminderen. Het een en ander in het kader van het Stabilisatie en Herstelplan 2016-2018 alsook het Ontwikkelingsplan 2017-2021 van de overheid. De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op SRD2.000.000,=

0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie

Dit programma voorziet in de noodzakelijke infrastructurele verbeteringen van met name detachementen, Memre Boekoe Kazerne Noord en Zuid. De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op SRD 3.000.000,=

0805 Kosten i.v.m. waarborgen veiligheid

Voor dit programma is er een bedrag geraamd SRD1.000.000,= voor de aanschaf van specifiek militair operationele middelen zoals munitie met het doel de slagkracht van het Nationaal Leger op te voeren en de grenscontrole aan te sterken.

0919 Bijdrage Stichting Reintegratie ex-Militairen:

Deze stichting is onder meer belast met de opvang en begeleiding van hulpbehoevende ex-militairen. Voor dit programma is een bedrag geraamd SRD2.100.000,= ter dekking van de exploitatiekosten van de stichting, de kosten i.v.m.de resocialisatie toelage en de invaliditeitsuitkering aan de leden van deze doelgroepen de kosten voor (medische/psychiatrische) behandeling. Ook zal verdere invulling worden gegeven aan de taakstelling van de stichting in het kader van om-, her- en bijscholing van leden van de doelgroep die hiervoor in aanmerking komen.

0920 Bijdrage Stichting Ismay van Wilgen Sporthal

Voor dit programma is een bedrag geraamd SRD300.000,= voor personeel een exploitatie kosten van de stichting. De stichting heeft ten doel:

- het bevorderen en garanderen van de instandhouding van de Ismay van Wilgen sporthal en bijbehorende ruimten;
- het aanbieden van een publieksvriendelijke sportaccommodatie waar gebruikers optimaal zaalsporten kunnen beoefenen en bezoekers met plezier kunnen verpozen;
- het bevorderen van deelname aan zaalsporten in de ruimste zin des woord, voor zover wettelijk toegestaan.

1403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging

Dit programma voorziet in de exploitatiekosten van de militair-diplomatieke vertegenwoordigingen in de ontvangende staten. Deze is thans het bureau van de Militair Attaché van de Republiek Suriname in Brazilië en deels de militaire vertegenwoordiger bij het Centrum voor Strategische Defensie Studies in Argentinië (CEED). De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op SRD 500.000,=

OP-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's Binnenlandse veiligheid				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
<i>0703 Exploitatie Agrarisch Bedrijf von Freyburg</i>	Het compleet voorzien in de behoefte van het NL v.w.b. zowel agrarische als vee- en pluimveeteelt producten (groenten, fruit, vlees en melk)	Kassenteelt, pluimvee- en veeteelt uitgebreid. De deskundigheid van het personeel bevordert.	Vorbereidingen getroffen voor de productie van melk. Verder uitbreiding kassen en deskundigheidsbevordering personeel, alsook uitbreiding personeelsbestand	Successievelijke verhoging van groente, fruit, vlees en melk levering aan primair: het NL en secundair bejaardentehuizen/ kindertehuizen
<i>0803 Bijzondere Aanschaffingen Defensie-materieel</i>	Bestemd voor aanschaffingen ten behoeve van de defensieorganisatie	Aanschaf materieel t.b.v. visserij en kleermakerij	Uitbreiding kleermakerij op het Centraal Kantoor, visvangst kustgebied	Benodigdheden t.b.v. de zelfvoorzieningsprojecten aangeschaft. Visvangst te Apoera operationeel
<i>0804 Bijzondere Voorzieningen Defensie</i>	Bestemd voor uitbreiding en renovatiewerken	Renovatie diverse legerings-plaatsen.	Renovatie diverse legeringsplaatsen, overige departementen van bestuur	Verbetering van de legeringsplaatsen op diverse detachementen.
<i>0805 Kosten i.v.m. waarborgen veiligheid</i>	Aanschaf specifiek militair operationele middelen voor het opvoeren van de slagkracht van het NL		Vorbereidingen voor de aanschaf van munitie	Munitievoorraad aangesterkt
<i>0806 Opzet van een Jungle Survival Site</i>	Het opzetten van een site (faciliteit) waarbij Jungle Warfare trainingen verzorgd zullen worden	Geen activiteiten	Geen activiteiten	Geen activiteiten
Op-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's				
<i>0919 Bijdrage Stichting Reintegratie Ex- Militairen</i>	her-, om- en bijscholing als ook specifieke medische en psychiatrische zorg t.b.v. de doelgroep	Exploitatie kosten en toelagen van de doelgroep volgens planning afgehandeld.	Personeels- en exploitatiekosten en toelagen t.b.v. de doelgroep afgehandeld	Toelagen en exploitatiekosten volgens respectievelijk behoefte en opgave afgehandeld

0920 Bijdrage Stg. Ismay van Wilgen Sporthal	a. het bevorderen en garanderen van de instandhouding van de Ismay van Wilgen sporthal en bijbehorende ruimten; b. het aanbieden van een publiekfreundelijke sportaccommodatie waar gebruikers optimaal zaalsporten kunnen beoefenen en bezoekers met plezier kunnen verpozen. c. het bevorderen van deelname aan zaalsporten in de ruimste zin des woords, voor zo ver wettelijk toegestaan.	De bijdrage volgens planning afgehandeld	Personeels- en exploitatiekosten volgens planning afgehandeld	De behoefte volgens planning afgehandeld
Op-Hoofdbeleidsgebied / Kernthema's Internationale samenwerking				
01403 Militaire Diplomatieke Vertegenwoordiging	voorzien in de exploitatiekosten van de militair- diplomatieke vertegenwoordiging- en in de ontvangendestaten	Exploitatie kosten niet over- gemaakt	Overmaking van de exploitatiekosten conform behoefteopgave. Invulling gegeven aan het bureau van de Militair Attache in Argentinië	Exploitatiekosten volgens planning overgemaakt

Titel III: Middelenbegroting

		Bedragen x SRD 1.000					
Code	Ontvangsten	realisatie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	2019	2020	2021	2022
	Lopende ontvangsten						
53	Niet Belasting Middelen						
53145	Bestekskosten	1	3	3	3	3	3
53423	Diverse vergoeding	51	45	45	45	45	45
	Totaal Niet Belastingmiddelen	52	48	48	48	48	48
	Totaal Middelenbegroting	52	48	48	48	48	48

Toelichting per middel:**Diverse vergoeding:**

De ontvangsten van diensten door derden bestaan uit:

- de vergoeding van de Stichting Jeugd Tandverzorging voor gebruik van de infrastructuur van het Militair Hospitaal.

De opbrengsten hiervan zijn geraamd op SRD 45.000,=

Bestekskosten:

Deze gelden bestaan uit de bijdrage van leveranciers die inschrijven voor de openbare aanbesteding voor de levering van houdbare en niet-houdbare levensmiddelen tweemaal per jaar en overige inschrijvingen. Voor de bestekskosten wordt een tarief van SRD. 250 gehanteerd, hetgeen kosten dekkend is. De opbrengsten hiervan zijn geraamd op SRD 3.000,=

Afdeling 5. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken

Algemeen

De President van de Republiek Suriname geeft conform de Grondwet, artikel 101, leiding aan de buitenlandse politiek en bevordert de ontwikkeling van de internationale rechtsorde. De richting en inrichting van het buitenlandsbeleid is derhalve het prerogatief van de President. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is in deze context de directe werkarm van de President en als zodanig belast met de uitvoering van het buitenlandsbeleid, waartoe voor een effectieve en efficiënte uitvoering van dit beleid, optimale afstemming plaatsvindt tussen het Kabinet van de President en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Conform de geldende tekst van het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 no. 58), zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no.124, geldendetekst S.B.2010 no.174, zijnde voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken bijzondere taken als volgt omschreven:

de zorg voor:

- a. Het onderhouden van betrekkingen met het buitenland in het algemeen, alsmede de coördinatie van de contacten van de overige ministeries met hetbuitenland;
- b. De diplomatieke en consulaire aangelegenheden;
- c. Hetonderhoudenvande betrekkingenmetoverheidslichamen,colleges,functionarissen en instellingen in hetbuitenland;
- d. Het verzamelen van inlichtingen omtrent het buitenland en de doorgeleiding daarvan naar de daarvoor in aanmerking komende instanties;
- e. De coördinatie inzake de voorlichting aan het buitenland;
- f. De uitgifte en inname van reisdocumenten buiten Suriname, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
- g. De aangelegenheden betreffende het personenverkeer en de buitenlandse migratie (waaronder remigratie), het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
- h. De coördinatie van de internationale ontwikkelingssamenwerking, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries.

Het beleidskader

Het buitenlands beleid is een weerspiegeling van de ontwikkelingsprioriteiten respectievelijk strategische ontwikkelingsdoelen, hetgeen impliceert dat de nationale beleidsintenties ook buiten de landsgrenzen bevorderd worden. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft een aan de tijdgeest aangepast beleid geformuleerd en continueert ook in 2019 de koers die in dit concept van ontwikkelingsdiplomatie is aangegeven. Het institutioneel versterken van het ministerie, overige ministeries en overheidsinstanties en capaciteit van alle betrokkenen die relaties onderhouden met internationale ontwikkelingspartners voor een effectievere coördinatie en follow-up van de afspraken.

Het inzetten van bilaterale, multilaterale en regionale ontwikkelings-partners om duurzame ontwikkeling te helpen realiseren op diverse gebieden, waaronder: economie, sociaal-welzijn, volksgezondheid, milieu, mijnbouw, landbouw, veeteelt, visserij, en toerisme, inclusief hetaantrekken van buitenlandse investeringen alsook het behouden, vergroten en uitbreiden van Suriname's internationale marktkansen van goederen en/of diensten.

Hieruit vloeit voort dat de realisatie van onze ontwikkelingsprioriteiten en strategische ontwikkelingsdoelen centraal staan in onze interacties met bilaterale, regionale en internationale ontwikkelingspartners. In dit kader wordt reeds doelgericht gebruik gemaakt van concessionele financieringsmogelijkheden (schenkingen en leningen) en technische samenwerkings- en beurzenprogramma's ten gunste van ontwikkelingscapaciteitsversterking. Binnen het kader van deze ontwikkelingsdiplomatie vindt continue monitoring en evaluatie plaats met relevante stakeholders betreffende Suriname's strategische ontwikkelingspartners op bilateraal, regionaal en multilateraal niveau.

Prioriteiten buitenlands beleid

Tot de nationale ontwikkelingsprioriteiten in het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021 worden gerekend programma's en projecten die gericht zijn op diversificatie van de Surinaamse economie, het verhogen van het concurrentievermogen in een competitieve wereldmarkt, het bevorderen van significant meer duurzame ontwikkeling, werkgelegenheid, gelijkheid en een leefbaarder milieu.

De inzet van Suriname om vorengenoemde ontwikkelingsprioriteiten te realiseren zal ook in het komend dienstjaar worden voortgezet met inzet van Suriname's verschillende natuurlijke rijkdommen, onze redelijk ontwikkelde en cultureel diverse bevolking, en geografische c.q. geopolitieke positionering. Als deel van de wereldgemeenschap komt

ons land er niet onderuit om met andere landen en organisaties samen te werken. Een ander leidend element van het buitenlands beleid is de bescherming van de nationale soevereiniteit en territoriale integriteit die als onvervreembare principes gelden. Om concreet hiertoe bij te dragen zijn voor het dienstjaar 2019 in de begroting de volgende beleidsprogramma's opgenomen, w.o. : internationale samenwerking middels bilaterale en multilaterale betrekkingen, regionale integratie, internationale onderhandelingen en grensonderhandelingen, naast algemeen openbare diensten via migratie-en personenverkeer en planning, onderzoek en ontwikkeling.

Binnen dit kader zijn de volgende prioriteiten gesteld:

1. Branding van Suriname met de nadruk op eenheid in diversiteit gebaseerd op respect en saamhorigheid, en als het bosrijkste land ter wereld met een negatieve uitstoot van broeikasgassen;
2. de versterking en eventuele uitbreiding van de bilaterale relaties, het bevorderen van de ontwikkelingssamenwerking op basis van het Zuid-Zuid-principe, de intensivering van het proces van integratie in de Caraibische en Zuid- Amerikaanse regio, de aanscherping van de relatie op politiek en economisch gebied met de BRIC(S) landen, de oplossing van de grensgeschillen/kwesties via gerichte dialoog en de verdere regulering van de buitenlandse migratie en de versterking van de samenwerking in multilateraal verband in de eigen regio en daarbuiten;
3. het verlenen van effectievere en efficiëntere consulaire bijstand aan Surinaamse onderdanen en bedrijven in het buitenland, de bevordering van de bijdrage van de diaspora aan de nationale ontwikkeling en de verdere regulering van het personenverkeer in het kader van toerisme- respectievelijke nationale ontwikkeling.

De nieuwe organisatiestructuur van het Ministerie

Het aangepast organogram dat door het Ministerie is ontwikkeld en ingesteld bij Resolutie d.d. 14 september 2017 no. 10.520/17 houdende vaststelling van de gewijzigde organisatie structuur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (S.B. 2017 no. 81), zal in 2019 verder worden geoperationaliseerd met de fysieke en inhoudelijke inrichting van de nieuwe afdelingen en units alsook het versterken van de buiten posten.

In het nieuwe organogram zijn twee directoraten ingesteld, t.w. het Directoraat Geopolitieke Aangelegenheden en Internationale Ontwikkelingssamenwerking (DGO) en het Directoraat Algemeen Beheer en Consulaire Aangelegenheden (DAC). Voorts is met de verdere bemensing van de directoraten en de opzet van de strategische unit Onderzoek, Planning en Monitoring (OPM), een aanvang gemaakt.

Het Ministerie heeft met de trainingen voor haar staf en personeel een aanvang gemaakt met het ontwikkelen van een Integraal Strategisch Plan dat moet leiden tot een effectievere coördinatie van het buitenlands beleid. De continue capaciteitsversterking van de staf en personeel is eminent voor de effectieve uitvoering van het genoemd Plan.

Ter verdere structurering en professionalisering van de Buitenlandse Dienst van het ministerie is een concept ontwerp-Wet op de Buitenlandse Dienst voorbereid. Dit ontwerp is reeds aangeboden aan De Nationale Assemblée (DNA) voorgoedkeuring. In overleg met het lokale bedrijfsleven zal via deze wet mede invulling gegeven worden aan de economische diplomatie via "public-private partnership" teneinde een grotere bijdrage te leveren aan de realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelstellingen.

Voorts is het Suriname Diplomaten Instituut (SDI) gelanceerd op 19 december 2017. De verdere opzet en inrichting van het SDI zal dit jaar worden afgerond. Het is de bedoeling dat in 2019 het SDI over een geschikte locatie beschikt en professionele staf ten behoeve van de volledige operationalisering daarvan. Voorts zal het SDI in 2019 een tweede diplomaten opleiding verzorgen na een gedegen selectie procedure voor de participanten, conform de vigerende standaarden.

Grens- en buurlanden politiek c.q. beleid

In de grens- en buurlandenpolitiek zullen onze inspanningen in 2019, gericht zijn op de verdere realisatie van de afspraken met betrekking tot samenwerking met onze grens- en buurlanden.

Het buitenlands beleid ten opzichte van Brazilië, Guyana, Frankrijk (Frans Guyana) en Venezuela zal ook in deze beleidsperiode bijzondere aandacht genieten als gevolg van de behoefte van Suriname om indachtig het principe van goed nabuurschap en onder meer uit veiligheidsoverwegingen in deruimste zin des woords, goede betrekkingen te hebben met deze landen. Voor de oplossing van de grensgeschillen met Guyana en Frankrijk is de Nationale Grenscommissie geheractiveerd in 2017.

Brazilië als BRICS land, blijft ook in deze periode een van de belangrijke strategische partners van Suriname. In

verband met de verschillende uitdagingen waarmee Suriname te maken krijgt zal de samenwerking met Brazilië worden geïntensiveerd en nieuwe gebieden worden geïnitieerd, t.w. politionele samenwerking, diversificatie van de agrarische sector en transformatie van onze binnenlandse agrarische praktijk naar agro-forestry. Met het project agro-ecologische zonering zal Suriname in staat gesteld worden haar landbouwwarealen zo effectief mogelijk in kaart te brengen en te exploiteren.

De focus in het beleid naar **Frankrijk (Frans-Guyana)** zal met name behelzen de implementatie van afspraken die gemaakt zijn op diverse gebieden zoals milieu, veiligheid, gezondheid, toerisme, cultuur, handel en economische samenwerking.

In het kader van de geheractiveerde **Guyana-Suriname Cooperation Council**, zal in 2019 continuering plaatsvinden van de implementatie van het werkprogramma dat is overeengekomen tijdens de 7de en de 8ste Vergaderingen van de Cooperation Council. In 2019 zal voorts de 9de Vergadering van de Guyana-Suriname Cooperation Council plaatsvinden in Georgetown. Voorts zal m.n. op de gebieden van milieu, veiligheid, toerisme, handel, mijnbouw, transport de relatiestrategisch verder worden uitgediept.

In 2018 zal de geheractiveerde **Gemengde Commissie Suriname – Venezuela** het afgesproken werkprogramma uitvoeren. De volgende concrete acties zullen in 2019 worden voortgezet t.w. de implementatie van de *Mision Milagro* (oogmissies), de Joint Venture tussen de Ministeries van Landbouw van beide landen, en politionele samenwerking.

De Nationale Grenscommissie

Voor 2019 blijven de navolgende actiepunten als deel van het mandaat recht overeind:

- i. het vervolgen van de besprekingen met Guyana betreffende het grensdispuut in het zuidwesten.
- ii. de grenskwestie met Frans-Guyana in het zuid-oosten verder doelgericht ter handnemen.
- iii. Voortzetten van de onderhandelingen met Barbados in het kader van de mogelijke overlappingsen in het Continentaal plateau.

Caraibisch gebied, Zuid- Midden- en Noord Amerika

De bilaterale samenwerkingsverbanden met **Caraibisch gebied, Zuid- Midden-en Noord Amerika** gebied zullen verder geïntensiveerd worden, m.n. op de gebieden van: veiligheid en bestrijding van grensoverschrijdende misdaad inclusief terrorisme, defensie, landbouw, onderwijs, cultuur, volksgezondheid, energie, handel en ondernemerschap, mijnbouw, sport, milieu en toerisme.

Voor wat betreft de relatie met de **landen in de Caraibische Regio** is een proces ingezet van intensievere samenwerking met landen teneinde de bilaterale samenwerking gestalte te geven op diverse gebieden waaronder multi-destinatie toerisme, landbouw en veeteelt, handel en transport.

Hetzelfde zal gelden voor wat betreft de relatie met de **landen in Latijns Amerika en het Zuid- Amerikaans** continent, waarbij het proces ingezet zal worden om een intensievere samenwerking met de landen aan te gaan teneinde de bilaterale samenwerking gestalte te geven op diverse gebieden.

De bilaterale relatie met Cuba zal ook in 2019 verdere prioriteit genieten gezien de belangrijke bijdrage die voortvloeit uit deze relatie op m.n. het gebied van onderwijs (medische beursen), volksgezondheid, milieu/klimaatverandering, sport, cultuur, toerisme en handel. Op sub-regionaal en multilateraal gebied zal er onverkort verder worden samengewerkt.

De relatie met **Colombia is reeds jaren intensief o.g.v. m.n. capaciteitsversterking** en zal ook in 2019 verder geïntensiveerd worden op de gebieden van met name luchtvaart, handel, veiligheid en capaciteitsversterking. Vanwege het succes van de Cursus in de Spaanse taal (reeds 6 jaren uitgevoerd) zal deze ook in 2019 worden voortgezet.

Met **Canada** zal gestreefd worden naar verdere uitbreiding van de samenwerking die zich thans primair richt op:

mijnbouw (goud), handel, transport en onderwijs. De toerisme en cultuur sectoren zullen verdere uitdieping genieten in deze relatie. Continuering van het capaciteitsversterkingsprogramma dat in juli 2018 is begonnen, voor wat betreft gebruikmaking van vrijwillige deskundigen voor het verzorgen van trainingen (maximale periode 3 weken) alsook trainingen met het Suriname Diplomaten Instituut voor verscherping van de vaardigheden van Surinaamse diplomaten en functionarissen van de overheid en de private sector die zich op het internationaal vlak begeven. Het mogelijk gedeeltelijk of geheel visa vrij bewegen tussen Suriname en Canada staat onverkort op de bilaterale agenda van de Republiek Suriname.

In de relatie met de **Verenigde Staten van Amerika (VSA)**, zal het beleid van Suriname gericht zijn op het verbreden en verdiepen van de samenwerking op het gebied van o.a. veiligheid en bestrijding van grensoverschrijdende misdaad inclusief terrorisme, defensie, handel en identificeren van buitenlandse directe investeringen, toerisme en mijnbouw. Ook zal voortgang worden gegeven aan de bestaande capaciteitsversterkings inclusief uitwisselingsprogramma's tussen de beide landen.

Tussen Suriname en **Mexico** zal de Basisovereenkomst betreffende Technische en Wetenschappelijke Samenwerking worden aangepast aan de huidige nationale ontwikkelingsdoelen van Suriname. Het ligt in de bedoeling dat er ook in 2019 gebruik zal worden gemaakt van diverse door Mexico aangeboden trainingen m.n. mensenrechten.

Europa

Op het Europees continent zal bijzondere aandacht worden besteed aan de bilaterale relaties met onder andere Frankrijk, Rusland, Servië, Turkije, Italië, Duitsland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Finland en IJsland, de bilaterale asook multilaterale relatie met de Europese Unie m.n. in ACP-EU verband.

Met **Frankrijk** zijn er plannen die een intensieve uitwisseling en samenwerking op het gebied van veiligheid en criminaliteitsbestrijding inhouden en waarbij de ontwikkeling van beide oevers van de grensrivier, prioriteit zal genieten. De Gemengde Commissie Suriname i Frankrijk zal in 2019 bijeenkomen. Waarbinnen de geïdentificeerde samenwerkingsgebieden m.n. volksgezondheid, personenverkeer, visserij, landbouw, handel, toerisme, politie - en maritieme samenwerking zullen worden besproken en uitgewerkt in concrete projecten.

Rusland, als BRICS land, zal ook in 2019 een strategische partner blijven en zullen m.n. de mijnbouw, economische, toerisme sectoren verder worden uitgewerkt. De politieke- en technische consultaties zullen worden geïntensiveerd in 2019 alsook de capaciteitsversterkingsprogramma tussen beide landen.

In de relatie met **Servië** zal de nadruk worden gelegd op de implementatie en follow-up van de roadmap 2018-2021, gemaakte afspraken en ondertekende overeenkomsten tijdens wederzijdse officiële bezoeken.

De multilaterale ontwikkelingssamenwerking met de **Europese Unie (EU)** is vastgelegd in de Cotonou Overeenkomst die loopt tot en met 2020. In 2019 zal verder onderhandeld worden over de opvolging hiervan. Suriname zal haar positie moeten kenbaar maken binnen het regionaal raamwerk van de CARIFORUM. Op bilateraal nivo zal de relatie onverkort worden voortgezet.

Betrekkingen met Aziatische landen

De bilaterale relatie met India, Volksrepubliek China, Indonesië, Japan, Zuid-Korea en Thailand zijn progressief ontwikkeld.

In 2019 zal verder gerichte follow-up worden gegeven aan de concrete afspraken die gemaakt zijn tijdens het werkbezoek van President Ram Nath Kovind van **India**, op het gebied van onder andere zonne energie, landbouw, onderwijs, informatietechnologie, traditionele medische systemen en westerse medicijnen en de diaspora. Volgens de vigerende richtlijnen zal verdere invulling worden gegeven aan de beschikbare middelen uit de kredietlijn met India. Via het lidmaatschap bij de *International Solar Alliance* (ISA) zal optimaal gebruik gemaakt worden van mogelijkheden in dit verband. Voorts zal op uitnodiging van India de President van Suriname in 2019 een tegenbezoek brengen. Ook staan op agenda de reguliere gemengde commissie- en de landbouw werkgroepsvergaderingen.

Verdere invulling zal in 2019 worden gegeven aan de gemaakte afspraken met **Indonesië** als gevolg van de 5de Gemengde Commissie Vergadering die in september 2018 heeft plaatsgevonden. Gelet op de rol die Indonesië thans vervult in de wereld en als lid van Islamitische Ontwikkelingsbank, zal meer gebruik gemaakt worden om samenwerkingsgebieden te verruimen. Er zal gericht aandacht worden gevestigd op de bevordering van de samenwerking tussen de private organisaties van beide landen.

De samenwerking met de **Volksrepubliek China**, als een van de belangrijkste ontwikkelingspartners, is cruciaal en behelst thans: uitbreiding van de Internationale Luchthaven JAP, energieprojecten, buitenlandse investeringen in o.a. de agrarische- en bosbouwsector, huisvesting, infrastructuur, gezondheidszorg, gemeenschapontwikkeling, mijnbouw, directe investeringen, veiligheid (politie en defensie) capaciteits-versterking middels trainingen op diverse gebieden.

Er zal gericht aandacht worden gevestigd op de bevordering van de samenwerking tussen de private organisaties van beide landen.

De bilaterale samenwerking met **Japan** beslaat onder andere trainingen, schenkingen (grants) en leningen ten behoeve van projecten (Official Development Aid). Technische samenwerking vindt voornamelijk plaats op o.a. rampenbestrijding en milieu, visserij, energie, gezondheidszorg, educatie in de vorm van trainingen en beurzen.

De relatie met **Zuid-Korea** is hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning die ontvangen wordt op het gebied van gezondheidszorg en ter beschikking stelling van trainingen.

Voor wat de overige Aziatische landen betreft zal op basis van wederzijds voordeel samenwerkingsgebieden worden uitgewerkt om zodoende concrete invulling te geven aan het versterken van de Zuid-Zuid relaties. Zo zijn er o.a. concrete afspraken met Thailand, Pakistan en de Filipijnen om de bilaterale relatie verder inhoud te geven.

Betrekkingen met de Continenten Afrika, Australië en Oceanië

Voor het **Afrikaans continent** zijn concentratie landen geïdentificeerd, waarmee een nauwere samenwerkingsmogelijkheid bestaat met name Ghana, Marokko, Zambia en Zuid-Afrika.

De samenwerking voltrekt zich voornamelijk binnen de context van historische en culturele uitwisseling alsmede handels bevordering. In Ghana zal een Consulaat worden opgezet. De aanvraag voor waarnemersstatus voor de Afrikaanse Unie zal in 2019 worden geëffectueerd.

Voorts zijn **Australië en Nieuw Zeeland** (Oceanië) geïdentificeerd als landen met een samenwerkingsmogelijkheid.

Midden-Oosten

De betrekkingen met een aantal strategische landen, waaronder de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), Oman, Qatar, Israël en Saoedi Arabië, zal nader bestudeerd worden op om specifieke gebieden van samenwerking vast te stellen. De samenwerking met deze landen geschiedt reeds via de *Organization of Islamic Cooperation (OIC)*, waarbij Suriname tegen concessionele financieringsopties goed gebruik kan maken van mogelijkheden.

De relatie met de **Verenigde Arabische Emiraten (VAE)** wordt van strategische waarde geacht en zal tegen deze achtergrond verder gestalte dienen te krijgen, gelet op de rol die dit land op haar continent respectievelijk in de wereld vervult. In 2019 zal met voortvarendheid worden gewerkt aan het invulling geven aan afspraken in de bilaterale relatie en gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden voor project financiering via o.a. het *Caribbean Renewable Energy Fund*. Het ligt ook in de bedoeling dat de President van Suriname ingaat om de uitnodiging voor een staatsbezoek.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal ook in 2019 niet- residerende Ambassadeurs alsook Honorair Consuls van de Republiek Suriname blijven inzetten als een instrument voor de realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelen. Tevens zal door aanscherping van de procedures voor de aanstelling van Honorair Consuls h.t.l. gericht worden gewerkt aan de diversificatie van de bilaterale relaties. Als uitgangspunt voor het aangaan van realties zal onverkort geldende principes wederzijds respect, begrip en voordeel.

Migratie en personen verkeer

In 2019 zal het *Mapping of the Diaspora* project, in samenwerking met de *International Organization for Migration (IOM)* alsook bilaterale partners, worden gecontinueerd teneinde de diaspora nauwer te betrekken in het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van Suriname.

Er zal verder gewerkt worden aan het efficiënter maken van de consulaire dienstverlening via gerichte trainingen op het gebied van o.a. klantvriendelijkheid en de (mogelijke) introductie van de *E-visa* en *E-Toeristenkaart*.

Versoepelen van het visumbeleid: Implementatie van het Border Management System

Een van de rand voorwaarden voor het effectiever uitvoeren van het visumbeleid is geweest het instellen van een *Border Management Systeem (BMS)*. Het BMS faciliteert de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan de internationale standaarden van de *International Civil Aviation Organization (ICAO)*, bevordering van de veiligheid en

versoepeling van het personen verkeer teneinde het faciliteren van de toerisme sector.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Omschrijving	Realisati e 2017	Vermoede -lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Ramin g 2023
Lopende Uitgaven								
610	Lonen en Salarissen	63,724	40,933	70,940	71,903	73,341	74,808	76,304
611	Sociale Premies	2,225	3,627	8,902	9,792	10,771	11,848	13,033
612	Gebruik van Goederen en Diensten	24,711	18,515	69,644	70,994	72,494	73,994	75,494
616	Sociale Uitkeringen	0	30	175	193	212	233	256
	Totaal Lopende Uitgaven	90.660	63.105	149.661	152.882	156.818	160.883	165.087
Kapitaal Uitgaven								
620	Inventaris	16,615	0	200	300	350	400	450
621	Transportmiddelen	0	0	0	500	1,000	1,250	1,500
624	Aanschaf kantoorgebouwen			0	0	0	0	0
	Totaal Kapitaal Uitgaven	16,615	0	200	800	1,350	1,650	1,950
	Totaal Operationele Uitg.	107.275	63.105	149.861	153.682	158.168	162.298	167.037

Toelichting op de Operationele Uitgaven

Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Omschrijving	Raming
Lonen en Salarissen		
61001	Ambtelijk Salaris Thuisdienst en Buitendienst	40,451.00
61002	Vakantietoelage	3,244.50
61003	Overwerk	1,573.00
61004	Bonussen en Gratificaties	4,000.00
61006	Vacatiegelden	428.00
61012	Detacheringsloelagen	8,466.00
61013	Functionele toelagen	35.00
61014	Persoonlijke toelagen	165.00
61016	Gezinstoelagen en Kinderbijslag	95.00
61017	Waarnemingstoelagen	37.50
61020	Telefoonvergoeding	6.00
61021	Representatievergoeding	359.00
61022	Huishuurvergoeding	12,000.00
61023	Vervoersvergoeding	80.00
	Totaal	70.940.00

Toelichting Lonen en Salarissen

Het totaal personeelsbestand voor de Thuisdienst is 254. Er zijn 17 vertegenwoordigingen van Suriname in het buitenland met een totaal personeelsbestand van 137, waarvan 50 uitgezonden personeel en 85 lokaal aangetrokken personeel, de salarissen van het lokaal aangetrokken personeel wordt begroot op **code 61203 contractanten**.

Ook de kosten betrekking hebbende op de huur van de woningen van het uitgezonden personeel op de diverse buitenlandse vertegenwoordigingen evenzo de detacheringstoelage. De overige kosten zijn deels toelagen die toekomen aan zowel de ambtenaren van de Thuis- als Buitendienst en een ander deel zijn toelagen die uitsluitend kunnen toekomen aan gedetacheerde ambtenaren.

611. Sociale Premies

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD 1000,-		
Code	Omschrijving	Raming
	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	829
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	8,073
	Totaal	8.902

Toelichting Sociale Premies

Als gevolg van de periodieke verhogingen en bevorderingen alsook de toename van de bezoldigingen voor het dienstjaar 2019, zijn ook de bijdragen van het ministerie aan de SZF- en Pensioenpremies toegenomen. Ook de premies voor de buitenlandse vertegenwoordigingen zijn hierin begroot.

Personeelsbestand Ministerie van Buitenlandse Zaken

a. Thuisdienst

Directoraat/Afdeling	Hoger	Midden	Lager	Contractanten	Tijdelijk	Totaal
Departementsleiding	63	22	1	4	2	92
Staf afdelingen	18	7	12	1	1	39
Directoraat Algemeen Beheer en Consulaire Aangelegenheden						
Onderdirectoraat Consulaire Zaken en Personenverkeer	2	10	3	0	0	15
Onderdirectoraat Administratieve Diensten	10	13	31	4	1	59
Directoraat Geopolitieke Aangelegenheden en Internationale Ontwikkelingssamenwerking						
Onderdirectoraat Geopolitieke Aangelegenheden	12	6	4	1	3	26
Onderdirectoraat Regionale Integratie	4	7	0	1	0	12
Onderdirectoraat Internationale Ontwikkelingssamenwerking	8	2	1	0	0	11
Totaal	117	67	52	11	7	254

Toelichting Personeel Thuisdienst

Opgemerkt dient te worden dat een groot deel van het personeel van de afdeling Consulaire Zaken tot het lager kader behoort, vanwege de toegepaste Fiso-indeling. De functies van de functionarissen van deze afdeling zijn ondergebracht in functiegroep 5 en 6. Voor wat betreft de thuis- en buitendienst zullen op korte termijn de bestaande discrepanties in loonreeksen moeten worden weggewerkt.

De reële opbouw van het personeel op de buitenposten is als volgt per juni 2018

b. Buitendienst

Ambassades/Consulaten	Hoger	Midden	Lager	Contractanten	Totaal
Ambassade Brasilia	6			8	14
Consulaat-Generaal Belem		1		5	6
Ambassade Caracas	2	0		5	7
Ambassade Georgetown	4	1		7	12
Consulaat-Generaal Willemstad	2			1	3
Consulaat-Generaal Cayenne	3	3	1	8	15
P.V. New York	3			5	8
Ambassade Washington	4			3	7
Consulaat-Generaal Miami	1	1		3	5
Ambassade Den Haag	2	1		4	7
Consulaat-Generaal Amsterdam	2			14	16
Ambassade Brussel	3			3	6
Ambassade Beijing	2			4	6
Ambassade New Deli	2			5	7
Ambassade Jakarta	1			4	5
Ambassade Havana	1	1		3	5
Ambassade Parijs	3			3	6
Totaal	41	8	1	85	135

Toelichting Personeel Buitendienst

Opgemerkt dient te worden dat i.v.m. de bezuiniging van de overheidsbegroting, minimalisering van lokaal personeel heeft plaatsgevonden. Met het minimum aantal uitgezonden personeel zal getracht worden de buitenposten draaiende te houden. Naar aanleiding van de rationalisatie op de Buitenposten is de detacheringperiode van vier jaren vastgesteld.

Recapitulerend is het personeelsbestand van het Ministerie naar kader als volgt :

	Hoger	Midden	Lager	Arbeids ovk.	Tijdelijk	Totaal
Thuisdienst	117	67	52	11	7	2
Buitendienst	41	8	1	85	0	1
Totaal	158	75	53	103		3

De bovenstaande indeling van het kader is conform de instructie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken geschiedt op basis van de functiegroep, waarbij functionarissen dienende in functiegroep t/m 6 tot lager kader worden gerekend. Functiegroep 7 en 8 wordt tot midden kader en functiegroep 9 en hoger tot hoger kader gerekend.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is van start gegaan met de re-organisatie van het Departement zowel bij de thuis als buitendienst voor een efficient en effectief beleid teneinde de gang van zaken binnen het Ministerie en met de achterliggende gedachte groeimogelijkheden te creëren voor haar medewerkers. Aan de hand van de nieuwe organisatiestructuur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal verder invulling gegeven worden aan de bemensing van het Ministerie. Teneinde het voorgaande te realiseren heeft het Ministerie de Wet op de Buitenlandse dienst reeds in concept aangeboden aan De Nationale Assemblée van de Republiek Suriname.

612. Gebruik van Goederen en Diensten**Specificatie Gebruik van Goederen en Diensten**

Bedragen x SRD 1000,-		
Code	Omschrijving	Raming
Goederen en Diensten		
61201	Kosten opleidingen binnenland	100
61202	Kosten opleidingen buitenland	150
61203	Contractanten	12,895
61210	Buitenlandse reiskosten	1,500
61211	Buitenlandse verblijfkosten	1,500
61215	Kantoorkosten	420
61216	Kopieeren	10
61217	Drukwerk en Grafisch materiaal	50
61221	Vergaderkosten	204
61222	Verbruiksgoederen	1,350
61233	Huur gebouwen en terreinen Thuisdienst en Buitendienst	11,851
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	108
61238	Telefoon	2,650
61240	Water	102
61241	Electra	170
61244	Representatie	1,500
61246	Verzekering	102
61250	Bewaking	1,286
61251	Voeding	384
61252	Contributies	25,100
61253	Vrachtkosten en porti	3,594
61255	Rechterlijke Vonissen	1,500
61259	Nationaal en internationale manifestaties	1,000
61263	Overige Algemene kosten	458
61284	Onderhoud Exploitatie Dienstvoertuigen	1,660
	Totaal	69,644

Toelichting Goederen en Diensten

Onder de kostensoorten Contractanten is opgenomen het personeel dat is aangetrokken op basis van hun specifieke bekwaamheden. De salarissen van het lokaal aangetrokken personeel bij de diverse buitenlandse vertegenwoordigingen zijn ook opgenomen onder de kostensoort Contractanten. De toe te kennen salarisverhogingen aan deze groep lokaal aangetrokken personeel, mede op basis van het minimumloon in de verschillende landen, heeft ook geleid tot een toename van deze kostensoortsoort.

Contractanten en tijdelijk personeel valt niet meer onder de kostensoort personeelskosten maar onder de kostensoort goederen en diensten, waardoor dit kostensoort verhoogd is.

Verder zijn er voor het gebruik van Goederen en Diensten de kostensoorten opgenomen betrekking hebbend op kantoorkosten, mediakosten, nutsvoorzieningen, representatiekosten, abonnementskosten, schoonmaakkosten, huur- en onderhoudskosten, betalingen van contributies, o.a. Voor de huur van gebouwen en terreinen van de Thuis- en Buitendienst is een bedrag opgenomen van SRD 11.851.000,00 welke inhoudt de huur van panden betrekking hebbend op de Thuisdienst en haar Buitenlandse Vertegenwoordigingen. De kosten verbonden aan mutaties en detacheringen worden gerekend tot vrachtkosten.

616. Sociale Uitkeringen SpecificatieSociale Uitkeringen

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Omschrijving	Raming
	Sociale Uitkeringen	
61611	Lig- en Verpleegkosten	100
61612	Poliklinische kosten	40
61614	Overige medische kosten	35
	Totaal	175

Toelichting Sociale Uitkeringen

Bij Sociale Uitkeringen gaat het om de kosten voor de medische zorg.

Kapitaal Uitgaven 620. Inventaris Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1000,-

Code	Omschrijving	Raming
	Inventaris	
62001	Kantoorinrichting	50
62004	Computers	50
62005	Printers	50
62006	Netwerken	50
	Totaal	200

Toelichting Inventaris

Onder inventaris wordt verstaan alle inkopen voor de Thuis- en Buitendienst m.b.t. kantoorinrichting, apparatuur en overige kosten die gepaard gaan met de aanschaf van goederen vallende onder de noemer inventaris.

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000,-

Code		Realisatie 2017	Vermoede- lijkbeloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP- Hoofdbeleidsgebied: Veiligheid en Internationaal beleid								
OP- Beleidsgebied: Economische Planning, Ontwikkeling en Investerings								
Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling								
0704	Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	0	10	100	100	150	200	250
	Sub-totaal	0	10	100	100	150	200	250
OP- Beleidsgebied: Immigratie								
Programma: 12 Algemene Openbare Diensten								
1210	Migratie en Personen verkeer	2	2	4.110	5.000	6.000	6.000	6.000
	Sub-totaal	2	2	4.110	5.000	6.000	6.000	6.000
OP- Beleidsgebied: Ontwikkelingsdiplomatie								
Programma: 14 Internationale Samenwerkingen								

1404	Bilaterale betrekkingen	196	163	2,957	2,500	2,750	3,000	3,200
1405	Multilaterale betrekkingen	241	137	913	850	945	1,000	1,100
1406	Regionale Integratie	799	470	2,871	3,500	4,324	5,324	6,000
1407	Opzetten van Ambassades en Consulaten	0	0	500	50	200	400	500
1408	Internationale Onderhandelingen	0	0	734	1,000	1,000	1,200	1,200
	Sub-totaal	1,236	770	7,975	7,900	9,219	10,924	12,000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1,425	770	12,185	13,000	15,369	17,124	18,250

OP- Beleidsgebied: Economische Planning, Ontwikkeling en Investerings

Code 0704: Programma Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking

In het kader van de Hervorming en Versterking van het Nationaal Planapparaat worden ñMinisteriele Planunits opgezet, zoals uiteengezet in het Ontwikkelingsplan 2017-2021. Tot de kern activiteiten van de Planunit zullen behoren project ontwikkeling, -implementatie, -monitoring en -evaluatie. De beleidsintenties zullen via deze kernactiviteiten worden uitgevoerd.

Ter versterking van de uitvoeringscapaciteit van de Planunit is het van belang dat diverse trainingen gevolgd worden, gerelateerd aan de werkzaamheden. Specifieke kennis en vaardigheden zijn vereist bij bilaterale en multilaterale onderhandelingen ten behoeve van het initiëren en onderhouden van samenwerkingsverbanden die kunnen bijdragen aan de realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelen.

Capaciteitsversterking op dit gebied wordt o.a. verkregen door deelname aan specifieke opleidingen en trainingen in het buitenland gericht op de vergroting van de kennis van internationale diplomatie, protocol en internationale onderhandelingen. Opgemerkt kan worden dat beschikbaar gestelde beurzen veelal een lokaal component hebben (o.a; ticketkosten, reisverzekering waarvan de kosten ten laste komen van de begroting van het Ministerie.

De activiteiten van het programma Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking zijn aangegeven in onderstaande tabel.

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1	Capaciteitsversterking	100.000
	Totaal Programma Beleidsonderzoek, Planning en Capaciteitsversterking	100.000

OP-Beleidsgebied: Migratie

Code 1210: Programma Migratie en Personenverkeer

De activiteiten met betrekking tot Consulaire zaken en Migratie over het dienstjaar 2019 lopen synchroon met het beleid gericht op de beheersing van de migratiestromen als gevolg van de groei in het internationaal reisverkeer en de ordening van het personen verkeer welke ook in deze regeerperiode prioriteit geniet. Ook zal continuering plaatsvinden van het consulaire beleid met als bedoeling de coördinatie van alle consulaire activiteiten van Suriname, nationaal evenals internationaal. De geplande activiteiten hebben betrekkingen op Consulaire Zaken, Migratie en Personenverkeer.

Verdere aandacht en invulling zal gegeven worden aan het beleid op het gebied van de Diaspora, waarbij eerdergenoemde nauwer betrokken zullen worden in de het leveren van een bijdragen aan de ontwikkeling van Suriname.

	Het geraken tot een Diasporabeleid Continuering van het 'Mapping of the Surinaamse Diaspora' project; onderhouden van de website www.diaspora.sr Continuering en voorbereidingen in het kader van Regionaal project 'Effective and Sustainable Diaspora Engagement for Development in the Caribbean', welke een wezenlijke bijdrage zal leveren aan de economische en sociale ontwikkeling van Belize, Guyana, Jamaica en Suriname, middels het identificeren van skills, fondsen en andere belangrijke bronnen voor Caribischemigranten wonende in Canada, Nederland, de United Kingdom en de USA.	Gefinancierd door de IOM
2	Het geraken tot een Migratiebeleid voor Suriname: Bijwoning van de jaarlijkse meeting van de Internationale Organisatie voor Migratie inzake het presenteren van de vorderingen van Suriname met betrekking tot Migratie Bijwoning Migratie meeting van de Verenigde Naties inzake 'lessons learned' en de recente ontwikkelingen op het gebied van Migratie Binnen UNASUR verband is het ook van belang te participeren binnen de activiteiten van de werkgroep Zuid Amerikaans Burgerschap Vorbereidende activiteiten in het kader van Nationaal Diasporaengagement strategie als onderdeel van het Migratiebeleid.	SRD 50.000,- SRD 30.000,- SRD 20.000,- SRD 30.000,-
	capaciteitsversterking middels trainingen en het bijwonen van seminars op het gebied van het migratie vraagstuk o.a. de trainingen aangeboden door de Internationale organisatie voor migratie	SRD 30.000,-
3	Het geraken tot de versoepeling c.q. bevordering van het reis- en personenverkeer:	
	Aanpassingen van de huidige PSA-website de voorbereidingen in het kader van het vernieuwen van de PSA- documenten die uitgegeven zijn in juni 2014.	SRD 50.000,-
	Automatisering van online visum- en toeristenkaart aanvragen, waarbij alle relevante documenten ook digitaal beschikbaar worden gesteld via de website.	SRD 200.000,-
	Betalingen t.b.v. het BMS Systeem Periode 2018- 2019 aan de Canadian Bank Note (CBN)	SRD 3.700.000,-
	TOTAAL Migratie en Personenverkeer	SRD 4.110.000,-

OP- Beleidsgebied: Ontwikkelingsdiplomatie (Grens- en Buurlandenpolitiek, Bilaterale betrekkingen en Multilaterale betrekkingen)

Code 1404: Programma Bilaterale betrekkingen]

Grens- en Buurlanden politiek c.q.beleid

Tot de Bilaterale betrekkingen worden gerekend de activiteiten die betrekking hebben op de Grens-en Buurlanden en de betrekkingen met landen uit diverse continenten en regio's waar Suriname vriendschappelijke relaties mee onderhoudt. Deze activiteiten dienen te resulteren in de versterking van de economische, sociale en culturele weerbaarheid van land en respectievelijk de nationale ontwikkeling en het aanhalen van de goede vriendschapsbanden in het kader van de regionale integratie en Zuid-Zuid-samenwerking.

De activiteiten van het Programma Bilaterale betrekkingen zijn aangegeven in onderstaand tabel.

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1	Reguliere Bijeenkomst van de Gemengde Commissie Suriname - Venezuela 2018 (afwisselend in Paramaribo en Caracas).	48.000
2	3 x Technische Bijeenkomst Suriname i Venezuela.	28.800
3	2 x Cooperation Council Meetings in Georgetown i Guyana.	14.080
4	1 x Regulier Minbuza Overleg Suriname - Guyana (afwisselend in Suriname en Guyana).	24.000
5	6 x Technische Missies i.h.k.v. de Cooperation Council Suriname i Guyana.	19.200
6	1 x Presidentieel Overleg met Guyana	32.000
7	3 x Technische Bijeenkomsten Suriname i Brazilië.	48.000
8	2 x Regulier Minbuza Overleg Suriname - Brazilië (afwisselend in Suriname en Brazilië).	48.000
9	Cursus Portugees i in samenwerking met SDI 2019	1.000
10	2 x Technisch Overleg Illegale Visserij Suriname - Frans Guyana.	9.600

11	2 x River Council Suriname - Frans Guyana (Afwisselend in Suriname en Frans Guyana).	32.000
12	6 x Technische Meetings i.v.m. projecten van de <i>River Council</i> .	19.200
13	Nationale Grens Commissie: Onderhandelingen 7 ^{de} Joint Meeting met Guyana, Georgetown; 8 ^{ste} Joint Meeting met Guyana in Suriname, Nickerie; Informeel meeting met Guyana (2 personen);	19.456 6.400
	vii. Onderzoek naar Historische documenten in het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Guyana (3 personen) Verenigd Koninkrijk en Nederland, Guyana (2 personen);	87.000 16.384
	viii. Voorbereiden opzetgrensinstituut;	128.000 102.400
	ix. Advies van deskundigen;	39.168
	x. Onderhandelingen met Frankrijk;	50.000
	xi. Onderhandelingen Barbados;	
14	Cursus Spaans in samenwerking met SDI - 2019	60.000
15	Bilateraal overleg / officieel bezoek Suriname - Cuba (President en Minister) CARICOM-Cubavergadering	200.000
16	Intensivering samenwerking met Nicaragua op het gebied van cultuur, eco- toerisme, landbouw en handel voor economische ontwikkeling. In 2019 zullen er follow-up besprekingen plaatsvinden ter bevordering van o.a. de agrarische sector i.h.b. in het binnenland van Suriname, alsmede het voornemen voor de aanbidding van Geloofsbrieven van de niet residerend - Ambassadeur van Suriname voor Nicaragua.	38.400
17	Werkbezoek van de Minister van Buitenlandse Zaken aan Canada in het kader van het verdiepen en verbreden van de bilaterale samenwerking.	150.000
18	Voorgenomen Presidentieel Bezoek: Bezoek van de President van de Republiek Suriname aan de Verenigde Arabische Emiraten.	1.000.000
19	Presidentiële Commissie ter voorbereiding van het bezoek van de President aan de Verenigde Arabische Emiraten.	48.000
20	Uitbreiding van de bilaterale relatie met geïdentificeerde landen behorende tot het Midden Oosten in het kader van de Zuid-Zuid samenwerking.	48.192
21	Participatie in trainingen aangeboden door Israël.	49.000
22	De Suriname-Frankrijk <i>Bilateral Joint Commission meeting</i> Werkbezoek van de Minister van Franse Overzeese gebiedsdelen aan Suriname.	32.000 70.000
23	Jaarlijks worden functionarissen in de gelegenheid gesteld om te participeren in de <i>Executive Seminar for Diplomats from Latin America and the Caribbean</i> , die door Duitsland wordt aangeboden.	4.480
24	Werkbezoek van de Minister van Buitenlandse Zaken van de Russische Federatie aan Suriname.	100.000
	Implementatie van de Joint Commission tussen Suriname en Rusland. Politieke Consultatie Suriname i Rusland.	
25	Uitbreiden van de bilaterale relatie met België d.m.v. bijv. stedenbanden. De relatie met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inhoud geven.	25.000
26	Implementatie van de MoU terzake de samenwerking tussen de Diplomatieke Academie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Turkije en het SDI. Werkbezoek van de Gemengde Commissie aan Turkije.	60.000 75.000
27	Beleefdheidsbezoek Minister van Buitenlandse Zaken en Internationale Samenwerking van het Koninkrijk Marokko aan Suriname.	50.000
28	Suriname i Marokko Joint Committee; voorbereidende vergaderingen met actoren in dit verband.	10.000
29	1 ^e Suriname i Marokko Joint Committee vergadering.	25.000
30	Bilateraal overleg tussen wederzijdse Ministers van Buitenlandse Zaken (Suriname-Marokko) ter evaluatie en planning van de bilaterale samenwerkingen.	50.000
31	Uitdiepen van de bilaterale relatie met overige landen op het Afrikaans continent incl. Ghana, Zambia en Zuid Afrika	80.000
32	Participatie in trainingen aangeboden door de diverse landen w.o. Australië en Nieuw-Zeeland.	10.000
	Totaal	2.957.000

Code 1405: Programma Multilaterale betrekkingen

De interacties met de Multilaterale Organisaties (zoals de VN, OAS, NAM, OIC en EU) zijn gericht om de nationale ontwikkeling te ondersteunen op diverse geïdentificeerde beleidsgebieden en tevens een bijdrage te leveren aan het oplossen van diverse wereldvraagstukken, de bevordering van de internationale rechtsorde, wereldvrede en welvaart op mondiaal niveau, met inachtneming van de nationale belangen middels actieve participatie. Thans worden de nodige voorbereidingen getroffen voor het vestigen van een diplomatieke missie in Geneve, teneinde adequaat te kunnen inspelen op mogelijkheden die worden aangeboden via o.a. de WTO, ILO, WIPO, UNCTAD en ICRC.

De activiteiten van het programma Multilaterale betrekkingen zijn aangegeven in onderstaande tabel

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1.	ACP-EU Raad van Ministers vergaderingen en andere vergaderingen in ACP verband waaronder: <i>Ministerial Retreat/Consultation on the Caribbean within the EU/CELAC Partnership; Ministerial Consultation on the Future of the ACP and the Future ACP/EU Relations Post-Cotonou; ACP Council of Ministers meetings.</i>	43.000
2.	Voortzetting Suriname i EU Politieke Dialoog.	25.000
3.	46 th session of the OIC Council of Foreign Ministers, UAE, 2019.	60.000
4.	14 th OIC Summit, Banjul, Gambia, 2019.	150.000
5.	49 th General Assembly of the Organization of American States (OAS), 2019.	115.000
6.	18 th NAM Summit, Azerbaijan, 2019.	150.000
7.	74 th session of the United Nations General Assembly, September 2019, New York.	350.000
8.	32 nd Meeting of the Mechanism for Follow-up on the Implementation of the Inter-American Convention against Corruption (MESICIC).	20.000
	Totaal Programma's Multilaterale betrekkingen	913.000

Code 1406: Regionale Integratie

Regionale integratie behoort tot één der speerpunten van het buitenlandsbeleid van Suriname, om middels dialoog en samenwerking met o.a. landen in de regio, gezamenlijk aan uitdagingen en ontwikkelingen in de wereld, op ondermeer politiek, economisch, sociaal en cultureel gebied, het hoofd te kunnen bieden.

Niettegenstaand de dynamische aard van het hedendaags geo-politieke landschap, biedt participatie in regionale integratiemechanismen en organisaties, zonder uitputtend te zijn, mogelijkheden om deel te nemen aan het proces voor integratie van volkeren in de regio; het onderhouden van samenwerkingsrelaties die gebaseerd zijn op bescherming en behoud van vrede; het bevorderen van ontwikkeling in de ruimste zin des woords (sociaal-maatschappelijke, economische, technologische, wetenschappelijke ontwikkeling), en de bescherming van algemene principes die o.a. verband houden met de beleving van de democratie en het bevorderen en beschermen van mensenrechten.

UNASUR (Unie van Zuid-Amerikaanse Naties)

Gezien de huidige politieke situatie binnen UNASUR, waarbij een deel van de landen hun participatie tot nader orde heeft opgeschort, is het nu meer dan nodig dat de dialoog op de verschillende niveaus op gang wordt gebracht. Suriname zal zich beijveren om een faciliterende rol te vervullen in de hervatting van de dialoog binnen de Organisatie, alsook de verkiezing van een nieuwe Secretaris -Generaal.

CELAC (Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caraïbische Staten)

Ook binnen CELAC zal door Suriname een actieve rol worden vervuld om de politieke dialoog weer op gang te krijgen, teneinde het proces van regionale integratie verder vorm en inhoud te geven. Naast de politiek-diplomatieke en de politiek-strategische afstemming binnen CELAC, zal de regionale samenwerking gericht zijn op het verder verdiepen van de samenwerking met bestaande strategische partners zoals de Volksrepubliek China en de Europese Unie, respectievelijk binnen het CELAC-China en CELAC-EU raamwerk. Ook zal verder worden gewerkt aan het aanboren van mogelijkheden voor financiering en samenwerking van ontwikkeling via andere potentiële strategische partners zoals India, Rusland, Zuid- Korea en Turkije.

CARICOM en ACS

Ons land zal ook in 2019 haar lidmaatschap bij regionale organisaties verder benutten. De samenwerking binnen CARICOM en de Associatie van Caribische Staten (ACS) moet worden gezien tegen de achtergrond van het mede helpen bevorderen van de verdere integratie tussen de landen van Zuid-Amerika en het Caribisch Gebied en het structureren van een bruikbaar consultatie- en coördinatiemechanisme voor het kunnen innemen van gemeenschappelijke standpunten c.q. het initiëren van concrete acties over o.a. sociale, politieke en economische vraagstukken.

Bijzondere aandacht zal worden geschonken aan functionele samenwerking op diverse beleidsgebieden, het garanderen van veiligheid in de ruimste zin des woord, het scheppen van markt toegang van in Suriname geproduceerde goederen en diensten en het hebben van goede betrekkingen in het algemeen met de lidstaten.

ACTO (Organisatie van het Verdrag voor Amazonische Samenwerking)

In het dienstjaar 2019 zal de ACTO Permanente Nationale Commissie voor Suriname worden geheractiveerd ter coördinatie van de nationale ACTO agenda. De politieke en technische coördinatie alsmede de validatie van de bijdrage aan de implementatie van projecten binnen de 5 focusgebieden van ACTO zullen worden gecontinueerd.

MERCOSUR/ALADI (Gemeenschappelijke Markt van het Zuiden/ Latijnsamerikaanse Integratie Associatie)

Door Suriname zal verder gewerkt worden aan de samenwerking m.b.t. mogelijke participatie binnen het raamwerk van MERCOSUR. In dit kader zal worden gewerkt aan het opteren voor het lidmaatschap van ALADI als een van de voorwaarden van het (geassocieerd) lidmaatschap van MERCOSUR.

De activiteiten van het programma Regionale Integratie zijn aangegeven in onderstaande tabel

Nr.	Activiteiten	Bedrag
1	1 ACTO Staatshoofden vergadering	150.000
2	1 Reguliere Vergadering van Ministers van Buitenlandse Zaken van de ACTO	80.000
3	2 Reguliere Vergaderingen van de Raad inzake Amazonische Samenwerking (CCA)	30.000
4	3 Reguliere Vergaderingen van de ACTO Focal Points (Permanente Nationale Commissie (PNC))	48.000
5	Nationale Workshops m.b.t. updaten van de Strategische Agenda 2019-2030	145.000
6	1 CELAC Staatshoofden vergaderingen	350.000
7	2 CELAC Meeting on Ministers of Foreign Affairs	180.000
8	4 Meeting of CELAC National Coordinators	175.000
9	Working group on Migration CELAC	45.000
10	Working group on International Cooperation CELAC	60.000
11	1 UNASUR Vergaderingen van Staatshoofden en Regeringsleiders	350.000
12	3 UNASUR vergaderingen van Ministers van Buitenlandse Zaken	225.000
13	4 UNASUR vergaderingen van Afgevaardigden	75.000
14	3 UNASUR vergaderingen van het Budget Comité	45.000
15	3 UNASUR vergaderingen inzake het Fonds Gemeenschappelijke Initiatieven	45.000
16	ALADI	
	Nationale consultaties met diverse stakeholders	15.000
	2 nationale workshops	45.000
	Subtotal	2.063.000

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
	CARICOM	
1	Staatshoofden: Inter-Sessional Meeting of the Conference of Heads of Government of the Caribbean Community. Regular Meeting of the Conference of the Heads of the Governments of the Caribbean Community.	303.000
2	2 The Council for Foreign and Community Relations (COFCOR). The Community Council of Ministers (2 keer per jaar).	40.000 25.000
4	Vergaderingen met derde landen: Presidentieel niveau: CARICOM -Japan CARICOM - Mexico CARICOM -Cuba	300.000
5	Ministeriële niveau: CARICOM - Japan CARICOM - Mexico CARICOM i Cuba	90.000
6	Meeting of the Preparatory to the Council for Foreign and Community Relations (COFCOR). CARICOM - Japan CARICOM - Mexico	50.000
	Subtotaal CARICOM	808.000
	Totaal Regionale Integratie	2.871.000

GEREALISEERDE EN VERWACHTE BELEIDSRESULTATEN 2018-2020

Activiteit	Gerealiseerd beleid 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019	Verwachte beleidsresultaten per eind 2020
CELAC	Besloten is dat Pro Tempore Voorzitterschap voor de periode 2018-2019 El Salvador blijft. Aanname van het voorstel voor het hanteren van de rotatie mechanisme	Overdracht van het Pro Tempore Voorzitterschap van El Salvador aan Bolivia. Voortzetting van het integratieproces en de samenwerking in CELAC verband.	Overdracht Pro Tempore Voorzitterschap door Bolivia aan Brazilië voor de periode 2020-2021
EU-CELAC III Vergadering van de Ministers van Buitenlandse Zaken Suriname heeft de co-voorzitterschap van het drugsmechanisme voor de periode 2017-2018	Aanname van de Declaratie "BUILDING BRIDGES AND STRENGTHENING OUR PARTNERSHIP TO FACE GLOBAL CHALLENGES" Samenwerking in de vorm geïntificeerde gebieden binnen het EU-CELAC Actieplan m.n. : Duurzame Ontwikkeling, Milieu, Klimaat verandering, Biodiversiteit en Energie EU-CELAC	EU-CELAC bi-regionale samenwerking op de gebieden Drugsbestrijding en transnationale criminaliteit (COPOLAD); Migratie, diaspora en het vluchtelingen vraagstukken; Klimaatverandering; Gender.	IV vergadering van Ministers van Buitenlandse zaken (Nieuw oprichtings verdrag en action plan voor de CELAC-EU Foundation)
CELAC-CHINA Vergadering van II CELAC Ministers van Buitenlandse Zaken en China (China-CELAC Forum)	Aanname van de Special Declaration van de II CELAC-China Forum Joint Action Plan 2019-2021 Declaration of Santiago Voorstel voor opzetten van het cybersecretariaat voor het monitoren van OBOR	Voortzetting van de samenwerking op navolgende gebieden: Beleid en Veiligheid; Internationale Aangelegenheden; Handel, Investerings en Financiën; Infrastructuur en Transport; Energie en Natuurlijke Hulpbronnen; Landbouw; Industrie, Wetenschap, Technologie, Luchtvaart en "Industrial airspace" Onderwijs en Capaciteitversterking; Toerisme; Pers, Media, Communicatie en Publicatie; Milieu bescherming, Disaster risk management, Armoede bestrijding en Gezondheid; Vriendschap onder Volkeren; Uitvoering Initiatieven.	III Ministers van Buitenlandse Zaken vergadering (China-CELAC Forum)

CELAC i India CELAC-Rusland CELAC-Korea	Het CELAC Quartet heeft jaarlijks in marge van de VN vergadering een bilaterale ontmoeting met externe regionale partners.	Verdere uitdieping van de samenwerking	Verdere uitdieping van de samenwerking
UNASUR	Overdracht Pro Tempore Voorzitterschap Argentinië aan Bolivia; Unasur is nu in een crisis waardoor er zeer weinig gebeurd in de organisatie Uitgestelde vergadering van Nationale Coordinators van UNASUR landen 26-6-2018. Continuering API 16 project	Overdracht Pro Tempore Voorzitterschap Bolivia aan Brazilië; Met de overname van Brazilië als PTP zal het waarschijnlijk niet veranderen Voortgang meeting van Nationale Coordinators van UNASUR landen Continuering API 16 project Buiten gewone Summit om de situatie binnen UNASUR te bespreken	Overdracht Pro Tempore Voorzitterschap Brazilië aan Chili; Het zelfde geld voor deze periode Verhoogde samenwerking op alle niveaus Continuering API 16 project
ACTO	Overdracht van Secretaris Generaal functie Venezuela aan Bolivia Behoud van de ACTO Coördinatie van Milieu voor nog een termijn van drie jaar voor d.m.v. consulaties. Betaling contributies 2017 en 2018 Herziening nieuwe Amazon Strategisch Cooperation Agenda 2019 i 2030 Voorbereidende Vergadering Presidentiele Summit AMAZON.DOMAIN, kwestie betreft het gebruik van de <u>internet domeinnaam ñAmazonò</u> . Technische werkgroep in het leven geroepen en gesproken ICANN en Amazon Inc., doch vooralsnog zijn partijen er niet in geslaagd tot overeenstemming te geraken. Afronden Project Indigenous Peoples in Border Regions	Heractivering van Permanente Nationale Commissie voor Suriname ter coördinatie van de nationale ACTO agenda ACTO Summit ivm het 40 jarige jubileum van het Verdrag voor Amazonische Samenwerking (ACT) van 5 - 6 juli 2018 verschoven naar 2019 Goedkeuring Strategische Agenda 2019- 2030 Betaling contributie 2019 AMAZON.DOMAIN, kwestie betreft het gebruik van de <u>internet domeinnaam ñAmazonò</u> . Integrated and Sustainable Management of Trans Boundary Water Resources in the Amazon River Basin considering Variability and Climate Change. (ACTO/GEF Waterproject) The Regional Project for Management, Monitoring and Control Wild Fauna and Flora species threatened by Trade (CITES KfW project) The Project Monitoring Forest Cover in Amazon Region The Project Institutional Strengthening of the Member Countries of ACTO in forest management environmentally responsible and conservation of biodiversity in managed forest of the Amazon (ITTO/CBD/ACTO) Amazon Regional Program	Betaling contributie 2020 Integrated and Sustainable Management of Trans Boundary Water Resources in the Amazon River Basin considering Variability and Climate Change. (ACTO/GEF Waterproject) The Regional Project for Management, Monitoring and Control Wild Fauna and Flora species threatened by Trade (CITES KfW project) The Project Monitoring Forest Cover in Amazon Region The Project Institutional Strengthening of the Member Countries of ACTO in forest management environmentally responsible and conservation of biodiversity in managed forest of the Amazon (ITTO/CBD/ACTO) Amazon Regional Program
		biodiversity in managed forest of the Amazon (ITTO/CBD/ACTO) Amazon Regional Program	Uitvoeren projecten tbv strategische agenda 2019-2030
ALADI	Nationale consultaties met diverse stakeholders Instelling Nationale Commissie/ Werkgroep Bezoeken/ Consultaties aan/met het ALADI Secretariaat in Uruguay	Formaliteiten tot het opteren van heALADI 2 nationale workshops Vergoeding t.b.v. Nationale Commissie/ Werkgroep Bezoeken/ Consultaties aan/met het ALADI Secretariaat in Uruguay	Toegetreden tot ALADI Betaling Contributie

Code 1407: Programma Opzetten van Ambassades en Consulaten

De activiteiten van het Programma Opzetten van Ambassades en Consulaten zijn aangegeven in onderstaand tabel.

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
1	Voorbereidingen voor het opzetten van een . vertegenwoordiging in Geneve	500.000
	Totaal Opzetten van Ambassades en Consulaten	500.000

Code 1408: Programma Internationale Onderhandelingen

Bij Staatsbesluit van 1 september 2010 no. 124 is aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken een bijzondere taak toegevoegd, t.w.: ñde coördinatie van de internationale ontwikkelingssamenwerking, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende Ministeries.

Het Onderdirectoraat Internationale Ontwikkelingssamenwerking is belast met het toezien op een effectieve invulling van afspraken en het implementeren van projecten overeengekomen met haar internationale ontwikkelingspartners, opdat Suriname haar afspraken nakomt en optimale resultaten behaalt uit haar ontwikkelingssamenwerkings relaties. Indachtig het Nationaal Ontwikkelingsplan zal via de drie Afdelingen multilateraal, regionale en bilaterale ontwikkelingssamenwerking invulling en verder diepgang worden gegeven aan het uitgezette beleid.

De activiteiten van de beleidsmaatregel Internationale Ontwikkelingssamenwerking zijn aangegeven in onderstaand tabel met becijfering:

Nr.	Activiteiten	Bedrag in SRD
	Multilateraal	
1	Vergaderingen Plan Coördinatie Commissie i United Nations Country Team i.h.k.v. "United Nations Multi-Country Sustainable Development Framework" (UN MSDF) 2017-2021 ter voortzetting en uitdieping van de samenwerking met de VN	5.000.
3	Afstemmingsvergaderingen met de VN organisaties en agentschappen	5.000
4	Participatie in internationale en regionale meetings in VN verband	35. 000
5	Implementatie strategisch plan Ministerie van Buitenlandse Zaken	100.000
6	Rapportage Sustainable Development Goals (SDGs) incl. capaciteitsversterking en advocacy	150.000
7	Coördinatie en monitoring van projecten i.h.k.v. overige multilaterale samenwerking o.a WTO, OIC	10. 000
	Bilateraal	
8	Coördinatie en monitoring van projecten i.h.k.v. bilaterale samenwerking o.a. met Japan, de Verenigde Arabische Emiraten, Canada, China, India, Brazilië, Australië en andere ontwikkelingspartners	64.000
9	Diplomatic Garden Activity 2019 (Paris)	100.000
10	Deelname aan handelsmissies, beurzen en exposities o.a. Handelsmissie MUSIAD, Beijing Horticulture Exhibition, Flanders International Fair	64.000
11	Participatie aan voorbereidende EXPO 2020 meetings (participants meetings)	159.000
	REGIONALE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	
13	Participatie PCIA 2014-2020 in Werkgroepverband Projekt Veerboot te Frans Guyana (4x per jaar)	8.000
14	Tweejaarlijkse participatie in de PCIA 2014-2020, Projekt Selectie en Toezicht Commissies in Frans Guyana	2.000
15	River Council meetings	32.000
	Totaal	734.000

De onderhavige begroting van het ministerie moet de realisatie van de beleidsactiviteiten en doelstellingen, welke in detail in de bijlagen zijn uitgewerkt, mogelijk maken. Aangetekend zijn, dat bij het opmaken van de begroting 2019 er gewerkt is met een koers van US\$1= SRD 7.50 en 1 EURO = SRD 8.64.

Bezuinigingsmaatregelen

In het kader van rationalisatie van huur van panden in het buitenland ten behoeve van de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen, wordt overwogen tot aankoop van panden alsmede efficiëntere benutting van bestaande in eigendom zijnde panden. In planning zijn o.a. de aankoop van een pand in Guyana, en verhuur van de residentie in Brussel.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Bedragen x SRD 1000,-

	Omschrijving	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Ontvangsten							
53110	Leges	-	-	36	36	36	36	36
53139	Vernieuwing Rijbewijzen	31	-	45	45	45	45	45
53141	Opbrengst Consulaire Diensten	23,959.0	10,159.20	46,254	46,254	46,254	46,254	46,254
53142	Kanselarijrechten	1,341.0	235.20	1,011	1,011	1,011	1,011	1,011
53143	Legalisatie	2.0	32	10	10	10	10	10
53153	Diverse niet belasting ontvangsten	2.0	4	418	418	418	418	418
	Totaal Niet- Belastingmiddelen	25,335.0	10,430.40	47,774	47,774	47,774	47,774	47,774

Specificatie van het bovenstaande per Buitenlandse vertegenwoordiging en de Thuisdienst voor het begrotingsjaar 2019 is als volgt:

Bedragen x SRD 1000,-

Ambassades/Consulaten	Leges	Vern. Rijbewijzen	Consulaire Diensten	Kanselarij rechten	Legalisati e	Overig e
Ambassade Brasilia			6	1	2	2
Consulaat-Generaal Belem			46	19		8
Ambassade Caracas			50			7
Ambassade Georgetown			1.890			
Consulaat-Generaal Willemstad			40			
Consulaat-Generaal Cayenne			17.000	420	-	208
Ambassade Washington			0	-	-	-
Consulaat-Generaal Miami			42			
Consulaat-Generaal Amsterdam	36	45	20.250	571	4	193
Ambassade Brussel			392		4	
Ambassade China			3			
Ambassade India			10			
Thuisdienst			6.525			
Totaal	36	45	46.254	1.011	10	418

Consulaire diensten

De tarieven zoals aangehaald in de kanselarijwet (S.B. 2009) zijn ongewijzigd gebleven. Er zullen mogelijkheden worden bekeken voor verhoging van de kanselarijrechten.

Toelichting:

- De middelen begroting van het onderdirectoraat Consulaire Aangelegenheden betreffen ontvangsten van diverse NBM (Niet belasting middelen) zoals:
 - Toeristenkaarten opbrengst;
 - Visa opbrengsten;
 - PSA ontvangsten;
 - Kanselarijgelden (administratiekosten).
- De consulaire opbrengsten voor het dienstjaar 2017 en dienstjaar 2016 zijn stabiel gebleven vergeleken met de opbrengsten van de dienstjaren 2014 en 2015.
- In vergelijking met de consulaire opbrengsten over de eerste helft van het dienstjaar 2018 zijn de consulaire opbrengsten drastisch toegenomen en wel met $\pm 50\%$ in vergelijking met de voorgaande jaren. Deze toename kan gerelateerd worden aan de onderstaande punten:

- I. Door uitbreiding van de lijst van het aantal landen, die in aanmerking kunnen komen voor een toeristenkaart, naar 51.(recentelijk is het land Servië toegevoegd)
- II. Het innen van visa gelden per 1 januari 2018 voor de groep Filipijnen en Maleisiërs die ons land in grote getalen binnenkomen voor werk. Voorheen werden voor deze groep geen visagelden geïnd ondanks het feit dat men slechts voor toeristische doeleinden 30 dagen vrijgesteld was van het kopen van een visum.
- III. De tarieven van de toeristen kaart zijn per 15 maart 2018 vastgesteld op U\$40,- en ú35,-
- IV. De administratiekosten voor de aanvraag van een visum bij aankomst zijn per 01 januari 2018 verhoogd van SRD 10,- naar SRD 25,- per persoon. (15 maart 2018 beschikking).
- V. Door de recente getekende overeenkomst tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Canawaima Management Company N.V. inzake de verkoop van de toeristenkaarten te South Drain, Nickerie.
Op basis hiervan is de raming voor het jaar 2019 met 50% aangepast.

De tarieven, conform de Wet Heffing Kanselarijrechten van 2009, zijn als volgt:

(Opm.:actualisering van de Kanselarijrechten zal zorgdragen voor een verhoging aan inkomsten voor de staatskas)

Omschrijving	Tarief in ú	Tarief in \$
Verkort of uitgebreid uittreksel van geboorte, overlijden of huwelijk	20	30
Verklaring van burgerlijkestaat	20	30
Verkrijging van inlichtingen omtrent woonplaats of inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van Suriname	20	30
Aangifte nationaliteitsbewijs t.b.v. een Surinamer	20	30
Verkrijging van inlichtingen uit het testamentenregister van Suriname/ nalatenschap	50	75
Verkrijgen van een bewijs van goed gedrag of stuk inhoudende voor zover bekend niet wegens strafbare daad veroordeeld	30	45
Legaliseren van een handtekening of het waarmerken van een vingerafdruk m.u.v. van HQ.	15	20
Verlenging rijbewijs of Duplicaat rijbewijs	30	45
Vakantievisum single/multiple (2 mnd.)	40	45
Vakantievisum bij overlijdensgevallen (2 mnd.)	20	28
Vakantievisum (3 jr.)	165	200
Multiple entry toeristenvisum(12 mnd.)	150	210
Zakenvisum(2 mnd.)	50	60
Zakenvisum(2 jr.)	300	360
Doorreisvisum(3 dgn.)	10	15
Aanvraag van een paspoort (ten hoogste 5 jaar) t.b.v. een Surinamer	65	100
Regulier paspoort	40	100
Zakenpaspoort	60	200
Toeristenkaart <i>Single Entry</i> (3 mnd.) (ingegaan op 01/03/2018)	35	40
Voor het tot stand komen van een huwelijk	30	45
Visum (KV) kort verblijf(3 mnd.)	40	45
Visum (KTV) kort termijn visum	40	45
PSA	100	120

Lijst van gebruikte afkortingen van samenwerkingsverbanden

ACP:	African, Caribbean and Pacific countries
ACS	Association of Caribbean States
ACTO:	Amazon Cooperation Treaty Organization
ALADI:	Asociación Latinoamericana de Integración Latin American Integration Association
ALBA:	Alternativa Bolivariana para las Américas of Bolivarian Alternative for the Americas

ALBA-Alimentos:	Food program of ALBA and PETROCARIBE member countries
ASA:	Africa-South America
ASPA:	South America-Arab countries
CARICOM:	Caribbean Community
CBI:	Caribbean Basin Initiative
CBSI:	Caribbean Basin Security Initiative
CBTPA:	Caribbean Basin Trade Partnership Act
CBERA:	Caribbean Basin Economic Recovery Act
CELAC:	Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños of Community of Latin American and Caribbean States
CMP:	United Nations Capital Master Plan
CTBTO:	Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization
EU:	European Union
EU-LAC:	European Union-Latin American Countries
FEALAC:	Forum for East Asia -Latin America Cooperation
GRULAC:	Group of Latin American and Caribbean countries
G-77 and China:	Group of 77 and China
IOM:	International Organization for Migration
IRMCT:	International Residual Mechanism for Criminal Tribunals
IIRSA:	Iniciativa para la Integracion de la Infraestructura Regional Suramericana Initiative for the Integration of the Regional Infrastructure of South America
ITLOS:	International Tribunal for the Law of the Sea
NAM:	Non-Aligned Movement
OAS:	Organization of AmericanStates
OASFEMCIDI:	Fondo Especial Multilateral del Consejo Interamericano para el Desarrollo Integral Special Multilateral Fund of the Inter-American Council for Integral Development of the Organization of AmericanStates
OIC:	Organization of IslamicCooperation
OIC/ IIFA:	International Islamic FiqhAcademy
OIC/ISF:	Islamic SolidarityFund
OIC/IUT:	Islamic University ofTechnology
OIC/ SESRIC:	Statistical, Economic and Social Research and Training Center for Islamic Countries
OPANAL:	Agency for the Prohibition of Nuclear Arms in LatinAmerica

OPCW:	Organization for the Prohibition of Chemical Weapons
PDV-CARIBE:	Petróleos de Venezuela-Caribe
PDVSA:	Petróleos de Venezuela Sociedad Anónima
PO Amazonia:	Programme Opérationnel Amazonie Operational Program Amazonia
RSA:	Regional Sports Academy
SELA:	Sistema Económico Latinoamericano y del Caribe Latin American and Caribbean Economic System
SURFUEL:	Suriname Fuel Import & Distribution N.V.
UN:	United Nations
UNAMID:	United Nations African Union Mission in Darfur
	Unión de Naciones Suramericanas Union of South American Nations
UNDAF:	United Nations Development Assistance Framework
USAID:	United States Agency for International Development
VN:	Verenigde Naties

Afdeling 6. Het Ministerie van Financien**DIRECTORAAT FINANCIËN****Algemeen**

Het Ministerie van Financien zal het beleid van de regering, gericht op het bevorderen van financiële stabiliteit, economische groei en duurzame ontwikkeling verder ondersteunen in 2019. Daartoe zal zij een budgettair en overheidsfinanciën beleid voeren dat beoogt bij te dragen aan een optimale allocatie van schaarse middelen, effectieve en efficiënte levering van overheidsdiensten en het afleggen van een transparante verantwoording hierover. Ook streeft het Ministerie consistentie tussen de overheidsfinanciën, het reële sectorbeleid en het monetair en betalingsbalans beleid na, waartoe zij als planningsinstrument het mediumtermijn fiscaal raamwerk (MTFF) hanteert.

In het achterliggende jaar werd de institutionele versterking van het Ministerie programmatisch aangepakt middels het Fiscal Strengthening to Support Economic Growth (FISEG) programma en is begonnen met de capaciteitsopbouw binnen de diverse directoraten van het Ministerie. Het Integrated Financial Management Information System (IFMIS), de centrale financiële administratie voor de gehele overheid, onderging in het afgelopen jaar verbeteringen in de rapportages. In 2019 zal de salarisadministratie worden ondergebracht. De aangepaste Comptabiliteitswet die zal zijn aangenomen zal in volledigheid worden geïmplementeerd en de basis voor Public Financial Management (PFM) meer solide maken.

In het begrotingsjaar 2019 zal het Ministerie van Financien blijven waken over een houdbare positie van de staatsfinanciën, door de effectiviteit van inning van staatsinkomsten te verhogen en erop toe te zien dat alle gelederen van de overheid een beheersbaar uitgaven beleid voeren.

De verwachtingen voor inkomsten uit de mijnbouwsector in 2019 zijn minstens gelijk aan die van het jaar 2018 waarin een waarneembare verbetering optrad ten opzichte van de daaraan voorafgaande jaren. Er is sprake van verder herstel bij Staatsolie en uitbreidingen in de goudsector. Voorts zijn de institutionele voorbereidingen om de inning van de inkomsten efficiënter en publieksvriendelijker te maken voortgezet en zullen hun vruchten afwerpen. Het algehele financieringsbeleid blijft bewaken dat de Surinaamse schuld positie een draagbare blijft in termen van terugbetaalcapaciteit en in relatie tot het BBP.

De hoogste beleidsprioriteiten voor het Ministerie van Financien voor het dienstjaar 2019 kunnen als volgt worden geformuleerd;

- Verder versterken van de kernfuncties (Directoraat Financien)
Namelijk de begrotingsfunctie, comptabele functie en de betaalfunctie binnen het begrotingsproces. O.a PFM - Public Finance Management zal beter tot haar uiting komen.
- Modernisering belastingwetgeving (Directoraat Belastingen)
In 2019 zullen verouderde belastingwetten die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd worden aangepast. Onder andere kan gedacht worden aan; een nieuwe douane wet, modernisering wet Vermogensbelasting, herziening van de wet Inkomstenbelasting en Loonbelasting. Tevens zal gewerkt worden aan een wet op Kansspelen.
- Verscherping van controle op de Haven (Directoraat Belastingen)
In het kader van de verscherping van de controle op de Haven zullen enkele container scans worden aangeschaft. Met de aanschaf van de containers zal ook de nodige trainingen verzorgd worden aan het personeel met betrekking tot het gebruik van de scans alsook het detecteren van onderfacturering.

Macro-fiscaalkader

De economische groei herstelde zich in 2017 en is naar verwachting licht positief. De inflatie is sterk gedaald, tot gemiddeld 22% vanuit het jaargemiddelde van 55% in 2016. De koers voor de US-dollar stabiliseerde rond SRD 7,548 voor 1 USD. Ook in de eerste helft van 2018 blijft de inflatie op een afnemend pad.

De economische opleving staat onder invloed van verbeterde resultaten in de mijnbouwsector en het op gang komen van publieke investeringsprojecten in de fysieke infrastructuur, zoals ter aanleg, renovatie of herstel van wegen en bruggen, maar ook in elektrificatie en waterhuishouding van Paramaribo en de districten, en in woningbouw en de gezondheidszorg. De fondsen voor deze investeringen zijn voornamelijk afkomstig van leningen die de overheid heeft afgesloten met buitenlandse financiële instellingen.

Een aantal leningen ondersteunt de maatregelen om te komen tot diversificatie en weerbaarheid van de economie, zoals onderzoek en innovatie in de landbouw en de import van basis levensmiddelen en medicijnen. De leningen blijken aldus nodig om de groei aan te zwengelen en het creëren van werkgelegenheid en meer inkomens.

Vanuit de optiek van financieel management committeert de overheid zich aan de Wet op de Staatsschuld voor wat betreft de hoogte van de schuldenplafonds in relatie tot het BBP. Bij de recente wijzigingen op de Wet, dient de overheid ook een maximum op het begrotingstekort in acht te nemen.

De realisatie van het overheidsfinanciën beleid toont het begrotingstekort op 4,5 procent van het BBP voor 2017 en het financieringstekort (GFS model) op 6,7 procent van het BBP. De schulden ratio's bedragen procent voor de binnenlandse schuld en procent voor de buitenlandse. Voor de eerste zes maanden van 2018 bereikt het begrotings tekort 3,0 procent van het BBP (en het financieringstekort 2,7 procent van het BBP).

In de vooruit liggende jaren nemen de economische groei en het per capita inkomen toe; dit onder beheersbare inflatie en een afnemende schuldenpositie. De aflossingen zullen hoger zijn terwijl nieuwe trekkingen afvlakken. Ook het voorziene afnemende tekort zal hiertoe instrumenteel zijn.

Fiscaal beleid

In 2019 zal het twee sporenbeleid met betrekking tot de hervorming van de belastingwetten en de belastingorganisatie verdere voortgang hebben. Hierbij zal de verzelfstandiging van de Belastingdienst een belangrijk onderdeel van zijn.

Gezien de vele problemen waarmee de Belastingdienst, wordt geconfronteerd, zal het voor de wezenlijke verbetering van de effectiviteit van de belastingadministratie nodig zijn dat de volledige opzet van de belastingdienst wordt hervormd. De verzelfstandiging van de Belastingdienst zal gebruikt worden als belangrijk vehikel voor verandering. In dit kader wordt dan ook uitvoering gegeven aan het regeringsbeleid met betrekking tot het moderniseren van overheidsfinanciën, waarbij de hervorming van het belastingstelsel en de belastingorganisatie een onderdeel van is. Deze hervorming en modernisering van overheidsinstituten vindt steeds meer plaats binnen belastingadministraties, dan op andere gebieden binnen de overheid. De rechtvaardiging hiervan ligt in het feit dat belastingdiensten de bron zijn van nagenoeg alle inkomsten voor de totale overheid en dat indien de belastingdiensten niet adequaat kunnen functioneren het effect heeft op de totale overheidshuishouding.

Naast de hervorming van de belastingorganisatie zal ook aandacht gegeven worden aan de hervorming van de belastingwetten.

Wijziging van de huidige wetgeving en introductie van nieuwe wetten zullen zorgdragen voor een brede belastinghervorming. Diverse wettelijke regelingen in directe- en indirecte sfeer zullen worden aangepast aan moderne, internationaal aanvaardbare en gebruikelijke normen en procedures. Zo kan gedacht worden aan de Wet Rijk- en voertuigenbelasting.

De heffing van rij- en voertuigenbelasting is in het jaar 2000 om diverse reden en door de Regering van de Republiek Suriname voor onbepaalde tijd vervallen verklaard. Thans heeft de Regering het besluit genomen deze belasting weder in te voeren.

De verdere voorbereidingen om te komen tot de invoering van BTW en het vervangen van het huidig IT systeem van de Directe Belastingen blijven een belangrijk onderdeel van de hervorming in 2019.

Door middel van het optimaliseren van de dienstverlening zal de compliance verhoogd worden. Dienstverlening is één van de instrumenten die zorgdraagt dat belastingplichtigen hun verplichtingen (kunnen) nakomen (compliance). Door het opzetten van een afdeling Klantenservice zal de klant zoveel als mogelijk worden bijgestaan bij het voldoen aan haar verplichtingen. Om dit doel te bewerkstelligen zal veel aandacht aan voorlichting, informatie en begeleiding van de klant worden besteed.

Er zal worden geïnvesteerd in de belastingdienst om de organisatie beter in staat te stellen om effectieve heffing, inning en controle uit te voeren. Verder zal het belastingstelsel op een effectieve wijze worden gebruikt om de uitvoering van het overheidsbeleid in belangrijke mate te financieren.

Het proces van de modernisering van de Douane organisatie wordt voortgezet. Asycuda World, het douane informatiesysteem, wordt geëvalueerd en verbeterd. Verder zal Suriname toetreden tot World Customs Organisation. Het proces daartoe is reeds gestart.

Het belangrijkste doel van deze organisatie is het stimuleren van de groei van de legale internationale handel. Door het bevorderen van een eerlijke, transparante en voorspelbare douaneomgeving, draagt de WCO bij aan de economische en sociale welzijn van haar leden.

Toetreding tot de WCO heeft tot voordeel dat aan Suriname assistentie kan worden verleend door de WCO met betrekking tot de hervorming en modernisering van de Douane Organisatie, waarbij de door hen ontwikkelde modellen zouden kunnen worden gebruikt en waarbij eventueel technische assistentie door zusterorganisaties die ook lid zijn, kan worden verleend.

Het lidmaatschap van de WCO is voor een goede economische- en sociale welzijn in Suriname van grote waarde.

Ontwikkelingsfinanciering

In 2019 zal de effectieve benutting van de beschikbare middelen ten behoeve van de financiering van ontwikkelingsprojecten voortgezet worden waarbij reguliere monitoring en evaluatie een belangrijk onderdeel zal vormen. Het nationaal ontwikkelingsprogramma zal de leidraad zijn bij de samenwerking met de verschillende internationale en regionale financieringsinstellingen voor financiële en technische ondersteuning. Mede in dit kader zijn diverse samenwerkingsovereenkomsten aangegaan met onder andere de Inter Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB), de Wereldbank (WB), de Caribbean Development Bank (CDB), de Agence Française de Developpement (AFD), de Islamic Development Bank (IsDB), de Europese Commissie (EC), het OPEC Fund for International Development (OFID).

Ter verruiming van de beschikbare financieringsmiddelen zullen er mogelijkheden worden geschapen om de Staatsinkomsten te verhogen via het aanspreken van diverse financieringsbronnen, waaronder nieuwe financieringsmogelijkheden via beschikbare internationale, regionale instituten en organen.

Vorbereidingen vinden plaats die in 2019 tot samenwerkingen kunnen leiden met nieuwe ontwikkelingspartners waaronder de European Investment Bank (EIB), het Kuwait- en Abu Dabi Fonds.

De samenwerking met de verschillende ontwikkelingspartners die de ontwikkelingsfinanciering ondersteunen, blijft gebaseerd op de principes van equal en economische diplomatie.

DIRECTORAAT FINANCIEN**TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**

bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en	14,525	26,975	21,218	21,855	22,510	23,185	23,881
611	Sociale	1,331	2,472	2,186	2,252	2,319	2,389	2,460
612	Gebruik van Goederen en	6,093	10,445	15,000	15,750	16,538	17,364	18,233
615	Schenkingen en bijdragen	30	51	200	200	200	200	200
616	Sociale uitkeringen	18	31	100	25	25	25	25
	Totaal Lopende	21,997	39,974	38,704	40,081	41,592	43,164	44,799
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	92	86	1,687	687	687	687	687
621	Transport- middelen	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal Kapitaal Uitgaven	92	86	1,687	687	687	687	687
	TOTAAL OPERATIO NELE UITGAVEN	22,089	40,060	40,391	40,768	42,279	43,851	45,486

Toelichting op de Operationele Uitgaven**Lopende Uitgaven****610. Lonen en Salarissen**

Voor 2019 is SRD 21.218.000,- uitgetrokken voor lonen en salarissen. Het personeelsbestand van het directoraat Financien van het ministerie van Financiën is momenteel 450. In 2019 zullen er 13 personeelsleden jubileren in verband met hun 25-30-35 en 40 dienstjaren.

Het personeelsbestand van het direktoraat financien bestaat uit 405 ambtenaren en van CLAD 45 ambtenaren, deze zijn qua opleiding als volgt verdeelt.

Kader	Hoger kader	Midden kader	Lager kader	Totaal
Aantal	97	154	199	450

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	16.613.016
61002	Vakantiegelden	3.356.486
61003	Overwerk	479.000
61004	Bonussen en gratificaties	49.917
61006	Vacatiegelden	12.000
61019	Overige Toelagen	600.136
61024	Overige Vergoedingen	107.445
	Totaal	21.218.000

611: Sociale Premies

Voor de sociale premies is er **SRD 2.186.000,-** uitgetrokken. De bijdragen van de overheid aan de ambtenaren ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds komen ten laste van deze codering.

Specificatie Sociale Premies

bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.036
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.150
	Totaal	2.186

612: Gebruik goederen en diensten

Code 612 is in 2019 geraamd voor **SRD 15.000.000,-** en houdt verband met de reguliere operationele kosten van het direktoraat financiën. Onderstaande tabel geeft een specificatie van de kostensoort ñgebruik van goederen en dienstenñ weer.

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Seminars en workshops	1,000
61203	Contractanten	220,732
61205	Deskundigen Binnenland	20,000
61208	Binnenlandse reiskosten	17,000
61209	Binnenlandse verblijfskosten	31,000
61210	Buitenlandse reiskosten	200,000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	400,000
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	185,968
61216	Kopieer	40,500
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	264,000
61218	Bode diensten	5,000
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	35,500
61220	Onderhoud Kantoormiddelen	3,100
61221	Vergaderkosten	106,000
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	468,500
61223	Onderhoudskosten automatisering	139,500
61224	Licenties en programmakosten	223,000
61226	Advertenties en Bekendmakingen	501,000
61227	Radio en Tv programma's	50,000
61228	Brochure en andere Periodieken	22,000
61229	Tenstoonstelling	1,000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	50,500
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	259,000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	12,500
61238	Telefoon uitgaven	700,000
61240	Water	35,000
61241	Electriciteit	352,000
61244	Representatie	26,000
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	17,000
61246	Verzekering	2,000
61247	Schoonmaak	108,000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	13,000
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	30,000
61251	Voeding	92,000
61252	Contributie	4,000,000
61253	Vracht en Brief portie	49,000
61255	Rechterlijke Vonnissen	1,734,250
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	6,200
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	50,500
61260	Onderscheidingen	50,000
61263	Overige Algemene Kosten	3,811,750
61273	Educatie EA vormingsprogramma	20,000
61279	Medicijn	5,500
61283	Huur van voertuigen	18,000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	623,000
	Totaal	15,000,000

615: Schenkingen en bijdragen

Er is **SRD 200.000,-** uitgetrokken voor code 615 ñ Schenkingen en bijdragen. Het geraamd bedrag is voor eventuele bijdragen aan niet commerciële instellingen.

Specificatie Schenkingen en Bijdragen

bedragen x SRD 1.000

Code	Schenkingen en bijdragen	Bedrag
61504	Bijdrage aan niet commerciële instellingen	200
	Totaal	200

616: Sociale uitkeringen

Er is voor code 616 ñ Sociale uitkeringen ñ een bedrag geraamd ad **SRD 100.000,-**
 Hieronder vallen de uitgaven voor o.a. Poliklinische kosten en lig en verpleegkosten voor hogere klasse ligging.

Specificatie Sociale uitkeringen

bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig en verpleegkosten	62
61612	Poliklinische kosten	38
	Totaal	100

Kapitaal Uitgaven**620: Inventaris**

Onder deze code vallen de uitgaven van kantoorinrichting z.a. bureau's, bureaustoelen, computers ect. Voor 2019 is er een bedrag geraamd van **SRD 1.687.000,-**

Specificatie Inventaris

bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inventaris	1.652
62004	Computers	15
62005	Printers	10
62006	Netwerken	10
	Totaal	1.687

TITEL II: PROGRAMMA'S

bedragen x SRD 1.000

Code		Realisatie 2017	Vermoed. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP- Beleidsgebied: Economisch								
Programma: 01 Infrastructurele Werken								
Code	Project							
0115	Renovatie en nieuw- bouw kantoorgebouwen	-	-	11,400	-	-	-	-
0151	Renovatie oud domein- kantoor	-	-	1,000	-	-	-	-
	Sub-totaal	-	-	12,400	-	-	-	-
Programma: 02 Institutionele versterking								
Code	Project							
0217	Capaciteitsopbouw Financien	-	-	1,000	844	868	892	916
	Sub- totaal	-	0	1,000	868	892	916	940
Programma: 05 ICT (Automatisering)								
Code	Project							
0505	Nieuw IFMIS	7,766	13,313	16,000	563	580	597	614
	Sub-totaal	7,766	13,313	16,000	563	580	597	614
Programma: 09 Subsidie en Bijdragen								
Code	Project							
0921	Bureau voor de Staatsschuld	3,090	5,297	2,937	1,463	1,505	1,547	1,589
0922	CLAD	6,117	10,486	8,000				
0923	Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelings- projecten	-	-	3,500	2,251	2,317	2,383	2,449
0998	Subsidie aan EBS	-	-	950,000				
	Sub-totaal	9,207	15,783	964,437	3,714	3,822	3,930	4,038
Programma: 15 Sociale zekerheid								
Code	Project							
1501	Suppletie overheidsbijdrage pensioenfondsen	225,046	385,793	377,000	213,847	220,076	226,305	232,534
	Sub-totaal	225,046	385,793	377,000	213,847	220,076	226,305	232,534
Programma: 16 Financieel Economisch								
Code	Project							
1609	Rentes	-	-	973,528	500,365	500,365	500,365	500,365
1610	Aflossingen	-	-	1,413,851	1,708,198	1,708,198	1,708,198	1,708,198
1611	Fees	-	-	43,325	28,783	28,783	28,783	28,783
1612	Ondersteuning Woning- bouw	-	-	-	-	-	-	-
1613	Nationaal Woningbouwfonds	-	-	150,000				
1614	Nationaal Garnatiefonds Huisvesting	-	-	10,000				
0266	Fiscal Strengtening to Support Economic Growth	-	-	146,723				
	Sub-totaal	-	-	2,737,427	2,208,563	2,208,563	2,208,563	2,208,563
Programma: 17 Noodreserve								
Code	Project							
1701	Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampenbeheersing en bestrijding	-	-	2,500	5,628	5,792	5,956	6,120
1702	Algemeen Onvoorzien	11,620	19,920	750,000				
	Sub-totaal	11,620	19,920	752,500	5,628	5,792	5,956	6,120
Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging								
Code	Project							
1801	Beveiliging kantoorgebouwen Financien	-	-	-	197	203	209	215
	Sub-totaal	-	-	-	197	203	209	215
	TOTAAL PROGRAMMA	253,639	434,810	4,860,764	2,433,380	2,439,928	2,446,476	2,453,024

Toelichting Programma's:

Programma: 01 Infrastructurele werken

Onder dit programma vallen de projecten, welke voor een totaal bedrag van **SRD 12.400.000,-** zijn begroot. De projecten zijn:

Project 0115 Renovatie en nieuwbouw kantoor

Het bedrag van **SRD 11.400.000,-** is uitgetrokken voor het renoveren van het gebouw van Thesaurie Inspektie (\$500.000), het kantoor gebouw van de afdeling Economische Aangelegenheden (\$500.000) en het hoofdkantoor van het directoraat Financien (\$500.000).

Project 0151 Renovatie Oud domeinkantoor

Het oud postkantoorgebouw aan het kerkplein zal middels een symbolisch bedrag overgedragen worden aan het Ministerie door de SPSB. Dit gebouw zal in 2019 gerenoveerd worden teneinde diensten van het Ministerie te kunnen huisvesten. Het begroot bedrag is **SRD 1.000.000,-**

Programma: 02 Institutionele Versterking

Onder dit programma valt het project, welke voor een totaal bedrag van **SRD 1.000.000,-** is begroot. Het project is:

Project 0217 Capaciteitsopbouw Financiën

Capaciteitsopbouw heeft te maken met de kosten van opleidingen en trainingen die gecoördineerd wordt door het Opleidingscentrum Belastingen. Het personeel van het directoraat Financiën wordt in de gelegenheid gesteld specifieke opleidingen en trainingen te volgen om hun kennis up te graden, welke moet leiden tot het vergroten van hun efficiëntie bij de uitvoering aan hun opgedragen taken. Er is een bedrag van **SRD 1.000.000,-** geraamd.

Programma: 05 ICT (Automatisering)

Onder dit programma valt het project, welke voor een totaal bedrag van **SRD 16.000.000,-** is begroot. Het project is:

Project 0505 Nieuw IFMIS

Voor automatisering is **SRD 16.000.000,-** begroot. Dit bedrag is o.a. bestemd voor uitgaven van:

- Licenties
- Onderhoud Financieel systeem
- Aankoop van hard- en software
- Aankoop van nieuwe modules binnen het Freebalance-IFMIS systeem

Programma: 09 Subsidie en Bijdrage

Onder dit programma vallen vier projecten welke voor een totaal bedrag van **SRD 964.437.000,-** zijn begroot. De projecten zijn:

Project 0921 Bureau voor de Staatsschuld

Het bedrag van **SRD 2.937.000,-** dat uitgetrokken is voor het Bureau voor de staatsschuld is bestemd voor exploitatiekosten van het Bureau.

Project 0922 Centrale Landsaccountantsdienst (CLAD)

Behalve de personeelskosten zijn ook de exploitatiekosten meegenomen in de raming. Verder zal deze dienst versterkt worden om haar taak als controle apparaat van de overheid beter te kunnen vervullen. De Register Accountants aangetrokken voor de CLAD worden ook ten laste van dit project gebracht. In 2018 zullen max. 8 accountants aangetrokken worden, voor de versterking van de controle werkzaamheden van CLAD. De raming bedraagt **SRD 8.000.000,-**.

Project 0923 Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelingsprojecten

Hieronder vallen bijdragen aan Ontwikkelingsprojecten waaronder: woningbouw en de exploitatiekosten voor de Werkgroep Huisvesting en andere ontwikkelingsprojecten bij de uitvoering van het ontwikkelingsplan 2017-2021. De totaal geraamde uitgaven voor deze maatregel zijn **SRD 3.500.000,-**.

Project 0998 Subsidie EBS

De overheid verschaft subsidies aan EBS die de inkoop van elektriciteit en brandstoffen, evenals schuldbetalingen, ondersteunen en daardoor de stroomlevering aan gezinnen, bedrijven en instellingen gegarandeerd blijft. De raming voor het totaal van **SRD 950.000.000,-** omvat de subsidies voor stroomleveringen door Suralco en SPCS, olieleveranties door Staatsolie en schuldaflissing voor de transmissielijn.

Programma: 15 Sociale Zekerheid

Onder dit programma valt het project, welke voor een totaal bedrag van **SRD 377.000.000,-** is begroot. Het project is:

Project 1501 Suppletie Overheidsbijdrage

Als gevolg van de aanpassingen van de pensioenuitkeringen zijn de ingehouden premies niet voldoende ter dekking van de uitkeringen aan de pensioengerechtigden. Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfonds. Voor 2018 is het bedrag ad **SRD 377.000.000,-** geraamd.

Programma: 16 Financieel Economisch

Onder dit programma valt het volgende project, welke voor een totaal bedrag van **SRD 2.430.704.000,-** is begroot. Het project is:

Project 1609 Rentes

Het bedrag ad **SRD 973.528.000,-** is begroot voor de rentes van zowel buitenlandse-als de binnenlandse leningen. De provisie en overmakingskosten zijn ook inbegrepen.

Project 1610 Aflossingen

Het bedrag ad **SRD 1.413.851.000** -is begroot voor de aflossingen van zowel de buitenlandse - als de binnenlandse leningen. De provisie en overmakingskosten zijn ook inbegrepen.

Project 1611 Fees

Het bedrag ad **SRD 43.325.000,-** is begroot voor de te betalen Fees van zowel de buitenlandse- als de binnenlandse leningen.

Project 1613 Nationaal Woningbouwfonds

Dit programma is begroot ad. **SRD 150.000.000,-**.

Het woningbouwprogramma is een onderdeel van de nationale huisvestingsstrategie welk een van de hoofdprioriteiten is van de Regering. Dit programma heeft als doel de woningnood van de Surinaamse bevolking met een laag inkomen zoveel als mogelijk te minimaliseren. D.m.v. een lening met een zacht rente percentage kan deze groep mensen in aanmerking komen voor een woning.

Dit programma heeft een ñrevolverendò karakter, waardoor de middelen die zijn ontvangen van de woningzoekende, weer kunnen worden geïnvesteerd in het opzetten van nieuwe woningen voor deze groep van de bevolking.

Project 1614 Nationaal Garantiefonds Huisvesting

Er is een bedrag van **SRD 10.000.000,-** begroot voor dit project.

Dit programma is opgezet met het doel om personen behorende tot de lage- alsook de midden- inkomensklasse, die niet in aanmerking komen voor een reguliere bankfinanciering voor de aankoop van een woning of verbouwing hiervan. Het Fonds is opgezet om kredietverstrekkers c.q. financierders garanties te geven voor deze groep.

Project 0266 Fiscal strengthening to Support Economic Growth

Voor dit project is een bedrag van **SRD 146.723.000,-** opgebracht op de begroting.

Dit project is gefinancierd door een externe lening.

In het kader van een transparant en betere verantwoording van het overheidsfinancieel beleid alsook de financiële administratie hiervan, is gekozen voor het opzetten van dit programma. Dit programma is bedoeld om de kwaliteit van de overheidsuitgaven alsook de belastinginkomsten beter te ordenen door :

1. De modernisering van de huidige boekhoudkundige ordening, administratie en management rapportage van zowel de uitgaven als de inkomsten.
2. De opstelling van een volgens internationale normen gestandaardiseerde rapportage van de economische beleidsresultaten
3. De institutionele versterking van de afdelingen binnen het ministerie van Financiën.
4. De normering en modernisering van de openbare aanbestedingen.
5. Een efficiëntere en effectievere belasting- en niet-belasting inning van de overheid.

Programma: 17 Noodreserve

Onder dit programma vallen de projecten, welke voor een totaal bedrag van **SRD 20.500.000,-** zijn begroot. De projecten zijn:

Project 1701 Bijzondere voorzieningen t.b.v. Rampenbeheersing en bestrijding

Voor eventuele rampen is een bedrag van **SRD 2.500.000,-** geraamd.

Project 1702 Algemeen Onvoorzien

Om eventuele algemene uitgaven van de totale overheid te dekken die bij de begrotingopstelling niet voorzien zijn en noodzakelijkerwijs wel gedaan moeten worden is besloten een post op de begroting van Financien op te brengen.

Hiervoor is een bedrag van **SRD 750.000.000,-** geraamd.

Tabel 2 Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP- Beleidsgebied: Economisch				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: 01 Infrastructurele Werken				
0115. Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	Renovatie van drie afdelingen (Thesaurie Inspectie, Economische Aangelegenheden en het hoofdkantoor) van het Ministerie van Financien.	nvt	Renovatie van drie afdelingen (Thesaurie Inspectie, Economische Aangelegenheden en het hoofdkantoor) van het Ministerie van Financien.	Renovatie van drie afdelingen (Thesaurie Inspectie, Economische Aangelegenheden en het hoofdkantoor) van het Ministerie van Financien.
0151. Renovatie oud domeinkantoor	nvt	nvt	nvt	Voor 2019 is het ministerie van Financien van plan het oud domeinkantoor, gelegen aan het Kerkplein te renoveren. Het is de bedoeling verschillende afdelingen van het Ministerie van Financien in het gerenoveerd pand onder te brengen.
Programma: 02 Institutionele Versterking				
0217. Capaciteitsopbouw Financien	Investeren in human capital ter verbetering van de interne bedrijfsvoering en monitoring van het Financieel proces.	Diverse trainingen verzorgd voor het personeel van Financien alsook aan functionarissen binnen de overheid belast met de financiële administratie.	Voortzetting beleid van 2017.	Er zal verder geïnvesteerd worden in Human Capital ter verbetering van de interne bedrijfsvoering en monitoring van het Financieel proces alsmede een verbeterde samenwerking te bewerkstelligen zowel intern als extern.
Programma: 05 ICT (Automatisering)				
0505. Nieuw IFMIS	Hogere mate van efficiënte, transparante financiële huishoudingmiddelen een geïntegreerd financieel systeem	Aanschaf van een nieuw financieel systeem.	Uitvoering v/h Freebalance geïntegreerd financieel systeem.	Voortzetting v/d uitvoering v/h Freebalance geïntegreerd financieel systeem.
Programma: 09 Subsidie en Bijdragen				
0921. Bureau voor de Staatsschuld	Beheersbaar houden v/d schulden-politiek binnen het wettelijk kader	Stringent toezicht op handhaving schuldenpolitiek	Handhaving van een goed debt management.	Continuering v/h beleid mbt de schuldenpolitiek geheel binnen het wettelijk kader.
0922. CLAD	Uitbrengen van controle technische adviezen.	Adviezen zijn uitgebracht mbt de controle begrotingsrekening 2014	Adviezen zijn uitgebracht mbt de controle begrotingsrekening 2017 en tussentijdse controle 2018	In 2019 vindt continuering van het beleid mbt de controle plaats
0923. Bijdrage ter stimulering van Ontwikkelingsprojecten	Financiële bijdrage ter stimulering van diverse Ontwikkelingsprojecten bij de uitvoering van het ontwikkelings-plan 2017-2021.	Betaling van o.a. verdere bouw dijken in de districten Commewijne en Coronie en de bijdrage i/h woningbouw-fonds bij de banken SPSB en DSB en extern.	Bijdrage geleverd aan diverse ontwikkelingsprojecten	Financiële bijdrage ter stimulering van diverse Ontwikkelingsprojecten bij de uitvoering van het ontwikkelingsplan 2012-2016. (2017-2021)
0924. Bijdrage aan IDCS		Voldaan aan de Bijdrage aan IDCS voor het aantrekken van FDI (foreign direct investment).	Voldaan aan de Bijdrage aan IDCS voor het aantrekken van FDI (foreign direct investment).	nvt
0998. Subsidie EBS	Subsidies aan EBS beogen de ononderbroken stroomlevering aan gezinnen, bedrijven en instellingen.	Tariefaanpassing in september 2015 ten einde de kostendekking op te trekken naar circa 40%.	Verhoogde kosten van elektriciteit- en brandstoffen inkoop kunnen vooralsnog niet afgewenteld worden op de consument (tarief-aanpassing on-hold) en de overheid besluit de subsidies voort te zetten. Tevens wordt het proces van kostenbesparing en hogere efficiëntie geïntensifieerd.	Het adviesrapport van Jacobs zal een uitgangspunt vormen voor te nemen acties op basis van een stappenplan van herstructurering en verhoogde efficiëntie van de EBS.
Programma: 15 Sociale Zekerheid				

1501. Suppletie overheidsbijdrage pensioenfondsen	O.g.v. de aanpassingen van de pensioenuitkeringen zijn de ingehouden pensioenen niet voldoende ter dekking van de uitkeringen aan de pensioen-gerechtigden. Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfondsen.	Het suppletiebedrag is door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfondsen.	Het suppletiebedrag wordt door de overheid ter beschikking gesteld aan het pensioenfondsen.	Het suppletiebedrag zal door de overheid ter beschikking gesteld worden aan het pensioenfondsen.
Programma:16 Financieel Economisch				
1610. Aflossingen	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomsten met binnen- en buitenland	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2014	De aflossingen wederom obv schema voldoen.	De aflossingen wederom obv schema voldoen.
1609. Rentes	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomsten met binnen- en buitenland	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2014	De rentebetalingen wederom obv schema voldoen.	De rentebetalingen wederom obv schema voldoen.
1611. Fees	Nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit gesloten leningsovereenkomsten met binnen- en buitenland	Voldaan aan de verplichtingen conform aflossingsschema voor 2014	De te betalen fees wederom obv schema voldoen.	De te betalen fees wederom obv schema voldoen.
Programma: 17 Noodreserve				
1701. Bijzondere voorzieningen t.b.v. rampenbeheersing en bestrijding	Financiering van activiteiten in geval van calamiteiten obv een rampenplan ontwikkeld door het NCCR.	Bijdrage geleverd aan huishoudens getroffen door rukwinden en/of overstroming agv zware regens	Eveneens bijdrage geleverd aan huishoudens in geval van calamiteiten alsook aan het buitenland	Indien nodig Financiering van eventuele activiteiten in geval van calamiteiten
1702. Algemeen Onvoorzien			Om eventuele algemene uitgaven van de totale overheid te dekken die bij de begrotingopstelling niet voorzien zijn en noodzakelijkerwijs wel gedaan moeten worden.	Continuering van het beleid van 2018.
Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging				
1801. Beveiliging kantoorgebouwen Financiën			Nvt	De beveiliging van de kantoorgebouwen zal middels moderne standaarden geschieden, waarbij er gedacht wordt aan camera- en elektronische beveiliging en andere soorten van beveiliging.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Verm. Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Niet Belastingmiddelen						
53014	Dividend	266,887	313,651	315,184	316,090	316,254	
53015	Winst CBvS	-	27,342	32,808	36,089	79,397	
	Opbrengsten verkoop						
53171	Stroomlevering	334,013	350,000	350,000	350,000	350,000	
	Opbrengst verkoop van overheidsaandele n						
53154		192,500	150,000	75,000	75,000	75,000	
	Totaal Niet Belastingmiddel en	793,400	840,993	772,992	777,179	820,651	-
	Leningen						
54101	IDB, lening	-	146,723	-	-	-	
	Overige ontvangen leningen						
54199		600,000	2,614,900	375,000	375,000	375,000	
	Totaal leningen	600,000	2,761,623	375,000	375,000	375,000	-
	TOTAAL MIDDELEN- BEGROTING	1,393,400	3,602,616	1,147,992	1,152,179	1,195,651	-

Toelichting Middelenbegroting**53 Niet Belastingmiddelen****530 Inkomsten uit vermogen****53014 Dividend**

Winstverwachtingen voor de financiële instellingen waarin de staat aandelen heeft zijn over het algemeen gunstig in 2019. In de loop van 2019 zullen niettemin staatsaandelen worden afgestoten naar de particuliere sector. De dividenduitkering is echter relatief conservatief als onderdeel van de trend van behoud of bijstelling van reserves naar de nodige minimale niveaus van de BIS ratio van het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal, als ook vanwege de aandelenverkoop. Hogere dividend afdracht wordt wel verwacht op de staatsaandelen in de mijnbouwbedrijven; dit is bruto opgebracht.

Het totaal aan te ontvangen dividend voor 2019 is geraamd op **SRD 313.651.000,-**

53015 Winst Centrale Bank van Suriname

Winstverwachtingen voor de CBvS zijn herstellend, vanwege stabilisering van de wisselkoers en hogere volumes van vreemde valutatransacties, evenals inkomsten uit andere bronnen. Dividenduitkering door de CBvS voor 2019 is geraamd op **SRD 27.342.000,-**.

53171 Opbrengsten verkoop Stroomlevering

De opbrengsten verkoop stroomlevering ad. **SRD 350.000.000,-** zijn bepaald op basis van de verwachte verrekening van de subsidies aan EBS met vorderingen van de staat op deze leveranciers. Wegens het ingezette transformatieproces zijn de subsidies afnemend.

54101 IDB Lening

Voor het FISEG project is een bedrag van **SRD 146.723.000,-** opgebracht op de begroting, welke gefinancierd wordt door een externe lening bij de IDB. Dit programma is bedoeld om de kwaliteit van de overheidsuitgaven alsook de belastinginkomsten beter te ordenen.

54199 Overige Ontvangen Leningen

Het geraamd bedrag van de overige leningen is geraamd op **SRD 2.614.900.000,-** Dit bedrag is bestemd voor achterstallige betalingen van voorgaande jaren, Aflossingen aan CBvS, Kapitaal injectie tbv CBvS, Rentes van Aflossingen en ook voor het gebouw van het Ministerie van Financien. Alsook het dekken van verschillende programma's van de overheid.

De leningen reflecteren de verwachting van de externe begrotingsfinanciering welke met in achtneming van de Wet op de Staatsschuld zal worden getrokken.

DIRECTORAAT BELASTINGEN

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	alisatie 2017	vermoedelijk beloop 2018	aming 2019	aming 2020	aming 2021	aming 2022	aming 2023
610	Lonen en Salarissen	32.283	33.471,00	41.665	42.915	44.202	45.528	46.894
611	Sociale premies	2.942	4.780,75	3.402	3.504	3.609	3.717	3.829
612	Gebruik van Goederen en diensten	8.172	12.258	12.500	13.125	13.781	14.470	15.194
616	Sociale uitkeringen	304	456	345	450	450	450	450
	Totaal Lopende Uitgaven	43.701	50.966	57.912	59.994	62.043	64.166	66.367
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	869	1304	500	1.307	1.634	1.250	765
621	Transportmiddelen	0	0	500	2.179	2.179	1.850	1.090
	Totaal Kapitaal Uitgaven	869	1000	1.000	3.486	3.813	3.100	1.855
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	44.570	51.966	58.912	63.480	65.856	67.266	68.222

Toelichting op de Operationele uitgaven Lopende uitgaven

610. Lonen en salarissen

De belastingdienst heeft een personeelsbestand van 644 mensen verdeeld over de verschillende diensten.

Dienst	Heren	Dames	Tot pers.	Bezoldiging
OmzetBelasting	20	16	36	2.498.863
InspectieDirecteBelastingen	100	78	178	8.052.433
Inspectie Invoerrechten en Accijnzen	160	83	243	10.324.933
Ontvangkantoor Directe Belastingen	53	47	100	4.871.998
OntvangkantoorInvoerrechten en Accijnzen	6	25	31	2.258.308
DirectieBelastingen	8	48	56	3.126.073
GeneraalTotaal	334	297	644	31.132.608

De verdeling naar hoger-, midden- en lagerkader is als volgt:

	Hogerkader	Middenkader	Lagerkader	Totaal
Aantal	171	406	59	644

De formatiestaat van de belastingdienst ziet er als volgt uit:

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	31.132.608
61002	Vakantiegelden	2.594.384
61003	Overwerk	4.642.416
61004	Bonussen en Gratificaties	445.512
61006	Vacatiegelden	396.008
61019	Overige Toelagen	1.395.024
61024	Overige Vergoedingen	1.059.720
	Totaal	41.665.672

611. Sociale Premies

De werkgeverslasten ten behoeve van het Pensioenfonds en het Staatsziekenfonds zijn totaal begroot voor **SRD 3.402.000, -**.

bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1,245
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	2,157
		3,402

612. Gebruik van goederen en diensten

Hieronder zijn de kosten voor het instandhouden van het directoraat opgenomen. Deze kosten zijn als volgt onderbouwd:

Specificatie Goederen en Diensten:

Code	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten van opleidingen Binnenland	10.000,00
61204	Tijdelijk personeel	205.000,00
61205	Deskundigen Binnenland	25.000,00
61208	Binnenlandse reiskosten	21.500,00
61209	Binnenlandse verblijfskosten	55.000,00
61210	Buitenlandse reiskosten	203.520,00
61211	Buitenlandse verblijfskosten	271.280,00
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	590.340,00
61216	Kopieer	95.000,00
61217	Drukwerk & grafisch materiaal	750.000,00
61218	Bode diensten	1.750,00
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	49.200,00
61220	Onderhoud Kantoormiddelen	5.000,00
61221	Vergaderkosten	70.500,00
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	237.500,00
61223	Onderhoudskosten automatisering	17.500,00
61224	Licenties en programmakosten	38.500,00
61225	Datalijnen	12.500,00
61226	Advertenties en Bekendmakingen	235.500,00
61227	Radio en Tv programma's	104.000,00
61228	Brochure en andere Periodieken	19.000,00
61233	Huur gebouwen en Terreinen	1.702.536,00
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	230.235,00
61235	Verbouwingen	70.000,00
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	28.000,00
61238	Telefoon uitgaven	601.000,00

61240	Water	31.530,00
61241	Electriciteit	559.700,00
	Exploitatie vervoermiddelen	927.500,00
	Onderhoud van vervoermiddelen	137.000,00
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	18.270,00
61246	Verzekering	7.200,00
61247	Schoonmaak	160.000,00
61248	Gereedschappen en Apparatuur	16.500,00
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	1.573.000,00
	Contributie CIAT/Cartac	907.554,00
61250	Bewaking	290.885,00
61251	Voeding	57.000,00
61253	Vrachtkosten en portie	674.500,00
61255	Rechterlijke Vonnissen	15.000,00
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	1.094.000,00
61258	Kunst en Cultuur Aankopen en Onderhoud	10.000,00
61259	NationaleenInternationalemanifestatiesw.o.cultuure nspo	75.000,00
61260	Onderscheidingen	60.000,00
61263	Overige Algemene Kosten	100.000,00
61264	Wapens en minutie	30.000,00
61283	Huur van voertuigen	106.000,00
	Totaal	12.500.000,00

616. Sociale uitkeringen

Hieronder vallen de tandheelkundige en gezichtsvoorzieningen, welke aan de belastingambtenaren wordt toegekend. Eveneens de voorzieningen voor medische keuringen zijn hier opgenomen. Het totaal begroot bedrag is **SRD 345.000,-**.

Specificatie Sociale Uitkeringen

bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Uitkeringen	Bedrag
61612	Poliklinische kosten	332
61613	Preventieve Medische voorziening	13
	Totaal	345

Kapitaal Uitgaven

620. Inventaris

Voor de aanschaf van de nodige kantoorinventaris, computers, printers en netwerken is een bedrag van **SRD 500.000,-** begroot.

Specificatie Inventaris

bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inrichting	100
62004	Computers	100
62005	Printers	100
62006	Netwerken	100
62009	Technische gereedschap	100
	Totaal	500

621.Transportmiddelen

Ter vervanging van een deel van het verouderde wagenpark is een bedrag van **SRD 500.000,-** begroot.

Specificatie transportmiddelen

bedragen x SRD 1.000

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62102	Auto's	100
62104	Pick up's	100
62105	Bussen	100
62108	Vaartuigen	100
62110	Overige Transportmiddelen	100
	Totaal	500

TITEL II: PROGRAMMA'S

bedragen x SRD 1.000

		Realisatie 2017	Verm. Bel. 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	OP- Beleidsgebied: Economisch Programma: 01 Infrastructurele werken							
Code	Project							
0119	Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	247	371	2.900	10.000	15.000	12.000	2.500
0120	Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	-	-	450	1.500	1.000	500	500
0121	Aanschaf kantoorgebouwen	-	-	500	-	-	-	-
	Sub-totaal	247	371	3.850	11.500	16.000	12.500	3.000
	Programma: 02 Institutionele versterking							
Code	Project							
0218	Capaciteitsopbouw	382	573	1.000	3.500	2.000	2.000	2.000
0219	Modernisering/Verzelfstandiging van belastingorganisaties	-	-	3.665	8.000	4.000	3.000	2.000
	Sub-totaal	382	573	4.665	11.500	6.000	5.000	4.000
	Programma: 05 ICT (automatisering)							
Code	Project							
0506	Nieuw automatisering,belasting-systeem,alsmedeonderhoud v/h douane systeem enScans	836	1.254	3.750	55.000	30.000	7.000	5.000
	Sub-totaal	836	1.254	3.750	55.000	30.000	7.000	5.000
	Programma: 16 Financieel economisch							
Code	Project							
1604	Fiscale controle binnenland	-	-	500	500	500	500	500
1605	Introdactie nieuwe belastingwet-en regelgeving	-	-	1.000	2.500	2.000	1.000	500
	Sub-totaal	-	-	1.500	3.000	2.500	1.500	1.000
	OP-Beleidsgebied: Veiligheid en Nationaal Beleid Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging							
Code	Project							
1802	Beveiliging kantoorgebouwen Belastingen	-	-	113	350	250	200	200
	Sub-totaal	-	-	113	350	250	200	200
	TOTAAL PROGRAMMA'S	1.465	2.198	13.878	81.350	54.750	26.200	13.200

Toelichting Programma's:**Programma: 01 Infrastructurele werken**

Onder dit programma vallen er drie maatregelen, welke voor een totaal bedrag van **SRD 3.850.000, -** zijn begroot. De maatregelen zijn:

Project 0119 Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen

De Belastingdienst zal in 2019 de dienstverlening naar de klant optimaliseren. De klant zal zoveel mogelijk centraal staan in de aanpak naar verbetering van de dienstverlening. In dat kader zal er gewerkt worden aan de huisvesting voor de afdeling Klantenservice. De processen zullen zodanig ingericht worden dat de klant op één centrale plaats geholpen kan worden. Het totaal begroot bedrag is **SRD 2.900.000, -**. Verder zullen in 2019 de voorbereidingen voor het opzetten van een nieuw gebouw worden voortgezet. Vanwege de lange duur van dit project, zal de eerste fase voor het opzetten van een nieuw gebouw bestemd zijn voor de Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen, alsook het Ontvangkantoor der Invoerrechten en Accijnzen.

Project 0120 Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen

In 2019 zal het renoveren van dienstwoningen worden voortgezet. Ook het bouwen van nieuwe dienstwoningen ter vervanging van woningen die niet meer op een verantwoorde wijze te renoveren zijn, zal worden voortgezet. Hiervoor is er een bedrag van **SRD 450.000, -** begroot.

Project 0121 Aanschaf kantoorgebouwen

In het kader van decentralisatie van de dienstverlening zal een pand worden aangeschaft in het district Wanica, dichtbij de grens met het district Para om zodoende de bereikbaarheid van de Belastingdienst te vergroten. Hiervoor is een bedrag van **SRD 500.000, -** begroot.

Programma: 02 Institutionele versterking

Het totaal begroot bedrag voor het programma 'Institutionele versterking' is **SRD 4.665.000, -**. Hierbij zijn de volgende maatregelen opgenomen:

Project 0218 Capaciteitsopbouw Belastingdienst

Het Opleidingscentrum van Financiën coördineert en organiseert jaarlijks specifieke functionele opleidingen en trainingen, waarbij het personeel in de gelegenheid wordt gesteld deze te volgen. Voor 2019 zijn er opleidingen gepland, waarbij het personeel de tools wordt aangereikt de werkzaamheden kwalitatief beter en efficiënter te kunnen uitvoeren. Verder zijn er hieronder ook workshops en managementtrainingen opgenomen. Het totaal begroot bedrag is **SRD 1.000.000,-**

Project 0219 Modernisering/verzelfstandiging van de belastingorganisatie

De Belastingdienst zal in 2019 de eerste fase naar een Semi-Autonome organisatie ingaan. Ter uitvoering hiervan zal de organisatiestructuur worden gewijzigd naar een moderne functionele organisatie. Het begroot bedrag is **SRD 3.665.000,-**.

Programma: 05 ICT (Automatisering)**Project 0506 Nieuw automatisering belastingstelsel, alsmede onderhoud van het Douane stelsel en scans**

Het automatiseringssysteem van de Belastingdienst wordt vervangen en waar nodig zal een upgrading plaatsvinden van o.a. het Asycudasysteem van de Douane. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds opgestart. Met het nieuw systeem zal de benodigde hardware en randapparatuur, alsook het netwerk moeten worden vervangen.

Het onderhoud van het Asycuda-systeem en de scans vallen ook onder deze beleidsmaatregel. Het totaal begroot bedrag is **SRD 3.750.000,-**

Programma: 16 Financieel Economisch

Het totaal begroot bedrag voor het programma 'Financieel economisch' is **SRD 1.500.000, -**. Hierbij zijn de volgende maatregelen opgenomen:

Project 1604 Fiscale controle Binnenland

Met het uitvoeren van de fiscale controles in het binnenland wil de Belastingdienst bereiken dat een ieder die zich in het achterland bezig houdt met economische activiteiten ook aan haar fiscale verplichtingen voldoet. Het begroot bedrag hiervoor is **SRD 500.000,-**.

Project 1605 Introductie nieuwe fiscale wet- en regelgeving

In het kader van de hervorming van het belastingstelsel zullen enkele bestaande wetten worden gemoderniseerd. Voor de uitvoering van deze beleidsmaatregel is er een bedrag van **SRD 1.000.000,-** begroot.

Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging**Project 1802 Beveiliging kantoorgebouwen Belastingdienst**

Om de veiligheid van het personeel en de klanten op te voeren zullen in en rondom het gebouw camera- en elektronische apparaten worden aangebracht. Hiervoor is er een bedrag van **SRD 113.000,-** uitgetrokken.

Tabel 2: Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

OP- Beleidsgebied: Economisch				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: 01 Infrastructurele werken				
0119. Renovatie en nieuwbouw kantoorgebouwen	De kantoorgebouwen moeten in goede staat verkeren, teneinde de werksfeer te verhogen en de dienstverlening naar de klant toe te vergroten.	Vorbereidingswerkzaamheden voor de renovatie van het CBK zijn afgerond. Het lekkage in het dak zijn aangepakt. Delen van het dak zijn vernieuwd. Aanvang gemaakt met het bestraten van het terrein aan de van Sommelsdijckstraat	Aanvang gemaakt met renovatie werkzaamheden en nieuwbouw klantenservice Vorbereidingswerkzaamheden m.b.t. nieuw Belastingkantoor opgestart	Dakrenovatie is afgerond Betegelen van het terrein aan de van Sommelsdijckstraat is afgerond Eerste fase oplevering Douane kantoor.
0120. Renovatie en nieuwbouw dienstwoningen	Gelet op de aard v/d dienst is het vereist dat het personeel gedetacheerd wordt naar de districten. De dienstwoningen moeten in goede staat verkeren,	De renovatie van een 4-tal dienstwoningen in Nickerie is afgerond. Er zijn onderhoudswerk-	Inventaris maken van de status van de dienstwoningen Fase 2 van de renovatie van dienstwoningen uitwerken	Aanvang fase 2 van de renovatie van dienstwoningen
	waardoor het detachingsbeleid kan worden voortgezet, teneinde de dienstverlening naar de gemeenschap te blijven garanderen.	zaamheden verricht aan enkele dienstwoningen in Albina Er zijn onderhoudswerkzaamheden verricht aan dienstwoningen in Nickerie	Richtlijnen geven m.b.t. het beheer van dienstwoningen	
0121. Aanschaf kantoorgebouwen	Het faciliteren van diensten.		Een kantoorpand is aangekocht.	Een pand in een district is aangekocht.
Programma: 02 Institutionele versterking				
0218. Capaciteitsopbouw	Het aanbieden en/of verzorgen van specifieke functionele opleidingen en trainingen met het doel het personeel instaat te stellen haar werkzaamheden efficiënter uit te kunnen voeren.	Voortzetting dienst specifieke opleidingen. Bestaande opleidingen worden geevalueerd .	Continuering van de gespecialiseerde trainingen binnen het directoraat.	Versterkte organisatie aan de hand van het uitgevoerd opleidingsbeleid.

0219. Modernisering/ verzelfstandiging van de belastingorganisatie	De belastingdienst moderniseren.	Nieuwe organisatie structuur wordt vastgesteld. Werkprocessen worden beschreven conform de nieuwe organisatiestructuur.	Werving en selectie voor nieuwe organisatie conform een semi- autonome belastingorganisatie is van start gegaan.	Voortgang activiteiten i.h.k.v. de overgang van de Belastingdienst naar een Belasting- autoriteit.
Programma: 05 ICT (Automatisering)				
0506. Nieuw automatisering belastingstelsel, alsmede onderhoud v/h douane stelsel en scans	De dienst voorzien v/e effectief en efficiënt stelsel, dat de werkzaamheden vergemakkelijkt, maar meer nog de ontvangsten verhoogd.	Installatie v/e datanetwerk in het Belasting- kantoor te Nickerie Uitbreiden en verlengen van licenties t.b.v. het ASYCUDA- World project.	Online filing voor de belastingmiddelen loonbelasting en omzetbelasting zijn aangevangen. Scans worden bij de verschillende grensposten ingezet. Voortzetting onderhoud van de datanetwerken	De vernieuwing van het automatiserings- stelsel zal in afrondende fase zijn.
		Aanschaf container scans. Training voor gebruik Sigtag afgerond		
Programma: 16 Financieel Economisch				
1604. Fiscale Controle Binnenland	Fiscale controle van de sectoren die in het Binnenland operationeel zijn.	Een multi- disciplinaire operatie uitgevoerd	Toename van de compliance van de belastingplichten in het achterland.	Voortzetting fiscale controles en bevordering van de compliance.
1605. Introductie nieuwe belastingwet- en regelgeving	Fiscale wet- en regelgeving aanpassen ten einde aan te sluiten aan moderne wetten en regelgeving.	Nieuwe wetten worden geconcipeerd Stakeholders meetings worden gehouden Communicatie over nieuwe concept wetten vindt plaats.	Invoering nieuwe wetten	Modernisering van fiscale wet- en regelgeving e.e.a. in het kader van de hervorming
OP- Beleidsgebied: Veiligheid en Nationaal Beleid				
Programma: 18 Veiligheid en Beveiliging				
1802. Beveiliging kantoorgebouwen Belastingen	De belastingdienst is de grootste ontvanger v/d Staat. Uit hoofde van deze verantwoordelijkheid is het doel de veiligheid v/h personeel en de klanten te waarborgen.	Camera's worden in en buiten het gebouw geplaatst. Veiligheidsmannen en zorgen voor de veiligheid van het personeel en de klanten in het totaal gebouw.	Veiligheid wordt opgevoerd	Moderne veiligheids- voorzieningen geplaatst

TITEL III:MIDDELENBEGROTING

bedragen x SRD1.000

Code	Ontvangsten	ntvangen 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Directe Belastingen							
51010	Inkomsten Belasting (incl. Loonbelasting)	1,102,035	1,157,136	1,733,424	1,785,427	1,838,990	1,894,159	1,950,984
51020	Vermogensbelasting	4,814	3,558	3,734	3,846	3,961	4,080	4,203
51021	Huurwaarde belasting	4,903	3,442	3,252	3,350	3,450	3,554	3,660
51030	Loterijbelasting	3,579	3,883	4,333	4,463	4,597	4,735	4,877
51031	Dividendbelasting	14,094	15,125	16,731	17,233	17,750	18,282	18,831
51032	Casinobelasting	28,331	32,552	35,000	36,050	37,132	38,245	39,393
	Bronbelasting			2,526	2,602	2,680	2,760	2,843
	Totaal Directe Belastingen	1,157,756	1,215,696	1,799,000	1,852,970	1,908,559	1,965,816	2,024,790
	Indirecte Belastingen							
51170	Invoerrecht	499,551	515,335	740,085	762,288	785,156	808,711	832,972
51173	Statistiekrechten	30,040	30,058	40,078	41,280	42,519	43,794	45,108
51130	Omzetbelasting	654,424	542,388	592,178	609,943	628,242	647,089	666,502
51171	Uitvoerrecht op hout	76,897	83,713	99,852	102,848	105,933	109,111	112,384
51140	Accijns alcohol vrije dranken	40,042	45,655	57,165	58,880	60,646	62,466	64,340
51141	Accijns op gedistilleerd	38,370	41,693	79,356	81,737	84,189	86,714	89,316
51142	Accijns op bier	57,744	584,421	62,909	64,796	66,740	68,742	70,805
51143	Accijns op rooktabak en sigaretten	83,736	84,755	138,318	142,468	146,742	151,144	155,678
51161	Verbruiksbelasting motorbrandstoffen	87,252	100,881	147,085	151,498	156,042	160,724	165,545
51162	Belasting op publieke vermakelijkheden	5,892	5,432	7,000	7,210	7,426	7,649	7,879
51174	Rij- en voertuigenbelasting			82,974	85,463	88,027	90,668	93,388
	Totaal Indirecte Belastingen	1,573,948	2,034,331	2,047,000	2,022,947	2,083,635	2,146,144	2,210,529
	Totaal Belastingmiddelen	2,731,704	3,250,027	3,846,000	3,875,917	3,992,194	4,111,960	4,235,319
	Niet Belastingmiddelen							
53111	Consent en deviezenrecht	48,701	49,741	52,821	54,142	55,495	56,882	58,305
53129	Ontvangsten inzake in- uit- en doorvoer	13,216	14,682	15,253	15,634	16,025	16,426	16,836
53131	Entrepotgelden	5	5	1	1	1	1	1
53153	Diverse Vergoedingen	12,260	12,259	11,125	11,403	11,688	11,980	12,280
53202	Fiscale boeten vervolgingskosten etc.	1,506	983	864	886	908	930	954
55003	AOV Premie	158,617	162,759	180,000	184,500	189,113	193,840	198,686
53176	Aanvraag restitutie			2	2	2	2	2
53177	Nummerpl. Rij-en voertuigen			1,917	1,965	2,014	2,064	2,116
53204	Diversen meeropbrengsten		45	88	90	92	95	97
	Totaal Niet Belastingmiddelen	234,305	240,429	262,071	266,566	273,230	280,060	287,062
	Leningen							
54101	laDB	-	3,750	-	35,000	20,000	-	-
	Totaal Leningen	-	3,750	-	35,000	20,000	-	-
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	2,966,009	3,494,206	4,108,071	4,177,482	4,285,424	4,392,021	4,522,381

Toelichting Middelenbegroting

510 Directe Belastingen

51010 Inkomstenbelasting (inclusief Loonbelasting)

De ontvangsten hier betreffen belastingen op het inkomen van personen en lichamen. In het dienstjaar 2019 wordt verwacht dat circa **SRD 1.733.424,-** zal worden geïnd.

51020 Vermogensbelasting

Dit betreft een belasting die wordt geheven op het zuiver vermogen van een belastingplichtige. Voor 2019 wordt verwacht een bedrag van **SRD 3.734.000,-** te innen.

51021 Huurwaardebelasting

Als grondslag van deze belasting geldt de huurwaarde van gebouwen. In 2019 zal de hertaxatie in de districten worden voortgezet. De verwachting is **SRD 3.252.000,-** aan huurwaardebelasting binnen te halen.

51030 Loterijbelasting

Dit is een belasting die wordt geheven op alle in Suriname aangelegde of gehouden loterijen, waarvan op grond van de Loterijenwet 1939 vergunning is verleend. Voor 2019 is een bedrag van **SRD 4.333.000,-** geraamd.

51031 Dividendbelasting

De dividendbelasting is een directe belasting welke geheven wordt van degenen, die rechtstreeks of door middel van certificaten gerechtigd zijn aandelen in, en winstbewijzen en winstdelende obligaties van binnen Suriname gevestigde naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en andere vennootschappen te verhandelen, welke kapitaal geheel of ten dele in aandelen is verdeeld. Gelet op het verloop van de dividendbelasting wordt voor 2019 **SRD 16.731.000,-** geprojecteerd.

51032 Casinobelasting

Een belasting geheven op het bieden van de gelegenheid tot deelneming aan hazardspelen in Suriname. De belasting wordt geheven op het aantal van de geplaatste speelautomaten en of speel tafels, die zich bevinden in een voor het publiek toegankelijke ruimte of inrichting, waarbij de gelegenheid bestaat tot deelneming aan een spel. De verwachting voor 2019 is een bedrag van **SRD 35.000.000,-**.

51034 Bronbelasting

Een belasting van 15% over Service Fees. De verwachting voor 2019 is een bedrag van **SRD 2.526.000,-**.

511 Indirecte Belastingen**51170 Invoerrechten**

Dit middel wordt geïnd bij de invoer van goederen. Voor 2019 is **SRD 740.085,-** geprojecteerd.

51173 Statistiekrechten

Eveneens als de invoerrechten, wordt ook dit middel geïnd bij de invoer van goederen. Het tarief is 0,5% van de CIF waarde. Voor 2019 is een bedrag van **SRD 40.078.000,-** te verwachten.

51130 Omzetbelasting

Dit is een belasting geheven ter zake van:

- het door ondernemers i.h.k.v. hun onderneming in Suriname, leveren van de door hen in Suriname voortgebrachte goederen;
- het door ondernemers in het kader van hun onderneming in Suriname, verrichten van bepaalde diensten; de invoer van goederen.

De opbrengst voor 2019 is gesteld op **SRD 592.178.000,-**

51171 Uitvoerrecht op hout

Dit is een belasting die wordt geheven op hout dat in stammen, balken, palen, blokken, planken, vellen of in welke vorm dan ook wordt uitgevoerd. Hiervoor is een bedrag van **SRD 99.852.000,-** in 2019 aan inkomsten te verwachten.

51140 Accijns alcoholvrije dranken

Accijns op alcoholvrije dranken is een belasting geheven op alcoholvrije dranken zoals limonade, frisdrank, spuitwater, vruchten- en groentesappen. De inkomsten zullen naar verwachting **SRD 57.165.000** bedragen in 2019.

51141 Accijns op gedistilleerd

Dit is een belasting geheven op gedistilleerd en op andere alcoholhoudende dranken. Toename in controle en wijziging van de regeling met betrekking tot de accijnszegels moet resulteren in ontvangsten van **SRD 79.356.000,-** voor het dienstjaar 2019.

51142 Accijns op bier

Accijns op bier is een belasting geheven terzake:

- de levering van hier te lande bereid bier;
- de invoer van bier.

De geraamde inkomsten voor 2019 bedragen **SRD 62.909.000,-**.

51143 Accijns op rooktabak en sigaretten

Accijns op tabaksproducten en sigaretten is een belasting geheven terzake van:

- de levering van hier te lande vervaardigde rooktabak en/of sigaretten;
- de invoer van rooktabak/sigaretten.

De geraamde inkomsten voor 2019 bedragen **SRD 138.318.000,-**.

51161 Verbruiksbelasting motorbrandstoffen

Deze belasting wordt geheven op ingevoerde motorgasoline en andere daarmee gelijkgestelde motorbrandstoffen. Voor 2019 is de projectie gesteld op **SRD 147.085.000,-**.

51162 Belasting op publieke gemakkelikheden

Belasting op publieke gemakkelikheden is een belasting geheven op voordrachten, vertoningen, voorstellingen of uitvoeringen en alle bijeenkomsten, onverschillig van welke aard of benaming, zo wel afzonderlijk als verenigd waartoe aan het publiek, tegen betaling toegang wordt verleend. De belasting bedraagt 25% van de verkoopwaarde der uitgegeven toegangsbewijzen. De geraamde inkomsten bedragen voor 2019 **SRD 7.000.000,-**.

51174 Rij- en voertuigenbelasting

Gekozen is om de Wet Rij- en Voertuigenbelasting 1956 (G.B. 1956 no. 41, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2000 no. 121) geheel te vervangen en een geheel nieuwe wet te concipiëren die aansluit op de huidige situatie. In de nieuwe wet zijn de verschillende categorieën verruimd en is de procedure voor bezwaar geïntroduceerd.

Voorts is deze belasting, internationaal gangbaar en wordt in vele landen geheven mede vanwege het rechtvaardig karakter hiervan. Alle gebruikers van de weg, tenzij de wet anders bepaalt, betalen deze belasting. Het dagelijks gebruik van de wegen door bestuurders van voertuigen zorgt voor achteruitgang en beschadiging van deze wegen. Het rechtvaardige ligt erin dat hoe zwaarder het voertuig, hoe hoger het tarief zal zijn. Voor 2019 is de projectie **SRD 82.974.000, -**

53 Niet belasting middelen**531 Opbrengst Goederen en diensten****53111 Consent en deviezenrecht**

Dit betreft vergoedingen welke worden geheven met betrekking tot transacties terzake van de in- en uitvoer van goederen. Voor dit middel is de projectie **SRD 52.821.000,-** voor 2019.

53129 Ontvangsten inzake in-, uit- en doorvoer van goederen

Dit betreft vergoedingen die moeten worden betaald als de douane bepaalde wettelijke voorgeschreven handelingen moet verrichten bij de in, uit- en doorvoer van goederen. Voor 2019 is een bedrag van **SRD 15.253.000,-** begroot.

53131 Enterpotgelden

Voor opslag in publieke entrepot wordt entrepotrecht geheven. Voor 2019 is een bedrag van **SRD 1.000,-** - geraamd.

53153 Diverse Vergoedingen

Onder deze post vallen nummerplaten rij- en voertuigen, diverse ontvangsten van de OIA en de ODB, naturalisatie en interestkosten. Het geprojecteerd bedrag voor 2019 is **SRD 11.125.000,-**.

532 Boeten, Straffen en verbeurt verklaringen

53202 Fiscale boete, vervolgingskosten, etc.

Het betreft hier boetes die worden opgelegd als er misstanden worden ontdekt vóór betaling. Hiervoor is een bedrag van **SRD 864.000,-** geraamd.

550 Met derden

55003 AOV premie

De AOV premie betreft de ontvangen premies van de loontrekkers, ondernemers en zelfstandige beroepen. De verwachting voor 2019 is gesteld op **SRD 180.000.000,-**

53176 Aanvraag restitutie

Aanvraag restitutie betreft kosten voor restitutie van betaalde indirecte belastingen. De verwachting voor 2019 is gesteld op **SRD 2.000,-**.

53177 Nummerplaten

Nummerplaten betreft de vergoeding voor de aanschaf van nummerplaten, in voorraad bij de Ontvanger. Momenteel hebben wij slechts de personenvoertuigen in voorraad. De verwachting voor 2019 is gesteld op **SRD 1.917.000,-**.

53204 Diversen meeropbrengsten

Diversen betreft de ontvangst van gelden welke niet ondergebracht kunnen worden onder een indirect middel; te denken valt aan de meeropbrengst van een veiling. De verwachting voor 2019 is gesteld op **SRD 88.000,-**.

DIRECTORAAT PLANNING EN ONTWIKKELINGSFINANCIERING

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie	Verm.bel	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
610	Lonen en Salarissen	1.621	1.557	2.705	2.705	2.705	2.705	2.705
611	Sociale Premies	154	147	295	295	295	295	295
612	Gebruik van goederen en diensten	680	1.463	950	950	950	950	950
616	Sociale Uitkeringen	16	25	45	45	45	45	45
	Totaal Lopende Uitgaven	2.455	3.167	3.995	3.995	3.995	3.995	3.995
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	22	4	60	60	60	60	60
	Totaal Kapitaal Uitgaven	22	4	60	60	60	60	60
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	2.477	3.171	4.055	4.055	4.055	4.055	4.055

Lopende Uitgaven**610. Lonen en Salarissen**

De totale bezetting van het Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering per ultimo juli 2018 bedraagt 36 medewerkers, waarvan 5 mannelijke- en 31 vrouwelijke medewerkers met een gemiddelde leeftijd van 41 jaar. Het ziekteverzuim over deze meetperiode is 15.5%. Er is een instroom van 1 personeelslid.

De onderverdeling van de 36 medewerkers naar hoog-, midden- en laagkader ziet er als volgt:

	Hoog kader	Middenkader	Laagkader	Totaal
Vrouw	21	2	8	31
Man	2	0	3	5
Totaal	23	2	11	36

Code 610: Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Kostensoort	Bedrag
61001	Ambtelijk	2,515
61002	Vakantiegelden	181
61004	Bonussen en Gratificaties	9
	Totaal	2,705

611: Sociale Premies**Specificatie Sociale Premies**

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	130
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	165
	Totaal	295

6.12: Gebruik goederen en diensten

Belangrijke onderdelen in deze kosten zijn trainingen, huisvesting (inclusief utiliteiten), kantoor- benodigdheden, communicatie en automatisering.

Specificatie Gebruik goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten opleidingen binnenland incl. seminars en workshops excl. reis en verblijf kosten	35,000.00
61215	Kantoormiddelen	12,500.00
61216	Kopieer	2,500.00
61217	Drukwerk en Grafisch Materiaal	4,500.00
61238	Telefoon	50,000.00
61219	Onderhoud Meubilair en Inventaris	15,500.00
61221	Vergaderkosten	10,000.00
61230	Overige kantoorkosten	1,500.00
61233	Huur van Gebouwen	365,000.00
61240	Water	2,500.00
61241	Electriciteit	30,000.00
61242	Overige kosten Gebouwen en terreinen	5,000.00
61208	Binnenlandse Reiskosten	2,500.00
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	2,500.00
61283	Huur van Voertuigen	7,500.00
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	2,500.00
61210	Buitenlandse Reiskosten	75,000.00
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	150,000.00
61222	Verbruiksgoederen	52,000.00
61223	Onderhoudskosten Automatisering	15,000.00
61224	Licenties en Programmakosten	17,500.00
61225	Datalijnen	12,750.00
61226	Advertentie en bekendmaking	15,000.00
61244	Representatie	12,500.00
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	1,500.00
61247	Schoonmaak	7,500.00
61251	Voeding	1,250.00
61253	Briefport	20,000.00
61259	Nationale en Internationale manifestatie	6,000.00
61263	Overige Algemene Kosten	15,000.00
	Totaal.	950,000.00

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen houden verband met de hogere klasse ligging en verpleging in geval van hospitalisatie en medische kosten voor personen die hiervoor in aanmerking komen.

Specificatie Sociale uitkeringen

bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig en verpleegkosten	25
61612	Poliklinische kosten	15
61614	Overige medische kosten	5
	Totaal	45

Kapitaal Uitgaven**620: Inventaris**

De aanschaffingen in 2019 betreffen de aanschaf ter vervanging van inventaris w.o. meubilair, computers en printers.

Specificatie Inventaris

ó

bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor Inventaris	15
62004	Computers	40
62005	Printers	5
	Totaal	60

TITEL II: PROGRAMMA'S

bedragen x1.000

Code	Programma:	alisatie 2017	rm.bel 2018	aming 2019	aming 2020	aming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	02 Institutionele Versterking							
	Programma:							
	09 Subsidie en Bijdragen							
0926	ABS	7.866	7.866	9.050	13.764	15.226	16.734	18.367
	Sub-totaal	7.866	7.866	9.050	13.764	15.226	16.734	18.367
	Programma:							
	16 Financieel economisch							
	Op-Beleidsgebied							
0246	Investsur	0	300	645	2.999	2.999	2.999	2.999
1606	Sociaal Econ. Ontw.	0	0	150	500	500	500	500
1608	Sociaal Econ. Raad	1.246	1.167	1.900	5.341	5.341	5.341	5.341
	Sub-totaal	1.246	1.467	2.695	8.840	8.840	8.840	8.840
	Totaal Programma's	9.112	9.333	11.745	22.604	24.066	25.574	27.207

PROGRAMMA'S

Uit de begroting draagt het Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering bij aan de financiering van het parastataal : de Stichting Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS). Er is een bedrag van **SRD 9.050.000,-** geraamd.

0926 Het Algemeen Bureau voor de Statistiek**WERKPROGRAMMA augustus 2018 t/m december 2019**

Evenals vorig jaar gaat het ABS van start met de geplande interventies, trainingen, workshops en meetings. De volgende zaken zijn tentatief gepland. Voor vele activiteiten wordt erop gerekend dat de CARICOM, de UN(in feite diverse UN organisaties), CARTAC en zelfs de meer welvarende statistiekbureau's (bijv. INEGI van Mexico), PRASC (Canada) en de Wereldbank voor financiering zullen zorgdragen.

Geplande c.q. Verwachte Trainingen / Workshops / Seminars

Trainingen/Workshops/Seminars
Geselecteerde Management en Interne Controle (IC) Trainingen 2014/2019
SUT, VES, TSA (2015/2019) i CARTAC; CARICOM; SESRIC
Cartography Follow-up GPS/GIS (Continue i local)
Geselecteerde Computertrainingen (Continue i local en regional)
Diverse Statistiektrainingen (2016/2021 i regionaal / internationaal), met name trainingen gericht op de SDG ,SNA 2008 en Indexcijfers (CPI, PPI, XMPI)
(Project) Management Trainingen voor alle leidinggevendenden (2014/2019)
Advanced Sampling en Poverty Measurement in het algemeen en MPI en Child Poverty in het bijzonder (2016/2019)
Training/ Upgrading Personeel Regio West en Personeel Regio Oost (intern /local)
Diverse Trainingen op de gebieden van Communicatieve vaardigheden, Public Relations en Data Verspreiding Secretariaat en Archivering (continue)

Afgezien van bovenstaande trainingen, worden uiteraard diverse ñon the job trainingen voor ABS personeel verzorgd en wordt waar nodig en mogelijk ingespeeld op aanbiedingen op (ad hoc basis).

PERSONELE KARAKTERISTIEKEN EN AANGELEGENHEDEN**Personele karakteristieken**

De karakteristieken worden in twee tabellen samengevat.

Tabel 1: Personeel van het ABS naar geslacht

Datum	Man	Vrouw	Totaal
01 Januari 2017	40	72	112
01 Januari 2018	39	72	111
01 Juli 2018	38	70	108

Tabel 2: Personeel van het ABS naar niveau en geslacht (per 1 juli 2018)

Niveau	Man	Vrouw	Totaal
Lager kader***	19	13	32
Midden kader**	15	42	57
Hoger kader*	4	15	19
Totaal	38	70	108

*-HBO en Academisch/**- Middelbaar Statistieken en Vergelijkbaar Niveau

*** - Overige niveaus

0246 Investsur

Voor het bevorderen van investeringen in Suriname is Investsur een noodzaak. Investsur dient ter facilitering van investeringsmogelijkheden en de behorende regelingen ter stimulering van investeringen in Suriname. Verder zal Investsur potentiële investeerders begeleiden bij het vervullen van alle van belang zijnde formaliteiten die dienstbaar kunnen zijn ten aanzien van investeringsbeslissingen. Er is voor op deze begroting een bedrag van **SRD 645.000** geraamd.

1606 Activiteiten ihkv de sociaal economische ontwikkeling

Binnen deze beleidsmaatregel vindt de financiering lastens de eigen begroting plaats van eventuele bijdragen aan lopende investeringsprojecten. Hierbij kan het gaan om verplichtingen opgenomen in overeenkomsten met ontwikkelingspartners w.o. kosten van accountantscontrole. In deze wordt verwezen naar de leningsovereenkomst tussen de Republiek Suriname en de Agence Française de Developpement (AFD) van 15 mei 2015 ter ondersteuning van de Water Sector in Suriname waarbij de kosten tbv de accountantscontrole door Suriname zullen worden betaald. Er is een bedrag van **SRD 150.000,-** geraamd.

1608 Sociaal Economische Raad

De SER heeft tot taak (a) het bevorderen van een goedaafstemming van bij het sociaal-economisch beleid betrokken belangen van overheid en maatschappelijke groepen, gericht op sociale rust en economische stabiliteit; (b) het bevorderen van een goede maatschappelijke werkzaamheid en een duurzame ontwikkeling van het sociaal - economisch leven van daarbij betrokken maatschappelijke groepen gericht op sociale rechtvaardigheid en economische groei.

De SER voert haar taken uit middels overleg en het verstrekken van adviezen.

Ingevolge de Wet SER worden de middelen tot dekking van de bij begroting toegestane uitgaven voor de helft gefinancierd middels het heffen van opcenten via de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Suriname en de andere helft ten laste van de begroting van Financiën. Voor dat het heffen van op centen krachtens de Handelsregisterwet kan plaatsvinden, dient deze wet eerst gewijzigd te worden. Het proces voor wijziging van de Handelsregisterwet zal door het ministerie van Handel en Industrie worden ingezet. Er is een bedrag van **SRD 1.900.000,-** geraamd.

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Beleidsgebied:				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma:				
Investsur	Het doel van Investsur is het aantrekken van investeerders waarbij ook de coördinatie en implementatie van de faciliteiten zoals genoemd in onze investeringswetgeving van belang zijn. In dit proces van operationalisering zal de huidige investeringswetgeving moeten worden aangepast.	Afkondiging Staatsbesluit van 17 maart 2017 ter uitvoering van artikel 15 lid 2 van de investeringswet 2001 (S.B. 2002 no. 42) Besluit nadere Voorwaarden Faciliteiten Investeringswet	Installatie van de Raad van Toezicht van Investsur, febr. 2018 Benoeming Directeur Investsur, april 2018 Kantoor beschikbaar Personeel (kernfuncties) aangetrokken Operationalisering Investsur Start aanpassing Wet InvestSur en Investeringswet	Volledige Operationalisering Investsur Assistentie van IDB en Wereldbank beschikbaar voor de verdere professionalisering
Sociaal Economische Raad	Vergroting en institutionalisering van de basis voor sociaal economisch overleg en vergroting van de stuurkracht van de overheid.	Het jaar 2016 kan gezien worden als het opstart jaar van de in april 2016 geïnstalleerde SER. Procedurele en organisatorische zaken zijn aangepakt, waarbij ook technisch advies inzake looncompensatie als brandstofsubsidie is verstrekt..	Nadere logistieke en administratieve zaken van de SER worden uitgevoerd en afgerond. Adviezen van sociale en economische aard zullen worden verstrekt.	De SER zal op verzoek van de Regering en of op eigen initiatief adviezen verstrekken aangaande complexe sociale - en economische vraagstukken die zich voordoen in de samenleving.

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

bedragen x SRD1000

Code	Ontvangsten	Realisatie	Verm.bel.	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Niet Belastingmiddelen							
53108	Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en -diensten	165	200	80	90	94	97	97
	Totaal Niet-belastingmiddelen	165	200	80	90	94	97	97
	TOTAAL MIDDELENBEGROTING	165	200	80	90	94	97	97

Overige inkomsten uit Overheidsbedrijven en - diensten

De inkomsten betreffen de ontvangen bedragen van de Stichting ABS .

Deze ontvangsten vloeien voort uit verleende diensten aan het publiek door de verkoop van publicaties , boekwerken, kopieer werk , diensten aan derden enz.

Afdeling 7. Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme**MEMORIE VAN TOELICHTING OP DE BEGROTING****Algemeen****De Missie**

Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme heeft een visionaire en leidende rol in de duurzame en innovatieve economische ontwikkeling, gericht op de verhoging van het nationale en internationale concurrentie vermogen van Suriname voor welvaart en welzijn van de totale bevolking.

De Visie

Binnen 5 jaar zal het Ministerie een transformatie ondergaan:

1. Naar een innovatief, professioneel en transparant Ministerie;
2. Middels gericht beleid ter stimulering van innovatieve en concurrerende ondernemingen;
3. Door voorwaarden te scheppen voor het diversificeren van de economie en verhogen van de productiviteit;
4. Door het faciliteren van export en het versterken van economische diplomatie;
5. Middels het bewaken van eerlijke marktwerking;
6. Middels Inclusion: spreiding inclusieve private sector ontwikkeling.

Uitgaande van de Staatsbesluiten "Taakstelling Departementen" S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 174 en zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 No. 111) S.B. 2017 No. 11 d.d. 6 februari 2017 en S.B. 2017 No. 22 d.d. 20 februari 2017 zijn de volgende taken vastgesteld voor het Ministerie:

1. de bevordering van de binnen- en buitenlandse handel, waaronder het import- en exportbeleid, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
2. de aangelegenheden van handelspolitieke aard en het verlenen van invoer-, uitvoer- en deviezenvergunningen, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
3. het beleid inzake beheersing van de kosten van levensonderhoud en het toezicht op handels-, industriële- en dienstverlenende activiteiten;
4. de vaststelling en beheersing van en de controle op prijzen, alsmede op de kwaliteitsnormen, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries;
5. het industriebeleid en de bevordering van de industriële sector, met nadruk op de exportgerichtheid van deze sector;
6. het ijkwezen en de waarborg van het gehalte van al dan niet bewerkt goud en zilver;
7. het beleid ten aanzien van en de bevordering van ambachtelijke industrieën;
8. het beleid ten aanzien van de industriële en intellectuele eigendommen ter bevordering van economische groei en ondernemerschap.
9. het ondernemerschapsbeleid en het innovatie beleid in de ruimste zin des woords, een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries.
10. het monitoren en bevorderen van het concurrentievermogen, een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries.
11. het toerisme en alle met deze aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover die niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen zijn.

De grondslag voor het uit te voeren beleid van het Ministerie Handel, Industrie en Toerisme zal in 2019 gebaseerd zijn op:

1. De taken die het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme moet vervullen overeenkomstig de taakomschrijving vastgelegd bij het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2010 no. 174 en zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 No. 111) S.B. 2017 No. 11 d.d. 6 februari 2017);
2. De nieuwe beleidsinzichten van de regering Bouterse- Adhin in de jaarrede en de dienovereenkomstig door het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme geformuleerde missie, visie en doelstelling;
3. Het adviesrapport Integrale toetsing Bedrijfsmodel :Ministerie van Handel & Industrie middels de Performance Excellence Level 1 Scan For The Public Sector;
4. Het Ontwikkelingsplan 2017-2021 zoals goedgekeurd door De Nationale Assemblée van de Republiek Suriname;
5. Ministerie van Handel, en Industrie en Toerisme, Beleidsnota 2015-2020;

6. Een Nationale Groei Strategie voor Suriname 2015-2020, Rapport van Competitiveness Unit Suriname;
7. Het Nationaal Strategische Toerisme Plan (2018) is in december 2017 afgerond en aangeboden aan de Minister en de directie.
8. De geïdentificeerde VN Sustainable Development Goals (SDG's) waaronder de primaire SDG's die van toepassing zijn op het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zijnde:
 1. SDG doel 8: Goede werkgelegenheid en economische groei: Het bevorderen van duurzame, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen.
 2. SDG doel 9: Innovatie en goede infrastructuur: Het bouwen van een veerkrachtige infrastructuur, het bevorderen van inclusieve en duurzame industrialisatie en innovatie.
 3. SDG doel 12: Verantwoord gebruik van hulpbronnen: Zorgen voor duurzame consumptie- en productiepatronen.

Hoewel alle 17 SDG's relevant zijn voor het te voeren beleid van het ministerie houden de 3 bovengenoemde direct verband met de taakstelling van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme.

Om de gewenste beleidsvisie uit te voeren heeft het Ministerie voornemens om de organisatiestructuur te herstructureren naar 3 (drie) directoraten namelijk het directoraat Industrie en het directoraat Handel en directoraat Toerisme. Daarnaast zijn de noodzakelijke voorwaarden voor een succesvolle uitvoering van het economisch beleid als volgt :

- a. De modernisering van het institutioneel- en wettelijk kader ter verbetering van het ondernemings- en investeringsklimaat;
- b. Het ontwikkelen van een centraal HRM beleid voor het totale Ministerie d.m.v. het Baldrige Excellence methode ter versterking van de uitvoeringscapaciteit.

Het uitgangspunt voor de begroting 2019 zal gebaseerd zijn op de beleidsinitiatieven van 2018, gegeven het feit dat de uitvoering van het beleid in 2018 niet volledig is gerealiseerd.

Bijzondere beleidsaandacht zal geschonken worden aan productieontwikkeling en exportbevordering. De productie moet worden verhoogd om een betere basis te scheppen voor de economische ontwikkeling. De structuur van de importen moet veranderen. Er moet minder geïmporteerd worden voor consumptie en relatief meer voor de stimulering van productie en export. Dit betekent een herstructurering van de economie en een herverdeling van rol en taken van de overheid, huishoudens en de bedrijven.

Diversificatie van onze economie is een essentieel element van het nationale regeringsbeleid, gekoppeld aan een betere geografische spreiding met zonering van de economische activiteit, gericht op duurzame structurele stabiliteit. Op economisch gebied staan wij aan de vooravond van het transformeren van het economisch denken, waarbij de private sector daadwerkelijk wordt gezien als de motor van economische groei en werkgelegenheid.

Wat zou dit streven naar ontwikkeling concreet moeten inhouden? En wat is haalbaar en vooral hoe? Het is noodzakelijk duidelijke en strategische ontwikkelingskeuzen te maken en in te zetten op onze ósterke kantenó terwijl de interne ózwaktenó worden aangepakt en obstakels voor de groei worden verwijderd. De instituties nodig voor het plannen, uitvoeren en monitoren van de economische transformatie, modernisering van bestuur en sociale vooruitgang moeten worden versterkt. Dit ónieuw en inclusief beleidó heeft diverse elementen en vereist betrokkenheid en samenwerking van zowel de publieke-, de private- en de wetenschapssector en het maatschappelijk middenveld.

Het beleid van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zal in 2017-2025 zich concentreren op deze 4 prioriteitsgebieden met het doel de economische verdien capaciteit i.c verhoging van productie, handel en export tbv economische groei te bevorderen, alsmede op de Strategische ontwikkelingsdoelen zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021.

De 4 prioriteitsgebieden zijn gericht op:

1. Initiëren van **Economische Transformatie**;
2. Verbeteren van het **Ondernemingsklimaat**;
3. Verbeteren van het **Nationaal Concurrentievermogen**;
4. Bevorderen van **Sociale Vooruitgang**.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de nieuwe beleidsgebieden onder de 4 prioriteitsgebieden .

De uitvoering van deze 4 prioriteitsgebieden zijn onderdeel van een totaal holistisch beleid gericht op duurzame ontwikkeling en moeten in onderlinge afstemming worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Schematische weergave van prioriteitsgebieden met nieuw beleidsgebieden

		KERNGEBIEDEN			
		<i>Initiëren van Economische Transformatie</i>	<i>Verbeteren van het Ondernemingsklimaat</i>	<i>Verbeteren van het Nationaal Concurrentievermogen</i>	<i>Bevorderen van Sociale Vooruitgang</i>
	Ondersteunend beleid				
1	Ontwikkeling industriële sectoren	X	X	X	
2	Ontwikkeling Diensten Sectoren	X	X		
3	Ontwikkeling ondernemersklimaat en concurrentie vermogen		X	X	
4	ontwikkeling Innovatie ecosystemen	X	X	X	
5	Ontwikkelen beleid intellectueel Eigendom	X	X	X	
6	Internationaal Handelsbeleid	X		X	
7	Investeringsfacilitering	X	x	X	
8	Internationale Economische betrekkingen en Financiering	X	X	X	
9	Economische Planning en Ontwikkeling	X			
10	Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur		x		
11	Beleid Economische Controle		X		
12	Beleid Interne Markt		X	X	
13	Beleid Economische wet en regelgeving	X			
14	Communicatie Beleid	X	X	X	
15	Beleid Institutionele versterking	X	x	X	
16	Toerisme Beleid	X	X	X	

Het Economisch Ontwikkelingsbeleid van het Ministerie zal binnen dat kader van de vier prioriteitsgebieden verder worden voortgezet in 2019:

I. Initiëren van Economische Transformatie

De productiestructuur van Suriname is sterk afhankelijk van de input van buiten en waar veel deviezen voor nodig zijn. Het beleid in deze planperiode zal een basis scheppen voor het vergroten en diversifiëren van de productiecapaciteit. Gelet op onze smalle economische basis zullen nieuwe sectoren geïdentificeerd worden voor diversificatie van de productie. De kleine interne markt vereist een export oriëntatie, vooral gericht op onze diaspora en getalenteerde mensen (skilledpeople). Hoge prioriteit wordt gegeven aan marktgerichte industriële ontwikkeling. Het voornaamste doel waarop het industrieel ontwikkelingsbeleid zich dient te richten is op het diversifiëren van de Surinaamse economie gebaseerd op onze nationale potentie, waarbij wij ook weerbaar zullen zijn bij ingrijpende negatieve veranderingen op de wereldmarkt voor grondstoffen. De ontwikkeling van geïntegreerde Economische Zones zal o.a. resulteren in het faciliteren van ondernemers, ruimtelijke ordening van economische activiteiten, kostenbeheersing op het gebied van logistiek en infrastructuur en scheiding van woon en productie gebied. Het realiseren van het Industriepark te Paramaribo wordt een feit, een inspanning van de private en publieke sector.

Voorzetting van de **Handelsfacilitering** blijft nog van kracht. Er zijn reeds voorbereidingen voor de instelling van een Electronic Single Window for Trade, waardoor importeurs, exporteurs en scheepvaartmaatschappijen via een centraal punt op een digitale manier vergunningen zullen kunnen aanvragen. Dit is een belangrijk speerpunt van handelsfacilitering. Vergroting van de export capaciteit heeft in deze beleidsperiode opnieuw hoge prioriteit. In dit kader wordt genoemd de samenwerkingen met Caribbean Export en de Caribbean Development Bank voor het 'export ready' maken van ondernemingen en bevordering van export van Surinaamse producten alsook bilaterale MOU's te tekenen en implementeren met de volgende geïdentificeerde landen (Guyana, Cuba, Rusland en Colombia). Hiernaast

zal er een jaarlijkse agenda ógericht op potentiële exportmarktenô geformuleerd waardoor de participatie in Regionale en Internationale markten uitgewerkt worden op basis van afspraken.

Ontwikkelen van het Toerisme beleid.

Toerisme is voor een land als Suriname een belangrijke economische sector, een export product dat een grote bijdrage levert aan het BNP. Voorts is het een sector dat erg arbeidsintensief is en ook bijdraagt aan werkgelegenheid. Vanwege de raakvlakken met vrijwel alle andere sectoren heeft het ook een katalysator effect om entrepreneurship te stimuleren en heeft een enorme spin-off effect op overige bedrijven.

Suriname behoort tot de weinige landen met nog veel primair en ongerept tropisch regenbos. Het is een uniek land vanwege haar adembenemende natuur en levendige waterstromen met een rijke biodiversiteit en een kleurrijke culturele diversiteit. Natuurtoerisme is om deze redenen een product dat de positie van Suriname op de toerismemarkt versterkt.

De kwaliteit van het milieu is een belangrijk gegeven binnen de duurzame toerismesector overal ter wereld. Naast haar unieke natuur bezit Suriname een diversiteit aan culturen, die voortvloeien uit haar diverse bevolkingssamenstelling, maar mag zich des te meer uniek beschouwen vanwege de authenticiteit die in de diverse culturen nog steeds bewaard is gebleven.

Het toerismebeleid is erop gericht om te werken aan het bevorderen en verhogen van de economische bijdrage aan het welzijn en de kwaliteit van het leven van de Surinaamse gemeenschap in zijn algemeenheid en van de lokale gemeenschappen in het bijzonder. Door middel van het ontwikkelen van een kwalitatief goed toerismeproduct is het beleid erop gericht deze industrie verder te reguleren en te faciliteren binnen de nationale economie.

Beleid zal dan ook gericht zijn op het faciliteren en controleren van de toerisme sector d.m.v.:

- Å Wetgeving
- Å Standaarden
- Å Regelgeving
- Å Financiering

De Raamwet Toerisme zal verder gefinaliseerd worden en aangeboden worden aan het Parlement.

Voor het handhaven van de kwaliteit van het Surinaams Toerisme-product is het van belang omstandaarden te implementeren voor de diverse producten en diensten en de naleving daarvan te waarborgen. Deze standaarden zullen vanuit het CROSQ (Caricom Regional Organization for Standards and Quality) geadopteerd en geadapteerd worden naar nationale standaarden door het Suriname Standaarden Buro insamenspraak met terzake deskundigen en de private sector. Er is reeds een aanvang gemaakt met de standaarden voor Touroperators en Boekingsagenten, Gidsen en ook voor de accommodatie; hotels en guesthouses.

Investeringsen

Er zal beleid gemaakt worden m.b.t. het bevorderen van internationale en lokale investeringen; dit in samenspraak met een instituut dat speciaal voor Foreign Direct Investment is opgezet, m.n. Investsur. Hiervoor zullen de nodige informatie bijeenkomsten in binnen- en buitenland worden georganiseerd, alsook de incentives ter stimulering van de investeringen worden gegeven.

Evenementen

Voor het diversificeren van het product en het behouden van het evenwicht gedurende het heel jaar is het van belang dat de overheid van haar zijde een goede facilitering en monitoring biedt. Het Nationaal Strategisch Toerisme Plan kan hiertoe als basis dienen.

Marketing

Branding van de bestemming Suriname is een noodzaak voor de verdere marketing en promotie van het land. Het ontwikkelen van een nationale brand is een van de prioriteitsgebieden binnen deze sector. Om zodoende binnen de wereld van het Toerisme onderscheidend te zijn. Deze brand zal dan steeds bij de marketingsactiviteiten gebruikt worden.

Promotiekosten en Toerismeplanning

Het ontwikkelen van een nationale brand is een van de prioriteitsgebieden binnen deze sector. Om zodoende binnen de wereld van het Toerisme onderscheidend te zijn. Deze brand zal dan steeds bij alle marketingsactiviteiten gebruikt worden.

Suriname staat hoog aan de lijst van de meest onbekende toerisme bestemmingen. Het hoeft geen betoog dat ons concurrentievermogen verhoogd zal moeten worden. Zichtbaarheid van Suriname op toerisme markt is cruciaal, willen we de toerisme sector transformeren naar een volwaardige toerisme-industrie. Om de marktpositie van Suriname in de toerisme sector te verbeteren, staat Suriname voor de grote opdracht om zich op hettoeristisch vlak aantrekkelijk, modern en dynamisch te profileren.

Door de globalisering en de toenemende concurrentie worden naamsbekendheid en een positief onderscheidend imago steeds belangrijker.

Uitgaande van de geformuleerde missie en visie zal Suriname worden gepositioneerd als de top toeristische ongerepte natuur cultuur destinatie waarbij ervaringen variëren van de pure authentieke cultuur en ongerepte natuur tot moderne bij de tijdse ervaringen.

De marketingwerking van Toerisme zal op korte termijn grondig bijgestuurd worden in nauwe samenwerking met de toeristische sector.

Het marketing en branding plan vormt onderdeel van het masterplan.

Bewustwordingscampagne

Het creëren van bewustwording is een óngoing proces gericht op verschillende doelgroepen variërend vanaf de schooljeugd tot de beleidsmakers. Deze bewustwording zal via de diverse media geschieden. Er zal met de afdeling Voorlichting van het ministerie en het NII samengewerkt worden.

De nationale visie over de ontwikkeling van de toerisme- industrie moet de basis vormen voor economische groei, sociale vooruitgang en duurzaamheid van het milieu voor de korte, middellange- en lange termijn.

Uitgaande van het bovenstaande is er een nationale visie geformuleerd voor de toerismesector.

Visie

Suriname behoort tot de nieuwe top natuur-, cultuur toerisme destinatie; tegelijkertijd is de toerisme- industrie de katalysator van een duurzame sociaal- economische groei en ontwikkeling in ons land.

Voor de komende 10 jaren luidt de missie voor de ontwikkeling van toerisme tot industrie als volgt:

Missie

Toerisme is een prioriteitsindustrie voor Suriname, waarbij de gezamenlijke publieke en private bedrijfsvoering gericht is op het innoveren, professionaliseren en promoten van de toerisme georiënteerde producten en diensten, teneinde Suriname anno 2030 aan te merken als de Nieuwe Top Natuur- Cultuur Toerisme Destinatie van Zuid Amerika en het Caraïbisch gebied.

Duurzaam toerisme is het kader waarbinnen Suriname haar toerisme- industrie zal ontwikkelen voor de komende 20 à 30 jaar.

De kernwaarden van onze toerisme ontwikkeling en groei.

Duurzaam toerisme gaat onder andere uit van de beschikbare hulpbronnen in het land. De focus op duurzame toerisme ontwikkeling heeft een positief effect op de ontwikkeling van de mens en het land in materiële en immateriële zin. Door het hanteren van het concept van duurzaam toerisme, zal getracht worden om toeristische gebieden/zones zodanig te exploiteren, dat de behoeften van de huidige toeristen kunnen worden vervuld, zonder dat die van toekomstige generaties van toeristen in gevaar komen .

Na consultatie sessies met relevante stakeholders uit de private en publieke sector kan geconcludeerd worden dat het unieke van Suriname is , dat de combinatie van natuur en cultuur, innovaties en professionalisering van producten en diensten die hieruit voortvloeien, zullen bijdragen aan het verbeteren van de concurrentie positie van Suriname in de regio.

Natuur en Cultuur Toerisme

Het grondgebied van Suriname maakt deel uit van het enorme Amazone regenwoud op het Zuid Amerikaanse continent. Het Amazone Regenwoud is het grootste tropische regenwoud ter wereld. Suriname behoort tot één van de de weinige landen met veel primair tropisch bos en staat op eerste plaats als meest beboste land ter wereld. Natuurtoerisme is om die reden een belangrijk product dat de positie van Suriname op de toeristenmarkt versterkt.

De kwaliteit van het milieu is een belangrijk gegeven binnen de toerismesector overal ter wereld. Natuurtoerisme kan worden gedefinieerd als verantwoord reizen naar natuurgebieden, waarbij het milieu beschermd en de lokale ontwikkeling op een duurzame manier verbeterd wordt. Een belangrijke indicator op de wereld ranglijst voor natuur toerisme is het aantal natuurgebieden op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Cultuur vormt een belangrijk onderdeel van het toeristisch product. Zowel de materiële als niet materiële cultuur uitingen zijn commercieel inzetbaar in de toerisme- industrie. De tastbare kenmerken zijn onder andere culturele attracties zoals musea, heritage centra, oude plantages, diverse kunstwerken.

De niet tastbare omvatten onder andere gastronomie, culturele evenementen en festivals. De strategische keus voor duurzame toerisme ontwikkeling op het gebied van natuur en cultuur ligt in de waarde propositie van Suriname ten aanzien van deze twee unieke elementen. Op natuur en cultuur gebaseerde ervaringen zijn heel wat aspecten nauw verbonden met de beleving van bezoekers in relatie tot de verwachten van een toeristische bestemming. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan voeding, cultuur, ontspanning, gezondheid, religie, familie aangelegenheden, accommodatie, transport.

Personeel

Het huidige personeel van het Onderdirectoraat Toerisme bestaat uit ongeveer 15 personen. Met de aankomende opzet van een Directoraat zal dit aantal verruimd moeten worden.

Educatie en informatie

De toerisme sector is een arbeidsintensieve sector waarbij veel goed opgeleide/ getrainde/competente werkers nodig zijn.

Het Suriname Hospitality & Tourism Training Centre (SHTTC), is een stichting waarvan het bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van de volgende ministeries: Arbeid, Handel, Industrie en Toerisme (HIT), Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (OWC) en de Vereniging van Surinaams Bedrijfsleven (VSB).

De stichting heeft als doel, trainingen en opleidingen te verzorgen (in de stad en het binnenland) voor de werkende klasse en voor degenen die een carrière willen opbouwen in de toerisme- en hospitality sector, opdat de kwaliteit van de producten en de diensten binnen deze sector op een hoger niveau wordt getild. De trainingen zijn op LBO- en MBO niveau op het gebied van HORECA, hospitality, housekeeping, tourguiding, ondernemerschap, management, enz.

De toelatingseisen voor de meeste trainingen zijn laagdrempelig, zodat een grote groep studenten de trainingen kan volgen. De garantie voor een constante kwaliteit wordt gegarandeerd door vakbekwame docenten, die meegaan met de trends en ontwikkelingen op mondiaal niveau binnen deze sector. Dit brengt met zich mee dat deze docenten een goede vergoeding voor de te leveren diensten moeten krijgen. De stichting streeft er naar om jaarlijks 300 cursisten op te leiden in stad en districten. Zij die met goed gevolg de toets hebben doorstaan kunnen zich verzekeren van een diploma/certificaat dat nationaal erkend wordt. Naast de trainingen die worden verzorgd, verhuurt de stichting vrije ruimten aan derden die trainingen en opleidingen verzorgen op het gebied van toerisme en hospitality.

Doelen voor 2019

1. Het verder bemensen/capaciteitsversterking van het centrum.
2. Het verder professionaliseren van de totale administratie.
3. Het opleiden van tenminste 300 cursisten op het gebied van Toerisme en Hospitality.
4. Het verzorgen van trainingen op minimaal 5 locaties in het binnenland
5. De opleidingen nationaal en binnen de Caricom te laten erkennen.(CVQ)
6. Het verder uitdiepen van de korte trainingen.
7. Het verder operationaliseren van het restaurant
8. Het bijbouwen van vijf hotelkamers.(nieuw fase 2)
9. Afronding bouw en inrichting vier leslokalen.(afbouw fase 1)
10. Het doen van vervangingsinvesteringen aan (keuken) apparatuur.
11. Continuering van de driejarige MBO toerisme opleiding
12. Opstart MBO hotelmanagement opleiding onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
13. Opstart koks niveau 3 en bakker niveau 2 opleidingen onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
14. Samenwerkingsverbanden aangaan met locale en regionale opleidings- en trainingsinstituten.
15. Versterken van de samenwerkingsverbanden met de toerisme en hospitality sector (oSHATA) en sector organisaties in Suriname om de vraag en het aanbod in balans te kunnen brengen.
16. Uitbreiden van het centrum met een gedegen informatie centrum op het gebied van toerisme en hospitality.

Directoraat

Gezien het belang en de potentie van de toerisme sector voor de economie van ons land, is het streven erop gericht om in dienstjaar 2019 het huidige Onderdirectoraat Toerisme te verheffen tot Directoraat Toerisme.

Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zal een aanvang maken voor het voorbereiden en instellen van dit Directoraat, dat vanuit de overheid het Toerisme beleid zal moeten aansturen en o.a. Toerisme wetgeving zal moeten ontwikkelen.

Het ministerie haar beleid is gericht om het faciliteren en stimuleren van de toerismesector, opdat een duidelijke transformatie plaatsvindt naar een toerisme- industrie welke de katalysator is voor economische ontwikkeling van het land. Het ministerie zal de trekkers functie vervullen om die juiste beweging te krijgen in de toerisme branche.

De kernwaarden van het toerismebeleid:

- Er is een duidelijke toerisme focus
- Private en publieke inspraak in het beleid
- Transparante besluitvorming
- Het faciliteren van de aanneming van wetten en regels ter bevordering van de sector
- Goede disseminatie van informatie in en ten behoeve de sector (waaronder ook het uitvoeren van reguliere nationale dialogen)

Toerisme zone ontwikkeling

De transformatie van toerismesector tot een industrie impliceert ook de ontwikkeling van toerisme zones. Toerisme zones zijn economische gebieden waar directe en indirecte toerisme gerelateerde activiteiten plaatsvinden. In deze gebieden zijn er specifieke voorzieningen ter accommodatie van de toerisme sector. De UNWTO definitie voor toerisme zone is: een gebied van toerisme sites die een link met elkaar hebben op het gebied van natuur, cultuur en geschiedenis, etc. Een toerisme zone moet lang-verblijf, langer dan 2 nachten, 3 dagen concept, faciliteren. Hierbij zal een samenwerking van de onderlinge toerisme-gerelateerde bedrijven een factor zijn die bepalend zal zijn voor het bereiken van het algemeen doel.

Opereren binnen een Toerisme zone biedt bedrijven de mogelijkheid in aanmerking te komen voor incentives, waaronder geldende belasting incentives, die alleen in deze vastgestelde zones van toepassing zijn. Deze incentives stimuleren ondernemers om te investeren, activiteiten binnen de zones op te zetten en het vergroten van de werkgelegenheid in gebieden die normaal een uitdaging vormen. In het dienstjaar 2019 zal een aanvang gemaakt worden met het instellen van Toerisme-zones.

Stichting Beheersraad Waterkant

Deze stichting heeft als doel het ontwikkelen van de Waterkant tot een aantrekkelijke, hygiënische en veilige ontspanningsplaats voor iedere bezoeker c.q. zowel de lokale gemeenschap als de buitenlandse toeristen.

II. Verbeteren van het Ondernemingsklimaat

Het beleid gericht op het bevorderen van het ondernemerschap, moet begrepen worden als ***het geheel van maatregelen dat zich richt op het vergroten van de winstgevendheid en duurzaamheid van ondernemingen.***

Ondernemingen zijn de dragers van de economie en degenen die concureren op de lokale en internationale markt. Hoe hoger hun revenues (return on investment) hoe hoger het nationaal welvaartsniveau kan zijn door gecreëerde banen, belastingen en de spil-over van hun economische activiteiten. Daarom voeren veel landen een beleid gericht op ondersteuning van kleine en startende ondernemers. Hoewel de overheid de taak heeft om een gunstige faciliterende omgeving te creëren zal zij ook moeten stimuleren dat er meer ondernemingen ontstaan. De ondernemingen moeten op hun beurt gebruik maken van moderne technologie, innovatie en onderlinge samenwerking met de wetenschapsector helpen bevorderen.

Het beleid dat het ondernemerschap moet bevorderen zal dan ook per doelgroep geconceptualiseerd en uitgewerkt worden. Dit leidend principe karakteriseert de nieuwe oriëntatie van het beleid rond het *bevorderen van het ondernemerschap*.

In samenspraak met de private sector zal een duidelijk KMO beleid gevoerd worden en verder ontwikkeld *worden*, met aandacht voor de behoeften aan training, begeleiding, marktinformatie en toegang tot financiering. Een van de hoofdbeleidsactiviteiten hierbij zal zijn de verdere ontwikkeling van het KMO fonds. Het KMO fonds heeft als doel facilitering vanuit de overheid op het gebied van toegang tot kredieten voor de (startende) micro en kleine ondernemingen en in het bijzonder de productie ondernemingen en tevens productie ondersteunende ondernemingen. Gelet op de doelgroep mag ervan uitgegaan worden dat hiermee ook een gezonde bijdrage geleverd zal worden aan de ontwikkeling, benutting, verbreding, uitbreiding en verdieping van ons binnenlands productie- en dienstenpotentieel. Tevens zal hierdoor een goede bijdrage geleverd worden aan het BNP en aan de werkgelegenheidscreatie.

Een van de concrete hervormingen, in dit kader betreft de afkondiging van de Wet Bedrijven en Beroepen (S.B. 2017, no. *) ter vervanging van het verouderde Decreet Vergunningen Bedrijven en Beroepen (S.B. 1981 no. 145), op grond waarvan sedert 1 juni 1982 vergunningen voor de uitoefening van bedrijven en beroepen op het gebied van handel, industrie, ambacht en toerisme werden verleend.

Deze hervorming is doorgevoerd ter stimulering van ondernemerschap, in het bijzonder stimulering van kleine en middelgrote ondernemingen, door opheffing van factoren die belemmerend werken op het functioneren van economische ontwikkeling. Daarbij is getracht zo veel mogelijk procedurele en andere barrières op te heffen. Vermeldenswaard is dat de onderhavige hervorming een positieve bijdrage zal kunnen leveren aan verbetering van de positie van Suriname op de jaarlijkse internationale Doing Business Ranking List van de Wereldbank.

Het uitgangspunt van de nieuwe Wet is, vrije vestiging van beroep of bedrijf, behoudens daar waar noodzakelijkerwijs beperkingen opgelegd dienen te worden uit het oogpunt van bijvoorbeeld volksgezondheid, veiligheid en milieu. Beperkingen omvatten of een verbod of een vergunningplicht of koppeling aan standaarden/technische voorschriften/certificaten/certificering, dan wel diploma's, of beperking tot een bepaald economische zone.

Om de efficiëntie en decentralisatie in het nieuw systeem te bevorderen, wordt gekeken naar een managementstructuur, waarbij zoveel als mogelijk overheidsafdelingen die betrokken zijn bij de regulering van economische activiteiten, participeren. Waar mogelijk worden bevoegdheden gedelegeerd naar private bedrijven, bijvoorbeeld voor het verstrekken van certificaten, etc.

Met betrekking tot het scheppen van een gunstig ondernemersklimaat, verhoging van productie, productiviteit, technologische kennis en innovatie wordt het Suriname Business Climate and Innovation Program (SUBCIP) voortgezet. In dit verband wordt het pilot project Suriname Agribusiness Export Growth and Diversification uitgevoerd t.b.v. importvervanging, exportverhoging, meer deviezen inkomsten, welke moet leiden tot meer werkgelegenheid.

Bijzonder aandacht zal ook geschonken worden aan het Gender beleid en met name de stimulering van vrouwen in ondernemerschap in de hoofdstad, de distrikten langs het kustgebied en die uit het binnenland. Hiertoe zal binnen de diverse beleidsprogramma's aandacht besteedt worden aan het faciliteren van vrouwelijke ondernemers en het verbeteren van de samenwerking met organisaties die reeds actief zijn op dit gebied

III. Verbeteren van het Internationale **Concurrentievermogen**

Het concurrentievermogen is sterk afhankelijk van de capaciteit van een land om de investeringen te converteren naar activiteiten die een hogere toegevoegde waarde genereren (Added Value).

Voor een sterke concurrentie positie is een grote en sterk gevarieerde export basket nodig, waarmee op de internationale markt succesvol geconcentreerd kan worden. Door globalisatie van de internationale markt en handelsliberalisatie moeten echter alle bedrijven op dezelfde markt concurreren. Dit heeft de noodzaak tot snellere en efficiëntere productie en innovatieve producten en diensten noodzakelijk gemaakt. Voor Suriname komt daar nog kijken de noodzakelijke uitbreiding van de economische productiebasis. Door de ontwikkeling van een Nationaal Innovatie systeem zullen het relatief lage peil van de productiviteit en de innovatie moeten worden verhoogd. Voorts zal er verder nog gewerkt worden aan de ontwikkeling van innovatie.

De strijd voor een sterke concurrentie positie in de internationale economie vereist op nationaal niveau het volgende :

1. verhoogde productie en **productiviteit**;
2. verbeterd **ondernemingsklimaat**;
3. technologische ontwikkeling, **innovatie** van producten en processen;
4. **collaboratie** van stakeholders beleidsformulering en uitvoering.

IV. Bevorderen **Sociale Vooruitgang**

Bevorderen van de sociale vooruitgang moet gezien worden in het kader van verduurzaming van de markt met daarbij als centrale spil de mens (zijnde consument, ondernemer) en het milieu.

De belangrijke dienst in het kader van de bevordering van sociale vooruitgang is de dienst ; Economische Controle Diensten. Deze dient ter bescherming van de consumenten op het gebied van economische delicten en regulering interne markt, Surinaams Standaarden Bureau en Waarborg en Ijkwezen m.b.t. de uitoefening van de coördinatie op het gebied van normalisatie, keuring en certificatie. Er zal een beleid ontwikkeld worden voor een Nationaal kwaliteits Infrastructuur.

Een regering is succesvol als zij in haar streven erop gericht is invulling te geven aan de basisbehoeften van de burgers, hen in staat stelt hun levensstandaard te verhogen, het milieu voldoende te beschermen en voldoende kansen biedt aan een ieder. Economische groei zonder sociale vooruitgang zal leiden tot het buitensluiten van delen van de bevolking, ontevredenheid en uiteindelijk sociale onrust. In tijden van crisis, vooral van (ernstige) schaarste, kan marktgedrag primitief, minder voorspelbaar en daardoor minder beheersbaar zijn. Primitief gedrag kan het gevolg zijn van de survival mode. De impact van het markt-inrichtingsbeleid is daarom ook sterk afhankelijk van een gebalanceerde aanpak, die gebruik maakt van aan de ene kant regulatie, controle en sancties en het promoten van sociale verantwoordelijkheid en aan de andere kant het bevorderen van vrije concurrentie.

Consumentenbescherming

In een moderne economie speelt ook een adequate bescherming van consumenten een belangrijke rol. Een aantrekkelijke leefomgeving, voldoende bescherming voor consumenten, een duurzame economische ontwikkeling en een brede verantwoordelijkheid voor de wereld om ons heen zijn voor ons allen van belang.

Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zet zich in voor de versterking van het systeem voor de voedselveiligheid en -integriteit in een latere fase andere te identificeren sectoren. Van eminent belang is daarbij het **Surinaams Standaarden Bureau**. Zij gaat na hoe de overheid en de betrokken bedrijven zijn omgegaan met de risico's voor de voedselveiligheid. Verdere verduurzaming van de voedselproductie is noodzakelijk om te beantwoorden aan maatschappelijke, milieu- en economische verwachtingen. Ook de consumenten verenigingen zijn in deze context onlosmakelijk verbonden aan de ministeriële consumenten- waarborgings doelstellingen.

Consumentenzaken assisteert de overheid bij de controle en het garanderen van de veiligheid van voedsel en overige consumentenproducten. In lijn met deze missie is op het ministerie de consumentenwetgeving en handhaving strategie geformuleerd. Met haar strategie wil deze dienst de naleving van wet- en regelgeving bevorderen. Uitgangspunten voor de werkwijze van consumentenzaken zijn: risicogericht, kennis gedreven, samenwerkend en beïnvloedend. De oriëntatie is : extern, gericht op politiek, opdrachtgevers en beleid, burgers en bedrijven.

De positie van de primaire producent in de toeleveringsketen blijft ook in dit begrotingsjaar onverminderd de aandacht eisen. Het gaat dan onder andere om de gedragscode eerlijke handelspraktijken, de beleidsregels over mededinging en duurzame ontwikkeling en het tegengaan van speculatie met landbouw- en andere consumptieproducten.

Naast de prioriteitsgebieden zijn er zaken die onder gebracht kunnen worden onder cross cutting issues z.a: internationaal economische betrekkingen en financiering, intellectuele eigendoms beleid, wetgeving

Internationaal Economisch betrekkingen en Financiering

De internationaal economisch betrekkingen en het financieringsbeleid dient met het oog op de voordelen voor Suriname, naast de reeds bestaande samenwerkingen, aandacht te besteden aan samenwerkingsmechanismen, die tot op heden min of meer onbenut zijn gebleven. Deze voordelen hebben onder andere betrekking op capaciteitsversterking, fondsen voor het stimuleren van midden- en kleinbedrijven (ondernemerschap en export) en het aantrekken van investeerders t.b.v. de ontwikkeling van industrieën.

Binnen de internationale handelsbetrekkingen worden een aantal additionele acties ondernomen voor marketing en het aantrekken van investeerders. Hiertoe moeten worden gerekend:

- Het opzetten van een Investeringsfacilitering Fonds;
- Marketing van Surinaamse producten op web sites, publicaties en tv netwerken;
- Het uitvoeren van handelsmissies: vooral naar opkomende markten landen waar ondernemers uit de topsectoren de grootste kansen zien. Met deze missies wil het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme de kansen van het Surinaams bedrijfsleven op interessante markten bevorderen.
- Het deelnemen aan internationale beurzen en trade shows.
- Training/capaciteit voor handelsdeskundigen
- Het bijhouden en adviseren met betrekking tot internationale handelsverdragen
- Het actief onderhouden van en invulling geven aan relaties met International Financial Institutions (IFIs)

Modernisering van Wetgeving:

Binnen het Ministerie zal de transformatie gemaakt worden naar Economische Wet en Regelgeving, waarbij de focus gelegd zal worden op het creëren van een optimaal juridisch kader voor het ondernemen, investeren en produceren. Daarnaast zal er ook rekening gehouden moeten worden met richtlijnen inzake de 3 P's (Planet, People en Profit). Een inventarisatie wijst uit dat meer dan 100 wetten t.b.v. het ondernemen en regulering ontwikkeling van economische activiteiten gemoderniseerd moeten worden.

Het gaat niet alleen om wetgeving conform taakstelling Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme, maar ook relevante aanleunende wetgeving andere ministeries en of instituten regaderen. Dit noodzaakt dus tot een acute ingrijpende hervorming van wetgeving om de ontwikkelingsdoelen te bereiken.

Ontwikkeling Innovatie Ecosysteem:

Het ministerie zal een aantal programma's uitvoeren die gericht zijn om het innovatievermogen alsook de rol van technologie in de organisatie, te verbeteren.

- Ten eerste zijn er private sector initiatieven die "hands on innovatie " stimuleren en getypeerd kunnen worden als business support organisaties. In samenwerking met deze organisaties die vaak genoeg sector organisaties zijn en o.a. in de landbouwverwerking, ICT, meubelsector naar gelang behoeften of geïdentificeerde kansen netwerken. Voorts trainingen, internationale participatie en programma's in ontwikkeling stimuleren, die het innovatievermogen voor private sector ontwikkeling vergroten.
- Ten tweede is er een financieringsbehoefte voor innovatie die niet altijd erkend wordt door de financiële sector. Variërend van productontwikkeling, IP financiering en aankoop van nieuwe technologie voor de bedrijfsvoering. Aanvullend op het KMO fonds wordt hierbij gekeken naar een innovatiefonds alsook het stimuleren van financieringsvormen zoals crowdfunding, angel investment en private equity.
- Ten derde wordt voorbereid een samenwerking met 3 hogere opleidingsinstituten gericht op technologische opleidingen , waarbij mechanismen voor innovatie, productontwikkeling en commercialisatie van IP wordt uitgewerkt zoals Incubator faciliteiten, Tech transfer offices (adviseren hoe onderzoek om te zetten in IP en hoe dit vervolgens te commercialiseren) University Spin offs (opzet van kennis intensieve bedrijven)
- Ten vierde wordt commercialisering van ons tropisch regenwoud met name NTFP en Medicinale toepassingen alsook dienstverlening in samenwerking met een netwerk van Stakeholders nagestreefd , waarbij zeker ook de gemeenschappen , onderzoekers en industriële verwerkers worden betrokken. Ook een programma waarbij verwerkingsfaciliteiten in deze gemeenschappen voor de toepassing van eenvoudige technologieën in incubators wordt nagestreefd.
- Opzet van een Industrie Service Centre aan de Saramaccadoorsteek, als centrum voor innovatie en Industrie. Een sterke connectie zal gemaakt worden met de private sector en met de hogere opleidingsinstituten bij de opzet hiervan.
- Capaciteitsversterking: onze medewerkers worden versterkt om deze programma's te kunnen uitvoeren middels trainingen , die worden aangeboden door de Chinese ambassade, de ambassade van India, trainingen in de Verenigde Staten aangeboden door de OAS, de WIPO e.a. Voor zover mogelijk worden deze kansen ook aangeboden aan ons netwerk in de private sector en binnen de hogere opleidingsinstituten.

Binnen het beleid Intellectueel Eigendom zal er aandacht besteedt worden aan de bewustwording van de ondernemers over de sociaal economische voordelen welke zij middels Intellectuele Eigendom kunnen hebben.

Goedkeuring van De Wet Industriële Eigendom heeft hoge prioriteit mede in het kader van de voornemens om de Surinaamse economie te transformeren. Uit het beleid Intellectuele Eigendom vloeien de volgende acties voort:

- Capaciteits en materiele versterking van het Bureau
- Zorgdragen voor een functioneel en geautomatiseerd systeem welke de mogelijkheid biedt om de industriële eigendomsrechten te registreren.
- Constante verbetering van de dienstverlening
- Het stimuleren van het gebruik van Intellectuele Eigendom rechten middels het organiseren van bewustwordingscampagnes
- Ondernemers bewust maken over het commercialiseren van hun Intellectuele Eigendoms rechten

De wet Auteursrecht en de wet Traditionele Kennis zullen in het begrotingsjaar 2019 aan de Nationale Assemblée worden aangeboden. Het Ministerie wil hierdoor het wettelijk kader voor de ondernemers/ samenleving vaststellen en daarmee de bescherming van ons rijke cultuur geregeld hebben.

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN**Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Realisaties 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	20.987	24.130	30.046	24.858	26.227	26.997	28.776
611	Sociale Premies	1.679	2.495	3.070	2.495	2.620	2.929	3.147
612	Gebruik van goederen en	1.746	3.502	3.850	4.346	4.563	4.984	5.287
615	Schenkingen en Bijdragen	0	15	15	25	25	35	35
616	Sociale Uitkeringen	0	12	18	85	85	95	95
	Totaal Lopende Uitgaven	24.412	30.154	36.999	31.809	33.520	35.040	37.340
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	0	358	438	558	558	700	700
621	Transportmiddelen	0	492	754	492	672	800	800
	Totaal Kapitaal Uitgaven	0	850	1.192	1.050	1.230	1.500	1.500
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	24.412	31.004	38.191	32.859	34.750	36.540	38.840

De Operationele Uitgaven zijn alle dringende uitgaven die moeten worden gedaan om het ministerie draaiende te houden. Voor het jaar 2019 zijn deze uitgaven door het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme totaal geraamd op **SRD 38.191.000,-** en worden als volgt toegelicht.

Het ligt in de bedoeling dat het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme wordt opgedeeld in 3 directoraten namelijk het Directoraat HANDEL, het Directoraat INDUSTRIE en het Directoraat TOERISME. Daar de formalisatie nog niet is afgerond, is besloten de begroting voor het jaar 2019 voor wat betreft de Operationele Uitgaven voor alsnog niet op te splitsen.

Toelichting***610- Lonen en Salarissen***

Het personeelsbestand van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme telt 570 ambtenaren per juli 2018. Dit aantal kan wel voor het eind van het jaar toenemen daar middels overplaatsingen het personeelsbestand van het ministerie wordt versterkt.

De geschatte uitstroom van gepensioneerden, en overplaatsingen alsook ontslagen op eigen verzoek of anderszins zijn voor het jaar 2019 vastgesteld op ca. 30 personen.

Teneinde de beleidsprojecten ter uitvoering te brengen zal ook in het jaar 2019 aan capaciteitsversterking van het ministerie worden gewerkt. In dit kader wordt voor het komend jaar een instroom (middels overplaatsing/werving vanuit andere ministeries of anderszins) verwacht van ca. 13 personen op hoger kader niveau tegen salarissen in de FISO-Schalen 10 & 11. Ook zullen ongeveer 10 krachten worden aangetrokken i.v.m. de opzet van de Planning Unit en de Marketing Intelligence Unit.

De Lonen en Salarissen zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 30.046.000,-**.

Het huidig personeelsbestand (d.d. 26 juli 2018) van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme kan worden onderverdeeld in 57% vrouwelijk en 43% mannelijk personeel.

Over de periode juli 2017 tot en met juli 2018 heeft het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme een ziekte verzuim geregistreerd van 18,34%.

Het huidig personeelsbestand kan onderverdeeld worden in:

Kader	Aantal	%	Leeftijdsklasse	FISO Schaal	Maand Salaris
Lager Kader	338	59%	19 jr. ÷ 60 jr.	1A - 6C	SRD. 652 - SRD. 2.051
Midden Kader	165	29%	27 jr. ÷ 60 jr.	7A - 8C	SRD. 1.806 - SRD. 2.932
Hoger Kader	67	12%	27 jr. ÷ 55 jr.	9A en hoger	SRD. 2.591 - SRD. 7.823
	570				

Personeelsformatie Ministerie HIT dj. 2019

Afdeling		Personeelsbestand	Jaarbezoldiging	Nwe. Jaarbez.
001	Departementsleiding	130	5.369.000	6.712.000
	Werving Hoger Kader	10	653.000	817.000
	Opzet Planning Unit &	10	850.000	1.063.000
	Marketing Intelligence Unit			
002	Algem. en Huish. Dienst	110	1.624.000	2.030.000
003	Begr. en Fin. Zaken	22	606.000	758.000
004	Personeelszaken	21	531.000	664.000
005	Agenda, P&A en Doc.	13	266.000	333.000
006	Interne Controle	8	285.000	357.000
007	Voorlichting	7	202.000	253.000
008	Juridische Zaken	11	266.300	333.000
	Werving Hoger Kader	3	97.700	123.000
009	Techn. Dienst	31	584.000	730.000
011	Econ. Delicten	65	1.782.000	2.228.000
012	Alg. Economisch Beleid	6	248.000	310.000
013	Fin.Econ.Anal.& Studies	1	43.000	54.000
015	Automatisering	11	290.000	363.000
016	Bedrijfsvergunningen	45	887.000	1.109.000
017	Bewaking	59	999.000	1.249.000
018	I.U.D.	16	419.000	524.000
020	Waarb. & Ijkwezen	43	1.031.000	1.289.000
021	Marktinterventie	4	65.000	82.000
	Totaal	626	17.098.000	21.381.000

Op basis van bovenstaande tabel is de gemiddelde bezoldiging voor het jaar 2019
SRD 2.846,25 per maand/ per persoon.

Het budget voor de Lonen en Salarissen is als volgt gespecificeerd:

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	Raming 2019
610	Lonen en Salarissen	
61001	Ambtelijk Salaris	21.381
61001	Ambtelijk Salaris (Koopkrachtversterking)	4.508
61002	Vakantietoelage	1.711
61003	Overwerk	150
61004	Bonussen en Gratificaties	138
61005	Overig Salaris	310
61006	Vacatiegelden (commissiegelden)	600
61011	Vergoeding Meerwerk	242
61013	Functionele Toelagen	246
61014	Persoonlijke Toelagen	163
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	158
61017	Waarnemingstoelage	102
61019	Overgangstoelage	4
61020	Telefoontoelage	2
61021	Representatietoelage	78
61022	Huishuurvergoeding	4
61023	Vervoerstoelage	93
61012	Detacheringsstoelage	5
61019	Overige Toelagen	113
61024	Overige Vergoedingen	38
	Totaal Lonen en Salarissen	30.046

611 - Sociale Premies**Toelichting**

De Sociale Premies zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD. 3.070.000, =**.

De raming van de Sociale Premies heeft betrekking op de overheidsbijdrage van premie voor het Pensioen en de overheidsbijdrage van premie aan het SZF t.b.v. de ambtenaren.

Specificatie Sociale Premies**Bedragen x SRD.1000**

Code	Lopende uitgaven	Raming 2019
611	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioen	1.152
61102	Werkgeverslasten SZF	1.918
	Totaal Sociale Premies	3.070

612: Gebruik van goederen en diensten**Toelichting**

De kosten voor het "Gebruik van goederen en diensten" zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 3.850.000,00**.

De raming van deze kosten heeft o.m. betrekking op;

- Kantoormiddelen,
- Consumptie i.v.m. vergaderkosten
- Verbruiksgoederen ICT (Cartridges, toners, dvd's, usb-sticks) en onderhoud automatisering (drum, service, reparatie,) etc.
- Licentiekosten anti-virusprogramma e.a.
- Kosten van opleidingen/trainingen t.b.v. het personeel in binnen- en buitenland
- Kosten voor het houden van seminars & workshops alsook het aantrekken van externe deskundigen.
- Telefoon- en internetkosten, en overige nutsvoorzieningen
- Huur Gebouwen: Hoofdkantoor Ministerie HIT en CCC-gebouw
- Onderhoud van gebouwen en terreinen
- De exploitatiekosten en onderhoud van vervoermiddelen.
- De aanhuur van vaar- en voertuigen en werktuigen
- De binnenlandse reis- en verblijfskosten (zoals brandstof, daggelden, logies en voeding) i.v.m. (controle) werkzaamheden e.a. werkbezoeken in de districten.
- De kosten van buitenlandse dienstreizen (reis- en verblijfskosten alsook uitrustingskosten) i.v.m. bijwonen van regionale en internationale meetings het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme regarderend.
- De kosten van voorlichtingsactiviteiten zoals voorlichtingsprogramma's
- Voeding (maaltijdvergoeding) i.v.m. overwerk, etc.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Raming 2019
612	Gebruik van goederen en diensten	
	Opleidingen, Externe deskundigen en Reis- en Verblijfskosten	
61201	Kosten Opleiding Binnenland excl. R & V + Kosten Seminars/Workshops	10
61202	Kosten Opleiding Buitenland excl. R & V + Kosten Seminars/Workshops	20
61203	Contractanten	10
61204	Tijdelijk Personeel	12
61205	Deskundigen Binnenland	35
61206	Deskundigen Buitenland	20
61208	Binnenlandse reiskosten	12
61209	Binnenlandse verblijfskosten	71
61210	Buitenlandse reiskosten	200
61211	Buitenlandse verblijfskosten	350
61212	Overige Kosten Opleidingen	12
61213	Overige Kosten Externen	8
61214	Overige Reis- en Verblijfskosten	30
	Totaal Opleidingen, Externe deskundigen en Reis- en Verblijfskosten	790
	Kantoorkosten, Automatisering en Voorlichting	
61215	Kantoormiddelen	70
61216	Kopieer	10
61217	Drukwerk	15
61218	Bodediensten	1
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	50
61220	Onderhoud kantoormiddelen	8
61221	Vergaderkosten	40
61222	Verbruiksgoederen (cartridges, etc.)	100
61223	Onderhoudkosten Automatisering	38
61224	Licenties en programmakosten	15
61225	Datalijnen	6
61226	Advertenties en bekendmakingen	10
61227	Radio en TV programma's	0
61228	Brochures en andere periodieken	11
61229	Tentoonstellingen	16
61230	Overige kantoorkosten	15
61231	Overige kosten Automatisering	10
61232	Overige kosten Voorlichting	5
61287	Seminars, Workshops, etc.	10
	Totaal Kantoorkosten, Automatisering en Voorlichting	430

Vervolg Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD. 1000

	Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen	
61233	Huur gebouwen en terreinen	667
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	70
61235	Verbouwingen	20
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	13
61238	Telefoon	2
61240	Water	24
61241	Elektriciteit	0
61242	Overige Kosten Gebouwen	8
61243	Overige Kosten Nutsvoorzieningen	3
	Totaal Kosten Gebouwen, Terreinen en Nutsvoorzieningen	807
	Algemene kosten	
61244	Representatie (Nationale & Intern. vertegenwoordiging)	72
61245	Abonnement en vakliteratuur	12
61246	Verzekeringen	49
61247	Schoonmaak	50
61248	Gereedschappen en apparatuur	7
61249	Kleding en Bewassing	21
61250	Bewaking	0
61251	Voeding	50
61253	Vrachtkosten en porti	9
61254	Onderzoeks(laboratorium-)kosten	7
61255	Rechterlijke vonnissen	20
61257	Specifieke exploitatie kosten	10
61258	Kunst, Cultuur Aankopen en Onderhoud	4
61259	Nat.& Internat. Manifestaties w.o. sport & cult.	8
61260	Onderscheiding e.a. feestelijke bijeenkomsten	265
61261	Inhuur Externe Juridische Bijstand	16
61276	Verzorgingskosten (Personeelszorg, echter geen medisch karakter)	20
61263	Overige Algemene Kosten	25
	Totaal Algemene kosten	645
	Medische verzorging	
61276	Verzorgingskosten (Personeelszorg met medisch karakter)	4
61277	Laboratoriumkosten	7
61279	Medicijnen	9
61280	Hulpmiddelen	10
61282	Overige Medische Verzorging	5
	Totaal Medische Verzorging	35
	Transportkosten	
61283	Huur van voertuigen (en vaartuigen)	371
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	762
61285	Overige Transportkosten	10
	Totaal Transportkosten	1,143
612	Totale Kosten voor het Gebruik van goederen en diensten	3,850

615: Schenkingen en Bijdragen

Toelichting

Voor het jaar 2019 zijn de Schenkingen en Bijdragen geraamd op **SRD 15.000**.

Van deze post is t.b.v. overheidsinstellingen opgenomen SRD. 10.000, - en SRD. 5.000,- i.v.m. sponsoring aan derden, bijdragen aan personen en niet-gouvernementele instellingen, die al dan niet een activiteit zullen organiseren i.h.k.v. de taken en doelstellingen van het ministerie.

616: Sociale Zekerheidsuitkeringen**Toelichting**

De Sociale Zekerheidsuitkeringen zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD 18.000**.

Dit bedrag is bestemd voor medische kosten van directieleden en de aan hen gelijkgestelde ambtenaren en gewezen directieleden met hun gezinsleden op basis van vastgestelde voorzieningen vastgelegd in staatsbesluiten.

Specificatie Schenkingen en Bijdragen en Sociale Zekerheidsuitkeringen**Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Lopende Uitgaven	Raming 2019
615	Schenkingen en Bijdragen	
61502	Schenkingen en bijdragen aan overigen	2
61503	Bijdrage aan overheidsinstelling	10
61504	Bijdrage aan niet-commerciële instelling	3
	Totaal Schenkingen en Bijdragen	15
616	Sociale Uitkeringen	
61606	Bijdragen aan overigen	1
61611	Ligkosten	12
61612	Poliklinische Kosten	3
61613	Preventieve Medische Voorzieningen	1
61614	Overige Medische Kosten	1
	Totaal Sociale Zekerheidsuitkeringen	18

62 Kapitaal Uitgaven

Voor het jaar 2019 zijn de Kapitaal Uitgaven geraamd op **SRD. 1.192.000,=**.

De Kapitaal Uitgaven hebben betrekking op de aanschaf van duurzame goederen zoals kantoorinventaris en transportmiddelen.

620 Inventaris

De raming van Inventaris bedraagt voor het jaar 2019 **SRD. 438.000,=**.

Toelichting

Het is van eminent belang dat voor het goed functioneren van het personeel, de afdelingen en diensten adequaat zijn voorzien van alle benodigde meubilair, apparatuur etc.

Deze uitgaven hebben betrekking op o.m. de aanschaf van

- Kantoormeubilair t.b.v. de diverse afdelingen/diensten.
- Gordijnen en Stofferij t.b.v. diverse afdelingen/diensten.
- Kantoorapparatuur t.b.v. de diverse afdelingen/diensten.
- Gereedschappen (technische) t.b.v. de Technische Dienst
- Laboratoriumbenodigdheden t.b.v. de Dienst Waarborg van het IJkwezen.

621: Transportmiddelen**Toelichting**

De Transportmiddelen zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD. 754.000,=**.

Met name de controlediensten zoals de Dienst voor de Waarborg van het IJkwezen, Economische Controle Dienst (ECD), en de diverse dependances van het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme, moeten voor hun dienstuitvoering voorzien zijn van adequate rijbare vervoermiddelen. Reden waarom in het jaar 2018 reeds voorbereidingen hiertoe waren geweest; de ORAG-voorstellen zijn thans in behandeling bij het Kabinet van de VP / RvM.

Daar het niet duidelijk is als deze voorstellen en/of de betreffende autorisatieaanvragen nog dit jaar worden goedgekeurd, is de aanschaf van de Transportmiddelen in het jaar 2019 weer opgebracht.

Teneinde deze afdelingen en diensten belast met veldwerkzaamheden in Paramaribo en de districten te voorzien, is door de leiding van het ministerie besloten in het jaar 2019 wel over te gaan tot deze dringende aankopen.

Specificatie Kapitaal Uitgaven

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Kapitaal Uitgaven	Raming 2019
62	Kapitaal Uitgaven	
620	<u>Inventaris</u>	
62001	Kantoorinrichting	190
62003	Communicatie	50
62004	Computers	90
62005	Printers	50
62006	Netwerken	8
62007	Laboratoriumbenodigdheden	10
62009	Technische Gereedschappen	15
62010	Overige Inventaris	10
62011	Overige Automatisering	10
62012	Overige Gereedschappen	5
	Totaal Inventaris	438
Code	Kapitaal Uitgaven	Raming 2019
62	Kapitaal Uitgaven	
621	Transportmiddelen	
62102	Auto's	485
62104	Pick-ups	209
62105	Bussen	0
62106	Bromfietsen	30
62108	Vaartuigen	20
62110	Overige Transportmiddelen	10
	Totaal Transportmiddelen	754
62	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.192

TITEL II: PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD. 1000

Code	Programma's	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 02 Institutionele Versterking								
0244	Beleid Institutionele Versterking	0	132	50	300	300	300	300
	Sub-totaal	0	132	50	300	300	300	300
Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling								
0707	Ontwikkeling Industriële sectoren	0	25,745	1,128	3,000	3,000	3,000	3,000
0708	Ontwikkeling Diensten sectoren	11	278	84	100	100	100	100
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat en Concurrentievermogen	523	37,155	40,686	15,000	15,000	15,000	15,000
0749	Ontwikkeling innovatie eco systemen	0	400	400	400	400	400	400
0750	Ontwikkelen beleid Intellectueel Eigendom	0	1,000	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000
0753	Economische planning en ontwikkeling	0	400	400	800	800	800	800
0754	Beleid Nationaal kwaliteits infrastructuur	0	1,150	1,387	1,000	1,000	1,000	1,000
0755	Beleid Interne Markt	0	700	479	1,000	1,000	1,000	1,000
	Sub-totaal	534	66,828	45,564	24,300	24,300	24,300	24,300
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 09 Subsidies en Bijdragen								
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	1,194	1,985	3,612	3,000	3,000	3,000	3,000
0928	Suriname Business Forum(SBF)	450	900	40	450	450	450	450
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	235	1,605	1,605	1,000	1,000	1,000	1,000
0962	Suriname Hospitality and Tourism Training Center	0	512	1,336	1,000	1,000	1,000	1,000
0963	Ontwikkeling Toerisme sector	0	1,399	1,869	4,000	4,000	4,000	4,000
	Sub-totaal	1,879	6,401	8,462	9,450	9,450	9,450	9,450
OP- Beleidsgebied:ECONOMIE								
Doel: Stimuleren van de economie								
Programma: 13 Wetgeving en Regelgeving								
1307	Beleid Economische Wet- en Regelgeving	0	350	350	600	600	600	600
	Sub-totaal	0	350	350	600	600	600	600
Programma: 14 Internationale Samenwerking								
1409	Internationaal Handelsbeleid	35	1,900	1,900	1,500	1,500	1,500	1,500
	Sub-totaal	35	1,900	1,900	1,500	1,500	1,500	1,500
Programma: 20 Contributies								
2001	Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties	936	5,000	2,439	10,000	10,000	10,000	10,000
	Sub-totaal	936	5,000	2,439	10,000	10,000	10,000	10,000
Programma: 41								
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	0	0	15,000	15,000	0	0	0
	Sub-totaal	0	0	15,000	15,000	0	0	0
	Totaal Programma's	3,384	80,611	73,765	61,150	46,150	46,150	46,150

Code	Omschrijving	Overh. Bijdrage	Financierings Bijdrage	Raming 2019
	Programma: 02 Institutionele Versterking			
0244	Beleid Institutionele Versterking	50	0	50
	Sub-Totaal	50	0	50
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling			
0707	Ontwikkeling Industriële sectoren	1,128	0	1,128
0708	Ontwikkeling Diensten sectoren	84	0	84
0709	Ontwikkeling Ondernemersklimaat	14,372	26,314	40,686
0749	Ontwikkeling innovatie eco systemen	400	0	400
0750	Ontwikkelen beleid Intellectueel Eigendom	1,000	0	1,000
0753	Economische planning en ontwikkeling	400	0	400
0754	Beleid Nationaal kwaliteits infrastructuur	1,387	0	1,387
0755	Beleid Interne Markt	479	0	479
	Sub-totaal	19,250	26,314	45,564
	Programma: 09 Subsidies en Bijdragen			
0927	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	3,612	0	3,612
0928	Suriname Business Forum(SBF)	40	0	40
0960	Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)	1,605	0	1,605
0962	Suriname Hospitality and Tourism Training Center	1,336	0	1,336
0963	Ontwikkeling Toerisme Sector	1,869	0	1,869
	Sub-totaal	8,462	0	8,462
	Programma: 13 Wetgeving			
1307	Beleid economische Wet & regelgeving	350	0	350
	Sub-totaal	350	0	350
	Programma: 14 Internationale Samenwerking			
1409	Internationaal Handelsbeleid	1,900	0	1,900
	Sub-totaal	1,900	0	1,900
	Programma: 20 Contributies			
2001	Contributie Verplichtingen van internationale en regionale organisaties.	2,439	0	2,439
	Sub-totaal	2,439	0	2,439
	Programma: 41			
4101	Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials	0	15,000	15,000
	Sub-totaal	0	15,000	15,000
	TOTAAL PROGRAMMA'S	32,451	41,314	73,765

Toelichting Programma's

Programma 02: Institutionele Versterking

Code 0244- Beleid Institutionele Versterking

Dit programma is geraamd op **SRD 50.000** en als volgt onderbouwd:

Verantwoordelijke : ODAD		
SRD.	50.000	Institutionele en Capaciteitsversterkings programma
		Het initiëren van programma's en activiteiten gericht op het verhogen van de werkmotivatie , upgrading van het werkinzicht en niveau alsook het versterken van de cohesie
SRD.	50.000	TOTAAL

Programma 07: Onderzoek en Ontwikkeling**Code 0707- Ontwikkeling Industriële Sectoren**

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.128.000** en als volgt onderbouwd:

Verantwoordelijke: ODI		
SRD.	22.000	Bio Trade: duurzame productie en commercialisering van inheemse biodiversiteit
		Faciliteren in de upgrading van de bestaande Center of Excellence. - Onderzoek producten dmv erkend systeem - Opzetten Steering Committee Registratie Internationaal Bescherming van de Intellectual Property Rights - Jaarlijkse Conference
SRD.	354.000	Stimulering Lokale Houtbewerkingindustrie
		1. Timmer- en zaagindustrie voor de productie van houtenonderdelen m.n. voor de bouw - Assessment bestaande bedrijven en plan van aanpak - Trainingen in verduurzaming van hout (thermische behandeling) 2. Meubelbeurs Ministerie van handel, Industrie en Toerisme - Het promoten van de Surinaamse houten meubelsector op de Regionale markt. 3. Deelname aan Houtbeurzen - voor innovatieve methoden 4. Value Chain Houtafval - Het uitwerken en uitvoeren van een value chain programma voor de houtsector
SRD.	635.000	Versterking Industrial Development Support Unit
		Technische assistentie voor industrie Development support ter ondersteuning van de industriële ontwikkeling en export. Een programma ter stimulering van de lokale kipsector en hieraan gerelateerde veevoeder industrie is hierbij een pilot.
SRD.	117.000	Opzetten Unit Industrie Fonds
		Het faciliteren van investeringen ter ondersteuning van de productie en industrialisatie in bestaande en nieuwe economische sectoren. Hierbij zal facilitering plaatsvinden ter stimulering van lokale productie waarbij importvervanging en exportbevordering worden nagestreefd.
SRD.	1.128.000	TOTAAL

Code 0708- Ontwikkeling Diensten Sectoren

Dit programma is geraamd op **SRD. 84.000,00** en als volgt onderbouwd:

Verantwoordelijke: ODH		
SRD.	53.488	Market Access (MA) Services
		Met betrekking tot de implementatie van de handel in diensten van de verschillende handelsovereenkomsten die Suriname is aangegaan zullen diverse netwerkvergaderingen, videoconferenties en andere bijeenkomsten (specifieke sessies) gehouden worden.
SRD.	30.426	Government Procurement
		Suriname zal haar beleid verder afstemmen op dit regionaal beleid,
SRD.	83.914	TOTAAL
SRD.	84.000	TOTAAL AFGEROND

Code 0709- Ontwikkeling Ondernemersklimaat en concurrentievermogen

Dit programma is geraamd op **SRD. 40.686.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke : CUS		
SRD.	21.302.731	CUS IDB Programma (SUBCIP)
		Hierbij wordt geraamd SRD. 948.650, = zijnde overheidsbijdrage en SRD. 20.354.081,36 zijnde donorfianciering (Lening van IDB) . Het zijn programma's voor het scheppen van een gunstige ondernemersklimaat.
SRD.	1.323.952	Verhoging productiviteit i.s.m. AEB
		Het project wordt geraamd op SRD. 963.952,00 zijnde overheidsbijdrage en SRD. 360.000 donorfianciering (Lening van IDB) . Het project heeft betrekking op de Follow up Project voor diversificatie & SME productiviteit.
SRD.	6.420.000	Pilot Project Suriname agribusiness export growth and diversification i.s.m. ODI/ODH
		Verhoging van productie, productiviteit, technologische kennis en innovatie t.b.v. importvervanging, exportverhoging, meer deviezen inkomsten en moet leiden tot het creëren van werkgelegenheid. De raming is SRD. 820.000,00 overheidsbijdrage en een donorbijdrage (schenking van WBG) SRD. 5.600.000,00.
SRD.	430.100	Verbetering ondernemingsklimaat
		Wetgeving die geconcipieerd of geïmplementeerd moet worden.
SRD.	249.260	Het organiseren van een innovatie competitie voor (startende) bedrijven i.s.m. ODO
		Het betreft specifiek de innovatie potentie te benutten en de capaciteit te versterken gericht op commercialisering van innovatieve producten al dan niet gebaseerd op intellectuele eigendomsrechten.
SRD.	29.726.043	TOTAAL CUS
Verantwoordelijke : ODO		
SRD.	3.210.000	Het opzetten van incubators
		Incubators zijn bedrijfslokalen voor startende ondernemers waar zij begeleid zullen worden voor product ontwikkeling
SRD.	307.500	Versterken en Zelfstandigheid van het ondernemers desk
		De desk dient als informatie balie voor ondernemers.
SRD.	1.027.000	Het doen definiëren van de begrip MKMB voor het beleid
		De begrippen Micro, kleine en Middelgrote Bedrijven zullen gedefinieerd worden i.s.m. andere stakeholders
SRD.	415.000	Stimuleren van ondernemerschap
		MKMB zal gestimuleerd worden middels trainingen en begeleiding
SRD.	6.000.000	Voortgang KMO fonds
		De private sector, zal versterkt worden te kunnen produceren en de productie te kunnen opvoeren middels startkapitaal.
SRD.	10.959.500	TOTAAL ODO
SRD.	40.685.543	TOTAAL 0709 (CUS & ODO)
SRD.	40.686.000	TOTAAL AFGEROND

Code 0749- Ontwikkeling innovatie eco systemen

Dit beleidsprogramma is geraamd op **SRD. 400.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: DHI		
SRD.	200.000	Ontwikkelen innovatie beleid
		Formuleren van een innovatie beleid
SRD.	200.000	Ondersteuning "hands on innovatie" geïnitieerd door de private sector
		Het ministerie zal een aantal programma's uitvoeren die gericht zijn om het innovatie-innovatievermogen alsook de rol van technologie in de organisatie te verbeteren. De private sector initiatieven die "hands on innovatie stimuleren.
		Industrial Innovation service center Saramacca kanaal
		De locatie aan de Saramacca doorsteek, dat eigendom is van HIT, zal getransformeerd worden naar een Industriële Incubator en Innovatie centrum. In een incubator worden ondernemingen in de opstartfase ondersteund middels ruimte, advies en professionele en administratieve zelfstandigheid. Door middel van het Innovatie centrum zal innovatie gestimuleerd worden ter verbetering van de productie, de productiviteit en dienstverlening. Daarnaast zal worden ingesteld een innovatie denktank, markerspace en er zal worden samengewerkt met instituten in het hoger onderwijs. Aangegeven raming is bestemd voor ontwikkeling van het technisch plan en sloop en opruiming van huidige verouderde gebouwen.
SRD.	400.000	TOTAAL

Code 0750- Ontwikkelen Intellectual Property (IP) beleid

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.000.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: OD-IE		
SRD.	600.000	Institutionele versterking Bureau Intellectuele Eigendom (Fysieke verhuizing)
		Het Faciliteren van het Bureau Intellectuele Eigendom w.o: fysieke verhuizing, ondersteuning ICT, aankoop kantoorinventaris
SRD.	100.000	Het formuleren van beleid inzake Intellectueel Eigendom (instellen commissies per onderdeel)
		Het opstellen van een beleidskader voor intellectuele eigendom als tool voor de economische ontwikkeling, stimuleren van innovatie en productie. Middels modernisering van de wetgeving zullen (authentieke) Surinaamse producten en diensten beschermd worden
SRD.	100.000	Moderniseren van een Registratie systeem
		Het upgraden van het registratie systeem inzake merken, modellen en tekeningen en octrooien ter verbetering van de dienstverlening naar de ondernemers in binnen- en buitenland. Een verbeterd systeem zal ertoe leiden dat de overheid een stijging van aanvragen c.q. inkomsten tegemoet mag zien.
SRD.	100.000	Capaciteits versterking
		Capaciteitsversterking tbv het personeel, overheidsmedewerkers en de private sector inzake intellectuele eigendom
SRD.	100.000	Voorbereiden opzetten van een IP commercial and technology Transfer Knowlegde Unit
		Een consultant aantrekken om de lijnen uit te zetten ter voorbereiding en implementatie van een IP commercial en technology transfer unit
SRD.	1.000.000	TOTAAL

Code 0753- Economische planning en ontwikkeling

Dit programma is geraamd op **SRD. 400.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: AEB		
SRD.	400.000	Opzet en Operationalisering Economic Intelligence Unit (EIU).
		Het Min. v. HI&T zal commerciële en industriële ondernemingen in kaart brengen met behulp van GIS mapping om zodoende een duidelijk overzicht te realiseren van bestaande industriële en commerciële ondernemingen en om effectiever vergunningenbeleid uit te voeren. Teneinde de mapping te realiseren moet het personeel (basis) GIS trainingen volgen.
SRD.	400.000	TOTAAL

Code 0754- Beleid Nationaal Kwaliteits Infrastructuur

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.387.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: ODM		
SRD.	1.050.000	Nationaal Certificerings Programma
		Selectie- en begeleidingstraject voor de certificering van bedrijven in de industriële sector en trainen van gekwalificeerde gecertificeerde auditors en het opstellen van nationale certificerings protocollen.
	137.000	Creëren van een nationaal exportkeurmerk of uitbreiding van het Made in Suriname keurmerk naar een exportgarantie keurmerk uitgegeven door het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme in samenwerking met het bedrijfsleven.
		Het verhogen en versterken van het concurrentie niveau van Surinaamse bedrijven op de internationale markten, het internationaal profileren van onze bedrijven en (sector)organisaties.
SRD.	200.000	Voorbereiding: opzetten van Nat.Quality Infrastructure t.b.v. economische ontwikkeling
		Voorbereiden/Formuleren van beleid Nat. Quality Infrastructure (Nationaal Kwaliteits Infrastructuur), waarbij diverse protocollen zullen worden ontwikkeld voor sectoren.
SRD.	1.387.000	TOTAAL

Code 0755- Beleid Interne Markt

Dit programma is geraamd op **SRD. 479.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: ODM		
SRD.	200.000	Capaciteitsversterking (trainingstraject) en bewustwording activiteiten Coza Applicatie (klachten applicatie)
		Trainen van medewerkers van het ministerie, dependances en stakeholders mbt het gebruik van de coza app ; en nadere werkafspraken met de overige stakeholders van het consumentenplatform over de gezamenlijke aanpak mbt consumenten gerelateerde issues alsook klachtenaanpak.
SRD.	100.000	Bewustwordingsactiviteiten i.h.k.v. Wereld Consumentenrechten Dag 2019
		Jaarlijks wordt er op 15 maart Wereld Consumentenrechtendag (WCRD) herdacht, waaraan tevens een thema gekoppeld is. De afdeling Consumentenzaken (Coza) houdt awarenessactiviteiten op die dag en gedurende de rest van het jaar.
SRD.	100.000	Trainingen en stage i.h.k.v. consumentenbescherming en mededingingswetgeving en beleid.
		De functionarissen van het onderdirectoraat zullen getraind worden inzake consumentenbescherming en mededingings wetgeving en beleid door lokale als buitenlandse trainers. Verder zullen zij stage lopen bij consumenten en mededingingsautoriteiten in het buitenland.
SRD	79.000	Awarenessactiviteiten m.b.t. voedselveiligheid.
		De afdeling Consumentenzaken (Coza) zal awarenessactiviteiten houden voor zowel consumenten als ondernemers m.b.t. onderwerpen gerelateerd aan voedselveiligheid (o.a. recall van voedselwaren, gebruik van landbouwchemicaliën en antibiotica in de agrarische sector). Vooralsnog zullen deze activiteiten in de volgende districten worden uitgevoerd, t.w.: in de districten Wanica, Commewijne, Saramacca en Nickerie.
SRD.	479.000	TOTAAL

Programma's: Subsidies en Bijdragen**Code 0927- Surinaams Standaarden Bureau (SSB)**

Dit programma is thans geraamd op **SRD. 3.612.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden.

Dit betreft de operationele kosten van het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) en de eerste aanzet tot toepassing van wetten m.b.t. standaarden.

Het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) ontwikkelt, beheert en onderhoudt de nationale meetstandaarden, terwijl haar technische werkmarm, de Dienst Waarborg & IJkwezen toezicht houdt op de Metrologiewet en de Waarborgwet. Vanwege financiële omstandigheden is het niet gelukt de gestelde beleidsdoelen te realiseren.

Dit programma (0927) is voor het jaar 2019 geraamd op SRD.3.611.642 **afgerond SRD. 3.612.000** en kan als volgt onderbouwd worden

Verantwoordelijke: SSB		
	Begroting	Surinaams Standaarden Bureau (SSB)
		<i>Subsidies t.b.v. de operationele uitgaven</i>
SRD.	1.320.171	Contributies (buitenlandse schulden)
		Hier zijn de contributiebedragen van ISO, CROSQ, SMIIC, COPANT en KIWA van de dienstjaren 2018-2019. Kwaliteitsmanagement fee, GS1 UK Barcode 2019 licentie en EU Business Register 2019.
	1.470.308	Personeelskosten
		Bij het SSB speelt menselijk kapitaal een belangrijke rol in het behalen van de strategische doelen. In het kader van de ontwikkeling van het Bureau is het belangrijk dat zij in de toekomst over voldoende professionele medewerkers beschikt. in dit bedrag zijn opgenomen; salarissen, representatietoelage, vervoerstoelage, vakantietoelage,
	92.955	Werkgeverslasten
		Dit zijn de SZF premie, SOR premie, Pensioen premie en overige premies op jaarbasis opgenomen
	728.208	Overheadkosten voor dj. 2018 waren aanvankelijk als volgt opgebouwd:
	255.100	Huisvesting: De huurkosten van het bedrijfspand, onderhoud en schoonmaak van het terrein, de nutsvoorzieningen reparatiekosten en overige huisvesting.
	55.200	Vervoerskosten: Brandstofkosten voor dienstvoertuigen en onderhoud daarvan.
	78.000	Kantoorkosten: Verbruik van papier & inkt alsmede drukwerk i.v.m. copie-exemplaren van standaarden en overige t.b.v. het uitvoeren van de werkzaamheden en opdrachten van cliënten. alsook reparatie van kantoor machines.
	236.078	Algemene kosten: Hierin zijn opgenomen diensten aan derde, en aan diversen, juridische kosten, accountantkosten, bankkosten, reis- en verblijfkosten, advertentie- en reclamekosten, reparatiekosten, kantine en schoonmaakkosten, kosten voor activiteiten SSB, - Etikettering, - Made In Suriname en overige algemene kosten.
	103.830	Aanschaf van dienstvoertuigen en kantoormeubilaire voor de nieuwe medewerkers met inbegrip van afgeschreven kantoormeubilair.
SRD.	3.611.642	TOTAAL
SRD.	3.612.000	TOTAAL AFGEROND

Code 0928- Surinaams Business Forum (SBF)

Dit programma is geraamd op **SRD. 40.000** en kan als volgt worden toegelicht.

Verantwoordelijke: DHI /SBF		
SRD.	0	Remuneratie
		Remuneratie bestuur SBF over het dienstjaar 2019
SRD.	40,000	Exploitatiekosten
		Hier zijn onder andere opgenomen de maandelijkse kosten zoals telefoon & ADSL, drukwerken, business cards, etc.
SRD.	40,000	TOTAAL

Code 0960 - Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)

Algemene/achtergrond info over STS

De STS is op 13 mei 1996 door het Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT) en de Kamer van Koophandel en Fabrieken opgericht.

Hierdoor is er een aanzet gegeven voor de samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven teneinde de toerisme potentie van ons land te optimaliseren en te benutten, om zodoende een wezenlijke bijdrage te leveren aan onze nationale economie. Het doel van de S.T.S. is om Suriname wereldwijd als toeristische destinatie te ontwikkelen en te bevorderen. Dit doet zij door uiteenlopende samenhangende activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren op het gebied van marketing, productontwikkeling, kwaliteitsbewaking, educatie, informatie, data en onderzoek. Dit geschiedt in overleg met de overige private en publieke stakeholders.

Het Ministerie van TCT hield op te bestaan in februari 2017. Per die datum valt de STS onder het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme. Momenteel worden de nodige voorbereidingen getroffen voor de transformatie van de STS naar een bij wet in te stellen Toerisme Autoriteit, waarin het georganiseerd bedrijfsleven maximaal zal participeren.

Voor het jaar 2019 zijn de uitgaven van Stichting Toerisme Surinaams (STS) geraamd op **SRD. 1.605.000,=** en kunnen als volgt onderbouwd worden:

Verantwoordelijke: DHT /STS		
Subsidie Stichting Toerisme Suriname (STS)		
Begroting 2019		
SRD.	1.346.000	Personeelskosten
		Deze zijn de salarissen en lonen inclusief de toelagen en medische voorzieningen van het huidige personeel voor het jaar 2019.
SRD.	103.000	Werkgeverslasten
		De stichting STS betaalt deze kosten bij aan Premie Pensioen en Premie SZF
SRD.	156.000	Overheadkosten(Exploitatie)
		<i>Subsidies t.b.v. de overheadkosten waren voor 2019 aanvankelijk als volgt geraamd:</i>
		<i>Huur Kantoorruimte</i>
		De huurkosten bij uitbreiding kantoorruimte in 2018 i.v.m. uitbreiding personeelsbezetting.
		<i>Nutsvoorzieningen</i>
		Electra-, telefoon- en waterverbruik voor STS Nassyalaan en Tourist Informatie Centre Fort Zeelandia.
		<i>Kantoor - en kantinekosten</i>
		verbruik van papier & inkt alsmede drukwerk i.v.m. kopie-exemplaren van standaarden en overige t.b.v. het uitvoeren van de werkzaamheden en opdrachten van cliënten. Aanschaf van Thee, koffie etc. en schoonmaakmiddelen.
		<i>Huisvestingskosten</i>
		Service, onderhoud en reparaties van airco's etc. alsook onderhoud en reparatie van kranen, sanitair etc.
		<i>Kosten derden en Bestuur</i>
		Onvoorzienkosten en remuneratie van het bestuur zijn hier opgenomen. Betreft de functie van het bestuur bij beschikking.
		<i>Dienstreizen en activiteiten</i>
		Het is van belang om als toerisme entiteit regelmatig middels afvaardiging op beurzen en conferenties aanwezig te zijn om Suriname te promoten/ vertegenwoordigen.
		<i>ICT & duurzame investeringen</i>
		De computers die 5 tot 7 jaar oud zijn, dienen vervangen te worden. Vervanging is noodzakelijk, omdat ze ook niet meer over de nodige capaciteit beschikken om bepaalde software probleemloos te draaien. Er wordt nu geïmproviseerd met de huidige computers. Enkelen zijn reeds uitgevallen. In totaal moeten er 18 nieuwe computers worden aangeschaft. Tevens moet er een server voor het STIS (Suriname Tourism Information Management System) programma worden aangeschaft. De STS zal duurzame investeringen moeten doen voor het verzamelen van data voor het produceren van toerisme statistieken
		<i>Overige Kosten</i>
		Kosten voor advertentie, accountantskosten en administratieve zijn hierin meegenomen.
		<i>Afdelingsactiviteiten</i>
SRD.	0	Schuldenlast Crediteuren
SRD.	1.605.000	TOTAAL

Code 0962 – Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC)

Voor het kunnen uitvoeren van het beleid van de Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC) is voor het jaar 2019 is geprognosticeerd een bedrag groot ca. SRD. 1.335.975,00 afgerond **SRD. 1.336.000**.

Deze is bestemd voor de directievoering (remuneratie bestuur en representatiekosten), personele uitgaven en de operationele kosten zoals, onderhoudskoten en algemene kosten alsook de investeringen in o.a. gebouwen en kantoorinventaris, en de kosten i.v.m. projecten en internationale oriëntatie, kosten korte trainingen, voor district en binnenland.

De toerisme sector is een arbeidsintensieve sector waarbij veel goed opgeleide/ getrainde/ competente werkers nodig. Het Suriname Hospitality & Tourism Training Centre (SHTTC), is een stichting waarvan het Bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van het Ministerie van Arbeid, Handel, Industrie en Toerisme (HIT), Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (OWC) en de VSB. De stichting heeft als doel, trainingen en opleidingen te verzorgen (in de stad en het binnenland) voor de werkende klasse en voor degenen die een carrière willen opbouwen in de toerisme- en hospitality sector, om zodoende de kwaliteit van de producten en de diensten binnen deze sector op een hoger niveau te brengen. De trainingen zijn op LBO- en MBO niveau op het gebied van HORECA, hospitality, housekeeping, tourguiding, ondernemerschap, management, enz.

De toelatingseisen voor de meeste trainingen zijn laagdrempelig, zodat een grote groep studenten de trainingen kan volgen.

De garantie voor een constante kwaliteit wordt gegarandeerd door vakbekwame docenten, die meegaan met de trends en ontwikkelingen op mondiaal niveau binnen deze sector. Dit brengt met zich mee dat deze docenten een goede vergoeding voor de te leveren diensten moeten krijgen. De stichting streeft er naar om jaarlijks 300 cursisten op te leiden in stad en districten. Zij die met goed gevolg de toets hebben doorstaan kunnen zich verzekeren van een diploma/certificaat dat nationaal erkend wordt.

Naast de trainingen die worden verzorgd, verhuurt de stichting vrije ruimten aan derden die trainingen en opleidingen verzorgen op het gebied van toerisme en hospitality.

Doelen voor 2019

1. Het verder bemensen/capaciteitsversterking van het centrum.
2. Het verder professionaliseren van de totale administratie.
3. Het opleiden van tenminste 300 cursisten op het gebied van Toerisme en Hospitality.
4. Het verzorgen van trainingen op minimaal 5 locaties in het binnenland
5. De opleidingen nationaal en binnen de Caricom te laten erkennen.(CVQ)
6. Het verder uitdiepen van de korte trainingen.
7. Het verder operationaliseren van het restaurant
8. Het bijbouwen van vijf hotelkamers.(nieuwbouw fase 2)
9. Afronding bouw leslokalen en inrichten van de 4 leslokalen(nieuwbouw fase 1)
10. Het doen van vervangingsinvesteringen aan (keuken)apparatuur.
11. Continuering van de driejarige MBO toerisme opleiding
12. Opstart MBO hotelmanagement opleidingen onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
13. Opstart koks niveau 3 en bakker niveau 2 opleidingen onder de twinningsfaciliteiten in samenwerking met het ROCvA.
14. Samenwerkingsverbanden aangaan met lokale en regionale opleidings- en trainingsinstituten.
15. Versterken van de samenwerkingsverbanden met de toerisme en hospitality sector (SHATA) en sector organisaties in Suriname om de vraag en het aanbod in balans te kunnen brengen.
16. Uitbreiden van het centrum met een gedegen informatie centrum op het gebied van toerisme en hospitality.

Verantwoordelijke: Directeur SHTTC		
	Begroting 2019	
SRD.	360.000	Personeelskosten
		De personele uitgaven bedragen per jaar 12 x SRD. 30.000,00 p/kw dus afgerond SRD. 360.000
SRD.	60.000	Directievoering
		De remuneratie van het bestuur, is vastgelegd per missive van de RvM. Overige personele kosten zijn opgenomen bij de operationele kosten.
SRD.	176.175	Operationele kosten
		Operationele kosten zijn onderverdeeld in onderhoudskosten en algemene kosten. Naar gelang het centrum haar doel bereikt, zal deze post steeds hoger worden. Dit moet in wezen ook het geval zijn. Onder personeel vallen: de directeur, administratie en financieel personeel, interieurmedewerkers, huisbewaarder, bode. Voor de trainingen wordt met parttime docenten uit de sector gewerkt. Voor de MBO opleiding worden de docenten op parttime basis via het ministerie van Onderwijs beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn er voor de trainingen in de keuken en het restaurant goederen nodig voor de praktijk. Kantoormiddelen zijn nodig om het dagelijks werk te kunnen verrichten. Om op de hoogte te blijven van vernieuwingen en effectief te kunnen opereren zijn telecommunicatie middelen een noodzaak samen met al de andere vaste kosten.
SRD.	565.000	Investerings
		Investerings in gebouwen, achterstallig onderhoud en vervanging van afgeschreven/verouderd apparatuur is noodzakelijk voor de continuïteit van de activiteiten. Als vrij jonge organisatie komen wij er niet onderuit om investeringen te plegen. Deze liggen in de sfeer van kantoor meubilair, koelapparaten (airco's), computers en bijbehorende, stoelen en tafels en keuken apparaten. Met de continuering van de MBO toerisme opleiding is hiervoor is de afbouw en de inrichting van 4 leslokalen en vijf hotelkamers een noodzaak.
SRD.	387.500	Projecten
		Het twinningsproject met het ROC van Amsterdam voor de opstart van de MBO toerisme opleiding is reeds afgerond. Uitgekeken zal worden naar andere projectmogelijkheden voor de ontwikkeling en het aanbieden van andere opleidingsmogelijkheden w.o. koks niveau 3 en hotelopleiding (twinning 3). Periodiek zullen er brainstormingsessies/workshops gehouden worden met relevante actoren. Buiten Paramaribo zal er workshop/awareness sessies worden georganiseerd. Het resultaat van deze workshops zal meegenomen worden bij de uitvoering van de activiteiten van de stichting. De kwaliteit van het product en de dienstverlening dienen middels trainingen te worden verbeterd. Marktonderzoek m.b.t. performance van ex studenten en kwaliteitsverbetering is een ongoing proces. De koksopleiding niveau 2 en de MBO toerisme opleiding zullen gecontinueerd worden,
SRD.	52.000	Internationale oriëntatie, workshops en uitwisselingsprogramma's
		Input/samenwerking met internationale en regionale instituten op het gebied van opleidingen en trainingen is een pre voor succes. Het organiseren en bijwonen van workshops en trainingen kan bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van de diensten die worden geboden. De afgelopen periode hebben koksstudenten stage gelopen op Curaçao, St-Maarten, Nederland en Trinidad. Het afvaardigen van docenten voor begeleiding en uitwisselingsprogramma is inherent hieraan.

SRD.	50.000	Korte trainingen(materiaal en trainers)
		De bestaande 8 modules, die worden aangeboden, zullen herzien en gecontinueerd worden. Ook wordt er maat werk geleverd en zijn trainingen als broodbakken, paistry, vegetarisch koken etc. Regelmatig aan de orde. Voorts zal er gewerkt worden aan het ontwikkelen van nieuw en meer trainingsmateriaal, alsook aan certificeringprogramma's voor touroperators, gidsen en koks. Elke training zal meerdere keren per jaar aangeboden worden.
SRD.	50.000	Trainingen districten & binnenland
		Het binnenland is naast de toeristische activiteiten die zich in het noorden van ons land afspeelt een grote trekpleister voor niet alleen de Surinamer maar ook voor buitenlandse gasten. De kwaliteit van de producten en diensten in die gebieden zal door trainingen verhoogd moeten worden. Met het verheffen van standaarden voor de sector tot technisch voorschriften en het ontwikkelen van het toeristisch project als onderdeel van het toerisme masterplan zullen trainingen en awareness activiteiten in het binnenland op regelmatige basis moeten plaats vinden. Hier zal er gewerkt worden met een ñoutreach teamò van trainers. Afhankelijk van de locatie zullen de kosten voor vervoer, voeding en verblijf variëren. Voor het binnenland zullen er meerdere dagen worden uitgetrokken aangezien het op en neer reizen al twee dagen in beslag neemt. Met de bouw van de hotelkamers bestaat de mogelijkheid dan ook om deelnemers uit het binnenland op te vangen en op het centrum te trainen, dit vanwege het gebrek aan trainingsfaciliteiten in het binnenland.
SRD.	10.000	PR/Marketing/Awareness
		Verkoopgebieden en doelgroepen zullen in kaart worden gebracht. Deze zullen middels de nodige informatie in kennis worden gesteld van de activiteiten van het centrum. Hierbij zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van beschikbare massa communicatiemiddelen via het internet. Ook zullen de werkers en toekomstige werkers binnen de sector bewust gemaakt worden van het belang van opleidingen en trainingen, om zodoende de participatie te vergroten en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren
SRD.	1.710.675	Totaal Uitgaven SHTTC

Onvoorzien

Aangezien alle activiteiten binnen de toerisme branche sterk afhankelijk zijn van externe factoren is deze post opgebracht om te voorkomen dat onoverkomelijke veranderingen die een verhoging van de uitgaven met zich mee brengen kunnen worden uitgevoerd.

Inkomsten

De inkomsten worden van de totale kosten afgetrokken.

Deze worden verkregen door:

Inkomsten Raming SHTTC		
SRD.	25.000,00	Zaalhuur
		Verhuur van beschikbare ruimten aan organisaties en personen binnen de sector. Door de huidige economische situatie wordt daar een terugval verwacht, aangezien het animo voor trainingen door de verhoogde kosten is afgenomen.
SRD.	349.700,00	Korte Trainingen/opleidingen
		Door het innen van cursusgelden en inschrijfgeld voor de verschillende trainingen.
SRD.	374.700,00	TOTAAL INKOMSTEN

Code 0963 – Ontwikkeling Toersime Sector

Voor het kunnen uitvoeren van het beleid voor Toerisme is voor het jaar 2019 geraamd een bedrag groot ca.

SRD. 1.869.000,00

De kosten zijn als volgt opgebouwd:

Verantwoordelijke ODT		
SRD.	200.000,00	Wetgeving en standaarden
		Voor de ontwikkeling is van belang wet-en regelgeving, die voorzien in ordening, kwaliteitsgarantie en ter bescherming van de investeerder en de bezoeker. Regulering met betrekking tot de dienstverlenende sector, waarbij standaardisatie de norm is, is vereist. Met de aanneming en afkondiging van de toerismewet, zal hierbij een belangrijke factor voor de ontwikkeling van de sector gerealiseerd zijn
SRD.	1.055.000,00	Instelling STA
		Met de afkondiging van de Toerisme Raamwet zal de instelling van de Suriname Toerisme Autoriteit(STA) een feit zijn
SRD.	215.000,00	Beleidsuitvoering/werkgroepen
		Voor een duurzame aanpak van deze industrie is een integrale aanpak vereist waarbij alle stakeholders bij betrokken worden. Zo zal er in werkgroep verband diverse aspecten waaronder regelgeving, standaardisatie en het strategisch plan uitgewerkt worden. Zults om het breder draagvlak en bewustwording lokaal te vergroten.
SRD.	399.000,00	Awareness en Marketing
		De promotie, marketing en sales van Suriname, als haar natuur, cultuur, erfgoed en evenementen op een commercieel verantwoorde wijze promoten. De e-marketing dient perfect afgestemd en naadloos aan te sluiten op de marketing en een niet op zich zelf staand gebeuren zijn. Participeren aan toeristisch beurzen of evenementen moet leiden tot het op kaart zetten van Suriname. Het concept multi destination zal gestalte krijgen in dit beleidsjaar.
SRD.	1.869.000,00	TOTAAL

Code 1307- Beleid economische Wet & regelgeving

Dit programma is geraamd op **SRD. 350.000** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: JZ		
SRD.	200.000,00	Capaciteitsversterking i.h.k.v. Redigering wetgeving
		Specifieke deskundigen uit het buitenland die tijdelijk worden aangetrokken voor het assisteren bij de redigering van wetten en verzorgen van trainingen ter versterking van de ambtelijke kwaliteit van het ministerie .
SRD.	150.000,00	Awareness activiteiten met betrekking tot de geconcepïerde
		Het is noodzakelijk dat er een traject wordt uitgezet om de samenleving te informeren m.b.t. de wetgeving die het ministerie regadeert.
SRD	350.000,00	

Programma: 14 – Internationale Samenwerking
Code 1409 – Internationaal Handelsbeleid

Dit programma is geraamd op **SRD. 1.900.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden.

Verantwoordelijke: ODH		
SRD.	92.000	Market Access (MA) Goods
		In het kader van markttoegang is een van de taken van het Onderdirectoraat Handel: het voorbereiden van nationale consultaties, regionale - en bilaterale onderhandelingen in nauwe samenwerking met de relevante ministeries en stakeholders.
SRD.	268.000	CARICOM Single Market and Economy.
		In het kader van het verschaffen van informatie met betrekking tot de Caribbean Community (CARICOM) en de CARICOM Single Market and Economy (CSME) zullen er bezoeken worden gebracht aan enkele scholen in de districten van Suriname. Dit in samenwerking met overige ministeries en relevante stakeholders zoals onder andere het Jeugdparlement en de CARICOM Jeugdambassadeurs.
SRD.	1.540.000	Private sector Facilitation
		De uitvoering van dit project zal naast de overheidsbijdrage ook met donormiddelen worden uitgevoerd. De facilitering zal geschieden middels het opzetten van de Single Electronic Window voor het vergemakkelijken van de handel bij IUD waarbij alle nationale stakeholders middels een online systeem zijn verbonden voor zowel de import, export als doorvoer van goederen (fase I).
SRD.	1.900.000	TOTAAL

Programma: 20 - Contributie Verplichtingen

Code 2001 – Contributie Verplichtingen aan regionale en internationale organisaties

De Staat Suriname m.n. het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme heeft vanwege haar lidmaatschap in diverse regionale en internationale handelsorganisaties de verplichting op kwartaalbasis dan wel op jaarbasis haar contributie te betalen. Vanwege de betalingsachterstand in de contributieverplichtingen aan de verschillende organisaties is de raming van de Contributies voor het jaar 2018 bij de Suppletoire Begroting aangepast naar SRD. 45.000.000 in plaats van SRD. 5.000.000.

Per heden is er geen zicht op de behandeling dan wel goedkeuring van de Suppletoire Begroting dj. 2018 door DNA en nog minder op de goedkeuring door Financiën van de betreffende autorisatie aanvragen m.b.t. de contributies.

Voor het jaar 2019 was de raming voor de contributies aanvankelijk vastgesteld op SRD. 45.653.000 om de betalingsachterstand in contributies over ongeveer 4 jaren in te lopen.

Deze raming is exclusief de contributieverplichting voor het jaar 2019 en de bijkomende bankkosten en boeterentes.

Vanwege het beperkt budgetplafond vastgesteld door de Minister van Financiën is het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme dringend genoodzaakt de raming van SRD. 45.653.000 terug te brengen naar een bedrag groot **SRD. 2.439.000.**

Het is logisch te begrijpen dat met deze raming noch de betalingsachterstand in contributie over de afgelopen jaren noch de contributieverplichting voor 2019 optimaal voldaan kunnen worden.

Dit kan uiteraard leiden tot:

- Verzwakte onderhandelingspositie van de staat Suriname.
- Zwijgplicht of verbod op stemrecht bij deelname aan conferenties etc.
- Geen optimale participatie in bepaalde activiteiten vanuit HIT
- Mislopen van bepaalde voorzieningen van bepaalde regionale en internationale organisaties.

Dit beleids programma is geraamd op **SRD. 2.439.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden:

SRD-Bedrag		Valuta Bedrag		Organisaties	Periode
SRD.	38.159.265,60	US\$.	5.020.956,00	CARICOM	4e kw. 2014 & de jaren 2015, 2016, 2017 & 2018
SRD.	2.672.418,40	US\$.	351.634,00	OTN	2e t/m 4e kw. 2016 & 2e t/m 4e kw. 2017,2018
SRD.	2.346.484,80	US\$.	308.748,00	CEDA	2014, 2015 & 2016, 2017,2018
SRD.	1.422.720,00	US\$.	187.200,00	CCC	2017 & 2018
SRD.	280.792,62	ChF	36.657,00	WTO	2014, 2015 & 2016, 2017,2018
SRD.	443.429,60	ú	58.346,00	UNIDO	2016, 2017,2018
SRD.	30.400,00	US\$.	4.000,00	CI	2015, 2016, 2017 & 2018
SRD.	275.310,00	US\$.	36.225,00	ICDT	2016, 2017 & 2018
SRD.	21.823,34	ChF	2.849,00	WIPO	2019
SRD.	45.652.644,36			TOTAAL	
SRD.	45.653.000,00	TOTAAL AFGEROND (exclusief bijkomende bankkosten en boeterentes)			
SRD.	2.439.000,00	Raming vanwege beperkt budgetplafond			

Programma: 41 –Industrie Fonds

Code 4101 – Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies,Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials

Dit project betreft een kredietfaciliteit, de "Murabaha financing agreement" tussen de Republiek Suriname en de "International Islamic Trade Finance Cooperation (ITFC)" voor een lening van US\$ 25 miljoen voor financiering van de import van "basic goods", grondstoffen, inputs voor de lokale productie van geselecteerde basisgoederen, agrarische input en medicamenten/ medisch verbruiksartikelen. Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme is als "executive agency" belast met het project. Met name de opzet, organisatie, coördinatie, supervisie en implementatie van het monitoringssysteem met betrekking tot de voorziening van grondstoffen, hulpstoffen en verpakkingsmateriaal voor de lokale productie van geselecteerde basisgoederen, medicamenten, medisch verbruiksartikelen en input voor de land- en tuinbouw.

Om te zorgen voor de waarborging van goedkope lokaal geproduceerde basisgoederen en het stimuleren van lokale productie van deze basisgoederen, is na evaluatie van het eerste concept ervoor gekozen om in plaats van het importeren van basisgoederen over te gaan naar het importeren van grond- en hulpstoffen voor het produceren van deze basisgoederen.

Lokale producenten moeten door middel van het invullen van de nodige documentatie aangeven welke grond- en hulpstoffen zij nodig hebben alsook de kwaliteit en de kwantiteit. Nadat de leverancier via een openbare internationale aanbesteding is geselecteerd, wordt er een leveringsovereenkomst met hem getekend, waarbij de leverancier ervoor zorgt dat de grond- en hulpstoffen worden geleverd naar Suriname waarna hij rechtsstreeks zijn verschuldigde bedrag van ITFC ontvangt. Na storting van de tegenwaarde in SRD van de geïmporteerde grond- en hulpstoffen bij de Centrale Bank van Suriname door de producenten, zullen deze grond- en hulpstoffen worden overgedragen. Tussen het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme en de producenten/ afnemers zal er een overeenkomst voor afname van geïmporteerde grond- en hulpstoffen worden getekend. De staat lost af in US\$ binnen.

OP- Beleidsgebied: ECONOMIE				
Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0244 - Beleid Institutionele Versterking HIT	Het creëren van een optimale werkomgeving voor een effectieve productiviteit en het stimuleren van een kennis georiënteerde organisatie			
<i>Institutionele en Capaciteitsversterkingsprogramma</i>		Versterking van het HIT-team middels overplaatsingen	Beleid van 2017 wordt voortgezet ter capaciteitsversterking.	Opzetten van de Planning Unit en de Marketing Intelligence Unit.
0707- Ontwikkeling Industriële Sectoren	De facilitering van een duurzame verhoging en diversificatie in de downstream van de gekozen industriële productie, gebaseerd op de vraag van de internationale Markt. In de periode 2017 - 2021 worden Industrial investment actief aangetrokken en gefaciliteerd. De toename van de export en verminderde afhankelijkheid van de import wordt gestimuleerd en de logistiek binnen de prioriteits subsectoren geoptimaliseerd.	- Het project Industrial Master plan is in uitvoering en loopt via CUS; - Activiteiten van UNIDO (studie Popper uit het REDD+ project) hebben plaatsgevonden; - Inderpartementale Commissie is geïnstalleerd. Er is gewerkt aan: - SEZ beleid is ontwikkeld - Regelgeving voor SEZ; - Stakeholders meetings gehouden; - Potentiële economische zones in Suriname zijn geïdentificeerd;	Resultaat _5.5: Hogere exportpotentie door biologisch gecertificeerde producten; Resultaat _5.6: De lokale pluimveesector is versterkt; Resultaat _5.7: Gezond voedsel is gegarandeerd; Resultaat _5.8: Importvoer component is gedeeltelijk vervangen met mogelijke lokale componenten; Resultaat _5.9.: Industriële ontwikkeling is ondersteund	Resultaat _5.4: Voedselverwerkingsindustrie is gestimuleerd; Resultaat _5.5: Hogere exportpotentie door biologisch gecertificeerde producten; Resultaat _5.6: De lokale pluimveesector is versterkt; Resultaat _5.7: Gezond voedsel is gegarandeerd; Resultaat _5.8: Importvoer component is gedeeltelijk vervangen met mogelijke lokale componenten; Resultaat _5.9.: Industriële ontwikkeling is ondersteund.
<i>Bio Trade: duurzame productie en commercialisering van inheemse biodiversiteit</i>		- Activiteiten biotrade, Medicinale planten, biologische ananas hebben plaatsgevonden; - Er is een aanzet gemaakt om te komen tot een project ter ontwikkeling van de pomtayer en krappa olie en vetten in het Apoera gebied; - Voorlichtingssessies zijn gehouden met startende ondernemers; - Regelmatige sessies en veldbezoeken gehouden voor cassave, ananas en pomtayer; - MOU gesloten tussen de ananastelers van Redi Doti en Pierre Kondre en de verwerkende sector waarbij MHIT regelmatig controle voert naar de stand van zaken.		

		De boeren van Powakka en Matta zijn nu ook hierbij betrokken, intussen ook een MOU gesloten met hun; - Na inventarisatie zijn er meer ananastelers geïdentificeerd n.l. in Phedra, Marowijne (Marijke dorp en Moengo) en Tibiti; - Lokale afzetmogelijkheden voor ananas, pomtayer en cassave zijn bekeken d.m.v. sessies.	Resultaat 5.3: Bio Trade: duurzame productie en commercialisering van inheemse biodiversiteit is bereikt.	Resultaat 5.3: Bio Trade: duurzame productie en commercialisering van inheemse biodiversiteit is bereikt.
<i>Stimulering Lokale Houtbewerkingindustrie</i>		- Beurs is voorbereid voor feb. 2017 die niet is uitgevoerd; <u>2 de Helft 2017:</u> - Er is een meubelbeurs gepland voor oktober 2017 maar niet uitgevoerd. - Twee tot drie sessies gehouden met de ondernemers en er is een consultant aangetrokken om hun te begeleiden en trainen. - Er is een raadsvoorstel gemaakt en de plek is bezichtigd met de ondernemers; - Sessies zijn gehouden met de leveranciers; - Het plan was al gereed voor uitvoering; - de TOR was al opgesteld; - de vergunning voor het houden van de beurs bij de DC was aangevraagd door MHIT	Resultaat 5.1: De expertise binnen de timmer- en zaagindustrie m.b.t.de productie van houtenonderdelen voor de bouw is vergroot; Resultaat 5.2: Bewustwording over houtafvalverwerking is gecreëerd en de industrie is opgezet;	Resultaat 5.1: De expertise binnen de timmer- en zaagindustrie m.b.t.de productie van houtenonderdelen voor de bouw is vergroot; Resultaat 5.2: Bewustwording over houtafvalverwerking is gecreëerd en de industrie is opgezet;
<i>Versterking Industrial Development Support Unit</i>		-Geen activiteiten	Resultaat 3.1: Industrial Development Support Unit is opgezet en versterkt	Resultaat 3.1: Werkgroepen belast met de vormgeving van een investeringspromotie programma is aanwezig
<i>Opzetten Unit Industrie Fonds</i>		- Er is een interdepartementale Commissie geïnstalleerd; - Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten en met stakeholders; - Sessies gehouden met afnemers; - De aanbestedingsdocumenten zijn voorbereid.	Resultaat 7.1.Unit Industrie Fonds is opgezet met als doel: het faciliteren van investeringen ter ondersteuning van de productie en industrialisatie in bestaande en nieuwe economische sectoren. Hierbij zal facilitering plaatsvinden ter stimulering van lokale productie waarbij importvervanging en exportbevordering worden nagestreefd.	Resultaat 7.1.Unit Industrie Fonds is opgezet met als doel: het faciliteren van investeringen ter ondersteuning van de productie en industrialisatie in bestaande en nieuwe economische sectoren. Hierbij zal facilitering plaatsvinden ter stimulering van lokale productie waarbij importvervanging en exportbevordering worden nagestreefd.

OP- Beleidsgebied: ECONOMIE				
Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0708- Ontwikkeling Diensten Sectoren	Het reguleren en bevorderen van de diensten sector teneinde ze competitief te maken op nationaal en regionale markten	Sectorale scan is uitgevoerd. - Een feasibility study voor services is uitgevoerd (echter niet vanuit HIT begroting); - Regional database on services is afgerond. De clusters zijn niet verder uitgewerkt.		
Market Acces (MA) services				
Government Procurement				
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE				
Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0709- Ontwikkeling Ondernemers- klimaat en Concurrentie- vermogen.	Het stimuleren van ondernemerschap			
CUS – IDB Programma (SUBCIP)				
Verhoging productiviteit i.s.m. AEB		- <u>Afgeronde consultancie:</u> Development strategic plan for improving economic (US\$ 70.300) diversification and SME productivity.		
Pilot Project Suriname agribusiness export growth and diversification i.s.m. ODI/ODH				
Verbetering ondernemers- klimaat	Iste helft 2017: Activiteiten zijn in uitvoering conform het project execution form. E- Register voor zekerheidsrechten op roerende goederen opgezet en gereed voor operationalisering in afwachting goedkeuring van de WET zekerheidsrechten op roerende goederen. <u>2de helft 2017 :</u> <u>Afgeronde consultancies:</u> Development strategic plan for improving economic (US\$ 70.300) diversification and SME productivity Assistance with the design and implementation of innovation for firms (IFS) US\$ 77.500; FABLAB expansion project design US\$ 125.292,50. Totaal US\$ 273.092,50		Resultaat_ 1.1.: Strategisch investeringsplan voor Diversificatie en SME productiviteit goedgekeurd door de overheid en in uitvoering Resultaat_ 2.2: het Ondernemerschapscultuur is bevorderd; Resultaat_ 2.3: Eerste fase van Good Governance en Business Facilitation wetgeving is aangenomen, Wetswijziging Surinaams Wetboek van Koophandel, Wetswijziging Coöperatieve verenigingen, Wet Bedrijven en Beroepen, Wet Elektronisch Rechtsverkeer, Wet Electronische (Overheids-) Publicaties	Resultaat_ 1.1.: Strategisch investeringsplan voor Diversificatie en SME productiviteit goedgekeurd door de overheid en in uitvoering Resultaat_ 2.2: het Ondernemerschapscultuur is bevorderd; Resultaat_ 2.3: Eerste fase van Good Governance en Business Facilitation wetgeving is aangenomen, Wetswijziging Surinaams Wetboek van Koophandel, Wetswijziging Coöperatieve verenigingen, Wet Bedrijven en Beroepen, Wet Elektronisch Rechtsverkeer, Wet Electronische (Overheids-) Publicaties

		<u>Getekende consultancies:</u> 1. From strategy to implementation: the interwoven cases of industrialization, local content and infrastructure; 2. Regulations on consumer protection and competition law drafted; Technical assistance with stakeholder's consultation process (change management). Wet bedrijven en Beroepen is al goedgekeurd. Er wordt nu gewerkt aan de staatsbesluiten. <u>2de helft 2017 :</u> Het gaat hier om 6 staatsbesluiten. Het gaat hier om de volgende zes onderwerpen: 1. ISIC code; 2. Toezichthoudende organen; 3. Vergunningen; 4. Technische voorschriften, diploma's en certificaten; 5. Economische zonering; 6. Rechtsbescherming. Geen van de staatsbesluiten waren nog afgerond. Ze waren nog in concept eind december		
<i>Het organiseren van een innovatie competitie voor (startende) bedrijven i.s.m. ODO</i>			Resultaat 3.6: Optimale innovatieve ondernemerschap ontwikkeling	Resultaat 3.6: Optimale innovatieve ondernemerschap ontwikkeling;
<i>Voortgang KMO Fonds</i>		<u>Iste helft 2017:</u> - Dit is gerealiseerd Initiele bijdrage @ SRD 10 milj. Is 5 miljoen in 2017 gestort via MinFin naar SPSB als financ. Beheerder <u>2de helft 2017 :</u> Het tweede deel van de SRD 5 miljoen is nog niet gestort. (geen donaties of andere financieringsbronnen i alleen de begroting van HIT).	Resultaat 4.1.: KMO fonds is in operationeel in financiering van startende ondernemingen; Resultaat 4.2.: KMO fonds is getransformeerd na evaluatie	Resultaat 4.1.: KMO fonds is in operationeel in financiering van startende ondernemingen; Resultaat 4.2.: KMO fonds is getransformeerd
<i>Het opzetten van incubators</i>			Resultaat 3.5.: Business Incubators (5) opgezet	Resultaat 3.5.: Business Incubators (5) opgezet
<i>Versterken en Zelfstandigheid van het ondernemers desk</i>		- Desk is al opgezet en fysiek ondergebracht bij het ministerie - Intake gesprekken vinden l plaats Online portal wordt ontwikkeld voor ondernemers <u>2de helft 2017 :</u> De financieringsbron was voorheen 0709: ontwikkeling ondernemersklimaat en concurrentievermogen). Geen intake gesprekken meer gevoerd, vanwege het feit dat het KMO en Ondernemerschap gescheiden staan. Ondernemersdesk heeft nu een website die operationeel is waar de samenleving info kan halen mbt ondernemerschap.	Resultaat 3.3.: Optimale KMO ondernemersdesk, toegang tot informatie is optimaal; Resultaat 3.4.: Ondernemers getraind	Resultaat 3.3.: Optimale KMO ondernemersdesk, toegang tot informatie is optimaal; Resultaat 3.4.: Ondernemers getraind; Resultaat 3.7: een Online Portal is opgezet waar ondernemers hun producten kunnen aanbieden

<i>Het doen definiëren van het begrip MKMB voor het beleid</i>		<u>Iste helft 2017:</u> - Werken aan definitie KMO - Aanzet opname van ondernemerschap vak in het curriculum (middelbare / HBO / Univ.) Aanzet van een ondernemerschap opleiding <u>2de helft 2017 :</u> Beleid is wel geformuleerd, maar geen definitie voor KMO Er is een commissie/werkgroep gevormd ism MINOV (DHI meer info)	Resultaat 2.1.: Wet ontwikkeling MKMO goedgekeurd en afgekondigd Resultaat 3.1.: Goedgekeurd KMO beleid;	Resultaat 2.1.: Wet ontwikkeling MKMO goedgekeurd en afgekondigd Resultaat 3.1.: Goedgekeurd KMO beleid;
<i>Stimuleren van ondernemerschap</i>		Trainingen worden wel verzorgd, maar niet uit begroting van HIT. Er bestaat een speciale regeling, waarbij participanten maandelijks geld storten, waardoor alle kosten van de training hierdoor worden gedekt. (DHI meer info).	Resultaat 3.2.: Getrainde/ business minded ondernemers	Resultaat 3.2.: Getrainde/ business minded ondernemers
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
<i>0749 - Ontwikkeling innovatie eco systeem</i>	Het creëren van randvoorwaarden ter verhoging van de productiviteit			
<i>Industrial Innovation service center Saramacca kanaal</i>		<u>Iste helft 2017:</u> Nog bezig met schoonmaakwerkzaamheden <u>2de helft 2017 :</u> Consultants zijn aangetrokken Waarschijnlijk wordt deze lokatie het hoofdkantoor van het Ministerie		
<i>Ontwikkeling innovatie beleid</i>		Geen activiteiten		
<i>Ondersteuning "hands on innovatie" geïnitieerd door de private sector</i>		Geen activiteiten		
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
<i>0750 Ontwikkeling beleid Intellectueel Eigendom</i>	Het ontwikkelen en verbeteren van de regionale & internationale concurrentie	Nog geen beleid geformuleerd intern. • Conceptwetten voor moderne wetgeving tav intellectuele eigendom (industriële eigendommen, auteursrechten) mbv WIPO; wijzigingen doorgevoerd m.n. modellen en tekeningen • In 2017 gestart met de bestudering van de draft traditional knowledge van de CARICOM als leidraad voor traditional knowledge wetgeving	Resultaat 1.1: de wet Industriële Eigendom is goedgekeurd in de DNA en afgekondigd Resultaat 1.2: de wet Auteurs- en Naburige rechten is goedgekeurd in de DNA en afgekondigd; Resultaat 1.3: de conceptwet Traditionele Kennis is opgemaakt en	Resultaat 1.1: de wet Industriële Eigendom is goedgekeurd in de DNA en afgekondigd Resultaat 1.2: de wet Auteurs- en Naburige rechten is goedgekeurd in de DNA en afgekondigd; Resultaat 1.3: de conceptwet Traditionele Kennis is opgemaakt en aangeboden aan

	vermogen middels gebruik van IE. Het bewerkstelligen van de toename van het effectief IE gebruik middels het commercialiseren, beschermen en innovatie		aangeboden aan de RvM.	de RvM.
<i>Intellectuele Eigendommen (Fysieke verhuizing)</i>		• Gebouw geïdentificeerd en bezichtigd i voor aankoop • Extra gelden van BIE bij WIPO overgemaakt voor HI&T (BIE) i ca. USD. 200.000 • Raadsvoorstel opgemaakt voor aankoop gebouw i met de middelen verkregen van de WIPO • Institutionele versterking i raadsvoorstel opgemaakt van SRD135.000 voor aankoop ICT equipment (document management systeem); IP helpdesk reeds opgestart	Resultaat_2.1: Unit Octrooi ingesteld voor zowel nationale als internationale uitvinders die hun uitvindingen voor registratie aanbieden; Resultaat_2.2: Unit voor registratie van auteurs- en naburige rechten is ingesteld; Resultaat_2.3: een betere diensverlening tbv de belanghebbenden in Suriname; Resultaat_2.4: een Arbitrage team die bemiddeld bij conflicten; Resultaat_2.5: Traditionele rechten van diverse cultuur gemeenschappen is beschermd	Resultaat_2.1: Unit Octrooi ingesteld voor zowel nationale als internationale uitvinders die hun uitvindingen voor registratie aanbieden; Resultaat_2.2: Unit voor registratie van auteurs- en naburige rechten is ingesteld; Resultaat_2.3: een betere diensverlening tbv de belanghebbenden in Suriname; Resultaat_2.4: een Arbitrage team die bemiddeld bij conflicten; Resultaat_2.5: Traditionele rechten van diverse cultuur gemeenschappen is beschermd
<i>Het formuleren van beleid inzake Intellectuele Eigendommen (instellen commissies per onderdeel)</i>		Nog geen beleid geformuleerd intern.		
<i>Moderniseren van een Registratie system</i>		- IPAS wordt voortgezet. Project IPAS geschreven Raadsvoorstel opgemaakt (SRD135.000 goedgekeurd) Opstellen van templates	Resultaat_4.1: Suriname voldoet aan internationale standaarden voor registratie (WIPO rapportage) Resultaat_4.2: Registratiesysteem is gemoderniseerd Resultaat_4.3: Surinamers zijn gestimuleerd om innovatief te produceren Resultaat_4.4: Suriname is toegetreden tot de WIPO patent overeenkomst, Marakesh overeenkomst en Geneva Act 1999	Resultaat_4.1: Suriname voldoet aan internationale standaarden voor registratie (WIPO rapportage) Resultaat_4.2: Registratiesysteem is gemoderniseerd Resultaat_4.3: Surinamers zijn gestimuleerd om innovatief te produceren Resultaat_4.4: Suriname is toegetreden tot de WIPO patent overeenkomst, Marakesh overeenkomst en Geneva Act 1999
<i>Capaciteits versterking</i>		Stage/trainingen van personeel op T&T Bijwonen van technische meetings Online trainingen gevolgd Management trainingen verzorgd	Resultaat_3.1: het personeel HI&T en externen zijn getraind om belanghebbenden te	Resultaat_3.1: het personeel HI&T en externen zijn getraind om belanghebbenden te begeleiden, te trainen en instaat

		Outreach op de beurs	begeleiden, te trainen en instaat te stellen deze rechten commercieel aan te wenden en naleving af te dwingen van derden.	te stellen deze rechten commercieel aan te wenden en naleving af te dwingen van derden.
<i>Voorbereid en opzetten van een IP commercial and technology Transfer Knowledge Unit</i>		Nog niet opgezet		
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0753 Economi- sche planning en ontwik- keling	Ondersteuning bieden aan de directoren voor alle baseline studies die moeten bijdragen tot effectieve beleidsvoorbereiding, monitoring en evaluatie van beleidsactiviteiten			
<i>Opzet en Operationalisering Economic Intelligence Unit (EIU).</i>		Bestaande (economische) data gevisualiseerd en leesbaar gemaakt met behulp van de training MS Excel Advanced;	Resultaat_2.2.: Een Unit belast met de analyse van Handels Data is operationeel (Afd. AEB en Handel).	Resultaat_2.2.: Een Unit belast met de analyse van Handels Data is operationeel (Afd. AEB en Handel).
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling van Investeringsbevordering				
0754 Beleid Nationaal kwaliteits infrastructuur	Het effectief implementeren van de NQI ter facilitering van productie, industrieën, lokale markt en export, tevens creëren van een optimaal functioneel kader			

	voor de dienstverlening van de publieke sector			
<i>Nationaal Certificeringsprogramma</i>		Het beleid is reeds ontwikkeld en in samenwerking met SSB is nu het certificerings-programma in voorbereiding, middels het opstellen van een certificeringsplan voor ondernemers. Het stappenplan is reeds opgesteld en trainingen zijn in voorbereiding.	Resultaat 5.1: Een Nationaal Certificeringprogramma is opgezet en geïmplementeerd	Resultaat 5.1: Een Nationaal Certificeringprogramma is opgezet en geïmplementeerd.
<i>Creëren van een nationaal exportkeurmerk of uitbreiding van het Made in Suriname keurmerk naar een exportgarantie keurmerk uitgegeven door het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme in samenwerking met het bedrijfsleven.</i>		Dit project loopt via ODM/SSB		
<i>Voorbereiding: opzetten van Nat. Quality Infrastructuur t.b.v. economische ontwikkeling</i>		Certificeringsbeleid en plan zijn reeds gefinaliseerd. Niet alle protocollen zijn nog in place. Er is een consultant aangetrokken die heeft adviezen gegeven omtrent NQI en daaruit is vastgesteld dat NQI wordt ondergebracht onder het SUB/CIP gebracht.	Resultaat 3.5: Dienst Kwaliteits Infrastructuur is ingesteld.	Resultaat 3.5: Dienst Kwaliteits Infrastructuur
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling OP- Beleidsgebied: ECONOMIE en WELZIJN Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling van Ondernemerschap				
0755 Beleid Interne Markt	Door middel van het monitoren van de lokale en internationale markt,		Resultaat 3.1: Het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) is hervormd en versterkt; Resultaat 3.2.: Dienst Waarborg en Ijkwezen is hervormd tot een Nationaal Metrologie Instituut;	Resultaat 3.1: Het Surinaams Standaarden Bureau (SSB) is hervormd en versterkt; Resultaat 3.2.: Dienst Waarborg en Ijkwezen is hervormd tot een Nationaal Metrologie Instituut; Resultaat 3.4.: Dienst Markt Surveillance is ingesteld.

	waar nodig tools in werking brengen ten behoeve van het efficiënt opereren van de economische markt		Resultaat 3.4.: Dienst Markt Surveillance is ingesteld. Resultaat 3.5: Dienst Kwaliteits Infrastructuur is ingesteld.	Resultaat 3.5: Dienst Kwaliteits Infrastructuur is ingesteld.
<i>Capaciteits versterking (trainingstraject) en bewustwording activiteiten Coza Applicatie (klachten applicatie)</i>			Resultaat 4.1.: De Klachten applicatie (COZA-app) is bekend onder grote groepen van de samenleving	Resultaat 4.1.: De Klachten applicatie (COZA-app) is bekend onder grote groepen van de samenleving
<i>Bewustwordingsactiviteiten i.h.k.v. Wereld Consument enrechten Dag 2019</i>		<u>Iste helft 2017:</u> Voorlichtingsactiviteiten over diensten consumentenbescherming, COZA app, etikettering, ECD en Waarborg en ijkwezen activiteiten zijn uitgevoerd in alle districten; - Voorlichting via facebook; - Met ICPEN en Consumer International (CI) networking enforcement; - Nagegaan de mogelijkheden voor het onderbrengen van projecten onder het SUBCIP project <u>2de helft 2017 :</u> - Info en voorlichtingssessies georganiseerd - Participatie aan de jaarbeurs - Er is een consultant aangetrokken voor commentaar op de wet en trainingen zijn verzorgd ism CUS (SUBCIP project) Participatie aan webinars (SUBCIP project) en internationale seminars (UNCTAD).	Resultaat 4.2.: Consumenten en stakeholders zijn bewust van hun rechten en plichten gekoppeld aan een specifiek thema dat zal gelden op de Wereld Consumenten Rechten Dag (WCRD)	Resultaat 4.2.: Consumenten en stakeholders zijn bewust van hun rechten en plichten gekoppeld aan een specifiek thema dat zal gelden op de Wereld Consumenten Rechten Dag (WCRD)
<i>Trainingen en stage i.h.k.v. consumentenbescherming en mededingingswetgeving en beleid.</i>			Resultaat 3.3.: Een Unit die specifiek belast is met het redigeren van wetten die ressorteert onder Interne Markt, is ingesteld.	Resultaat 3.3.: Een Unit die specifiek belast is met het redigeren van wetten die ressorteert onder Interne Markt, is ingesteld.
<i>Trainingen i.h.k.v. voedselveiligheid (consumenten Welzijn)</i>			Resultaat 3.6: De Capaciteit van het huidige personeel van de afdeling Consumentenzaken is versterkt	Resultaat 3.6: De Capaciteit van het huidige personeel van de afdeling Consumentenzaken is versterkt
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE en WELZIJN Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
<i>1307 Beleid</i>				.

<i>economische Wet & regelgeving</i>				
<i>Capaciteits versterking i.h.k.v. Redigering wetgeving</i>			Resultaat 3.3.: Een Unit die specifiek belast is met het redigeren van wetten die ressorteert onder Interne Markt, is ingesteld.	Resultaat 3.3.: Een Unit die specifiek belast is met het redigeren van wetten die ressorteert onder Interne Markt, is ingesteld.
<i>Awareness activiteiten m.b.t. de geconcipëerde wetten.</i>				
OP- Beleidsgebied: ECONOMIE en WELZIJN Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Ontwikkeling en Onderzoek				
1409 Internationaal Handelsbelid	Het vergroten en diversifiëren van de export en het creëren van markttoegang en het voeren van internationale handelsoverhandelingen			
<i>Mark Access (MA) Goods</i>		- Er is een aanzet gemaakt tot het tekenen van een MOU met Antigua and Barbuda (juli 2017). De ondertekening eveneens in juli. - De synchronisering van het HS2012 systeem is stopgezet, vanwege het feit dat het ministerie van Financien meteen is overgestapt op implementatie van HS2017. Opleiden van commercial officers niet uitgevoerd.	Resultaat 1.2.: Jaarlijkse Handels Agenda, gericht op potentiële export markten, in uitvoering ; Resultaat 1.3.: Meer exporterende bedrijven; Resultaat 1.4.: MoUs zijn opgesteld en geïmplementeerd met de geïdentificeerde landen (Antigua & Barbuda, Guyana, Cuba, Rusland en Columbia) om te intenties ter versteviging van de economische en ontwikkelings samenwerking; Resultaat 2.1.: Een Meerjaren Ontwikkelingsplan ten behoeve van de Ontwikkeling van de Handel; Resultaat 2.2.: Een Unit belast met de analyse van Handels Data is operationeel (Afd AEB en Handel); Resultaat 2.3.: Een	Resultaat 1.2.: Jaarlijkse Handels Agenda, gericht op potentiële export markten, in uitvoering ; Resultaat 1.3.: Meer exporterende bedrijven; Resultaat 1.4.: MoUs zijn opgesteld en geïmplementeerd met de geïdentificeerde landen (Antigua & Barbuda, Guyana, Cuba, Rusland, Turkije, Verenigde Arabische Emiraten, Dominica, Barbados, Servië, Curaçao, Columbia en andere potentiële handelspartners) om te intenties ter versteviging van de economische en ontwikkelings samenwerking; Resultaat 2.1.: Een Meerjaren Ontwikkelingsplan ten behoeve van de Ontwikkeling van de Handel; Resultaat 2.2.: Een Unit belast met de analyse van Handels Data is operationeel (Afd AEB en Handel); Resultaat 2.3.: Een onderzoeksrapport (en analyse)

			onderzoeksrapport (en analyse) van de resultaten van handelsovereenkomsten en (feitelijke) handelsstromen op de ontwikkeling van de productie-, verdien capaciteit en bestaansniveaus van Surinaamse burgers en bedrijven wordt jaarlijks gepubliceerd (start in 2017).	van de resultaten van handelsovereenkomsten en (feitelijke) handelsstromen op de ontwikkeling van de productie-, verdien capaciteit en bestaansniveaus van Surinaamse burgers en bedrijven wordt jaarlijks gepubliceerd (start in 2017).
<i>Private sector Facilitation</i>		<u>Iste helft 2017:</u> Meetings via video-conference <u>2de helft 2017 :</u> Nationale consultaties mbt implementatie van trade facilitation agreement van de WTO mbv WTO Secr. en ITTC en UNCTAD (donor middelen). Trade portal niet opgezet.	Resultaat_ 3.1.: Een nationale strategie voor verbeterde en uitgebreide fysieke en niet-fysieke infrastructuur voor internationale handel die Suriname maakt tot één van de centrale locaties voor het internationaal handelsverkeer in het Guyanaschild is geformuleerd en aangenomen; Resultaat_ 3.2.: Projectdocument voor verbetering van de huidige infrastructuur voor de handel is geformuleerd en goedgekeurd voor: - de fysieke infrastructuur - de niet-fysieke infrastructuur Resultaat_ 3.3.: Een Task-force wordt belast met het adviseren en monitoren van de nationale handels strategie en operationele kosten zijn ; Resultaat_ 6.1.: Business plan " Electronic Single Window" goedgekeurd en klaar voor uitvoering; Resultaat_ 6.2.: Een "Single Electronic Window" voor facilitering van de Handel leidt tot verkorte en transparantere procedures bij verschepping en verhogen de efficiëntie in de handel en vergroten de toegang tot logistieke faciliteiten. Electronic Single Window is in uitvoering; Resultaat_ 6.3.: De export desk is opgericht en in uitvoering; Resultaat_ 6.4.: Importeurs en exporteurs zijn bekend met de geldende procedures, afzetmarkten en leveranciers	Resultaat_ 3.1.: Een nationale strategie voor verbeterde en uitgebreide fysieke en niet-fysieke infrastructuur voor internationale handel die Suriname maakt tot één van de centrale locaties voor het internationaal handelsverkeer in het Guyanaschild is geformuleerd en aangenomen; Resultaat_ 3.2.: Projectdocument voor verbetering van de huidige infrastructuur voor de handel is geformuleerd en goedgekeurd voor: - de fysieke infrastructuur - de niet-fysieke infrastructuur; Resultaat_ 3.3.: Een Task-force wordt belast met het adviseren en monitoren van de nationale handels strategie. en operationele kosten zijn. Resultaat 3.4. : De maritieme transport kosten verlaagd afhankelijk van de verrichtingen van het Ministerie van OWT&C. Resultaat_ 6.1.: Business plan " Electronic Single Window" goedgekeurd en klaar voor uitvoering; Resultaat_ 6.2.: Een "Single Electronic Window" voor facilitering van de Handel leidt tot verkorte en transparantere procedures bij verschepping en verhogen de efficiëntie in de handel en vergroten de toegang tot logistieke faciliteiten. Electronic Single Window is in uitvoering; Resultaat_ 6.3.: De export desk is opgericht en in uitvoering; Resultaat_ 6.4.: Importeurs en exporteurs zijn bekend met de geldende procedures, afzetmarkten en leveranciers.
<i>CARICOM Single Market and</i>		<u>Iste helft 2017:</u> <u>Ongoing proces:</u>	Zie Market Access - resultaten	

<i>Economy.</i>		- Workshops en trainingen zijn verzorgd over Caricom/ CSME op scholen en andere public agencies; - Stakeholdersmeetings met de private sector in Paramaribo en Marowijne, Nickerie; - CSME Students engagement project; <u>2de helft 2017 :</u> - Workshops verzorgd aan immigration officers en personen werkzaam bij de grens posten. - Stakeholders meetings met de private sector in voorbereiding op COTED en staatshoofden vergadering. - Lesbrieven ontwikkeld voor VOJ studenten voor de vakken Aardrijkskunde en Geschiedenis ism CARICOM Secr. en het onderdirectoraat Curriculum van MINOV.		

OP- Beleidsgebied: ECONOMIE

Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019

Programma: Subsidies en Bijdragen

0927- Surinaams Standaarden Bureau (SSB)	Ontwikkeling van standaarden voor de diverse productiesectoren en de bewustwording van de gemeenschap hieromtrent	Deel van de subsidie is voldaan.	Eveneens de bijdragen van HI&T in de vorm van subsidies en het adapteren en /of ontwikkelen van standaarden door SSB	Continuering van de subsidie bijdragen

OP- Beleidsgebied: ECONOMIE

Deze heeft tot doel een gunstig economisch klimaat te scheppen voor Surinaamse en buitenlandse ondernemers.

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019

Programma: Subsidies en Bijdragen

0928- Suriname Business Forum (SBF)				Continuering van de subsidie bijdragen
0960- STS	Uitvoering geven aan het Toerisme beleid	Voorbereiding voor het opheffen van STS	Instellen STA	
0962- SHTTC	Capaciteitsversterking t.b.v. de ontwikkeling van de toerisme sector	De subsidie bijdragen zijn nog niet toegekend voor het uitvoeren van een belangrijk onderdeel van de toerisme sector: nl investering in menskapitaal	Voldoen van subsidiebijdrage	Continuering van de subsidie bijdragen

0963- Ontwikkeling Toerisme sector	Het identificeren en ontwikkelen van potentiële toeristische producten d.m.v. ketenbenadering		Resultaat_3.1 : De toerisme -produkten waarbij de nadruk gelegd wordt op de pijlers cultuur en evenementen is verruimd;	Resultaat_3.1 : De toerisme -produkten waarbij de nadruk gelegd wordt op de pijlers cultuur en evenementen is verruimd; Resultaat_3.2. : Natuurtoerisme (Eco-toerisme) is uitgebreid; Resultaat_3.3 : Paramaribo Museum is opgezet en verheven tot een toeristische attractie; Resultaat_3.4 : Kaseko Festival is toegevoegd aan het aanbod van culturele evenementen.
<i>Wetgeving en Standaarden</i>			Resultaat_1.2: De Toerisme Wet is afgekondigd.	Resultaat_1.2: De Toerisme Wet is afgekondigd
<i>Instelling STA</i>			Resultaat_1.1: Het Strategisch Toerisme Plan is geformuleerd en wordt breed gedragen; Resultaat_1.3: De STA is ingesteld en in werking De STA is ingesteld en in werking	Resultaat_1.1: Het Strategisch Toerisme Plan is geformuleerd en wordt breed gedragen; Resultaat_1.3: Het Directoraat Toerisme is ingesteld en in werking
<i>Beleidsuitvoering/ werkgroepen</i>			Wel verslagen, nog geen eindrapport.	
<i>Awareness en Marketing</i>			Is in volle gang.	
Programma: Contributies				
2001- Contributie Verplichtingen	Het versterken van de samenwerkingsverbanden met internationale en regionale organisaties	De contributie-verplichting zijn niet optimaal voldaan	Voldaan van contributieverplichting	Alle achterstanden in contributie verplichtingen zijn voldaan
OP- Beleidsgebied: Industrie Fonds <i>Deze heeft tot ontwikkelingsdoel Lokale markten efficiënter te laten functioneren en te laten resulteren in rechtvaardige en stabiele prijzen en duurzame consumptie en productiepatronen</i>				
Programma: Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
4104- Murabaha Agreement	Hogere lokale productie, meer importvervanging en export Hogere			Een hogere Productie en bijdrage van de lokale private sector aan de economie en hierdoor de garantie voor de beschikbaarheid van lokaal geproduceerde basisgoederen en andere essentiële goederen.

	bijdrage en toegevoegde waarde van de lokale private sector aan de economie Optimale voorziening in de behoefte aan lokaal geproduceerde basisgoederen			

zes maanden uitgaande van het moment waarop er een allocatie heeft plaatsgevonden uit de middelen.
Dit programma is bij amendement geraamd op **SRD. 15.000.000,=**. (Zie ook de middelen begroting code 54107).

Het Doel van van dit beleidsprogramma:

1. Hogere lokale productie, meer importvervanging en export.
2. Hogere bijdrage en toegevoegde waarde van de lokale private sector aan de economie .
3. Optimale voorziening in de behoefte aan lokaal geproduceerde basisgoederen.
4. Garanderen van deviezen voor import van grondstoffen, input e.d. t.b.v. de lokale productie van basisgoederen, input voor de land- en tuinbouw en medicijnen en medisch verbruiksartikelen.

Wat zijn de verwachte resultaten:

Een hogere productie en bijdrage van de locale private sector aan de economie en hierdoor de garantie voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van lokaal geproduceerde basisgoederen en andere essentiële goederen .

TITEL III: Middelenbegroting

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
52	Schenkeningen							
52212	Overige donaties World Bank Group (WBG)	0	0	5,600	0	0	0	0
	Totaal Schenkingen	0	0	5,600	0	0	0	0
53	Niet Belasting Middelen							
53110	Leges Vergunningsrechten Intellectuele Eigendommen	976	280	725	725	725	725	725
53116	Leges Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven	863	1,667	792	1,523	1,523	1,523	1,523
53132	Justeerloon (IJkgelden)	305	287	511	304	304	304	304
53145	Bestekkosten	0	0	1	1	1	1	1
53153	Diverse Niet- Belasting Ontvangsten	0	2	2	2	2	2	2
	Totaal Niet Belasting Middelen	2,144	2,236	2,031	2,555	2,555	2,555	2,555
54	Leningen							
54101	CUS -IDB Lening	0	25,000	20,714	0	0	0	0
54107	IsDB Lening	0	76,000	15,000	0	0	0	0
	Totaal Ontvangsten uit Leningen	0	101,000	35,714	0	0	0	0
	Totaal Middelen Ontvangsten	2,144	103,236	43,345	2,555	2,555	2,555	2,555

52212 – Overige Donaties

De middelen voor het "Pilot Project Suriname agribusiness export growth and diversification" dat de CUS i.s.m. de Onderdirectoraat Handel en Industrie zal uitvoeren, komen uit een schenking van de World Bank Group (WBG). Het gaat in deze om een bedrag van SRD. 5.600.000,=.

53110 – Leges m.b.t. Vergunningsrechten voor Intellectueel Eigendommen

Het Bureau Intellectuele Eigendommen (BIE) ressorteert vanaf april 2016 onder het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme en indien het gewijzigd organogram wordt goedgekeurd, dan onder het Onderdirectoraat Intellectuele Eigendommen. Ook dit jaar tracht deze dienst haar werkzaamheden conform haar bevoegdheden en verantwoordelijkheden uit te voeren en zodoende financiële middelen te genereren.

Conform de nieuwe tarievenlijst is de prognose van de geraamde ontvangsten voor het jaar 2019 evenals in het jaar 2018 vastgesteld op een bedrag groot van ca. **SRD. 725.700,00**.

De ontvangsten voor "Vergunningsrechten voor Intellectuele Eigendommen" zullen gebaseerd zijn op de volgende tarieven:

- Inschrijving SRD. 500,00 per verzoekschrift
- Vernieuwing SRD. 500,00 per verzoekschrift
- Overgang SRD. 250,00
- Adreswijziging SRD. 200,00
- Naamswijziging SRD. 200,00
- Beperking v/d warenlijst SRD. 100,00
- Doorhaling SRD. 200,00
- Niet gewaarmerkt afschrift SRD. 100,00
- Gewaarmerkt afschrift SRD. 200,00

Prognose voor het jaar 2019 o.b.v. de voorgestelde tarieven:

Omschrijving	Aantal verzoekschriften	Voorsteltarief in SRD.	Totaal Inkomsten in SRD.
Inschrijving	600	500,00	300.000,00
Vernieuwing	584	500,00	292.000,00
Overgang	270	250,00	67.500,00
Adreswijziging	150	200,00	30.000,00
Naamswijziging	160	200,00	32.000,00
Beperking v/d Warenlijst	5	100,00	500,00
Doorhaling	6	200,00	1.200,00
Niet gewaarmerkte	5	100,00	500,00
Gewaarmerkte afschrift	10	200,00	2.000,00
Totaal	1790		725.700,00

53116 - Bijdrage Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen

Het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zal het beleid m.b.t. het verstrekken/ verlenen van bedrijfsvergunningen voortzetten conform de laatst goedgekeurde Wet op Bedrijven en Beroepen.

Door het gewijzigd vergunningenbeleid zijn bepaalde bedrijven en beroepen niet meer vergunningplichtig. Wat wel een heet hangijzer is geweest, is de kwestie van tariefsaanpassing omdat de toen geldige tarieven voor het verkrijgen of verlengen van een bedrijfsvergunning al jaren achterhaald zijn.

De geplande tariefsaanpassing van vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen is nog steeds een discussiepunt tussen de overheid en het Surinaams bedrijfsleven, echter ligt het in de lijn der verwachtingen dat nog voor het eind van het jaar goedkeuring aan het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme wordt verleend voor de doorvoering van de nieuwe tarieven.

De raming van vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen is voor het jaar 2019 vastgesteld op **SRD. 791.700,00** op basis van onderstaande prognose.

Prognose voor het jaar 2019 o.b.v. de voorgestelde tarieven:

<i>Vergunningsrechten voor het vestigen van bedrijven en beroepen</i>					
Omschrijving	Aantal	Eenheidsprijs	Totaal Inkomsten		
Nieuwe Vergunningen	1500	SRD. 300,00	SRD.	450.000,00	
Verlengingen	1100	SRD. 300,00	SRD.	330.000,00	
(Leges) Zegelkosten	2600	SRD. 4,50	SRD.	11.700,00	
		Totaal	SRD.	791.700,00	

53132- Bijdrage justeerloon

Evenals in het jaar 2018 zal de Dienst voor de Waarborg van het IJkwezen van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme ook in 2019 zich dienstbaar maken t.b.v. de gemeenschap. De diensten zullen worden verleend conform de vastgestelde tarievenlijst en de inkomsten die hieruit worden gegenereerd leveren uiteraard een bijdrage aan de staatskas.

De verwachting is dat deze dienst aan inkomsten voor justeerloon (ijkgeden) op basis van de in 2016 aangepaste tarieven, voor het jaar 2019 een bedrag groot **SRD. 511.000,00** zal innen. Dit kan zeker lukken als deze dienst zijn werkzaamheden, conform opgesteld jaarplan en zonder stagnaties van beperkte financiële middelen, kan uitvoeren.

De ontvangsten voor justeerloon zullen gebaseerd zijn op de nieuwe tarieven die per 1 mei 2016 zijn vastgesteld door de Ministers van Handel en Industrie & Financiën.

JUSTEREN VAN GEWICHTEN

A. Gewichten voor fijne wegingen (zoals apotheken en goudsmederijen):

- 1 mg. t/m 1000 mg.	SRD. 4,00 per stuk

B Overige gewichten:

- van 0 gr - 500 gr.	SRD. 3,12 per stuk
- van 500 gr - 1 kg.	SRD. 4,00 per stuk
- van 1 kg ÷ 5 kg.	SRD. 7,50 per stuk
- van 5 kg ÷ 10 kg.	SRD. 10,00 per stuk
- van 10 kg ÷ 20 kg.	SRD. 20,00 per stuk
- van 20 kg ÷ 25 kg.	SRD. 35,00 per stuk
- van 25 kg ÷ 50 kg.	SRD. 60,00 per stuk
- van 50 kg ÷ 1.000 kg.	SRD. 100,00 per stuk

▪ VERGOEDINGEN VOOR EENVOUDIGE WERKZAAMHEDEN M.B.T. REPARATIE AAN:

- Toonbank weegschalen	SRD. 40,00 per stuk
- snelwegers en balansen	SRD. 60,00 per stuk
- Grondbascules	SRD. 100,00 per stuk
- Weegbruggen	SRD. 300,00 per stuk

▪ VERGOEDING VOOR DE EERSTE KEURING OF HERKEURING VAN WEEGWERKTUIGEN (mechanisch / elektronisch):

- van 0 kg - 15 kg (ED)	SRD. 31,25 per stuk
- van 15 kg - 30 kg	SRD. 43,75 per stuk
- van 31 kg - 50 kg	SRD. 50,00 per stuk

Balansen (EB):

- van 0 kg- 1 kg	SRD. 40,00 per stuk

Hangklokwegers:

- van 0 kg - 30 kg	SRD. 37,50 per stuk
- van 30 kg- 60 kg	SRD. 43,75 per stuk
- van 60 kg- 100 kg	SRD. 50,00 per stuk
- van 100 kg- 300 kg	SRD. 62,50 per stuk

Toonbank weegschalen:

- van 0 kg - 6 kg	SRD. 25,00 per stuk
- van 6 kg- 15 kg	SRD. 31,25 per stuk
- van 15 kg- 25 kg	SRD. 43,75 per stuk
- van 25 kg- 30 kg	SRD. 50,00 per stuk

▪ VERGOEDING VOOR DE EERSTE KEURING OF HERKEURING VAN GRONDWEEGWERKTUIGEN (mechanisch/elektronisch)

Grondbascules:

- van 0 kg- 250 kg	SRD. 60,00 per stuk
- van 250 kg- 500 kg	SRD. 108,00 per stuk
- van 500 kg- 1.000 kg	SRD. 150,00 per stuk

▪ VERGOEDING VOOR DIVERSE KEURING:

- Meetstokken	SRD. 15,00 per stuk
- Maatkannen(1/2dl. tot 2 liter)	SRD. 7,00 per stuk
- Pocketbalans	SRD. 40,00 per stuk
- Opstap weegschaal(laag en hoog)	SRD. 50,00 per stuk
- Babyweegschalen	SRD. 50,00 per stuk
- Alcoholmeters	SRD. 100,00 per stuk
- Remvertragingmeters	SRD. 100,00 per stuk
- Tinmeters	SRD. 100,00 per stuk
- Snelheidsmeters	SRD. 100,00 per stuk

- Asdrukmeters	SRD. 200,00 per stuk
- Roller-platen rem testbanken	SRD. 300,00 per stuk
- Flow meters	SRD. 120,00 per stuk

▪ **KEURING OP VERZOEK:**

- Balans B.A.F. 0 - 1 kg	SRD. 50,00 per stuk
Snelwegers/ Hangkloksnelwegers:	
- Van 0 - 30 kg	SRD. 40,00 per stuk
- Van 30 - 60 kg	SRD. 45,00 per stuk
- Van 60 - 100 kg	SRD. 60,00 per stuk
- Van 100 - 300 kg	SRD. 70,00 per stuk
Grondbascales:	
- Van 0- 250 kg	SRD. 70,00 per stuk
- Van 250- 500 kg	SRD. 30,00 per stuk
- Van 500- 1.000 kg	SRD. 175,00 per stuk
Weegbruggen/Hangklokwegers (zware meetmiddelen):	
- Van 1.000- 5.000 kg	SRD. 200,00 per stuk
- Van 5.000- 35.000 kg	SRD. 300,00 per stuk
- Van 35.000- 60.000 kg	SRD. 400,00 per stuk
- Van 60.000-120.000 kg	SRD. 700,00 per stuk
- Van 120.000-150.000 kg	SRD.1.500,00 per stuk

VII VOLUMEMETINGEN: (Twee ijkperiodes in een jaar bij benzinepompen (nozzels))

- Bulkstations	SRD. 200,00 per stuk
- Van Tankwagens	SRD. 200,00 per stuk
- Benzine Pompen (nozzels)	SRD. 35,00 per stuk
- Van Tankschepen	SRD. 300,00 per stuk

Inhoudsmaten:

- Van 0- 20 liters	SRD. 50,00 per stuk
- Van 20- 200 liters	SRD. 100,00 per stuk
- Van 200- 1.000 liters	SRD. 150,00 per stuk
- Van 1.000- 10.000 liters	SRD. 200,00 per stuk
- Van 10.000- 20.000 liters	SRD. 400,00 per stuk
- Strooptanks	SRD. 400,00 per stuk
- Alcoholtanks	SRD. 400,00 per stuk
- Benzine Opslagtanks	SRD. 500,00 per stuk
-	

Essaailoon (bij het iken van goud en zilver)

- Van 0 gram - 10 gram	SRD. 3,40 per proef
- Van 10 gram - 20 gram	SRD. 6,80 per proef
- Van 20 gram - 30 gram	SRD. 10,20 per proef
- Van 30 gram - 40 gram	SRD. 13,60 per proef
- Van 40 gram - 50 gram	SRD. 17,00 per proef
- Van 50 gram - 60 gram	SRD. 20,40 per proef
- Van 60 gram - 70 gram	SRD. 23,80 per proef
- Van 70 gram - 80 gram	SRD. 27,20 per proef
- Van 80 gram - 90 gram	SRD. 30,60 per proef
- Van 90 gram - 100 gram	SRD. 44,00 per proef

53145- Bijdrage Bestekkosten:

Ingeval t.b.v. het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme goederen en diensten middels openbare aanbestedingen zullen worden aangekocht, zullen voor de verkoop van een bestek (waarin de voorwaarden van levering zijn vervat) i.v.m.de inschrijving van de te houden openbare aanbestedingen, kosten in rekening worden gebracht.

Uitgaande van de verkoop van $\pm$ 10 stuks bestek voor een minimaalbedrag van SRD. 100, = per stuk. voor de openbare inschrijvingen, is dit middel dat in het jaar 2019 begroot op **SRD. 1.000, =**.

53153- Diverse Ontvangsten:

Ingeval van specifieke activiteiten van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme zoals trainingen, beurzen & tentoonstellingen, seminars/workshops t.b.v. ondernemers e.a. belangstellenden, kan aan participanten een eigen bijdrage worden gevraagd.

Deze ontvangsten die ook t.g.v. de Staat worden geïnd, worden geregistreerd als ñDiverse Niet-Belasting Ontvangsten en zijn voor het jaar 2019 geraamd op **SRD. 2.000,=**.

54101-CUS IDB Programma

De uitvoering van het SUBCIP welke aanvankelijk was gepland voor de jaren 2015 tot en met 2017 en is verlengd in 2018. Daar dit project nog niet is afgerond zal in 2019 verder uitvoering aan worden gegeven. Voor het jaar 2019 bedraagt de raming van de donorfinanciering vanuit IDB **SRD. 20.714.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden.

Raming 2019		Organisatie	Omschrijving Project
SRD.	20,354,081.36	IDB- Lening	CUS IDB Programma SUBCIP
SRD.	360,000.00	IDB- Lening	verhoging van productiviteit; een CUS-project die i.s.m. AEB wordt uitgevoerd.
SRD.	20,714,081.36	Totaal	
SRD.	20,714,000.00	Totaal Afgerond	

54107- Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials

De begroting van het Ministerie van Handel, Industrie en Toerisme is vanwege het amendement voor het dienstjaar 2019 aangepast met een nieuw beleidsprogramma namelijk ñMurabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials en die middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) gefinancierd zal worden. Dit programma is voor het jaar 2019 geraamd op **SRD. 15.000.000,=** en kan als volgt onderbouwd worden.

Raming 2019		Organisatie	Omschrijving Project
SRD.	15,000,000.00	IsDB- Lening	Zie beleidscode 4101 - Murabaha Agreement Foodstuff Medical Supplies, Agriculture Inputs, Fertilizers, Cement, Construction Materials
SRD.	15,000,000.00	Totaal	

TITEL IV: PARASTATALEN**N.V. Hotelmaatschappij Torarica**

Deze Vennootschap heeft tot doel:

- het exploiteren van hotels, restaurants en cafés in de ruimste zin van het woord en het verrichten van al hetgeen daartoe behoort of daarmee in verband staat;
- te kunnen deelnemen in of zich op enigerlei wijze kunnen interesseren voor vennootschappen of andere ondernemingen van welke aard dan ook.

Stichting Toerisme Suriname (STS)

Toerisme kan een belangrijkere bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de nationale economie indien zowel de private als de publieke sector deze industrie op een professionele manier aanpakken. Toerisme is arbeidsintensief en is daarnaast een exportproduct dat bij een betere benutting/verdere ontwikkeling een grotere bijdrage zal leveren aan de betalingsbalans (deviezen inkomsten), de staatsbegroting (belastinginkomsten) alsmede werkgelegenheid. Daarnaast leidt de ontwikkeling van toerisme tot spin-off effecten die overige sectoren van de economie positief zullen beïnvloeden.

Voor het realiseren van een optimale benutting van de toerisme potenties, is het noodzakelijk dat de overheid voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor de ontwikkeling en marketing van het toerisme in Suriname. Inspanningen op het gebied van human resource development, toerisme-onderzoek, productontwikkeling, kwaliteitsbewaking (standaarden), marketing, nationale, regionale en internationale samenwerkingen, worden reeds door de STS i.s.m. overige stakeholders verricht met als uitgangspunt Suriname verder toerisme minded te maken, en het land als toerismebestemming beter op de wereldkaart te plaatsen.

De STS is de overkoepelende toerisme organisatie, die het toerisme beleid van de overheid mede uitvoert. Vanwege haar taakstelling is de strekking van de STS coördinerend, faciliterend en begeleidend, waarbij de ondersteunende rol naar de totale sector essentieel is.

Stichting Suriname Hospitality & Tourism Training Centre (SHTTC)

Stichting SHTTC heeft als taak het trainen en doen trainen alsmede opleiden, zowel theoretisch als praktisch, van alle werknemers en toekomstige werknemers in de hospitality- en toerisme- sector, gericht op het optimaliseren van de competenties van werknemers in die sectoren en het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening in de ruimste zin van het woord.

Zij tracht haar doel te bereiken door:

1. het ontwikkelen en doen ontwikkelen alsmede het verzorgen en doen verzorgen van hospitality, toerisme en aanverwante opleidingen, al dan niet in samenwerking met nationale en internationale organisaties;
2. het bevorderen en onderhouden van betrekkingen met relevante openbare en particuliere opleidingsinstituten in binnen- en buitenland;
3. het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden;
4. het op reguliere basis organiseren van seminars en workshops voor doelgroepen teneinde permanente opleiding en training te garanderen.

Afdeling 8. Het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij

Het Algemeen deel

Algemeen deel

Het agrarisch beleid wordt uitgevoerd op basis van het strategisch doel, welk is opgenomen in het Ontwikkelingsprogramma 2017 - 2021, te weten:

In samenwerking met andere instituten zal het ministerie door innovatie, onderzoek en ontwikkeling de dienstverlening aan competitieve micro-, kleine, middelgrote en grote bedrijven in de agrarische sector en de agro-industrie verbeteren. Dit ter vergroting van de bijdrage aan de BBP, garanderen van de voedselveiligheid en -zekerheid voor het Surinaams volk, de export naar regionale en internationale markten en de werkgelegenheid in de verschillende subsectoren.

Tegen de achtergrond van de huidige financieel-economische crisis in ons land en het streven van de regering om zo snel mogelijk uit deze crisis te geraken, is het noodzakelijk om doelgerichte investeringen van zowel de overheid als van private sector in deze sector te vergroten. Deze doelgerichte investeringen zullen op korte termijn bijdragen tot duurzame ontwikkeling in de agrarische sector, welke zal bijdragen aan werkgelegenheid, inkomenszekerheid, voedselveiligheid, voedselzekerheid, exportproductie en deviezengenerering, en een significante bijdrage aan stabilisatie en herstel van de financieel- economische situatie in ons land.

Het agrarisch beleid is verder erop gericht om de omgevingsfactoren en randvoorwaarden te creëren voor de verdere ontwikkeling van de sector, waardoor de particulieren de agro ketens beter kunnen ontwikkelen. Binnen dit voorwaarden scheppend beleid wordt de nadruk gelegd op versnelde kennisontwikkeling bij stakeholders, stimulering van innovatie, het vergroten van het concurrentievermogen en capaciteitsopbouw van de sector.

Teneinde Suriname minder afhankelijk te maken van voedsel importen zal er een strategie worden gevolgd die neerkomt op de ontwikkeling van de agrarische productie en verwerking welke gericht is op het verwerven van een groter marktaandeel op de lokale markt. De verhoging van de productiviteit en kwaliteit van de productie zal tot verbetering van de kostprijs en marktpositie moeten leiden. Verder zal de strategie zich focussen op trading up van het product en het sterker maken van de ketenrelaties en marktinstututen. Hiermee zal opbouw van eigen capaciteit, ontwikkeling van het Surinaams product, beheersing van productieprocessen, product branding en marketing tot stand worden gebracht, waardoor tevens mogelijkheden voor exportbevordering kunnen worden gecreëerd.

De ontwikkeling van de rijstproductie wordt verder ter hand genomen met de verbetering van de voorziening aan irrigatiewater in met name het Wageningen gebied en de gebieden gelegen aan de Nickerie rivier.

In dit kader kan ook genoemd worden de verbetering van het waterbeheer in het irrigatiegebied Nickerie met de rehabilitatie van 6 waterschappen t.w. Clara Polder, Wasima, Paradise en Longmay, Nanni en Bruto polder, Europolder-Zuid en Uitbreiding Groot Henar. Na de rehabilitatie zal het beheer en onderhoud van de waterschappen worden overgedragen aan de desbetreffende waterschapsbesturen

De private sector wordt ondersteund om haar capaciteit bij de productie van de zgn. niet-traditionele producten groente, fruit en niet-hout bosproducten op een duurzame en competitieve manier te verhogen, alsook de markt-toegang mogelijk te maken middels schenking rechtsstreeks of via boerenorganisaties.

Met name verse blad en vruchtgroenten bieden goede afzetmogelijkheden op de Caribische markt. De teelt van fruit biedt eveneens perspectieven vanwege de grotere waardetoevoegings-mogelijkheden en diversifiëring. Echter zal de focus moeten zijn op fruitsoorten die binnen een korte periode productie kunnen leveren en op de teelt van fruitsoorten die tot zgn. Superfood worden verwerkt, rijk aan essentiële voedingsstoffen en vrij van pesticide en chemicaliën. Het gaat om citrus, meloen, kers, ananas, granaatappel, aloe, noni, zuurzak, cocos, acai, crappa en andere bosvruchten.

Verder zal ook aandacht besteed worden aan het stimuleren van de teelt van knolgewassen zoals cassave, zoete bataat en andere tayersoorten.

De verdere ontwikkeling in 2019 zal eveneens gaan in ondernemerschap en het aanbod van nieuwe technieken onder beter gecontroleerde productie-omstandigheden (zoals kassen en schaduwgaas).

In de veeteeltsector zullen ondermeer investeringen worden gepleegd in de opzet van een vermeerderingsstation voor de verbetering van het genetisch materiaal bij de runderen. In samenwerking met de pluimvee-sector worden maatregelen genomen voor met name het terugdringen van importen en vergroten van het marktaandeel van lokaal geproduceerd kip naar minstens 60%.

Gelet op de grote waardetoevoeging bij visproducten is er bij de visserijsector ook een grote groei potentie in de productie. Met name gaat het om aquacultuur en de kweek, verwerking en export van Pacu en Tilapia. Met de afbouw en inrichting van de moderne visrokerij te Commewijne zal aan de internationale standaarden worden voldaan om de export van gerookte vis naar het buitenland weer mogelijk te maken.

Suriname heeft een aanzienlijk potentieel in de agrarische productie; echter zal een aantal uitdagingen alsgevolg van klimaatverandering moeten worden aangepakt zoals onder meer de introductie van nieuwe rassen die beter aanpassen aan veranderende omstandigheden zoals extreme droogte, terwijl die minder chemicaliën en pesticiden vereisen en bovendien bescherming bieden aan de biodiversiteit en de belangrijkste ecosystemen.

Binnen het uitgestippeld beleid blijft voedselveiligheid als één van de hoogste prioriteiten, zodat er voldaan wordt aan de nodige productienormen en kwaliteit. Het ministerie van LVV werkt samen met de ministeries van Volksgezondheid, Handel, Industrie & Toerisme en Financien om zodoende de activiteiten conform hun taakstelling gecoördineerd plaats te laten vinden.

Zowel voor de lokale als de internationale consumptie zullen de internationale geldende standaarden zoveel mogelijk worden gehanteerd met assistentie van internationale organisaties zoals de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank en de Europese Unie, waarna deze verder operationeel worden gemaakt. De agrarische activiteiten in dit verband zullen richten op het certificeren van de bedrijven en aanverwante productieketen naar Global GAP of andere hoge standaarden. Het proces van capaciteitsversterking zoals ingezet binnen de gezondheidssystemen en -diensten wordt gecontinueerd met de afbouw van het residu en veterinaire laboratoria en verbetering van de voedselveiligheid.

DIRECTORAAT LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ

TITEL I : OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen	46.840	55.117	62.225	62.225	62.225	62.225	62.225
611	Sociale Premies	4.137	5.022	5.760	5.760	5.760	5.760	5.760
612	Gebruik van goederen en diensten	1.200	765	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
614	Subsidies aan particuliere Ondemeringen	0		30	30	30	30	30
	Totale Lopende uitgaven	52.177	60.904	69.265	69.265	69.265	69.265	69.265
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0		50	50	50	50	50
621	Transport middelen	0		30	30	30	30	30
	Totale Kapitaal uitgaven	0	0	80	80	80	80	80
	Totaal Operationele uitgaven	52.177	60.904	69.345	69.345	69.345	69.345	69.345

Toelichting op de Operationele Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Het totaal aan lonen en salarissen bedraagt voor het jaar 2019, SRD 62.225.000,00.

De brutosalariskosten van ambtenaren die in loondienst zijn en een bezoldiging krijgen conform de functiewaarderingenopbouw van het ministerie van Binnenlandse Zaken, worden hier geboekt. Hierin zijn verder meegenomen de inhoudingen die voor of namens de ambtenaar in kwestie worden gepleegd, alsook eventueel andere toekenningen.

Verder wordt er continuïteit gegeven aan de deskundigheidsbevordering van het personeel door het voeren van een Human Resource - beleid gericht op het sturen, monitoren en uitvoeren van de beleidsstrategieën van het ministerie.

Aan de capaciteitsversterking van het personeel wordt verder gewerkt door trainingsprogramma's en andere vaardigheidsbevorderende activiteiten.

Het personeel van het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is over het begrotingsjaar 2019 geraamd op 1.216 landsdienaren.

In de periode januari tot en met juli 2018 zijn dertien (13) medewerkers met pensioen gegaan, drie (3) medewerkers zijn overleden, twee (2) medewerkers in dienst getreden en er zijn vijf (5) medewerkers met ontslag gegaan. Voor het jaar 2019 zijn er één en vijftig (51) medewerkers die een gratificatie zullen ontvangen. Er zijn acht (8) medewerkers naar een ander ministerie overgeplaatst en vier (4) zijn overgenomen.

Voor de periode januari 2018 tot en met juli 2018 is het ziekteverzuim percentage 8% van de personeelsformatie van het ministerie.

Personeelsbestand naar kaderniveau en gender

Kaderniveau	Totaal	%	M	V
Hoger	142	12	58	84
Midden	276	23	127	149
Lager	798	65	511	287
Totaal	1.216	100	696 (57%)	520 (43%)

Personeelsbestand naar onderdirectoraat en kaderniveau

Onderdirectoraat	Kader			
	Lager	Midden	Hoger	Totaal
Landbouw	524	124	22	670
Veeteelt	20	41	28	89
Visserij	36	11	19	66
Planning en Ontwikkeling	4	12	17	33
Landbouwkundig Onderzoek, Afzet en Verwerking	88	36	21	145
Administratieve Diensten	126	52	35	213
Totaal	798 (65%)	276 (23%)	142 (12%)	1.216

Gratificaties over 2019					Totaalambt.
Aantal dienstjaren	25	30	35	40	
Aantal ambtenaren	6	26	16	3	
					51

Hieronder volgt een overzicht van de specificering Lonen en Salarissen:

Code	Lonen en Salarissen	Bedragen
61001	Ambtelijk Salaris	57.598.231
61002	Vakantie toeslag	3.581.272
61003	Overwerk	18.259
61004	Bonussen en Gratificaties	185.087
61012	Detachering toelage	6.480
61013	Functionele toelage	4.680
61014	Persoonlijke toelage	397.429
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	316.020
61020	Telefoonvergoeding	5.280
61021	Representatievergoeding	81.227
61022	Huishuurvergoeding	3.240
61023	Vervoersvergoeding	27.795
	Totaal	62.225.000

611: Sociale Premies

Hieronder volgt een specificatie Sociale Premies:

Code	Sociale Premies	Bedragen
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	2.880.000
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	2.880.000
	Totaal	5.760.000

612: Gebruik goederen en diensten

Naast de lonen en salarissen en sociale premies maakt het gebruik van goederen en diensten ook deel uit van de lopende uitgaven.

Deze post zal worden benut om medewerkers te voorzien van adequaat en voldoende werkmateriaal. De raming van de diverse specifieke posten is zoveel als mogelijk aangepast aan de huidige prijsontwikkelingen van goederen en diensten en bedraagt voor het jaar 2019, SRD 1.250.000,00. Deze zullen worden besteed aan het in stand houden van de fysieke werkomstandigheden zoals werkmaterialen, herstel en onderhoud, utiliteiten en energie en ook voor het behoud en verbetering van fysieke en intellectuele vaardigheden. De middelen worden ook benut voor de continuïteit en verbetering van de automatisering, maar ook de bevordering van het positief beeld van de sector en het ministerie via beurzen en de media.

Hieronder wordt een specificatie van het gebruik der goederen en diensten weergegeven:

Code	Goederen en diensten	Bedragen
61201	Kosten opleidingen binnenland (incl. seminars en workshops) excl. reis en verblijfkosten	19.280
61208	Binnenlandse reiskosten	6.343
61209	Binnenlandse verblijfkosten	11.497
61210	Buitenlandse reiskosten	20.000
61211	Buitenlandse verblijfkosten	20.000
61215	Kantoormiddelen (papier, pen, etc.)	31.168
61216	Kopieer	17.443
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	7.137
61218	Bode diensten	2.104
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	4.700
61220	Onderhoud kantoormiddelen	3.998
61221	Vergaderkosten	6.243
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	37.982
61223	Onderhoudskosten automatisering	13.690
61224	Licentieën en programma kosten	2.920
61226	Advertentie en bekendmaking	5.453
61227	Radio en TV programma's	5.360
61228	Brochure en andere periodieken	2.145
61229	Tentoonstellingen	16.604
61233	Huur gebouwen en terreinen	1.111
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	94.191
61238	Telefoon uitgaven	28.800
61239	Gas	1.800
61240	Water	17.280
61241	Electriciteit	85.385
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	4.000
61247	Schoonmaak	37.935
61248	Gereedschappen en apparatuur	27.689
61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	3.600
61250	Bewaking	25.342
61251	Voeding	7.008
61252	Contributie	44.690
61253	Vrachtkosten en porto	269
61254	Onderzoekskosten	14.331
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	37.699
61259	Nationale en internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	14.330
61263	Overige algemene kosten	75.510
61273	Vormingsprogramma's	3.240
61277	Laboratorium kosten	46.460
61279	Medicijnen	5.000
61280	Hulpmiddelen	5.000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	363.815
61285	Huur en onderhoud van zwaar materieel	71.448
	Totaal	1.250.000

614: Subsidies

Micro - ondernemingen zijn niet altijd in staat om hun activiteiten met de beschikbare middelen te kunnen uitvoeren. Hiervoor is een bedrag van SRD 30.000,00 begroot.

Kapitaal Uitgaven

620: Inventaris

De inventaris kosten zijn net als voorgaande kostensoorten gericht op het functioneren van het overheidsapparaat. Voor een goede facilitering van het personeel ter bevordering van onder andere een werkbare omgeving, motivatie en een vlotte uitvoering van de reguliere werkzaamheden, is voor 2019 een bedrag van SRD 50.000,00 begroot.

Hieronder volgt een specificatie van de Inventaris kosten:

Code	Inventaris	Bedragen
62001	Kantoorinrichting	25.000
62004	Computers	25.000
	Totaal	50.000

621: Transportkosten

Naast de inventaris kosten maken de transportkosten ook deel uit van de kapitaaluitgaven. Voor een vlotte uitvoering van de werkzaamheden zijn vervanging en aanschaf van transportmiddelen voor de onderdirectoraten van eminent belang. Hiervoor is een bedrag van SRD 30.000,00 begroot.

Hieronder wordt er een specificatie gegeven van de Transportkosten:

Code	Transportmiddelen	Bedragen
62106	Bromfietsen	30.000
	Totaal	30.000

Toelichting op Programma's

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1.000

Code	Programma: 01 Infrastructurele werken	
0123	Cultuurtechnisch onderhoud	8,250
0124	Institutionele Vormgeving	5,300
0125	Reactivering waterschappen	6,000
0126	Bouwwerkzaamheden	169
0164	Buyers Credit Agreement Pumpingstation	15,000
	Sub-totaal	34,719
	Programma: 02 Institutionele versterking	
0220	Kennis	25
	Sub-totaal	25
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling	
0712	Stimulering Private Sector	10,356
0714	Stimulering Landbouwsector	40,200
0715	Veehouderij	5,600
0716	Visserij	4,900
0761	Agro-Industrial Park	266,208
0762	Landbouwonwikkeling Brokopondo	10,000
	Sub-totaal	337,264
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage	
0929	Alliance	720
0930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	420
0931	Stichting Nationale Parken	20
0932	Stichting proeftuinen in Suriname	20
0933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	2,344
0975	Stichting Experimentele Landbouw	84
	Sub-totaal	3,608
	TOTAAL PROGRAMMA'S	375,616

TITEL II Programma's

De geplande interventies voor 2019 zijn in onderstaande beleidsprogramma's verwerkt.

0123. Cultuurtechnisch Onderhoud

Hierbij worden de volgende cultuurtechnische werken in de districten Wanica, Saramacca, Para en Brokopondo uitgevoerd;

- Afwatering en waterkeringen (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na onderhoud).
- Onderhouden van bruggen.
- Onderhouden van wegen.
- Onderhouden van beschoeiingen.

In de districten Commewijne en Marowijne worden de volgende infrastructurele werken uitgevoerd;

- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud).
- Onderhouden van wegen.

In de districten Nickerie en Coronie worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

- Onderhouden van bruggen.
- Afwatering en waterkering (ophalen, opschonen en uitdiepen van aan- en afvoerleidingen en na - onderhoud)
- Onderhouden van wegen.
- Consultant ingehuurd t.b.v. pompgemaal Wageningen.
- Installatie nieuwe pompen te Wageningen.

De raming voor het planjaar is SRD 8.250.000,00

0124. Institutionele vormgeving

In het kader van voedselveiligheid en voedselzekerheid worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd;

Agrarische gezondheid en voedselveiligheid

In het begrotingsjaar 2019 blijft het ministerie haar bijdrage aan Caribbean Agricultural Health and Food Safety Agency (CAHFSA) leveren met het oog op de voedselveiligheid en gezondheid van plant en dier. De instelling van het Nationaal Agrarisch Voedselveiligheidssysteem is hier van eminent belang om nationaal te kunnen coördineren. Met ondersteuning van EU zal hieraan ook uitvoering worden gegeven.

Om te voldoen aan de vereisten op het gebied van plantgezondheid conform de International Plant Protection Convention, is het ministerie reeds geruime tijd bezig de plantgezondheidscontrole en monitoring daarvan te reorganiseren en institutioneel te versterken ten behoeve van het internationale en nationale landbouwverkeer. Ter waarborging van de plantgezondheid en de voedselveiligheid is de beschikbaarheid van een goed uitgeruste plant diagnostisch laboratorium essentieel. Met de oplevering van het nieuw gebouw voor de afdeling Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen zal de operationalisering van een modern plant diagnostisch laboratorium ook mogelijk zijn.

Aan de structurele operationalisatie en versterking van de grensposten wordt in 2019 uitvoering gegeven. Werving, training en uitrusting van personeel om te werken conform de moderne standaarden van bewaking, monitoring en surveillance van plantgezondheid en voedselveiligheid, behoren tot de meest belangrijke institutionele versterkingsactiviteiten die worden vervolgd in 2019. Enkele trainingsactiviteiten die hiervoor zijn gepland betreffen het trainen van laboratorium medewerkers en keurings- en inspectiemedewerkers. Daarnaast zal ook een geautomatiseerd systeem worden opgezet voor het afhandelen van fytosanitaire keuringen. Voor de bovenstaande activiteiten is een bedrag van SRD 93.000,00 begroot.

Reeds in 2013 is een aanvang gemaakt met de bouw van het residu laboratorium voor residuen onderzoek in groente en fruit. Het gebouw zal in 2019 worden afgerond volgens internationale standaarden, waarna voor de nutsvoorzieningen en inrichting (inclusief installatie gespecialiseerde laboratorium apparatuur) wordt gezorgd. Het laboratorium is niet alleen voor de Surinaamse gemeenschap, maar ook voor de CARICOM lid-landen. Via CAHFSA zal dit mogelijk gemaakt worden. Ook worden specialistische trainingen verzorgd aan het personeel, waarvan de totale kosten zijn geraamd op SRD 200.000,00.

IDB lening

Met de IDB lening zal de voedselveiligheid worden versterkt. De activiteiten hieraan verbonden zijn o.a.;

- Het installeren van een surveillance inspectie en monitoring systeem;
- Het installeren van een monitoring systeem voor agrarische inputs;
- Verbetering van het GAP programma;
- Het formuleren van protocollen;
- Training personeel;
- Afbouw van het laboratorium complex (residu en veterinair) en bijbehorende infrastructuur;
- Beoordeling van institutionele architectuur van de agrarische gezondheid en voedselveiligheid systeem.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 1.375.000,00 begroot.

Ook worden investeringen gepleegd met middelen van de IDB ter versterking van de plantgezondheid t.w.:

- Reorganisatie van de plantgezondheid diensten;
- Vestiging van een pest surveillance systeem;
- Vestiging traceability systeem;
- Verbetering van plant quarantaine faciliteiten;
- Oprichting van een geïntegreerde grenscontrole;
- Formulering van protocollen;
- Training personeel.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 2.000.000,00 begroot.

Onderzoek

In 2014 zijn de bouwwerkzaamheden van het clusterlaboratorium voor landbouwkundig onderzoek aangevangen. In 2019 zal het gebouw worden opgeleverd en ingericht, waardoor chemische analyses van gewas- en grondmonsters kunnen plaatsvinden. Ook zullen in het planjaar de voorlichters en landbouwers worden getraind in veilig gebruik van chemicaliën. Ter stimulering van landbouwgewassen wordt technische assistentie op het gebied van onderzoek door derden verleend. De totale activiteiten zijn geraamd op SRD 632.000,00.

IDB lening

Uit de lening komt een integrale aanpak van agrarische innovatie strategie en agenda, waarbij onderzoek en voorlichting nauw samenwerken in agrarische projecten. Er zullen ook gemeenschappelijke innovatie projecten van land- en tuinbouw, veeteelt en visserij worden vastgesteld in overleg met de private sector resulterend in de nationale agrarische agenda. De agrarische innovatie projecten die uitgevoerd worden zijn o.a. :

- Onderzoek naar teelt van groenten op open veld;
- Onderzoek in citrus teelt;
- Onderzoek in ananas, markoesa en zuurzak;
- Onderzoek in kassenteelt;
- Onderzoek in ziekten en plagen binnen de rijstteelt.

Verder worden activiteiten ontplooid in het kader van institutionele capaciteitsopbouw en klimaatsverandering. Ook zullen programma's worden uitgevoerd ter voltooiing van het Clusterlaboratorium.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 1.000.000,00 begroot.

Voor deze code is het totaal begroot bedrag SRD 5.300.000,00.

0125. Reactivering waterschappen

In het kader van het effectief beheer en onderhoud van de agrarische infrastructuur worden bestaande waterschappen gefaseerd gereactiveerd.

De rehabilitatiewerkzaamheden aan het waterschap Henarpolder worden in 2019 afgerond.

Daarnaast zal er voor het planjaar een aanvang worden gemaakt met de studies met betrekking tot waterschap Europolder Zuid en waterschap Uitbreiding Groot Henar 1 + II. De activiteiten verbonden aan de rehabilitatie zijn:

- Afwatering en waterkering
- Bruggen
- Aanpak van wegen

Hiernaast wordt ook de afwatering en waterkering van de volgende waterschappen aangepakt t.w: Paradise & Longmay, Nanni & Bruto, Clara Polder en Wasima.

Verder ligt het in het vooruitzicht om ook waterschappen in te stellen in de districten Wanica, Saramacca, Coronie en Commewijne. Hiervoor zullen studies uitgevoerd worden.

Voor de opgesomde activiteiten en de studies is begroot SRD 946.000,00.

IDB lening

Om de landbouwproductiviteit in Suriname te verhogen worden, middels een lening van de IDB, investeringen in infrastructuur en beheer van irrigatie en drainage (I & D) systemen gepleegd. Hierbij is de surinaamse overheid voornemens om de kosten van exploitatie en het onderhoud van de secundaire infrastructuur over te dragen aan de boeren, die zijn verenigd in waterschappen. De afgelopen jaren zijn enorme inspanningen verricht door de overheid voor de totstandkoming van de waterschappen.

Het project financiert de volgende componenten:

De rehabilitatie van de hoofdinfrastructuur;

De rehabilitatie van de secundaire infrastructuur van de waterschappen: Paradise & Longmay, Nanni & Bruto, Clara Polder, Wasima, Euro Zuid, Uitbreiding-Groot Henar;

Ondersteuning voor de ontwikkeling en versterking van de capaciteit van de waterschapbesturen om het operationeelbeheer en onderhoud van de I & D systemen over te nemen;

Capaciteitsopbouw van overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor de distributie van water en het beheer van hulpbronnen voor irrigatie en drainage;

Ontwerp en uitvoering inclusief maatregelen voor duurzaam beheer ingeïntegreerd waterbeheer.

De activiteiten voor bovengenoemd project is voor het planjaar begroot op SRD 5.054.000,00.

Het totaal bedrag van deze code is geraamd op SRD 6.000.000,00.

0126. Bouwwerkzaamheden

In 2019 wordt het gebouw van de afdeling Landbouwstatistiek gerenoveerd voor een begroot bedrag van SRD169.000,00.

0164. Buyers Credit Agreement Pumpingstations**India Lening**

De planning is om 19 nieuwe pompen te leveren en te installeren in tien (10) lokaties in Suriname door Kirloskar Brothers Limited India, welke wordt gefinancierd door Exim Bank of India. Deze pompen dienen voor adequate afwatering en ter voorkoming van het binnendringen van zoutwater in de landbouwgebieden. Het begroot bedrag is SRD 15.000.000,00

0220. Kennis

Het project "Food and Nutrition Security Impact, Resilience, Sustainability and Transformation"(FIRST) is een programma dat wordt gefinancierd door de EU in 32 landen inclusief Suriname, welke wordt uitgevoerd door de FAO in Suriname.

Dit project zal het ministerie van Landbouw (LVV) ondersteunen bij het bevorderen van coördinatie, strategische planning en multi-stakeholderprocessen om de Food and Nutrition Security (F&NS) Agenda te versterken en uit te voeren. Hierbij worden verschillende ministeries getraind om het F&NS Agenda coördinerend uit te voeren. Tevens wordt er gebruik gemaakt van online programma's, waarbij de relevante ministeries zijn betrokken in het kader van voedselzekerheid. Hiervoor is een bedrag van SRD 25.000,00 begroot.

0712 Stimulering Private Sector**India Schenking**

In het kader van de 'Small Development Assistance Programme Government of India' worden de volgende projecten uitgevoerd:

Opzetten van een rijstpelmol tbv kleine rijstverbouwers

Mechanisatie ondersteuning middels aanschaf van tractoren;

Uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van kokosolie in Coronie;

Mechanisatie ondersteuning in de tuinbouwsector door aanschaf van machines;

Mechanisatie ondersteuning in het telen van knolgewassen in het binnenland;

Ontwikkelen van een teeltsysteem voor gewassen tegen de gevolgen van klimaatsverandering;

ICT ondersteuning aan landbouwcoöperaties;

Aanschaffen van rijstoofst- en verwerkingsmachines op zonnepanelen ten behoeve van het binnenland.

De bovengenoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 10.356.261,00.

0713. Landbouwtelling

Voor de update van de bestaande agrarische data dient er jaarlijks agrarische surveys uitgevoerd te worden. Bij de uitvoering van de surveys worden gegevens verzameld, verwerkt, geanalyseerd en gepubliceerd. Het is van groot belang dat de resultaten van de surveys betrouwbare informatie leveren welke relevant zijn voor het nemen van beslissingen bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van het beleid.

De uitvoering van de agrarische surveys past binnen het kader van de operationalisering van het Surinaams Agrarisch Informatie Systeem (SAIS), welke als doel heeft de opzet van een goed functionerend en betrouwbaar agrarisch informatiesysteem, dat op continue wijze aan alle belanghebbenden essentiële en up-to-date informatie beschikbaar stelt over de agrarische sector.

Voor de capaciteitsopbouw worden trainingen verzorgd aan het personeel van de afdeling Landbouw Statistiek en het personeel van de rayon- en ressortkantoren. De bovengenoemde activiteiten zullen uit de exploitatie kosten worden uitgevoerd.

IDB lening

Verbeterde statistische informatiesystemen zijn van fundamenteel belang voor het beheren en het nemen van adequate beslissingen over publieke en private landbouwinvesteringen in Suriname. Om de landbouwproductiviteit in Suriname te verhogen worden investeringen gepleegd in het verbeteren van de kwaliteit van de beschikbare landbouwstatistieken.

Het project financiert de volgende componenten:

Een agrarische census voor 2020;

Twee surveys;

Institutionele versterking van activiteiten, inclusief de aankoop van computerapparatuur, voertuigen en training voor LVV-personeel.

In het planjaar worden voorbereidingen getroffen voor de bovengenoemde activiteiten.

0714. Stimulering Landbouwsector

Voor de stimulering van de landbouwsector worden de volgende maatregelen getroffen:

-Productschap ontwikkeling in rijst.

-Telen in plantenkassen ter garanderen van kwaliteit en kwantiteit van de productie.

-Trainingen worden verzorgd in de cassaveteelt en drooglandrijst.

-Optopping van het Agrarisch Krediet Fonds (AKF)

In het kader van Plantgenetische hulpbronnen worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

Het organiseren van workshops.

Het organiseren van rijstzaad productie trainingen.

Workshop betreffende kwekersrecht.

Verder wordt de cacao en kokos productie ontwikkeld.

Het kokos project heeft de volgende activiteiten:

Opzet van een kokos nursery;

Veld productie;

Opzet van kokos verwerkingsfaciliteiten;

Beheers- en personeelsruimten opgezet.

Het doel is diversificatie van de economie, vergroting werkgelegenheid, rurale ontwikkeling, imports substitutie en vergroting van export naar regionale markten. In het planjaar wordt de nursery opgezet en het areaal wordt plantklaar gemaakt.

Het Cacao project heeft de volgende activiteiten:

Onderzoek en training

Opzet nursery

De bovengenoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 1.046.000,00.

EU schenking

Project Suriname Agriculture Market Access (SAMAP)

Investeringen worden gepleegd met middelen van de EU ter bevordering van duurzame landbouw ontwikkeling door middel van 1) verhoogde tuinbouwproductie en duurzame markttoegang voor 1000 kleine boeren en 2) verbeterde voedselveiligheids capaciteiten en normen voor de particuliere sector en publieke instellingen.

De focus ligt op tuinbouw- en niet-hout bosproducten met export potentieel.

De volgende interventies worden gepleegd:

Ontwikkeling van product waardeketens;

Investeringssteun door middel van een Matching Grant Facility (MGF) en leningen;

Training en begeleiding van kleine boeren op het gebied van verbeteren van bedrijfsbeheer en het verkrijgen van de noodzakelijke marktstandaarden en certificeringen voor toegang tot (export) markten.

Het versterken van de voorlichtingsdienst van het ministerie m.b.t. het bieden van effectieve ondersteuning en voorlichting.

Ontwikkelen en implementeren van voedselveiligheidsstandaarden voor Suriname.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 17.112.000,00 begroot.

China schenking

Met deze schenking wordt een praktijkgericht trainingcentrum opgezet met een plantenkassen complex en aquacultuur kweekstation. Voor dit project is voor het planjaar SRD 7.400.000,00 begroot.

FAO schenking (TCP)

In het kader van "Climate Change Adaptation" wordt door de FAO technische assistentie verleend voor het verbeteren van technische en institutionele capaciteiten inzake rampen- en klimaat risicobeheer en duurzame landbouw in de landen Jamaica, Guyana en Suriname. Voor Suriname is voor 2019 een bedrag van SRD 306.000,00 voorzien.

Italië schenking

Project "Assisting Small Developing Island States (SIDS) to integrate agricultural sectors into climate change priorities and Nationally Determined Contributions (NDCs)"

Dit project heeft tot doel de integratie van de landbouwsectoren in het kader van klimaatsverandering te bestuderen om de duurzame productie en voedselzekerheid voor de meest kwetsbare gemeenschappen, inclusief vrouwen, te waarborgen. Het project zou de nationale belanghebbenden van SIDS versterken alsook de nodige technische ondersteuning, capaciteitsontwikkeling en pilot projecten voor innovatieve aanpassingsactiviteiten aanbieden. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met de FAO, waarvoor in het planjaar een bedrag van SRD 463.000,00 is begroot.

Caribbean Development Bank (CDB) schenking

In het kader van de uitvoering van het cassave project wordt onder andere de training in "Farmer Field School" verzorgd alsook voorlichters getraind. Het begroot bedrag voor 2019 is SRD 89.000,00.

IsDB lening

Het Reverse Linkage project tussen Suriname en Maleisie in rijstproductie heeft ten doel de rijstproductiviteit van het land te verbeteren. Dit zal geschieden door de overdracht van technologie en het gebruik van resistente variëteit. Het begroot bedrag voor het planjaar is SRD 13.783.536,00.

Het totaal begroot bedrag voor deze code bedraagt SRD 40.200.000,00.

0715. Veehouderij

De veehouderij in Suriname heeft groeipotentieel en kan deze mogelijkheden benutten.

De volgende acties zullen worden genomen om de omstandigheden daartoe gunstig te beïnvloeden.

Dierziekte monitoring- en bewaking

De volgende activiteiten worden in dit kader uitgevoerd:

Aanschaf van identificatie middelen;

Uitvoering van de TBC survey bij melkvee runderen;

Disease monitoring;

De Salmonella baseline survey in de leg-pluimvee en varkenssector;

Uitvoering van Rabies (hondsdolheid) survey;

Aanpak van antimicrobiële resistentie.

Veterinair laboratorium

Het laboratorium is een belangrijke schakel voor het garanderen van de voedselveiligheid en in het dierziekte-bewakingsstelsel. Naast de reguliere analyses draaien de werkzaamheden van het veterinair laboratorium vooral om de volgende dierziekten: Mond- en Klauwzeer, Rabies, Salmonellosis, Trichinellosis en Babesiosis (identificatie).

Het nieuwbouw veterinair laboratorium wordt ingericht met meubilair, specifieke laboratorium apparaten en verbruiksmaterialen.

Het laboratorium personeel wordt getraind in het verrichten van de verschillende analyses.

Monsters worden naar geaccrediteerde buitenlandse laboratoria verzonden voor het verrichten.

van testen die hier niet mogelijk zijn, of voor confirmatie van de bevindingen van het veterinair laboratorium.

Opzet en inrichting van melk collectie centra

Het eerste melk collectie station is op de Staatsboerderij neergezet. Deze moet gerehabiliteerd en ingericht worden.

Nieuwbouw Slachthuis Nickerie

Om te voldoen aan de internationale standaarden met betrekking tot voedselveiligheid moet het slachthuis ingericht worden.

Bouw en inrichting kantoor Veeteelt Nickerie

Aangezien adequate kantoorruimte belangrijk is voor het optimaal functioneren van het onderdirectoraat Veeteelt wordt er in Nickerie een kantoor bijgebouwd en ingericht.

Opleiding Animal Production and Health Technology

Ter optimalisering en garanderen van de productie, productiviteit, gezondheid en welzijn van dieren zijn versterking van het veeteeltproductie kader en de omvorming van de veterinaire dienst naar OIE standaarden belangrijke voorwaarden. Het opleiden van kader zal uitgevoerd worden door het Polytechnic College (PTC) middels het aanbieden van de HBO opleiding ñAnimal Production and Health Technology. Het ministerie van LVV zal financiële ondersteuning verlenen middels het dekken van de studiekosten.

Veeteeltwetgeving

Voor de aanpassing en opmaak van de veeteelt wetgevingsproducten is lokale consultancy ingehuurd.

Awareness en trainingen

Uitvoering van het programma Keuring en Desinfectie praktijken en waterkwaliteiten bij slagerijen, ter waarborging van de gezondheid en voedselveiligheid.

HACCP - awareness activiteiten en trainingen ten behoeve van vleesverwerkingsbedrijven ter waarborging van de voedselveiligheid worden gecontinueerd.

Behoud genetisch materiaal van Criollo rassen van landbouwhuisdieren

Ter behoud van de genetische kwaliteit (DNA) van lokaal geadapteerde rassen van landbouwhuisdieren worden de volgende activiteiten uitgevoerd;

Genetisch onderzoek bij Criollo runderen en oso fowroes wordt uitgevoerd.

Het opzetten van een veredelingsstation.

Toepassen van bevruchtingstechnieken ter behoud van lokale rassen van landbouwhuisdieren.

Dierwelzijn

Bewustwordingsactiviteiten worden door het onderdirectoraat Veeteelt uitgevoerd om het welzijn van dieren te verbeteren en duurzame productiesystemen te ontwikkelen. Het onderdirectoraat werkt vanuit 5 richtlijnen nl;

Vervoer van dieren over land;

Vervoer van dieren over zee;

Vervoer van dieren door de lucht;

Slachten van dieren;

Doden van dieren in het kader van wering en bestrijding dierziekten.

Veevoederonderzoek

Een veevoederonderzoek wordt uitgevoerd alsook een onderzoek naar alternatieven voor groeivoeders bij runderen, inclusief uitbreiding van 4 stuks demonstratietuinen en inrichtingen (irrigatiesystemen).

Studie opzet grootschalige teelt van voedergewassen

Er zal een consultant ingehuurd worden voor de uitvoering van een studie voor opzet van een grootschalige teelt van voedergewassen zoals mais en soja.

Veeteelt Ontwikkeling Binnenland

Om het veeteeltbeleid verder gestalte te geven wordt de ontwikkeling van de verschillende subsectoren in het binnenland gestimuleerd:

Pluimvee

Kleine Herkauwers

Studie grootschalige Slachtvee- en Melkvee

Er zal een consultant ingehuurd worden voor uitvoering van een studie voor grootschalige slacht- en melkvee.

Stimulering Veeteeltsector in Suriname

Ten behoeve van de veehouders worden aanschaffingen gedaan ter verbetering van de kweek-omstandigheden.

Sanitaire Inspectie en Traceerbaarheid van Vee

Hierbij zullen de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

De inspecteurs van de Veterinaire Dienst worden opgeleid tot BAVP'ers;

De faciliteiten voor het uitvoeren van de grens- en havencontroles worden opgezet alsook de faciliteiten voor het uitvoeren van controles op veetransport worden in orde gemaakt;

Keurmeesters en andere veterinaire inspecteurs worden opgeleid.

Stimulering varkens productie in Coronie

Ter stimulering van de varkensproductie in Coronie worden onder andere trainingen verzorgd en materialen aangeschaft voor de varkensbedrijven.

Kleine herkauwers

Ter stimulering van de kleine herkauwers worden de veeboeren ondersteund met betaalbare genetisch materiaal van schapen.

Voor het planjaar zijn de bovengenoemde activiteiten geraamd op een totaal bedrag van SRD 300.000,00

Ook zullen investeringen middels schenkingen en leningen in de veeteeltsector gepleegd worden ter garandering van voedselveiligheid en voedselzekerheid.

Reverse Linkage project in Artificial Insemination of Livestock

Dit Reverse Linkage project heeft als doel om de kwaliteit van vee te ontwikkelen voor de lokale consumptie en export. Dit drie jarig project zal worden gefinancierd door een schenking van IsDB van US\$280.000,- , schenking van Indonesische overheid van US\$380.000,- en bijdrage van Surinaamse overheid van US\$400.000,- .

Het begroot bedrag in 2019 voor de institutionele versterking van de Kunstmatige Inseminatie (KI) dienst is als volgt:

Surinaamse bijdrage is SRD 300.000,00

Indonesië schenking SRD 559.000,00

IsDB schenking SRD 341.000,00

IDB lening

De diergezondheid zal worden versterkt door:

Installeren van een disease monitoring systeem

Verbetering van de animal quarantaine faciliteiten

Formulering van protocollen

Training personeel

Aankoop van equipment en input voor het laboratorium.

Voor het planjaar is een bedrag van SRD 4.099.536,00 begroot.

Het totaal bedrag van deze code is voor 2019 geraamd op SRD 5.600.000,00.

0716. Visserij

Voor de duurzame visserij en aquacultuur ontwikkeling worden de volgende maatregelen getroffen en activiteiten ontplooid;

Fish Disease Monitoring

Het Fish Disease Monitoring programma wordt opgezet ter monitoring van de ziekten bij aquatische dieren. Hierbij zullen analyses en trainingen uitgevoerd worden alsook laboratorium equipment aangeschaft worden.

Development of Small scale Aquacultuur in Suriname

Dit project behelst: (i) het opzetten van een vis onderzoeks-en kweek station met als doel het verrichten van onderzoek op het gebied van Aquacultuur, (ii) de productie van verschillende soorten pootvissen t.b.v. telers. (iii) alsook onderzoek naar het fabriceren van aquacultuur voeders met lokale ingrediënten en (iv) de productie van voer voor lokale producenten.

Endangered, Threatened and Protected Species

Beleidsmaatregelen om de bewustwording en monitoring van de interactie tussen de visserij van Suriname en bedreigde- en beschermde soorten te bevorderen, welke belangrijk zijn voor het garanderen van de toegang van onze vis tot de belangrijke internationale markten. Dit wordt samen met de private sector en WWF uitgevoerd.

Ondersteuning bevolkingsvisserij

Ter versterking van visserscoöperaties wordt ondersteuning gegeven in de vorm van trainingen, voorlichting en begeleiding aan vissers. In samenwerking met Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) zullen opleidingen verzorgd worden en onderhoud van de boeien te Galibi plaatsvinden.

Monitoring, Controle en Surveillance

Intensivering van Monitoring, Controle en Surveillance activiteiten middels het implementeren van onder andere ñVessel Monitoring Systemò (VMS).

De bovengenoemde activiteiten zijn geraamd op SRD 600.000,00.

Visrokerij

Met de financiële middelen die reeds beschikbaar zijn wordt de afbouw en inrichting van de moderne visrokerij te Commewijne gerealiseerd.

Japan schenking

Om de visserij sector te bevorderen wordt equipment aangeschaft voor deze sector. Voor het voorbereidend werk is een bedrag van SRD 3.745.000,00 begroot.

Global Environmental Fund (schenking)

REBYC-II LAC project

Dit project "Reduction of bycatch in tropical shrimp trawlingò (REBYC-II LAC) omvat het volgende;

De beheersmaatregelen voor het verminderen van de bijvangst worden onderzocht, waaronder vangsttechnologieën en verwerken van de bijvangsten. Deze maatregelen zijn opgenomen in het Visserij Management Plan. Informatie over Bycatch Reduction Device (BRD) technologieën wordt geïntroduceerd aan vissers en andere belanghebbenden in de sector. Dit programma wordt in 6 landen uitgevoerd, te weten, Mexico, Columbia, Costa-Rica, Brazilië, Trinidad & Tobago en Suriname.

Met onder andere de ondersteuning van National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) wordt BRD testing gedaan. De BRD testing wordt gedaan voor een adequate planning in de volgende testing. Ook onderzoek naar de rol van vrouwen in de trawlvissers sector wordt uitgevoerd.

Caribbean Large Marine Ecosystem (CLME+) project

Dit betreft een regionaal visserij beheerssysteem, waarbij in het proces van implementatie en beheersstructuren de mobilisatie en facilitering van de directe stakeholders centraal staan. De focus voor Trinidad & Tobago, Guyana, Frans Guyana en Suriname is gericht op institutionele versterking van de landen en ook op het benutten van garnalen en vis voorraden op een duurzame wijze, rekening houdende met het totaal ecosysteem.

Voor de uitvoering van de CLME en REBYC II-LAC wordt, respectievelijk SRD 370.000,00 en SRD 185.000,00 , in totaal SRD 555.000,00 ontvangen.

Het totaal bedrag van deze code is geraamd op SRD 4.900.000,00.

0761. Agro- Industrial Park

Israel

Het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is voornemens in 2019 al dan niet in samenwerking met de particuliere sector een Agro Industrial Park op te zetten. Het doel van dit Park is het bijdragen aan duurzaam behoud van landbouwproducten, alsook ontwikkeling van de agro-infrastructuur.

Het Agro-Industrial Park zal bestaan uit:

Een pluimveebedrijf voor de productie van vlees en eieren

Een melkveebedrijf

Een groentebedrijf

Het begroot bedrag voor 2019 is SRD 266.208.000,00 welke middels een lening van Israël gefinancierd zal worden.

0762. Landbouwonwikkeling Brokopondo

In verband met de stimulering van de Landbouwsector in het binnenland, zal in het district Brokopondo een landbouwproject worden opgezet. Dit district beschikt over de potentie om bij te dragen aan deze ontwikkeling. Tevens ontstaat hierdoor een multiplier effect voor de lokale bevolking. Het programma wordt gefinancierd middels lening van Israël voor het bedrag van SRD 10.000.000,00

TITEL II : PROGRAMMA'S

Bedragen x SRD 1000

		Realisatie 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Code	Programma: 01 Infrastructurele werken							
	Doel: Duurzame ontwikkeling agrarische sector/het waarborgen van voedselzekerheid voor de Surinaamse bevolking							
123	Cultuurtechnisch onderhoud	9,209	10,440	8,250	35,000	35,000	35,000	35,000
124	Institutionele Vormgeving	3,018	1,583	5,300	24,361	23,724	15,052	950
125	Reactivering waterschappen		0	6,000	51,673	41,528	51,673	41,528
126	Bouwwerkzaamheden			169	169	169	169	169
164	Buyers Credit Agreement Pumpingstations			15,000	10,000	10,000	10,000	10,000
	Sub-totaal	12,227	12,023	34,719	121,203	100,421	101,894	77,647
	Programma: 02 Institutionele versterking							
	Ontwikkelingsplan - Kernthema - Agrarische sector Doel: Agribusiness Ontwikkeling/ Uitbreiding van het geschoold kader en verhoging van de organisatie graad van de agrarische bevolking.							
220	Kennis			25	84	84	84	84
	Sub-totaal	0	0	25	84	84	84	84
	Programma: 07 Onderzoek en Ontwikkeling							
	Ontwikkelingsplan - Kernthema - Agrarische sector							
	Doel: Het realiseren en waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid/duurzame ontwikkeling agrarische sector							
712	Stimulering private sector		0	10,356	5,000	7,000	8,000	10,000
714	Stimulering Landbouwsector	1,552	0	40,200	59,817	41,988	6,080	2,000
715	Veehouderij	0	1,051	5,600	5,595	22,238	2,672	950
716	Visserij		278	4,900	10,738	9,850	600	950
761	Agro-Industrial Park			266,208	122,955	122,955	122,955	122,955
762	Landbouwonwikkeling Brokopondo			10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
	Sub-totaal	1,552	1,329	337,264	214,105	214,031	150,307	146,855
	Programma: 09 Subsidies en bijdrage							
	Ontwikkelingsplan- Kernthema - Agrarische sector							
	Doel: Het realiseren en waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid voor de totale Surinaamse bevolking en ontwikkelen van de sector tot voedselproducent van Caricom/ Verbetering van concurrentie positie op de internationale rijstmarkt/ Gebruik van betere variëteiten, mechanisatie en teelttechnieken ter verhoging van de productie en werkgelegenheid							
929	Alliance	405	176	720	720	720	720	720
930	Stichting Landb. Ontw. Commewijne	203	0	420	420	420	420	420
931	Stichting Nationale Parken		0	20	20	20	20	20
932	Stichting proeftuinen in Suriname		0	20	20	20	20	20
933	Stichting Nationaal Rijst Instituut	557	460	2,344	2,344	2,344	2,344	2,344
934	Stichting Experimentele Landbouw			84	84	84	84	84
	Sub-totaal	1,165	636	3,608	3,608	3,608	3,608	3,608
	TOTAAL PROGRAMMA'S	14,944	13,988	375,616	339,000	318,144	255,893	228,194

Toelichting op Prestatie en Resultaat Indicatoren:

Tabel 2:

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Doel: Duurzame ontwikkeling agrarische sector / creëren van werkgelegenheid /Verhoging productie/ het garanderen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en voedselveiligheid door gebruik van betere variëteiten, mechanisatie en verbeterde teelttechnieken Subdoel: Verbetering concurrentiepositie op de internationale rijstmarkten		
0929 Alliance	De verdere verjonging van de aanplant wordt voortgezet. De ringdam zal worden verstevigd en verhoogd. Het spaarwater kanaal is uitgediept en verbreed, waardoor de beschikking over zoetwater gegarandeerd is. Bouw van woongelegenheden voor werknemers/contractors wordt voorbereid. Tegen eind 2018 moet de reorganisatie van het Staatsbedrijf zijn ingezet.	Verjonging van de aanplant wordt gecontinueerd. Aankopen van meststoffen, pesticiden en herbiciden voor de aanplant. Voortzetting van het reorganisatie plan van het Staatsbedrijf. Het beplant areaal wordt vergroot. Het personeel wordt getraind. Infrastructuur wordt hersteld en verbeterd. Aanvang samenwerking met investeerders. De pakloods wordt vernieuwd. Er wordt werkgelegenheid gecreëerd en inkomens vermeerderd. Agro-Toerisme project te Alliance wordt uitgebreid en voortgezet. Verzorgen van doelgerichte trainingen voor producerende agrariërs.
0930 Stichting Landbouwonwikkeling Commewijne	Verkoop van minimaal 15.000 citrusplanten, 5.000 kerseplanten en 4.000 overige fruitplanten. Verruiming fruitplanten variëteiten. De stekcapaciteit is geoptimaliseerd en verhoogd door verbetering stekcondities en uitbreiding stekbakken.	Verkoop van minimaal 16.000 citrusplanten, 6.000 kerseplanten en 5.000 overige fruitplanten. Zinkplaten van dak kantoorgebouw zijn vervangen ; tevens verfbeurt. De groei omstandigheden van de moeder-/ en snijbomen zijn verbeterd middels ophalen van de bedtrentzen (ca.300m). De verkoopruimte is verruimd en klantvriendelijker ingericht.
0931 Stichting Nationale Parken	Infrastructuur is verder ter hand genomen. Gebied is bezoekersvriendelijker en veiliger gemaakt. Er wordt op regelmatige basis onderhoudswerkzaamheden verricht. Er is een verder aanvang gemaakt met de inrichting van een botanische tuin / park.	Regelmatige onderhoudswerkzaamheden worden gecontinueerd. Infrastructuur is verder verbeterd Verdere uitbreiding van de bestaande aanplanten. Verdere activiteiten m.b.t. het inrichten van een botanische tuin. Er zijn banken geplaatst in de tuin. Looppaden zijn uitgebreid. Er zijn twee wachtershuizen geplaatst. Er is bewaking in de tuin. Er zijn identificatie borden geplaatst bij de diverse bomen. Gebied wordt omrasterd.
0932 Stichting Proeftuinen in Suriname	Verdere aanpak infrastructuur. Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten en beheerderswoningen te Dirkshoop, La -Poule en Boma. Verdere uitbreiding collecties heeft plaatsgevonden. Er is plantmateriaal cassave en banaan, advocaat, broodvrucht en zuurzak op de proeftuinen uitgezet. Het kantoorgebouw van proeftuin Dirkshoop wordt gerenoveerd. Er zijn zuurzak planten overgeplant op proeftuin Dirkshoop en Tijger-West en La- Poule. Aanplant verjonging.	Op diverse proeftuinen zijn de faciliteiten verder verbeterd door de bouw van nieuwe kantoorruimten. Vernieuwing machinepark om de agronomische handelingen beter te verrichten. Landbouwkundig onderzoek wordt uitgevoerd. De genenbank is uitgebreid met materiaal uit het buitenland van o.a cassave en ananas. Aanplant verjonging. De plantenkassen zijn hersteld. De kwekerijen zijn gerenoveerd.
0933 Stichting Nationaal Rijstinstituut	Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2018 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. Verbeterde Agronomische onderzoek en begeleiding van de rijstboeren.	Het subsidiebedrag voor het dienstjaar 2019 bestaat uit de dekking van het exploitatietekort, inclusief een toekenning van de 90% van de ontvangen rijstkeuringsgelden. Meer hoger kader aangetrokken om het rijstonderzoek te versterken.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	Continuering van de evaluatie van potentiële lijnen in de "Farmer Field Yield Trail" en commerciële toepassing van nieuwe lijnen na het afronden van de screening. Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen.	Vergroting van de kennis bij het personeel m.v. diverse trainingen en online cursussen, conferenties, workshops en symposia. Verbeterde teelttechnische voorlichting aan de boerengemeenschap via de optionele en meest effectieve communicatiemiddelen. Verbeterde apparatuur, faciliteiten en gebruiksartikelen t.b.v. het onderzoek. Continuering Farmer Field School (FFS). Onderzoek naar de gevolgen van klimaatsveranderingen op onze rijstproductie. Onderhoud van proefvelden, machines, dienstvoertuigen, laboratoriumequipmenten en technische dienstverlening. Geleidelijke vervanging van aanwezige transportmiddelen en machines Renovatie van het SNRI/ADRON gebouw alsook het aanleggen van poorten en omheiningen. Enkele proefvelden worden verder ingericht t.b.v. het watermanagementonderzoek en worden aanpassingen gepleegd aan de broeikas voor het uitvoeren van het gewasbeschermingsonderzoek. Aanschaf apparatuur t.b.v. onder andere het postharvestonderzoek, Veredeling en Bodem- en gewasonderzoek
0934 Stichting Experimentele Landbouw		Ondersteuning aan de veeteeltsector wordt voortgezet.
Doel: Randvoorwaarde voor succesvolle agrarische productie/Duurzame ontwikkeling agrarische sector/het waarborgen van voedselzekerheid en voedselveiligheid		
0123 Cultuur technisch onderhoud	Zandwegen en enkele kleiweegen in de agrarische gebieden zijn duurzaam belegd. Regelmatig onderhoud van de natte en droge infrastructuur in de verschillende districten. Pompen t.b.v. pompgemaal Wageningen zijn aangeschaft en aanvang wordt gemaakt met de installatie.	Zand en kleiweegen in agrarische gebieden zijn duurzaam belegd. Regulier onderhoud van de natte en droge infrastructuur van de agrarische gebieden in de verschillende districten. Pompen t.b.v. pompgemaal Wageningen zijn geïnstalleerd en operationeel. Het gebouw van pompgemaal Wageningen is gerenoveerd en infrastructurele werken zijn uitgevoerd.
0124 Institutionele Vormgeving	Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen Het kantoorgebouw van Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen is opgeleverd. Bestrijdingsmiddelen Training van voorlichters en groepen landbouwers in veilig werken met bestrijdingsmiddelen en in toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. Clusterlaboratorium Continuering van de bouwwerkzaamheden van het clusterlaboratorium voor praktijkgericht landbouwkundig onderzoek. Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium: De bouwwerkzaamheden van Residu en Veterinair Laboratorium worden afgerond. Laboratorium apparatuur, chemicaliën en standaarden zijn aangeschaft voor de analyses. Diverse trainingen zijn verzorgd aan het personeel van het Residu Laboratorium in het kader van capaciteitsopbouw en te verrichten werkzaamheden.	Plantenbescherming en Kwaliteitskeuringen De nutsvoorzieningen van het gebouw zijn in orde en in gebruik genomen door het personeel. Bestrijdingsmiddelen Training van voorlichters en landbouwers in veilig en verantwoord omgaan met bestrijdingsmiddelen en het toepassen van alternatieven m.n. in onkruidbestrijding. Afname van import van bestrijdingsmiddelen door het vaststellen van een quotum en strengere controle op verkoop en gebruik. Clusterlaboratorium Het gebouw van clusterlaboratorium is opgeleverd en ingericht. Het personeel van diverse laboratoria is getraind voor duurzame aanwending en instandhouding van het laboratorium. Nieuwbouw Residu en Veterinaire laboratorium: Het Residu - en Veterinair Laboratorium zijn volledig ingericht en operationeel. Specialistische trainingen in chromatografie zijn verzorgd aan het personeel. Een nationaal pesticiden/contaminanten residuen plan is opgezet. Analyses naar pesticide residuen in 5 landbouwgewassen zijn verricht.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	Innovatie projecten Voorbereidingen getroffen t.b.v de agrarische innovatie projecten inzake onderzoek naar groenten, citrus, ananas, markoesa, zuurzak, kassenteelt en ziekten en plagen in de rijstteelt.	Innovatie projecten Aanvang wordt gemaakt met de agrarische innovatie projecten inzake onderzoek naar groenten, citrus, ananas, markoesa, zuurzak, kassenteelt en ziekten en plagen in de rijstteelt.
0125 Reactivering Waterschappen	Aanvang gemaakt met de werkzaamheden van Waterschap Henarpolder. Studies van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay zijn afgerond en aangevangen met rehabilitatie werkzaamheden.	Waterschap Henarpolder is gerehabiliteerd en opgeleverd. Continuering van de werkzaamheden van de waterschappen Bruto & Nannipolder, Wasima, Clarapolder en Paradise & Longmay. Aanvang gemaakt met de studies van de waterschappen Europolder- Zuid en Uitbreiding Groot Henarpolder 1 en 2, Wanica, Saramacca, Coronie en Commewijne.
0126 Bouwwerkzaamheden	Voortgang bouw en renovatie van gebouwen in de districten en op hoofdkantoor voortgezet.	Gebouw van de afdeling Landbouwstatistiek is gerenoveerd.
0164 Buyers Credit Agreement pumpingstations	De ingenieurs van het bedrijf Kirloskar Brothers India zijn naar Suriname geweest om de 19 lokaties te bezichtigen waar de pompen geplaatst zullen worden.	Aantrekking consultants die het project gaat begeleiden namens het ministerie van LVV.
Doel: Agribusiness Ontwikkeling/ Uitbreiding van het geschoold kader en verhoging van de organisatie graad van de agrarische bevolking.		
0220 Kennis	Capaciteitsopbouw Online platformen opgezet en operationeel. Trainingen zijn verzorgd in ñInformation & Knowledge Management (IKM)ò aan ministeries en relevante organisatie.	Capaciteitsopbouw Continuering van de activiteiten inzake uitvoering van de ñFood and Nutrition Agendaò.
Doel: Duurzame ontwikkeling van de agrarische sector en gebruik van milieu vriendelijke technologieën/ Agribusinessontwikkeling/ Ordening agrarische sector		
0712 Stimulering Privatesector		Aanvang wordt gemaakt met de projecten i.h.k.v ñSmall Development Assistance Programme Government of Indiaò.
0713 Landbouwtelling	Jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey uitgevoerd, verwerkt en gepresenteerd. Capaciteitsopbouw personeel van de afdeling Landbouw Statistiek, rayon- en ressortkantoren middels trainingen in het kader van SAIS. Landbouw gerelateerde geo-informatie verzamelen en verwerken (GPS opname landbouw bedrijven)	Voorbereiding van de jaarlijkse Groente, Fruit en Vee survey Personeel getraind in het kader van het SAIS. Voortzetting verzameling en verwerking landbouw gerelateerde geo-informatie. Voorbereidingen getroffen voor de agrarische census voor 2020.
0714 Stimulering landbouwsector	Bevorderen erfcultures Minimaal 100 particulieren in de verschillende ressorten zijn getraind in de verschillende plantvermeerderings technieken. Personeel van de ressorttuinen zijn getraind in de aanmaak van diverse soorten fruitplantmateriaal. Verruimd aanbod plantmateriaal met 25% van diverse soorten fruit. In het kader van diversificatie en spreiding van agrarische productie zullen in alle ressorten plantmateriaal ten verkoop worden aangeboden. Plantvermeerderingsbedrijf Tamansarie 2 plantenkassen zijn operationeel. Medewerkers zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen. Verruimd aanbod van diverse soorten fruitplantmateriaal. Citrus moedertuin uitgebreid. Plantenkassen Particulieren zijn zowel theoretisch als praktisch getraind in het telen van diverse groenten onder beschermde omstandigheden. In alle ressorten functioneren de plantenkassen optimaal. Heel jaar door voldoende aanbod kwalitatief	Agricultural Technology Demonstration Center in Suriname (ATDC) Voorbereidingen zijn getroffen voor het opzetten van een praktijkgerichte trainingcentrum. Agricultural Disaster Risk Management Plan een ADRM plan wordt voor Suriname geschreven. RL Maleisie en Suriname rijstproject Een geïntegreerd watermanagement systeem is ontwikkeld. Continuering van de rijst proeven. Continuering van het zaadvermeerderings-programma. ñAssisting Small Island Developing Statesò (SIDS) project Capaciteitsversterkings- en innovatieve aanpassingsactiviteiten worden uitgevoerd i.h.k.v. klimaatsverandering.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	goede productie van diverse groentesoorten vanuit de ressorten. Landelijk toename aanbod van niet traditionele agrarische producten en de aanmaak van plantmateriaal. Voorlichters zijn getraind in telen van groenten in plantenkassen en nieuwe teelttechnieken. Voorlichters zijn getraind in het opzetten, onderhouden en beheren van plantenkassen. Facilitering van duurzame landbouw Voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een kokos nursery. Voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een cacao nursery.	
Subdoel: Het scheppen van ruimtelijke voorwaarden voor het duurzaam ontwikkelen van de veeteelt sector		
0715 Veehouderij	Dierziekte monitoring en bewakingssysteem Landelijke dierziekte survey in uitvoering. Monstername bij varkens, runderen en paarden. Dierziekte monitoring en surveillance programma in uitvoering. Regelmatige controle veebedrijven. Melkcollectie Centra Gebouw eerste melkcollector centrum op de Staatsboerderij ten behoeve van het Reeberg gebied wordt gerehabiliteerd. Nieuwbouw slachthuis Nickerie Voorbereiding voor het aangaan van een PPP. Aanpassen/ ontwerpen wetgevingsproducten Consultant aangevraagd met het herschrijven van conceptwetgevings producten. Animal Production and Health Technology Opleiding Opleiding ñAnimal Production and Health Techniciansò aangevraagd. GAP /HACCP trainingen (regulier) GAP-trainingen zijn verzorgd aan veeboeren uit verschillende subsectoren HACCP-trainingen zijn verzorgd aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven.	Dierziekte monitoring en bewakingssysteem Landelijke dierziekte survey voortgezet. Monstername bij varkens, runderen en paarden voortgezet. Dierziekte monitoring en surveillance programma voortgezet. Voortzetting regelmatige controle veebedrijven. Melkcollectie Centra Melkcollector centrum Staatsboerderij ingericht en operationeel. Nieuwbouw slachthuis Nickerie De PPP is aangegaan. Aanpassen/ ontwerpen wetgevingsproducten Wetgevingsproducten zijn gereed. Animal Production and Health Technology Opleiding Voortzetting van de opleiding ñAnimal Production and Health Techniciansò. GAP /HACCP trainingen GAP-trainingen aan veeboeren uit verschillende subsectoren zijn gecontinueerd. HACCP-trainingen aan vleeswinkels en vleesverwerkende bedrijven zijn gecontinueerd. Stimulering varkensproductie in Coronie Trainingen verzorgd aan varkens kwekers. Studies Veevoederonderzoek uitgevoerd. Onderzoek naar alternatieven voor groeivoeders bij runderen uitgevoerd. Consultant ingehuurd voor de studie opzet grootschalige teelt van voedergrassen. Consultant ingehuurd voor de studie grootschalige slacht- en melkvee. KI diensten De KI diensten worden institutioneel versterkt. Aanvang wordt gemaakt met de opzet van de KI station voor herkauwers.
Doel: Het waarborgen van voedselzekerheid voor de totale Surinaamse bevolking en ontwikkelen van de visserij sector tot voedselproducent en leverancier voor het Caraïbisch gebied.		
0716 Visserij	Model visrokerij Nickerie en Commewijne is afgebouwd. De aquacultuurwet ingediend bij DNA	Continuering inrichtings werkzaamheden t.b.v model visrokerij Commewijne. Aquacultuurwet behandeld door de DNA.

Ontwikkelingsplan Programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	Voorbereidingen getroffen voor het opzetten van een onderzoek- en kweekstation aquacultuur. Voortzetting reorganisatie visserijcentra De nieuwe voorwaarden en regelgeving t.a.v. vergunningen zijn in werking. Het Fish Disease monitoring programma wordt voorbereid. Rebyc 2 LAC wordt gecontinueerd en aanvang wordt gemaakt met Bycatch Reduction Device testing (BRD testing). Studie voor het opzetten van een training school voor de vissers is voorbereid.	Opstart van de opzet van het onderzoek- en kweekstation aquacultuur. Het opgezet Fish Disease monitoring programma is operationeel, welke ons in staat stelt om de ziekten bij de aquatische dieren beter te monitoren. Rebyc-II LAC en Bycatch Reduction Device testing (BRD testing) wordt gecontinueerd en richt zich op het testen van Turtle Excluder Devices (TEDs) en Bycatch Reduction Devices (BRDs), het duurzaam gebruik van bijvangst, het versterken van de visserij cooperaties samenwerking met kustwacht, het promoten van de ecosystem Approach to Fisheries (EAF), e.a. Equipments zijn aangeschaft ter bevordering van de sector.
0761 Agro Industrial Park		Opzet melkveebedrijf en pluimveebedrijf voor vlees en eieren productie in voorbereiding Opzet plantkassen in voorbereiding.

TITEL III: Middelenbegroting

Bedragen x SRD 1.000

		Realisatie 2017	Vermoedelijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Code	Middelen Ontvangsten							
53	Niet Belastingmiddelen							
51162	Zeevergunningen e.a. visvergunningen	4,261	1,773	7,049	7,049	7,049	7,049	7,049
53100	Verhuur van Landsgebouwen en toebehoren			19	19	19	19	19
53016	Opbrengst Parastatalen	5	0					
53145	Bestekkosten	0	8	96	96	96	96	96
53167	Opbrengst Planten Onderzoek en Resultaten	2,013	3,371	4,376	4,376	4,376	4,376	4,376
53150	Opbrengsten Veeteelt (o.a. slacht- en keuringsgelden)	3,100	4,058	3,846	3,846	3,846	3,846	3,846
	Totaal Niet Belastingmiddelen	9,379	9,210	15,386	15,386	15,386	15,386	15,386
52	Schenken/Donormiddelen							
52100	China donatie			7,400				
52101	India donatie			10,356				
52102	Indonesie donatie			940	466	466		
52107	Japan donatie			3,700	9,250	9,250		
52201	Europese Unie donatie			31,117	29,097	16,628		
52207	Food and Agricultural Organization donatie			306				
52209	Global Fund donatie (GEF)			555	1,888			
52212	Overige donatie (Italië)			463				
52212	Overige donatie (CDB)			89				
52212	Overige donatie (IsDB)			341	614	777		
	Totaal Ontvangen Schenkingen			55,267	41,315	27,121	0	0
54	Ontvangen Leningen							
54002	India Ontvangen Leningen			15,000				
54101	IDB ontvangen leningen			11,762	82,999	86,780	71,699	44,400
54707	IsDB ontvangen leningen			825				
55010	Israel Ontvangen leningen			276,208	122,955	122,955	122,955	122,955
	Totaal Ontvangen Leningen		0	303,795	205,954	209,735	194,654	167,355

Toelichting:

De Middelenbegroting voor het planjaar 2019 kan worden onderscheiden in Niet- belastingmiddelen, schenkingen en leningen. Het beoogd beleid van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij wat betreft de Niet-Belastingmiddelen (NBM) kan onder andere als volgt worden aangegeven:

Constance en periodieke evaluatie van tarieven, zodat achterhaalde tarieven worden aangepast en dat gestreefd wordt naar kostendekkende exploitatie door elke relevante afdeling.

Hierbij zorgdragen dat er regelmatig wordt gecontroleerd dat de aangepaste tarieven worden gehanteerd.

Kostenberekening, waardoor het ministerie een beter beeld heeft van wat de kostprijs van haar goederen en diensten is en op lange termijn inkomstenverhogend te werk kan gaan.

Erop toezien dat de begrote middelen zoveel als mogelijk worden gerealiseerd met inachtnaam van externe factoren die van invloed kunnen zijn op de realisatie van de middelen.

Naast bovengenoemd beleid, zijn er ook zaken die binnen het ministerie zijn gepland voor wat betreft de Niet-Belastingmiddelen.

Het zorgdragen dat volledige, juiste en tijdige informatie over de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen bij de verschillende afdelingen wordt vastgelegd.

Aan de betalingsplichtigen moet duidelijk worden aangegeven waar en bij wie betaald moet worden. Hierbij moet regelmatig controle plaatsvinden op de registratie en inning van de Niet-Belastingmiddelen. Werven van gekwalificeerd personeel t.b.v. de verschillende afdelingen die het werk naar behoren kunnen uitvoeren of eventueel het aanwezige personeel bijscholen, zodat zij adequaat kunnen functioneren. Het trainen van zowel de medewerkers van de financiële afdeling als de afdelingen waar de middelen worden gegenereerd om het werk naar behoren te kunnen uitvoeren en zorg te dragen dat de realisaties overeenstemmen met de begrote Niet-Belastingmiddelen.

De specificatie van de posten van de Niet-Belastingmiddelen van het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij is hieronder uiteengezet.

MIDDELEN BEGROTING 2019

Code	Aantal	Omschrijving	Bedrag x SRD1000
51162		<u>Bevolkings- en industriële visserij</u>	
		Totale Visvergunningrechten	7.049
53100		Verhuur Landsgebouwen en toebehoren	
		Totale Landsgebouwen en toebehoren	19
53145		Bijdragen bestekkosten	
		Totaal bijdragen bestekkosten	96
53167		Opbrengst Planten Onderzoek en Resultaten	4.376
53150		Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	
		Totale Opbrengsten Veeteelt o.a. Slacht- en Keuringsgelden	3.846
		Middelen Begroting	15.386

Ontvangen Schenkingen

EU

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" worden de activiteiten inzake bevordering van duurzame landbouwontwikkeling door de EU gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van EU is SRD 17.112.000,00

China

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" wordt met de ontvangen middelen van China een Agricultural Technology Demonstration Center opgezet.

Het totaal schenkingsbedrag van China is SRD 7.400.000,00

India

Voor beleidscode "Stimulering Private Sector" worden activiteiten ontplooid inzake het kader van de "Small Development Assistance Programme Government of India"

Het totaal schenkingsbedrag uit India bedraagt SRD 10.356.000,00

Indonesië

Voor beleidscode "Veeteelt" wordt door Indonesië de institutionele versterking van de Kunstmatige Inseminatie (KI) dienst gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van Indonesië is SRD 559.000,00

Japan

Voor beleidscode "Visserij" wordt ter voorbereiding van de aanschaf van equipment middelen ontvangen.

Het totaal schenkingsbedrag van Japan is SRD 3.745.000,00

FAO

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" wordt technische assistentie verleend voor het verbeteren van technische en institutionele capaciteiten inzake rampen- en klimaat risicobeheer en duurzame landbouw.

Het totaal schenkingsbedrag van FAO is SRD 306.000,00

Global Environmental Fund (GEF)

Voor beleidscode "Visserij" worden schenkingen ontvangen voor de CLME en REBYC II-LAC projecten.
Het totaal schenkingsbedrag van GEF is SRD 555.000,00

Overige schenkingen**Italië**

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" wordt het project "Assisting Small Island Developing States (SIDS) to integrate agricultural sectors into climate change priorities and nationally determined contributions (NDCs)" door Italië gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag van Italië is SRD 463.000,00

CDB

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" wordt het cassave project gefinancierd.

Het totaal schenkingsbedrag CDB bedraagt SRD 89.000,00

De totale schenkingen in 2019 bedraagt SRD 40.926.000,00

Ontvangen Leningen

Wat betreft de Ontvangen leningen zoals opgenomen in de middelen begroting, bestaat deze uit India, IsDB, IDB en de lening met Israël. Deze leningen worden gebruikt om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de grote geplande projecten van het ministerie ter ontwikkeling van de agrarische sector.

De specificatie van de leningen zijn als volgt:

India

Voor beleidscode "Buyers Credit Agreement Pumpingstations" wordt een programma uitgevoerd voor adequate afwatering en ter voorkoming van het binnendringen van zoutwater in de landbouwgebieden.

Het totaal leningsbedrag van India bedraagt SRD 15.000.000,00

IDB

Met de IDB lening worden de volgende projecten uit de verschillende beleidscodes gefinancierd;

Voor beleidscode "Institutionele Vormgeving" wordt het volgende gefinancierd, t.w.

- Versterking nationaal agrarisch gezondheid en voedselveiligheidssysteem
- Verbetering plantgezondheid
- Integrale aanpak van agrarische innovatie strategie en agenda

Voor beleidscode "Veehouderij" worden de activiteiten inzake diergezondheid gefinancierd.

Voor beleidscode "Waterschappen" worden de I&D activiteiten gefinancierd.

De totale IDB lening in 2019 bedraagt SRD 13.528.536,00

IsDB

Voor beleidscode "Stimulering Landbouwsector" wordt het Reverse Linkage rijstproject door IsDB gefinancierd.

Het totaal IsDB leningsbedrag is SRD 13.783.536,-

Overige leningen**Israël**

Voor beleidscode "Agro Industrial Park" worden in 2019 de volgende programma's door Israël gefinancierd:

Een pluimveebedrijf voor de productie van vlees en eieren

Een melkveebedrijf

Een groentebedrijf

Voor beleidscode "Landbouwontwikkeling Brokopondo" wordt in 2019 projecten uitgevoerd door Israël.

Het totaal Israël leningsbedrag is SRD 276.208.000,00.

De totale leningen bedraagt SRD 318.520.000,00

TITEL IV: Parastatalen

Bij titel IV zullen de parastatalen die onder het ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij ressorteren kort worden belicht. Hierbij gaat het om de parastatalen die operationeel zijn. De niet-operationele bedrijven zijn aan het eind opgesomd.

Centrale voor Visaanvoerhaven in Suriname (CEVIHAS)

Door de werkzaamheden van dit bedrijf wordt de export van vis bevorderd en het logistieke proces in deze branche ontwikkeld. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de visvangst en de voorziening van zowel de lokale als internationale markt van vis. Hiertoe is er een visaanvoerhaven en wordt er gezorgd voor de regelmatige en geordende aanvoer en verhandeling van vis.

Landsbedrijf Alliance

Middels een reeds opgezette bedrijfsplan wordt in het planjaar gewerkt aan de diversificering van het bedrijf. Het bedrijf Alliance wordt gerehabiliteerd en gerestructureerd, welke past binnen ons agrarisch beleid. De citrus productie en verwerking wordt verder ontwikkeld om hoge kwaliteitsproducten aan te bieden op de lokale en regionale markt. Om haar exploitatie kosten te kunnen dekken wordt uit de nationale begroting een bedrag van SRD 720.000,00 gefinancierd.

Melkcentrale N.V.

De Melkcentrale is een staatsbedrijf dat zich bezighoudt met de verwerking van rauwe melk die door de melkboeren wordt geleverd. Het beleid van het bedrijf houdt o.a. in dat er meer rauwe melk wordt gebruikt bij de verwerking. Dit geldt voor alle bedrijven die melk verwerken, waarbij naleving van de Melkverwerking verordening, in acht wordt genomen.

Surinaamse Amerikaanse Industrie Maatschappij (SAIL N.V.)

De SAIL N.V. houdt zich voornamelijk bezig met het exporteren van garnalen, verkoop van vis voor de lokale markt, ijsverkoop en verwerking van vis en garnalen voor andere bedrijven. Verder zijn de vangstbedrijven gegarandeerd van afzet aan dit bedrijf en het levert een bijdrage aan het nationaal inkomen van Suriname. Ook dit bedrijf is in staat om zonder subsidie van de overheid te functioneren. SAIL N.V. zal haar bedrijfsactiviteiten blijven voortzetten voor de Surinaamse gemeenschap en de internationale markt.

Stichting voor Experimentele Landbouwbedrijven (SEL)

De stichting ondersteunt de veeteelt activiteiten. Het begroot bedrag voor 2019 is SRD 84.000,00

Stichting Machinale Landbouw (SML)

Het bedrijf is in een fase van rehabilitatie. De planning is om de rijst productie weer ter hand te nemen.

Stichting Nationale Parken (STINAPA)

Deze stichting heeft als doel het aanleggen, inrichten en onderhouden van nationale parken in Suriname en het beheren en exploiteren van bedoelde parken in het belang van het Surinaamse publiek en het toerisme. Voor de reguliere werkzaamheden is SRD 20.000,00 begroot.

Stichting Proeftuinen Suriname (STIPRIS)

Deze stichting heeft als doel het verrichten van onderzoek ter bevordering en verbetering van een rationele teelt van land- en tuinbouwgewassen in Suriname.

Het nut van dit bedrijf is dat door onderzoek ziekten en plagen die land- en tuinbouwgewassen aantasten, uitgeroeid kunnen worden en hierdoor de kwaliteit van deze gewassen verhoogd kan worden. Voor een efficiënte uitvoering van de werkzaamheden in 2019 is SRD 20.000,00 begroot.

Stichting voor Visserij Bevordering (STIVI)

Deze stichting functioneert sedert 1992 niet optimaal. De activiteiten zijn beperkt tot het verkopen van ijs en het verhuren van de faciliteiten.

Stichting Landbouw Ontwikkeling Commewijne (SLOC)

Het bedrijf wordt nog door de overheid gesubsidieerd, voornamelijk voor beheer. Dit bedrijf streeft naar capaciteitsvergroting ter verhoging van de inkomsten om later kostendekkend te kunnen functioneren. Voor het planjaar is SRD 420.000,00 begroot.

Stichting Nationaal Rijstonderzoeks Instituut (SNRI/ ADRON)

Deze stichting streeft naar bevordering van de rijstcultuur in de ruimste zin des woord. Met behulp van wetenschappelijk onderzoek wordt goed plantmateriaal beschikbaar gemaakt voor de rijstverbouwers. Deze stichting houdt zich bezig met het uitvoeren van onderzoek betreffende het telen en verwerken van rijst, het zuiver houden van de bestaande en het ontwikkelen van nieuwe rijstrassen, het opzetten en het instandhouden van een zaaizaad aanmaak- en het distributiesysteem voor verzekering van beschikbaarheid van goed zaaizaad en het verzamelen, documenteren, bewerken en verspreiden van informatie welke van belang is voor de rijstsector.

Verder is het doel van de stichting om samenwerking met instellingen in binnen- en buitenland aan te gaan, die op het zelfde terrein werkzaam zijn. Verder zorgt de stichting voor het bevorderen van en meewerken aan opleidingen ten dienste van de rijstsector. Om de werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren is in het planjaar 2019 SRD 2.344.000,00 begroot.

N.V. Suriname Zwaar materieel (Surzwam)

Deze vennootschap heeft ten doel het beheren, onderhouden en exploiteren van zwaarmaterieel voor de productiesector en in het bijzonder de agrarische sector.

Met de exploitatie van zwaar materieel en andere equipment wordt de flexibiliteit, slagvaardigheid en effectiviteit voor het onderhoud van de fysieke en natte agrarische infrastructuur beoogd.

Door de permanente beschikbaarheid van machines kan snel en overal worden ingespeeld in situaties waar machine-inzet nodig is. Daarnaast kan regulerend worden opgetreden bij de prijsvorming.

Stichting Behoud Bananensector (SBBS)

Dit bedrijf is reeds geprivatiseerd, waarbij de overheid mede aandeelhouder is.

Landbouwbank N.V.

De aandelen van de Landbouwbank zijn overgenomen door de VCB bank. De Landbouwbank zal voorafgaand aan het integratieproces fungeren als dochteronderneming van de VCB. Het doel van de landbouwbank wordt verder nagestreefd. Het doel is bevordering van de ontwikkeling van de landbouw, bosbouw en visserij in Suriname door het financieren van landbouw-, bosbouw- en visserijbedrijven.

Viskeurings Instituut

De stichting heeft ten doel het bewaken en verzekeren van de voedselveiligheid voor zowel de export als voor de lokale consumptie. Dit zal geschieden door het uitvoeren van kwaliteitskeuringen en controles in de visserijsector en al datgene wat daarmee samenhangt of daaruit voortvloeit, geheel of gedeeltelijk in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, conform de viskeuringswet en haar uitvoeringsbesluiten en beschikkingen in de ruimste zin des woord.

Stichting Agrarische Ontwikkeling in Coronie (SAOC)

Deze stichting is geheractiveerd, waarbij een bestuur is geïnstalleerd en de activiteiten gecoördineerd worden vanuit het district Coronie.

De hierna volgende bedrijven zijn nagenoeg inactief.

Gemeenschappelijke Plantaardige Oliën en Vetten bedrijven N.V. (GPOV N.V.), Landbouw Maatschappij Brokopondo N.V. (voorheen Phedra), Landbouw Maatschappij Victoria N.V., Stichting Agrarische Kernbedrijven in Nickerie (SAKN), Rijstinstituut in Suriname (RIS), Surinaamse Citrus Centrale (SCC), Surinaamse Cultuur Maatschappij (Marienburg), Surinaamse Landbouwbedrijven N.V. (Surland N.V.), Suriname Rice Operation N.V. (SRO N.V.), Tropica Food Industrie N.V., Stichting Rijst Ontwikkeling Instituut Suriname (ROIS).

Afdeling 9. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen Algemeen deel

Doelstelling

Het doel van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is het zorgen voor een duurzaam en efficiënt beheer en de ontwikkeling van de productie van de in Suriname aanwezige natuurlijke hulpbronnen.

Taakstelling

Ter verwezenlijking van de doelstelling zijn aan het ministerie de volgende taken toebedeeld:

- a. een nationaal beleid met betrekking tot de natuurlijke hulpbronnen en energie;
- b. de inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van: delfstoffen, de natuurlijke hulpbron water en de voor de energie benodigde natuurlijke hulpbronnen;
- c. het waterbeheer, waar nodig in interdepartementaal verband;
- d. de drinkwatervoorziening;
- e. de energievoorziening;
- f. de controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de delfstoffen, het waterbeheer, de opwekking, het transport en de distributie van energie;

De **visie** van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is om een efficiënt beheer en duurzame ontwikkeling van de water en energie voorziening en de ontplooiing van de mijnbouwsector voor welzijn en welvaart van onze natie na te streven.

De **missie** van het ministerie luidt als volgt: ñHet duurzaam ontwikkelen van een transparant en integraal beleid voor het beheer van de natuurlijke hulpbronnen in het bijzonder water, delfstoffen en energie ten dienste van het menselijk-, economisch- en milieu kapitaal van Surinameð.

De beschikbare natuurlijke hulpbronnen vormen een belangrijke basis om een significante bijdrage te leveren aan welzijn en welvaart van de Surinaamse natie. Het beleid in dit verband heeft dan ook als uitgangspunt dat alle in Suriname aanwezige hulpbronnen zoveel mogelijk ten dienste worden gesteld van en ten goede komen aan de gehele Surinaamse samenleving.

Het ministerie neemt hierdoor een belangrijke plaats in bij de nationale productie door zich te richten op de vergroting van het nationaal inkomen. De opstelling van de begroting voor het dienstjaar 2019 heeft tegen deze achtergrond plaatsgehad.

De beleidsvisies van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen worden uitgewerkt in de volgende beleidsdomeinen mijnbouw, energie en water.

De werkmensen en strategische partners van het ministerie die zowel direct als indirect hierbij betrokken zijn:

1. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)
2. Dienst Energievoorziening (DEV)
3. Dienst Watervoorziening (DWV)
4. N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
5. Bauxiet Instituut Suriname (B.I.S)
6. N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
7. N.V. Grasshopper Aluminium Company
8. Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Institutionele versterking

Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is tezamen met de ministeries van Binnenlandse Zaken Handel, Industrie en Toerisme onder leiding van het kabinet van de vice-president uitgekozen als pilot ministerie voor het uitvoeren van een changemanagement traject in het kader van het Programma met betrekking tot de Excellente overheid. In 2018 is onder leiding van een change management team van het ministerie tezamen met dhr.D. de Keyzer van het kabinet van de vice-president de eerste fase van het uitvoeringsplan uitgevoerd. In deze fase zijn de taken en verantwoordelijkheden van het ministerie op het niveau van afdelingen en diensten alsook de processen volledig in kaart gebracht. In 2019 zal de focus vooral liggen op de afronding van de procesbeschrijvingen alsook het herschrijven van de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende afdelingen, diensten en functies.

Dit zal tevens de grondslag zijn voor de aanpassing van het organogram. In samenwerking met Stichting Planbureau Suriname en na goedkeuring door de Raad van Ministers is het traject van instelling van een planunit binnen het ministerie opgestart. Dit traject zal in 2019 moeten zijn afgerond en zal de planunit volledig geoperationaliseerd worden. Deze unit zal ondersteuning van de minister komen te staan met duidelijke ondersteunen en de plannings en monitoringstaken naar de directie toe.

Sector Mijnbouw

In het dienstjaar 2019 zal de transparantie van het mijnbouwbeleid net als in 2018 verder worden aangescherpt. Er zal verder gewerkt worden aan het volgende verslag in het kader van EITI (Extractive Industries Transparency Initiative). Ook zal onder meer door de ingestelde commissie ter operationalisering van het delfstoffeninstituut inhoud worden gegeven aan de instelling en operationalisering van het instituut. Op basis van nieuwe wetgeving als ook aangepaste wetgeving (huidig mijnbouwdecreet) zal getracht worden de verduurzaming van het mijnbouwbeleid voor de komende jaren te garanderen. Voorts zal 2019 in het teken staan van de uitvoering van een aantal projecten die door de Wereldbank gefinancierd zullen worden middels een technische lening ter waarde van bijkans USD 15 miljoen. Hiertoe behoren ondermeer de volgende activiteiten en deel projecten die in 2019 van start zullen gaan:

1. Herziening van de mijnbouwwet en mijn ontwikkelingsovereenkomst.

In dit kader zullen, met behulp van aan te trekken specialistische mijnbouw wetgevingsdeskundigen uit binnen en buitenland, noodzakelijke wijzigingen in het mijnbouwdecreet van 1986 worden voorbereid. Het huidige en nog steeds geldende Mijnbouwdecreet (decreet E-58, SB1986, no 28) behoeft aanpassingen en wijzigingen conform de nieuwe beleidsinzichten en ontwikkelingen in eigen land en buitenland, gezien de vele veranderingen/ontwikkelingen nationaal en internationaal in de mijnbouwsector.

2. Het opzetten van het delfstoffeninstituut, waarin de huidige GMD, deel van de OGS en BIS zullen opgaan.

In 2018 is door de ingestelde commissie ter operationalisering van het delfstoffeninstituut tezamen met de instanties als GMD, BIS en OGS en ter zake deskundigen van de Wereldbank gewerkt aan het verder uitwerken van een implementatieplan. Daarbij is vooral aandacht geschonken aan de werkprocessen, wetgeving en andere belangrijke procedures. Deze werkwijze zal ook gecontinueerd worden in 2019. Er zal verder gewerkt worden aan de noodzakelijkewet- en regelgeving, waarbinnen het instituut zal fungeren als ook de structuur en overgang van de eerder genoemde instituten naar dit nieuwe overkoepelend orgaan. Het ultieme doel is om het beheer van alle in Suriname voorkomende mineralen/delfstoffen centraal via het mineralen instituut aan te sturen.

3. Opstart van geomagnetisch scannen en onderzoek voor het updaten van de geologische kaart van Suriname.

In 2018 heeft het ministerie de nodige initiatieven ondernomen om samenwerkingen aan te gaan met instituten en organisaties zoals de Anton de Kom Universiteit Faculteit der technologische wetenschappen studierichting Geo wetenschappen, de Nederlandse geologische dienst TNO, de internationale organisatie van geologen Amira, de Surinaamse Vereniging van Geologen en Mijnbouwkundigen om zodoende gezamenlijk te werken aan de verdere updating van de geologische kaart middels geomagnetisch dataonderzoek.

In 2019 zal gestart worden met een geomagnetsich onderzoek en het in kaart brengen van het overgroot deel van het grondgebied van de republiek Suriname. De verkregen data zal wederom als input dienen voor het verder verbeteren van de geologisch kaart van Suriname. De financiering hiervan zal eveneens door de lening van de Wereldbank geschieden.

Inzake de klein goudmijnbouw zijn de inspanningen erop gericht om, middels uitvoering van het grootschalige geïntegreerd mijnbouwproject met NIMOS, UNDP, en andere relevante actoren, te werken aan de overgang van illegalen naar de legaliteit. Verder ook het stimuleren van het gebruik van milieu verantwoorde en vriendelijke methoden en technieken. In 2018 is vooral gewerkt aan het bemensen en totstand brengen van de Project Management Unit. In 2019 zal de focus vooral liggen op de uitvoering van de in het project geformuleerde doelstellingen. Er zal ook verder invulling gegeven worden aan de uitvoeringsplannen, als onderdeel van de goedkeuring van Suriname's toetreding tot het Minamata verdrag. Dit verdrag werd door DNA in 2018 goedgekeurd. Het ministerie zal haar volle ondersteuning geven aan de voorgenomen werkzaamheden van het NIMOS in dit kader.

Het ministerie zal voor wat betreft de grootschalige goudsector zich inzetten om op basis van goed overleg met Surgold LLC en IAM Gold duidelijke afspraken te maken voor verdere exploratie en exploratie van geïdentificeerde goudvoorkomens. Inmiddels is het exploratiegebied van IAM GOLD uitgebreid met de Saramacca-concessie.

Het staatsmijnbouw bedrijf NV Grassalco krijgt in het komend dienstjaar ook weer de mogelijkheden aangeboden om hun exploratie, exploitatie activiteiten duurzaam uitbreiden. Het ligt in de bedoeling dat Grassalco als staatsbedrijf actief zal participeren in de exploratie en exploitatie activiteiten van toekomstige multinationals die in Suriname willen investeren.

Sector Energie

Het beleid van het ministerie is erop gericht om de nationale energievoorziening veilig te stellen gelet op het belang hiervan voor de sociaaleconomische - ontwikkeling van ons land.

Het streven van de regering is erop gericht om binnen 5 jaar te geraken tot een moderne en efficiënte energie sector die betaalbare energie garandeert aan de totale bevolking. Om dit te realiseren dienen noodzakelijke maatregelen getroffen te worden op het institutioneel vlak en op technisch en financieel gebied. De institutionele maatregelen die in 2018 getroffen zijn betreffen met name de verdere herstructurering van de EBS conform wat de electriciteitswet van 2016 voorschrijft, het ontwikkelen van een Energie Sectorplan, alsook de instelling van de Energie Autoriteit Suriname. Het herstructureringsplan van de EBS was reeds goedgekeurd door de regering en is thans nog in de uitvoeringsfase en dient in het eerste kwartaal van 2019 afgerond te zijn. Om te komen tot een marktconform tarief en vergroting van de efficiëntie van de bedrijfsvoering van de EBS is het noodzakelijk om het Energie Sector Plan nader uit te werken en te ontwikkelen. Er zullen in dit kader in 2019 een aantal noodzakelijke maatregelen genomen worden om uiteindelijk te komen tot stabilisering van het elektriciteitstarief, garanderen van de electriciteitsvoorziening en modernisering van de bedrijfsvoering.

Met de instelling van de Raad van Toezicht en het aantrekken van een directeur en het personeel voor de Energie Autoriteit Suriname (EAS) in 2018 werd eveneens inhoud gegeven aan de wet op de EAS ter structurering en monitoring van de sector.

Het dienstjaar 2019 zal vooral ook in het licht staan van de goedkeuring van het Energie Sector plan uitvoering hiervan in eerste fase. Dienstjaar 2019 zal zich ook kenmerken door de verdere operationalisering van de EAS

Het energiebeleid van het ministerie zal in 2019 verder ontwikkeld worden op basis prioriteiten in lijn met doel nummer 7 van de "United Nations Sustainable Development Goals" waaraan Suriname zich ook heeft gecommitteerd. Deze prioriteiten zijn:

1. Toegankelijkheid tot energie voor een ieder woonachtig in de republiek Suriname
2. Een grotere inspanning voor bevordering van energie efficiëntie van onder andere gebouwen, verlichting, etc.
3. Stimulering van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als deel van een optimale energie mix voor het land.

Het energieprofiel voor alle districten en dorpen en woongemeenschappen in het binnenland van Suriname zal in 2019 worden afgerond. Onder meer zullen door middel van de installatie van windmeetstations langs de kust van Suriname de nodige metingen worden verricht gedurende een jaar om zodoende te komen tot een windmap die de potentie voor het opzetten van windfarms moet vaststellen. Ook zal in het binnenland van Suriname in een aantal dorpen waaronder het dorp Godolo een pilot met solar energie verder worden uitgevoerd. De opzet van de noodzakelijke infrastructuur zal in 2019 ondermeer plaatsvinden. Het een en ander wordt mede mogelijk gemaakt door een nauwe samenwerking van overheid en bedrijfsleven in een public-private partnership. Voorts zal als onderdeel hiervan ook een businessmodel worden ontwikkeld voor het betaalbaar stellen van electriciteit voor de bewoners van het binnenland.

In het kader van het Arco Norte project welke de interconnectie behelst van de landen Suriname, Guyana, Frans Guyana en twee staten van Brazilië te weten Amapa en Roraima zal gestart worden met de feasibility studie in 2019 voor de interconnectie tussen Suriname en Guyana. De nodige voorbereidingen hiertoe zijn reeds gestart met internationale donororganisaties.

Sector Water

Het beleid van de regering is er steeds op gericht om in het belang van een gezonde ontwikkeling van de gemeenschap de beschikbaarheid van goed, gezond en betaalbaar drinkwater veilig te stellen.

Leidraad voor het drinkwater beleid is de verdere verwezenlijking van de aanbevelingen zoals vervat in het Suriname Water Supply Masterplan 2011 - 2024 en het updaten hiervan.

Hiertoe zullen in 2019 wederom nieuwe bronnen worden aangeboord en zal het waterleidingnet verder worden uitgebreid om zodoende de drinkwatervoorziening voor ondermeer de hoofdstad en het district Saramacca en Commewijne te garanderen. Ook zal de vervanging en uitbreiding van het waterleidingnet in ondermeer de districten Marowijne, Nickerie en Para verder ter hand worden genomen. In 2019 zal het accent gelegd worden op het optimaliseren van de aangelegde infrastructuur (leidingen, bronnenenzuivering) als ook het aantal gerealiseerde aansluitingen uitbreiden.

In de waarborging van goed en veilig drinkwater voor de samenleving wordt de regering geruggensteund door de waterbedrijven: de Surinaamse Waterleiding Maatschappij (SWM) en de Dienst Watervoorziening (DWV). Door de overname van de waterstations in de kustvlakte van Suriname in 2017 en 2018 draagt de SWM thans de verantwoordelijkheid voor de watervoorziening in vrijwel de volledige kustvlakte, terwijl de DWV in voornamelijk dun bevolkte gebieden (districten) en het binnenland werkzaam is. Het ministerie zal in 2019 het proces van opheffing van de DWV en overheveling van alle water wingebieden naar de SWM in gang zetten.

Verder zullen in 2019 de nodige voorbereidingen getroffen worden voor het opzetten van een Waterautoriteit Suriname die vooral gericht zal zijn op de uitvoering van een Integraal watermanagement systeem en beheersplan. Uiteraard werkt de regering eraan om nog binnen de komende maanden de volgende vier wetten voor behandeling aan De Nationale Assemblee (DNA) aan te bieden:

1. Het wetsontwerp “*Toezicht Drinkwaterkwaliteit*”(met Memorie van Toelichting);
2. Het wetsontwerp “*Grondwaterwet*”(met Memorie van Toelichting);
3. Het wetsontwerp “*Grondwaterbeschermingsgebieden*”(met Memorie van Toelichting).
4. Het wetsontwerp “*Waterautoriteit Suriname*”(met Memorie van Toelichting)

Deze vier wetten zullen de eerste stappen zijn naar een betere beheerstructuur van de water bronnen in Suriname.

Voorts zal er in de eerste helft van 2019 worden begonnen met de ontwikkeling van een Nationaal Water Marketing en Export Strategie voor Suriname. Deze strategie zal vooral richting moeten helpen geven aan de export potentie van ons water naar de regio en elders.

TITEL I: Operationele uitgaven

Bedragen x1000

Code	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	33.384	40.431	44.474	48.922	53.814	59.195
611	Sociale Premies	2.087	3.013	3.314	3.646	4.010	4.411
612	Gebruik goederen en diensten	9.269	9.279	10.207	11.228	12.350	13.585
614	Subsidies	7.388	-	-	-	-	-
616	Sociale Uitkeringen	8.893	-	-	-	-	-
Totaal		61.021	52.723	57.995	63.795	70.174	77.192
Code	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
620	Inventaris	523	600	660	726	799	878
621	Transport middelen	700	1.240	1.364	1.500	1.650	1.815
Totaal Kapitaal uitgaven		1.223	1.840	2.024	2.226	2.449	2.694
TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN		62.244	54.563	60.019	66.021	72.623	79.886

Toelichting op de Operationele Uitgaven Lopende Uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Toelichting Lonen en Salarissen

Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft per juli 2018 een personeelsbestand van 788. De formatie wordt onderscheiden in:

- 29 x dienende in functiegroep 3
- 186 x dienende in functiegroep 4
- 156 x dienende in functiegroep 5
- 93 x dienende in functiegroep 6
- 56 x dienende in functiegroep 7
- 35 x dienende in functiegroep 8
- 25 x dienende in functiegroep 9
- 06 x dienende in functiegroep 10
- 03 x dienende in functiegroep 11
- 03 Werkovereenkomst
- ❖ 191 Contractanten
- ❖ 04 Onderdirecteur(OD)
- ❖ 01 Directeur(DIR)

Het aantal van 788 is verdeeld onder de diverse onder directoraten, diensten, afdelingen en onderafdelingen. Naar geslacht verdelen we het in:

- 622 mannen
- 166 vrouwen

De verdeling van het personeel in lager, midden en hoger kader geeft het volgende beeld te zien:

Lager kader	functiegroep 1-6	467	78%
Midden kader	functiegroep 7-8	91	15%
Hoger kader	functiegroep 9-11	39	7%
Totaal personeelsbestand		597	100%

De gemiddelde leeftijd is 42 jaar.

Er zullen ongeveer 30 personeelsleden vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst verlaten, terwijl een instroom van ongeveer 100 personen verwachtbaar is. Deze instroom betreft hoofdzakelijk hoger kader om het uitgestippeld beleid vorm te geven gevolgd door personeel ten behoeve van de bediening en onderhoud van de lichtaggregaten en waterleidingstations in de districten en het binnenland en technisch georiënteerd kader alsook midden- en hogerkader.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijke salarissen	32.494.899,00
61002	Vakantie toeslag	2.599.536,00
61003	Overwerk	2.108.000,00
61004	Bonussen en gratificaties	100.000,00
61005	Overige Salaris	-
61006	Vacatiegelden	750.000,00
61012	Detacheringsstoelagen	840.000,00
61013	Functionele toelagen	9.000,00
61014	Persoonlijke toelagen	305.250,00
61016	Gezinstoelagen en kinderbijslag	218.300,00
61017	Waarnemingstoelagen	171.228,00
61018	Inconvenienten	50.000,00
61019	Overige Toelagen	459.470,00
61020	Telefoon vergoeding	2.760,00
61021	Representatie vergoeding	108.755,00
61023	Vervoersvergoeding	73.720,00
61024	Overige Vergoedingen	140.082,00
	Totaal	40.431.000,00

De totale uitgaven voor lonen en salarissen voor het jaar 2019 zijn begroot voor **SRD 40.431.000,00**.

611. Sociale Premies Toelichting Sociale Premies Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.506.500
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.506.500
	Totaal	3.013.000

De totale uitgaven voor sociale premies zijn begroot voor **SRD 3.013.000,00**.

612. Gebruik van goederen en diensten Toelichting Goederen en Diensten Specificatie Gebruik goederen en diensten

Goederen en Diensten	Bedrag
Opleiding	284.000
Externen	-
Kantoorkosten	337.621
Gebouwen en energie	760.175
Reis en verblijfkosten	3.961.680
Automatisering	112.854
Voorlichting	151.131
Algemeen (kleding, bewaking, onderscheiding, schoonmaak etc)	3.494.504
Onderwijs	163.500
Medische verzorging	13.535
Gereedschappen	-
Totaal Gebruik van Goederen en Diensten	9.279.000

Totaal is er in de begroting 2019 opgebracht voor het gebruik van goederen en diensten een bedrag van **SRD 9.279.000,00**.

620. Inventaris

Toelichting

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor inventaris	134.575,00
62003	Communicatie	5.000,00
62004	Computers	309.660,00
62005	Printers	63.217,00
62006	Netwerken	22.500,00
62009	Technisch gereedschap	24.900,00
62010	Overige inventaris	5.000,00
62011	Overige automatisering	14.048,00
62012	Overige gereedschappen	21.100,00
Totaal Inventaris		600.000,00

Het totaal bedrag voor inventaris is geschat op **SRD 600.000,00**.

621. Transport middelen Toelichting Transportmiddelen **Specificatie Transportmiddelen**

Code	Transportmiddeln	Bedrag
62103	Terreinwagens	430.000,00
62104	Pick-ups	800.000,00
62106	Bromfietsen	10.000,00
62110	Overige transportmiddelen	0,00
Totaal Transportmiddelen		1.240.000,00

Dit bedrag zal o.a. worden besteed aan:

Afdeling	Terreinwagens	Pick-ups	Bromfietsen	Overige transporten
Departementsleiding	1	1		
Algemene Zaken			1	
G.M.D.		0		
D.W.V.		1		
D.E.V.		1		1
Totaal	1	3	1	1

De totale uitgaven voor de transportmiddelen zijn geraamd op **SRD1.240.000,00**.

TITELII:Programma's

Bedragen x SRD1.000

Code	Programma: Infrastructuurle werken	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0129	Nieuwbouw kantoorgebouw B.F.Z./N.H. aan de Grote Combe weg	-	1,000	500	550	605	666	732
	Sub-totaal	-	1,000	500	550	605	666	732
	Programma: Onderzoek en Ontwikkeling							
0718	Uitvoering projecten t.b.v Geologische Mijnbouwkundige Dienst (G.M.D.)	-	1,875	1,000	1,100	1,210	1,331	1,464
0719	Voorbereiding Mineralen Instituut	-	500	350	385	424	466	512
0758	Duurzame organisatie ontwikkeling	-	74	50	55	61	67	73
1305	Institutionele voorziening en wetgeving watersector	-	348	350	385	424	466	512
1306	Energie Autoriteiten Suriname	-	350	1,500	1,650	1,815	1,997	2,196
760	Nutsvoorzieningen	-		54,144				
	Sub-totaal	-	3,147	57,394	3,575	3,933	4,326	4,758
	Programma: Subsidie en Bijdragen							
0935	Bauxiet Instituut Suriname	1,336	3,000	2,500	2,750	3,025	3,328	3,660
0971	Subsidie S.W.M.	-	-	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	1,336	3,000	2,500	2,750	3,025	3,328	3,660
	Programma: Drinkwater voorziening							
2101	Watervoorziening	-	3,700	-	-	-	-	-
2102	Kosten instandhouding waterleidingbedrijven en nieuwe aansluitingen.	-	1,500	-	-	-	-	-
2106	Drinkwater productie centrum Commewijne	7,345	83,410	-	-	-	-	-
	Sub-totaal	7,345	88,610	-	-	-	-	-
	Programma: Energie							
2201	Energievoorziening	658	2,000	-	-	-	-	-
2202	Openbare straatverlichting	-	3,500	3,000	3,300	3,630	3,993	4,392
2204	Kosten elektrische centrales Binnenland	-	4,338	-	-	-	-	-
2205	Renewable Energie (Zonne-, Hydro- en Wind energie)	-	20,000	11,900	13,090	14,399	15,839	17,423
	Sub-totaal	658	29,838	14,900	16,390	18,029	19,832	21,815
	Programma: Mijnbouw							
2301	Ordering Goudsector	3,153	3,500	3,500	3,850	4,235	4,659	5,124
	Sub-totaal	3,153	3,500	3,500	3,850	4,235	4,659	5,124
	Totaal Programma's	12,492	129,095	78,794	27,115	29,827	32,809	36,090

Toelichting 0129: Nieuwbouw kantoorgebouw BFZ NH

Het gebouw waarin de afdeling Begroting en Financiële Zaken gehuisvest was is al geruime tijd in aanbouw. De afdeling B.F.Z. is onder gebracht in het pand van G.M.D. aan de Jaggernath Lachmonstraat. De resterende aanneemsom inclusief directievoering is gelet op de huidige situatie voorlopig geschat op SRD 6.400.000,00.

Het totaal bedrag opgebracht voor Nieuwbouw kantoorgebouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote Combeweg in het dienstjaar 2019 bedraagt SRD 500.000,00.

Toelichting 0718: Uitvoering projecten t.b.v. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)

Het zorg dragen voor het verzamelen van alle gegevens die voor de geologische mijnbouwkundige kennis van het land van belang kunnen zijn.

UITVOERING PROJECTEN T.B.V. G.M.D.	Bedrag
Kosten van opleidingen binnenland excl. r&v	37.500,00
Deskundigen binnenland	117.500,00
Onderhoud Gebouwen en Terreinen	50.000,00
Onderzoekkosten	150.000,00
Dienst specifieke exploitatie kosten	50.500,00
Overige Automatisering	122.500,00
Laboratoriumbenodigheden	75.000,00
Pickup's	312.000,00
Overige Algemene Kosten	85.000,00
Totaal Programma 0718	1.000.000,00

Opstart van geomagnetisch scannen en onderzoek voor het updaten van de geologische kaart van Suriname.

In 2019 zal gestart worden met een geomagnetsich onderzoek en het in kaart brengen van het overgroot deel van het grondgebied van de republiek Suriname. De verkregen data zal wederom als input dienen voor het verder verbeteren van de geologisch kaart van Suriname. De financiering hiervan zal eveneens door de lening van de Wereldbank geschieden.

Project Gesteente magazijn / Distr. Paramaribo – Bouwkundige werken.

Het op een verantwoorde wijze opslaan c.q. opleggen van gesteenten, boorkernen en verschillende soorten bodemonsters die in de periode 1941 - 1986 zijn genomen over het geheel grondgebied van Suriname geniet prioriteit.

Deze gesteenten etc vertegenwoordigen een waarde van bijkans US\$ 30.000.000,00 (DERTIG MILJOEN AMERIKAANSE DOLLAR) en liggen opgeslagen te ñ Saramacca doorsteekò. Ter conservering van deze monsters is renovatie van het magazijn dringend vereist. In 2019 zullen alle inspanningen gepleegd worden om voormelde waardevolle artikelen een geschikte plek te geven

Diversificatie van de bouwmaterialen sector

Het ministerie is al geruime tijd gestart met de ordening van de bouwmaterialen sector, die al geruime tijd een periode wildgroei kent. In dit kader zijn reeds verschillende stappen ondernomen:

❖ Stopzetting in 2016 van schelp en schelpzand afgravingen langs dekust.

Het ministerie is voornemens om in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken een marktonderzoek te doen naar alternatieven van schelpen in de bouwsector en drinkwater sector. Naast literatuur onderzoek zullen er ook diverse testen uitgevoerd worden om het gedrag van grondmechanische karakteristieken te beoordelen. Voor de bouwmaterialen sector is een structureel plan van aanpak vereist, waarbij de samenwerking met de Districtscommissarissen, GPK's van eminent belang is, zowel ter land als water. Optimalisering van de afdeling mijninspectie is een vereiste. Verder is een goede velduitrusting van de mijninspecteurs van eminent belang bij verrichten van controle werkzaamheden. Rapportages dienen goed te worden bijgehouden en gedigitaliseerd, daar deze belangrijke informatie is voor de mijn inspecteurs voor adviezen naar de leiding toe.

❖ Modernisering van de afdeling mijninspectie

De afdeling mijninspectie heeft als voornaamste taak controle en toezicht op het wel of niet naleven van de mijnwet in Suriname. Gezien de hedendaagse technologie loopt de afdeling mijn inspectie ver achter. Om optimaal te fungeren in het veld zijn de volgende zaken nodig:

- een tablet gelinkt met een online GIS clouddatabase.
- een drone voor het in kaart brengen van mijnbouwrechten in het veld alsook controle middels luchtfoto's is zeer essentieel.
- vaartuigen om controles te kunnen uitoefenen op de rivier en zee.

- voertuigen om controles in het achterland van Suriname, met name de goudvelden, te kunnen uitvoeren.

Ordering van de goud sector

De mijnbouwsector heeft al geruime tijd een periode wildgroei gekend. De goudsector heeft hiermee het sterkst te kampen gehad. Middels gedegen planning kan er in samenwerking met de ordening goudsector hieraan gewerkt worden.

De te nemen stappen zijn:

Veldcontroles in de goudvelden

Deze moeten wederom worden aangepakt, daar deze wegens tekort aan mankracht en goede velduitrusting zijn gestaakt. Een goede digitale overzicht van de rapportages van de mijnbouwrechthouders is van eminent belang voor het handhaven van een strak beleid. De speculanten in dit geheel dienen eruit gelicht te worden, daar deze een hele grote probleem vormen voor de rest. Verder is het de bedoeling de informele sector formeel te laten werken door ze op de voordelen te wijzen en te assisteren met het verkrijgen van een mijnbouwrecht.

Project Data – Base en GIS systeem

Technische coaching en begeleiding van gebruiker(s) en beheerder(s) teneinde een effectief en efficiënt team op te leiden, welke naar gelang de veranderde behoefte dan wel gewijzigd niveau, door opgedane kennis en inzicht, in staat is (zijn) de diverse project taken met betrekking tot het digitaal databeheer van de GMD volledig te beheersen en te implementeren.

Verder zijn ook de toetsing en aanpassing van ontwikkelingen op het gebied van ArcGIS software producten (Geografisch Informatie Systeem) op het bestaande systeem en de jaarlijkse maintenance van de GIS Systeem van belang. Het laatste heeft betrekking op het digitaliseren, vastleggen, opslaan analyseren, beheer en presenteren van het geografisch data. Het online Gis project is ook van eminent belang aangezien de GMD hiermee diverse informatie wereldwijd kan publiceren. Hierdoor krijgt het geologisch werk van Suriname meer bekendheid, waardoor het aantrekken van investeerders wereldwijd gestimuleerd wordt.

Ordenen en database slijpplaatjes

Het tot standkomen van de geologische kaart van Suriname heeft heel wat analyse met zich meegebracht, zo ook het vervaardigen van slijpplaatjes. Er zijn ongeveer 50.000 slijpplaatjes gecompileerd bij het maken van de geologische kaart. Door slechte opslag zijn een deel van deze slijpplaatjes kapot gegaan en kwijtgeraakt. De overgebleven slijpplaatjes dienen beter te worden opgelegd en geordend. Verder is het de bedoeling dat de beschrijvingen van de slijpplaatjes worden gekoppeld aan een database met GPS coördinaten (digitalisatie), voor een snellere loop van zaken.

Ordenen en digitaliseren Bibliotheek GMD (database)

Voor het project ñupdaten van de geologische kaart is het digitaliseren van de beschikbare geologisch data, verzameld tijdens de expeditie voor de totstandkoming van de Geologische kaart van Suriname, erg van belang daar deze zal bijdragen aan het geheel. Deze data is beschikbaar in de vorm van rapporten, verslagen en boeken in de bibliotheek van de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst. Voor een goede ordening zal een database opgemaakt moeten worden, waarvoor er speciale software voor nodig is.

Capacity building personeel (binnen & buitenland)

Voor de transformatie naar het Mineralen Instituut is deskundig personeel vereist. On the job training zal veelal vereist zijn. De trainingen zullen zowel in binnen- als buitenland plaatsvinden op het gebied van o.a. geofysica, milieu geologie, mine engineering, mineral resource management.

Mijnbouwontwikkelingsprojecten i.s.m. buitenlandse instanties

Gezien de internationale ontwikkelingen op het gebied van de geologie en mijnbouw is het zeer belangrijk dat er samenwerkingsbanden met andere geologische en mijnbouwinstellingen ontwikkeld worden. Het ondertekenen van MOU's met diverse buitenlandse Geologische Instellingen zal ook de basis vormen voor het uitvoeren van diverse projecten. Het bijwonen van conferenties zoals PDAC, IGF en het activeren van lidmaatschap bij IUGS is zeer belangrijk. Suriname kan zich hierdoor wereldwijd profileren. Voorts zal er informatie uitwisseling plaatsvinden op bijv. small scale goldmining, geologische kaartering. Training van personeel in het binnen- en buitenland zal versterkt worden door bijv. stage of on the job training.

Project Geologische Kartering en Geo Biodiversiteit

De GMD is conform haar taakstelling verantwoordelijk voor de productie van geologische en geofysische data en minerale voorkomens. In dit kader voert de GMD met de CPRM (deGeologische Dienst van Brazilië) een geologische kartering uit in het grens gebied, (het ABC project) ter harmonisatie van de geologie tussen Suriname en Brazilië ter voorbereiding voor het vervaardigen van de nieuwe geologische kaart van Zuid-Amerika.

Onderzoek en implementatie milieu voorwaarden in de bouwmaterialen sector (in samenwerking met het Nimos & ADEK)

Milieu is heden ten dage niet meer weg te denken. Het ontginnen van bouwmaterialen vindt veelal in onze jonge kustvlakte voor. De bescherming van onze kust is zeer belangrijk. Om invulling hieraan te geven is een samenwerking met het Nimos en ADEK belangrijk zoals rehabilitatie en nadere voorschriften voor afgraven bij bepaalde gewastypen.

Natuurlijk zal er ook i.s.m. OGS en het NIMOS aandacht besteed worden aan de negatieve effecten van goudwinning met name de kleinschalige goudwinning

De kosten voor deze activiteiten zijn geraamd op **SRD 1.000.000,00**.

Toelichting 0719: Voorbereidingen Mineralen Instituut

De regering heeft grote plannen met de ontwikkeling van de mijnbouwsector. In dit kader kan genoemd worden het opstellen van een mijnbouwsectorplan, herziening van de mijnbouwwet en mijnovereenkomst en het instellen van een Multi Stakeholders Group (MSG) voor begeleiding EITI. Enkele van deze plannen zijn reeds geïmplementeerd.

Een structurele monitoring van de markten, de prijzen en de ontwikkeling van mineralen is nodig. Er is grote behoefte aan een organisatie die de marktontwikkelingen volgt, analyseert, prognoses maakt en adviezen kan verstrekken. Hiertoe is het noodzakelijk dat het Mineral en Instituut in uitvoering wordt gebracht.

De kosten die hiermee gepaard gaan, zijn geraamd op **SRD 350.000,00**.

Toelichting 0758 Duurzame Organisatie ontwikkeling

Duurzaamheid binnen het ministerie wordt bepaald door het waarborgen van de hoogste prioriteiten welke beschreven zijn in de beleidsmaatregelen. In de organisatie structuur is duurzaamheid te herleiden in het verbeteren of aanpassen van de processtructuur, diensten en projectactiviteiten van het ministerie. Deze activiteiten zijn geordend in taken en gericht op het bereiken van resultaten. Elk proces is opgebouwd uit vijf elementen: resultaten, activiteiten, mensen, middelen en kaders. Voor het afgestemd blijven op de doelgroep of samen leving is er een continue acceptatie en adaptatie bij beheer van de procescultuur dat gericht blijft op de welzijn en welvaart door middel van een continue interactie met de omgeving. De afstemming van het ministerie met haar beheersgebieden is afhankelijk van haar eigen uitvoeringscapaciteit.

Het ministerie ondergaat een herstructurering en reorganisatie uitgestippeld in de periode 2016-2022. Deze organisatieverandering geschiedt volgens het principe van duurzame organisatie ontwikkeling en zal gericht zijn op de institutionele versterking van het ministerie.

De institutionele versterking van het ministerie is onderverdeeld in de volgende beleidsprojecten:

- ❖ Herstructurering en reorganisatie van het ministerie
- ❖ Professionele en persoonlijke ontwikkeling van het personeel
- ❖ Kwaliteitsverbetering en kwaliteitsbehoud van uitvoeringscapaciteit van het ministerie De kosten in 2019 die hiermee gepaard gaan voor deze maatregel zijn geraamd op **SRD 50.000,00**.

Toelichting 1305: Institutionele voorziening en wetgeving watersector Suriname

Het ministerie is bezig met de voorbereidingen voor het opzetten van een waterautoriteit Suriname die vooral gericht zal zijn op de ontwikkeling van een integraal watermanagementenbeheersplan tezamen met zes andere ministeries. In 2018 zullen de eerste stappen voor een verbeterde beheerstructuur van de water bronnen in Suriname gelegd worden, middels het aanbieden van de navolgende wetten voor behandeling in De Nationale Assemblée(DNA):

- ❖ Het wetsontwerp “*Toezicht Drinkwaterkwaliteit*”(met Memorie van Toelichting);
- ❖ Het wetsontwerp “*Grondwaterwet*”(met Memorie van Toelichting);
- ❖ Het wetsontwerp “*Grondwaterbeschermingsgebieden*” (met Memorie van Toelichting).
- ❖ Het wetsontwerp “*Waterautoriteit Suriname*”(met Memorie van Toelichting)

De opstart en exploitatie kosten van de waterautoriteit zijn in 2019 geraamd op **SRD 350.000,00**.

Toelichting 1306: Energie Autoriteit Suriname

Om optimaal invulling te geven aan het energiebeleid zijn maatregelen op institutioneel, technisch en financieel gebied nodig. In dit kader zullen zowel institutionele, technische als financiële maatregelen getroffen worden om zo te geraken tot een moderne en efficiënte energie sector. Deze sector zal betaalbare energie garanderen aan de totale bevolking.

De concept elektriciteitswet en de wet op de energie autoriteit zijn in maart 2016 door DNA aangenomen en zijn vervolgens daarna afgekondigd. Om invulling te geven aan deze wetten zullen de volgende activiteiten uitgevoerd worden:

- ❖ Verdere herstructurering van de Energie Bedrijven Suriname (EBS).
- ❖ Instellen van de Raad van Toezicht, het aantrekken van personeel voor de Energie Autoriteit Suriname
- ❖ Het aantrekken van deskundigen voor de ontwikkeling van het Energie Sectorplan(ESP).
- ❖ Consultatie gesprekken met relevante actoren binnen de sector.

In 2018 is de Raad van Toezicht ingesteld en de directeur van de EAS is aangesteld. De opstart en operationele kosten zijn geraamd op **SRD 1.500.000,00**.

Toelichting 0760: Nutsvoorzieningen

In het kader van een goede woon en leefsituatie is het van belang dat er adequate toegang is tot nutsvoorzieningen in verschillende woongebieden. Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen zal ervoor zorgdragen middels dit programma invulling te geven aan het beleid van de regering. Hiervoor is in 2019 geraamd een bedrag ad **SRD54.144.000,-** welke middels een lening zal worden gefinancierd.

Toelichting 0935: Bauxiet Instituut Suriname BAUXIET INSTITUUT SURINAME

Het Bauxiet Instituut Suriname is op 17 februari 1981 opgericht.

Doel van de instelling

Instelling van het Bauxiet Instituut Suriname per Decreet E-9, Decreet van 17 februari 1981, SB 1981 No. 14.

Doel (artikel 3)

Het Instituut heeft ten doel:

- ❖ Het kennen en begrijpen van het totale gebeuren in de bauxietindustrie, zowel in, als buiten Suriname;
- ❖ Het voorbereiden van het bauxiet beleid ten behoeve van de Regering;
- ❖ Het verlenen van medewerking bij het uitvoeren van het bauxietbeleid van de Regering, uitgezonderd de daadwerkelijke deelname aan de exploratie en exploitatie;
- ❖ Het zelfstandig uitoefenen van controle op de activiteiten van de bauxietindustrie in Suriname;
- ❖ Het bereiken van al het geen tot het voorgaande behoort of daarmee in verband staat, alles in de ruimste zin genomen.

Link met het Ontwikkelingsplan 2017-2021

- ❖ Bijdrage aan verhoging van de nationale kennisbasis;
- ❖ Onderzoek naar investeerders t.b.v. de ontwikkeling van de bauxiet afzetting en in Oosten West Suriname;
- ❖ Monitoringsactiviteiten bauxietindustrie (i.v.m. ñexitòAlcoa);
- ❖ Transformatie naar het Mineralen Instituut.

Lopende en geplande activiteiten

Vanwege de officiële stopzetting van Alcoa's mijnbouwactiviteiten in Suriname, is het toezicht van het Instituut voornamelijk gericht op:

- ❖ Een verantwoorde rehabilitatie van verstoorde en vervuilde gebieden;
- ❖ Het nakomen van fiscale en sociale verplichtingen.

Daarnaast zullen de activiteiten toegespitst zijn op:

- ❖ Het uitbrengen van advies over de herbestemming vanuit gemijnde gebieden;
- ❖ het uitbrengen van advies over de energieleveringen aan de Staat vanuit de Afobakka waterkrachtcentrale;
- ❖ de transformatie naar het Delfstoffen Instituut (Mineralen Instituut);
- ❖ de activiteiten van het SEITI (Suriname Extractive Industries Transparency Initiative) Secretariaat

Bijdrage van de Overheid: subsidies

Voor het dienstjaar 2019 zijn de uitgaven van het instituut begroot op **SRD 2.500.000,00** uitgaande van:

- ❖ Intensivering van de werkzaamheden (monitoring en advies) met ondersteuning van externe deskundigen, i.v.m. de ñexitò van Alcoa;
- ❖ De transformatie naar het op te richten: ñDelfstoffen Instituut Surinameò. Het Bauxiet Instituut Suriname zal haar organisatie, inclusief bemensing en infrastructuur inzetten in dit overgangsproces;
- ❖ De toenemende activiteiten binnen het SEITI Secretariaat (administratieve, communicatieve, en analytische werkzaamheden).

De geraamde bijdrage (subsidie) van de overheid is **SRD 2.500.000,00**.

Toelichting 2202: Openbare straatverlichting

Doel:

Het verlichten van de straten en of wegen van de woonwijken in Paramaribo en omgeving, de districten en het binnenland in verband met het verminderen van de criminaliteit.

Maatregelen:

- ❖ Het aanschaffen van straatverlichting armaturen.
- ❖ Het onderhouden van de reeds bestaande verlichtingspunten.
- ❖ Het voorzien van straatverlichting in nieuwe woonwijken.
- ❖ Het illumineren van de diverse locaties van de overheid op hoogtij- dagen in de stad, districten en het binnenland.

Nr.	LOCATIE	OMSCHRIJVING	BEDRAG
1	De Vierkinderenweg vanuit Magenta ± en halve km	Straatverlichting	SRD 166.163,00
2	De Kronenburgweg (Magenta Hannaslust)	Straatverlichting	SRD 138.600,00
3	Mohabierweg 150 m vanuit de Indiraghandiweg	Straatverlichting	SRD 138.600,00
4	Rahamal project 2 (nieuwbouw)	Straatverlichting	SRD 647.640,00
5	Sitalweg ± 500m in het midden	Straatverlichting	SRD 107.100,00
6	Vierkinderenweg vanuit de Magentaweg ± 1½ km	Straatverlichting	SRD 157.500,00
7	La Recontre 7e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	SRD 441.000,00
8	La Recontre middenweg van 3e tot 5e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	SRD 441.000,00
9	3e straat Boxel Paraweg	Straatverlichting	SRD 138.600,00
10	Sabanweg	Straatverlichting	SRD 138.600,00
11	Achterstallige rekeningen	Straatverlichting	SRD 355.197,00
12	Het illumineren van objecten in de stad, districten, rand districten en het binnenland		SRD 130.000,00
TOTAAL			SRD 3.000.000,00

De totale kosten voor deze beleidsmaatregel zijn in het dienstjaar 2019 geraamd op **SRD 3.000.000,00**.

Toelichting 2205: Renewable Energy

Deze beleidsmaatregel is gericht op het uitvoeren van activiteiten ter ontwikkeling en benutting van hernieuwbare energiebronnen. Met deze energiebronnen zal in het bijzonder het binnenland van elektriciteit worden voorzien. Met de uitvoering van deze beleidsmaatregel is ook het zogenaamde ñlocal contributionò (overheidsbijdrage) van het project ñDevelopment of Renewable Energy, Energy Efficiency and Electrification of Surinameò die mede door de GEF via de IDB wordt gefinancierd, meegenomen.

De Activiteiten die uitgevoerd zullen worden in het kader van het bovengenoemd ñGEF renewable energy projectò zijn **Zonne- energie projecten, Hydro-energie projecten en Wind energie projecten**.

- ❖ **Zonne-energie:** Middels 4 ñtal Pilot Projecten zal de technische en operationele duurzaamheid van zonne-energie technologieën worden aangetoond. Dit zowel voor ñon-gridò toepassingen in de kustvlakte en als ñoff-gridò bij de landelijke elektrificatie in het achterland. In het dorp Godolo zal een pilot met solar energie

worden uitgevoerd.

- ❖ **Hydro-energie:** Er zal onderzoek worden verricht naar de haalbaarheid van mini-hydro-energie projecten in het binnenland. Indien haalbaar zal een energie opwekkingsproject worden uitgevoerd.
- ❖ **Wind energie:** na de installatie van 6 windmeetstations in de kustvlakte zal informatie worden verzameld omtrent de potentie van wind energie in de kustvlakte. Er zal hiermede een wind- energie-kaart worden geproduceerd. In dit kader windmeetstations langs de kust van Suriname geïnstalleerd worden, alwaar de nodige metingen worden verricht gedurende een jaar. Het doel hiervan is het produceren van een windmap die de potentie voor het opzetten van windfarms moet vaststellen.

Voor 2019 is het beleid er ook op gericht om voor alle districten inclusief dorpen en woongemeenschappen in het binnenland een energie profiel samen te stellen om zo te geraken tot een beste energie mix voor deze gebieden.

Het totaal geraamd bedrag voor deze activiteiten is **SRD 11.900.000,00**.

Omschrijving	Begroet 2019
IDB donatie	11.400.000
Overheidsbijdrage	500.000
Totaal bedrag 2019	11.900.000

Toelichting 2301: Ordening Goudsector

Voor de Ordening van de Goudsector zijn enkele algemene doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen dienen voornamelijk in het veld bij de actieve reorganisatie behaald te worden.

1. Leefomgeving

❖ **Het milieuprobleemaanpakken**

Door de werkzaamheden binnen de goudsector ontstaan er diverse ongewenste milieu effecten, zoals watervervuiling, verhoogde gezondheidsrisico's, landdegradatie door veelvuldig kwikgebruik. Door het registreren en omscholen binnen de sector wil de regering deze misstanden in de toekomst uitbannen.

❖ **Sociale contextbewaken**

Door het ongestructureerde karakter van de goudsector verplaatsen de zogenaamde porknockers zich naar eigen inzicht in het binnenland. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de natuurlijke habitat van de oorspronkelijke binnenlandbewoners, de inheemsen en marrons. Door de reorganisatie wil de regering tevens ordenen binnen welke kaders en fysieke gebieden de porknockers zich vrijelijk kunnen bewegen. De overheid had in 2013 enkele zones per beschikking aangewezen voor kleinschalige mijnbouw activiteiten, alwaar de verplaatste illegale mijnbouwers na degelijke selectie en onder bijzondere voorwaarden legaal verder kunnen mijnen onder afdracht van belastingen. In het jaar 2015 zouden deze werkgebieden tot ontwikkeling gebracht worden. Dit alles in belang van een geordende kleinschalige mijnbouw en de broodnodige rust rond de grootschalige mijnbouw gebieden, welke gepaard gaat met forse buitenlandse investeringen. In 2019 zal verder inhoud worden gegeven aan voormelde reorganisatie plannen inzake de kleinschalige mijnbouw.

2. Financieel

Belasting inning:

Goud is één van de belangrijke bodemschatten van Suriname. Hoewel er meer dan 30.000 mensen werkzaam zijn in de goudsector levert deze, in de huidige situatie, onvoldoende inkomsten voor het land doordat personen die wel verdienen in de sector (door een combinatie van omstandigheden) niet voldoen aan belastingplichten. OGS zal in 2019 in samenwerking met de relevante instanties een bijdrage leveren aan het optimaliseren van de inkomsten uit de goudsector.

3. Veiligheid

Mensen uit de illegaliteit halen:

Ongeveer 15.000 personen van niet-Surinaamse afkomst zijn werkzaam in de goudsector in Suriname. Het merendeel hiervan heeft momenteel een illegale status en is daardoor verstoten van bijvoorbeeld medische zorg. Bovendien heeft de overheid geen zicht op de personen in het gebied en hun bewegingen. Door het registreren van personen wil de regering de goudzoekers zekerheid bieden door middel van bijvoorbeeld vergunningen en tevens vat krijgen op de track records van de individuen (voornamelijk gericht op criminaliteitsbestrijding).

De geraamde operationele kosten voor OGS in 2019 zijn **SRD 3.500.000,00**

Personeels Kosten	3.353.000,00
Materiële Kosten	147.000,00
Aanschaffingen	-
Totaal O.G.S.	3.500.000,00

Het streven is erop gericht om in het jaar 2019 de volgende doelen gerealiseerd te hebben:

- ❖ De mens en werkzaam in de kleinschalige mijnbouwsector zijn voor minimaal 75% geregistreerd;
- ❖ Het overheidsgezag moet duidelijk zichtbaar zijn in het binnenland voor wat betreft de mijnbouw gebieden;
- ❖ Het gebruik van kwik en chemicaliën bij de goudwinning moet voor 75% teruggedrongen zijn;
- ❖ Minimaal 6 (zes) Mijnbouw Service Centers zijn volledig operationeel en bemand;
- ❖ De grote mijnbouw maatschappijen kunnen ongestoord hun exploratie en exploitatie activiteiten uitvoeren;
- ❖ De aangewezen gebieden voor kleinschalige mijnbouw activiteiten moeten volledig in kaart zijn gebracht en ook operationeel zijn.
- ❖ Opgaan in het Delfstoffen instituut (DIS).

Tabel 2

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
Uitvoering projecten t.b.v. GMD	Het zorg dragen voor het verzamelen van alle gegevens die voor de Geologische Mijnbouwkundige kennis van het land van belang kunnen zijn.	Geen realisatie projecten.	Vervanging van het dak van de G.M.D. gebouw gelegen aan de Jaggernath Lachmon straat.	Ad. A. -Afronding renovatie werkzaamheden magazijn(opslag) Saramacca doorsteek en het aanbrengen van nutsvoorz. - aanvang renovatiewerkzaamheden beheerderswoning
Vorbereiding Mineralen Instituut			-Multi Stakeholders Group (MSG) voor begeleiden proces EITI geïnstalleerd -Afronden ontwerp gebouw Mineralen instituut	Mijnbouwsector- plan. Herziening mijnbouwet en mijn-ontwikkeling overeenkomst. Instellen Mineralen Instituut.
OP i Kernthema: Drinkwater				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Water				

Water-voorziening	Meer bewoners (huishoudens) voorzien van goed en gezond drinkwater.	Rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	Rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	Verbetering van de drinkwater voorziening
Instandhouding waterleiding bedrijven en nieuwe aansluitingen	De waterleidingbedrijven zodanig toe rusten, zodat de diverse stations goed en gezond drinkwater kunnen distribueren in de verschillende dorpen in het binnenland.	Vervanging van oude leidingen en aankoop van materialen voor nieuwe aansluitingen	Vervanging van oude leidingen en aankoop van materialen voor nieuwe aansluitingen	Continuïteit van de waterlevering naar de gemeenschap toe.
Watervoorziening projecten kustgebied en binnenland	Het project dat met donorfinanciering uitgevoerd zal worden moet ertoe leiden, dat het dure, gezuiverde water zonder al te grote verliezen bij de consument komt.	Verbetering van de drinkwater Voorziening. Project is afgerond.		
Overdracht waterleidings- stations aan SWM	Waterleidingstations en de bijbehorende verzorgingsgebieden in de komende jaren te brengen onder de verantwoordelijkheid van S.W.M.	Overname van alle waterleiding stations met bijbehorende verzorgingsgebied en in de kustvlakte door SWM.		
Drinkwaterproductie centrum Commewijne	Om de drinkwatervoorziening van het District Commewijne te verbeteren	Ondertekening contract	Grondaanschaf Aanvang werkzaamheden	Oplevering productiecentrum
OP- Kernthema: Energie				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Energie				
Energie- voorziening	Uitbreiding van het distributienet	Geen realisatie projecten.	Het slopen en uitbreiden van het distributie-net te Futunakaba, Corneliskondre en Gakaba 2.	Het slopen en uitbreiden van het distributie-net te Kajapatie, Semoisi, Dangogo, Duwatra en Ping Ping.
Openbare straatverlichting	Het reviseren van de schakelborden.	Implementatie plaatsing Cobra headlampen t.b.v. straatverlichting in het binnenland + kustgebied	Elektrificeren van diverse locaties en illumineren van diverse objecten	Elektrificeren van diverse locaties en illumineren van diverse objecten
Elektrische centrales Binnenland	Het vervangen en het in stand houden van elektrische centrales van 128 dorpen in het binnenland, het geen ontwikkeling en economische groei teweeg brengt.	Revisie van schakelborden in diverse dorpen in het binnenland Regulier services van de lichtaggregaten	Aanschaf servicemateriaal zoals: lucht-, smeerolie- en diesel filters, lijnmateriaal en de benodigde onderdelen voor	Optimale energievoorziening aan de leefgemeenschappen in het binnenland. Werken aan efficiëntie binnen het proces van
			preventief en curatief onderhoud	energie voorziening in het binnenland
Renewable Energy (Zonne-, Hydro -, en Wind energie)	Concentratie op uitvoeren van projecten die betrekking hebben op hernieuwbare energie bronnen in het binnenland gefinancierd door IDB en de overheid	Geen realisatie projecten.	Uitvoering van zonne-energie project te Godo olo en onderzoek op het gebied van Hydro- en Windenergie.	Opzetten van tenminste twee zonne- energie installaties in het binnenland. Energie profiel dorpen en productie wind-energie- kaart

OP i Kernthema: Goud en Ordening				
Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Mijnbouw				
Ordering Goud sector	-Het milieuprobleem aanpakken. -Sociale context bewaken. -Belasting inning. -Mensen uit de illegaliteit halen.	Geen realisatie projecten.	AHet gebruik van kwik en chemicaliën bij de goudwinning is voor 75% teruggedrongen; ADe grote mijnbouw maatschappijen kunnen ongestoord hun exploratie en exploitatie activiteiten uitvoeren; In samenwerking met de belastingdienst intensiveren van de controle op belastingafdracht	Introductie milieu vriendelijke apparatuur en winning methoden. Verdere registratie van vaartuigen voor ordentelijke belastingafdracht. Opgaan van OGS tezamen met BIS en GMD in het Mineralen Instituut .

Tite III: Middelen begroting

Bedragen x SRD1000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53014	Dividend Staatsolie	-	280.830	456.000	501.600	551.760	606.936	667.630
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	148.230	187	188	207	227	250	275
53103	Overheidswaterleiding- bedrijven in de districten	-	40	5	6	6	7	7
53104	Overheidselektrische bedrijven in de districten	1	1	2	2	2	3	3
53109	Royalties	-	286.200	639.000	702.900	773.190	850.509	935.560
53301	Retributies op bauxiet en aluinaarde	-	-	-	-	-	-	-
53302	Vergunnings- en concessie rechten overige delfstoffen	1.018	7.500	15.000	16.500	18.150	19.965	21.962
53152	Diverse vergoedingen	-	57.000	-	-	-	-	-
	Totaal Niet Belastingmiddelen	149.249	631.758	1.110.195	1.221.215	1.343.336	1.477.670	1.625.436
	Donormiddelen							
52101	India	-	-	-	-	-	-	-
52200	I.D.B	-	200	11.400	-	-	-	-
	Totaal Donormiddelen	-	200	11.400	-	-	-	-
	Lening							
54199	Overige Leningen	-	83.410	54.144	-	-	-	-
	Totaal Lening	-	83.410	54.144	-	-	-	-
	Totaal Middelen-begroting	149.249	715.368	1.175.739	1.221.215	1.343.336	1.477.670	1.625.436

Toelichting Middelen

❖ 53014- Dividend staatsolie

Bijdrage aan de Overheidsbegroting 2019 is geschat op ca. US\$ 168 miljoen (op transactiebasis), bestaande uit US\$ 108 miljoen aan belastingen en US\$ 60 miljoen als dividend bij een gemiddelde referentie prijs van US\$ 52,46 per barrel voor USGC HSFO Waterborne. De verwachte ontvangsten zijn geraamd op **SRD 456.000.000,00**.

❖ 53100- Verhuur van landsgebouwen en toebehoren

Hieronder worden de ontvangsten van huur opgenomen. Het betreft huur aan de pindakaas fabriek. De huur per maand bedraagt SRD15.615,00. De raming voor het dienstjaar 2019 bedraagt SRD187.380,00 afgerond **SRD 188.000,00**.

❖ 53103- Overheidswaterleidingbedrijven in districten

Uitgaande van het aantal geregistreerde aansluitingen op de diverse distributienetten van de dienst, met uitzondering van de overgedragen gebieden Wanica-West en Nickerie i West, aan de N.V. S.W.Mzal de raming ten behoeve van het dienstjaar 2019 met inachtneming van het huidig tarief, c.a. **SRD 5.000,00** moetenbedragen.

❖ 53104- Overheidselektriciteitsbedrijven in de districten

Hieronder worden de ontvangsten van leges en bestekken opgenomen. De raming voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD 2.000,00**.

❖ 53109-Royalties

Hieronder vallen de royalties uit de mijnbouwsector. De verwachte ontvangsten zijn geraamd op **SRD 639.000.000,00**.

Company	Bedrag in SRD
I Am Gold	200.000.000,00
Newmont	291.000.000,00
Grassalco	148.000.000,00
Totaal	639.000.000,00

❖ 53302- Vergunnings- en concessierechten overigedelfstoffen

Deze inkomsten behelzen:

- concessierechten van klein- en grootmijnbouw.
- royalties uit de **bouwmaterialen**.

De achterhaalde tarieven op het recht van exploitatie van bouwmaterialen zijn per Staatsbesluit van 28 februari 2017 (S.B. 2017 no.19) geactualiseerd, welke inhoudt dat zij berekend worden op basis van een door het ministerie vastgestelde putmondwaarde. Deze waarde wordt per 6 maanden vastgesteld. Daarnaast is het ministerie ook gestart met het ordenen van de bouwmaterialensector voor de optimale inning van de royalties. Vanwege deze wijziging verkrijgt de Staat meer inkomsten uit deze sector doordat bij de berekening van de tarieven is uitgegaan van een geactualiseerde putmondwaarde, de geproduceerde hoeveelheden en de veranderde economische en maatschappelijke omstandigheden.

De geschatte bedragen kunnen hoger of lager zijn afhankelijk van de volgende factoren:

- nieuwe uitgaven van mijnbouwrechten,
- het vervallen van lopende mijnbouwrechten,
- de productiecijfers van de mijnbouw rechthouders en
- de hoeveelheid mijnbouw rechthouders die niet op tijd aan hun betalingsverplichtingen voldoen.

De verwachte ontvangsten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 15.000.000,00**.

❖ **52200- IDB Donor:**

Op 08 mei 2013 is op het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen de “**Non-Reimbursable Investment Financiën Agreement From the Global Environment Facility (GEF)- GRT/FM 13774-SU**” ondertekend tussen het Ministerie van Financien namens de Staat Suriname en de IDB. Deze door de GEF en de IDB gefinancierde projecten zullen de elektrificatie van ons binnenland met hernieuwbare energie ondersteunen en het efficiënte gebruik van energie bevorderen. Voor het dienstjaar 2019 is de IDB bijdrage geraamd op USD 1.500.000,00 omgerekend is dat **SRD 11.400.000,00**.

❖ **54199 – Overigelingen:**

Voor het programma nutsvoorzieningen zal de lening strekken van SRD 54.144.000,-.

Titel IV: Parastatalen

Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M) Doel van de parastatale instellingen

Volgens de statuten van de naamloze vennootschap N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (SWM) d.d. 03 april 1979 heeft de vennootschap ten doel:

- a) Het aanleggen en het exploiteren van waterleidingbedrijven in Suriname;
- b) Het aanleggen en onderhouden van installaties voor de distributie van water;
- c) Het bevorderen en het doen van onderzoekingen ter verzekering van de drinkwatervoorziening in Suriname;
- d) Het verrichten van alle handelingen welke met het voorgaande in de ruimste zin geacht kunnen worden in verband te staan, daaruit voortvloeien of daaraan bevorderlijk zijn;
- e) Voorts het deelnemen in of het samenwerken met of het voeren van de Directie over andere ondernemingen of instellingen met een gelijk of aanverwant doel.

• **Link van SWM met het ontwikkelingsplan 2017-2021**

Voor de prioriteiten m.b.t. de drinkwatervoorziening wordt verwezen naar pag. 74 e.v. van het ontwikkelingsplan 2017-2021. Leidraad bij de verdere ontwikkeling en verbetering van de drinkwatervoorziening is het Suriname Water Supply Master Plan 2017-2021 (SWMP), welke doorde Overheid noodzakelijk is geacht om de nodige investeringen voor de toenemende drinkwater behoefte in geheel Suriname tot en met 2024 te bepalen. Voor de drinkwatervoorziening in de kustvlakte zijnde totale kosten genaamd op USD 253 miljoen (prijspeil 2011), terwijl de kosten voor de drinkwatervoorziening in het binnenland geraamd zijn op USD 29,4 miljoen (prijspeil 2011).

De geplande investeringen, zoals voorzien in het SWMP, zullen resulteren in een verhoging van de productiecapaciteit in de kustvlakte van 5.800 m³/uur (in 2024), dit om de toenemende behoefte t/m 2024 te kunnen dekken. In de distributiesfeer zullen de investeringen leiden tot het transporteren en distribueren van het geproduceerde water naar de klant onder voldoende werkdruk (minimaal 6 mwk) en een Non Revenu Water van maximaal 25%. Vermeldenswaard is dat per april 2016 de resterende voorzieningsgebieden onder het beheer van de Dienst Watervoorziening van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen (NH/DW) in de kustvlakte zijn overgedragen aan de SWM.

• **De lopende en geplande activiteiten (eventueel van vorige jaren)**

Aangezien de SWM tot op heden niet kostendekkend kan opereren, vinden de investeringen voornamelijk middels externe financiering plaats, welke door de staat Suriname worden aangegaan zonder een verdere financiële doorbelasting naar de SWM. In dat kader kunnen de volgende projecten worden genoemd:

- 1) Het in 2017 in afronding zijnde Water Supply Infrastructure Rehabilitation Project (WSIR) t.w.v. USD 12.5 miljoen, gefinancierd door de Inter American Development Bank (IDB);
- 2) Het in 2017 in afronding zijnde project Capacity Building in Drinking Water Supply in Suriname t.w.v. EURO 1.5 miljoen, waarvan EURO 875.000 gefinancierd middels een Grant van de Europese Unie;
- 3) Het in 2017 gestarte project Water Supply Infrastructure Improvement Project for Greater Paramaribo, Wanica, Para en Moengo t.w.v. EURO 13 miljoen, gefinancierd door de Agence Française de Developpment (AFD);
- 4) De start van de bouw in 2018 van een nieuwe oppervlaktewaterzuivering te La Liberté (Commewijne) t.w.v. EURO 11.7 miljoen, gefinancierd door de Staat Suriname;
- 5) Het in 2017 in voorbereiding zijnde project Upgrade Water Facilities Suriname t.w.v. USD 25 miljoen, te financieren door de Caribbean Development Bank (IDB);

- 6) Het op basis van een thans in uitvoering zijnde feasibility study van de drinkwatervoorziening in Commewijne, verkrijgen van een additionele financiering van de drinkwatervoorziening in Development (AFD) t.w.v. EURO 20 miljoen.
- 7) Het, op basis van een door de IDB gefinancierde grant t.w.v. USD 500.000, uitvoeren van een Technical Cooperation "Support to SWM Institutional and Operational Strengthening". Binnen deze TC zal een Action Plan worden opgesteld ter verbetering van de SWM performance en versterking van de risicobeheersing t.a.v. mogelijke verontreinigingen (m.n. in de omgeving van La Vigilantia).

Voorname projecten zullen resulteren in een uitbreiding van de drinkwatercapaciteit in de districten Paramaribo, Wanica, Para, Commewijne, Marowijne, Saramacca en Nickerie.

Aangegeven dient te worden dat de SWM in 2018 zich slechts, uit eigen middelen, zal kunnen richten op "Behoud en onderhoud" van haar faciliteiten, verder uitgewerkt in de volgende doelstelling:

1. Behoud en de productie- en leveringszekerheid, met als basisjaar 2017;
2. Garandering van de waterkwaliteit, m.n. bacteriologisch;
3. Behoud van de minimale eindruckken, met als basisjaar 2017.

NV SURINAAMSCHE WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ	
Exploatiebegroting 2018	
Opbrengsten	SRD
Wateropbrengsten	145.076.196,00
Subsidie	36.000.000,00
Voorschotten overheid (WSIR)	3.825.000,00
Overige opbrengsten	22.010.915,00
Totale Opbrengsten	206.912.111,00
Kosten	
salarissen (incl. Sec. Voorz. + PF dotatie)	86.495.051,00
Medische kosten	7.278.283,00
Energiekosten	13.498.025,00
Onderhoudskosten	70.647.746,00
Intrest	2.118.934,00
Afschrijvingskosten	25.130.964,00
Overige Kosten	28.250.099,00
Totale kosten	233.419.102,00
Bedrijfsresultaat	(26.506.991,00)

STAATSOLIE MAATSCHAPPIJ SURINAME WERKPROGRAMMA 2019

De plannen van Staatsolie zijn gebaseerd op de "Vision 2030" inhoudende:

1. Het leiden van de duurzame ontwikkeling van de energiesector in Suriname
2. Het leveren van een belangrijke bijdrage aan de vooruitgang van onze samenleving
3. Regionaal een belangrijke rol vervullen met een wereldwijde identiteit in de energiemarkt

Teneinde deze ambities waar te kunnen maken is een implementatie strategie naar 2030 toe, ontwikkeld. Vanwege de aanhoudende lage oliepijzen is het lange termijn programma getemporeerd uitgevoerd waarbij voor het jaar 2018 de bedrijfsdoelen eveneens werden aangepast. Met het aantrekken van de oliepijs en de herfinanciering van de schulden is er meer financieringsruimte vrijgekomen. Deze extra middelen zullen worden aangewend voor de "core business" met name het veiligstellen van de oliereserves en het garanderen van een constant productie van minimal 6 miljoen barrels per jaar.

Onderstaand een nadere toelichting op de strategie van het werkprogramma 2019.

Exploratie & Productie activiteiten onshore en near shore

1. Aantonen van Near shore aardolie resources US\$ 80 miljoen(2018-2019)

- ❖ In 2018 richten de activiteiten zich op het verbeteren van de Nearshore leads en het prospect portfolio inclusief het risicoplan ter voorbereiding van het Nearshore Drilling programma 2019. De Nearshore is het zeegebied voor de kust met een waterdiepte van 30 meter. Vanaf de zeebodem gemeten zullen er in 2019 tien putten geboord worden in dieptes variërend van 800 meter tot 2,5 kilometer. Het streven is erop gericht om in April 2019 de 1e put te boren. Het Nearshore Drilling Project is cruciaal in het vinden van additionele commerciële reserves. De huidige reserves in onze productievelden Calcutta, Tambaredjo en Tambaredjo-Noordwest, zijn vastgesteld op 86.7 miljoen vaten per eind 2017.

2. Onshore crude productie 2019 van 16.500 barrels per dag (US\$ 180 miljoen)

- ❖ De huidige productie forecast van 2018 is vastgesteld op 16.400 barrels per dag, dat is lager dan de target van 16.500 barrels per dag. Dit vanwege een lagere productie van de nieuwe bronnen dan geprojecteerd. Om het productieniveau van 16500 barrels per dag in 2019 te handhaven, zullen er 164 putten worden geboord.

Hierbij zullen 5 rigs worden ingezet. Gebaseerd op een succes ratio van 75% zullen 123 productiebronnen worden opgeleverd. Het streven is erop gericht om voor de komende 25 jaar het productieniveau van minimaal 6 miljoen barrels per jaar te garanderen.

- ❖ Naast het production sustaining boorprogramma zullen ter optimalisering van de productie, tien horizontale putten worden geboord. Gedurende 2017-2018 is reeds een Pilot project van 4 putten uitgevoerd. Eveneens zal het Enhanced Oil Recovery (EOR) project in 2019 worden voortgezet.

Vergroting van het aandeel in de energie markt

1. Productie en verkoop van hoogwaardige eindproducten.

- ❖ Een belangrijk focusgebied is de voorbereiding en uitvoering van de 1e grote onderhoudsbeurt van de raffinaderij in het 3e kwartaal van 2019. Deze is begroot op US\$ 25 miljoen. De voorbereidingen hiertoe zijn dit jaar reeds gestart. Alle units worden hierbij uit bedrijf gehaald, ontdaan van alle vloeistoffen en gassen, en worden geïnspecteerd op defecten en/of slijtage. Het doel van de onderhoudsbeurt is om de betrouwbaarheid en de veilige operatie van de raffinaderij voor de daaropvolgende vier jaar te garanderen.
- ❖ De verwachte productie van de high-end products (Low Sulphur diesel en gasoline) per eind 2018 is 2.90 miljoen barrels. In 2019 zal de productie en verkoop van deze hoogwaardige producten ca. 2.83 miljoen barrels bedragen. De verwachte bruto omzet van de Raffinaderij producten bedraagt US\$ 435 miljoen.

Participatie in Internationale bedrijven

1. Offshore activiteiten voordereiden.

- ❖ Voor 2018 staan er 2 exploratieboringen gepland. In het 2e kwartaal is de 1e exploratieput, de Anapai-1, door Kosmos Energy in Blok 45 geboord. De exploratieboring bleek niet commercieel.
- ❖ In Blok 42 zal het consortium bestaande uit Kosmos Energy, Chevron en Hess, in het 3e kwartaal 2018 een aanvang maken met het boren van de 2^e exploratieput.
- ❖ Op 26 juni 2016 hebben Staatsolie en Cairn Energy uit Schotland een productie- delingsovereenkomst voor het offshore Blok 61 ondertekend. De overeenkomst geldt voor dertig jaar. Het komend jaar zullen de exploratie activiteiten worden opgestart met een 2D (twee dimensionaal) seismisch onderzoek. In een later stadium zullen exploratieputten worden geboord.

- ❖ Momenteel is de 'Open Door invitation' welke op 15 september 2017 is opengesteld, nog van kracht en loopt door tot 14 september 2018. Gedurende deze periode krijgen geïnteresseerde bedrijven de kans om voorstellen in te dienen voor het open offshore- areaal. Momenteel zijn er 11 productiedelingscontracten afgesloten en hiermee is meer dan 40% van het offshore gebied onder contract. Staatsolie en haar partners blijven optimistisch dat in de nabije toekomst een commerciële olievondst wordt gedaan in het Surinaams zeegebied. Het is belangrijk dat bij een commerciële ontdekking zowel Staatsolie als de Staat Suriname goed voorbereid zijn op deze significante verandering. Daarom is in samenwerking met het lokale bedrijfsleven een Industrial Baseline studie uitgevoerd om te bepalen waar wij nu staan en waar wij moeten zijn.
- ❖ Verder worden nu voorbereidingen getroffen door Apache om in 2019 exploratieboringen te verrichten in Blok 53 en Blok 58.

2. Merian goudproject

In 2018 heeft Staatsolie het 4,8% financieel aandeel van de Staat in het Merian project teruggekocht. Staatsolie participeert sedert 2014 voor 25% in het Merian goudproject, waarbij de Staat voor 4,8% had bijgedragen. Door deze deelname wordt de groeipotentie van het bedrijf en de US-dollar verdien capaciteit op de lange termijn verder vergroot. Voor 2018 wordt een netto opbrengst van US\$ 68 miljoen uit deze participatie verwacht. De verwachte opbrengst voor 2019 uit Staatsolie participatie wordt geschat op US\$ 61 miljoen op basis van een goudproductie van 502.000 ounce en een goudprijs van US\$ 1.250 p/oz.

Bijdrage aan de Overheidsbegroting US\$ 168 miljoen

De bijdrage van de Overheidsbegroting 2019 is geschat op ca. US\$ 168 miljoen, bestaande uit US\$ 108 miljoen aan inkomstenbelasting (inclusief Staatsolie Dochtermaatschappijen), verbruiksbelasting, dividend en loonbelasting en US\$ 60 miljoen als dividend. Dit bij een gemiddelde referentie prijs van US\$ 52,46 per bbl voor USGC HSFO Waterborne.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Crude Production (×1,000 BBLs)	16.428,00	16.661,00	16.795,00	17.000,00	17.000,00	17.000,00
Refinery Production (×1,000 BBLs)	2.898,00	2.969,00	3.401,00	3.525,00	3.662,00	3.519,00
Pricing in USD per BBL	59,23	52,46	48,16	51,96	54,72	57,16
Marketing (×1,000 USD)	509.400,00	526.165,00	577.414,00	567.269,00	554.910,00	559.930,00
Merian Net Revenues (×1,000 USD)	61.319,00	59.278,00	33.572,00	32.446,00	27.906,00	25.523,00
CAPEX (×1,000 USD)	113.408,00	133,88	109.984,00	107.451,00	89.542,00	89.542,00
Total Government Contributions (×1,000 USD)	167.800,00	168.352,00	216.805,00	205.965,00	194.222,00	200.323,00

DE N.V. ENERGIEBEDRIJVEN SURINAME (N.V. EBS)

Organisatie Structuur

Als gevolg van de E-Wet 2016, dient de organisatie c.q. het bedrijf heringericht te worden.

De diensten met betrekking tot de opwekking, retail & netbeheer zijn in aparte eenheden met gescheiden boekhouding opgezet.

Aan de hand hiervan is volgens de Aandeelhouders vergadering (AVA) van 27 juni 2017 de nieuwe holdingstructuur goedgekeurd en is de nieuwe organisatie structuur bij de aanvang van het boekjaar 2018 van start gaan.

Opwekking

EPAR

Door de werkzaamheden & organisatie m.b.t. de levering van onderdelen kan worden aangegeven dat de start positie van de opwekeenheden goed te noemen is.

Van de 2 (twee) opwek centrales die Paramaribo (EPAR) voorzien van elektriciteit kan worden gesteld dat zij onder de huidige omstandigheden in redelijke tot goede staat verkeren en dus aan de opwekkings verwachting kunnen voldoen.

Hetzelfde kan worden gesteld met betrekking tot de opwekking in Nickerie. Door de goede onderdelen voorzieningen en tussentijdse onderhoud werkzaamheden zal aan de te verwachten vermogens aanvraag kunnen worden voldaan. Nickerie heeft een minimale reservevermogen en het proces tot uitbreiding hiervan is reeds gang gezet.

Energie Voorziening algemeen.

Als gevolg van de tariefsaanpassing in 2016 en 2017 is de vraag naar energie en het piek vermogen rond de 10% afgenomen. In 2018 is er echter een lichte groei van rond de 2%.

Mede door de grote regentijd is het opwekkingvermogen van de Afobakka Centrale sterk verbeterd. Na 5-6 jaar heeft het waterniveau in het stuwmeer de hoogte boven de ñrule curve ñ overstegen, waardoor vanuit deze opwekcentrale en grote bijdrage geleverd wordt tijdens de piek tijden.

Organisatorisch worden de voorbereidingen voor de uitbreiding van het opwek vermogen op lang termijn voortgezet, aangezien de statistieken uitwijzen dat de groei in energie verbruik en piekvermogen wederom een stijgende lijn vertoont.

Voor wat de andere districten betreft kan worden aangegeven dat verder gewerkt zal worden aan zaken zodat de kritieke structuur die daar heerst kan worden omgezet tot een stabiele. Ook in deze gebieden is het effect van minder energie verbruik en afname van het piekvermogen waargenomen

Projecten

De projecten gefinancierd door de IDB lening I en II vorderen gestaag en leveren reeds de nodige vruchten af.

De z.g.n. "DE-gebieden" Powakka & omgeving zijn reeds aangesloten op het EPAR net en het gebied Atjoni/Pokigron is op solar met diesel als back-up. Er zal verder worden gewerkt aan de studie en uitvoering van projecten m.b.t. Oost Suriname, waarbij de gebieden Moengo & Albina gekoppeld zullen worden aan het EPAR (Paramaribo) netwerk. Het e.e.a. zal doormiddel van financiering met AFD worden gerealiseerd.

In 2018 is ook een aanvang gemaakt met de implementatie van de projecten die door de Caribbean Development Bank (COB) gefinancierd zullen worden.

De voorzieningsgebieden Par'bo (EPAR) Noord, West & Zuid- west evenals Nickerie zullen de komende 5 jaar een transformatie ondergaan voor wat betreft de elektriciteits voorziening.

Er zal verder worden gewerkt aan de studie en uitvoering van projecten m.b.t. Oost Suriname, waarbij de gebieden Moengo & Albina gekoppeld zullen worden aan het EPAR (Paramaribo) netwerk.

Het e.e.a. zal door middel van financiering van dit netwerk met AFD worden gerealiseerd.

Wat betreft EPAR Zuid vorderen de voorbereidingen van de projecten m.b.t. het aansluiten van de gebieden Matta en omgeving op het EPAR netwerk in de verstreking van het zuidelijk deel van de transmissie voorzieningen. Dit deel zal doormiddel van de creditline voorzieningen welke reeds is goedgekeurd van uit India, worden gerealiseerd.

Met betrekking tot het veilig stellen van het additioneel opwekvermogen op lange termijn, welke volgens de statistieken & prognose rond 2020 zover zouden moeten zijn, worden de projecten met de (Islamic Development Bank) IsDB verder uitgewerkt en voorbereid, dit ter financiering door de IsDB

Distributie

Met betrekking tot de energieaansluitingen is gewerkt aan het terug brengen van de opgelopen achterstanden. Voor wat de gevallen betreft waarbij er voorzieningen noodzakelijk zijn, zijn deze mogelijk eind 2018 weggewerkt.

Voor 2018 - 2019 ligt in de lijn van uitvoering een project van 25-30 Miljoen USD, waarbij rond de 70% van de bestaande SV armaturen zullen worden vervangen door Smart Led armaturen. Door implementatie van Led, zullen de verbruikskosten van de overheid per jaar aanzienlijk afnemen.

Voordeel: lagere kosten voor de overheid.

Dit project zal samen uitgevoerd worden met de implementatie van het smart metering systeem waarbij rond de 15% van de bestaande meters zullen worden vervangen.

De opname van en het verbruik kan accurater op vaste tijdstippen plaatsvinden en op niet al te lang termijn zullen de klanten in staat zijn een beter beeld te krijgen over hun dagelijks verbruik en daardoor in staat zijn hun verbruik beter te gaan beheersen.

Renewable

Ook het komend jaar zal de nadruk op de implementatie van opwekking op basis van hernieuwbare bronnen met name solar worden gelegd. Binnen de COB financiering zullen in Nickerie een park van 2 MW worden aangelegd alsook in Coronie een van 300 KW.

Technische criteria zijn gereed bij de EBS zodat klanten in staat zijn bij de plaatsing solar panels energie terug te leveren volgens de E-Wet 2016

Huisaansluitingen

Vermeldenswaard is de groei van het aantal gerealiseerde aansluitingen. In 2017 ± 10.000 , en in 2018 is er een daling in aanvragen, reeds aangesloten 3.500. Eind 2018 zullen er ± 7.000 aansluitingen gerealiseerd zijn. Voor 2019 worden ± 8000 aansluitingen verwacht

Na de prijsaanpassing valt op te merken dat het verbruik bij de verbruiksgroep huishoudelijk en commercieel enigszins is afgenomen wat uiteindelijk ook zal resulteren in de besparing op de aanschaf van brandstof.

Subsidie:

Uitgaande van een ongewijzigde situatie in de electriciteits prijzen en de actuele koers wordt een subsidie voor electra verwacht van SRD 896,605 miljoen.

Gas voorziening :

Deze was het afgelopen jaar zeer stabiel en de verwachting is dat de groei niet hoger dan 3% zal zijn. In 2018 zal de projectrealisatie met betrekking tot de uitbreiding van de opslag van gas te Livorno een feit zijn. Dit project zal inhouden, het opzetten van 3 opslagtanks met een kostenplaatje van ruim US\$ 5 miljoen. Er zal verder gewerkt worden aan verbetering van de distributie en de klantenservice.

Subsidie:

Uitgaande van een ongewijzigde situatie in de gas prijzen en de actuele koers wordt een subsidie voor gas verwacht van SRD 88,093 Miljoen.

Doel van de parastatale instelling:

De vennootschap stelt zich ten doel:

- a. Het exploiteren van, het deelnemen in en het voeren van de directie over gas- en elektriciteitsbedrijven
- b. Het aanleggen en onderhouden van installaties voor de productie en distributie van gas en elektriciteit
- c. Het deelnemen in, het samenwerken met of het voeren van de directie over andere ondernemingen of instellingen, die een doel beogen of soortgelijk aan dat der vennootschap;
- d. Het verrichten van alle overige handelingen die aan het hiervoor omschreven doel bevorderlijk of dienstig kunnen zijn.

Link van uw instelling met het Ontwikkelingsplan 2017-2021

Onze instelling is een parastataal bedrijf, resorterende onder het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. Dit betekent dat de overheid bemoeienissen heeft in het bedrijf, waardoor bepaalde activiteiten van het bedrijf zichtbaar kunnen zijn op de financiële begroting van de overheid. Als voorbeeld kan genoemd worden de inkoop van elektriciteit van de Suralco en van SPCS.

Lopende en geplande activiteiten

Alle kapitaalinvesteringen zijn afhankelijk van de financiering welke beschikbaar zal zijn. De specifieke implementatie data zijn mede hiervan afhankelijk.

Bijdrage aan de overheid: De bijdrage aan de overheid is nihil

Bijdrage van de overheid**Elektriciteit:**

- a. SPCS stroominkoop: SRD 375 miljoen
- b. Suralco stroominkoop: SRD 401 miljoen
- c. Brandstofsubsidie: SRD 1 21 miljoen (27,500 vaten HFO en 2,500 vaten Diesel per maand)
- d. Elektriciteit (resterend verschil tussen opbrengst en basisprijs) : SRD 635 miljoen

- De gecalculeerde basisprijs is USD 0,2165 per kWh
- De gehanteerde brandstofprijs voor HFO is USD 70 per vat en voor diesel USD 140 per vat.
- De vraag naar energie groeit in 2019 met 2% t.o.v. 2018 Wisselkoers =SRD 7,53 voor 1 Amerikaanse dollar

Prognose winst- en verliesrekening Elektriciteitsbedrijf

EBS projects that could be decided, built or commissioned (2019-2039)				
Project name	Function	Area	decision pending	Commissioning
Upgrade Substation D (kwatta)	Transmission	EPAR IDB 1		Q4 18
Upgrade Substation J (Jacobusrust)	Transmission	EPAR IDB 11		Q1 19
Upgrade Substation F (La Vigilantia)	Transmission	EPAR IDB 11		Q2 19
Upgrade Substation E (vijfde rijweg/comm. weytingweg)	Transmission	EPAR IDB 11		Q3 19
New SS BOMA including transmission connection SSHL-SSBOMA and SSE-SSBOMA	Transmission	EPAR IDB 11		Q4 19
Upgrade SS D with 33/110kv	Transmission	EPAR CDB	3,500,000.00	2019
New transmissionline from SS D to new S/S LD (Leiding) incl SS LD	Transmission	EPAR CDB	7,000,000.00	2019
New transmissionline from SS LD to new S/S 5RW (5e Rijweg) incl SS 5RW	Transmission	EPAR CDB	7,000,000.00	2019
New SS AZ (Academisch Ziekenhuis) including integration of cable connection between J-D	Transmission	EPAR CDB	6,000,000.00	2020
New SS RW (Ringweg) 110/12 kv	Transmission	EPAR CDB	6,000,000.00	2020
New transmissionline from SS J (Jacobus) to SS RW (Ringweg) including upgrade at SS J	Transmission	EPAR CDB	6,000,000.00	2020
33 kv transmissionline from SS Clara to SS CCN including SS CCN upgrade	Transmission	ENIC CBD	11,100,000.00	2021
Substation Clara upgrade 33/12 kv	Transmission	ENIC CBD	7,900,000.00	2021
PV system 2 MW in Nickerie	Generation	ENIC CBD	6,000,000.00	2019
Upgrade of S/S SPCS, extension of 161 kv and step-down to 110 kv	Transmission	EPAR ICL	4,049,850.00	2020
Line from S/S I (Tout Lui Faut-SOM) to S/S L (Lelydorp) upgrade to 110 kv incl upgrade SS L	Transmission	EPAR ICL	5,487,125.00	2021
Line from S/S L (Lelydorp) to S/S H (Indira Gandhiweg) new link at 110 kv incl upgrade SS H	Transmission	EPAR ICL	1,400,000.00	2021
Line from S/S F (La Vigilantia) to S/S H (Indira Gandhiweg) new link at 110 kv	Transmission	EPAR ICL	900,000.00	2022
Line from S/SH (Indira Gandhiweg) to S/SG (Zanderij) reinforce existing link 110 kv incl upgrade	Transmission	EPAR ICL	5,750,025.00	2022
Line from S/S G (Zanderij) to S/S PKS (Pikin Saron) new link at 110 kv incl upgrade SS PKS	Transmission	EPAR ICL	9,877,875.00	2023
Paranam Power Plant (PHASE 1 2x20 MW)	Generation	EPAR IsDB phase1	36,363,636.00	2020
DPP2 Organic Rankine Cycle plant (2.5 MW)	Generation	EPAR IsDB phase1	6,394,658.00	2025
161 kv line from S/S R (Menckendam) to S/S D (Kwatta)	Transmission	EPAR IsDB phase1	21,900,000.00	2020
110 kv line from S/S D (Kwatta) to new S/S RW Ringweg	Transmission	EPAR IsDB phase1	5,180,000.00	2021

110 kv line from S/S A (Saramaccastraat) to new S/S J (Weidenstraat)[1]	Transmission	EPAR IsDB phase1	5,313,500.00	2022
Hazard power plant (2x5 MW) ENIC	Generation	ENIC IsDB phase 1	17,457,550.00	2020
33 kv transmissionline from SS van Petten- SS Hazard	Generation	ENIC IsDB phase 1	4,216,000.00	2021
110 kv transmissionline from SS Hazard to SS Henar	Transmission	ENIC IsDB phase 2	6,930,000.00	2025
110 kv transmissionline from S/S Henar to S/S Wageningen	Transmission	ENIC IsDB phase 2	9,240,000.00	2025
Substation Henar 110/12 kv	Transmission	ENIC IsDB phase 2	5,003,500.00	2025
Substation Wageningen 110/12 kv	Transmission	ENIC IsDB phase 2	4,763,000.00	2025
110 kv Interconnection Moengo-Albina (110kv)	Transmission	EPAR AFD		
SS PP (Peperpot) to SS M (La Paix)	Transmission	EPAR AFD		
SS M (La Paix) to SS WH (Wanhati)	Transmission	EPAR AFD		
SS WH (Wanhati) to MN (Moengo)	Transmission	EPAR AFD		
SS MN (Moengo) to SS ALB (Albina)	Transmission	EPAR AFD		
33 kv line from S/S J (Jacobus) to S/S T (Tourtonne)	Transmission	EPAR IsDB phase2	965,000.00	2022
33 kv line from S/S C (Plutostraat) to S/S Q (Morgenstond)	Transmission	EPAR IsDB phase2	704,000.00	2022
33 kv line from S/S LT (Langatabikistraat) to S/S D (Kwatta)	Transmission	EPAR IsDB phase2	660,000.00	2022
New substation Vredenburg (SS VDB) including transmission connection SS VDB - SS MLK	Transmission	EPAR	6,000,000.00	2018
Street lighting and retrofit and advanced metering infrastructure			33,186,000.00	2019

Prognose winst- en verliesrekening Elektriciteitsbedrijf	
Revenues	1.854.194,00
Cost of energy, materials and services	1.577.605,00
Bruto marge	276.589,00
Employee compensation and benefits	167.762,00
Depreciation	65.791,00
Other operating expenses	20.232,00
Total expenses	253.785,00
Earnings before taxes and interest	22.804,00
Financial expenses	(94.086,00)
Earnings before taxes	(71.282,00)
Earnings after taxes and interest	(71.282,00)

Prognose winst- en verliesrekening Gasbedrijf

(in duizenden SRD)	19-Dec
Revenues	107.009,00
Cost of energy, materials and services	147.304,00
Bruto marge	(40.295,00)
Employee compensation and benefits	13.063,00
Depreciation	4.433,00
Other operating expenses	8.995,00
Total Expenses	26.491,00
Earnings before taxes and interest	(66.786,00)
Financial expenses	(21.307,00)
Earnings before taxes	(88.093,00)
Earning after taxes and interest	(88.093,00)

GRASSALCO**1. Doel van de parastatale instelling****1.1 Visie**

De Surinaamse leider in het duurzaam ontwikkelen van bouwmaterialen, mineralen en ertsen.

1.2 Missie

Het zelfstandig en/of in samenwerkingsverband exploreren en exploiteren van bouwmaterialen, mineralen en ertsen in Suriname, m.u.v. koolwaterstoffen, teneinde de mijnbouwsector tot welvaarten welzijn van de totale natie te ontwikkelen. Conform artikel 2 van de statuten dient de maatschappij werkzaam te zijn op het terrein van mijnbouw, industrie, handel en transport. En mag zij daartoe andere ondernemingen oprichten, verwerven en financieren, daarin deelnemen en de directie over voeren. Conform de statuten dient Grassalco in het kader van haar normale bedrijfsuitoefening te streven naar een welvaartspositie op lang termijn en naar maximale werkgelegenheid, zulks:

- ❖ Ter behartiging van de directie belangen van een ieder die inkomsten ontvangt vanwege het bestaan en door de bloei van de vennootschap:
- ❖ Ter bevordering van de welvaart in Suriname en de ontwikkeling van West Suriname in het bijzonder.

1.3 Vennootschapdoelstelling

Het beleid van de directie ingericht op maximalisatie van de stakeholdersvalue door het initiëren van projecten die positieve cashflows genereren om de winstgevendheid op lang termijn te herstellen en te waarborgen.

2. Activiteiten en Plannen**Mijnbouwprojecten****1. Steenslag****Waste Rock Gross Rosebel / Steenslag Rosebel**

Grassalco is in 2013 begonnen met het productie van steenslag uit waste rock, beschikbaar op de waste dump van de Royal Hill pit van Rosebel Gold Mines N.V. De focus van Grassalco is niet alleen gericht op de voorziening van de lokale steenslag markt en andere bouwmaterialen, maar is ook scherp gefocust op productie ten behoeve van de export naar het Caraïbisch gebied en grote infrastructurele projecten in Suriname. Uit onderzoek is gebleken dat de regio steenslag importeert uit landen, z.a. St. Lucia, Noorwegen, Dominicaanse Republiek en Canada. Er zijn een aantal missies uitgevoerd om export van steenslag te verhogen. Vanwege de vele infrastructurele werken in Guyana, zijn een aantal exporten uitgevoerd met gecharterde barge's en schepen. De planning is om minimaal 40% van de productie van steenslag af te zetten in het Caraïbisch gebied en Frans Guyana.

Worsteling Jacob Exploratie

Tegen de achtergrond van de regionale vraag naar bouwmaterialen is in 2017 nader feasibility onderzoek verricht op het steenslag exploitatierecht Worsteling Jacob. Het doel van het onderzoek was het vaststellen van een economische rendabele voorkomens van graniet voor de productie van kwaliteit steenslag en andere natuursteen producten. Thans (2018) wordt de feasibility studie afgerond en voorbereiding getroffen om de productie van steenslag en andere natuursteen producten ter hand te nemen.

2. Goud Goliath

Grassalco beschikt over het recht tot exploratie van goud en andere mineralen in het Goliath gebied. Het streven is om in samenwerkingsverband met investeerders nadere exploratie en feasibility studieactiviteiten uit te voeren. Grassalco bekijkt de mogelijkheden tot een partnerschap, waarbij het exploratieonderzoek en de hieraan verbonden risico's voor minimaal 50% wordt gedeeld. Het aantrekken van buitenlandse exploratie bedrijven worden in kaart gebracht en onderhandelingen gevoerd. Verlenging van exploratie recht is aangevraagd om voortgang op de bemoedigende nearly-exploration resultaten te garanderen.

Lely

De verlenging van het Lelygebergte exploratie rechten zijn verleend als gevraagd. Zakelijke gesprekken zijn uitgevoerd met geïnteresseerde mijnbouw/exploratie maatschappijen en investeerders, waarvan die met een Canadees bedrijf het verst gevorderd is voor het uitvoeren van een exploratie en ontwikkelingsprogramma. De planning is om tegen eind van 2018 een overeenkomst te sluiten.

Maripaston

In 2011 heeft Grassalco het mijnbouwrecht Maripaston (1.375 ha) verkregen. Als concessiehouder draagt Grassalco de verantwoordelijkheid voor het opzetten en onderhouden van een adequate infrastructuur en veiligheid. De ontwikkeling van Maripaston is conform een stappenplan om zodoende daadwerkelijke maximalisatie van stakeholders te kunnen garanderen:

1. Het duurzaam verwerken, met zogenaamde Gravity Concentration Plan (GCP), van de tailings afkomstig uit activiteiten van vroegere illegale kleinschalige Mijnbouwers.
2. De clean up van het Maripaston gebied en ontwikkelen van rehabilitatie plannen.
3. Het vinden van primair materiaal (totale exploratie, inclusief invoeren van feasibility study) om de winstgevendheid van bestaande GCP te verhogen.

De exploratie afdeling heeft zich in 2016 en 2017 gericht op het vinden van primair materiaal voor GCP, nadat alle omliggende tailing in nodige detail was geëxploreerd. Het exploratie programma wordt in 2018 voortgezet met afronding van reserve bepaling in geselecteerde gebieden. De planning is om een kleinschalig mijnbouw bedrijf op te zetten eventueel in partnerschap met geïnteresseerden.

Het milieu beleid van NV Grassalco onderschrijft en bevordert een milieu vriendelijk en kwikvrije goudwinningsmethode. In de voorbereidingsfase van elk project wordt ook een Environmental Baseline study, ook wel een ESAI genoemd, uitgevoerd. Het doel van de ESAI (Environmental, & Social Impact Assessment) is om een evaluatie van het voorgestelde project uit te voeren om vast te stellen of het project en de bijbehorende werkzaamheden nadelige gevolgen hebben voor het milieu, rekening houdend met milieu-, sociale, culturele, economische en juridische aspecten. Daarbij worden alternatieven voor het voorgestelde project geïdentificeerd en geanalyseerd alsook mitigerende maatregelen voor negatieve effecten en verbeteringsmaatregelen voor positieve effecten voorgelegd tijdens en na de uitvoering van het voorgestelde project. Tijdens en na het desbetreffende project wordt invulling gegeven aan het Rehabilitatie plan dat project specifiek wordt gesteld.

3. Overige aandachtsgebieden

Natuursteen: er zijn buitenlandse partners geïdentificeerd om gezamenlijk de natuursteen productie in het Patamarca gebied te starten. Thans wordt een feasibility studie verricht door een Braziliaans Consulting bedrijf voor het mijnen van natuursteen in het Patamarca gebied en een feasibility studie voor het verwerken van natuursteen blokken tot (un-) polished slabs in faciliteiten van oude Suralco plant aan de Coermotibo creek door een samengesteld Grassalco studieteam. De faciliteiten van Coermotibo zijn in 2017 door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen overgedragen aan Grassalco. Bij een positieve resultaat van de feasibility studie zal op een regelmatige basis export van blokken plaatsvinden en zullen deze blokken lokaal verwerkt worden tot (un-) polished slabs of tegels.

Zand: het zandwinningsproject Sinabo Commewijne wordt midden 2018 opgestart.

Koalien : Grassalco beschikt over het mijnbouwrecht over de koalien voorkomens in het district Marowijne. Monsters zijn verzameld en opgestuurd naar geïnteresseerde investeerders voor het uitvoeren van benodigde testen. Indien, de resultaten positief zijn, zal een samenwerking met de buitenlandse partner worden aangegaan om koalinproductie in het district Marowijne op te ontwikkelen.

Goudopkoop/export: het opzetten van een goudopkoop bedrijf in Brokopondo is om het verwerken van goud en alle zaken die daarmee te maken hebben dicht bij de bron te brengen en risico's voor zowel de verkopende als de opkopende partijen te minimaliseren.

Reële potenties:

- ❖ Verbreden van de inkomstenbasis van het land en Grassalco onafhankelijk van royalties en huurpenningen
- ❖ Risicospreiding
- ❖ Regionale en internationale markttoegang
- ❖ Synergie in de bouwsector
- ❖ Verruiming productassortiment en portfolio
- ❖ Innovatie

- ❖ Opdoen van kennis en ervaringskills in koalienwinning en-markt
- ❖ Opbouwen van duurzame identiteit als Staatsmijnbouwonderneming

De bouwactiviteiten zijn gaande en de planning is in het 4e kwartaal van 2018 de faciliteiten (goudopkoop en bank filiaal) te openen.

Plant vermeerdering te La Solitude: Grassalco heeft in 2017 de labfaciliteit van Phytotech overgenomen en is gestart met het vermeerderen van plantmateriaal voor de lokale en exportmarkt. Deze investering is primair gedaan voor het leveren van plantmateriaal voor rehabilitatie van uitgemijnde gebieden. Daarnaast wil het bedrijf inhoud geven aan het diversificatie gedachte van de regering, door het toevoegen van meerdere assortimenten in de produktie portfolio. Hierdoor is het bedrijf ook in staat om plantmateriaal te leveren aan de lokale agrarische sector, zodat inhoud kan worden gegeven aan de voedsel schuur strategie van de regering. Grassalco is in onderhandeling met het Fransbedrijf Vitropic voor een commerciële- en technologische samenwerking. De planning is tegen eind 3e kwartaal 2018, dit operationeel te hebben.

Bauxietontginningen export: met Aluminpro is er een MOU getekend om de feasibility study voor de ontginning van bauxiet in het Nassau gebied voor export uit te voeren. Deze organisatie heeft daartoe een project voorstel ingediend om een complete feasibility studie op eigen kosten uit te voeren. De belangrijkste voorwaarde hiervoor is echter dat de mijnbouwrechten worden gegeven aan Grassalco door de overheid.

3. Resultaat tbv de Staatskas

Allereerst dient opgemerkt te worden dat er bij NV Grassalco nog geen sprake is van dividend afdracht. Wel is het zo dat van Royalty's, welke NV Grassalco ontvangt van Rosebel Gold Mines NV, er 80% van de royalty ontvangsten worden ingehouden door de Staat Suriname door tussenkomst van de Centrale Bank Suriname. In deze betreft het de Delfstoffenovereenkomst d.d.7 april 1994, met haar 1e wijziging op 23 maart 2003 tussen NV Grassalco, de Staat Suriname en Gold Star Resources Ltd, thans Rosebel Gold Mines NV.

2019 Prognose Afdracht

Gehanteerde Goudprijs (USD/T.oz) \$1.160 Gehanteerd jaarproductie RGM (T.oz) \$350.319

1. NormaleRoyalty

Bedraagt 2% van het door RGM geproduceerde goud. Dit wordt fysiek gestort bij de Royal Canadian Mint. De overheid krijgt haar deel bij verkoop van goud.

		T.oz	USD
Normale royalty		7,006	8.127.401,00
80% Inhouding Overdracht Overheid		5,605	6.501.921,00
20% Grassalco		1,401	1.625.480,00

2. BuitengewoneRoyalty

Bedraagt 6.5% indien de goudprijs de USD 425.- per T.oz overschrijdt. Wordt in contanten betaald per kwartaal.

	USD
Buitengewone Royalty	\$ 16.359.919,00
80% Inhouding Overdracht Overheid	\$ 13.087.935,00
20% Grassalco	\$ 3.271.984,00

Totale Overdracht Overheid (USD) \$19.589.856

De overdracht van loonbelasting is voor het jaar 2019 geprognoseerd op SRD 2.750.000

Financiering van bedrijfsactiviteiten vindt plaats door eigen middelen, er worden geen bijdragen (subsidiën) van de Overheid verwacht.

Afdeling 10. Het Ministerie van Arbeid

ALGEMEEN DEEL

DIRECTORAAT ARBEID Arbeidsmarkt

Ten aanzien van het arbeidsmarktbeleid als belangrijk onderdeel van het sociaal-economisch beleid voor de komende periode heeft het ministerie van Arbeid sinds kort een aanvang gemaakt met een bewust planmatige aanpak van de beleidsmaatregelen op basis van *Result Based Management* (RBM). Langs deze lijnen wordt de laatste hand gelegd aan het arbeidsmarktinformatiesysteem (Labour market information system). Dit systeem beoogt een mechanisme waarin de systematische verzameling, analyse en verspreiding van informatie over de vraag en het aanbod van de arbeidsmarkt en andere arbeidsmarktindicatoren centraal staat. Dit systeem zal belangrijke data aanleveren voor het ontwikkelen van gericht beleid en programma's voor de aanpak van specifieke sociale vraagstukken/verschijnselen w.o. werkloosheid, werkgelegenheid, sociale zekerheid en arbeidsbescherming.

Het arbeidsmarktinformatiesysteem is cruciaal bij de besluitvorming bij investeringen.

De SDG's, het Decent Work Country Program, de Beleidsnota 2016 - 2021 van het ministerie van Arbeid en het Ontwikkelingsplan 2017 - 2021 met als strategische benadering een *bottom up approach* die middels verhoogde participatie en publieke en private partnerschappen meer en betere werkgelegenheid en duurzame economische groei nastreeft, zijn de richtlijnen voor het arbeidsmarktbeleid in het dienstjaar 2019.

Hiermee wordt beoogd invulling te kunnen geven aan het recht op arbeid zoals de Grondwet van de Republiek Suriname dat voorschrijft.

Geheel in lijn met deze vaststelling is het Ministerie van Arbeid continu op structurele wijze bezig vorm en inhoud te geven aan haar arbeidsmarktbeleid met ondersteuning van de aan haar ter beschikking gestelde werkarmen: de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE), Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC) en de Raad voor Coöperatiewezen (RACO), die elk op de hun geëigende wijze substantieel bijdragen aan skills development, ondernemerschap en coöperatieve ontwikkeling in ons land.

In het jaar 2019 zal de Nationale Raad voor Werkgelegenheid wederom worden geactiveerd. Deze raad zal een nationale strategie voor werkgelegenheid uitvoeren. Doel van deze strategie is om van uit een integrale benadering invulling te geven aan het recht op arbeid zoals vervat in de Grondwet van de Republiek Suriname. In de verschillende districten zullen werkgelegenheidsprogramma's worden uitgevoerd met het doel de mogelijkheden voor economische bedrijvigheid te verruimen, de werkloosheid en armoede in betreffende gebieden terug te dringen, en de gemeenschappen tot ontwikkeling te brengen.

Projectmatig zal de potentie van Suriname als aantrekkelijke bestemming van *outsourcing* en *offshoring* worden uitgebouwd en zullen de mogelijkheden voor groei van het aantal arbeidsplaatsen in deze sector worden gestimuleerd. Ook de initiatieven m.b.t. het promoten van werkgelegenheid in de muziekindustrie zullen verder worden ontwikkeld en uitgevoerd.

De dienstverlening van de dienst Arbeidsbemiddeling zal verder worden geprofessionaliseerd en alle werkzoekenden zullen, met het oog op verbetering van hun arbeidsmarkt potenties, onderworpen worden aan een speciaal ontwikkelde training. Werkzoekenden zullen tevens begeleid worden naar vakopleidingen en andere trainingsmogelijkheden.

In 2018 is er een aanvang gemaakt met capaciteitsversterking van de dienst met assistentie van de International Labour Organisation (ILO). Voor een landelijke aanpak en promotie van de dienst zal de samenwerking met de publieke en private sector versterkt worden. De integrale samenwerking tussen de publieke, private sector zullen versterkt worden door het aangaan van samenwerkingsverbanden in de vorm van *Public Private Partnership* (PPP). Er is reeds een Alliantie gevormd met de VSB, UNDP en NGO's om mensen met een beperking te ondersteunen in ondernemerschap en ook het plaatsen bij een bedrijf. Om jongeren, die door sociaal-maatschappelijke problemen uit het onderwijsstelsel zijn geraakt, nieuwe toekomstperspectieven aan te bieden om wederom te kunnen deelnemen aan het onderwijsproces of eventueel de arbeidsmarkt, zal er in breder verband samengewerkt worden met de relevante stakeholders om dit problematiek gezamenlijk te oplossen. Met Stichting Rumas is er reeds een samenwerking om deze doelgroep de nodige ondersteuning te geven.

Om een goede werking van de Wet Arbeid door Vreemdelingen, welke de Wet Werkvergunning Vreemdelingen zal vervangen, te garanderen, zal een voorlichtingsplan worden uitgevoerd met het doel belanghebbenden goed te informeren over de inhoud en werking van deze wet.

Juridische en Internationale zaken

De zorg voor de arbeidsverhoudingen is één van de kerntaken van het ministerie van Arbeid en is gekoppeld aan de productiviteit en weerbaarheid van de economie en de samenleving. De activiteiten op dit vlak zijn gerelateerd aan verschillende departementsonderdelen, maar in hoofdzaak hebben de beleidsactiviteiten van het onderdirectoraat Juridische- en Internationale Zaken (JIZ) betrekking op dit beleidsgebied.

Dit departementsonderdeel is belast met enkele bijzondere taken van het ministerie van Arbeid zoals vastgelegd in het Besluit Taakomschrijving Departementen, met name:

- a. het beleid ten aanzien van de verhouding tussen werkgevers en werknemers en het toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen ter zake;
- b. het toezicht op de naleving van wettelijke regelingen inzake de arbeidsbescherming c.q. de arbeidsinspectie;
- c. het toezicht op wettelijke bepalingen inzake arbeidsbemiddeling;
- d. het onderhouden van contacten met en het toezicht op de naleving van wettelijke bepalingen inzake werknemers- en werkgeversorganisaties en het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen.

Volgens de Regeringsverklaring 2015-2020 is het streven van de regering erop gericht om te bouwen aan een welzijnssamenleving en om dit te behouden. Deze samenleving zal steunen op een efficiënt ingerichte en sterke economie, waarbij vooral sprake zal zijn van een rechtvaardig en inspirerend systeem van ontwikkelings- en bestaansgaranties, met voldoende werkgelegenheid en arbeidsbescherming.

Tegelijkertijd is het beleid om de verhoging van ons nationaal concurrentievermogen consequent ter hand te nemen, met de nadruk op onder andere verhoging van de productiviteit en het stimuleren van m.n. kleine en middelgrote ondernemingen. Het onderdirectoraat JIZ zal zich in zijn werk met betrekking tot het bovenstaande, laten leiden door de **ILO Verklaring inzake Sociale Rechtvaardigheid voor een Billijke Mondialisering**, aangenomen door de werkgevers, werknemers en de overheden van de ILO-lidlanden in 2008. Deze verklaring heeft als doelstelling het bevorderen van de werkgelegenheid door een duurzame institutionele en economische omgeving, sociale beschermingsmaatregelen, sociaal dialoog en tripartisme en respect voor de fundamentele arbeidsprincipes en -rechten. Met betrekking tot dit laatste wordt voortgebouwd op de **ILO Verklaring inzake de Beginselen en Principes op de Werkplek** van 1999. In de verklaring van 2008 wordt gerefereerd aan de **Tripartiete Verklaring van Principes aangaande Multinationale Ondernemingen en Sociaal Beleid (1977)** welke relevant en een actueel onderwerp is bij de tripartiete besprekingen in de Raad van Beheer van de ILO. Tegelijkertijd dient als leidraad de **ILO Global Jobs Pact** welke unaniem door de tripartiete partners in 2009 werd aangenomen. Deze legt de nadruk op herstel uit (de) economische crisis gebaseerd op investeringen, werkgelegenheid en sociale bescherming.

De beleidsactiviteiten van Juridische en Internationale Zaken zullen worden uitgevoerd volgens een geïntegreerde werkmethode van de vier afdelingen waaruit het bestaat: Bureau Wetgeving, Internationale Zaken, Registratie Collectieve Arbeidsovereenkomsten en de afdeling Aanvraag Vergunningen Intermediairs. Extern zal ook overleg zijn met de onderdirectoraten en andere entiteiten op het ministerie en andere afdelingen buiten het ministerie en met de sociale partners.

De Wet Arbeidsbescherming Gezin, deze wet is in April 2019 goedgekeurd door De Nationale Assemblee, er moet een bureau opgezet worden dat uitvoerende werkzaamheden zal voeren voor het fonds.

Het onderdirectoraat zal een overlegsysteem in stand houden met de sociale partners, voor een deel via de Vaste Commissie ILO in het Arbeidsadviescollege. In 2019 zal het ministerie van Arbeid voortgaan om het concept van **Decent work** en economische groei verder gestalte te geven.

De nadruk zal onder meer liggen op de verdergaande modernisering van de arbeidswet- en regelgeving en verhoging van de bewustzijn van de samenleving omtrent gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen op de werkvloer.

Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof

Ten behoeve van de financiering van de in de Wet Arbeidsbescherming Gezin genoemde financiële verplichtingen van de werkgever, wordt ingesteld het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof, dat onder de minister belast met staatsfinanciën valt. Het fonds heeft tot taak het dragen van het financiële risico voor de betaling van de zwangerschaps-, bevallings- en vaderschapsuitkeringen aan werkgevers namens de betrokken werknemers en het uitvoeren van het bij of krachtens deze wet ter zake bepaalde. Het fonds heeft tot taak het dragen van het financiële risico voor de betaling van de zwangerschaps-, bevallings- en vaderschapsuitkeringen aan werkgevers. De financiële middelen verbonden aan de voorbereiding, instelling en operationalisering van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Financiën. Het Fonds heeft een Bestuur bestaande uit 5 personen en is in het algemeen belast met het toezicht op het bestuur en beheer van het

Uitvoeringsorgaan. Het Fonds wordt bestuurd door het Uitvoeringsorgaan en wel een directeur en een of meer onderdirecteuren. Het Fonds heeft een secretariaat, bemenst door deskundigen en administratief personeel, dat het Fonds bijstaat bij zijn werkzaamheden. Het Fonds wordt beheerd door het Uitvoeringsorgaan Voorzieningen Zwangerschaps-, Bevallings- en Vaderschapsverlof. Dit Uitvoeringsorgaan valt onder de minister belast met arbeidsaangelegenheden.

Arbeidsinspectie

De Arbeidsinspectie heeft volgens de Wet Arbeidsinspectie vooral als taak het toezien op en het verzekeren en faciliteren van de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden. De afronding van de modernisering van de arbeidswetgeving zal een sneeuwbaaleffect sorteren op de handhavingstaken van de Arbeidsinspectie. Om dat te faciliteren wordt de Arbeidsinspectie de komende periode gereed gemaakt voor de aangepaste en moderne taakstelling en zullen de vereiste investeringen worden gepleegd. Ook zullen de mogelijkheden van de niet-reguliere financieringsbronnen verkend worden om de aanpassing van de Arbeidsinspectie te bewerkstelligen.

Bureau Integriteit

In dit begrotingsjaar wordt verder gewerkt aan de opzet van het Bureau Integriteit binnen het Ministerie van Arbeid. Het Bureau Integriteit is verantwoordelijk voor het bevorderen en handhaven van de principes van Good Governance en integriteit, het ontwikkelen van integriteitsbeleid en het uitoefenen van toezicht op de naleving van normen en waarden binnen het Ministerie en haar werkarmen.

Het Bureau Integriteit verstaat onder integriteit het handelen overeenkomstig de geldende morele waarden en normen en de daarmee samenhangende regels. Dit Bureau typeert integriteitsschendingen als handelingen in strijd met de geldende morele waarden en normen en daarmee samenhangende regels. De integriteitsschending corruptie wordt door het Bureau Integriteit getypeerd als misbruik van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin. Onderscheid kan gemaakt worden naar typen integriteitsschendingen: corruptie, fraude en diefstal, dubieuze giften, beloften of nevenfuncties (belangenconflict), misbruik van bevoegdheden, onheuse omgangsvormen, informatiemisbruik en wanprestatie.

De taken van het Bureau Integriteit zijn:

- Het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van advies inzake integriteit binnen de organisatie
- Het ontwikkelen van integriteitsbeleid
- Het in behandeling nemen van meldingen op het gebied van integriteit c.q. integriteitsschendingen
- Het signaleren en kritisch analyseren van ontwikkelingen op het gebied van integriteit.
-

Onderzoeks- en Planunit

Het ministerie staat voor de noodzaak om een onderzoeks- en planeenheid (unit) op te zetten, indachtig het regeringsbeleid (planbureau) m.b.t. het voorbereiden, realiseren en evalueren van de jaarplannen om o.a. actuele, beleidsprogramma's en arbeidsvraagstukken op wetenschappelijke basis uit te voeren. De actuele vraagstukken vloeien direct voort uit tal van bezuinigingsmaatregelen i.v.m. de huidige financiële situatie. Daarnaast staat het ministerie, voor de opgave om jaarlijks de arbeidssituatie in het land in beeld te brengen door onderzoek en informatieverzameling en data-analyse, zowel voor eigen gebruik om zo nodig in te grijpen waar er onwenselijke situaties ontstaan, en om aan internationale verplichtingen te voldoen. Data kunnen betrekking hebben op economische sectoren, typen bedrijf, soort arbeidsovereenkomst, geslacht, leeftijd, etnische afkomst, opleidingsniveau van werknemers.

Deze data moeten worden verzameld, ingevoerd, opgeschoond, bewerkt en gerapporteerd in het arbeidsmarktinformatiesysteem.

Gelet op het belang zullen regelmatig arbeidsrapportages worden uitgebracht. Een arbeidspanel om armoede en werkloosheid beter in beeld te kunnen brengen zal worden ingesteld. Het gaat dus om een lange termijn investering in de kwantitatieve en kwalitatieve capaciteitsversterking van het ministerie.

Aangezien het terrein van de arbeid - het terrein van de ministeries van Sociale Zaken (werkloosheid, armoede, sociale zekerheid) en Onderwijs (scholing van werknemers, beroepsopleidingen, drop-outs) bestrijkt, wordt de opbouw van dit arbeidspanel een interdepartementale beleidsprogramma als zodanig dient te worden bemenst.

Het ministerie van Arbeid kan hierin een voortrekkersrol vervullen om zodoende de indicatoren in een vroeg stadium kunnen worden gecorreleerd aan de beleidsdoelen van het ministerie van Arbeid.

Bij de gefaseerde opzet van dit onderzoeks- en planunit horen organieke training van het personeel (onderzoekers, interviewers, datatypisten, en anderen) evenals het ontwerpen van de verschillende onderzoeken en de begeleiding van

de onderzoekers. In voorkomend geval zal externe expertise met in achtneming van het beleid t.a.v. aantrekkingen van korte duur worden overwogen.

AUTOMATISERING/ICT

De Surinaamse overheid c.q. het Ministerie van Arbeid zal indachtig de taakstelling en in relatie tot werkzoekenden, werkgevers en intern de overheid op zeer korte termijn een geautomatiseerde werkomgeving moeten implementeren (indachtig e - Government).

Verder is het van belang dat zij in alle fasen van de beleidscyclus effectief en efficiënt te werk gaat en dus optimaal omgaat met de beperkte beschikbare middelen die haar ter beschikking staan.

Een behoorlijk beleidsvormingsproces en een adequate evaluatie van de beleidsuitvoering is alleen mogelijk als er in voldoende mate relevante en betrouwbare beleidsinformatie voorhanden is. Maar ook in de fase van beleidsuitvoering zelf is goede Informatie Beheer onontbeerlijk. Beleidsuitvoering wordt immers gekenmerkt door zeer informatie-intensieve processen.

DIRECTORAAT ARBEID

TITEL I: Operationele Uitgaven

Lopende uitgaven

Bedragen x SRD 1.000

Code	Kostensoort	Realisatie	Verm. verloop	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020
610	Lonen en Salarissen	17.500	18.500	24.210	18.500
611	Sociale Premies	1.700	1.256	2.000	1.324
612	Goederen en Diensten	5.327	6.584	6.400	7.960
616	Sociale Uitkeringen	20	20	30	18
Totaal Lopende uitgaven		24.547	26.360	32.640	27.802

Kapitaal Uitgaven

Bedragen x SRD 1.000

Code	Kostensoort	Realisatie	Verm. verloop	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020
620	Inventaris	0	100	145	210
621	Transport middelen	0	250	160	415
624	Gebouwen en constructies	0	100	60	350
Totaal Kapitaal uitgaven		0	450	365	975

Toelichting

Lopende uitgaven

De Lopende uitgaven voor het dienstjaar 2019 bedragen in totaal **SRD 32.640.000,-**

Lonen en Salarissen code (610)

Lonen en salarissen van het ministerie zijn voor het dienstjaar 2019 begroot op **SRD 24.210.000**, Hierop aanvullend dient te worden meegegeven, dat de vacatiegelden van commissies vallend onder het ministerie van Arbeid, ook zijn ondergebracht.

Gedurende het dienstjaar 2019 zal het Ministerie uitgeven aan bevorderingen, gratificaties, vacatiegelden ten behoeve van commissies, overwerkvergoeding, overplaatsingen van andere ministeries, kosten van opleidingen, kosten van de te houden workshops, seminars en vervoer- en kledingtoelagen. De vacatiegelden zijn geraamd op **SRD 2.000.000**, dit vanwege achterstallige gelden die betaald moeten worden aan de commissieleden.

Recapitulatie Lonen en Salarissen		Bedragen x SRD. 1.000
Code	Omschrijving	Bedrag 2019
61001	Ambtelijk Salaris	19.000
61002	Vakantietoeslag	1.500
61003	Overwerk	60
61004	Bonussen en Gratificaties	150
61006	Vacatiegelden	2.000
61013	Functioneietoelage	300
61014	Persoonlijketoelage	200
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	150
61017	Waarnemingstoelage	300
61020	Telefoonvergoeding	10
61021	Representatievergoeding	130
61023	Vervoersvergoeding	410
	Totaal Lonen en Salarissen	24.210

De personeelsleden die in het jaar 2018 met pensioen zullen gaan zijn in totaal 5.
Het aantal personeelsleden zal in het begrotingsjaar 2018 gemiddeld **370** bedragen.

Het personeel verdeeld naar kader, leeftijd en salarisklasse ziet er als volgt uit:

	Proc. (%)	Abs. (#)	Leeftijds klasse	Salaris klasse	Gemiddelde Loonsommen
Laag kader, Fiso schaal 1a t/m 6c	46	172	22 t/m 59	1.014 t/m 2.051	1.533
Midden kader, Fiso schaal 7a t/m 8c	23	73	33 t/m 59	1.806 t/m 2.932	2.369
Hoger kader, Fiso schaal 9a en hoger	31	125	30 t/m 59	2.591 t/m 9.044	5.817
Totaal		370			

Personeelsverloop

No.	Instroom	2017	Jan. t/m jun. 2018
01	Indiensttreding	7	6
02	Overplaatsing naar Arbeid	1	-
	Totaal Instroom	8	6

No.	Uitstroom	2017	Jan. t/m jun. 2018
01	Gepensioneerden	7	7
02	Ontslagen	-	3
03	Overleden	1	3
04	Overplaatsing van Arbeid	2	1
	Totaal Uitstroom	10	14

Ziekte en verlof

No.	Ziekte – Verlof	2017	Jan. t/m Jun. 2018
01	Ziektebeeld (dagen)	5.163	3.053
02	Gemiddelde ziekte per jaar	4,7%	2.5 %
03	Verlofdagen	5.420	3.523
04	Gemiddeld verlof per jaar	5,6%	3.6 %

Het gemiddelde is ten opzichte van het totaal aantal werkbare werkdagen van het totaal aan personeel.

Overzicht aantal ziekte – en verlofdagen van het Ministerie van Arbeid:

2017 en januari – juni 2018

Afdeling/Dienst	Ziekte- dagen 2017	Verlofdagen 2017	Ziektedagen t/m juni 2018	Verlofdagen t/m juni 2018
Algemene Zaken	1.364	844	979	933
Arbeidsinspectie	1.586	2.063	902	1.436
Arbeidsmarkt	546	598	253	264
Begrotings- en Financiële Zaken	356	487	74	207
Departementsleiding	105	218	78	206
Documentaire Informatie Verzorging	249	389	127	124
Juridische- en Internationale Zaken	108	187	297	125
Personeelszaken	702	486	277	124
Voorlichting	147	148	62	74
Totaal	5.163	5.420	3.053	3.523

Sociale premies (611)

De sociale premies bedragen voor het dienstjaar 2019 **SRD 2.000.000, =**

Sociale premies

Bedragen x SRD. 1.000

Code	Omschrijving	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	700
61102	Werkgeverslasten Staatsziekenfonds	1.300
	Totaal Sociale premies	2.000

Goederen en Diensten (code 612)

Om het beleid van het Ministerie van Arbeid voort te zetten zoals omschreven in de memorie van toelichting, is voor het begrotingsjaar 2019 de uitgaven aan goederen en diensten geraamd voor **SRD 6.400.000, -**. De uitgaven bestaan onder meer uit huurpenningen, bewakingskosten, verzekeringen en contributies (ILO).

Recapitulatie van goederen en diensten**Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Omschrijving	Bedrag
	Opleidingen, ext. desk. Reisverbl.	
61201	Kosten opleiding Binnenland (incl. seminars & workshop excl.reis en verblijf	20
61205	Deskundigen Binnenland	10
61208	Binnenlandse reiskosten	20
61209	Binnenlandse verblijfskosten	15
61210	Buitenlandse reiskosten	175
61211	Buitenlandse verblijfskosten	225
61213	Overige Deskundigen	30
	Kantoorkosten, automatisering en voorlichting	
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen, etc)	75
61216	Copieer	20
61217	Drukwerk	90
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	70
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskettes)	100
61223	Onderhoudskosten automatisering	5
61226	Advertenties en bekendmakingen	10
61227	Radio- en T.V. Progammã's	5
61231	Overige automatisering	5
61232	Overige kosten voorlichting	20
	Gebouwen, terreinen en nuts voorzieningen	
61233	Huur gebouwen en terreinen	2.800
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	60
61236	Vuilnis en reinigingsdienst	5
61238	Telefoon uitgaven	300
61240	Water	10
61241	Elektriciteit	10
61242	Overige kosten Gebouwen en terreinen	10
	Algemene Kosten	
61244	Representatie	22
61245	Abonnementen en vakliteratuur	10
61246	Verzekering	50
61247	Schoonmaak	10

61249	Werkkleding incl.schoeisel e.a.	100
61250	Bewaking	950
61251	Voeding	10
61252	Contributie	216
61253	Vrachtkosten en Porti	2
61254	Onderzoek	90
61255	Rechterlijke vonnissen	100
61259	Nationale en internationale w.o.cultuur manifestaties en sport	10
61260	Onderscheiding	500
61261	Inhuur externe juridische bijstand	50
61263	Overige algemene kosten	15
	Transportkosten	
61283	Huur van voertuigen	0
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	150
61286	Overige Transportkosten	10
61287	Seminars & Workshop	15
	Totaal Goederen en diensten	6.400

Sociale uitkering (code 616)

Sociale uitkeringen van het ministerie van Arbeid zijn voor het dienstjaar 2019 is begroot op **SRD 30.000,-**.

Recapitulatie Sociale uitkeringen		Bedragen x SRD 1.000
Code	Omschrijving	Bedrag
61611	Lig en Verpleegkosten	15
61612	Poliklinische Kosten	10
61614	Overige Medische Kosten	5
	Totaal Sociale Premie	30

Kapitaal uitgaven

Voor het dienstjaar 2019 zijn de kapitaal uitgaven begroot op **SRD 365 .000,-** =

Recapitulatie Kapitaal uitgaven		Bedragen x SRD 1.000
Code	Omschrijving	Bedrag
620	INVENTARIS	
62001	Kantoorinrichting	70
62004	Computers	50
62005	Printers	20
62009	Technisch gereedschap	5
	Totaal Inventaris	145
621	Transport middelen	
62102	Auto's	0
62104	Pickup's	140
62106	Bromfietsen	20
	Totaal Transportmiddelen	160
624	Totaal Gebouwen en Constructies	60
	Totaal Kapitaal Uitgaven	365

TITEL II: PROGRAMMA'S

Tabel 1:

Bedragen x 1000

			Real. 2017	Verm. verloop 2018	Ram. 2019	Ram. 2020
OP-Beleidsgebied/Doel: Educatie, cultuur en natie-oriëntatie/Sociaal maatschappelijk welzijn						
OP-Beleidsprogr.: Onderwijs/Armoedebestrijding						
Programma 0936 - Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling						
Bijdrage Exploitatie kosten SAO			3.100	3.250	3.360	3.750
Subtotaal			3.100	3.250	3.360	3.750
OP-Beleidsgebied/Doel: Educatie, cultuur en natie-oriëntatie/Sociaal maatschappelijk welzijn						
OP-Beleidsprogr.: Onderwijs/Armoedebestrijding						
Programma 2401 - Armoede bestrijd./Onderwijs en volkswontw.-verbetering sociale bescherming						
Programma Arbeidsmarktbeleid			75	75	50	115
LoonOnderzoek			40	40	35	100
Raad voor de Cooperatiewezen			100	125	117	295
Stichting Productieve Werkeenheden			200	200	150	335
Stichting Suriname Hospitality Tourism and Training Center			200	260	200	420
Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname			200	150	200	205
Subtotaal			815	850	752	1.470
Programma 0313 - WET Arbeidsbescherming Gezin			--	---	6.000	
OP-Beleidsgebied/Doel: Educatie, cultuur en natie-oriëntatie/Sociaal maatschappelijk welzijn						
OP-Beleidsprogr.: Onderwijs/Armoedebestrijding						
Programma						
Stabilisatie en Herstelplan SOCARB proj.			1.180	2.200	0	0
Subtotaal			1.180	2.200		
Totaal Programma's			5.095	6.300	10.112	6.690

Toelichting per programma

Code 0936 - Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling

Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling

Bijdrage Exploitatie kosten Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO).

Middels korte praktische trainingen zullen op reguliere basis verschillende dag-, avond- en districtstrainingen worden verzorgd.

Voor een efficiëntere aanpak voor de uitvoering van de projecten van de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling en het betalen van de lonen en salarissen in het dienstjaar 2019 zijn de volgende projecten opgenomen in het totaal subsidiebedrag. Er is een bedrag van **SRD 3.360.000,-** geraamd.

Code 2401 - Armoedebestrijding/Onderwijs en volkswontw.-verbetering sociale Bescherming

I. Programma Arbeidsmarktbeleid :

Integrale aanpak werkgelegenheidsbeleid

Aan de integrale aanpak van werkgelegenheid zal gestalte worden gegeven. Hiervoor zal een structuur worden opgezet, waarin vertegenwoordigd zullen zijn relevante ministeries, de vakbeweging en het bedrijfsleven. Het primaire doel hierbij is om te geraken tot een goede afstemming van beleid.

Inzet en doorlichting werkarmen

In het kader van het bevorderen van werkgelegenheid en het terugdringen van werkloosheid zal het ministerie van Arbeid alle werkarmen die hem ten dienste staan, inzetten.

Met het doel de efficiëntie en effectiviteit van deze werkarmen te verhogen, zal het proces van doorlichting en rationaliseren van de werkarmen worden voortgezet.

Transformatie Dienst der Arbeidsbemiddeling tot modern arbeidsbureau

Aan de transformatie van de Dienst der Arbeidsbemiddeling tot een modern arbeidsbureau zal verder inhoud worden gegeven. Hierbij is het streven om werkzoekenden sneller en beter te informeren over beschikbare vacatures en tegelijkertijd werkgevers sneller en vollediger op de hoogte te brengen van het beschikbare aanbod van arbeid. Het gemoderniseerd arbeidsbureau zal zich o.a. toeleggen op een intensieve inventarisatie van openstaande arbeidsplaatsen, het promoten van sectoren waarin structureel tekorten aan arbeidskrachten heersen, en training, begeleiding en coaching van werkzoekenden.

Vaktechnische certificering van maximaal 200 werkloze jeugdigen uit “arme gezinnen Het doel van dit project is om de arbeidsmarktkwalificaties (hard skills en soft skills) van werkloze jongeren uit arme gezinnen te versterken ten einde hun kansen voor het vinden van een baan, het zij als werknemer of als kleine zelfstandige, te vergroten

Vreemdelingen op de arbeidsmarkt

Het reguleren van de tewerkstelling van vreemdelingen behoort tot een van de reguliere activiteiten van het arbeidsmarktbeleid. Het instrument werkvergunning staat hierbij centraal. Momenteel bevindt ons land zich in een situatie waarbij de arbeidsmarkt steeds meer werkloze Surinamers verkrijgt, als gevolg van het verlies van arbeidsplaatsen in diverse sectoren. Hiernaast zien we ook een toename in het aantal aanvragen ter verkrijging van een werkvergunning, gezien de scherpere controle op naleving van geldende wettelijke regelingen door vooral het ministerie van Justitie & Politie en de Arbeidsinspectie.

Het werkvergunningenbeleid is primair erop gericht om Surinaamse arbeidskrachten voorkeur te geven als het gaat om invullen van vacatures, ook al wenst een werkgever voor de invulling van de vacature een vreemdeling in dienst te nemen. Vanwege het bovenstaande zullen bij de beoordeling van werkvergunningaanvragen *strengere criteria* voor toekenning gelden; de momenteel gehanteerde criteria zullen worden bijgesteld.

Werkvergunningaanvragen voor functies zoals kassier, magazijnmedewerker, verkoper, tuinman, fabrieksarbeider, schoonmaakster en administratieve kracht, die momenteel o.a. op basis van een verblijfsduur van minimaal 3 jaar worden goedgekeurd, zullen anders beoordeeld worden.

Het ministerie zal op basis van het beschikbaar lokaal arbeidspotentieel deze functies invullen, om zo verbetering te brengen in de werkloosheidssituatie van Surinaamse arbeidskrachten.

Arbeidsmarktinformatiesysteem.

Als onderdeel van het *Decent Work Country Program* is reeds een aanvang gemaakt met de voorbereidende activiteiten voor de opzet van een arbeidsmarktinformatiesysteem. Hierbij wordt technische assistentie verkregen van de ILO. De opzet van een arbeidsmarktinformatiesysteem is bedoeld om de beschikbaarheid van arbeidsmarktinformatie te vergroten.

Totaal begroot bedrag voor Programma Arbeidsmarktbeleid SRD 50.000,-

II. Loononderzoek

Met onder andere de inwerkingtreding van de Wet Minimum Uurloon heeft de Staat zich ten doelgesteld werknemers en hun gezinnen een zekere bestaansminimum te garanderen. De uit te voeren loononderzoek is bedoeld om inzicht te krijgen in de mate van naleving, de problemen en/of consequenties bij de implementatie, de omvang en aard van gerapporteerde klachten van de zijde van werkgevers en werknemers en de follow-up voor de komende jaren.

Totaal begroot bedrag SRD 35.000,-

III. Raad voor de Coöperatiewezen

De Raad voor de Coöperatiewezen heeft als taak het adviseren van de minister inzake wetgeving en coöperatief beleid met betrekking tot de coöperatieve ontwikkeling in Suriname. RACO heeft naast de taak van het adviseren van de minister, ook een uitvoerende taak te weten; het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties in stad, districten en het binnenland. In 2018 heeft RACO een aanvang gemaakt met de begeleiding en training van coöperaties en gemeenschappen waaronder de coöperatie te Redi Doti, Pierre Kondre, Kapasi Kele, in Nickerie de KGVP en de Visserij Coöperatie. Ook in Commewijne heeft RACO de Visserscollectief de nodige ondersteuning kunnen geven. In 2019 zal er een herregistratie geschieden van alle coöperaties ten lande.

Totaal begroot bedrag SRD 117.000,-

IV. Stichting Productieve Werkenheden

Het verschaffen van volledige en productieve arbeidsplaatsen aan werkzoekenden. Hierbij zal er hulp en begeleiding gegeven worden bij het voorbereiden en opzetten van kleine ondernemingen en coöperaties en hulp te verlenen aan reeds operationeel zijnde kleine ondernemingen, bedrijven en coöperaties. In Alliantie verband met de UNDP, VSB, SAO, NGO en andere relevante partners zal er ondersteuning gegeven worden aan mensen met een beperking in ondernemerschap. In 2018 is er ondersteuning gegeven aan 10 personen met een beperking in ondernemerschap in diverse branches zoals automontage en textiel. In 2019 zal dit voortgezet en uitgebreid worden. **Totaal begroot bedrag SRD 150.000,-**

V. Stichting Suriname Hospitality Tourism and Training Center

De SHTTC zal inspelen op de behoefte aan de vraagzijde binnen de sector Hospitality en Toerisme door middel van haar opleidingen en trainingen, om te voorzien in geschikte menskracht met specifieke competentie. Geschikte menskracht is een noodzakelijke voorwaarde voor de verder ontwikkeling binnen de sector en inherent daaraan het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening in de sector.

Totaal begroot bedrag SRD 200.000, -

VI. Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname

Door middel van subsidie verlening zal de werkende mens in het algemeen en leden van de Vakbeweging in het bijzonder, kennis en inzicht worden verschaft over de organisatie, de taak en de rol van de vakbeweging in het sociale conomisch gebeuren, zowel nationaal, regionaal als internationaal, waardoor zij gemotiveerd worden om individueel en collectief een positieve bijdrage te leveren tot een dynamische ontwikkeling van vakbeweging en maatschappij.

Totaal begroot bedrag SRD 200.000, -

Code 0313 - Wet Arbeidsbescherming Gezin

De Wet Arbeidsbescherming Gezin, wordt ingesteld door het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof. Het fonds heeft tot taak het dragen van het financiële risico voor de betaling van de zwangerschaps-, bevallings- en vaderschapsuitkeringen aan werkgevers namens de betrokken werknemers. De financiële middelen verbonden aan de voorbereiding, instelling en operationalisering van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Financiën. Het Fonds wordt beheerd door het Uitvoeringsorgaan Voorzieningen Zwangerschaps-, Bevallings- en Vaderschapsverlof. Dit Uitvoeringsorgaan valt onder de ministerie van Arbeid.

Totaal begroot bedrag SRD 6.000, -

Tabel 2

OP-Beleidsgebied: Sociale Vooruitgang (Welvaart en Welzijn)				
Progr.:Onderwijs/Armoedebestrijding				
Beleidsmaatregel 0936 Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling				
	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten eind 2019
Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling	Middels korte praktische trainingen een wezenlijke bijdrage leveren aan de beroepsvorming van jeugdigen, werkzoekenden en mensen die tweedekans onderwijs willen volgen om zodoende te voorzien aan de vraag naar goedgeschoold vaktechnische arbeidskrachten	Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoekenden en werkzoekenden verzorgen. Mede helpen om het werkloosheidscijfer omlaag te brengen.	Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoekenden en werkzoekenden verzorgen. Mede helpen om het werkloosheidscijfer omlaag te brengen.	Continu competentie gerichte vaktraining aan tweedekans onderwijszoekenden en werkzoekenden verzorgen. Mede helpen om het werkloosheidscijfer omlaag te brengen. Het verkleinen van de skills gap van werkzamen en werklozen en het bevorderen van de kwalificaties van vaklieden op technisch en verzorgend gebied

Programma:Onderwijs/Armoedebestrijding/ Sociale bescherming/ Sociale zekerheid en werkgelegenheid				
Beleidsmaatregel 2401 Armoede bestrijd./Onderwijs en volkswontw.- verbetering sociale bescherming				
	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Gerealiseerde beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten eind 2019
Programma Arbeidsmarktbeleid	Het stimuleren van de toename van BBP- en banengroei, meer en betere banen (Decent Jobs) die bijdragen aan de inkomens- en sociale zekerheid en weerbaarheid van vooral arme gezinnen	Arbeidsbemiddeling wordt aangeboden in verschillende wijken / gebieden. Geregistreerde werkzoekenden vakbekwaam maken. Het plaatsen van het aantal werkzoekenden verhogen.	Het trainen geregistreerde werkzoekenden van sociale vaardigheden en basis rechten en plichten van werknemers. Verbeterde vak kennis van werkzoekenden met een laag opleidingsniveau	e overheid, vakbeweging en het bedrijfsleven adopteren een aangepaste actief arbeidsmarktbeleid en actieprogramma gericht op geïdentificeerde arbeidsmarktgroepen, districten en bedrijfstakken
Minimum uurloon	Het garanderen van een zeker bestaansminimum voor werknemers en hun gezinnen	Constance monitoring dat de wet gehandhaafd wordt landelijk(loon onderzoeken uitvoeren) Het verschaffen van voorlichting en trainingen t.b.v. minimumloon beleid	Presentatie resultaten van het onderzoek naar beroep specifieke minimumloon beleid.	□Het minimum uurloontarief is aangepast
Raad voor Cooperatievezen	Het adviseren van het Ministerie van Arbeid inzake wetgeving m.b.t. de coöperatieve ontwikkeling in Suriname en het daarbij ondersteunen van beleid gericht op de duurzame ontwikkeling van het coöperatievezen in Suriname. RaCo heeft ook een uitvoerende taak t.w.: het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties in binnenstad en districten	Het verzorgen van trainingen en begeleiden van bestaande coöperaties landelijk. Het verzorgen van distance learning trainingen	Landelijke ondersteuning, trainingen begeleiding van coöperaties Zelfredzaam maken van leefgemeenschappen. Het vergemakkelijken van toegang tot krediet. Bewuster maken belang coöperaties.	Landelijke ondersteuning, trainingen begeleiding van coöperaties Zelfredzaam maken van leefgemeenschappen . Het vergemakkelijken van toegang tot krediet. Bewuster maken belang coöperaties. Meer coöperaties opgericht Coöperaties ingelicht inzake de aangepaste Wet op Coöperatieve Vereniging

Stichting Productieve Werk Eenheden	het verschaffen van volledige en productieve arbeidsplaatsen aan werkzoekenden . Hierbij zal er hulp en begeleiding gegeven worden bij het voorbereiden en opzet van kleine ondernemingen en coöperaties en hulp te verlenen aan reeds operationeel zijnde kleine ondernemingen , bedrijven en coöperaties	☐ Onderzoeken naar de opzet van ☐ trainingsinstituten in dedistrikten ☐ Stimulering werving en identificeren van 100 potentiële ondernemers - Onderneming en verder te investeren in de groei daarvan	☐ Het continue aanbeiden van professioneel en effectieve begeleiding in verscheidene distrikten ☐ Professionalisering van het aanbod van gerichte ondernemerschapstrainingen .	Verhoogd aantal micro- en kleine ondernemers Verhoogd aantal begeleide micro- en kleine ondernemers

Stichting Suriname hospitality tourism and Training Center	☐ Verzorgen van competente arbeidskrachten voor de toerisme en horeca sector	☐ Afgeronde trainingen binnen toerisme en horeca sector.	☐ Het verzorgen van trainingen en opleidingen binnen de toerisme en Horeca sector	☒ Het opleiden van cursisten. ☒ Het upgraden van de trainingen naar hogere standaarden (mastersopleidingen)
Scholinginstituut voor de Vakbeweging in Suriname	☐ Het verzorgen van trainingen om een bijdrage te leveren aan de vakbeweging en maatschappij ontwikkeling	☐ Afgeronde trainingen van scholingsactiviteiten m.b.t. vakbeweging en maatschappij	☐ Het organiseren van scholingsactiviteiten m.b.t. de vakbeweging en maatschappij	☐ Het organiseren van scholingsactiviteiten m.b.t. de vakbeweging en maatschappij.

OP-Beleidsgebied: Sociale Vooruitgang (Welvaart en Welzijn) / Economische Groei en Diversificatie

Programma :Onderwijs/Armoedebestrijding/ Sociale bescherming/ Sociale zekerheid en werkgelegenheid

Beleidsmaatregel 0511 Stabilisatie en Herstelplan SOCARB projecten

	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Gerealiseerde beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten eind 2019
Stabilisatie en Herstelplan SOCARB projecten	Voor het herstel en stabiliseren van de economie zal het ministerie van Arbeid haar deel verwerkt in het SHP moeten opstarten en uitvoeren. In 2018 zal de nadruk gelegd worden op projecten die de effecten van de crisis op de arbeidsmarkt en de bevolking doen verzachten	Crash programma ICT en Communicatie. Landelijke registratie van werkloze en professionaliteit aan de dienst. Onderzoeksunit opzetten. Betere accommodatie arbeidsinspectie	Landelijke registratie van werkloze en professionaliteit aan de dienst	☐ Werkgelegenheidsprojecten in het kader van SHP zijn uitgevoerd, arbeidsmarkt instituten zijn verwerkt

TITEL III:

Middelenbegroting

Ontvangsten			Bedragen x SRD 1.000			
Niet-belasting middelen	Real. 2017	Verm Bel. 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Werkvergunning Vreemdelingen	55	100	80	85	90	100
Werkvergunning Vreemdelingen Goudsector	30	200	200	200	200	200
Status Bekwame Burgers	89	15	80	85	90	95
Totaal Niet-Belasting Middelen	174	315	360	370	380	395

Werkvergunning vreemdelingen / CARICOM Burgers

1. Inning van SRD 75,- conform SB. 1981 no. 162 d.d. 12 maart 2002.
2. Inning van US\$ 300,- of tegenwaarde in SRD, conform resolutie no. 1371/03 d.d. 19 februari 2003.
3. Inning van SRD 75,- conform SB 2006 no.19 d.d. 5 maart 2008 (Status Bekwame burgers).

Na evaluatie van het werkvergunningstelsel zal overwogen worden om de tarieven marktconform aan te passen.

TITEL IV: Parastatalen

De parastatalen die onder het ministerie vallen zijn:

1. Stichting Arbeidsmobilisatie & Ontwikkeling (SAO)
2. Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE)
3. Suriname Hospitality Tourism and Training Centre (SHTTC)
4. Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS)

Ad.1. Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO)**Doel**

Het verzorgen van competentie gerichte vaktrainingen aan jeugdigen vanaf 16 jaar en werkenden ten behoeve van de arbeidsmarkt om de vraag van de arbeidsmarkt te voldoen en om de werkloosheid terug te dringen.

Te nemen maatregelen:

Middels het verzorgen van beroepstrainingen tracht de SAO haar doel te bereiken, uiteraard binnen het kader van de beleidsgebieden genoemd in het Ontwikkelingsplan "Suriname in Transformatie".

1. Deze zijn o.a. de versterking van de positie van kwetsbare jongeren c.q. actieve participatie van laagopgeleiden over het gehele land.
2. de creatie van duurzame werkgelegenheid met daaraan gekoppeld het bevorderen van een optimale koppeling van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

De SAO als een van de beleidsinstrumenten van het ministerie van Arbeid, treedt ondersteunend op naar zowel de publieke sector als het particulier initiatief bij het creëren van duurzame werkgelegenheid middels het opleiden van werklozen, particulieren en overheidswerkers.

Ook is de SAO een instituut die een belangrijke rol vervult in de spreiding van kennis over het gehele land, waarbij zij meehelpt aan

- de re-integratiemogelijkheden en de diversificatie van de inzetbaarheid van individuele werknemers te versterken.
- de exploitatie van 2 trainingsinstituten en inhuren van lokaliteiten in de districten worden de doelgroepen opgeleid voor deelname aan het arbeidsproces.

In het aanbod van zowel de dag als de avondopleidingen kan een onderverdeling gemaakt worden in:

1. Technische trainingen.
2. Administratieve trainingen.
3. Verzorgende/ schoonheids-/ textiele vak trainingen.

Na genoeg in alle districten heeft de SAO de voorgaande jaren vak trainingen verzorgd. Ter uitvoering van het uitgestippelde beleid is het noodzakelijk dat er investeringen worden gedaan door de overheid opdat deze trainingen naar de districten en het binnenland gebracht kunnen worden.

De geraamde subsidie aanvraag voor het jaar 2019 is begroot op **SRD 3.360.000,--** van de overheid aan de SAO, deze wordt besteed aan onder.andere:

1. Loon- en Salariskosten van de werknemers SAO, is de grootste uitgavenpost.
2. Materiële kosten zijn o.a. de nutsvoorzieningen (elektra, waterleiding en telefoon), kantoor kosten, onderhoudskosten transportmiddelen, machinepark, gebouwen en terreinen.
3. Trainingskosten, die betrekking hebben op verbruiksgoederen die nodig zijn om trainingen conform het curriculum te verzorgen tot aan de certificering toe.

Recapitulatie SAO**Bedragen x SRD. 1000**

Operationele Uitgaven	Bedrag
Lopende Uitgaven	3.360
Kapitaal Uitgaven	
Totaal subsidie SAO	3.360

Ad. 2. Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE)

Doel

De SPWE heeft volgens de statuten de opdracht drie doelen te realiseren:

Å Het creëren van productieve werkgelegenheid

Å De bestrijding van armoede

Å Trainen van kleine ondernemers in stad en distrikt

De SPWE tracht deze doelen in de huidige situatie te realiseren door startende micro- en kleine ondernemers te stimuleren, te begeleiden en te trainen

Activiteiten/te nemen maatregelen

Å Activiteiten in samenwerking met relevante instituten(z.a. RACO, LVV, HI), ter stimulering van ondernemerschap onder kwetsbare groepen (vrouwen jongeren en mensen met een beperking).

Å Assistentie en opstellen van bedrijfsplannen.

Å Assistentie bij de uitvoer van marktonderzoek insamenwerking met het ministerie van Handel Industrie en Toerisme.

Å Advies en assistentie bij het identificeren en aanvraag van kredieten en vergunningen.

Beleidsresultaten 2019

Stimulering, werving en identificeren van 100 potentiële ondernemers die serieus blijk geven de intentie te hebben te starten met een bedrijf / onderneming en verder te investeren in de groei daarvan. Voor dit jaar zal er ook extra aandacht worden besteedt aan een mens met een beperking die geïnteresseerd zijn in ondernemerschap.

Å Het continue aanbieden van professioneel en effectieve begeleiding/ coaching aan (potentiele) ondernemers in stad en district (Paramaribo, Para, Sipaliwini, Brokopondo, Nickerie, Commewijne)

Å Professionalisering van het aanbod van gerichte ondernemerschapstrainingen t.b.v. de doelgroep

Recapitulatie SPWE**Bedragen x SRD. 1000**

Operationele Uitgaven	Bedrag
Lopende uitgaven	150
Kapitaal uitgaven	0
Totaal subsidie SPWE	150

Ad.3. Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC)**Doel**

De stichting Suriname Hospitality en Tourism Training Centre (SHTTC) is een werkarm van zowel het ministerie van Arbeid als het ministerie van HI&T. Deze werkarm is opgericht in 2008 met de bedoeling om in te spelen op de behoefte aan getrainde arbeidskrachten in de hospitality- en toerisme sector. Het gaat in deze niet slechts om invulling van werkgelegenheid, doch ook om behoud van arbeidsplaatsen in bedoelde sector. Toerisme zit in de lift en de sector heeft de potentie voor de creatie van werkgelegenheid. De stichting wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Arbeid als ook door het Ministerie van HI&T. Het wegblijven van subsidies van beide ministeries heeft de geplande trainingsactiviteiten van de stichting gestagneerd en de bouw van leslokalen en hotelkamers t.b.v. trainingsdoeleinden.

De trainingen zijn op LBO en MBO niveau en hebben betrekking op: Horeca, Hospitality, Housekeeping, Tourguiding, ondernemerschap, management etc. Het aanvangsniveau voor de meeste trainingen is laagdrempelig. De garantie voor een constante kwaliteit wordt gegarandeerd door vakbekwame docenten die ook door de leiding van de stichting worden betrokken bij brainstorming sessies met als doel mee te gaan met de aanpassingen die mondiaal binnen deze sector plaatsvinden. SHTTC streeft ernaar uit om binnenkort ook de master opleidingen te verzorgen.

Ten aanzien van de eigen inkomsten: Afgezien van de trainingen die worden verzorgd en waarvoor de cursisten een deel van de kosten betalen, verhuurd de stichting vrije ruimtes aan derden die o.a. eigen trainingen en opleidingen verzorgen op het gebied van toerisme en Hospitality en die de ruimtes huren voor andere activiteiten.

Doelen voor het dienstjaar 2019:

Het verder bemensen/capaciteitsversterking van het centrum.

1. Het verder automatiseren van de financiële administratie.
2. Het verzorgen van trainingen op minimaal 5 locaties in het binnenland.
3. De opleidingen nationaal en binnen de Caricom te laten erkennen.
4. Het verder operationaliseren van het restaurant.
5. Het bijbouwen van vier leslokalen en vijf hotelkamers.
6. Het doen van vervangingsinvesteringen aan keukenapparatuur.
7. Continueren en verdere uitbouw van de driejarige MBO toerisme opleiding onder het Twinningsproject van UTSN, samen met het ROC van Amsterdam.
8. Samenwerkingsverbanden aangaan met locale en regionale opleidings- en trainingsinstituten.
9. Samenwerkingsverbanden aangaan met de toerisme en hospitality sector en sector organisaties in Suriname om de vraag en het aanbod in balans te kunnen brengen.

Recapitulatie SHTTC**Bedragen x SRD. 1000**

Operationele Uitgaven	Bedrag
Lopende uitgaven	200
Kapitaal uitgaven	0
Totaal subsidie SHTTC	200

Ad.4. Stichting Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (S.I.V.I.S.)**Doel:**

De werkende mens in het algemeen, leden van de vakbeweging, kennis en inzicht te verschaffen over de organisatie, de taak en de rol van de vakbeweging in het sociaaleconomisch gebeuren op nationaal, regionaal en internationaal gebied.

Te nemen maatregelen:

De stichting zal trachten hun doelen te bereiken, door het organiseren van scholingsactiviteiten om de recente ontwikkelingen met het proces van globalisatie, de werknemers voor te bereiden om de uitdagingen die deze veranderende wereld met zich meebrengt te accepteren door reguliere opleidingen en nog andere activiteiten te organiseren zoals: trainingen voor kaders van individuele vakcentrales, management trainingen, ILO/SIVIS-seminars dat leidt tot het versterken van de vakbeweging.

Recapitulatie SIVIS**Bedragen x SRD. 1000**

Operationele Uitgaven	Bedrag
Lopende Uitgaven	200
Kapitaal Uitgaven	0
Totaal subsidie SIVIS	200

Ad. 5. Raad voor de Coöperatiewezen (RACO)

De Raad van Coöperatiewezen is ingesteld als werkarm belast met het promoten en begeleiden bij de opzet van coöperaties. De bijdrage van RACO maakt een belangrijk deel uit van het ministerieel beleid van het ministerie van Arbeid.

Coöperaties kunnen bijdragen tot de vorming van hechtere en georganiseerde gemeenschappen en tot:

- Å grotere werkgelegenheid
- Å toename van persoonlijke en nationale middelen en inkomen.

Logistiek

Om landelijk te opereren voor RACO is transport niet meer weg te denken om de kustvlakte en het verre binnenland te kunnen bereiken. RACO beschikt niet over de nodige logistieke middelen om te allen tijde in uitvoering te gaan. Nodig is hier een voertuig.

Doel

RACO stelt zich ten doel om:

- Å de oprichting en de groei van coöperaties ter bevordering van de economische, sociale en culturele ontwikkeling van de bevolking te stimuleren;
- Å de werkloosheid te bestrijding en de economische, sociale en culturele posities van personen met beperkte middelen en mogelijkheden en hun ondernemingslust te verbeteren.
- Å de spaarzaamheid, het verstandig gebruik van kredieten, de vergroting van het persoonlijke en het nationale kapitaalbezit te bevorderen.
- Å het niveau van de algemene en de technische kennis van de leden op peil te brengen.

Te realiseren projecten:

1. landelijke registratie coöperaties
2. Landelijke analyse sectorale ketenaanpak Coöperaties
3. ñTrain the trainersò Program
4. Facelift RACO

Recapitulatie RACO**Bedragen x SRD. 1000**

Operationele uitgaven	Bedrag
Lopende uitgaven	117
Kapitaal uitgaven	0
Totaal subsidie RACO	117

Afdeling 11. Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

I. Algemeen deel

Taakstelling

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting is conform het Staatsbesluit van 10 oktober 1991 (S.B. 1991 no. 58) verantwoordelijk voor:

1. Het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden (seniorenburgers), lichamelijk en geestelijk gehandicapten (mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking) en de jeugd, waaronder de zorg voor de onder toezicht van de Staat gestelde jeugdigen;
2. Het algemeen maatschappelijk werk;
3. Het toezicht op weeshuizen, internaten en soortgelijke maatschappelijke instellingen;
4. Het algemeen maatschappelijk opbouwwerk waaronder het bevorderen van indirecte acties gericht op de verbetering van het woon- en leefklimaat;
5. Het sociale verzekeringswezen, het één en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende ministeries, evenals sociale voorzieningen en de sociale zekerheid;
6. De bevordering van de huisvesting;
7. De bevordering van het kredietwezen ten behoeve van de sociale woningbouw, het één en ander in samenwerking met het Ministerie van Financiën;
8. Het beheer en de toewijzing van volkswoningen.

Doelstelling

Het Ministerie streeft de volgende beleidsdoelen na:

1. Transparantie in beleidsuitvoering;
2. Kostenbesparing en een hoog rendement in de beleidsuitvoering;
3. Gelijke toegang tot diensten en voorzieningen;
4. Informatie verschaffing (voorlichting en bewust wording);
5. Het stimuleren van gezonde gezinnen;
6. Het bevorderen van de gezonde ontwikkeling van het kind en de bescherming van hun rechten;
7. Het continu her-, bij- en omscholen van het personeel met het oog op de hedendaagse aspiraties van de samenleving;
8. Het bevorderen van het welzijnsniveau van het personeel op de werkvloer;
9. Sociale bescherming van de kwetsbare groepen
10. Het bevorderen van een duurzame, leefbare en menswaardige woonomgeving
11. Bevorderen van de levensstandaard van de bevolking binnen een daarop ingesteld leefmilieu.

Missie

Het Ministerie zal in het begrotingsjaar 2019 op richtige wijze invulling geven aan haar missie. Voor de beleidsperiode 2015 t 2020 heeft het Ministerie de volgende missie geformuleerd:

Een transparant en efficiënt beleid gestoeld op voorspelbaarheid en rechtvaardige procedures. Vanuit een zich moderniserende overheid zal een sterk beschermend raamwerk voor kwetsbare groepen worden opgezet, met het oog op het stimuleren van de menselijke waardigheid van hen die anders geen of nauwelijks ontwikkelingskansen krijgen en of kunnen benutten.

Doeltreffendheid bij de dienstverlening

Het ministerie heeft zich voorgenomen het sociale voorzieningenstelsel aanzienlijk te verbeteren en aan te passen en de dienst-, hulp- en zorgverlening doelmatiger en doeltreffender te doen plaatsvinden. Hierbij vormen decentralisatie en integratie, deskundigheidsbevordering en wet- en regelgeving het strategische beleidsinstrumentarium.

Binnen de sociaal-maatschappelijke zorg van het ministerie valt de materiële en immateriële dienstverlening, gericht op groepen in de samenleving die op grond van hun specifieke sociaal- maatschappelijke omstandigheden de nodige ondersteuning behoeven.

De materiële dienstverlening van het ministerie bestaat uit het toekennen van financiële uitkeringen aan daarvoor in aanmerking komende personen, groepen van personen of instellingen.

De immateriële hulpverlening omvat begeleiding en ondersteuning van specifieke groepen, zoals gezinnen, senioren

burgers, mensen met een beperking, kinderen en jeugdigen. Tevens worden leefgemeenschappen begeleid via het opbouwwerk. Het streven is met name om de dienstverlening integraal te benaderen en te organiseren. Hierdoor zal bewerkstelligd worden dat de beschikbare voorzieningen en begeleiding op elkaar aangesloten zijn en leiden tot een situatie waarbij de doelgroep versterkt, met de juiste handvatten en kennis uitgerust is om zich zelfstandiger te handhaven in de samenleving en zodoende te werken aan welzijnsbevordering.

Ontwikkelingsplan 2017-2021

De Regering heeft in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 aangegeven dat in het kader van het uitbouwen van de sociale voorzieningen en het voortzetten van gemeenschapsontwikkeling, woningbouw als integraal deel van de sociale voorzieningen ter hand zal worden genomen. In het Ontwikkelingsplan 2017-2021 is verder aangegeven dat sociale vooruitgang genoemd kan worden als de meest essentiële doelstelling van het ontwikkelingsbeleid, vooral als dit opgevat wordt als vooruitgang van de bestaansniveaus, niet zozeer van individuen maar van de voornaamste maatschappelijke groepen en de ontwikkeling van de instituties die daarbij een sleutelrol spelen. De sociale weerbaarheid en eigenwaarde van individuen en groepen in Suriname zijn verhoogd en hierdoor wordt hun participatie in de Surinaamse en wereldgemeenschap verbeterd welke leidt tot het verhogen van de kwaliteit van het leven.

Gerelateerd aan het huisvestingsvraagstuk is de volgende uitkomst aangehaald in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 welke in het beleid verder uitgewerkt dient te worden in resultaten- en actieprogramma's:

- Toename van de huisvestingsopties stelt de Surinaamse huishoudens beter in staat om aan hun huisvestingsbehoeften te voldoen, uitgaande van hun fysieke, sociale en culturele overwegingen, hun financiële draagkracht en de mogelijkheden van de Staat om ondersteuning te verlenen.

Huisvestingsvraagstuk en het Huisvestingsplan

Zoals aangegeven in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 is oplossing van het huisvestingsvraagstuk een essentiële voorwaarde voor sociale vooruitgang: duurzame en betaalbare huisvesting. Er zijn vele uitdagingen die reeds decennia lang serieuze vooruitgang op dit vlak stagneren. De bestaande wetgeving en planning, het Huisvestingsplan 2012-2017, geeft een basis waarop verder voortgebouwd kan worden en het legt ook de uitgangspunten van de institutionele structuur vast. Bij het huisvestingsbeleid is de beantwoording hoe aan de woonbehoefte van het volk te voldoen. De woonbehoefte van gezinnen, heeft meer aspecten dan alleen één dak boven je hoofd en zal in consensus gedefinieerd worden gezien de uiteenlopende belangengroepen die betrokken zijn bij vraag naar en aanbod van woningen en de inrichting van woongemeenschappen. Succesvolle uitvoering van huisvestingsplannen is ook afhankelijk van ontbrekende, maar noodzakelijke ruimtelijke en bestemmingsplannen die onder meer de infrastructuur voor wonen, werk, energievoorziening en transport bepalen. Het strategisch doel voor de sector huisvesting is dat: Geïdentificeerde doelgroepen in overeenstemming met hun betaalcapaciteit hun woonbehoefte middels huur- of koopwoningen waar nodig ondersteund door participatie in speciale overheids- of gemeenschapsprogramma's realiseren, die gefaciliteerd of uitgevoerd worden als onderdeel van de nationale huisvestingsstrategie. De volgende uitkomsten zullen in het beleid verder uitgewerkt worden in resultaten- en actieprogramma's van de desbetreffende ministeries en instituten:

1. Er is nationale consensus over de op empirische informatie gebaseerde huisvestingstrategie die uitgaat van de ruimtelijke plannen, geïdentificeerde doelgroepen, hun betaalcapaciteit en woningbehoefte en uitgewerkt is tot operationele huisvestingsplan.
2. De financieringsstrategie voor de woningbouw benut Surinaamse bronnen alsook fondsen beschikbaar gesteld door de internationale ontwikkelingspartners en biedt personen die wel en die niet opteren voor een woning van het sociale (volks) woningbouwprogramma financieringsopties om aan hun woonbehoefte te voldoen.
3. Een toename van de geschoolde bouwvakkers, hooggeschoold kader en gecertificeerde bouwbedrijven, verzekert de toename van het bouwvolume mede als gevolg van verlaagde woningbouwkosten door toepassing van alternatieve bouwmaterialen, technieken en aangepaste bouwnormen.
4. Betere wet- en regelgeving en de controle daarop evenals het gestegen bouwvolume stimuleren het aanbod van betaalbare huurwoningen en normaliseren de markt voor huurwoningen.

Het Huisvestingsplan 2012-2017 is de grondslag voor het te voeren huisvestingsbeleid van de Overheid. Het huisvestingsbeleid zal niet alleen moeten anticiperen op de te verwachte ontwikkelingen in de samenleving, maar ook oplossingen moeten vinden voor zich gaandeweg aandienende huisvestingsvraagstukken. In het streven van de Regering naar het scheppen van een zorgzaam en evenwichtig gezinsleven, zal bij de implementatie van dit plan niet slechts worden uitgegaan van het bouwen van woningen, doch zal in de eerste plaats mede rekening gehouden worden met doeleinden, die gericht zijn op een aanzienlijke toeneming van de levensstandaard van de bevolking binnen een daarop ingesteld leefmilieu. Het vorenstaande impliceert dat voortaan de ontwikkeling van buurten en woonwijken mede op basis van zowel fysieke, ruimtelijke alsook sociale visie en structuur zal worden aangepakt. Daarbij is aan het

begin van de planperiode verspreid over het hele land, middels een voorprogramma woningbouw, de aanzet gegeven tot het realiseren van de noodzakelijke woningen. Het streven is om de kwaliteit en de kwantiteit van de woning voorraad significant te verbeteren, waarbij de jaarlijkse nieuwe productie aan woningen voldoende is om te voorzien in de woon behoefte.

De overheid heeft als plicht alle maatregelen te treffen teneinde adequate huisvesting voor de behoeftigen te garanderen. Het beleid richt zich derhalve op de woningbouw en de facilitering hiervan, maar ook op andere vormen van facilitering die te maken hebben met het verbeteren van woonomgeving.

Deconcentratie en decentralisatie

Het beleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO) komt tot uiting via de materiële en immateriële dienst- en hulpverlening welke voornamelijk gefocust is in Paramaribo en omstreken.

Het ministerie is onderverdeeld in twee directoraten, te weten het Directoraat Sociale Zaken en het Directoraat Volkshuisvesting waaronder onderdirectoraten en diensten ressorteren.

Onder het Directoraat Sociale Zaken ressorteren de volgende drie onderdirectoraten:

- Onderdirectoraat Administratieve Diensten(ODAD)
- Onderdirectoraat Kategoriaal Maatschappelijke Werk (ODKMW)
- Onderdirectoraat Algemeen Maatschappelijke Zorg (ODAMZ)

Verder ressorteren onder de genoemde onderdirectoraten, diverse afdelingen, t.w. Gehandicaptenzorg, de Maatschappelijke Dienst, de dienst Algemeen Maatschappelijke Zorg, Bejaardenzorg, Maatschappelijk Opbouw Werk en Bureau Medische Aangelegenheden, de dienst Basiszorgverzekering. Van bovengenoemde diensten is slechts de Dienst Algemeen Maatschappelijke Zorg (AMZ) landelijk gevestigd middels wijkkantoren, met uitzondering van het district Sipaliwini. De dienstverlening op de wijkkantoren is tot nog toe voornamelijk gefocust geweest op de materiële zorg in de vorm van o.a.: financiële bijstand aan sociaal zwakke huishoudens (FBhh) en financiële bijstand aan mensen met een beperking (FBmmeB). Het streven van het ministerie is om, rekening houdende met de lokale behoefte en de beschikbare middelen, de dienst- en hulpverlening in de lokale gemeenschappen beschikbaar te stellen. In dit kader heeft het ministerie ook bewerkstelligd dat burgers niet alleen in Paramaribo, maar ook te Nieuw Nickerie en Lelydorp hun aanvraag voor deze voorziening kunnen doen. Verder voert het ministerie in samenwerking met de UNICEF een projectuit, waarbij de maatschappelijk werkers en sociaal werkers van het ministerie getraind en begeleid worden om de maatschappelijke dienstverlening aan gezinnen te verbeteren. In 2018 wordt dit in de kustvlakte uitgevoerd. De dienst MOW ontwikkelt als onderdeel van haar regulier werkzaamheden in en samen met de lokale gemeenschappen ontwikkelingsprojecten. In 2018 is de nadruk geweest op het verbeteren van de verdien capaciteit in die gemeenschappen. Zo zijn er informatie sessies op dit vlak en ondernemerschapstrainingen aangeboden aan startende ondernemers in geselecteerde gebieden. Ten slotte kan in het kader van de deconcentratie ook de implementatie van de Moni Karta aangegeven worden. Clienten in de kustvlakte en west Suriname, die van het ministerie een uitkering ontvangen, kunnen nu al via de *qinpasô* in hun eigen omgeving en op een veilige wijze beschikken over deze middelen. In 2019 wordt dit systeem van uitbetalen ook in het Boven *i* Suriname gebied toegepast.

II. BELEIDSMATIGE TOELICHTING OP BASIS VAN DE TAAKSTELLING

Ad. 1 Het Algemeen Welzijn

Om in te spelen op de noden en behoeften in de samenleving is er binnen het ministerie een sociaal voorzieningenstelsel ontwikkeld dat voornamelijk gericht is op het inspelen op de directe materiële noden van groepen uit de samenleving. Hoewel deze directe aanpak noodzakelijk is, zal de beleidsontwikkeling zich ook moeten toespitsen op een aanpak die groepen de gelegenheid geeft hun potentie te benutten. Vanuit het ministerie zullen de voorwaarden daartoe geschapen moeten worden. Dit kan bewerkstelligd worden door het ontwikkelen van een coherent en gestructureerd sociaal voorzieningenbeleid en sociaal zekerhedenbeleid.

De laatste jaren worden diverse lagen van de Surinaamse bevolking voor uiteenlopende uitdagingen gesteld. Dit kan menig individu en gezin in ernstige economische, sociale en maatschappelijke nood doen verkeren. Het schept ook de verplichting voor de overheid, voor

het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting in het bijzonder, om de nodige maatregelen en voorzieningen te treffen op dat de bestaanszekerheid en de sociale bescherming effectief gewaarborgd worden. Om de bedoelde maatregelen en voorzieningen te treffen, is het noodzakelijk de doelstellingen en activiteiten van de daartoe bestemde programma's dienovereenkomstig te verruimen en bij te stellen.

Het uiteindelijke doel is de waarborging danwel de verbetering van de kwaliteit van het leven van de totale bevolking, maar in het bijzonder van die van sociaal zwakkeren en kwetsbare groepen. En wel door het verbeteren van de sociaal-maatschappelijke basis en condities bij de toegang tot gezondheidszorg, educatie, arbeid, participatie in de maatschappij (middels sociale contacten en sociale activiteiten) en huisvesting. Het sociaal beleid zal ontwikkelingsgericht moeten zijn en een preventief karakter moeten hebben.

Kinderen en Jeugdigen

Bij het uitvoeren van het beleid voor kinderen en jeugdigen wordt het Verenigde Naties (VN)- Kinderverdrag als uitgangspunt gehanteerd. Een sterk kinderrechtenbeleid vereist een geïntegreerde aanpak en het doorbreken van enkele organisatorische kokers waar het kind centraal staat. Als extra inzet van de regering voor de versterking van het kinder- en jeugdbeleid is er een presidentiële werkgroep Integrale Kinder- en Jeugdbeleid geïnstalleerd. Deze heeft reeds in kaart gebracht welke de specifieke aandachtsgebieden zijn van de respectievelijke ministeries die een deel van het kinder- en jeugdbeleid moeten uitvoeren. Het accent ligt daarbij vooral op de diepgang van beleid en uitvoering.

In het Actieplan Kinderen 2009 i 2014 zijn een aantal specifieke aandachtspunten en activiteiten vanuit de aanbevelingen van het VN-Committee inzake de Rechten van het Kind van de jaren 2000 en 2007 geformuleerd. Van uit het ministerie zullen de coördinatie en het monitoren van de uitvoering van het Actieplan worden gecontinueerd. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan het vestigen en versterken van het netwerk van ministeries dat belast is met de uitvoering van het Actieplan. De uitvoering van het Actieplan is gestoeld op een integraal monitorings- en evaluatie mechanisme.

De problematiek van misbruik, mishandeling en verwaarlozing van kinderen blijft een heet hangijzer in de gemeenschap.

In dit kader zal dan ook de nadruk worden gelegd op:

1. Het minimaliseren van misbruik, mishandeling en verwaarlozing van kinderen, omdat deze zaken invloed hebben op de ontwikkeling van het kind.

Ter realisatie van punt 1 zijn de volgende maatregelen te noemen:

- a) Psychosociale begeleiding van gezinnen;
- b) Het versterken van gezinnen door ondersteunende maatregelen voor ouders van kinderen in het algemeen, maar in het bijzonder van kinderen met een beperking;
- c) Bij ondervoeding of dreiging met ondervoeding bij gezinnen zal er worden voorzien in voeding aan de kinderen binnen het gezin;
- d) De concentratie van het verstrekken van voeding zal plaatsvinden.

2. Het verhogen van de kwaliteit van opvang en de bescherming van kinderen binnen het gezin, maar ook van kinderen in alternatieve opvangvormen, zoals pleeggezinnen en opvanginstellingen.

Ter realisatie van punt 2 zijn de volgende maatregelen te noemen:

- a) Het optimaliseren van de controle conform de kwaliteitsstandaarden voor kinderopvang;
- b) Het implementeren van de specifieke kwaliteitsstandaarden voor opvang van kinderen met een beperking;
- c) De dienstverlening en de opvangmogelijkheden van de overheidscrèches te verbeteren en op te graden;
- d) In navolging van de goedkeuring van de wet opvanginstellingen is er een controle- en monitoringsmechanisme ingesteld. Dit controle- en monitoringsmechanisme zal verder geïmplementeerd en versterkt worden;
- e) Het proces van case-management wordt gehanteerd waardoor cases beter gemonitord kunnen worden en afgehandeld.

Seniorenburgers

Het Madrid International Plan of Action on Aging wordt als theoretisch beleidskader gehanteerd voor het formuleren van beleid t.b.v. de seniorenburgers.

Twee basisprincipes m.b.t het verouderingsproces in bovengenoemd plan zijn zeer belangrijk namelijk:

1. Een ontwikkelingsbenadering, waarbij de formulering van nationale en internationale ontwikkelingsplannen van het beleid door alle sectoren worden gelijk getrokken.
2. Een intergenerational life course benadering d.w.z. gelijkheid van alle leeftijdsgroepen in alle sectoren.

Verder is residentiële opvang en betaalbare kwalitatieve zorg voor seniorenburgers zeer belangrijk. Om het zelfstandig wonen van deze doelgroep te stimuleren zijn er samenwerkingsovereenkomsten gesloten met zowel particulieren als non-profit organisaties. Met wachtlijsten bij de meeste instellingen voor opvang van senioren burgers is het meer dan noodzakelijk om de opvang in de eigen thuissituatie te stimuleren door de diensten zo dichtbij mogelijk te brengen. In dit kader zal de dienst Bejaarden Zorg moeten worden versterkt. Thuiszorg zal zoveel als mogelijk worden aangeboden aan seniorenburgers. Ook projecten in het kader van extra murale zorg in bepaalde wijken zullen geïnitieerd worden. Dit vraagt wel naar een gedegen behoeften onderzoek.

De bescherming van senioren in opvanginstellingen is ter hand genomen door middel van de implementatie van standaarden voor kwaliteit van opvang van senioren met als raamwerk de wet opvanginstellingen.

Door het stimuleren van zorgvervoer, middels het toekennen van subsidies, wordt ook de mobiliteit van thuiswonende seniorenburgers en van hen die in instellingen wonen, gestimuleerd. Een meldpunt voor alle voorzieningen de doelgroep rakende zal worden opgezet alsook het rationaliseren van zorgvervoer.

Mensen met een beperking (mmeb)

In het beleid gericht op mensen met een beperking zijn er enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen, deze zijn:

1. Bescherming van de kinderen met een beperking in opvanginstellingen, door middel van de kwaliteitsstandaarden;
2. Verbetering van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening aan mensen met een beperking;
3. Bevordering van de emancipatie (zelfstandigheid) en de integratie (o.a. acceptatie, zelfwerkzaamheid) van mensen met een beperking, waarbij enkele belangrijke componenten zijn:
 - a) Het creëren van sport- en recreatie mogelijkheden;
 - b) Het bevorderen van vooral aangepaste openbare faciliteiten;
 - c) Het verbeteren van transportmogelijkheden ter bevordering van actieve participatie en integratie binnen de samenleving;
 - d) Het stimuleren van zorgvervoer middels het toekennen van subsidie aan zorgvervoerders
 - e) Het verruimen van opvang mogelijkheden en huisvesting;
 - f) Het ontwikkelen van arbeidsprogramma's voor deze doelgroep.

De immateriële hulp die geboden wordt zal de adequate sociale zorg en integratie in de samenleving voor de kwetsbare groep van mensen met een beperking moeten bevorderen.

In het kader van de garantie van de financiële ondersteuning aan mensen met een beperking zal er gewerkt worden aan het inkomen onafhankelijk maken van de financiële bijstand voor m.m.e.b. en ook de regelgeving zal afgerond worden opdat de garantie en de continuïteit van de ondersteuning gegarandeerd en verbeterd worden. Het voorstel Nationale Adviesraad voor Mensen met een beperking nieuwe stijl is goedgekeurd door de Raad van Ministers en zal door het ratificeren van het verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking als leidraad worden gebruikt voor de samenstelling van de Nationale Platform m.m.e.b. De platform heeft als doel het beleid te ondersteunen en zich te buigen over zaken inzake m.m.e.b. en verder gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de minister. Adviseren terzake voorbereiding en uitvoering overheidsbeleid m.b.t. zorg mensen met een beperking. Middels begeleiding zal de kwaliteit van leven van de mens met een beperking bevorderd worden.

Herstructurering van de dienst gehandicaptenzorg zal plaatsvinden voor de optimale dienstverlening naar de doelgroep toe. Als eerste stap zal de naamsverandering van de Dienst Gehandicapten Zorg een feit worden.

Voor het in kaart brengen van het aantal mensen met een beperking in Suriname is er in 2017 een project geïnitieerd (Herregistratie en opschoning bestand mensen met een beperking SoZaVo) om een digitaal mensen met een beperking data bestand te ontwikkelen. Het doel van dit project is om het beleid effectief voor de doelgroep te kunnen uitvoeren. Dit project is gestart in 2017 en zal uiteindelijk leiden tot een digitaal bestand mensen met een beperking die de randvoorwaarden van de dienstverlening naar de doelgroep zal moeten garanderen. Versterking van de dienst op het personele vlak is verder nog één van de randvoorwaarden voor het doen welslagen van de geplande activiteiten om zodoende het beleid effectief uit te stippelen. De planning is om de Diensten centrum Mensen met een beperking op te zetten. Door het ratificeren van het verdrag inzake Rechten van Personen meteen beperking is er een aanvang gemaakt met de bewustwording over het verdrag.

Ad. 2 Het Algemeen Maatschappelijk Werk

De immateriële hulp- en dienstverlening wordt geboden door de individuele begeleiding of gezinsbegeleiding (psychosociale hulpverlening) ter stimulering van onder andere zelf-redzaamheid en zelfwerkzaamheid.

Het ontwikkelen van een gezinsbeleid met als pijlers opvoeding, ondersteuning en begeleiding van ouders is noodzakelijk om sterke gezinnen te ontwikkelen binnen de gemeenschap.

De hulp is laagdrempelig en richt zich op de probleemgebieden die van invloed zijn op de individuele ontwikkeling en de gezinsontwikkeling, waarbij er geen sprake is van psychiatrische stoornissen. De begeleiding bij probleemgebieden die van invloed zijn op de individuele ontwikkeling is vooral helend van karakter en legt de nadruk op de emotionele aspecten van problemen en vragen.

Binnen het huidige gezinsbeleid is het noodzakelijk het huidige korps van maatschappelijkwerkers aan te vullen en het aspect van gezinscoaches aan te scherpen. In het kader van de deconcentratie en integratie van dienstverlening zal de reikwijdte van psychosociale hulpverlening aan gezinnen en individuen worden vergroot. Er is in 2018 al een aanzet hiertoe gegeven, door sociaal en maatschappelijk werkers van zowel het ministerie van SOZAVO, als die van Justitie te trainen in onder andere conflicthantering, methodisch werken en oplossingsgericht coachen.

Ad. 3 Het Toezicht op Weeshuizen en Soortgelijke Maatschappelijke Instellingen

De vraag naar zorg en adequate opvang voor kinderen, seniorenburgers en mensen met een beperking in de vorm van dag opvang of residentiële opvang wordt steeds groter. Door de steeds groter worden de sociaal-maatschappelijke nood is het aantal opvanginstellingen toegenomen. Van belang is dat er een kader gecreëerd wordt waarbinnen goede zorg geboden wordt aan cliënten en de overheid mede zorg draagt voor het lenigen van de sociaal-maatschappelijke nood in de gemeenschap. Door het formuleren van wet- en regelgeving zullen de meest noodzakelijke vereisten voor het adequate beheer van opvanginstellingen en het bieden van goede en voldoende zorg worden gewaarborgd, waarbij primairde bescherming van de doelgroep en het bevorderen van het welzijn van de doelgroep, voorop worden gesteld. De wet Opvanginstellingen, die de wet- en regelgeving van opvanginstellingen voor senioren, kinderen en mensen met een beperking behelst, is reeds goedgekeurd in de Nationale Assemblee. Om te komen tot een effectieve implementatie van deze wet, zullen alle instellingen worden ondersteund en begeleid om op termijn aan de standaarden te kunnen voldoen. Hierbij wordt gedacht aan training (upgrading) van personeel in de instellingen, optimalisering van de faciliteiten van de instellingen en voortzetting van de bewustwordingscampagnes in verband met de standaarden.

Ad. 4 Het Algemeen Maatschappelijk Opbouwwerk

Opbouwwerk wordt verricht onder groepen van personen binnen achtergestelde buurten, wijken en dorpen. Achterstelling betekent in dit opzicht het geheel van maatschappelijke processen waardoor personen of maatschappelijke groeperingen door een opeenstapeling van factoren onvoldoende kansen hebben tot ontplooiing en/of participatie aan het maatschappelijk leven of bedreigd worden in hun welzijn. Aan buurtinitiatieven gericht op welzijnsbevorderingen verbetering van de leefbaarheid in de woonomgeving zal het ministerie bijzondere aandacht besteden door begeleiding en ondersteuning te verlenen aan betrokken groepen. De belangrijkste strategie die hierbij wordt toegepast, is het werken met gemeenschapsontwikkelingsprogramma's.

Ad. 5 De bevordering van de Huisvesting

Het ministerie dient ten aanzien van de huisvesting een beleid te ontwikkelen, welke ertoe moet leiden dat daadwerkelijk kan worden voorzien in de legitieme behoeften van de Surinaamse gemeenschap. Hetgeen in artikel 49 van de Grondwet imperatief is geformuleerd, vormt de grondslag voor te voeren beleid. Het Huisvestingplan 2012-2017 benadrukt het belang van goede en betaalbare huisvesting.

Ad. 6 De bevordering van het kredietwezen ten behoeve van de Sociale Woningbouw

Het beschikbaar zijn van financiële middelen ten behoeve van de woningbouw vormt bij voortdurend een bron van zorg. De toegankelijkheid van de financiële middelen is vaak een belemmering voor hen, die zelf willen voorzien in de door hun gewenste woonoplossing. De zorg van het ministerie is, dat in samenwerking met het ministerie van Financiën, voldoende middelen beschikbaar en bereikbaar zijn voor de lagere inkomensgroepen. Deze groepen zijn veelal aangewezen op sociale huurwoningen.

Ad. 7 Het beheer en de toewijzing van Volkswoningen.

In het kader van voornamelijk de sociale woningbouw worden er seriewoningen gebouwd door of in opdracht van de overheid, met name het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting.

Deze woningen zijn voornamelijk bestemd voor de lagere inkomensgroepen, die zonder interventie van de overheid niet in hun woning behoefte kunnen voorzien.

Uit oogpunt van sociale bescherming en sociale rechtvaardigheid worden door de minister van Sociale Zaken en Volkshuisvesting criteria van toewijzing van de bedoelde woningen vastgesteld. Door de minister worden tevens de nodige ambtsaanwijzingen gegeven aan onder andere de Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS) met betrekking tot het beheer en de exploitatie van de onderhavige woningen. De SVS kan ook woningbouwprogramma's uitvoeren

ten behoeve van de lagere-, midden- en hogere inkomengroepen.

Omtrent de toewijzing, het beheer en de exploitatie alsook de verhuur, de huurkoop, de verkoop en de overdracht van woningen, worden door de bewindvoerder ook de nodige ambtsaanwijzingen gegeven. De kern van het te voeren huisvesting beleid is er op gericht zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de legitieme behoeften van alle maatschappelijke groepen met betrekking tot betaalbare en doelmatige huisvesting.

Sociale Woningbouw

Bij de Sociale Woningbouw, zijn de volgende specifieke doelgroepen geïdentificeerd:

- Lagere inkomengroepen
- Een-ouder gezinnen
- Jonge gezinnen (z.g.starters)
- Seniorenburgers
- Mensen met een beperking
- Gezinnen, waarin mensen met een beperking.

Voor de uitvoering van het beleid betreffende de huisvestingssector in Suriname is onder andere vereist dat de (verdere) institutionele versterking van alle actoren van de overheid, de private sector en het maatschappelijk middenveld duurzaam en structureel ter hand wordt genomen.

TITEL I: Operationele uitgaven

Bedragen x SRD 1.000

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2017	Vermoede-lijkbeloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	79.236	103.482	134.200	134.200	134.200	134.200	134.200
611	Sociale Premies	6.646	8.986	15.800	15.800	15.800	15.800	15.800
612	Gebruik van goederen en diensten	2.110	3.200	10.000	10.084	10.084	10.084	10.084
Totaal	Totaal Lopende uitgaven	87.992	115.668	160.000	160.084	160.084	160.084	160.084
Code	Kapitaal uitgaven	Realisatie 2017	Vermoede-lijkbeloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
620	Inventaris	0	0	400	1.945	1.945	1.945	1.945
621	Transport middelen	0	0	0	1.500	1.500	1.500	1.500
Totaal	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	0	3.445	3.445	3.445	3.445
Totaal	Totaal Operationele uitgaven	87.992	115.668	160.400	163.529	163.529	163.529	163.529

Toelichting op de Operationele uitgaven

610 Lonen en salarissen

Het personeelsbeleid voor het nieuw begrotingsjaar 2019 voor het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting heeft als streven een gedigitaliseerd systeem op na te houden in een voor het ministerie functioneel informatiesysteem. Het Ministerie is zoals elke bedrijfsvoering afhankelijk van gekwalificeerd personeel. De gemiddelde loonsom heeft een stijgende trend gehad vanwege de periodieke verhogingen, de herwaardering van verschillende kernfuncties, de benoemingen en de instroom van ambtenaren.

Directoraat Sociale Zaken

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c (losse kr)	0	0	652 - 2051	0	0
Lager kader, FISO 1a-6c	75	1935	652 - 2051	560	1375
Midden kader, FISO 7a-8c	20	524	1806 - 2932	108	416
Hoger kader, FISO 9a en hoger	5	117	2591 +	32	85
Totaal	100	2576		700	1876

Directoraat Volkshuisvesting

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c	66	35	652 - 2051	28	7
Midden kader, FISO 7a-8c	21	11	1806 - 2932	8	3
Hoger kader, FISO 9a en hoger	13	7	2591 +	3	4
Totaal	100	53		39	14

Totaal voor het Ministerie

	in %	in aantal	salarisklasse	M	V
Lager kader, FISO 1a-6c (losse kr)	0	0	652 - 2051	0	0
Lager kader, FISO 1a-6c	75	1970	652 - 2051	588	1382
Midden kader, FISO 7a-8c	20	535	1806 - 2932	116	419
Hoger kader, FISO 9a en hoger	5	124	2591 +	35	89
Totaal	100	2629		739	1890

Recapitulatie Lonenensalarissen

Bedragen x SRD1.000

610	Lonen en salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk salaris	103.000
61002	Vakantietoeslag	9.240
61003	Overwerk	800
61004	Bonussen en Gratificatie	15.000
61006	Vacatiegelden	1.500
61013	Functionele toelagen	50
61014	Persoonlijke toelagen	1.600
61016	Gezinstoelagen en Kinderbijslag	700
61017	Waarnemingstoelagen	1.000
61020	Telefoonvergoeding	4
61021	Representatievergoeding	400
61023	Vervoersvergoeding	906
	Totaal	134.200

611 Sociale premies

Bij elk ministerie is het regel om elke ambtenaar te voorzien van sociale premies t.w SZF en Pensioen cq spaarpremie. Hierbij wordt aan het loon van iedere ambtenaar m.u.v de dosse krachten 5% SZF premie bijgedragen door het ministerie, waarvan 4% eigen bijdrage wordt ingehouden.

Eveneens bij het pensioen- cq spaarpremie wordt bij het loon van iedere ambtenaar m.u.v de dosse krachten ook 5% bijgedragen, waarvan 10 % eigen bijdrage wordt ingehouden op het loon.

Specificatie Sociale Premies

Bedragen X SRD 1.000

Code	Omschrijving	Bedrag
611	Sociale premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	6.800
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	9.000
	Totaal	15.800

612 Gebruik van goederen en diensten

Het beleid van het ministerie is erop gericht om de dienstverlening naar de gemeenschap toe door middel van het clusteren van de wijkkantoren en het opzetten van multifunctionele dienstencentra doelmatig aan te pakken over het geheel land. Hiervoor zullen de nodige gebouwen worden aangehuurd, ingericht en geleidelijk aan de nodige kantoormiddelen worden aangeschaft om een adequate dienstverlening te garanderen. Om invulling te kunnen geven aan het deconcentratiebeleid, eventueel in samenwerking met de Medische Zending, zal getracht worden de binnenlandbewoners zoveel mogelijk tegemoet te komen in de dienstverlening.

In het kader van activiteiten ter herdenking van nationale en internationale gedenkdagen zijn de volgende gedenkdagen genoteerd:

- 4 januari	Wereld Brailledag
- 16 januari	Verjaardag SOZAVO
- laatste zondag januari	Wereld Lepradag
- 12 mei	Dag van de Verpleging
- 15 mei	Internationale dag van het Gezin
- 4 juni	Internationale dag van onschuldige kinderen, slachtoffers van agressie
- 12 juni	Internationale dag tegen kinderarbeid
- 4 ^e zaterdag september	Wereld Doven dag
- 1 oktober	Internationale dag van de Ouderen
- 1 ^e maandag oktober	Wereld Habitat dag
- 11 oktober	Internationale dag van het Meisje
- 13 oktober	Wereld Zicht dag
- 15 oktober	Witte Stokken dag
- 20 november	Internationale dag van de Rechten van het kind
- 3 december	Internationale dag van Mensen met een Beperking

Het ministerie is voornemens om de gepesioneerden en jubilarissen te huldigen.

Om de dienstverlening vanuit de afdeling Wagenpark te versterken zullen er dienstvoertuigen worden aangehuurd en aangekocht. In het kader van de decentralisatie van de registratie van de AKB voorziening en de transformatie van kas- naar bankbetalingen van de AOV, FB en AKB voorziening zullen er voorlichtingscampagnes naar de doelgroep toe worden gehouden.

Gebruik van goederen en diensten is voor het dienstjaar 2019 begroot op **SRD 10.000.000**

Specificatie gebruik goederen en diensten

612 Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD1000

612	Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
	<i>Opleidingen, externe deskundigen en Reis-en verblijfskosten</i>	
61201	Kosten van opleidingen Binnenland (incl. Seminars en workshops) excl. r&v	50
61202	Kosten van opleidingen Buitenland (incl. Seminars en workshops) excl. r&v	85
61205	Deskundigen binnenland	50
61206	Deskundige buitenland	50
61208	Binnenlandse reiskosten	900
61209	Binnenlandse verblijfskosten	300
61210	Buitenlandse reiskosten	150
61211	Buitenlandse verblijfskosten	100
61214	Overige reis- en verblijfskosten	50
	<i>Kantoorkosten, automatisering en voorlichting</i>	
61215	Kantoormiddelen	500
61216	Kopieer	400
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	80
61221	Vergaderkosten	234
61222	Verbruiksgoederen	620
61226	Advertenties en bekendmakingen	175
61227	Radio en TV programma's	75

	<i>Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen</i>	
61233	Huur gebouwen en terreinen	2.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	405
61235	Verbouwingen	250
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	30
61238	Telefoon uitgaven	506
61240	Water	75
61241	Elektra	350
	<i>Algemene kosten</i>	
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordigingen)	50
61245	Abonnementen en vakliteratuur	30
61246	Verzekering	10
61247	Schoonmaak	100
61248	Gereedschappen en Apparatuur	100
61250	Bewaking	100
61251	Voeding	150
61254	Onderzoekskosten	125
61255	Rechterlijke Vonissen	200
61259	Nationale en internationale manifestatie w.o. cultuur en sport	80
61261	Inhuur van externe juridische bijstand	100
61263	Overige algemene kosten	490
	<i>Medische verzorging</i>	
61282	Overige medische verzorging	30
	<i>Transportkosten</i>	
61283	Huur van voertuigen	400
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	600
	Totaal	10.000

Kapitaal uitgaven

620 Inventaris

Het ministerie staat voor de komende jaren voor de opdracht om de werksituatie binnen de directoraten, onderdirectoraten, afdelingen en diensten gefaseerd te verbeteren. Dat betekent dat er gewerkt zal worden volgens een systematische stappenplan om alle diensten te voorzien van o.a. pc's, printers met alle toebehorende apparatuur, dit ten behoeve van de verbetering van de communicatie, tevens is het de bedoeling dat er voor de apparaturen die verouderd zijn geheel te vervangen. Het ministerie zal in het jaar 2019 een automatische telefooncentrale aanschaffen en installeren

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD1.000

620	Inventaris	Bedrag
62006	Netwerken	400
	Subtotaal	400

De raming van inventaris voor het dienstjaar 2019 is gesteld op **SRD 400.000,=**.

TITELII:Programma's

Bedragen X SRD 1.000

	alisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	aming 2019	aming 2020	aming 2021	aming 2022	aming 2023
OP-Beleidsgebied: Welzijn							
Programma : Institutionele versterking							
0221: Instituut en Scholing	0	0	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
Programma : Rechtshandhaving en Rechtsbescherming							
0306: Opzet en exploitatie van de noodopvang voor slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel	0	0	0	0	0	0	0
2402: Schoonkledingactie	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies en Bijdragen							
0937: Subsidie aan overheidsstichtingen o.b.v. exploitatietekorten	2.481	3.500	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
0938: Subsidie aan particuliere sociale instellingen o.b.v. tarieven per verblijfsdagen	3.723	6.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
2404: Algemene Kinderbijslag	52.287	57.616	57.616	57.616	57.616	57.616	57.616
2405: Behoeftige Kinderen	0	0	0	0	0	0	0
2413: Opvangcentrum, Koela	0	0	0	0	0	0	0
Ouderenzorg							
2403: A.O.V. Fonds	365.207	361.451	377.000	377.000	377.000	377.000	377.000
2406: Bigi Sma Dey	0	0	0	0	0	0	0
Zorg voor Mensen met een Beperking							
2408: Zorgvervoer	748	1.340	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
2415: Financiële Bijstand aan mensen met een beperking	54.916	64.572	64.572	64.572	64.572	64.572	64.572
Armoedebestrijding							
2416: Financiële Bijstand aan sociaal zwakke huishoudens	1.326	4.677	6.677	6.677	6.677	6.677	6.677
2414: Bijdrage in acute noodsituaties	23	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
0746: Versterking immateriele zorg	0	0	542	542	542	542	542
2409: Armoedebestrijding	1.647	3.922	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500
2410: Conditional Cash Transfers Programma	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
1002: Sociaal Beschermingsprogramma	7.645	13.500	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Leefbaarheid (Gezond Milieu & Omgeving)							
2407: Gemeenschapsontwikkelings-programma	0	0	0	0	0	0	0
Gezondheid & Gezondheidsbescherming							
2501: Medische kosten op ī en minvermogens	84.026	40.000	0	5.000	5.000	5.000	5.000
2505: Meerkosten Medische Zorg		126.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
2502: Bijdrage aan medische Hulpmiddelen	291	500	500	500	500	500	500
2504: Premiebetaling Basiszorgverzekering	0	0	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
2503: Thuiszorg	0	0	500	500	500	500	500
Crisisopvang voor kinderen			0	0	0	0	0
Gezinsbeleid							
2412: Gezinsbegeleidingsprogramma dKraka Yu Srefiō	0	0	0	0	0	0	0

2411: Monitorings -en evaluatie- mechanisme Bij de uitvoering van integraal kinder-Rechtenbeleid (MUIK)	0	0	100	100	100	100	100
0745: Versterken Child Indicators Monitoring System (CIMS)	2.110	3.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Bevorderen Huisvesting in Suriname							
2601 : LISP	0	0	16.567	16.567	16.567	16.567	16.567
2602 : Woningbouwprogramma	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	576.430	686.578	744.574	744.574	744.574	744.574	744.574

Toelichting Programma's

Institutionele versterking

Programma 0221: INSTITUUT EN SCHOLING

Het is van significant belang om projecten binnen het ministerie creëren en of te stimuleren. Het is ook van belang dat training en scholing op een reguliere manier plaatsvindt, waardoor het personeel goed is toegerust om haar taken te kunnen uitvoeren. Hiertoe moeten de nodige maatregelen genomen en voorzieningen getroffen worden. In het kader van institutionalisering wordt gedacht aan:

1. Het renoveren van crèches;
2. Opzetten multifunctioneel kinderopvang
3. Implementatie en bewustwording van het Verdrag inzake Rechten van Personen meteen beperking
4. Het bieden van een opleiding aan ambtenaren van SoZaVo in verantwoord immateriële zorg & begeleiding.
5. Het bieden van een opleiding aan bejaardenverzorgenden die werkzaam zijn in deintramurale (bejaarden en verzorgingstehuizen) en de extramurale (thuiszorg) zorg.
6. Het bieden van trainingen aan ambtenaren van SoZaVo, JusPol, MINOW, RO en VG.
7. Het operationeel maken van een opvanginstelling voor senioren in Wanica.

Ad 1. Het renoveren van crèches.

Het is wenselijk om de kinderdag opvanghuizen van de Stichting Beheer en Exploitatie Crèches (SBEC) te renoveren als gevolg van achterstallig onderhoud. In het licht van de Early Childhood Development (ECD) dienen deze kinderdag opvanghuizen te voldoen aan de gestelde ECD standaarden. Het streven is om in 2019, crèches te renoveren. De kosten voor het renoveren (inclusief directievoering) van de crèches bedragen SRD800.000,00.

Ad 2. Opzetten multifunctioneel kinderopvang

De woonwijk Hanna's Lust kent een snelle groei. De wijk is rijk aan kinderen en dit betekent dat de vraag naar kinderopvang toeneemt. Het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) wil aan deze vraag voldoen door de inrichting van een multifunctioneel kinderdagverblijf.

Het doel van deze multifunctionele kinderopvang is om kinderen op een verantwoorde en professionele manier te verzorgen in een kindvriendelijke omgeving die voldoet aan de huidige eisen van de kinderopvang.

De geraamde kosten zijn SRD 1.000.000,00.

Ad 3 Implementatie en bewustwording van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking

Om invulling te geven aan het verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking zal het ministerie de bewustwordings campagne voortzetten in samenwerking met de UN. Vervolgens zal er een Nationaal Platform Mensen met een Beperking worden opgezet die zich zal buigen over zaken betreft m.m.e.b. Verder zal het platform zorgdragen dat het verdrag gewaarborgt blijft. De kosten voor het opzetten (inclusief bestek opmaken en directie voering) van een (1) platform m.m.e.b bedraagt SRD 250.000,-

	Omschrijving	Bedrag in SRD
1.	het opzetten/ platform(ingericht volgens standaarden toegankelijkheid)	150.000,-
2.	Bewustwordingscampagne CRPD	100.000, -
	Totaal	250.000,-

Ad 4. Het bieden van een opleiding aan bejaardenverzorgenden die werkzaam zijn in de intramurale (bejaarden en verzorgingstehuizen) en de extramurale (thuiszorg) zorg.

Aan het eind van de opleiding; bezit de bejaardenverzorgende de juiste houding en vaardigheden met de daarbij behorende kennis en het inzicht om de voorgeschreven taken te kunnen uitvoeren; handelt de bejaarden verzorgende bij het uitvoeren van de taken vanuit een houding die gericht is op zorgverlening, waarin de seniorenburgers centraal staat. Kan de bejaarden verzorgende zijn werkzaamheden verrichten vanuit een verzorgingshuis waarbij hij in staat is. Samen te werken en te overleggen met anderen binnen de instellingen een bijdrage leveren aan de uitvoering van het beleid

van de instelling.m.b.t. hulpverlening en dit beleid, waar nodig, naar de seniorenburgers te vertalen. ontvangt de bejaarden verzorgde een diploma. De kosten zijn geraamd op SRD 50.000,00.

Ad 5 Het bieden van trainingen aan ambtenaren van SoZaVo, JusPol, MINOW, RO en VG.

De ambtenaren op professionele wijze de tools aanbieden c.q. trainen zodat ze meervoudig probleemgezinnen kunnen begeleiden bij het herstel of behoud van hun zelfstandigheid van het gezin als geheel en zelfstandig blijven wonen en opvoeden van hun kinderen. De kosten zijn geraamd op SRD 200.000,00

Ad 6 Het operationeel maken van een opvanginstelling voor senioren in Wanica

Als subactiviteit zal het ministerie overgaan tot het operationaliseren van een opvanginstelling voor senioren in het district Wanica. Vanwege het proces van vergrijzing van de Surinaamse populatie, is merkbaar dat er een steeds grotere vraag naar zorg voor senioren ontstaat. Verder heeft de overheid een behoorlijke inhaalslag te plegen in het voorzien in adequate zorg en opvang van deze kwetsbare groepering. In dit kader is het ministerie voornemens de dienstverlening aan deze doelgroep te verbeteren en uit te breiden, door het operationeel stellen van een opvanginstelling in het district Wanica. Deze voorziening is voornamelijk bestemd voor senioren burgers die deze zorg ontberen en niet in staat zijn dit zelf te bekostigen. De kosten voor het operationeel maken van de opvanginstelling voor senioren in Wanica zijn geraamd op SRD 3.5 miljoen.

Overzicht geraamde kosten Instituut en Scholing

	Omschrijving	Bedrag in SRD
1	Het renoveren van crèches;	800.000,00
2	Opzetten multifunctioneel kinderopvang	1000.000,00
3	Implementatie en bewustwording van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking	250.000,00
4	Het bieden van een opleiding aan bejaardenverzorgenden die werkzaam zijn in de intramurale (bejaarden en verzorgingstehuizen) en de extramurale (thuiszorg) zorg.	50.000,00
5	Het bieden van trainingen aan ambtenaren van SoZaVo, JusPol, MINOW, RO en VG.	200.000,00
6	Het operationeel maken van een opvanginstelling voor senioren in Wanica	3.500.000,00
	TOTAAL	5.800.000,00

De totale kosten voor Instituut en Scholing voor 2019 zijn geraamd op **SRD 5.800.000,00.**

Programma 0745: VERSTERKEN CHILD INDICATORS MONITORING SYSTEM (CIMS)

Programma 0745, Child Indicators Monitoring System (CIMS) is de specifieke programma om dataverzameling rond duurzaam kinderrechtenbeleid uit te voeren. Deze data blijft ook in dit begrotingsjaar van groot belang om de planning, uitvoering, monitoring en bij sturing van duurzaam en integraal kinderrechten/mensenrechtenbeleid van de juiste kwantitatieve en kwalitatieve informatie te voorzien.

In dat verband wordt in samenwerking met de Unicef het Zesde Multiple Indicator Cluster Survey Onderzoek MICS-6, uitgevoerd. In de voorgaande begrotingsjaren werd dit onderzoek grotendeels door de Unicef gefinancierd, maar door haar gewijzigde en beperkte financiële armslag, is zij daartoe bij MICS-6 niet in staat de gehele financiering op zich te nemen. Op grond hiervan en de wens het kinder- en jeugdbeleid een voorname plaats te geven, wordt de financiering o.a. op de begroting voor het dienstjaar 2019 geplaatst. Gezien via de Programma 130 een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de uitvoering van specifieke beleidsaspecten het kind rakende, is continuering van de betreffende programma een noodzaak.

Het geraamde budget voor het Dienstjaar 2019 ter realisatie van de beleidsvoornemens is begroot op **SRD 2.000.000,=** (twee miljoen surinaamse dollars).

Geraamde kosten voor het dienstjaar 2019

Omschrijving	Bedrag in SRD	
1. Inzichtelijk maken van de begrotingsbestedingen voor kinderen binnens het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, "Child Friendly Budget Analysis".	100.000,00	
2. Het Multiple Indicators Cluster Survey onderzoek, MICS-6.	Schrijven MICS 6rapport Dessiminatie MICS 6(landelijk)	1.900.000,00
Totaal	SRD. 2.000.000,=	

Programma: 0746 VERSTERKING IMMATERIËLE ZORG

De Regering is voornemens, om in het kader van de herstructurering van het sociaal zekerheidsstelsel, het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting te transformeren. Als onderdeel van de transformatie zal het nieuwe programma Versterking Immateriële Zorg worden uitgevoerd. Voornoemd programma zal zich richten op groepen in de samenleving die op grond van hun specifieke sociaal- maatschappelijke omstandigheden de nodige ondersteuning behoeven.

De fragmentatie van de verschillende diensten van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting draagt niet bij aan een effectieve strategie voor de problematiek van de cliënt. Een gestructureerde inzet van menskracht en middelen zal leiden tot een bredere en doeltreffendere aanpak. Met de uitvoering van het programma Versterking Immateriële Zorg zullen alle diensten die immateriële zorg bieden geclusterd worden, waardoor dit aspect van het beleid beter geïntegreerd kan

worden. Als onderdeel van voornoemd programma zal het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting ook in 2019 in samenwerking met de UN partners c.q. United Nations Development Program (UNDP) projecten in het kader van haar Welzijnsbeleid uitvoeren.

Hoewel de totale raming van de projecten USD72.000,-(SRD541.440,=) bedraagt, moet het ministerie van SoZaVo conform de afspraken met UNDP een deelbijdrage van USD 41.450,- (SRD 311.704,=) doen. De projecten zijn erop gericht het ministerie in staat te stellen efficiënter en effectiever beleid, systemen en programma's te ontwikkelen. Dit zal erin resulteren dat het ministerie doeltreffender haar mandaat en de verantwoordelijkheden vervult ter verbetering van het sociaal welzijn van de lage- inkomensgroepen, mensen met een beperking, senioren, kinderen en jongeren. Uiteenzetting van de raming per project conform de koers van de CBvS (koers7,52)

project	Code	Omschrijving	UNDP bijdrage (in SRD)	SOZAVO bijdrage (in SRD)	Totaal (in SRD)
1	61254	Uitvoeren van een landelijk survey m.b.t de positie van Mmeh in ons land	178.224,00	242.896,00	421.120,00
2	61205	Beleidsdocument schrijven m.b.t. Mmeh en training in beleidsformulering	51.512,00	68.808,00	120.320,00
Totaal			229.736,00	311.704,00	541.440,00

Overheidsbijdrage	SRD 311.704,00
UNDP bijdrage	SRD 229.736,00
Totaal	SRD 541.440,00

De totale raming voor Programma Versterking Immateriële Zorg voor 2019 is gesteld op **SRD 542.000,00**.

Subsidies en bijdragen

Programma 0937: SUBSIDIE OVERHEIDSSTICHTINGEN OP BASIS VAN EXPLOITATIE TEKORT

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting heeft ook tot haar taakstelling het bevorderen van het algemeen welzijn, in het bijzonder de sociale en maatschappelijke zorg voor bejaarden (seniorenburgers), lichamelijk en geestelijk gehandicapten (mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking) en de jeugd.

In dit kader ondersteunt het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting de overheidsstichtingen, die activiteiten ontplooiën in het belang van één der bovengenoemde doelgroepen, in de vorm van subsidies.

Deze overheidsstichtingen zijn Stichting Beheer en Exploitatie Bejaardencentra, Stichting Trainingsprojecten Jeugdige Gehandicapten, Esther Stichting, Stichting Beheer en Exploitatie Crêches, Stichting Kinderen Jongeren telefoon. De subsidie toekenning aan deze stichtingen vindt plaats op basis van exploitatie tekorten.

OVERZICHT SUBSIDIE OVERHEIDSSTICHTINGEN

NAAM	Raming 2019
Stg. Beheer en Exploitatie Bejaardencentra	2.382.231,00
Stg. Trainingsprojecten Jeugdige Gehandicapten	281.442,00
Esther Stichting	1.065.821,00
Stg. Beheer en Exploitatie Creches	800.354,00
Stg. Kinder en Jongerentelefoon	470.118,00
TOTAAL	4.999.966,00

Opbouw kosten 2019

Lonen & Salarissen	SRD 742.759,00
Overige Exploitatiekosten	SRD 4.257.207,00
Totale raming 2019	SRD 4.999.966,00

De raming voor programma 0937 voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD 5.000.000,=**.

Programma 0938: SUBSIDIE AAN PARTICULIERE SOCIALE INSTELLINGEN O.B.V. TARIEVEN PER VERBLIJFSDAGEN

Het ministerie heeft het subsidie beleid met betrekking tot de particuliere sociale instellingen aangepast door het toekennen van subsidie aan deze instellingen op basis van verblijfsdagen, gekoppeld aan voorwaarden.

Hiermee geeft het ministerie tevens invulling aan de voornemens van de Regering, zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, waarbij er extra aandacht wordt gevraagd voor kinderen, mensen met een beperking en senioren burgers.

Doordat de ondersteuning van particuliere sociale instellingen door buitenlandse donateurs significant is afgenomen, heeft het ministerie extra ruimte gecreëerd om binnen deze programma extra middelen beschikbaar te stellen aan de reeds voor subsidie in aanmerking komende instellingen en instellingen die nog niet eerder subsidie hadden aangevraagd.

Het subsidiebedrag voor kinderopvanginstellingen en voor opvanginstellingen voor mensen met een beperking bestaat uit twee componenten te weten de kindgerelateerde zorgkosten en de exploitatiekosten. De kindgerelateerde zorgkosten wordt berekend door het aantal pupillen te vermenigvuldigen met het aantal verblijfsdagen per jaar en het tarief per verblijfsdag per pupil. De exploitatiekosten wordt berekend door het aantal personeelsleden te vermenigvuldigen met het aantal werkdagen per jaar en het tarief per werkdag per personeelslid. Het tarief per verblijfsdag per pupil is SRD 27,= en het tarief per werkdag per personeelslid is SRD 37,=. Het subsidiebedrag voor bejaardentehuizen wordt berekend door de aantal inwoners te vermenigvuldigen met de aantal verblijfsdagen per jaar en het tarief per verblijfsdag per inwoner. Het tarief per verblijfsdag per inwoner is SRD 5,=.

Bij de eventuele subsidie toekenning is het noodzakelijk dat er voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden. Dit houdt onder andere in: een financieel verslag van het voorgaande jaar, de begroting voor het nieuwe jaar waarin onder meer is opgenomen een overzicht van de geplande activiteiten, een liquiditeitsoverzicht, een overzicht van het personeel en een overzicht van de pupillen/inwoner.

**OVERZICHT SUBSIDIE AAN SOCIALE PARTICULIERE OPVANG INSTELLINGEN
KINDEROPVANGINSTELLINGEN**

No.	NAAM	Verwachte Bezetting Pupillen	Verwachte Bezetting Personeel	Raming 2019
1	Lotjeshuis	20	15	399.675,00
2	Kinderhuis Gaytrie	20	10	332.150,00
3	Stichting Prasoro	25	10	381.425,00
4	Nos Kasita	65	10	775.625,00
5	Engedi	20	5	264.625,00
6	SMA	10	5	166.075,00
7	Kinderhuis Ramoth	20	5	264.625,00
8	Internaat Warishi	20	5	264.625,00
	SUBTOTAAL	200	65	2.848.825,00

MENSEN MET EEN BEPERKING en OVERIGE INSTELLINGEN

No.	NAAM	Verwachte Bezetting Pupillen	Verwachte Bezetting Personeel	Raming 2019
1	Stigesu	15	10	282.875,00
2	Matoekoe	30	15	498.225,00
3	Stichting Betheljada	25	20	516.475,00
4	In de Ruimte	25	15	448.950,00
5	Mr. Huberstichting	20	10	332.150,00
6	SOGK	25	5	313.900,00
7	SCSV	20	15	399.675,00
8	Huize Tyl Tyl (HTT)	20	10	332.150,00
9	Kennedy Stichting	20	15	399.675,00
10	Gehandicapten Nickerie	20	5	264.625,00
11	Parel in Gods oog (PGO)	20	10	332.150,00
	SUBTOTAAL	240	130	4.120.850,00

SENIOREN INSTELLINGEN

No.	NAAM	Verwachte Bewoners	Bezetting	Raming 2019
1	Fatima Oord	40		73.000,00
2	Majella	40		73.000,00
3	Husnul Khotimah	25		45.625,00
	SUBTOTAAL	105		191.625,00
TOTAAL SOCIALE PARTICULIERE OPVANGINSTELLINGEN				7.161.300,00
RESERVERING t.b.v. NIEUWE AANVRAGEN				338.700,00
TOTALE RAMING 2019				7.500.000,00

Opbouw kosten 2019

Lonen & Salarissen	SRD 2.802.825,00
Overige Exploitatiekosten	SRD 4.697.175,00
Totale raming 2019	SRD 7.500.000,00

De raming voor programma 0938 voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD 7.500.000,=**.

Sociale Bescherming en armoedebestrijding

Programma 1002: SOCIAAL BESCHERMINGSPROGRAMMA

Indachtig de ondersteunende maatregelen vanuit de Regering zullen ter ondersteuning van de sociaal zwakkeren in de samenleving voedingspakketten worden verstrekt. In het kader van het 'Sociaal Beschermingsprogramma' zullen de risicogroepen (sociaal zwakkeren) in de samenleving versterkt worden.

Er zullen maatregelen worden getroffen en activiteiten worden uitgevoerd waardoor het verzekerd is dat iedere burger over de noodzakelijke basisgoederen beschikt. In dit kader zal er verdere uitvoering worden gegeven aan het Sociaal Beschermingsprogramma. Het 'Sociaal Beschermingsprogramma' heeft als doel het versterken van de risicogroepen (sociaal zwakkeren) in de samenleving.

Via het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting zullen gesubsidieerde voedselpakketten ten verkoop worden geboden aan de aller armsten en wel aan hen die geen of onvoldoende arbeidsinkomen hebben om op adequate wijze te voorzien in hun onderhoud. Deze groep betreft ook mensen met een geestelijke en/of lichamelijke beperking.

Voor het dienstjaar 2019 is de raming voor programma 1002 gesteld op **SRD 23.000.000,=**. Hierin zijn ook de exploitatiekosten opgenomen.

Programma 2403: A.O.V. FONDS

Bij wet van 20 maart 1981 (SB1981) werd het Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds opgezet. Tot de doelgroep worden gerekend: Surinamers die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt en 60- jarige ingezetenen met een niet-Surinaamse nationaliteit. Een ingezetene met een niet- Surinaamse nationaliteit moet wel 10 jaar onafgebroken in Suriname hebben gewoond en gedurende tenminste 10 jaren AOV-premie hebben gestort in het fonds. Thans bedraagt de AOV-uitkering SRD 525,-.

In het dienstjaar 2019 is het beleid gericht op:

1. Het aanmoedigen van de kascliënten om bankcliënten te worden;
2. Het in kaart brengen van alle in Suriname wonenderechthebbenden;
3. Het voorbereiden van de herziening van het AOV-decreet;
4. AOV premie opbouwen voor de niet werkenden, (zgn. sparen van de heffingen).

Verder wordt serieus de missive 61/15 d.d. 15 juni 2015 bestudeerd om de kasuitbetalingen van AOV uitkeringen aanrechthebbenden in het district Sipaliwini en de ver afgelegen leefgemeenschappen in andere districten uit te besteden aan bankinstellingen. Dit in verband met de efficiëntie en de doelmatigheid van de middelen. Onderstaand treft u aan de raming van de financiële uitgaven voor de AOV uitkering.

Overzicht geraamde uitgaven

	Bedrag in SRD
Subsidie t.b.v. A.O.V. uitkering	365.600.000,00
Subsidie t.b.v. A.O.V. suppletie	7.600.000,00
Exploitatiekosten	3.800.000,00
Totaal	377.000.000,00

Het geraamde bedrag voor 2019 voor AOV fonds is **SRD 377.000.000,=**.

Programma 2404: ALGEMENE KINDERBIJSLAG

De Algemene Kinderbijslagvoorziening is gebaseerd op de Algemene Kinderbijslagregeling 1973 G.B.107 en wordt toegekend aan huishoudens met kinderen waarvan de gezinshoofden niet uit andere hoofde aanspraak maken op kinderbijslag. In 2012 is er ten opzichte van 2011 een stijging geconstateerd van ± 50%. Dit komt door de verhoging in de uitkering van SRD 3,= per kind naar SRD 30,= per kind per maand, en wel voor maximaal vier kinderen per gezin. Te rekenen van 1 juni 2015 bedraagt de AKB uitkering SRD 50,= per kind per maand.

De raming t.b.v. de AKB uitkering voor 2019 bedraagt **SRD 57.616.000,=**.

Programma 2408: ZORGVERVOER

Middels dit beleidsprogramma biedt het ministerie de mogelijkheid aan zorgvervoerbedrijven om in aanmerking te komen voor transport subsidie. Zorgvervoer is bestemd voor senioren en mensen met een beperking met als doel om hun mobiliteit en integratie te stimuleren/bevorderen.

Om efficiënter te kunnen inspelen op de behoefte van de cliënten aan zorgvervoer zal in 2019 modaliteiten worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

De raming voor programma 2408 voor het jaar 2019 is vastgesteld op **SRD 1.700.000,=**.

Programma 2409: ARMOEDEBESTRIJDING

In het kader van armoedebestrijding zullen er maatregelen worden getroffen en activiteiten worden uitgevoerd waardoor het verzekerd is dat burgers die om weke reden dan ook niet in staat zijn zelf te voorzien in de noodzakelijke basisgoederen, de nodige ondersteuning daartoe krijgen. Er zal dus ervoor worden gezorgd, dat voedsel voor iedere burger bereikbaar, dus beschikbaar en betaalbaar is. Verbetering en rationalisatie van het bestaande pakket van collectieve voorzieningen hebben in deze beleidsperiode ook hoge prioriteit. Bedoelde activiteiten dienen ook te leiden tot verhoging van de efficiëntie bij de realisatie van de voorziening.

Deze programma wordt ook ingezet voor de ondersteuning aan moeders van drielingen. De laatste jaren is voorgekomen dat meer dan één (1) drieling per jaar wordt geboren. Om deze ouders, i.h.b. de moeders van de drielingen te ondersteunen, heeft het ministerie besloten om gedurende 60 maanden een financiële ondersteuning uit te keren.

Het uiteindelijke doel is de waarborging van de verbetering van de kwaliteit van het leven van de totale bevolking, maar in het bijzonder van die van sociaal zwakkeren, moeders van drielingen en kwetsbare groepen. En wel door het verbeteren van de sociaal-maatschappelijke basis en condities bij de toegang tot gezondheidszorg, educatie, arbeid en participatie in de maatschappij.

De raming voor het dienstjaar 2019 is gesteld op **SRD 13.500.000,=**.

Programma 2410: CONDITIONAL CASH TRANSFERS PROGRAMMA

Het ministerie zal ertoe overgaan het sociaal beleid te hervormen resulterende in de uitvoering van een programma gericht op de ontwikkeling van welzijn en arbeid. De uitvoering van het Conditional Cash Transfer Programma is een onderdeel van voornoemd programma. De fundamentele uitgangspunten (doelen) bij deze hervorming van het sociaal beleid zijn:

- 1) **het verminderen** van de sociale en economische kwetsbaarheid en afhankelijkheid van personen en (gezins-) huishoudens door
- 2) **het verhogen** van hun verantwoordelijkheid en capaciteit om bezit, inkomen, kennis, vaardigheden te verwerven en hun te
- 3) **verzekeren** tegen moeilijke onverwachte gebeurtenissen of perioden als gevolg van natuurlijke, sociale en economische calamiteiten.

Om deze doelen te realiseren zal het ministerie zich richten op de volgende zaken:

1. Analyse van de kennis en vaardigheden van leden uit huishoudens uit de pilotfase van het initieel POWA traject (Programma voor Ontwikkeling van Welzijn en Arbeid)
2. Trainingen en opleidingen voor geselecteerde individuen als onderdeel van het capaciteitsversterkingstraject
3. Begeleiding en coaching van de geselecteerde individuen
4. Het cliëntenbestand van de zwakke huishoudens opschonen en digitaliseren.

De kostenraming ziet er als volgt uit:

Overzicht raming kosten CCT programma

Omschrijving	Bedrag in SRD
Financiële ondersteuning	800.000,00
Exploitatiekosten	200.000,00
Totaal	1.000.000,00

De raming voor 2019 is gesteld op **SRD 1.000.000,00**.

Programma 2411: MONITORINGS- EN EVALUATIEMECHANISME BIJ DE UITVOERING VAN INTEGRAAL KINDERRECHTENBELEID

Gezien het beleid van het ministerie gestoeld is op een duurzame mensenrechtenbenadering, is het van belang dat aan de transformatie van de nationale wetgeving naar de regionale en internationale mensenrechten verdragsbepalingen verder vorm en inhoud wordt gegeven. Uit voorgaande studies blijkt dat min of meer 70 wetsproducten over kinderrechten moeten worden ontwikkeld dan wel worden aangepast. Gezien de complexiteit en de veelheid hiervan, is de samenwerking met strategische, relevante en terzake deskundige ngo's een belangrijke optie om invulling hieraan te geven. In deze samenwerking blijft het ministerie c.q. de overheid verantwoordelijk voor het geheel, maar trekt zij samen met de geïdentificeerde ngo's op, om de prioriteitenlijst van de wetgevingsproducten in conceptwetten om te zetten. Het hoofddoel van dit beleidsvoornemen is om de wettelijke bescherming van de doelgroep verdere vorm en inhoud te geven.

De promotie van kinderrechten, vrouwenrechten en rechten van personen met een beperking moet leiden tot de eliminatie van elke vorm van discriminatie tegen hen; de volledige beleving van hun rechten en het stimuleren van hun gelijkwaardigheid binnen alle segmenten van de samenleving moet gewaarborgd zijn.

Het Monitorings- en evaluatiemechanisme Uitvoering Integraal Kinderrechtenbeleid, MUIK, is belast met het doorlopend nationale toezicht op de naleving van het kinderrechtenverdrag. Ook in het begrotingsjaar 2019 wordt deze monitoring voortgezet, om verdere uitvoering en invulling aan integraal en duurzaam kinderrechtenbeleid te geven. De uitvoering van het Actieplan Kinderen 2018-2022, waarin de aanbevelingen welke zijn voort gevloeid uit de rapportage bij het Verenigde Naties Kinderrechten Comité zijn opgenomen en uitgewerkt, worden ook gemonitord in het dienstjaar 2019.

In de begrotingsjaren 2013 en 2014 zijn de eerste en de tweede fase voor de vestiging van een integraal sociaal en justitieel netwerk voor de bescherming van kinderen die geweld ervaren, uitgevoerd. Het doel is het opzetten en consolideren van een integrale en interdepartementale overheidsstructuur (netwerk) voor de sociale en justitiële bescherming van het kind dat geweld ervaart, heeft ervaren of dreigt te ervaren. Dit omdat door de geweldsspiraal de ontwikkelingskansen van het kind te niet dreigen te gaan. De aanmelding, het volgen en de juiste doorverwijzing naar de relevante afdelingen binnende overheid, hebben tot doel de bescherming van het kind duurzaam te bevorderen. In het dienstjaar 2019 zal de uitvoering van dit kindbeschermingsnetwerk wederom worden voortgezet.

Het geraamde budget voor het Dienstjaar 2019 ter realisatie van de beleidsvoornemens is begroot op **SRD 100,000.=** (vierhonderd vijftigduizend surinaamse dollars).

Geraamde kosten voor het dienstjaar 2019

Omschrijving	Bedrag in SRD	
1. Intergrale, doelgroepgerichte en effectieve promotie van kinderrechten in relatie tot vrouwenrechten en rechten van personen met een beperking om de beleving van mensenrechten duurzaam te bevorderen (Voorlichting en promotie in ruime zin).	Voorlichting geven aan scholen, opvanginstellingen, buurtorganisaties en service clubs; - Promotiemateriaal pakketten samenstellen voor bibliotheken op Lagere - en VOJ'scholen; - Radio - en televisie spotjes laten maken; - Folders en brochures bedrukken - Herdenking/Viering Internationale dagen i.h.k.v. het kind: 1. Dag tegen kinderarbeid (12 juni) 2. Dag van het meisje (11 okt.) 3. Dag voor de rechten van het kind (20 nov.) 4. Dag voor mensen met een beperking (3 dec.) 5. Dag van het Gezin (15 mei) 6. Kinderdag (5 dec) 7. Dag van Onschuldige Kinderen, slachtoffers van agressie (4 juni)	25,000.00
2. Het verzamelen, actualiseren, verwerken, digitaliseren van data en statistieken. Het vergroten van de toegankelijkheid van het documentatiecentrum van het Bureau Rechten van het Kind.	- aanschaf apparatuur - opzetten van database met een grote opslagcapaciteit	25,000.00
3. Voortzetting uitvoering Kinderbeschermingsnetwerk		50,000.00
Totaal		SRD. 100.000.=

Programma 2414: BIJDRAGE IN ACUTE NOODSITUATIES

Het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting is voornemens de meest kwetsbare groepen binnen de samenleving, met name degene die geconfronteerd worden met acute sociale noodsituaties tegemoet te komen. Tot deze noodsituaties worden onder andere gerekend; woningbranden, natuurrampen, uitzetting, kosten bij het overlijden van dierbaren en ARMULOV voor eventuele begeleiding. Evenzo zal deze programma ingezet worden om te ondersteunen met babyvoeding (melk) en volwassen wegwerpluiers.

Om de bovengenoemde doelgroepen tegemoet te komen, worden er maatregelen getroffen voorkosten van ondermeer tijdelijke opvang, waaronder huursubsidie en/ of het afbouwen van woningen. De ingediende aanvragen moeten aan de volgende criteri avoldoen:

1. De actuele woon- en leefomstandigheden van decliënt;
2. De aard en de urgentie van de noodsituatie die isaangetroffen.

Aan de hand van de intake wordt er een sociaal financieel rapport opgemaakt, waar er na goedkeuring tijdelijk een financiële tegemoetkoming wordt toegewezen, tot dat de sociale situatie genormaliseerd is. In het kader van doelgerichte en efficiënte dienstverlening is het ministerie voornemens om de beschikbare middelen te storten in een nood fonds. Dit gezien het spoedeisende karakter van acute noodsituaties. De administratieve afhandeling van de goedgekeurde aanvragen moet namelijk een vlot verloop hebben. In het jaar 2018 is er een toename van cliënten die zich aanmelden met het verzoek, als het ministerie een financiële bijdrage kan geven . Tevens is er een toename van het aantal brandgevallen. Voorspelbaar is dat het aantal meldingen voor het komende dienstjaar zal stijgen. Voor programma 2414 Bijdrage in acute noodsituaties is een bedrag van **SRD 1.000.000,=** begroot voor het dienstjaar 2019.

Programma 2415: FINANCIËLE BIJSTAND AAN MENSEN MET EEN BEPERKING

Het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting verstrekt een financiële tegemoetkoming van SRD 325,- aan mensen met een beperking. Gezien de huidige economische omstandigheden is het voorstel van om de tegemoetkoming op te trekken naar SRD525,-welke gelijk is aan de AOV uitkering voorlopig aangehouden.

Overzicht raming kosten FBmmeb

Omschrijving	Bedrag in SRD
FBmmeb ad SRD 325,= p.p.	59.986.096,00
Exploitatiekosten	4.585.204,00
Totaal	64.571.300,00

De raming voor programma 2415 voor 2019 is **SRD 64.572.000,=**.

Programma 2416: FINANCIËLE BIJSTAND AAN SOCIAAL ZWAKKE HUISHOUDENS

Het programma welke uitgevoerd wordt middels deze programma is gericht op het ondersteunen van het hoofd en de andere leden van het huishouden. De leeftijdsklasse van de aanvrager ligt tussen 21 jaar tot 60 jaar en die van de kinderen tussen de 0 en 18 jaar met een maximum van 5 kinderen per huishouden.

Overzicht raming kosten FB zwakke huishoudens over het dienstjaar 2019

Omschrijving	Bedrag in SRD
FBhh	4.399.732,00
Exploitatiekosten	2.277.268,00
Totaal	6.677.000,00

De raming voor programma 2416 voor 2019 is **SRD 6.677.000,=**.

Gezondheidszorg

Programma 2502: BIJDRAGE AAN MEDISCHE HULPMIDDELEN

Het geraamd bedrag voor 2018 is SRD 500.000,=. Verwacht wordt dat het aantal aanvragen dat behandeld wordt in 2019 zal toenemen..

Bijdrage aan medische hulpmiddelen heeft als doel de personen, die vanwege zwakke sociaal financiële omstandigheden, het medisch hulpmiddel niet of niet geheel kunnen aanschaffen, te ondersteunen. De kosten die door deze programma gedekt worden zijn o.a. CT- en MRI-scans, brillen, gehoortoestellen, scootmobiel, rollator, pacemaker, rolstoel, VP drain, orthopedische schoenen, prothesen (knie, heup, gebit), orthesen, shunts, verrichtingen tbv dialyse zoals getunnelde dialyselij, Cimino shunt, shuntogram, PTA (Plasma Thromboplastin Antecedent) gezichts-, gehoor-, en verzorgingsmiddelen op basis van medische indicatie en hulpmiddelen ter bevordering van de mobiliteit van personen. De betaling aan de dienstverlenende instelling zal achteraf plaatsvinden op basis van de ingediende declaraties door de medische instellingen. De raming voor bijdrage aan medische hulpmiddelen voor het dienstjaar 2019 is **SRD 500.000,-**.

Programma 2503: THUISZORG

Binnen het beleidskader van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting is er in de achter ons liggende jaren geen adequaat antwoord geformuleerd voor het tekort aan plaatsingsmogelijkheid voor mensen met een beperking in de leeftijdsklasse 18-59 jaar en senioren burgers. Het Ministerie is onder ander en verantwoordelijk voor het bevorderen van het welzijn van elke Surinaamse burger. Mede gelet op de SDG's zal het Ministerie in het dienstjaar 2019 een thuiszorgsysteem opzetten, waarbij de kwaliteit van het leven van thuis wonende senioren en mensen met een beperking in de leeftijdsklasse 18-59 jaar in Suriname verhoogd zal worden. Dit doel zal het Ministerie trachten te bereiken door het versterken van de diensten in wiens taakstelling zorg aan huis is opgenomen. De diensten Gehandicapten Zorg en Bejaarden Zorg zullen in dat kader aan elkaar worden gekoppeld om zodoende een optimale zorg te kunnen bieden.

Het Ministerie heeft via het Bureau Medische Aangelegenheden de kosten voor thuiszorg van hulp behoevenden betaald, maar in 2019 zal het zich meer gaan richten op de preventieve zorg. Het doel van een uitgebreid thuiszorgsysteem is enerzijds de kwaliteit van leven van de Surinaamse hulpbehoevenden in een thuis situatie te vergroten en anderzijds bezuiniging/beheersing van de kosten voor de gezondheidszorg. Verder biedt zal het de kans bieden aan het Ministerie om beleid naar deze doelgroep aan te scherpen en verder uit te bouwen. Er zal een inhaalslag gemaakt worden door te starten met de financiering van thuiszorg voor diegenen die het echt nodig hebben. Dat zal gelden voor de doelgroep mensen met een beperking en senioren die:

1. geen familie hebben;
2. niet in staat zijn om thuiszorg te betalen;
3. alleen wonende sociaal zwakke burgers;
4. verwaarloosde burgers;
5. ondervoede burgers;
6. burgers met een slechte gezondheidstoestand.

Het ligt in de bedoeling wijkverpleging en preventieve thuiszorg in te zetten. Wijkverpleging is reguliere thuiszorg. Dat betekent dat op regelmatige basis thuiszorg wordt geboden. Via zustersposten in de wijk wordt huis aan huis de gezondheidstoestand waargenomen en worden de nodige maatregelen getroffen of er wordt zorg verleend (preventieve thuiszorg).

Voorts zal er uitbreiding van de doorstroming van ziekenhuispatiënten naar de thuiszorg plaatsvinden. De opzet van een transferbureau zal onnodige hospitalisatie tegengaan.

Aanschaf van transportmiddelen ten behoeve van de mobiliteit van de thuiszorgmedewerkers zal in deze fase een noodzaak zijn. Deze zorg zal in eerste aanleg beschikbaar zijn in Paramaribo en Wanica, waarna zal worden uitgebreid naar de overige districten.

Om invulling te kunnen geven aan de decentralisatie gedachte, zal er een projectvoorstel ontwikkeld worden voor het opzetten van zorgposten met een multi functioneel karakter in de districten. De zorgposten zullen over de volgende posten beschikken:

1. een meldpunt thuiszorg;
2. een centrale keuken voor gezonde voeding (via bestaande instellingen of particulieren);
3. een uitleendepôt voor ziekenhuisbedden, rollators en rolstoelen;
4. dagopvang en aanleunwoningen.

Met de S.A.O zullen er gesprekken moeten worden gevoerd om na te gaan in hoeverre het mogelijk is om in samenwerking met hen thuiszorgmedewerkers op het eerste deskundigheidsniveau op te leiden. De exploitatiekosten voor de pilot zijn geraamd op ± SRD 200.000,- per jaar.

Ook zullen er hulpmiddelen zoals ziekenhuisbedden, toiletstoelen, krukken, rollators en rolstoelen worden aangeschaft. Deze worden geraamd op SRD 200.000,-.

Op termijn zullen de lange wachtlijsten in de zorg voor seniorenburgers en mensen met een beperking tot het verleden gaan behoren.

Overzicht geraamde kosten 2019

	Omschrijving	Bedrag in SRD
1	Projectvoorstel zorgposten districten	50.000,-
2	Kosten voor hulpmiddelen	200.000,-
3	Thuiszorg kosten	150.000,-
4	Maaltijdenvoorziening t.b.v. hulpbehoevenden in de thuiszorg	100.000,-
	Totaal	500.000,-

De kosten voor het dienstjaar 2019 zijn geraamd op **SRD 500.000,-**.

PROGRAMMA 2504: PREMIEBETALINGEN BASISZORGVERZEKERING

In 2014 heeft de Surinaamse Overheid de 3 sociale wetten goedgekeurd die onderdeel is van het Sociaal Zekerheidstelsel. Eén van deze wetten is de Wet Nationale Basiszorgverzekering, welke als doel heeft een basiszorgverzekering te garanderen aan alle Surinaamse ingezetenen. Dit houdt in dat iedereen verplicht is minimaal een basiszorgverzekering aan te sluiten. Voor de groepen in de leeftijdscategorie 0-16 jaar en 60+ wordt de premie door de overheid betaald. De groep van 0-16 jaar en 60+ is overgenomen van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Eveneens is een verhoging van de premie ook opgenomen.

In de wet is ook een voorziening opgenomen voor de on- en minvermogenden, in de leeftijdscategorie van 17-59 jaar. Deze groep kan in aanmerking komen voor een tegemoetkoming voor het betalen van hun premie voor een basiszorgverzekering door het ministerie. De raming voor Premiebetaling basiszorgverzekering in 2019 bedraagt **SRD 150.000.000,00**.

PROGRAMMA 2505: MEERKOSTEN MEDISCHE ZORG

In de begroting van het dienstjaar 2019 zal de Programma 2502: Medische Kosten On- en Minvermogenden komen weg te vallen. In de plaats daarvan komt 2505: Meerkosten Medische Zorg. Deze wijziging wordt gehanteerd vanwege de introductie van de wet Basiszorgverzekering.

De sociaal-maatschappelijke zorg vanuit het ministerie komt tot uiting via de materiële en immateriële dienstverlening, die zich richt op groepen in de samenleving die op grond van hun specifieke sociaal- maatschappelijke omstandigheden aangewezen zijn op de nodige ondersteuning van de Staat. Dit programma biedt ondersteuning aan voornoemde doelgroep bij meerkosten bij de aanschaf van medicamenten, de betaling van lig- en verpleegkosten, poliklinische kosten en overige medische kosten. Hieruit worden dus de rekeningen voor meerkosten van medische zorg betaalbaar gesteld. Meer kosten van medische zorg zijn medische kosten, die niet of niet volledig door de verzekeringsmaatschappij worden gedekt. Het gaat in deze om:

- Medicamenten
- Lig- en verpleegkosten
- Poliklinische kosten
- Overige medische kosten

In dit kader worden er aanvragen voor financiering gedaan bij de dienst Algemeen Maatschappelijke Zorg.

De bestedingen van dit programma betreffen de meerkosten van:

1. **Medicamenten:** hier gaat het om medicamenten binnen de Nationale Geneesmiddelen Klapper (NGK) en ook medicamenten waarvoor er ontheffingen worden verleend, de zogenaamde Bijzondere Essentiële Geneesmiddelen (BEG). Hiernaast gaat het ook om medicamenten die niet worden gedekt door de zorgverzekering.
2. **Lig- en verpleegkosten:** hieronder vallen de lig- en verpleegdagen en de kosten van langliggers die zijn opgenomen in diverse verpleegthuizen.
3. **Poliklinische kosten:** hieronder vallen: lab verrichtingen, röntgen, niersteenvergruizing, lenspakket, Katheterisatie & Hartinterventie, Bloedproducten, ECG, Echo, PA Lab, Operaties, nierdialyse, partuspakket, CT/MRI scan, baarmoederhalskanker, wondbehandelingen. Specialistische medische behandelingen en medische verrichtingen
4. **Overigemedischekosten:** hier ondervallen o.a. thuiszorg, ambulance kosten, orthopedische, visuele, auditieve, cardiologische kunst- en hulpmiddelen en openstaande hospitaalrekening.

Overzicht raming meerkosten medische zorg

	Raming 2019
Medicamenten	SRD. 2.000.000
Lig- en Verpleegkosten	SRD 2.000.000
Poliklinische Kosten	SRD. 3.000.000
Overige Medische Kosten	SRD. 3.000.000
Totaal	SRD. 10.000.000, -

De raming voor beleidsprogramma 2505 voor het dienstjaar 2019 is **SRD. 10.000.000,=**.

Programma 2601: LOW INCOME SHELTER PROGRAM (LISP)**LOW INCOME SHELTER PROGRAM III**

Het LISP III, een vervolg van LISP II, is gepland om uitgevoerd te worden in september 2018 tot en met augustus 2023. De proposal voor het LISP III programma is ingediend bij de Islamic Development Bank (IsDB) en intussen zijn er twee meetings geweest: een fact finding mission in oktober 2016 en een technische missie in januari 2017. Bij beide missies zijn er afspraken gemaakt waarbij de Stg. LISP voldoende huiswerk mee kreeg ter beantwoording van technische vragen en ter voorbereiding voor de uitvoering van het LISP III met veel toelichting aan de IsDB hierover. Uiteindelijk gaf de IsDB ook haar visie hoe zij een succesvolle implementatie zien.

Belangrijk is dat de IsDB het succes van het programma mede afhankelijk maakt van verhoogde subsidie bedragen die het mogelijk moeten maken dat de begunstigden beter in staat gesteld worden om tot een woonoplossing te geraken. Zo zullen er subsidie bedragen voor nieuw bouwstarten bij USD 6,000 en de renovatie bedragen zijn thans met USD 500 verhoogd naar USD 3,500. Ook zijn de aantallen te behalen nieuwbouw gevallen zijn verhoogd ten opzichte van de proposal.

Voor de projectontwikkeling van de projecten Richelieu en Voorburg is er tevens een post opgebracht. Hierbij zullen deelnemers aan het programma die voldoen aan de gestelde voorwaarden, maar die niet over eigen grond beschikken, de mogelijkheden worden geboden een eigen woning te bouwen; hierbij wordt uitgegaan van een subsidie bedrag van USD 9,000. Echter zullen aanvragers behorende tot deze doelgroep wel een hypotheek moeten aangaan ter voltooiing van de woonoplossing. Bij de SPSB zal gebruik gemaakt worden van de 5% regeling van hun product: het woningbouwfonds. Ook zullen er nieuwe elementen worden toegevoegd aan het programma in het binnenland zoals het voorzien in zonnepanelen voor basis energievoorziening en verbeterde sanitatie.

Bij de actuele bepaling van de voorwaarden voor deelname aan het LISP III programma zijn de resultaten van de studie m.b.t. de vaststelling van de huidige armoedegrens van cruciaal belang. Deze studie, onder auspiciën van het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, is echter nog niet beschikbaar. Stg. LISP zal tot aan het beschikbaar zijn van deze studie uitgaan van de in LISP II gebruikte uitgangspunt van USD 83 per capita inkomen per maand per lid van het gezin. De maximale gezinssamenstelling blijft gehandhaafd op 7 personen.

Op 14 Oktober 2017 is de Investeringslening ondertekend door de Ministerie van Financien en op 12 april 2018 is de lening effectief verklaard.

Totale leensom in SRD :

Bijdrage	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Overheidsbijdrage	1,125,000	1,125,000	1,125,000	1,125,000	1,125,000	1,125,000	1,125,000
IsDB	2,250,000	15,441,825	54,515,138	77,353,388	65,346,263	47,593,388	262,500,002

conversiekoers USD = 7.5

Voor het jaar 2019 is als volgt begroot:

Bijdrage Overheid tbv LISP III bedraagt SRD 1.125.000,00

Bijdrage uit lening IsDB tbv LISP III bedraagt SRD 15.441.825,00

Totale kosten bedragen SRD 16.566.825,00.

De geraamde kosten LISP 3 voor 2019 zijn vastgesteld op **SRD 16.567.000,00**

Tabel 2 Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

<i>Op beleidsgebied: Sociaal Maatschappelijk Welzijn</i>				
	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte beleids- resultaten per eind2018	Verwachte beleids- resultaten per eind2019
<i>Sociaal Zekerheidsstelsel</i>				
2402: Schoonkledingactie	Dit programma wordt uitgevoerd om de kinderen te ondersteunen in het aankopen van schoolspullen en hiermee de toegang tot het onderwijs te garanderen.	Vanwege een evaluatie is dit programma niet uitgevoerd.	In het dienstjaar 2018 is er voor deze programma niet begroot.	In het dienstjaar 2019 is er voor deze programma niet begroot.
0937: Subsidies aan Overheidsstichtingen	Financieel ondersteunen van de overheidsstichtingen, Die activiteiten ontplooiën in het belang van kinderen/jeugdigen, senioren en mensen met een beperking.	Subsidie verstrekt op basis van exploitatietekorten aan de 5 overheidsstichtingen, nl. SBEB, SBEC, KJT, TJG en Esther Stg. over het jaar 2016	Verstreking van subsidie over het jaar 2017 op basis van exploitatietekorten aan de 5 overheidsstichtingen, die volledige stukken hebben ingediend en comptabel verantwoord zijn.	Verstreking van subsidie aan de overheidsstichtingen op basis van exploitatietekorten over het jaar 2018.
0938: Subsidies aan Particuliere Sociale Instellingen	Financieel ondersteunen van particuliere sociale instellingen bij de opvang, verzorging en begeleiding van kinderen/jeugdigen, senioren en mensen met een beperking.	Subsidie verstrekt op basis van verblijfsdag tarieven aan particuliere sociale instellingen over het jaar 2016, die comptabel verantwoord waren.	Verstreking van subsidie over het jaar 2017 op basis van verblijfsdag tarieven aan de 55 begroote particuliere sociale instellingen, die volledige stukken hebben ingediend en comptabel verantwoord zijn.	Verstreking van subsidie aan de particuliere sociale instellingen op basis van verblijfsdag tarieven over het jaar 2018.
2415: Financiële Bijstand aan mensen met een beperking	Het verstrekken van een financiële tegemoetkoming aan mensen met een beperking.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2017.	In 2018 ontvangen alle rechthebbenden de financiële tegemoetkoming.	In 2019 ontvangen alle rechthebbenden de financiële tegemoetkoming.
<i>Armoedebestrijding</i>				
2416: Financiële Bijstand aan sociaal zwakke huishoudens	Het verstrekken van een financiële tegemoetkoming aan mensen met een beperking.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2017.	In 2018 ontvangen alle rechthebbenden de financiële bijstand	In 2019 ontvangen alle rechthebbenden de financiële bijstand
2404: Algemene Kinderbijslag	Sociale uitkering aan gezinnen met kinderen om bij te dragen in de kosten van levensonderhoud	Volledige uitbetaling van cliënten over 2017.	Voor het dienstjaar 2018 zullen de uitkeringen worden gecontinueerd.	Voor het dienstjaar 2019 zullen de uitkeringen worden gecontinueerd

2405: Behoeftige kinderen	Het voorzien van voeding aan behoeftige kinderen ter verbetering van hun sociaal maatschappelijke omstandigheden.	Continuering van de verstrekking van voeding aan creches, opvanginstellingen en pupillen in alle distrikten. De renovatie van de keuken bij kindervoeding.	De vertrekking van voeding aan creches en opvanginstellingen en pupillen in alle distrikten. Alsook afronding renovatie en inrichting keuken kindervoeding. Aankoop transportmiddel voor de Dienst Kindervoeding.	Niet opgebracht op de begroting
2413: Opvangcentrum Koela	Opvang en begeleiding van moeilijk opvoedbare jongens.	De renovatie werd tijdelijk stopgezet.	Geen uitvoering van de activiteiten vanwege de niet begrote middelen.	Niet opgebracht op de begroting.
Ouderenzorg				
2403: AOV-Fonds	Sociale voorziening aan mensen die de gerechtigde leeftijd van 60 jaar bereikt hebben.	Volledige uitbetaling van cliënten over 2017.	Volledige uitbetaling van de AOV uitkeringen over het dienstjaar 2018.	Volledige uitbetaling van de AOV uitkeringen over het dienstjaar 2019.
2406: Bigi Sma Dey			Niet opgebracht op de begroting	Niet opgebracht op de begroting
Zorg voor mensen met een Beperking				
2408: Zorgvervoer	Mobiliteit van mensen met een beperking en Senioren te bevorderen.	Per 1 mei 2015 is er een werkovereenkomst gesloten met het H. Akandea Transport bedrijf voor het vervoeren van cliënten. Transportbijdrage verstrekt aan 5zorg-	Verstrekken van transportbijdrage aan zorgvervoerbedrijven over het jaar 2017.	Continuering van de transportbijdrage aan de zorgvervoerders. Voor het dienstjaar 2018 zal het ministerie over tenminste één rolstoelbus moeten beschikken. De raming is gesteld op SRD 1.340.000,=.
Armoedebestrijding				
2414: Bijdrage in acute Noodsituaties			Voor 2018 zal getracht worden de huidige criteria m.b.t. het verstrekken van deze voorzieningen door te lichten en zo nodig aan te passen of bij te stellen cq. verscherpen.	De voorziening zal gecontinueerd worden.
2409: Armoedebestrijding			Het beleid toegespitst aan de bestrijding van armoede zal worden gecontinueerd.	Het beleid toegespitst aan de bestrijding van armoede zal worden gecontinueerd.
Leefbaarheid (Gezond Milieu & Omgeving)				
2407: Gemeenschapsontwikkeling Programma	Dit programma richt zich op het realiseren van ontwikkelingsprojecten en/of -programma's, die betrekking hebben op het ondersteunen en opbouwen van groepen van personen woonachtig in achtergestelde	Vanuit de verschillende diensten van KMW zullen verschillende projecten worden geformuleerd en geïnitieerd t.b.v. de doelgroepen. Continuering van het project begeleiden van mensen met een beperking is deels gerealiseerd	In het dienstjaar 2018 is er voor deze programma niet begroot.	In het dienstjaar 2019 is er voor deze programma niet begroot.
Gezondheidszorg & Gezondheidsbescherming				

2501: Medische kosten tbv on-en minvermogens	Toegang tot gezondheidszorg waarborgen.	Het betaalbaar stellen van de ingediende rekeningen.	Het betaalbaarstellen van de ingedienderekningen.	In het dienstjaar 2019 is er voor deze programma niet begroot.
2505: Meerkosten medischezorg	Toegang tot gezondheidszorg waarborgen.	Het betaalbaar stellen van de ingediende rekeningen.	Het betaalbaarstellen van de ingedienderekningen.	Het betaalbaarstellen van ingedienderekningen.
2502: Bijdrage aan Medische Hulpmiddelen	De behoeftige mensen ondersteunen met noodzakelijke medische hulpmiddelen die vanwege sociale omstandigheden niet zelf bekostigd kunnen worden.	-	Verwacht wordt dat de aanvragen min of meer hetzelfde zullen blijven als in 2018.	Verwacht wordt dat de aanvragen min of meer hetzelfde zullen blijven als in 2019.
Gezinsbeleid				
2412: Gezinsbegeleidings- programma dKraKa Yu efiô	Duurzame versterking en begeleiding van de doelgroepen (in het bijzonder sociaal zwakkere gezinnen) naar al dan niet gehele zelfstandigheid, de zogeheten exit strategie		In het dienstjaar 2018 is er voor deze programma niet begroot.	In het dienstjaar 2019 is er voor deze programma niet begroot.
2411: Monitorings-en evaluatiemechanisme Bij de uitvoering van integraal kinder- Rechtenbeleid (MUIK)	Het vestigen van duurzaam, integraal, effectief en samenhangend beleid vanuit de peilers van het vrouwenrechten- verdrag, het kinderrechtenverdr ag en zijn optionele protocollen en het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Beperking.	Planning voor uitvoering MICS-5, herdenking Intern.dag van het Kind en Kinderdag was reeds uitgezet, maar vanwege beperkte overheidsbudget en lange financiële processen niet meer uitgevoerd; Voorbereidingen getroffen voor de CRC rapportage in 2016; Promotiemateriaal verkregen middels donatie.	niet opgebracht op de begroting.	De promotie van kinderrechten in relatie tot vrouwenrechten en rechten van personen met een beperking moet leiden tot bewustwording van voorafgenoemde rechten en de eliminatie van elke vorm van discriminatie tegen hen; Kinderen en personen uit verschillende districten zijn betrokken bij de viering van 11 oktober, 20 november en december Actieplan Kinderen 2017 t 2021 is geschreven, goed gekeurd en wordt gedragen door de ministeries; Het beschermingssysteem/netwerk is ingevoerd en werkt adequaat.

0745: Opzetten van een Child Indicators Monitoring System (CIMS)	is de specifieke programma om dataverzameling rond duurzaam kinderrechtenbeleid uit te voeren. Deze data is van groot belang om de planning, uitvoering, monitoring en bijsturing van duurzaam mensenrechtenbeleid van de juiste kwantitatieve en kwalitatieve informatie te voorzien.	Planning voor uitvoering MICS-5 was reeds uitgezet, maar vanwege beperkte overheidsbudget niet meer uitgevoerd.	Allenodige voorbereidingen voor de uitvoering van MICS-6 zijn getroffen.	MICS 6 is reeds uitgevoerd. Het MICS 6 rapport is geschreven, gepresenteerd en gedistribueerd. Dit onderzoek zal tevens ook bijdragen aan het nationaal duurzaam verbeteren van de positie van vrouwen en kinderen.
Bevorderen Huisvesting in Suriname				
0221: Instituut en Scholing	1. Opzetten Dienstencentra	In 2016 Bestek opgemaakt en aanbesteed. In 2017 geen verdere uitvoering.	Opzetten van een dienstencentrum op Brownsweg. Bestektekeningen zijn bij GRASSALCO ingediend voor financiering.	Start bouw dienstencentrum.
	Het bouwen van een complex voor			Start bouw complex voor alleenstaande moeders
	Renovatie/ Opzetten creches	Creche aanbesteed (Fayalobi) in 2016. In 2017 geen	Geen verdere uitvoering	Start met het renoveren van 1 crèche
	Het opzetten van een crisisopvang voor kinderen;	In 2016 Bestek opgemaakt. In 2017 geen verdere uitvoering.	Geen verdere uitvoering	Start bouw tbv crisisopvang voor kinderen in crisis verkeren
	Opzetten en uitvoeren van een registratie onderzoek om te geraken tot betrouwbare data verzameling.	Projectvoorstel ingediend bij ISDB. geen verdere uitvoering	Reeds TOR opgemaakt voor het aantrekken van een consultant. UNDP proces gestart voor het aantrekken van een consultant.	Uitvoering woningbouwbehoefte Onderzoek
	7. Opzetten Multifunctioneel kinderopvang			Start opzetten multicultureel centrum

	7.Implementatie en bewustwording van het Verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking	1.Training stakeholders over verdrag Rechten Personen met een beperking 2.Bewustwording CRPD op scholen in december 2017(TJG en Louis Brailleschool)	Voorbereiding bewustwordings campagne CRPD onder jongeren en volwassenen in september 2018 2. Twee daagse workshop stakeholders in oktober 2018	Naleving van het verdrag inzake Rechten van Personen met een beperking De Surinaamse samenleving is bewust van de rechten opgenomen in het verdrag inzake personen met een beperking
	Het bieden van een opleiding aan ambtenaren van SoZaVo in verantwoord immateriële zorg & begeleiding			
	Het bieden van een opleiding aan bejaardenverzorgers die werkzaam zijn in de intramurale (bejaarden en verzorgingstehuizen) en de extramurale (thuiszorg) zorg.			
	Het bieden van trainingen aan ambtenaren van SoZaVo, JusPol, MINOW, RO en VG.			
2601: Low Income Shelter Program (LISP III)			Geen middelen	Start uitvoering LISP 3
2602: Woningbouwprogramma	Ephraïmszegen	Niet opgenomen in NvW	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Low Middle Income Shelter	Autorisatie niet verleend	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Afbouw reparatie woning sociaal zwakkeren	Niet opgenomen in NvW	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Verkavelingsplan Voorburg	Niet opgenomen in NvW	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Project alleenstaande moeders	Niet opgenomen in NvW	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Garantiefonds	RvM heeft goedkeuring verleend voorwet	Geen middelen. De conceptwet aangeboden aan de Staatsraad en DNA	Niet opgebracht op de begroting 2019
	SVS	Niet opgenomen in NvW.	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019
	Huisvestingswetten	Geen autorisatie verleend.	Geen middelen	Niet opgebracht op de begroting 2019

TITEL III: Middelen begroting

Bedragen x SRD 1.000

Code	Ontvangsten	Ontwerpbegroting 2019
	Niet belasting ontvangsten	
53153	Diverse vergoedingen	6.000
	Totaal niet belasting ontvangsten	6.000
	Donor	
52204	UNDP	230
	Totaal Donor	230
	Leningen	
54707	Islamic Development Bank	15.442
	Totaal leningen	15.442
	Totaal Ontvangen	21.672
	Totaal middelenbegroting	21.672

TITEL IV: Parastatalen**1. Algemeen Oudedags Voorzieningsfonds(AOV)**

Doel : belast met de uitbetaling van de AOV uitkering aan daarvoor in aanmerking komende personen. Activiteiten 2019: voorbereiden van de uitbetalingen, alsook voorstellen doen ter verbetering van de dienstverlening en de wetgeving zoals het terugbrengen van kas cliënten naar bankcliënten.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel
- Exploitatiekosten
- A.O.V. uitkeringen

2. Stichting Beheer en Exploitatie Bejaarden Centra –SBEB (HuizeAshiana)

Doel van de SBEB: Beheer en exploitatie van instellingen belast met de verzorging en de verpleging van daarvoor in aanmerking komende senioren burgers.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van de exploitatie tekorten. Overige inkomsten:
- donaties en sponsoring;
- vastgestelde bijdrage van de cliënten.

In na volging van het voornemen van de regering om, zoals vervat in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, de kwaliteit van het leven van senioren te verhogen d.m.v.verbeterde opvang en zorg- en dienstverlening heeft de stichting sinds 2018 verdere stappen ondernomen om dit doel te bereiken. Tevens zal het Ministerie door het verhogen van het subsidie bedrag haar bijdrage leveren tot het welslagen van dit voornemen.

Activiteiten/ Plannen 2019:

- Aantrekken van een expert vanuit de organisatie PUM, voor het ondersteunen bij het ontwikkelen van een strategisch plan;
- Indiening twinningsproject voor de professionalisering van de verschillende diensten binnen de organisatie;
- Het nemen van de kantine in eigenbeheer;
- 2 daagse Fundraising activiteit in samenwerking met SURI-AID;
- Opleidingsplan voor het tehuis, in samenwerking met D.O.V.;
- Renovatie werkzaamheden in de ziekenboeg;
- Invulling geven aan de functie van maatschappelijk werker;
- Ploegendienst instellen voor chaffeurs zodat er 1x24 uur chauffeurs aanwezig zijn;
- Wasserij machines vervangen;

- Verlichting op plaatsen die donker zijn;
- Zorgen dat er altijd hulpmiddelen zijn voor het verplegend personeel;
- Regelmatig onderhoud van de aanplant(snoeien van bomen enz.) en verfraaiing van het terrein;
- Regelmatig onderhoud van rioleringen, leidingen van vetputten, enz.;
- Regelmatig spuitbeurt voor ashiana tegen bacteriën en ongedierten;
- Beschermende kleding en beschuttingsmiddelen voor zusters in de isolatie kamer;
- Tuinbouw project voor de seniorenburgers;
- Reactiveren van de afdeling SOOS;
- Updaten van de Huisreglementen voor de bewoners;
- Inrichting van de EHBO room;
- Project langliggers in samenwerking met SZF.

3. Stichting Beheer en Exploitatie Creches –SBEC

Doel van de S.B.E.C.: Opvang, opvoeding en verzorging van de daarvoor in aanmerking komende kinderen van 0-6 jaar.

Overheidsbijdrage:

- in de vorm van personeel;
- in de vorm van subsidie op basis van exploitatie tekorten.

Inkomsten 2019:

- subsidie overheid op basis van exploitatie tekorten;
- ouderbijdrage.

Personeel:

189 vaste dienst, 14 tijdelijk, 1 A.O., 3 uitleen SOZAVO en 11 parttimers, 7 tuinlieden en 8 extra toezichthouders.

Met de implementatie van de wet Opvang instellingen is het streven van de stichting om als model te staan voor de particulier. Verder blijft het ministerie als overheid ernaar streven de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Ook zal er gewerkt worden naar uitbreiding van de diensten naar de districten. Gezien het feit dat kinderen de toekomst zijn, is het van eminent belang dat bij het uitvoeren van plannen er rekening gehouden wordt met dedoelgroep.

Activiteiten/ Plannen 2019:

- Bevordering van de ouderparticipatie door trainingen op het gebied van ECD;
- Aantrekken van gekwalificeerd personeel;
- Upgrading van het personeel door trainingen en begeleiding door externe organisaties ter verbetering van de kwaliteit van de opvang;
- Uitbreiding van de keukens in de crèches; Verbetering van de fysieke omstandigheden

4. EstherStichting

De Esther Stichting stelt zich ten doel met inschakeling en stimulering van de overheid, het particulier initiatief en alle haar ten dienst staande middelen op daartoe geëigende wijze in overleg met regeringsinstanties de belangen te behartigen van:

- a. personen die genezen zijn verklaard van lepra (ex-Hansen) die tevens sociale hulpbehoeven;
- b. Personen met een lichamelijke, auditieve en/of visuele beperking die tevens sociale hulp behoeven;
- c. Langliggers (patiënten uit het ziekenhuis die reeds uit behandeld zijn, maar vanwege het niet kunnen garanderen van optimale zorg thuis, nog niet geplaatst kunnen worden in de thuis situatie).

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van exploitatie tekorten.

Overige inkomsten:

- Donaties uit binnen - en buitenland;
- Sponsoring;
- Bijdrage van decliënten.

De Esther Stichting zal in het jaar 2019 een inhaalslag moeten plegen om invulling te kunnen geven aan het voornemen van de regering om condities te scheppen ter bevordering van het welzijn van mensen met een beperking. De Esther Stichting heeft te kampen met een onderhoudsachterstand, verouderde inventaris en een personeelstekort (gekwatificeerd personeel). In 2019 zal de onderhoudsachterstand Estherhof en Julianahof worden weggewerkt en zal er een aanvang gemaakt worden met de aanschaf van de kantoorinventaris.

De Esther Stichting zal haar beleid continueren om invulling te blijven geven aan de voornemens van de regering om condities te scheppen ter bevordering van het welzijn van mensen met een beperking. De Esther Stichting heeft nog te kampen met onderhoudsachterstand, verouderde inventaris en personeelstekort(gekwalificeerd personeel). In 2019 zal de onderhoudsachterstand op Esterhof verder worden weggewerkt.

Activiteiten /Plannen 2019:

- Afdeling DienstverleningCliënten:
 - Invulling vacature HBO maatschappelijk werker;
 - Invulling vacatures (gekwatificeerd personeel; verpleging en administratie);
 - Aanschaf verpleeg- en verzorgingsapparaturen;
 - Betegelen en schilderen van de afdeling Verzorging;
 - Inrichten van de afdeling Verzorging (bedden, nachtkasten, tafels en stoelen);
 - Psychosociale begeleiding;
 - Bij- en nascholing.
- Afdeling Administratieve Diensten:
 - Vernieuwen kantoormeubilair;
 - Het opzetten van alternatieve communicatie lijnen;
 - Het opzetten van een structuur voorloopbaan planning;
 - Invulling vacatures.
- Afdeling Facilitaire dienst:
 - Herinrichting Technische werkruimte;
 - Invulling vacatures;
 - Vernieuwen wagenpark.

5. Stichting Trainingsprojecten voor Jeugdige Gehandicapten in Suriname(TJG)

Doel van de Stichting TJG: De werkgelegenheidsbevordering voor mensen met een beperking in de leeftijdsgroep 14-20 jaar.

Overheidsbijdrage:

- In de vorm van personeel;
- In de vorm van subsidie op basis van exploitatie tekorten;
- Mogelijkheden bieden aan personeel om interne opleidingen te volgen.

Een ander alternatief om invulling te geven aan het streven naar welzijn is training. Via de stichtingT.J.G worden mensen met een leerbeperking in de gelegenheid gesteld om via trainingen zelf te werken aanhet eigen welzijnsniveau. De rol die is weggelegd voor TJG is om via haar trainingen invulling te geven aan het voornemen van de regering in het Ontwikkelingsplan 2017-2021 en wel het ñScheppen van condities ter bevordering van het welzijn van mensen met eenbeperkingõ.

Deze stichting heeft in haar plannen voor 2019 rekening gehouden met het vergroten van het aanbod aan trainingen en het uitbreiden van haar activiteiten naar de districten toe.

Activiteiten/Plannen 2019:

- Onderzoek naar kinderen met een leerbeperking in Paramaribo en de districten;
- Introduceren van de vaktrainingen schoonheidsspecialiste en kappersopleiding;
- Aanvang Bouwwacht ruimte;
- Bouwkantine;
- Uitbreiding en vervangen machinepark;
- Vervaardigen van bouwstenen;
- Opzetten van een showroom;
- Onderzoek doen naar het decentraliseren van de vaktrainingen voor kinderen met een leerbeperking naar de districten.

6. De Stg. Kinder – enJongerentelefoon

Het algemeen doel is:

- 1 Het telefonisch bieden van informatie, advies en hulp aan hulpvragers en indien nodig het doorverwijzen naar / inschakelen van de relevante instantie(s) om onmiddellijk in tegrijpen;
- 2a Het identificeren en signaleren van (nieuwe) problemen waarmee jongeren geconfronteerd worden;

2b Het ontwikkelen van activiteiten om de onder 2a genoemde problemen te bestrijden en waar mogelijk te voorkomen;

3 Het verrichten van alle andere handelingen verbandhoudende met het voormelde in de ruimste zin des woords. Dit om bij te dragen aan het verminderen van het aantal (verborgen) gevallen van kindermishandeling en misbruik en het verminderen van het aantal suïcides onder deze doelgroep.

Toekomstplannen:

1. Het garanderen en uitbreiden van (kwalitatieve) diensten aan de doelgroep middels het aantrekken van gekwalificeerd vast personeel en gekwalificeerde vrijwilligers. De vrijwilligers worden binnen de samenwerking met de Anton de Kom Universiteit gerecruteerd en getraind.
2. In het kader van preventiemiddelen het scholen outreach programma op landelijk niveau, kinderen informeren en vaardigheden bijbrengen met betrekking tot hun rechten en hoe zichzelf te beschermen tegen schending hiervan.
3. Het verhogen van het aantal hulpvragers die gebruik maken van de diensten van de KJT middels gebruikmaking van traditionele en moderne massamedia.
4. Ter garandering van de kwalitatieve dienstverlening, het op regelmatige basis bijscholen en upgraden en aanhuren van personeel en aankopen van andere materiële hulpmiddelen.

Resultaten:

1. De Stichting beschikt over voldoende gekwalificeerd personeel om het werk conform de taak en doelstelling te kunnen uitvoeren.
2. De Stichting beschikt over een adequate lokatie, die voldoet aan de veiligheidseisen, die confidentialiteit waarborgt en over de nodige infrastructuur en andere randvoorwaarden.
3. Middels kwaliteitsbewaking, capaciteitsbevorderingen door effectieve wervingen selectie de kwaliteit van de dienstverlening van de stichting Kinder- en Jongeren telefoon verbeteren.
4. 60% van de doelgroep kent de KJT en weet hoe ze de 123 kunnen bereiken. 30% van de Marrons (subdoelgroep) en 25% van de Inheemsen (subdoelgroep) kent de KJT en weet de KJT te bereiken.

Overige inkomsten Stg. Kinder- en Jongerentelefoon:

- subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
- eventuele sponsoring en donaties

7 Stichting Low Income Shelter Program (LISP)

De Stichting Low-Income Shelter Program (Stichting LISP) is een werkmarm van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting en opgericht op 11 november 2002. Registratienummer 7949.

Het doel van de Stichting LISP omvat:

Het *bevorderen van zelfbouw werkzaamheid*;

Het *bevorderen van investeringen in woongebieden* van lage en middeninkomensgroepen, met name de nieuwbouw, renovatie of uitbreiding van woningen;

Het *bevorderen van de participatie van financiële instituten, de bouw- en constructiesector, niet gouvernementele organisaties en de overheid*, met name het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, bij de bouw en rehabilitatie van woningen in gebieden van lage en midden inkomensgroepen;

Het *bevorderen van beleidshervormingen* waardoor *bouwgrond, financiering en woonruimte* efficiënter beschikbaar komen;

Het bevorderen van beleidshervormingen inzake het *verkopen en verhuren van woningen* alsmede het bevorderen van beleidshervormingen in de *totale woningbouwsector*;

Het mede helpen *bevorderen van de leefbaarheid c.q. het leefklimaat* binnen de respectieve wijk.

1.2. Door de Stichting LISP wordt de volgende huisvestingsprogramma uitgevoerd nl de Low Income Shelter programma (LISP III).

De componenten indeling van het LISP III ziet er als volgt uit:

No	Project Components	IDB-Total		Total Cost				
		Implementation		Total Amount	%	GoSU Amount	%	
		Loan	allment Sale					
1.	Housing incentive for eligible beneficiaries that have land ownership		17.80	17.80	100	-	-	17.80
2.	Housing incentive for eligible & landless beneficiaries	2.70	4.00	6.70	70	3.00	30	9.70
	a. Housing incentive	2.70						
	b. Site preparation	-	4.00					
	c. Land acquisition	-	-			3.00*		
3.	Institutional capacity building	0.50	-	0.50	100	-	-	0.50
4.	Support for project implementation & supervision	3.74	0.39	4.13	85	0.75	15	4.88
5.	Project financial audit	0.10	-	0.10	100	-	-	0.10
Base Cost		7.04	22.19	29.23	90	3.75	10	32.98
Physical Contingency		1.48	1.40	2.88	100	-	-	2.88
Price Contingency		1.48	1.41	2.89	100	-	-	2.89
Total Cost		10.00	25.00	35.00	90	3.75	10	38.75

8. STICHTING VOLKSHUISVESTING SURINAME

De Stichting Volkshuisvesting Suriname (SVS) is opgericht op 6 maart 1951 te Paramaribo. De Stichting is gevestigd aan de Madelifjestraat 34-36.

SVS is een werkmarm van het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) belast met de bouw, het beheer en de exploitatie van (volks)woningen.

DOEL:

“Verbetering van de Volkshuisvesting door realisatie van voldoende woongelegenheid, ter voorziening in de behoefte van de Surinaamse gemeenschap”.

Conform artikel 5 van de statuten moet SVS bij de realisatie van haar doel de navolgende beginselen in acht nemen:

de exploitatie van woningen moet plaatsvinden volgens het kostendekkingprincipe en de beginselen van een, òrevolving fundò;
de contraprestatie, welke de Stichting voor het ter beschikking stellen van woningen zal bedingen, zal niet meer belopen dan noodzakelijk is voor het voeren van een verantwoord sociaal- en economisch beheer.

DIRECTIE EN BESTUUR

Conform artikel 9 van de statuten voert de directeur het beheer over de Stichting met inachtneming van de richtlijnen door de Minister vastgesteld.

Taken Raad van Toezicht conform artikel 11 van de statuten;

- Toezicht te houden op de door de Minister gegeven richtlijnen aan de directeur.
- De Directeur in alle zaken, de Stichting betreffende, te adviseren.
- De uitoefening van in de statuten toegekende bevoegdheden.

Activiteiten/Plannen 2019

1. De juridische transformatie van SVS tot woningbouw corporatie.
2. Het in proces zetten van het aanvragen van percelen op naam van SVS bij ROGB;
3. Zakelijke dienstverlening;
4. Inlopen van huur/huurkoop achterstanden;
5. Herziening contracten met huurders w.o. ook het ministerie van SoZaVo;
6. Waar nodig aanpassen van de huurtarieven;

Reguliere activiteiten:

- 1) Koopwoningen (*contante verkoop*)
- 2) Huren
- 3) Huurkopen

1) Koopwoningen

Met de expertise die in de afgelopen decennia is opgebouwd moet de Stichting een zichtbare en tastbare bijdrage blijven leveren aan de initiatieven die vanwege de overheid worden genomen om de lage en midden inkomensgroepen in de gelegenheid te stellen adequate en betaalbare woningen te verwerven.

De overheid heeft sinds 2011 via de Werkgroep Herstructurering Huisvestingssector koopwoningen gebouwd, die middels bankfinanciering aan woningzoekenden ter beschikking zijn gesteld. In de behoefte van de meest kwetsbare groepen en urgente gevallen is helaas, hoewel de plannen daarvoor aanwezig zijn, nog niet voorzien. Hierbij kan/wilde Stichting haar ondersteuning geven. Voor deze groepen kan de Stichting Volkshuisvesting Suriname, uiteraard samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, een rol van betekenis spelen door geheel volgens haar doel en statutaire mogelijkheden te zorgen voor betaalbare en adequate huisvesting in de vorm van onder andere sociale woningbouw, en betaalbare huurwoningen. Immers, de oorspronkelijke doelstelling bij de oprichting van de Stichting was om een bijdrage te vervullen in de verbetering van de woonsituatie van de Surinaamse bevolking door het bouwen van woningen en het beheer en exploitatie daarvan al of niet met bijbehorende erven. Als maatschappelijke onderneming wordt daarom gestreefd naar verwezenlijking van de doelstelling zonder winstoogmerk, weliswaar moeten toch voldoende inkomsten gegenereerd worden uit de bedrijfsactiviteiten om de operatie draaiende te houden en hierdoor ook het belang van het personeel te dienen.

2) Huren

Vele cliënten hebben een achterstand in de betaling van de huur en huurkoop aflossingen. Dit is een probleem waarmee de SVS sinds haar oprichting te kampen heeft. Er zal een (Incasso)bureau worden aangetrokken om deze huur en huurkoopachterstanden te innen.

Het beleid wordt voortgezet om de reguliere inning per kas/bank/inhouding normaal voortgang te doen hebben.

3) Huurkopen

Voor huurders die de wens hebben de huurwoning te kopen, doch niet contant daarvoor kunnen betalen, zullen bij lokale banken mogelijkheden gecreëerd worden (om desbetreffende woningen met bankfinanciering *middels hypotheek lening*) bij SVS te kopen. De cliënt is hierdoor direct eigenaar en kan daardoor ook financiën voor mogelijke reparatie en/of uitbreiding ter leen krijgen. Dit is helaas niet in alle gevallen mogelijk. Alleen woningen die op gronden met de titel *ñeigendom* of *ñgrondhuurrecht* opnaam van SVS gebouwd zijn, komen voor bankfinanciering in aanmerking.

Het grondhuurrecht zal, voor wat betreft percelen waarop woningen gebouwd zijn die nog geen *ñtitel* hebben (*projecten Geyersvliet, Nieuw Zorg, Sophia's Lust*), bij het ministerie van Ruimtelijke Ordening Grond- en Bosbeheer (ROGB) worden aangevraagd. Hierdoorkrijgen meerdere cliënten de mogelijkheid *ñeigendom* te verwerven, terwijl SVS beter invulling kan geven aan de *ñrevolving-fund* gedachte die in haar statuten (*art. 5*) zijn vastgelegd.

Ministerie van Sociale Zaken & Volkshuisvesting Waterkant 30 – 32

Lijst m. b. t huurpanden en overheidspanden landelijk.

No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Paramaribo	
	Huurpanden	
1	OD AMZ/ BMA	Kromme Elleboogstr.5
2	AMW/ MOW	Kinderdorpstr 2 - 4
3	Gehandicaptenzorg	Emile Boutersestr 1-23
4	Wijk 3, jeugdzorg	Ananasstraat 34-36
5	Wijk 7	Constant Vredestr.1
7	Wijk 9	Wanakoestr 10 ben.
8	Wijk 16	Salikweg no. 8 ben
9	Wijk 14	Nw.Weergevondenweg no. 72 bov
10	Wijk 15	Ratan Oemrawsinghstr./zijstr. Anniestr
11	Wijk 10 + 11	Bofroestraat no.4 Latour
12	Wijk 13	Leysweg 77
13	DOV/ Directie Huisvesting	Madeliefjesstr.34-36 voorvleugel
14	Directie Huisvesting	Madeliefjesstr. 34-36 achtervleugel 1e et.
15	Gebouw in gebruik als magazijn door WOP	Maystraat
16	BMA *	Tourtonnelaan
17	BMA *	Letitia Vriesdelaan
18	BMA *	Flustra
19	DAP 2/ Wijk 1	Henk Arronstraat38
20	Sasa Thames crèche	Albertlaan no.47
	Overheidspanden	
1	Hoofdkantoor, Div. Diensten	Waterkant 30 i 32
2	AUSV / Kindervoeding / AOV	Hoek gemenelandsweg / J. A Pengelstr.
3	wijk 1, 2, 4 en 5 (Dap1)	Henk Arronstraat 38
4	BejaardenZorg	Jesserunstr.
5	Apollohal- doorgangshuis	Lupsonweg
6	Koela	Fredrikshoopweg
7	Mi A Bri	Rode Kruislaan
8	Bew (Bouw en Exploitatie woningen)	Kernkampweg
No.	Dienst / Afdeling	Adres
9	Sociale Woningbouw	Saramaccadoorsteek
10	Wijk 6	Ashiana complex
11	Wijk 12 (Dap 2)	BO kantoor, Livorno i Beekhuizen
	Wanica 1	
	Huurpanden	
1	Wijk 7	Cassialaan br. 60 ben.
2	Wijk 9	Soekoredjoweg br. 31
3	Wijk 10	Sumatraweg no. 167

4	Wijk 12	Mangreweg no. 12 Dijkveld
5	Wijk 15	Welgedacht A no. 325
6	MOW/ SOOS	Maisuriweg no. 111
7	Wijk 2	Welgedacht C no. 24
8	Wijk 3	Indira Gandhiweg no.490
9	Wijk 4	Bomaweg br. 275
10	Wijk 5	Leiding 9a no. 1
11	Wijk 6	Midd.pad v. Kwatta
12	Wijk 8	Sir Winston Churchillweg 924
13	Wijk 11	Sir Winston Churchillweg 905
14	Wijk 13	Nw. Weergevondenweg 401
15	Wijk 14	Sitalweg no. 17 ben.
16	DA Wanica 2 Centraal	Industrieweg 93. Ben
	Overheidspanden	
1	DA Wanica 1	Indira Gandhiweg Lelydorp (Centrum)
2	Wijk 1	IndiraGandhiwegLelydorp „
	Para	
	Huurpanden	
1	Wijk 1	Plantage Osembo
2	Wijk 2+4	Spoorbaan no. 2 Osembo ben.
3	Wijk 3	Acaribo no. 40 Para
4		pokigron
5		pokigron
No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Overheidspand	
1	DA Para	Van Damstr.no.3 Osembo
	Brokopondo	
	Overheidspand	
1	DA Kantoor	Brokopondo Centrum
2	Wijk1	„
3	Magazijn	„
	Commewijne	
	Huurpanden	
1	Wijk 3	Roblesweg no. 271voorburg
2	Wijk 4	Comm. Thurkowweg 58
3	Wijk 5	Welbedacht km 331
4	DA Commewijne	Oost Westverbinding no. 36
5	Dependance Technische.Dienst	Weg naar Peperpot no. 55

	Overheidspanden	
1	Wijk 2	Tamanredjo (pand v.Min.van Onderwijs)
2	JeugdzorgEllen	Ellen(samen met CBB)
	Marowijne	
	Huurpanden	
1	DA Marowijne	Lijnweg no. 89 Moengo
2	Dienstwoning/ wijk 1	Julianaweg no. 72a
3	Zittingspost	Galibi/ Marowijne
	Overheidspanden	
1	Wijk 2	Albina , samen met RO
		(pand van Min. van RO)
No.	Dienst / Afdeling	Adres
	Saramacca	
	Huurpanden	
1	DA Sarôca/ Wijk 2	Mr. P. Chandishawweg 202
2	DA Sarôca/ Wijk 4	Catharina Sophia no. 258
	Overheidspand	
1	DA Saramacca	Groningen
2	Wijk 1	Groningen Rachelweg
3	Wijk 3	Kampong Baroe(Min van gezondheid)
4	Wijk 5	Calcutta, (pand van Min van RO)
	Coronie	
	Overheidspand	
1	DA Coronie	Coronie, Soembaredjo
2	Wijk 1	Totness, Coronie (Pand min. van RO)
	Nickerie	
	Huurpanden	
1	Wijk 2	Voorland no. 15 Paradise Nickerie
2	Wijk 3	Van Drimmelpolder
3	Wijk 4	Groot Henarpolder 11. ben

4	Wijk 6	Djakartaweg 21 Nickerie
5	AUSV Nickerie	Gouverneurstr. 96 bov
6	BMA	Waterloostr no. 19
	Overheidspanden	
1	DA Nickerie	Doergashawhstr.no.96 bov.
2	Wijk 1	Doergashawhstr no.96 bov
3	Wijk 5	Wageningen(samen met Biza en RO)

Afdeling 12. MINISTERIE VAN ONDERWIJS WETENSCHAP EN CULTUUR

Algemeen deel

HET MINISTERIE VAN ONDERWIJS WETENSCHAP EN CULTUUR

Taakstelling

De taak van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MINOWC) is het voorbereiden, begeleiden en vormen van assertieve burgers om deel te nemen aan culturele, maatschappelijke en economische processen die moeten leiden tot welvaart en welzijn. Het onderwijs dient derhalve voor een ieder beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk te zijn.

In het besluit taakomschrijving departementen 1991 (SB1991/58), gewijzigd in 2010/177, zijn voor dit ministerie ondermeer de volgende bijzondere taken omschreven:

- a) de aangelegenheden betreffende alle vormen van onderwijs en opvoeding, en van alle opleidingen;
- b) de beoefening van wetenschappen en technologie en voor de bevordering daarvan;
- c) de zorg voor het openbaar onderwijs en het toezicht op het bijzonder onderwijs en op instituten van onderwijskundige aard;
- d) de regeling van subsidies aan lichamen, die op basis van erkenning van de Overheid onderwijs verzorgen;
- e) de zorg over studiefaciliteiten waaronder het toekennen van studiebeurzen;
- f) de zorg voor het bibliotheek wezen;
- g) de bevordering, beoefening en de ontwikkeling van kunst en cultuur;
- h) de zorg voor het museumwezen, de archeologie en de monumenten;
- i) de zorg voor het mediabeleid;
- j) de bevordering van samenwerkingsverbanden met organisaties, die werkzaam zijn op het gebied van onderwijs, wetenschap en cultuur

Het ministerie bestaat thans uit twee directoraten te weten:

1. Het directoraat Onderwijs
2. Het directoraat Cultuur
- 3.

Het algemeen beleid inzake Onderwijs, Wetenschap en Cultuur

Onderwijs, Wetenschap en Cultuur zijn belangrijke instrumenten voor de versterking van de ontwikkelingscapaciteit van een land en is daarom ook opgenomen in één van de vier pijlers in het ontwikkelingsplan 2017-2021. Het resultaat van een gedegen, planmatige en doelgerichte investering in deze gebieden, zal moeten leiden tot welvaart en welzijn van het volk. Deze investeringen hebben te maken met de noodzakelijke randvoorwaarden en voorzieningen die voor elke burger ter beschikking moeten staan, opdat hij/zij zich maximaal kan ontwikkelen en optimaal kan participeren in het arbeidsproces van het land. Het beleid van het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur moet op lijn staan met de nadruk op de Sustainable Development Goals, in het bijzonder SDG4, de CARICOM HRD Strategy 2030, UNESCO Roadmap Educatie 2030 en alle mensenrechten verdragen, waar Suriname partij van is.

Voor de beleidsperiode 2019-2020 zijn de volgende beleidsgebieden geïdentificeerd:

1. Wetgeving op alle niveaus
2. Early Childhood Development (ECD) en Primair Onderwijs
3. Hervorming van het onderwijs systeem met name het leerling volgsysteem, curriculum ontwikkeling en kunst- en cultuur educatie
4. Capaciteitsversterking en professionalisering van onderwijsgeevenden
5. Integrale Zorg en inclusief onderwijs
6. Beroepsonderwijs
7. Behoud, bescherming en ontwikkeling van het cultureel erfgoed
8. Administratieve hervorming en Institutionele versterking van het ministerie en onderwijs- en cultuur instellingen.

Om aan het bovenstaande een richtige uitvoering te geven zal het principe van duurzaam transparant bestuur worden toegepast. Het ministerie zal daarom investeren in de optimale ontwikkeling van het menselijk potentieel. In dit kader zal een aanvang gemaakt moeten worden met de institutionele hervorming van het ministerie waaronder de instelling van de planunit (programming unit) die ondermeer belast zal zijn met beleids- en projectontwikkeling en monitoring en evaluatie. In samenwerking met het Planbureau zal de institutionalisering vorm krijgen.

ALGEMEEN DEEL

1.

DIRECTORAAT ONDERWIJS

Inleiding

Het directoraat onderwijs geeft richting aan het onderwijsbeleid in Suriname en biedt elke burger garanties om binnen zijn of haar vermogen uit te groeien tot een burger die volledig meedoet in de samenleving en in de wereld. Het beleid moet ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor kinderen en adolescenten. De uitgangspunten hierbij zijn gelijkheid, kwaliteit, toegankelijkheid en relevantie op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

Strategische doelstelling

ñHet ontwikkelen van een onderwijssysteem dat de multi-etnische, multiculturele en veeltalige Surinaamse samenleving weerspiegelt en waarvan aangepaste programma's, het onderwijs toegankelijker maken en jonge en oudere burgers in staat stelt zich hun hele-leven-lang-te-scholen waardoor zij op nationaal, regionaal en internationaal niveau beter kunnen participeren, vooral in de arbeidsmarkt, wetenschap en technologie (bron OP 2017-2021)

Uitgaande van de strategiematrix zijn voor 2019 de volgende prioriteit uitkomsten geïdentificeerd voortvloeiend uit bovenstaande strategische doelstelling

Uitkomst 1	Het hervormd onderwijssysteem stimuleert en stelt onderwijsparticipanten, afkomstig uit de verschillende Surinaamse etnische, culturele en taalgroepen, in staat betere leerresultaten te behalen
Uitkomst 2	Aangepaste programma's in het onderwijs, de integratie van ICT, de ontwikkelde curricula en testen, motiveren de onderwijsparticipanten, minimaliseren de kans dat leerlingen achterstanden oplopen en evalueren de leerprestaties
Uitkomst 3	Een efficiëntere onderwijsorganisatie, betere horizontale en verticale doorstroming, ICT voor afstandsonderwijs en andere maatregelen maken het onderwijs toegankelijker en zijn burgers in staat, zich hun hele-leven-lang-te-scholen
Uitkomst 4	Curricula sluiten beter aan op toelatingseisen van vervolgonderwijs en de behoefte van de arbeidsmarkt en betere, geaccrediteerde opleidingen verhogen de kansen om nationaal, regionaal en internationaal te participeren in de arbeidsmarkt, wetenschap, en cultuur
Uitkomst 5	Een gedecentraliseerd, digitaal ñreal-time National Onderwijs Informatiesysteem verhoogt de efficiëntie van onderwijsorganisatie (en management), de participatie en leerprestaties en verschaft de statistische informatie nodig voor op empirische informatie gebaseerd beleid
Uitkomst 6	Een efficiënt en doelgericht kwaliteitscontrolesysteem garandeert de kwaliteit van het onderwijs en bewaakt de certificering van programma's en opleidingen

Beleidsimplementatie

Voor een adequate implementatie van het onderwijsbeleid, zullen de beleidsgebieden nader worden uitgewerkt in strategische doelen en in een strategisch actieplan, van waaruit een operationeel plan op jaarbasis zal worden opgesteld. De diverse programma's en activiteiten worden in de specifieke paragraaf nader toegelicht en uitgewerkt.

2.

DIRECTORAAT CULTUUR

Inleiding

Indachtig de geformuleerde benadering en ontwikkelingsdoelen van het beleidsgebied Cultuur, vastgelegd in het Ontwikkelingsplan 2017-2021, is cultuur een onmisbaar deel van het integraal geheel van alle sociale- en economische ontwikkelingsactiviteiten. Verder is aangegeven dat het Cultuurbeleid nationaal en internationaal zal dienen als het hart van de cultuurstroom in al haar verschijningsvormen, naar alle stakeholders, teneinde de verwachte beleidsuitkomsten en resultaten te bereiken.

Zoals het huidige Ontwikkelingsplan (OP) stelt, is een randvoorwaarde voor een succesvol cultuurbeleid het aanpassen van verouderde en de aanname van ontbrekende of nieuwe wet- en regelgeving. Het Directoraat Cultuur zal in 2019

haar beleid richten op versterking van de cultuur bewustwording van alle Surinamers gefocused op behoud, bescherming en ontwikkeling van het cultureel erfgoed door middel van wet en regelgeving, creatieve ontwikkeling, kunst en cultuureducatie, intensiveren van nationale, regionale en internationale culturele betrekkingen.

Strategische doelstelling

• Gestimuleerd door meer en betere mediaproducties, scholings-, trainingsactiviteiten evenals begeleiding en ontplooiingskansen, beleven burgers hun cultuur intensiever, waarderen ze culturen uit eigen land meer en zijn professionele cultuur beoefenaars beter in staat hun producten op lokale, regionale en internationale markten te presenteren en te verkopen. (bron OP2017-2021)

Uitgaande van de strategiematrix zijn voor 2019 de volgende prioriteit uitkomsten geïdentificeerd voortvloeiend uit bovenstaande strategische doelstelling:

Uitkomst 1	Een breed gedragen cultuurbeleid en planning vergroot de toegang van burgers tot productie, scholings-, trainingsmogelijkheden evenals begeleiding voor culturele activiteiten en ontplooiingskansen op het gebied van kunst en beleving van vooral de eigencultuur
Uitkomst 3	Aangepaste wet- en regelgeving, facilitering en begeleiding stellen cultuurdragers, waaronder professionele cultuurbeoefenaars, beter in staat hun producten op lokale, regionale en internationale markten te presenteren en te verkopen

Beleidsimplementatie

Voor een adequate implementatie van het cultuurbeleid, zullen de beleidsgebieden nader worden uitgewerkt in strategische doelen en in een strategisch actieplan, van waaruit een operationeel plan op jaarbasis zal worden opgesteld. De diverse programma's en activiteiten worden in de specifieke paragraaf nader toegelicht en uitgewerkt

DIRECTORAAT ONDERWIJS

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Bedragen x SRD 1.000,=

Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Verm. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	756.237	920.000	1.240.799	1.464.143	1.727.689	2.038.672	2.405.634
611	Sociale premies	76.402	110.000	115.000	132.250	152.088	174.901	201.136
612	Gebruik van goederen en diensten	97.000	80.000	120.000	141.600	158.309	186.804	220.429
	Totaal Lopende Uitgaven	929.639	1.110.000	1.475.799	1.737.993	2.038.085	2.400.377	2.827.198
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	500	-	200	250	325	455	637
	Totaal Kapitaal uitgaven	500	-	200	250	325	455	637
Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2018	Verm. beloop 2019	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2024
	Totaal Operationele uitgaven	930.139	1.110.000	1.475.999	1.738.243	2.038.410	2.400.832	2.827.835

Toelichting op Operationele Uitgaven Lopende Uitgaven**610. Lonen en Salarissen**

	Vaste Dienst		Contractanten (AO)	
	M	V	M	V
Niet onderwijzend personeel	1,618	647	3	1,627
Sub - Totaal	1,618	647	3	1,627
Onderwijzend personeel	Vaste dienst		Contractanten (AO)	
Hoger Onderwijs	76		88	
Voortgezet Onderwijs				
Senioren niveau	1,196		532	
Voortgezet Onderwijs				
Junioreniveau	1,837		2,298	
Basisonderwijs	7,037		226	
Sub- Totaal	10,146		3,144	
	Vaste Dienst		Contractanten (AO)	

Toelichting Lonen en Salarissen

Het personeelsbestand per ultimo mei 2018 is gesteld op 17.185 medewerkers waarvan 10.146 in vaste dienst en 3.144 contractanten op AO basis inzake het onderwijzend personeel. Het aantal medewerkers van het niet onderwijzend personeel is gesteld op 2.265 en 1.630 contractanten op AO basis.

Uitgaande van de geprognosticeerde cijfers voor het dienstjaar 2019 is het gemiddelde bruto maand inkomen van het niet- onderwijzend personeel gesteld op SRD 2.476 en voor de onderwijsgeevenden bedraagt het aanvangsalaris SRD 2.402 tot een maximum van SRD 7.360,=

In de begroting voor 2019 is rekening gehouden met de aangekondigde 25% bruto loonsverhoging voor ambtenaren.

Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Raming
61001	Ambtelijk	1,000,685,000
61002	Vakantietoeslag	100,004,879
61003	Overwerk	205,623
61004	Bonussen en gratificaties	8,467,400
61006	Vacatiegelden	46,413,376
61012	Detachering toelagen	2,000,000
61014	Persoonlijke toelagen	30,000,000
61015	Lesuren vergoeding	40,500,000
61017	Waarnemingstoelagen	1,255,720
61018	Inconvenienten	9,000,000
61020	Telefoonvergoeding	75,480
61021	Representatievergoeding	222,772
61022	Huishuurvergoeding	220,880
61023	Vervoersvergoeding	1,747,870
610	Totaal	1,240,799,000

De totale personeelskosten van het Directoraat Onderwijs voor het dienstjaar 2019 bedragen
SRD 1.240.799.000,=

611. Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het ambtelijk salaris en betreft de overheidsbijdrage aan de Pensioenen en aan het Staatszieken Fonds (S.Z.F.). De kostenramingen zijn alsgevolgt: de bijdrage aan Pensioenen is SRD 84.596.611, = en de bijdrage aan het Staatszieken Fonds is SRD 30.403.389,=

De totale raming van Sociale Premies bedraagt **SRD 115.000.000, =** voor het dienstjaar 2019.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Raming
61101	Werkgeverslasten Pensioenfond	84.596.611
61102	Werkgeverslasten Ziekenfond	30.403.389
611	Totaal	115.000.000

612. Gebruik van goederen en diensten

Onder deze kostensoort vallen onder meer:

- onderhoud van gebouwen en terreinen
- leermiddelen
- huur van vaar- en voertuigen.

Onderhoud gebouwen en terreinen:

Er is een achterstand in de betaling van kleine aannemers en leveranciers voor het onderhouden van de onderwijsaccommodaties, bijbehorende dienstwoningen en kantoorgebouwen met als gevolg dat een groot deel van de gebouwen zich in een deplorabele staat bevinden. Hieronder volgt een overzicht:

- uitvoering reguliere reparaties, klein onderhoud zoals elektra, sanitair, rioleringen, hang-en sluitwerken, vuilophaal, bestrijding van insecten, dakgoten, beveiligingswerken van 245 scholen en 19 kantoorgebouwen;
- renovatie van 25 scholen inclusief omrastering;
- het wassen en schilderen van 25 schoolgebouwen op Basis en VOJ/VOS niveau;
- revisie en verzwaringen van het elektriciteitsnet voor 10 scholen;
- onderhoud terreinen van school en kantoorgebouwen o.a. wied vrijmaken, ophogen van terreinen, snoeien van bomen en ophalen van terreinlozingen;
- reparatie en schilderen van 20 dienstwoningen in diverse istricten;
- aanschaf van brandstof- en smeermiddelen ten behoeve van grasmachines/tractoren en brushcutters;
- renovatie van ongeveer 50 toiletgroepen;
- renovatie 2 kantoorgebouwen.

De raming van deze post bedraagt **SRD 25.000.000,=**

Lesmateriaal en Leermiddelen:

Hieronder verstaan we alle schoolbenodigdheden die de scholen bij de aanvang van het nieuwe schooljaar ontvangen. Jaarlijks wordt na inventarisatie het benodigde via een openbare aanbesteding aangeschaft ten behoeve van het onderwijs. Het gaat in deze om leermiddelen voor het regulier onderwijs. De totale raming bedraagt **SRD 16.500.000,=**

Huur van vaar- en voertuigen:

Met deze post worden de kosten gedekt van bus- en boot vervoer van leerlingen en leerkrachten van en naar scholen in gebieden waar het openbaar vervoer tekortschiet.

De raming van deze post bedraagt **SRD 30.000.000, =**

De overige kosten betreffen kantoormiddelen, nutsvoorzieningen, schoonmaak en bewaking. Met betrekking tot schoonmaak en bewaking gaat het om zowel het eigen personeel als de particuliere schoonmaak- en bewakingsbedrijven. Dit bedrag is geraamd op **SRD 48.500.000**

De totale kosten voor het gebruik van goederen en diensten zijn voor het dienstjaar 2019 geraamd op **SRD 120.000.000,=**

Hieronder volgt een specificatie van het gebruik van goederen en diensten:

Code	Omschrijving	Raming
61204	Tijdelijk personeel	1,000,000
61208	Binnenlandse Reiskosten	400,000
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	400,000
61210	Buitenlandse Reiskosten	500,000
61211	Buitenlandse verblijfskosten	220,000
61215	Kantoormiddelen	800,000
61216	Kopieer	300,000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	70,000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	20,000
61221	Vergaderkosten	50,000
61222	Verbruiksgoederen	300,000
61223	Onderhoudskosten automatisering	100,000
61224	Licenties en programmakosten	46,000
61226	Advertentie en bekendmaking	100,000
61227	Radio en tv programma's	150,000
61233	Huur gebouwen en Terreinen	2,000,000
61234	Onderhoud gebouwen en Terreinen	25,000,000
61238	Telefoonuitgaven	3,500,000
61240	Water	3,500,000
61241	Elektriciteit	2,500,000
61246	Verzekering	250,000
61247	Schoonmaak	100,000
61248	Gereedschappen en Apparatuur	200,000
61250	Bewaking	23,254,000
61251	Voeding	100,000
61252	Contributies	500,000
61259	Nationale en Internationale manifestaties w.o. cultuur en sport	50,000
61260	Onderscheidingen	150,000
61263	Overige algemene kosten	200,000
61268	Schoolprogramma's, boeken, etc.	200,000
61270	Lesmateriaal en leermiddelen	16,500,000
61272	Examenmateriaal	3,000,000
61273	Vormingsprogramma's	520,000
61274	Onderwijs Binnenland	3,500,000
61276	Verzorgingskosten	20,000
61283	Huur van voertuigen	30,000,000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	500,000
	Totaal	120,000,000

620. Inventaris

De totale raming van deze kostensoort bedraagt **SRD 200.000,=** Onder deze kostensoort vallen de aanschaffingen voor: computers, kantoormeubilair, schoolinrichting, etc.

Automatisering en ICT

Om de verschillende afdelingen efficiënter en effectiever te laten functioneren is het noodzakelijk om de ICT technologie te incorporeren binnen onze werkzaamheden.

Code	Inventaris	Raming
62001	Kantoorinventaris	90.000
62002	Schoolinrichting	20.000
62004	Computers	10.000
62005	Printers	20.000
62006	Netwerken	10.000
62007	Laboratoriumbenodigdheden	10.000
62008	Muziekinstrumenten	20.000
62009	Technisch gereedschap	10.000
62010	Overige inventaris	10.000
	Totaal	200.000

TITEL II: Programma's

Bedragen x SRD 1.000

	Realisatie 2017	Verm. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP-Programma(Doel): Infrastructurele werken							
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen		-	0	24.000	28.800	34.560	41.472
OP-Programma (Doel): Institutionele versterking							
0265. Institutionele Versterking aan Stichtingen			800	850	900	950	1000
OP-Programma(Doel): Onderzoek en Ontwikkeling							
0721. Early Childhood Development (ECD)		-	250	300	360	432	540
0722. Schoolvoeding	3.359	-	15.000	18.000	21.960	26.352	32.940
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs	11.431	-	15.000	18.750	24.375	31.688	39.609
0747. Suriname National Training Authority (SNTA)	500	-	100	150	225	293	351
OP-Programma(Doel): Subsidie en Bijdragen							
0940. Stichting Dierentuin, Zending, Parima		50	-	-	-	-	-
0941. Stichting Kennedyschool, Mytyschool	50	100	-	-	-	-	-
0942. Bijdrage aan huishoudens	2.880	850	-	-	-	-	-

0943. Stichting Conservatorium Suriname	701	350	-	-	-	-	-
OP-Programma (Doel): Huisvesting							
2605. Huisvesting in Internaten	-	-	600	960	1.248	1.560	1.872
OP-Programma(Doel): Primair Onderwijs							
2701. Ondersteuning Basisonderwijs	-	-	36.980	38.380	40.500	42.500	44.500
2702. Bijzonder Lager Onderwijs	236.921	270.000	305.000	335.500	385.825	462.990	578.738
OP-Programma(Doel): Secundair Onderwijs							
2801. Bijzonder Nijverheidsonderwijs	837	1.200	1.500	1.650	1.900	2.280	2.850
2802. Christelijk Pedagogisch Instituut	6.414	7.450	8.800	9.680	11.132	13.360	16.700
2703 Ondersteuning voor verbetering van het Beroepsonderwijs	-	-	126.728	149.539	176.456	208.218	245.697
OP-Programma(Doel): Tertiair Onderwijs							
2901. ADEK Universiteit van Suriname	72.193	15.000	160.000	188.800	222.784	262.885	310.204
2902. Stichting Polytechnisch College Suriname	2.000	1.000	3.000	3.900	4.602	5.430	6.408
2904. Studietoelagen voor Beursalen in Hoger Onderwijs	-	-	1.500	1500	1500	1500	1500
Totaal Programma's	337.286	296.000	675.258	792.369	923.575	1.096.700	1.326.863

Toelichting op de programma's

Programma 0265: Institutionele versterking aan stichtingen

Het subsidie beleid zal worden geëvalueerd en indien nodig herzien. Het verstrekken van subsidie moet niet primair zijn gericht om organisaties in stand te houden, maar op het bieden van bepaalde producten en diensten, het verrichten van prestaties en het behalen van resultaten gekoppeld aan beleidsdoelen van de regering. Van elke parastatale instelling moet een jaarplan worden ingediend welke omvat de strategische prioriteiten op middellange termijn, die aansluiten op de prioriteiten en plannen van de regering. Tevens dienen de in het komende begrotingsjaar te leveren prestaties met inbegrip van gegevens over de strategische prioriteiten waaraan de prestaties bijdragen, de te leveren goederen of diensten, meetbare indicatoren voor de resultaten en het budget dat wordt toegewezen aan de prestaties of categorieën van prestaties zichtbaar te worden gemaakt in de begroting (zie richtlijn Ontwerpbegroting 2019, d.d. 09 juli 2018).

Het geraamd bedrag voor 2019 bedraagt **SRD 800.000,=**

Programma 0721: Early Childhood Development (ECD)

Early Childhood Development (ECD) is van eminent belang omdat al decennia is bewezen dat in de eerste levensjaren de basis wordt gelegd voor een goede ontwikkeling van de mens.

Het doel van ECD is om de ontwikkeling van kinderen in de leeftijdsfase 0 t/m 9 te waarborgen, zodat elk kind in de eerste levensjaren de kans heeft om alle *vaardigheden* te ontplooiën om met succes het primair onderwijs af te ronden en zich in de periode erna te ontwikkelen tot een volwassene, die productief kan participeren in de samenleving/maatschappij en in de wereld.

De *vaardigheden* hebben betrekking op onder andere lichamelijke gezondheid, mentale alertheid, goed ontwikkelde intellectuele vaardigheden, emotionele stabiliteit, creativiteit, flexibiliteit, verantwoordelijkheid en veerkracht.

Bijzondere aandacht zal worden besteed aan capaciteitsversterking van dienstverleners, kwaliteitsbewakingen integratie van de diensten aan het jonge kind. Extra aandacht zal worden besteed aan de kinderen in de districten Brokopondo, Sipaliwini en Marowijne.

Het totaal bedrag van de ECD activiteiten voor het dienstjaar 2018 t 2019 is geraamd op

SRD 250.000,=

Programma 0722: Schoolvoeding

Het programma van de schoolvoeding bestaat uit 2 delen te weten:

3. Schoolvoeding Paramaribo en Wanica. Dit is een pilotproject, waarmee van start is gegaan in 2016 op de lagere scholen
4. Schoolvoeding te Koewarasan op 4 scholen in samenwerking met Brazilië

Na evaluatie van het pilotproject zal, indien nodig, een aangepast concept ontwikkeld worden voor de overige districten. De raming voor 2019 bedraagt **SRD. 15.000.000,=**

Programma 0726: Vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs

Het vernieuwde onderwijs systeem moet meegaan met de eisen van de tijd en moet in lijn zijn met de "Caricom HRD Strategy 2030" en de UNESCO roadmap Education 2030 (SDG 4).

De volgende algemene doelen zijn gesteld voor de onderwijs hervorming:

- Een meer kwalitatief onderwijssysteem;
- Een onderwijssysteem, dat gelijke kansen biedt, relevant is en toegankelijk voor een ieder;
- Een internationaal competente beroepsbevolking.

Bovenstaande doelen zullen mede in het kader van de aangegane internationale samenwerkingsverdragen (o.a. CARICOM HRD strategy 2030) bereikt worden middels onderstaande programma's:

No	Omschrijving
01	Bieden van optimale slagingskansen. Hierbij zal ondermeer gewerkt worden aan o.a. het verbeteren van curricula, het leerling volgsysteem
02	Integrale zorg en inclusief onderwijs*)
03	Wetgeving
04	Onderwijscongres
05	Capaciteitsversterking en professionalisering van leerkrachten
06	Administratieve hervorming en Institutionele versterking van het ministerie
07	ICT in education

*) Met betrekking tot het programma "integrale zorg en inclusief onderwijs" wil het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur dat er één overkoepelende zorgverleningsinstantie is, verantwoordelijk voor alle activiteiten die met zorgverlening binnen het onderwijs te maken heeft.

Voor een effectief zorgbeleid moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden waaronder:

- Realisatie van een integrale benadering van het zorgbeleid, waarbij integratie moet plaatsvinden binnen:
 - Het MinOWC (alle afdelingen, die een rol vervullen in het verlenen van zorg);
 - De ministeries van Volksgezondheid en Sociale Zaken & Volkshuisvesting en Regionale ontwikkeling.
 - Andere relevante ministeries zoals Sport en Jeugdzaken, Justitie en Politie.
- Een duidelijke centrale plaats van de zorgsector binnen het organogram van het Min OWC

- Randvoorwaarden zoals transport, diagnostisch materiaal, financiële middelen en mogelijkheden voor training en specialistische opleidingen, zijn allen aanwezig.

De raming voor het totaal bedrag van vernieuwing onderwijsstelsel en verbetering kwaliteit van het onderwijs bedraagt **SRD 15.000.000,=**

Programma 0747: Suriname National Training Authority (SNTA)

De voorbereidingen voor de vestiging van de Surinaamse Nationale Trainings Autoriteit (SNTA) zijn thans in een fase, die vereist dat alle mechanismen om de belangrijke doelen van deze autoriteiten op basis van continuïteit te realiseren ontwikkeld en in place gebracht moeten worden.

Een van de meest belangrijkste doelen van de SNTA is het opleiden en trainen van personen, die voldoen aan de vraag van de arbeidsmarkt. Men spreekt dan van vraaggestuurd of marktgestuurd opleiden en trainen. Om dit doel naadloos te bereiken moet een van de werkmiddelen van de SNTA zijn een "Labourmarket Portal". Deze werkmiddel onderzoekt de behoeften en bepaald in overleg met de stakeholders van de SNTA in het bijzonder de werkgeversorganisatie de benodigde competenties voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden en uiteraard de benodigde aantallen. Hiervan uitgaande ontwikkelen de "Standard officers". De standaarden (eindtermen) en de "qualification framework" (kwalificatiestructuur). Hiermede is de basis gelegd voor het

ontwikkelen van curricula. Met als uitgangspunt Wetenschap en Technologie. "Competency Based Education and Training" wordt als didactische strategie gebruikt om bij te dragen aan de kwaliteit van het geheel.

Naast het voorgaande moet communicatie met de gemeenschap over het werk en de mogelijkheden die de SNTA biedt om "Life Long" (levenlang) opleidingen en trainingen van hoge kwaliteit met regionale en internationale erkenning te volgen en uiteraard gecertificeerd te worden indien voldaan wordt aan vereisten nu met grotere frequentie opgepakt worden. Het communicatieplan voor dit doel is gereed en is thans in uitvoering. Op 9 oktober, 26 oktober en 2 november 2018 vonden in dit kader de eerste voorlichtingsbijeenkomsten en workshops plaats.

De Islamic Development Bank heeft alle zaken regarderende de bouw van het hoofdkantoor van de SNTA aan de Bottromankistraat goedgekeurd. Dit inclusief de aanwijzing van een bouwaannemer. De eigen bijdrage voor het opstarten van de SNTA is voor 2019 geraamd op **SRD. 100.000,=**

Programma 2605: Huisvesting in Internaten

Het MinOWC heeft vier internaten te weten:

- Stoelmanseiland in het distrik tSipaliwini
- Atjoni, in het distrik Brokopondo
- Zaailand in Paramaribo
- Voortgezet Onderwijs voor Senioren (VOS) in Paramaribo

Het doel van de internaten is om te zorgen dat leerlingen en studenten die hoofdzakelijk afkomstig zijn uit de verre districten van Suriname en vervolgonderwijs willen genieten op het VOJ en het VOS in de gelegenheid worden gesteld om zich op te geven voor kwalitatieve opvang, educatieve begeleiding en zorg gedurende de jaren van dat onderwijsniveau waarvoor de pupil kiest.

Voor het dienstjaar 2019 zijn er enkele activiteiten gepland waaronder:

- Renovatie van internaat Zaailand e.a
- Het aanwerven van gekwalificeerd personeel
- Optimale begeleiding van de pupillen
- Het vervangen van het interieur van de kamers en de keukens Het begroot bedrag voor 2019 is **SRD. 600.000,=**

OP-Beleidsgebied 4:**Programma 2701: Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (Basic Education Improvement Project II)**

Het doel is gericht op het verbeteren en ontwikkelen van de kwaliteit van het basisonderwijs door middel van het verbeteren en ontwikkelen van onderwijsprocessen en leergebieden. Voorts zullen leerkrachten geprofessionaliseerd worden in de didactiek en de methodiek van de nieuwe leergebieden. Daarnaast worden scholenbouw en het renovatieplan ondersteund en zal gewerkt worden aan verbetering van managementvaardigheden van het onderwijzend en niet onderwijzend personeel. Het project wordt verder gecontinueerd welke nu in fase twee wordt uitgevoerd. De financiering geschiedt middels een lening van de IDB (Inter-American Development Bank) welke geraamd is op US\$ 20 miljoen. Voor het dienstjaar 2019 is de lening gelijk gesteld op **SRD 36.980.000**. Er is geen sprake van een overheidsbijdrage.

Programma 2702: Bijzonder Onderwijs

Hieronder vallen scholen met een religieuze achtergrond waaronder: RKBO, EBG, Sanatan Dharm, Arya Dewaker, SIS, Zevendaagse Adventisten, AMEC, Baptisten Gemeente, Bahai, Scholen met de Bijbel, SMA, Wesleyaanse Gemeente en EMG. Deze instellingen verzorgen onderwijs op GLO en VOJ niveau. Het beleid van het MinOWC richt zich op het toegankelijk maken van onderwijs voor een ieder op elk niveau. Het MinOWC draagt bij in de exploitatiekosten van bovengenoemde instellingen.

De raming voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD. 305.000.000, =**

Omschrijving	Raming
610.Lonen en Salarissen	270.587.190
611.Sociale Premies	19.562.810
612.Gebruik van goederen en Diensten	14.850.000
Totaal	305.000.000

Programma 2801: Bijzonder Nijverheidsonderwijs

Hieronder valt de Waaldijk College. Hier worden aan de leerlingen bepaalde beroepsgerichte vaardigheden bijgebracht. De exploitatiekosten voor deze onderwijsinstelling worden door het MINOWC betaald. De raming voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD. 1.500.000, =**

Omschrijving	Raming
610.Lonen en Salarissen	1.120.828
611.Sociale Premies	73.172
612.Gebruik van goederen en Diensten	306.000
Totaal	1.500.000

Programma 2802: Christelijk Pedagogisch Instituut

Het Christelijk Pedagogisch Instituut is een school van middelbaar niveau waar studenten worden opgeleid tot leerkrachten. Er is een bedrag van **SRD 8.800.000, =** begroot voor de personeelskosten van de leraren van dit instituut.

Programma 2703: Ondersteuning voor versterking van het Beroepsonderwijs

De versterking geschiedt middels leningen van CDB en IsDB door middel van drie projecten:

1. Reforming the Technical & Vocational Education and Training (TVET) project, met als doel het upgraden, verbeteren en het toegankelijker maken van het Beroepsonderwijs op LBO niveau door het bouwen en renoveren van practicalhubs. De financiering geschiedt middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) dat gesteld is op US\$ 18.49 miljoen.
2. Enhancement of the technical and vocational education and training (TVET project), met als doel doormiddel van trainingen voor leerkrachten voor het beroepsonderwijs (trainthetrainer) de capaciteit te versterken welke bijdraagt aan de verbetering van het curriculum. De financiering geschiedt middels een lening van de Caribbean Development Bank (CDB) welke gesteld is op US\$ 36.63miljoen.
3. Secondary and technical education support project, met als doel het vergroten van de toegang tot VOJ en beroepsonderwijs alsmede het verhogen van de kwaliteit van het secundair onderwijs. Het project zal in het bijzonder zorgen voor de oprichting van een secundair en technisch centrum en een internaat voor studenten van het binnenland. De financiering geschiedt middels een lening van de Islamic Development Bank (IsDB) welke gesteld is op US\$ 33.32 miljoen.

De raming voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD 126.728.000,=**

Programma 2901: Anton de Kom Universiteit van Suriname

De Universiteit van Suriname is een rechtspersoon belast met wetenschappelijk onderzoek. Deze instelling bestaat uit de volgende faculteiten, te weten:

1. De faculteit der Maatschappij Wetenschappen;
2. De faculteit der Medische Wetenschappen;
3. De faculteit der Technologische Wetenschappen;
4. De faculteit der Juridische Wetenschappen
5. De faculteit Wis-en Natuurkundige Wetenschappen
6. De faculteit der Humanoria

In 2019 wordt er ook invulling gegeven aan de Adek campus Village

Door het MinOWC wordt op grond van de door de Universiteit ingediende stukken een kwartaal subsidie toegekend, teneinde enigszins tegemoet te komen in de exploitatiekosten.

Voor het dienstjaar 2019 is een totaal bedrag van **SRD 160.000.000,=** begroot.

De begroting van de Universiteit van Suriname bestaat uit de volgende posten:

	Raming
616.Sociale Uitkeringen	158.900.000.
Salarissen management team	600.000
Inrichtingskosten management	500.000
Totaal	160.000.000

Programma 2902: Stichting Polytechnic College Suriname

De stichting Polytechnic College verzorgt beroepsgerichte opleidingen, die moeten leiden tot het afleveren van technici. Behalve opleiding biedt het PTC ook trainingen en cursussen aan. Het PTC heeft tot doel:

- a. Middels technische en natuur technische opleidingen bij voorkeur met gebruikmaking van de mogelijkheden van bestaande instituten, voldoende kader op te leiden of te doen opleiden voor leidinggevende en hoger kaderfuncties binnen de Surinaamse samenleving;
- b. Een mogelijkheid te bieden voor tweede kans technisch en natuur technisch onderwijs aan midden en hoger kader in onze samenleving;

- c. Een mogelijkheid te bieden aan bij het arbeidsproces betrokken hoger kader, kennis en vaardigheden te actualiseren en aan te passen aan nieuwe inzichten en technologieën in de technische en natuur technische wetenschappen;
- d. Het bevorderen c.q. verzorgen van opleidingen tot docenten in de technische en natuur technische wetenschappen.

De raming voor het jaar 2019 bedraagt **SRD. 3.000.000,-**

De exploitatiekosten van het Polytechnic College bestaan uit de volgende onderdelen:

	Raming
616.Sociale Uitkeringen	3.000.000
Totaal	3.000.000

Programma 2904 : Studietoelagen voor Beursalen

Dit beleidsprogramma bestaat uit twee componenten te weten:

- a) Beursgelden voor studie in Suriname
- b) Kosten van verstrekte beurzen voor studie in het buitenland

Hieronder volgt een kostenplaatje van bursalen die zowel in eigen land, als in het buitenland studeren:

Studiebeurzen in Suriname

Studietoelagen:

Sub 1					
Niveau	Aantal beurzen	Periode	Bedrag p/m p/beurs	Totaal	
VOS	200	12	100	240.000	
Universiteit	50	12	150	90.000	
HBO	50	12	150	90.000	
Totaal Sub 1					420.000
Sub 2					
Beurzen Buitenland Bestaande bursalen	Aantal stu- denten	Periode	Bedrag Euro/ USD	Totaal	Tegenw. In SRD.
Cuba	10	12	100	12.000	91.200
China	10	12	125	15.000	114.000
Totaal Sub 2					205.200
Sub 3					
Nieuwe Aanvragen					
Cuba	5	12	100	6.000	45.600
China	5	12	125	7.500	57.000
Georgie	4	12	125	6.000	45.600
Indonesie	3	12	125	4.500	34.200
Servie	6	12	125	9.000	68.400
Rusland	6	12	125	9.000	68.400
Turkije	6	12	125	9.000	68.400
Totaal Sub 3					387.600
Sub Totalen1-3					1.012.800
Bank commissie					210.000
Omzetbelasting					20.000
Telexkosten					257.200
Generaal Totaal					1.500.000

Het begroot bedrag voor 2019 bedraagt **SRD 1.500.000,-**

·Prestatie en resultaat indicatoren

Beleidsmaatregel	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: Infrastructurele werken				
0130. Nieuwbouw, rehabilitatie en renovatie van scholen en woningen	Opheffen van het tekort aan schoollokalen en kantoorruimtes.	Voor het dienstjaar 2018 niet geraamd	Voor het dienstjaar 2018 niet geraamd	De hoofdafdeling Technische Diensten zal in het jaar 2019 de achterstallige werkzaamheden mbt de bouw en renovatie van o.a. scholen voortzetten.
Programma: Onderzoek en Ontwikkeling				
0722. Schoolvoeding	Behoeftige kinderen voorzien van melkproducten		Voor het dienstjaar 2018 niet geraamd	
0726. Vernieuwing onderwijsstelsel En verbetering kwaliteit van het onderwijs	Vernieuwing boekenstelsel t.b.v. het voj en vos onderwijs als ook kwaliteits- verbetering bij studenten		Realisatie van 100%	

Programma: Subsidies en Bijdragen

0940. Stichting Dierentuin, Medische zending, Parima	Volledige dekking van de kosten	Geen subsidie ontvangen		
0941. Stichting Kennedy scholen Mythyl school	Verzorgen van speciaal onderwijs aan kinderen met een geestelijk en lichamelijk gebrek	Alle middelen aangewend voor de nodige investeringen.	Subsidie aan deze instelling terdekking van de exploitatiekosten	
0942. Bijdragen aan huishoudens	Het bijdragen in de kosten van levens- onderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Volledige realisatie van de ontvangen middelen.	Het bijdragen in de kosten van levensonderhoud voor studenten die in aanmerking komen voor een studiebeurs.	Verdere verloop van de studiebeurzen
0943. Stichting Conservatorium Suriname	Opleiden tot professionele muzikanten.	Deel overheidsbijdrage ontvangen.	Uitbreiden en reorganisatie van bestaand structuren.	Voortzetting hiervan.
0944. Esoc	Zorg dragen over de kinderen in het internaat en deze educatief begeleiden.	Volledige benutting van het subsidie bedrag	Niet begroot voor het dienstjaar 2018	Aantrekken gekwalificeerd kader; renovatie en uitbreiding van de internaten. Vervangen van interieur.

Programma: Primair (Basis) Onderwijs

2701. Ondersteuning voor verbetering van Basisonderwijs in Suriname (BEIP II) (IDB/NHAS)	Ontwikkelen van leerprogramma's het vierde leerjaar	van tbv	Implementatie	Verdere implementatie.	Nagenoeg zal het wel afgerond zijn.
2702. Bijzonder lager onderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen.	van	Alle kosten zijn voldaan.	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken.	Voortzetten van de subsidie met mogelijke aanpassingen i.v.m. uitbreidingen van scholen.

Programma: Secundair Onderwijs

2801. Bijzonder nijverheidsonderwijs	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en van het waaldijkcollege en deels dekking van de materiele kosten w.o. leermiddelen	van	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken	Voortzetting en uitbreiding subsidie .
2802. Christelijk Pedagogisch Instituut	Volledige dekking van salarissen van onderwijsgevend en.	van	Alle kosten zijn voldaan	Subsidie om voornamelijk de personeelskosten te dekken	Het afleveren van meer en goed geschoolde leerkrachten teneinde het tekort aan leerkrachten op te vangen.

Programma: Hoger Onderwijs

2901. Adek Universiteit van Suriname	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd		Bevordering afstudeermogelijkheden en toename van het aantal afgestudeerden.	Personeelskosten welke slechts voor 1 kwartaal begroot was welke bestemd is voor de uitbetaling van lonen en salarissen.	Verdere subsidieverlening. Evenals voorgaande jaren zal na toetsing van de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.
2902. Stichting Polytechnic College	Personeelskosten en een deel van de exploitatiekosten worden gesubsidieerd		Bevordering afstudeermogelijkheden en toename van het aantal afgestudeerden.	Personeelskosten en een deel van exploitatiekosten worden gesubsidieerd	Verdere subsidieverlening. Ook hier zal na toetsing van de subsidieaanvraag door het Min van OWC worden bijgedragen in de exploitatiekosten.

TITEL III: Middelenbegroting

Code	Ontvangsten	Realisa- tie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53133	Opbrengstschoolver- voer	300	300	410	490	580	620	670
53134	Examen-en inschrijfgelden	85	85	85	85	85	85	85
	Totaal niet belastingmiddelen	385	385	495	575	665	705	752
	Leningen							
54101	IDB	1.000	20.000	104.454	104.454	104.454	104.454	104.454
	CBD	-	5.000	12.274	12.274	12.274	12.274	12.274
	IADB	-	-	36.980	36.980	36.980	36.980	36.980
	ISDB	-	5.000	-	-			
	Totaal Leningen	1.000	30.000	153.708	153.708	153.708	153.708	153.708
	Totaal Middelenbegroting	1.385	30.385	154.203	154.283	154.373	154.413	154.460

Toelichting op de middelenbegroting 53133 Opbrengst schoolvervoer

Prognose jaar 2019:

Opbrengst abonnement schoolkaarten: 47.140* SRD 7.50 = SRD 353.550

Opbrengst Jaarkaarten: 22.580* SRD 2.50 = SRD 56.450.

Totaal **SRD 410.000**

53134 Examen- en inschrijfgelden

De totale opbrengsten voor het examen en inschrijfgelden zijn geraamd op SRD 85.000,=. Deze gelden zijn afkomstig van het Examen Bureau.

TITEL IV: Parastatalen

Tot de parastatalen behoren:

- **Anton de Kom Universiteit van Suriname**

Deze heeft ten doel om middels wetenschappelijk onderwijs hoger kader af te leveren afgestemd op de maatschappelijke behoefte om het tekort aan hoger kader enigszins op te vangen. Ook worden wetenschappelijke onderzoeken verricht en vindt er dienstverlening plaats ter ondersteuning en begeleiding van het nationaal ontwikkelingsproces.

- **Stichting PolytechnicCollege**

De stichting Polytechnic College heeft tot doel het verzorgen van beroepsgerichte opleidingen die deskundigen moeten afleveren op een bepaald vakgebied. Deze studenten moeten behalve dat zij in staat zijn om de theoretische technische kennis te integreren en toe te passen bij het oplossen van technische problemen ook over de volgende eigenschappen beschikken:

- a. gestructureerd, analytisch, methodisch en creatief kunnen denken.
- b. in team verband kunnen werken.
- c. in staat zijn initiatieven te nemen en zelfstandig op te treden.

DIRECTORAAT CULTUUR

TITEL I: Operationele uitgaven

Bedragen x SRD1.000

Code	Lopende uitgaven & Kapitaal Investerings	Realisatie 2017	Vermoede- lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	8.644	4.328	12.049	15.061	18.827	23.534	29.184
611	Sociale Premies	598	303	1.042	1.303	1.628	2.035	2.544
612	Gebruik van goederen en diensten	1.036	282	1.500	1.976	2.470	3.088	3.860
	Totaal Lopende Uitgaven			14.591	18.340	22.925	28.657	35.588
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-		40	55	68	80	95
	Totaal Kapitaal Uitgaven			40	55	68	80	95
	Totaal Operationele uitgaven	10.278	4.913	14.631	18.395	22.993	28.737	35.683

Toelichting op de operationele uitgaven

610. Lonen en Salarissen

De kostenraming is gebaseerd op het personeelsbestand per ultimo mei 2018 te weten:

Een totaal van 315 medewerkers waarvan **195** in vaste dienst.

Door de aanzienlijke natuurlijke uitstroom van medewerkers in het laatste decennium, is de menselijke capaciteit op vrijwel alle afdelingen ernstig verzwakt. Vanwege het feit dat er binnen het directoraat onvoldoende adequaat kader is, zal het Directoraat Cultuur genoodzaakt zijn midden- en hoger kader aan te trekken. Conform de beleidsvoornemens zullen de afdelingen Museumwezen & Communicatie en Archeologie wederom worden geheractiveerd.

Het algemeen personeelsbeleid is er op gericht medewerkers de mogelijkheid te bieden zich binnen hun werkgebieden ook daarbuiten te ontwikkelen en bekwamen. Zij worden aangespoord initiatieven te nemen en binnen hun werksfeer zo creatief en inventief mogelijk te zijn ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het cultuurbeleid.

Uitgaande van de geprognosticeerde cijfers voor 2019 is het gemiddelde bruto maand inkomen van de vaste medewerkers vastgesteld op SRD 2.749,= en de contractanten SRD 1.375,=.

In de begroting voor 2019 is rekening gehouden met de aangekondigde 25% bruto loonsverhoging voor ambtenaren.

Het overzicht van het personeelsbestand, gecategoriseerd naar sexe en hoger, midden en lager kader, wordt als volgt geïllustreerd:

Overzicht personeelsbestand

Dienst betrekking Kader Niveau	Vaste dienst			Parttimer Contractant Docenten/of Comm.Lid			Generaal Totaal
	M	V	Tot.	M	V	Tot.	
Lager kader (schaal 1 t/m 6)	52	69	121	15	33	54	169
Midden kader (schaal 7 t/m 8)	12	34	46	5	1	6	51
Hoger kader (schaal 9 t/m 11)	12	16	28	41	25	60	95
Totaal	76	119	195	61	59	120	315

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het personeelsbestand van het Directoraat Cultuur voor 56% uit vrouwelijke en 44% uit mannelijke medewerkers bestaat. Van het personeel in vaste dienst wordt 15% gerekend tot hoger kader, 23% tot midden kader en 62% tot lagerkader.

Om de uitvoeringscapaciteit van het Directoraat te versterken, zullen structurele maatregelen worden genomen. Deze maatregelen zullen moeten resulteren in versterking van de leidende rol en positie van de Surinaamse overheid binnen de culturele sector, de instituties en commissies op nationaal, regionaal en internationaal niveau.

Specificatie Lonen en Salarissen over het dienstjaar

Bedragen x SRD.1.000

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
610 01	Ambtelijk Salaris	8.006
610 02	Vakantie Toeslag	716
610 03	Overwerk	2
610 04	Bonussen en Gratificaties	76
610 05	Overig Salaris	1.801
610 06	Vacatiegelden	160
610 13	Functionele Toelagen	1
610 14	Persoonlijke Toelagen	61
610 16	Gezinstoelagen & Kinderbijslag	67
610 17	Waarnemingstoelage	201
610 18	Inconvenienten	4
610 19	Overige Toelagen	724
610 20	Telefoonvergoeding	6
610 21	Representatievergoeding	100
610 23	Vervoersvergoeding	112
610 24	Overige vergoedingen	12
	Totaal Lonen en Salarissen	12.049

611. De Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het Ambtelijk salaris en betreft de Overheidsbijdrage aan de Pensioenen en aan het Staatszieken Fonds (S.Z.F.).

De bijdrage aan Pensioenen is geraamd op SRD 414.000,= en de bijdrage aan het Staatszieken Fonds is SRD 628.000,= , hetgeen de Sociale Premies voor het dienstjaar 2019 brengt op een totale raming van **SRD 1.042.000,=**

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD.1.000

Code	Sociale Premies	Bedrag
611 01	Werkgeverslasten Pensioenfond	414
611 02	Werkgeverslasten StaatsZiekenfond	628
	Totaal Sociale Premies	1.042

612. Gebruik van goederen en diensten

Deze kosten zijn voor het dienstjaar 2019 op **SRD 1.500.000,-** geraamd.

De huidige huisvestingssituatie van het directoraat cultuur voldoet niet aan de minimale standaarden voor overheidsgebouwen en terreinen.

De reeds gestarte sanering van personeel en materieel in 2018 wordt gecontinueerd, waarbij er in het eerste halfjaar 2019 een sterke focus zal zijn op een reorganisatie van afdelingen en op opruiming van kantoorinventaris, machines, en ander materiaal.

Specificatie van het Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD.1.000

Code	612 Gebruik van goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten opleiding binnenland incl. seminars en workshops excl. Reis en verblijfkosten	10
61208	Binnenlandse reiskosten	100
61209	Binnenlandse verblijfkosten	150
61210	Buitenlandse reiskosten	119
61211	Buitenlandse verblijfkosten	200
61214	Overige Reis- en verblijfkosten	100
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	10
61218	Bode diensten	1
61221	Vergaderkosten	5
61226	Advertenties en Bekendmakingen	8
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	125
61238	Telefoon uitgaven	125
61240	Water	10

61241	Elektriciteit	25
61242	Overige kosten gebouwen en terreinen	125
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordiging)	10
61246	Verzekering	50
61250	Bewaking	75
61251	Voeding	12
61252	Contributie	25
61253	Vrachtkosten en Porti	10
61258	Kunst en Cultuur aankopen en onderhoud	10
61259	Nationale en internationale manifestaties waaronder cultuur en sport	10
61263	Overige algemene kosten	90
61270	Lesmateriaal en Leermiddelen	25
61273	Vormingsprogramma's	50
61278	Verzekeringen	10
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	10
	Totaal Gebruik van Goederen en diensten	1.500

62. Kapitaal investeringen 620Inventaris

De inventaris van het directoraat cultuur is verouderd. Ter verbetering van de werkomstandigheden is noodzakelijke vervanging nodig. Dit hoofdkostensoort is voor 2019 geraamd op **SRD 40.000,=**.

Het betreft de noodzakelijke vervangingsinvesteringen van kantoorinrichting, automatisering computers en laptops en overige inventaris.

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD.1.000

Code	620Inventaris	Bedrag
62001	Kantoor inrichting	15
62004	Computers	15
62010	Overige inventaris	10
	Totaal Inventaris	40

TITEL II: Programma's**Tabel 1:****Bedragen x SRD.1.000**

	Realisatie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
OP-Beleidsgebied : Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Programma (Doel): Onderzoek en Ontwikkeling							
0730. Bevordering van Cultuur Studies	0	0	50	65	78	90	105
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	0	0	10	17	25	35	42
Sub-totaal	0	0	60	82	103	125	147
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Beleidsprogramma (Doel): Subsidies en Bijdragen							
Subsidie en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.	204	0	25	75	125	175	225
Sub-totaal	204	0	25	75	125	175	225
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP-Beleidsprogramma (Doel): Kunst en Cultuur							
Reguliere specifieke culturele activiteiten	0	0	50	75	100	125	200
3009. Cultuur Erfgoedzorg	0	0	35	47	60	74	86
..... Revitalisering van de historische binnenstad			30.080	30.080	30.080	30.080	30.080
Sub-totaal	0	0	30.165	30.202	30.240	30.279	30.366
Totaal	204	0	30.250	30.359	30.468	30.579	30.738

Toelichting:**Programma 0730. Bevordering van Cultuurstudies**

De afdeling Cultuurstudies zal een proces van transformatie ondergaan gericht op versterking op de beleidsgebieden onderzoek, documentatie en ontwikkeling van het immaterieel cultureel erfgoed. In de afgelopen jaren is er materiaal van verschillende cultuur groepen verzameld, aangeschaft en ingezet ten behoeve van diverse interne en externe culturele activiteiten. In 2019 zal er een project starten gericht op inventarisatie, registratie, herstel en digitalisering van bovengenoemd materiaal.

De afdeling Cultuurstudies richt zich ook op het bevorderen van kennis over de Surinaamse cultuuruitingen en de multiculturele samenleving. Het bestaand product, de ñcultuurkistò zal hiertoe worden verbeterd. Dit product is een interactieve presentatie over de eigenheid van tradities, gebruiken, klederdrachten, muziekinstrumenten, voeding en omgangsvormen van verschillende in Suriname voorkomende etniciteiten.

Het bestaand produkt, de ñcultuurkistò, . De kosten voor dit project zijn geraamd op **SRD 50.000,-**.

Programma 0731. Inventarisatie en Modernisering van beheerssysteem en aankoopkunstwerken ten behoeve van de staatscollectie.

De staatscollectie van de Republiek Suriname is onder beheer van het directoraat Cultuur. In 2019 wordt er een aanvang gemaakt van volledige inventarisatie van het huidige bestand aan kunstwerken in Suriname. Het proces van inventarisatie moet leiden tot identificatie, beschrijving, wettelijke bescherming en beheer van alle kunstwerken behorende tot de staatscollectie. Belangrijk hierbij is ook het in overeenstemming brengen met internationale standaarden, vastgelegd in regionale en internationale verdragen en afspraken. Het is van eminent belang om tevens een digitale data bank van de huidige en eventuele nieuwe kunstwerken die de Staatscollectie vormen, te realiseren. Door dit te verwezenlijken kan monitoring, beheer, restauratie en taxatie van de staatscollectie op een duurzame wijze geschieden. Het totaal geraamd bedrag is **SRD10.000,-**.

Beleidsprogramma: Subsidies en Bijdragen**Programma 0976. Subsidies en bijdragen aan Culturele- en overige niet commerciële instellingen, instanties en/of organisaties.**

Het subsidie beleid zal worden geëvalueerd en indien nodig herzien. Het verstrekken van subsidie moet niet primair zijn gericht op dekking van de operationele kosten, maar op het vergoeden van organisaties voor geleverde diensten, het verrichten van prestaties en het behalen van resultaten gekoppeld aan beleidsdoelen van de regering. Van elke parastatale instelling moet een jaarplan worden ingediend welke omvat de strategische prioriteiten op middellange termijn, die aansluiten op de prioriteiten en plannen van de regering. Tevens dienen de in het komende begrotingsjaar te leveren prestaties, met inbegrip van gegevens over de strategische prioriteiten waaraan de prestatiesbijdragen, de te leveren goederen of diensten, meetbare indicatoren voor de resultaten en het budget dat wordt toegewezen aan de prestaties of categorieën van prestaties zichtbaar te worden gemaakt in de begroting (zie richtlijn Ontwerpbegroting 2019, d.d 09 juli 2018/ministerie van Financiën)

Het geraamd bedrag voor 2019 bedraagt **SRD. 25.000**

Programma: Kunst en Cultuur**Programma 3001: Reguliere specifieke culturele activiteiten**

Het directoraat cultuur zal onder andere de nationale cultuurdag herintroduceren. Deze dag heeft tot doel de multiculturele diversiteit uit te dragen. Belangrijk hierbij is dat de uitvoering op interactieve wijze geschiedt door leerkrachten, kunstenaars, artiesten en auteurs en wel via schoolbezoeken en het organiseren van exposities, boekpresentaties, voorleesactiviteiten en andere creatieve expressie sessies..

De totale raming voor dit onderdeel van het programma is gesteld op **SRD50.000,-**.

Programma 3009: Cultureel Erfgoed

De monumentenzorg houdt in: de bescherming, de instandhouding, het onderhoud en het herstel van onroerende goederen die van algemeen belang zijn door hun historische, volkskundige, artistieke, wetenschappelijke, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarde. Er zal een aanvang worden gemaakt met een evaluatie van de toepassing en de effecten van de Monumenten wet uit 2002.

De archeologische dienst (AD) is verantwoordelijk voor de uitvoering en evaluatie van het archeologisch beleid in Suriname. Het institutionaliseringsproces van de AD zal in 2019 worden voltooid.

In 2019 zal het directoraat Cultuur een modern erfgoedbeleid ontwikkelen met meer samenhang en duidelijke rolverdeling voor hierbij betrokken overheids- en niet-overheidsinstanties. Hiertoe zullen de volgende besluiten en wettelijke regelingen moeten worden geformuleerd, danwel geïmplementeerd:

- Het formuleren van een Museumbesluit, waarin het beschermen en beheer van collecties geregeld zal worden.
- De evaluatie van de toepassing en de effecten van de Monumenten wet uit 2002.
- Richtlijnen voor het plaatsen en onderhouden van monumenten en gedenktekens,
- Implementatie van het archeologisch vergunningsstelsel dmv een ministerieel besluit
- Richtlijnen aan het algemeen publiek en daartoe relevante overheids- en particuliere instituten inzake gedragsregels inzake de markering van de historische binnenstad van Paramaribo op de wereld erfgoedlijst van de UNESCO in 2002.

- Behandeling en aanname van de ontwerp-wet houdende regels met betrekking tot erkenningen ordening van de talen en bescherming van de taalrechten (Taalwet2 015);
- Behandeling en aanname van de ontwerp-wet houdende instelling van de Taalraad (Wet Taalraad voor de Republiek Suriname)

Tevens zal het directoraat Cultuur zich toelagen op het samenstellen van een gedegen onderhoudsplan voor de instandhouding van de ongeveer 147 standbeelden, gedenktekens en stadsgezichten. Belangrijk hierbij is een up to date beschrijving van de monumenten en gedenktekens, alsook richtlijnen voor onderhoudswerkzaamheden.

De raming voor dit programma is gesteld op totaal **SRD 35.000,-**

Toelichting op de Prestatie en resultaat indicatoren:

OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Informatie en Communicatie				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Onderzoek en ontwikkeling				
0730. Bevordering van Cultuur Studies	Cultuur Onderzoek	Geen raming voor 2017 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		
0731. Inventarisatie en Modernisering beheerssysteem van en aankoop kunstwerken t.b.v. de Staatscollectie	Cultuur Ontwikkeling	Geen raming voor 2017 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën		
OP-Onderwijs Wetenschap & Cultuur/ Kunst en Cultuur				
3001. Reguliere specifieke culturele activiteiten	Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen raming voor 2017 vele projecten die ten laste van dit programma zouden worden uitgevoerd zijn als gevolg van de precare financiële situatie van de Overheid en als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten Uitgesteld naar toekomstige dienstjaren		
3007. Het opzetten van een Nationaal Informatie centrum Surinaamse Cultuur	Wetenschap-pelijke Kunst en Cultuur ontwikkeling	Geen raming voor 2017 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		
3009. Cultuur Erfgoedzorg	Behoud Cultureel Erfgoed	Geen raming voor 2017 als gevolg van de beperkte overheidsfinanciën.		

TITEL III: Middelenbegroting

Code	Omschrijving	Realisa- tie 2017	Vermoe- delijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Leningen							
54101	IDB	-	-	30.080				
	Totaal Leningen			30.080				
	Totaal Middelenbegroting			30.080				

TITEL IV: Parastatalen

Binnen dit beleidsprogramma zal in 2019 gewerkt worden aan het vernieuwen van de samenwerkingsrelaties met de parastatale instellingen ressorterende onder het directoraat Cultuur. Hiertoe zullen standaard samenwerkingsovereenkomsten worden geformuleerd met de nadruk op de faciliterende rol van het directoraat Cultuur. Met deze werkzaamheden wordt een ter zake deskundig team belast, die het institutioneel kader moet aandragen teneinde de duurzaamheid van deze relaties te waarborgen.

1. Academie voor Hoger Kunst en Cultuur Onderwijs

De AHKCO is belast met onderwijs op HBO niveau voor de studie richtingen Beeldende kunst, Journalistiek, Sociaal cultureel vormingswerk. Vanaf haar instelling heeft het directoraat Cultuur zorggedragen voor de personele lasten en de daarmee gepaard gaande sociale premies van zowel het administratief personeel als de fulltime (2) en parttime docenten (57).

Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen van het administratief personeel en de fulltime docenten voor 2019 is SRD 254.000,- aan ambtelijk salaris en van de parttime docenten SRD 933.000,-. De sociale premies SRD 26.000,-, vakantietoeslag SRD 21.000,-, bonussen en gratificaties SRD 2.000,-, persoonlijke toelagen SRD 1.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 3.000,- en overige toelagen SRD 145.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD1.385.000,-**.

2. De Nola Hatterman ArtAcademy

Deze particuliere stichting heeft als doel: het opzetten van kunstacademie gericht op talentontwikkeling en stimuleren van creatieve ontwikkeling bij kinderen tussen 6 en 12 jaar. Het Directoraat Cultuur heeft zich vanaf de instelling van deze stichting gecommitteerd tot de betaling van de algehele exploitatiekosten waaronder de vergoeding van parttime en fulltime medewerkers. In 2019 zal de relatie met deze stichting worden geëvalueerd en nader worden vastgesteld.

3. Het Cultureel Centrum Suriname (C.C.S.) en de Volks MuziekSchool.

De Stichting CCS heeft als doel de culturele belangen van de Surinaamse bevolking te dienen en Cultuur in de ruimste betekenis van het woord te interpreteren.

De Stichting CCS Volks Muziek School heeft als doel de bevordering van de Muziek kennis in het algemeen en in het bijzonder van de muzikale ontwikkeling van de jeugd. De staat Suriname heeft zich vanaf 1975 gecommitteerd tot het voorzien in de exploitatie kosten van voornoemde stichtingen. Vanaf de instelling van het directoraat Cultuur in 1980 is dit directoraat namens de staat Suriname aangewezen om hiervoor zorg te dragen. Circa 50% van het personeelsbestand van deze instelling (18 personen), uitgezonderd de muziekdocenten, zijn in het personeelsbestand van het Directoraat Cultuur geïntegreerd (zijn overheidsambtenaren). De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur. Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen voor 2019 is SRD 433.000,- aan ambtelijk salaris, vakantietoeslag SRD 35.000,-, bonussen en gratificaties SRD 15.000,-, persoonlijke toelagen 4.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 2.000,-, overige toelagen SRD 156.000,- en sociale premies SRD 60.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD 705.000,-**.

4. Stichting Surinaams Museum

De Stichting Surinaams Museum heeft als doel:

- Het oprichten, in stand houden en inrichten van het museum, het uitbreiden en conserveren van de voorwerp en in de diverse collecties, betrekkinghebbende op Surinaamse kunsten en wetenschappen in de ruimste zin des woord;
- Het bevorderen van de studie en kennis betreffende Suriname op alle daartoe geëigende wijzen;
- Het samenwerken met buitenlandse musea en instituten die een soortgelijk doel nastreven.

Het directoraat Cultuur voorziet in het salaris van de directeur van deze stichting via een arbeidsovereenkomst. Tevens heeft het directoraat Cultuur steeds een jaarlijkse subsidie ten bedrage van **SRD 60.000** toegekend. De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur.

5. Stichting Gebouwd Erfgoed Suriname

Deze Stichting heeft als hoofddoelstelling het voorbereiden van een rechtspersoon belast met het beheer van de monumenten (beheerinstituut monumentenzorg). De stichting wordt als katalysator aangewend bij de revitalisering van de historische binnenstad van Paramaribo. Slechts de personeelskosten van de directeur en twee administratieve medewerkers komen ten laste van het Directoraat Cultuur. De relatie van het directoraat Cultuur met de zestichting is statutair vastgelegd, waarbij de directeur Cultuur de functie van voorzitter van het stichtingsbestuur bekleedt. Bedrag?

6. Stichting Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam (SOFNA)

Deze Stichting is gevestigd in het district Commewijne en heeft als doel:

- Het bevorderen en verspreiden van kennis over de Surinaamse geschiedenis en het hedendaagse Suriname;
- Het ontwikkelen van Openluchtmuseum Fort Nieuw Amsterdam tot een centrum van educatie, studie en vrijetijdsbesteding;
- Het leveren van een bijdrage aan duurzame ontwikkeling van het district Commewijne, alles in de ruimste zin des woord.

De samenwerking tussen de staat Suriname en SOFNA is vastgelegd in twee overeenkomsten n.l.

1. een overeenkomst tot ter beschikbaarstelling van personeel en
2. een beheersovereenkomst.

Aangezien de overeenkomst onder punt 1 vervalt per 1 december 2018, is er in 2018 reeds een proces van evaluatie ingezet dat moet leiden tot het besluit inzake het wel/niet voortzetten van deze relatie. Met betrekking tot de overeenkomst in punt 2 zal er in 2019 overgegaan worden tot een gedegen evaluatie in samenwerking met terzake deskundigen.

Het geraamd bedrag aan lonen en salarissen is SRD 224.000,- aan ambtelijk salaris, vakantietoelage SRD 18.000,-, persoonlijke toelagen SRD 7.000,-, gezinstoelagen en kinderbijslag SRD 5000,-, inconvenienten SRD 1.000,-, overige toelagen SRD 84.000,- en sociale premies SRD 30.000,-. Het totaal geraamd bedrag is gesteld op **SRD 369.000,-**.

7. Stichting Nationale Volksmuziekschool (VMS)

Deze particuliere stichting heeft als doel basismuziekonderwijs te verzorgen buiten schoolverband. De relatie van het directoraat Cultuur met deze stichting is statutair vastgelegd in de participatie van een vertegenwoordiger van het directoraat in het stichtingsbestuur.

8. Subsidie Naks Gemeenschapscentrum

De Organisatie voor gemeenschapswerk Naks is een stichting dat zich reeds 71 jaar inzet voor de verhoging van het cultureel bewustzijn in relatie tot duurzame ontwikkeling van Surinamers in het algemeen en van de Afro- Surinamers in het bijzonder.

Afdeling 13. Het Ministerie van Volksgezondheid

Het Ministerie van Volksgezondheid heeft twee belangrijke beleidsgebieden geïdentificeerd in het Ontwikkelings Plan voor 2017-2021. Waaronder de preventie en vermindering van morbiditeit en mortaliteit, en het optimaliseren van beschikbaarheid en toegankelijkheid van hoogwaardige gezondheidszorg voor de gehele populatie. Gezondheid staat bovenaan de nationale agenda en is daarmee een van de dragers van de Grondwet en sociale bescherming in de context van de huidige economische stagnatie. Suriname heeft de afgelopen jaren belangrijke beleidshervormingen doorgevoerd om verder te gaan in de richting van universele gezondheid. In 2014 is de Wet Basis Zorgverzekering in werking getreden met als doel zorgverzekering te bieden aan de bevolking jonger dan 16 en vanaf 60 jaar en de toegang tot diensten op alle zorgniveaus te verbeteren, terwijl de werkenden verzekerd zijn via ziektekosten programma's van hun werkgevers. In 2016 is het management van dit volledige publieke stelsel, vanwege financiële moeilijkheden van particuliere verzekeringsmaatschappijen die een deel van het verzekeringsstelsel beheerden, overgedragen aan de Stichting Staatsziekenfonds (SZF), die momenteel ongeveer 75% van de bevolking dekt.

Suriname heeft een gefragmenteerd gezondheidssysteem dat de stedelijke, kust- en binnenlandregio's van het land omvat. Er is specifieke eerstelijnsgezondheidszorg voor zowel de bevolking in het binnenland (via Stichting Medische Zending) als het stedelijk-kustgebied (via Regionale Gezondheidsdienst) die primaire gezondheidszorg biedt. Implementatie van projecten en programma's voor de volksgezondheid, inclusief monitoring van gezondheidstrends, vindt plaats via het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) van het Ministerie van Volksgezondheid. Zes ziekenhuizen dienen de bevolking, waarvan vier in de hoofdstad, een hunner biedt uitsluitend psychiatrische zorg. Een uiterst significante tabakswet werd aangenomen in 2013. Er wordt actief nieuwe modellen voor financiering van de gezondheidszorg ontwikkeld, met de nadruk op primaire gezondheidszorg omdat het huidige financieringsschema niet voldoet en de epidemiologische trends de kosten hoger liggen dan de werkelijke overheidsuitgaven.

Het Ministerie van Volksgezondheid heeft een *mission statement* geformuleerd die de plannen, acties en verantwoordelijkheden bevat gericht op de transformatie van het gezondheidssysteem om strategische doelen te bereiken op beide beleidsgebieden en tegelijkertijd het ontwikkelen en versterken van een gezondheidssysteem gericht op het individu, dat een gezonde levensstijl bevordert, die effectieve preventieve diensten en optimale kwalitatieve zorg en veiligheid biedt en in staat is te voldoen aan de behoeften en verwachtingen van de bevolking.

Deze prioriteiten benadrukken de noodzaak erop toe te zien "dat alle mensen de ondersteunende, preventieve, curatieve, revaliderende en palliatieve gezondheidsdiensten die ze nodig hebben, alsook ervoor te zorgen dat het gebruik van deze diensten de gebruiker niet blootstelt aan financiële problemen."

Uitgaande van een primair gezondheidssysteem (PHC)¹⁷, ondersteund door de Strategie voor Universele Gezondheid¹⁸, en de overgang van het niet-duurzame biomedisch-ziektegerichte zorgmodel, zal Suriname een systeem bouwen:

- Georiënteerd op sterke waarden en principes (eigenaarschap, vertrouwen, gelijkheid, solidariteit, integriteit, professionaliteit en kwaliteit)
- Waar mensen en hun behoeften, verwachtingen en rechten centraal staan in het gezondheidssysteem
- Met universele toegang tot gezondheidszorg en universele zorg dekking (ervoorzorgen dat alle mensen toegang hebben tot een goede gezondheid en daarbij niet in financiële moeilijkheden geraken)
- Waar zorgverleners kwaliteitsvolle, uitgebreide en geïntegreerde gezondheidszorgbieden.
- Met de beschikbaarheid van voldoende personeel met een breed scala aan disciplines en competenties, die zich betrokken en gerespecteerd voelen.
- Waar een duurzame en rechtvaardige toegang tot medicijnen en geschikte technologieën een gebruikelijke realiteit is.
- En met bestuursystemen met een sterke betrokkenheid van meerdere stakeholders (publiek en privaat) die samenwerken onder leiding en beheer van het Ministerie van Volksgezondheid in zijn rol als nationale gezondheidsautoriteit

¹⁷ See Glossary.

¹⁸ PAHO. Strategy for universal access to health and universal health coverage. CD53-R14, 2014.

Dit zorg model zal als leidraad dienen voor het gezondheidssysteem en elementen voor de reorganisatie van de gezondheidsdiensten gericht op het vergroten van toegang, dekking, efficiëntie, gelijkheid en kwaliteit. De hierin gepresenteerde ideeën kwamen voort uit het open debat tijdens een workshop in Paramaribo in april 2017 met de deelname van een breed scala van nationale stakeholders en de steun van de *Pan American Health Organization* (PAHO/WHO).

Het Nationaal Strategisch Plan voor Gezondheid (NSPH) 2018 - 2028

Een mensgerichte benadering van het leveren van diensten en zorg is een bepalend kenmerk van een systeem dat gericht is op het verbeteren en verzekeren van gezondheid en welzijn. Deze benadering vereist een aanzienlijke verandering in focus op alle niveaus, van beleid tot dienstverlening.

Een tweesporige aanpak is van cruciaal belang voor het waarborgen en ondersteunen van de consistentie van wijzigingen-implementatie. Ten eerste is het belangrijk dat individuen, families en gemeenschappen, bevoegd zijn om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gezondheid en welzijn, en om een proactieve rol te spelen in het algemeen bestuur van het gezondheidssysteem. Het is even belangrijk en cruciaal dat bevoegde gezondheidswerkers, op alle niveaus en van alle disciplines, als actieve deelnemers en promotors dienen bij het heroriënteren van de levering van gezondheidsdiensten van ziekte-gerelateerde modaliteiten m.b.t. zorg, naar zorg en diensten die individuen en families en hun gezondheid en welzijn, als prioriteit stellen. Deze heroriëntering vereist nieuwe benaderingen m.b.t. professionele rollen en functies en de opname van nieuwe disciplines in overeenstemming met het concept van gezondheid als niet "alleen de afwezigheid van ziekte of handicap" maar als een toestand van "volledig fysiek, mentaal en sociaal welzijn"¹⁹. Terwijl de bevolking van Suriname deze uitdagende transformatie ondergaat, is ons belangrijkste actieplan onze toewijding en vastberadenheid m.b.t. het opzetten van een universeel, mensgericht gezondheidssysteem. In een gezondheidssysteem dat hierop ingesteld is, bereiken we:

Strategisch Doel # 1: Een Universeel mensgericht gezondheidssysteem voor Suriname

- ❖ Volledige implementatie van een primaire gezondheidszorg benadering naar gezondheidssysteem welke mensgericht is, het recht op gezondheid verzekerd, gelijk is en waar nodig, de inwoners van Suriname, overeenkomstig hun vermogen, naar hun behoeften zorg en voordelen biedt.
- Å Sterke gezondheidszorgorganisaties die gedurende de hele levensduur kwaliteit, uitgebreide en geïntegreerde zorg aan iedereen bieden.
- Å Verschillende modaliteiten van de gezondheidszorgorganisaties hebben succesvolle implementaties naar behoefte en geografische spreiding van de bevolking in zowel het kustgebied als de gemeenschappen in het binnenland.

Strategisch Doel # 2: Gelijke, duurzame en universele financiering voorgezondheid.

- ❖ Een systeem waarbij de financiering van gezondheids- en welzijnsdiensten universeel wordt nagekomen en het rationele en efficiënte gebruik van diensten, medicijnen en technologie wordt gerealiseerd.
- Å Een gezondheidssysteem dat wordt gefinancierd en gegarandeerd op basis van solidariteit, gelijkheid en consistent beleid dat plannen, middelen en implementatie-inspanningen stuurt, met een specifieke nadruk op kwetsbare bevolkingsgroepen en het verbeteren van de nationale gezondheidsindicatoren.

Strategisch Doel # 3: Hulpbronnen voor een efficiënt en effectief gezondheidssysteem

- ❖ Het gezondheidssysteem trekt toegewijde, competente en betrouwbare gezondheidswerkers en werknemers aan, richt zich op de personeelsbehoeften en zorgt voor toegang-tot en gebruik- van geschikte technologieën die de prestaties bij het verlenen van zorg verbeteren. Daarnaast worden nodige middelen en transformatie om universele gezondheid te bieden, voortdurend geïdentificeerd, veilig gesteld en uitgebreid op basis van onze waarden en principes.
- Å Een alomvattend en geïntegreerd gezondheidsinformatiesysteem, dat beantwoordt aan de besluitvormingsbehoeften van gezondheidsdiensten, artsen, epidemiologen, managers en beheerders, en beleidsmakers, geplaatst in het hele land, is robuust en in overeenstemming met nationale prioriteiten en doelen.

¹⁹ WHO. Constitution of the World Health Organization. Basic Documents, Forty-Fifth edition, Supplement, October 2006. http://www.who.int/governance/eb/who_constitution_en.pdf

- Å Een gezondheidssysteem waarbij management van gezondheidsdiensten resultaatgericht is en managers in juiste aantallen, met de juiste competenties, de juiste hulpmiddelen en in gunstige omgevingen, met succes zorgen voor efficiëntie en effectiviteit van het gezondheidssysteem.

Strategisch Doel # 4: Sterk leiderschap en bestuur in gezondheid

- ❖ Het Ministerie van Volksgezondheid is bevoegd en zijn leiderschapsrol is volledig erkend. Alle stakeholders nemen actief deel aan het bestuur van het gezondheidssysteem en dragen op effectieve wijze bij tot het bereiken van de nationale doelen en gezondheidsprioriteiten.
- Å Gekwalificeerde, technische mensen vormen de kern van het ministerie en zijn beschikbaar om beleid en besluitvorming te informeren en te ondersteunen
- Å Monitoring en evaluatie van het systeem, de diensten en de plannen, creëert een continue cyclus van verbetering en transparantie.
- Å Het leiderschap van het Ministerie van Volksgezondheid en alle stakeholders die betrokken zijn bij het bestuur van het gezondheidssysteem zijn sterke voorstanders van het recht op gezondheid en de nadruk op primaire gezondheidszorg.

In 2019 zal het strategisch plan verder worden geïmplementeerd.

Voor het jaar 2019 is de focus ook gelegd op de 2 uitgangspunten van het OP:

1. Preventie en reductie van ziekten en sterfte.
2. Bereikbaarheid en toegankelijkheid van kwaliteitszorg voor de gehele bevolking.

In het kader van deze doelstellingen zullen de beleidsprogramma's gericht zijn op capaciteitsversterking en kwaliteitsverbetering. Strategische plannen zullen aangepast worden in het kader van veranderde inzichten in het gezondheidszorg systeem (new model of care- PeopleCentered HealthSystem).

Programma: Institutionele versterking

Herinrichting Inspectoraat

Er zal gewerkt worden aan de herinrichting van het Inspectoraat voor het Ministerie. Dit Inspectoraat zal omvatten milieu inspectie, keuringsdienst, inspectie van verplegende en verzorgende beroepen, geneeskundige inspectie etc.

De bedoeling is ter verbetering van de kwaliteit van de inspecteurs. Verouderde wetten moeten aangepast worden. Er zal capaciteitsversterking moeten plaatsvinden en er zullen trainingen verzorgd worden ter upgrading van kennis en inzichten.

Institutionele versterking van ziekenhuizen.

Het ministerie is momenteel bezig met een strategisch plan voor de ziekenhuizen waarbij de secundaire en tertiaire zorg in kaart gebracht zullen worden. Een verbeterde financieel beleid zal eveneens worden opgenomen in dit plan evenals standaard behandelprotocollen. Dit plan zal ertoe moeten leiden dat de ziekenhuizen financieel weer gezond worden met de aandacht op efficiëntie, effectiviteit, gelijke toegang van kwalitatieve zorg voor iedereen.

Programma: Infrastructurele Werken

In dit kader wordt er gewerkt aan een verbeterde infrastructuur van gezondheidszorg faciliteiten.

Bij het AZP zal verandering naar tertiaire zorg plaatsvinden. Als het enig academisch ziekenhuis is het noodzakelijk dat zij alle oneigenlijke activiteiten afstoot waardoor fysieke ruimten en financiële middelen efficiënter ingezet kunnen worden.

Bij de eerste lijnszorg zal de RGD zich uitbreiden met enkele gezondheidszorg centra en zullen verruimde diensten zullen worden aangeboden.

Het Marwina ziekenhuis zal operationeel worden gesteld en de bouw van het Wanica ziekenhuis zal worden opgestart.

Programma: Onderzoek en Ontwikkeling***Aanvulling tekort medische specialisten en overig kader***

Er is een afdeling Human Resources for Health Planning (HRHP) opgezet. Deze doet niet alleen een inventarisatie van alle gezondheidswerkers van Suriname maar zal zich ook buigen over beleid met betrekking tot opleidingen, salarisverhoudingen en retentie. In 2018 is er in samenwerking met de PAHO een training opgezet ter versterking van het beleid met betrekking tot human resources for health. Deze afdeling zal verder per beroepsgroep kunnen berekenen waarvan, waar en wanneer aanvulling of verschuiving nodig is. Dit beleid zal deels ook bijdrage aan het opzetten van een National Integrated Information System for Health (IS4H). De verschillende opleidingsinstituten zullen betrokken worden in het geheel in het kader van capaciteitsversterking en vernieuwde inzichten (kwaliteitsinzichten en curriculum aanpassingen). Ook wet- en regelgeving met betrekking tot Geneeskundige Beroepen zal moeten worden aangepast.

Health promotion

Health Promotion is het proces om het individu in staat te stellen om meer controle te hebben over, en het verbeteren van, eigen gezondheid. Het gaat om een scala van wettelijke, sociale en ecologische acties met als focus het individu. Het aannemen van de Tabakswet in 2013 is een Health Promotion activiteit, evenzo de verruimde openingstijden van enkele RGD poliklinieken.

Health Promotion bevat drie sleutel elementen:

1. Good Governance for Health, oftewel Goed bestuur voor bevordering van Gezondheid vereist dat beleidsmakers dwars door alle overheidsorganisaties Gezondheid als een prioriteit stellen. Dit betekent dat zij in alle besluiten die zij nemen de implicaties voor de Gezondheid moeten incalculeren, door prioriteit te stellen aan een beleid welke voorkomt dat mensen ziek worden en beschermt tegen verwondingen. Die beleidsmaatregelen moeten ondersteund worden door wetten en richtlijnen welke een uitademing moet zijn van een symbiose tussen de stimulansen van de particuliere sector en de doelstellingen van de publieke gezondheid. Bijvoorbeeld: door een fiscaal beleid op ongezonde of schadelijke producten zoals alcohol, tabak en voedselproducten met een hoog gehalte aan zout, suiker, vet en dege calorieën tegelijkertijd met maatregelen ter bevordering van de handel op andere gebieden. Verder door middel van wetgeving ondersteuning geven aan gezonde urbanisatie door ówandelbare gemeenschappen te creëren, het verminderen van lucht- en waterverontreiniging, handhaving van het dragen van veiligheidsgordels en het in acht nemen van snelheidsbeperkingen. Dit zijn enkele voorbeelden. HiAP is Good Governance en Good Governance is HiAP.
2. Een ander sleutel element van Health Promotion is Health Literacy. Net zoals wij stellen dat kunnen lezen en schrijven een noodzaak is in het leven, evenzo is gezondheid geletterdheid van eminent belang. Mensen moeten kennis, vaardigheden en informatie verwerven zodat zij in staat zijn om gezonde keuzes te maken, in bijvoorbeeld de diensten van de gezondheidszorg die zij nodig hebben en over het voedsel dat zij inkopen en nuttigen. Zij moeten de mogelijkheden krijgen om die keuzes te maken. Het ministerie zal in 2019 een aanvang maken om de bevolking te informeren over de introductie van verplichte gezondheidswaarschuwingen op de voorzijde van voorverpakte voedingsproducten die hoog zijn in zout, suiker, vet en calorieën. Het een en ander is al in voorbereiding met het Surinaams Standaarden Bureau en met de technische ondersteuning van PAHO en IGSR.
3. Healthy Cities ofte wel gezonde steden is het derde element van Health Promotion. Gezonde gemeenschappen hebben een belangrijke rol te vervullen bij het bevorderen van eengoede gezondheid. Sterk leiderschap en betrokkenheid op ressort niveau is onmisbaar voor een gezonde ruimtelijke planning en voor het instellen van preventieve maatregelen en faciliteiten voor primaire gezondheidszorg. Gezonde ressorten groeien uit tot gezonde districten, gezonde districten tot een gezonde natie, en, uiteindelijk tot een gezonde wereld.

Programma: Binnenlandse veiligheid***Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging***

Veranderde klimatologische omstandigheden hebben hun directe invloed op de volksgezondheid. Ook de ziekten die epidemische vormen aannemen en door globalisatie heel makkelijk het land kunnen binnenkomen, vragen extra aandacht. Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in Suriname moeten in staat zijn te reageren op rampspoed en gezondheidsbedreigende situaties.

De functies coördinatie Rampenbeheersing en coördinatie IHR zullen in de nieuwe organisatiestructuur samengevoegd worden onder de naam Rampen Risico Reductie en Beheersing. Voorts zal er een actieplan worden opgesteld ter voorkoming of beheersing van rampen en andere gezondheidsbedreigingen. Alle kwetsbare plekken en of haarden zullen in kaart worden gebracht, bijgehouden en gemonitord.

Programma: Subsidies en Bijdragen

Subsidies en Bijdrage worden gegeven aan parastatalen die diensten verlenen aan de overheid. Deze parastatalen zijn: C.O.V.A.B., M.Z. (PHC), JTV, PCS, RGD, BDT, NBB, BGVS, MMC.

STG. Jeugd tandverzorging:

Heeft ten doel het verstrekken van optimale preventieve en curatieve (restauratieve) tandheelkundige diensten ten behoeve van de jeugd van 0-18 jaar in het bijzonder en aan de Surinaamse bevolking in het algemeen. In het kader hiervan zullen preventie- en voorlichtingsprogramma worden opgezet. Verder heeft de stichting haar onderwijsprogramma vernieuwd in het kader van kwaliteitsverbetering.

Bureau Dak- en Thuislozen (BDT)

Het bureau Dak- en Thuislozen houdt zich bezig met het bevorderen van hulp en dienstverlening naar de doelgroep dak- en thuislozen door middel van revalidatie en resocialisatie. In het kader hiervan wordt het personeel versterkt middels trainingen en een resocialisatie plan ontwikkeld. Het bureau beschikt momenteel over twee shelters (Centrum Latour) die vooralsnog onvoldoende zijn voor de grote doelgroep. Er worden naar andere mogelijkheden uitgekeken. Ook heeft het bureau te kampen met langdurige inwoners, die geen ander opvang hebben.

Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode kruis (NBB)

De Nationale bloedbank zorgt als non-profit organisatie voor de beschikbaarheid van voldoende bloedproducten, afkomstig van donoren die regelmatig, vrijwillig en onbetaald hun bloed afstaan en die voldoen aan de hoge eisen voor kwaliteit en veiligheid conform (inter)nationale eisen.

Additionele bijdrage aan het Staatziekenfonds (SZF)

De regering heeft besloten om vanaf 1 januari 2015 de toenmalige premie die de Staat Suriname ten behoeve van verplichtverzekerden betaald bij het SZF, te verhogen van 9% naar 12%. De ingangsdatum was 01 januari 2015. Echter heeft de definitieve vaststelling nog niet plaatsgevonden. Dit besluit was noodzakelijk mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen

Subsidie aan overheidsziekenhuizen

Deze overheidsziekenhuizen zijn: Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP), 6 Lands Hospitaal (LH), Mungra Medisch Centrum (MMC), Psychiatrisch Centrum Suriname (PCS).

Programma: Ziektebestrijding en Preventie

Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria

Met betrekking tot HIV/Aids is dit programma in 2018 overgedragen aan het BOG ter verder uitvoering. Het programma 6Treat all6 is opgestart. Om reductie en preventie van HIV/aids te bereiken zal er aandacht besteed worden aan de versterking van de HIV sites, psychosociale begeleiding van HIV/ aids patiënten en voorlichting voor de samenleving.

Met betrekking tot Tuberculose zijn er trainingen verzorg die ervoor moeten zorgen dat verbetering optreedt van vroege diagnose en behandeling. Er zal wederom extra aandacht besteedt worden aan risicogroepen: patiënten met HIV/aids, gevangenispopulatie, binnenlandse populatie. De doelstelling van dit programma is gericht op het reduceren van de incidentie, mortaliteit en transmissie van TBC. En voor 2019 met tenminste 95-95-95 (tenminste 95% van TBC gevallen te detecteren, 95% van de gediagnosticeerde TBCgevallen succesvol te behandelen en 95% van de HIV positieve TBC patiënten ARV behandeling te geven)

Met betrekking tot Malaria zal het beleid zoals uitgezet in het strategisch plan met als doel malaria eliminatie in Suriname in 2020 vervolgd worden. Extra aandacht zal besteed worden aan de risicogroepen: goudmijnwerkers en migranten, de distributie en gebruik van klamboes, verbeterde screening en behandeling van mensen in/afkomstig uit transmissiegebieden, rapportage systeem.

Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen (NCD's)

De aanpak van NCD's wordt zoals opgenomen in het strategisch plan 2015-2020 voortgezet. In 2019 zal dit plan geëvalueerd worden ter voorbereiding op een nieuw strategisch plan. Extra aandacht zal besteedt worden binnen de eerste lijn zorg op het gebied van preventie. Een nationale NCD board zal worden geïnstalleerd om zodoende de doelstellingen voor dit programma te kunnen bereiken.

Terugdringen moeder- en kindsterfte

In het kader hiervan is er een consultant aangetrokken in 2018 voor het herschrijven van het *safemotherhood* plan. Dit plan zal in 2019 worden gefinaliseerd en geïmplementeerd. Ook het baby- en peuterboekje zal herschreven worden op basis van de evaluatie (in 2018) van het gebruik van het boekje door zowel ouders/verzorgers als gezondheidswerkers.

Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suïcide preventie (mental health)

In het kader van mental health is er een coördinator aangetrokken voor de implementatie van het nationaal mental health plan en nationaal plan van suïcide preventie. Het plan zal wordt middels het Health in All Policies model (HiAP-model) voortgezet.

Verder wordt er vanaf het jaar 2018 extra aandacht besteedt aan het Medisch Opvoedkundig Bureau (MOB). Het MOB heeft tot doel het bewaken en bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de in zijn ontwikkeling bedreigde mens van 0-23 jaar. Momenteel is er een werkgroep bezig met het herzien van deze doelstelling. In het kader hiervan zal er gewerkt worden aan capaciteitsversterking van het MOB en het ontwikkelen van awareness decentralisatie programma's.

De NAR (Nationale Anti-drugs Raad) heeft tot doelstelling het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij drugspreventie en behandeling een belangrijke plaats inneemt. In het kader van preventie zal de raad zich richten op het vergroten van het bewust zijn van de gemeenschap in het algemeen en jongeren in het bijzonder m.b.t. alcohol en drugspreventie. Zij zal zich verder bezighouden met het ontwikkelen en tot uitvoering brengen van een landelijke anti-drugs awareness campagne.

Aankoop van vaccins, laboratoriumbenodigdheden, medicamenten, hulpmiddelen en laboratoriumkosten ten behoeve van de Publieke Gezondheid.

Het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) is een dienstonderdeel van het Ministerie van Volksgezondheid, die zich richt op waarborging van de gezondheidszorg van de totale gemeenschap in Suriname. Er worden verschillende nationale programma's ter bestrijding van o.a. infectieziekten uitgevoerd. Onder dit bureau ressorteert o.a. het Medisch Centrum waar men terecht kan voor de zgn. reizigersvaccinaties.

Het Centraal laboratorium is ook aldaar gevestigd en vervult een bijzondere rol m.b.t. kwalitatief laboratorium onderzoek in Suriname, volgens universele standaarden. Het laboratorium houdt zich voornamelijk bezig met:

- 1) de surveillance en monitoring van infectieziekten: HIV/Aids, TB en eliminatie van Malaria.
- 2) het verbeteren van laboratoriumtesten, kwaliteitsbewaking, veiligheid en preventie (vector control).

Ook het NIP (Nationaal Immunisatie Programma) is onderdeel binnen de preventieve gezondheidszorg. Het NIP heeft als belangrijkste doel: het terugdringen van en elimineren van morbiditeit en mortaliteit van een aantal ziekten doormiddel van vaccinatie inclusief kindervaccinatie. De aankoop en distributie van vaccins vindt plaats via het NIP. Het NIP is verantwoordelijk voor het behalen van de vastgestelde dekkingsgraad/ verbeteren van de vaccinatie dekking binnen Suriname. In het kader hiervan organiseert het NIP awareness campagnes, superviseert poliklinieken en houdt het registratiesysteem bij.

TITEL 1: OPERATIONELE UITGAVEN

Personeelsbeleid 2018-2019

Het ministerie van Volksgezondheid heeft in de loop der tijden heel wat organisatorische wijzigingen ondergaan die veelal niet zijn vastgelegd en als zodanig wettelijke grondslag hebben. De taakstelling van het Ministerie van Volksgezondheid in de juiste zin des woords en de steeds voortschrijdende ontwikkelingen in de gezondheidssector hebben geleid tot het vastleggen van een meer solide organisatiestructuur, die niet alleen past binnen de taakstelling van het Ministerie, maar ook beantwoordt aan haar doelstellingen. Human Resources als belangrijk instrument binnen elke organisatie is bij dit verander traject van eminent belang.

Een actief Human Resources beleid eist communicatie t.a.v. schooling tussen supervisors, managers en Human Resources planners. Met behulp van personeelsplanning kan worden aangegeven welke functies nodig zijn of als er opleidingsbehoefte ontstaat voor nieuwe taken. Dienstverlening op het gebied van Public Health dient continu aangepast te worden aan internationaal geldende maatstaven.

Met de steeds veranderende eisen en het steeds aanpassen van onze diensten die daaraan gekoppeld zijn, zal de organisatie daarop ook moeten worden aangepast. Het beheersen van deze wijzigingen kan dan ook meer draagvlak vinden bij de diverse afdelingshoofden en medewerkers indien er openbaarheid wordt gegeven aan het beleid.

Het HRM beleid vormt het kader voor de inzet van de HRM instrumenten om de doelen van de organisatie te helpen bereiken.

Hierdoor zijn wij op de volgende uitdagingen voor HR in het jaar 2019 gekomen:

- Verdere training en behoud van gekwalificeerd personeel
- Waar nodig zal ook specifieke deskundigheid worden aangetrokken.

Met de invoering van FISO in 2008 waarbij er specifieke functievereisten zijn vastgesteld, is het belangrijk de competenties van het personeel door middel van opleiding en training voortdurend aan te passen naar de functie-eisen. Adequate scholing van personeel zal in veranderingen altijd een belangrijke rol spelen en is nu onontbeerlijk om de gestelde doelen te kunnen halen.

Het opleiding en trainingsbeleid zal gericht zijn op medewerkers die multifunctioneel moeten kunnen zijn en vanwege aanpassing van kwalificaties, kennis en vaardigheden. Het ministerie van Volksgezondheid wil investeren in de loopbaan van medewerkers om hun mogelijkheden te vergroten binnen de Public Health sector. Het personeel dient zich dan ook bewust te zijn van de technologische- en Cultuur verandering.

Vanwege het continue proces van instroom doorstroom en uitstroom, zullen wij haast constant bezig zijn met het werven en selecteren en bijscholen van gekwalificeerd kader. Om de public health dienstverlening efficiënt te laten verlopen, moet er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar zijn..

Het ministerie is voor het bereiken van haar doelstellingen sterk afhankelijk van de mate waarin de noodzakelijke financiën ter beschikking zijn. De beperkte beschikbaarheid maakt dit tot een enorme uitdaging. Het ministerie laat zich hierdoor zeker niet uit het veld slaan en zal blijven uitkijken naar andere mogelijkheden die met eventuele donorhulp verkregen zal worden.

Het aantal bij de Directie en Centrale Administratie, het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg en de dienst Dermatologie tewerkgestelde landsdienaren is thans 482, zijnde 313 van het vrouwelijke geslacht en 169 personen van het mannelijke geslacht.

In onderstaande tabel is het opleidingsniveau, de in door en uitstroom, het geslacht en de gemiddelde loonsom het gemiddelde ziekteverzuim van de Dienst Dermatologie, het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg en de Directie en Centrale Administratie aangegeven.

	Derm. Dienst	BOG	D & C	Totaal
Hoger kader	7	55	75	137
Midden Kader	19	151	49	219
Lager kader	11	49	66	126
Totaal	37	255	190	482
	Derm. Dienst	BOG	D & C	Totaal
Instroom	0	23	28	51
Uitstroom	3	32	25	60
Doorstroom	0	49	9	58
	Derm. Dienst	BOG	D & C	Totaal
Mannelijk	9	103	57	169
Vrouwelijk	28	152	133	313
Totaal personeel	37	255	190	482
	Derm. Dienst	BOG	D & C	Totaal gem.
Gemiddelde loonsom	29,687.03	29,977.20	29,103.60	29589.28
Gemiddelde ziekteverzuim		588	13.41	200.47
Gemiddelde leeftijd	49	37	45	43.67

Titel I: Operationele Uitgaven

<i>Bedragen X SRD 1.000,=</i>								
Code	Lopende Uitgaven	Realisatie 2017	Vermoede-lijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en Salarissen	21.878	23.627	28.766	31.643	34.807	38.288	42.116
611	Sociale Premies	1.866	1.703	2.430	2.673	2.940	3.234	3.558
612	Gebruik van Goederen en diensten	2.342	19.810	28.118	30.930	34.023	37.425	41.168
616	Sociale uitkeringen	-	1.089	1.127	1.240	1.364	1.500	1.650
	Totaal Lopende Uitgaven	26.086	46.229	60.441	66.485	73.134	80.447	88.492
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	-	1.613	3.168	3.485	3.833	4.217	4.638
621	Transportmiddelen	-	983	853	938	1.032	1.135	1.249
	Totaal Kapitaal Uitgaven	-	2.596	4.021	4.423	4.865	5.352	5.887
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	26.086	48.825	64.462	70.908	77.999	85.799	94.379

Toelichting op de Operationele Uitgaven:**610. Lonen en Salarissen**

De lonen en salarissen van het ministerie zijn voor het dienstjaar 2019 begroot voor **SRD 28.766.000,=**.

In onderstaand tabel is de specificatie weergegeven.

Specificatie Lonen en Salarissen

<i>Bedragen X SRD.1000, =</i>		
Code	Lonen en Salarissen	TOTAAL
61001	Ambtelijk salaris	22,510
61002	Vakantietoeslag	1,696
61003	Overwerk	1,318
61004	Bonussen en Gratificaties	65
61005	Overig salaris	-
61006	Vacatiegelden	1,568
61013	Functionele Toelagen	1
61014	Persoonlijke Toelagen	321
61015	Lesurenvergoeding	55
61016	Gezinstoelage en kinderbijslag	149
61017	Waarnemingstoelage	54
61019	Overige toelagen	48
61020	Telefoonvergoeding	3
61021	Representatievergoeding	68
61023	Vervoersvergoeding	256
61024	Overige vergoedingen	654
	TOTAAL	28,766

611: Sociale Premies

De totale kosten voor de sociale premies zijn geraamd op **SRD 2.430.000,-**

Specificatie Sociale Premies

<i>Bedragen X SRD.1000, =</i>		
Code	Sociale Premies	TOTAAL
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	963
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1,467
	TOTAAL	2,430

612: Gebruik goederen en diensten

De kosten voor gebruik goederen en diensten zijn begroot voor **SRD 28.118.000,-**

Specificatie Goederen en diensten

<i>Bedragen X SRD.1000, =</i>		
Code	Goederen en diensten	TOTAAL
61201	Kosten opleidingen binnenland incl. seminars en workshops excl. reis en verblijf kosten	1,143
61202	Kosten opleiding buitenland (incl. seminars en workshops) excl r & V	359
61203	Contractanten	65
61204	Tijdelijk personeel	292
61205	Deskundigen binnenland	243
61206	Deskundigen buitenland	314
61208	Binnenlandse Reiskosten	185
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	239
61210	Buitenlandse Reiskosten	1,859
61211	Buitenlandse Verblijfskosten	1,806
61212	Overige kosten opleidingen	-
61213	Overige externen	47
61214	Overige reis- en verblijfskosten	42
61215	Kantoormiddelen (papier, pennen etc.)	432
61216	Kopieer	446
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	384
61218	Bode diensten	-
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	444
61220	Onderhoud kantoormiddelen	35
61221	Vergaderkosten	237
61222	Verbruiksgoederen (cartridges en diskettes)	807
	SUBTOTAAL	9,379
Code	Goederen en diensten	Totaal
61223	Onderhoudskosten automatisering	293
61224	Licenties en programmakosten	31
61225	Datalijnen	29
61226	Advertentie en bekendmakingen	96
61227	Radio en tv programma's	145
61228	Brochure en andere periodieken	134
61229	Tentoonstelling	7
61230	Overige kantoorkosten	121
61231	Overige kosten automatisering	106
61232	Overige kosten voorlichting	56
61233	Huur gebouwen en terreinen	94
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	1,419

61235	Verbouwingen	147
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	28
61238	Telefoon uitgaven	948
61239	Gas	28
61240	Water	97
61241	Electriciteit	1,126
61242	Overige kosten gebouwen en terreinen	23
61244	Representatie (nationale en internationale vertegenwoordigingen)	100
61245	Abonnementen en vakliteratuur	54
61246	Verzekeringen	366
61247	Schoonmaak	120
61248	Gereedschappen en apparatuur	130
61249	Werkkleding incl. schoeisel e.a.	212
61250	Bewaking	4,372
61251	Voeding	1
61252	Contributies	3,118
61253	Vrachtkosten en porto	27
61254	Onderzoekskosten	215
61255	Rechterlijke Vonissen	5
61257	Dienst specifieke exploitatiekosten	83
61259	Nationale en Intenationale manifestaties w.o. cultuur en sport	47
61260	Onderscheidingen	300
61261	Inhuur externe juridische bijstand	10
61262	Vuilnis en reiniging	38
61263	Overige Algemene kosten	449
61270	Lesmateriaal en leermiddelen	356
61277	Laboratoriumkosten	397
61279	Medicijnen	78
61280	Hulpmiddelen	63
61281	Vaccins	2,500
61283	Huur van voertuigen	12
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	758
	Totaal	28,118

616: Sociale uitkeringen

De sociale uitkeringen zijn voor het dienstjaar 2018 geraamd op **SRD 1.127.000,-**.

Specificatie Sociale uitkeringen

<i>Bedragen X SRD.1000,=</i>		
Code	Sociale uitkeringen	TOTAAL
61611	Lig-en verpleegkosten	500
61613	Preventieve medische voorzieningen	617
61614	Overige medische kosten	10
	TOTAAL	1,127

Kapitaal Uitgaven

De kapitaal uitgaven voor het dienstjaar 2019 bedragen **SRD 4.021.000,-**.

De bestemming hiervoor betreft het vervangen van verouderd en afgeschreven apparatuur, kosten voor netwerken en lab benodigdheden etc. en de aankoop van dienstvoertuigen en een bromfiets. In onderstaand tabel is de specificatie van de kapitaal uitgaven weergegeven.

620: Inventaris

Voor de aanschaf van inventaris is er begroot **SRD 3.168.000,- Specificatie Inventaris**

<i>Bedragen X SRD.1000, =</i>		
Code	Inventaris	TOTAAL
62001	Kantoor Inrichting	352
62003	Communicatie	14
62004	Computers	457
62005	Printers	58
62006	Netwerken	1,065
62007	Laboratoriumbenodigdheden	2
62009	Technisch gereedschap	264
62010	Overig inventaris	601
62011	Overig automatisering	355
	TOTAAL	3,168

Hieronder treft u gespecificeerd aan, de verdeling van Inventarismiddelen onder Directie en Centrale Administratie, BOG en de Dermatologische Dienst:

Code	Inventaris	DCA	BOG	DERMA	TOTAAL	AFG.
62001	Kantoor Inrichting	180,200.00	144,500.00	27,300.00	352,000.00	352
62003	Communicatie	8,500.00	5,000.00	-	13,500.00	14
62004	Computers	212,500.00	229,200.00	15,000.00	456,700.00	457
62005	Printers	42,400.00	16,000.00	-	58,400.00	58
62006	Netwerken	1,002,900.00	62,400.00	-	1,065,300.00	1,065
62007	Laboratoriumbenodigdheden	-	-	2,000.00	2,000.00	2
62009	Technisch gereedschap	-	264,400.00	-	264,400.00	264
62010	Overig inventaris	409,000.00	171,300.00	21,000.00	601,300.00	601
62011	Overig automatisering	74,300.00	280,300.00	-	354,600.00	355
	TOTAAL	1,929,800.00	1,173,100.00	65,300.00	3,168,200.00	3,168

621: Transportmiddelen

Voor het aanschaffen van transportmiddelen is er begroot **SRD 853.000,-**

Specificatie Transportmiddelen

<i>Bedragen X SRD.1000, =</i>		
Code	Transportmiddelen	TOTAAL
62102	Auto's	133
62103	Terreinwagens	90
62104	Pickup's	392
62105	Bussen	230
62106	Bromfietsen	8
	Totaal	853

TITEL II: Programma's

Bedragen X SRD 1.000 Code		alisatie 2017	ermoe- delijk beloop	Raming				
				2019	2020	2021	2022	2023
Ontwikkelingsplan 2017-2021								
Beleidsgebied: Volksgezondheid								
	Programma: Infrastructurele Werken							
Code	Project							
0148	Support to the Health System Strenghtening Program (Ovh/IsDB/OFID)	0	0	0	0	0	0	0
0158	Health Services Improvement Project	0	0	15,000	16,500	18,150	19,965	21,962
	Subtotaal	0	0	15,000	16,500	18,150	19,965	21,962
	Programma: Institutionele Versterking							
Code	Project							
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	0	0	500	550	605	666	732
0229	Support to the Health System Strenghtening Program (Ovh/IsDB /OFID)	0	0	0	0	0	0	0
0250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg	0	0	50	55	61	67	73
0262	Human Resources for Health	0	0	2,314	2,545	2,800	3,080	3,388
0263	Institutionele Versterking Ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen	0	0	150,000	165,000	181,500	199,650	219,615
0264	Health Services Improvement Project	0	0	2,330	2,563	2,819	3,101	3,411
	Subtotaal	0	0	155,194	170,713	187,785	206,564	227,219
	Programma: Onderzoek en Ontwikkeling							
Code	Project							
0734	Aanvulling tekort medische specialisten en overig medisch kader	760	1,746	2,500	2,750	3,025	3,328	3,660
0756	Beleid, Wet en Regelgeving	-	-	1,000	1,100	1,210	1,331	1,464
0757	Health Promotion	-	-	150	165	182	200	220
0759	Voorbereiding Opzetten Nieuwbouw Ministerie van Volksgezondheid	0	0	500	550	605	666	732
	Subtotaal	760	1,746	4,150	4,565	5,022	5,525	6,076
	Programma: Binnenlandse Veiligheid							
Code	Project							
0807	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	0	0	550	605	666	732	805
	Subtotaal	0	0	550	605	666	732	805
	Programma: Subsidies en Bijdragen							
Code	Project							
0951	Subsidie a/d Centrale Opleiding Verpleegkundigen en Beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB)	8,260	2,245	13,000	14,300	15,730	17,303	19,033
0952	Subsidie a/d Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.)	20,821	9,119	33,000	36,300	39,930	43,923	48,315
	Subtotaal	29,081	11,364	46,000	50,600	55,660	61,226	67,348
0953	Subsidie a/d Stg. Jeugdtandverzorging (J.T.V.)	9,201	3,664	11,000	12,100	13,310	14,641	16,105
0954	Lig -, verpleeg - en medische kosten chronische patienten Psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S.)	17,046	11,923	25,000	27,500	30,250	33,275	36,603
0955	Subsidie a/d Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	20,700	16,561	33,000	36,300	39,930	43,923	48,315
0956	Subsidie Stichting Bureau Dak- en thuislozen	2,000	1,694	3,500	3,850	4,235	4,659	5,124
0957	Subsidie aan het Surinaams rode Kruis	2,021	241	4,000	4,400	4,840	5,324	5,856
0973	Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	33,573	0	55,000	60,500	66,550	73,205	80,526
0994	Subsidie aan overheidsziekenhuizen	0	0	0	0	0	0	0
0995	Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis (SMZ)	0	0	11,500	12,650	13,915	15,307	16,837
	Subsidie aan Stichting Drs L. Mungra Medisch Centrum	0	0	5,173	5,690	6,259	6,885	7,574

	Subtotaal	84,541	34,083	148,173	162,990	179,289	197,219	216,940
	Programma: Ziektebestrijding en Preventie							
Code	Project							
3101	Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Opbouw Voorzieningen (Ovh)	30,865	5,886	45,600	50,160	55,176	60,694	66,763
3106	Terugdringen moeder- en kindersterfte	0	0	594	653	719	791	870
3108	Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suicidepreventie	0	0	500	550	605	666	732
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)	0	497	33,108	36,419	40,061	44,067	48,473
3110	RationeelgebruikMedicamenteninclusiefHighCost Medicines	0	0	100	110	121	133	146
3111	Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen	0	4,195	6,600	7,260	7,986	8,785	9,663
3112	Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering	0	0	4,000	4,400	4,840	5,324	5,856
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicam, hulpm en lab kosten tbv de Publieke Gezondheidszorg	0	0	5,483	6,031	6,634	7,298	8,028
0978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale gemeenschap	0	0	65,000	71,500	78,650	86,515	95,167
0518	SZF/ICT - project	0	0	76,704	0	0	0	0
	Subtotaal	30,865	10,578	237,689	177,083	194,792	214,273	235,698
	TOTAAL PROGRAMMA	145,247	57,771	606,756	574,254	631,679	694,847	764,332

Toelichting op de Programma's

Programma: Infrastructurele Werken

0264/0158 : Health Services Improvement Project

De lening van **US\$ 20,000,000.00** bij de Inter-American Development Bank (IaDB) is voor de financiering van het programma ñHealth Services Improvement Projectò (**SU-L1054**) van het Ministerie van Volksgezondheid.

Het doel van het programma ñHealth Services Improvement Projectò (**SU-L1054**) is om bij te dragen aan de vermindering van de ziekten in Suriname door de toegang tot hoogwaardige, geïntegreerde eerstelijnszorg gezondheid diensten te verbeteren en epidemiologische uitdagingen die prioriteit genieten aan te kunnen pakken om zodoende de effectiviteit van de gezondheidssector te verbeteren. Het betreft hier ook een nieuwbouw van het hoofdkantoor bij het BOG complex en de renovatie van enkele gebouwen. Dit alles zal uiteindelijk moeten leiden tot het effectief verminderen van ziekten binnen de gezondheidssector in Suriname. De geplande uitvoering van het programma heeft een duur van 6 jaren, waarbij de lening een Grace Period van 6,5 jaar zal hebben met een afschrijvingsperiode van 24 jaren.

Voor het begrotingsjaar 2019 is het begroot bedrag (US\$ 2.236.842,-) SRD 17.330.000,-, waaronder een overheidsbijdrage van SRD 2.330.000,- en een IaDB lening van SRD 15.000.000,-

Programma: Institutionele Versterking**0227/ 0807: Interventies bij rampspoed en gezondheidsdreiging*****Milieu Inpectie******Keuringsdienst van voedingsmiddelen en waren*****De doelstellingen van deze dienst zijn:**

- De Keuringsdienst geeft onafhankelijk invulling aan het toezicht en de signalering in de gehele productie keten van voedsel producten waardoor de volksgezondheid en eerlijkheid in de handel beschermd wordt.
- Het bewaren van de kwaliteit en veiligheid van voedsel (Lokaal en Import) door de controle op factoren die schadelijke effecten kunnen hebben op de volksgezondheid.
- De Voedingsmiddelen verordening van 1911 na wijzingen gepubliceerd in 1953 is de wettelijke basis voor de controle op voedingsmiddelen.
- Het houden van toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor de voedselveiligheid.
- De K.D verricht onderzoek naar aanleiding van klachten betreffende voedingsmiddelen en waren.
- Bemonsteren van voedingsmiddelen voor laboratoriumonderzoek bij inspecties en klachten. Sluiten van inrichtingen bij ernstige tekortkomingen op hygiënisch gebied en andere aspecten die gevaar opleveren voor de volksgezondheid.
- Het uitgeven van gezondheids certificaten voor de export van geproduceerde voedingsmiddelen. De dienst is voornamelijk gelinkt aan de SDG 2

	SRD	USD
Milieu Inspectie		
1.Capaciteitsversterking Milieu Inspectie	100,000	
2.Aanvang decentralisatie van Milieu Inspectie	1,800,000	
3.Automatisering klachtenregistratie	60,000	
4.Opzetten en verzorgen van foodhandlers training	76,000	
5.Aanschaffen van meetapparatuur	30,000	
Keuringsdienst		
1.Capaciteitsversterking (Werving en training van keurmeesters, herzien c.q. ontwikkelen vakliteratuur)		70,522

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD. 1.050.000,=**0250 Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg**

In 2019 is verdere regulatie van de eerste lijns- en tweede lijnszorg gaande: de verplichte (her)registratie van alle huisartsen, de verlening van vergunning tot het exploiteren van een huisartspraktijk; de erkenning van bij- en nascholingsorganisaties; de verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen; de verplichte bij- en nascholing; de trainingen in medische ethiek zijn alle belangrijk hiertoe.

Ook de automatisering van zowel de huisartsenpraktijk, als de ziekenhuisadministratie, verbonden aan de automatisering van de apotheken en laboratoria en met het nationaal gezondheidsinformatiesysteem (NHIS), draagt hier aan toe bij.

Het onderbrengen van de inspectie voor individuele en openbare gezondheidszorg in een apart departement Toezicht op de uitvoering van het beleid is reeds in 2017 goedgekeurd door de RvM. Een betere opzet en werkzaamheid van het inspectieapparaat, binnen het systeem van kwaliteitsbewaking en verbetering, is hiermede mogelijk.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 50.000,-

0262 Human Resources for Health

Human Resources for Health (HRH) speelt een essentiële rol bij het geleidelijk overwinnen van geografische, economische, sociaal-culturele, organisatorische en gender belemmeringen, zodat alle gemeenschappen zonder discriminatie geleidelijk toegang hebben tot uitgebreide gezondheidsdiensten die passend, tijdig en van goede kwaliteit zijn. Om de prestaties van het Gezondheidssysteem te verbeteren, is een expliciet en goed ontworpen beleid inzake HRH cruciaal welke rekening houdt met het feit dat de beschikbaarheid, toegankelijkheid, relevantie en competenties van gezondheidswerkers van eminent belang zijn voor het bereiken van Universele Gezondheid.

In 2014-2015 is met uitgeverij Noordhof een overeenkomst gesloten voor het leveren van literatuur en les materiaal voor de verpleegkundige opleiding. Het openstaand bedrag van deze overeenkomst is tegen de huidige koers SRD3.925.000,-

1. Training aan 26 leidinggevende Verpleegkundigen in de ICN Leadership for Change programma	49,500.00
2. Vergadering Verpleegkundig Directeuren m.b.t. de gehouden examens	3,000.00
3. Het ontwikkelen van een strategisch beleidsplan 2017-2020	10,800.00
4. Het opzetten van informatie en communicatie Nursingdata	170,500.00
5. Het opzetten en onderhouden van een Management Information Systeem (MIS), welke voorziet in informatie over aantallen, soort, skill-mix, vraag, aanwas, verloop en opleiding van het verplegend personeel	155,200.00
6. Professionalisering van verpleegkundige leiders	52,000.00
7. Ontwikkelen Strategische beleidsplan 2017-2020	10,640.00
8. Bespreking & informeren van uitkomsten/knelpunten met directeuren van verschillende zorginstellingen	1,500.00
9. Aankoop literatuur	3,925,000.00
Totaal	4,314,000.00

De overheidsbijdrage voor dit programma is gesteld op SRD 2.314.000,-

0263 Institutionele Versterking Ziekenhuizen en Gezondheidsgerelateerde Instellingen

In verband met de herstructureringsplan van de regering die in uitvoering is voor de ziekenhuizen voor efficiëntie en effectiviteit in de zorg met als doel de kosten in de zorg op termijn significant te doen afnemen, zal in het verlengde hiervan, voor een integraal aanpak binnen de gezondheidszorg ook een herstructureringsplan worden voorbereid en vervolgens tot uitvoering worden gebracht met betrekking tot de Stg. Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.), de Stg. Medische Zending Suriname (P.H.C.), het BGVS en het SZF.

Het is hiermee de bedoeling om de toegang van kwalitatieve zorg voor een ieder mogelijk te maken. Vanwege de financieel economische situatie waarin de ziekenhuizen en al deze gezondheid gerelateerde instellingen verkeren, is het de verwachting dat de overheid vooralsnog financiële ondersteuning zal moeten bieden bij de financiering hiervan.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 150.000.000,-

0759 Voorbereiding Opzetten Nieuwbouw Ministerie van Volksgezondheid

Het ministerie van Volksgezondheid is voornemens om de gebouwen bij het Bureau voor de Openbare Gezondheidszorg te renoveren en het opzetten van een nieuwbouw. Bij de voorbereidingen hiervan zullen er kosten gemaakt worden met betrekking tot bodemonderzoek, opruimingswerkzaamheden alsook logistieke werkzaamheden.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 500.000,-

Programma: Onderzoek en Ontwikkeling**0734: Aanvulling tekort medische specialisten en overig kader**

Vanwege de overeenkomst tussen de Cubaanse en de Surinaamse overheid worden uit Cuba medische specialisten en overig medisch kader aangetrokken, teneinde tijdelijk te kunnen voorzien in het tekort dat er bestaat. Er is een bedrag gereserveerd om de kosten die hiermee gepaard gaan te kunnen dekken. Vanwege de in december 2016 tot en met januari 2017 vernieuwde Mantelovereenkomst tussen de Surinaamse en Nederlandse Ministeries van Volksgezondheid zullen ook in 2018 artsen in opleiding tot specialist (aios) naar Nederland vertrekken of uit Nederland terugkeren om hun stageopleiding in Nederland te starten respectievelijk af tesluiten.

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 2.500.000,-

0756. Beleid, Wet en Regelgeving

De sinds 2015 gepleegde inspanningen ter revisie van de verouderde wetten op het gebied van de gezondheidszorg en de formulering van nieuwe wetten, ter garanderen van een optimale kwaliteit van de zorg, zullen worden geëvalueerd, waarnodig worden bijgesteld en worden uitgewerkt in definitieve ontwerp-wetten. De ontwerp-wetten zullen vervolgens aan het Parlement ter goedkeuring worden aangeboden. Hierbij wordt onder andere gedacht aan de wet BIG, de laboratoriumwet en de patiënten behandelingswet.

De wet Beroepen in de Gezondheidszorg (BIG) moet in 2018 worden goedgekeurd, evenals de Laboratoriumwet, zodat hieraan uitvoering kan worden gegeven. In 2018 zullen er ook richtlijnen worden ontwikkeld voor het opzetten en exploiteren van nierdialysecentra.

De verdere implementatie van de Health in All Policies vereist in 2018 hernieuwde aandacht en dat in samenwerking met de andere ministeries, het bedrijfsleven en de gemeenschap. De 12 voorstellen dienen goedgekeurd te worden door de andere ministeries, zodat de voorstellen tot uitvoerbare projecten uitgewerkt kunnen worden.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 1.000.000,-

0757. Health Promotion

De definitie van de Wereld gezondheidsorganisatie WHO stelt: "Health promotion is the process of enabling people to increase control over, and to improve, their health. It moves beyond a focus on individual behavior towards a wide range of social and environmental interventions." Health Literacy has been defined as the cognitive and social skills which determine the motivation and ability of individuals to gain access to, understand and use information in ways which promote and maintain good health.

In 2018 start het ministerie van Volksgezondheid dit proces met het doen trainen van alle gezondheidswerkers.

De overheidsbijdrage is gesteld op SRD 150.000,-

Programma: Binnenlandse Veiligheid**0807: Interventies bij rampspoed en gezondheidsdreiging**

Veranderende klimatologische omstandigheden hebben hun directe invloed op de volksgezondheid. Ook de ziekten die epidemische vormen aannemen en door de globalisatie heel makkelijk het land kunnen binnen komen, vragen extra aandacht. Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in Suriname moeten in betere staat van paraatheid gebracht worden om te reageren op rampspoed of gezondheid bedreigende situaties. Het in staat van paraatheid houden van 24 uren huisartsen posten is een essentieel onderdeel in het netwerk van spoedeisende posten, nodig ten tijde van rampen. Deze beleidsmaatregel voorziet in het continueren van trainingen op het gebied van rampenbeheersing en spoedeisende zorg, komen tot wetgeving en de aanschaf van benodigd materiaal ter bestrijdingen beteugeling van vector- borne diseases zoals gele koorts, Zika, Chikungunya en Dengue.

De overheidsbijdrage voor dit dienstjaar is SRD 550.000,-

Programma: Subsidie en Bijdragen

De volgende parastatalen verlenen diensten aan de overheid waarvoor de volgende bedragen zijn begroot over 2019. De toelichting op de parastatalen zijn opgenomen in Titel IV.

<i>Bedragen X SRD 1.000</i>		
Code	Instelling	Bedrag
0951	Centrale Opleidingen Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen (COVAB)	13,000
0952	Medische Zending (P.H.C.)	33,000
0953	Jeugd tandverzorging (J.T.V)	11,000
0954	Lig-, verpleeg-en medische kosten chronische patienten psychiatrisch Centrum Suriname (P.C.S.)	25,000
0955	Regionale Gezondheidsdienst (R.G.D.)	33,000
0956	Bureau dak-en Thuislozen (B.D.T.)	3,500
0957	Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode Kruis	4,000
0994	Subsidie aan overheidsziekenhuizen	-
0995	Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis (SMZ)	11,500
New Code	Subsidie aan Stichting Drs L. Mungra Medisch Centrum	5,173
	TOTAAL	139,173

0973. Additionele overheidsbijdrage Staatsziekenfonds

Vooruitlopend op een definitieve vaststelling heeft de Regering in 2015 besloten de toenmalige premie die de Staat Suriname ten behoeve van verplichtverzekerden betaald bij het SZF, te verhogen van 9% naar 12%. De ingangsdatum was 01 januari 2015. Dit besluit was genomen mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen.

De overheidsbijdrage is SRD 55.000.000,-

0995: Subsidie aan Stichting Marwina Ziekenhuis

Voor de bouw van het ziekenhuis in Albina dienen er achterstallige betalingen verricht te worden aan dienstverleners en leveranciers, waarmee in de vorige begroting geen rekening mee was gehouden.

Daarnaast blijkt dat voor de operationalisering van het ziekenhuis er herstelwerkzaamheden moeten worden verricht. Vervolgens is er aan de bouw ook een onderhoudstermijn, waaraan kosten aan zijn verbonden.

Voor de operationalisering van het ziekenhuis is er voor de inrichting inventaris nodig met betrekking tot de faciliteiten voor Laboratorium, Radiografie, Apotheek, Spoed Eisende Hulp, Operatiekamer, beddenzaal, Keuken & Wasserij, mortuarium, garage voor ambulances en de 4 huizen voor de medici.

Om het ziekenhuis te operationaliseren moeten mensen worden aangetrokken en is het hierdoor de verwachting dat de overheid financiële ondersteuning zal moeten bieden.

De overheidsbijdrage is SRD 11.500.000,-

Programma: Ziektebestrijding en preventie:**3101: Afbouw Regeling Medische Uitzending Lokale Ophbouw Voorzieningen**

Begin 2012 is ons eigen radiotherapeutisch centrum geopend. De uitzendingen naar het buitenland zijn hierdoor drastisch afgenomen van gemiddeld 100 per jaar naar 36, 33 en 38 respectievelijk in 2012, 2013 en 2014. Echter zijn de kosten per uitzending per patiënt toegenomen van gemiddeld 15 tot 20 duizend US \$ naar 23 000 US \$ en 48 000 US \$ respectievelijk in 2012 en 2013.

De behandelingskosten stegen in 2013 met 200 procent vanwege uitzending van patiënten met leukaemie waarvan de kosten voor behandeling gemiddeld rond de 110 000 US \$ ligt.

Zowel de uitzendingen als de kosten voor bestraling in het radiotherapeutisch centrum en de lokale behandeling van laag frequente aandoeningen en tertiaire zorg, die niet uit de reguliere verzekeringen betaald worden, zullen ten laste van deze beleidsmaatregel betaald worden.

De geprojecteerde uitgaven lastens deze beleidsmaatregel zijn als volgt:

Omschrijving	Bedrag
Radiotherapie in Suriname	16,500,000
Specialistische(Top Preferente)	4,100,000
Uitzenden naar het buitenland via SZF	20,000,000
Behandeling Laag Frequente Aandoeningen	5,000,000
Totaal	45,600,000

De overheidsbijdrage voor dit dienstjaar is SRD 45.600.000,-

3106: Terugdringen moeder-en kindsterfte

Het Bureau Community Health is verantwoordelijk voor het bevorderen en bewaken van de gezondheid van de bevolking in alle fasen van de levenscyclus zoals: conceptie, zwangerschap, bevalling, zuigeling, kleuter, schoolkind, adolescent, ouder, grootouder, sterfbed. Verder streeft het bureau naar verbetering van het functioneren van plaatselijke gemeenschappen en het versterken van de socialisatie eenheden, die een mens van geboorte tot dood vormen.

De programma's Family en Community Health (Maatschappelijke gezondheidszorg MGZ) zijn:

1. Reproductieve Gezondheidszorg w.o. Perinatologie & PMTCT
2. Under five care: consultatie bureau en crèche begeleiding
3. Jeugdgezondheidszorg w.o. Schoolgezondheidszorg
4. Seniorenzorg

De SDG en indicatoren gelinkt aan dit programma zijn: 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2

	SRD
1.Finaliseren en implementeren herziene richtlijnen PMTCT	188,000
2.Installeren National Validation Committee	150,400
3.Continueren implementatie van het perinataal informatiesysteem van clasp(SIP) naar Surinaams context	150,400
4.Finaliseren en implementatie herziene richtlijnen voor consultatiebureauzorg (dossier consultatiebureau en baby & peuterboek)	105,200
TOTAAL	594,000

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 594.000,-

3108. Verbeteren geestelijke gezondheidszorg en suicidepreventie

Geestelijke gezondheidszorg en lichamelijke gezondheidszorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een gezonde geest in een gezond lichaam en omgekeerd. In 2015 en 2016 zijn respectievelijk het National Mental Health Plan en het Nationaal Plan voor Suicide Preventie en interventie opgesteld. Het is van belang dat elementen van deze plannen niet slechts door het Ministerie van Volksgezondheid worden uitgevoerd, maar middels een intensieve samenwerking met andere departementen, gezondheidszorginstellingen en NGO's volgens het 'Health in All Policies'(HiAP) model.

De doelstelling met betrekking tot Mental health is terug te vinden bij NCD. Met betrekking tot suicide preventie is de doelstelling gesteld op een daling van suicide prevalentie met 10%

MOB- Medisch Opvoedkundig Bureau

Het MOB (Medisch Opvoedkundig Bureau) als onderdeel van verbetering van de geestelijke gezondheidszorg stelt zich tot doel:

Het bewaken en bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid van de in zijn ontwikkeling bedreigde mens van 0-23 jaar. Dit doel tract zij te bereiken door, met inachtneming van het geheel van lichamelijke, geestelijke en milieufactoren, hulp te verlenen aan kinderen, jeugdigen en jong- volwassenen. Momenteel is er een werkgroep bezig met het herzien van deze doelstelling.

De SDG's en indicatoren gelinkt aan dit programma.

NAR- Nationale Anti-drugs Raad

De NAR heeft tot doelstelling het treffen van maatregelen om de vraag naar drugs effectief te doen afnemen, waarbij drugspreventie en behandeling een belangrijke plaats inneemt.

De Preventie richt zich op het vergroten van het bewustzijn van de gemeenschap in het algemeen en de jongeren in het bijzonder m.b.t. alcohol en drugspreventie.

De NAR houdt zich verder bezig met het ontwikkelen en tot uitvoering brengen van een landelijk anti- drugs awareness campagne gericht op gemeenschap in het algemeen en in het bijzonder de jongeren van 11 tot 21 jaar met als doel de Surinaamse Jeugd informatie te verstrekken over de risico's van alcohol en drugsgebruik/misbruik.

Mental Health	SRD	USD
1.Installeren technische adviesgroep voor mental health en uitvoeren van de activiteiten conform het mental health plan	200,000	
2.Finaliseren van het stigma reductie programma		
3.Richtlijnen ontwikkelen t.a.v. berichtgeving over suicide en pogers		
4.Voortzetten van voorlichting campagnes via radio, tv etc.		
5.Integreren van programma's in de curricula van opleidingen voor leerkrachten		
6.Voortzetten van de mhGAP training voor gezondheidswerkers		
7.Introduceren van de in 2018 geselecteerde programma's voor GLO en VOJ scholen		
MOB		
1.Ontwikkelen van programma's m.b.t. ouder-kind begeleiding	187,000	
2.Capaciteitsversterking van het personeel van MOB	124,000	
3.Awareness programma's ontwikkelen	20,000	
4.Decentralisatie programma's/ outreach activiteiten	260,000	
5.Digitaal informatie en registratie opzetten	120,000	
NAR		
1.Ontwikkelen en uitvoeren van een landelijk Awareness campagne		30,000
2.Uitvoeren van een onderzoek m.b.t. de meest gebruikte drugs onder de jongeren, volwassenen en party persons		12,500
3.Verbeteren van de kwaliteitszorg binnen de verslavingszorg		2,500
4.Verbeteren van de toegankelijkheid tot de verslavingdiensten		2,500
TOTAAL	911,000	47,500

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 500.000,-

3109 : Aanpak HIV/AIDS, Tuberculose en Eliminatie van Malaria (Ovh/Global Fund)

Deze maatregel, die mede met ondersteuning van fondsen uit Global Fund wordt uitgevoerd, beoogt landelijk, in stad en binnenland de testmogelijkheden op het HIV virus te verruimen evenals de toegang tot zorg en medicamenten voor HIV/AIDS patiënten. Het aantal HIV patiënten dat therapie krijgt is landelijk ruim 1000. Ook in 2019 zullen de bestaande HIV test sites verder versterkt worden. Momenteel zijn er landelijk 10 HIV test sites (waarvan 1 te Albina en 1 in het distrikt Nickerie) en 56 poliklinieken van de Medische Zending waar HIV testen gedaan worden.

De beschikbaarheid van medicamenten zal met afnemende donor- en toenemende overheidsmiddelen gegarandeerd worden. Ook in het kader van de Treatment 2.0. is het voorhanden hebben van medicamenten van essentieel belang. De psychosociale begeleiding van HIV / AIDS patiënten door met name NGO's is al opgestart en verder ter hand worden genomen. Deze benadering richt zich erop om patiënten therapie trouw te houden. Hiermee wordt getracht een optimaal resultaat met de medicamenten te bereiken. Deze maatregel beoogt tevens de preventie van HIV/ AIDS in 2019 te verbreden met actieve participatie van de gemeenschap en met speciale aandacht

voor risicogroepen en voor de bevolking in districten en het binnenland. Ook zal met deze beleidsmaatregel de bestrijding van opkomende malaria epidemieën in de bewoonde gebieden in het binnenland, waar de residerende populatie ongeveer 50.000 is, gecontinueerd worden, teneinde de herintroductie deze gevreesde ziekte te voorkomen. De bestrijding van malaria onder de mobiele populaties in de goudconcessies zal met ondersteuning van Global Fund middelen worden geïntensiveerd. Schattingen van de populaties in de goudconcessies liggen tussen de 20.000 en 25.000. Met de donormiddelen en overheidsbijdrage voor de landelijke Tuberculose bestrijding zullen in 2019 trainingen georganiseerd worden ter verbetering van de vroege diagnose en behandeling van deze ziekte. Landelijk zullen er bewustwordingscampagnes georganiseerd worden om de gehele bevolking alert te maken zich tijdig te laten testen bij klachten. Specifieke aandacht wordt gegeven aan patiënten met HIV/AIDS, aangezien zij een verhoogd risico hebben voor het oplopen van TBC, evenals de gevangenispopulatie (plussm 1000) en de inheemsen in het verre binnenland (populatie plussm 1200).

Het bedrag ad. SRD 33.108.000,- is als volgt opgebouwd:

Donormiddelen TB/HIV/AIDS:	SRD 6.232.000,-
Donormiddelen Malaria programma:	SRD 4.759.000,-
Overheidsbijdrage HIV/ AIDS:	SRD 13.207.000,-
Overheidsbijdrage Malaria programma:	SRD 5.940.000,-
OverheidsbijdrageTuberculose:	SRD2.970.000,-

Totaal: SRD 33.108.000

3110. Rationeel gebruik Medicamenten inclusief High Cost Medicines

Suriname heeft een relatieve hoge ziektelast met betrekking tot chronische ziekten (zowel overdraagbaar als niet overdraagbaar). Cardio vasculaire aandoeningen die bij voorbeeld kunnen leiden tot nierziekten kunnen als gevolg hebben een verhoogde vraag naar nierdialyse, hetgeen in principe een kostbare behandeling is. Hetzelfde kan gezegd worden van kanker, verschillende vormen van tweede- en derdelijns zorg bij HIV-AIDS, zeldzame ziekten etc.

Het beleid van volksgezondheid is gericht op het voorkomen van deze ziektebeelden waar mogelijk, midden een gediversifieerd beleid, welke vooral een multidisciplinair karakter heeft en waarbij verschillende sectoren betrokken zijn, de zogenaamde Health in All Policies (HiAP) benadering. Echter is het niet te voorkomen dat ingezetenen een beroep doen op de staat om de toegankelijkheid tot deze gespecialiseerde behandelingen te vergroten. Bij deze behandelingen worden vakerde zogenaamde "high cost medicines & technology" toegepast. Het gaat hier om diagnostiek en behandelmethoden die vaak in de honderden duizenden USD per patiënt soms per jaar, kosten. Het financieren van deze behandelingen is ook in Suriname een steeds groter wordend zorgpunt binnen de volksgezondheid. Een tweesporen beleid is belangrijk: het verlagen van de case fatality rate (en de vroege diagnostiek, het voorkomende behandeling dus efficiënter te maken) en aan de andere kant de juiste methoden te kiezen om dit te bereiken.

De wetenschap blijft niet achter; nieuwe manieren van diagnosticeren en behandelen zijn aan de orde van de dag, echter zijn niet allen even effectief en kunnen niet allen geïmplementeerd worden onder alle omstandigheden. Daar boven op voert de farmaceutische industrie wereld wijd een agressief beleid om de nieuwere behandel methoden te doen incorporeren in de reguliere gezondheidszorg en om hun monopolie op de kennis en de producten in stand te houden. Het is daarom onvermijdelijk dat ook Suriname nationaal beleid moet ontwikkelen ten aanzien van het duurzaam beschikbaar stellen van deze technologie. Het gaat hier niet alleen om een aanpak binnen de volksgezondheid, maar ook in andere sectoren zoals binnen het beheer van patenten, het distribueren van de financiële middelen en het vaststellen van de basisuitgangspunten op basis van het equity principe.

Bij de behandeling moeten er keuzes gemaakt worden die gebaseerd zijn op de "best available evidence & information" Om deze beoordelingen te doen is het nodig dat er speciale kennis verworven wordt en dat "best practices" in landen die deze weg belopen worden bestudeerd om een werkbare manier van handelen te bedenken in Suriname.

De mogelijkheden moeten uitgewerkt worden in protocollen en wetgeving; beoordelingscommissies en eventueel andere instituten moeten ingesteld worden en bestaande instituten zullen mogelijkwerwijs gespecialiseerde taken moeten incorporeren in hun huidige taakstelling. Met behulp van technische assistentie van de PAHO en internationale organisaties waarvan Suriname lid is zal in 2018 hier aangewerkt worden. Awareness bij gebruik, maar vooral ook bij het voorschrijf beleid van artsen en specialisten en de voorlichting bij inkoop beleid moet de enorme verspilling voorkomen. Dit geldt m.n. voor duurdere medicamenten. Er gaan enorme bedragen gepaard met het op voorraad houden of beschikbaar houden van medicamenten, die uiteindelijk moeten worden gedumpd wegens het verstrijken van houdbaarheidsdata etc.

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 100.000,-

3111. Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoening

NCD- Non Communicable Diseases and Mental health Doelstelling:

1. Preventie en reductie van de NCD's door:
 - Å Public awareness
 - Å promotion of healthy lifestyle
 - Å strengthening of health systems
 - Å strengthening of the legal framework
 - Å strengthening of surveillance and operational research
 - Å strengthening of monitoring and evaluation systems
2. Daling van sterfte t.g.v. NCD's met minimaal 30%
3. Daling suïcide prevalentie met 10%

Deze doelstellingen zijn gelinkt met de SGD 3.4, 3.5, 3.6, 3.8, 3a en 3b.

1. Installeren en werkzaam stellen van de Nationale NCD board	100,000
2. Finaliseren en uitvoeren van het alcoholbeleidsplan	100,000
3. Implementeren van de tabakswet 2013	100,000
4. Finaliseren en implementeren van de Nationale voedingsrichtlijnen	200,000
5. Implementeren de voedsel etikettering standaarden	100,000
6. Nationaal kankerplan implementeren	1,000,000
7. Road Safety plan 2018-2021 implementeren	150,000
8. Implementeren van de NCD surveillance system	250,000
9. Installeren technische adviesgroep voor mental health en uitvoeren van de activiteiten conform het mental health plan	200,000
10. One Stop Shop	4.400.000
TOTAAL	6,600,000

De overheidsbijdrage in totaal hiervoor bedraagt SRD 6.600.000,-

3112. Aanvulling tekorten Nationale Basiszorgverzekering

De Wet Nationale Basiszorgverzekering is in 2014 geïmplementeerd. Met de implementatie van de wet heeft de regering de eerste stap gezet op weg naar een duurzaam sociaal zekerheidsstelsel, dat het realiseren van een zo hoog mogelijk niveau van sociale zekerheid en het mogelijk elimineren van ongelijkheden voor iedere ingezetene van Suriname beoogt. Uiteraard zal middels verschillende evaluatie momenten moeten worden gevalideerd dat dit doel ook wordt bereikt. Met de evaluatie zullen er wellicht kosten gepaard gaan. Dit zijn de kosten van de publieke gezondheidszorg, die ingevolge artikel 3 van de Wet Nationale Basiszorgverzekering ten laste van de staatsbegroting gefinancierd dienen te worden. Daarom is deze beleidsmaatregel opgenomen. In het kader van de evaluatie zullen ten laste van deze beleidsmaatregel de uitgaven van alle activiteiten kunnen worden gefinancierd die ondersteunend zijn aan dit doel, als wel die welke hiermee gepaard gaan of noodzakelijk als gevolg hiervan dienen te worden uitgevoerd. De basiszorgverzekering voorziet in een basispakket van gezondheidszorgdiensten. In de afgelopen 2 jaren zijn er hiaten opgemerkt in de benodigde zorg, van in het bijzonder de chronische patiënten. Deze beleidsmaatregel is dan ook ter aanvulling van het basispakket voor met name chronische patiënten.

Hiervoor is **SRD 4.000.000,-** gereserveerd.

3113. Aankoop van vaccins, laboratorium benodigdheden, medicamenten, hulpmiddelen en laboratoriumkosten ten behoeve van de Publieke Gezondheid.

Het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg (BOG) is een dienstonderdeel van het Ministerie van Volksgezondheid, die zich richt op waarborging van de gezondheidszorg van de totale gemeenschap in Suriname. Bij dit Bureau worden er verschillende nationale programma's ter bestrijding van onder andere infectieziekten uitgevoerd. Onder dit bureau ressorteert het Medisch Centrum, waar men o.a. terecht kan voor de zgn. reizigersvaccinaties. Het Centraal laboratorium is ook aldaar gevestigd en vervult een bijzondere rol bij het uitvoeren van kwalitatief laboratorium onderzoek in Suriname, volgens universele standaarden. Hiertoe worden er inspectie uitgevoerd bij overige in Suriname gevestigde laboratoria. De kosten voor vaccins, medicamenten, hulpmiddelen en laboratorium benodigdheden komen tenlaste van de staatsbegrotingen waren tot en met 2016 opgenomen onder de apparaatskosten. Om de voortgang van deze activiteiten te waarborgen en het belang van deze kosten te benadrukken, is het besluit genomen om ze per 2017 op de begroting op te nemen onder een aparte beleidsmaatregel.

Immunisatie diensten vormen een belangrijk onderdeel binnen de preventieve gezondheidszorg. In Suriname worden deze diensten gecoördineerd door het Nationaal Immunisatie Programma (NIP) van het Bureau Openbare Gezondheidszorg (BOG) en vinden plaats door het beschikbaar stellen van vaccinaties voor de verschillende doelgroepen. Het NIP heeft als belangrijkste doel het terugdringen en elimineren van vaccin voorkomende ziekten die gepaard kunnen gaan met hoge morbiditeit en mortaliteit. Binnen het NIP is ook het kindervaccinatie programma van groot belang. De vaccins die worden aangeboden binnen het NIP moeten ten alle tijden op voorraad aanwezig zijn, dit wordt bewerkstelligd middels een tijdige aankoop van de nodige vaccins.

De aankoop van vaccins geschiedt volgens een standaard procedure die begint met het berekenen van de jaar behoeften. Aan de hand van de grootte van de doelgroep wordt per vaccin de behoefte voor het komende jaar berekend. In de berekening wordt rekening gehouden met de hoeveelheid vaccin dat nog op voorraad aanwezig is. De jaarlijkse vaccin bestelling wordt geplaatst door het NIP en verdere verwerkt en afgehandeld binnen de structuren van de PAHO Revolving Fund. De vaccin bestelling is verbonden aan een strikte deadline, hierbij wordt de belangrijkheid van een tijdige bestelling nogmaals benadrukt.

Vaccin aankopen bestaan uit de aankoop van vaccins en vaccin benodigdheden, en kunnen per jaar in kosten oplopen tot ongeveer 2 à 3 miljoen Surinaamse Dollars. Voor een vlot verloop van de jaarlijkse uitvoering van het Nationaal Immunisatie Programma is het van groot belang dat het proces van vaccin aankoop tot aan vaccin levering niet wordt verhindert.

Het **Centraal laboratorium** houdt zich bezig met:

- De surveillance en monitoring van de infectieziekten: HIV/aids, TB en eliminatie van Malaria (3109)
- Het verbeteren van de lab testen, kwaliteitsbewaking, veiligheid en preventie (Vector control) Het laboratorium heeft een directe link met SDG 3 (3.3.1, 3.2.2, 3.3.3), 6 en 12.

	SRD
1. Personeelsversterking in mankracht, competentie en kader	306,150
2. Bijdragen aan ordening en monitoring van voedselveiligheid i.s.m. min. HI en min. LVV (project ordening voedselketen)	47,400
3. Introductie en implementatie LIMS systeem	301,000
4. Accreditering behoud ISO-15189 status en verbetering klanttevredenheid	703,230
5. Verbeteren fysieke en faciliteiten en accommodatie van het Centraal Lab.	17,300,600
6. Aanschaf materialen voor onderzoek (kwantificering van methoden voor samples: humaan, voeding en water (totaal 27 parameters)	2,335,000
TOTAAL	20,993,380

De Overheidsbijdrage over het dienstjaar 2018 bedraagt SRD 5.483.000,=

0978. Medicamentenvoorziening BGVS ten behoeve van de totale gemeenschap

Het Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname (BGVS) is speciaal opgericht om de geneesmiddelen voorziening in Suriname te garanderen. Geneesmiddelen voorziening is staatszorg. Die zorg is toe vertrouwd aan de BGVS. De kosten die gepaard gaan met die zorg komen voor een deel dan wel voor het geheel voor rekening van de Overheid. Financiering heeft in zoverre plaatsgevonden ten laste van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Aangezien de aankoop van medicamenten en medische verbruiks artikelen alles met gezondheidszorg te maken heeft, is per 2017 de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid belast. Hiervoor is er een aparte beleidsmaatregel opgenomen in de begroting van 2017. Er is toen rekening gehouden met een bedrag van SRD 48.000.000,.

Dit is het dubbele van de SRD 24.000.000,-, die tot en met 2016 in de begroting van Binnenlandse Zaken is opgenomen. Dit bedrag was gebaseerd op een koers van SRD 3,35 voor de USD. De instructie voor de begrotingssamenstelling 2017 geeft een koers aan van SRD 7,30.

De Overheidsbijdrage over het dienstjaar 2018 bedraagt SRD 65.000.000,-

0518 SZF/ICT – Project

Ter regulering van de gezondheidsdiensten is het Ministerie van Volksgezondheid in samenwerking met het SZF voornemens om in 2019 de automatisering aan te pakken.

Het gaat hierbij erom, dat alle gezondheidsdiensten waaronder Huisartsen, Specialisten, Ziekenhuizen en overigen, middels automatisering/ I.C.T. beschikken over goede informatie uitwisseling, inzicht c.q. toegang tot de verschillende databestanden.

Dit zal bijdragen aan een effectievere dienstverlening.

Raming middels financiering is gesteld op **SRD 76.704.000,-**

Ontwikkelingsplan 2017-2021					
OP- Beleidsgebied: Volksgezondheid					
	Program ma: Infrastr ucturele Werken	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresult aten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0148/ 0229	Support to the Health System Strenghte ning Program (Ovh/IsD B/OFID)	De Republiek Suriname heeft financierin g in de vorm van een lening ontvangen van de Islamic Developme nt Bank (IsDB) voor een bedrag van US \$ 60,00 miljoen en de Opec Fund for Internation al Developme nt (OFID) voor een bedrag van US\$ 26.5 miljoen ter ondersteuni ng van het Health System Strengtheni ng Program. Het programma is	De bouw van 4 RGD Poliklinieken gestart, oplevering volgens planning in September 2018. Renovatie Beddenhuis AZP, aanbesteding gehouden en werkzaamheden zullen in 2018 beginnen. Operatiekamers en Uitbreiding ICU (OR/ICU), het ontwerp is afgerond, aanbesteding en start bouw volgens planning in 2018. Nieuwbouw Ziekenhuis AZP, ontwerp is afgerond. Aangezien dit ontwerp niet in overeenstemming is met het in de Leenovereenkomst omschreven ziekenhuis, zijn werkzaamheden mbt het onderhavige ziekenhuis aangehouden. Relocatie MRI en bouw Parkeergarage, aanbesteding heeft plaatsgevonden, maar nog tot in uitvoering gekomen, dit staat ook in verband met het aanhouding van activiteiten rond de	*Bouw PHC centers afgerond. *Start bouw van nieuw ziekenhuis. *Afronding relocatie MRI-gebouw. *Oplevering parkeergebou w.	

		onderdeel van het beleid van de regering van Suriname (GoS) om de gezondheid szorg te verbeteren en de	nieuwbouw.		
		doelstellingen van de National Health Sector Plan te bereiken. Het project heeft tot doel: Het opzetten/bo uwen en inrichten van een 150 - bed state of the art beddenhuis bij het AZP dat gespecialis eerd is in het leveren van tertiaire gezondheid szorg diensten niet alleen aan inwoners van Paramaribo , maar ook voor het hele land . Het bouwen en inrichten vijf Primary Health Care (PHC) klinieken die vallen onder de Regionale Gezondheids Dienst (RGD) te Derde Rijkweg, Onverwacht, Moengo, Groot Henar, Buitengast huis Het voorzien			
		van medische en niet- medische apparaten en meubulair Gespecialiseerde training voor professionals in de gezondheid szorg Opzetten van een Health Management Information System Consultancy diensten voor de bouwen de aanschaf van medisch apparatuur Ondersteuning aan de project management Unit (PMU) Financial auditing Het project zal in 4 jaar worden geïmplementeerd (2014- 2018). De totale projectkost en zijn geraamd op USD 96.5 miljoen waarvan de overheidsbijdrage van de Staat Suriname USD 10			
		miljoen bedraagt. De Raming			

		Projectkosten 2014-2018: IsDB 60 62.2%, OFID 26.5 27.5% GOS 10 10.4% Total 96.5 100.0%			
	Programma: Institutionele Versterking	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0227	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in betere staat van paraatheid brengen om te kunnen reageren op rampspoed of gezondheidsbedreigende situaties volgens de International Health Regulations	Emergency response plan draft (in 1e aanleg) PPE training verzorgd voor gezondheidswerkers iswm Carpha (15-20 personen) . Mass Casualty Management (MCM) trainingen verzorgt voor stakeholders in districten incl. 6 MCM ass. instructeurs getraind. Emergency medical response training voor stakeholders en rode kruis vrijwilligers. Drill KBS in district Marowijne uitgevoerd in samenwerking met de Franse counterparts	*Trainingen voor gezondheids werkers op het gebied van rampenbeheersing en spoedeisende zorg verzorgd. *Aanschaf van benodigd materiaal ter bestrijding en beteugeling van vectore borne diseases.	
			Health Capacity van instellingen in kaart gebracht (m.u.v. AZP)		
0228	Institutionele versterking van de Verpleegkundigen en Aanverwante Beroepen	Opleidingsprogramma's versterken ter versterking van het kader van verpleegkundigen en aanverwante beroepen mn in de verpleeghuis zorg, de thuiszorg en de gespecialiseerde verpleegzorg	Actieplan is ontwikkeld. Ravesur (Raad voor verpleging in Suriname) is nog niet goedgekeurd. De meeste activiteiten van 2017 zijn deels meegenomen naar 2018 en deels naar het HRH beleid vnl. het data systeem en Personeelsbestand.	*Onderhouden van de Management Information System (MIS) welke voorziet in informatie over aantallen soort skill mix, vraag, aanwas, verloop en opleiding van verplegende en verzorgend personeel.	*Onderhouden van de Management Information System (MIS) welke voorziet in informatie over aantallen soort skill mix, vraag, aanwas, verloop en opleiding van verplegende en verzorgend personeel. * Implementatie van het beleidsplan 2017-2020. * Implementatie informatie en communicatie plan * RaVeSu (Raad voor de verpleging in Suriname) goedgekeurd.

		middels infrastructur ele investeringe n, het ontwikkelen en implementer en van curricula en versterken van de capaciteit van de verpleegkun digen en aanverwante beroepen		* Implementati e van het beleidsplan 2017-2020. * Implementati e informatie en communicatie plan	
0247	Institutio nele versterki ng van ziekenhu izen	Middels het hertsruclurer ingsplan wordt gestreefd naar het weer gezond maken van de ziekenhuize n, met extra aandacht voor efficiëntie en effectiviteit in de zorg	Geen middelen toegekend.	Automatiseri ng van de ziekenhuis administraties met een aansluiting op een data server	
		voor een ieder en vnl.kosten aspect. Vanwege de financieel economisch e situatie waarin de ziekenhuize n thans verkeren, is het de verwachting dat de overheid vooralsnog zal moeten opdraaien voor de financieringdaarvan.			

0250	Verbetering Eerste en Tweede Lijnszorg	Regulatie van de eerste lijns- en tweede lijnszorg middels registratie van artsen, erkenning van bij-en nascholingsorganisaties, de verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen, de verplichte bij-en nascholing en organiseren van de trainingen in medische ethiek.	nieuwe beleidsmaatregel 2018	*De verplichte (her)registratie van alle huisartsen uitgevoerd; *de verspreiding en hantering van nationale behandelprotocollen; *Verplichte bij- en nascholing voor artsen uitgevoerd; *Trainingen in medische ethiek uitgevoerd.	*De ontwikkeling en hantering van nationale behandelprotocollen; *Verplichte bij- en nascholing voor artsen uitgevoerd;.
	Programma: Onderzoeken Ontwikkeling	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0734	Aanvulling tekort medische specialisten en overig medisch kader.	Tekort aan medische specialisten en overig medisch kader opheffen door inzet van Cubaanse artsen en stageplekken in Nederland voor specialisten in opleiding.	Financiële verplichting van de Surinaamse overheid naar de Cubaanse overheid toe voor hier tewerk gestelden voldaan.	* Zes (6) Medische specialisten hebben hun opleiding tot specialist in Nederland afgerond.	
0735	Operationalisering van Huisarts Instituut Suriname	De Stichting Huisarts Instituut Suriname (HISuri), is opgericht met als doel om bij te dragen aan de opleiding van arts tot huisarts en bij te dragen aan de totstandkoming van het vak huisartsen geneeskunde in het	1e en 2e groep zijn afgestudeerd als huisarts. Er zijn verder twee groepen doktersassistenten afgeleverd, waarvan zo'n 30% meteen is gestart met werken op een poli. Een groep huisarts opleiders is gestart (CTT) die in 2018 wordt afgerond. Verder zijn er commissies samengesteld op de volgende gebieden: Onderwijs,	* Afronding 201702 groep aios.	NVT

		basiscurriculum van de Faculteit der Medische Wetenschappen.	Wetenschap, Wetgeving, Verbetering kwaliteitseisen, Aanpassing nhg suriname en Voorlichting. Het Huisartsen Instituut Suriname is tevens geaccrediteerd in maart 2017 volgens de GEAR normen van Nederland RadboudUMC voor 2 jaar.		
0756	Beleid, wet en Regelgeving	Het aanpassen van beleid, wet en regelgeving aan de hand waar nodig voor een betere implementatie en doorvoer van nodige acties in de gezondheidszorg om kwaliteit van de zorg te vergroten.	Nieuwe beleidsmaatregel 2018	*Voorbereidingen goedkeuring en BIG-, Laboratorium- en patiëntenbehandelingswet. *In 2018 zullen er ook richtlijnen worden ontwikkeld voor het opzetten en exploiteren van nierdialysecentra.	*Implementeren van de BIG-, Laboratorium- en patiëntenbehandelingswet. *Introductie en handhaving richtlijnen voor het opzetten en exploiteren van nierdialysecentra.
0757	Health Promotie	Gezondheid spreventie aan te moedigen onder de samenleving	Nieuwe beleidsmaatregel 2018	* Gezondheids werkers getraind in 'Health Promotion'	* Ontwikkelen van Nationaal Plan mbt Health Promotion * Implementatie Nationaal Plan
	Programma: Binnenlandse Veiligheid	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0807	Interventies bij rampspoed en gezondheidsbedreiging	Gezondheidsinstellingen en andere sectoren in betere staat van paraatheid brengen om te kunnen reageren op rampspoed of gezondheidsbedreigende situaties	Zie beleidsmaatregel 227	* Trainingen voor gezondheids werkers op het gebied van rampenbeheersing en spoedeisende zorg uitgevoerd. *Benodigd materiaal ter bestrijding en beteugeling	

		volgens de International Health Regulations		van vectore borne diseases aangekocht.	
	Program ma: Subsidie en Bijdrage n	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0951	Subs.a/d Centr.Op leid.Verp leegk.en Beoefena ren v.Aanver w.Ber.(C OVAB)	COVAB biedt opleidingen aan die moeten voorzien in HR binnen de gezondheids sector in het geheel en de verpleegsect or en de Surinaamse gemeenscha p in het bijzonder om een gezondere samenleving te creeren. De opleidingen worden zoveel mogelijk afgestemd op de veranderend e behoefte en ontwikkelin g in de gezondheids sector. Hierbij wordt aandacht besteed aan de HIAP approach, geestelijke gezondheids zorg en moeder-en kind programma. Dit programma is bedoeld om een bijdrage te leveren aan de optimale	Ongeveer 30 parttime docenten aangetrokken en 2 vaste docenten. Inclusief uitbetaling van personeel Camera beveiliging geïnstalleerd/omrasteri ng terrein gedeeltelijk afgerond/renovatie gymzaal gedeeltelijk afgerond/onderhoudsw erkzaamheden aan gebouwen en terrein verricht 21 nieuwe opleidingen opgestart , 16 basis opleidingen,3 post basic opleidingen en 2 HBO . Het studenten bestand verhoogd met 500 studenten. Leermiddelen aangeschaft tbv van verschillende opleidingen Iso certificering Kiwa gerealiseerd/accreditatie HBO Health management opleidingen aangevraagd Ict en automatisering voor studenten, en personeel gerealiseerd op de verschillende afdelingen . ICT infrastructuur opgezet. De overheidsbijdrage was slechts toereikend om de nodige exploitatie te dekken.	COVAB biedt opleidingen aan die moeten voorzien in HR binnen de gezondheidss ector in het geheel en de verpleegsecto r en de Surinaamse gemeenschap in het bijzonder om een gezondere samenleving te creeren. De opleidingen worden zoveel mogelijk afgestemd op de veranderende behoefte en ontwikkeling in de gezondheidss ector. Hierbij wordt aandacht besteed aan de HIAP approach, geestelijke gezondheidsz org en moeder-en kind programma. Dit programma is bedoeld om een bijdrage te leveren aan de optimale oparationalise	ZIE TITEL 4
		operationalisering van de organisatie.		ring van de organisatie.	
0952	Subs.a/d Stg.Medi sche Zending Suriname (PHC)	De Stichting Medische zending heeft tot doel het bevorderen en waarborgen van het lichamelijk, geestelijk, sociaal en emotioneel welzijn van de bevolking in het binnenland van Suriname. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalis ering van de organisatie.	Ongoing uitvoeren van het dienstenpakket op alle 56 gezondheidscentra en poliklinieken. Evaluatie rapport 2017 is beschikbaar. De overheidsbijdrage is vnl. alleen toereikend geweest voor het betalen van salarissen.	De Stichting Medische zending heeft tot doel het bevorderen en waarborgen van het lichamelijk, geestelijk, sociaal en emotioneel welzijn van de bevolking in het binnenland van Suriname. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalis ering van de organisatie.	ZIE TITEL 4

0953	Subs.a/d Stg.Jeugd tandver zorging (JTV)	Met de oprichting van de Stg Jeugd tandver zorging is de tandheelkundige gezondheids zorg voor de jeugd - tot 18 jaar- een basiszorg waar de overheid zich aan heeft gecommiteerd. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Reguliere tandheelkundige behandelingen uitgevoerd. Start opleiden van 12 Oral Health Therapist/JTV studenten, cohort 2 en voorbereiding cohort 3 studiejaar 2018/2019. Bijscholen van twee docenten met het programma 'Docent Professionalisering Onderwijs (DPO)', juni 2017- maart 2018. Docenten aangetrokken om samen met IGSR curriculum samengesteld voor het pre-master programma. Upgraden van voltijdsdocenten voor het behalen van een pre-master graad. De	Met de oprichting van de Stg Jeugd tandver zorging is de tandheelkundige gezondheids zorg voor de jeugd - tot 18 jaar- een basiszorg waar de overheid zich aan heeft gecommiteerd. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	* Preventieprogramma zuigfles cariës i.s.m. CBôsen kinderdagverblijven * Voorlichting, educatie en gebitscontrole op scholen (leeftijd 0-13jaar) * Tandheelkundige databank opzetten * Kwaliteitsafdeling opzetten ter verbetering van de dienstverlening Aanschaf mobiele kliniek * Onderhoud en vervanging tandheelkundige equipment, transport. * Onderwijsprogramma- en faciliteiten beschikbaar en toegepast * Accreditatie aanvraag opleiding Oral Health Therapist
			overheids bijdrage is vnl geweest voor de verleende diensten aan de overheid.	ring van de organisatie.	
0954	Lig-, verpleeg- en med.kst.c hron.pat. Psychiatrisch Centrum Sur.(PCS)	Het Psychiatrisch Centrum stelt zich, ten behoeve van alle ingezetenen van Suriname, ten doel het bevorderen of herstellen van de geestelijke gezondheid of op zijn minst draaglijk maken van het psychisch lijden. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Ongoing. BDT maakt ook gebruik van deze diensten en budget. Gaat om: Lig- en verpleegkosten van de chronische patiënten en Extramurale zorg (Verslavingszorg en Sociale Psychiatrische diensten) Maandelijks worden de facturen ingediend. De overheidsbijdrage is vnl. geweest voor de verleende diensten aan de overheid.	Het Psychiatrisch Centrum stelt zich, ten behoeve van alle ingezetenen van Suriname, ten doel het bevorderen of herstellen van de geestelijke gezondheid of op zijn minst draaglijk maken van het psychisch lijden. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	ZIE TITEL 4
0955	Subs.a/d Stg.Regionale Gezondheidsdienst (RGD)	De Regionale Gezondheidsdienst (RGD) is een gezondheids instelling, die belast is met de primaire gezondheids zorg in de kustvlakte. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Subsidie vnl. om de instantie draaiende te houden, exploitatie kosten (water, licht etc). De overheidsbijdrage is vnl. geweest om de operationeel kosten te dekken.	De Regionale Gezondheidsdienst (RGD) is een gezondheidsinstelling, die belast is met de primaire gezondheidszorg in de kustvlakte. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	ZIE TITEL 4
0956	Subs.Stg. Bureau Dak- en Thuislozen	Met deze stichting heeft de regering een structuur in het leven geroepen die zich - naast de behandel- en begeleidings taken- blijvend toelegt op het oplossen c.q. beperken van de overlast die wordt veroorzaakt door de dak- en thuislozen, doorgaans aangeduid als "zwervers". Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	Resocialisatie project van de cliënten aangehouden (ook nog geen therapeuten) Er waren over het jaar 2017 over beide shelters; 50 inwonende cliënten (onderdak, recreatie en 3x daags eten, medische hulp) 300 zelfmelders p/dag (voeding, bad, kleding, medische hulp) 15 overnachters (voeding en slaapgelegenheid etc) Ass. verlenen bij ID, dokterskaart en fin. bijstand) Het team bestaat uit 16 begeleiders, 2 maatschappelijke werkers en 3 verpleegkundigen. De overheidsbijdrage was vnl om de exploitatie kosten te dekken.	Met deze stichting heeft de regering een structuur in het leven geroepen die zich - naast de behandel- en begeleidings taken- blijvend toelegt op het oplossen c.q. beperken van de overlast die wordt veroorzaakt door de dak- en thuislozen, doorgaans aangeduid als "zwervers". Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie.	* Opleiden van deskundig personeel * Organiseren van trainingen voor het veilig stellen van personeel en cliënten * Ontwikkelen van protocollen m.b.t. opvang en begeleiding * Finaliseren en implementeren van het resocialisatieplan

0957	Subs.aan het Surinaam s Rode Kruis	Het Surinaamse Rode Kruis is een humanitaire hulp organisatie die goed is voor: Trainingen op het gebied van EHBO en Rampenvoor bereiding; Bloedproducten; Awareness op het gebied van Gezondheid en Peer education.	Subsidie vnl. om de instantie draaiende te houden, exploitatie kosten (lonen en salarissen, huisvesting, water, licht, vervoer, kantoor benodigdheden etc). Per kwartaal wordt subsidie vrijgemaakt. De overheidsbijdrage is vnl. om de operationeel kosten te dekken.	Het Surinaamse Rode Kruis is een humanitaire hulp organisatie die goed is voor: Trainingen op het gebied van EHBO en Rampenvoor bereiding; Bloedproducten; Awareness op het gebied van Gezondheid en Peer	* Effectievere donormanagement * Opleiden en coachen van het personeel * Aanschaffen van apparatuur BIS * Regelmatig services en onderhouden van bestaande apparaten
		Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie..		education. Dit programma is bedoeld om bij te dragen aan de optimale operationalisering van de organisatie..	
0973	Additionele Overheidsbijdrage Staatsziekenfonds	Vooruitlopend op een definitieve vaststelling heeft de regering besloten de huidige premie die de staat Suriname t.b.v. verplicht verzekerden betaald bij het SZF te verhogen van 9% naar 12%, per 01 januari 2015. Dit besluit was genomen mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen. Overheidsbijdrage 3%	Overheidsbijdrage SZF- declaratie vanuit SZF voor het verschil van 3%	Vooruitlopend op een definitieve vaststelling heeft de regering besloten de huidige premie die de staat Suriname t.b.v. verplicht verzekerden betaald bij het SZF te verhogen van 9% naar 12%, per 01 januari 2015. Dit besluit was genomen mede ter aanvulling van het tekort op het tarief voor ligdagen aan de ziekenhuizen. Overheidsbijdrage 3%	ZIE TITEL 4
0994	Subsidie aan overheids ziekenhuizen	De subsidie aan overheids ziekenhuizen betreft middelen voor de uitbetaling van koopkracht versterking aan medewerkers van de 4 overheidsziekenhuizen. Dit programma is bedoeld om de arbeidsrust te bewaren, garantie van de zorg te verzekeren en vanwege de slechte financieel economische situatie van de ziekenhuizen.	Subsidie aan overheids ziekenhuizen. Er zijn voorbereidingen getroffen, maar de begroting is niet belast (koopkracht versterking)	De subsidie aan overheids ziekenhuizen betreft middelen voor de uitbetaling van koopkracht versterking aan medewerkers van de 4 overheidsziekenhuizen. Dit programma is bedoeld om de arbeidsrust te bewaren, garantie van de zorg te verzekeren en vanwege de slechte financieel economische situatie van de ziekenhuizen.	
0995	Subsidie aan Stg. Marwina Ziekenhuis (SMZ)	De bouw van dit ziekenhuis kwam tot stand middels een lening van de AFD. Hiermee wordt beoogd de tweedelijnszorg binnen redelijk bereik van de lokale bevolking te brengen. Dit programma is bestemd ter operationalisering van het Ziekenhuis.	Bouwtechnische overdracht plaatsgevonden op 30 augustus 2017: - commissie operationalisering geïnstalleerd - bestuursgeïnstalleerd - bewaking en beveiliging van het complex mmv HI & Nationaal Leger - aankoop van schoonmaakmiddelen via PAHO - commissie AZP uitgevoerd - verschillende missies i.h.v. operationalisering van het ziekenhuis (RGD, AZP, MMC) uitgevoerd. Operationeel dit jaar. Er zijn voorbereidingen getroffen, maar de begroting is niet belast.	De bouw van dit ziekenhuis kwam tot stand middels een lening van de AFD. Hiermee wordt beoogd de tweedelijnszorg binnen redelijk bereik van de lokale bevolking te brengen. Dit programma is bestemd ter operationalisering van het Ziekenhuis.	

	Program ma: Ziektebe strijding en Preventi e	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresulta ten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
3101	Afbouw Regeling Medisch e Uitzendi ng Lokale Opbouw Voorzien ingen (Ovh)	*Garanderen van behandeling en alleen mogelijk in het buitenland *Verbeteren kwaliteit van super specialistisc he zorg in Suriname *Afbouwen uitzendingen naar buitenland	69 aanvragen, waarvan 11 afgewezen (58) Ned, Colombia, Sur	* De uitzendingen naar het buitenland voor betaling zijn drastisch afgenomen. *verbeterde oncologische zorg in Suriname.	* De uitzendingen naar het buitenland voor betaling zijn minimaal *verbeterde oncologische zorg in Suriname
3109	Aanpak HIV/AIDS, Tubercul ose en Eliminati e van Malaria (Ovh/Glo bal Fund)	Bestrijding en beteugeling van HIV/AIDS, TB en Malaria in Suriname	Continue Beschikbaarheid van condooms en lubricants, ARV en TB medicines, HIV/Lab supplies Opzetten/onderhouden psychosocial system (peer counselors, buddies en dot supporter system) PMTCT (verstrekken babyvoeding aan HIV geïnfecteerde moeders) Ondersteuning Centraal Lab (aanschaf diverse testen) Outreach activities key population Improve data management system (kosten voor de consultants die werken aan het opzetten en onderhouden van de HIV en TB database, kosten voor training en printen van manuals, diverse meetings met data providers. Awareness support (folders and airing)	* Preventie strategy opgesteld en in uitvoering. * Behandeling en zorg voor mensen leven met HIV is verbeterd. *Transmissie van HIV van moeder op kind<3%. *Strategisch plan voor SOI's opgesteld.	* Het NAPgerestructureerd (terug naar hetBOG) *Transmissie van HIVvan moeder op kind<3%. *Strategisch plan voor SOI's opgesteld. NSP voor STI'sopgesteld
			Operational costs- NAP/TB and NGO's and payment of key staff.		
3110	Rationeel gebruik	. Onder deze beleidsmaatr	nieuwe beleidsmaatregel 2018	* Start ontwikkelen	* Protocollen beschikbaar tav de keuze van medicamenten

	Medicamenten inclusief High Cost Medicines	egel zullen er richtlijnen worden ontwikkeld om rationeel gebruik van medicamenten te garanderen. Verder zal de gemeenschap ook de nodige informatie ontvangen hieromtrent.		van protocollen beschikbaar tav de keuze van medicamenten die worden voorgeschreven door artsen.	die worden voorgeschreven door artsen. * Awareness programma's uitgevoerd tav medicamenten gebruik.
3111	Aanpak van chronische niet overdraagbare aandoeningen	De preventie en beheersing van niet-overdraagbare (chronische) ziekten	Implementatie (review en update) van protocollen Project 'Keten zorg diabetes Fase-1', OSS en SZF OSS- Integratie Chronic Care Model De OSS website voorziet in diabetes info. Etikettering van voorverpakte levensmiddelen. (fase van Front of Pack Label (FOPL) - publieke consultaties.) Population awareness campaigns (WHD) Workshops over Tabak (industry, data, survey etc.), Kanker (NCCP), Road Safety Strategisch Plan 2018-2021, ontwikkeld GBV preventie door installatie van een Installatie Gender Platform in Distr. Nickerie. Draft Kankerplan Voedingsrichtlijnen ontwikkeld Pilot onderzoek risicofact. DM type 2	* Nationaal NCD Advies Raad geïnstalleerd * Launch voedingsrichtlijnen plaatsgevonden. * Electronisch kanker registratie opgezet. Gezondheidseducatie is uitgevoerd. * Pilot baarmoederhals screening uitgebreid. * Voorstellen voor wetswijziging tbv beschikbaarheid oncologische medicamenten afgerond.	* Finaliseren en uitvoeren van het alcoholbeleidsplan * Implementeren van de tabakswet 2013 * Finaliseren en implementeren van de Nationale voedingsrichtlijnen * Implementeren de voedsel etikettering standaarden * Nationaal kankerplan implementeren * Road Safety plan 2018-2021 implementeren * Implementeren van de NCD surveillance system * Installeren technische adviesgroep voor mental health en uitvoeren van de activiteiten conform het mental health plan
			onder schooljeugd uitgevoerd. GSHS en GYTS uitgevoerd in 2016, analyse in 2017 en presentatie resultaten 2018.		
3106	Terugdringen van moeder- en kindsterfte	Ontplooien van activiteiten ter vermindering sterftes moeder en	Participatie aan Awareness campagnes Counselings kaarten aangepast aan het Surinaams gebruik Vorbereidingsfase Draften Safe	* MAMS aanbevelingen zijn opgenomen in safe Motherhood procedures /	* Finaliseren en implementeren herziene richtlijnen PMTCT * Installeren National Validation Committee * Continueren implementatie van het

		kinderen	Motherhood action plan Training in community involvement (boven sur.) Training begonnen voor het gebruik van de ECD kits Updated guidelines PMTCT Emtct validation in voorbereiding Protocollen samenvoegen tot 1 PMTCT protocol. CBE ongoing(actuele problemen) nationaal implementatie BFHI. Installatie BFHI coördinatie team en relevante training Vorbereidingsfase (PIS)SIP Adolescent Health Startegy (mw. Deekman) Assesment of adolescent health needs conducted. Draft Youth mHealth strategy in Suriname developed. "Prisiri, Leri, Wroko" uitgevoerd (3e keer)	protocollen. *Voorlichting sprogramma's tav het voorkomen moeder -en kindsterfte uitgevoerd. *Trainingen voor gezondheids werkers binnen moeder- en kind programma georganiseerd	perinataal informatie systeem van clap (SIP) naar Surinaams context * Finaliseren en implementatie herziene richtlijnen voor consultatiebureauzorg (dossier consultatiebureau en baby & peuterboek)
3112	Aanvulling tekorten National e Basiszorgverzekering	De Wet Nationale Basiszorgverzekering is in 2014 geïmplementeerd. Uiteraard zal middels verschillend	Een consultant is aangetrokken om de ziekenhuizen te evalueren - helath information system. Er zijn voorbereidingen getroffen, maar de begroting is niet belast.	* Basiszorgverzekering aangevuld voor chronische patiënten.	

		e evaluatie momenten moeten worden gevalideerd dat dit doel ook wordt bereikt. Met de evaluatie zullen er wellicht kosten gepaard gaan. Dit zijn de kosten van de publieke gezondheidszorg, die ingevolge artikel 3 van de Wet Nationale Basiszorgverzekering ten laste van de staatsbegroting gefinancierd dienen te worden. Daarom is deze beleidsmaatregel opgenomen. Deze beleidsmaatregel is dan ook ter aanvulling van het basispakket voor met name chronische patiënten			
3113	Aankoop vaccins, lab benodigheden, medicamenten, hulpmiddelen en labkosten tbv de Publieke Gezondheidszorg	Preventie van ziekten, onderzoeken t.a.v. ziekten en zorg garanderen middels vaccins, lab benodigheden, medicamenten, hulpmiddelen en labkosten	Er zijn voorbereidingen getroffen, maar de begroting is niet belast.	* Middels vaccin de vaccinatie programma's uitgevoerd, * Het aanleveren van adequaat testresultaten bij het Centraal Laboratorium bij ziekten * Beschikbaarheid van medicamenten bij het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg	* Personeelsversterking in mankracht, competentie en kader * Bijdragen aan ordening en monitoring van voedselveiligheid i.s.m. min. HI en min. LVV (project ordening voedselketen) * Introductie en implementatie LIMS systeem * Accreditatie behoud ISO-15189 status en verbetering klanttevredenheid * Verbeteren fysieke en faciliteiten en accommodatie van het Centraal Lab. * Aanschaf materialen voor onderzoek (kwantificering van methoden voor samples: humaan, voeding en water (totaal 27 parameters)
3108	Verbeteren geestelijke gezondheid en suïcidepreventie	De toegankelijkheid van geestelijke gezondheidszorg voor alle inwoners van Suriname, het verbeteren van de geestelijke gezondheid (welzijn) en voorkomen van psychische aandoeningen	Consultant is geweest voor oriëntatie koppeling MH aan PHC Rapportage nog te ontvangen. Er is geen aanvraag op de begroting gedaan door het ontbreken van een Coordinator. Daar is nu invulling aangegeven.	* Nationaal mental health plan en nationaal plan voor suïcide preventie geïmplementeerd.	* .Installeren technische adviesgroep voor mental health en uitvoeren van de activiteiten conform het mental health plan * Finaliseren van het stigma reductie programma * Richtlijnen ontwikkelen t.a.v. berichtgeving over suïcide en pogers * Voortzetten van voorlichting campagnes via radio, tv etc. * Integreren van programma's in de curricula van opleidingen voor leerkrachten * Voortzetten van de mhGAP training voor gezondheidswerkers * Introduceren van de in

					2018 geselecteerde programma's voor GLO en VOJ scholen
0978	Medicamentenvoorziening BGVS t.b.v. de totale gemeenschap	Het garanderen van de geneesmiddelenvoorziening in Suriname.	Medicamenten en verbruiksgoederen zijn wel geleverd aan de ziekenhuizen. Er zijn voorbereidingen getroffen, maar de begroting is niet belast.	* Medicamenten en verbruiksartikelen zijn aangekocht, gedistribueerd en beschikbaar voor de gemeenschap	* Medicamenten en verbruiksartikelen zijn aangekocht, gedistribueerd en beschikbaar voor de gemeenschap
	SZF/ICT - project				

TITEL III: MIDDELENBEGROTING

Code	Ontvangsten	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Niet-Belastingmiddelen						
53423	Diverse niet belasting ontvangsten	31	130	143	157	173	190
53504	Opbrengst van het B.O.G.	751	650	715	787	865	952
53108	Overige inkomsten uit overheidsbedrijven en -diensten	8	24	26	29	32	35
	Totaal Niet Belasting Ontvangsten	790	804	884	973	1.070	1.177
	Donormiddelen						
52209	Global Fund	15.000	10.991	12.090	13.299	14.629	16.092
	Totaal Donormiddelen	15.000	10.991	12.090	13.299	14.629	16.092
	Leningen						
54005	AFD	58	0	0	0	0	0
54707	IsDB		0	0	0	0	0
55010	OFID		0	0	0	0	0
	IaDB	0	15.000	0	0	0	0
	Overige Lening	0	76.704	0	0	0	0
	Totaal Leningen	58	91.704	0	0	0	0
	Totaal Middelenbegroting	15.848	103.499	12.975	14.272	15.699	17.269

Toelichting:

53423. Diverse Niet belasting ontvangsten:

1.Directie en Centrale administratie:

Geslaagden opleiding Verpleegkundigen en Ziekenverzorgenden	6.500
Vestiging van Buitenlandse Verpleegkundigen	19.000
Examengelden COVAB en St. Vincentius Ziekenhuis	5.500
Examengelden Academisch Ziekenhuis Paramaribo	7.000
Examengelden PSV opleiding (Psychiatrisch Centrum Suriname)	250
Bevoegdheidsverklaringen voor Verpleegkundigen, Ziekenverzorgenden, OK en Anaesthesie-assistenten	1.500
	39.750,-

2.Dermatologische Dienst

Opbrengst Laboratorium onderzoeken e.d.

89.900,-

Totaal 129.650,-**53504. Opbrengst van het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg, diverse ontvangsten:**

Diverse Vaccine en Onderzoeken NBM	
Gelekoorts vacc + reisdocument	250.000
Gelekoorts overschr boekje	50.000
Gelekoorts vacc met wit kaartje	2.000
Vaccinatie boekje	500
Tetanus	15.000
Hepatitis B	50.000
MMR	750
BMR	100
HPV	550
RABIES	6.500
Meningcoco	17.960
Mantoutest	3.000
Lariam/Malaria tablet	3.500
Praziaquantel tablet	1.500
Foodhandle keuring	175.000
Vetputten Large	2.000
VetputenSmall/Medium	5.500
Faces	8.000
Salmonella/Shigilla	1.500
Chemisch onderzoek	25.000
Drinkwateranalyse	2.740
Bateriologisch onderz.	11.000
Micro wateronderzoek	4.500
Faeces potje	500
FLACCONEN DTA	6.000
FLACCONEN HEP B	1.000
vetput correctie	100
parameters chem. Waterondz.	300
BOTEN INSPECTIE	5.500
TOTAAL OPBRENGSTEN	650.000

53108. Opbrengst Registratiebureau voor verpakte geneesmiddelen

(Jaar-, aanmelding- en wijzigingsvergoedingen)n

Totaal**23.875,-****Generaaltotaal****803.875,-**

TITEL IV: PARASTATALEN

1. Academisch Ziekenhuis

Algemeen

Het Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP) werd in 1966 officieel geopend en in gebruik genomen onder de naam Centraal Ziekenhuis. De naam werd in 1969 veranderd in het Academisch Ziekenhuis in verband met de proclamatie van de faculteit der Medische Wetenschappen. Hierin kwam tot uitdrukking de scheppende, onderzoekende en onderwijzende taak ten behoeve van de hedendaagse en toekomstige generaties, welke in en door dit ziekenhuis geschiedde.

De tweede wijziging is de totstandkoming van het Landsbesluit van 22 maart 1973 No.73, waarbij het Academisch Ziekenhuis Paramaribo (AZP) werd aangewezen als landsbedrijf. Thans kan gezegd worden dat het AZP het grootste en modernste ziekenhuis van Suriname is.

De operationele activiteiten van het AZP zijn geconcentreerd op 6 operationele locaties en verspreid over ruim 70 gebouwen. Het AZP beschikt momenteel over 26 medische afdelingen en 2 laboratoria. Jaarlijks vinden circa 300.000 (poli) klinische behandelingen plaats en bezoeken circa 50.000 patiënten de Spoed Eisende Hulp (SEH). Thans werken er circa 2.100 medewerkers in het AZP waarvan 85 medisch specialisten, 111 artsen en 620 verpleegkundigen. Dagelijks bezoeken ruim 5.300 personen (werknemers, patiënten en bezoekers) het AZP terrein aan de Flustraart.

Strategisch plan 2020

De directie van het AZP is in 2012 gestart met de voorbereidingen voor het transformeren van de huidige AZP organisatie naar een Academisch Medisch Centrum (AMC-SU). Dit heeft in augustus 2013 geresulteerd in het Strategisch Plan 2020 waarin missie, visie en strategische doelstellingen zijn geformuleerd.

Missie

Wij garanderen hoogwaardig, kwalitatieve en voor een ieder toegankelijke gezondheidszorg. In ons continue streven naar excellente zorg worden we gedreven door klantgerichtheid, wetenschappelijk onderzoek en innovatiekracht.

Visie

Wij zijn een toonaangevend Academisch Medisch Centrum in Suriname en de regio, gefundeerd op klantgerichte diensten vanuit Centers of Excellence, die worden bemenst door innovatieve, deskundige en gepassioneerde teams van professionals.

Wij onderscheiden ons door toegankelijke en persoonlijke zorg, gesterkt door het vertrouwen van de totale gemeenschap.

Strategische doelen:

- Å Waarborgen van de continuïteit van AZP op de langetermijn;
- Å Aanbieden van kwalitatief hoogwaardige topklinische medisch-specialistische zorg aan de gemeenschap;
- Å Aanbieden van een patiënt/klantvriendelijke dienstverlening aan de gemeenschap;
- Å Bereikbaar en betaalbaar houden van de zorg;
- Å Waarborgen van een adequate en tijdige financiële verslaggeving met vastlegging van de belangrijke jaarlijkse activiteiten;
- Å Versterken en optimaliseren van onderwijs, opleiding en wetenschappelijk onderzoek;
- Å Versterken en optimaliseren van samenwerkingsrelaties;
- Å Streven om een toonaangevend ziekenhuis te zijn in de Caraïbische regio.

Strategische thema's 2015 - 2020

In het kader van het transformatie proces van het huidige AZP naar het AMC-SU en de realisatie van onze strategische doelen, zijn een aantal strategische thema's geformuleerd waarop wij ons de komende periode zullen focussen te weten:

1. Nieuwbouw, verbeteren en upgraden van de huidige huisvesting (Integraal master bouwplan 2025);
2. Verbeteren en upgraden van de (interne) organisatie (o.a. good corporate governance, strategie implementatie, organogram, operating model voor besturing en beheersing van (zorg) activiteiten;
3. Verzelfstandiging van het AZP op juridisch en financieel gebied;

4. Upgrading van het huidig interne Management Informatie (rapportage) Systeem (MIS) en de interne overlegstructuren;
5. Verhogen en handhaven van de kwaliteit van de patiëntenzorg en waar nodig uitbreiden van de patiëntenzorg met als einddoel het streven naar Centers of Excellence (CoEx) en decentralisatie van de zorg (Patient first/ Patiënten service);
6. Verbeteren, upgraden en waar nodig uitbreiden van de inventaris medische apparatuur (Zorgtechnologie);
7. Verbeteren, upgraden en waar nodig uitbreiden van de huidige ICT infrastructuur;
8. Verbeteren en upgraden van het huidig Human Resource Management (HRM);
9. Upgraden van de overige 2 kerntaken van het AZP t.w. Wetenschappelijk Onderzoeken Onderwijs & Opleidingen;
10. Uitbreiden en intensiveren van nationale en internationale samenwerkingsverbanden (inclusief de nationale coherentie tussen de andere (overheids) zorgverleners);
11. Verbeteren en upgraden van de financiële processen;
12. Verbeteren en upgraden van de inkoop, logistiek en voorraad beheerprocessen.

De bijdrage van de overheid is nihil.

2. Stichting Bureau Dak- en Thuislozen

De Stichting Bureau Dak- en Thuislozen werd op 4 juni 2004 door de Minister van Volksgezondheid opgericht en ingeschreven in het Stichtingen register op 20 augustus 2004 onder het nummer 8771. Met het in het leven roepen van deze Stichting heeft de regering een structuur in het leven willen roepen die zich -naast de behandel- en begeleidingstaken- blijvend toelegt op het oplossen c.q. beperken van de overlast die wordt veroorzaakt door de dak- en thuislozen, doorgaans aangeduid als ñzwerversò.

VISIE

De Stichting Bureau Dak- en thuislozen stelt de **cliënten centraal** d.m.v. opvang, ondersteuning en begeleiding waardoor de **cliënt** in de gelegenheid wordt gesteld om zijn plaats in de maatschappij weer in te nemen.

MISSIE

Op basis van een professionele werkhouding, communicatieve vaardigheden, saamhorigheid, respect, begrip en verdraagzaamheid tussen alle actoren binnen de Stichting Bureau Dak- en thuislozen zal de **cliënt** in staat gesteld worden zich te re-integreren in de samenleving.

DOELSTELLING:

- Het duurzaam bevorderen van de hulpverlening en dienstverlening aan en ten behoeve van dak en thuislozen
- Het structureel vergroten en bestendigen van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de hulp- en dienstverlening.

AFGELOPEN JAREN

De toename van dak- en thuislozen houdt een direct verband met de uitbreiding van het BDT werkgebied en de toegenomen frequentie van uitrijden. Een aanmerkelijk deel van deze populatie bestaat uit drugverslaafden. Er zijn voorlopig geen recente registratie en dus kunnen we ook geen cijfers kenbaar maken van het aantal dat er nu is. De in 2007 in gebruik genomen Shelter Centrum (Huize Wicher), voldoet niet meer omdat de opvang capaciteit in vergelijking met de toename van dak- en thuislozen niet in de juiste verhouding staat. De inloop is voldoende laag drempelig waardoor veel van de cliënten op eigen initiatief de weg daar naar toe weten te vinden.

In 2008 is de Shelter Latour in gebruik genomen. Deze shelter die in beginsel als nachtasie gebruikt zou worden (ook wordt er uitgereden voor ophaal), wordt nu als dagasiel gebruikt omdat de behoefte daartoe groot is.

TOEKOMSTPLANNEN

Er bestaat behoefte aan uitbreiding van therapeutische medewerkers (Maatschappelijk Werkers, Activiteiten Begeleiders, Bezigheidstherapeuten etc.) voor de deskundige begeleiding in de rehabilitatie- en resocialisatieprocessen. Ook ligt het in de bedoeling een voorlichting en archief afdeling op te zetten omdat in deze tijd data belangrijk is. Vooral voor verder onderzoek van zaken.

Het BDT heeft op grond van eigen deskundigheid en ervaringen bij het PCS vastgesteld dat de benadering van het vraagstuk fundamenteel getypeerd dient te worden door:

1. Aanbieden van alternatief verblijf
2. Een Multi- institutionele aanpak
3. Een Multi- disciplinaire aanpak
4. Continuïteit van de zorgverlening
5. Zorg op maat per individu.

Het Bestuur zal zich blijven beijveren om een betere faciliteit te lokaliseren. Dergelijke faciliteiten moeten beschouwd worden als logische en noodzakelijke extensies van de Bed, Bad en Brood voorzieningen en moeten bijdragen tot vergroting van de kansen op rehabilitatie en resocialisatie.

De leiding van het BDT beijvert zich om de instelling niet louter consumptief te doen bestaan. Vandaar dat de cliënten op verschillende plaatsen ook productief worden ingezet t.b.v. gemeenschapswerk (buurtschoonmaak). Het is de bedoeling om meer van dergelijke gemeenschapsprojecten te activeren en ook andere organisaties erbij te betrekken die o.a. op gericht zijn de gelden van de belastingbetaler zichtbaar nuttig te besteden. Dit beleid rechtvaardigt de pogingen van het BDT om meer te ondernemen dan slecht het onttrekken van de zwervers aan het publieksoog. Ook zijn er cliënten die individueel werkzaamheden verrichten tegen een vergoeding voor privégebruik.

De toekomst plannen m.b.t het personeel; jaarlijkse aanschaf van uniform voor het personeel binnende stichting.

De dak- en thuislozen vormen een categorie aan cliënten die niet in staat zijn om verzorgingskosten te betalen, het zij rechtstreeks het zij via een verzekeraar. De kosten komen daarom volledig voor rekening van de Staatskas. Ander inkomsten bronnen buiten de Staatskas, om te beginnen inmiddels op zeer beperkte schaal en uiterst bescheiden op gang te komen. Gelet op de missie van het BDT waar winst geen oogmerk is zijn de opbrengsten gesteld op nihil.

HIERONDER EEN SPECIFICATIE VAN DE BEGROTING BDT

Begroting 2019

Bedragen x SRD. 1.000

Doelen en exploitatie	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Toelichting
1. Huisvesting	Verwervingsshelter			
	1.2 Huurkosten Wicher, Latour	698,4	576	Huur en koersverschillen shelters
	Nutsvoorzieningen	40	96	Wicherstraat SWM, Telesur, EBS en
	Onderhoudskosten	15	20	Gas Kleinonderhoud shelters Wicher en Latour
2. Personeel	Lonen en salarissen (inclusief emolumenten)	1.500	1.500	
	2.2 Werkkleding (uniform)	17	20	PZS, SOR
	Verzekeringen	110	134,5	controlemedewerkers
		3,6	4	
		5	2	
	2.4 Ingehuurde deskundigen			
	Overigen			
3. Transport	3.1 Onderhoud en reparatie	15	30	
	Brandstof en smeermiddelen			
	3.3 Assurantie en keuringen	55	15	
	Aanschaffingen	2	5	

4. Inventaris	4.1 Aanschaffingen	30		Aanschaffen en vervanging inventaris
	4.2 Onderhoudskosten	10	15	en het onderhouden daarvan
5.1 Voedings- en Verzorgingskosten	5.1 Maaltijden	370	438,2	Dagelijkse warmemaaltijden,
	5.2 aamsverzorgende artikelen	30	30	broodmaaltijden,toilet artikelen en medicamenten
	5.3 Medicamenten en consulten	5	10	
6. Kantoor	6.1 oorbenodigdheden en Exploitatie	30	30	t.b.v. de administratie
7.1. Algemenekosten	7.1 Accountantkosten	55	55	Ter controle van de jaarrekeningen,
	7.2 Schoonmaak	35	35	schoonmaak van de shelters en overige
	7.3 Overigen	10	10	kosten
Sub Totaal		3.039	3.055,7	
Onvoorzien (10 %)		303,90	305,57	
Totaal		3.342,90	3.361,27	

TOELICHTING ACTIVITEITEN BEGROTING 2019

Stichting Bureau Dak- en Thuislozen (BDT)

Deskundig personeel

Stichting Bureau Dak- en Thuislozen zal in 2019 streven naar deskundig personeel door deze bij te scholen op het gebied van laagdrempelige begeleiding, veiligheid en het volgen van opleidingen.

Verder teambuildingsactiviteiten voor saamhorigheid en cohesie tussen personeel onderling en cliënten en personeel.

Veilig stellen personeel en cliënten

Wij zullen met behulp van trainingen het personeel en de cliënten tools aanreiken als het gaat om hun veiligheid. Wij denken aan brandpreventie middels een calamiteitstraining, een EHBO training, BAVP training voor het personeel en jaarlijkse keuringen en vaccinaties; TBC, Hepatitis, aanzet alcohol- en drugs beleid onder de personeel en foodhandlers keuringen

Protocollen

Binnenshuis zullen wij voor een draft zorgen zodat een deskundige kan werken aan het ontwikkelen van een degelijk protocol voor opvang en begeleiding en zullen wij zorgen voor de implementatie daarvan.

Resocialisatieplan finaliseren en implementeren

Wij zullen samen met deskundigen werken aan het ontwikkelen van een begeleidingsplan, terugvalplan en een beleidsprogramma.

STICHTING BUREAU DAK- EN THUISLOZEN

Bedragen x SRD. 1.000

Doelen	Omschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Toelichting
Deskundig personeel	1.1 Bijscholing van het personeel	0	40	Laagdrempelige begeleiding Veiligheid opleidingen
Educatief Recreëren	2.1 Teambuildingsactiviteiten	0	20	
3. Veilig stellen personeel en cliënten	3.1 Trainingen	0	20	Brandpreventies; calamiteitentraining EHBO training BAVtrainingen Jaarlijkse keuringen en Vaccinatie; TBC, Hepatitis
4. Protocollen	4.1 Protocollen voor opvang en begeleiding, ontwikkelen en implementeren	0	20	
5. Resocialisatieplan Finaliseren en implementeren	5.1 Programma's	0	0	Ontwikkelen van begeleidingsplan, terugvalplan en een beleidsprogramma
Sub Totaal		0	100	
6. Onvoorzien (10 %)		0	10	
Totaal		0	110	

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op SRD 3.500.000,=

3. Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname

ALGEMEEN

Taken

Het Bedrijf Geneesmiddelen Voorziening Suriname (BGVS) is een rechtspersoon sui generis, opgericht bij Decreet E-37 van 04 februari 1983 en is belast met de volgende taken:

1. Het zorgen voor een optimale voorziening van geneesmiddelen en verbandmiddelen, alsmede van instrumentaria voor de gezondheidszorg in de ruimste zin;
2. Het produceren van geneesmiddelen;
3. Het importeren dan wel doen importeren van geneesmiddelen welke niet door eigen productie verkregen kunnen worden;
4. Het importeren van grondstoffen voor de productie van geneesmiddelen;
5. Het distribueren van geneesmiddelen en instrumentaria.

Het strategisch beleidsplan van het BGVS beslaat een planperiode van vijf jaar, te weten 2014 tot en met 2018. De missie en visie van het bedrijf luiden als volgt:

Missie

Met onze toegewijde medewerkers voorzien wij onze klanten van geneesmiddelen en andere essentiële medische producten. Wij zijn daarbij de markt- en prijsleider en stellen kwaliteit, beschikbaarheid en innovatie centraal.

Visie

Wij leveren een onmisbare bijdrage aan de gezondheidszorg met als doel een gezonde, productieve en gelukkige samenleving.

In het strategisch beleidsplan 2014 tot en met 2018 zijn de volgende hoofddoelen opgenomen:

- Beschikbaarheid van 100%;
- Klant tevredenheid van 100%
- Kwaliteitsborging door certificering / accreditering bedrijfsprocessen;
- Uitbreiding EP assortiment (EP: eigen productie);
- Marktleider zijn in medische verbruiksartikelen;
- Verhogen efficiency;
- Verbeteren infrastructuur;
- Formuleren en implementeren veiligheidsbeleid

De overheidsbijdrage is nihil.

4. Stichting Centrale Opleiding Verpleegkundigen en Beoefenaren van Aanverwante Beroepen**INLEIDING**

De afgelopen jaren heeft de organisatie al belangrijke stappen gezet, zowel op het gebied van integrale reorganisatie, onderwijs als kwaliteit. Vanuit het Strategisch Plan 2014 t/m 2018 werd bij de reorganisatie geïnvesteerd in het implementeren van een geactualiseerd bedrijfsmodel gericht op performance excellence, het implementeren van een nieuw onderwijsplan, het verbeteren van de onderwijsorganisatie, de ISO t/m certificering en het voorbereiden van de hogere opleidingen op accreditatie.

Met het Strategisch Plan 2018 - 2020 als vertrekpunt, zijn er binnen de organisatie de afgelopen tijd een groot aantal inspirerende discussies gevoerd. Het profiel van de organisatie, sterkten en zwakten van de organisatie, maar ook de strategische keuzes die zich de komende jaren aan dienen zijn uitgebreid bediscussieerd. Dit nieuwe plan bouwt voort op eerdere plannen en bevestigt de koers die eerder werd ingeslagen en die op veel steun kan rekenen. Tegelijk brengen we nieuwe accenten aan. We kiezen dus ook voor continue vernieuwing.

Zo willen we als organisatie meer dan ooit midden in de samenleving staan. We willen onze unieke positie uitbouwen door de ramen verder open te zetten en door netwerkverbindingen aan te gaan met partners om ons heen. Dit plan beschrijft strategische keuzes en ambities, waarvan de gedetailleerde acties beschreven worden in de diverse cluster- en afdelingsjaarplannen.

Ondanks de verslechterde landelijk economische situatie, wilt het EFS College COVAB doorpakken en al haar medewerkers daarin verantwoordelijkheid geven. We willen investeren in onze medewerkers en hen ook inspireren om te investeren in de organisatie. Afdelingen en clusters worden uitgedaagd om via jaarplannen en strategische projecten de ambities te concretiseren en noodzakelijke veranderingen te implementeren.

Uit eindelijk zal dit strategisch plan alles behalve vrijblijvend zijn: op elk niveau zullen we elkaar ondersteunen, aanspreken én afrekenen op onze resultaten. Zo zal de uitkomst van het plan recht doen aan de ambities van de organisatie, aan de unieke kansen en aan de potentie van haar medewerkers.

Achtergrond

Het Elsje Fink-Sanichar College Centrale Opleiding voor Verpleegkundigen en beoefenaren van Aanverwante Beroepen is een dynamische organisatie. Het EFS College COVAB is opgericht op 16 november 1982 en verzorgt nationaal erkende opleidingen en trainingen voor verplegenden, verzorgenden en aanverwante beroepen binnen de gezondheidszorg in Suriname. Het EFS College COVAB leverde haar eerste groep afgestudeerde verpleegkundigen af in december 1986. Thans is de studenten populatie uitgegroeid tot circa 1250 studenten verspreid over de basis-, post basis- en hbo-opleidingen.

Het EFS College COVAB is gevestigd aan de Flustraatsingel no.8 te Paramaribo. In het district Nickerie is er een dependance van de organisatie gevestigd aan de Annastraat no. 35. De organisatie ressorteert onder het Ministerie van Volksgezondheid en wordt door de overheid gesubsidieerd.

Erkenning en voorwaarden van de organisatie

Het Ministerie van Volksgezondheid stelt de specifieke erkenning en voorwaarden vast waar het verpleegkundig onderwijs aan moet voldoen. Dat wil zeggen dat de organisatie onderwijs moet bieden dat voortvloeit vanuit Surinaamse, Caraïbische, regionale en internationale verpleegkundige standaarden. Het basis en post basisonderwijs moet conform 'The standards for Nursing Education' worden aangeboden, terwijl het aangeboden hoger onderwijs moet voldoen aan de NOVA-standaarden. Tevens moeten de doelstellingen van de VN, UNEVOC, WHO en PAHO in het onderwijs curriculum verwerkt worden. Curricula moeten genderneutraal, volgens de Public Health competenties worden opgesteld en alle andere maatschappelijke ontwikkeling en zoveel als mogelijk integreren. Alle curricula en reglementen moeten worden goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid.

Het aangeboden onderwijs moet conform de kwalificatiestructuur voor verpleging en verzorging en uitstroom vanuit het regulier onderwijs aansluiting vinden binnen het beroepsonderwijs op het EFS College COVAB.

Het EFS College COVAB richt zich primair op instellingen binnen de zorgsector die professionele zorg aanbieden en daardoor behoefte hebben aan gekwalificeerde en competente gezondheidswerkers. Op basis van de behoeften van de zorginstellingen werd jaarlijks een aantal studenten uitsluitend via de zorginstellingen ingeschreven op het EFS College COVAB. De organisatie is sedert 2015 overgestapt naar duale inschrijvingen, wat inhoudt dat alle geïnteresseerden zich nu ook zonder tussenkomst van de zorginstellingen kunnen inschrijven voor opleidingen aan het EFS College COVAB.

Scope van de organisatie:

Het EFS College COVAB biedt beroepsopleidingen en trainingen op secundair en tertiair niveau aan verplegenden, verzorgenden en beoefenaren van aanverwante beroepen. Deze beroepsopleidingen worden aan alle belangstellenden in Suriname aangeboden.

Juridische vorm:

Het EFS College COVAB is een gesubsidieerde overheidsstichting die sedert haar oprichting ressorteert onder het Ministerie van Volksgezondheid. Het stichtingsbestuur rapporteert periodiek via haar voorzitter aan de Minister van Volksgezondheid.

Strategisch perspectief

Het EFS College COVAB streeft naar een excellent presterende organisatie op alle niveaus. Dit wil zij bereiken door:

- Een management stijl die gekenmerkt wordt door een op en twee-richtingscommunicatie, betrekken van de medewerkers, leiderschapsstijl gebaseerd op teamwork, stimuleren, innovatie en coachen;
- een organisatiecultuur die creativiteit, innovatie, intern ondernemerschap, commitment, teamwork, hoge prestatie stimuleert;
- het ontwikkelen en implementeren van een modern HRM-beleid dat garant staat voor het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd kader en het vormen van gemotiveerde en betrokken medewerkers;
- het ontwikkelen van transparante, strategische partnerschappen op basis van wederzijds vertrouwen en voordeel;
- actief input vragen/genereren vanuit de samenleving i.v.m. de operaties;
- maatschappelijk verantwoordelijker ondernemen en energiebewust opereren;
- community-projecten ontwikkelen en/of daarin participeren.

Missie, visie en kernwaarden

De missie, visie en kernwaarden zijn uitgangspunt voor het formuleren van strategische doelstellingen. Zij vormen de noodzakelijke basis voor (nieuw) beleid en creëren mede het 'wij-gevoel' dat een kritische succesfactor is voor het behalen van organisatiedoelen. De missie, visie en kernwaarden vormen eveneens de basis voor de waarden en normen van de organisatie, het fundament voor de organisatie cultuur.

Letterlijk is een missie datgene dat een organisatie wil uitdragen naar buiten (wie zijn we en wat doen we). Het geeft het bestaansrecht aan: in welke omgeving werken we en in welke behoefte voorzien wij.

Een visie is het beeld of de verwachting die de organisatie van de toekomst heeft met als kernvraag: 'Hoe ziet de relevante omgeving er voor onze organisatie uit in de (nabije/verre) toekomst?' Visie is afgeleid van de missie. In haar visie verduidelijkt een organisatie het toekomstbeeld dat zij van zichzelf heeft in relatie tot haar omgeving; de plaats die de organisatie in de omgeving wilt innemen en de functie die zij in de omgeving (voor de stakeholders) wilt vervullen.

Kern waarden zijn de belangrijkste ('diepste') waarden binnen een organisatie. Het begrip waarde komt, netzoals de begrippen principes en normen, uit de ethiek. Stabiele kernwaarden zorgen voor evenwicht tussen houding, regels en gedrag. Kernwaarden zijn als het ware het ethisch kompas van de organisatie en zijn de kern van de bedrijfscultuur.

bedoeld om energieken effectief te zijn omdat mensen en organisaties een eigen identiteit nodig hebben.

Missie

Het EFS College COVAB is het kenniscentrum dat zorgzame en professionele gezondheidswerkers gereed maakt, die op basis van hoge ethische normen en waarden zich committeren om:

- Met behulp van evidence based practices, leiderschappen interdisciplinaire samenwerking de gezondheid van lokale, regionale en internationale gemeenschappen te handhaven en te herstellen;
- Individueel en collectief optimaal te functioneren in hun professionele rollen in een tijdspanne globalisatie, snel ingrijpende technologische en sociale veranderingen;
- het concept van *life long learning*, gebaseerd op toegepast wetenschappelijk onderwijs, onderzoek en praktijk te hanteren om competent te zijn en te blijven naar gelang het beroep zich ontwikkelt.

Visie

Het EFS College COVAB is in alle opzichten een toon aangevend professioneel en innoverend dienstverlenend bedrijf in de gezondheidszorg:

- dat in harmonie met al haar studenten, medewerkers, stakeholders, strategische partners en leveranciers bouwt aan een excellent presterende organisatie,
- die zich richt op het zoeken naar synergie en het vinden van antwoorden op de door de studenten, stakeholders en samenleving gestelde eisen en
- die aan medewerkers een inspirerend werkklimaat biedt, dat een sfeer van integriteit, vertrouwen, teamgeest, expertise, inventiviteit en creativiteit uitademt.

Kernwaarden

- **Innoverend.** Hiermee wordt bedoeld dat het EFS College COVAB vernieuwend of grens verleggend is. Bij innovatie gaat het erom om producten en diensten op een betere en effectievere manier aan te pakken. Het gaat dan niet alleen om technische verbetering zoals vaak in eerste instantie wordt gedacht.
- **Integer.** Integriteit is de eigenschap die inhoudt dat het EFS College COVAB en haar personeel eerlijk en oprecht zijn en niet omkoopbaar. De organisatie beschikt over een intrinsieke betrouwbaarheid. Zij zegt wat zij doet, doet wat zij zegt, heeft geen verborgen agenda en laat zich niet beïnvloeden door oneigenlijke zaken.
- **Professioneel.** Hiermee wordt bedoeld dat het EFS College COVAB en haar personeel over optimale vakdeskundigheid beschikken en altijd werken volgens de erkende regels. Je kunt stellen dat het EFS College COVAB een autoriteit is op haar vakgebied en altijd beschikt over de juiste competenties (kennis, ervaring, houding en gedrag).

Stakeholders gericht. Dit houdt in dat het EFS College COVAB altijd streeft naar voordeel voor alle partijen en personen die (in mindere en meerdere mate) beïnvloed worden door het EFS College COVAB. Zij zorgt er daarom voor dat ze goede en langdurige relaties met alle stakeholders onderhoudt, zodat er zogeheten win-win relaties ontstaan en geborgd worden

BEGROTING 2019

Strategisch Gebied	Maatregelen	Kosten	Aansluiting MOP 2017-2021
1. ICT	1.1 Integratie ICT in de bedrijfsvoering en kernprocessen. (Volledige internet beschikbaarheid voor personeel, internen en studenten, onderhoud ICT Infrastructuur, opzetten student volgsysteem, digitale didactiek, ICT in onderwijs)	85,000.00	V.5 ICT sector: Communicatie en informatie
	1.2 Effectieve elektronische (digitale) leeromgeving	20,000.00	Communicatietechnologie in het overheidsbeleid
	SUBTOTAAL	105,000.00	
2. HRM	2.1 Verbeteren primaire en secundaire voorzieningen personeel en overige personeelskosten	8,400,700.00	IV.1 Versterking en hervorming van het bestuurlijk apparaat

	2.2 Implementatie van performance management	30,000.00	1V.3.2 I dentificatie en versterkenprofessionalisering
	2.3 Inzetten van change management	20,000.00	
	SUBTOTAAL	8,450,700.00	
3. Onderwijs programma - endiensten	3.1 Ontwikkelen van nieuwe opleidingen en programma's zoals : specialistische opleidingen (NCD Verpleegkunde, Geriatrische Verpleegkunde(niveau 2), Ambulance Verpleegkunde, Kinderverpleegkunde, HIV aids etc.) en voorbereiden HBO Master opleidingen	100,000.00	V.6 Technisch en beroeps onderwijs: Het afleveren van gecertificeerde verpleegkundigen in de gezondheidszorg die nationaal en internationaal beter kunnenfunctioneren
	3.2 Aanschaf leermiddelen	205,000.00	
	3.3 Faciliteren van commissies t.b.v. de opleidingen (curriculum cie, Opleidings cie, scriptie cie, examen cie, klachten cie, Studieloopbaan begeleiding,)		- Landelijke kwaliteitsverbetering van onderwijs / professionalisering van leerkrachten Het leggen van verantwoordelijkheid van onderwijshervorming bij de scholen..
	3.4 Ontwikkelen van bij- en nascholingsprogramma's	5,000.00	V.4.1 Kennissector: vergroten n de
	SUBTOTAAL	310,000.00	
4. Strategisch e partnersch a ppen	Aangaan van strategische samenwerkingsverbanden	15,000.00	IV.1.5 Public Private Partnership
	SUBTOTAAL	15,000.00	
5. Kwaliteit	5.1 Kwaliteitsmanagementsysteem handhaven en uitbreiden	35,000.00	Landelijke kwaliteits verbetering van onderwijs/ toezien op kwaliteit professionalisering van leerkrachten Toezicht opkwaliteit van onderwijs
	5.2 Accreditatie HBO Verpleegkunde	100,000.00	
	5.3 Creëren van kwaliteitscultuur	5,000.00	
	SUBTOTAAL	140,000.00	
Strategisch Gebied	Maatregelen	Kosten	Aansluiting MOP 2017-2021
6. Research	Integratie van onderzoek binnen onderwijsorganisatie	5,000.00	
	SUBTOTAAL	5,000.00	
7. Costumer Relations Manageme	7.1 Uitbreidingsinvesteringen/Investeringsplan (renovatie keuken kantine, renovatie gymzaal en hoofdgebouw, uitvoeren veiligheidsplan, aanschaf pickup)	1,973,300.00	V1.1 Fysieke infrastructuur (Financieel kader en investeringskader)
	7.2 Onderhoud gebouwen, interieur en terreinen(huisvestingskosten en nutsvoorzieningen)	640,000.00	
	7.3 Plegen van afschrijvingen op gebouwen, inventaris,	1,500,000.00	V111.1.4 Huisvesting

	transportmiddelen en lift enz		
	7.4 Aanschaf terrein tbv opzetten opleidingsfaciliteiten Nickerie (nieuw schoolgebouw)	290,000.00	
	7.5 Adequate bewaking en beveiliging van studenten, inwonenden, personeel, en goederen	zie 7.2	V111.6 Veiligheid
	7.6 Garantie nutsvoorzieningen(licht/water/ telefoon)	zie 7.2	
	7.7 Vergroten van klantvriendelijkheid	20,000.00	Communicatie en informatie
	SUBTOTAAL	4,423,300.00	
8. Verdien- capaciteit	8.1 Kostenbeheersing (parttime docenten, opleidingskosten, voorraadbeheer, operationele kosten, personeelskosten)	52,500.00	1V.3.2Identificerenenversterken van sleutel instituten : Verbeteren van de verdien en uitgaven structuur. Sanering materiele uitgaven van de overheid
	8.2 Vergroten van omzet	20,000.00	1V 3.3.2 Bevorderen van ondernemerschap: versterken van de capaciteit om de nodige veranderingen te identificeren
	SUBTOTAAL	72,500.00	
	Generaal totaal	13,521,500.00	
	Totale uitgave 2018	13,521,500.00	
	Verwachte opbrengsten in 2018	3,656,427.00	
	Bijdrage overheid voor 2018	9,865,073.00	

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op **SRD 13.000.000,=**

5. Stichting Jeugdtandverzorging

Algemeen

Op 19 september 1980 werd de Stichting Jeugdtandverzorging opgericht waarbij twee bestaande instanties onder één noemer werden gebracht.

Het betrof hier de afdeling Mondhygiëne van het B.O.G. (Min. v. VG) en de Opleiding Jeugdtandverzorging van de A.Z.V. i.o. (Min. v. PLOS).

Door de liquidatie van de A.Z.V. i.o. en de her allocatie van gelden bestemd voor het operationaliseren van de jeugdtandverzorging werd de Stichting ondergebracht bij het Ministerie van Volksgezondheid.

In de periode 1986 -1991 werd met de Minister van Volksgezondheid, in het kader van een gefaseerd verzelfstandigingstraject, afgesproken dat de subsidieaanvraag zou worden gehonoreerd op basis van verleende diensten aan kinderen tot 18 jaar. Het voorgestelde tarief voor het pakket aan diensten is door de financiële situatie van het land nooit helemaal gehonoreerd, waardoor de Stichting zich gedwongen zag een eigen bijdrage voor een abonnement te vragen in de vorm van administratiekosten.

In 2004 werd een voorstel tot Statutenwijziging goedgekeurd met als een belangrijke issue de mogelijkheid tot het vergroten van het patiëntenbestand met betalende doelgroepen ouder dan 17 jaar; daarbij de toevoeging dat de Stichting geëxploiteerd zal worden op basis van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes, met als doel het mede helpen financieren van de dienstverlening en de opleiding.

Het zich deels richten op de markt vereist echt een paradigma verschuiving bij de medewerkers. Het marktconcept van resultaatafspraken en methodische implementatie kan alleen slagen als het management aanstuurt op een permanente vorm van educatie en begeleiding van het personeel met het oog op een betere productiviteit en kwaliteit.

Capaciteit anno 01 maart 2018:

- 194 personeelsleden in vaste dienst w.o. 87 jeugd tandverzorgers en 61 stoel-assistenten
- 19 studenten JTV in opleiding
- 22 locaties: 13 poli's in eigen beheer w.o. het Opleidingscentrum tevens hoofdkantoor
 - 4 poli's op scholen of schoolterreinen
 - 5 poli's in R.G.D. klinieken of op R.G.D. terrein
- 51 tandheelkundige behandelunits en stoelen:
 - o Opleidingscentrum 15 w.o. 12 voor de Opleiding
 - o 22 poli's met 36 behandelunits en stoelen
 (N.B. de Opleiding beschikt over nog 12 Fantoom units)
- terreinen : één te Domburg
- transport : 18 voertuigen

Uitgangspunten

- Met de oprichting van de Stichting Jeugd tandverzorging is de tandheelkundige gezondheidszorg voor de jeugd een basiszorg waar de Overheid zich aan heeft gecommitteerd.
- De Stichting Jeugd tandverzorging kan niet volledig worden overgelaten aan de krachten van de vrijemarkt.
- Tandheelkundige zorg voor de jeugd is over het algemeen tijdrovend, inspannend en niet kostendekkend.
- De vraagzijde (jeugd) laat over het algemeen het initiatief over aan de zorgverlener (aanbodzijde).
- Vrijwel een ieder heeft aandoeningen in de mond c.q. aan het gebit.
- Preventieve maatregelen op elk niveau (micro, meso, macro) en curatieve behandelingen aan de stoel spelen een even belangrijke rol bij de kindertandverzorging.
- Zonder het betrekken van de intermediairs (ouders, leerkrachten etc.) is de jeugd tand- verzorging tot mislukken gedoemd.
- De Stichting probeert ondanks de inflatie en schommelingen op het koersenfront de verrichtingen c.q. abonnementen betaalbaar te houden voor de samenleving.
- De jeugd van de lagere school en kinderen van de hogere scholen tot 18 jaar kunnen gebruik maken van het abonnementssysteem. De intermediairen en particulieren kunnen ook gebruik maken van ons abonnementssysteem.
- Incidentele behandelingen voor particulieren zijn mogelijk op basis van een kostprijsberekening van de verrichting.
- De jeugd tandverzorger werkt zelfstandig met inachtneming van de grenzen van zijn bekwaamheid en bevoegdheid (amendement Wet Uitoefening Geneeskundige Beroepen; september 2003).
- De schooljeugd wordt in klein schoolverband, na afspraken met de schoolleiding en de ouders, kosteloos behandeld door de studenten in opleiding (praktijkgedeelte). Dit ter oefening en bijgestaan door het docententeam.

Uitdagingen

1. Om de continuïteit van de Stichting te garanderen zal bij een terugtrekkende overheid naar betalende patiëntengroepen moeten worden uitgekeken. Degenen die raakvlakken hebben met onze doelgroep zijn in de eerste instantie de ouders, de leerkrachten en de gezondheidswerkers.
2. Indien de Stichting de operationele geldstromen grotendeels steeds aan haar personele uitgaven ($\pm 80\%$) moet besteden is het niet te verwachten dat er op termijn genoegzaam gelden kunnen worden gegenereerd voor duurzame productiemiddelen. De markt betaalt voor curatieve verrichtingen die niet zonder goede tandheelkundige apparatuur en eigentijds materiaal kunnen worden gedaan; het liefst in een prettige en hygiënisch ogende omgeving (gebouw).
Externe fondsen bestemd voor diepe investeringen zijn daarom dringend noodzakelijk.
3. Daar de Stichting anno 2019 slechts subsidie krijgt toegewezen voor lonen en salarissen, noodzaakt het ons om een terughoudend investeringsprogramma uit te voeren, vanwege het moeizaam inschatten van de liquiditeitspositie van de Stichting gedurende het boekjaar. Verder is de Stichting niet in staat op de vermogensmarkt te opereren vanwege een gebrek aan valide onderpanden.

4. Het ontbreekt in Suriname aan een gezonde financieringsstructuur voor tandheelkundige diensten. Als zorg verlener zou de Stichting haar diensten moeten kunnen aanbieden aan de zorgverzekeraars zonder dat daarbij de bijdrage van de Overheid m.b.t. de preventie, de Opleiding en de schooltandverzorging in gedrang komt. De Stichting Jeugdtandverzorging voelt zich niet adequaat vertegenwoordigd in het zorgsegment.
5. Bij de schooltandverzorging heeft men vaak te maken met angstige kinderen die somsook nog gehaald en gebracht moeten worden. Het volume aan diensten, de behandelzeiten en de opbrengstverwachtingen zijn daarom moeilijk tevoorspellen.
De gangbare efficiënte maatstaven behoren in de kindertandheelkunde flexibel te worden toegepast.
6. De bijdrage van de Overheid in de kosten.
De Overheid is niet bij machte de totale exploitatiebegroting te financieren.
De vraagstelling zal derhalve luiden: wat is de bijdrage van de Stichting Jeugdtandverzorging in de kosten?
Uitgaande van de voorgaande jaren kan verwacht worden dat de Stichting Jeugdtandverzorging in het boekjaar 2019 voor de tandheelkundige dienstverlening aan derden een bedrag van ongeveer SRD 4.000.000 kan genereren.
7. De urgentie van het kwaliteitsborgingsysteem bij het uitoefenen van het beroep dringt zich steeds meer op; zowel m.b.t. het garanderen van competenties bij de jeugdtandverzorgers als bij het niveau van de Opleiding (accreditatie NOVA).
Ook zal in studie gebracht moeten worden of de openstelling van de opleiding voor mensen met een andere nationaliteit dan de Surinaamse geen zinvolle optie is. Deels komt het de Stichting ten goede (ontvangen van deviezen door het innen van inschrijf- en leselden), deels worden wij als onderwijsinstelling ertoe gedwongen het onderwijsniveau op peil te houden (accreditatie). Daarboven kunnen wij ook, als er een overschot aan Surinaamse jeugdtandverzorgers dreigt te ontstaan, de opleiding continueren.
8. Het behouden van het tandheelkundig personeel is een heel moeilijke opgave. Van wege de lage salarissen, zeggen veel JTV-ers hun overeenkomst met de Stichting op om elders emplot te vinden tegen betere beloning. De komende tijd blijft dit een grote zorg om de dienst draaiende te houden.
9. Het opzetten van eigen kliniek en door JTV-ers, is een hekel punt voor de Stichting, daar de investering in het opleiden van eigen personeel verloren gaat. Als Stichting trachten we hierop een antwoord te vinden.
10. Door de groei van de operatie de afgelopen jaren, is de Stichting JTV het gebouw uitgegroeid. Er zal de komende tijd na drukkelijk gewerkt moeten worden aan het vergroten van de faciliteiten, waardoor de medewerkers beters geacommodeerd kunnen worden om een betere performance te realiseren.

Jaarplan 2019

De opleiding tot Oral Health Therapist/Jeugdtandverzorgster

In oktober 2016 is de opleiding tot Oral Health Therapist/ Jeugdtandverzorgster gestart, na evaluatie van de 3- jarige Opleiding tot Jeugdtandverzorgster. In de nieuwe opzet zijn het onderwijssysteem en het curriculum aangepast. Inmiddels zijn de studie jaren verruimd van een 3-jarige naar een 4-jarige HBO opleiding op bachelor niveau. De vernieuwde opleiding JTV heeft een naamsverandering ondergaan en wel van Opleiding voor Jeugdtandverzorging in Suriname College of Applied Dentistry met als studierichting Opleiding tot Oral Health Therapist. De nieuwe beroeps naam wordt Oral Health Therapist (OHT). Aangezien de nieuwe naamgeving nog geformaliseerd moet worden op Ministerieel niveau, zullen we werken met Oral Health Therapist/Jeugdtandverzorgster voor de juridische dekking.

De tandheelkunde is dynamisch en maakt vele ontwikkelingen door die ook in dit traject meegenomen worden. De kwaliteitszorg binnen het onderwijs verdient specifieke aandacht, waarbij een kwaliteitsunit voor de opleiding opgezet dient te worden. Mede met het oog op de evaluatie van het curriculum, onderwijsprocessen, procedures, richtlijnen, een adequate digitale leeromgeving en beoordelingssystemen. De kwaliteit van de opleiding wordt daarbij steeds opgevoerd en er is zoveel als mogelijk rekening gehouden met de standaarden van de NOVA (National Accreditation Bureau in Suriname). Dit traject wordt in 2018 voortgezet en gehoopt wordt in 2019 de aanvraag tot accreditatie te doen. Om de kwaliteit van de opleiding te blijven garanderen, is het accreditatieproces zeker een noodzaak.

De continuering van de opleiding is noodzakelijk, omdat we meer OHT/JTV-ers moeten opleiden. Er heerst een aanzienlijk tekort aan JTV-ers werkzaam aan de stoel. Dit tekort dreigt groter te worden, aangezien velen binnenkort de pensioengerechtigde leeftijd zullen bereiken. Tegelijkertijd loert het fenomeen van vroegtijdige uitstroom van medewerkers, die in de verleiding geraken elders emplooi te zoeken, vanwege de financieel-economische situatie in het land. Tegelijkertijd groeit de vraag vanuit de gemeenschap naar preventieve en curatieve zorg, aangezien JTV de nodige tandheelkundige zorg betaalbaar maakt voor kwetsbare groepen zoals kinderen en ouderen. Uiteraard hebben ook alle andere doelgroepen voordeel aan onze diensten. De afgestudeerden zullen gelijk tewerk gesteld worden bij de stichting JTV en krijgen meteen de kans hun diensten te bewijzen aan de Surinaamse gemeenschap.

In 2019 zullen er drie cohorten in opleiding zijn, waarbij de vierde cohort van 12 studenten in oktober 2019 start. Vanuit de HAN (Hoge School Arnhem en Nijmegen), aan wie jaarlijks stageplekken geboden wordt voor studenten, is ons aangeboden ook onze Surinaamse studenten stagemogelijkheden te bieden bij de HAN.

Het voorbereiden en aanvraag van het accreditatieproces zal in 2019 een feit moeten worden. Echter moet er nog meer gerealiseerd worden om te voldoen aan de internationale standaarden (accreditatienormen). Een adequate digitale leeromgeving, stabiele internetverbinding in de onderwijsruimten, het digitaliseren van het patiëntenbestand van de studenten en het bijscholen van enkele vaste docenten op master niveau in samenwerking met de Anton de Kom universiteit (IGSR), zullen ook in 2019 moeten worden gecontinueerd. De voorbereidingen daartoe zijn in vollegang.

Ook het aantrekken van meer kader in de vorm van tandartsen en kwaliteit medewerkers zal de nodige aandacht moeten hebben. Tevens zijn de bouwen renovatie van adequateles- en studieruimtes, aanschaf van leermiddelenvoorzieningen, voorbereiden en het accrediteren nodig.

De volgende dringende investeringen zullen gepleegd moeten worden om de continuïteit en kwaliteit van de opleiding te blijven garanderen. Deze zijn aangevangen in 2018 en zullen gecontinueerd worden in het jaar 2019. De investeringen zullen op de volgende gebieden gepleegd dienen te worden:

1. onderwijsfaciliteiten;
2. studentenfaciliteiten;
3. faciliteiten m.b.t. de Kwaliteit en Hygiëne;
4. accreditatie en bijscholingdocenten;
5. investeringen in meer ruimte;
6. investeringen, die het werken aantrekkelijker maakt voor afgestudeerden en medewerkers en
7. investeringen in meerkader.

Het Personeelsbeleid

Een door de organisatie consultant samengestelde organisatiestructuur zal worden geïmplementeerd. Het bijbestelde concept *Personneelsreglement* is naar diverse actoren

w.o. het Stichtingsbestuur en het bestuur van de bond, BPSJTV, doorgestuurd. Na goedkeuring, ook door het Ministerie van Volksgezondheid, zal dit reglement in boekvorm aan de personeelsleden worden afgegeven. Aan de consultant zal ook ondersteuning gevraagd worden bij het bijstellen van het concept *Huishoudelijk Reglement*. Ook hiervan zal, na beoordeling door alle stakeholders, een exemplaar worden uitgereikt aan alle personeelsleden. Ter motivatie en voor wat betreft het vergroten van de betrokkenheid van alle medewerkers, zullen er motivatiesessies worden gehouden door een nader aan te wijzen consultant. Mede met de implementatie van het nieuwe/bijgestelde organogram, moet het bovengenoemde leiden tot vergroten van klantgerichtheid, efficiëntie en productie.

Er zal verder worden gewerkt aan de professionele uitstraling van de organisatie. Bij de nascholing van Jeugd tandverzorgers, zal de wetgeving met betrekking tot het beroep onder de loep worden genomen evenals de ergonomie. Preventie, ethiek, indicatie en contra- indicatie voor extractie behoren tot de gebieden, waarover continu informatie wordt doorgestuurd na alle betrokkenen. Ook bij stoelassistenten en baliemedewerkers zal het bewustzijn voor wat betreft klantgerichtheid en ethiek worden vergroot. Het optimaliseren van de werkomgeving en het standaardiseren van klinieken, zal verder worden uitgewerkt, waarbij vooral hygiëne in de praktijk voor zowel JTV-ers als stoelassistenten een vanzelfsprekend deel zal uitmaken van de kliniekstandaard.

Ter vergroting van de effectiviteit en de efficiëntie van de interne organisatie wordt, in samenspraak met de afdeling Interne Controle, die zich in het kader van *quality assurance* toelegt op het uitschrijven en bijstellen van protocollen en procedures, continu hieraan gewerkt. Dit zal er mede toe leiden, dat die mate van standaardisatie, die wij voorstaan, wordt bereikt. Het saamhorigheidsgevoel van het personeel wordt vergroot door verschillende teambuilding sessies voor kleineren of grotere groepen medewerkers.

Preventie

Parodontale aandoeningen en cariës zijn in de eerste plaats gedragsziekten veroorzaakt door een weinig doordacht voedingspatroon en een slechte mondhygiëne.

Depolicy van de Stichting blijft erop gericht om op basis van een zorg benadering door het accent te leggen op primaire preventie bij de jeugd en niet alleen op grond van curatieve verrichtingen, secundaire en tertiaire preventie de problematiek te lijf te gaan.

De klassikale programma's op de 200 scholen worden per regio gecoördineerd en middels voorlichtingsmateriaal ondersteund door de afdeling TGVO. De mondspoelprogramma's met fluoride op de 200 basisscholen zullen worden gecontinueerd.

Bij de bestrijding van zuigflescariës bij kinderen van 1½-4 jaar zijn ± 145 instellingen w.o. 100 crèches en 45 consultatie bureaus betrokken. Ter ondersteuning van de preventie van zuigflescariës is een aantal voorlichtings-spotjes/radioprogramma's geprojecteerd.

Er bestaat een poetsprogramma voor de eerste klassen van een aantal basisscholen en een sealant programma (dichtlakken van de groeven op een kies) voor 7/8 jarigen.

Op projectbasis zal een preventiepakket worden uitgevoerd in Brokopondo tot het Stuwmeer en langs de Copenamerivier.

Investeringsen

De Stichting bestaat dit jaar 38 jaar. Dit brengt met zich mee dat ook vele investeringen in het apparaat van de Stichting 38 jaar geleden zijn gedaan. De komende periode zal zeker aandacht gegeven worden aan het plegen van vervangingsinvesteringen. Het tandheelkundige apparaat uit het veld zal geëvalueerd worden.

Het hoofdkantoor van de Stichting JTV is dringend aan renovatie toe, dit aangezien er vele lekkages merkbaar zijn.

Voorts is de Stichting het pand in de huidige opzet en grootte ontgroeid. Er zal geïnvesteerd moeten worden in een op de tijd en medewerker afgestemd gebouw.

Ook is de titel op de grond van het hoofdkantoor, gevestigd aan de Prof. W. Kernkampweg no.3, een probleem. Op dit moment behoort de grond toe aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname/Stichting M.W.I.

Hier zal wat duidelijkheid over moeten komen, gegeven het feit dat het recht van opstal vervalt in het jaar 2020.

Er zijn in de afgelopen periode, in samenwerking met en onder auspiciën van IAMGOLD en Newmont, missies uitgevoerd naar diverse dorpen in Brokopondo met een preventieve en curatieve inslag.

Er is een 4 stappenplan met IAMGOLD in voorbereiding om t.b.v. het Brokopondogebied een meer duurzame tandheelkundige zorg te bieden.

Met de Medische Zending (MZ) zijn er gesprekken gevoerd en de bedoeling is, dat er een samenwerkingsovereenkomst getekend zal worden om de tandheelkundige zorg naar een hoger niveau te tillen.

In het jaar 2018 zijn we ook gestart om te participeren in missies geregisseerd door het Mungra Medisch Centrum (MMC) naar diverse dorpen in het Copename- en Wayambogebied, waarbij JTV de tandheelkundige zorg zal verlenen. Investeringsen in dit kader zullen deels uit eigen middelen worden gefinancierd.

Ook zullen wij een haalbaarheidsstudie starten voor het opzetten van een kliniek te Moengo en Albina. Ook Para/Onverwacht heeft de aandacht van de Stichting.

Voor het vergroten van actieradius van de schooltandverzorging is de aanschaf nodig van twee transport voertuigen die de mobiele tandheelkundige units, de bemanningen het nodig materieel snel en veilig kunnen verplaatsen.

WERKPLAN 2019 PROGRAMMA						
Outcome 2021	Resultaat 2019	Activiteiten 2019	Financiering		Tijdslijn	
			kosten	modaliteit	start	eind
Daling cariës prevalentie 6 jarigen	Participatie 45 CBs aan preventie van zuigflescariësprogramma	Voorlichting en Educatie aan 5000 ouders van zuigelingen i.s.m. de CB verpleegkundigen			continu	
			894.022,00	VGZ		
	Participatie van 100 kinderdagverblijven aan het zuigflescariesprogramma	Voorlichting aan crècheleidsters/ dagelijks poetsen met de kinderen in de instelling/ 2 x jaar gebitscontrole en tandheelkundige behandeling van de peuters (+/-3500 kinderen 0-4 jaar)			continu	
Daling cariës prevalentie bij 12 jarigen	Participatie van 115 GLO scholen in de kustvlakte aan collectieve tandheelkundige programma's	Voorlichting en educatie aan kinderen en leerkrachten. Wekelijks spoelen met fluoride, wekelijks poetsen, sealen van gebitselementen, flossen en jaarlijks gebitscontrole (leeftijd 4-10 jaar)			continu	
			11.917.032,00	VGZ		
		Tandheelkundige begeleiding en systematische tandheelkundige behandeling van 20.000 kinderen (8-13 jaar)			continu	
		Incidentele behandeling van de jeugd van 0-18 jaar (10.000)			continu	
	DMF-T onderzoek bij 6 en 12 jarigen is uitgevoerd	Landelijk DMF-T onderzoek bij 6- en 12 jarigen			januari	mei
Daling Cariës en gingivitis bij 18 jarigen	Voorlichting en educatie op 22 VOJ scholen is uitgevoerd	Voorlichting en educatie aan studenten van VOJ scholen/gebitscontrole			jan	feb
			956.936,00	VGZ		
	Data base-line 18 jarigen uitgevoerd	Landelijk Onderzoek bij 18 jarigen				
Outcome 2021	Resultaat 2019	Activiteiten 2019	Financiering		Tijdslijn	
			kosten	modaliteit	start	eind

Tandheelkundige databank t.b.v. monitoring en evaluatie van de mondgezondheid in Suriname is geïmplementeerd	Programma ontwikkeld en geïmplementeerd	Programma ontwikkelen	911.000,00	VGZ	jan	mei
	Hardware is aangeschaft	Aankoop 10 computers, hardware en software programma's			jan	mei
Verbeterde kwaliteit van de dienstverlening	Kwaliteitsafdeling is opgezet	Na- & Bijscholing medewerkers, standaardisatie werkmethoden, decentralisatie management plenaire vergaderingen/ regiovergaderingen	2.152.131,00	VGZ	jan	okt
Verbeterde voorzieningen en decentralisatie van de tandheelkundige zorg	Onderhoud en vernieuwing apparatuur uitgevoerd, 1 mobiele kliniek in gebruik	Onderhoud en vervanging tandheelkundige equipment en transport. Aanschaf mobiele kliniek	1.186.163,00	VGZ	continu	
24 bachelor afgestudeerden van de geaccrediteerde Oral Health Therapist opleiding	Onderwijsprogramma en -faciliteiten aanwezig/toegepast.	Commissies installeren. Vakliteratuur aanschaffen. Upgraden docenten tot premaster. Kwaliteitsmanager aannemen	1.449.960,00	VGZ	januari	
	Kwaliteitsafdeling opgezet					oktober
Geaccrediteerde Oral Health Therapist Opleiding	Vooraanvraag tot accreditatie door NOVA ingediend	Renovatie en Uitbreiding opleidingsfaciliteiten	3.941.485,00	VGZ	juni	sept
		Aanschaf 12 tandheelkundige units. Wetgeving afronden				
Investerings ter continuering van de dienstverlening gerealiseerd	Uitbreiding met 2 klinieken, alsook de aanschaf van 6 patiëntenstoelen en transport	identificeren van geschikte ruimten voor het opzetten van klinieken bestellen patiëntenstoelen aankoop 2 busjes en 1 pick-up	795.000,00	VGZ	jan	dec
TOTAAL			24.203.729,00			
TOTAAL AFGEROND			24.225.000,00			

Toelichting:

De kosten van de activiteiten zijn integraal berekend.

De uitwerking van het activiteitenplan is vastgelegd in bijlagen (te verkrijgen bij de afdeling Financiële Zaken van de Stichting JTV).

De gewenste Overheidsbijdrage voor het begrotingsjaar # SRD 20,2 miljoen.

Gelet op de doelstelling van de Stichting JTV waarbij geen winst wordt beoogd, is de bijdrage van de Stichting aan de Overheid nihil.

De opbrengsten voor het jaar 2019 kunnen worden geraamd op ± SRD 4.0 miljoen.

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op **SRD 11.000.000,=**

6. Stichting 's Landshospitaal

's Lands Hospitaal begroting 2019					
tbv Ministerie van Volksgezondheid					
dd 3 mei 2018					
Exploitatiebegroting 2019					
Bedragen zijn in SRD					
<u>Klinische opbrengsten</u>	Realisatiecijfers	Correctie met	Begroting	Correctie met	Begroting
	2017	5%	2018	5%	2019
Staatsziekenfonds					
Lig- en verpleegopbrengsten	18.621.271	931.064	19.552.335	977.617	20.529.951
Eigen rekening/Bedrijven					
Opbrengst verrichtingen	19.642.142	982.107	20.624.249	1.031.212	21.655.462
Opbrengst verrichtingen	139.580	6979	146559	7.327,95	153.887
<u>Overig</u>					
ECG	1.976	99	2.075	104	2.179
Laboratorium	848.897	42.445	891.342	44.567	935.909
Operatie	3.948.551	197.428	4.145.979	207.299	4.353.277
Röntgen	127.942	6.397	134.339	6.717	141.056
Medicamenten	95.655	4.783	100.438	5.022	105.460
<u>Poliklinische Opbrengsten</u>					
ECG	31.772	1.589	33.361	1.668	35.029
Laboratorium	690.650	34.533	725.183	36.259	761.442
Echo	781.907	39.095	821.002	41.050	862.052
Operatie	286.911	14.346	301.257	15.063	316.319
Röntgen	311.105	15.555	623.660	16.333	342.993
Medicamenten	1.962.615	98.131	2.060.746	103.037	2.163.783
<u>Overig</u>					
Prenatale zorg	1.680	84	1.764	88	1.852
Administratie	46.742	2.337	49.079	2.454	51.533
Polihuur	157.173	7.859	165.032	8.252	173.283
Buro Vrouw en Kindzorg	136.176	6.809	142.985	7.149	150.134
Walk in patiënten	5.130	257	5.387	269	5.656
Opnamekosten	4.325	216	4.541	227	4.768
Mortuarium	191.897	9.595	201.492	10.075	211.566
Bloed en bloedprodukten	750.068	37.503	787.571	39.379	826.950
Inroemen	50.900	2.545	53.445	2.672	56.117
Ambulance	16.520	826	17.346	867	18.213
Specialisten	2.873.844	143.692,20	3.017.536	150.877	3.168.413
Catering	10.957	547,85	11.505	575	12.080
Overige opbrengsten	72.274	3.614	75.888	3.794	79.682
	51.808.660	2.590.433	54.399.093	2.719.955	57.119.048
Bedragen zijn in SRD	Realisatiecijfers	Correctie met	Begroting	Correctie met	Begroting
	2017	15%	2018	10%	2019
<u>Kosten</u>					
Personeelskosten	52.836,471	10,567,294	63,403,765	6,340,377	69,744,142
Huisvestingskosten	1,109,304	166,396	1,275,700	127,570	1,403,270
Schoonmaak-/huishoud artikelen	638,042	95,706	733,748	73,375	807,123
Kosten voeding	1,676,960	251,544	1,928,504	192,850	2,121,354

Hotelmatige kosten	52,885	7,933	60,818	6,082	66,900
Medische en verzorgingsmiddelen	2,383,990	357,599	2,741,589	274,159	3,015,747
Röntgenmateriaal	2,884	433	3,317	332	3,648
Labortorium materiaal	333,535	333,535	2,557,099	255,710	2,812,808
Medicijnen en verpakkingsmateriaal	350,251	350,251	2,685,257	268,526	2,953,783
Algemene kosten	604,244	604,244	4,632,535	463,253	5,095,788
Onderhoud	174,613	174,613	1,338,697	133,870	1,472,566
Afschrijvingskosten	183,177	183,177	1,404,358	140,436	1,544,794
Financieringskosten	215,369	215,369	1,651,164	165,116	1,816,281
Subtotaal kosten	71,108,457		84,416,549		92,858,204
Onvoorzien		5%	4,220,82	5%	4,642,910
		7			
Totaal kosten			88,637,377		97,501,114
			groting 2018	ectie met 10%	groting 2019
Exploitatietekort			(34,238,284)		(40,382,067)
Investeringsprojecten			13,736,760	1,373,676.00	15,110,436
Begroot resultaat			(47,975,044)		(55,492,503)
's Lands Hospitaal - Schuldpositie 2019					
tbv Ministerie van Volksgezondheid dd 3 mei 2018					
Bedragen zijn in SRD					
Crediteuren		Per 31 dec. 2017		Per 31 dec. 2017	
per 31 december 2017		(24,272,349)			
2018/2019		(11,285,117)			
Ministerie van Financiën				(35,557,466)	
Premie AOV/Loonbelasting					
per 31 december 2017		(55,347,554)			
2018/2019		(14,053,441)			
Staatsziekenfonds				(69,400,995)	
per 31 december 2017		(5,314,277)			
2018/2019		(659,730)			
Pensioenfonds (pensioenpremie/spaarpremie)				(5,974,007)	
per 31 december 2017		(8,720,724)			
2018/2019		(1,626,989)			
Overige schulden				(10,347,713)	
per 31 december 2017		(2,043,100)			
2018/2019		(1,484,750)			
				(3,527,850)	
TOTAAL				(124,808,031)	

07. Stichting Medische Zending

De Stichting Medische Zending Primary Health Care Suriname, kortweg de Medische Zending of MZ, is opgericht bij notariële akte op 22 mei 2001. De Stichting is opgericht om het medisch werk, met name in het binnenland van Suriname, dat voorheen was opgedragen aan:

- De Stichting Medische Zending der Evangelische Broedergemeente in Suriname (Medizebs);
- De Pater Ahlbrinck Stichting(PAS);
- De Stichting Medische Zending voor Suriname(MZS)

van betrokkenen over te nemen. Als zodanig kan de Stichting aangemerkt worden als rechtsopvolger van de genoemde organisaties. De Stichting is noch stataal, noch parastataal, maar wordt vanwege de rechtsopvolging gefinancierd door de overheid.

Doel

De Stichting heeft tot doel het bevorderen en waarborgen van het lichamelijk-, geestelijk-, sociaal en emotioneel welzijn van de bevolking in het binnenland van Suriname volgens Primary Health Care principes, gedreven door het motief het Evangelie uit te dragen in woord en daad.

De Stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- Het opzetten en in stand houden van gezondheidscentra in het binnenland;
- Het opleiden, trainen en bijscholen van gezondheidswerkers;
- Het samenwerken en plegen van overleg met overheids- en particuliere instellingen en individuen in het belang van Primary Health Care.

Missie

Gedreven door christelijke beginselen streven wij naar het aanbieden van optimaal toegankelijke kwaliteitsgezondheidszorg en werken continu aan het verder ontwikkelen van toeleverings- en communicatiesystemen in de basisgezondheidszorg voor de bewoners van de rurale gebieden.

Werkwijze

Integrated Primary Health Care, IPHC, is essentiële basisgezondheidszorg in rurale gebieden volgens praktische, wetenschappelijk gefundeerde en sociaal acceptabele methoden en technieken die tot stand komen door intersectorale aanpak, gemeenschapsparticipatie en bevolkingseducatie.

Het geïntegreerd Primary Health Care model, volgens welke de Medische Zending werkt, is een op gezondheidsontwikkeling gericht model dat gezondheid bevorderende en intersectorale acties voor de determinanten van gezondheid integreert met ziektebehandeling, zorg en rehabilitatiediensten. Dit model biedt dus samengestelde diensten aan die behalve genezing en zorg ook verbetering van gezondheid moeten bewerkstelligen.

Het Medische Zending òs dienstenpakket dat hieruit voortvloeit, bestaat uit de volgende basisdiensten:

- Spoedeisende Hulp
- Moeder- en kindzorg
- Family Planning
- School gezondheidsprogramma
- Preventieve programma's
- Onderzoek en behandeling van overdraagbare aandoeningen (Communicable Diseases)
- Onderzoek en behandeling van niet overdraagbare aandoeningen (Non Communicable Disease)
- Tandheelkundige zorg

Elke basisdienst bestaat uit een aantal interventies en/of sub diensten deze worden op elk van de 51 gezondheidscentra en poliklinieken aangeboden door een gezondheidsteam, waarvan de Gezondheidszorg assistent (de GZA) het eerste aanspreekpunt is, en verder bestaat uit artsen en andere gezondheids- en ondersteunende werkers, die al dan niet permanent op de locatie aanwezig zijn, maar in nauw contact met elkaar de gezondheidsbevorderingen-, curatieve- en rehabilitatie diensten 1x 24 uur verstrekken.

De Medische Zending biedt verder ter ondersteuning van het bereiken van de gestelde doelen binnen dit basispakket, de volgende ondersteunde diensten:

- Outreach (Expanded Program of Immunization buiten de poli's, huisbezoek)
- Laboratorium onderzoek
- MZ Telehealth
- Health Management Informatie Systeem
- Patiënten opname (observatie) op de poli
- Tweedelijnszorg middels specialistische missies
- Farmaceutische zorg
- Monitoring, Evaluatie, Surveillance en Onderzoek

Begroting 2019					
Doelgebied		Maatregelen		Budget (SRD)	Insluiting MOP
1.1.1	De vaccinatiedekking van de kinderen tussen 0 - 5 jaar is minimaal 95%	1.1.1.1	De vaccinatiedekking van Pentavalent 3 is minimaal 90%	512,305	Sociale sector
		1.1.1.2	De vaccinatiedekking van MMR en Gele koorts is minimaal 90%	1.195.378	Sociale sector
1.1.2	Moeder- en kindzorg is gestandaardiseerd en kwalitatief verbeterd binnen het MZ werkgebied: Alle poliklinieken passen het IMPAC en IMCI protocol correct toe	1.1.2.1	In alle poliklinieken wordt het IMPAC protocol correct toegepast bij minimaal 75% van de zwangere- en kraamvrouwen	409,844	Sociale sector
		1.1.2.2	In alle poliklinieken wordt het IMPAC protocol correct toegepast bij minimaal 75% van de zwangere- en kraamvrouwen	409,844	Sociale sector
		1.1.2.3	Bij iedere vrouw van 30- 69 jaar oud die zich op de poli heeft aangemeld, wordt jaarlijks borstscreening gedaan	136,615	Sociale sector
		1.1.2.4	Bij iedere vrouw van 30- 69 jaar oud die zich op de poli heeft aangemeld, wordt eens in de 3 jaar VIA screening gedaan	409,844	Sociale sector
1.1.3	60% van de schoolkinderen in het basisonderwijs zijn volgens het schoolgezondheidsprogramma protocol gescreend in het MZ-verzorgingsgebied	1.1.3.1	Bij 100% van de schoolkinderen op alle scholen op loopafstand van de poli is het schoolgezondheidsprogramma uitgevoerd	204,922	Sociale sector
		1.1.3.2	80% van de schoolkinderen, op alle scholen op loopafstand van de poli, met een afwijking bij de eerste screening is opgespoord en behandeld	136,615	Sociale sector
1.2.1	De barrières die de doelgroep ervaart bij de toegang tot het basispakket zijn met 50% afgenomen	1.2.1.1.	In elke regio wordt minimaal 1 specialistische missie uitgevoerd	569,228	Sociale sector

1.2.1	De barrières die de doelgroep ervaart bij de toegang tot het basispakket zijn met 50% afgenomen	1.2.1.1.	In elke regio wordt minimaal 1 specialistische missie uitgevoerd	569.228	Sociale sector
1.2.2	Het MZ basispakket is vanuit alle poliklinieken aangeboden.	1.2.2.1	Alle poliklinieken zijn te allen tijde voorzien van 80% van de medicamenten op de EDL-lijst	3.842.286	Sociale sector
		1.2.2.2	Alle poliklinieken zijn uitgerust met tenminste 90% van de gebruiksartikelen van de standaard lijst	4.098.438	Sociale sector
		1.2.2.3	Alle poliklinieken voeren jaarlijks op minimaal 50% van alle scholen in hun verzorgingsgebied poets- en voedingsinstructies uit	768.457	Sociale sector
		1.2.2.4	Minimaal 10% van de poliklinieken voert op alle scholen in het verzorgingsgebied een tandheelkundige screening uit	1.536.914	Sociale sector
1.2.3	Toegankelijkheid van de zorg voor adolescenten: het MZ - basispakket is afgestemd op adolescenten van de doelgroep met behulp van het IMAN protocol	1.2.3.1	Adolescent vriendelijk beleid, wordt in minimaal 80% van de getrainde regio's volgens IMAN toegepast	569.228	Sociale sector
1.3.1	Een IPHC geïntegreerd model van gezondheidsbevordering welke bestaat uit een afdelings- en uitvoeringcomponent, is in werking.	1.3.1.1	Een module Gezondheidsbevordering t.b.v. de GZA opleiding is aangeboden aan de opleiding.	159.384	Sociale sector
		1.3.1.2	In elke regio is er tenminste 1 gezondheidsbevorderende activiteit uitgevoerd met behulp van de OP en/of degemeenschap	478.151	Sociale sector
		1.3.1.3	Op de door de afdeling Gezondheidsbevordering vooraf geïdentificeerde bijzondere dagen wordt door 50% van de poliklinieken een activiteit georganiseerd middels het activiteitenformulier	2.550.139	Sociale sector
1.3.2	Binnen elke regio is er een toename van 50% in de populatie ouder dan 20 jaar die bekend is met hun BMI, bloeddruk, bloedsuikers en HB.	1.3.2.1	Binnen elke regio is bij 100% van de populatie ouder dan 20 jaar, die de poli bezoekt, een screening van BMI, bloeddruk, bloedsuiker en HB uitgevoerd	1.366.146	Sociale sector

1.4.1	Een MZ chronische zorgmodule is ontwikkeld en volledig geïmplementeerd in het MZ verzorgingsgebied	1.4.1.1	Op 50% van MZ poliklinieken worden cliënten met risico's op hart en vaatziekten begeleid volgens de uitgangspunten van het programma Gezonde Leefstijl.	1.707.683	Sociale sector
		1.4.1.2	Alle Diabetes Mellitus (DM) patiënten worden volgens de DM richtlijnen gemonitord	1.707.683	Sociale sector
2.1.1	Zorgvernieuwing met een optimale benutting van beschikbare / verzamelde data is gerealiseerd.	2.1.1.1	Minimaal eenmaal per half jaar is door MESO op basis van (geanalyseerde) data schriftelijk beleidsadvies verstrekt ten behoeve van vernieuwing of verbetering in het zorgaanbod	151.794	Sociale sector
		2.1.1.2	Door ICT toepassingen is in minimaal 50% van de poliklinieken telehealth in de aanpak opgenomen	607.176	Sociale sector
2.1.2	MZ is een toonaangevend IPHC kenniscentrum en staat model voor de gezondheidszorg in rurale gebieden	2.1.2.1	Minimaal 1 x per jaar is een wetenschappelijk artikel rondom het MZ IPHC gepubliceerd door MZ	758.97	Sociale sector
2.2.1	Kwaliteitscontroles binnen de MZ zorgverlening zijn regelmatig uitgevoerd.	2.2.1.1	Een plan voor het monitoren van de performance van de zorgverleners is ontwikkeld	94.871	Sociale sector
		2.2.1.2	Een pilot om de kwaliteit van de zorg na te gaan is in 1 regio uitgevoerd	426.921	Sociale sector
		2.2.1.3	Er is een baseline vastgesteld m.b.t. de tevredenheid van patiënten over de ontvangen zorg	426.921	
2.2.1	Kwaliteitscontroles binnen de MZ zorgverlening zijn regelmatig uitgevoerd.	2.2.1.1	Een plan voor het monitoren van de performance van de zorgverleners is ontwikkeld	94.871	Sociale sector
		2.2.1.2	Een pilot om de kwaliteit van de zorg na te gaan is in 1 regio uitgevoerd	426.921	Sociale sector

		2.2.1.3	Er is een baseline vastgesteld m.b.t. de tevredenheid van patiënten over de ontvangen zorg	426.921	
2.2.2	Proces en organisatiestructuur zijn optimaal afgestemd op de preventieve en curatieve zorgtaken.	2.2.2.1	Alle medische protocollen zijn jaarlijks up- to-date	189.743	Sociale sector
2.3.1	Alle medewerkers zijn bekend met het MZ beleid en de eigen rol daarbinnen.	2.3.1.1	De interne en externe communicatiestrategie zoals beschreven in het aangepaste communicatieplan 2016-2018 is geïmplementeerd	455.382	Sociale sector
2.3.2	Taken op het gebied van bridging en linking gekoppeld aan proceseigenaren in werkgebieden zijn uitgevoerd	2.3.2.1	Minimaal halfjaarlijks is het management (RC/RA/SPH) in gesprek met het lokaal gezag of andere lokale stakeholders in relatie tot IPHCzorg	113.846	Sociale sector
3.1.1	alle HR instrumenten o.a. het functionerings-, beoordelings- en beloningsbeleid zijn op elkaar afgestemd en faciliterend aan de organisatiedoelstellingen	3.1.1.1	Er wordt voor alle GZA's een digitaal portfolio aangelegd.	1.214.352	Sociale sector
		3.1.1.2	De beoordelingssystematiek is aangevuld met de onderdelen kennis en werkhouding als indicator voor kwaliteit/ prestatie en als voornaamste aandachtspunten bij het aansturen van personeel	75.897	Sociale sector
		3.1.1.3	De beloningsstructuur van de MZ is af	227.691	Sociale sector
		3.2.1.1	De herziening van het Curriculum GZA opleiding is voltooid en erkend	246.665	Sociale sector
		3.2.1.2	Er zijn 8 modules van het basisdienstenpakket t.b.v. distance learning voor GZA's beschikbaar	246.665	Sociale sector
			Alle GZA's hebben per jaar minimaal twee		

3.2.1	Curriculum interne opleidingen is afgestemd op de strategie van de organisatie en eisen van de omgeving	3.2.1.3	distance learning modules van het basisdienstenpakket succesvol afgerond	739.996	Sociale sector
		3.2.1.4	80% van eindexamens kandidaten heeft met succes de opleiding tot GZA afgerond	986.661	Sociale sector
		3.2.1.5	Er is een loopbaanontwikkelingsmodel voor de GZA van MZ ontwikkeld	246.665	Sociale sector
		3.2.1.6	Het loopbaanontwikkelingsmodel van de GZA's is tot en met de werving geïmplementeerd	2.466.653	Sociale sector
3.3.1	Motivatíe e.a. van medewerkers zijn zichtbaar verbeterd	3.3.1.1	Er is minimaal 1 interventie per thema toegepast die moeten leiden tot verbetering van de thema's "persoonlijke ontwikkeling" en "arbeidsvoorwaarden en omstandigheden"	1.138.455	Sociale sector
4.2.1	De realisatiegraad van de investeringsbegroting is (100%) toegenomen.	4.2.1.1	Realisatiegraad crisis investeringsbegrotingen is 100 %	1.138.455	Sociale sector
4.2.2	Aangescherpte afstemming van exploitatie uitgaven op totale ontvangsten is gerealiseerd	4.2.2.1	Exploitatiekosten, exclusief afschrijvingen en voorziening zijn maximaal 15% hoger dan totale ontvangsten in 2018 (subsidies, verzekeringsinkomsten e.a.)	189,743	Sociale sector
Generaal totaal				37.948.500	

Toelichting

Het beleidsplan van de stg. Medische Zending PHCS voor de periode 2016-2018 getiteld: "Verankering en innovatie van MZ geïntegreerde Primary Health Care" ging uit van de thema's:

1. Veiligstellen gezondheid van de doelgroep en door verdere verankering van het IPHC- zorgmodel;
2. Kwaliteit van het zorg aanbod en innovatie IPHC;
3. Deskundig en gemotiveerd Human Capital;
4. Effectief en efficiënt beheer van fondsen.

In de begroting 2019 is nog van deze thema's uitgegaan om de doelgebieden te bepalen, waarbij de maatregelen met hun benodigd budget voor realisering in 2019 zijn aangegeven.

Ons Surinaams zorgstelsel is gedurende de afgelopen beleidsperiode ingrijpend veranderd. Door de landelijke invoering van een basiszorgverzekering zijn de verhoudingen en financieringsmodellen binnen de zorg gewijzigd. Ook voor de Medische Zending (MZ) zijn de veranderingen niet ongemerkt gebleven. Een verslechterende macro-economische realiteit heeft nog meer druk op de organisatie gezet om vooral het financieel beheer te hervormen. Een rationele vergoeding voor geleverde diensten in de persoonlijke gezondheidszorg die geboden wordt komt langzaam

op gang via verzekeringsmaatschappijen, maar met de economische crisis blijft vergoeding voor geleverde publieke gezondheidszorg, welke de verantwoordelijkheid is van de overheid, een probleem. Zo is de overheid niet in staat gebleken de goedgekeurde begroting voor 2018 volledig en op tijd beschikbaar te stellen, wat een nadelig effect op de gezondheidszorg in het binnenland heeft gehad.

Binnen de 4 thema's van het beleid zijn de doelgebieden vastgesteld waar binnen gezondheidsactiviteiten van de Medische Zending zich zullen concentreren in 2019.

Binnen het thema: 'Veiligstellen gezondheid doelgroepen' (doelgebied 1.1.1 t/m 1.4.1) zal volgens geïntegreerde Primary Health Care principes de moeder- en kindzorg extra aandacht krijgen. De vaccinatiedekking van de kinderen tussen 0 en 5 jaar moet in 2019 wederom minimaal 90% bedragen en de moeder- en kindzorg zal eveneens volgens het IMPAC (Integrated Management of Pregnancy and Childbirth) en IMCI (Integrated Management of Childhood Illness) protocol gestandaardiseerd uitgevoerd worden. Schoolkinderen in het basisonderwijs in het binnenland zullen wederom binnen het MZ- schoolgezondheidsprogramma gescreeend worden. Binnen het MZ basisdienstenpakket, dat vanuit alle poliklinieken aangeboden wordt, zal de toegankelijkheid van de zorg voor adolescenten met behulp van het IMAN (Integrated Model for Management of the Adolescent Needs) protocol, aangepast aan het MZ-werkgebied, verbeterd worden. Barrières die de doelgroep ervaart bij de toegang tot het basispakket moeten met 50% zijn afgenomen. Een geïntegreerd PHC-model van gezondheidsbevordering is inwerking en binnen elke regio is er een toename van 50 % in de populatie ouder dan 20 jaar, die bekend is met hun BMI, bloeddruk, bloedsuiker en HB. De MZ chronische zorgmodule wordt volledig geïmplementeerd in het MZ verzorgingsgebied.

Zorgvernieuwing met een optimale benutting van door MZ verzamelde data zal binnen het thema 'Kwaliteit van het zorgaanbod en innovatie IPHC' (doelgebied 2.1.1 t/m 2.4.1) een belangrijk doel zijn. Hierbij zullen kwaliteitscontroles binnen de MZ zorgverlening regelmatig worden uitgevoerd en de proces- en organisatiestructuur optimaal zijn afgestemd op de preventieve en curatieve zorgtaken. MZ zal een toonaangevend IPHC kenniscentrum moeten zijn en staat model voor de gezondheidszorg in rurale gebieden.

Binnen het thema 'Deskundig en gemotiveerd Human Capital' (doelgebied 3.1.1 t/m 3.3.1) worden alle Human Resources instrumenten, o.a. het functionerings-, beoordelings- en beloningsbeleid, op elkaar afgestemd en faciliterend gemaakt aan de organisatie doelstellingen. Het curriculum van interne opleidingen wordt afgestemd op de strategie van de organisatie en de eisen van de omgeving.

Het thema 'Effectief en efficiënt beheer van fondsen' (doelgebied 4.1.1 t/m 4.2.2) is vooral in deze precaire financiële situatie belangrijk voor de Medische Zending. Groei van inkomsten is een doelgebied welke de afhankelijkheid van de overheidssubsidie moet verminderen. Hierbij moeten de inkomsten uit dienstverlening aan anderen dan de overheid groter worden.

De doelgebieden die voortvloeien uit deze 4 thema's, zoals aangegeven in de begroting, zullen in deze beleidsperiode middels de aangegeven maatregelen moeten worden bereikt. De acties om deze maatregelen te bereiken vormen gezamenlijk het operationeel plan van de Medische Zending voor 2019. De begroting is dus gebaseerd op de uitvoering van acties die kunnen leiden tot dezemaatregelen.

In onderstaande tabel is weergegeven op welke manier de uitgaven verdeeld zijn per thema.

Thema's	% Budget
1. Veiligstellen gezondheid doelgroepen	60%
2. Effectiviteit van het IPHC zorgaanbod en innovatie IPHC	10%
3. Deskundig en gemotiveerd Human Capital	20%
4. Financieel beheer	10%

Hierbij ligt het zwaartepunt nog steeds op het veilig stellen van de gezondheid van de doelgroepen en in tweede instantie op de bevordering van de gezondheid binnen het Integrated Primary Health Care (IPHC) zorg aanbod.

De Medische Zending streeft ernaar kwaliteitszorg te bieden middels het door de organisatie vastgestelde basispakket van diensten, welke vanuit alle poliklinieken moet worden aangeboden.

Dit basis pakket omvat momenteel spoedeisende hulp, moeder- en kindzorg, Family Planning, schoolgezondheidsprogramma, preventieprogramma's zoals screeningsprogramma's (voor vroegtijdig opsporen van cervixcarcinoom en mammacarcinoom) en Healthy Lifestyle programma's, management van overdraagbare aandoeningen zoals TBC en malaria, STI/HIV/aids, 'neglected diseases', en andere epidemie veroorzakende ziekten (diarree, luchtweginfectie), management van niet-overdraagbare aandoeningen (hypertensie, diabetes mellitus, CVA, astma en hartziekten), 'mental health' en tandheelkundezorg.

De begroting van 2019 vertoont een verhoging ten opzichte van de door de DNA goedgekeurde begroting van het jaar 2018 vanwege de volgende redenen:

1. De Medische Zending speelt een voortrekkersrol in de implementatie van geïntegreerde PHC in Suriname. Binnen dit beleid wordt vooral de nadruk gelegd op bewustwording van de gemeenschappen voor wat betreft gezonde levensstijlen. Training van de gezondheidswerkers en van de gemeenschappen, gericht op preventieve activiteiten en gemeenschapsparticipatie in de gezondheidsagenda is hierbij een belangrijk onderdeel. Ook het aantrekken van hoger kader voor implementatie van geïntegreerde PHC legt grotere druk op de personeelsuitgaven. Dit zal gecontinueerd moeten worden. Stopzetting hiervan zal onnodig leiden tot verhoging van de kosten voor gezondheid voor deze doelgroep;
2. Ondanks alle bezuinigingen komen we er niet onderuit om rekening te houden met een stijging van de kosten met een stijging van de kosten t.o.v. de goedgekeurde begroting over het jaar 2018;
3. Vanwege de precaire monetaire situatie afgelopen jaren zal er in 2019 een inhaalslag gemaakt moeten worden om de gezondheidszorg in het achterland op acceptabel niveau te brengen. In de begroting is er rekening gehouden met een opbrengst vanuit de verzekeringsmaatschappijen van circa 4 miljoen.

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op **SRD 33.000.000,=**

8. Psychiatrisch Centrum Suriname

Informatie PCS

-	Naam van de instelling	Psychiatrisch Centrum Suriname
-	Totaal personeelsleden:	450
-	in vastdienst	298
-	in tijdelijk dienst	150
-	uitgeleend	

Doel van de parastatale instelling

Het Psychiatrisch Centrum Suriname stelt zich, ten behoeve van alle ingezetenen van Suriname, ten doel het bevorderen of herstellen van geestelijke gezondheid dan wel, indien dit niet mogelijk blijkt, het draaglijk maken van het psychisch lijden. Tevens zet zij zich in om te voorzien in de behoefte aan onderzoek, behandeling, verpleging, verzorging en nazorg van psychiatrische patiënten, het verrichten en bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op gebieden van geestelijke gezondheidszorg, alsmede de opleiding van hulpverleners voor de gezondheidszorg.

- Activiteiten en plannen zie toelichting op de beleidsbegroting 2018
- Subsidie van de overheid Opereren zelfstandig, ontvangen geen subsidie van de overheid sedert juni 2013

Toelichting op beleidspunten beleidsbegroting PCS 2019

Sociaal Psychiatrische Zorg (Ambulante behandeling/Nazorg)

Indachtig het Nationaal Beleid Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), waarbij als een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten geldt de decentralisatie van de zorg en het verschuiven van het accent van klinische zorg naar ambulante/extramurale zorg, is in 2006 de nieuwe Sociaal Psychiatrische Dienst PCS operationeel gemaakt. In het jaar 2019 wil het PCS met haar ambulante zorg in het kader van haar decentralisatie beleid ook de districten Sipaliwini, Brokopondo en Marowijne aandoen. Daarnaast wil PCS in 2019 de ggz in het Oosten, Zuiden en Westen van het land integreren met de eerste lijnzorg vanuit de RGD en MZ.

De belangrijkste taken c.q. activiteiten van deze dienst zijn:

Sociaal Psychiatrische Zorg: verpleegkundige begeleiding en begeleiding via maatschappelijk werkers;

Outreach: het begeleiden/ondersteunen van cliënten in hun eigen leefomgeving aan de hand van een opgestelde persoonlijke hulpverleningsplan, controle op medicatie inname of voorzien via de polikliniek of huisbezoek van benodigde medicatie en ondersteuning en begeleiding bij resocialisatie. Het opereren op wijkniveau met behulp van ACT teams zal in 2019 worden gecontinueerd;

Psychosociale hulpverlening: ambulante begeleiding van patiënten via maatschappelijk werkers (intramuraal/extramuraal);

Centrale Prikpoli: medische/verpleegkundige screening en het toedienen van depotmiddelen bij psychiatrische patiënten;

Crisisopvang:

- * hulpverlening op psychosociaal gebied;
- * hulpverlening aan mensen in acute psychosociale nood (zelfmoord, huiselijk geweld, slachtoffers van seksueel geweld, acute levensbedreigende situaties zoals brand, roofoverval, rampen, etc);
- * zorg dragen voor tijdelijke opvang (maximaal 48 uren) van personen in crisissituaties (zoals hierboven genoemd);

Acute psychiatrische dienstverlening: ophaal psychiatrische gedecompenseerde cliënten t.b.v. psychiatrische screening c.q. opname;

Posttraumatische Stress Syndroom behandelingen (PTSS): KEP behandelingen (Korte Eclectische Psychotherapie) voor slachtoffers met traumatische ervaringen/belevenissen;

Crisishulplijn: 7 dagen/7 uren (7-15 uur) telefonische hulpverlening.

Verslavingszorg

Begin 2010 heeft het PCS, indachtig het goedgekeurd nationaal beleid terzake de verslavingszorg met succes ook de Detoxificatiekliniek voor Vrouwen opgezet en in gebruik genomen c.q. geoperationaliseerd. De Detoxificatiekliniek voor Vrouwen is een integraal onderdeel van het nieuw plan van het PCS in het kader van de ñRevitalisatie van Verslavingszorg. De beleidsvoornemens voor de jaren 2014 en 2015 waren, om een geïntegreerd verslavingszorg bij het PCS uit te voeren. In dit verband is het vroegere BAD in 2014 omgebouwd tot een Polikliniek Verslavingszorg, een unit belast met ambulante behandeling van verslaafden, pre-en postcounseling en voorlichting /educatie m.b.t. de verslavingszorg. Deze kliniek werd eind mei 2014 inrichting, ook geoperationaliseerd. Het vroegere Bureau Alcohol en Drugs is inmiddels al geïntegreerd binnen de Polikliniek Verslavingszorg. Voorts zijn er in 2012/2013 behandel faciliteiten ontwikkeld voor patiënten na de Detoxificatiekliniek (vervolgbehandelafdeling voor drugsverslaafden na detoxificatie). Het streven in 2019 is landelijk een groter bereik te doen realiseren, waarbij voorlichtings - en preventie activiteiten met nadruk binnen de districten Wanica, Saramacca, Coronie, Nickerie, Commewijne, Marowijne, Brokopondo en Sipaliwini, zullen worden uitgevoerd.

Het Ministerie van Volksgezond heeft via PCS een voorhoede rol in het kader van de uitvoering van de preventie- en voorlichtingstaken, voortvloeiend uit het nieuw Nationaal Mental Health Plan 2015 ñ 2020.

Sociaal Psychiatrische Zorg

De dienstverlening in het kader van de Sociaal Psychiatrische Zorg, zal in 2019 zowel intramuraal als ambulant verder toenemen en gedeconcentreerd c.q. gedecentraliseerd worden uitgevoerd in Paramaribo (alle wijken en randstad) en in alle districten (in het oosten, westen en zuiden van het land). Daarnaast zal de sectie Crisis uitgebreid worden met de faciliteit Crisis Interventie Unit. Het laatste wordt in juni 2018 geoperationaliseerd.

Infrastructuur

Vanwege de jarenlange achterstand in het onderhoud (bijkans 28 jaren) van de chronische afdelingen, zijn de fysieke-ruimtelijke omstandigheden van deze klinische afdelingen zeer zorgwekkend en beantwoorden niet aan de hedendaagse eisen qua hygiëne, behandel patronen, zorgvraag, veiligheid, menswaardige omstandigheden. In de afgelopen **negen jaren** zijn reeds **met succes** een aantal renovatieprojecten en nieuwbouwprojecten **uitgevoerd** en **afgerond**, te weten: Renovatie Poliklinieken, Nieuwbouw Administratiegebouw, Renovatie Garagegebouw/Kantoorruimte, Nieuwbouw Thriftshop/Cyberfaciliteit, Renovatie Onrustige Mannenafdeling Paloeloe en Onrustige Vrouwenafdeling Kolibrie, Nieuwbouw Keuken, Nieuwbouw schuttingen/erfscheidingen fase 1 t/m 3, Renovatie en herinrichting vleugel Kinderpaviljoen tot Vrouwen Detoxificatiekliniek en herbekapping Mannen Detoxificatiekliniek, Nieuwbouw Technische Dienst, Renovatie Auditorium, Renovatie Bibliotheekgebouw, Renovatie Mannen- en Vrouwen Observatie, Herinrichting Parkeervakken vóór het PCS gebouw, verdere vernieuwing van de Erfscheiding (omrastering) fase 4, Renovatie van het BAD gebouw tot een Polikliniek Verslavingszorg, Renovatie en herinrichting chronische Mannenafdeling Spanmakandra tot een faciliteit met voorlopig 3 woonunits met 36 slaapplekken (bedden) en Renovatie en herinrichting chronische Vrouwenafdeling Pasensie tot een faciliteit met 6 woonunits met 72 slaapplekken (bedden) voor vrouwen en Renovatie van het Kinderpaviljoen in eigen beheer door

onze Technische Dienst.

Er zal in 2019 verder geïnvesteerd moeten in de renovatie en herinrichting van de **chronische psychiatrische zorgafdelingen**: de rustige mannenafdeling Spanmakandra (begane grond), het Dagactiviteiten Centrum, opzet van een nieuwe Dag Behandelafdeling, ombouw van het Nachtsiel tot een aansturingsunit van de Verpleging t.b.v. nieuwe woonvoorzieningen na renovatie in de nieuwe gebouwen Spanmakandra en Pasensie en Renovatie Gebouw Wasserij/Linnenkamer/Magazijn. Daarnaast zal in het kader van de verdere verbetering van de Bewaking en Beveiliging een nieuwe hoofdpost moeten worden gebouwd en ingericht met moderne apparatuur: camera systeem, portofoons, etc.

Kwaliteitsverbetering personeel & versterking medische staf en medische registratie In de afgelopen jaren is getracht om in het kader van de verbetering van de psychiatrische zorg, behandelprotocollen te ontwikkelen en standaardisatie van de behandelingen te bevorderen. Voor de nieuw opgezette onderdelen c.q. afdelingen te weten verslavingszorg, sociaal psychiatrische zorg en de dubbele diagnose, zal ook in 2019 dit proces vervolgd worden. Uit hoofde van de verpleegkundige inspectie en de ISO 9001:2015 certificering (nieuwe ISO standaard) van verschillende corebusiness afdelingen en ondersteunende afdelingen vanuit KIWA, zal ook bij de verpleging de reeds bestaande protocollen worden aangescherpt en zal het integraal kwaliteitszorgbeleid verder worden versterkt. Het PCS is ingaande 01 juni 2017 t/m 1 juni 2020 gecertificeerd volgens de kwaliteitsnorm: ISO 9001:2015

Vervoerscapaciteit

Ter verhoging van mobiliteit van zorgverleners in het kader van de decentralisatie, moet er in 2019 geïnvesteerd worden in vervoerscapaciteit (1Isuzu DMAX Pick Up en 1 Psycholance speciaal in te richten voor de acute ophaaldienst SPD). De eerste twee voertuigen zijn in 2017 en 2018 niet aangeschaft vanwege financieringsproblemen.

De overheidbijdrage aan deze stichting is gesteld op SRD 25.000.000,=

9. STICHTING REGIONALE GEZONDHEIDSDIENST

Concept Functionele begroting 2019

STICHTING REGIONALE GEZONDHEIDSDIENST

Doel	Maatregelen	SRD
1. Verbeteren en verhogen van de preventieve gezondheidszorg		2019
1.1 Verhogen vaccinatie dekking verbeteren prenatale zorg en operationalisering verloskundige unit	tiebureau):	
	Personeelkosten	31,109,437.05
	Aopleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers	72,624.24
	Aaanschaffingen (investeringen):	-
	-medische instrumentaria: weegschaal, otoscopen,	-
	stethoscopen, meetlat, bloeddrukmeter	198,525.60
	-inventaris voor cold chain: koelkasten, koelboxen,	-
	thermometer.	-
	-inventaris voor verloskundige kamer: bedden,	33,05.15
	Akantoor - en huishoudelijke artikelen, met inbegrip	-
	van drukwerk	105,300.00
	Anutsvoorziening en overige huisvesting kosten	936,000,00
	Sub-totaal doel 1.1	32,454,992.04

1.2 Verbeteren van de kwaliteit van schoolgezondheidszorg	Schoolgezondheidszorg:		
	personeelskosten		2,644,424.44
	opleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers		125,418.25
	aanschaffingen (investeringen):		
	- medische instrumentaria: weegschaal, meetlat,	}	28,360.80
	bloeddrukmeter		
	kantoor artikelen met inbegrip van drukwerk (oa. schoolkaarten)		29,250.00
	transportkosten (zie punt 3)		
	Sub-totaal doel 1.2		3,027,453.49
3 Verbeteren van de kwaliteit van voorlichting	Family planing:		
	personeelskosten		2,844,424.44
	opleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers		125,418.25
	aanschaffingen (investeringen):		
	- medische instrumentaria: weegschaal,		
	meetlat, bloeddrukmeter		228,360.80
	kantoor - en huishoudelijke artikelen, met inbegrip van drukwerk		129,250.00
	transportkosten (zie punt 3)		
	nutsvoorziening en overige huisvesting kosten		205,300.00
	bekendmakingskosten		675,509.43
	overige kosten		384,831.72
	Sub-totaal doel 1.3		4,593,094.64
1.4 Integratie in de eerste lijn en reduceren van het aantal gevallen	SOA, HIV/AIDS:		
	personeelskosten		1,322,212.22
	opleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers		72,624.24
	aanschaffingen (investeringen):		
	- medische instrumentaria		114,180.40
	kantoor - en huishoudelijke artikelen, met inbegrip van drukwerk		11,700.00
	nutsvoorziening en overige huisvesting kosten		58,500.00
	Sub-totaal doel 1.4		1,579,216.86
1.5 Verbeteren Diabetenzorg e.a.	Non communicable diseases, zoals hypertentie, DM enz.:		
	personeelskosten		1,422,212.22
	opleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers		101,674.17
	aanschaffingen (investeringen):		
	- medische instrumentaria		14,180.40
	kantoor artikelen, met inbegrip van drukwerk		11,700.00
	nutsvoorziening en overige huisvesting kosten		58,500.00

			Sub-totaal doel 1.5		1,608,266.79
			Totaal doel 1		3.216,533.58
Doel			Maatregelen		
2. Verbeteren van de beschikbaar- en bereikbaarheid van de curatieve gezondheidszorg			/personeelskosten		30,157131.42
			/opleiding, training en bijscholing gezondheidswerkers		48,657.96
			/aanschaffingen (investeringen):		-
			-	medische instrumentaria: stethoscopen, otoscopen,	
				bloeddrukmeter enz.	425,412.00
		-	laboratorium apparaten ter verhoging van het		-
			aanbod en kwaliteit		531,765.00
			/medicijnen en verbruiks artikelen		11,478,049.83
			/verpakkings materialen		219,675.69
			laboratorium benodigheden (overige)		699,204.87
			/kantoor - en huishoudelijke artikelen, met inbegrip		-
			van drukwerk		234,000.00
			/nutsvoorziening en overige huisvesting kosten		1,502,993.70
			Totaal doel 2		45,296,890.47
3. Verbeteren van de infrastructuur			/personeelskosten		2,378,920.05
			/aanschaffingen (investeringen);		-
			-	ambulance + zuurstof	6,540.30
			-	renovatie gebouwen	3,641,580.54
			-	nieuwbouw (poli + dienstwoning)	14,471,248.52
			-	huishoudelijke artikelen	192,591.36
			-	totale wagenpark uitbreiding	412,019.60
			-	meubilair (kantoor, poli en dienstwoning)	38,084.44
			/onderhoud & reparatie van inventaris & instrumenten		292,608.81
			/reis-, transport- & vrachtverzekering		43,992.00
			/reis-, transport- & vrachtkosten		219,960.00
			/overige kosten		201,098.43
			/exploitatie kosten vervoermiddelen		576,108.00
			Totaal doel 3		22,474,752.04
4. Verbeteren educatie programma			/personeelskosten		1,449,902.61
			/organiseren gezondheidsbeurs		1.311.57
			Totaal doel 4		1,451,214.18
5. Capaciteits verhoging human resources			/opleiden van ZV'er en MBO'er		-
			/	" apoth.-assistenten	-
			/	" lab.Assistenten	-
			/	"schoolnurses	-
			/	"verloskundigen	1,244,051.64
			/	trainingen personeel (computer ea.)	-

	Atrainen management team	
	Aseminars, workshop	
	Totaal doel 5	1,244,051.64
6. Verbeteren van de dataregistratie en implementatie management informatie systeem	Apersoneelskosten	10,586,198.61
	Aaanschaffingen (investeringen):	
	- Software	461,629.35
	- Kantoor machines (airco's)	20,818.98
	- Telefooncentrales/telefoons/mobiels	184,651.74
	- Servers & server-benodigheden, etc.	230,815.26
	- ADSL/Backups/Externe HD	261,602.64
	Aonderhoud computer ea.	175,500.00
	Totaal doel 6	11,921,216.58
TOTAAL DOEL 1 T/M 6		127,259,415.52
Gegenereerde inkomsten	AVerkoop medicamenten	19,683,507.37
	ALaboratorium verrichtingen	3,028,377.70
	APartussen	191,794.16
	AOverige poliklinische verrichtingen	426,631.38
	ADiverse opbrengsten	38,238,730.94
	TOTAAL OPBRENGSTEN	65,690,373.98

De overheidsbijdrage aan deze stichting is gesteld op SRD 33.000.000

10. Stichting StaatsZiekenFonds (S.Z.F.)

Begroting 2019

Doel	Maatregel	Kosten
		x SRD '000
1. Preventie en doen verzorgen van eerste lijns curatieve zorg door algemeen artsen	Doen houden van spreekuur door algemeen artsen.	126.406
	1.2 Doen verlenen van eerste lijns zorg door de Medische Zending in het binnenland van Suriname	8.390
2. Doen verzorgen van de tweede lijns zorg, klinisch en poliklinisch	2.1 Doen houden van poliklinische consulten door specialisten.	114.240
	Doen opnemen en verplegen van verzekerden in ziekenhuizen.	360.023
	Doen verrichten van bijzondere medische ingrepen	66.931
	Doen verrichten van nierdialyses.	58.306
3. Doen bevorderen van het genezingsproces	3.1 Doen verstrekken van medicamenten op recept.	78.625
4. Doen vaststellen van de diagnose	4.1 Doen maken van röntgen foto's incl. scans	39.550
	4.2 Doen verrichten van laboratorium testen	57.039

5. Verruiming van het diensten pakket	5.1 Aanbieden en doen uitvoeren van meerpakketten - hogere klasse ligging - tandheelkundige voorzieningen vrijwillige verzekerden - tandheelkundige voorzieningen verplicht verzekerden	3.762
	5.2 Gedeeltelijke restitutie van gemaakte kosten - monturen en brilglazen - fysiotherapie en ergotherapie - specialistische zorg - huisartsen - medicamenten - laboratorium - bijbetalingen kosten ziekenhuizen - bloedproducten - bevallingskosten en nazorg vroedvrouw - thuiszorg en overig	45.294
	5.3 Doen bieden van bijzondere verzorgingspakketten - subclavia & femorales katheters en compensatie van Incidenteel hoge medische kosten (uitzonderingsgevallen) - hartoperaties - missies kindercardiologie - Stichting Lobi - het urologisch centrum (niersteenvergruizer)	26.419
	diabetes poli i St Vincentius Ziekenhuis kraamkliniek & Lands Hospitaal urologisch praktijk vervoer per ambulance teland orthopedische hulpmiddelen lensimplantatiepakketten antiviraal therapie preventie	
6. Beheersen van de totale operators van het SZF	6.1 Bemensing, huisvesting, toezicht en controle	110.005
	Totale kosten	1.094.990

Totale kosten	1.094.990
Ontvangsten	553.775
Te verwachten tekort	541.215

De overheidsbijdrage is nihil.

11. Stichting Dr. L. Mungra Streekziekenhuis Nickerie

Op 1 november 2017 vond er een overname plaats van 6 poliklinieken

in het Kabalebo-Wayambo gebied van de Stg. Medische Zending Suriname door de Stichting Drs. Mungra Medisch Centrum.

Het betreft de overname van 6 poliklinieken in de dorpen Tapoeripa, Kalebaskreek, Corneliskondre, Donderskamp en het ressort Kabalebo.

Om het medisch werk dat voorheen was opgedragen aan de Stg. Medische Zending Suriname in genoemde gebieden te kunnen continueren is subsidie ter dekking van de personeelskosten en exploitatiekosten noodzakelijk.

Doel

Het doel van de Stichting Drs. Mungra Medisch Centrum is het waarborgen van een adequate medische zorg in deze genoemde gebieden.

Exploitatie Begroting 2019 MMC-Kabalebo-Wayambo gebied	
Inkomsten	Per jaar
Geneesmiddelen	103,459.00
Verrichtingen	505,032.00
Overige inkomsten	259,200.00
Totaal per jaar	867,691.00
Uitgaven	Per jaar
Personeelskosten	
Lonen en Salarissen	3,090,378.00
Loonbelasting en AOV	142,157.00
Sociale lasten	47,386.00
Overige personeelskosten	758,173.00
Totaal	4,038,094.00
Verzorgingskosten	
Kosten voeding	35,226.00
Schoonmaakmiddelen	8,807.00
Afvalverwerking	6,165.00
Overige	37,869.00
Totaal	88,067.00
Patientgebonden kosten	
Verband, hechtmateriaal	29,768.00
Kosten verpleging	22,326.00
Overige	22,324.00
Totaal	74,418.00
Geneesmiddelen en verpakkingsmateriaal	647,124.00
Huisvestingskosten	319,470.00
Onderhoudskosten	266,003.00
Kostenvervoermiddelen	96,750.00
Kantoorkosten	156,412.00
Algemene kosten	97,396.00
Afschrijving	256,255.00
Totaal per jaar	6,039,989.00
Resultaat per jaar (te kort)	(5,172,298.00)

De overheidsbijdrage voor dit dienstjaar is SRD 5.173.000,-

12. Stg. Nationale Bloedbank van het Surinaamse Rode Kruis.

Doelstelling:

De NBB zorgt als non-profit organisatie voor de beschikbaarheid van voldoende bloedproducten, afkomstig van donoren die regelmatig, vrijwillig en onbetaald hun bloed afstaan en die voldoen aan de hoogste eisen voor kwaliteit en veiligheid conform (inter-) nationale eisen.

	Begroting 2019
Opbrengsten (in SRD)	
Erytrocyten Concentraat	2,439,548
Fresh Frozen Plasma	519,773
Gewassen Erytrocyten	16,360
Trombocyten Suspensie	843,520
Verrichte testen tbv derden	8,585
Reservering Dubieuze Debiteuren	<u>(690,269)</u>
Sub-totaal (1)	3,137,517
Directe kosten (in SRD)	
Bloedzakken, testmateriaal en medische hulpstoffen	5,580,717
Personeelskosten (bloedinzameling & labpersoneel)	1,089,823
Donorkosten (consumptie en vervoerskosten tbv donoren)	66,171
Electra, water, telefoon & internet	324,439
Huur gebouw	196,623
Onderhoud gebouw (schoonmaakkosten lab en bloedinzameling)	68,248
Onderhoud inventaris (onderhoud van lab apparatuur)	222,657
Kosten opleidingen/ seminars/ etc.	125,053
Certificering	<u>28,919</u>
Sub-totaal (2)	7,702,651
Indirecte Kosten	
Personeelskosten (ondersteunende personeel)	467,067
Donorpromotion	98,893
Kantoorbehoeften	23,232
Electra, water, telefoon & internet	57,253
Onderhoud gebouw	12,044
Onderhoud inventaris	39,292
Projectkosten (dependances etc.)	41,600
Beveiliging	57,258

Vervangingskosten software en hardware (o.a. BIS)	1,927,680
Huur gebouw	34,698
Huurkosten Bikiniterrein Nickerie	1,536
Onderhoud transportmiddelen	14,032
Representatie kosten	32,849
Interestlasten/ bankkosten	18,791
Accountantskosten	96,904
Juridische en incassokosten	5,429
Verzekering	14,080
Diverse kosten	<u>13,274</u>
Sub-totaal (3)	2,955,914
Algemene kosten	
Management en governance fee SRK	581,069
Afschrijvingskosten inventaris	217,048
Afschrijvingskosten transportmiddelen	<u>92,711</u>
Sub-totaal (4)	890,827
Totale kosten 5= (2+3+4)	11,549,392
Netto resultaat (1-/-5)	(8,411,875)

De overheidsbijdrage voor dit dienstjaar is SRD 4.000.000,-

Afdeling 14. Het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie**DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING****Algemeen deel**

Onder het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie ressorteren vier directoraten, die elk afzonderlijk hun jaar begroting voorbereiden, uitvoeren en verantwoorden. De taken van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening zoals hieronder opgesomd, zijn bepaald in het Staatsbesluit no.58 van 1991 omtrent de taakomschrijving van de verschillende departementen van ministeries.

- a) Het formuleren en plannen van beleid alsmede het ontwikkelen van algemene, structurele bouwkundige en andere infrastructurele voorzieningen.
- b) Het zorgdragen voor de fysiek huisvesting van staatsorganen en overheidsdiensten en het onderhoud daarvan.
- c) Het voorbereiden uitvoeren en onderhouden van bouwkundige werken ten behoeve van de staat, voor zover deze niet bijzonderlijk aan een ander ministerie is voorbehouden.
- d) Het bouwen van woningen al dan niet voor de overheidsdiensten.
- e) Het zorgdragen van de stadsplanning en de stadsontwikkeling in samenwerking met andere relevante ministeries.
- f) Het verrichten van onderzoek voor de bouwnijverheid.
- g) Het toezicht op de naleving van de geldende bouwvoorschriften.

Voor het dienstjaar 2019 heeft het Directoraat geheel conform de inzichten van de Regering, haar doelen afgeleid van het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021, welke richting geeft aan het bereiken van duurzame ontwikkeling op lange termijn. De doelen zullen in wezen een bijdrage leveren aan de beoogde nationale planning, efficiëntie, productie, sociale zekerheid, veiligheid en gezond en leefbaar milieu van de Regering. Om de doelen te verwezenlijken werkt het Directoraat aan de voorbereiding en implementatie van korte termijn prioriteiten middels diverse projecten. Deze projecten zijn allen bouwkundige werken inclusief de passende diensten, die in lijn zijn met de taken van het Directoraat.

Het terrein en het beleid van het directoraat zullen zich richten op de kern beleidsgebieden Infrastructuur en Huisvesting als onderdeel van de hoofdbeleidsgebieden Welzijn en Ruimtelijke Ordening en Milieu en Economie.

Beleidsmatig gezien treedt het directoraat faciliterend op naar de diverse genoemde hoofdbeleidsgebieden in het Ontwikkelingsplan (OP) 2017-2021). Dit welbeschouwd, aangezien door het opzetten van noodzakelijke faciliteiten bijvoorbeeld kantoorgebouwen, scholen, multicentra en andere huisvestingsfaciliteiten, kunnen de diensten en of activiteiten van de hoofdbeleidsgebieden, vanuit deze faciliteiten uitgevoerd worden.

Interne richting en beleid van het directoraat

Het Directoraat zal ook 2019 streven naar een aanvaardbare realisatie van haar taken, uitgestippelde programma's en doelen. Deze realisatie kan worden enerzijds bereikt worden door een hoge inzet en motivatie van de organisatie met een assertieve houding van zowel de leiding als het personeel. Rekening houdende met de beperkte middelen, zal getracht worden die tools aan te reiken aan de organisatie opdat de doelen gerealiseerd kunnen worden.

In dit kader zal er aandacht geschonken worden aan een aantal strategische activiteiten:

- Het verder en continue verbeteren van de interne en externe communicatie,
- Het opvoeren en verbeteren van de uitvoeringscapaciteit, waarbij probleemgericht en oplossingsgericht de gedachte gang moet zijn
- Het efficiënt en effectief besteden van de investeringsmiddelen.

Bij deze strategische activiteiten zal het personeel in staat worden gesteld zich bij te scholen middelstrainingen. Hierbij zal gebruikt worden gemaakt van beschikbare kort lopende beurzen en trainingen in diverse disciplines van bevriende naties, zoals India en China. Het personeel zal mede hierdoor in staat worden gesteld zich verder te profileren en hun capaciteiten op het gebied van planning, leiderschap en uitvoering optimaal te doen benutten. Versterking van enkele afdelingen door middel van het voorzien in de nodige tools en of mankracht zal in dit context dan ook geschieden.

Aangezien een bijzondere toegevoegde waarde wordt geleverd aan de ontwikkelingen van het land dient een ieder in de organisatie zich bewust er van te zijn dat zijn of haar bijdrage mee telt. In deze facilitaire rol zal - gegeven de huidige economische situatie en de gestelde maatregelen-, de nadruk worden gelegd op een proactieve houding van het personeel om zodoende de gestelde doelen en eisen te halen.

Ontwikkelingen / uitdagingen binnen de bouwsector

Het directoraat moet bij het formuleren van haar beleid rond het bouw- en onderhoudsgebeuren kunnen inspelen op gewijzigde behoeftes en nieuwe ontwikkelingen van doelgroepen. De steeds veranderende sociale, ecologische en economische ontwikkelingen zijn de reden tot nieuwe eisen die gesteld worden aan bouwwerken en infrastructuur. Enkele uitdagingen die voorzien worden in de toekomst waarmee rekening moet worden gehouden zijn:

- De voortdurende vraag naar huisvesting mede door het gevolg van de enorme behoefte en het uitblijven van deze basisvoorziening,
- Spreiding van overheidsdiensten en optimaliseren van de huisvesting van overheidsdiensten,
- Wijzigingen in de bouwstijl bijvoorbeeld als gevolg van duurdere energie. Bij het ontwerp, bouw en gebruik wordt gestreefd naar vermindering van energiegebruik (energievriendelijk),
- De verdere globalisatie, vrij verkeer van personen, goederen en diensten, kennis en kapitaal, waarbij mogelijkheden worden geschapen voor markverbreding, concurrentie, samenwerking, schaalvergroting en inzet van buitenlandse krachten,
- In tijden van financiële crisis met beperkende beschikbare middelen, verschuivingen van nieuwbouw naar investeringen in onderhoud en of renovatie.
- Toename van integrale aanpak bij ontwerpen, financieren, bouwen en onderhouden van een bouwwerk, dat moet voldoen aan de functionele, technische en esthetische eisen,
- Introduceren meerjarige onderhouds- en facilitaire contracten
- Het tekort aan lokaal bouw personeel (bouwvakkers) op bepaald niveau vanwege interesse in andere disciplines.

Huisvesting en regulier onderhoud

Het onderhoud van overheidsgebouwen en andere staatsorganen dient volgens de taakstelling te geschieden van uit het directoraat. In dit kader zal regulier groot onderhoud verder uitgevoerd worden door de technische afdeling Restauratie en Onderhoud van het ministerie. Op verzoek van de instanties (ministeries en overige staatsorganen) en in nauw overleg met hen vindt het onderhoud plaats. Voor de uitvoering hiervan zal het beleid, waarbij de werkzaamheden door de afdeling in eigen beheer geschieden, worden voorgezet zoals dat is uitgevoerd in de afgelopen 2 tot 3 jaren.

Het directoraat heeft, met name via de afdeling geconstateerd dat de omvang van het onderhoud aan overheidsgebouwen en andere staatsorganen enorm is toegenomen. Het verder oplopen van het achterstand is het gevolg van de minimale middelen die hiervoor structureel beschikbaar worden gesteld.

Ter voorkoming van verder verval met als gevolg dat gebouwen bouwfysisch niet meer voldoen, is het noodzakelijk dat er op met vaste regelmaat voldoende middelen vrijgemaakt worden voor onderhoud. Gezien deze noodzaak zal de focus in 2019 dan ook liggen op de realisatie van urgente projecten, die reeds voorbereid en of lopend zijn.

Het directoraat plaatst haar doelen, beleidsvisie en activiteiten binnen het kader van de toepasselijke hoofdbeleidsgebieden en kern thema van het Ontwikkelingsplan 2017-2021 te weten: (1) Ruimtelijke ordening en milieu en (2) Welzijn en Economie.

Beleid

Binnen het directoraat leveren diverse afdelingen een bijdrage aan hoofdbeleidsgebied ruimtelijke ordening en milieu.

Bouw- en Woningtoezicht

Het afwikkelen van bouwvergunningsaanvragen en de afhandeling van bouw issues wegens het in afwijking bouwen van gestelde normen en vergunningsvoorwaarden, geschiedt door de afdeling Bouw- en Woningtoezicht. De taken van de afdeling zijn ontleend aan de bouwverordening (G.B.1956 no. 300). Als gevolg van deze taken levert de afdeling een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke ordening van het land.

De afdeling zal ook in 2019 haar reguliere werkzaamheden voortzetten en focussen op de naleving van de bouwvoorschriften. Hiertoe zullen alle beschikbare middelen ingezet worden voor het uitvoeren van controle

werkzaamheden al dan niet ondersteund door het ministerie van Justitie en Politie, Districtscommissaris en of buurtmanagers. Er zal scherper worden opgetreden om landelijk illegale bouwwerken te voorkomen.

Nog overeind staat ook het aanpassen van de bouwnormen en i standaarden. Dit heeft niet alleen te maken met de verouderde bouwbesluit van 1956 maar ook met de veranderende weeromstandigheden. Met betrekking tot de aanpassing wordt verwezen naar het concept gewijzigd bouwbesluit van 1992. De goedkeuring van de wijziging is tot op heden uitgebleven en bestaat er nog behoefte voor een aangepast c.q. gewijzigd besluit. Met alle relevante stakeholders binnen de bouwsector zal getracht worden de aanpassing / wijzigingen te actualiseren en deze aan te bieden aan de Nationale Assemblée.

De verbetering van de dienstverlening en klantvriendelijkheid naar de gemeenschap toe zal verder worden geoptimaliseerd. In het derde kwartaal van 2018 is de front-office (intake-balie) van het hoofdkantoor verhuisd van de 2de etage naar de begane grond als onderdeel van het Centrale Burger Contact Centrum dat ingesteld is door het ministerie.

Gezien de toename van het bouwen op bermen en de wijze waarop dit geschied, zal de afdeling samen met de departementsleiding en overige ministeries, waaronder het ministerie van Regionale Ontwikkeling, met haar districtscommissariaten, het geheel moeten evalueren. Het formuleren van een gezamenlijk helder fiberbeleidò waarin verschillende aspecten als veiligheid en economische schaalvoordelen zijn meegenomen, zou het resultaat moeten zijn van deze evaluatie.

Aangezien de aanschaf en invoering van een integraal geautomatiseerd vergunningenbeheersysteem tot op heden niet is gerealiseerd, blijft dit ook in 2019 een voornemens. Het ligt in de bedoeling om een digitaal systeem aan te kopen dat moet resulteren in:

- vermindering van administratieve last (in financieel en niet financieel opzicht);
- betere en snellere dienstverlening aan burgers en bedrijven;
- versnelling van de doorlooptijd van procedures;
- een verbeter de vergunningen management

Reeds enkele ligt het plan er en deze zou geactualiseerd worden als de middelen voor aanschaf, installatie en implementatie aanwezig zijn.

Een grote uitdaging bij de uitvoering van de werkzaamheden door de afdeling is het uitvoeren van controle werkzaamheden op veld en de beschikbaarheid van transportmiddelen. Vanwege het uitgestrekt landelijk verzorgingsgebied van de afdeling dient zij te beschikken over een optimaal goed onderhouden wagenpark. Door het gebrek aan voertuigen kunnen minder buitendiensten ingezet en lopen de controle werkzaamheden achter.

Beleid

Welzijn en Economie

Binnen het directoraat leveren diverse afdelingen een bijdrage aan welzijn en de economie.

Code 0131 Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren (Restauratie en Onderhoud)

De technische afdeling Restauratie en Onderhoud van het directoraat is belast met de zorg voor het in goede staat houden van de staatsgebouwen in Paramaribo en districten met uitzondering van Coronie en Nickerie. De zorg, ook wel het onderhoud van de gebouwen wordt doorgaans gekwantificeerd in groot en klein onderhoud, waarbij het klein onderhoud al dan niet met technische ondersteuning van de afdeling Restauratie en Onderhoud, voor rekening is van de desbetreffende gebruiker van het gebouw zelf. Het onderhoud van en aan de staatsgebouwen vindt plaats middels renovatiewerken zoals reparatie c.q. vervanging van bouwkundige-, sanitaire-, elektrische-, en koeltechnische werken.

Ook in 2019, zal vanwege beperkte middelen het onderhoud voornamelijk geschieden in eigen beheer. Uitbesteden van werken zal enkel afhankelijk zijn van het type werk en of de capaciteit van de afdeling. Het voortzetten van dit beleid houdt in dat de dienstverlening naar alle directoraten c.q. departementen toe, plaatsvindt door inzet van het eigen personeel van de afdeling Restauratie en Onderhoud.

Ter realisatie hiervan, is reeds aan het eind van het tweede kwartaal in 2018, een inventarisatie gepleegd van de beschikbare tools van materiaal, materieel en personeel.

Eventuele tekorten zijn en zullen waar mogelijk opgeheven worden, om zodoende optimaal de werkzaamheden uit te voeren. Door het in eigen beheer uitvoeren van de werkzaamheden wordt de volgende werkwijze gehanteerd. (1) Voorafgaand aan de uitvoering worden door het technisch personeel opnames gepleegd, waarna kosten ramingen worden opgemaakt.

(2) Na het ter beschikking stellen van de middelen door het ministerie van Financiën zal uitvoering plaatsvinden.

Vanwege de beperkte beschikbare middelen blijft regulier en duurzaam onderhoud een uitdaging. Het verrichten van deze werkzaamheden is immers van groot belang om het werkklimaat van de diensten te verbeteren.

Het streven is daarom ook om met alle belanghebbenden, waaronder de ministeries, commissie monumentenzorg en andere staatsorganen, te blijven werken aan de totstandkoming van een meerjaren (groot en klein) onderhoudsplan. Dit plan moet voorzien in het te plegen onderhoud voor de aankomende jaren met de bijbehorende kosten en moet achterstallig onderhoud en verval van gebouwen en calamiteiten voorkomen. Met het plan kan aan de autoriteiten inzicht worden gegeven in de kosten van onderhoud in de aankomende jaren. De meerjaren onderhoudsplannen moeten uiteindelijk leiden tot het jaarlijks verantwoord opmaken van onderhoudsbudgetten.

De activiteiten van de afdeling Restauratie en Onderhoud worden begroot via het programma 'Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren'. Het geraamd bedrag is SRD 1.000.000,-.

DIRECTORAAT CIVIELTECHNISCHE WERKEN

Het Directoraat Civieltechnische Werken zal in het begrotingsjaar 2019 geheel conform haar taakstelling verder werken aan het beleid zoals uitgezet door de huidige regering met als referentie het Ontwikkelingsplan 2017-2021.

Civiele techniek is de toegepaste wetenschap die zich bezighoudt met het ontwerpen, realiseren en onderhouden van werken. De voorbereiding, uitvoering en het onderhoud van alle civieltechnische werken met uitzondering van de secundaire en tertiaire in de districten en in het binnenland worden door dit Directoraat gedaan.

Tot haar taak behoort ook de zorg voor de waterbeheersing, ontwatering, technische voorzieningen ten behoeve van het verkeer te land en voor het openbaar vervoer, de vuilophaal en verwerking daarvan, voorzieningen ten behoeve van de waterlooptekening en meteorologie.

In dit kader heeft het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie als taak te zorgen voor een optimaal onderhoud van infrastructuur. In het navolgende zullen de beleidsdoelen per beleidsgebied welke het Directoraat Civieltechnische Werken nastreeft worden toegelicht.

Beleidsgebied voor Economische Ontwikkeling/ Infrastructuur en Sociaal Maatschappelijk Welzijn

Droge Infrastructuur

In het dienstjaar 2019 zal met de beschikbare middelen continu gewerkt worden aan onderhoud van de verharde zowel onverharde wegen zal zoveel als mogelijk in eigen beheer worden uitgevoerd om zodoende te komen tot duurzame infrastructuur.

De huidige projecten worden voortgezet z.a.:

- Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV)
- Rehabileren en reconstrueren van diverse wegen (Monkshoop- Henry Fernandesweg)
- Reconstructie wegstrekking Jenny-Henar (strekking Henar-Wageningen, Burnside- Ingikondre en KM104-115)
- Het herinrichten van wegen
- Het rioleren, aanleggen, bestraten en herbestraten van diverse wegen in de verschillende districten
- Landelijk Bestratingsprogramma I
- Onderhoud en bouwen van aanmeersteigers en bruggen

Natte Infrastructuur

Het onderhoud aan de natte infrastructurele werken zal zoals eerder aangehaald zoveel als mogelijk in eigen beheer geschieden en waarnodig zullen onderhoudswerken uitgevoerd worden middels inzet van derden. Voornamelijk kan dit inhouden het in handkracht onderhouden van watergangen in de diverse districten.

Enkele projecten die zijn uitgezet voor het dienstjaar 2019 zijn o.a.:

- Voortzetting van verbetering van ontwatering in diverse districten
- Verhelpen van verzakkingen in de gesloten rioolstelsel en leggen van duikers in Paramaribo en districten
- Verbetering van de ontwatering bij Rossevelt-kade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat) en Zorg en Hoop
- Voortzetting van onderhoud/ renovatie van sluizen en gemalen in Paramaribo en districten
- Voortzetting onderhoud en ophalen van primaire, secundaire en tertiaire lozingen in Paramaribo en districten
- Bouw pompgemalen te Citrusplantage en Clevia
- Onderhoud waterkeringswerken te Meerzorg, Petjasketi, Montresor, Liliëndal, Katwijk, Bakasroisi, Nieuw Amsterdam, Zorgvliet en overige plaatsen in het district Commewijne

Beleidsgebied voor Ruimtelijke Ordening en Milieu**Vuilophaal**

De huisvuil inzameling in de districten Paramaribo, Wanica, Commewijne en Nickerie zal door het ministerie in het dienstjaar 2019 gecontinueerd worden. Het onderhoud aan de vuilstortplaats te Ornamibo en te Southdrain zullen gecontinueerd worden.

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN

Het Directoraat Milieubeheer is bij Staatsbesluit van september 2010 ondergebracht bij het Ministerie van Openbare Werken. Bij Resolutie van de President van de Republiek Suriname, d.d. 8 juni 2012 no 2715/12 (S.B. no. 87, 2012), is per ingaande 1 januari 2012 de naam van het Directoraat Milieubeheer veranderd in ñ Directoraat Openbaar Groen.

Het beleid van dit directoraat is er op gericht het verbeteren en gezond houden van de leef- en woonomstandigheden in Suriname. Een onderdeel van dit beleid van het directoraat is het milieubeleid. Doormiddel van het bevorderen, uitvoeren en begeleiden van allerlei activiteiten m.b.t. de milieubeleving en milieuontwikkeling, zal uitvoering worden gegeven aan het milieubeleid.

Uit dit hoofdbeleidsgebied is het programma verbetering urbaan milieu van afgeleid welke gezien wordt als extensie van het reeds uitgezette beleid ten aanzien van de verbetering van het milieu in zijn algemeenheid, maar met dien verstande dat in deze regeerperiode additionele concrete fysieke en institutionele voorzieningen zullen worden getroffen voor de verdere conservering van het urbaan milieu, waarvoor het Ministerie van Openbare Werken verantwoordelijk is.

Binnen dit kader is het Directoraat Openbaar Groen belast met de bescherming van het milieu in het algemeen en de verbetering van het fysieke woon- en leefmilieu evenals de controle op de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot milieu aangelegenheden. Dit doel wordt onderverdeeld in de volgende beleidsdoelen:

De instandhouding van gezonde en evenwichtige verhoudingen tussen de mens en de omringende natuur en het verwezenlijken en beschermen van een duurzaam, optimaal woon- en leefmilieu;

Het opzetten en het instand houden van de nodige structuren en organisaties, teneinde inhoud te geven aan de beleidsdoelstellingen van een optimaal woon- en leefmilieu;

De aanleg en het onderhouden van parken, plantsoenen en groenvoorziening, als mede het onderhouden van overheidsterreinen.

Het dienstjaar 2018 was een weerspiegeling van de beleidsvoornemens zoals opgenomen in ñHet Stabilisatie ñ en Herstelplan 2016 ñ 2018 van de Regering van Suriname, met als één van de doelen de overheidsfinanciën effectief te managen zonder de efficiëntie van de financiële administratie van de overheid te verhogen en de institutionele structuur nodig voor het aansturen van overheidsfinanciën, te verbeteren en uit te breiden.

Bij het samenstellen van de ontwerpbegroting over het dienstjaar 2019 is zijdens het Directoraat Openbaar Groen gewerkt met de instructies vanuit het Ministerie van Financiën. Voorts is bij het samenstellen van de ontwerpbegroting rekening gehouden met de verhoogde kosten voor goederen en diensten als gevolg van de koerstijgingen en verhoging van kosten voor brandstof en energie.

Tevens is de ontwerpbegroting 2019 een weerspiegeling van de voortzetting van de reguliere werkzaamheden van het directoraat. Het reeds beschikbare materiaal en machinepark zal efficiënt en effectief worden ingezet, zodat de reguliere diensten ten behoeve van land en volk gegarandeerd blijven. Het huren van voertuigen en machines voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden zal gecontinueerd worden.

In het jaar 2019 zullen de verfraaiingsprojecten gericht zijn op aanbrengen van beplantingen langs diverse wegen in de binnenstad van Paramaribo en het rehabiliteren en herbeplanten van diverse parken en pleinen.

In het dienstjaar 2019 zal het ñKrin Fotoð schoonmaakactie welke is geïnitieerd in 2018, wederom worden uitgevoerd. De ñKrin Foto 2018ð schoonmaakactie is bedoeld om integraal de binnenstad (Groot Paramaribo) op te schonen in het kader van de geplande activiteiten van het laatste kwartaal van het jaar.

DIRECTORAAT TRANSPORT & COMMUNICATIE

Het algemeen transportbeleid

Het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie is conform de taakstelling Departementen van 1991 geldende tekst S.B. 2016 no. 111 belast met de zorg voor het transportwezen, waaronder het water- en luchttransport en wegvervoer, alsmede het openbaarvervoer en het toezicht daarop.

Uit hoofde van deze bevoegdheden is het transportbeleid van het ministerie er op gericht om o.a. te voldoen in de mobiliteitsbehoefte van nationale en internationale reizigers die respectievelijk in, naar of vanuit Suriname willen reizen. Ter voldoening aan de mobiliteitsvraag heeft Suriname bovendien een multimodaal transportsysteem. Het streven van het ministerie is er derhalve erop gericht om de kwaliteitskenmerken van de verschillende modaliteiten van de keten en van de aansluiting tussen de diverse modaliteiten te waarborgen en steeds te verbeteren. Die kwaliteitskenmerken zijn: tijd, betaalbaarheid, beschikbaarheid, comfort, status, imago, veiligheid, doorzichtigheid, en zekerheid.

In het beleidsjaar 2019 zal het beleid er derhalve erop gericht worden om de transport sector institutioneel te versterken. De doelen die hierbij gesteld zullen worden zijn verbeterde toegankelijkheid, verbeterde mobiliteit en een efficiëntere dienstverlening in de transportsector.

Waarbij de focus gelegd zal worden op het versterken van het beleid, strategie en deplanning. Op strategisch niveau zal de samenwerking met de daarvoor in aanmerkende instanties dan wel ministeries geïntensiveerd worden.

De transportsector wordt onderverdeeld in drie (3) subsectoren, te weten:

1. Watertransport
2. Wegtransport
3. Luchttransport.

Watertransport

Beleidsprioriteiten

Het Ministerie van **OWT en C** zal de vaste infrastructuur ontlasten door het transport te water te stimuleren. Daarbij zal het Ministerie vanwege haar taakstelling, de veiligheid, beveiliging en milieuvriendelijke aspecten verwerven tot prioriteiten. Het traditionele vervoer van personen en goederen via waterwegen zal efficiënter plaatsvinden.

Er zal een integraal maritiem beleid worden uitgestippeld, dat gericht is op een gestructureerd, effectief en efficiënt gebruik van de waterwegen. Door middel van de vastgestelde voorwaarden en richtlijnen zullen de daarvoor aangewezen instanties de controle op het gebruik van de waterwegen opvoeren.

Beleidsdoelen

1. Het moderniseren, aanpassen en invoeren van wet- en regelgeving voor de maritieme sector, voor zowel het nationaal als het internationaaltransport;
2. Het verder ontwikkelen van transport-logistieke diensten op het havengebied w.o.:
 - a. Transport-logistiek kenniscentrum
 - b. Containerservices (reparatie en onderhoud van containers conform internationale standaarden)
3. Het verbeteren van de controle op havenoperaties (managen en beheersen van havenoperaties)
4. Het ontlasten van het vaste wegennet.

Beleidsstrategieën

1. Het versterken en uitbreiden van de mogelijkheden voor het maritieme onderwijs
2. Het verder ontwikkelen van het landlordprincipe bij de haven van Paramaribo
3. Het stimuleren van het vervoer van goederen via waterwegen
4. Het opvoeren van de controle op het gebruik van waterwegen.

Problematiek

De wetgeving is verouderd, de vaargeulen van de rivieren zijn ondiep en de waterwegen worden in onvoldoende mate gebruikt voor het transporteren van zwaar materieel.

Voor de scheepvaart is de meest ondiepe locatie binnen de vaargeul maatgevend voor de diepgang van de schepen die door de vaargeul gaan.

Het streven van het Ministerie is derhalve erop gericht de rivieren beter bevaarbaar te maken door middel van het baggeren van de vaargeulen, de formulering en implementatie van het goederen vervoerbeleid.

Wegtransport

In deze beleidsperiode is het van belang dat het wegtransport verder gereguleerd wordt. Dit doel zal gerealiseerd worden middels, het ordenen van het openbaar vervoer en het maken en implementeren van beleid met betrekking tot het taxiwezen en goederenvervoer over de weg. Transport is de levensader van elke economie en moet gegarandeerd en betaalbaar zijn voor een ieder. Bus- en Taxitransport, met name het vervoer van personen, maar ook het vervoer van goederen over de weg zijn hier onderdeel van.

Binnen de subsector wegtransport wordt het beleid uitgevoerd door de dienst Openbaar Vervoer en het Nationaal Vervoer Bedrijf NV.

Openbaar Vervoer Het doel

Het Ministerie stelt zich ten doel de totale ontsluiting van de woon- en leefgemeenschappen over het geheel land te realiseren, zodat het openbaar vervoer bereikbaar en betaalbaar kan zijn voor alle Surinamers.

Subdoelen

In deze regeerperiode streeft het Ministerie er naar het Openbaar Vervoer volledig te ordenen. Hierbij zal wet- en regelgeving worden geformuleerd en waar nodig aangepast. Middels wetenschappelijk onderzoek, zal de verdere herstructurering en regulering van het taxi vervoer plaatsvinden. Voorts zal de institutionele versterking van de sector ook ter hand worden genomen. In het kader van de institutionele versterking zullen er investeringen gepleegd worden om de onderzoeksrapporten van het Institute for Graduate Studies and Research met betrekking tot het openbaarvervoer Openbaar Vervoer in Paramaribo en omstreken en verkenning goederen vervoer te implementeren. Voorts zal er ter verbetering van de efficiëntie van het Openbaar Vervoer landelijk een app worden geïntroduceerd.

Introductie openbaarconcessies

Op basis van de analyse van diverse onderzoeksrapporten inzake de verbetering van het Openbaar Vervoer zal in deze beleids-periode het beleid erop gericht zijn om:

- * het vergunningenstelsel, waarbij aan individuen vergunning wordt afgeschaft, omdat in de praktijk blijkt dat de overheid niet over de capaciteit beschikt om te dealen met 1300 individuele bushouders en chauffeurs;
- * Openbaarvervoerconcessies in het openbaarvervoer te introduceren, waarbij middels public private partnership de concessies onderhouden zullen worden door particulieren.

Het Ministerie zal ook de regelgeving aanscherpen, waardoor de dienstverlening verbetert wordt op het gebied van klantvriendelijkheid, veiliger rijden, het invoeren van tijdschema's en dienstregeling voor allen die Openbaar Vervoer verzorgen, zodat continuïteit gegarandeerd blijft. Een goede en aangescherpte controle moet zorgen dat de naleving zo optimaal mogelijk is. Hiertoe worden de toezichthoudende ambtenaren uitgerust met meer bevoegdheden.

Goederenvervoer

Het beleid met betrekking tot het vervoeren van goederen door de lucht en over het water, is in de desbetreffende wet- en regelgeving reeds geformuleerd. Het vervoeren van goederen over de weg is echter nog niet geregeld. Het beleid

zal in het jaar 2019 erop gericht zijn het goederenvervoerbeleid te formuleren en implementeren. De redenen hiervoor zijn garanderen van een langere levensduur van de weginfrastructuur, veiligheid van overige weggebruikers als het gaat om vervoer van giftige stoffen en om het oponthoud op de wegen te voorkomen bij het in- en uitladen van onder andere containers.

Het beleid zal het gebruik van de waterwegen stimuleren en in andere gevallen het transporteren van grote vrachten zoals houtblokken en containers niet te laten plaatsvinden tussen zeven uur in de ochtend en zes uur in de namiddag. Er is reeds onderzoek ter zake verricht en de aanbevelingen zullen geïmplementeerd moeten worden.

Luchttransport

Stand van zaken en problematiek:

De vigerende luchtvaartwet is verouderd. Er moet een inventarisatie plaatsvinden en waar nodig revisies worden gepleegd en eventueel nieuwe wet- en regelgeving worden geslagen. Bij de verschillende instituten, die betrokken zijn bij het luchtvaart gebeuren, zijn tekortkomingen geconstateerd. Dit betreft zowel het personele als materiële vlak. Niet alle airstrips in het binnenland voldoen aan de International Civil Aviation Organization (ICAO) normen. Bepaalde delen van het binnenland zijn moeilijk bereikbaar en begaanbaar over land of water, waardoor de voorkeur moet worden gegeven aan luchttransport. Het tekort aan financiële middelen maakt het moeilijk om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die in internationaal verband zijn aangegaan. De haalbaarheidsstudie met betrekking tot de vijf luchtvaartterreinen in het binnenland, zal duidelijkheid geven in hoeverre deze vliegvelden kunnen worden verhard. De veiligheid van alle luchtvaartterreinen zal worden verhoogd conform het burgerluchtvaart veiligheidsbeleid dat door de Nationale Burger Luchtvaartveiligheids-commissie (NCASC) wordt geformuleerd. Deze commissie is in 2008 ingesteld, nadat internationaal de veiligheidsvoorschriften verplicht gesteld werden. Voorts zal de luchtvaartdienst beter gehuisvest worden, daar het huidige pand niet meer voldoet aan de eisen. Voor een betere beveiliging van de luchthaven Zorg en Hoop, dient er een omrastering te worden gebouwd.

Deze is van belang vooral in het kader van de regels van ICAO.

CASAS is de voormalige afdeling van de luchtvaartdienst genaamd Luchtvaartinspectie. Destijds is deze afdeling versneld verzelfstandigd om het uitvoeren van inspectie op de luchtvaartuigen en infrastructuur te vergemakkelijken. Bij de creatie van een CAA (Civil Aviation Authority), wat een beleidsvoornemen van de regering is, zal CASAS een onderdeel vormen van deze autoriteit. De CAA is noodzakelijk, omdat het van belang is dat er een duidelijke luchtvaartautoriteit, is met goed getraind personeel, die onafhankelijk volgens de internationale standaarden moet kunnen opereren. In de nieuwe situatie zal de huidige wet van 12 maart 2002 waarbij CASAS werd opgericht, worden geamendeerd. Hierna zullen de bevoegdheden worden teruggeplaatst bij de CAA, die nu in feite de luchtvaartdienst is. CASAS zal als autoriteit op het gebied van veiligheid haar eigen bevoegdheden behouden. De scheidslijn tussen beleid en toezicht op de uitvoering daarvan moet duidelijk blijven.

In het kader van de verdere liberalisatie van de luchtvaartsector is het proces tot de ratificatie van de gewijzigde luchtvaart overeenkomst tussen Suriname en Brazilië (1980) ingezet.

Voorts is in het kader van de "Open Skies policy" in juni 2012 een memorandum of conformation ondertekend met de USA, inzake het aangaan van een "Open Sky" luchtvaart overeenkomst tussen Suriname en de USA.

Beleidsstrategie:

Het luchtvaartbeleid is erop gericht om de luchtvaartverbindingen op te voeren door middel van het verkrijgen van diverse rechten op verschillende luchtroutes, door bi- en multilaterale samenwerkingsverbanden aan te gaan. Er zal onderzocht moeten worden, welke luchtverbindingen commercieel interessant zijn voor de sector en of er eventueel nieuwe routes ontwikkeld moeten worden. Verdere integratie in de regio verdient prioriteit door actieve participatie in bi- en multilaterale samenwerkingsverbanden en internationale organisaties. De open skies policy heeft tot doel, het verhogen van de vervoerscapaciteit op de route tegen redelijke en billijke tarieven, waarbij verwacht wordt dat door concurrentie de tarieven uiteindelijk een dalende trend moeten aangeven. De verruiming van vervoerscapaciteit en een dalende trend van de tarieven zal zeer zeker leiden tot meervervoer op de route. Het familie-vervoer, export van groenten, bloemen en visproducten, maar vooral de sector toerisme zal zich intensiever moeten inzetten om het inkomend toerisme naar Suriname.

Communicatie

Het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie en m.n. het onder directoraat Communicatie zal projecten uitvoeren die zullen moeten bijdragen tot het realiseren van de doelen die zijn gesteld voor de ICT sector in Suriname.

DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING**TITEL I:**

Bedragen x SRD 1.000

Operationele uitgaven							
Code	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
610	Lonen en salarissen	12.040	14.630	16.093	17.703	19.474	21.422
611	Sociale premies	1.098	1.186	1.305	1.436	1.580	1.738
612	Gebruik van goederen en diensten	2.023	2.901	3.192	3.512	3.864	4.251
616	Sociale uitkeringen	25	17	19	21	24	27
	Totaal Lopende uitgaven	17.958	18.734	20.609	22.672	24.942	27.438
Kapitaal Uitgaven							
	Kostensoort	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
620	Inventaris	75	80	88	97	107	118
621	Transportmiddelen	400	100	110	121	134	148
	Totaal Kapitaal Uitgaven	475	180	198	218	241	266
	Totaal Operationele Uitgaven	15.661	18.914	20.719	22.793	25.076	27.586

Tabel I

Het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening heeft een personeelsbestand dat per 01 mei 2018, de volgende bezetting vertoont verdeeld over 15 afdelingen:

Onderdeel	Afdeling	Aantal		Totaal Lonen	
		2019	2018	2019	2018
1101/15101/0000/61001	Departementsleiding	21	29	1.367.460	1.362.324
1101/15102/0000/61001	Algemene en Huishoudelijke Dienst	46	54	888.765	826.632
1101/15103/0000/61001	Begrotings- en Financiële zaken	21	22	627.570	518.040
1101/15104/0000/61001	Personeelszaken	15	17	447.225	390.924
1101/15105/0000/61001	Agenda, Post	5	6	133.425	130.304
1101/15106/0000/61001	Interne Controle	10	10	349.545	274.128
1101/15110/0000/61001	Utiliteitsbouw	16	20	609.810	550.150
1101/15111/0000/61001	Restauratie & Onderhoud	79	77	1.970.265	1.522.176
1101/15113/0000/61001	Bouw- en woningtoezicht	52	52	1.670.790	1.331.856
1101/15114/0000/61001	Volkswoningbouw	10	10	363.150	277.668
1101/15118/0000/61001	Sektie West	27	30	632.205	511.572
1101/15119/0000/61001	Onderzoek en Dataverzameling	0	0	0	0
1101/15120/0000/61001	Planning	0	0	0	0
1101/15121/0000/61001	Milieu	0	0	0	0
1101/15122/0000/61001	Verkavelingen en Advies	22	24	657.420	569.520
	Sub-totaal	324	351	9.717.630	8.134.990

Toelichting

Per medio 2018 telt het Directoraat in totaal 324 personeelsleden met een gemiddeldeleeftijd van 44 jaar. In het afgelopen anderhalf jaar hebben 42 ambtenaren als gevolg van ondermeer overlijden, het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ontslag en of overplaatsing etc., de dienst verlaten. Over dezelfde periode 2017i 2018 bedroeg het aantal indienst treding en15 en dan wel verdeeld over de verschillende afdelingen.

Het Directoraat kampt reeds enkele jaren met een groot personeelstekort, waarvan de hoofd oorzaak ñhet ingevoerde personeelsstop voor de Overheidò, bekend is. Het tekort dat zich voornamelijk voordoet op de technische afdelingen, heeft in de praktijk kwalijke gevolgen voor de gewenste optimale uitvoering van het beleid.

Gegeven de data blijkt dat slecht één derde deel, dan wel 35%, aan instroom heeft plaatsgevonden ten opzichte van de uitstroom 42 functionarissen. De ongelijke verhouding tussen in- en uitstroom van personeel heeft consequent plaatsgevonden in de afgelopen jaren, waardoor het tekort van kader op alle niveaus van hoog, midden en laag verder is opgelopen.

Ondanks de uitdagingen op het gebied van personele aangelegen blijft het directoraat zich inspannen voor de verbetering van de positie van de medewerkers en streeft het ernaar de medewerker gemotiveerd te houden zodat die zich inzetten om de gestelde doelen welke worden nagestreefd te realiseren. In dit kader zullen gesponseerde opleidingen en trainingen voor het personeel als tools gehanteerd worden.

De personeelsdata m.b.t. onder meer aantal werknemers naar dienstjaar, leeftijdsklasse en ziekte verzuim worden weergegeven in onderstaande tabellen.

Tabel II.

AANTAL WERKNEMERS NAAR DIENSTJAAR VAN HET DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING STAND PER 30/04/18

DIENSTJAAR	AANTAL 2019	AANTAL 2018
<=5	71	67
6-10	78	80
11-15	48	55
16-20	15	16
21-25	4	6
26-30	49	73
31-35	43	28
36-40	8	17
>=41	8	10
TOTAAL ACTIEF	324	350
TOTAAL INACTIEF	0	1
GENERAAL TOTAAL	324	351

Het gemiddelde aantal dienstjaren per werknemer is 16 jaar.

Tabel III.

**AANTAL WERKNEMERS NAAR LEEFTIJD SKLASSE VAN HET DIRECTORAAT BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING
STAND PER 30/04/18**

LEEFTIJD SKLASSE	AANTAL 2019	AANTAL 2018
<= 25	10	12
26-30	32	33
31-35	41	49
36-40	49	49
41-45	34	33
46-50	42	45
51-55	63	68
56-60	53	62
>=61	0	1
TOTAAL ACTIEF	324	351
TOTAAL INACTIEF	0	1
GENERAAL TOTAAL	324	351

De gemiddelde leeftijd per werknemer is 44 jaar.

Tabel IV

Ziekteverzuim t.r.v. 1 mei 2017 tot en met 30 april 2018 van het Directoraat BOUWKUNDIGE WERKEN EN DIENSTVERLENING

Verzuim redenen	2018		2017	
	Absoluut	Procentueel	Absoluut	Procentueel
Ziek zonder attest	0	0.00%	2.167	90.75%
Ziek met attest	1.348	9.25%	221	9.25%
Totaal	1.348	100.00%	2.388	100.00%

Opm.: bij frequent ziek zijn worden er disciplinaire maatregelen getroffen o.a. medische keuring, in mindering verlofdagen etc.

Tabel V

Werknemersbestand naar kader van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening			
Stand per 30/04/2018			Indeling kader is o.b.v. inschaling FISO
Kader	2019	2018	
Lager	199	211	Schaal 6 (Lager) Schaal 7-8 (Midden) Schaal 9-10 (Hoger) Schaal 11 (Topkader)
Midden	99	114	
Hoger	17	12	
Top	8	13	
Overige	1	1	
Inactief	0	1	
Totaal	324	351	

Toelichting op de Operationele Uitgaven**Lopende Uitgaven****610: Lonen en Salarissen****Personeelskosten**

Lonen en salarissen ten behoeve van het personeel van het directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening zijn voor het dienstjaar 2019 begroot op SRD 14.630.000,-. Hiervan is SRD 12.584.000,- bestemd voor sec lonen en salarissen. Het overig deel is bestemd voor uitgaven gedurende het dienstjaar van onder meer vakatietoeslag, overwerk, bonussen en gratificatiesen, vacatiegelden en diverse toelagen.

Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	12.584
61002	Vakantietoeslag	821
61003	Overwerk	110
61004	Bonussen en gratificatie	669
61006	Vacatiegelden	22
61012	Detachering	6
61014	Persoonlijke (kledingtoelagen)	130
61016	Gezinstoelagen en kb	99
61017	Waarneming	73
61018	Inconvonienten	48
61020	Telefoonvergoeding	1
61021	Representatievergoeding	40
61023	Vervoersvergoeding	27
	Totaal	14.630

611: Sociale Premies

De uitgaven onder de noemer Sociale Premies zijn voor 2019 geraamd op SRD 1.186.000,-. Ondercode, Sociale Premies worden ondergebracht de betaling van SZF- en pensioenpremie, welke ten behoeve van de ambtenaren in overheidsdienst, door de werkgever moet worden voldaan. Voor bijdrage aan het Pensioenfonds en Staatsziekenfonds is respectievelijk geraamd een bedrag van SRD.511.000 om SRD.675.000,-.

Specificatie Sociale Premies

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	511
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	675
	Totaal	1.186

612: Gebruik van Goederen en Diensten

Naast Lonen en Salarissen, is de post "Gebruik van goederen en diensten" de twee grootste uitgave post binnen de Operationele Uitgaven. Voor bestedingen in het dienstjaar 2019 ten laste van de post "Gebruik van goederen en diensten" is een totaalbedrag gebudgetteerd van SRD.2.901.000,-. Van dit bedrag is ruim SRD.1.033.000,- geraamd voor contractanten, tijdelijk personeel en deskundigen binnenland. Uitgaven ten behoeve van de nutsvoorzieningen water, telefoon en elektra zijn begroot op SRD.315.000,-. Voor de aanschaf van materialen ten behoeve van verbouwingen is een bedrag van SRD 120.000,- gereserveerd en voor onderhoud van gebouwen inclusief gereedschappen SRD. 337.000,-.

De gedetailleerde specificatie per kostensoort is in onderstaande tabel weergegeven.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Bedragen x SRD 1.000		
Code	Goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten van opleiding binnenland excl. r&v.	10
61203	Contractanten	703
61204	Tijdelijk personeel	310
61205	Deskundig binnenland	20
61208	Binnenlandse reiskosten	46
61209	Binnenlandse verblijfkosten	51
61210	Buitenlandse reiskosten	1
61211	Buitenlandse verblijfkosten	1
61215	Kantoormiddelen	120
61216	Kopieer	39
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	21
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	6
61220	Onderhoud kantoormiddelen	1
61221	Vergaderkosten	10
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskette)	92
61223	Onderhoud	20
61224	Licenties en programma kosten	2
61226	Advertentie en bekendmaking	45
61227	Radio en t.v. programma's	1
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	222
61235	Verbouwingen	120
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	20
61238	Telefoon	164
61240	Water	21
61241	Electra	130
61245	Abonnementen en vakliteratuur	3
61246	Verzekeringen	15
61247	Schoonmaak	35
61248	Gereedschappen en apparatuur	115
61249	Kleding en bewassing	115
61251	Voeding	20
61253	vrachtkosten en porti	1
61254	onderzoekskosten	10
61257	dienst spec. expl. Kosten	24
61261	inhuur externe juridische bijstand	82
61279	medicijnen	8
	overig	10
61283	huur van voertuigen	12
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	275
	Totaal	2.901

616: Sociale Uitkeringen

Het totaalbedrag voor het dienstjaar 2019 voor "Sociale Uitkeringen" bedraagt SRD.17.000,-.Hiervan is SRD.16.000,- opgevoerd voor poliklinische-, lig en verpleegkosten van huidige en ex-directieleden, die hiervoor rechtmatig in aanmerking komen.

Specificatie Sociale uitkeringen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61606	Bijdragen aan Overigen	1
61611	Lig- en verpleegkosten	11
61612	Poliklinische kosten	5
	Totaal	17

Kapitaal uitgaven**620: Inventaris**

Onder de kapitaal uitgaven worden opgevoerd de kosten voor inventaris en aanschaffingen. Voor het jaar 2019 is voor ñInventarisò een totaalbedrag van SRD 80.000 opgenomen. Dit bedrag zal-gezien de enorme behoefte van alle afdelingen-,voornamelijk besteed worden aan kantoorinrichting. Met name aanschaf van diverse kantoormeubilair ter vervanging van het reeds afgeschreven en onbruikbaar meubilair. Daarnaast zullen middelen aangewend worden voor de vervanging van computers en printers voor diverse afdelingen.

Specificatie Inventaris**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	72
62003	Communicatie	3
62004	Computers	3
62005	Printers	2
	Totaal	80

621: Transportmiddelen

Voor de aanschaf van transportmiddelen is een bedrag van SRD.100.000,- begroot. Het wagenpark van het Directoraat is in de afgelopen zeven jaren sterk verouderd geraakt met toenemende onderhoudskosten alsgevolg. In deze periode zijn er geen voertuigen aangeschaft terwijl het aantal voertuig afgeschreven c.q. in ñniet rijdende staatò, is toegenomen mede door het slecht onderhoud. Om dit probleem te verhelpen is wederom voor dit begrotingsjaar een budget gereserveerd. De aan te schaffen transportmiddel is nodig voor het verrichten van diverse werkzaamheden door in het bijzonder de technische afdelingen Restauratie en Onderhoud, Volkswoningbouw, Utiliteitsbouw en de afdeling Bouw en WoningToezicht.

Specificatie Transportmiddelen**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62104	Pick-ups	100
	Totaal	100

TITEL 11: Programma's**Tabel 1: Bedragen x SRD1.000**

Ontwikkelingsplan-Beleidsgebied: Sociaal Maatschappelijk Welzijn							
		Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0131	Verbeteringvan Landsgebouwen	3.581	1.000	1.100	1.210	1.331	1.465
0132	Bouw en uitbr.v. Landsgebouwen	9.500	2.409	2.650	2.915	3.207	3.528
0133	Bouwen van landsgebouwen	400	200	220	242	267	294
0134	Volkswoningbouw	177.907	55.719	5.229	5.752	6.328	6.961
	Sub-totaal	191.388	59.328	9.199	10.119	11.133	12.248

Onderstaand volgt een overzicht van de Programma's met vermelding van de financieringsmodaliteit:

Programma's	Begroting (in SRD)	Overheidsbijdrage (in SRD)	Lening (in SRD)	
			Lopende lening/Schenking	Nog te sluiten lening
Verbetering van Landsgebouwen	1.000.000	1.000.000	0	0
Bouw en uitbreiding van landsgebouwen	2.409.000	2.409.000	0	0
Bouwen van landsgebouwen	200.000	200.000	0	0
Volkswoningbouw	55.719.000	4.753.000	50.966.000	0
TOTAAL	59.328.000	8.362.000	50.966.000	0

Ook in dit begrotingsjaar zal het directoraat wegens beperkte middelen van overheidswege zich toelagen op projecten die gefinancierd worden door binnenlandse en buitenlandse leningen en of schenkingen.

Toelichting:

De hierboven genoemde programma's hebben over het algemeen betrekking op een drie-tal Ontwikkelingsplannen en beleidsdoelen. Het gaat daarbij om de beleidsdoelen:

1. Ruimtelijke Ordening
2. Welzijn en
3. Economie

Tabel 2

Ontwikkelingsplan Hoofdbeleidsgebied: Welzijn Omschrijving/Toelichting uit Ontwikkelingsplan			
Programma	Doel programma	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
0131	Verbetering van landsgebouwen	Het geraamd bedrag is voornamelijk besteed aan het grondig renoveren en eventueel afbouwen van diverse overheidsgebouwen	Aan diverse overheidsgebouwen in Paramaribo en districten zijn onderhouds- en of kleine renovatiewerkzaamheden verricht.
0132	Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenarenwoningen	Het verwacht resultaat is de totale besteding van het geraamd bedrag aan de uitvoering van de lopende projecten w.o. het renoveren van kantoorgebouwen die in slechte staat verkeren en het nieuw opzetten van diverse kantoorgebouwen	Diverse overheidsgebouwen (incl. scholen en monumentale gebouwen) zijn afgebouwd en of gerenoveerd. Evenzo zijn voorbereidingen en werkzaamheden voor renovatie of afbouwgestart.
0133	Bouwen van landsgebouwen	Het geraamd bedrag is besteed aan voor de renovatie van diverse dienstwoningen en kantoorruimten.	Aan diverse overheidsgebouwen en dienstwoningen in Nickerie zijn onderhouds- en of kleine renovatiewerkzaamheden verricht.
0134	Volkswoningbouw	De voorgenomen woningbouw projecten in stad en district zijn uitgevoerd.	Een nieuw woningbouw project is opgestart en zijn in uitvoering en of opgeleverd diverse specifieke projecten Zoals het Medisch Centrum Wanica en de faciliteiten ten behoeve van de Universiteit van Suriname fase II.

Toelichting op de Programma's

Verwijzend naar de taakstelling van het Directoraat Bouwkundige Werken en Dienstverlening zullen, binnen de beleidsgebieden **Welzijn, Economie en Ruimtelijke Ordening en Milieu, met als hoofdzaken infrastructuur en huisvesting** de volgende activiteiten plaatsvinden.

- Als reguliere activiteit, het groot achterstallig onderhoud aan staatsgebouwen ter hand nemen;
- Het doen uitvoeren van lopende projecten;
- In beperkte mate de voorbereiding en aanbesteding van nieuwe projecten plaatsvinden;
- de bouw van woningen in stad en districten geschieden.

Bij de uitvoering van deze activiteiten zal slechts het meest noodzakelijke worden aangepakt voor wat betreft groot achterstallig onderhoud en opzetten van staatsgebouwen in stad en districten.

Het ministerie is zich er van bewust dat de schaarse beschikbare middelen efficiënt besteed moeten worden doch stelt voorop dat duurzaam onderhoud moet plaatsvinden. De voordelen van goed en regelmatig onderhoud verlengen immers de levensduur van de staatsgebouwen.

In het dienstjaar 2017 zullen de beleidsprogramma's voor het merendeel respectievelijk gericht zijn op herstart van de uitvoering van stilstaande bouwkundige projecten. Als gevolg van achterstallige betalingen is de uitvoering van een groot aantal projecten in 2016 stopgezet. Het ligt in de bedoeling om op basis van het geraamd bedrag wederom te starten met de fysieke uitvoering van de projecten. Dit proces zal in goed overleg met de opdrachtnemers en directievoerders tot stand moeten komen. Een belangrijke factor bij de her-opstart is het kostenaspect. Partijen zullen moeten nagaan tegen welke voorwaarden de kosten geplaatst moeten worden met in achtneming de reeds toen overeengekomen bepalingen. Gegeven de huidige situatie en vanwege de overheidsmaatregelen zal gekeken moeten worden naar mogelijkheden voor compensatie van onder andere geleden schade, prijs- en koersstijging. De projecten in 2019 die betrekking hebben op het voorgaande zijn o.a.:

0131 Verbetering van landsgebouwen met hun toebehoren (Restauratie en Onderhoud)

No	Omschrijving	Locatie	Werken t.b.v.	Bedrag
1	Renovatie diverse projecten (achterstanden, annulereingenen renovatie werkzaamheden)	Diverse	Diverse ministeries	1.000.000
	Totaal			1.000.000

0132 Bouw en uitbreiding van landsgebouwen en ambtenaren woningen (Utiliteitsbouw)

No	Omschrijving	Locatie	Werken tbv	Bedrag
1	Afbouw diverse projecten (achterstanden, annulereingenen afbouwen)	Diverse	Diverse ministeries	2.409.000
	Totaal			2.409.000

0133 Bouw van landsgebouwen (Sectie Nickerie)

No	Omschrijving	Locatie	Werken tbv	Bedrag
1	Renovatie- en schilderwerkzaamheden diverse projecten	Diverse	Diverse ministeries	200.000
	Totaal			200.000

0134 Volkswoningbouw

No	Omschrijving	Locatie	Werken tbv	Bedrag
1	Dormitory Wanica Hospital Center (OVH)	Wanica	Volksgezondheid	1.000.000
2	Studentenhuisvesting Anton de Kom Universiteit van Suriname (directievoering) (OVH)	Paramaribo	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	500.000
3	China i Aided Low-Cost Housing Project in Suriname woningbouw (Directievoering) (OVH)	Diverse	Sociale Zaken en Huisvesting	500.000
4	Wanica Ziekenhuis (Directievoering) (OVH)	Wanica	Volksgezondheid	1.782.000
5	Bouw Studenten Huisvesting Anton de Kom Universiteit van Suriname (lening)	Paramaribo	Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	51.937.000
	Totaal			55.719.000

TITEL III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Verm. Bel. 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
53115	Bouwvergunningsrecht	2.850	320	480	500	510	510
53423	Diverse niet bel. Ontvangsten	818	3	6	6	6	6
53415	Bijdragen bestekkosten	2	2	2	2	3	3
	Totaal Niet-Belastingmiddelen	3.670	325	488	508	519	519
	Leningen						
55010	Overige ontvangen leningen	173.907	50.966	0	0	0	0
	Totaal leningen	173.907	50.966	0	0	0	0
	Totaal Middelenbegroting	177.577	51.291	488	508	519	519

Toelichting per middel Bouwvergunningsrecht :

Ten laste van deze code worden leges en bouwheffingen betaald door de derden. De heffingen worden berekend naar rato van de geraamde bouwkosten per m² bebouwd vloeroppervlak. De bouwkosten per m² die thans gehanteerd wordt, bedraagt SRD. 90.

Dit tarief is echter reeds achterhaald. In het derde kwartaal van het dienstjaar 2017 is een voorstel voor het actualiseren van de bouwkosten per m² goedgekeurd door de Raad van Ministers. Gegeven deze goedkeuring is het directoraat nog in het proces om belanghebbende actoren in de bouwsector te informeren en aan te horen over de aanstaande verhogingen.

Vooralsnog zijn de geraamde ontvangsten in deze begroting gebaseerd op het tarief van SRD. 90 per m².

Bijdrage bestekskosten:

Voor het opstarten van nieuwe projecten worden bestekskosten aangerekend aan geïnteresseerden die wensen mee te doen aan een inschrijving. De ontvangsten worden geboekt op de post ñde opbrengsten van bestekkenò. De afdeling Financiële- en Comptabele Zaken is belast met het verkoopproces. Naar verwachting zal het aantal nieuw op te starten projecten minimaal zijn, waardoor de bijdrage aan inkomsten vanwege de bestekskosten miniem is.

Diverse niet belasting ontvangsten:**Opbrengst AWS 1996 en UWS 1996 exemplaren:**

Het Aanbestedingsreglement voor Werken in Suriname 1996 (AWS 1996) en de Uitvoeringsvoorwaarden voor Werken in Suriname 1996 (UWS 1996) worden ter verkoop aangeboden aan geïnteresseerden waar onder ook studenten.

Opbrengst Verkavelingsvergunningen:

Bij het aanvragen van verkavelingsvergunningen worden door de aanvrager leges en zegelkosten betaald, waarvan de echter de hoogte van deze kosten reeds achterhaald zijn. De kosten zullen op termijn aangepast worden als gevolg van de goedkeuring van de Raad van Ministers in het dienstjaar 2017.

Naast de leges en zegelkosten is ook een voorstel voor de invoering van heffing voor verkavelingsvergunningsrecht goedgekeurd. De heffing, welke op basis van de grootte van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling wordt berekend, zal per wetwijziging en staatsbesluit worden bepaald.

Het bedrag van de heffing wordt vastgesteld op basis van categorisering naar grootte der verkavelingen.

A. Deze categorisering ziet er als volgt uit:

- Categorie 1: verkaveling tot 10 ha.
- Categorie 2: verkaveling tot 20 ha.
- Categorie 3: verkaveling 20 ha en groter.

B. De heffing per categorie ziet er als volgt uit:

- Categorie 1: 1 ñ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.
- Categorie 2: ¾ ñ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.
- Categorie 3: ½ ñ van de getaxeerde verkoopwaarde van de grond na verkaveling.

DIRECTORAAT CIVIEL TECHNISCHE WERKEN**TITEL I: Operationele Uitgaven****Tabel 1: Operationele Uitgaven****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Kostensoort	Realisatie	Vermoedelijk bel.	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
610	Lonen en Salarissen	30.667	37.197	46.834	51.517	56.669	62.336	68.570
611	Sociale premies	3.106	4.137	5.382	5.920	6.512	7.163	7.880
612	Gebruik van Goederen en diensten	8.783	12.774	19.500	21.450	23.595	25.955	28.550
616	Sociale uitkeringen	33	36	36	40	44	48	53
	Totaal Lopende Uitgaven	42.589	54.144	71.752	78.927	86.820	95.502	105.052
	Kapitaal Uitgaven							
620	Inventaris	115	200	200	220	242	266	293
621	Transportmiddelen	1.267	3.242	500	550	605	666	732
	Totaal Kapitaal Uitgaven	1.382	3.442	700	770	847	932	1.025
	TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	43.971	57.586	72.452	79.697	87.667	96.434	106.077

Lopende Uitgaven**610 Lonen en Salarissen**

Het Directoraat Civieltechnische Werken kampt reeds geruime tijd met een enorm personeelstekort, hetgeen zich manifesteert in een niet optimale uitvoeringscapaciteit.

De oorzaak van het tekort is gelegen in de onevenredige in- en uitstroom van personeel. Jaarlijks verlaten functionarissen de dienst wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en hiertegenover is er weinig instroom van gekwalificeerd kader.

Instroom/ Uitstroom Directoraat CTW:

In de eerste helft van het jaar 2018 hebben 14 functionarissen de dienst verlaten, 2 functionarissen zijn arbeidsongeschikt verklaard en 4 functionarissen zijn komen te overlijden. Daarentegen zijn slechts 2 functionarissen in dienst getreden.

Vanwege dit tekort wordt het noodzakelijk om functionarissen die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben in dienst te handhaven door hun dienstbetrekking te verlengen.

Per juli 2018 telt het Directoraat Civieltechnische Werken **1.165 ambtenaren**.

Het personeel van diverse afdelingen zal interne en externe opleidingen volgen, waardoor de kwaliteit van de dienstverlening en de kennis op het ministerie verruimd zullen worden.

Tabel 2: Werknemersbestand naar kader

Werknemersbestand naar kader van het Directoraat Civieltechnische Werken		
Stand per juni 2018		
Kader	Man	Vrouw
Lager	615	238
Midden	144	82
Hoger	37	12
Top	29	8
Totaal	825	340

Indeling op basis inschaling FISO

Schaal <= 6 (Lager) Schaal 7-8 (Midden)

Schaal 9-10 (Hoger) Schaal >= 11 (Topkader)

Het bedrag voor de uitbetaling van lonen en salarissen is begroot op SRD. 46.834.000,-.

Tabel 3: Specificatie Lonen en Salarissen
Bedragen x SRD 1.000

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	42.071
61002	Vakantiegelden	1.911
61003	Overwerk	1.111
61004	Bonussen en gratificaties	75
61006	Vacatiegelden	115
61012	Detacheringstoelage	3
61013	Functionele toelagen	76
61014	Persoonlijke (kledingtoelage) Toelagen	537
61016	Gezinstoelage en Kinderbijslag	405
61017	Waarnemingstoelage	149
61018	Inconvenienten(Ontberings/Risico/stoftoelage)	115
61020	Telefoonvergoeding	3
61021	Representatievergoeding	165
61023	Vervoersvergoeding	98
	Totaal	46.834

611 Sociale Premies**Tabel 4: Specificatie Sociale premies****Bedragen x SRD 1.000**

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	2.226
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	3.156
	Totaal	5.382

Het begroot bedrag voor Werkgeverslasten Pensioenfonds en Werkgeverslasten Ziekenfonds bedraagt SRD. 5.382.000,-

612 Gebruikgoederen en diensten

Voor gebruik van goederen en diensten is een bedrag van SRD.19.500.000,-.Dit bedrag zal onder andere worden besteed aan: de uitbetaling van tijdelijk personeel, contractanten, onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen.

Tabel 5: Specificatie Gebruikvangoederenendiensten**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Gebruik Goederen en diensten	Bedrag
61201	Kosten opleidingen/seminars binnenland excl.r&v	270,5
61202	Kosten opleidingen/ seminars buitenland excl.r&v	12
61203	Contracten	2.018
61204	Tijdelijk personeel	5
61205	Deskundigen binnenland	149,5
61208	Binnenlandse reiskosten	70
61209	Binnenlandse verblijfkosten	525
61210	Buitenlandse reiskosten	57
61211	Buitenlandse verblijfkosten	107
61215	kantoormiddelen (papier,pennen etc.)	205
61216	Kopieer	97,5
61217	Drukwerk en grafisch materieel	50,5
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	10
61220	Onderhoud kantoormiddelen	8,5
61221	Vergaderkosten	31
61222	Verbruiksgoederen(cartridge/diskettes)	245
61223	Onderhoudskosten automatisering	327,5
61224	Licenties en programmakosten	441,5
61225	Datalijnen	107
61226	Advertenties en bekendmakingen	145
61227	Radio en t.v.programma's	27,5
61231	Overige kosten automatisering	3,5
61233	Huur gebouwen en terreinen	1
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	118,5
61238	Telefoon	239,5
61239	Gas	2,75
61240	Water	59
61241	Electra	272,5
61245	Abonnementen en vakliteratuur	12,75
61247	Schoonmaak	25
61248	Gereedschappen en Apparatuur	232,5
61249	Kleding en bewassing	228,5
61251	Voeding	259
61252	Contributie WMO	210,5
61253	Vrachtkosten en porti	1,5

61254	Onderzoekskosten	10
61255	Rechterlijke vonnissen	25
61257	Dienst specifieke exploitatiekosten(Filmmateriaal)	70
61259	Nationale en internationale manifestaties	10
61260	Onderscheidingen e.a. feestelijke bijeenkomsten	280
61262	Vuinis en reinigingsdiensten	0,25
61263	Overige algemene kosten	961,5
61276	Verzorgingskosten	2
61278	Verzekeringen	1.294
61279	Medicijnen	18
61283	Huur van voertuigen	22
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	9.865
61285	Huur en onderhoud van zwaarmaterieel	366
	Totaal	19.500

616 Sociale uitkeringen

Voor de sociale uitkeringen is een bedrag van SRD 36.000,- uitgetrokken.

Tabel 6: Specificatie Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	10
61612	Poliklinische kosten	26
	Totaal	36

Kapitaal uitgaven

620 Inventaris

Voor de vervanging en uitbreiding van de bestaande inventaris is een bedrag van SRD 200.000,- geraamd.

Tabel 7: Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	180,5
62004	Computers	10
62005	Printers	9,5
	Totaal	200

621 Transportmiddelen

Voor investeringen in transportmiddelen is een bedrag van SRD500.000,- geraamd. Het bedrag van SRD. 500.000,- zal worden aangewend voor de aankoop van pick-ups die ingezet zullen worden bij diverse projecten van het ministerie van OWT&C.

Tabel 8: Specificatie Transportmiddelen

Bedragen x SRD 1.000

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62104	Pick-up's	500
		500

TITEL II: Programma's**Bedragen x SRD 1.000**

Ontwikkelingsplan- Beleidsgebied: Infrastructuur						
Code	Omschrijving	Raming 2019	2020	2021	2022	2023
0135	Onderhoud wegen	5.193	5.712	6.284	6.912	7.603
0136	Aanleg/verbetering van wegen	459.540	505.494	556.043	611.648	672.813
0137	Onderhoud bruggen	1.600	1.760	1.936	2.130	2.343
0138	Bouwen bruggen	4.000	4.400	4.840	5.324	5.856
0139	Onderhoud ontwateringswerken	8.700	9.570	10.527	11.580	12.738
0140	Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	36.400	40.040	44.044	48.448	53.293
0141	Onderhoud waterkeringswerken	2.100	2.310	2.541	2.795	3.075
0142	Verbetering waterkeringswerken	150	165	182	200	220
0405	Verkeersvoorzieningen	50	55	61	67	73
0143	Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	460	506	557	612	673
3201	Vuilophaal en Verwerking	19.200	21.120	23.232	25.555	28.111
0740	Upgraden Grondmechanisch Laboratorium	200	220	242	266	293
0741	Verbetering Dienstverlening Waterloopkundige Dienst	50	55	61	67	73
0742	Verbetering Dienstverlening Meteorologische Dienst	100	110	121	133	146
0159	Baggeren Surinamerivier	150.400	165.440	181.984	200.182	220.201
0160	Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo Bedrijven Groep NIP	363.400	399.740	439.714	483.685	532.054
0161	Sea Defence/Zeebescherming	376.000	413.600	454.960	500.456	550.502
0162	Wegen	112.800	124.080	136.488	150.137	165.150
0165	Rehabiliteren Saramacca Kanaal	500	550	605	666	732
3404	Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	500	550	605	666	732
	Totaal	1.541.343	1.695.477	1.865.025	2.051.528	2.256.680

Toelichting:

De hierboven opgenomen bedragen hebben betrekking op Ontwikkelingsplan Beleidsgebieden Bestuurlijke en Juridische Ontwikkeling, Economische Ontwikkeling, Sociaal Maatschappelijk Welzijn, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Infrastructuur.

Onderstaand volgt een overzicht van de beleidsprogramma's met vermelding van de financieringsmodaliteit:

Beleidsprogramma's	Begroting (in SRD)	Overheidsbijdrage (in SRD)	Lening (in SRD)	
			Lopende lening	Nog te sluiten lening
Onderhoud wegen	5.193.000	5.193.000	0	0
Aanleg/verbetering wegen	459.540.000	0	459.540.000	0
Onderhoud bruggen	1.600.000	1.600.000	0	0
Bouw bruggen	4.000.000	4.000.000	0	0
Onderhoud ontwateringswerken	8.700.000	8.700.000	0	0
Verbetering irrigatie- en afwateringswerken	36.400.000	20.420.000	4.480.000	11.500.000
Onderhoud waterkeringswerken	2.100.000	2.100.000	0	0
Verbetering waterkeringswerken	150.000	150.000	0	0
Verkeersvoorzieningen	50.000	50.000	0	0

Onderhoud verkeerstechnische voorzieningen	460.000	460.000	0	0
Vuilophaal en verwerking	19.200.000	19.200.000	0	0
Upgraden grondmechanisch laboratorium	200.000	200.000	0	0
Verbetering dienstverlening waterlooppkundige dienst	50.000	50.000	0	0
Verbetering dienstverlening meteorologische dienst	100.000	100.000	0	0
Baggeren Surinamerivier	150.400.000	0	0	150.400.000
Suriname Nationaal Infrastructuur Projecten - fase II (NIP): CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V), AMB-NIP, KI-NIP, Tjongalanga-NIP, Djojo bedrijvengroep-NIP	363.400.000	0	0	363.400.000
Sea Defence	376.000.000	0	0	376.000.000
Wegen	112.800.000	0	0	112.800.000
Rehabiliteren Saramacca Kanaal	500.000	0	0	500.000
Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname	500.000	0	0	500.000
TOTAAL	1.541.343.000	62.223.000	464.020.000	1.015.100.000

Toelichting op de prestatie en resultaat indicatoren

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma's			
<i>Onderhoud wegen</i>	Onderhouden van het bestaande wegennet en het treffen van voorzorgsmaatregelen, zodat de goede staat van de bestaande wegen gewaarborgd blijft.	Het gebudgetteerd bedrag zal worden besteed aan regulier onderhoud van wegen, trottoirs, voetpaden en bermen in Paramaribo, Nickerie en in de overige districten.	Verwachte realisatie van het regulier onderhoud van verharde en onverharde wegen in Paramaribo en districten. Getracht zal worden om zoveel als mogelijk in eigenbeheer de werkzaamheden te verrichten.
<i>Aanleg en verbetering van wegen</i>	Gerichte investeringen plegen om het wegennet uit te breiden. Het aanleggen van volwaardige alternatieve wegen welke voor een goede verkeerscirculatie zorgen en woongebieden met elkaar verbinden en ontsluiten.	Verwachte realisatie van het asfalteren, reconditioneren en bestraten van wegen in Paramaribo en districten en het herinrichten van wegen etc.	In het dienstjaar 2019 zullen de projecten z.a. herinrichten van wegen, rehabiliteren en reconstrueren van wegen en Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV) worden voortgezet. Ook zal er gewerkt worden aan de strekking Jenny-Henar.
<i>Onderhoud Bruggen</i>	Onderhouden van de bestaande bruggen en het treffen van voorzorgsmaatregelen, zodat de goede staat van de bestaande bruggen gewaarborgd blijft.	Het geraamd bedrag zal besteed worden t.b.v. regulier onderhoud van de bestaande bruggen in Paramaribo en districten.	Het gebudgetteerd bedrag zal worden besteed aan het regulier onderhoud van bruggen in Paramaribo en districten.
<i>Bouw Bruggen</i>	Het aanleggen van duurzame brugconstructies die de verbinding tussen twee punten welke gescheiden zijn door een kanaal of rivier overbrugbaar maken.	Het geraamd bedrag zal besteed worden aan de voortzetting van de bouw van bruggen in diverse districten en directievoerings-werkzaamheden.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan bouw van aanmeersteigers en bouw van bruggen in diverse districten en directievoeringswerkzaamheden.
<i>Onderhoud Ontwateringswerken</i>	Duurzaam onderhouden van de open en gesloten rioleringsstelsels. Het effectief en efficiënt ophalen van de lozingen (voorzorgsmaatregelen treffen) zodat in de regentijd geen sprake is van wateroverlast.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan het regulier onderhoud, zoals het opschonen en uitdiepen c.q. uitbaggeren van lozingen en kanalen in Paramaribo en districten, het onderhouden van gesloten rioleringen en aanhuur van zwaar materieel.	Het geraamd bedrag zal worden besteed aan renovatie/onderhoud en beheer van sluizen en gemalen in Paramaribo en districten, onderhoud van open en gesloten rioleringen, verhelpen van diverse verzakkingen bij gesloten rioolstelsel en leggen van duikers in Paramaribo en districten.

	Doel programma	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
<i>Verbetering irrigatie- en afwateringswerken</i>	Investeren in het vervolledigen van het netwerk van waterwegen. Het aanleggen van nieuwe kanalen, irrigatiesystemen en pompgemalen welke het irrigatie en afwateringssysteem verbeteren.	De besteding zal gedaan worden aan de volgende projecten: Herinrichten Dr. Sophie Redmondstraat (Ondrobon), bouw pomgemaal Citrusplantage, verbetering ontwatering Zwartenhovenbrugstraat, Alkmaar, Montresor en Zorgvliet.	De besteding zal gedaan worden aan de volgende projecten o.a.: Verbetering ontwatering Rooseveltkade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat), Zorgen en Hoop, bouw pomgemaal Clevia en Citrusplantage en opschonen en uidiopen van lozingen in district Coronie en Nickerie.
<i>Onderhoud Waterkeringswerken</i>	Het onderhouden en treffen van voorzorgsmaatregelen om de kwaliteit van de bestaande waterkeringswerken op een duurzame manier te waarborgen.	Het bedrag zal worden besteed aan onderhoud waterkeringswerken te Weg naar Zee en diverse districten.	Het bedrag zal worden besteed aan onderhoud waterkeringswerken te Paramaribo (Weg naar Zee), Saramacca, Nickerie, Coronie en diverse plaatsen in het district Commewijne.
<i>Verbetering Waterkeringswerken</i>	Gerichte investeringen plegen voor de aanleg van oeververdedigingswerken zodat kusterosie wordt tegengegaan.	Het geraamd bedrag zal o.a. besteed worden aan directievoeringen.	Het geraamd bedrag zal o.a. besteed worden aan directievoering en verbetering waterkeringswerken.
<i>Verkeersvoorzieningen</i>	Het treffen van verkeerstechnische voorzieningen zodat veiligheid in het verkeer gewaarborgd blijven.	De besteding zal gedaan worden aan aanschaf van VRI apparatuur, het leveren en/of aanbrengen van electronisch apparatuur t.b.v. verkeersmanagement en het leveren en/of aanbrengen van portalen en zweepmasten etc.	De besteding zal gedaan worden aan het leveren en/of aanbrengen van diverse electronische apparatuur i.h.k.v. verkeersmanagement t.b.v. de doorstroming, geleiding communicatie en geleiding van het verkeer.
<i>Onderhoud Verkeerstechnische voorzieningen</i>	Onderhouden van de bestaande verkeerstechnische voorzieningen.	Te besteden aan aanschaf o.a. wegmeubilair, randapparatuur t.b.v. verkeerslichten, leveren en aanbrengen diverse prefab betonproducten en drempels, electra en GSM abonnement m.b.t. electronische digitale voorzieningen t.b.v. het verkeer.	Te besteden voor het aanbrengen van o.a. wegmeubilair, randapparatuur t.b.v. verkeerslichten. Leveren en aanbrengen diverse prefab betonproducten en drempels, wegmarkering. electra en GSM abonnement m.b.t. electronische digitale voorzieningen t.b.v. het verkeer.
<i>Vuilophaal en verwerking</i>	Het op gestructureerde wijze ophalen van vuil en op een verantwoorde manier verwerken ervan zodat de samenleving kan genieten van een schoon leefmilieu.	Het geraamd bedrag zal worden aangewend voor de aanhuur van zwaar materieel, kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups tbv huisvuilinzameling Paramaribo en diverse districten.	Het geraamd bedrag zal worden aangewend voor de aanhuur van bulldozers, HGM's, kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups tbv huisvuilinzameling Paramaribo en diverse districten. Tevens de aankoop van zand, lateriet en base course.
<i>Upgrading Grondmechanisch Lab</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd.	Voor dienstjaar 2018 was er niet geraamd voor genoemd beleidsprogramma.	Het geraamd bedrag zal aangewend worden voor kalibratie van alle lab-apparaten en aankoop van lap-equipment.
<i>Verbetering dienstverlening Waterloopkundige Afdeling</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd.	Voor dienstjaar 2018 was er niet geraamd voor genoemd beleidsprogramma.	Het geraamd bedrag zal besteed worden aan upgrading en modernisering van laboratorium en basis meetstations en voor dataverwerking.
<i>Verbetering dienstverlening Meteorologische Dienst</i>	Het plegen van nieuwe investeringen zodat de dienstverlening wordt verbeterd en weersinformatie tijdig en juist de gemeenschap bereikt.	Voor dienstjaar 2018 was er niet geraamd voor genoemd beleidsprogramma.	Het geraamd bedrag zal aangewend worden voor onderhoud van Doppler Radar Service.

In onderstaande tabellen wordt beschreven wat het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie, Directoraat Civieltechnische Werken, binnen de beleidsprogramma's concreet van plan is te doen om de gestelde doelen te realiseren. Vermeld dient te worden dat er zoveel als mogelijk getracht zal worden werken in eigen beheer uit te voeren.

Toelichting per beleidsprogramma

0135 –Onderhoudwegen

Het geraamd bedrag bestemd voor onderhoud van wegen voor het jaar 2019 is SRD 5.193.000,-(dit bedrag is inclusief onderhoud van de wegen van Sectie Oosten West). Het betreft hier voornamelijk onderhoud van het secundaire en tertiaire wegennet, bestaande uit zowel onverharde als verharde wegen.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling wegen</u>		
1	Hetaanhuren van zwaar materieel (grader, tractor, hydraulische graafmachine, dump pickup en trilplaat)	Diverse districten	700.000
2	Wegenbouw materialen voor onderhoud wegen	Diverse districten	4.193.000
		Subtotaal	4.893.000
	<u>Sectie Oost Droog</u>		
3	Hetaanhuren van zwaar materieel (grader, tractor, hydraulische graafmachine, dump pickup en trilplaat)	Commewijne en Marowijne	50.000
4	Wegenbouw materialen voor onderhoud wegen	Commewijne en Marowijne	100.000
		Subtotaal	150.000
	<u>Sectie West Droog</u>		
5	Hetaanhuren van zwaar materieel (grader, tractor, hydraulische graafmachine, dump pickup en trilplaat)	Saramacca, Coronie en Nickerie	50.000
6	Wegenbouw materialen voor onderhoud wegen	Saramacca, Coronie en Nickerie	100.000
		Subtotaal	150.000
	TOTAAL	Totaal	5.193.000

De onderhoudswerkzaamheden zullen zoveel mogelijk in eigen beheer worden uitgevoerd.

0136 -Aanleg en verbetering van wegen

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD. 459.540.000,- opgenomen voor de aanleg en verbetering van wegen. Voorts zullen de in onderstaand tabel aangegeven projecten worden gecontinueerd.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling wegen</u>	-	
1	Onderzoek en directievoering	Diverse districten	500.000
2	Het rioleren, aanleggen, bestraten en herbestraten van diverse wegen	Diverse districten	500.000
3	Het herinrichten van wegen	Diverse districten	9.000.000
4	Rehabiliteren en reconstrueren van diverse wegen (Monkshoop- Henry Fernandesweg, e.a.) 70% Lening - 30% OVH	Diverse districten	500.000
5	Suriname National Infrastructure Projects (Dalian IV) 100%	Diverse districten	223.260.000
6	Reconstructie Jenny-Henar 35% OVH 65% lening	Diverse districten	2.500.000
7	Landelijk Bestratingsprogramma I 50% Lening en 50% OVH	Diverse districten	223.260.000
			459.520.000
	<u>Sectie Oost Droog</u>		
8	Het aanleggen en bestraten van diverse wegen en voetpaden	Marowijne en Commewijne	10.000
		Sub totaal	10.000
	<u>Sectie West Droog</u>		
9	Het aanleggen en bestraten van diverse wegen	Coronie en Nickerie	10.000
		Sub totaal	10.000
	TOTAAL	Totaal	459.540.000

0137 - Het Onderhouden van bruggen

Het gaat hier om regulier onderhoud van de bruggen en steigers in de diverse districten. Hiervoor is een bedrag van SRD 1.600.000,- uitgetrokken en zal volgens onderstaande specificatie worden besteed, te weten:

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling Bruggen</u>		
1	Aanschaf van materialen en benodigdheden t.b.v. onderhoud bruggen en steigers	Diverse districten	25.000
2	Onderhoud van steigers in Pararamibo en districten	Diverse districten	475.000
3	Onderhoud van bruggen in Paramaribo en districten	Diverse districten	1.000.000
		Sub totaal	1.500.000
	<u>Sectie Oost Droog</u>		
4	Onderhoud bruggen en steigers	Marowijne en Commewijne	50.000
		Sub totaal	50.000
	<u>Sectie West Droog</u>		
5	Onderhoud bruggen en steigers	Coronie en Nickerie	50.000
		Sub Totaal	50.000
	TOTAAL	Totaal	1.600.000

0138 - Het Bouwen van Bruggen

Voor het bouwen van bruggen is voor dienstjaar 2019 een bedrag van SRD 4.000.000,- opgenomen.

In onderstaande tabel volgt een opsomming van de projecten die in dienstjaar 2019 zullen worden uitgevoerd. Het betreft in deze de bouw van diverse steigers en bruggen.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling Bruggen</u>		
1	Kosten voor voorbereiding en directievoering	Diverse districten	100.000
2	Bouwen van aanmeersteigers in districten	Diverse districten	500.000
3	Bouw van van bruggen in districten	Diverse districten	2.400.000
			3.000.000
	<u>Sectie Oost Droog</u>		
4	Aanleggen van betonnen aanmeersteigers	Commewijne	500.000
		Totaal	500.000
	<u>Sectie West Droog</u>		
5	Bouw van bruggen	Nickerie	500.000
			500.000
	TOTAAL		4.000.000

0139 –Onderhoud ontwateringswerken

Voor het regulier programma voor onderhoud van de riolering van Paramaribo en districten en voor renovatie, onderhoud en beheer van sluizen en gemalen is het bedrag van SRD 8.700.000,- opgebracht in dienstjaar 2019. Dit bedrag zal worden aangewend voor:

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Ontwateringswerken		
1	Renovatie/onderhoud en beheer sluizen en gemalen in Paramaribo en districten	Diverse districten	2.000.000
2	Onderhoud primaire, secundaire en tertiaire lozingen Paramaribo en districten	Diverse districten	3.000.000
3	Onderhoud van de Saramaccakanaal	Diverse districten	100.000
4	Schoonmaak gesloten riolering	Diverse districten	2.500.000
5	Verhelpen van verzakkingen gesloten rioolstelsels en leggen van duikers in Paramaribo en Districten	Diverse districten	1.000.000
	TOTAAL		8.600.000
	Sectie Oost Nat		
6	Onderhoud en ophalen van primaire, secundaire en tertiaire lozingen	Marowijne en Commewijne	50.000
		Sub Totaal	50.000
	Sectie West Nat		
7	Onderhoud en ophalen van primaire, secundaire en tertiaire lozingen	Nickerie	50.000
		Sub Totaal	50.000
	TOTAAL Totaal		8.700.000

0140 -Verbetering irrigatie- en afwateringswerken

Voor 2019 is een bedrag van SRD 36.400.000,- opgebracht. Het geraamd bedrag zal worden besteed aan uit te voeren werkzaamheden.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Ontwateringswerken		
1	Onderzoek en directievoering	Diverse districten	50.000
2	Verbetering ontwatering diverse districten	Diverse districten	16.550.000
3	Verbetering ontwatering Rooseveltkade, Ondrobon (Dr. S. Redmondstraat), Zorg & Hoop (OVH 30%/ lening 70%)	Paramaribo	6.400.000
4	Bouw pomp gemalen Clevia en citrusplantage (Ex. Fin. 100%)	Diverse districten	8.000.000
	Totaal		31.000.000
	Sectie Oost Nat		
5	Het maken van een nieuwe sluis te Laarwijk (Ex. Fin 100%)	Commewijne	3.500.000
6	Het maken van een automatische klepconstructie te Ellen	Commewijne	550.000
7	Het maken van 10 stuks betonnen keermuren	Commewijne	350.000
8	Aanleg van duikers op diverse locaties	Commewijne	500.000
			4.900.000
	Sectie West Nat		
10	Opschonen en uitdiepen lozingen in Coronie en Nickerie	Nickerie en Coronie	500.000
			500.000
		Sub Totaal	36.400.000

0141 –Onderhoud waterkeringswerken

Voor regulier onderhoud van waterkeringswerken is een bedrag ad. SRD 2.100.000,- opgebracht. Dit bedrag zal worden besteed voor het onderhouden van de waterkeringswerken.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling Waterkering</u>		
1	Onderhoud waterkeringswerken te Weg naar Zee in Paramaribo	Paramaribo	500.000
2	Onderhoud waterkeringswerken te Meerzorg, Petjasketi, Montresor, Lieland, Katwijk, Bakasroisi, Nieuw Amsterdam, Zorgvliet en overige plaatsen in het district Commewijne	Commewijne	100.000
3	Onderhoud waterkeringswerken in Saramacca	Saramacca	100.000
			700.000
	<u>Sectie Oost Nat</u>		
4	Aanhuur van materieel	Commewijne	200.000
5	Onderhoud van rivierkerende dammen op diverse locaties de Suriname-ende Commewijnerivier	Commewijne	500.000
6	Het rehabiliteren van waterkerende dammen	Commewijne	500.000
			1.200.000
	<u>Sectie West Nat</u>		
7	Onderhoud waterkeringswerken in Nickerie	Nickerie	100.000
8	Onderhoud waterkeringswerken in Coronie	Coronie	100.000
		Totaal	200.000
	TOTAAL		2.100.000

0142 -Verbetering van waterkeringswerken

Ter verbetering van de waterkeringswerken is een bedrag groot SRD 150.000,- opgenomen en zal besteed worden aan directievoering en verbetering waterkeringswerken.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	<u>Afdeling Waterkering</u>		
1	Directievoering voor Paramaribo, Wanica, Saramacca, Commewijne, Marowijne en Nickerie	Diverse districten	100.000
			100.000
	<u>Sectie West Nat</u>		
2	Verbetering van Waterkeringswerken	Coronie en Nickerie	50.000
			50.000
	TOTAAL	Totaal	150.000

0143 - Onderhoud Verkeerstechnische Voorzieningen

Voor het jaar 2019 is een bedrag van SRD 460.000,- opgenomen voor:

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
1	Aanschaf en aanbrengen van wegmeubilair (belijning en verkeersborden)	Diverse districten	80.000
2	Aanschaf van onderdelen en randapparatuur tbv verkeerslichten	Diverse districten	80.000
3	Het leveren en aanbrengen van diverse prefab betonproducten en drempels	Diverse districten	80.000
4	Het leveren en vervangen van bewegwijzering	Diverse districten	80.000
5	Electra (betaling stroomrekening verkeerslichten)	Diverse districten	80.000
6	GSM Abonnement mbt elektronische digitale voorzieningen tbv het verkeer	Diverse districten	30.000
	Totaal		430.000
	Sectie Oost Droog		
7	Aanschaf van materialen en benodigdheden	Diverse districten	10.000
			10.000
	Sectie West Droog		
8	Aanschaf van materialen en benodigdheden	Nickerie en Coronie	10.000
9	Het leveren en aanbrengen van wegmarkering	Nickerie en Coronie	10.000
			20.000
	TOTAAL		460.000

0405 - Verkeerstechnische voorzieningen

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 50.000,- opgebracht voor het beleidsprogramma Verkeersvoorzieningen. Bij deze gaat het om de uitvoering van de volgende projecten:

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Verkeer		
1	Het leveren en/of aanbrengen van diverse elektronische apparatuur in het kader van verkeersmanagement tbv de doorstroming, geleiding communicatie en geleiding van het verkeer	Diverse districten	50.000
	TOTAAL		50.000

3201 - Vuilophaal en Verwerking

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 19.200.000,- opgenomen voor de aanhuur van kraakperswagens, dumptrucks en pick-ups t.b.v. huisvuilinzameling in Paramaribo en districten.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Vuilophaal en verwerking		
1	Onderhoud van openbare terreinen (Aanhuur van bulldozers, hgm's en aankoop van zand, lateriet en basecourse)	Diverse districten	2.000.000
2	Aanhuur van kraakperswagens, dumptrucks en pickup's tbv huisvuilinzameling Paramaribo en districten	Diverse districten	15.200.000
	Totaal		17.200.000
	Sectie West Droog		
3	Onderhoud van openbare terreinen (Aanhuur van bulldozers, hgm's en aankoop van zand, lateriet en basecourse)	Nickerie	500.000
4	Aanhuur van kraakperswagens, dumptrucks en pickup's tbv huisvuilinzameling	Nickerie	1.500.000
			2.000.000
	TOTAAL		19.200.000

0740 - Upgrading Grondmechanisch Lab

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 200.000,- opgenomen, welke als volgt wordt gespecificeerd:

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Grondmechanisch Laboratorium		
1	Kalibratie van alle lab- apparaten	Paramaribo	100.000
2	Aankoop van aanvullende lab-equipment	Paramaribo	100.000
	Totaal		200.000

0741 - Verbetering dienstverlening Waterloopkundige Afdeling

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 50.000,- opgenomen.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Waterloopkundige Afdeling		
1	Upgrading en modernisering basismetstations en dataverwerking	Paramaribo	30.000
2	Upgrading en modernisering Labaratorium	Paramaribo	20.000
	Totaal		50.000

0742 - Verbetering dienstverlening Meteorologische Dienst

Voor het dienstjaar 2019 is een bedrag van SRD 100.000,- geraamd.

Nr.	Omschrijving	District	Raming 2019
	Afdeling Meteorologische Dienst Suriname		
1	Onderhoud DOPPLER RADAR SERVICE	Paramaribo	100.000
	TOTAAL		100.000

0159-HetBaggerenvan deSurinameRivier

Vanwege verminderde activiteiten op de Suriname rivier, heeft dichtslibbing plaatsgevonden. Ter stimulering het opvoeren van economische activiteiten te water is het noodzakelijk dat de Surinamerivier in 2019 wordt uitgebaggerd.Hiervoor is een raming van **SRD. 150.400.000,-** gereserveerd.

0160 –Surname Nationaal Infrastructuur Projecten – fase II (NIP)

Thans staat voor het NIP een bedrag van **SRD. 363.400.000,-** geraamd en wel voor:

- CDIG-NIP (zogenaamde Dalian V SRD. 225.600.000,-
- AMB-NIP voor een bedrag van SRD. 52.640.000,-
- KI-NIP voor een bedrag van SRD. 37.600.000,-
- Tjongalanga-NIP voor een bedrag van SRD. 22.560.000,-.
- Djojo Bedrijven Groep NIP voor een bedrag van SRD. 25.000.000,-

0161 -Zeebescherming / Sea-Defence

In het kader van de klimaatsveranderingen en de oprukkende zeespiegel stijging is het van belang dat de zeeweringen oeververdediging wordt aangepakt.Voor de uitvoer van dit programma is een bedrag **SRD. 376.000.000,-** geraamd, welke middels financiering zal worden gedekt.

0162 -Wegen

Voor het begaanbaar maken en onderhouden van secundaire en tertiairewegen in de verschillende woongebieden, is het ministerie van plan wegen in geïdentificeerde gebieden aan te pakken. Het bedrag voor dit programma is **SRD. 112.800.000,=**.

0165 Rehabilitatie Saramacca Kanaal

Het ministerie is volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van dit project. In de begroting van het dienstjaar 2019 zal voor dit project een bedrag van **SRD. 500.000,-** worden opgenomen. Het betreft het baggeren van de Saramacca Kanaal tot en met Uitkijk, waarbij ook de schutsluizen zullen worden aangepakt. De doelstelling van het project is om de waterafvoer van Paramaribo en Groot-Paramaribo en de binnendoorvaart van de Saramacca kanaal te verbeteren.

3404 Improving Transport Logistics and Competitiveness in Suriname

Het betreft het uitvoeren van werkzaamheden aan de Jules Sedney Haven, waarbij de doorlooptijd containerafhandeling wordt teruggebracht, reconstructie van Van â Hogerhuysstraat wegstrekking Molenpad-Latour (Willem Campagnestraat, Molenpad, Slangenhoutstraat, Hernutterstraat, etc.) en de reconstructie van de brug Van á Hogerhuysstraat. De bedoeling hiervan is om de verkeersdoorstroming te verbeteren en de ontwateringsproblematiek van de Van á Hogerhuysstraatop te lossen. Voor dit project is een bedrag van **SRD. 500.000,-** in de begroting opgenomen.

TITEL III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

ONTVANGSTEN								
53 Niet-belastingmiddelen								
531 Opbrengst uit Staatseigendommen								
Code	Omschrijving	Realisatie	Vermoedelijk bel.	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
53106	Opbrengst brandstoffen Paramaribo	1.529	204	150	158	165	174	182
53107	Opbrengst brandstoffen Nickerie	67	1.615	70	74	77	81	85
53110	Opbrengst verkoop roerende goederen	465	-	25	26	28	29	30
Vergoedingen voor goederen en diensten								
53415	Bestekkosten	6	6	15	16	17	18	19
53425	Diverse NBM: Laboratorium onderzoek/ Waterstand/ Meteorinformatie/Opbrengsten Autowerkplaats	192	1.001	309	324	341	358	376
Incidentele opbrengsten van Overheidsbedrijven en – diensten								
53506	Opbrengst containerverhuur	434	841	1.426	1.497	1.572	1.651	1.733
	Totaal Niet Belasting middelen	1.097	1.848	1.995	1.864	1.957	2.055	2.158
Leningen								
54110	Overige ontvangen lening:	1.057.000	510.250	1.479.120	1.553.076	1.630.730	1.712.266	1.797.880
	Totaal leningen	1.057.000	510.250	1.479.120	1.553.076	1.630.730	1.712.266	1.797.880
	Totaal Middelenbegroting	1.058.097	512.098	1.481.115	1.554.940	1.632.687	1.714.322	1.800.038

Toelichting per middel**Diverse niet belasting ontvangsten:****Ontvangsten afdeling Bruggen**

De afdeling Bruggen van het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie is belast met het verlenen van vergunningen voor het bouwen van bruggen. Voor de vergunningen dient er betaald te worden.

Ontvangsten van de Meteorologische Dienst

De Meteorologische Dienst verstrekt informatie aan derden betreffende weersberichten tegen betaling. Tarieven worden vastgesteld afhankelijk van verstrekte informatie.

Ontvangsten afdeling Ontwateringswerken

Betreft ontvangsten voor het verstrekken van overloopvergunningen aan derden door de afdeling.

Ontvangsten afdeling Verkeer

Betreft de opbrengsten van vergunningen voor bestrating openbare terreinen, parkeerterreinen en commercieel gebruik van bermen.

Ontvangsten afdeling Waterloopkundige Afdeling

Betreft ontvangsten voor het verstrekken van gegevens zoals de waterstanden, de afvoeren/ stroomsnelheden van het water, de waterkwaliteitsgegevens, de kwaliteit van het water en diverse rapportages.

Ontvangsten afdeling Grondmechanisch Laboratorium

De schatting is gebaseerd op de aangepaste tarieven voor diverse testen en verschillende projecten van het ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie die gepland zijn voor het jaar en ook de externe opdrachten die binnen zullen komen.

Opbrengsten van autowerkplaats

Door de afdeling worden diverse overheidsvoertuigen gerepareerd en/ of voorzien van een servicebeurt. T.l.v. dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekeningsmandaten. Ook worden er dienstvoertuigen en zwaarmaterieel gewassen.

Ontvangsten V.O.V. en opbrengsten containerverhuur

Ter bevordering van een schoonmilieu in Paramaribo en Wanica wordt door het Ministerie van Openbare Werken, Transport en Communicatie de in eigendom toebehorende afvalbakken (1.100 liter) verhuurd aan diverse instanties. Voor de verhuur en ledigen hiervan dient een bepaald vastgesteld bedrag te worden betaald. Tevens wordt op de vuilstortplaats producten die vervallen en/ of aan bederf onderhevig zijn, afkomstig van diverse bedrijven, gedumpt tegen betaling van de vastgestelde bedrag.

Bijdrage bestekken

Het bedrag welke hier is geraamd is verkregen van de afdelingen die de projecten voorbereiden. De verkoopbedragen van bestekken varieert tussen SRD 25,- en SRD 150,-.

Opbrengst van verstrekkingen van brandstof en smeermiddelen aan diverse diensten in Paramaribo

Diverse overheidsvoertuigen worden voorzien van brandstof en smeermiddelen te Paramaribo. Ten laste van dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekeningsmandaten, tegen marktconforme prijzen.

Opbrengst van verstrekkingen van brandstof en smeermiddelen aan diverse diensten te Nickerie

Diverse overheidsvoertuigen worden voorzien van brandstof en smeermiddelen te Nickerie. Ten laste van dit artikel vindt er verrekening plaats middels het opmaken van verrekeningsmandaten, tegen marktconform prijzen.

Overige ontvangen leningen

Het bedrag aan leningen zoals opgenomen in de begroting ñcode 54110 Overige ontvangen leningenñ is een compilatie van leningen en omvat de volgende beleidsprogramma's:

- Code 0136 ñAanleg/verbetering wegenñ	SRD. 459.540.000,-
- Code 0140 ñVerbetering Irrigatie- en afwateringswerkenñ	SRD. 15.980.000,-
- Code 0159 ñBaggeren Surinamerivierñ	SRD. 150.400.000,-
- Code 0160 ñSuriname Nationaal Infrastructuur Projecten-fase II (NIP)ñ	SRD. 363.400.000,-
- Code 0161 ñSea Defence/Zeebeschermingñ	SRD. 376.000.000,-
- Code 0162 ñWegenñ	SRD. 112.800.000,-
Rehabilitatie Saramacca Kanaal	SRD. 500.000,-
- Improving Transport Logistics and Competitiveness	SRD. 500.000,-
Totaal	SRD. 1.479.120.000,-

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN**TITEL I: Operationele uitgaven**

Bedragen x SRD 1000

Code	Lopende uitgaven	alisatie 2017	Vermoed. beloop 2018	aming 2019	aming 2020	aming 2021	aming 2022	aming 2023
610	Lonen en Salarissen	31.708	39.500	50.980	56.078	61.686	67.854	74.640
611	Sociale Premies	3.102	4.000	5.297	5.827	6.409	7.050	7.755
612	Gebruik van goederen en diensten	550	3.500	4.000	4.400	4.840	5.324	5.856
616	Sociale uitkeringen	2	5	10	11	12	13	15
	Totaal Lopende uitgaven	35.362	47.005	60.287	66.316	72.947	80.242	88.266
Code								
620	Inventaris	0	0	320	1.000	1.100	1.210	1.331
621	Transportmiddelen	0	0	1.300	500	550	605	666
625	Kunstwerken	0	0	-	-	-	-	-
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	1.620	1.500	1.650	1.815	1.997
	Totaal Operationele uitgaven		47.005	61.907	67.816	74.597	82.057	90.263

Toelichting op de Operationele Uitgaven**Lopende uitgaven****610. Lonen en Salarissen****Specificatie lonen en Salarissen**

Bedragen x SRD 1000		
Code	Lonen en Salarissen	Bedrag
61001	Ambtelijk	44.655,00
61002	Vakantiegelden	3.048,50
61004	Bonussen en gratificatie	548,50
	Toelagen	1.840,00
	Vergoedingen	888,00
	Totaal	50.980,00

Lonen en Salarissen

Het geraamd bedrag voor de betaling van Lonen en Salarissen voor het dienstjaar 2019 bedraagt **SRD 50.980.000,-**. Dit bedrag is opgebouwd uit het ambtelijk salaris, vakantiegelden, gratificaties, persoonlijke toelagen, vacatiegelden en vervoerstoelagen.

Per maart 2018 heeft het directoraat Openbaar Groen 1254 ambtenaren in dienst, waarvan 1216 personen in vaste dienst, 16 in tijdelijke dienst en 21 contractanten.

Het personeelsbeleid is er opgericht om het personeel in de districten in hun eigen woon omgeving zo productief mogelijk in te zetten om het maximale rendement te behalen. Dit zal in 2019 worden gecontinueerd.

Voor wat opleidingen betreft, zal het personeel in de gelegenheid gesteld worden zich te bekwamen en te professionaliseren d.m.v. interne/externe opleidingen die geboden zullen worden tot verbetering van de dienstverlening aan de gemeenschap en de organisatie

In onderstaande tabellen krijgt u een overzicht van de becijfering die betrekking hebben op de verhoudingen en overige disciplines in zake het personeels gebeuren volgens gegevens over de periode 2018.

Tabel I Overzicht Personeelsbestand 2018

OMSCHRIJVING	CIJFERS	MANNEN	VROUWEN
Personeelsbestand per maart 2018	1254	756	498
Gemiddelde leeftijd	48 jaar		
Gemiddelde loonsom op jaar basis	17.869,43		
Gemiddelde loonsom op maand basis	1.489,12		

Tabel II

Aantal werknemers naar leeftijdsklasse 2019

<i>leeftijd</i>	<i>2019</i>
< = 25	4
26 i 30	31
31 i 35	60
36 i 40	144
41 i 45	183
46 i 50	255
51 - 55	302
56 - 60	274
>60	1
Totaal	1254
gemiddelde leeftijd	48 jaar

Tabel III

Werknemersbestand naar Kader van het Dir.

OMSCHRIJVING	CIJFERS
Lager kader	1189
Middenkader	43
Hogerkader	15
Top kader	7
Totaal	1254

Indeling op basis van indeling FISO

Schaal 06 Lager kader. Schaal 7-8 midden kader. Schaal 9-10 hoger kader. Schaal 011 Topkader

Tabel IV	
Aantal werknemers naar dienstjaren 2019	
Dienstjaren	2019
< = 5	145
6 ÷ 10	52
11 ÷ 15	162
16 -20	395
21 ÷ 25	68
26 ÷ 30	292
31 ÷ 35	120
36 ÷ 40	18
> = 41	2
Totaal	1254

Tabel V Redenen voor verzuim, de instroom en uitstroom van het Dir. OG

	2017-2018	
Verzuim redenen	Absoluut	Procentueel
Onwettige afw. dagen(mei 2017 t/m maart 2018)	4.503	7%
Ziekte-dagen (mei 2017 t/m maart 2018)	26.808	43%
Opgenomen verlofdagen (mei 2017 t/m maart 2018)	31.754	50%
Totaal	63.065	100%
Instroom	0	
Uitstroom	48	

611: Sociale Premies

De sociale premies hebben betrekking op de werkgeverslasten voor pensioenfondsen en ziekenfondsen. Het totaal begroot bedrag voor de werkgeverslasten pensioenfondsen en ziekenfondsen bedragen in totaal SRD 5.297.000,-.

Specificatie Sociale Premies

Bedragen × SRD 1000		
Code	Sociale premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfondsen	1.679
61102	Werkgeverslasten Ziekenfondsen	3.618
	Totaal	5.297

612: Gebruik van goederen en diensten

Het geraamd bedrag voor het jaar 2019 bedraagt **SRD 4.000.000,-**. De raming van de diverse specifieke posten is zoveel als mogelijk aangepast aan de huidige financiële situatie. Deze zullen worden besteed aan het in stand houden van de fysieke werkomstandigheden zoals werkmaterialen, onderhoud en exploitatie van voertuigen, utiliteiten en energie en ook voor het doen van regulier onderhoud, waarvoor voertuigen worden gehuurd. De middelen worden ook benut voor de continuïteit en verbetering van de automatisering en de telefoonkosten. Deze uitgaven voor het gebruik van goederen en diensten zijn gespecificeerd als volgt:

Opleidingen, Externe Deskundigen, reis en verblijfkosten

Uit deze post worden onder andere de kosten voor opleidingen en de reis- en verblijfkosten betaald. Voor het jaar 2019 zijn de kosten ten behoeve van deze post geraamd op SRD 50.000,-

Kantoorkosten, automatisering en voorlichting

Bij deze post gaat het om goederen die nodig zijn om normale administratieve werkzaamheden te verrichten zoals papier, schrijfwaren, nietmachines, enveloppen, agenda's en overige kantoorbenodigdheden. Tevens vallen de kosten voor advertenties en bekendmakingen hieronder. Voor het jaar 2019 is een totaalbedrag van SRD 291.500,- hiervoor uitgetrokken.

Gebouwen, Terreinen en Nutsvoorzieningen

Onder deze post valt de huur- en onderhoud van gebouwen en terreinen en de verrekening van de elektriciteit kosten. De water- en telefoonrekeningen worden ook uit deze post vergoed. Voor 2019 is er een bedrag van SRD 685.000,- hiervoor uitgetrokken.

Algemene Kosten

De algemene kosten bestaan uit onder andere de schoonmaakkosten, de kosten voor abonnementen, evenementen, onderscheidingen, huur van voertuigen en De onderhoudskosten van voertuigen die het directoraat in eigendom heeft. De kosten voor onderhoud zijn o.a: brandstof, smeermiddelen, banden, nummerplaten, reparatiekosten en andere onderdelen, worden onder deze post verantwoord. De grootste post binnen de algemene kosten is de huur van voertuigen die worden ingezet voor regulier onderhoud. Het totaal bedrag voor de algemene kosten is voor het jaar 2019 gelijk aan SRD 2.973.500,-

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Bedragen × 1.000		
Code	Gebruik van Goederen en diensten	Bedrag
	Opleidingen, externe deskundigen, reis en verblijfkosten	
61201	Kosten opleiding binnenland inc. seminars en workshops excl. reis en verblijf kosten	
61203	Contractanten	
61208	Binnenlandse Reiskosten	
61209	Binnenlandse Verblijfkosten	
61210	Buitenlandse Reiskosten	40,000
61211	Buitenlandse Verblijfkosten	10,000
	subtotaal	50,000
	Kantoorkosten, automatisering en voorlichting	
61215	Kantoormiddelen	100,000
61216	Copieer	100,000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	10,000
61219	Onderhoud Meubilair en inventaris	4,000
61220	Onderhoud kantoormiddelen	10,000
61221	Vergaderkosten	5,000
61222	Verbruiksgoederen	10,000
61223	Onderhoudskosten automatisering	25,000
61224	Licentie en Programmakosten	
61225	Datalijnen	10,000
61226	Advertentie en Bekendmakingen	7,500
61228	Brochure en andere Periodieken	
61230	Overige kantoorkosten	10,000
	subtotaal	291,500
	Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen	
61233	Huur gebouwen en terreinen	5,000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	50,000

61235	Verbouwingen	15,000
61237	Onderhoud van openbare terreinen	15,000
61238	Telefoon	300,000
61240	Water	50,000
61241	Electriciteit	250,000
	subtotaal	685,000
	Algemene kosten	
61245	Abonnementen en vakliteratuur	15,000
61247	Schoonmaak	25,000
61248	Gereedschappen en apparatuur	173,500
61249	Kleding en Bewassing	75,000
61251	Voeding	5,000
61254	Onderzoekskosten	15,500
61255	Rechterlijkde Vonnissen	30,000
61257	Dienst specifieke exploitatiekosten	5,000
61259	Nationale en Internationale manifestaties wo cultuur en sport	75,000
61260	Onderscheidingen	100,000
61261	Inhuur Externe Juridische Bijstand	55,000
61263	Overige Algemeen Kosten	644,500
61279	Medicijnen	5,000
61283	Huur voertuigen	1,500,000
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuigen	250,000
	Subtotaal	2,973,500
	Totaal gebruik goederen en diensten	4,000,000

616: Sociale uitkeringen

Onder de sociale uitkeringen vallen de lig-, verpleeg en de overige medische kosten.

Onder de overige medische kosten vallen de kosten voor tandheelkundige behandeling en oogheelkunde.

Specificatie Sociale uitkeringen

		Bedragen × 1.000
Code	Sociale uitkeringen	Bedrag
61611	Lig en verpleegkosten	5
61614	Overige medische kosten	5
	Totaal	10

Kapitaal uitgaven**620: Inventaris**

Voor vervanging en uitbreiding van meubilair en inventaris van het directoraat, is voor het dienstjaar 2019 een bedrag van SRD. 320.000,- uitgetrokken.

Specificatie Inventaris

Bedragen x SRD 1.000

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	78,50
62003	Communicatie	7,50
62004	Computers	69,50
62005	Printers	57,00
62006	Netwerken	7,50
62009	Technisch gereedschap	28,50
62010	Overige Inventaris	50,50
62011	Overige automatisering	16,00
62011	Overig gereedschap	5,00
	Totaal	320,00

621: Transportmiddelen

Voor de betaling van de aanschaf van bussen is er voor 2019 een bedrag van SRD 1.300.000,- uitgetrokken

Specificatie transportmiddelen

Bedragen x SRD 1000

Code	Transportmiddelen	Bedrag	Bedrag
62105	Bussen		1300
	Totaal		1300

TITEL II: Programma's

Tabel1:

Bedrag x SRD1.000

	Realisatie 2017	Vermoedelij k beloop 2018	Raming 2019	aming 2020	aming 2021	aming 2022	aming 2023
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu-Infrastructuur							
OP Beleidsprogramma: Infrastructuurele werken Openbaar Groen							
Doel: Verduurzamen van de bestaande secundaire - en tertiaire ontwaterings- en weginfrastructuur via reguliere onderhoudsactiviteiten en verbetering van het werkmilieu voor het personeel en bezoekend publiek.							
Ophalen van dichtbegroeide lozingen	145	350	0	-	-	-	-
Het rehabiliteren van secundaire- en tertiaire wegen		0	0	0	0	0	0
Infrastructuurele werken Openbaar Groen		0	0	0	0	0	0
OP-Beleidsgebied: Onderwijs, Wetenschap en Cultuur							
OP Beleidsprogramma: Institutionele versterking Directoraat OG							
Doel: Optimalisering van de dienstverlening van het directoraat middels het opwaarderen van de bestaande afdelingen te moeten opwaarderen voor betere interne als externe service-verlening.							
Institutionele versterking Directoraat Openbaar Groen		0	0	0	0	0	0
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
OP Beleidsprogramma: Afvalbeheer en verwerking							
Doel: Verbetering en verduurzaming van de woon – en leefmilieu in Paramaribo middels het opruimen en verwerken van grof - en zwerfvuil.							
Opruimen van illegale vuilstortplaatsen en ophalen van groot vuil	234	2.000	1.842	2.026	2.229	2.452	2.697

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
OP Beleidsprogramma: Milieu (stads)verfraaiing							
Doel: Verbetering van het urbaan milieu, optimalisering en milieuconservering middels het uitvoeren van "milieu - awareness" programma's en de aanleg en onderhoud van parken, plantsoenen en groenvoorzieningen.							
Het maaien van parken en pleinen, alsmede bermen en talud van de secundaire- en tertiaire trezen	443	1.700	0	0	0	0	0
Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening	34	0	200	220	242	266	293
Boomzorg		0	400	440	484	532	586
Nationale Schoonmaakacties en overige milieuprojecten		0		0	0	0	0
Totaal Programma's	856	4050	2.442	2.686	2.955	3.250	3.575
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu							
Kernthema Infrastructuur							
Programma	Doel programma		Te verwachten beleidsresultaten per eind 2018	Te verwachten beleidsresultaten per eind 2019			
Infrastructurele werken							
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu Kernthema Infrastructuur							
Afvalbeheer en Verwerking							
Het opruimen van illegale vuil stortplaatsen en ophalen van groot vuil	Verbetering en verduurzaming van de woon- en leefmilieu in Paramaribo middels het opruimen en verwerken van vuil		Regelmatig controle van de ambulante ploegen resulteert in regelmatig opruimen van de illegale vuilstortplaatsen.	Autowrakken, winkel- en warenhuisvuil en zwervend, groot- en/of grof vuil is regelmatig opgehaald. illegale vuilstortplaatsen, grof vuil en groenafval zijn opgehaald en opgeruimd. van het verrichten van opruimingswerkzaamheden t.b.v. particulieren.			
OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu Kernthema Infrastructuur							
Milieu (stads)verfraaiing							
Het maaien van parken en pleinen alsmede bermen en talud van de secundaire en tertiaire trezen	Verduurzamen van de bermen en taluds van secundaire en tertiaire wegen en/of trezen middels maaiwerkzaamheden		Goed onderhouden van bermen en taluds.	Straat-, zij- en middenbermen en taluds zijn regelmatig gemaaid evenals de parken, pleinen en plantsoenen; • Bestaande parken en pleinen in Paramaribo zijn onderhouden.			
Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening	Verbetering en verduurzaming van het urbaan milieu en optimalisering van milieuconservering door middel van stadsverfraaiing en groenvoorziening		Verfraaide en van groen voorziene bermen, parken en pleinen in Paramaribo en de overige districten.	Onderhoud en verfraaiing van de straat-, zij- en middenbermen in de districten; Herbepanting en rehabilitatie van diverse parken en pleinen; Plantmateriaal (bomen, planten, bloemen) t.b.v. parken, pleinen en parken is aangelegd;			
Boomzorg	Optimalisering milieuconservering van het aanwezige groen langs de openbare wegen en terreinen		Onderhoud van de bomen in de binnenstad van Paramaribo	Bomen in de binnenstad zijn onderhouden.			

Toelichting Programma's:**3202 Het opruimen van illegale vuilstortplaatsen en ophalen van groot vuil**

Het geïnitieerd beleid m.b.t. het opruimen van de illegale vuilstortplaats en alsmede het schoonmaken van de binnenstad met name het opruimen van zwerfvuil in de late middag. Het aanhuren van trucks, kraakperswagens voor diverse opruimings werkzaamheden worden uit dit beleidsprogramma gefinancierd. Gebleken is dat de behoefte voor de huur van meerdere machines voor het uitvoeren van de werkzaamheden gestegen is. In 2019 zal het opruimen van vuil structureel worden aangepakt en zal er volgens een vaste planning gewerkt worden, waarbij een aantal trucks met grijpers zullen worden aangehuurd. In de ressorten van Paramaribo en Wanica zal op regelmatige basis grofvuil en groenafval worden opgeruimd.

3302 Stadsverfraaiingsprojecten en groenvoorziening

De focus voor het dienstjaar 2019 zal gericht zijn op het rehabiliteren en herinrichten van diverse parken en pleinen, waarbij gebruik gemaakt zal worden van het beschikbaar materiaal en materieel op het directoraat. Tevens zullen diverse wegen in de binnenstad van Paramaribo worden voorzien van planten in bloempotten.

3303 Boomzorg

Het ligt in de bedoeling om de bomen langs diverse wegen in binnenstad van Paramaribo een groot onderhoudsbeurt te geven vanwege het achterstallig onderhoud. Tevens zullen de bomen in de Paleistuin van het Kabinet van de President in dit project meegenomen worden. Dit project zal middels een openbare aanbesteding uitbesteed worden aan een aannemer.

TITEL III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000,-**

Code	Ontvangsten	Gereal. 2017	Vermoe delijk Beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Ramin 2022	Raming 2023
531	Opbrengst van goederen en diensten							
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren			4,5	5,0	5,0	6	6
53153	Diverse vergoedingen	69	90	78	82	66	70,0	73
	Totaal opbrengst van goederen en diensten	69	90	82,5	87	71	76	79
532	Boeten Straffen en verbeurdverklaringen							
53202	Diverse boetes en transacties			7,5	8	8	9	10
	Totaal boeten, straffen en verbeurdverklaringen			7,5	8	8	9	10
	Totale ontvangsten	69	90	90	95	79	85	89

Toelichting Middelenbegroting

531	Opbrengst van goederen en diensten	
53100	Verhuur van landsgebouwen en toebehoren	
	Verhuur van de kantine en het voetbalveld	4,500.00
53153	Diverse vergoedingen	
	afdeling Dienst der beplantingen	
1	Verkoop van Mahony hout	1,500

2	Trimmen/snoeien/omhakken/afvoeren bomen	8,600
3	Verhuur van verkoop van plantjes	7,200
	Afdeling Dienstverlening	
4	Onderhoud (maaïen) van terreinen	17,500
5	Het ophalen van grof vuil	21,500
6	Opruimen van cadavers	1,200
7	Verhuur van vuil containers	1,000
	Afdeling Milieu Politie	
9	Wegslepen en/of verkopen van autowrakken	17,500
	Afdeling Ontwateringswerken	
10	Verkoop van bestekken	2,000
	Totaal opbrengsten goederen en diensten	82,500
532	Boeten Straffen en verbeurdverklaringen	
53202	Diverse boetes en transacties	7,500
	Totaal Boeten Straffen en verbeurdverklaringen	7,500
	Totale ontvangsten	90,000

Ten behoeve van de begroting 2019 is uitgegaan van continuering van het beleid 2018 en waar nodig intensivering van de dienstverlening.

De afdeling Dienst der Bepantingen heeft zich in het jaar 2018 meer toegeleid op het vermeerderen en aanmaken van plant en plantmaterialen. Deze zullen gebruikt worden voor verkoop en verhuur aan particulieren en overheidsinstanties.

Het laten decoreren van overheidskantoren en particuliere instanties middels potplanten wordt momenteel pro-deo verricht, maar in het jaar 2018 zal er overgegaan worden tot het verhuren van deze potplanten.

In het dienstjaar 2012 is een Brush Chipper machine aangekocht, die gebruikt wordt voor het versnipperen van takken, bladeren etc. tot mulch (organisch materiaal) t.b.v. planten op de bermen en potplanten. Dit materiaal wordt ook ter verkoop aangeboden aan het publiek.

De prijzen van de bestekken zijn vastgesteld op het hoofdkantoor van het Ministerie van Openbare Werken. De tarieven voor werkzaamheden zoals het trimmen van bomen, opruimen van vuil, verkoop van plantjes, verhuur voetbalveld, het verrichten van maaiwerkzaamheden enz. worden door de directie op het Directoraat Openbaar Groen vastgesteld.

Deze tarieven liggen over het algemeen lager dan de marktconforme prijzen. Dit vanwege het feit dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd voor sociaal-zwakkeren en sociale instellingen.

Anderen betalen het normaal tarief of zo niet worden ze verwezen naar particuliere ondernemers. Zodoende komen de particuliere schoonmaakbedrijven ook aan hun trekken.

DIRECTORAAT TRANSPORT EN COMMUNICATIE**TITEL I: Operationele uitgaven****Bedragen x SRD1.000**

Code	Lopende /kapitaal uitgave	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
code								
610	lonen en salarissen	32.965	41.134	50.939	42.526	48.480	55.752	61.327
611	Sociale premies	2.620	3.000	4.035	3.268	3.726	4.285	4.713
612	Gebruik van goederen en diensten	2.835	4.620	5.000	9.623	10.970	12.616	13.877
614	subsidies		-	-				
615	Schenken en bijdragen		-	-				
616	Sociale uitkeringen	3	25	25	31	35	40	47
620	Inventaris	-		-	1.232	1.404	1.615	1.776
621	Transport middelen	-	-	-	-			
624	Gebouwen en constructies	-	-	-	692	788	906	996
625	kunstwerken	-		100	616	703	808	888
	Totaal lopende/Kapitaal uitgaven	38.423,00	48.779,00	60.099,00	57.988,00	66.106,00	76.022,00	83.624,00

Toelichting Operationele uitgaven**Totaal personeelsbestand naar mannen en vrouwen opgesplitst**

rol nr.	man	vrouw	totaal
dept l	20	51	71
ALZA	15	37	52
BFZ	2	11	13
PZ	4	12	16
AGENDA	2	10	12
IC	2	1	3
LVT	122	78	200
Alg.Dienst Luchtv	38	59	97
LVD	55	38	93
BRANDW. Zorg en Hoop	38	0	38
Openb.vervoer	142	241	383
STUDIE D.	0	0	0
	440	538	978

TOELICHTING OPERATIONELE UITGAVEN**610. Lonen en salarissen**

Specificatie Lonen en salarissen

Bedragen X SRD. 1.000

code	Lonen en salarissen	Raming
61001	ambtelijk salaris	43.300
61002	vakantiegelden	2.886
61003	overwerk	608
61004	bonussen en gratificatie	316
61005	overige salaris	2
61006	vacatiegelden	606
61012	detachering toelagen	2
61013	functionele toelagen	189
61014	persoonlijke toelagen	746
61015	lesuren vergoeding	121
61016	gezinstoelagen en kinderbijslag	577
61017	waarnemingstoelage	243
61018	inconvenienten	1.091
61020	Telefoonvergoeding	26
61021	representatievergoeding	140
61022	huishuurvergoeding	4
61023	vervoersvergoeding	46
61024	overige vergoeding	
61025	Tijdelijk personeel	36
		50.939

Het totaal bedrag voor lonen en salarissen is **SRD. 50.939.000,-**=

611. Sociale Premies

Specificatie sociale premies

Bedragen x SRD. 1.000

Code	sociale premie	Raming
61101	werkgeverslaten pensioenfonds	1.975
61102	werkgeverslaten ziekenfonds	2.060
		4.035

Het totaal bedrag voor sociale premies bedraagt **SRD. 4.035.000,-**.

612. Gebruik van goederen en diensten

Specificatie goederen en diensten

Bedragen X SRD. 1.000

code	gebruik van goederen en diensten	raming 2019
61201	Kosten opleidingen binnenland incl. Semi	700
61202	Kosten opleidingen buitenland incl.Semin	100
61204	Tijdelijk personeel	1
61205	Deskundigen binnenland	2
61208	Binnenlandse reiskosten	575
61209	Binnenlandse verblijfskosten	62
61210	Buitenlandse reiskosten	105
61211	Buitenlandse verblijfskosten	50
61213	Overige externen	2
61214	Overige reis-en verblijfskosten	2
61215	Kantoormiddelen	10
61216	Kopieer	5
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	5
61218	Bode diensten	1
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	5
61220	Onderhoud kantoormiddelen	5
61221	Vergaderkosten	2
61222	Verbruiksgoederen (cartridge en diskette	10
61223	Onderhoudskosten automatisering	4
61224	Licenties en programma kosten	4
61225	Datalinen	5
61226	Advertentie en bekendmaking	6
61227	Radio en tv programma's	2
61231	Overige kosten automatisering	2
61233	Huur gebouwen en terreinen	12
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	204
61235	Verbouwingen	20
61237	Onderhoud van openbare terrein	2
61238	Telefoon	50
61240	Water	68

61241	Elektriciteit	250
61242	Overige kantoor gebouwen en terreinen	16
61244	Representatie	1
61245	Abonnementen en Vakliteratuur	5
61246	Verzekeringen	4
61247	Schoonmaak	5
61248	Gereedschappen en apparatuur	5
61249	Kleding en bewassing	210
61250	Bewaking	1.000
61251	Voeding	5
61253	Vrachtkosten en porto	24
61254	Onderzoekskosten	1
61255	Rechterlijke vonnissen	5
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	5
61260	Onderscheidingen	5
61263	Overige algemene kosten	600
61279	Medicijnen	10
61280	Hulpmiddelen	1
61283	Huur van voertuigen	797
61284	Onderhoud en exploitatie dienstvoertuige	20
61285	huur en onderhoud van zwaarmaterieel	10
		5.000

Het totaal bedrag voor goederen en diensten bedraagt **SRD. 5.000.000,=**

616. Sociale uitkeringen

Specificatiesocialeuitkeringen

Bedragen X SRD.1.000

code	sociale uitkeringen	Raming
61613	Preventie Medische Voorzieningen	2
61612	Poliklinische kosten	8
61614	Overige medische kosten	15
	Totaal	25

Het totaal bedrag voor inventaris bedraagt **SRD. 25.000,=**

620. Inventaris

Specificatie inventaris

Bedragen X SRD.1.000

code	620. Inventaris	Raming 2019
62001	Kantoorinventaris	10
62003	Communicatie	9
62004	Computers	20
62005	Printers	5
62006	Netwerken	13
62009	Technisch gereedschap	9
62010	Overige inventaris	10
62011	Overige automatisering	14
62012	Overige gereedschappen	10
	Totaal	100

Het totaal bedrag voor inventaris bedraagt **SRD. 100.000,-**

TITELII:Programma's**Bedragen x SRD. 1.000**

Code	Programma: Institutionele versterking	Realisatie 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
2002	ICAO Contributie			610	5,430	5,430	5,430
	Sub-totaal	--		610	5,430	5,430	5,430
	Programma: Subsidie en Bijdragen						
0958	Subsidie nationale Vervoer Bedrijf (NVB)	36,257	23,995	-	57,436	65,477	75,298
0959	Subsidie Scheepvaart Maatschappij Suriname (SMS)	2,459	5,000	5,000	15,523	17,696	20,351
0977	Subsidie bus en boot vergunninghouders	-	20,000	-	58,079	66,210	76,141
	Sub-totaal	38,716	48,995	5,000	131,038	149,383	171,790
	Programma: Milieu (Stads) verfraaiing						
3401	Ordening Transport Sector			250	500	500	500
3403	Verbetering vliegveiligheid luchthaven zanderij		2,600	857,888			
	Sub-totaal	--		858,138	500	500	500
	Programma: Transport						-
0409	aankoop ILS		-	2,890	-	-	-
	Sub-totaal	--		2,890	-	-	-
	Totaal Programma's	38,716	51,595	866,638	136,968	155,313	177,720

Toelichting:

De hierboven opgenomen bedragen hebben betrekking op de ontwikkelingsdoelen van Suriname en de daarbij behorende beleidsgebieden.: Transport en Communicatie. In de tabel op de volgende bladzijde wordt uitgelegd wat het Ministerie van OPENBARE WERKEN TRANSPORT EN COMMUNICATIE concreet van plan is te doen om deze doelen te realiseren.

Tabel 2

Programma	Doel/Programma:	Verwachte beleids resultaten per eind 2018	Verwachte beleids resultaten per eind 2019
Programma: Transport			
Subsidie S.M.S	-Ontsluiting binnenland -Rehabilitatie vloot Verbetering en uitbreiding diensten aan de gemeenschap -Rehabilitatie veerdiensten	-Aantal routes opgevoerd naar 14(veertien) -Groot onderhoud totale vloot Onderzoek gedaan naar veerdiensten stuwmeer gebied. MB Kodokoe klaarmaken voor deze dienst Commewijne dienst verruimd met toeristische attracties -Businessplan veerdiensten geschreven	-Opvoeren van het aantal routes naar 33 -Groot onderhoud totale vloot. MB Ansoe in de vaart voor afvaarten op de Suriname rivier en kleine kustvaart. Deze boot is zeewaardig. Onderzoek naar eventuele veerdienst bij goede verwachting (Saramacca kanaal) Weer in operatie brengen van de dienst Paramaribo-Meerzorg. -Participatie in operatie veerdienst Albina i St. Laurant.

0959. Subsidie SMS

Reguliere diensten

De NV SMS onderhoudt momenteel verschillende diensten op de binnenvaart van Suriname. Naast de zorg voor betaalbaar transport vanwege de overheid, zullen ook marktconformetarieven moeten worden gehanteerd op andere nog uit te voeren diensten om zodoende selfsupporting te kunnen opereren. Het transport van zwaar materieel over water moet aangepakt worden en voor dit doel bestudeerd het bedrijf plannen om een Roll on - Roll off veerboot aan te schaffen met voldoende capaciteit om deze dienst op adequate wijze uit te voeren.

Te **Soekibakka** (grenzend aan de kleine Saramaccastraat en de linkeroever van de Surinamerivier) zal er ook een **Ro - Ro terminal** worden gebouwd, waardoor trucks met zware lading op en af kunnen rijden op de veerboot. De middelen hiervoor zouden door tussenkomst van het Ministerie van OWT en C uit donorgelden kunnen worden gehaald. Ook zou het bedrijf met een verleende **Staatsgarantie** een lening kunnen afsluiten bij lokale banken. Te Soekibakka is inmiddels een werkloos opgezet als werkplaats voor de Technical en Maintenance Department van de NV SMS.

De plannen om de veerverbinding **Paramaribo-Meerzorg** wederom operationeel te maken liggen klaar, samen met die van **Albina- St. Laurant**. Het vraagstuk van de financiering wordt thans bestudeerd.

Cruise Terminal SMS Pier.

Het bouwen van een Cruise Terminal blijft de aandacht krijgen van de NV SMS. Momenteel wordt er met eventuele partners onderhandeld om de middelen te genereren. De ontwikkelingen op toerisme gebied en de stijgende vraag van buitenlandse cruise schepen naar de geschikte aanmeer faciliteiten geven hiertoe aanleiding. Het uitdiepen van de vaargeul is hierbij dan een vereiste.

Rehabilitatie Vloot

De afgelopen jaren heeft het bedrijf met de middelen die zij ter beschikking had steeds de in bedrijf zijnde vloot kleine onderhoudsbeurten laten ondergaan. Vanwege de mankementen die steeds optreden tijdens de uitvoering van de diensten, willen wij alle boten een groot onderhoudsbeurt laten ondergaan om zodoende de vloot bedrijfszekerder te maken. Momenteel zijn de volgende boten in bedrijf: De ñMB Nickerieò en de ñMaratakka II. De ñMatapicaò, de ñAnsoeò en de ponton die de dienst Carolina i Pierre kondre onderhield zijn niet in de vaart omdat het bedrijfsklaar maken van deze boten veel meer kost dan de gelden die het bedrijf tot nu toe ter beschikking heeft gehad van de subsidie middelen.

Ontsluiting Binnenland

Momenteel worden er in de districten Marowijne, Brokopondo en Sipaliwini bootdiensten onderhouden van en naar de verschillende dorpen.

Het totale bedrag ter dekking van het exploitatietekort voor zowel de reguliere dienst als ontsluiting binnenland voor het dienstjaar 2019, is geraamd op **SRD 5.000.000,=**

0409. Aankoop en onderhoud ILS

Het huidige Instrument Landing System is al 15 jaren oud en valt soms voor langere perioden uit, hetgeen zeer gevaarlijk is voor de veiligheid van ons luchtruim. Door de RadioTechnische Dienst is geadviseerd dit systeem zo snel als mogelijk te vervangen ter garanderen van de veiligheid van het reizend publiek. Verder worden hierbij ook de jaarlijkse onderhouds- en ijkkosten van dit systeem meegenomen.

-Onderdelen t.b.v. navigatie apparatuur ('De kosten van reparatie van onderdelen voor de diverse communicatie en navigatie apparatuur).

-Onderhoud navigatie apparatuur (De Luchtvaartdienst bezit momenteel een hoeveelheid apparatuur ter waarde van ongeveer 10 miljoen US dollars. Internationaal wordt er voor deze jaarlijkse kosten een bedrag van 1.5% van de aanschafwaarde gereserveerd om deze systeem bedrijfsvaardig te houden.

-Flightchecks (Flight Calibration of Flight Inspection of Flight Check moeten jaarlijks worden uitgevoerd aan Navigatie systemen om ze te certificeren. Zonder certificering mag zo'n systeem/apparatuur (VOR/DME, ILS) niet gebruikt worden voor de luchtvaart. Deze kosten zijn soms op rekening van NV Luchthavenbeheer geweest, echter is de Luchtvaartdienst verantwoordelijk voor de kosten van en tijdens certificering)

-Jaarlijkse verplichte ijking van het Radarsysteem.

Het totaal bedrag is geraamd op **SRD. 16.890.000,=**

2002. ICAO contributie

ICAO contributie

De Surinaamse burgerluchtvaart is een subsysteem in de internationale burgerluchtvaart. Dit groter systeem wordt geregeld door de ICAO (International Civil Aviation Organization). De ICAO is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties (V.N.) die zich bezig houdt met het opstellen van principes en standaarden voor de Internationale luchtvaart ter verbetering van het luchtverkeer. Suriname is sinds 1976 lid van de ICAO. De ICAO kan ook hulp bieden bij luchtvaart trainingen en workshops, eventuele problemen in de luchtvaart en het verschaffen van allerlei informatie en adviezen op luchtvaart gebied. Bij het niet nakomen van de contributie verplichtingen door lidstaten, is er binnen de ICAO een sanctie regeling opgenomen. De sanctie bestaan uit het schorsen van het stemrecht van de lidstaten in de Assembly en in de Council, het ontberen van gevraagde assistentie, niet in aanmerking komen voor scholarships, niet geteld worde in de besluitvorming en niet kunnen meewerken aan technische en beleidsdocumenten.

Reddig contributie

Alle luchtvaart organisatie van de Zuid Amerikaanse lidlanden en Trinidad en Tobago maken thans gebruik van een prive satelliet netwerk genaamd Reddig 2 (Red Digital 2) waar men 24 uur per dag gegarandeerd is van belangerijke luchtvaart informatie. Hierbij wordt de vliegveiligheid gediend.

Bij het niet nakomen van de contributie verplichtingen door de lidstaten kan de toegang tot het netwerk worden ontzegd. Hierdoor zal de vliegveiligheid in gevaar komen.

Er is slechts 1 jaar aan contributie meegenomen aan ICAO (International Civil Aviation Organization) terwijl er een achterstand is vannaaf 2012.

Dit program is begroot op **SRD 610.000,=**

3401. Ordening transport sector

De ordening en professionalisering van het openbaar vervoer geniet hoge prioriteit bij de regering. Het aanleggen en inrichten van parkeerhavens voor de particuliere lijnbussen buiten de binnenstad, het verscherpen van het vergunningenbeleid en het uitvoeren van een landelijke herregistratie van alle particuliere lijnbussen zijn derhalve duidelijke acties hierbij.

In verband hiermede zal het Ministerie een samenwerking met de Anton de Kom Universiteit en potentiële financierders aangaan betreffende onderzoek met betrekking tot de ordening van het landelijk openbaar vervoer (bussen).

Verwijzend naar het bovenstaande zal het Ministerie in samenwerking met universiteits studenten enquêtes op maken, distribueren, collecteren en analyseren. Verder is het van belang dat de doelgroepen studenten, docenten, leerkrachten en

leerlingen centraal staan bij dit onderzoek. Het is namelijk noodzakelijk om een indicatie uit het onderzoek te krijgen van hoe groot de bereikbaarheid van deze doelgroepen zal zijn om gebruik te maken van de nieuw te implementeren bustrajecten. Hiervoor zal er een enquête met hypothetische (nieuwe) busverbindingen vereist zijn, ook wel de zogenaamde *stated preference survey*.

pilot project:

Efficiënte busverbindingen naar de universiteit en omliggende onderwijs instellingen. Hierbij zal een structurele aanpak van buslijnen moeten worden gehanteerd bestaande uit stam- en voederlijnen. Het is ook van groot belang dat de bussen volgens een dienstregeling gaan rijden, want daardoor kan de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer naar de gemeenschap toe worden verbeterd. De informatie voorziening naar de gemeenschap betreffende voornoemde dienstregeling is ook van eminent belang. Het totaal begroot bedrag is geraamd op **SRD. 250.000,=**

3403 Verbetering vliegveiligheid luchthaven zanderij

In het regenseizoen moet de landingsbanen van verscheidene vliegvelden vaak gesloten worden, als gevolg van erosie. Dit heeft vervelende gevolgen voor de lokale bewoners. Er zijn namelijk geen andere alternatieve transport mogelijkheden, anders dan per helicopter, het geen echter onbetaalbaar is voor lokale personen. Als gevolg van een langdurig gebrek aan voldoende middelen is er een enorme achterstand opgetreden in het onderhoud van de landingsbanen, in- en uitvliegstroken, afwateringstrenzen, stationsgebouwen en omrasteringen. Eveneens is er een achterstand in de vervanging van noodzakelijk inventaris goederen, waaronder de defecte maaimachines, niet werkende brandblus apparaten en lekkende regenmeters.

In een adviesdocument, wordt de verharding van het vliegveld en overige zaken begroot op tientallen miljoenen US dollars. Gelet op het forse bedrag is met ter zake deskundigen onderzoek gedaan naar alternatieve mogelijkheden voor de verbetering van het vliegveld.

Communicatie -en navigatie apparatuur Luchtverkeerstoren Nickerie

Om de vliegveiligheid te verbeteren is ook van belang dat de luchtverkeerstoren van vliegveld Nickerie over de vereiste communicatie- en navigatie apparatuur beschikt. Als de luchtverkeerstoren welke in aanbouw is te zijndertijd is opgeleverd zal tot inrichting worden overgegaan.

Het betreft hier een ARFF Crash Tender Model SS-60/4/15 met een capaciteit van 6.000 liter water, 400 liter foam en 180 kg dry chemical (IVECO 4x4).

Charter vluchten

De doelstelling van de Dienst Luchtvaartterreinen is het in operationele staat houden van de aan de Staat Suriname behorende luchtvaartterreinen, conform de geldende I.C.A.O. voorschriften. Het gaat hierbij om het beheer van in totaal 33 vliegvelden, zowel in de kuststrook als in het achterland. Om deze beheersdaden uit te voeren is het charteren van vliegtuigen voor het vervoer van personeel, brandstof, dienstgoederen enz. naar de vliegvelden in het binnenland van groot belang.

Het begroot voor dit programma is SRD. **857.888.000,=**

Tite III: Middelenbegroting

Bedragen x SRD 1.000

code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Niet belasting middelen							
53016	opbrengst Parastatalen							
	<u>Consessies voor:</u>							
	-Vliegveld Zorg en Hoop		-	-	-	-		
	<u>Landingsgelden</u>							
	<u>Binnenland</u>							
	-Vliegveld Zorg en Hoop		660	1.648	645	645	645	645
	-Vliegveld Nickerie		117	291	73	73	73	73
	-Overige vliegvelden (24)		1.173	2.932	323	323	323	323
	-Particuliere vliegvelden							

	Internationaal							
	-Vliegveld Zorg en Hoop		157	157	94	94	94	94
	-Vliegveld Nw Nickerie		32	-	19	19	19	19
	Air Navigation Charges:							
	-Internationaal verkeer (b):		35.467	45.685	28.966	28.966	28.966	28.966
	-Binnenlands verkeer :		11.790	8.074	236	236	236	236
	-Overige:							
	-AIP (Aeronautical Information Publication): -verkoop		7	8	6	6	6	6
	-abonnement			19				
	Sub totaal niet –belasting middel		49.403	58.814	30.362	30.362	30.362	30.362
53204	Opbrengst autobusvergunningen							
	Trajectgeld Autobusvergunning	200	200	200	200	200	200	200
	Sub totaal niet –belasting middel	200	200	200	200	200	200	200
53211	Diverse vergunningen							
	Bootvergunning	8	8	9	9	9	9	9
	Sub totaal niet –belasting middel	8	8	9	9	9	9	9
53014	Dividend:							
	Havenbeheer N.V.	-	-	-	-	-	-	-
	Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)	-	-	115	-	-	-	-
	Telesur	-	5					
	Luchthavenbeheer N.V.	-	-	-	-	-	-	-
	Surinaamse Luchtvaart Mij (S.L.M.)	-	-	-	-	-	-	-
	Sub totaal niet –belasting middel	-	5	115	-	-	-	-
53175	Inning Microcharges Telecom providers TAS		168.000	-				
	Sub totaal niet –belasting middel		168.000	-				
	Totaal niet- belasting middelen	208	217.616	59.138	30.571	30.571	30.571	30.571
22	Leningen							
2219	Overige leningen		2.600	857.888	-	-	-	-
	Totaal Leningen	-	2.600	857.888	-	-	-	-
	Totaal Middelen begroting	208	220.216	917.026	30.571	30.571	30.571	30.571

Toelichting per middel

53016. Luchtvaartdienst

A. Concessies

De oliemaatschappijen betalen concessierechten voor de door hen verkochte vliegtuigbenzine aan de luchtvaartmaatschappijen. Het concessierecht wordt als volgt berekend:

- Per vast of verplaatsbaar pompstation US\$ 3.000, - per jaar of deeldaarvan.
- Per Amerikaanse gallon (US Gallon) brandstof geladen aan boord van een luchtvaartuig US\$ 0.02.

B. Landingsgelden

Luchtvaartuigen die gebruikmaken van een luchtvaartterrein voor het landen en/of stijgen dienen een vergoeding te betalen voor:

- Internationale vluchten:
0 ÷ 5000 kg : US\$ 25, -
5001 kg ÷ boven : US\$ 5,- voor elke 1000 kg of gedeelte daarvan.
- Binnenlandse vluchten: J.A. Pengel Luchthaven US\$ 25,-

Overige vliegvelden:

- a. Les- en instructievluchten per kg. of gedeelte daarvan SRD 1, -
- b. Overige vluchten per kg of gedeelte daarvan SRD 3,-.

C. Air Navigation Charges

Het begeleiden van vliegtuigen die gebruikmaken van het luchtruim van Suriname. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen nationale en internationale vluchten.

I. Voor alle vliegtuigen die het Surinaams grondgebied overvliegen.

- a. Vliegtuigen 0 ÷ 10.000kg : US\$ 25,- pervlucht
- b. Vliegtuigen 10.001 ÷ 50.000kg : US\$ 125,- pervlucht
- c. Vliegtuigen 50.001 ÷ daarboven : US\$ 250,- pervlucht

II. Voor alle vliegtuigen die landen en vertrekken van een luchthaven of vliegveld.

D. Overige

Betreft:

- Jaarlijkse abonnementen van Aeronautical Information Publication.
- Verkopen van aeronautical kaarten van Suriname.

Het begrote bedrag voor Opbrengst parastatalen voor het dienstjaar 2019 is **SRD. 58.814.000,=**

53114. Auto bus vergunningsrechten

Voor het verlenen van een autobusvergunning dient er leges betaald te worden. Voor de te onderhouden trajecten door de bushouder dient er trajectgeld autobusvergunning betaald te worden. In totaal is hiervoor een begrotingsbedrag van **SRD 200.000,=** opgenomen.

53119. Diverse vergunningen

Voor het onderhouden van boottrajecten wordt jaarlijks een vergunningsrecht betaald. Dit bedraagt SRD 50,= per jaar. Het begrote bedrag voor Diverse vergunning voor het dienstjaar 2019 is **SRD. 9.000,=**

53014. Dividend

Vanwege het ontbreken van nadere informatie betreffende de te verwachten bedrijfsresultaten voor het dienstjaar 2018, zijn de geraamde bedragen voor het dienstjaar 2019 gesteld op **SRD. 115.000,=**.

54199 Overige Leningen

Om te voldoen aan de Internationale standaarden zal de Johan Adolf Pengel Luchthaven verder worden aangepast en afgebouwd. Deze uitbreiding op basis van internationale vereisten zal worden gefinancierd middels een lening voor het bedrag **SRD. 857.888.000,=**.

TITEL IV: PARASTATALEN**N.V. Havenbeheer Suriname**

Doelstelling:

- a. Het exploiteren en beheren van terreinen, aanlegsteigers, gebouwen en andere haveninrichtingen en faciliteiten

binnen de havengebieden aan openbaar vaarwater in Suriname, die door haar in eigendom, erfpacht, huur of concessies worden verkregen, dan wel in beheer zijn genomen met uitzondering van het voor een gunstige ontwikkeling van de scheepvaart in de vereiste conditie houden van het vaarwater binnen de havengebieden.

- b. Het ten behoeve van het havenbeheer en de havenexploitatie aankopen, in erfpacht of huur verkrijgen en beheren van terreinen, gebouwen en opslagplaatsen, gelegen buiten de havengebieden. Zij zal trachten dit doel te bereiken met alle wettige en geoorloofde middelen.

Maritieme Autoriteit Suriname (MAS)

Doelstelling:

- a. een veilige en efficiënte doorvaart garanderen van zeeschepen naar en van Suriname op basis van internationaal aanvaarde normen en regels en conform de door Suriname geratificeerde verdragen.
- b. toezicht houden op de naleving van wettelijke voorschriften de scheepvaart en het scheepvaartverkeer rakende.

Het bedrijf is belast met:

- a. het op commerciële en efficiënte basis uitoefenen van de werkzaamheden op het gebied van de dienstverlening aan de scheepvaart in de ruimste zin des woord, teneinde de aanvoer van de import en de afvoer de export veilig te stellen;
- b. het uitvoeren van bij of krachtens wettelijke regelingen aan het Bedrijf opgedragen taken op scheepvaart gebied;
- c. het zich belasten met die verrichtingen die uit hoofde van hun verband met de onder a. en b. genoemde taken geacht kunnen worden tot zijn werkgebied te behoren;
- d. het verrichten van diensten voor derden op het gebied van de scheepvaart en alle gebieden die voor dit doel bevorderlijk zijn;

N.V. Scheepvaart Maatschappij Suriname (S.M.S.)

- a. de uitoefening van de taken van het Scheepvaartbedrijf in de ruimste zin, in het bijzonder de verzorging van het vervoer te water van, naar en in Suriname;
- b. het uitoefenen van cargadoorsactiviteiten, het zorg dragen voor de expeditie van bevrachting en konvooizaken met alles wat daarmee in verband staat;
- c. het uitoefenen van een bedrijf tot het herstellen van schepen, machines en werktuigen metalen wat daarbij behoort en in de ruimste zin kan geacht worden daarmee in verband te staan;
- d. het uitoefenen van een bedrijf tot het vervoer te land anders dan langs rails, met alles wat in de ruimste zin genomen, daarmee verband houdt;
- e. het samenwerken met of deelnemen in of ondersteuning verlenen aan andere ondernemingen vallende onder a, b, c of d, voor zover zij dit wenselijk of nodig acht en het exploiteren van zodanige ondernemingen;
- f. het lopen van assurantierisico op eigen schepen en andere schepen onder Surinaamse vlag.

N.V. Nationaal Vervoer Bedrijf

De Vennootschap heeft ten doel het vervoeren van personen en goederen te land en te water.

Dit doel tracht zij te verwezenlijken d.m.v. het beheren, huren of verhuren van vaar- en voertuigen en het verzorgen van regelmatige vervoersdiensten te land en te water binnen Paramaribo alsook tussen Paramaribo en andere delen van het land, een en ander volgens instructies van, en op trajecten aangewezen door de minister belast met de zorg voor het Openbaar Vervoer.

N.V. Luchthaven Beheer Suriname

Doelstelling:

- a. het beheren en het exploiteren van luchthavens, het aanleggen, het onderhouden, het ontwikkelen en het exploiteren van luchthaventerreinen en de daarbij behorende faciliteiten ten behoeve van het luchtverkeer;
- b. het verrichten van alle andere handelingen van commerciële of financiële aard, die verband houden met het luchthavenbedrijf, waaronder begrepen het samenwerken met of deelnemen in andere ondernemingen met een aan verwantdoel.
- c. het ontplooiën van alle activiteiten die verband houden met het voorgaande of kunnen bijdragen tot het uitvoeren daarvan.

Surinaamse Luchtvaart Maatschappij N.V. (S.L.M.)

Doelstelling:

- a. de uitoefening van het luchtvaartbedrijf.
- b. het samenwerken met of deelnemen in andere ondernemingen met een verwant doel.
- c. het verrichten van alle handelingen die met het voorgaande verband houden of kunnen bijdragen tot het realiseren daarvan.

N.V. Telecommunicatiebedrijf Suriname (Telesur)

Het doel van de vennootschap is het creëren en beschikbaar houden van telecommunicatievoorzieningen binnen Suriname en tussen Suriname en andere landen. Zij tracht voormeld doel te bereiken door:

- a. aanleg, instandhouding en exploitatie van telegraaf-, telefoon- en overige telecommunicatie middelen
- b. productie en distributie van telecommunicatieapparatuur en andere goederen, die aande telecommunicatie dienstbaar kunnen zijn;
- c. het deelnemen in vennootschappen en andersoortige ondernemingen dan wel het samenwerken met dergelijke vennootschappen en ondernemingen door bijvoorbeeld het voeren van directie of het beheren van die vennootschappen of ondernemingen;
- d. het verrichten van alles wat met het onder a, b en c gestelde verband houdt of kan bijdragen tot het realiseren daarvan voor zover wettelijk toegestaan.

Telecommunicatie Autoriteit Suriname (TAS)

De Telecommunicatie Autoriteit Suriname zal als onafhankelijke regulator de invoering van nieuwe ontwikkelingen en technologieën stimuleren binnen de telecommunicatiesector. De TAS zal:

- a. Toezien op een eerlijke concurrentie binnen de sector;
- b. erop toezien, dat de actoren binnen de telecommunicatiesector zich houden aan de concessie voorwaarden;
- c. de ontwikkelingen binnen de omroep verder stimuleren en begeleiden. Hierbij kan met name gedacht worden aan de overstap van analoge naar digitale omroep.

Civil Aviation Safety Authority Suriname (CASAS)

CASAS is belast met de algemene taak de burgerluchtvaart te bevorderen, rekening houdend met de volgende doelstellingen;

- 1) het verhogen van de veiligheid en beveiliging van de burgerluchtvaart;
- 2) het tot stand brengen van een gezonde economische en milieu verantwoorde ontwikkeling van de burgerluchtvaart;
- 3) het sluiten van bilaterale en multilaterale verdragen en het doen bekrachtigen van deze verdragen.

Afdeling 15. Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer

Algemeen deel

Het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer is ingesteld bij Staatsbesluit van 6 september 2005 no.94, houdende nadere wijziging van het ñ Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (S.B. 1991 nr.58, gewijzigd bij S.B. 2002 no.16)ð en is belast met de volgende taken:

1. De zorgvoor:
 - a. een deugdelijke ruimtelijke ordening, het een en ander in samenspraak met o.a. het Ministerie van Regionale Ontwikkeling, het Ministerie van Openbare Werken en het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen;
 - b. de topografie, de cartografie, het bodemonderzoek en de bodemkartering;
 - c. de bodembestemming, waar nodig in interdepartementaal verband;
 - d. een richtige gronduitgifte, het een en ander in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende Ministeries, waar nodig in interdepartementaal verband;
 - e. het kadaster en de openbare registers ten hypotheekkantore;
 - f. de controle op het rechtmatige en doelmatige gebruik van toegewezen gronden, waar nodig in interdepartementaal verband;
 - g. de controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de geodesie;
 - h. de inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van de hulpbron bos, de flora en fauna;
 - i. een verantwoord natuurbeheer en natuur bescherming;
 - j. controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de productie van hout en houtproducten, de flora en fauna;
2. Dit ministerie is tevens belast met de zorg voor alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

Gezien het pad van versnelde ontwikkeling dat deze regering is ingeslagen om Suriname uit de economische crisis te halen, is het beleid van het ministerie dan ook hierop afgestemd. Het streven in dit kader is om met de verdere ontwikkeling van de hulpbronnen grond en bos, in ruime mate bij te dragen aan de sociaaleconomische ontwikkeling van het land. Onlosmakelijk aan dit beleid is een goede ruimtelijke inrichting van het grondgebied. Deze draagt bij tot het verhogen van de competitiviteit van de economie, alsook tot een efficiëntere en effectievere benutting van de grond en de ruimte, waardoor ook de kwaliteit van het leven van de samenleving wordt verhoogd en het ecologische zoveel als mogelijk wordt behouden. De opstelling van de begroting voor het dienstjaar 2019 heeft tegen deze achtergrond plaatsgehad.

Ruimtelijke Ordening

Om gestalte te kunnen geven aan de ruimtelijke ordening, is institutionele versterking van het Onderdirectoraat Ruimtelijke Ordening een *conditio sine qua non*. Bij Institutionele versterking wordt de nadruk gelegd o.a. op kantoorruimte, het aantrekken van benodigd kader, wetgeving en de aanschaf van nodige apparatuur. Met het weinige kader ondersteunt dit onderdirectoraat het Onderdirectoraat Grondbeheer, voornamelijk in gevallen van bestemmingswijziging naar bebouwing en bewoning en bij grondaanvragen voor overige bestemmingen. Ook ondersteunt het onderdirectoraat andere ministeries waar nodig. Alhoewel er nog geen bestemmingsplannen zijn waarin de ruimtelijke associaties (ruimte gebruiksfuncties) zijn vastgesteld, geschiedt de beoordeling over de bestemming op basis van ruimtelijke ordeningsfactoren.

Ruimtelijke ordening zal in fasen aangepakt en uitgevoerd moeten worden. Het meest belangrijkste is de wetgeving. Deze zal regels bevatten om de ruimtelijke ordening te reguleren. In 2018 is er al een begin gemaakt om de ñOntwerpwet Ruimtelijke Ordening ñtotstand te brengen. Er kon geen consultant aangetrokken worden vanwege het niet beschikbaar hebben van financiële middelen. De wetgeving wordt geformuleerd door een Interdepartementale Commissie. Eerder werd gepland de conceptwet af te ronden in een tijd van 9 maanden maar gezien de complexiteit van de conceptwet ziet

het ernaar uit dat het pas in het eerste kwartaal van 2019 een feit zal worden. Hierdoor krijgt het ministerie meer armslag om zaken die eerder niet konden worden voorzien op de begroting vanwege financiële redenen alsnog te kunnen opbrengen in 2019.

Ondermeer zal een consultant aangetrokken worden om de conceptwet te bekijken op tekort komingen. Workshops zullen gehouden worden om de conceptwet te bespreken met het breder publiek. Apparatuur zal aangeschaft moeten worden met toebehoren.

Grondbeheer

Grond is een belangrijke hulpbron die, indien efficiënt en effectief aangewend, een belangrijke bijdrage voor de sociaal-economische ontwikkeling van de huidige en toekomstige generaties garandeert. Een goede ruimtelijke planning van het land is noodzakelijk om optimaal economisch profijt te kunnen halen uit grond gebruiksmogelijkheden, vandaar dat grondbeleid inmiddels is afgestemd op de uitvoering van ruimtelijke maatregelen. Het algemeen uitgangspunt is daarom gronduitgifte zoveel mogelijk af te stemmen op de ruimtelijke bestemming van gebieden.

Het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer zal met haar grondbeleid voor het dienstjaar 2019 tevens ook invulling geven aan het sociaal beleid van de regering. Dit zal zij doen door:

- het identificeren van bouwrijpe gronden die ter beschikking zullen worden gesteld aan de Surinaamse Post Spaar Bank ten behoeve van de volkswoningbouw;
 - a. `aan individuele burgers die de behoefte hebben aan een bouwka­vel dan wel­tuinbouwka­vel, rechtszeke­rheid te bieden door deze het recht van grondhuur te verschaf­fen;
 - b. rechtszeke­rheid te bieden aan burgers die reeds jaren hun verzoekschrift hebben ingediend voor een perceel voor bebouwing en bewoning en de grond daadwerkelijk bewonen en bewerken.

Met het oog op het stimuleren van ondernemerschap binnen o.a. de agrarische sector, zal in samenspraak met verschillende ministeries en andere actoren het beleid van de regering zoals uitgezet in 2018 gecontinueerd worden. Het ministerie heeft voor het dienstjaar 2018 reeds verscheidene landbouwarealen ter beschikking gesteld aan ondernemers en geeft hiermede eveneens invulling aan het agrarisch beleid van de Regering.

Ter uitvoering van een beter gronduitgiftebeleid zijn de volgende maatregelen reeds getroffen cq. in ontwikkeling:

- * De automatisering van de diensten Domeinkantoor, Grondinspectie en Taxatie Instituut, waarmee in het jaar 2012 reeds een aanvang is gemaakt. Thans wordt er verder gewerkt aan het optimaliseren van de dienstverlening en de dataverwerking. Ook het opzetten van een datanetwerk(zgn. Domein omgeving), waarbij de verschillende diensten met elkaar in verbinding staan is in volle gang. De afhandeling van de achterstanden zal hierdoor efficiënter, effectiever en transparanter geschieden.
- * Het digitaliseren en centraliseren van alle informatie van het Ministerie van RGB. Hiervoor is het van cruciaal belang te beschikken over een Domeinomgeving. Domeinomgevingen worden centraal beheerd met behulp van servers, switches en ander randapparatuur en zorgen voor een hoog niveau van veiligheid en controle over de gebruikers, computers en de informatie. Ongeautoriseerde toegang tot systemen (o.a. document management systeem, enz.) zal hierdoor onmogelijk worden. De server, op de juiste manier geconfigureerd, biedt maximale veiligheid voor gebruikers of bestanden (informatie). Zonder de juiste authenticatie, kan niemand toegang tot de gegevens krijgen.

De automatisering moet mede resulteren in een transparanter gronduitgiftebeleid door o.a.:

- * Een goed overzicht van de grondaanvragen;
- * Monitoring en controle van het proces van het verloop van grondaanvragen;
- * Goede inventarisatie van grondaanvragen en wel naar bestemming;
- * Het efficiënter kunnen innen van erfpactscanon en grondhuurvergoedingen;

- * Het verder inlopen van achterstanden.
- * Implementatie van het toekennen van perceel identificatienummers door het MI-GLIS, waardoor dubbele uitgiften in de toekomst voorkomen kunnen worden
- * Intensieve en structurele controle uitoefenen door het ministerie op de naleving van de cultuurplicht cq. bouwplicht, althans de voorwaarden opgenomen in de beschikking. De ratio hierachter is, dat de uitgegeven gronden volledig in cultuur cq. in productie worden gebracht. Hiermee zal ook mogelijke speculatie worden tegengegaan. Vanaf het jaar 2012 is er reeds werking van gemaakt, om perceeleigenaren die aan hun toegewezen gronden niet in cultuur hebben gebracht in gebreke te stellen, gevolgd door intrekking van het grondhuurrecht. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal percelen is teruggebracht in de boezem van de staat. In sommige gevallen zijn de ingetrokken gronden na herverdeling en herbestemming uitgegeven. Dit beleid zal in 2019 gecontinueerd worden.

Bosbeheer

Meer dan 90 % van de 16,4 miljoen hectare landoppervlakte van Suriname bestaat uit bos en bevat een groot deel van de biodiversiteit die Suriname rijk is. Een achtste deel van de landoppervlakte van Suriname is beschermd, waarvan het merendeel bedekt is met bos. Met de recente uitbreiding van de maritieme zone (welke een ander bijzonder groot deel van de biodiversiteit van Suriname herbergt) bestaat Suriname formeel voor een groter deel uit wateroppervlakte dan uit land oppervlakte. Dit gegeven brengt een geheel nieuwe dimensie aan de verantwoordelijkheden van het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer, omdat instelling en beheer van Maritieme Beschermd gebieden ook onder diens taken valt.

BELEID

Het ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer is momenteel belast met het beheer van Beschermd Gebieden in Suriname. In deze gaat het om 1 (één) Natuurpark (Brownsberg), de 4 (vier) beheersgebieden en 11 (elf) natuurreservaten. Beschermd gebieden bevatten een belangrijke voorraad aan natuurlijk, cultureel en sociaal kapitaal, en verschaffen een stroom aan economisch waardevolle goederen en diensten. Zij vormen een belangrijke buffer voor onvoorspelbare effecten van klimaatverandering. De Natuurbeschermingswet van 1954 (G.B. 1954 no. 26, gewijzigd S.B.1992 no. 80) vormt de grondslag voor het instellen van natuurreservaten en natuurmonumenten.

Institutioneel kader

Het institutioneel kader dat het ministerie ter beschikking heeft om het bosbeleid uit te voeren bestaat uit:

- i. de dienst 's Lands Bosbeheer die ressorteert onder de directeur van het Ministerie
- ii. het onderdirectoraat Bosbeheer
- ii. de "groene" werkkarmen van het Ministerie;
 - Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)
 - Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
 - Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)

In 2018 is het besluit genomen om het de uitvoerende afdelingen van het beleidsgebied Bosbeheer te onderwerpen aan een grondige doorlichting. Vastgesteld is geworden dat de huidige organisatie volledig geherstructureerd dient te worden om te voldoen aan de taakstellingen van het Ministerie van Ruimtelijke Ordening Grond- en Bosbeheer op het gebied van duurzaam Bosbeheer. Deze reorganisatie zal in 2019 van start gaan.

Er worden ook maatregelen getroffen om de beschermde gebieden effectiever te gaan beheren o.a. middels continuering van het proces om te komen tot de herziening van relevante natuurbeschermingswetgeving, alsook om duurzaam de verdienencapaciteit van de beschermde gebieden te vergroten.

Het beleid van het ministerie is verder gericht op de optimale benutting van de capaciteit van bos en natuur door duurzaam gebruik. Verder richt het ministerie zich op het scheppen en bevorderen van condities, nodig voor de bescherming van de natuur en voor het behoud van de ecologische balans.

In internationaal verband profileert Suriname zich als een bosrijk land dat claimt recht te hebben op fondsen voor duurzaam bosbeheer/ bosbehoud (o.a. REDD+). Suriname krijgt van diverse nationale en internationale organisaties ondersteuning voornamelijk gericht op het behoud van biodiversiteit, duurzaam bosbeheer en ondersteuning bij het formuleren van natuur- en klimaatbeleid.

Internationale verdragen van belang voor duurzaam beheer van onze natuur, waarbij het Ministerie van Ruimtelijke Ordening een actieve rol vervuld zijn onder andere: de Ramsar en CITES conventies alsook de Convention on Biodiversity en het Parijs Klimaat Akkoord. Deze verdragen hebben allen als gemeenschappelijk doel het in gezonde balans houden van bestaande ecosystemen.

ACTIVITEITEN 2018/2019

Inspanningen van het Ministerie van Ruimtelijke Ordening Grond- en Bosbeheer om het bos en de natuur duurzaam te beheren (waaronder ook duurzaam beheer van in het wild voorkomende flora en fauna te water en te land) worden sinds de jaren zeventig in nauwe samenwerking met partners in Suriname en in het buitenland uitgevoerd. De activiteiten omvatten onder andere: a. de handhaving van wet en regelgeving op het gebied van natuurbeheer, jacht en de ontplooiing van economische activiteiten in bijzondere beheersgebieden; b. het in kaart brengen van de nationale bosbedekking; c. het opzetten van een nationaal bosmonitoringssysteem; d. het doen uitvoeren van onderzoek, monitoring en de bescherming van bij wet beschermde diersoorten (zoals zeeschildpadden, kust- en vogelsoorten, amphibien, etc.) in bijzondere beheersgebieden (te water en te land); e. beheer en toezicht houden op de export van (beschermde) diersoorten.

Programma's in samenwerking/met technische ondersteuning van partners

Het ministerie is voornemens om naast lopende projecten ook samen met potentiële donoren anderen diverse projecten uit te voeren. Deze programma's behelzen verschillende componenten waaronder herstructurering en versterking van het institutioneel kader, beter beheer van beschermde gebieden, continuering duurzaam bosbeheer, verruiming beschermde gebieden, aanpassing natuur gerelateerde wetgeving, bescherming van species (soorten), optimale benutting van de oude LBB terreinen en milieu-educatie.

De zaken die centraal staan met betrekking tot herstructureren en versterking van het institutioneel kader van het ministerie met betrekking tot het duurzaam beheer van de meer dan 90% bosbedekking van ons land, als ook de andere bijzondere beheersgebieden (inclusief eventueel in te stellen beschermde gebieden in de maritieme zone) die vanwege de daarin voorkomende bijzondere ecosystemen een gereguleerd beheer behoeven, kunnen verdeeld worden in vier aandachtsgebieden in het jaar 2019:

1. Vernieuwing van het organogram en efficiënt functioneren van de nieuwe afdelingen
2. Herverdeling van de taken en het optimaliseren van de output (uitvoering en prestaties) van de onderdelen; dienst 's Lands Bosbeheer die ressorteert onder de directeur van het Ministerie, het onderdirectoraat Bos- en Natuurbeheer, Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU), Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC), Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
3. Harmonisering van nationale wetgeving met internationale verplichtingen
4. Capaciteitsversterking m.b.t. handhaving, onderzoek, uitvoeringsbeleid, ruimtelijke ordening, incl. zoneringen en algemeen (incl. toeristisch) beheer in beschermde gebieden.

In samenwerking met onze partners in binnen en buitenland wordt verder ook gewerkt aan de institutionele versterking van het beleidsgebied bosbeheer middels technische ondersteuning en kennisoverdracht, trainingen, ondersteuning van versterking van de wetenschappelijke basis van het beleid, aantrekken van gekwalificeerd personeel, aanschaf van benodigd materiaal. etc.

TITEL I: Operationele uitgaven

		Bedragen x SRD. 1.000						
Code	Kostensoort	Realisatie 2017	Vermoedelijkbe loop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Lopende uitgaven							
610	Lonen en Salarissen	19.338	21.598	27.264	22.677	23.811	25.002	26.252
611	Sociale Premies	1.739	2.158	3.725	2.266	2.379	2.498	2.623
612	Gebruik van goederen en diensten	1.857	3.875	3.773	5.250	5.513	5.788	6.077
616	Sociale uitkeringen	0	0	2	5	5	5	5
	Totaal Lopende uitgaven	22.934	27.631	34.764	30.198	31.708	33.293	34.957
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	0	100	550	605	666	732
	Totaal Kapitaal uitgaven	0	0	100	550	605	666	732
	Totaal Operationele uitgaven	22.934	27.631	34.864	30.748	32.313	33.959	35.689

Toelichting op de Operationele uitgaven Lopende uitgaven

610. Lonen en Salarissen

Specificatie Lonen en Salarissen

Bedragen x SRD. 1.000		
	Kostensoort	Bedrag
	Lonen en Salarissen	
61001	Ambtelijk salaris	23.983
61002	Vakantietoelage	1.850
61003	Overwerk	350
61004	Bonussen en Gratificaties	297
61006	Vacatiegelden	45
61019	Overige toelagen	407
61024	Overige vergoeding	332
	Totaal	27.264

610 – Lonen en salarissen

Het personeelsbestand van het Ministerie van Ruimtelijke ordening, Grond- en Bosbeheer is per 01 augustus 2018, 499. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ontslag op eigen verzoek en overplaatsing, zal dit jaar nog een uitstroom van 9 personen plaatsvinden.

Ter versterking zal het personeelsbestand in 2019 middels aantrekking en overplaatsing van kaderpersoneel, worden uitgebreid naar 530 personen.

De gemiddelde leeftijd van het personeel is in 2018, 44 jaar, terwijl het ziekteverzuimpercentage over 2017 6% is.

De personeelsformatie per 01 augustus 2018 ziet er als volgt uit:

Lager kader schaal 1 t/m 6 246 personen

Midden kader schaal 7 en 8 164 personen Hoger kader schaal 9 en hoger 89 personen

611. Sociale Premies

	Kostensoort	Bedrag
	Sociale Premies	
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.800
61102	Werkgeverslasten Ziekenfonds	1.925
	Totaal	3.725

Toelichting

De Sociale Premies zijn geraamd op **SRD. 3.725.000, -**. De raming van de Sociale Premies heeft betrekking op de overheidsbijdrage voor het Pensioen en de overheidsbijdrage aan het SZF t.b.v. de ambtenaren.

612. Gebruik goederen en diensten

Toelichting

Voor Gebruik van goederen en diensten is een bedrag van **SRD. 3.773.000, -** opgebracht.

	Bedragen x SRD. 1.000	
612	Gebruik van goederen en diensten	
61201	Kosten opleiding binnenland (Incl seminars en workshops)	5
61205	Deskundig Binnenland	703
61215	Kantoormiddelen (papier,pennen etc.)	10
61216	Kopieer	5
61238	Telefoon	100
61217	Drukwerk en grafisch materieel	10
61219	Onderhoud meubilair en inventaris	10
61221	Vergaderkosten	10
61234	Onderhoud van gebouwen en terreinen	10
61240	Water	20
61241	Electriciteit	50
61208	Binnenlandse Reiskosten	20
61209	Binnenlandse Verblijfskosten	50
61210	Buitenlandse Reiskosten	15
61211	Buitenlandse Verblijfskosten	20
61284	Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen	150
61222	Verbruiksgoederen(cartridge/diskettes)	100
61223	Onderhoudskosten automatisering	10
61226	Advertenties en bekendmakingen	25
61244	Representatie (Nationale en internationale vertegenwoordiging)	10
61245	Abonnementen en vakliteratuur	10
61247	Schoonmaak	50
61250	Bewaking	816
61251	Voeding	30
61252	Contributie	100
61253	Vrachtkosten en porti	2
61257	Dienst specifieke exploitatie kosten	5
61263	Overige Algemene kosten	1,427
	Totaal gebruik van goederen endiensten	3,773

Enkele specifieke kosten zijn:

- In 2019 zal aandacht worden besteed aan het trainen van personeel binnen hun eigen vakgebied. Verder het her-/bijscholen van ambtenaren zodat ze beter kunnen functioneren binnen hun afdeling.
- Deskundig binnenland; voor het verlenen van juridische bijstand aan het ministerie en het uitbetalen van consultancykosten m.b.t. verbouwingen. Het uitbetalen van deurwaarderskosten.
- Kantoorkosten zoals aankoop van kantoormiddelen (papier, pennen etc), kopieer-en drukwerkkosten, onderhoud van kantoor meubilair en inventaris, verbruiksgoederen (cartridge, memorysticks etc) en onderhoudskosten automatisering voor de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.
- De uitgaven voor vaste lasten zoals telefoon, water, elektriciteit, abonnement van de dagbladen "Times" en "Dagblad Suriname" en bewaking.
- Onderhoud van gebouwen en terreinen. Dit zal worden aangewend voor kleine reparaties aan gebouwen, vervangen van armaturen, maaien en schoonmaak van terreinen, het wassen van gordijnen etc.
- Onderhoud en exploitatie van dienstvoertuigen. Voor onder andere benzine, wassen en service van de dienstvoertuigen.
- De uitgaven voor binnenlandse reis- en verblijfskosten zijn voor het grootste deel bestemd voor binnenlandse dienstreizen. En de dagelden van de jachtopzieners van afdeling natuurbeheer vallen ook onder binnenlandse verblijfskosten.
- Contributie; het betalen van contributies aan internationale organisatie zoals ITTO, CITES, INBAR en RAMSAR waar het ministerie lid is.

616. Sociale uitkeringen

Bedragen x SRD. 1.000		
	Kostensoort	Bedrag
	Sociale Premies	
61612	Poliklinische kosten	2
	Totaal	2

Toelichting

De Sociale Zekerheidsuitkeringen zijn geraamd op **SRD. 2.000, -**. **Kapitaal Uitgaven**

620. Inventaris

Bedragen x SRD. 1.000		
620	Inventaris	
62001	Kantoorinrichting	50
62004	Computers	30
62005	Printers	20
	Totaal	100

Toelichting

Kapitaal Uitgaven (620, 621, 624, 625). Het totaalbedrag van de kapitaaluitgaven is begroot voor SRD. 100.000,-.

Dit bedrag zal worden besteed aan;

- Kantoorinrichting zoals vervangen van airconditioning units, kantoormeubilair etc
- Computers
- Printers

Het automatiseringsplan voor de Dienst der Domeinen, Grondinspectie, Taxatie-instituut zal verder gecontinueerd worden.

TITEL II: Programma's

Tabel 1		Bedragen x SRD. 1.000						
Code		Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Programma: Institutionele versterking							
0225	Institutionele versterking Ruimtelijke Ordening	0	0	0	500	500	500	500
0226	Institutionele versterking Natuurbeheer	0	0	0	1,000	1,000	1,000	1,000
0251	Institutionele versterking Grondbeheer			400	3,000	3,000	3,000	3,000
	Programma: Subsidie en Bijdragen							
0964	Stg. Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)	0	0	0	13,000	13,000	13,000	13,000
0965	Stg. Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)	482	0	0	1,151	1,151	1,151	1,151
0966	Stg. Natuurbehoud Suriname Stinasu	263	0	0	1,000	1,000	1,000	1,000
	Programma: Grondbeheer							
3502	Verkaveling	0	0	0	20,308	20,308	20,308	20,308
	Totaal Programma's	745	0	400	39,959	39,959	39,959	39,959

0251 Institutionele Versterking Grondbeheer

Het doel van dit programma is het versterken van het Onderdirectoraat Grondbeheer in de uitvoering van haar taken en verantwoordelijkheden. De institutionele versterking moet gezien worden als een sturingsmechanisme waarmee projecten voor capaciteitsopbouw geïnitieerd en uitgevoerd kunnen worden. Voor het dienstjaar 2019 is begroot SRD 400.000, =.

De institutionele versterking zal zich in eerste instantie richten op:

- * De verbetering van het netwerksysteem. Het begroot bedrag is SRD100.000,=
- * De training en opleiding van het personeel van het Onderdirectoraat Grondbeheer. Dit in het besef dat een betere gronduitgifte beleid staat en valt met de factor mens. Het is van grote importantie dat het kader personeel van dit onderdirectoraat getraind en opgeleid wordt waardoor zij up to date blijven met huidige ontwikkelingen het beleidgebied rakende en daarnaast ook bekwaam worden in de uitvoering van hun taken.

Het begroot bedrag is SRD 225.000, =

- * Wetgeving. Hierbij is het van belang wetgevingsproducten in kaart te brengen die of bijgesteld of gewijzigd dienen te worden. Ook nieuwe wetgevingsproducten dienen geïnitieerd te worden met de bedoeling beter uitvoering te kunnen geven aan die beleidsgebieden die betere wetgeving behoeven.

Het begroot bedrag is SRD 75.000, =

Activiteit	Raming
Aanschaf software en verbetering netwerksysteem	SRD 100,000
Training personeel Onderdirectoraad Grondbeheer	SRD 225,000
Evaluatie wetgeving Domeingronden	SRD 75,000
Totale begrote kosten	SRD 400,000

Tabel 2:

OP-Beleidsgebied: Ruimtelijke Ordening en Milieu				
Beleidsprogramma	Doel Programma	Gerealiseerd beleid 2017	Beleidsmatig bereikt tot oktober 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
0964 Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)	Het bevorderen van een duurzame, optimale benutting van de bossen van Suriname in het algemeen en voor de houtproductie bestemde bossen in het bijzonder door toepassing van de in de Wet Bosbeheer 1992 en andere relevante wet en regelgeving daarvoor gegeven richtlijnen	Het opleiden van personeel voor het verrichten van controle- en begeleidingswerkzaamheden en voor de inning van retributie gelden. De uitbreiding en inrichting van veldposten	Het opleiden van personeel voor het verrichten van controle- en begeleidingswerkzaamheden en voor de inning van retributie gelden. De uitbreiding en inrichting van veldposten. Vervangingsinvestering in het wagenpark. (Het laatset vanwege de inbeslagname van de veldvoertuigen door Datsun)	
0965 Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)	- Institutionele versterking -Geheractiveerde en geprofessionaliseerde educatieve- en opvoedkundige programma's te Zanderij-1 voor leerlingen, studenten en natuurliefhebbers - Administratieve organisatie is beschreven - Jaarrekeningen van 2016-2017	Activiteiten JSOOC: 1. Institutionele versterking: Vastleggen AO is gedeeltelijk gerealiseerd 2. Verbeteren kwaliteit opleidingen: Niet gerealiseerd 3. Verbeteren educatie en voorlichting: Niet gerealiseerd	1. Institutionele versterking: Vastleggen AO is gedeeltelijk gerealiseerd 2. Verbeteren kwaliteit opleidingen: Niet gerealiseerd 3. Verbeteren educatie en voorlichting: Niet gerealiseerd	

	zijn geproduceerd	4. Verbeteren recreatieve diensten: Gedeeltelijk gerealiseerd 5. Verbeteren infrastructuur: Gedeeltelijk gerealiseerd	4. Verbeteren recreatieve diensten: Gedeeltelijk gerealiseerd 5. Verbeteren infrastructuur: Gedeeltelijk gerealiseerd	
0966. Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)	- Ecotoerisme in de Beschermden Gebieden te stimuleren, faciliteren en uit te oefenen. - Wetenschappelijk natuuronderzoek in de Beschermden Gebieden te stimuleren en faciliteren. - Educatie over de Bescherming en behoud van de natuur te verzorgen. - Natuurbescherming	Activiteiten Stg Natuurbehoud Suriname. Deels realisatie. - slechts de verhuur van overnachtingsfaciliteiten kunnen realiseren. - Wetenschappelijke exploratie, het dienstbaar maken van de reservaten aan de recreatieve, opvoedkundige en economische doeleinden en het streven naar bescherming en dienstbaar maken van de reservaten ten behoeve van de wetenschap, de recreatie en de volksoontwikkeling zijn minimaal gerealiseerd. M.b.t.de projecten zijn gerealiseerd:1. Nieuwe web-site voor STINASU; opzet en inrichten kantoor. 2. Renovatie enkele faciliteiten te Brownsberg	- Onderhoud van bestaande oorden binnen Beschermden Gebieden. - Eventuele overbrugging van inkomstenderving in het laag seizoen (regentijd). - Vernieuwing elektrificatienetwerk te BNP in uitvoering. - Verruiming van personeels huisvesting in uitvoering.	
		Natuurpark en Raleighvallen.		
0225 Institutionele versterking	Het Onderdirectoraat Ruimtelijke		- Thans in concept af organogram van het Onderdirectoraat	

<i>Ruimtelijke Ordening</i>	Ordering van het ministerie van RGB uit te rusten met de minimale benodigdheden waardoor maximale rendement kan worden gehaald voor de ruimtelijke ordening.		Ruimtelijke Ordening met doel- en taakstellingen eveneens van de dienstenressortende onder het onderdirectoraat - Wet Ruimtelijke Ordening zal voor 70% bereikt worden	
0226 <i>Institutionele versterking Natuurbeheer</i>	Het ontwikkelen van een strategie en actieplannen voor de benutting en beheer van de beschermde gebieden en de in het wild voorkomende flora en fauna.	Activiteiten Institutionele versterking Natuurbeheer. Geen realisatie. SRD 750000 was suppletoir teruggebracht. - Controle werkzaamheden mbt beheer beschermde gebieden en wildbeheer: deze heeft deels plaatsgevonden. - Voorlichtingsactiviteiten hebben deels plaatsgevonden. - Het controleren van faciliteiten mbt broeden van wild in gevangenschap van vergunninghouders	- Enforcement activiteiten in en nabij beschermde gebieden.	
		heeft niet optimaal kunnen plaatsvinden.		

0251 Institutionele versterking Grondbeheer				Verbetering van de software met de focus op eensnellere dienstverlening Een goede afstemming van de software op andere overheids of parastatale systemen waardoor de dienstverlening volledig geoptimaliseerd kan worden. Het trainen en opleiding van het personeel van het onderdirectoraat Grondbeheer en andere overheids of parastatale instellingen in een beter gronduitgifte beleid. Aanschaf vier 4WD Pick-Ups Wetgevingsproducten in kaart te brengen die of bijgesteld of gewijzigd dienen te worden. Ook nieuwe wetgevingsproducten dienen geïnitieerd te worden met de bedoeling beter uitvoering te kunnen geven aan die beleidsgebieden die betere wetgeving behoeven.

TITEL III: Middelenbegroting

Toelichting

53017- Landtaxen, akkergelden, huren, erfpachten, recognities en grondhuur

De Dienst der Domeinen heeft voor het jaar 2019 een opbrengst geschat van **SRD.89.950.000, =**. Deze opbrengsten zullen vergaard worden uit: huur- en grondhuur vergoeding en recognities. **Meegenomen wordt de aanpassingen grondhuurtarieven.**

Echter worden er ook ontvangsten die vallen onder Landtaxen, akkergelden, huren, erfpachten, recognities en grondhuur, zoals kosten voor kohier en grondhuur geïnd via de sub betaalmeesters, waarvan het ministerie pas inzicht verkrijgt na ontvangst van de rapportage van de betaalmeesters

53303- Retributie op hout

Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) heeft voor het jaar 2019 de volgende geldige vergunningen:

- Exploratie vergunningen: 350.000 ha., voor een tarief van SRD. 5, - per ha.per jaar.
- Concessies: 1.600.000 ha, voor een tarief van SRD. 5, - per ha.per jaar
- Rondhoutproductie: 800.000m3.

Bij de retributie op hout wordt er een onderscheidt gemaakt tussen A en B klasse houtsoorten voor een tarief van USD 3,95 per m3. De gehanteerde wisselkoers USD 1 = SDRD 7,50

Verder bedraagt de keuringslonen SRD 3,00 per m3

De voor 2019 verwachte inkomsten bedragen:

Soort inkomsten	Bedrag in SRD
• Retributie	30.000.000
• Exploratievergoeding	1.500.000
• Concessierecht	8.000.000
• Keuringsloon	4.410.000
Totaal	43.910.000

Het geraamd bedrag is dus SRD. 43.910.000, -

53102- Opbrengst verkoop onroerende goederen

Het ministerie houdt zich ook bezig met het verkoop van overheidslanden. Ten aanzien hiervan is SRD. 85.000.000,- begroot.

53423- Diverse niet belasting ontvangsten

Voor deze inkomsten zorgen de diensten:

Natuurbeheer/ 'sLands bosbeheer: Niet belasting ontvangsten op basis van wildlife export quota (export wilde planten en dieren); permit fee's.

Dienst Bodemkartering ;door het verkopen van bodemkaarten, rapporten, evenals de wegenkaart van Paramaribo/noord en zuid, met bijbehorende straatnamengids.

Deze diensten storten hun ontvangsten bij de Centrale Bank van Suriname (CBvS).

Echter worden andere ontvangsten die vallen onder Diverse niet belasting ontvangsten, zoals kosten voor bereidverklaringen en zegelrechten over de waarde van de beterschap (taxatiekosten van percelen) geïnd via de sub betaalmesters, waarvan het ministerie pas inzicht verkrijgt na ontvangst van de rapportage van de Centrale Betaaldienst.

Het geraamd bedrag is SRD 375.000,-.

TITEL IV: OVERHEIDSINSTELLINGEN

Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)
Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

Stichting Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)

De Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB) heeft tot doel het bevorderen van een duurzame, optimale benutting van de bossen van Suriname in het algemeen en voor de houtproductie bestemde bossen in het bijzonder door toepassing van de in de Wet Bosbeheer 1992 en andere relevante wet- en regelgeving daartoe gegeven richtlijnen.

De SBB functioneert als technische werkmarm van het Ministerie Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (RGB) Vanwege het feit dat alle inningen van retributie, keuringsloon, exploratie- en concessierecht terug gestort moeten worden, worden de operationele kosten van de SBB tenlaste van het Ministerie van RGB opgebracht.

SBB heeft een personeelsbestand van 254 medewerkers bestaande uit:

- 13 directieleden
- 16 senior stafleden
- 37 stafleden
- 38 junior stafleden
- 150 overige personeelsleden

In het kader van de implementatie van het REDD+ Preparation Proposal (RPP), is de SBB aangewezen als één van de implementationpartners. De SBB zal de activiteiten welke aangegeven zijn in het RPP/PRODOC projectdocument met name het opzetten en operationaliseren van het national forest monitoring system (NFMS) en het produceren en updaten van de forest reference emission level (FREL) van Suriname.

Het is van belang dat mede in acht wordt genomen, dat de SBB doormiddel van haar werkzaamheden inkomsten genereert

ten behoeve van de staatskas. Deze ontvangsten betreffen:

- Directe inkomsten uit de bosexploitatie m.n. retributie op hout gewonnen op domeingrond waarop er (houtkap) rechten krachtens de Wet Bosbeheer zijn verleend en terreinen zoals grondhuur en erfpacht waarop er commerciële houtbenutting wordt ontplooid.
- het jaarlijks verschuldigde concessierecht op terreinen waarop het concessierecht is verleend.
- de jaarlijks verschuldigde exploratievergoeding voor domeingrond waarop er een exploratievergunning is verleend.
- de keuringslonen, voor het keuren van hout bij export.
-

Een goed functionerende SBB is van wezenlijk belang voor het garanderen van de inkomsten zoals hierboven aangehaald. Indien de SBB zich niet van haar taken zou kunnen kwijten, zou zulks de export van hout ernstig kunnen stagneren, omdat de SBB bij de geldende procedures die in samenwerking met de Dienst der Invoerrechten en Accijnzen worden uitgevoerd, een essentiële rol vervult. De SBB stelt de ingeladen hoeveelheden hout vast en registreert daarnaast de klassen waarin het betreffende hout valt om vervolgens de vaststelling van de waarde daarvan te bepalen waaruit uiteindelijk het verschuldigde uitvoerrecht voortvloeit. Tevens is een verklaring van de SBB vereist om aan te tonen of het te exporteren hout al of niet op verantwoorde, duurzame wijze geproduceerd is.

De inning van het concessierecht is een voorname taak van de SBB. Zij controleert of er sprake is van eventuele achterstanden, hierdoor kan de SBB een drukmiddel toepassen om voldoening van deze verplichting af te dwingen.

De SBB houdt tevens de verschuldigde retributies na en treft dienovereenkomstig maatregelen die ertoe moeten leiden dat de vereisten afdrachten alsnog worden voldaan. Kortom, door de activiteiten van de SBB zoals de controle en monitoring op houtkap activiteiten, levert de stichting een prominente bijdrage aan de ontwikkeling van Suriname.

Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum (JSOOC)

De Stichting Jan Starke Opleidings- en Ontspanningscentrum heeft als doel het bevorderen van natuurbehoud, milieu beschermingen het duurzaam benutten en conserveren van de Surinaamse bossen, enerzijds en anderzijds het bieden van faciliteiten tot recreatie.

De activiteiten in 2019 zullen zijn:

1. Het verkrijgen van grondhuur status op het terrein te Zanderij-1
2. Een aanvang maken met het proces om het terrein van JSOOC Zanderij-1 te verklaren tot speciaal beschermd gebied.
3. Het verhogen van de bewustwording voor de natuur door het ontwikkelen en verzorgen van educatieve programma's.
4. Het zoeken naar fondsen om een inventarisatie en vastlegging te maken van de boomsoorten in het voormalige Arboretum op Zanderij-1.
5. Het stimuleren van onderzoek op het gebied van bosbouw en natuur door het faciliteren en begeleiden van studenten en liefhebbers van natuur.
6. Het promoten van het belang van een schoon milieu door het bieden van recreatie in een bosrijke en milieu vriendelijke omgeving.

De maatregelen om de activiteiten uit te voeren zijn:

1. Rappelleren verzoekschriften naar de Minister van ROGB voor verkrijgen van status op het terrein te Zanderij-1.
2. Het gebied Zanderij-1 tot speciaal beschermd gebied doen verklaren, zodat Zanderij-1 als leerbos gehandhaafd blijft.
3. Het vastleggen van processen die binnen JSOOC toegepast worden en de organisatie handleidingen biedt om de stichting goed te beheersen.
4. Uitbreiden van het leerpaden het plaatsen van informatie borden i.v.m. voorlichtingsactiviteiten.
5. De bestaande wandelroute uitbreiden tot naar de Coropinakreek.
6. Trainen van het personeel om de arbeidsproductiviteit te verhogen.
7. Aantrekken van een drietal goed opgeleid en gemotiveerd personeelsleden.

8. Contact met scholen onderhouden en uitbreiden om JSOOC als educatieve plek te promoten.

.Stichting Natuurbehoud Suriname (STINASU)

- Doel: 1- Natuurbescherming
2- Natuuronderzoek
3- Natuurtoerisme
4- Natuureducatie

STINASU tracht voormelde doelen te bereiken door (zie art. 3 der Statuten):

- A. Het stimuleren, coördineren en (mede) financieren van de wetenschappelijke exploratie en het dienstbaar maken van reeds bestaande natuurreservaten door:
1. Het aanknopen en onderhouden van contacten met en het lid worden van internationale instellingen die zich bewegen op natuurbeschermingsgebied;
 2. Het verkrijgen van financiële en technische steun bij genoemde organisaties;
 3. Het programmeren en leiden van het wetenschappelijk onderzoek in de reservaten en het ter beschikking stellen en publiceren van de uit dit onderzoek voortkomende resultaten.
- B. Het dienstbaar maken van de reservaten aan de recreatieve, opvoedkundige en economische doeleinden waartoe deze reservaten mede zijn ingesteld; dit door middel van:
- het toegankelijk maken van de reservaten;
 - het onderhouden en exploiteren van transport naar en in de reservaten en het construeren en exploiteren van overnachtingsgelegenheden in de reservaten;
 - stimuleren door middel van promotie in binnen- en buitenland, van bezoek aan de reservaten, onder leiding van daartoe op te leiden expliciterend en toezichhoudend personeel;
 - de uitgifte van publicaties en voorlichtingsmateriaal op het gebied van de natuurbescherming in het algemeen en van het landschap, de flora en de fauna van de reservaten in het bijzonder; dit zowel ten behoeve van de scholen als van het volwassen publiek.
- C. Het streven naar bescherming en dienstbaar maken ten behoeve van de wetenschap, de recreatie en de volkswontwikkeling, van nog niet of niet voldoende wettelijke beschermde objecten.
- D. Het verkrijgen van (de onder artikel vier te noemen) middelen, benodigd voor ver- wezenlijking van de in de voorgenoemde werkzaamheden.

Noot. Natuurbeschermingswet 1954.

Art.1: Tot bescherming en behoud van de in Suriname aanwezige natuurlijke rijkdommen kan de President, de Staatsraad gehoord, bij besluit gronden en wateren behorende tot 't Landsdomein als natuurreservaat.

Art. 2 Om aangewezen te worden als natuurreservaat moet een gebied voldoen aan de volgende eisen:

Dat het bescherming van overheidswegen verdient uit hoofde van afwisselend natuur- en landschapsschoon en/of door de aanwezigheid van in wetenschappelijk of cultureel opzicht belangrijke flora, fauna en geologische objecten.

Realisatie:

In de afgelopen jaren heeft STINASU van haar doelstellingen slechts de verhuur van overnachtingsfaciliteiten kunnen realiseren.

Wetenschappelijke exploratie, het dienstbaar maken van de reservaten aan de recreatieve, opvoedkundige en economische doeleinden en het streven naar bescherming en dienstbaar maken van de reservaten ten behoeve van de wetenschap, de recreatie en de volkswontwikkeling zijn minimaal gerealiseerd.

Dit is ondermeer te wijten aan:

- Het niet kunnen verwerven van donaties; vooral sedert de affaire met de illegale goudzoekers in het Brownsberg Natuurpark (BNP).

- Het niet (kunnen) onderhouden van gebouwen, toegangswegen, looppaden, etc.
- Het niet functioneren van de research-afdeling voor de afgelopen periode (ruim 4 jaarlang). Deze factoren hebben ook bijgedragen aan vermindering van het aantal bezoekers, hetgeen resulteert in verminderde inkomsten met alle gevolgen van dien, zoals verslechterend onderhoud.

Duidelijk is dat STINASU uit eigen inkomsten haar doelstellingen niet kan realiseren. Sedert 2013 is deze situatie enigszins veranderd. Het Ministerie van Ruimtelijke ordening, Grond- en Bosbeheer (RGB) heeft toen door de materiaalkosten voor haar rekening te nemen, de renovatie van gebouwen etc. op de oorden mogelijk gemaakt.

Ratio voor subsidie aan STINASU:

1. Onderhoud en uitbreiding van bestaande oorden.
2. Opzet nieuwe oorden.
3. Aanschaf c.q. vervanging van transportmiddelen onder andere buiten boordmotoren en pick ups, sanitaire voorzieningen, werktuigen, etc.
4. Eventuele overbrugging van inkomstenderving in het laagseizoen (regentijd).
5. Capaciteitsopbouw van het personeel.

Afdeling 16. Het Ministerie van Sport en Jeugdzaken

Algemeen deel

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken is verantwoordelijk voor de implementatie van een geïntegreerd Sport- en Jeugdbeleid, en heeft de zorg voor:

1. Een geïntegreerd en planmatig sport- en jeugd beleid.
2. De ontwikkeling, de bevordering en de begeleiding van de sport in de ruimste zin.
3. De bevordering van de ontwikkeling en begeleiding van de jeugd buiten schoolverband voor zover deze zorg niet uitdrukkelijk aan enig ander Ministerie is opgedragen.
4. De bevordering van de totstandkoming, de instandhouding en de inrichting van o.m accommodaties nodig zijn voor de uitvoering van het Sport- en Jeugdbeleid.
5. Het beleid ten aanzien van het opleiden van leidinggevend kader voor de sport en het jeugdwerk.
6. De regeling van subsidies ter bevordering van de sport en het jeugdwerk.
7. De educatie en de voorlichting op het gebied van lichamelijke vorming en de sport voorzover het betreft taken die niet reeds aan enig ander Ministerie zijn opgedragen.
8. De bevordering van internationale samenwerking met daarvoor in aanmerking komende landen en organisaties ten behoeve van de ontwikkeling van de sport en de jeugd.
9. Het aangaan van duurzame samenwerkingsverbanden met organisaties die werkzaam zijn op het gebied van sport en het jeugdwerk.

Vanwege bovenstaande taakstelling is het ministerie van Sport- en Jeugdzaken het aangewezen ministerie om de coördinerende rol te vervullen van het Kinder - en Jeugdbeleid in de Republiek Suriname. Daartoe is er een besluit genomen in mei 2012, tijdens een stakeholders bijeenkomst, georganiseerd door de presidentiële commissie kinder- en jeugdbeleid, die een beleidsondersteunende en monitoringsfunctie daarin zal vervullen.

Uitgaande van de taakstelling van het ministerie zijn de volgende visie en missie geformuleerd.

MISSIE

Wij staan garant voor het ontwikkelen, implementeren en coördineren van het Sport- en Jeugdbeleid ter bevordering van welvaart en welzijn van de Surinaamse samenleving.

VISIE

Wij zijn een lerende organisatie met een integer, oplossingsgericht denkend team dat met professionele discipline en op creatieve wijze de totale ontwikkeling van de jeugd ter hand neemt, bewegings- en sportmogelijkheden voor een ieder aanbiedt, om zodoende te geraken tot een gezonde en harmonieuze samenleving.

Het algemeen Sport- en Jeugdbeleid

De regering ziet sport als een wezenlijk onderdeel van ons leven, van het onderwijs en van de volksgezondheid. Dit is geheel in overeenstemming met de CARICOM Declaration of Port of Spain Uniting to stop the epidemic of chronic NCDs en het Internationale Handvest voor lichamelijke opvoeding en Sport van de UNESCO.

Het uitgangskader van de regering met betrekking tot een geïntegreerde aanpak van het Sport- en Jeugd beleid, is gestoeld op ondermeer de volgende dimensies:

1. Sport als middel om de vrije tijd nuttig te besteden.
2. Sport als middel voor een gezonde leefstijl; preventie tegen ziekten en als stabilisator van de gezondheid (verhoging kwaliteit van het leven).
3. Sport als middel ter ontwikkeling van woon- en leefgemeenschappen.
4. Sport als diplomatieke factor tussen mogendheden.
5. Sport als middel voor betere leerprestaties.
6. Sport als middel voor het verhogen van de arbeidsproductiviteit.
7. De Jeugd als partner voor de duurzame ontwikkeling van Suriname.

8. Geïntegreerd jeugdbeleid dat talenten van de doelgroep identificeert en duurzaam ontwikkelt.
9. Het scheppen van voorwaarden en bieden van mogelijkheden aan de jeugd ten einde hun volwaardige maatschappelijke deelname aan de samenleving te verhogen.
10. Het scheppen van voorwaarden voor inspraak binnen instituten en organen om zodoende bij te dragen aan besluitvormingsprocessen.
11. Fysieke en fysieke ruimte geven aan de jeugd voor hun ontwikkeling naar volwassenheid.
12. Jeugdbeleid dat gericht is op het verhogen van welzijn en de gezondheid van jeugdigen en adolescenten door het uitvoeren van opgenomen cruciale aandachtspunten voortvloeiende uit de Nationale Adolescenten Gezondheidsstrategie. Deze "Nationale Adolescenten Gezondheidsstrategie", beslaat de diverse beleidsdimensies zoals vervat in het Integraal Kinder- en Adolescenten beleidsplan welke uitgevoerd wordt in samenwerking met relevante stakeholders en ministeries.
13. Geïntegreerd jeugdbeleid dat gericht is op het organiseren van activiteiten voor jongeren in groepsverband met als uitgangspunt een buurtgerichte aanpak, waarbij het ontwikkelen van competenties onderdeel zijn van de capaciteitsversterking van voornoemde organisaties.
14. Geïntegreerd jeugdbeleid dat zich richt op het identificeren, ontwikkelen en mobiliseren van jongerenorganisaties dat als partner zal fungeren bij ontwikkelingsinterventies aangaande jongeren in diverse buurten.
15. Geïntegreerd jeugdbeleid dat ondersteunend gericht is op het nationaal genderbeleid, welke moet zorgdragen dat er gelijke ontwikkeling en ontplooiingskansen, bestaan voor alle leeftijdsgroepen en sekse.

Directoraat Sportzaken

Sport is een belangrijk maatschappelijk fenomeen.

Het is daarom van eminent belang dat er op gestructureerde en gesystematiseerde wijze invulling wordt gegeven aan het regeringsbeleid inzake sport.

Sport is uitgegroeid tot een unieke inspiratiebron voor de samenleving en moet daarom bereikbaar worden gemaakt voor alle lagen van de gemeenschap.

De maatschappelijke waarde van sport en de positieve effecten die zij heeft op de stabilisatie van o.a. de gezondheid van de burger, maken haar onmisbaar in elke samenleving.

Conform de huidige OP kan worden aangegeven dat het ingezette beleid van deze regeerperiode kan worden gecontinueerd. Uit het beleid zoals gevoerd de afgelopen periode is gebleken dat de prioriteiten moeten worden bijgesteld, waardoor de uitvoering van dit beleid effectiever en efficiënter kan worden gevoerd.

"De regering zal voorwaarden scheppen voor de jeugd en volwassenen om een kansrijke deelname te hebben in bewegingssituaties, welke moet resulteren in een harmonieuze ontwikkeling, waarin er sprake is van een stabiele gezondheid en verbetering van de kwaliteit van het leven".

Het sportbeleid zal zich in dit dienstjaar daarom voornamelijk richten op de ontwikkeling van de Topsport, Jeugdsport, Schoolsport, en de Breedtesport (Bewegingsrecreatie en Recreatiesport). Meer bewegen voor de totale samenleving met prioriteit voor jongeren die zich moeten ontwikkelen ten behoeve van de topsport, ouderen en mensen met een handicap zal bijzondere aandacht krijgen, alsook onderzoek, deskundigheidsbevordering en informatievoorziening.

De nationale uitkomsten op het gebied van sport, recreatie en beweging zijn niet alleen de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, maar vragen een collaboratieve aanpak, waarbij meerdere ministeries en sportorganisaties betrokken zijn en verantwoordelijkheid dragen om vooral de probleemgebieden aan te pakken en de relevante voorwaarden te scheppen.

Een kleine greep uit de scala van probleemaspecten geeft ons het volgende beeld:

1. Te weinig Surinamers bewegen actief.
2. Overgewicht is aan het toenemen, vooral onder de jongeren.
3. Het vak Bewegingsonderwijs loopt op alle schoolniveaus nog steeds achter op de rest van de regio.

4. Vrouwen zijn procentueel ondervertegenwoordigd bij sportactiviteiten en -verenigingen;
5. Sportaccommodaties zijn nog in onvoldoende mate toegankelijk voor mensen met een beperking.
6. Noodzakelijke sportaccommodaties zoals atletiek en zwemmen, ontbreken vooralsnog voor de daadwerkelijke internationale doorbraak.
7. Het ontbreken van geactualiseerde samenhangend sportplan(en) waarin duidelijke doelen en strategieën zijn vastgelegd voor de komende jaren.

Uitgaande van de taakstelling van het Ministerie van Sport- en Jeugdzaken, is het sportbeleid als volgt samen te vatten:

8. Het tegengaan van sportverarming; Het streven is erop gericht om alle Surinamers structureel actief te laten bewegen, waarbij het accent ligt op de jeugd om zodoende op duurzame wijze een beweegcultuur te realiseren.
9. Het mede bevorderen van de algemene gezondheidstoestand van de Surinaamse samenleving.
10. Het bevorderen van de Surinaamse (top)sportbeoefening; Suriname behoort met ten minste 7 Olympische sporten bij de top 3 van de CARICOM.
11. Het aangaan en behouden van effectieve samenwerkingsrelaties, ter bevordering van realisatie van de integrale en multisectorale aspecten van het sportgebeuren.

Er zal een strategische investering moeten worden gedaan in Buurtsportvoorzieningen, in de Regionale Sport Academie, het project met buitenlandse sportkader, opzetten van strategische (noodzakelijke) sportaccommodaties en in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur betreffende het schoolsport gebeuren, wat onder andere inhoudt de verzorging van het vak Bewegingsonderwijs op alle onderwijsniveaus (vanaf de basisschool tot en met de universiteit).

Ook zal er kritisch worden gekeken naar voorwaardenscheppende maatregelen zoals capaciteitsversterking van het Directoraat Sportzaken, de Sportbonden en Buurtorganisaties; in het synchroniseren van de schoolvakantieperiodes, vooral i.v.m. deelname van topsporters aan evenementen binnen de regio en wereldwijd; in Sport marketing, ICT en evidence based decision making. De uitwerking en de uitvoering van bovengenoemde maatregelen resulteren in een sportplan, waarbij breedtesport en schoolsport en het project met international sportkader de basis vormen voor topsport en waarbij topsport rolmodellen voortbrengt, die de basis inspireren.

De investeringen zullen daarom geheel in lijn gebracht worden met het OP, hetgeen zichtbaar is in alle beleidsprogramma's, waarin alle acties duidelijk zijn opgenomen. Beweging, Lichamelijke Opvoeding en Sport zijn de instrumenten om te geraken tot een Gezonde, Productieve, Gedisciplineerde en Harmonieuze samenleving en een succesvolle Regionale Integratie. Binnen het streven van de regering om gezonde, opgeleide en ideale burgers te vormen, staat de Surinaamse jeugd centraal.

De Speerpunten van het Sportbeleid zien er als volgt uit:

1. Talentontwikkeling/ontdekking/stimulatie

Er vindt verbetering en uitbreiding van sportbuurtwerk plaats in de buurten in alle districten; talent Scouts worden aangetrokken en opgeleid door het onderdirectoraat OIK i.s.m. sportbonden; er worden sportplannen opgesteld en uitgevoerd; professionalisering van wedstrijdsport en capaciteitsversterking. De verbetering en uitbreiding van het sportbuurtwerk zal planmatig gebeuren waarbij er een goede samenwerking en afstemming met de sportbonden/organisaties en buurtorganisaties zal plaatsvinden. De ontdekte talenten zullen in een speciaal programma ontwikkeld worden tot sporters die zowel nationaal als internationaal ons land kunnen vertegenwoordigen. Deze aanpak zal resulteren in verbeterde internationale resultaten van Surinaamse sporters. Het talentontwikkelings programma zal een zo groot mogelijke dekking van het land hebben.

2. Sportinfrastructuur

Er zal extra aandacht worden besteed aan talentontwikkeling, wedstrijdsport en topsport bevordering; er zal een beheer en onderhoudsplan voor sportaccommodaties en -ruimten worden opgesteld en uitgevoerd; instellen van multifunctionele gemeenschapscentra in Paramaribo en districten; het toegankelijk maken van alle sportfaciliteiten zowel van de overheid alsook van de particulieren, waar zulks mogelijk is.

3. Strategische sportplan en samenwerkingsverbanden

In samenwerking met het Surinaamse Olympisch Comité, de overige georganiseerde en anders georganiseerde sport zal gewerkt worden aan de tot standkoming van een actueel sportplan waarin de ontwikkeling van de sport in ons land voor de komende jaren zal worden vastgelegd. Dit plan zal de leidraad moeten zijn voor de totale sportsector en zal ook door de samenleving moeten worden gedragen. Hiermee zullen wij versneld kunnen werken aan de verbeterde sportprestaties van onze sporters en daardoor ons land verder internationaal op de kaart plaatsen. Zowel nationaal als internationaal zullen samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan en of verstevigd.

4. Surinamebeweeg

Een actieve leefstijl wordt bevordert; recreatiesport die programma's ontwikkelt voor inactieve volwassenen met speciale aandacht voor ouderen, minvermogenen, mensen met een beperking of chronische aandoeningen; Recreatiesport naar de districten wordt versterkt en verbreed; er vindt capaciteitsversterking plaats van vrijwillige buurtsportorganisaties en verenigingen.

Deze speerpunten en de beleidsgebieden uit het Ontwikkelingsprogramma zijn uiteindelijk vertaald naar de verschillende specifieke programma's zoals opgenomen in de begroting van het directoraat Sportzaken.

Directoraat Jeugdzaken

Uitgaande van de belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid- de ontwikkeling van de persoonlijkheid van de jonge mens en het gevoel van dienstbaarheid aan de gemeenschap- en de taakstelling van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, zal het directoraat Jeugdzaken zich richten op het investeren in de vorming en opleiding van jonge Surinamers in geest en lichaam.

Dit gebiedt ons onze jeugd te betrekken, alsmede te laten participeren in alle initiatieven die de vervolmaking van onze samenleving ten doel hebben. Jeugd is daardoor een terugkerend aandachtspunt in alle beleidsthema's, waar in de aankomende periode aandacht aan zal worden besteed.

De formele ordening van het jeugdbeleid is één die een overkoepelend karakter onderschrijft en heeft ingebed, wat ter wille van coördinatie, efficiëntie, effectieve samenwerking en eenduidigheid, een geïntegreerde aanpak vereist. Daartoe geeft het Integraal Kinder- en Adolescenten beleid richting aan de uitvoering en garandeert de minderjarige jeugd in ons land (0 t/m 21 jaar) optimale ontwikkelingskansen en bescherming, zodat zij kunnen opgroeien tot competente volwassenen die adequaat participeren in een steeds meer globaliserende wereld. Binnen dit beleid wordt aandacht besteedt aan aspecten van gender en sociale ongelijkheid. Het beleid is holistisch en hanteert een op rechten gebaseerde benadering. Er wordt vanuit vijf dimensies het te voeren beleid belicht, waarbij iedere dimensie deelgebieden onderscheidt voor interventies op het vlak van preventie, bescherming, begeleiding, rehabilitatie en participatie.

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, en daarmee ook het directoraat Jeugdzaken, staat nog altijd een buurtgerichte aanpak voor. Ten einde hier steeds beter vorm aan te geven, zal door een interdepartementale stuurgroep een inspanning worden gedaan om met de vertegenwoordigers van buurtstructuren en gemeenschappen de samenwerking te concretiseren middels richtlijnen.

Eveneens zal buiten de context van het schoolgebeuren met verhoogde inspanning worden zorg gedragen voor de landelijke zichtbaarheid van het ministerie, zoveel mogelijk op buurt niveau. Schoolvakanties en de vrije tijd na schooluren zullen dus efficiënt worden benut om de vraag naar- en het aanbod van- initiatieven voor de zinvolle besteding van vrije tijd te bevorderen.

In het beleid onderscheiden we specifieke jeugdgroepen, die bijzondere aandacht zullen blijven genieten. Het betreft hierbij onder andere de jeugd die behoort tot een minderheid in de samenleving; scholieren moeders, hun kinderen en partners; differently abled youth; hangjongeren en drop-outs van het schoolsysteem. Gewaarborgd moet blijven de betrokkenheid van deze jeugdgroepen bij het samenlevingsgebeuren alsook de mogelijkheden die hun voortgezette ontplooiing garanderen.

Hoezeer vorming dan ook een sleutelcomponent is van het werk van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken, is dit niet slechts een aangelegenheid van dit ministerie. Het beleid reflecteert dit inzicht en aan de zijde van de uitvoering wordt om deze reden een interministeriële aanpak wenselijk geacht.

Ten einde op verschillende wijzen de stem van de jeugd in Suriname tot uiting te laten komen, zal worden bevorderd dat daarvoor in aanmerking komende vertegenwoordigers van jeugdcollectiviteiten zich in die hoedanigheid bundelen. Zo werkt de regering aan is het versterken van de maatschappelijke positie van de jeugd.

Het algemeen jeugdbeleid vestigt noch thans de aandacht op het recht op participatie, in de bredere zin van het woord. Dit recht komt op bestuurlijk niveau tot uiting via het Nationaal Jeugd Instituut. Daarmee gepaard is de instandhouding van dit onderdeel, waardoor de diverse jeugdvertegenwoordigers in staat zijn om de hun toebedeelde verantwoordelijkheden te dragen.

Het aspect van dataverzameling, analyse en gebruik binnen het ontwikkelen van beleid en interventies zal met hernieuwde aandacht worden bekeken. Het ministerie zal een aantal basis gegevens waaronder jeugd- en sportorganisaties, sportaccommodaties en ruimten, maar ook de concrete wenselijkheden uit het veld inventariseren alsook de systemen versterken om gegevens steeds te updaten. Deze inspanning wordt gedaan in het kader van evidence based decision-making.

De Speerpunten van het Jeugdbeleid zien er als volgt uit:

1. Duurzame gemeenschapsontwikkeling van de jeugd

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken beschouwt participatieve gemeenschapsontwikkeling als een onlosmakelijk deel van de principes die gelden voor duurzame ontwikkeling van de jeugd. Bij het uitvoeren van participatieve gemeenschapsontwikkeling staan een aantal belangrijke uitgangspunten centraal: Percepties, ervaringen, en levensomstandigheden van doelgroepen in de gemeenschappen vormen het vertrekpunt bij het ontwikkelen van beleid en gemeenschapsprogramma's. De actieve participatie van gemeenschappen in hun eigen ontwikkeling zal worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Het ontwikkelen van beleid en programma's zal plaatsvinden op basis van dialoog met alle relevante partners (gemeenschapsgroepen, overheid en niet overheid). Het beleid is gericht op het creëren c.q. versterken van gelijke kansen en integreert een mensenrechten en genderperspectief, waarbij er specifieke aandacht is voor achtergestelde en marginale gemeenschapsgroepen. De nadruk wordt hier gelegd op participatie van de gemeenschap en het stimuleren van zelfredzaamheid, zelfontplooiing en verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling. Belangrijk is dat de percepties, ervaringen en levensomstandigheden in de gemeenschap de vertrekpunten vormen bij het ontwikkelen en implementeren van beleid. Versterking van de actieve participatie van gemeenschappen moet bijdragen aan het creëren van condities voor optimale ontwikkeling van jongeren.

2. Capaciteitsversterking van de medewerkers en de jeugd

Voor het adequaat vervullen van een coördinerende en monitorende rol op het terrein van jeugdontwikkeling op gemeenschapsniveau moet het directoraat Jeugdzaken kunnen beschikken over voldoende gekwalificeerd kader dat uitgerust is met kennis en vaardigheden om gemeenschapsontwikkelingsprogramma's te ontwikkelen, in de praktijk te begeleiden, monitoren en te evalueren. In de buurten zal verder gewerkt moeten worden aan het empoweren van gemeenschapsgroepen om problemen te identificeren, te prioriteren en strategieën te ontwikkelen voor effectieve aanpak.

3. Preventie

Preventie van de jeugd op verschillende niveaus kan beschouwd worden als het kerngebied van het Directoraat Jeugdzaken. Het algemeen doel is gericht op het in staat stellen van de jeugd om hun potenties en talenten te ontwikkelen en als competente personen hun plaats binnen hun familie, het onderwijsproces, de sport, kunst en cultuur, het arbeidsproces, en het besluitvormingsproces in de samenleving als totaliteit in te nemen. Tevens zal preventie onder andere gericht zijn op adolescenten in Suriname waarbij er rekening gehouden is met het Nationaal Gezondheid strategie voor Adolescenten (Accelerated Action for the Health of Adolescents, ñAAHAð). Voorts zullen nationale vraagstukken, waaronder milieu, ñHealth in all Policiesð en de duurzame ontwikkelingsdoelen ook aan de orde worden gebracht.

4. Registratie en begeleiding van scholiere moeders en vroegtijdige schoolverlaters

Ontwikkelen van programma's voor jongeren met verhoogd risico op marginalisering. Er zijn relatief grote groepen jongeren geïdentificeerd die vanwege hun huidige achterstandpositie blootstaan aan risico's die kunnen leiden tot verdere

marginalisering. Het Directoraat Jeugdzaken heeft zich in de afgelopen jaren vooral beziggehouden met vroegtijdige schoolverlaters, in het bijzonder tienermoeders. Wat tienermoeders betreft is de interventie vooralsnog geconcentreerd op opvang in de vorm van registratie en begeleiding van óScholieren Tienermoedersô Deze interventie geeft versterking aan initiatieven die bedoeld zijn als aanvulling van het algemeen genderbeleid. Bij andere vroegtijdige schoolverlaters betreft het vooral het aanbieden van kortdurende vaktrainingen aan jongeren die bij de reguliere vakopleidingen niet worden geaccepteerd vanwege hun laag vooropleidingsniveau.

5. Monitoring en evaluatie

Het Directoraat Jeugdzaken wil participatieve monitoring en evaluatie van uitgevoerde gemeenschapsprocessen stimuleren met het oog op het vergroten van de effectiviteit van interventies. Waar de middelen beschikbaar zijn, kan een ócommunity assessmentô worden uitgevoerd, zodat een beter begrip ontstaat van de bestaande diensten, beschikbare capaciteiten, en behoeften van de gemeenschap, in het bijzonder jongeren. Van belang hierbij is dat de stem van jongeren wordt gehoord, zodat het perspectief en de ervaringen van jongeren worden meegenomen in het uitstippelen van acties. Met de beschikbaarheid van basisdata, is een belangrijke voorwaarde gecreëerd voor zowel proces als impact monitoring van interventies.

TITEL 1: Operationele uitgaven

Bedragen x 1.000

Code	Lopende uitgaven	Realisatie 2017	Vermoed. beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
610	Lonen en salarissen	20.346	22.500	29.848	34.325	39.474	45.395	52.204
611	Sociale Premies	1.752	1.750	2.741	3.152	3.625	4.169	4.794
612	Gebruik vangoederen en diensten	2.012	4.000	4.000	4.600	5.290	6.084	6.996
615	Schenken en bijdragen	0	0	0	0	0	0	0
616	Sociale uitkeringen	2	10	15	17	20	23	26
	Totaal lopende uitgaven	24.112	28.260	36.604	42.094	48.409	55.671	64.020
	Kapitaal uitgaven							
620	Inventaris	0	750	349	401	462	531	610
621	Transportmiddelen	0	1.200	200	230	265	304	350
	Totaal kapitaal uitgaven	0	1.950	549	631	727	835	960
	Totaal Operationele uitgaven	24.112	30.210	37.153	42.725	49.136	56.506	64.980

TITEL I: OPERATIONELE UITGAVEN

Voor het dienstjaar 2019 is het personeelsbestand van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken gesteld op 656 medewerkers en een gemiddelde loonsom van SRD 2.790,= (TWEEDUIZEND ZEVENHONDERD EN NEGENTIG SURINAAMSE DOLLAR) per maand.

Het Personeelsbeleid

Met het oog op de jarenlange ontwikkelingen op het gebied van Human Resource Management binnen de context van de overheid, waarbij ook ons ministerie getracht heeft om invulling aan te geven, zal het ministerie van Sport- en Jeugdzaken zich ook in het dienstjaar 2019 richten op de institutionele versterking en verbetering van de kwaliteiten en inzetbaarheid

van de ambtenaren. Het ministerie heeft beoogt om een verdere ontwikkeling en continuering van de capaciteit en groei van de directoraten Sport- en Jeugdzaken te realiseren, doormiddel van een maximale bijdrage van de medewerkers aan de doelstellingen van het ministerie. Verder zal invulling gegeven worden aan de randvoorwaarden tot het welslagen van het vorenstaande door bijzondere aandacht te besteden aan de inrichting en het betrekken van de centrale huisvesting en de apparatuur, welke nodig is om de dienstverlening te optimaliseren te garanderen en te waarborgen. Er is reeds getracht om de verdere automatisering van de verschillende dienstonderdelen op te pakken en in samen werking met het ministerie van Binnenlandse Zaken zal dit verder aangepakt worden in het dienstjaar 2019. Teneinde zich hieraan te verbinden is het nodig om de bestaande probleemgebieden m.b.t. het personeelsbeleid te identificeren en deze te elimineren c.q. op te heffen, zodat het werk in zijn algemeen, welk tot de taakstelling van het ministerie behoort, tot zijn recht komt. De probleemgebieden die vanouds geïdentificeerd zijn worden in 05 (vijf) hoofdgroepen verdeeld, nl.:

- I. Personeelsverloop.
- II. Kadervraagstuk.
- III. Opleidingen/Trainingen.
- IV. Verzuimbeleid.
- V. Huisvesting.

Ad I. Personeelsverloop

Voor de instroom van nieuw personeel heeft het ministerie te kampen gehad met een toenemende vergrijzing onder het personeel, in het bijzonder de afdelingen die zich met veldwerk bezighouden (uitvoerende afdelingen). Inmiddels is met de instroom van de afgelopen vier jaren invulling gegeven aan het optimaliseren van de diensten. Daarnaast zijn er tussentijds ook vele medewerkers middels personeelstop, alsook via vele overplaatsingen vanuit andere ministeries aangesloten bij ons ministerie, om zo verder invulling te geven aan het te voeren beleid van zowel Sport- als Jeugdzaken.

Ad II. Kadervraagstuk:

Hoewel er geen duidelijke definitie gegeven is wie gerekend kan worden tot hoger-, midden- en lager kader moet gesteld worden dat als we letten op medewerkers met een Universitaire dan wel een HBO opleiding het beduidend lager uitvalt dan degenen met een MBO opleiding. Degenen met een VOJ opleiding (of lager) zitten verre in de meerderheid. Het hoeft dan geen betoog dat het streven erop gericht is dat ook in het dienstjaar 2019 het kadervraagstuk wederom aangepakt dient te worden door aantrekking van gekwalificeerde en hoog opgeleide personeel. De schematische afbeelding van het kader vraagstuk hieronder geeft, omdat er niet duidelijk gedefinieerd is wie tot hoger- midden- en lager kader gerekend kan worden, een vertekend beeld omdat in deze is uitgegaan van de schalen opbouw nl. :

Schaal 1 t/m 4 lager kader.

Schaal 5 t/m 8 midden kader.

Schaal 9 t/m DIR schaal hoger kader.

Het personeelsbestand van het ministerie is voor 2019 gesteld **656** ambtenaren verdeeld in:

Overzicht personeel Directoraten Sport- en Jeugdzaken

Directoraat	Hoger kader		Midden kader		Lager kader		Totaal	
	M	V	M	V	M	V	M	V
Sportzaken	37	26	136	72	32	26	205	124
Jeugdzaken	20	29	20	40	10	10	50	79
Ondersteunde diensten	18	27	29	40	37	47	84	114
Totaal	75	82	185	152	79	83	339	317

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is gesteld op 31 jaar.

Ad III. Opleidingen/ trainingen:

Door de huidige ontwikkelingen en de technische mogelijkheden die er zijn, is het vereist, ter ondersteuning van de realisatie van de doelstellingen van het ministerie dat het personeel geschoold c.q. bijgeschoold wordt in nieuwe technieken en trends, die zich manifesteren m.b.t. werkuitvoering en arbeidssatisfactie. Het beleid zal er wederom op gericht zijn het bestaand personeel zo nodig on- the-job bij te scholen dan wel te trainen om hun werkzaamheden aan te kunnen en betrokkenheid te kweken bij de medewerkers.

Ad IV. Het Verzuimbeleid

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken heeft in de afgelopen jaren geen adequate en/of optimale data opgebouwd om na te gaan hoe het gesteld is met het verzuim om daarop beleid los te laten. Wel is er conform de personeelswet disciplinair opgetreden tegen degenen die zich schuldig maken aan plichtsverzuim. Incidenteel zijn er wel metingen gedaan, echter niet gecontinueerd noch geïmplementeerd als vast dienstonderdeel. Uiteraard is een actieve verzuimbeleid van enorm belang om niet alleen de diensten op de verschillende afdelingen te garanderen, maar ook is het van belang om met het oog op het HRM-gebeuren ook inzichten te krijgen over een optimale vitaliteit van medewerkers welke bijdraagt tot goede werkprestaties. Hierdoor zal het verzuim zo minimaal mogelijk gehouden kunnen worden.

Ad V. Huisvesting/materieel

Het ministerie kampt met betrekking tot het onderbrengen van haar personeel met adequate huisvesting. Aan de centrale huisvesting aan de Coesewijnestraat wordt zal ook in het dienstjaar 2019 gewerkt worden. Teneinde de fysieke conditie, arbeidsrust en voldoening voor het personeel te garanderen is het vereist dat zij over goed materieel en materiaal beschikken om hun werk naar behoren uit te voeren. Zoals reeds eerder vermeld is het noodzakelijk dat er ook rekening gehouden wordt met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie. Middels nieuwe technieken kan het werk op elke afdeling uiteraard vlotter en adequater geschieden en met digitalisering kunnen documenten, rapportages en allerhande dossiers worden opgeslagen, zodat deze makkelijk teruggevonden kunnen worden, waarbij vooral gezorgd kan worden voor een minimale gebruik van ruimte die wij reeds tekort komen.

610: Specificatie Lonen en Salarissen

Code	Lonen en Salarissen	Bedrag in SRD
61001	Ambtelijk Salaris	25.304.000
61002	Vakantie Toeslag	2.024.300
61003	Overwerk	300.000
61004	Bonussen en Gratificaties	100.000
61006	Vacatiegelden	400.000
61016	Gezinstoelagen & Kinderbijslag	200.000
61017	Waarnemingstoelage	87.500
61019	Overige toelagen	1.019.000
61020	Telefoonvergoeding	12.000
61021	Representatievergoeding	281.200
61023	Vervoersvergoeding	120.000
	Totaal	29.848.000

611: Sociale Premies

Deze kosten zijn volledig gerelateerd aan het ambtelijk salaris en betreft de overheidsbijdrage aan de pensioenen en aan het Staats Ziekenfonds (S.Z.F.). De bijdrage aan pensioenen is geraamd op **SRD 1.000.000,-** en de bijdrage aan het Staats

Ziekenfonds is **SRD 1.741.000,-** hetgeen de Sociale Premies brengt op een totale raming van **SRD 2.741.00,-** voor het dienstjaar 2019.

Specificatie Sociale Premies

Code	Sociale Premies	Bedrag
61101	Werkgeverslasten Pensioenfonds	1.000.000
61102	Wergeverslasten Staatsziekenfonds	1.741.000
	Totaal	2.741.000

612: Gebruik van goederen en diensten

De vaste en operationele kosten zullen zich richten op het in stand houden van het ministerie van Sport-en Jeugdzaken. Deze houden verband met de behoefte aan: kantoorkosten, vrachtkosten, huur van panden, verzekeringen, elektra, water, klein onderhoud van gebouwen en terreinen, telefoonkosten, bewaking, overige algemenekosten etc. Het totaal begroot bedrag voor de materiële kosten bedraagt **SRD 4.000.000, -**.

Specificatie Gebruik van goederen en diensten

Code	Goederen en diensten	Bedrag
	<i>Kantoorkosten , automatisering en voorlichting</i>	
61215	Kantoormiddelen	80.000
61216	Kopieerkosten	60.000
61217	Drukwerk en grafisch materiaal	15.000
61219	Onderhoud meubilair en Inventaris	80.000
61222	Verbruiksgoederen	50.000
61223	Onderhoudskosten automatisering	100.000
	<i>Gebouwen, terreinen en nutsvoorzieningen</i>	
61233	Huurgebouwen en terreinen	1.310.000
61234	Onderhoud gebouwen en terreinen	118.000
61236	Vuilnis en reinigingsdiensten	7.500
61238	Telefoon uitgaven	825.000
61240	Water	105.000
61241	Elektra	200.000
61246	Verzekering	152.000
	<i>Algemene kosten</i>	
61247	Schoonmaak	214.500
61253	Vrachtkosten en Porto	3.000
61263	Overige algemene kosten	600.000
61283	Huur van voertuigen	80.000
	Totaal	4.000.000

616: Sociale Uitkeringen**Specificatie Sociale uitkeringen**

Code		Bedrag
61611	Lig- en verpleegkosten	9.000
61612	Poliklinische kosten	4.000
61606	Bijdrage en overige	2.000
	Totaal	15.000

Kapitaal uitgaven

Door jarenlange achterstand in het onderhoud van de kantoorpanden en dienstwoningen in de districten is het noodzakelijk renovaties te plegen om verdere kapitaal vernietiging tegen te gaan. Daarnaast zal de koeling van de kantoorruimten aangepakt worden. Het aanschaffen van computers en aanleggen van een netwerk zal verder voortgezet worden. Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken zal in het hoofdkantoor de nodige inrichting moeten plegen w.o de aanschaffingen van bureaus, computers, het representatief inrichten van het hoofdgebouw.

De Kapitaal Uitgaven hebben betrekking op de aanschaf van duurzame goederen zoals kantoorinventaris en transportmiddelen en zijn geraamd op een bedrag groot **SRD. 549.000,-**

620: Inventaris

De raming van Inventaris bedraagt voor het jaar 2019 **SRD 349.000,-**.

Specificatie Inventaris

Code	Inventaris	Bedrag
62001	Kantoorinrichting	109.000
62003	Communicatie	10.000
62004	Computers	100.000
62005	Printers	30.000
62006	Netwerken	25.000
62010	Overig inventaris	50.000
62011	Overige automatisering	25.000
	Totaal	349.000

621: Transportmiddelen

Het departementsleiding zal voor een adequate uitvoering van haar taken dienstvoertuigen nodig hebben. Er zullen ook twee (2) transportmiddelen aangeschaft worden voor die afdelingen en diensten, die onder andere belast zijn met veldwerkzaamheden. De kosten voor transportmiddelen voor het jaar 2019 zijn geraamd op **SRD 200.000,-**.

Specificatie Transportmiddelen

Code	Transportmiddelen	Bedrag
62102	Auto's	200.000
	Totaal	200.000

TITEL II: Programma's

Bedrag x SRD 1.000

	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	<i>OP- Programma (Doel): Infrastructurale werken</i>						
0147. Bouw-, Civieltechnische en Logistieke programma's v/h algemeen Sport- en Jeugdbeleid	0	1.500	1.000	2.875	3.306	3.802	4.373
	OP- Programma(Doel): Onderzoek en Ontwikkeling						
0737. Ontwikkeling van sport en jeugdbeleid middels onderzoek, informatie voorziening en deskundigheids bevordering	0	300	400	460	529	608	700
	OP- Programma(Doel): Subsidie en Bijdragen						
0967. Subsidies aan Sportorganisaties en andere instellingen	230	500	1.500	1.725	1.984	2.281	2.624
0968. Subsidies aan Jeugdorganisaties	0	150	250	288	331	380	437
0969. Bijdragen aan overheidsinstellingen/ niet commerciële instellingen	0	800	1.000	1.150	1.323	1.521	1.749
	OP- Programma(Doel): Topsport Ontwikkeling						
3601. Intensieve aanpak recreatiesport, jeugdsport en bewegingsrecreatie	0	350	1.500	1.725	1.984	2.281	2.624
3603. Instituut Nationale Sportselecties (INS)	0	100	100	115	132	152	175
3604. Topsportprojecten	565	1.000	1.000	1.150	1.323	1.521	1.749
3605. Jeugd- en Sport ontwikkeling Regionale Gebiedsdelen	0	0	0	0	0	0	0
3607. Internationale Jeugdsportevenementen	1.030	2.000	3.000	3.015	3.467	3.987	4.585
	OP- Programma(Doel): Jeugdontwikkeling						
3701. Voorzien in de ontwikkeling van de Jeugd, ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid	4.100	2.000	2.000	2.300	2.645	3.042	3.498
3702. Ondersteuning instellingen met jeugdprogramma's	2.200	1.500	0	2.875	3.306	3.802	4.373
3703. Instandhouding en verdere uitbouw Nationaal Jeugd Instituut	741	700	1.500	1.725	1.984	2.281	2.624
3704. Versterking en begeleiding risico jongeren	0	300	400	460	529	608	700
3705. Versterking jeugd en gemeenschapontwikkeling	0	300	1.350	1.553	1.785	2.053	2.361
Totaal	8.866	11.500	15.000	21.416	24.628	28.319	32.572

Programma 0147**Bouw-, Civieltechnische- en Logistieke programma's van het Algemeen Sport- en Jeugdbeleid**

Een specifieke programma die opgenomen is in het algemeen beleidsplan van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken om doelmachtige randvoorwaarden te scheppen en het in standhouden van faciliteiten ter bevordering van de algemene vorming, ontwikkeling en participatie van de totale bevolking in het bijzonder de jeugd van Suriname.

Het dienstjaar 2019 moet gekenmerkt worden als een prestatiejaar voor het behalen van specifieke doelstellingen wat dit programma treft.

Huisvesting

Ter bevordering van de functionaliteit, het effectiever en efficiënter aanpakken van programma's zal volledige aandacht geschonken worden aan het afbouwen van de centrale huisvesting, alsmede de herinrichting van het terrein van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken. Dit moet leiden tot verbetering van de fysieke werkomgeving en de motivatie van het personeel.

Sportaccommodaties en ruimten

De beschikbaarheid van goede sportvoorzieningen is een noodzakelijke voorwaarde voor de basis beoefening van sport als ook de topsportbeoefening.

Het beleid met betrekking tot de opzet van nieuwe, het verbeteren en in standhouden oftewel uitbreiden van bestaande openbare sportaccommodaties landelijk, zal in het kader van het bovenstaande gecontinueerd worden middels het introduceren van een uitvoeringsplan voor beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties en ruimten.

Dit plan zal landelijk en gefaseerd ten uitvoering worden gebracht door middel van de verkregen informatie uit de landelijke scan van sportaccommodaties en ruimten in het jaar 2019.

In elk district, afhankelijk van de behoefte, het gebruik en de bezetting van de sportaccommodaties wordt na prioritering, overgaan tot nieuwbouw en of rehabilitatie op micro en mesoniveau.

Voor de sportaccommodaties die al zodanig dienen voor het beoefenen van topsporten zal het ministerie van Sport- en Jeugdzaken partnerschappen aangaan voor rehabilitatie en of nieuwbouw van sportaccommodaties op macroniveau die voldoen aan internationale standaarden.

Specifieke aandachtspunten**1. Nieuwbouw, Onderhoud van gebouwen enterreinen:**

Voor het doelmachtig opslaan van sportmaterialen, goederen, voorwerpen en gereedschappen zal bij het afbouwen en bij gebruik name van de centrale huisvesting ook een centrale magazijn van het ministerie van Sport- en jeugdzaken opgezet moeten worden.

Verdere toelichting**De afbouw en inrichting van Centrale Huisvesting van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken.**

1. Oplopende kosten ten behoeve van huur van externe panden komen weg te vallen. Deze kunnen dan bij een ander beleidsprogramma ingeschoven worden.
2. 80% van alle afdelingen kunnen in gebouw ondergebracht. Overige 20% moeten eventueel nog apart worden gehouden gezien de omvang van het gebouw.
3. Het gebouw wordt op eigen beheer in samenwerking met de genie (technische werk arm) van het Surinaams Nationaal Lege rafgebouwd.
Enkele specifieke uitvoeringskosten komen hierdoor weg te vallen.
4. Afbouw dient zo snel als mogelijk gezien afgewerkte constructie onderdelen blootgelegd staan aan externe invloeden (vb: het weer).

2. Nieuwbouw, rehabilitatie, beheer en onderhoud van Sportaccommodaties en ruimten op micro, meso- en macroniveau:

1. Het rehabiliteren van indoor en outdoor sportaccommodaties met minimale randvoorwaarden en gebruiken.
2. Het rehabiliteren van gemeenschapscentrums voor educatieve en recreatieve doeleinden.

3. Rehabilitatie stelt ons in de gelegenheid accommodaties die wegens slecht beheer en onderhoud in verval zijn geraakt nieuwleven in te blazen.
4. Rehabilitatie brengt met zich mee het stellen van scherpe voorwaarden aan beheerders belast met het beheer en exploitatie van een sportaccommodatie en ruimten.
5. In dit kader is het samenstellen van een algemeen masterplan voor beheer en onderhoud voor de te rehabiliterende accommodaties van belang.
6. Het masterplan beheer en onderhoud biedt het ministerie de mogelijkheid om controle uit te oefenen op voornamelijk het beheer en exploitatie van openbare sport accommodaties en ruimten zodat deze faciliteiten niet in verval geraken.

3. Het aanschaffen van sport- en diverse materialen:

- Aanschaf van sportmaterialen is van bijzonder belang gelet op het aantal verzoeken van sportverenigingen, stichtingen e.a., die in aanmerking wensen te komen voornoemde.
- Het ministerie is onlangs van start gegaan met het landelijk opzetten van multifunctionele centra, waarbij alle centra voorzien moeten worden van sportmaterialen.
- Naast sport en spel vindt er ook denk- en creatieve vormingsplaats, waarbij aandacht wordt besteed aan muziek, handenarbeid, zang en dans. Voor optimale uitvoering van dit geheel, zijn er muziekinstrumenten en verschillende materialen voor creatieve vorming nodig om sport- en talentontwikkeling onder de jongeren te stimuleren en koesteren.

Voor 2019 is er voor dit programma SRD 1.000.000, - opgebracht

NO	OMSCHRIJVING	BEDRAG
1	In standhouden van gebouwen en terreinen t.b.v. burgerschap en talentontwikkeling	
	Gemeenschapscentra	100.000
	Opzetten, afbouwen en renoveren van kantoorruimten, dienstpanden en loodsen	300.000
2	Optimalisering Sportinfrastructuur	
	Aanleg en rehabilitatie van sportaccommodaties , ruimten, parken, speeltuinen en schuttingen	200.000
	Beheer en Onderhoud Sportaccommodaties	200.000
3	Aanschaf van diverse ondersteunende attributen ter uitvoering en ondersteuning van het sportbeleid	200.000
	Totaal	1.000.000

Programma 0737: ·Ontwikkeling van het Sport- en Jeugdbeleid middels Onderzoek, Informatievoorziening en Deskundigheidsbevordering

Onderdirectoraat Onderzoek Informatie en Kadervorming

Het Onderdirectoraat O.I.K is een hoofdafdeling die voorwaarde scheppend moet werken naar de andere diensten van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken toe. Om goed sport- en jeugdbeleid te maken is het noodzakelijk dat beschikt kan worden over betrouwbare data. Onderzoek biedt de mogelijkheid tot het verkrijgen van de juiste gegevens.

Het accent zal ook in het dienstjaar 2019 wederom liggen op datgene waarmee in de voorgaande jaren een begin is gemaakt n.l. onderzoek, informatie en kadervorming.

Onderzoek en Planning

Onderzoek is tegenwoordig een onmisbaar instrument in de hedendaagse samenleving. Ter verkrijging van betrouwbare data zullen diverse surveys uitgevoerd worden. Met de beschikbare data zal het beleid na kunnen gaan hoe de uitgevoerde beleidsdoelen aankomen bij de doelgroep en ook wat de impact daarvan. Daardoor kan eventuele bijstelling tijdig plaatsvinden. Om dit te kunnen uitvoeren zal de afdeling Onderzoek en Planning versterkt moeten worden.

Capaciteitsversterking voor de afdeling is onontbeerlijk. Een dataverzameling van het onderzoek naar de ontwikkeling van de sport- en jeugdorganisaties en tegelijk inzicht krijgen in de ontwikkeling van de voornoemde organisaties alsook

de sterke en zwakke kanten van deze organisaties.

Het uitvoeren van het landelijke onderzoeksproject voor zowel op sport- als jeugdgebied, middels het inventariseren en beschrijven van de verschillende sport- en jeugdorganisaties en spotaccommodaties in stad en districten, zal dan zichtbare resultaten moeten opleveren voor het opzetten van een Data Base. Dit is van belang voor de verdere planning en implementatie van het beleid op kort, middellange en lange termijn.

Opleiding en Vorming

De sport-, jeugd- en buurtorganisaties dienen bij te dragen aan de ontwikkeling van onze jeugd. Op dit punt zal er gewerkt moeten worden aan een gezamenlijke geïntegreerde aanpak van bewoners, sport-, jeugd- en buurtorganisaties, waarbij alle betrokkenen zich medeverantwoordelijk voelen voor de omgeving waarin ze wonen en werken. Middels het aanbieden en verzorgen van managementtrainingen aan de verschillende sport-, jeugd- en buurtorganisaties in stad en districten, zal er getracht worden om extra inzicht te verschaffen in de praktische instrumenten die gebruikt worden bij het functioneren van deze organisaties.

Met meer dan 60% van de bevolking als jeugd, is deze groep essentieel op elk gebied, is het gebodengerichte kadertrainingen aan jeugdwerkers en jeugdleiders aan te bieden alsmede capaciteitsversterkende opleidingen voor jeugd- en sportorganisaties om te helpen hun plaats in de samenleving in te nemen. Deze zullen een landelijk karakter hebben. Ter verbetering van en aanpassing van het niveau van de diverse opleidingen zullen zij aan een evaluatie worden onderworpen, waarna nieuw en aan de tijd aangepaste opleidingen zullen worden aangeboden aan de doelgroep. Investeren in opleidingen en trainingen voor het personeel, is investeren in ons ministerie. Dit zal duidelijk zichtbaar zijn in de geleverde kwaliteit van de dienst. Ook investeren in het personeel zal niet alleen bijdragen tot de inzetbaarheid binnen de functie, maar ook om het kunnen vervangen van collega's, het makkelijker kunnen doorstromen naar andere functies, ect.

Informatie en Documentatie

Upgrading en uitbouw video- en audiotheek en het conserveren en verzamelen van materialen over sport- en jeugd activiteiten is van eminent belang.

Binnen de informatieverschaffing naar de gemeenschap is gebruik van audio en visuele middelen ondenkbaar. Reden genoeg om acties uit te voeren die gericht zijn op upgrading en uitbouw van de video- en audiotheek van de afdeling Informatie en Documentatie. De door de afdeling verzamelde digitale informatie zal te allen tijde beschikbaar en toegankelijk zijn voor gebruik en naslagwerk, terwijl ook het apparaat in belangrijke mate door derden gebruik beschikbaar zal zijn. Gezien de technologie in de wereld, dus ook in Suriname, zich aan het ontwikkelen is, is het vereist dat zowel de Es en Jee bibliotheek alsook de videotheek moeten worden gemoderniseerd en gedigitaliseerd, om te kunnen voldoen aan de hedendaagse standaarden. De moderne technologische ontwikkelingen op dit gebied vragen om een regelmatige upgrading van apparatuur, faciliteiten, diensten en personeel, voor het optimaal verschaffen van de nodige informatie aan het grote publiek.

Voor dit programma is begroot SRD 400.000,-

No.	Omschrijving	Bedrag
1	Inventarisatie en behoeftepeiling bij sport en jongeren organisaties in de districten m.u.v. Sipaliwini.	160.000
2	Diverse sport- en kaderopleidingen landelijk	100.100
3	Managementtraining ter versterking van de sport-, jeugd- en buurtorganisaties	60.000
4	Upgrading biblio- en videotheek	79.900
	TOTAAL	400.000

Programma 0967: Subsidies aan Sportorganisaties en andere instellingen

Subsidie geldt als instrument van de overheid teneinde voorwaarden te scheppen om de sportontwikkeling integraal te ondersteunen, daar dit nodig is voor de cohesie in de samenleving en natievorming. In dit begrotingsjaar zal er ook financiële als materiele ondersteuning worden gegeven aan de sportorganisaties/ bonden voor de uitvoering van hun

jaarprogramma's operationele kosten, regionale/internationale evenementen en trainingen, alook voor de carrièreplanning van topsporters. De bijdrage aan sportorganisaties en andere instellingen is geëvalueerd en richt zich thans op een strenge controle bij de besteding van de middelen en adequate verantwoording door de begunstigden. Binnen dit kader is voor dit dienstjaar het subsidie kader onderstaand duidelijk omschreven. Het bedrag is begroot op **SRD 1.500.000, -**

Subsidiebeleidskader

Het beschikbare subsidiebudget van het Directoraat Sportzaken wordt in eerste instantie bepaald aan de hand van de jaarlijkse begroting voor het komend dienstjaar en is verdeeld in vier categorieën. Er wordt geen maximering op voorhand gehanteerd, daar het beschikbare deelbudget evenredig wordt toegekend aan subsidie aanvragers.

Subsidiesoort	Criteria
Structurele subsidie	<u>Doelgroep</u> Nationale sportbonden en sport aanbiedende organisaties aangesloten bij sportbonden <u>Te overleggen documenten</u> Jaarplan 2019, inclusief de bijbehorende begroting ✓ Activiteitenkalender (Nationaal en Internationaal) ✓ Overzichtbestuurssamenstelling ✓ Meest recente financieelverslag ✓ Beschrijvingorganisatievorm ✓ Oprichtingsakte en huishoudelijk reglement (zover deze eerder niet ontvangen is). <u>Prioriteiten</u> Breedtesport (ontwikkeling) Schoolsport (ontwikkeling) Wedstrijdsport
Incidentele subsidie	<u>Doelgroep</u> Enerzijds de georganiseerde sport: nationale sportbonden en sport aanbiedende organisaties aangesloten bij sportbonden. Anderzijds de niet-georganiseerde sport: onderwijsinstellingen, buurt- en jeugdorganisaties en anders reorganiseerden <u>Te overleggen documenten</u> Jaarplan 2019, inclusief de bijbehorende begroting Activiteitenkalender (Nationaal en Internationaal) Overzichtbestuurssamenstelling Meest recente financieelverslag Beschrijvingorganisatievorm Oprichtingsakte en huishoudelijk reglement (zover deze eerder niet

ontvangen
 Voor deelname aan internationale toernooien:
 Een totaal uitgewerkte plan inclusiefbegroting

Prioriteiten
 Breedtesport(ontwikkeling)
 Schoolsport(ontwikkeling)
 Jeugdsport
 Wedstrijdsport
 Kwetsbare groepen (senioren en mensen met een beperking)
 Nationale selecties

Projectsubsidie

Doelgroep

Enerzijds de georganiseerde sport: nationale sportbonden en sport aanbiedende organisaties aangesloten bij hen. Anderzijds de niet-georganiseerde sport: onderwijsinstellingen, buurt- en jeugdorganisaties en anders reorganiseerden.

Te overleggen documenten

- ✓ Projectvoorstel met goed omschreven doelstellingen en verwachte resultaten.
- ✓ Doelgroepmoetduidelijkvoordeelhebbenbijuitvoering van hetproject.
- ✓ Projectvoorstel moet passen binnen het algemeen sportbeleid.
- ✓ Project moet duurzaam karakter hebben en daadwerkelijk voorzien in een dringende behoefte.
- ✓ Een goedonderhoud/beheersplan.
- ✓ Overzichtbestuurssamenstelling.
- ✓ Meest recente financieelverslag.
- ✓ Beschrijving organisatievorm
- ✓ Oprichtingsakte en huishoudelijk reglement (zover dezeerder niet ontvangen is.

Prioriteiten:

1. Materialen voorziening.
2. Ondersteuning onderhoud behoefte.
3. Technische ondersteuning(peroneel).
4. Bijdrage aan de expansie van de sport- of talentontwikkeling.

Accommodatie subsidie

Doelgroep

Enerzijds de georganiseerde sport: nationale sportbonden en sport aanbiedende organisaties aangesloten bij hen. Anderzijds de niet-georganiseerde sport: onderwijsinstellingen, buurt- en jeugdorganisaties en anders georganiseerden.

Te overleggen documenten

- Å Activiteitenplan.
- Å Organisatiebegroting.

- Å Financieel overzicht.
- Å Overzicht bestuurssamenstelling.
- Å Oprichtingsakte en huishoudelijkreglement.
- Å Beschrijving organisatievorm.
- Å Begroting voorgaand kalenderjaar.

Prioriteiten

- 1 Primaire behoefte (o.a. velden en banen).
- 2 Secundaire / ondersteunende behoefte. (o.a. verlichting, tribune en kleedkamers)

Programma 0968: Subsidies aan jeugdorganisaties

Het algemeen jeugdbeleid van de regering is het specifiek beleid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd en gericht op het scheppen van voorwaarden om tot haar ontplooiing te komen. Om dit beleid mede te helpen realiseren is subsidie een belangrijk instrument.

Financiële ondersteuning aan actieve jeugdorganisaties en organisaties die werken met en voor de jeugd en individuen is noodzakelijk, aangezien het Directoraat Jeugdzaken zich absoluut richt op kansarmen in de samenleving. Het subsidiebeleid zal ingezet worden om het jeugdwerk te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Dit beleid krijgt zijn impact omdat het zich richt op kansarmen en tevens een preventief karakter heeft. Het beleid zal erop gericht zijn om door subsidies jeugdorganisaties in staat te stellen zich verder te ontwikkelen waardoor zij op lang termijn zelfstandig hun doelen kunnen bereiken.

De financiële ondersteuning aan jeugdorganisaties en of hun afgevaardigden bij internationale ontmoetingen is nodig, aangezien jonge mensen meestal de middelen niet hebben en het dus de overheidstaak is daarbij in te springen. Internationale ontmoetingen van de doelgroep draagt bij tot de verdere ontwikkeling van de jeugd in haar algemeenheid en die organisaties in het bijzonder en draagt dus ook bij tot de verdere ontwikkeling van onze samenleving. Elk jaar stijgt het aantal aanvragen voor subsidie. Om organisaties de gelegenheid te bieden het jeugdwerk landelijk uit te voeren en tevens te werken aan de institutionele versterking van de organisatie is hiervoor een bedrag van **SRD 250.000,-** begroot.

Programma 0969: Bijdragen aan overheidsinstellingen/ niet commerciële instellingen

Om het sportbeleid van het ministerie verder te ondersteunen zijn er overheidsstichtingen in het leven geroepen. Deze stichtingen opereren onafhankelijk, doch binnen het algemeen vastgesteld sportkader. Vanwege hun niet commercieel karakter zijn deze stichtingen afhankelijk van donormiddelen en subsidies. Dit programma wordt ingesteld om de hierna volgende stichtingen financieel bij te staan:

Stichting Suriname Anti Doping Autoriteit (SADA):

Deze Doping Autoriteit heeft tot taak het gebruik van verboden middelen en methoden binnen de sport, uit te bannen en zal in samenwerking met de daarvoor in aanmerking komende instanties erop toezien dat die regelgeving op dit stuk wordt nageleefd. Binnen dit kader zullen doping testen worden afgenomen, alsook bewust wordings- en educatie programma's worden uitgevoerd. Het verzorgen van workshops, trainingen en het organiseren van verschillende vergaderingen en activiteiten in het kader van doping en antidoping, behoren tot de werkzaamheden van de SADA.

Regional Sports Academy (RSA)

Het hoofddoel van RSA is de coördinatie en integratie van projecten en programma's voor talentontwikkeling en topsport in de regio. Het concept van RSA bestaat uit 6 pijlers:

onderwijs, talentontwikkeling, topsportontwikkeling, onderzoek, sport toerisme en sport trainingskampen. Om het bovenstaande programma regionaal uit te kunnen voeren, is het essentieel dat de CARICOM lid landen hun financiële bijdragen leveren. Vanwege het uitblijven van deze financiële bijdrage uit de regio is het thans noodzakelijk dat het instituut zijn doelstellingen

en activiteiten aanpast aan de huidige (financiële) omstandigheden. Het instituut zal zich het komend jaar voornamelijk richten op het opleiden van kader op het gebied van de breedte sport, technisch kader voor onderhoud van faciliteiten en kader voor talent- en topsport

ontwikkeling. Bovengenoemde opleidingen zullen in samenwerking met het onderdirectoraat O.I.K. van het Ministerie van Sport- en Jeugdzaken worden uitgevoerd.

▣ School Sport Federatie Suriname (SSFS)

De Schoolsport Federatie Suriname is opgericht in 2016 met het primaire doel het doen organiseren en het structureel bevorderen van de schoolsport op **alle** onderwijs niveaus in ons land.

Gelet op de huidige werkelijkheid is er dringende behoefte dit structureel te doen, omdat het blijktdat steeds meer van deze jongeren onvoldoende sport en beweegt én dat zij ook steeds vaker in een bepaalde leeftijdsfase stoppen met sporten. Vanuit de SSFS zullen regelmatig meetmomenten worden gehouden, die moeten bijdragen aan het vergroten van de interesse voor sport onder de scholieren.

Voor dit programma is in totaal **SRD 1.000.000,-** begroot.

Programma 3601: Intensieve aanpak van de Recreatiesport, Jeugdsport en Bewegingsrecreatie

De uitvoering van het Sportbeleid vanuit het Onderdirectoraat Recreatie en Sport, zal gebaseerd zijn op drie speerpunten, te weten:

1. Gemeenschapssport (buurtsportontwikkeling)
2. Inzet Buitenlands Kader.
3. Volksbeweging.
4. Districten jeugdvoetbal.
5. Schoolsport evenementen.

Het doel van dit programma is om de kwaliteit van het bewegen te verbeteren door de kinderen bekend te maken met sportactiviteit en te stimuleren om te gaan sporten in ongeorganiseerd en georganiseerd verband, waardoor de lage intrinsieke motivatie bevorderd wordt en de drempel dieer ontstaat om te sporten lager wordt.

Gemeenschapssport

Het gemeenschapssport werk vormt de basis voor de breedte sportontwikkeling en streeft de volgende doelen na:

1. Ontwikkelen van een Surinaams programma welke gericht is op bewegen, gezondheid en talentontwikkeling; gemeenschapssportwerk (bewegen en sport), Healthy Life Style, vroege identificatie van talenten.
2. Het neerzetten van een sportinfrastructuur die het geïdentificeerde talent via een vaststaande sportprogramma structuur opvangt, begeleid en doorgeleid naar georganiseerde sport.
3. Capaciteitsversterking van alle betrokken partijen.

Binnen het buurtsport ontwikkelingsprogramma wordt ruime aandacht besteed aan gemeenschapssport onder de jeugd binnen de verschillende buurten. De focus is hierbij gericht op:

1. Het terugdringen van de maatschappelijke problemen waarmee de jeugd te kampen heeft.
2. De vorming van de jeugd.
3. Het verhogen van het sport- en bewegingsaanbod in de verschillende gemeenschappen (buurten, wijken).
4. Het stimuleren en motiveren van de gemeenschap in het bijzonder de jeugd om op structurele wijze te participeren aan de beweging- en sportactiviteiten.
5. Het bevorderen actieve vermogen van jeugdigen.
6. Het zorgdragen voor talentidentificatie en talent ontwikkeling.
7. De preventie van jeugdcriminaliteit.

Gemeenschapssport wordt geïntegreerd uitgevoerd met ondersteuning van het programma en inzet van buitenlands kader. Het programma omvat in grote lijnen de volgende onderdelen:

1. Bewegen en gezondheid.
2. Sportactiviteiten.
3. Capaciteitsversterking.
4. Talent identificatie en begeleiding.

Het programma biedt de mogelijkheid aan jeugdigen en volwassenen om regelmatig deel te nemen aan bewegings- en sportactiviteiten, welke zijn aangepast aan hun niveau. In dit gemeenschapssportwerk is er een aanvang gemaakt met een aantal takken van sport, waaronder voetbal, atletiek, volleybal, slagbal, basketbal en sportieve recreatie. Uitbreiding van dit aanbod zal plaatsvinden naar mogelijkheden en behoefte.

Op regelmatige basis zullen de verschillende jeugdigen die de potentie hebben, worden geïdentificeerd en verder worden begeleid. In dit programma zal ook aandacht besteedt worden aan mensen met een beperking. Het is ook een prioriteit van het ministerie om deze doelgroep zo goed mogelijk te doen integreren in de gemeenschap.

Gemeenschapssport is net als schoolsport een belangrijke factor in het bewustwordingsproces van het kind. Bewegen in ongeorganiseerd en georganiseerd verband levert namelijk een wezenlijke bijdrage aan de vorming en ontwikkeling van het individu.

Inzet Buitenlands Kader

Dit programma wordt vanaf 2008 uitgevoerd en is voornamelijk opgezet voor de opleiding en begeleiding van sporters in ontwikkelingsgebieden, waarbij aanvankelijk met Cubaanse trainers werd gewerkt. Momenteel is ook Surinaams kader betrokken in dit project en worden de volgende takken van sport ontwikkeld: atletiek, wielrennen, schaken, volleybal, boksen, tafeltennis en judo. Bij de keuze en inzet van het buitenlands kader wordt in overweging genomen het niveau van het desbetreffende land in een specifieke tak van sport, de bereidheid van de betrokkenen om onder minder gunstige omstandigheden pionierswerk te verrichten, en de gedrevenheid qua karakter om uit niets toch iets te stampen. De keuze is vooralsnog gevallen op Cuba en Nederland, vanwege de goede bilaterale relatie, de beschikbaarheid en financiële overwegingen.

Prioriteitsgebieden zijn de districten en binnenland. In dit programma worden talenten geïdentificeerd en begeleid naar topsport. Dit programma heeft ons land binnen relatief kort tijdsbestek niet alleen nationale, maar ook internationale kampioenen opgeleverd. Suriname kan nu met trots zeggen dat het op atletiek gebied in het Caraïbisch gebied en Zuid-Amerika een begrip is geworden. Surinamers komen nu prominent voor op de Zuid-Amerikaanse en Caraïbische rankinglijsten.

Deze resultaten zijn mede te danken aan de aanpak van het ministerie waarbij topsporters worden gefaciliteerd.

In dit dienst jaar zal dit programma worden voortgezet. De talenten die in de verschillende takken van sport zijn ondergebracht, hebben op dit moment een fase bereikt waarbij zij ook internationaal doorgebroken zijn.

Volksbeweging

Het doel hiervan is om een actieve en gezonde levensstijl te promoten. Om dit doel te bereiken, worden er beweeg- en sportprogramma's ontwikkeld voor inactieve en actieve burgers met speciale aandacht voor ouderen, minvermogenen, mensen met een beperking of een chronische aandoening.

Districten jeugdvoetbal

Het districten jeugdvoetbal programma heeft ten doel het stimuleren en bevorderen van jeugdvoetbal tussen de jeugd in de districten en het binnenland en het verbeteren en verhogen van het sportniveau in de verschillende districten en binnenland. Dit programma moet ertoe leiden dat het niveau van voetbal in de verschillende districten verhoogd wordt. Ook slagbal en atletiek zullen op dezelfde manier als dit programma ontwikkeld worden. Het zal geschieden in samenwerking met de sportbonden.

Schoolsport evenementen

Leerlingen uit het leerplichtig onderwijs, GLO en VOJ, worden ongeacht hun bekwaamheid of geaardheid via schoolsport in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan kwaliteitssport, om hen zodoende te stimuleren tot een levenslange gezonde ontwikkeling. Ze krijgen de gelegenheid een tak van sport te beoefenen, hetzij in georganiseerd of ongeorganiseerd verband. Het doel van dit programma is de integrale aanpak van de schoolsport in diverse takken van sport en tegelijk de saamhorigheid onder de leerlingen te bevorderen. Dit, ter ondersteuning van deelname aan internationale schoolsport evenementen waaronder IGS, Consude en Gymnasiade en ondersteuning van bonden die nationale selecties afvaardigen.

Andere sportactiviteiten die vallen onder het Onderdirectoraat Recreatie en Sport zijn o.a.: Challenge day, Caribbean Wellness day, lantiman toernooi, vakantie activiteiten, Bigi Broki Waka en wandelmars voor personeelsleden.

Percentage verdeling per district:

1. Paramaribo 35%.
2. Nickerie 5%.
3. Coronie 3%.
4. Saramacca 4%.
5. Wanica 7 %.
6. Commewijne 7%.
7. Marowijne 15%.
8. Para 7%.
9. Brokopondo 10%.
10. Sipaliwini 7%.

Voor de uitvoering van dit sprogramma is **SRD 1.500.000**, -begroot.

Programma 3603: Instituut Nationale Sportselecties

Het Instituut voor de Nationale Sport Selecties (INS) werd op grond van het Staatsbesluit van 14 april 1986 S.B 1986 No. 23 ingesteld en valt rechtstreeks onder de minister van Sport- en Jeugdzaken.

Vanaf 2018/19 zal het Instituut met het aantrekken van een Coördinator over gaan tot revitalisering en is begonnen met voorbereidende activiteiten en alle beleidsmatige en uitvoerende randvoorwaarden om optimaal te kunnen functioneren in 2019/20. Specifieke stappen zullen worden ondernomen dat moet resulteren in een werkbare structuur en een gezonde I.N.S organisatie. Dit Instituut zal moeten functioneren als een beleid en dienstverlenend orgaan voor het Ministerie en de Sportgemeenschap en heeft als taak het verhogen van het Sport niveau in het algemeen en de wedstrijd sport in het bijzonder waarbij in haar nieuwe opzet het I.N.S een **toegevoegde wetenschappelijke meerwaarde** zal betekenen voor de ontwikkeling van ons sporttalent. Het I.N.S zal in haar beleidsbenadering en beleidsontwikkeling meer gebruik maken van de nieuwe bevindingen uit de sportwetenschap en voornamelijk de bevindingen die van toepassing zijn op de Surinaamse situatie. Om de ontwikkelingen in de topsport en talentontwikkeling beter tot haar recht te doen komen zullen behalve wetenschappelijk onderzoek ook deskundigheidsbevordering middels trainingen, vaardigheden en specifieke vakopleidingen geëntameerd dienen te worden voor topsport coaches en trainers, waardoor kennis en competenties voor het aansturen van talent verder ontwikkelt kunnen worden. In het beleidsprogramma voor het jaar 2018/19 en de navolgende jaren zal deze aanpak steeds weer centraal staan. Daarbij wordt nog eens benadrukt dat veel initiatieven, activiteiten en maatregelen in het kader van het integraal Sportbeleid zullen worden uitgevoerd in aanvulling op en in nauwe samenhang met afzonderlijke doch wezenlijk aanverwante beleidsterreinen zowel intern als extern het Ministerie.

Voor 2019 zijn de maatregelen voor het sportwetenschappelijk en medische begeleiding als volgt;

NO	MAATREGELEN	KOSTEN
1	Topsport en Talentontwikkeling	50.000
2	Educatie en specifieke kadervorming	8.000
3	Sociaal maatschappelijke, psychologische en mentale begeleiding	15.000
4	Sport Medisch Advies en Keuring (SMAK)	10.000
5	Sport en Wetenschap	5.000
6	Sportdata Infrastructuur	7.000
7	Organisatorische versterking INS	5.000
	Totaal	100.000

Voor de uitvoering van dit programma is **SRD 100.000**, - begroot.

Programma 3604: Topsport projecten**Algemeen**

Het ministerie van Sport en Jeugdzaken zal in het dienstjaar 2019 intensief invulling geven aan het programma Topsportersontwikkeling. Dit programma heeft als hoofddoel garanties te bieden voor deelname van topsporters uit Suriname aan regionale en internationale sportevenementen eveneens trainingskampen. Dit beleid is erop gericht haar bijdrage te leveren aan het geïntegreerd Sport en Jeugdbeleid in Suriname. Het ministerie zal erop toezien dat zij twee soorten focusprogramma's, namelijk topsport- en opleidingsprogramma's financiert. Om op het hoogste wereldpodium mee te kunnen draaien, moeten topsporters zich helemaal aan hun sport kunnen wijden. En goede begeleiding krijgen op sportief, maatschappelijk en sociaal vlak is van eminent belang.

Aanpak

Bij aanvragen betreffende jaar en carrière planningen zullen ook meerdere financiële partners uit Suriname middelen ter beschikkingstellen om te voorzien in een objectieve beoordeling van uitzendingen van nationale sport selecties en individuele sporters die namens Suriname deelnemen aan eerdergenoemde wedstrijden, na verkregen advies van het Surinaams Olympisch Comité en het Instituut voor Nationale Sportselecties.

Om bij de beste topsportlanden van de wereld te kunnen horen, hebben we optimale topsportomstandigheden nodig. Voor de (potentiële) wereldtoppers bouwen we daarom verder aan hoogwaardige topsport- en opleidingsprogramma's, bestaande uit de volgende pijlers:

1. De beste en meest kansrijke sporters.
2. Competente trainers & coaches.
3. Efficiënte organisatie met sterk leiderschap.
4. Een functionele en doelmatige dagelijkse trainingssetting.
5. Deskundige prestatie ondersteunende specialistische begeleiding.
6. Een passend programma van wedstrijden & competities.
7. Succesvolle in- en doorstroom van talenten om de beoogde topsportdoelstellingen te realiseren.

Alle faciliteiten en aspecten die in dit kader noodzakelijk zijn voor een professionele deelname van onze sporters zullen binnen deze beleidsmaatregel gefinancierd worden. Hierbij wordt onder andere gedacht aan de aanleg van specifieke trainingslocaties, het opzetten van een school voor

talenten, bijscholing en nascholing van sporters en begeleiders en alle andere activiteiten die passen binnen dit geheel.

De directe aanleiding voor het invoeren van deze beleidsmaatregel is gelegen in de onzekere toestand waarin sporters regelmatig verkeren betreffende hun deelname aan belangrijke evenementen, die vaak cruciaal zijn voor hun verdere carrière. Vaak heeft niet deelname aan een evenement de consequentie dat de betreffende bond een boete opgelegd krijgt, welke vaak ook niet voldaan kan worden.

Strategie

Om onze ambitie te kunnen realiseren wordt gekozen voor een strategie waarin we structureel presterende programma's, en programma's die de potentie hebben zich daartoe te ontwikkelen, binnen de daarvoor beschikbare middelen, zo optimaal mogelijk willen ondersteunen.

Criteria voor toekenning:

1. Aanvraag met begroting.
2. Carrière planning en Resultaten.
3. Inschrijfformulier van de school(voor topsporters die i/h buitenland studeren).
4. Advies van de vertegenwoordigende bond.
5. Advies van Surinaamse Olympisch Comité.
6. Advies van Instituut Nationale Sportselecties (INS).

Voor dit programma is een bedrag van **SRD 1.000.000,-** begroot.

Programma 3607: Internationale Jeugdsportevenementen

In het kader van talentontwikkeling en het bevorderen van topsport is het van belang dat jonge talenten de gelegenheid krijgen om zowel regionale als internationaal meet momenten te hebben. Deze meet momenten bieden hierbij de sport en de scholieren een platform zich verder te profileren. De focus zal gericht zijn op:

1. Het organiseren van nationale jeugdcompetities als voorbereiding op regionale en internationale meetmomenten.
2. Het systematisch en planmatig verbreden van het niveau van de sportbeoefening van de landelijk schoolgaande jeugd onder 14, 17 en 19 jaar, als belangrijke onderbouw voor de piramidale internationale opbouw van de sport in het algemeen.
3. Het scheppen van mogelijkheden voor de schoolgaande jeugd van de Guyanas en de regio om elkaar op sportief gebied te ontmoeten in diverse takken van sport en mede om sportieve relaties tussen de landen en continenten te bestendigen. Het organiseren van Consude Games, I.G.S. en Gymnasiade in Suriname.
4. Het creëren van frequente internationale meetmomenten voor de jeugdige sporters.
5. Deelname aan Consude Games, I.G.S. en Concecada om zodoende betere sociale en culturele relaties tussen de jongeren te bewerkstelligen.

In 2019 zal bijzondere aandacht worden besteed aan de Inter- Guyanese Spelen (IGS), waarin de studenten van de drie Guyanas elkaar bekampen in 7 takken van sport, nl. atletiek, schaken, wielrennen, zwemmen, basketbal, volleybal en voetbal. In de afgelopen jaren is Suriname sterk vooruit gegaan voor wat betreft het spelniveau. Het betrekken van andere landen dan alleen de Guyana's, zal ertoe bijdragen dat het niveau wordt opgetrokken en dat veel meer competitie is weggelegd voor onze sporters.

Naast de nationale schoolsport evenementen en de Inter Guyanese Spelen (IGS) heeft Suriname haar vleugels ook uitgeslagen naar andere delen in de regio en de internationale wereld. De Consude Games; de Zuid Amerikaanse Schoolsport wedstrijden voor scholieren van 12 t/m 14 jaar, worden jaarlijks georganiseerd in het kader van regionale integratie en culturele uitwisseling in een der Zuid- Amerikaanse landen die lid is van de CONSUDE (Consejo Sudamericano de Deporte). Een ander school sport evenement waaraan onze schooljeugd deelneemt, is de **Concecada**. Dit zijnschoolsport evenementen voor scholieren van Zuid- Amerika, Midden- Amerika en het Caribisch gebied in de leeftijdsklasse van 14 t/m 17 jaar. Onder dit beleidsprogramma komen ook de regionale en internationale universiteitsspelen in aanmerking, zoals de universiade.

Nationale selecties en individuele sporters die via diverse sportbonden worden uitgenodigd om te participeren aan regionale en internationale toernooien zullen volgens de gestelde criteria in de gelegenheid gesteld worden af te reizen.

Voor dit programma is een bedrag van **SRD 3.000.000,-** begroot.

No	Omschrijving	Bedrag
1	Consude games	1.750.000
2	IGS	350.000
3	Concecada	300.000
4	Afvaardiging nationaal jeugdselectie	350.000
5	Gymnasiade	250.000
	Totaal	3.000.000,-

In geen enkele sector wordt de waarde van talenten zo nadrukkelijk geïllustreerd als in de topsport. De sportwereld kenmerkt zich in sterke mate als een winner-takes-all klimaat, waar slechts een klein deel van de initiële talenten uiteindelijk tot volledige wasdom zullen komen en als toppersporters door het leven zullen gaan. Om de top de behalen is excelleren vereist. Goed presteren is simpelweg niet meer afdoende.

Kritische Succes factoren

Strategisch sport talentmanagement is van belang voor het Ministerie van Sport en Jeugdzaken. Iedere verantwoorde investering die het Ministerie doet zal een verwacht positief rendement hebben, in welke waarde eenheid dan ook maaruitgedrukt. De indirecte investering die de overheid doet in talenten zou op midden en lang termijn rendement voor de topsport moeten opleveren.

Programma 3701: Voorzien in de ontwikkeling van de jeugd, ter ondersteuning van het algemeen Jeugdbeleid

Bij de ontwikkeling van de jeugd op gemeenschapsniveau zijn: preventie, begeleiding en bescherming de voornaamste prioriteitsgebieden voor het directoraat Jeugdzaken voor het komend begrotingsjaar. De primaire focus van het directoraat Jeugdzaken is gericht op het creëren van kansen en mogelijkheden voor de optimale ontplooiing van jongeren en het prikkelen en of aanscherpen van het gevoel van dienbaarheid van de jongeren aan de gemeenschap. Dit zal voornamelijk tot uiting komen bij de uitvoering van activiteiten voor de doelgroep in zowel buiten schoolverband alsook in de grote vakantieperiode.

Het Directoraat Jeugdzaken heeft de zorg voor de ontwikkeling en bevordering van een gecoördineerd en geïntegreerd jeugdbeleid. Een van de speerpunten van het beleid van Jeugdzaken is erop gericht de jonge generatie als geheel de ruimte te bieden zich voor te bereiden op een zelfstandig bestaan. Daarom zal het directoraat zich in haar werk richten op enerzijds het creëren van randvoorwaarden voor versterking van de capaciteit en actieve participatie van jongeren in ontwikkeling op zowel gemeenschaps- als nationaal niveau en anderzijds het versterken van condities voor optimale ontwikkeling van jongeren. Het programma "Zinnvolle vrijetijdsbesteding" is een reeks van de activiteiten die tijdens de grote vakantie periode wordt uitgevoerd.

Het hoofddoel van deze activiteit is:

1. Het zorgdragen voor een verantwoorde en zinnvolle vakantie besteding voor jongeren tussen 05 en 24 jaar, mede ter voorkoming van deviant gedrag.
2. Het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrije tijd.

Het programma "Zinnvolle vrijetijdsbesteding" behelst de volgende vakantie onderdelen:

1. **Twee vakantiekampen;** 1 voor jongeren tussen 13 ÷ 15 jaar en het 2e kamp voor jongeren tussen de 16 en 20 jaar. Deze jongeren zijn afkomstig uit sociaal ÷ zwakke buurten, uit internaten en weeshuizen. De vakantiekampen zullen plaatsvinden in de maand september 2019 te Bosbivak (Zanderij). Tijdens deze kampen, waaraan per kamp ± 150 jeugdigen zullen deelnemen, wordt naast recreatieve activiteiten ook aandacht besteed aan creatieve, bewegings- en informatieve activiteiten. Aan het personeel van het Nationaal Leger aldaar, zal gevraagd worden een bijdrage te leveren in het kampprogramma van de jongeren.
2. **Educatieve Dagtochten;** In samenwerking met het bedrijfsleven/ dienstverlenende instanties zullen jeugdigen in de leeftijdscategorie 12 t/m 20 jaar in de gelegenheid worden gesteld een bezoek te brengen aan productie / dienstverlenende bedrijven/ instanties in ons land. Dit jaar worden jongeren in de gelegenheid gesteld om een bedrijf/ instantie te bezoeken in een ander district dan zij woonachtig zijn. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het bedrijfsleven, de districtscommissariaten en de buurtorganisaties. Het accent wordt hierbij gelegd op het verschaffen van informatie m.b.t. de productie en dienstverlening. Tevens wordt ook aandacht besteed aan ontwikkelingsmogelijkheden en economische bijdrage van de diverse districten.
3. **Vakantie werkgelegenheid (jobs);** Eveneens zal in samenwerking met het bedrijfsleven, de schoolgaande jongeren vanaf 15 jaar en ouder in de gelegenheid worden gesteld om een vakantiejob in te vullen. Dit project stelt jongeren in de gelegenheid om middels actieve participatie, kennis te maken met het arbeidsveld. Als voorbereiding op hun latere beroepskeuze, tevens stelt dit project jongeren in de gelegenheid geld te verdienen voor de aanschaf van schoolbenodigdheden, hetgeen een verlichting vormt voor de ouders. Onderdeel van het werkgelegenheidsproject is: Prisiri Leri Wroko; (creatieve werkgelegenheid). Dit onderdeel wordt in samenwerking met de Ministeries van: Onderwijs, Volksgezondheid en Regionale Ontwikkeling en de UN partners uitgevoerd. Deze activiteit heeft tot doel adolescenten in de gelegenheid te stellen om op een creatieve wijze vaardigheden aan te leren die hun in staat stellen multimedia producties te ontwikkelen.
4. **Vakantie zwemmen;** Jongeren in de leeftijd van 05 tot en met 17 jaar worden in de vakantie in de gelegenheid gesteld zwemvaardigheden aan te leren. Dit zal plaatsvinden in de volgende districten/gebieden: Nieuw Nickerie, Wageningen, Marowijne, Koewarasan en Commewijne. Deze jongeren worden ook in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan de zwemexamens.
5. **Vakantiecentra;** Jongeren tussen 05 en 17 jaar worden in diverse z.g.vakantiescholen opgevangen waarbij zij middels (re) creatieve, educatieve, bewegings- en sportactiviteiten, worden bezig gehouden.

6. **Vakantiemanifestatie(vakantieafsluiting);** Jongeren die hebben meegedaan aan de diverse vakantiecentra, zullen tijdens de afsluiting van deze vakantiecentra hun kunnen demonstreren aan hun ouders en begeleiders. Verder zal er een uitwisseling van jongeren uit de verschillende vakantie centra plaatsvinden, waarbij deze jongeren op het gebied van sport en spel in competitieverband tegen elkaar zullen uitkomen.

De verwachte resultaten zijn:

1. Jeugdigen genieten van een plezierige en zinvolle vakantie in de schoolvakantie periode.
2. Het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrije tijd.
3. Het aanbieden van alternatieven voor zinvolle vrijetijdsbesteding aan jeugdigen en het werken aan het versterken van de vraag naar dergelijke alternatieven.
4. Stimuleren van sport en bewegingsactiviteiten - Talent ontdekking en ontwikkeling bij de jongeren.

Voor dit programma is een bedrag van **SRD 2.000.000,-** begroot.

	Omschrijving	Bedrag
A	Vakantiekampen	300.000
B	Educatieve Dagtochten	70.000
C	Vakantie Werkgelegenheid	750.000
D	Prisi Leri Wroko	100.000
E	Vakantie Zwemmen	110.000
F	Vakantiecentra	600.000
G	Vakantiemanifestatie	70.000
	Totaal	2.000.000

Programma 3703: Instandhouding en verdere uitbouw van het Nationaal Jeugd Instituut

Het algemeen Jeugdbeleid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd is gericht op het scheppen van voorwaarden tot haar ontplooiing. Een van de voorwaarden voor een optimale ontplooiing van de jeugd is het recht op participatie. Om dit recht op participatie tot uitdrukking te laten komen is het Nationaal Jeugd Instituut bij uitstek een geschikt instrument. Voor een goed en optimaal functioneren van het Nationaal Jeugd Instituut is het van belang dat de capaciteit van het instituut verder wordt versterkt. In het komend begrotingsjaar zal in samenwerking met partners de institutionalisering worden voortgezet. De prioriteit zal worden gegeven aan:

1. Het versterken van de capaciteit van de leiding van het NJI en overig personeel.
2. Het organiseren van het Nationaal Jeugd Congres.
3. Ondersteuning aan het jeugdparlement en de jeugdbassadeurs bij de uitvoering van projecten en bij het beleggen van reguliere vergaderingen.

Jeugd Advies Raad

De Jeugd Advies Raad zal dit begrotingsjaar een nauwere samenwerking hebben met het Nationaal Jeugd Parlement bij het adviseren en het doen van aanbevelingen ten behoeve van het jeugdbeleid.

Het scheppen van voorwaarden voor de belegging van vergaderingen van het Jeugdparlement voor het nemen van beslissingen, het initiëren van projecten, seminars, het onderhouden van contacten tussen de leden.

Het Nationaal Jeugd Instituut dient alle ondersteuning te bieden aan het Jeugdparlement bij het beleggen van reguliere vergaderingen. Deze vinden 2 tot maximaal 3 keer in de maand plaats.

Conform Artikel 16 van het Staatsbesluit inzake vaststelling regels van het Nationaal Jeugd Instituut, dient er jaarlijks een Nationaal Jeugdcongres georganiseerd te worden. Uit ervaring van vorige congressen blijkt dat deze in de periode maart en april georganiseerd kunnen worden. Met inachtneming van bovenstaande vinden er maximaal 3 vergaderingen plaats vanwege de voorbereidingen die getroffen worden voor het Nationaal Jeugd Congres. Verder worden er financiële middelen gealloceerd voor de projecten van het Jeugdparlement.

Het informeren van de samenleving over het jeugdbeleid

De samenleving in het bijzonder de jeugd, dient te worden geïnformeerd over de ontwikkelingen ten aanzien van het geïntegreerd jeugdbeleid en de bijdrage van het Jeugdparlement daarin in het bijzonder. Ook het Nationaal Jeugd Congres (NJC) welke jaarlijks gehouden moet worden in de paasvakantie behoort tot deze beleidsmaatregel. Voorafgaand worden er districtscongressen gehouden in alle 10 districten van ons land. Op de districtscongressen worden er jongeren afgevaardigd voor participatie aan het NJC. Het Nationaal Jeugd Congres heeft als doel jeugdparticipatie op bestuurlijk niveau te maximaliseren.

Alle jongeren in de leeftijdsklasse 12 t/m 25 jaar worden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over het jeugdbeleid van 9 ministeries met een jeugdbeleid. Deze zijn: ministerie van Sport- en Jeugdzaken, ministerie van Arbeid, Justitie en Politie, Sociale Zaken en Volkshuisvesting, Volksgezondheid en Onderwijs Wetenschap en Cultuur, Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken en Regionale Ontwikkeling. Het NJC wordt meestal in de Congreshal gehouden.

De zorg voor deelname aan conferenties nationaal, regionaal en internationaal ten behoeve van de kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut

Het beleid met betrekking tot participatie aan conferenties is gericht op het sluiten van partnerschappen door zowel de leden van het Jeugdparlement als de directie en medewerkers van het NJI. Dit ter versterking van de structuur van het NJI c.q. het Jeugdparlement. De structuren van andere jeugdinstituten zijn bekeken en de structuur van het NJI is aangepast (SB 2017 No. 2). Dit met het resultaat dat er doelgerichter wordt gewerkt zodat de doelstellingen van het NJI worden gerealiseerd.

Te verwachten resultaten:

1. Kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut.
2. Bijdrage van de Surinaamse jeugd in internationale besluitvorming t.b.v. de jeugd.
3. Versterking van de structuur van het NJI.
4. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.

Randvoorwaarden:

1. Zorgen voor de faciliteiten ten behoeve van de leden die zullen deelnemen aan de conferenties.
2. Tijdig versturen van de benodigde correspondentie.
3. Het kiezen van de juiste afvaardiging.
4. Voor de kwaliteitsontwikkeling van de medewerkers van het NJI zullen zij in de gelegenheid gesteld worden trainingen/opleidingen te volgen.
5. De zorg voor netwerkversterking van het Jeugdparlement nationaal en internationaal.

Algemeendoel:

Het algemeen doel van deze sub-beleidsmaatregel is dat de medewerkers van het NJI en de leden van het Jeugdparlement hun netwerk gaan versterken op nationaal en internationaal niveau. Dit zal gedaan worden door conferenties maar ook door middel van de internetverbinding op het NJI.

Te verwachten resultaten:

1. Kwaliteitsontwikkeling van het Jeugdparlement.
2. Versterking van de structuur van het NJI op nationaal, regionaal en internationaal niveau.
3. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.
4. Uitvoering van de projecten van de vaste commissies van het Jeugdparlement.

Het Jeugdparlement is in beginsel een inspraakorgaan maar komt er niet onder uit projecten te willen realiseren die gerelateerd zijn aan jeugdproblematiek. Deze projecten zijn verschillend van aard en worden veelal in de verschillende districten uitgevoerd. Voor het indienen van een project moet deze ter goedkeuring worden aangeboden aan de leiding van het Jeugdparlement die het daarna opstuurt naar de griffier. De griffier stuurt het volgens de ambtelijke procedure naar de directeur van het NJI.

Te verwachten resultaten:

De voorwaarden zullen een stimulans zijn voor de jeugd om adequaat haar taken te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd. Door hun actieve participatie in projecten zullen zie artikel 12 van het kinderrechten verdrag in uiterste mate kunnen beleven.

Beheersaspecten:

- De leiding van de vergaderingen ligt in handen van de Voorzitter van het Nationaal Jeugd parlement.
- De organisatie van de jeugdprojecten en seminars ligt in handen van de leiding van het Nationaal Jeugd Instituut.

Randvoorwaarden:

- Om in aanmerking te kunnen komen voor vacatiegelden moeten de leden de vergaderingen hebben bijgewoond.
- De vergoeding van vervoer-/verblijf- en voedingskosten zal afhankelijk zijn van district waarvoor de leden Gekozen zijn.
- De vergadering moet minimaal 5 dagen voor de vergadering bekend gemaakt worden, maar in bijzondere gevallen kan het ook 3 dagen zijn. Dit geschiedt middels het verzenden van een email of zij worden telefonisch op de hoogte gehouden.
- De leiding van het Nationaal Jeugd Parlement moet de leden tijdig convoceren.
- De leden moeten hun voorstel ten aanzien van een project en of seminar tijdig indienen. (3 maanden voor de uitvoering).

Ondersteuning van de Jeugdambassadeurs bij de uitvoering van projecten

De Jeugdambassadeurs worden door het jeugdparlement gekozen. De taken van de jeugdambassadeurs zijn onder andere het in overleg treden met het jeugdparlement over uit te voeren en gevoerde werkzaamheden en het in overleg treden met relevante nationale en internationale instanties over hun toegewezen domeinen. Het ambassadeursprogramma is dus veel omvattend en om jongeren in de gelegenheid te stellen hun werk naar behoren te doen zal het ministerie moeten voorzien in de behoefte van de jeugd. De facilitering houdt dus in het voorzien in de behoefte m.b.t de inrichting van hun kantoorruimte alsook het aanschaffen van noodzakelijke apparatuur.

Caricom Jeugdambassadeursprogramma

Sinds het jaar 1993 is het Caricom jeugdambassadeurs programma ontstaan nadat de vergadering van Caricom staatshoofden dit heeft besloten. De rede hiertoe was dat men het nut is gaan inzien om ook jongeren in de gelegenheid te stellen om te participeren op beleidsniveau. Hierdoor is het intussen welbekend woord ñjongeren participatie ontstaan. Dit houdt dus in dat kinderen/jongeren worden betrokken bij zaken die hun direct of indirect aangaan en dat zij hierover goed geïnformeerd worden. Kinderen krijgen de mogelijkheid om hun mening te geven, mee te beslissen en veranderingen teweeg te brengen. Het hoofddoel van de CYA is dus het promoten van de CSME alsook het initiëren van projecten die betrekking hebben op de problematiek van jongeren op regionaal/nationaal niveau bv. HIV/AIDS.

United Nations Sustainable Development Goals Jeugd Ambassadeurs programma

Dit programma is voortgevloeid uit de „First ever Global Youth Leadership Summit“ in New York. De belangrijkste taak van de UN SDG CYA is de Surinaamse jongeren zoveel als mogelijk bekend te maken met- en betrekken bij activiteiten in het kader van de SDG's. Hierbij is het gebruik van sport, cultuur en jongeren participatie als methode gehanteerd ter realisatie van de activiteiten.

Er is wereldwijd afgesproken dat reeds in het jaar 2015 de 8 ontwikkelingsdoelen gerealiseerd dienen te worden.

Aangezien de jongeren een wezenlijke bijdrage hierin moeten leveren zijn wij vanuit het ministerie genoodzaakt middelen te reserveren ter uitvoering van de activiteiten van de SDG.

De Sport Jeugdambassadeurs

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken heeft ook de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van een goed sportbeleid. Om jongeren te interesseren om aan sport te doen is het idee ontstaan om ook sport jeugdambassadeur in het dienstjaar 2018 toe te voegen aan het korps van jeugdambassadeurs binnen het Nationaal Jeugd Instituut. Het doel van deze jeugdambassadeurs is om jongeren te identificeren die de potentie hebben om uit te groeien tot topsporters waarbij de begeleiding en sturing vanuit het beleid van het Ministerie zal plaatsvinden

Capaciteitsversterking CYA'S, MDG'S, Sport en hun korpsen

Het is erg belangrijk om mensen te trainen /scholen om zodoende hun werk optimaal te kunnen doen. Nadat er nieuwe ambassadeurs zijn gekozen worden zij in de gelegenheid gesteld om een aantal trainingen te volgen die hun in de gelegenheid stellen te werken naar professionalisme in hun werkzaamheden. Enkele trainingen zijn: vergadertechnieken, schrijven van projecten, protocol, Basic life skills, Engelse conversatie, leiderschapstrainingen, enz. Vaak wordt ook in overleg met hun gewerkt aan de verschillende thema's voor de trainingen.

Uitwisseling binnen/buitenland ten behoeve van jongeren

Binnen dit project proberen wij naast de jeugdleiders ook andere jongeren in de gelegenheid te stellen om hun kennis te verbreden op zowel nationaal, regionaal als international niveau.

Hierbij kan gedacht worden aan uitwisseling met distrikts jongeren onderling alsook met jongeren in Paramaribo of jongeren van de verschillende buurtorganisaties in de gelegenheid te stellen om een conferentie/meeting bij te wonen buiten de stad. Vaak worden ook scholen (op verzoek) ondersteund door het beschikbaar stellen van bv. transport voor een educatieve dagtocht of schoolreis. Voor dit programma is een bedrag van **SRD 1.500.000,-** begroot.

Programma 3704: Versterking en begeleiding risico jongeren

Een van de prioriteiten van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken is het rehabiliteren van risicogroepen onder jeugdigen. Onder risicogroepen wordt onder andere verstaan jeugdigen die vroegtijdig de school hebben verlaten, tienermoeders, jongeren die dreigen te ontsporen en jongeren die in aanraking zijn gekomen met justitie. Het directoraat Jeugdzaken heeft de zorg voor de ontwikkeling en bevordering van een gecoördineerd, geïntegreerd en planmatig jeugdbeleid voor deze doelgroep, waarbij deze jeugdigen worden ondersteund met het maken van de juiste keuzen om zichzelf te ontwikkelen tot zelfstandige burgers met respect voor zich zelf en vooranderen.

Gelijke kansen creëren voor jongeren die opgroeien in een risicovolle omgeving is a must zodat deze doelgroep zich ten volle kan ontwikkelen. Belangrijk hierbij is de samenwerking met en ondersteuning van particuliere en niet-gouvernementele organisaties, die werkzaam zijn op het gebied van het jeugdwerk en met overheidsinstanties, die belast zijn met de taken van het jeugdbeleid. Enkele projecten die vanuit het Onder Directoraat Nationale Jongeren Aangelegenheden uitgevoerd zullen worden zijn:

Project Scholieren Moeder

Het ministerie van Sport- en Jeugdzaken is reeds jaren bezig met de begeleiding van scholierenmoeders, voornamelijk uit Paramaribo, Wanica, Para en Commewijne. De begeleiding geschiedt project matig onder de naam Project Scholieren Moeders (PSM), welke in 1988 is begonnen. Het Project Scholieren Moeders (PSM) richt zich op de hulpverlening en begeleiding van jonge moeders, of aanstaande jonge moeders op GLO (Gewoon Lager Onderwijs) en VOJ niveau (Voortgezet Onderwijs op Junioren niveau) om tenminste het VOJ-diploma te verwerven. Veelal spelen er problemen op verschillende gebieden, waardoor de zelfredzaamheid van deze doelgroep beperkt is. Voorbeelden hiervan zijn:

- Ernstige gedragsproblematiek.
- Beperkte cognitieve en/of sociale vaardigheden.
- Persoonlijkheidsproblemen.
- Woon- en of gezinsproblematiek.
- Misbruikrelaties.
- Moeite met behoudenoopleiding/baan.

Begeleiding is specifiek gericht op het bevorderen, het behouden of het compenseren van zelfredzaamheid. Behandeling gaat verder dan zelfredzaamheid en is nodig om klachten weg te nemen of te verminderen, het terugdringen/beperken van (de gevolgen van), het verwerken van traumatische ervaringen en/of het herstellen van een gestagneerde ontwikkeling. Behandeling en begeleiding kunnen gecombineerd worden en wisselen - afhankelijk van de hulpvraag - vaak in intensiteit. PSM hanteert verschillende strategieën ten einde deze doelen te kunnen verwezenlijken, nl:

1. Begeleiding en Empowerment

Zowel individueel als in groepsverband worden de jonge moeders begeleid door aandacht te besteden aan specifieke vraagstukken waarmee ze zitten. Gedurende trainingsweekenden wordt uitgelegd hoe om te gaan met het moederschap en dat te combineren met school.

2. Formeel Onderwijs

De jonge moeders die problemen hebben met het leveren van goede schoolprestaties kunnen bij het project terecht om gezamenlijk te werken aan verbetering. Een vorm hiervan is de huiswerk begeleiding.

3. Vak trainingen

Het doel hiervan is het economisch weerbaar maken van schoolgaande en niet schoolgaande jonge moeders. Het bieden van een mogelijkheid tot een (tijdelijke/alternatieve) baan, waarmee in het onderhoud van zichzelf en het kind kan worden voorzien.

Moeders worden begeleid in het combineren van school, moederschap en werk.

4. Informatie en Documentatie

Het doel hiervan is registreren van tienermoeders via de inspectie van het ministerie van Onderwijs, sociale zaken, schoolleiders. De registratie geschiedt via een computer(data)systeem. Ook het verstrekken van informatie over het project aan studenten behoort tot het doel van dit beleidsgebied.

De begeleiding van de tienermoeders geschiedt door counselors die werken met een speciaal uitgebracht hand- en werkboek. Het handboek bevat richtlijnen voor het jaarlijks begeleidingstraject conform de hoofd- en subdoelstellingen van het PSM.

Voor het uitvoeren van een succesvol traject van participatieve gemeenschapsontwikkeling onder deze doelgroep zijn zes prioriteitsgebieden geïdentificeerd, namelijk:

1. Coördinatie: werken naar een geïntegreerde en samenhangende aanpak van jeugdbeleid, vooral op gemeenschapsniveau, waarbij het Directoraat Jeugdzaken zich vooral zal toeleggen op het coördineren en monitoren van jeugd gemeenschapsontwikkeling.

2. Capaciteitsversterking: voor het realiseren van gemeenschapsontwikkeling zal op verschillende niveaus gewerkt moeten worden aan verdere capaciteitsversterking. De afdelingen zullen institutioneel versterkt moeten worden maar ook in de buurten zullen voldoende gekwalificeerde werkers beschikbaar moeten komen.
3. Preventie, Begeleiding en Bescherming: Dit gebied omvat de primaire focus van het directoraat Jeugdzaken en is vooral gericht op het in brede zin creëren van kansen en mogelijkheden voor optimale ontplooiing van jongeren.
4. Rehabilitatie: Er zijn relatief grote groepen jongeren geïdentificeerd die vanwege hun huidige achterstandspositie blootstaan aan risico's die kunnen leiden tot verdere marginalisering. Het betreft in deze in het bijzonder vroegtijdige schoolverlaters, in het bijzonder tienermoeders. Het is van groot belang dat doelgroepenbeleid wordt ontwikkeld welke aansluit bij de specifieke leefomstandigheden en behoeften van deze jongeren.
5. Participatie: Stimuleren en faciliteren van actieve participatie van jongeren op alle maatschappelijke niveaus van besluitvorming.
6. Monitoring en Evaluatie: Monitoring en Evaluatie is een essentiële component bij de ontwikkeling van beleid en programma's en zal gebaseerd zijn op participatieve principes.

Voor dit programma is een bedrag van **SRD 400.000**, - begroot.

Programma 3705: Versterking Jeugd en Gemeenschapsontwikkeling

Het ministerie van geeft invulling aan het 'jeugd' sportontwikkelingsbeleid (sportontwikkeling voor, met en onder jeugdigen) en het 'sport' jeugdontwikkelingsbeleid (jeugdontwikkeling door of via sport), uitgevoerd op buurniveau, waardoor het in bredere zin ook 'buurt- gemeenschapsontwikkeling' ter hand neemt.

Hierbij wordt enerzijds de nadruk gelegd op de socio-culturele aandachtspunten op buurniveau en de betrokkenheid en bijdragen van jonge mensen in het overzien (identificeren, begrijpen en duurzaam oplossen) hiervan en anderzijds op het aanbod van mogelijkheden tot zinvolle vrijetijdsbesteding, gekoppeld aan beweging (breedte sport), persoonlijkheidsontwikkeling en vorming (accent op aanleren en versterken van omgangs- en levensvaardigheden en gezondere leefstijlen) en competentie bevordering (middels training), talent ontwikkeling en actief burgerschap (betrokkenheid; nationalisme; participatie).

In het algemeen beleid van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken is er specifieke aandacht voor het op geïntegreerde wijze doen uitvoeren van het sport- en jeugdontwikkelingsbeleid, voornamelijk op buurniveau, waardoor 'buurtgemeenschapsontwikkeling' in bredere zin en de bijdragen daartoe vanuit deze invalshoek, eveneens bijzondere aandacht genieten. Dit impliceert en benadrukt met klem dat partnerschappen met de buurtstructuren en 'gemeenschappen' cruciaal zijn. Deze moeten daarom worden gekoesterd en waar nodig gemobiliseerd, het een en ander steeds in gemeen overleg c.q. op basis van consultatie. Om hieraan gestalte te geven wordt een twee-sporen aanpak ingezet. Ten eerste betreft de aanpak het faciliteren en ondersteunen van duurzame interventies ondernomen door de buurtorganisaties. Deze interventies zullen worden getoetst op de gestelde criteria van het ministerie. Tegelijk zal gewerkt worden aan het (her)starten van buurtontwikkeling en buurtvormingsprojecten met een duurzaam karakter richt op jongeren in de diverse buurten.

Doel

Het op kosten-effectieve wijze continueren van activiteiten in het kader van de socio-culturele respons van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken op buurniveau en zo verder bijdragen aan buurtgemeenschapsontwikkeling en de invulling van het sport- jeugdontwikkelingsbeleid en het jeugd- sportontwikkelingsbeleid.

Belangrijkste overwegingen en uitgangspunten

- Kosteneffectief, voornamelijk met betrekking tot de indirecte kosten.
- Nationale dekking en zichtbaarheid van het ministerie.
- Bouwt partnerschappen en bevordert samenwerking.
- Behoeften geïnformeerd.
- Onderzoeksgericht.

Voor dit beleidsprogramma is een bedrag van **SRD 1.350.000,-** begroot.

Toelichting op prestatie en resultaat indicatoren

NO.	OP-beleidsgebied				
	Programma	Doel programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
	Programma: 01 Infrastructuurle werken				
	Programma: 0147 Bouw-, Civieltechnische en Logistieke activiteiten ter ondersteuning v.h Algemeen Sport- en Jeugd beleid				
001	Afbouw en inrichting van de Centrale huisvesting voor het ministerie van Sport en Jeugdzaken	Onderbrengen van alle afdelingen van het ministerie van Sport en Jeugdzaken	Vervolg bouw van de Centrale Huisvesting	Vorbereiding afbouw van de Centrale huisvesting voor het ministerie van Sport en Jeugdzaken in samenwerking met het Surinaams Nationaal Leger.	Realisatie van Centrale Huisvesting
002	Onderhoud van terreinen	Het conditioneel en bruikbaar houden t.b.v. de gebruikers	Drie (3) onderhoudsploeg en t.b.v. sportterreinen volledig geoutilleerd. Aanschaffingen van machines voor onderhoudswerkzaamheden van gebouwen en terreinen.	Vorbereiding uitvoeringsplan t.b.v. onderhoud van terreinen	Verwachte realisatie in 2019
003	Nieuwbouw, rehabilitatie, beheer en onderhoud van Sportaccommodaties op micro, meso en macroniveau	Het functioneel en in goede conditie verkeren van sportaccommodaties & ruimten ten dienste van de gemeenschap.	Vorbereiding van het uitvoeringsplan.	Vorbereiding en start rehabilitatie van sportaccommodatie s.	Verwachte realisatie in 2019
004	Aanschaf van sport- en diverse materialen	Het faciliteren van sport en jeugdorganisaties in het kader van Sportontwikkeling, creatieve vorming en talentontwikkeling.	Verwerking van aanvragen en voorbereiding tot het aanschaffen van de materialen.	Distributie van sportmateriaal landelijk.	Verwachte realisatie in 2019

NO.	OP-beleidsgebied				
	Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
005	Nieuwbouw centrale magazijn.	doelmachtig opslaan van sportmaterialen, goederen, voorwerpen en gereedschappen.	Vorbereiding van het ontwerp (bestektekening en technische omschrijving)	Aanvang bouw centrale magazijn	Verwachte realisatie in 2019
NO.	OP- Beleidsgebied				
	Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
	Programma 0737: Ontwikkeling van sport- en jeugd beleid middels onderzoek, informatievoorziening en deskundigheidsbevordering				

	Inventarisatie en	Het in kaart	Vanwege het	Inzicht verkrijgen	Dit voorstel moet een aanzet geven tot een groter plan om het totale sport- en jeugdbeleid van het Ministerie richtig te doen verlopen. Ook kunnen de resultaten van dit project als basis dienen voor verdere behoefte onderzoek en analyse. De projectactiviteiten moeten garanties bieden voor een verantwoord uitvoeren van jeugdwerk, vorming, sport- en recreatieve activiteiten. Verder kunnen de onderzoekservaring en technieken die door de afdeling "Onderzoek en Planning" van het onderdirectoraat OIK zijn opgebouwd, meegenomen worden voor vervolgonderzoek in het district Sipaliwini.
	behoeftepeiling bij sport en jongeren organisaties in de districten m.u.v. Sipaliwini	brengen van alle sport- en jongerenorganisaties en de behoeftepeiling van de organisatie en samenleving. Hierdoor kan het Ministerie efficiënt en effectief haar beleid op de geconstateerde behoefte afstemmen	uitblijven van de nodige financiële middelen niet gerealiseerd	in sport- en jongerenorganisaties.	
	Diverse sport- en kaderopleidingen landelijk	Het bewegen onder de jongeren en jeugd te stimuleren waardoor er minder gezondheidsproblemen kunnen ontstaan. Middels deze training kunnen de getrainde begeleiders de talentvolle jongeren ontdekken en screenen om deze vervolgens door te laten stromen op een hogerniveau.	Niet gerealiseerd	Verzorgen van een aantal trainingen en scouting van talent.	Door de ondersteuning van dit project worden in samenwerking met de georganiseerde sport duurzame oplossingen bewerkstelligd door op een hoger, verantwoorde niveau en bewegingsrecreatie de jongeren en de jeugd middels sport opgang te brengen in de verschillende buurten. Afleveren van nieuwe kader dat ingezet kan worden in de districten.

	Managementtrainin g ter versterking van de sport-, jeugd- en buurtorganisaties	Het onderdirectoraat OIK heeft als doel om middels deze training goede leiders op te leveren. Deze leiders moeten vervolgens in staat zijn om anderen te stimuleren en te inspireren waardoor zij daarmee de motivatie, betrokkenheid, prestaties en productiviteit binnen de organisatie verhogen.	Niet gerealiseerd	Samenwerking met de verschillende sportbonden en jeugdorganisaties worden in staat gesteld het sportbeleid te helpen beïnvloeden en bij te sturen.	Op lang termijn biedt dit project een positieve en een effectieve samenwerking aan. De communicatie, projectuitvoering en problemen uit de verschillende buurten kunnen effectief en efficiënt aangekaart, opgelost en uitgevoerd worden. Managementtraini ngen resulteren in minder miscommunicatie en ruis op
					bestuurlijk niveau en vergroten de professionaliteit op het gebied van coördinatie en uitvoering van verschillende projecten. Hierdoor zullen steeds meer positieve resultaten bereikt worden.
	Upgrading biblio- en videotheek	Het doel is om aan belangstellenden op professionele wijze toegang te bieden tot relevante informatie de dienst sport- en jeugdzaken rakende. Het verantwoord, systematisch verzamelen, conserveren en archiveren van informatie.	Niet gerealiseerd	Verzamelen en conserveren van materiaal voor de audio- en video sectie. Beheren en verstrekken van verzamelde informatie. Aanvulling boekenvoorraad in de bibliotheek.	Adequate en professionele dienstverlening in een aangepaste en moderne faciliteit. Digitaal toegankelijk maken van informatie. Digitalisering van videoproducties.

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: 0967 Subsidies aan Sportorganisaties en andere instellingen				
	Het bieden van mogelijkheden en ondersteunen bij het uitvoering van hun jaarprogramma's.	5 sportorganisaties hebben ondersteuning gehad	6 sportorganisa- ties kunnen ondersteund worden om hun jaarprogram-	Een betere afstemming met de bonden voor het indienen van

	Het bieden van incidentele ondersteuning aan (sport)organisatie die voornamelijk sport als instrument gebruiken voor het terug dringen maatschappelijk problemen Het bieden van ondersteuning aan projecten ter bevordering van de sport in het algemeen Het bieden van ondersteuning voor het bouwen en renoveren van sportaccommodaties en toebehoren		ma uit te voeren subsidie verzoeken Toekennen van Subsidie obv strategische planning dat uitgezet is voor 3-5 jaar. Continuering van de subsidie obv van gerealiseerde doelen in het verstreken jaar In samenwerking met eigenaren en beheerders van sportaccommodaties en sportfaciliteiten die in een deplorabele staat verkeren een aanvang te hebben gemaakt met rehabilitatie van deze.

Programma 0968: Subsidies aan Jeugdorganisaties

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
Subsidies aan jeugdorganisaties	Het verschaffen van financiële ondersteuning aan actieve jeugdorganisaties en	Een aantal jongerenorganisaties en individuen middels subsidie ondersteunt om hun	Het verschaffen van subsidies aan jongerenorganisaties die het ministerie	Voortzetting van het beleid om organisaties de gelegenheid te bieden het
	organisaties die werken met en voor de jeugd en individuen.	in staat te stellen zich verder te ontwikkelen waardoor zij op lang termijn zelfstandig hun doelen kunnen bereiken.	benaderen middels een plan van aanpak, een jaarbegroting en/of duurzame voorstellen in het kader van de jeugdontwikkeling, capaciteitsversterking van hun organisatie en zichzelf of participatie op nationaal, regionaal of internationaal niveau.	jeugdwerk landelijk uit te voeren en tevens te werken aan de institutionele versterking van hun organisatie.

Programma 0969: Bijdragen aan overheidsinstellingen/ niet commerciële instellingen

Stichting Suriname anti Doping Autoriteit(SADA)				
Activiteit	Doel	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
<u>Preventie en educatie</u> Preventie krijgt vorm door het geven van voorlichting aan	De sportwereld informeren over relevante aspecten aangaande anti- doping.	Beleidsresultaten niet bereikt vanwege uitblijven subsidie.	4 voorlichtings-sessies voor sporters, coaches/trainers, medisch personeel etc.	Olympic scholarship atleten zijn voorgelicht, zijn bekend met doping controle procedures en kennen hun rechten en plichten.

voornamelijk sporters, sportbegeleiders en ouders. Er zal in 2019 extra- aandacht besteedt worden aan onze topsporters, in het bijzonder			Voorlichtings-sessies op verzoek van sportorganisatie s.	6 voorlichtings-
Olympic scholarship atleten				sessies voor sporters, coaches/trainer s, medisch personeel etc. Voorlichtings-sessies op verzoek van sportorganisati es.
<u>Dopingcontrole</u> Dopingcontroles zijn een centraal en onmisbaar onderdeel van het anti-dopingbeleid. Van dopingcontrole gaat enerzijds een preventieve werking uit, terwijl anderzijds gebruikers opgespoord kunnen worden. De primaire doelgroep is de topsporter maar in het kader van de gewenste preventieve werking is (beperkte)	Dopinggebruik opsporen.	Dopingcontrole testen gefinancierd door WADA zijn uitgevoerd.	4 dopingcontroles zijn uitgevoerd conform de internationale richtlijnen.	10 dopingcontroles zijn uitgevoerd conform de internationale richtlijnen.
<u>Activiteit</u>	Doel	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
inzet bij andere doelgroepen gewenst.				
<u>Internationale betrekkingen</u> SADA is een door het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA) erkende nationale anti-doping organisatie en is lid van de Caribbean Regionale Anti-	Onderhoud internationale betrekkingen	Dopingcontrole testen gefinancierd door WADA	Internationale betrekkingen worden onderhouden. 2018 Contributie is betaald.	Internationale betrekkingen worden onderhouden. 2018 Contributie is betaald.

Doping Organisation (RADO). Door het lidmaatschap komt Suriname in aanmerking voor: - Doping controle testen gefinancierd door WADA; - Training en internationale certificering van Dopingcontrole officieren; - Afvaardiging van Surinaamse Dopingcontrole officieren naar internationale evenementen; · - Het gebruik maken van de diensten van de Results Management Commissie bij anti- doping overtredingen begaan in Suriname; - Het gebruik maken van de diensten van de Medische Dispensatie Commissie bij anti- doping overtredingen begaan in Suriname.		DA zijn uitge voer d. 201 7 Con trib utie is niet beta ald. 1 Surinaamse arts is afgevaardig d voor deelname aan een training aangaande Medische Dispensatie.	Doping controle testen gefinancierd door WADA zijn uitgevoerd.	Doping controle testen gefinancierd door WADA zijn uitgevoerd.
<u>SADA website heractiveren en onderhouden</u> Met behulp van onze systeembeheerder de website van SADA die in 2016 offline ging vanwege een gebrek aan financiële middelen, te heractiveren. Het	De website wordt onder meer gebruikt om algemene informatie te verschaffen over anti-doping, maar is ook belangrijk om vonnissen die betrekking hebben op anti-doping casussen in	Beleidsresultaten niet bereikt vanwege uitblijven subsidie.	De website bezoekers worden voorzien van regelmatige updates en informatie aangaande anti-doping.	De website bezoekers worden voorzien van regelmatige updates en informatie aangaande anti-doping.
beschikken over een website is verplicht gesteld door WADA.	Suriname, te publiceren		Alle relevante documenten zoals de dopinglijst, de Wereld Anti-Doping code en Medische Dispensatie formulieren kunnen makkelijk gedownload worden.	Alle relevante documenten zoals de dopinglijst, de Wereld Anti-Doping code en Medische Dispensatie formulieren kunnen makkelijk gedownload worden.

Stichting Regional Sports Academy (RSA)

Activiteit	Doel	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
	Het bieden van financiële ondersteuning aan RSA voor het	Instandhouding van de stichting	dieping samenwerking en ondersteuning met en naar het	Landelijke groei in het beschikbaarheid van Sportleiders, bestuurskaderen
	ontwikkelen van sportkader en bevorderen van sport en bewegen in zijn algemeenheid	Inlopen van financiële achterstanden	ministerie toe in de vorm van facilitering, trainen en opleiden van sportkaders	ook groei in deelname aan talentontwikkelingsprogramma Een groei in deelname aan seminars en trainingen van hooggekwalficeerde coaches en trainers in desport

Stichting Schoolsport Federatie Suriname (SSFS)					
Activiteit	Doel	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019	
	Het stimuleren van scholen om te komen tot een schoolbeleid voor sport, bewegen en een gezonde leefstijl, leidend tot kwantitatieve en kwalitatieve toename van sport, bewegen en gezond leefstijlaanbod in en buiten deschool.	Het assisteren van schoolinstellingen bij de uitvoering van de zo bekende interscolaire en intrascolaire schoolsportdagen Het deelnemen aan de Zuidamerikaanse Schoolsportspelen in Peru	Een significante groei in de kwalitatieve en kwantitatieve groei van sporters in de diverse takken van sport Een duidelijke en zichtbare vorming van de sportpiramide in Suriname en een vergroting van het sportaanbod	Verdere groei van het aantal deelnemers in de sport op en buiten de schooluren Een verdere verbetering van het niveau van de sporters die Suriname vertegenwoordigen op de diverse internationale schoolsport tournooien Een significante bijdrage aan de nationale en internationale sportontwikkeling Een structurele samenwerking tussen scholen en de georganiseerde sport	
Nr.	Programma	Doel	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte realisatie per eind 2018	Verwachte realisatie per eind 2019
Programma 3601: Intensieve aanpak van de Recreatiesport, Jeugdsport en Bewegingsrecreatie					
01	Pupillen Aspiranten Sport(PAS) competitie	Doel: Het structureel versterken van de basis voor de piramidale opbouw van de sport in Suriname. Het accent zal in deze periode liggen op Atletiek, Voetbal, Basketbal en Volleybal. Uitbreiding zal naar mogelijkheden geschieden	De herstart van de PAS competitie heeft niet plaatsgevonden, omdat er geen autorisatie was.	Tussen januari en juli 2018 was er geen autorisatie, waardoor dit programma niet van start is gegaan. In de planning tot en met eind 2018 is om een aanvang te maken 2 takken van sport	Erzaleenuitbreiding van het aantal takken van sport hebben plaatsgevonden met nog 2 takken van sport.
02	Buurtsport ontwikkeling	Doel: Het vergroten van het aanbod en verbetering van de kwaliteit van de recreatie- en sport beoefening, welke mede zal leiden tot de aanpak van de jeugd- en jongeren problematiek in stad en district.	Het programma Buurtsport Ontwikkeling is Enkele maanden Geleden on hold gezet, vanwege de slecht onderhouden centra als gevolg van gebrek aan zowel materiële als financiële middelen.	(Intensieve) samenwerking met lokale sport- en jongeren organisaties (eventueel sponsoren en sportbonden).	Intensievere samenwerking met lokale sport- en jongeren organisaties (eventueel sponsoren en sportbonden).

03	Vakantie activiteiten	Doel: In de vakantie wordt er aan de jeugd, a priori kansarmen, de mogelijkheid geboden om aan recreatie- en sportactiviteiten te doen. Zij krijgen de gelegenheid om in de verschillende buurtcentra te participeren aan verschillende spelen en takken van sport.	In het afgelopen jaar hebben de vakantie activiteiten normaal plaatsgevonden, helaas is het aantal centra niet uitgebreid vanwege financiële middelen en evenmin heeft er een uitbreiding van het aantal zwembaden plaatsgevonden. Er is in oktober 2017 een aanvang gemaakt met de zwem instructeurs opleiding.	Aan het eind van het jaar 2018 wordt verwacht dat de vakantie activiteiten hebben plaatsgevonden. Het aantal zwembaden waar vakantie zwemmen zal plaatsvinden, zal in vakantie 2018 verminderd zijn. In april 2018 hebben twee van de zes deelnemers de zwem instructeurs opleiding succesvol afgerond.	Voortzetting vakantie activiteiten en vakantie zwemmen (op een hoger niveau).
04	Schoolsport-evenementen Nationaal; School- zwemmen; School- sport	Doel: De organisatie van sportactiviteiten voor scholieren met het oog op verbetering van de kwaliteit van de recreatie- en sport beoefening in schoolverband, waardoor er een betere basis wordt gelegd voor de doorstroming van de georganiseerde- en topsport.	Geen van de geplande activiteiten zoals intensieve samenwerking met de federatie en (meer) sport instuif activiteiten hebben plaatsgevonden, maar het aantal schoolsport evenementen is wel toegenomen.	Er heeft een herstart van school zwemmen plaatsgevonden, waarbij er meer zwembaden zijn waarvan gebruik gemaakt zal worden en er is sprake van continuering van schoolsportdagen op regelmatige basis.	In 2019 verwachten wij dat er instuif activiteiten kunnen plaatsvinden om meer leerlingen kennis te laten maken met diverse takken van sport en dat er meer zwembaden zullen zijn waar er vakantie zwemmen georganiseerd kan worden.
05	Sportieve Recreatie activiteiten (nationale en internationale evenementen z.a. Dag van de Revolutie, Dag van de Arbeid, World Challenge Day, Emancipatie, Srefidens en Lantiman toernooi)	Doel: Het uitvoeren van activiteiten binnen de gemeenschap met het oog op de toename van de recreatie- en sport beoefening en de aanpak van de Breedte Sport in stad, district en binnenland. Deze activiteiten zullen steeds op en rond de nationale en internationale hoogtijdagen worden gepleegd.	In het begrotingsjaar 2017-2018 heeft geen van de geplande en begrote activiteiten plaatsgevonden door gebrek aan financiën.	Op de hoogtijdagen tot en met juli 2018 hebben geen activiteiten plaatsgevonden vanwege gebrek aan financiën. Voor het laatste kwartaal van 2018 kunnen de geplande activiteiten uitgevoerd worden als er autorisatie is.	In de planning voor het begrotingsjaar 2019 is besloten om de concentratie van de activiteiten op de hoogtijdagen in een der districten te richten.
06	Sport en bewegings-activiteiten voor mensen met een Beperking	Doel: De organisatie van activiteiten voor mensen met een beperking, zodat zij het plezier van het bewegen blijven ervaren.	Ondersteuning van scholen voor kinderen met een beperking met sport- en bewegingsactiviteit en heeft geen voortgang kunnen vinden vanwege gebrek aan financiën.	Herstel van de samenwerking met organisaties die zich bezighouden met sport- en bewegingsactiviteiten voor mensen met een beperking.	Versteving van bestaande samenwerkingsrelaties en het uitbreiden van netwerken.
07	Sport in het binnenland	Doel: De ontdekking en ontwikkeling van sporttalenten in het binnenland.	In het afgelopen begrotingsjaar zijn er geen activiteiten gehouden in het binnenland door het directoraat vanwege het niet ter beschikking hebben van financiën.	Voor eind 2018 is gepland een herstart te maken met het ontdekken van talenten in het binnenland door toernooien, scholen competities, schoolsport- en instuifdagen te organiseren.	Eind 2019 zal er een uitbreiding van activiteiten hebben plaatsgevonden.
08	Capaciteits- versterking OD R&S	Doel: institutionele en personele capaciteitsversterking			Bijgeschoold personeel van Recreatie en Sport.

09	Inzet Top Kader	Doel: ontwikkelen en begeleiden van getalenteerde sporters tot top sporters voor deelname aan nationale en internationale wedstrijden en competities.			Vermeerderen van zowel het aantal sporters als het aantal takken van sport en een intensieve samenwerking met de diverse sportbonden.

OP-Beleidsgebied: Topsport, talentontwikkeling, kadervorming en sportmedische begeleiding.

Programma	Doel Programma	Gerealiseerd Beleid 2017	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte Beleidsresultaten per eind 2019
Programma 3603: Instituut Nationale Sportselecties Topsport & talentontwikkeling				
Naam programma/ activiteit	Het ontwikkelen van een programma (talentontwikkelingsplan) die o.a. sporters, trainers en begeleiders inzicht geven in de ontwikkelingspotentieel van talentvolle jongeren en die talenten tot topsporter vormen voor het behalen van toekomstige sportprestaties op	Topsport- en talentontwikkelingsbeleid zijn diepgaand in boekvorm uitgewerkt. Presentatie aan relevante organisaties en instituten over de korte en lange termijn aanpak in functie van groei, ontwikkeling en aanleg. Samenwerking met andere interne structuren binnen het Ministerie. Een functionele bijdrage aan cursussen en opleidingen aan trainers & coaches.	Toename van talentherkenning (scouting) n.l. het herkennen van talentvolle sporters als potentieel topsporter op basis van meerdere indicatoren m.n. in het binnenland. Een structurele samenwerking tussen het INS, Sportbonden, het bisdom en andere actoren. Basis indicatoren zijn vastgelegd waarmee de nationale selecties aansluiten op de internationale eisen	Optimalisering van het kaderbestand van het I.N.S. In samenwerking met de R.S.A., het organiseren van alle relevante cursussen en opleidingen op het vlak van de jeugdsport- en wedstrijdontwikkeling in Suriname. Het planmatig en structureel testen en meten van al onze nationale selecties.
	het hoogste niveau	Het testen en meten van nationale selecties en individuele atleten, ter evaluatie van het fysieke prestatieprofiel	Toename van adviseren en ondersteunen van Nationale Jeugd Selecties Optimale samenwerking tussen onderwijs en sport op het gebied van beleidsontwikkeling, op het vlak van L.O. en jeugdsportontwikkeling.	
Programma: Educatie en specifieke kadervorming				
Naam programma/ activiteit	Het ondersteunen en adviseren van sport organisaties en sport bonden bij opleidingsplannen en programma's. Verder het bijscholen van talent coaches cq trainers voor deskundige begeleiden van jeugd- en topsporters.	De basis is gelegd voor een specifiek aan het profiel van de Surinaamse kind aangepast programma. Dit door middel van wetenschappelijk onderzoek. Het in commissieverband opstellen van een nationaal sportbeleid.	Het assisteren bij de opleiding van leraren L.O. en het verder bijscholen van jeugdtrainers. Het opstellen van een Surinaams georiënteerd kaderplan voor topsport- & jeugdsporttrainers. Het concipiëren op basis van wetenschappelijk onderzoek, een programma voor de L.O. en in het kader van bewegen en gezondheid.	Het intensiever maken van de samenwerking tussen het I.N.S. en de R.S.A. bij de opleiding en bijscholing van trainers en coaches. Het promoten en tevens opzetten van gedegen jeugdsporttrainers bij de verschillende sportbonden.
Programma: Sport Medisch Advies en Keuring (SMAK)				

Naam programma/ activiteit	Van de sportmedische keuring is enerzijds het opsporen van contra-indicaties voor sportbeoefening en anderzijds een beoordeling maken van het evenwicht belasting, belastbaarheid bij de betrokken sporter.	Alle door de overheid geselecteerde sporters en individuele aanvragen voor het medisch gezond sporten zijn gehonoreerd.	Het doen verrichten van aan elke sporter aangepaste sportmedische onderzoek en inspanningstesten. Dit geldt voor deelname van door het ministerie gesuperviseerde internationale jeugdtoernooien. Bevorderen van een positief en gezond gedrag (health promotion) Informatie over o.m bewegingsadvies en uitgebreide trainingsadvies, inschatting voor een optimale verantwoordelijke manier	Het vrijmaken van voldoende middelen om het sportmedisch onderzoek bij alle categorieën van sporters en sportbeoefening aan een aangepast sportmedisch onderzoek te onderwerpen. Het samenwerken met het ministerie van Volksgezondheid bij sportwetenschappelijk onderzoek in het kader van bewegen en gezondheid.
			voor het beoefenen van sport etc. Toename van sportmedisch en wetenschappelijke lezingen Doelen van SMAK zijn bekend bij de gemeenschap	

Programma: Sport en Wetenschap

Naam programma/ activiteit	Het verzamelen van feiten, kengetallen en andere harde gegevens om de waarde van het gevoerde sportbeleid aan te tonen en nieuwe kennis creëren. Dit vanuit fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek om aan de hand daarvan nieuwe wegen in te slaan in het sportbeleid en daarmee de ambities waar te maken	Op verenigings- en bondsniveau en bij advisering vrijwillig sportwetenschappelijke metingen verricht en voorbereidend werk verricht o.a. handboeken (opleiding van proefleiders) voor de uitgifte van alle door het INS wetenschappelijk onderzoek verricht. Het verrichten van testen en metingen van de hele Surinaamse populatie, tot het verkrijgen van gedetailleerd beeld van de fysieke conditie, talentpotentie en de gezondheidstoestand van onze hele schoolgaande jeugd.	Het op aanvraag doen verrichten van wetenschappelijk onderzoekingen, testen, meten en evalueren van alle in daarvoor aanmerkende groepen en organisaties. Na verwerking van de testresultaten, het adviseren en samenstellen van aangepaste en functionele trainingsprogramma's.	Het verrichten van inspanningen zijdens het ministerie, om de wetenschap een grotere input te doen hebben in het sportbeleid in het algemeen en bij de aanpak van de jeugd in het bijzonder.

OP- Beleidsgebied

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019

Programma: 3604 Topsport Projecten

	Het hoofddoel is het bieden van garanties voor deelname van topsporters uit Suriname aan regionale en internationale sportevenementen. Het neerzetten van prestaties die natievorming bevorderen en jongeren aanmoedigen om te sporten.	6 topsporters zijn ondersteund door het ministerie.	10 topsporters kunnen mogelijk ondersteund worden. Het instellen van een werkgroep voor het her evalueren van de criteria voor het toewijzen van buitenlandssubsidie aan Topsporters. Aanvang gemaakt met afbouwen van niet rechtmatig toegekende subsidieafspraken. Inbouwen van controle en adviesorganen bij het al dan toekennen van subsidies.	Een meer rechtvaardig en transparant systeem voor subsidie aan topsporters. Het verder afbouwen van subsidiesaan niet rechtmatig toegekende subsidies aan vooral in het buitenland studerende en topsporters.
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: 3607 Internationale Jeugdsportevenementen				
	Het doel van dit programma is de bevordering van een zo breed mogelijk en verantwoordelijk e deelname voor de schoolgaande jeugd aan sportactiviteiten binnen de drie Guyana's, Zuid-Amerika en ver daarbuiten. Hoog in het vaandel staat ook	In het jaar 2017 zijn de Inter-guyanese Spelen gehouden in GeorgeTown, Guyana. De Surinaamse Sportdelegatie heeft ook tijdens deze editie extra ervaring mogen opdoen in hun streven het sporttalent verder te ontwikkelen door hun krachten te meten met debuurlanden. Suriname heeft in 2017 ook geparticipeerd aan de Consude Games, het schoolsporttoernooi voor scholieren van het Zuid-	De Interguyanese Spelen zijn in dit dienstjaar gehouden in Suriname. De verwachting is dat Suriname ook dit jaar zal participeren aan de Consude Games in Bolivia. Per eind 2018 is de verwachting dat de resultaten een lichte stijging maken van $\pm 10\%$.	Per eind 2019 zal het nationaal schoolsport beleid een modernisering ondergaan waarbij in nauwe samenwerking met het ministerie van onderwijs de scholencompetities kwalitatief beter ingericht zullen worden. De selecties die Suriname zullen vertegenwoordigen op de IGS en de Consude Games zullen op deze manier

	de culturele en broederlijke banden verstevigen onder de jeugd, door middel van sport Het bevorderen van de bewustwording onderde schoolgaande jeugd, wat het belang is van bewegen en zich tergelijktijd meten aan hun collega's op nationaal, regionaal en internationaal niveau.	Amerikaanse Continent. Behalve winst op het gebied van sportervaring opdoen, is er ook winst geboekt op het gebied van integratie binnen de Unasur d.m.v.sport.		een betere voorbereiding hebben met als gevolg betere resultaten en prestaties op deze internationale Jeugdsportevenement en. Er zal dan een stijging worden verwacht tussen de 12% - 15%.

Programma: 3701**Voorziening en ontwikkeling in de jeugd ter ondersteuning van het algemeen jeugdbeleid**

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
Zinvolle vrije-tijdsbesteding	Het zorgdragen voor een verantwoorde en zinvolle vakantiebesteding voor jongeren tussen 05 en 24 jaar, het bevorderen dat jongeren verantwoorde keuzen maken over de besteding van hun vrijetijd.	± 15000 jongeren landelijk een plezierige en veilige vakantie bezorgd.	Het creëren en garanderen van de randvoorwaarden die bijdragen aan de versterking van actieve participatie van jongeren in de hun eigen gemeenschappen/ buurten. En het betrekken van buurt/gemeenschapstructuren bij het creëren van ontplooiingskansen van jongeren.	Voortzetting aan het beleid tevens uitbreiding van jeugd en gemeenschapsontwikkeling in nauwe samenwerking met buurt- en gemeenschapsstructuren.

Programma: 3702**Ondersteuning aan instellingen met jeugdprogramma's**

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
Ondersteuning aan instellingen met jeugdprogramma's	Het verstrekken van een maximum van een schoolpakket in nauwe samenwerking met de ministeries van Sociale Zaken en Volkshuisvesting, Onderwijs Wetenschap en Cultuur, Regionale Ontwikkeling en het Kabinet van de First Lady aan sociaal zwakkere schoolgaande jongeren landelijk.	Ruim 35.000 schoolgaande jongeren van GLO, VOJ en VOS uit sociaal zwakke gezinnen zijn landelijk voorzien van een standaard schoolpakket.	± 30000 schoolgaande kinderen in de leeftijdsklasse 05 tot en met 24 jaar landelijk voorzien van een basis schoolpakket	Voortzetting van het beleid in samenwerking met het parastatale en het bedrijfsleven om te kunnen voorzien in de behoefte van de doelgroep.

OP – Beleidsgebied				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma 3703: Instandhouding en verdere uitbouw Nationaal Jeugd Instituut				
Vergaderingen, projecten, seminars, het onderhouden van contacten tussen de leden van het NJP. Trainingen voor het personeel van NJI en de leden van NJP.	Ondersteuning vanuit NJI en participatie NJP'ers voor het nemen van besluiten in de vergadering. Optimaal functioneren van het NJP.	De Jeugdparlementariërs hebben het heel jaar door vergaderd. De ondersteuning vanuit het NJI was er hierbij ook. Het opkomen voor de belangen van de jeugd is eveneens tot uiting gekomen door de gesprekken die zijn aangevraagd en brieven die de deur zijn uitgegaan naar	Een stimulans de taken adequaat te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd. Door hun actieve participatie in projecten zullen ze artikel 12 van het	
		hoogwaardigheid bekleders bij het constateren van problemen de jeugd rakende.	kinderrechten verdrag in uiterste maten kunnen beleven.	
Het informeren van de samenleving	De samenleving in het bijzonder de jeugd te informeren over de Rechten van het Kind, de werkzaamheden van het Nationaal Jeugd Instituut en het jeugdbeleid. Het maximaliseren van jeugdparticipatie binnen besluitvormingsprocessen.	De samenleving is geïnformeerd op de volgende manieren: -- Het participeren tijdens workshops (NJP) - Het houden van de Districtsjeugdcongressen en het NJC 2018 - Folders en promotiemateriaal - Deelname NJP op de Jongeren Informatie Beurs	De samenleving in het bijzonder de jeugd zal beter op de hoogte zijn over de Rechten van het Kind, de werkzaamheden van het Jeugdparlement en het jeugdbeleid. Maximale jeugdparticipatie binnen besluitvormingsproces en	

Deelname Conferenties	Directie NJI, de leden van het Jeugdparlement en de medewerkers van het NJI in de gelegenheid stellen partnerschappen te sluiten en waar mogelijk conferenties bij te wonen ter versterking van de structuur van het NJI.		1. Kwaliteitsontwikkeling van het Nationaal Jeugd Instituut en het Jeugdparlement. 2. Bijdrage van de Surinaamse jeugd in internationale besluitvorming t.b.v. de jeugd. 3. Versterking van de structuur van het NJI. 4. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.	
Nationaal & Internationaal				
Netwerkversterking	Directie, medewerkers van het NJI en de leden van het Jeugdparlement hun netwerk gaan versterken op nationaal en internationaal niveau. Dit zal gedaan worden middels de conferenties maar ook door middel van de internetverbinding op het NJI.		1. Kwaliteitsontwikkeling van het Jeugdparlement. 2. Versterking van de structuur van het NJI op nationaal, regionaal en internationaal niveau. 3. Verbetering van het algemeen jeugdbeleid.	
Nationaal en Internationaal				
Projecten vaste commissies NJP	Het alloceren van middelen voor het uitvoeren van projecten die aangeboden worden door de vaste commissies van het NJP.		De voorwaarden zullen een stimulans zijn voor de jeugd om adequaat haar taken te verrichten. De leden zullen beslissingen kunnen nemen, ze zullen projecten initiëren, seminars organiseren en opkomen voor de belangen van de jeugd. Hierdoor worden zij ook gevormd. Door hun actieve participatie in projecten zullen ze artikel 12 van het kinderrechten verdrag in uiterste mate kunnen beleven.	
OP- Beleidsgebied				
Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte beleidsresultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten per eind 2019
Programma: 3704 Versterking en begeleiding risico jongeren				
Versterken van jongeren organisaties	Identificeren, stimuleren en registreren van jongeren organisaties	Meetings met stakeholders voor het schrijven van het project. Project geschreven	Implementatie van het project waarbij er landelijk een registratie zal plaatsvinden van de jongeren organisaties. Daarnaast zullen er informatieve gesprekken plaatsvinden alsook trainingen.	Installatie van het jongeren netwerk

Versterking en begeleiding vroege schoolverlaters	Empowerment van de zgn. Drop outs in de leeftijdsklasse 15-30 jaar Middels dit project wordt hen de gelegenheid geboden om te participeren aan diverse trainingen zoals Heren kappers training, cellulair reparatie, houtbewerking, manicureen pedicure, fietsen reparatie, enz.	De jongeren voorzien van de basisvaardigheden van de desbetreffende training. Hiermee worden zij in staat gesteld om na het succesvol afronden van een training een zelfstandig bestaan op te bouwen. Na het succesvol afronden van een training worden zij voorzien van een certificaat van het ministerie die het gemakkelijk voor ze maakt om een kleine onderneming te starten of een baan te vinden.	Continuering van het beleid.	Afname van het fenomeen vroege schoolverlaters en continuering van het beleid voor het versterken en begeleiden van de vroege schoolverlaters Drop outs kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud Afname van het fenomeen vroege schoolverlaters en continuering van het beleid voor het versterken en begeleiden van de vroege schoolverlaters
				Drop-outs kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud.
Opvang en begeleiding van scholierenmoeders	Empowerment van scholieren moeders gericht op succesvolle afronding van de onderwijsopleiding, vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt als ook bevordering van verantwoord seksueel gedrag en ouderschap.	- Thematische begeleiding in collectief verband - Individuele coaching/counseling - Verbreden en intensiveren partnerschappen met externe stakeholders door middel van workshop.	- Faciliteren optimale ontplooiingskansen van de doelgroep door middel van coaching en begeleiding - Preventie Tienerzwangerschappen d.m.v. Voorlichting en Bewustwording - Thematische begeleiding in collectief verband - zo lang mogelijk uitstellen van een tweedezwangerschap.	Thematische begeleiding in collectief verband. - Stimuleren en faciliteren van actieve participatie van de doelgroep aan maatschappelijke activiteiten c.q. stimuleren maatschappelijke integratie middels sport.

Programma: 3705**Versterking Jeugd- en Gemeenschapsontwikkeling**

Programma	Doel programma	Gerealiseerd beleid 2017	Verwachte resultaten per eind 2018	Verwachte beleidsresultaten 2019
Buurtontwikkeling en vormingsprojecten	Vertegenwoordigers van buurtstructuren en gemeenschappen landelijk in kaartbrengen. Faciliteren en ondersteunen van bestaande buurtactiviteiten, gericht op persoonlijkheids	N.v.t.	Een database met daarin verwerkt alle gegevens van actieve buurtorganisaties. Verdere uitbreiding van de samenwerking tussen het ministerie en de buurtorganisaties. Het op kosten-effectieve wijze continueren/ opzetten	Voortzetting van het beleid tevens uitbreiding van jeugd en gemeenschapsontwikkeling in nauwe samenwerking met buurt- en gemeenschapsstructuren.
	ontwikkeling en vorming, competentie bevordering, talentontwikkeling en actief burgerschap van jongeren. Het initiëren van buurtgerichte projecten gericht op jongeren afkomstig uit buurten waar er nauwelijks of geen jeugdactiviteiten worden ondernomen.		van jeugdactiviteiten in alle buurten van het land. Zichtbaarheid van het ministerie in alle buurten in het land	

Titel III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1.000**

Code	Ontvangsten	Realisatie 2017	Vermoedelijk beloop 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
	Niet Belastingmiddelen							
53153	Opbrengst veldhuur WBA Sportcentrum	0	17	17	20	22	26	30
	Totaal Niet Belasting middelen	0	17	17	20	22	26	30
	Totaal middelen begroting	0	17	17	20	22	26	30

Toelichting Middelenbegroting

1. De minimale ontvangsten van het WBA Sportcomplex zijn in totaal op jaarbasis Srd 16.500,
-. Op maand basis komt dat uit op Srd 775, - voor veldhuur aan individuele sportorganisaties. Voor sportdagen en/of competities worden minimaal Srd 7.000, - per jaar in rekening gebracht welke ook deel uitmaakt van de totale inkomsten op jaar basis.
2. Detarieven per 01 september 2016 voor de kleine sportvelden bedragen respectievelijk Srd 25,- en de grote sportvelden Srd 40,-. De reden hiertoe ligt in het verlengde van de huidige situatie waarin het land zich verkeert. Echter is het van belang op te merken dat de zojuist opgesomde aanpassingen minder dan 4% bedragen.
3. Het beleid met betrekking tot het WBA Sportcomplex is er opgericht dat de sportfaciliteit en zodanig ter beschikking gesteld worden aan organisaties die sport- en bewegingsactiviteiten beoefenen.

De tarieven zouden hoogswaarschijnlijk kostendekkend kunnen zijn, indien de gelden die ontvangen worden uit de huurpenningen, daadwerkelijk gebruikt zouden worden voor exploitatie en onderhoud van het WBA sportcomplex. Aangegeven dient te worden dat de huurgelden c.q. ontvangsten, belastingopbrengsten en de niet- belastingmiddelen gestort dienen te worden op de bankrekening van het ministerie van Financiën. Zodat de beschikbaar gestelde budgetplafonds vlotter vrijgegeven kunnen worden aan betrokken ministerie. Dit zorgt vaak voor stagnaties in het onderhoud en exploitatie van de sportfaciliteiten van het WBA Sportcomplex en slaat het door op alle niveaus van de dienstverlening in het verlengde van sport- en bewegingsactiviteiten.

Titel IV: Parastatalen**Stichting Anti Doping Autoriteit Suriname (SADA)**

SADA is een door het Wereld Anti-Doping Agentschap (WADA) erkende nationale anti-doping organisatie en is lid van de Caribbean Regionale Anti-Doping Organisation (RADO). Deze doping autoriteit heeft tot taak het gebruik van verboden middelen en methoden binnen de sport uit te helpen bannen.

Preventie en educatie

Preventie krijgt vorm door het geven van voorlichting aan voornamelijk sporters, sportbegeleiders en ouders. Er zal dit jaar extra aandacht besteedt worden aan onze topsporters, in het bijzonder de atleten die in aanmerking komen voor deelname aan de Olympische spelen in 2020.

Dopingcontrole

Dopingcontroles zijn een centraal en onmisbaar onderdeel van het antidopingbeleid. Van dopingcontrole gaat enerzijds een preventieve werking uit, terwijl anderzijds gebruikers opgespoord kunnen worden. De primaire doelgroep is de topsporter maar in het kader van de gewenste preventieve werking is (beperkte) inzet bij andere doelgroepen gewenst.

Regional Sports Academy (RSA)

Regional Sports Academy vanwaar de coördinatie en integratie van projecten en programma's voor Topsport in de Regio, worden gemanaged met verbindingen naar Jeugd en Cultuur en Gender mainstreaming. De RSA wordt een Modern Sportcentrum met sportfaciliteiten voor minimaal 8 takken van Sport, een Congres centrum, een Medisch centrum, Collegezalen, kantoorruimten en een gastenverblijf (van minimaal 1000 man) en Opleidingsinstituut voor diverse opleidingen w.o:

1. Certificate/diploma in Sport Studies.
2. Bachelorsdegree in Sport Studies (Sport management, Sport Science, Sport for Development, Physical Education).
3. Masters degree in Sport Management.
4. International Masters in Sport for Development.

Nationaal Indoor Stadion (NIS)

De stichting draagt de naam: "Stichting Beheer en Exploitatie Nationaal Indoor Stadion (NIS).

Het NIS heeft ten doel: de Sporthal en de daarbij behorende accommodaties naar behoren te beheren en te exploiteren, teneinde dit monument van vriendschap tussen de Volksrepubliek China en de Republiek Suriname in stand te houden.

De geldmiddelen worden verkregen door:

1. Een ten behoeve van de Stichting door de Staat Suriname afgescheidenvermogen.
2. Ontvangsten verkregen door het exploiteren van het A.N.S. en bijbehorende accommodaties.
3. Subsidies, giften, donaties, legaten en andere baten.
4. Rente en andere beleggingen van de Stichting.

Het bestuur van de Stichting bestaat uit tenminste 5(vijf) en ten hoogste 7(zeven) leden, die als volgt worden aangewezen:

1. Het ministerie van Jeugd- en Sportzaken: 2 of 4 (vier)leden
2. Het ministerie van Financiën : 1 (één)lid
3. Het ministerie van Onderwijs WetenschappenCultuur : 1 (één)lid.
4. Het ministerie van Openbare WerkenenVerkeer : 1((één) lid.

De Directie heeft voor het dienstjaar 2018 de Investerings- en Exploitatiebegroting van de Stichting Beheer en Exploitatie Nationaal Indoor Stadion (NIS) samengesteld, waarbij per halfjaar de liquiditeitspositie over het desbetreffende boekjaar wordt weergegeven. De begrotingen zullen, indien niet gerealiseerd doorwerken naar het boekjaar 2019.

De bedoeling is dat de Investerings-en Exploitatiebegroting wordt opgenomen in de begroting van het Ministerie van Sport-en Jeugdzaken voor het beschikbaar komen van subsidiemiddelen.

Stichting School Sport Federatie Suriname (Stichting SSFS)

De Stichting School Sport Federatie Suriname heeft als doel het ontwikkelen van initiatieven op sportief en organisatorisch gebied ter bevordering van de sport binnen de Surinaamse scholengemeenschappen op elk onderwijs niveau, het behartigen van de belangen van haar doelgroep welke deze in de gelegenheid dient te stellen deel te nemen aan sportactiviteiten in binnen- en buitenland en al hetgeen met voormeld deelname gepaard gaat, als overkoepelende organisatie zich ten dienst te stellen van de aangesloten scholen/ organisaties.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door:

- Het belangenbehartigen, het ontwikkelen van initiatieven op sportief en organisatorisch gebieden al hetgeen verder op wettig een geoorloofde wijze kans trekken tot bevordering van de sport binnen de Surinaamse scholengemeenschappen op G.L.O., V.O.J., V.O.S. en hoger onderwijsniveau.
- Het aangaan van relaties met nationale en international instellingen/of organisaties die de doelen van de Stichting onderschrijven.
- Het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin des woords verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn voor zover wettelijk toegestaan.

Projecten die uitgevoerd zullen worden zijn:

- Nationale schoolsportdagen
- Internationaleschoolsportprojecten

Bestuurssamenstelling:

De Stichting wordt bestuurd door minimaal drie (3) en maximaal zeven (7) meerderjarige personen voor de duur van drie jaren en zijn terstond hernoembaar.

- Vier vertegenwoordigers van het ministerie van Sport- en Jeugdzaken
- Twee vertegenwoordiger van het ministerie van Onderwijs
- Een vertegenwoordiger van het Surinaams Olympisch Comité

Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De functies van secretaris en penningmeester kunnen in een persoon worden verenigd.

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (Stichting BEOS):

Stichting Beheer en Exploitatie Overheids Sportaccommodaties (Stichting BEOS) is opgericht met als doel de aan de Stichting toebehorende c.q. toegewezen faciliteiten op een verantwoorde wijze te beheren, exploiteren teneinde te geraken tot een goed draaiend en in stand houdend bedrijf.

De middelen worden verkregen uit:

- Door een ten behoeve van de Stichting door de Staat Suriname afgescheiden vermogen.
- Ontvangsten verkregen door de exploitatie van voornoemde faciliteiten.
- Opbrengsten uit beleggingen van de Stichting.
- Subsidies, giften, donaties, legaten en alle andere legale inkomsten.

Bestuurssamenstelling: (hoogstens zeven (7) leden:

- Ministerie belast met Sportzaken (5).
- Ministerie belast met Financien (1).
- Ministerie belast met Openbare Werken (1).

De voorzitter en de leden van het bestuur worden op voordracht van de directeur Sportzaken benoemd door de minister. Het bestuur kiest uit haar midden een ondervoorzitter, een secretaris en een penningmeester. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen tezamen het dagelijks bestuur.

Het lidmaatschap van een bestuurslid eindigt door:

- Door periodiek aftreden om de twee jaren.
- Op eigen verzoek.
- Bij diens overlijden.
- Door terugroeping door het ministerie die het desbetreffend bestuurslid heeft aangewezen.

In de wet is een artikel 1a toegevoegd om te bevestigen dat in verband met de financiering van de in deze wet genoemde projecten overeenkomstig artikel 3a van de Wet op de Staatsschuld aan de Minister toestemming is verleend tot overschrijding van het obligoplafoond.

Paramaribo, 6 september 2019,

DESIRÉ D. BOUTERSE